تفسير زبد الآثار لفصيح الدين البغدادي

١

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

بای قوة ادراک ذات من تنزه عن سمات الحدوث والزوال • وبای حاسة اترجم
عن صفات من ابدع الموجودات وهو المتصف باوصاف الكمال • كيف احصی ثناءه
وقد استحق الحمد بذاته وان لم يحمده العالمون طرا • وانی يتهيا لی القيام
بحقوق شكره والتوفيق لشكره يستدعی شكرا وهلم جرا • فليس لی الا الاعتراف
بالعجز والتقصير • وطلب المدد آنا فآنا ممن انزل الكتاب علی البشير النذير
قرآنا عربيا غير ذی عوج • مؤيدا بالبراهين وسواطع الحجج • هاديا للمسترشدين
الی الطريق المستقيم • موصلا المستمسكين به الی النعيم المقيم • افحمت فصاحته
كل فصيح من بنی عدنان • واخرست بلاغته شقشقة كل بليغ حديد اللسان •
انوار حججه محت ظلام الكفر والنفاق • وسيوف ادلته قطعت اصول اهل العناد
والشقاق • جعله تبصرة لطالبی الدولة السرمدية • وتذكرة لمن اراد ان يحظی
بالمواهب اللدنية • صيره وسيلة للترقی فی معارج القرب • ونورا مزيلا لما يعرض
للسالكين من ظلمات الحجب • فطوبی لمن صرف همته لتحصيل ما امكن من معانيه البديعة
النظام • والتزم العمل باوامره ونواهيه طلبا لمرضاة الملك العليم العلام • واتعظ
بمواعظه البليغة الاسلوب • واعتبر بقصصه وامثاله ففاز بالمطلوب • واخلص
فی اعتقاد ما افادت آيات توحيده • واستبشر بوعده وخاف من وعيده • فيا من
انزل القرآن رحمة للعالمين • ونورا يهدی المتحيرين • اسالك ان تصلی علی خاتم
النبيين • وسيد الاصفياء والمرسلين • سيدنا محمد الذی دمغت بقدمه هام
الشرك الاظلم • وارسلته الی كافة العرب والعجم والترك والديلم • وعلی آله الذين
حظوا بحضرات القدس • واصحابه الذين نوروا بنور الايمان ممالك الروم والفرس
وبعد فيقول المحتاج الی لطف ربه الخفی والجلی • احمد بن عبد الله الناصح
بجامع قطب العارفين • سيدی عبد القادر الجيلی • قدس الله روحه • ونور ضريحه

مخفی

مخفی بیورلمیه کیم وزیر روشن ضمیر • آصف تدبیر • مدبر امور انام • حافظ ممالک
اسلام • صاحب عز واقبال • خجسته رای همایون فال • مربی علما محب فقرا
تدبیر امورده مشکل کشا **حضرت الوزیر ابراهیم پاشا** لازالت ایام دولته
مقرونة بالعز والشرف • ولا برحت سدته السنية محفوفة بانواع الهدایا والتحف
بوندن اسبق فرمان عالیلری بو حقیره صادر اولدیکیم مولانا یعقوب چرخیناک
تبارک وعم جزؤلرنده اولان تفسیرین زبان فارسیدن • حالا دین اسلامک نصرتنه
وحرمین محترمین خدمتنه • بیل بغلیان دولت عثمانیه ارا سنده مستعمل اولان
لسان ترکی یه نقل ایدیم بحمد الله تمام اولوب خطا یوتی اولان نظرشریفلری
اکا اتفاق ایتدی • محلی کورلمیورمدن اوذر قبول صحن چکدی • بعده همت عالیه لری
انی استدعا ایتدیکیم جمیع قرآن عظیم الشان • اول سؤال اوزره تفسیر و بیان
اولنه تاکیم لسان عربیدن بی بهره اولان ابنای ترک قرآن واضح البرهانک معنالرندن
حصه مند اولهلر • وانک لفاتنی فهم ایتدوکلری اجلدن مستمند اولمیه لر
بنا علی ذلک بو داعیلری دامن درمیان ایدوب تفاسیردن انوار التنزیل ومواهب
اللدنیه ومعالم التنزیل وارشاد العقل السلیم وانوار التنزیل اوزره دوشن
شهاب خفاجینک حاشیه سی وکتب لغاتدن غریبینی واختری ی واقنومی وجلبی
وفن تفسیره متعلق نیچه کتب جمع ایدوب انلردن اقوای اقوالی وحضرت حفصک
روایتیله امام عاصمک قرائتی واحکامده حضرت امام اعظمک قولنی ومهما امکن
اداء معناده قواعد نحویه واسرار بلاغتک بیانی التزام ایدوب شروع ایلدم
بو تخمین ایله که اگر عمر وفا ایدوب حوادث روزگاردن خاطر امین اولور سه اوج دورت
ییلده حصوله کلور • ولله الحمد والمنه بر سنده تخمیسی مدتنده وجوده کلدی
پس حلیه انصافله دانشلری منصف اولانلردن مسئول • ونقاد ان جواهر سخندن
مأمولدرکیم معناده بر خلل مشاهده ایتدوکلرنده اصلاح ایله انی جبر ایلیه لر واکر اداء
مقاصدده بر قصوره واقف اولورلرسه دامن عفولهله سترایده لر **مثنوی**
دیده انصاف چو بینا بود • در نظرش هرچه که مینا بود • وانکه ندارد دل رحمت پذیر
تهمت بنشیند بهمه بر ضمیر • کار بزرکان بود انصاف کار • کار خسان جز نبود خار خار
وازبس که مددمزاجی جوهری مولانا قاضی بیضاوینک انوار التنزیلندن ومولانا
حسینین کاشفینک مواهب اللدنیه سندن ایدی بو کتابه زبدة انوار المواهب والانوار

اسمیله موسوم قیلدم وبعون الله سبحانه وتعالی بو تسمیه دن تاریخ سال تألیف استفاده
اولندی **بلکل** ایدك الله جمهور علما بونك اوزره درکه قرآن شروع اولنمدن
استعاذه ایتمك مستحبدر وبعض علما اکا ذاهب اولدیکیم انك اوقوسی واجبدر
نفسی قرطبیده کوردیکه بر قولده قرآندن اول استعاذه کتورمك سید الکونین اوزره
یالکوز فرض ایدی وسائر امت اوقوسنده سنت طریقیله اکا اقتدا ایتدیلر وبهر حال
نمازده اوقیانکیمسنه کرکدرکه انی اخفا ایلیه ونمازك خارجنده اوچ وجه دیدیلر
بعضسی ایات قرآنیه دن امتیازینی ملاحظه ایدوب اخفا اولنمسنه حکم ایتدی
وبر کروه قرآنك شعاری اولدیغنه نظر ایدوب جهر اولنمسینی سزا کوردی وبر طائفه
اساس محاکمه یی طرح ایدوب دیدیلرکه اوقیان کیمسنه تنهاده ایسه اخفا ایتمسی اولادر
واکر مستمع حضورنده ایسه جهر ایتمسی انسبدر تاکیم مستمع اولان استماع ایچون
کندو نفسنی جمع ایده وکیفیت لفظنده اختلاف واقع اولدی اصح اقوال اوزره بودرکه
اعوذ بالله من الشیطان الرجیم یعنی تکری یه صیغنورم رحمتدن دور اولان دیودن
شرندن **سورة فاتحة الکتاب** بو مذکور اولنجق بر مقدار سوز کلام مجیدك مبدأیدر
وهی سبع ایات و بو سوره نك عدد ایاتی یدیدر **مکیة** مکه مکرمه ده نازل اولدی
بسم الله عبادته مستحق اولان تکرینك ادیله باشلرم **الرحمن** خلق اوزره وجود
وحیاتله انعام ایدن **الرحیم** انلری بقا ایله ارکیوب آفاتدن حفظ ایدن **الحمد لله**
جمله موجود ومعلوم اولکلر وکوچك صفتلر ازلدن ابده دك حق سبحانه وتعالانك
ذات باهر الصفاتنه مخصوصدر **رب العالمین** انس وملائکه وجن واوز کلری
پرورده ایدن **الرحمن** اولو نعمتلرله تفضل ایدن **الرحیم** نعمت کیزلیسنی احسان ایدن
مالك یوم الدین روز جزانك ایسی که اول کونده ایستدوکی نسنه یه تصرف ایدر
ایاك نعبد سکا ای خدا یالکوز طیرز زیرا سندن غیری کیمسنه عبادته مستحق
دکلدر **وایاك نستعین** دخی جمیع امورمزده سندن یاردم ایسترز زیرا
سندن غیری بر کیمسه اموره متثبت ویرمز **اهدنا الصراط المستقیم** اقوال
وافعالمزده بزه دوغرو یولی کوستر یا ثابت ایت بزی دوغرو یول اوزره و اول دین
اسلام وسنت سید الانام محمد صلی الله علیه وسلم **صراط الذین انعمت علیهم**
شول کیمسنه لرك یولی بزه کوستر که اوزرلرینه نبوت و رسالت و ولایت و شهادتله
انعام ایتدك **غیر المغضوب علیهم** نه انلرك یولی که اوزرلرینه خشم اولندی

وانلر یهود

وانلر یهود کروهیدر **ولا الضالین** ونه ازغونلرك یولی وانلر نصاری قسمیدر
آمین ایتدوکمز دعایی قبول ایت بیلمك کرککه امین قرآندن دکلدر لیکن فاتحه
اوقندوقده اخرنده امین سویلنمسی سنتدر حضرت ابی هریره دن رضی الله عنه مرویدر
کیم حضرت محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم ابی بن کعبه رضی الله عنه بیوردی سکا بر سوره دن
خبر ویرهیم که انك کبی نه توراتده ونه انجیلده بر سوره نازل اولدی ابی ایتدی
بلی یا رسول الله حضرت بیوردی که اول فاتحة الکتابدر ودخی بیوردیکه تحقیقا بکا
ویرلن سبع المثانی وقرآن عظیم اودر اسباب النزولده کتوردیکه حضرت صلی الله علیه
وسلم مرسل اولمدن اول صحرایه چیقردی مبارك قولاغنه بر صدا کلوردیکه یا محمد
حضرت انی ایشیدیجك قچردی بو حالدن ورقه بن نوفلی اکاه ایتدی اول حضرته سویلدی
قچن اول بر صدا ایشیدرسن قچمه بیرکره دورتا کرا ایشیده سن نه سویلر پس حضرت بر
دخی صحرایه چیقدی ینه اول صدا قولاغنه دکدیکه یا محمد همان حضرت بیوردی
لبیك درعقب اول صدا صاحبی سویلدی اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان
محمدا رسول الله ودیدی قل الحمد لله رب العالمین سوره نك اخرنه دك وبو
روایت اوزره اول ایندن سوره بودر دیو حضرت علینك رضی الله عنه قولیدر

سورة البقرة مدنیة وایها مائتان وسبع وثمانون ایة

بسم الله الرحمن الرحیم

الم بلکل ایدك الله بعض سورك اوائلنده دوشن حروف مقطعه اصح اقوال اوزره
اسرار الهیه دربر کیمسه انك حقیقتنه مطلع اولمدی وبعض علما انلرك معنالرینی
توجیه ایتدی نته کیم بو مقامده الم معناسین بوکونه دیدیلر انا الله اعلم یعنی بن که
تکری یم دانا ترم **ذلك** اول کتاب که حق تعالی کتب متقدمه ده سما ویرده انك ایندر
وعده ایتمش ایدی **الکتاب** دنبر کامل ارشن کتابدر و اول قرآن عظیم الشاندر
لا ریب فیه ایچنده شك وشبهه یوقدر **هدی للمتقین** شرکدن صاقننلره
دوغرو یولی کوسترجیدر **الذین یؤمنون بالغیب** شول ارباب تقوی که پوشیده
اولان شیئه تصدیق کتوردرلر یعنی پیغمبرلك اخبارلرینه اعتماد ایدوب کندولره نهایا
اولمیان خدانك وجودی وقیامتك وقوعی کبی اشیایه ایمان کتوررلر **ویقیمون**
الصلوة ونمازی ایقلندوررلر یعنی نمازی شرائط و ادابیله قیلدرلر **ومما رزقناهم**
ینفقون وکندولره احسان ایتدکمز اشیادن اهل وعیال واقربا وارباب استحقاقه

ویرورلر والذین یؤمنون بما انزل الیک وشول اهل تقوی کم قرآندن سکا اینان
نسنه یه ایمان کتوررلر وما انزل من قبلک وسندن اسبق پیغمبرلر اوزره اینان
نسنه لره تورات و انجیل کبی کتب سماویه یه دخی ایمان کتوررلر وبالآخرة هم یوقنون
واول سرایه یعنی دار آخرتک اولمسنه کندولر بلاشک اینانورلر اولئک اول کروه
که مزبور اولان صفاتله موصوفدرلر علی هدی من ربهم پروردکارلرینک
توفیقندن دوغرولق اوزره درلر واولئک هم المفلحون وانلر کندولردر
اشکنجه نک زحمتلرندن قورتلانلر بیت

چو اینشان طریق راستکاریست ٭ سزای راستکاری رستکاریست

چون کچمش آیتلرده ابتدا ایمانه کلانلرک حالنی واهل کتاب اولوب صکره حضرتک
بوتسنه عن صمیم القلب تصدیق ایدوب عبدالله بن سلام وانک کبی اولانلرک حالنی
بیان ایتدی اهل کفرک وارباب نفاقک دخی احوالنی بو آیتلرده بیان ایدوب بیوردی
ان الذین کفروا تحقیقا شول کیمسه لرکه عناد جهتندن نور ایماندن ظلام شرکه
اوردیلر سواء علیهم اوزرلرینه یکساندر أأنذرتهم کندولره قورقو ویرمکک
ام لم تنذرهم وکندولره قورقو ویرممکک لا یؤمنون ایمانه کلمزلر
ختم الله علی قلوبهم حق جل وعلا کوکللری اوزره مهر اوردی تا که هیچ اچلوب
حقی فهم ایتمیه لر وعلی سمعهم وقولاقلری اوزره دخی تا که دعوت سوزی ایشتمیه لر
وعلی ابصارهم غشاوة وکوزلری اوزره پرده وار تا که معتدل یولی کورمیه لر ولهم
عذاب عظیم وانلره برا اولو اشکنجه وار بو ایکی آیت کریمه مشرکلرک حقنده در وندکور
اولنجق آیات اهل نفاقک حقنده در ومن الناس من یقول وادمیلردن شول
کروه وارکه دیر آمنا بالله تنکری تعالی یه ایمان کتوردک وبالیوم الآخر
وصوک کونه دخی یعنی قیامت کوننه وما هم بمؤمنین وحال بوکه نفس الامرده
انلر ایمانه کلمشلر یخادعون الله زعم فاسدلریله خدایی آلدرلر والذین آمنوا
وایمانه کلانلری دخی یعنی صحابه کرامه دیرلردی کیم بز ایمانه کلمشوز ولکن قلوبکی
کفرله مالامال ایدی وما یخدعون الا انفسهم وهیچ بر کیمسه یی آلدتمزلر الا کندو
جانلرین زیرا اول آلدتمغک وبالی کندولرکه در وما یشعرون ونهایت غفلتلرندن
بیلمزلرکه حقیقتده انک ضرری نفسلری اوزره مترتب اولور فی قلوبهم مرض
کوکللرنده برخسته لک وار واول بیده شک ایتمک ومؤمنلره اولان حقد وحسدلردر

فزادهم

فزادهم الله مرضا پس حق سبحانه وتعالی انلره برخسته لک آرتردی تکالیفک آزدیادیله
ومؤمنلره اولان نصرت سببیله ولهم عذاب الیم وانلره بردردلی اشکنجه وار بما
کانوا یکذبون اهل ایمانه ایتدوکلری یلان سببیله واذا قیل لهم وچون
کندولره سویلنور لا تفسدوا فی الارض کفر ومعصیتله ومؤمنلرک الدتمسیله یر
یوزنده افساد ایتمک قالوا انما نحن مصلحون دیرلر بز اصلاح ادنلرز اوزکه بر شیله
متصف دکلز الا بیلک ای ایشدنلر کیم انهم هم المفسدون علی التحقیق اهل نفاق
کندولردر فتنه قوپاردن سببیله عالمده برمازلک ایدنلر ولکن لا یشعرون ولیکن
بیلمزلرکیم کندولردر مفسد اولانلر واذا قیل لهم آمنوا واول وقت کیم اهل نفاقه
دینلور قلبیله ایمان کتورک کما آمن الناس نته کیم مهاجرین وانصار ایمان کتوردیلر
قالوا اراذلرنه دیرلر انؤمن کما آمن السفهاء ایمان کتوره‌رمیوز نته کیم بیخرد
اولان ایمان کتوردی چون اهل نفاق زعملرنجه مؤمنلردن اعلم واحق اولدوقلرین
کمان ایدرلردی سفاهتی انلره نسبت ایتدیلر پس اهل ایمان نسبت ایتدوکلری سوزی
اوزرلرینه رد ایدوب بیوردی الا بیلکسز ای اهل ایمان انهم هم السفهاء علی التحقیق
کیم اهل نفاق کندولردر عقلسز اولانلر ولکن لا یعلمون ولیکن غایت جهلدرندن
عقلسز اولدقلرین بیلمزلر اسباب النزولده کتوردیکه عبدالله بن ابی منافق
یارانیله برکون صحابه کرامک برکروهنه راست کلدی دوتوب یارانینه دیدی باقک بو
سفیهلری سزدن نیجه دوندردم پس حضرت ابی بکرک دست شریفنی یاپشوب دیدی
مرحبا ای حضرت صدیق ای بنی تیمک سروری واسلامک پیری وغارده حضرت پیغمبر
صلی الله علیه وسلمک یولداشی نفس ومالنی حضرتک یولنده بذل ایدن صکره حضرت
عمر الفاروقک مبارک الن دوتوب سویلدی مرحبا ای بنی عدیک سیدی تنکرینک
دیننده قوت صاحبی اولان جان ومالنی حبیب اکرمک یولنده نثار ایلین بعده حضرت
علی المرتضانک دست شریفنی یاپشوب دیدی مرحبا ای حضرت محمد المصطفانک
عم زاده سی وداماد وپیغمبردن ماعدا بنی هاشمک سروری بو سوزلری ایراد
ایتدوکدن صکره ایلدیلر عبدالله بن ابی یولداشلرینه دیدی کوردکوز نیجه ایشلدم
سزده دخی انلری کوردیکک اویله ایدک صحابه کرام حضرتک منور مجلسنه واروب
مزبورک ایتدوکی معامله یی حضرته سویلدیلر حق سبحانه وتعالی انلرک حقیقتی
بیلمک ایچون بو آیتلری منزل ایدوب بیوردی واذا لقوا الذین آمنوا وچون اهل
نفاق ایمان کتورن کیمسنه لره راست کلسه لر قالوا آمنا دیرلر ایمان کتوردک

وَإِذَا خَلَوْا إِلَى شَيَاطِينِهِمْ وشيطان صفت بولدقلريله تنها اولدوقلرنده قَالُوا إِنَّا
مَعَكُمْ ديرلر يعني شبهه يوق سزكله يوز و دينكوز اوزره يوز إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِئُونَ
بيز بونسنه دكلز الا اهل ايمانه استهزا ايديجيلر اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ تنكرى تعالى
انلره ايتد وكلرى استهزالرك مكافاتن ايدر وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ واسراف
وسركشلكلرنده حق تعالى انلره مهلت ويرر يَعْمَهُونَ متحير اولدوقلرى حالده أُولَئِكَ
اول صفاتك ايرلرى الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَى شول كيمسه لردركه ازغونلغى
دوغرولغله صاتون الديلر يعني ايمانى كفر ايله وعلمى جهل ايله واخلاصى نفاقله تبديل
ايتديلر فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ پس اولوب صاتمهلرى ترنج ايتمدى وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ
واول كروه تجارت ونفعك طريقن بولمشلر ايدى مَثَلُهُمْ بونلرك صفتى
كَمَثَلِ الَّذِي اول بولك صفتى كبيدركه اسْتَوْقَدَ نَارًا بولى كورمك ايچون بر آتش
ياندردى فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ پس اول وقت كه اول آتش چوره سن اشغلندردى
ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ تنكرى تعالى اول بولمك اشغنى نابود قيلدى وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ
وانلرى بر قرنلقلرده قيلدى كيم لَا يُبْصِرُونَ چوره لرين كورمزلر صُمٌّ انلر صاغردرلر
يعني حق سوزه قولاق اصمد وقلرندن اوترى صاغر كبى اولمشلردر بُكْمٌ لال دردلر
يعني شهادت كلمه سنده قلبلرى لسانلرينه موافق اولمدوغى اجلدن لاللره تشبيه
اولديلر عُمْيٌ كوردرلر يعني هيچ حقى كورمزلر نته كه كور برنسنه كورمز فَهُمْ لَا
يَرْجِعُونَ پس انلر اولدوقلرى حالدن دونمزلر وانك اوزره حشر اولنورلر بو مذكور
اولان مثال منافقلره اول وجهله مثال اولديكه منافقلر ضلالتك قرنلغنده
مسلمانلرك قلبي خوفندن كلمه شهادتى لسانلرى اوزره اجرا ايتمكله انك نورنى
ايشغلندرديلر اول مقدار كه قتلدن امين اولوب عمرلرين كيچرديلر اما اولومدن صكره
نور اثرلرى منطفى اولوب ندامت وحسرت وسخط وعقوبت ظلماتنده قالورلر
أَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَاءِ يا اول منافقلرك حالى كوكدن اينمش قيردملى يغموره
صاتشانلرك حالى كبيدر فِيهِ ظُلُمَاتٌ كه اول يغمور ايچنده بولتك وانك
قات قات اولمسنك وكيجه نك قرنلقلرى وار وَرَعْدٌ وكوكك كورلديسى دخى
وَبَرْقٌ وشمشك دخى يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ اول يغموره
صاتشانلر يلدرملرك آوازى قورقوسندن برمقلرين قولاقلرينه طيقرلر
حَذَرَ الْمَوْتِ اولمك قورقوسندن صاقنمق ايچون وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ

وايمانز

وايمانز كلمه لرك انفال واقوال الوين خداى لايزالك علمى قابلمشدر يَكَادُ الْبَرْقُ
يقلشوركه شمشكك ايشغى يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ كوزلرين قپه كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ هركاه
كه كندولره ايشغ ويرور مَشَوْا فِيهِ اول ايشغده يوريدولر وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وقچن
اوزرلرنه قرنلق اولور متحير دوروردلر وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ واكر حق سبحانه دلسه انلرك
سمع وبصرلريناك كيتمسين ايستيدى لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ البته ايشتمكلرين
وكوزلرين نابود قيلاردى إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ تحقيقا كه تنكرى هر نسنه اوزره
توانادر لكن حق جل وعلا منافقلرك حالنى شول كيمسنه لرك حالنه تشبيه ايتديكه
بر قرنلق كيجه ده برشدتلى يغموره صاتشه لركه انلك ايچنده قرنلقلر ورعد وبرق اولوب
يلدرملك آوازى قورقوسندن برمقلرين قولاقلرينه طيقرلر تاكه مولك قورقوسندن
صاقنه لر هركاه كه شمشك ايشغ ايديورودلر وقچن قرنلقلر اولور متحير دوروردلر بو تشبيه
انلره اول مناسبتله اولديكه دين اسلام رحمت اولدوغيچون يغموره بنكزدر واهل نفاق
اوزره مشقتلو اولان تكاليف شرعيه وترك رياست واديان قديمه كبى اشيا يغمور
ايچنده اولان ظلماته وبونلر اوزره منافقلرك زعمنه كوره ظلمات اطلاق اولندى والا
فى الحقيقه انلر نور محض دلر وانلرك نورلرى رعده تشبيه اولندى واهل اسلامه
اولان ظفر وغنائم برقه وارباب كفر ونفاقه اولان وعيد وتهديدلر صواعقه كه انلر
ايشتمه مك ايچون برمقلرين قولاقلرينه قيلارلر ذيرا ايچنده اولان انلره موت قورقو
ديرور وهركاه كه فتوحات وغنائمك حصولى انلره ايشغ ويرور دين اسلامى
پسند ايدرلر وقچن جهادلك وبلالرك زعملرنه كوره قرنلقلرى ضيا اللرينه كلور
دين مستقيمك سلوكندن منحرف اولورلر يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ اى آدم
اوغوللرى پروردكاركزه قوللق ايدك الَّذِي خَلَقَكُمْ شول پروردكاركه سزى
ياراتدى وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وسزدن اول اولانلرى دخى لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
شايدسز اول عبادت سببيله اهل تقوى زمره سندن اوله سز الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
الْأَرْضَ فِرَاشًا شول پروردكاركه سزه زمينى دوشمشك دوشك كبى قيلدى
تاكه ايچنده آرام ايده سز اوندن حركت ايده سز وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وكوكى بر قالدرلمش
سقف قيلدى وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً وكوكدن چوق فائده لى صو ايندردى
فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ دخى اول صويك سببيله يمشلر ونباتاتك انواعن
چيقردى رِزْقًا لَكُمْ سزكچون بر كيجنجك نسنه فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا پس
خداى ذو الجلاله قدرت وتصرفده مانندلر قيلمك وذات پاكنه لايق اولميان اشيادن

منزه ایدوب نامعقول نسنه‌لری حقنده اعتقاد ایتمك وانتم تعلمون وحال بودر که سیز
بیلورسیز که عالمده متصرف اولان کندوسیدر اصلا بر کیمسه‌نك ایجاد وتصرفده علاقه‌سی
یوقدر وان کنتم فی ریب مما نزلنا علی عبدنا واکر قولمز محمد المصطفی اوزره ایندردکمز
نسنه‌دن بر شك وشبهه‌ده ایسه‌کز فأتوا بسورة من مثله قرآنك مشابهندن بر
مقدار سوز کتورك وادعوا شهداءکم ومحافل ومجالسکزده شعرادن وخطبادن حاضر
اولانلری معارضه ایتمك ایچون چیغرك من دون الله حق تعالادن غیری ان کنتم
صادقین اکر کرچك سویلیانلر ایسه‌کز کیم قولمز اوزره ایندردکمز کلام قول بشردر
فان لم تفعلوا پس اکر معارضه ایتمزسیز ولن تفعلوا وهرکز ایده‌میه‌سیز فاتقوا
النار پس جهنم آتشندن نفسکزی صاقندرك التی وقودها الناس والحجارة
شول آتش که یانجق نسنه‌سی آدمك کفره‌سی وکبریت طاشیدر اعدت للکافرین
ایمانسیز اولانلر ایچون آماده قیلندی وبشر الذین امنوا وعملوا الصالحات
وایمان کتوروب کوزل ایشلر ایشلیانلره مژده لندردکیم ان لهم جنات علی التحقیق
کندولره در کوناکون میوه‌لو باغلر تجری من تحتها الانهار اول باغلرك اشجاری
آلتندن ایرماقلر آقار کلما رزقوا منها هرکاه که بهشتیلر اول اشجاردن رزق ویریلورلر
من ثمرة میوه مقوله‌سندن رزقا بر کیجه‌جك نسنه قالوا هذا الذی رزقنا
من قبل دیرلر بو شول میوه‌در که بوندن اسبق دار دنیاده بزه رزق ویرلدی
واتوا به واول میوه‌یی ملائکهٔ کرام بهشتیلره کتوردیلر متشابها لون وصورتده
دنیا میوه‌لرینه مانند اولدوغی حالده اما چاشنیده مختلفدر زیرا جنت میوه‌سنك
هر بر فردنده جمیع میوه‌لرك لذتی بولنور ولهم فیها ازواج مطهرة وانلره
بهشتده جمیع عیوبدن پاکیزه اولمش خاتونلر وار وهم فیها خالدون وانلر آنك
ایچنده علی الدوام اقامت ایتمشلر ان الله لا یستحیی تحقیقا که تنکری تعالی ترك ایتمز
وقیدی یوقدر که ان یضرب مثلا ما بیان ایده بر از مثل کتوردیلر که یهود
عنکبوت وسنكك ذکر اولنمسین قرآنده ایشدیجك استهزا ایدوب دیدیلر بو
سوزلر نیدر که خدانك سوزی اوله پس حق سبحانه وتعالی بو آیتی بولدی که تنکری تعالی
ضرب مثلی ترك ایتمز واکر مثل بر هر اولور بعوضة سوری سنك فما فوقها پس اندن
یوقارو سنك وعنکبوت کبی فاما الذین امنوا پس اما کلام مجیده بر مثل کلور
شول کیمسه‌لر که ایمان کتوردیلر فیعلمون انه الحق بیلورلر علی التحقیق کیم اول
مثل درستدر من ربهم پروردکارلرندن صادر اولمشدر واما الذین کفروا

واما شول کیمسه‌لر که حقی پوشیده قیلدیلر فیقولون ماذا اراد الله دیرلر تنکری تعالی نه
ایستدی بهذا مثلا بو نکله مثل اولدوغی حالده اما بیلمدیلر کیم حق سبحانه وتعالی
عدلیله یضل به کثیرا کفار ومنافقلردن چوق کیمسه‌یی انکله ازغون قیلدی ویهدی
به کثیرا وفضل وکرمیله مؤمنلردن چوق کیمسه‌یی انکله دوغرو یول کوستردی وما
یضل به الا الفاسقین وهیچ بر کیمسه‌یی اول مثل سببیله ازغون ایتمز الا اول
کروهی حدودی تجاوز ایتدیلر الذین ینقضون عهد الله شول حدودی تجاوز
ایدنلر که تنکری‌نك پیمانینی بوزدیلر من بعد میثاقه انی محکم ایتدوکندنصکره واول
عهد بنی اسرائیل اوزره توراتده الناان عهددر که آخر الزمان پیغمبره ایمان
کتوره‌لر پس فاسقیندن مراد یهوددر که عهد مزبوره وفا ایتمدیلر ویقطعون ما
امر الله به ان یوصل دخی کسرلر شول نسنه‌یی که حق تعالی آنك بتلمسنه فرمان
ایتدی واو صلهٔ رحمدر ومؤمنلره یولداشلق ایتمکدر وبونلره مشابه اولان اشیا
که حق تعالی آنلرك ایشلمسین آنلره فرمان ایتدی وکندولر فرمانه مخالفت ایدوب
آنلری بیونر کتورمدیلر ویفسدون فی الارض وییر یوزنده حقك مخالفه‌سیله
وهوای نفسك متابعه‌سیله فساد ایدرلر اولئك هم الخاسرون اول کروه کندولردر
دنیاده وعقباده اوتونلر کیف تکفرون بالله نیجه خدانك وحدانیتنی انکار ایدرسیز
وکنتم امواتا وحال بوکه سیز اولمشلر ایدکوز یعنی حیاتسیز بر اجسام ایدکوز علقه
ونطفه کبی فاحیاکم پس سیزی زنده قیلدی ثم یمیتکم صکره سیزی اولدرر ثم یحییکم
صکره نفخهٔ ثانیه ایله بردخی سیزی زنده قیلادر ثم الیه ترجعون بعده جزا ایچون کندو
طرفنه دوندریلورسیز هو الذی خلق لکم اودر اول خدا که محض فضلیله سیزکچون
یاراتدی ما فی الارض جمیعا یرده هر نه کروار ایسه اغلر ومعادندن ونباتات وحیواناتدن
ثم استوی الی السماء صکره کوکك سمتنه قصد ایتدی فسویهن سبع سموات پس آنلری
بی فطور واعوجاج یدی کوك قیلدی وهو بکل شیء علیم وکندوسی هر نسنه‌یی کمال
اوزره بیلیجیدر واذ قال ربك للملائکة ویاد ایت اول وقتی که پروردکارك یرده
ساکن اولان فرشته‌لره دیدی انی جاعل فی الارض تحقیقا که بن یر یوزنده قیلیجیم
خلیفة بر قائم مقام که احکامی تنفیذ ایدوب ناقص اولان کیمسنه‌لری تکمیل ایده
وبو قائم مقام قیلمسی نه آنکه عجزدن ناشی اولدی بلکه امت بلا واسطه فیضك
قبولندن قاصر اولدی وقلب ایچون کندولره خلیفه تعیین قیلندی تا که آنك توسطیله

فیض الٰهی کندولره یتشه قالوا اتجعل فیها من یفسد فیها فرشته لر دیدیلر یرده قیلا
شول کیمسنه یی که ایچنده افساد ایده و یسفك الدماء و قانلری دوکه بلکل کیم
ملائکه کرام تنکری تعالی اوزره اعتراض یوزندن بو سوزلری ایراد ایتمدیلر بلکه
حقیقة الحالی فهم ایتمك ایچون انلری سویلدیلر و بیلدیلر کیم بو کونه نوعدن احوالی
صادر اولور یا لوح محفوظدن یا الهام الٰهی ایله حاصل اولدی یاخود انسی جنسه سن
اجنه یه قیاس ایدوب دیدیلر کیم یرده بر نوع قیلا مسین که ایچنده افساد ایده و
قانلری دوکوله ونحن نسبح بحمدك و حال بوکه بیز حمدکه مقارن اولدوغمز حالده سنی
تنزیه ایدرز ونقدس لك و فرمانکه امتثال ایتمك ایچون نفسمزی پاك قیلرز
حاصل کلام بوکه بر مفسد کروهی خلیفه ایدمیسن والحالة هذه بیز بیر معصوم
کروهز اوکونه ایشه بیز احق و اولایوز قال انی اعلم ما لا تعلمون حق جل و علا
ملائکه کرامه جواب ویروب دیدی علی التحقیق بن بیلورم اول نسنه یی که سیز
بیلمزسیز وعلم ادم الاسماء کلها و حق سبحانه و تعالی آدم علیه السلام که
خلیفه اندن عبارتدر جمله مخلوقاتك آدنی اوکرتدی ثم عرضهم علی الملائکة
صکره اول اسمالك مسمیاتنی اول سوزلری یاد ایدن فرشته لر اوزره عرض ایتدی
فقال انبئونی پس دیدی بکا خبر ویرك باسماء هؤلاء بونلرك آدلرندن ان کنتم
صادقین اکر کرچك سویلر ایدکوز بو سوزکزده کیم نوع بشردن خلافته بیز احق
و اولایوز قالوا ملائکه کرام اول اسمالی بیلمیجك علی طریق الاعتذار دیدیلر
سبحانك سنی نقصاندن تنزیه ایدرز لا علم لنا بیزه هیچ بیلکی یوقدر الا ما
علمتنا مکر اول شیئ که سن بیزه اوکرتدك انك انت العلیم تحقیقا که سن
کندوك هر نسنه یی کما هو حقه بیلن الحکیم ایشنی کما ینبغی ایشلیان قال یا آدم
انبئهم باسمائهم حق سبحانه و تعالی حضرت آدمه دیدی بونلره بو مسمیاتك
آدلرندن خبر ویر فلما انبأهم باسمائهم پس اول محل که آدم علیه السلام ملائکه
کرامه انلرك آدلرندن خبر ویردی قال الم اقل لکم حق سبحانه و تعالی ملائکه یه
عتاب یوزندن دیدی بن سیزه دیمدمی کیم انی اعلم غیب السموات والارض
بی شبهه بن کوکلر و یرلك پوشیده امورین بیلورم واعلم ما تبدون و آشکارا
ایتدیککوز شیئ بیلورم وما کنتم تکتمون و کیزلی قیلدیغکوز نسنه یی دخی و اذ
قلنا للملائکة اسجدوا لآدم و مذکور قیل اول وقتی که فرشته لره دیدك آدم علیه

السلام تحیت و تعظیم ایچون تواضع ایدك فسجدوا الا ابلیس پس جمله ملائکه تواضع
ایتدیلر الا عزازیل و او اصح اقوال اوزره جان طائفه سندن ایدی فرمانی قبول
ایتمدوکی جهتدن حق سبحانه و تعالی انی ابلیس ایله ملقب قیلدی و انك معناسی حضرتك
رحمتندن امیدسز اولمقدر ابی و استکبر سجده کتورمکدن ممتنع اولوب کندوسنی
بیوك دوتدی وکان من الکافرین و حق تعالی علم قدیمنده ابلیس ایمانسز کلیا انلرك
زمره سندن ایدی وقلنا یا آدم و محض کرمندن سویلدك ای آدم اسکن
انت و زوجك الجنة سن جفتکله که حوادر بهشتده اقامت ایت وکلا منها
رغدا و جنتك میوه سندن چوق ییك حیث شئتما قنده که ایسترسیز
ولا تقربا هذه الشجرة و بو اغجه یعنی بغدای اغجنه یقلشمك فتکونا من الظالمین
کر انکا یقلشمککوز سببیله ستمکارلردن اولورسیز فازلهما الشیطان عنها
پس ابلیس لعین حضرت آدم و حوایی بهشتدن سورجندردی فاخرجهما مما کانا
فیه که اولدقلری نعیم و کرامتدن انلری طشره ایتدی اسناد اخراج شیطانه
مجازدر زیرا حقیقتده انلری اخراج ایدن ایزد ذو الجلالدر وقلنا اهبطوا
وادم و حوایه و ابلیسه دیدك جنتدن یره اینوك بعضکم لبعض عدو اول
حالده که بر بلوککوز بر بلوککزه دشمندر ولکم فی الارض مستقر و یر یوزنده
سیزه بر قرارکاه وار ومتاع الی حین و موت محلنه دك سیزه بر کچنجك نسنه
دخی وار فتلقی آدم من ربه کلمات پس حضرت آدم علیه السلام پروردکارندن
سوزلر الوب انکله عمل ایتدی و او سوزلر اشهر اقوال اوزره بودر که ربنا ظلمنا
انفسنا وان لم تغفر لنا و ترحمنا لنکونن من الخاسرین فتاب علیه پس حق تعالی
حضرت آدم اوزره توبه ایتدی یعنی انك توبه سن قبول ایتدی انه هو التواب
الرحیم که بی شبهه تنکری تعالی کندودر قوللری اوزره مغفرتله مبالغه ایله
دونن کندو ولین زیاده ارکیاد قلنا اهبطوا منها جمیعا بنه انلره دیدك
جنتدن یا سماوادن جمله اشغه اینوك فاما یأتینکم منی هدی پس اکر بنم طرفمدن
ارسال رسل و انزال کتب سببیله سیزه بر دلالت و بیان کلور ایسه فمن تبع هدای
پس هر کیم دلالت و بیانمه اویدی فلا خوف علیهم انلر اوزره بر قورقو اولور
ولا هم یحزنون و نه انلر غمناك اولورلر والذین کفروا و کذبوا بایاتنا
و شول کیمسه لر که دلائل وحدانیتمزه قلبله ایمان کتورمیوب لسانا دخی انلری یلان

دوندیلر اولئك اصحاب النار اول کروه جهنم آتشنك آیرلریدر هم فیها خالدون کندولر دانك ایچنده علی الدوام اقامت ایدیجیلر یا بنی اسرائیل ای حضرت یعقوبك اوشاقلری اذکروا نعمتی خاطره کتورك اول کیمی التی انعمت علیکم شول ایولك که بن اوزیکزه انعام ایتدم واوفوا بعهدی وتوراتده حضرت پیغمبرك شاسنده سزکله بغلدوکم پیمانی یرینه کتورك اوف بعهدکم پیمانکزه وفا ایدرم یعنی اعمالکزه کورك جزا ویرورم وایای فارهبون وهر نه اولورسه بندن خوف ایدك وآمنوا بما انزلت وقرآندن نه ایندردم ایسه ایمان کتورك مصدقا لما معکم سزکله اولان نسنه یه مصدق اولدوغی حالده یعنی توحیدده ووعد ووعیدده قرآن عظیم الشان سزکله اولان کتب الهیه یه موافقدر پس سزه لازمدرکه اکا ایمان کتوره سز ولا تکونوا اول کافر به واکا کفر ایدنلرك ایلروسی اولمك ولا تشتروا بآیاتی ثمنا قلیلا وکتابمك آیاتنی یعنی توراتی از بهایه تبدیل ایتمك بو مقامده خطاب علماء یهودهدر که رشوت الوب توراتك احکامنی تبدیل وتحریف ایدرلردی ومحمد المصطفانك اوصافنی پوشیده قیلدیلردی وایای فاتقون والبته بنم عقابمدن صاقنوك ولا تلبسوا الحق بالباطل ودروغ واصلی اولمیان نسنه ایله قارشدرمك یعنی توراته یازیلانی درست احکامی فکوردن پیدا ایتدکوز یلانلرله خلط ایتمکوز وتکتموا الحق ودوغرولغی دخی صاقلمك وانتم تعلمون وحال بودرکه سز قارشدردیغی وصاقلدیغی اولدوغنی بیلورسز واقیموا الصلوة ونمازی ایو قلندرك یعنی اهل اسلام قیلدوغی نمازی قیلك وارکعوا مع الراکعین ونمازی نماز قیلانلرله قیلك یعنی مسلمانلرك جماعتیله قیلك اتأمرون الناس بالبر نیچون خلقه ایولك ایتمکه امر ایدرسز وتنسون انفسکم وکندوجانلرکزی ایولك ایشلمسندن اونودلمش نسنه کبی ترك ایدرسز وانتم تتلون الکتاب وحال بوکه سز توراتی اوقورسز افلا تعقلون پس نیچون بو قبیح ایشکزه تأمل ایتمزسز حضرت عبد الله ابن عباسدن رضی الله عنهما مرویدرکه بو آیت مدینه ده اولان جهودلرك خاخاملری حقنده نازل اولدی اول محلکه پیغمبره ایمان کتورنلره کیزلو دیرلردی کیم اولدوغکوز حال اوزره مداومت ایدك که کوزل طریق بودر وکندولره ایمان کلزلر ایدی واستعینوا بالصبر والصلوة وطاعتك اداسی اوزره اوروج ونماز ایله استعانت ایدك وانها لکبیرة وتحقیقا که نماز بیوك ودشوار

واتوا الزکوة والدویروکی زکوت ویرك صح

ایشدر الا علی الخاشعین الا قورقیانلر اوزره وانلر اهل ایماندرلر که عبادت ایتمك اونلره کوج دکلدر الذین یظنون انهم ملاقوا ربهم شول قورقیانلر که بیلورلر کیم علی التحقیق کندولر پروردکارلرینه کوریجیلردر وانهم الیه راجعون دخی بیلورلر کیم بلا شبهه کندولر پروردکارلرینك سزاسنه دونیجیلردر یا بنی اسرائیل اذکروا نعمتی التی انعمت علیکم تأکید ایچون مکرر قیلندی وانی فضلتکم علی العالمین بونی دخی یاده کتورك کیم علی التحقیق بن اجدادکزی عصرلرینده اولان انسی وجنی اوزره تفضیل ایتدم بلکه کیم بو آیتلرده مخاطب اولان حضرتك عصرنده موجود اولان یهود طائفه سیدر ونظم کریمده مذکور اولان احسانلر اجدادلرینه اولمشدی لیکن انلر بونلرك وجودلرینه سبب اولمغله حق سبحانه وتعالی اول نعمتلرله بونلرك اوزرلرینه امتنان ایلدی واتقوا یوما دیرکونك عقاب وحسابندن خوف ایدك که لا تجزی نفس عن نفس شیئا بر ایمانه کلمش جان بر کفر ایتمش جاندن بر نسنه اوده مز ولا یقبل منها شفاعة ونه اول کافر جاندن بر دیلك قبول اولنور ولا یؤخذ منها عدل ونه اندن بر عوض آلنور ولا هم ینصرون ونه اول کونده کفار تنکرینك عذابندن منع اولنورلر واذ نجیناکم ویاد ایدك ای بنی اسرائیل اول وقتی کیم اجدادکزی قورتردق من آل فرعون اقلیم مصر پادشاهینك توابعندن یسومونکم سوء العذاب اشکنجه نك یمانینی سزه ایسترلرکه یذبحون ابناءکم اوغوللرکزی بوغازلرلر ویستحیون نساءکم وقیزلرکزی خدمت ایچون صاغ قالورلر وفی ذلکم وسزه بو اوشاقلرك بوغازلنمسنده وقیزلرك خدمت ایچون صاغ قالمسنده بلاء من ربکم عظیم پروردکارکزدن بر اولو محنتدر واذ فرقنا بکم البحر انی دخی یادکره کتورك که قلزم دریاسنی سبککزله یاردق اولدم که فرعوندن قچوب اوکرکزه دریا کلوب اردکزه دشمن عسکری دوشمشدی فانجیناکم دعقب اولوب عسکرك شرندن سزی قورتردق واغرقنا آل فرعون وفرعونك توابعنی صووده بوغدق وانتم تنظرون وحال بوکه سز انلری باقردکوزکه نیجه سعب قوزلوب انلر صووده بوغلدیلر مرویدرکه حق سبحانه وتعالی حضرت موسی علیه السلامه فرمان ایتدیکه بنی اسرائیلی دریا مصوردن قالدروب کوترانلری کوتورد که تصکره فرعون آکاه اولدی همان عسکر بیشمان ایدلرینه دوشوب دریا کنارینه انلره یتشدك محل حق سبحانه وتعالی حضرت موسایه فرمان ایتدیکیم دریایی دکنککله اور حضرت موسی دریایی اکنکله اوردقده

دریا اون ایکی قوری یول اچدی همان بنی اسرائیل اول یوللرده یوردیلر بعده حضرت موسی
دیدیلر کیم قورقوز بر مقدارمز یوق یوللرده هلاک اولورز اکر خبرمز اولمیه حق سبحانه و تعالی
کمال کرمندن یوللر اراسنده حجاب اولان صولرده پنجره‌لر اچدی تاکه بیری بیرلریله کورشوب بیلشوب
کورشه‌لر بعده فرعون محل معهوده کلیجک دریاده اچلمش یوللر کوردی بلا توقف عسکریله
اول یوللرده سلوک ایتدیکی بنی اسرائیلی اویبر طرفه عبور ایتدیلر و فرعون لشکریله
دریانک اورتاسنده بولندی دریا کما کان اولوب فرعون و اتباعی غرق اولدی
بنی اسرائیل بو معجزه باهره‌یی مشاهده ایتدوکلرندنصکره حضرت موسی توراتی
کتورمکه طور طاغنه کیدیجک سامرینک اغواسیله بوزاغویه عبادت ایتدیلر نته‌کیم حق
تعالی اندن خبر ویروب بیوردی وَاِذْ وَاعَدْنَا مُوسٰى دخی یاد کره کتورک اول وقتی
که توراتی ویرمک ایچون حضرت موسایه وعده ایتدک و او طور طاغنه کلمکه بزه وعده
ایتدی اَرْبَعِينَ لَيْلَةً قرق کیجه یعنی بو مدت منقضی اولدقدنصکره توراتک
ویرمسی کندویه وعد ایتدک ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ پس موسی علیه السلام
طور طاغنه کیتدوکندنصکره بوزاغویی معبود ایدندکوز وَاَنْتُمْ ظَالِمُونَ وحال بودرکه
بو ایشده سز ستمکارسز ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ پس اول باطل عبادتی
ایتدکوزدنصکره توبه‌کزی قبول ایدوب کناهکوزدن واز کچدک لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
تاکه سزه اولنان عفوک نعمتنی سز شکر ایده‌سز وَاِذْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ
دخی یاد کره کتورک اول وقتی که حضرت موسی علیه السلام توراتی ویردک وَالْفُرْقَانَ
وحقی باطلدن ایرن معجزه دخی لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ تاکه سز دوغری یوله بوله‌سز وَاِذْ قَالَ
لِقَوْمِهِ دخی اول وقتی مذکور قیلک که حضرت موسی عجله عبادت ایدن طائفه‌سنه
سویلدی يَا قَوْمِ ای بنم قومم اِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ اَنْفُسَكُمْ تحقیقا که سز کندو جانلرکزه
ستم ایتدکوز بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ بوزاغویی معبود ایدنمکوز سببیله فَتُوبُوا اِلٰى بَارِئِكُمْ
پس عدمدن وجوده سزی کتورن خدایه تضرع ایله دونک فَاقْتُلُوا اَنْفُسَكُمْ
اندنصکره جانلرکزی قطع شهوات ایله اولدرک ذٰلِكُمْ اول اولدرمک نفسکزی
خَيْرٌ لَكُمْ سزه خیرلودر عِنْدَ بَارِئِكُمْ سزی یاردن قتنده فَتَابَ عَلَيْكُمْ
بو ایشی اکر ایشلرسز اوزرکزه حق تعالی مغفرتله دونر اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ تحقیقا که
تنکری تعالی کندودر قوللری اوزرینه مغفرتله رجوع ایدن الرَّحِيمُ توبه‌کارلره زیاده
مهربانلق ایدن وَاِذْ قُلْتُمْ دخی خاطرکزه کتورک اول وقتی که دیدکوز یعنی اجدادکوز

حضرت

حضرت موسایله طور طاغنه کیدن یتمش کمسنه خدانک کلامنی ایشتمکه ایشتدکلرندن
صکره سویلدیلر يَا مُوسٰى لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ ای موسی بز سنکا تصدیق ایتمزز کیم
حجاب اردندن ایشتدوکمز سوزی ذو الجلالک سوزیدر حَتّٰى نَرَى اللّٰهَ جَهْرَةً
تنکری‌یی کوزمزله آشکارا کورمیجه فَاَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ پس کوکدن اینان آتش اول
اختیار اولان یتمش کمسنه‌کزی الدی وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ وحال بوکه اکا سز بقرسز
منقولدرکیم اول صاعقه کوکدن کلمش بر مهیب آواز ایدیکه جماعت مزبوره انی
ایشتدیلر بردن هلاک اولدیلر حضرت موسی علیه السلام انلره بقوب دیدی یا الٰهی
بنی اسرائیله بن نه جواب ویرورم که جمله اخیارلری قیرلدی حق سبحانه و تعالی لطف
و کرمندن انلری احیا ایتدی نته که بیوردی ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ صکره سزی زنده قیلدق
مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ صاعقه ایله اولدکوزدنصکره لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ تاکه سزی حق سبحانه
و تعالینک نعمتلرینه اعتراف ایدوب بیله‌سز کیم بعد الموت سزی احیا ایدوب لطف
و کرمنه مظهر قیلدی وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ و اوزدکزه بولوتی سایبان قیلدق
تاکه آفتابک زحمتن چکمیه‌سز و بو نعمت انلره اول زمان واقع اولدیکه تیه صحراسنده
ترقیبل قالوب کندولرله نه خیمه و نه سایه‌بان وار ایدی وَاَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ
وَالسَّلْوٰى و اوزدکزه ترنجبینی و بلوه قوشنی ایندردک عند البعض سلوی بلدرجین
قوشیدر كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ سزه روزی قیلدیغمز پاکیزه نسنه‌لردن
ییکوز وَمَا ظَلَمُونَا و بو نعمتلرک شکرین ادا ایتمه‌مکلریله بزه ستم ایتمدیلر وَلٰكِنْ
كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ولیکن کندو جانلرینه ستم ایدرلردی وَاِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا
هٰذِهِ الْقَرْيَةَ و یاد کره کتورک اول وقتی که سزه دیدک بو کویه یعنی بیت المقدسه
کیرک فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ پس انک میوه‌سندن و طعاملرندن ییک قنقی
یرده که ایستدکوز رَغَدًا بر قانلمش ییک وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا و انک قپوسنده
سجود ایتدیکوز حالده کیرک وَقُولُوا حِطَّةٌ و سویلکوز مطلوبمز حطه‌در یعنی
کناهلرمزک صالمسی نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ کناهلرکزی سزه بارلغارز وَسَنَزِيدُ
الْمُحْسِنِينَ و بی شبهه ایولک ایشلیانلره ثوابی ارتوروز فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا
غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ پس جانلرینه ستم ایدنلر کندولره سویلنان سوزدن اوزکه
بر سوز کتوردیلر یعنی حق جل وعلا انلره فرمان ایتدیکیم حطه سویلک انلر حنطة
سمقاتا دیدیلر یعنی مطلوبمز قزل بغدایدر فَاَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا پس ستم

ایدنلر اوزره ایندردك رجزا من السماء كوكدن بر آتشكه بما كانوا يفسقون
حدی كچمكلری سببیله واول آتشكه طاعون ایدی مرویدركه بر ساعتده انلردن
یكرمی درت بیك آدم قیرلدی واذ استسقی موسی لقومه ویاده كتورك اول
وقتیكه موسی علیه السلام قبیله سی ایچون صو ایستدی اولدم كه تیه صحراسنده
صوسز اولدیلر فقلنا اضرب بعصاك الحجر پس كندو دیركیدك ای موسی عصاك ایله
طاشی اقد واول طاش بر مربع طاش ایدی جرمی انسان باشی قدر كلوردی حتی تم انی
جنتدن موسی علیه السلام كتوردی فانفجرت منه اثنتا عشرة عینا پس دكنكیله
انی اوردی اندن اون ایكی كوز صو بنی اسرائیلك اسباطی صاییسنجه اچلوب اقدی
قد علم كل اناس مشربهم تحقیقا كه هر سبط ایچجك یرینی بیلدی كلوا واشربوا من
رزق الله انلره سویلدك تكری نعم سیزه روزی قیلدوغی من وسلوادن ییك
وكوزلرك صویندن ایچك ولا تعثوا فی الارض ویرده حدودی تجاوز ایتمك
مفسدین برماد ایتمكیچیلر اولدوغكوز حالده واذ قلتم یا موسی ویاده ایدك اول
وقتیكه دیدكوز ای موسی لن نصبر علی طعام واحد بر درلو ییجك اوزره قتلنمزوز
ویبجكلری اكرچه من وسلوا ایدی واو متعدد دركن مكرر اولدوغیچون انی طعام
واحد صاییدیلر فادع لنا ربك پس پروردكاركه بزم ایچون دعا ایت یخرج لنا
قودیتله بزم ایچون چیقر یتوردن مما تنبت الارض یر بیتوردوكی اشیادن من بقلها
یرك ترهسندن وقثائها وخیارندن وفومها وبغدایندن یاخود صارمساقندن
وعدسها ومرجمكندن وبصلها وصوغاندن قال حضرت موسی سویلدی
استبدلون الذی هو ادنی بالذی هو خیر ایچون واحقر الحقی اولان نسنه یی
اعلی اولان نسنه نك یرینه ایستر سیز یعنی ایچون من وسلوا ایكی مذكور اولان
نباتاته تبدیل ایتمكه طالب اولور سیز اهبطوا مصرا ارض مقدسه دن
بر شهره اینوك فان لكم ما سالتم كه بی شبهه طلب ایتدككوز شیء سیزه حاصلدر
وضربت علیهم الذلة والمسكنة وخوارلك وبوقسللك اونلرینه اوردلدی یعنی
كندولره ملازم اولدی وباؤ بغضب من الله وحق تعالانك خشمنه مستحق اولدیلر
ذلك مذكور اولان خوارلك وبیچاره لك وخشم بانهم اول سببیله دركه انلر
كانوا یكفرون بایات الله خدا ایندردكی توراتك ایتلرینه كفر ایدرلردی ویقتلون
النبیین بغیر حق وناحق یره پیغمبرلری اولدورلردی زیرا حضرت یحیی وزكریا

وشعیابی

١٠

وشعیابی وغیرلرین بركاهلرین ثابت اولمدین ایكن قتل ایتدیلر ذلك مذكور
اولان كفر وقتل بما عصوا ایندوكلری عصیان سببیله وكانوا یعتدون
وحدود شرعیه یی تجاوز ایتمكلریله انلردن صادر اولدی ان الذین امنوا
تحقیقا شول كیمسه لركه لسانله تصدیق كتوردیلر یعنی محمد المصطفانك دینیله
تدین ایدنلر انلردن مخلص اولانلر واهل نفاق اولانلر والذین هادوا وشول
كیمسه لركه دین یهود ایله تدین ایتدیلر والنصاری وحضرت عیسانك ملتی اوزره
اولانلر والصابئین ونصارانك ومجوسك اراسنده اولان كیمسه لر من امن
بالله والیوم الاخر وعمل صالحا مزبور اولانلردن هر كیم وجه لایق اوزره
خدایه ودوز جزانك وقوعنه تصدیق كتوردی وكوزل عمل ایشلدی فلهم اجرهم
عند ربهم انلره اجرلری حاصلدر پروردكارلری قتنده ولا خوف علیهم ونه انلره
قورقو اولور ولا هم یحزنون ونه جزا محلنده انلر غمناك اولورلر واذ اخذنا میثاقكم
ویاده كتورك اول وقتیكه حضرت موسی ایله اتباع ایتمكه وتوراتك احكامن
قبول ایتمكه عهد وپیمانكزی الدق ورفعنا فوقكم الطور وطاغی اوستكزه قالدردق
تاكه عهد وپیمانی ویره سز مرویدركه چونكه حضرت موسی بنی اسرائیله توراتی كتوردی
انك ایچنده اولان تكالیف شاقه یی ادوقودیلر اوزرلرینه اغر كلوب قبولندن
ممتنع اولدیلر حق جل وعلا حضرت جبرائیله فرمان ایتدیكیم طور طاغنی اوستلرینه
قالدره یعنی اوندلرینه انی قالدروب سایبان كبی قیلدی توراتك احكامنی قبول
ایتدیلر وحق تعالی انلره بیوردی خذوا ما اتیناكم بقوة سیزه ویردوكمز احكامی
جد وجهد ایله الك واذكروا ما فیه وایچنده اولان ثواب وعقابی خاطره كتورك
لعلكم تتقون تاكه معاصیدن سیز صاقنه سیز ثم تولیتم من بعد ذلك پس اول
عهد وپیمانی ویردكدنصكره فرمانمزدن یوز چویردكوز فلولا فضل الله علیكم
ورحمته پس تكری تعالانك احسان واسركسی اوزكره اولمسیدی لكنتم من
الخاسرین البته اوتوزلردن اولوردكوز ولقد علمتم الذین اعتدوا وتحقیقا
كه بیلدكوز شول كیمسه لری كه داود علیه السلام عصرنده فرمان الهی یه مخالفت
ایتدیلر منكم سیزك جماعتكزدن فی السبت جمعه ایرتسنده كه انلره فرمان
اولنمشدیكیم جمعه ایرتسنده بالق صید ایتمیه لر بعده فرمانه مخالفت ایدوب
صید ایتدیلر فقلنا لهم پس انلره دیدك كونوا قردة خاسئین خوار وحقیر

میمونلر اولدی فجعلناها نکالا پس بز اول مسخ و عقوبتی بر منع ایدن عبرت قیلدق
لما بین یدیها وما خلفها انلرک عصرنده حاضر اولانلره و انلردن صکره کلانلره
وموعظة للمتقین و پرهیزکار اولانلره بر پند و نصیحت بو قصه‌نک بیانی
سوره اعرافده کلور ان شاء الله واذ قال موسی لقومه و یاد کره کتورک اول وقتی کیم
موسی علیه السلام قبیله سنه دیدی ان الله یامرکم ان تذبحوا بقرة علی التحقیق
ایزد ذو الجلال سزه فرمان ایدر که بر اینک بوغازلیه سز بلکل بو حکایتک
مبداء کلجک ایدرکه واذ قتلتم نفسا آیتیدر لیکن ابو ایتلرده انلرک مساویلری
مبین اولدوغیچون مقدم اولندی مرویدرکه بنی اسرائیلده بر دولتمند پیر وار
ایدی انک قرنداشی اوشاقلری میراثنه طمع ایتدکلری جهتدن انی اوغلن اولدروب
شهرک قاپوسنده صالدیلر در عقب خلقدن قاتلی دعوی ایتمکه باشلدیلر حق سبحانه
وتعالی بنی اسرائیله فرمان ایتدیکه بر اینک بوغازلیوب انک بر مقداریله انی اورهلر که
زنده اولوب قاتلندن خبر ویره حضرت موسی فرمانی انلره تبلیغ ایدیجک قالوا
اتتخذنا هزوا دیدیلر ایا سن بزی مسخره ایتکر الورسن بز سندن قاتلک خبرین
سؤال ایدرز سن بزه دیرسن که اینک بوغازلیکوز قال اعوذ بالله ان اکون من
الجاهلین حضرت موسی دیدی تنکری تعالی‌یه صیغنورم اندن که نادانلرک زمره‌سندن
اولورم قالوا ادع لنا ربک دیدیلر ای موسی پروردکارکدن بزم ایچون طلب ایت
یبین لنا ما هی بزه بیان ایتسون کیم اول اینک نه اصل نسنه در که بو خاصیت انده
بولنور قال انه یقول حضرت موسی علیه السلام دیدی تحقیقا که حق سبحانه و تعالی
سویلر انها بقرة بی شبهه اول اینک بر اینکدر که لا فارض نه قوجه در که عملدن
قالمش اوله ولا بکر و نه جشمه‌مش بر بکردر عوان بین ذلک بیرلک و جوانلک
اراسنده اورته‌در فافعلوا ما تؤمرون پس فرمان اولندیغکوز نسنه‌یی ایشلیکوز
قالوا ادع لنا ربک دیدیلر بزم ایچون پروردکارکه دعا ایت یبین لنا ما لونها
انک رنکی نه اولدوغنی بزه بیان ایتسون قال انه یقول حضرت موسی دیدی علی التحقیق
که خدای عز و جل دیر انها بقرة صفراء بی شبهه اول اینک بر صاری اینکدر فاقع لونها
رنکی غایتله صاریدر تسر الناظرین کورنلر رنکندن کندویه بقانلری فرحناک
اولور قالوا ادع لنا ربک بر دخی دیدیلر پروردکارکه دعا ایت یبین لنا ما هی
اول اینک نه اولدوغنی بزه بیان ایتسون ان البقر تشابه علینا تحقیقا که اینکلر اوزره

مشتبه

مشتبه اولدی زیرا صاریلکله و اورته یاشلکله متصف اولان اینک چوقدر وانا ان
شاء الله لمهتدون و بی شبهه تنکری تعالی دیلرسه بز بوغازلیجق اینکه یول بولیجیلرز
مرویدرکه حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم بیوردیکه بنی اسرائیل ان شاء الله دیمسه‌یدیلر
بوغازلیجق اینکه قیامته دک یول بولمازلردی قال انه یقول حضرت موسی دیدی
بی شبهه خدای تعالی دیر انها بقرة علی التحقیق اول بر اینکدر لا ذلول تثیر الارض
رام اولنمش که جفت سوروب سپیله یری قازمشدر ولا تسقی الحرث و نه اکینی صو
وارور مسلمة جمله عیوبدن پاک اولمش لا شیة فیها رنکنه مخالف انجده بر
رنک یوقدر پس بنی اسرائیل بو نشانلری دکلدیلر قالوا الان جئت بالحق دیدیلر
شمدی اینکک حقیقی وصفنی کتوردک فذبحوها پس انی بولدیلر و بوغازلدیلر
وما کادوا یفعلون و یقلشدی که اینکک بهاسی اغر اولدوغیچون مامور اولدوقلری
ایشی ایشلیه‌لر مرویدرکه بنی اسرائیلده بر صالح پیرک بر کوچک اوغلی و بر اینکی
وار ایدی اینکی بر سبزه زاده کوتوروب دیدی یا الهی بو اینکی بن سکا امانت ویردم اوغلم
بیوک اولنجه بقره اول اینک اول مکانده بیودی و صفات مزبوره ایله متفرد اولمشدی
پس بنی اسرائیل قتنده اول اینکک بوغازلنمسی متعین اولدی اول پیرک اوغلندن
وقار بسندن انی پوسنی دولسی التونله صاتون الدیلر واذ قتلتم نفسا و یاد کره
کتورک اول وقتی کیم بر آدمی اولدردکوز بو کلام مرتب اولان قصه‌نک ابتداسیدر
نته که سابقده اکا اشارت اولندی فادارأتم فیها پس اول مقتولک شاننده مخاصمه
ایدکوز والله مخرج و حق سبحانه و تعالی پیدا ایدیجیدر ما کنتم تکتمون صاقلدوغکز
شیئی فقلنا اضربوه ببعضها صکره دیدک اول مقتولی اینکک بر پاره سیله اورک
و اول پاره لسان یا قولاق یا ... یا اوزکه‌لری دیرلر تقدیرده پس انکله اوردیلر
کردننده قان اقرک زنده اولوب کندی قاتلی سویلدی ینه میت دوشدی
کذلک یحیی الله الموتی نته که تنکری تعالی اول میتی احیا ایلدی جمله اولولری
احیا ایدر و یریکم آیاته و کمال قدرتنک دلیللرین سزه کوسترور لعلکم تعقلون
تا که عقولکوز کامل اولوب بیله‌سز کیم بر نفسک احیاسنه قادر اولان جمله نفوسک
احیاسنه قادردر ثم قست قلوبکم من بعد ذلک پس بو عظیم دلیلی مشاهده
ایتدکوزدن صکره کوکللرکوز برک اولدی فهی کالحجارة پس انلر سختلکده طاشی
کبیدر او اشد قسوة یا خود برکلک جهتندن طاشدن زیاده برکدر وان

من الحجارة لما يتفجر منه الانهار وتحقيقا كه طاشدن شول نوع وار كه اندن ايرمقلر اقر
وان منها لما يشقق فيخرج منه الماء دخى شبهه يوق طاشدن شول قسم واركه يارلوب
اندن صو چيقر بكادلر كبى وان منها لما يهبط من خشية الله وعلى التحقيق كيم اندن
شول قسم واركه حق تعالانك قورقوسندن يوقاروندن اشغه اينر وما الله بغافل
عما تعملون وحق سبحانه وتعالى هيچ غافل دكلدر سزلرك اى يهود ايشلدكوز ايشدن
افتطمعون ان يؤمنوا لكم پس طمع ايدرميسز اى رسول واى اهل ايمان كه يهود
سيزى تصديق ايدهلر وقد كان فريق منهم وحال بودر كه انلرك اسلافندن بر
كروه وار ايديكه يسمعون كلام الله خدانك سوزين ايشدرلر ثم يحرفونه صكره
اول سوزى دوندرورلر من بعد ما عقلوه انى فهم ايتدكلرندنصكره وهم يعلمون
والحالة هزم انلر بيلورلركه ايتدوكلرى ايشرم افترا ايديورلر واذا لقوا الذين
آمنوا دخى يهود طائفه سندن منافق اولانلر اهل ايمانه راست كلدكلرنده قالوا آمنا
ديرلر بز تصديق ايتدك كه سيز حق اوزره سز و پيغمبركوز اول پيغمبردر كه توراتده
انكله مژده ويرلدى واذا خلا بعضهم الى بعض ودخى بيرى بيريله تنها اولدقده قالوا
يهوديت اوزره قالانلر عتاب يوزندن منافق اولانلره ديرلر اتحدثونهم بما فتح الله
عليكم نيچون اهل ايمانه خبر ايدرسز اول نسنه دن يعنى محمد المصطفانك نعتندن
كه تكرى تعالى سزه توراتده بيان ايتدى ليحاجوكم به عند ربكم تاكه انكله پروردكاركز
قتنده اوزركزه احتجاج ايدهلر يعنى انلرى عاشنداكاه ايتدكوز تاكه خدادن اوزركزه
ايانكتابك قوليله سيزى الزام ايدهلر افلا تعقلون پس نيچون فهم ايتمزسز كه انلر
انكله سزه خصومت ايدرلر اولا يعلمون ايا يهود تفكر ايدوب بيلمزلركيم ان الله
يعلم ما يسرون وما يعلنون بلاشبهه حق جل وعلا كزلى قلدوقلرى شيئى
واشكارا ايتدوكلرى نسنه يى بيلور پس نيچون كزلى اخفا ايدوب سلامى اشكارا
ايدرلر ومنهم اميون ويهوددن بر او قومش ويازمش بر جماعت وار لا يعلمون
الكتاب توراتى بيلمزلر ونه ايچنده اولان نسنهلرده مرقلرى وار الا امانى لكن
اوزولريعنى توراتى تحريف ايدن مبطللردن الدقلرى يالانلرى ايچى اعتقاد ايدرلر
وان هم الا يظنون وانلر هر نسنه دكلدرلر الا بر كمان ايدركوهدرلر هيچ علملرى
يوقدر فويل للذين پس عذاب ومحنت اولسون شول كيمسنه لره كه يكتبون الكتاب
بايديهم محرفا ولان نسنه لى اللريله يازرلر ثم يقولون هذا من عند الله صكره ديرلركه

نصف الجزء الاول

بويازلمش شئ خدانك قتندندر بو ايشى ايشلرلر ليشتروا به ثمنا قليلا تاكه انكله
براز بها پيدا ايدهلر يعنى توراتك احكامنى تحريف ايدرلر تاكه انك سببيله دنيا
دنيه نك متاعندن برشئ حاصل ايدهلر واول شئ اكرچه ذاتنده چوق شيئدر
لكن كندولره اماده اولنان عذابه نسبت اولنجه غايتله براز نسنه عد اولنور فويل
لهم مما كتبت ايديهم پس جهنم دره سى انلره اولسون اول نسنه دن اوترى كه
اللرى يازدى وويل لهم مما يكسبون واشكنجه نك اشدى انلره اولسون قزندوقلرى
شيئك جهتندن يعنى الدوقلرى رشوتلردن وقالوا لن تمسنا النار الا اياما
معدودة دخى يهود ديديلر جهنم اتشى بيزه دكمز الا صايلمش كونلر مقداريكيم بعض
يهود ديديلر قرق كون معذب اولورز بوزاغويه عبادت ايتدوكمز كونلرك
صايسنجه وبعضلرى ديدى دنيانك مدتى يدى بيك ييلدر هر بيك ييل بيرنه
بركون معذب اولورز قل اتخذتم عند الله عهدا سويله يا محمد ايا بو ديدوكوز سوزه
تكريك قتندن بر وعد الدكوزمى كه اكر بوكونه بر وعد الدكوز فلن يخلف الله عهده
حق جل وعلا وعده سنه خلاف ايتمز باوجود اكه حق تعالادن بوكونه عهد صادر اولمدى
ام تقولون على الله ما لا تعلمون بلكه بيلمدوكوز شيئى تكرى تعالى اوزره افترا
سويلرسيز بلى من كسب سيئة لفظ بلى نفى ايتدوكلرى نسنه يى كه جهنمده چوق
زمان مكث ايتمكدر وجهنمده اوزره اثبات ايدر تاكه قوللرينى ابطال ايتسنه دليل
كيبى اوله يعنى انلر جهنمده دائما مقيمدرلر زيرا هركيم كه بدلك قزندى واحاطت
به خطيئته وكناهى ادنرنر مستولى اولدى فاولئك اصحاب النار پس انلر جهنمك
اهليدر هم فيها خالدون كندولر انك ايچنده على الدوام اقامت ايدجيلردر
والذين امنوا وعملوا الصالحات وشول كيمسه لركه ايمان كتوب كوزل عمللر ايشلديلر
اولئك اصحاب الجنة انلر بهشتك اربابيدر هم فيها خالدون كندولر انك ايچنده
على الدوام اقامت ايدجيلردر واذ اخذنا ميثاق بنى اسرائيل ومذكور قيل اول وقتى
كه يعقوب اوغلاندندن عهد وپيمان الوب انلره سويلدك لا تعبدون الا الله
تكريدن اوزكه برشيئه عبادت ايتمك وبالوالدين احسانا وانا ابا وانايه چوق
ايولك ايدك وذى القربى واليتامى والمساكين وسيزه خصملك ابرسى اولانلره
واوكسزلره ويوقسل اولانلره دخى وقولوا للناس حسنا وعامه اهل ايمانه كوزل
سوز سويلك واقيموا الصلاة واوزركزه فرض اولان نمازى ادا ايدك واتوا

الزكوة وادوز كه فرض اولان مال زكوتنى ويرك ثم توليتم پس اول عهد وپيماندن سيزدن
الندقدنصكره يوز چيوردكوز الا قليلا منكم الا سيزدن از كيمسه كه اول عهده اوندن
دونمديلر وانتم معرضون وسيز بر قوم سيز كه دائما طاعت ووفادن اعراض
ايتمكدسز واذ اخذنا ميثاقكم وياد كره كتورك اى يهود طائفه سى اول وقتيكه اجدادكزدن
پيمانى الوب كندولره سويلدك لا تسفكون دماءكم بيرى بيركزك قانني دوكمك
ولا تخرجون انفسكم من دياركم وچانكزى بايرسنده اولان اقاربكزى وطنكزدن
چيقرمتك ثم اقررتم صكره اول عهده اقرار ايدوب انى قبول ايتدكوز وانتم
تشهدون وحالبوكه سيز شهادت ايدرسيز كه اسلافكوز بو عهدى ويرديلر ثم
انتم هؤلاء اول عهددنصكره سيز اول كروه سيزكه تقتلون انفسكم بيرى بيركزى
اولدورسيز وتخرجون فريقا منكم من ديارهم وسيزدن بربلوكى وطنلرندن چيقرتدوزسز
تظاهرون عليهم بالاثم والعدوان كناه وخشمله اونلره قارشو سيز زيرا
كه مدينه ده يهوددن ايكى قبيله وار ايدى بيرى قريظه وبيرى بنى النضير وهجرتدن
اول انده ايكى مشرك قبيله وار ايدى بيرى اوس وبيرى خزرج قريظه اوسله اتفاق
ايتمشلردى وبنى النضير خزرجله اتفاق ايتدكى قبيله يه معاونت ايدردى لكن
يهودك ايكى قبيله سندن بر كيمسه اسير اولدقده انى قورتارمغيچون ارالرندن شئ جمع
ايدوب فكاك ايدرلردى نته كه حق تعالى بيوردى وان يأتوكم اسارى تفادوهم
واكر دينداشلركوز اسير اولدقلرى حالده سيزه كلورلر مال جمع ايدوب انلرى خلاص
ايدرسيز وهو محرم عليكم اخراجهم بو كلام ماقبلنده اولان كلامه متعلقدر يعنى
عشيرتكزدن اولان كيمسه لرى ديارلرندن چيقرتدرسيز وشان بودر كه چيقرتمقلرى
اودر كزه حكم ميثاق ايله حرام اولمشدر افتؤمنون ببعض الكتاب پس توراتك بر
مقدارينه يعنى اسيرلرك فدا ايتمه سنه ايمان كتورورميسز وتكفرون ببعض وبر
مقدارينه يعنى قتل واخراجه كافر اولورميسز بو كونه ايشى اصلا مستحسن دكلدر
فما جزاء من يفعل ذلك منكم پس سيزدن انى ايشليان كيمسه نك سزاسى بر نسنه
دكلدر الا خزى فى الحيوة الدنيا الابقين صاغلغنده بر خوارلق ورسوالق ويوم القيمة
يردون الى اشد العذاب وروز جزاده اشكنجه نك اشدينه دونمش قيلنورلر وما الله
بغافل عما تعملون وحق سبحانه وتعالى ايشلدككوز ايشدن اصلا غافل دكلدر اولئك
الذين اشتروا الحيوة الدنيا بالآخرة اول كروه شول كيمسه لردر كه جنتك نعيميله

حيوة دنيويه يى صاتون الديلر فلا يخفف عنهم العذاب پس اشكنجه انلردن يونكللمز
ولا هم ينصرون ونه انلره يارديم اولنورلر ولقد اتينا موسى الكتاب وتحقيقا كه بيز
حضرت موسايه توراتى ويردك وقفينا من بعده بالرسل وموسادن صكره پيغمبرلرى
پى اندرپى بولدق يوشع وداود وسليمان عليهم السلام كبى سرورلرى واتينا
عيسى ابن مريم البينات واشكارا معجزاتى مريم اوغلى عيسى عليه السلامه ويردك
وايدناه بروح القدس واكا جبرئيل عليه السلام ايله تقويه ويردك افكلما جاءكم
رسول ايا پس هر كاه كه سيزه بر پيغمبر كلور بما لا تهوى انفسكم طبيعتلركوز
ايستمدوكى نسنه ايله استكبرتم تعظم ايدوب سركشلك ايدرسيز ففريقا كذبتم
صكره اول پيغمبرلردن بربلوكن محمد المصطفى وعيسى عليهما السلام كبى سرورلرى
تكذيب ايتدكوز وفريقا تقتلون وانلردن بربلوك يحيى وعيسى عليهما السلام كبى
اعزه يى اولدردكوز وقالوا قلوبنا غلف ودخى ديديلر كوكلمز غلافلر ايچنده در پس
كتوردكك سوزى فهم ايتمز زيرا محمد المصطفى يه ايمان كتورمكلرندن اميدسز
قيلمق ايچون بو كلامى ديديلر حق سبحانه وتعالى سوزلرين رد ايدوب بيوردى بل
لعنهم الله بكفرهم يعنى قلوبلرى اول سوزى تعقل ايدوب فهم ايتمكه خلقت اولنمشدر
ليكن كفرلرى سببيله حق تعالى كندولرين درگاه عزتندن دور قيلدى فقليلا ما يؤمنون
پس غايتله از ايمان كتوررلر يعنى توراتك جزئى احكامنه تصديق ايدرلر ولما جاءهم
كتاب من عند الله واول وقت كه تنكرينك قتندن بر يازلمش شئ يعنى قرآن كلدى
مصدق لما معهم كه اول كتاب كندولرله اولان توراتك احكامنه تصديق ايدجيدر
وكانوا من قبل يستفتحون على الذين كفروا وحال بوكه قرآن نازل اولمدن كفر ايدن
كيمسنه لر اوزرنده يعنى عربك مشركلرى اوزره فتح ونصرت طلب ايدوب ديرلردى
اللهم انصرنا بنبى آخر الزمان المنعوت فى التورية فلما جاءهم ما عرفوا پس اول وقت
كه كندولره بيلدوكلرى نسنه كلدى كفروا به انى تصديق ايتمديلر يعنى يهود
طائفه سى سابقده محمد المصطفانك پيغمبرلكنى حق بيلمشلردى ليكن مرسل اولدقده
عناد يوزندن انى تصديق ايتمديلر فلعنة الله على الكافرين پس خدانك رحمتندن
دور اولمق حقى تصديق ايتميانلره اوزرنده اولسون بئسما اشتروا به انفسهم غايتله
يمان نسنه در اول شئ كه جانلرينى انكله صاتديلر واول شئ ان يكفروا بما انزل الله
كفر ايتمكلريدر تنكرى تعالى ايندردوكى نسنه يه بغيا حسد جهتندن ان ينزل الله
تنكرى تعالى ايندردوكيچون من فضله كندو كرمندن على من يشاء من عباده كندو قوللرندن

ایستدوکی کیمسنه اوزرینه یعنی یهود حسد ایتدیلر کم نیچون محمد المصطفی اوزره وحی
و قرآن ایندی بزم اوزریمزه ایندی فباءو بغضب پس یهود خدانک خشمنه دوندیلر
علی غضب بر خشم اوزره ایتدوکلری کفر و حسد جهتندن وللکافرین عذاب مهین
و خوار ایدیجی اشکنجه یا انلره در واذا قیل لهم آمنوا بما انزل الله و قچن یهوده سویلنور
حق سبحانه و تعالی ایندردوکی نسنه یه ایمان کتورک قالوا نؤمن بما انزل علینا دیرلر
اوزریمزه ایندرلن نسنه یه ایمان کتورورز ویکفرون بما وراءه و توراتدن صکره
کلانه یعنی قرآنه کفر ایدرلر وهو الحق و حال بودرکه قرآن درستلکده و عزو ولقد
مصدقا لما معهم کندولرله اولان کتابی تصدیق ایدیجی ایکن قل سویله یا محمد یهوده
ایمان کتورورز سویلیانلرک جوابنده فلم تقتلون انبیاء الله من قبل ان کنتم مؤمنین
پس نیچون ایدوکز اسبق خدانک پیغمبرلرینی اولدردکز اگر توراته ایمان کتورمش
اولسیدیکوز زیرا توراته ایمان کتورن کیمسنه پیغمبرلرک قتلی اوزره جرأت ایتمز
دیو آبائی اجدادلرندن صادر اولمغله وکندولرکا راضی اولوب فعلی اوزره عزیمت
ایتدوکلری ایچون کندولره اسناد اولندی ولقد جاءکم موسی بالبینات و تحقیقا که
حضرت موسی علیه السلام آشکار معجزه لرله سیزه کلدی ثم اتخذتم العجل صکره
بوزاغوی معبود ایدندکوز من بعده حضرت موسی طور طاغنه کیتدوکدنصکره
وانتم ظالمون و حال بودرکه سیز بوزاغوی معبود ایدنمکله ستمکارسیز
واذ اخذنا میثاقکم و یاده کتورک اول وقتی که عهدکزی الدق ورفعنا فوقکم الطور
و اوستکزه طور طاغنی قالدروب دیدک خذوا ما آتیناکم بقوة سیزه ویردوکمز
نسنه یی یعنی توراتی اهتمام تام ایله الک واسمعوا و فرمانمزک ایشتمه سنی ایشتدک
قالوا سمعنا دیدیلر قولا قله سوزکی ایشتدک وعصینا و قلبله فرمانکی قبول
ایتمدک واشربوا فی قلوبهم العجل و بوزاغونک محبتی کوکللرینه رسوخ ایتمش
قیلندی بکفرهم جحود و انکارلری سببیله قل بئسما یأمرکم به ایمانکم سویله یا محمد
بیان ایتشدد اول شیئی که ایمانکوز انکله سیزه فرمان ایدر ان کنتم مؤمنین اگر
توراته ایمان کتوردیکوزه یا مؤمن اولان کیمسنه ایمانی کندو بیر کفرله امر ایتمز
وجهودلر بو نامعقول اوصاف ایله موصوف اولمشلر ایکن دیرلردی بهشت جاودان
بیزه اولسه کرکدر غیر کیمسنه اکا داخل اولماز پس حق جل و علا انلری تبکیت ایتمک
ایچون بیوردی قل یهودک دعواسی مقابله سنده سویله یا محمد ~~فلم تقتلون انبیاء~~
ان کانت لکم الدار الآخرة عند الله خالصة من دون الناس اگر صونکی سرای سیزه

باکوز

باکوز اولور تکری قتنده سائر اصحاب مللدن ماعدا فتمنوا الموت پس اولی آرزو
ایدک ان کنتم صادقین اگر کرچک سویلیجیلر سیز بو سوزکزده کیم بهشت
جاودان سیزه در زیرا هرکیم علی التحقیق بیلورکه کندوسی اهل جنتدر البتة
جنتی آرزو ایدر لیکن لازم کلورکه سیز دخی موتی آرزو ایدیسیز ایچونکه موت اولمینجه
جنته وصول ممکن دکل ولن یتمنوه ابدا و هرکز موتی آرزو ایتمزلر بما قدمت
ایدیهم الری ایلرو کوندردکی نسنه سببیله واو قتل انبیا و تحریف توراة و تکذیب
محمد المصطفی و نیجه نیجه قبایحدر والله علیم بالظالمین و ایزد ذو الجلال ستمکارلرک
احوالنه داناددر ولتجدنهم احرص الناس علی حیوة و بی شبهه کیم یهودی صاغلق
اوزره ادمیلردن زیاده حریص بولورسن ومن الذین اشرکوا و اهل شرکدن دخی
یود احدهم بیرلری سیور لو یعمر الف سنة بیک ییل یاشمغی وما هو بمزحزحه
من العذاب ان یعمر و شانی بوکه چوق یاشمق جهنم اشکنجه سندن انلرک بیرینی
اوزاق ایدیجی دکلدر والله بصیر بما یعملون و حق عز و جل ایشلدوکلری نسنه یی بینادر
پس اکا کوره سزا الرینی ویرور مرویدرکه عبد الله بن صوریای یهودی حضرت
رسول اکرمدن سؤال ایتدیکیم قرآنله اوزرکه کیم ایندرر حضرت صلی الله علیه و سلم
بیوردی جبرئیل علیه السلام یهودی من بو سویلدیکیم اوبزم دشمنمزدر فتح کره
بیزمله دشمنلک ایتدی و آنک بیولدد دشمنلکی بودرکه بر پیغمبر اوزره منزل اولنوب
اکا خبر ویردیکیم بیت المقدسی بخت نصر خراب ایدجکدر لیکن بیزانک اولدرمسنه
بر کیمسنه بی تدارک ایدوب کوندردک بابل شهرینده انی بولدی قتلنه مباشرت
ایتمکه ایستدی جبرئیل انی مدافعه ایدوب دیدی اوزرکره بو مسلط اولمسی
من عند الله ایسه اکا ضرر یتشمکه قادر اولمازسیز و اگر اوزرکره مسلط دکلدر
سببله اولد دور سیز نیچه حق جل و علا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی قل من کان
عدوا لجبریل سویله یا محمد هرکیم تکرینک قولنه دشمن ایدی اول کیمسنه انصافدن
طشره بر حرکت ایتدی فانه نزله علی قلبک باذن الله که بی شبهه حضرت جبرئیل
قرآنی کوکلک اوزره خدانک فرمانیله ایندردی مصدقا لما بین یدیه اول حالده که
قرآن کندوسندن ایلرو اولان کتب سماویه یی تصدیق ایدیجیدر وهدی وبشری
للمؤمنین و ایمان کلن کیمسنه لره دوغری یول کوستریجی بهشت جاودانله مژده
ویریجی من کان عدوا لله وملائکته ورسله وجبریل ومیکال هرکیم تکریه

وفرشته لره وپیغمبرلره و بو ایکی مقرب فرشته یه دشمن ایدی حق تعالی اکا معادات
ایدر فان الله عدو للکافرین که علی التحقیق تنکری ایمانسیزلره دشمندر رسل
وملائکه دشمنلك ایدن کافرلر ایچون ولقد انزلنا الیك آیات بینات دخی تحقیقا که
روشن نشانلر یعنی قرآن عظیم الشانی سکا ایندردك وما یکفر بها الا الفاسقون
وانلری بر کیمسنه انکار ایدوب پوشیده قیلماز الا اول کیمسنه لر که خدانك فرمانك
قبولدن چیقوب حدودی تجاوز ایتدیلر اوکلما عاهدوا عهدا ایا دخی یهود قسمی هرکاه که
بر پیمان بغلدیلر نبذه فریق منهم کندولردن بر کروه انی پوزدی بل اکثرهم لا یؤمنون
بلکه چوقلری توراته ایمان کتورمزلر ولما جاءهم رسول من عند الله واول محلکه
خدانك قتندن کندولره بر کوندرلمش پیغمبر کلدی که مصدق لما معهم کندولرله اولان
نسنه یه یعنی توراته مصدق ایدیجی نبذ فریق من الذین اوتوا الکتاب کتاب ویرلن
کیمسنه لردن بر کروه صالدی کتاب الله وراء ظهورهم تنکرینك کتابنی ارقه لری
اردینه یعنی توراته نظر ایتمدیلر کانهم لا یعلمون کویا که کندولر بیلمزلرکه او تنکرینك
کتابیدر واتبعوا ما تتلوا الشیاطین واویدیلر شول نسنه یه که دیولر اوقور
علی ملك سلیمان حضرت سلیمان علیه السلامك پادشاهلکی عصرنده فرویدر کیم
اجنه عالم بالادن بعض مغیباتی استماع ایدوب پیغمبرلکلر اکا قاتشدروب منجملره
تلقین ایدرلردی انلر دخی جمع ایدوب خلقه تعلیم ایدرلردی بو ایش حضرت سلیمان
علیه السلام عصرنده اشتهار بولدی برحده دك که خلق اجنه یی غیبلك بیلمسنه
نسبت ایتدیلر و حضرت سلیمانك پادشاهلکی بو ایش ایله قیام بولمشدر دیو سویلدیلر
وانس و جن و یلی انکله تسخیر ایدوب کان ایدر قالدیلر پس حق سبحانه وتعالی حضرت
سلیمانك عرضنی اوکونز ایشدن مبرا قیلوب بیوردی وما کفر سلیمان وحضرت
سلیمان علیه السلام کفر ایتمدی یعنی سحری تعاطی ایتمدی ولکن الشیاطین کفروا
ولیکن شیطانلر کفر ایتدیلرکه یعلمون الناس السحر بشر مقوله سنه جادولکی
اوکرتدرلر وما انزل علی الملکین ببابل دخی یهود اویدیلر بابل شهرنده ایکی فرشته
اوزرینه ایندیرلن شیئه هاروت وماروت اول ایکی فرشته نك آدی هاروت وماروتدر
اخبارده کلمشدر که بو ایکی ملك آدمیلرك کناهکارلکنه طعن ایدرلردی حق سبحانه وتعالی
انلره بیوردیکه بشر مقوله سنده نفس وهوا وار سیزده دخی انلر اولسیدی انلردن
صادر اولان افعال کبی سیزدن دخی ممکن ایدی که صدور ایده انلر بونی استبعاد

ایدرلردی

ایدرلردی پس حق سبحانه وتعالی انلرك وجودنده نفس بشریتی ترکیب ایدوب حکومت
ایچون کندولرینی یره ایندردی بعده زهره نام بر خاتونه عاشق اولدیلر انك
اغواسیله شرب خمر وقتل نفس وشرکه اقدام ایتدیلر حق تعالی کندولرینی آسمانه
چیقمقدن منع ایدوب دنیاده عذابلرینی بو کونه مقید ایتدی که بابل شهرنده بر قویی
ایچنده باشی اشغه قیامته دك اصلمش اوله لر وعلم سحری اول جهتله بیلورلردی که
زمان حکومتلرنده بعض جادولر نبوت دعوی ایلدی انلرك دعواسنی ابطال ایتمك
ایچون حقیقتنه کندولره اول علمی معلوم قیلدی وما یعلمان من احد واول ایکی ملك
هیچ بر کیمسنه یه سحری اوکرتمزلر حتی یقولا انما نحن فتنة اکا پند ونصیحت ایدوب
سویلمینجه کیم بیز بر نسنه دکلز الا ابتلاجی بر بونده کیم بیزدن اوکرنوب اوکرندکنه
عمل ایدرسه کافر اولور فلا تکفر پس سن کافر اولمه فیتعلمون منهما ما یفرقون به
بین المرء وزوجه اول نصیحتدنصکره بعض نابکارلر انلردن اوکرنورلر شول نسنه یی
که کشی ایله عورتنك آراسنی انکله ایرورلر وما هم بضارین به من احد وجادولر هیچ بر کیمسنه یه
انکله ضرر یتشدرمزلر الا باذن الله مکر تنکری تعالینك قضا وقدریله ویتعلمون
ما یضرهم ولا ینفعهم وشول نسنه یی اوکرنورلر که کندولره زیان ایدوب نفع ایتمز
ولقد علموا لمن اشتراه وعلی التحقیق یهود قسمی بیلدیلر شول کیمسنه یی که کتاب اللهی
سحره دکشدی ماله فی الآخرة من خلاق آخرتده انکا اصلا نصیبی یوقدر ولبئس ما
شروا به انفسهم دیمان نسنه در اول شیء که جانلرینی انکله صاتدیلر یعنی سحر تعلم ایتملری
سببیله جانلرینی نعیم اخرویدن محروم قیلدیلر لو کانوا یعلمون بو ایشك قبحنی بیلور
اولسیدیلر اکا مباشرت ایتمزلردی ولو انهم آمنوا واکر یهود محمد المصطفانك نبوتنه
تصدیق کتورسیدیلر واتقوا ودخی پرهیزکارلق ایتسیدیلر لمثوبة من عند الله
خیر البتة بر از مکافات تنکری تعالینك قتنده کندولره غیر نسنه دن یکرکدر
لو کانوا یعلمون بیلور اولسیدیلر که تنکرینك جزاسی خیرلودر اوکونزه شندن یا ایها
الذین آمنوا لا تقولوا راعنا وقولوا انظرنا ای ایمان کلان کیمسنه لر حضرت محمد المصطفی
مخاطب ایتدککوزده دیمکوز راعنا وسویلکوز انظرنا مرویدرکه صحابهٔ کرام حضرتله
سویلشدوکلرنده دیرلردی یا رسول الله راعنا یعنی بیزی سوزده کوزت تا که
سویلدکمك کلامی فهم ایده لر یهود دخی حضرتله سویلشدوکلرنده بو سوزی ایراد
ایدرلردی اول قصدله که بو سوز لغتلرنده بر شتمدر پس حق جل وعلا مؤمنلری

راعنا لفظندن دیمسندن نهی ایدوب انظرنا یعنی بزه بق لفظیله خطاب ایتمکه مأمور
قیلدی زیرا بو سوز تلبیسی قبول ایتمز واسمعوا و کوڭل دکلتك دکله کوز وللکافرین
عذاب الیم و کافر اولانلره دردناك اشکنجه ما یود الذین کفروا سیومزلر
کیمسه لر که حقی پوشیده قیلدیلر من اهل الکتاب کتاب ایرلرندن یعنی یهود طائفه سی
سیومز ولا المشرکین و اهل شرك دخی سیومزلر که ان ینزل علیکم من خیر من ربکم
اوز ذکره ایندرلمش قیلنه هیچ بر ایولك ربکوزدن والله یختص برحمته من یشاء
وایزد ذوالجلال کرم و احسانیله ایستدوکی کیمسنه یی مخصوص قیلور والله ذو الفضل العظیم
و خدای متعال اولو نعمت ایه سیدر اوز کرسیده کل مرویدر که یهود یا اهل شرك سویلدیلر
کورمزمیسین محمد یولداشلرینه بر نسنه فرمان ایدرصکره انك خلافیله امر ایدر
حق جل وعلا اولایتك حکمتنی بیان ایدوب بیوردی ما ننسخ من آیة آیت منسوخ ایتسون
هر نسنه یی که نسخ ایدرز یعنی انجه عمل ایتمسینك حکمی قالدررز او ننسها یا انی
اونتدررز یعنی کوکلردن انی محو ایدرز نأت بخیر منها او مثلها عبادت ایدنلره
اول منسوخ اولان آیتدن خیرلو یا انك کبی بر آیت کتوررز الم تعلم ان الله علی کل
شیء قدیر بیلمز میسن ای نسخه منکر اولان کیم تنکری تعالی هر نسنه اوزره توانادر
پس الکادی قادردر که بر آیتی نسخ ایدوب انندن ایو یا انك کبی بر آیت کتوره الم تعلم
خطاب سرور کائنات در و مراد کندوسی و امتی یعنی بیلمز میسن یا محمد سن و امتك
کیم ان الله له ملك السموات والارض علی التحقیق ایزد ذوالجلال کوکلر و یرلك پادشاهلکی
کندویه مخصوصدر پس هر نه ایسترایشلر وما لکم من دون الله من ولی و تنکری تعالادن
اوزکه سیزه هیچ بر دوست یوقدر کرانده سیزه بر نفع یتشه ولا نصیر و نه بر یاردمجی که
سیزدن بر ضرر دفع ایده ام تریدون ان تسألوا رسولکم کما سئل موسی من قبل
بلکه ایستر سیز پیغمبر کوزدن سؤال ایتمکه نته که بوندن اسبق حضرت موسی سؤال
اولندی بو آیت نازل اولدی نه که یهود دیدیلر که دیکه محمد المصطفی بیزه بر کتاب
کتوره نته که موسی علیه السلام کتوردی ومن یتبدل الکفر بالایمان و هر کیم کفری
ایمان یرینه الور که آیات و خدایه و نذیره شك ایدوب غیرسنی طلب ایدر فقد
ضل سواء السبیل بی شبهه کیم اول کیمسنه یولك اورتهسن ازدردی یعنی
طریق حقدن منحرف اولوب ازغون اولدی ود کثیر من اهل الکتاب کتاب ایه لرندن
چوق کیمسنه یعنی احبار یهود محبتله ایستدیلر که لو یردونکم سیزی قیلدلر

من بعد ایمانکم کفارا ایمان کتوردکوزدنصکره کافرلر حسدا من عند انفسهم
جانلری قتندن پیدا اولان حسددن اوتری من بعد ما تبین لهم الحق دین اسلامك
و قرآنك حق اولدوقلری کندولره اشکارا اولدوقدنصکره فاعفوا واصفحوا پس
ای اهل ایمان انلرك قتالندن واز کچك و تعنیفلرندن یوز دوندرك حتی یأتی
الله بامره تنکری تعالی فرمانی کتورنجه دك و او جنکلرندن اذنك ویرلمسیدر و اوزرلرینه
جزیه نك اورلمسیدر ان الله علی کل شیء قدیر تحقیقا که خدای لایزال هر نسنه
اوزره توانادر پس انلردن انتقام المغه قادردر واقیموا الصلوة و نمازك اداسنه
محافظه ایدك وآتوا الزکوة و مالکزك زکوتن ویرك وما تقدموا لانفسکم من خیر
و نماز و صدقه کبی ایولکدن جانکز ایچون هر نه ایلرو کوندروسیز تجدوه عند
الله انك ثوابن خدانك قتنده بولورسیز ان الله بما تعملون بصیر بی شبهه کیم
حق جل وعلا ایشلدکوز اشیایه بینادر یا شریر عمل ضایع اولمز وقالوا و اهل
کتابدن اولان یهود و نصاری دیدیلر لن یدخل الجنة الا من کان هودا او نصاری بهشته
هیچ بر کیمسه کیرمز الا اول کیمسه که یهودی ایدی یا نصرانی یعنی یهود دیدیلر یهود
قسمندن اوزکه بر کیمسه جنته کیرمز و نصاری دیدیلر نصاری طائفه سندن اوزکه
بر فرد بهشته کیرمز تلك امانیهم اول دعوی انلرك اندزولریدر قل هاتوا برهانکم
سویله بو ایتدکوز دعوایه دلیلکزی کتورك ان کنتم صادقین اکر دعواکوزده
کرچك سویلیجیلر دکوز بلی یهود و نصارانك نفی ایتدکی شیء اثبات ایدر یعنی بو مذکور
اوله جق صفاتله متصف اولانلر جنته کیرولرنه یهودیت و نصرانیتله متصف اولانلر
من اسلم وجهه لله هر کیم که خدانك طاعتنه نفسن تسلیم ایتدی وهو محسن
و حال بو که کندوسی کوزل عمللودر فله اجره عند ربه کندویه ثوابی پروردکارینک
قتنده مقرردر ولا خوف علیهم و نه اوندلرنه قورقو وار ولا هم یحزنون و نه انلر
غمناك اولورلر مرویدر که نجران نصاراسندن بر کروه مدینه یه کلوب روسا
یهود ایله مناظره ایتدیلر هر بر طائفه دلائل عظام ایله او بر طائفه نك دینن
ابطال ایتمکه سعی ایتدی بعده حق جل وعلا بو آیتله انلرك احوالنی بیان ایدوب یهودی
وقالت الیهود لیست النصاری علی شیء و یهود قسمی دیدیلر ترسالر کوجهی بر درست
نسنه اوزره دکلدرلر وقالت النصاری لیست الیهود علی شیء و ترسالر
دیدیلر یهود طائفه سی بر حقیقی نسنه اوزره دکلدرلر وهم یتلون الکتاب و حال

بودركه انلر توراة و انجيلي اوقورلر كذلك نتركه بونلر سويلديلر قال الذين لا يعلمون
كتابي بيلميانلر يعني مجوس و مشركلر كبي اشخاص ديديلر مثل قولهم انلرك سوزي كبي كه
سويلديلر يهود و نصارى حق اونده دكلردر فالله يحكم بينهم يوم القيمة پس حق سبحانه
و تعالى انلرك بيننده قيامتده داورلك ايدر فيما كانوا فيه يختلفون اول نسنده كه
انلر ايچنده اختلاف ايدرلردي ومن اظلم ممن منع مساجد الله ان يذكر فيها اسمه دخي
كيمدر زياده ظالم شول كيمسه دنكه خدانك مسجدلرين منع ايتدي كه خدانك آدي
انلر ايچنده ذكر اولنه يعني بر كيمسه يوقدر كه خدانك مسجدلرنده خداي ياد ايدوب
عبادت ايليه وسعى في خرابها و ويران اولملرينه چالشدي اولئك مذكور اولان
كيمسنه لر ماكان لهم انلره لائق اولمزدي ان يدخلوها اول مسجدلره كيرلو الا
خائفين مكر قورقمش اولدقلري حالده مرويدركه قتي دوم بيت المقدسه سفر ايدوب
اهلني قتل و مسجدين ويرانه ايتديلر بو ايت كريمه نازل اولدي صكره حق تعالى انلره
سزاوار كوردوكي نسنه يي تحقيق ايلديكه دولت اسلاميه ده هر ترساكه بيت المقدسه
كيدر البتة قورقيله اكا داخل اولور لهم في الدنيا خزي مسجدلري خراب ايدنلره
بو جهانده جزيه ويرمك سببيله ذلت و خوارلق وار ولهم في الاخرة عذاب عظيم
و اوبر جهانده انلره بر اولو اشكنجه واردر مرويدركه بر جماعت اوفده بيابانده قبله نك
جهتي مشتبه اولمغيله اجتهاد ايدوب نماز قيلديلر بعده كندولره خطالري ظاهر
اولوب قبلده قلدقلري نمازي قضا ايتمك ايستديلر حق جل و علا بو ايتي منزل ايدوب بيوردي
ولله المشرق والمغرب دكونشك چيقديغي يري و باتديغي يري تنكري تعالى يه مخصوص
و مملوكدر فاينما تولوا پس قنقي جهته كه يوز دوندرسز فثم وجه الله انده در خدانك
جهت طاعتي ان الله واسع بي شبهه حق عز و جل چوق عطالو و او مغفرتلودر
عليم مصلحتلرك احوالده مصالحنه دانا وقالوا اتخذ الله ولدا و يهود و نصارى
ديديلر تنكري تعالى اوغل ايدندي يعني يهود قسمندن بر كروه ديديلر تنكري تعالى
حضرت عزيري اوغل ايدندي و نصارى طائفه سندن بر بلوك ديديلر مسيحي اوغول
ايدندي سبحانه اوغول ايدنمسندن ذات پاكي منزهدر بل له ما في السموات والارض
بلكه كوكلرده و يرده اولان تمام اشيا كندويه مخلوق و مملوكدرلر پس اهل زمين
زمره سندن اولان عزير و عيسى عليهما السلام انك مخلوقلريدر و مخلوق خالقه اوغول
اولماز انكچونكه بدرله اوغول اراسنده مجانست لازمدر و شتان ما بين الخالق والمخلوق

كل له قانتون دكل مخلوقات فرمانته مطيع و منقاددر بديع السموات والارض
كوكلر و يري ابتدا ايجاد ايدن كندودر واذا قضى امرا و قچن بر ايشي اولمسنه حكم
ايدر فانما يقول له كن فيكون بونده غيري يوقدر نسنه ايتمزكه اكا حاصل اول در عقب
اول شي وجوده كلور وقال الذين لا يعلمون ديديلر بلكي ايرسي اوليانلر يعني مشركلرك
جهله سي ديديلر لولا يكلمنا الله نيچون تنكري بزمله سويلشمز او تاتينا اية يا نيچون
صدقكه اوزره دلالت ايدر بر دليل بيزه كلمز بو كلامي تكبر و عنادلرندن سويلديلر
والا حقيقتده انلره چوق دليللر كلمشدر كذلك قال الذين من قبلهم بو مشركلرك انلر
ديدوكي كبي كندولردن اسبق اولانلر ديديلر مثل قولهم بونلرك سوزلري
مانندكه ديديلر ارنا الله جهرة تشابهت قلوبهم بو مشركلرك كوكللري
و كندولردن اسبق اولان معاندلرك كوكللري كورلكده متشابه اولدي قد
بينا الايات لقوم يوقنون تحقيقا كه دلائل قدرتي يقينه طالب اولان جماعته
بيلدردك انا ارسلناك بالحق بي شبهه كيم سني يا محمد قرانله متادين بولدق
بشيرا مؤمنلره مژده ويريجي اولدوغك حالده ونذيرا و كفاره قورقو ويريجي ولا
تسئل عن اصحاب الجحيم و بامشي انشك ايرلري احوالندن صورلمزسين ولن ترضى عنك
اليهود و هرگز يهود طائفه سندن خشنود اولمازلر ولا النصارى و نه عيسويه
طائفه سي دخي حتى تتبع ملتهم سن دينلرنه اويمنجه قل اول وقت كه هر كس ملتني
مدح ايدرسن سويله ان هدى الله هو الهدى تحقيقا كه تنكرينك يولي كوسترمسي
كندو ودر يول كوسترمك اوزكه سي دكل ولئن اتبعت اهواءهم دخي قسم اولسونكم
اكر يهود و نصارانك اندولرينه پيروك ايدرسن بعد الذي جاءك من العلم
بيلكيدن يعني و حيدن سكا كلان شيئدن صكره مالك من الله من ولي ولا نصير تنكرينك
عذابندن سكا هيچ بر قورتريجي دوست بولنماز و نه ياردمجي دخي بو ايتده صورتا
خطاب سرور كائناته در لكن مراد امتدر الذين اتيناهم الكتاب شول كيمسه لركه
كندولره كتاب يعني انجيلي ويردك يتلونه حق تلاوته انى اوقورلر درست اوقومق
كه الفاظني تحريفدن حفظ ايدوب معناسني تدبر ايدرلر و انلرك مقتضاسيله
ايشلرلر اولئك يؤمنون به انلر اكا ايمان كتوررلر بو ايت اصحاب نجاشي شاننده
نازل اولدي قچن حضرت جعفر بن ابي طالب ايله كيمده بولدقلري اولوب مدينه منوره يه
كلديلر ومن يكفر به و شول كيمسه لركه اول كتابه كفر ايدوب احكامني متغير قيلديلر

فاولئك هم الخاسرون اول كروه كندولردر اوتوننلر يابني اسرائيل اي يعقوب اوشاقلري
اذكروا نعمتي بنم نعمتمي ياده كتورك التي انعمت عليكم شول نعمت كه اوزكزه واسلافكزه
اوزره اني انعام ايتدم واني فضلتكم على العالمين واني دخي ياده كتورك كيم على التحقيق
اجدادكزي هم عصرلري اولان كيمسنه لر اوزره ايلرو دوتدم واتقوا يوما دخي بر كوندن
عذابندن صاقنك كه لا تجزي نفس عن نفس شيئا بر جان بر جاندن اوتري براز نسنه
اوديه مز ولا يقبل منها عدل و نه اندن بر بدل قبول اولنور كه عذابك چكمسنه يرينه
بكه ولا تنفعها شفاعة و نه بر دياك اكا نفع ويرور ديلكي بولنوري تقديرده
ولا هم ينصرون و نه كفار ياردم اولنورلر واذ ابتلى ابراهيم ربه بكلمات و مذكور
قيل اول وقتي كه حضرت ابراهيمي پروردكاري سوزلرله يعني اوامر و نواهيله تكليف
ايتدي فاتمهن پس حضرت ابراهيم عليه السلام اول سوزلري يرينه كتوردي قال
حق تعالى ابراهيمه ديدي اني جاعلك للناس اماما على التحقيق بن سني امام اولوغ اللوينر
امام قيليجيم كه قوللري اقتدا ايدرلر قال ومن ذريتي حضرت ابراهيم ديدي نسلمدن
دخي امامل قيل قال حق تعالى اكا جواب ويروب ديدي لا ينال عهدي الظالمين امامت
ورسالتم ستمكارلره دكمز يعني اولادكدن متقي اولانلره امامت ورسالت دكر وانلردن
ظالم اولان كيمسنه لره دكمز واذ جعلنا البيت مثابة للناس وامنا ويادكه كتور اول
وقتي كيم كعبه يي ادميلر ايچون ثواب و امنيت يري قيلوب كندولره سويلدك
واتخذوا من مقام ابراهيم مصلى دخي حضرت ابراهيم عليه السلامه منسوب اولان
مكاندن نماز قيلجق يير الك وعهدنا الى ابراهيم واسمعيل و حضرت ابراهيم
واسمعيله فرمان بيوردق كه ان طهرا بيتي خانه مي بتلردن و معاصيدن پاك قيلك
للطائفين انك چوره سنده دولانانلر ايچون والعاكفين و عبادت ايتمكه اقامت
ايدنلر ايچون والركع السجود و نماز قيلانلر ايچون دخي واذ قال ابراهيم رب اجعل
هذا البلد امنا وياد ايت اول وقتي كه حضرت ابراهيم عليه السلام ديدي اي پروردكارم
بو شهري بر امين شهر قيل وارزق اهله من الثمرات وانده ساكن اولانلره ميوه لردن
روزي وير من امن منهم بالله واليوم الآخر انلردن شول كيمسنه يه روزي وير كه
خدانك وحدانيتنه و روز قيامته اينانسه ايمان كتوردي قال حق تعالى ديدي ومن
كفر و شول كيمسنه كه كافر اولدي فامتعه قليلا اخيرا انه مدت بر خوردار ايدرم ثم
اضطره الى عذاب النار صكره اني دوزخك اشكنجه سنه ملازم قيلارم وبئس المصير

ويمان دوزخك يير در جهنمك اشكنجه سي واذ يرفع ابراهيم القواعد من البيت و مذكور
قيل اول وقتي كه ابراهيم عليه السلام كعبه خانه سنك تملري قالدردي واسمعيل
چون حضرت اسمعيل عليه السلامك بناده دخي وار ايدي ابراهيمه اوزره عطف
اولندي زيرا اسمعيل عليه السلام بنا ياپدقده حضرت ابراهيم عليه السلامه طاشي
اوزادردي و بر قولده هر بيري بر سمتدن ياپردي وعلى كل تقدير چونكه بنادن فارغ اولديلر
دست تضرعي قالدروب ديديلر ربنا تقبل منا اي پروردكارمز بزدن عملمزي قبول
ايت انك انت السميع بي شك سن كندوك دعامزي ايشيدن العليم نيتلرمزي
كما هو حقه بيلن ربنا اي خداوندمز واجعلنا مسلمين لك دخي بزي سكا
مطيع و منقاد قيل يعني اولدوغمز حال اوزره بيزه ثبات واخلاص وير ومن ذريتنا
امة مسلمة لك و اولادمزدن دخي بر كروهي سكا مطيع و منقاد قيل وارنا مناسكنا
و مجرد عبادت ايده جك ييرلرمزي بيزه كوستر وتب علينا و عملمزده تقصيرمز واقع اولدقده
اوندن بيزه عفوله رجوع ايت انك انت التواب بي كمان سن كندوك مقصرلرك
توبه سن قبول ايدن الرحيم كنهكارلره چوق مرحمت ايدن ربنا اي پروردكارمز
وابعث فيهم و ذريتمزدن اولان امت مسلمه ارا سنده كوندر رسولا منهم
كندولردن بر پيغمبر كه يتلوا عليهم آياتك اوندلره ايتلرك اوقو يعني دلائل توحيدكي
و نبوتي كندولره بيان ايده ويعلمهم الكتاب و قرآني كندولره اوكرتده والحكمة
و معارف و احكامدن نفوسلرين تكميل ايدن شيئي دخي اوكرتده ويزكيهم
و كندولرين شرائع و احكام ايله پاك قيله انك انت العزيز تحقيقا كه سن
كندولك ايستدوككك نسنه اوزره مقهور و مغلوب اولميان الحكيم ايشي كما
ينبغي محكم ايدن بلكه حق سبحانه و تعالى ابراهيم و اسمعيل عليهما السلامك دعالرين
قبول ايدوب حضرت محمد المصطفايي كه حضرت اسمعيلك اولادندن ايدي رسالت
عامه ايله مرسل قيلدي پس حضرت صلى الله عليه وسلمك سوزي انا دعوة ابي ابراهيم
بوكا اشارتدر ومن يرغب عن ملة ابراهيم وكيمدر كه حضرت ابراهيمك ملتندن
يوز دوندره بو كلام انكار و استبعاددر يعني هيچ بر كيمسنه اندن يوز دوندرمز
الا من سفه نفسه مكر شول كيمسنه كه جاني خوار و ذليل قيلدي ولقد اصطفيناه
في الدنيا و بلاشبهه حضرت ابراهيمي دنياده عالم ارا سندن جمله لك ايله بركزيده
قيلدق وانه في الآخرة لمن الصالحين و تحقيقا كيم حضرت ابراهيم اوبر جهانده

کوزل عمللرینک زمره سندندر اذ قال له ربه اسلم یاد ایت اول وقتی که ابراهیمه پروردکاری
سویلدی قضا وقدره مطیع ومنقاد اول قال اسلمت لرب العالمین حضرت ابراهیم
سویلدی عالملرک پروردکارینه مطیع ومنقاد اولدم ووصی بها ابراهیم بنیه وابراهیم
علیه السلام ملت اسلامله عمل ایتمکه اوغوللرینه امر ایلدی ویعقوب وحضرت یعقوب
علیه السلام دخی اوغوللرینه انکله وصیت ایتدی ومضمون وصیتلری بو ایدیکه یا بنی
ان الله اصطفی لکم الدین ای اوغوللریم علی التحقیق تکری تعالی دین اسلامی سزکچون
برکزیده قیلدی فلا تموتن الا وانتم مسلمون پس اولمک الا اول حالده که سز یعنی
اسلام اوزره بویله مداومت ایدک که سزه موت کلدکده دین اسلام اوزره بولنه سز
مرویدرکه یهود حضرت پیغمبره دیدیلر بیلمز میسن که حضرت یعقوب اولدیکی کون
اولادینه یهودیتله امر ایلدی بو کلامی ایراد ایتدکلرندنصکره حق جل وعلا بو آیتی
منزل ایدوب بیوردی ام کنتم شهداء اذ حضر یعقوب الموت بلکه حاضرمی ایدیکوز
فی حضرت یعقوب علیه السلامک موتنک اسبابی کلدی یعنی حاضر دکل ایدیکوز اذ قال
لبنیه ما تعبدون من بعدی اولدم که اوغوللرینه سویلدی بندنصکره قنقی نسنه‌یه
طپرسیز قالوا نعبد الهک دیدیلر تکریکه عبادت ایدرز واله آبائک وپدرلرک
تکریسنه ابراهیم واسمعیل واسحق بدل ایدک اسمی که حضرت یعقوبک
پدری اسحق ایدی واز بس که احکام جد پدر حکمنده‌در وعرب قسمی عمه پدر دیوب
حرمتی پدر حرمتی کبی دوترلردی حضرت ابراهیم واسمعیل پدرلک عنوانیله مذکور
اولدیلر الها واحدا عبادت ایدرز بر یکانه معبودی مخصوص قیلارز ونحن له مسلمون
وبیز اکا مطیع ومنقادز تلک اول جماعت یعنی ابراهیم ویعقوب واولادلری
امة قد خلت بر کروه‌درلرکه کچدیلر لها ما کسبت قزاندوقلری نسنه‌نک ثوابی کندولره
ولکم ما کسبتم وقزندکوز شیئک ثوابی سزه‌در ولا تسئلون وسز صورلمزسز عما کانوا
یعملون ایشلدوکلری نسنه‌دن وقالوا کونوا هودا او نصاری واهل کتاب اولانلر
دیدیلر جهود اولک یا ترسا یعنی یهود طائفه‌سی دیدیلر جهود اولک ونصاری قسمی
دیدیلر ترسا اولک تهتدوا دوغری یول بولورسز قل بل ملة ابراهیم سویله نه یهود ونه
ترسا اولمزز بلکه حضرت ابراهیم علیه السلامک دیننه متابعت ایدرز حنیفا اول
حالده که حضرت ابراهیم جمله مذهبلردن دین مستقیمه میل ایتمشدی وما کان من المشرکین
وحضرت ابراهیم تکری‌یه اورتاق قوشانلردن دکل ایدی قولوا ای ابراهیم علیه السلامه

متابعت ایدنلر سویلک اول کیمسه‌لره که سیزی جهودلکه وترسالکه دعوت ایدرلر آمنا
بالله تکری‌یه ایمان کتوردک وما انزل الینا وبیزه ایندرلن نسنه‌یه یعنی قرآنه دخی ایمان
کتوردک وما انزل الی ابراهیم وحضرت ابراهیم علیه السلامه ایندرلن شیئه دخی
واو یکرمی صحیفه‌در واسمعیل واسحق وابراهیمک اوغوللرینه ایندرلن نسنه‌یه دخی
ویعقوب وانک اوغلنه اوغلنه منزل اولان شیئه دخی والاسباط ویعقوبک اوشاقلرینه
نازل قیلنان شیئه دخی یعنی مسطور اولان پیغمبرلره حضرت ابراهیم علیه السلامه فقط
صحف منزل اولدی ماعداسنه بر نسنه منزل اولمدی ایچون اول صحفک احکامنده تعبد
ایتدکلری ایچون منزل الیه پایه‌سنده قیلندیلر وما اوتی موسی وعیسی دخی ایمان کتوردک
شول نسنه‌یه که حضرت موسی وعیسی علیهما السلامه ویرلدی واو توراة وانجیلدر
وسائر دلائل نبوت وما اوتی النبیون من ربهم دخی ایمان کتوردک شول شیئه که پیغمبرلره
پروردکارلرندن ویرلدی کتب ومعجزاتدن لا نفرق بین احد منهم انلردن بر بیسنک وبر
ایراسنک ایرمزز جمله‌سنه تصدیق ایدرز یهود کبی دکلز که کیمسینی تصدیق ایدوب
کیمسینی تکذیب ایدرز ونحن له مسلمون وبیز خدانک فرمانینه مطیع ومنقاد اولمشوز
فان آمنوا بمثل ما آمنتم به پس اکر تکری‌یه ایمان کتوردیلرسه نتکه سیز اکا کتوردکوز
فقد اهتدوا بی شبهه که دوغری یولی بولدیلر وان تولوا واکر ایماندن یوز
چویردیلر فانما هم فی شقاق بوندن غیری بر نسنه یوقدر که انلر خلاف وعداوت
مقامنده دورمشلردر فسیکفیکهم الله پس یا محمد الرحمکه کیم علی التحقیق تکری تعالی
انلرک شرلرندن سنی محفوظ قیلار وهو السمیع وکندودر موحدلرک وکافرلرک
سوزینی ایشیدن العلیم هر کروهک اعتقادینی درست بیلن حضرت عبد الله بن عباسدن
رضی الله عنهما مرویدرکه نصاری طائفه‌سنه قچن بر اوشاق طوغوردی یدی کون عمری
اولیجق معمودیه نام صاری صوده انی باتیرلردی تا که انکله پاک اوله دیرلر بو بر
پاکلکدرکه سنت یرینه دوترلر یعنی بو ایشی اکا ایشلرلر دیرلردی شمدی حرف درست
نظراتی اولدی حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی صبغة الله ای اهل
ایمان سویلکوز تکری تعالی بیزی بویا ایله بویادی یعنی دین اسلامله بیزی
پاک قیلدی ومن احسن من الله صبغة وکیمدر تکری تعالادن یکرک پاک ایتمکلک
جهتندن ونحن له عابدون وحال بو که بیز اکا پرستش ایدرز مرویدرکیم اهل
کتاب پیغمبره دیدیلر جمله پیغمبرلر بیزدندر نیچه دیرسن دخی پیغمبر اولسیدک بیزدن مبعوث

یسنک

اولوردلك پس حق جل وعلا بو آیتی منزل قیلوب بیوردی قل انلرلك جوابنده سویله اتحاجوننا بزمله حضومت ایدر مسیبن فی الله خدانك شاننده كه نیچون عربدن پیغمبر ارسالن اختیار ایتدی وهو ربنا وربكم وحالبوكه او بزم پروردگارمز و سزلك پروردگاركزدر برطائفه یه مخصوص دكلدر ولنا اعمالنا وایشلرمزلك جزاسی بیزه در ولكم اعمالكم وایشلركزلك جزاسی سیزه در بیزه اكرام ایتسه مستبعد دكلدر ونحن له مخلصون واعتقاد وعباده بیز اكا اخلاص ایتمشوز ام تقولون ان ابراهیم واسمعیل واسحق ویعقوب والاسباط یا خود دیر مسیبن كه مذكور اولان پیغمبرلر كانوا هودا ایین یهودیت اوزره ایدیلر او نصاری یا نصرانیت اوزره ایدیلر قل ءانتم اعلم ام الله سویله ایا انلرك حالنه سیزلك علمكوز زیاده در یا خدانك علمی كه كندولرین یاددوب مبعوث قیلدی وحالبوكه حق تعالی حضرت ابراهیمدن یهودیت ونصرانیتی نفی ایتدی تتركه بیوردی ماكان ابراهیم یهودیا ولا نصرانیا واوعونلری كندو یه تابع ایدیلر ومن اظلم ممن كتم شهادة عنده من الله وكیمدر زیاده ستم آیرسی شول كیمسه دن كه قتنده تنكری طرفندن برحق شهادت اولیب صاقلدی یعنی اهل كتابدن اظلم بر كیمسه یوقدر زیرا حضرت ابراهیمك بری یهود ونصارانك دیسندن قتلرنده ثابت ایكن انی صاقلیوب انكار ایتدیلر وما الله بغافل عما تعملون وحق سبحانه وتعالی ایشلدكوز نسنه دن بی خبر دكلدر تلك امة قد خلت اول مذكور اولان جماعت بر كروهدر كه كچدیلر لها ماكسبت قزندوقلری نسنه نك ذائده سی كندولره در ولكم ماكسبتم وقزندوغكوز شیئك حاصلی سیزه در ولا تسئلون عما كانوا یعملون وصوریلمز سیز اول نسنه دن كه انلر ایشلرلر ایدی سیقول السفهاء من الناس یقین زمانده آدمیلردن بی عقل اولانلر دیرلر ما ولیهم عن قبلتهم قنغی شیئ اهل ایمانی قبله لری سمتندن دوندردی التی كانوا علیها شول قبله كه اوزدنر نماز قیلدلردی بو آیت نازل اولدی چون سرور كائنات فرمان اولندیكه نمازده كعبهٔ مكرمه سمتنه توجه ایده وبو فرمان نازل اولمدن اول نمازده بیت المقدسه توجه ایدردی قل لله المشرق والمغرب سفهانك جوابنده سویله تنكریه در كونش چیقیجی یر كم كعبه انك طرفنده در وبتجی یر كه بیت المقدس انكدر جهتنده در یهدی من یشاء الی صراط مستقیم ایستدوكی كیمسنه یه دوغری یوله یعنی دین اسلامی وقبله ابراهیم علیه السلامی كوستردر وكذلك ونته كه قبله كزی ای اهل اسلام

الجزء الثانی ٢

قبله لرك افضلی قیلدق جعلناكم امة وسطا سیزی علم وعمل ایله پاك اولمش عدالت ایله موصوف بر گروه قیلدق لتكونوا شهداء علی الناس تا كه خلق اوزره پیغمبرلر ایچون طانقلر اوله سیز ویكون الرسول علیكم شهیدا وپیغمبر اوزركزه طانق اوله مرویدركه روز قیامت اولدوقده سائر امم پیغمبرلرك اداء رسالت ایتدوكلرین انكار ایدرلر حق تعالی طالبدر علیم ایكن پیغمبرلردن اداء رسالت ایتدوكلرنه شهود ایستر انبیاء عظام امت محمدی شهادت ایتمكه دعوت ایدرلر امت محمد اداء شهادت ایدرلر بو مضمونله كه انبیا امتلرینه احكامی تبلیغ ایتدیلر امم سالفه انلره دیرلر كه سیز بیزدن صكره كلدكوزدن بیلورسیز كه پیغمبرلر بیزه احكامی تبلیغ ایتدیلر امت محمد دیرلر كه بیز انی مشاهده ایتمدك لیكن حق تعالی پیغمبرمزك لسانی اوزره كوندردوكی كتابده انی بیان ایتدی واو حق اولدوغنه شبهه یوقدر پس انكا بناء بیز شهادت ایتدوك بعده سرور كائنات علیه اكمل التحیات احضار اولنوب امتنك كیفیت احواللری كندوسندن سؤال اولنور حضرت صلی الله علیه وسلم امتی عدول ومقبول الشهاده اولدوقلرینه شهادت ایدر وما جعلنا القبلة ویز قبله یی قیلمدوق التی كنت علیها شول قبله كه سن اوزرنه نماز قیلارداك واو كعبه در الا لنعلم الا تمییز ایتمك ایچون من یتبع الرسول شول كیمسه یی كه پیغمبره پیرولك ایده ممن ینقلب علی عقبیه شول كیمسه دن كه ایكی اوكچه سی اوزره دونر وان كانت لكبیرة وتحقیقا كه تحویل قبله خلق اوزره براغیر ویولك ایش ایدی الا علی الذین هدی الله الا شول كیمسه لر اوزرنده كه تنكری تعالی كندولرن ارشاد ایتدی كه قبله نك تحویلی حق بیلدیلر مرویدر كه چون بیت المقدسدن كعبه یه تحویل اولندی مؤمنلر دیدیلر قبله دونمزدن اول دار آخرته انتقال ایدن مؤمن قرنداشلرمزك نمازی نیجه اولور حق جل وعلا بو آیتی منزل قیلدی وما كان الله لیضیع ایمانكم واولمزدی كه حق جل وعلا نماز كزی ایتره ان الله بالناس بی شبهه كیم حق جل وعلا آدمیلردن مؤمنلر لرؤف چوق مهربانلق ایدر رحیم چوق مرحمت ایشلرور پس اصلاح حاللرین ترك ایدوب ثوابلرین ضایع قیلماز قد نری تقلب وجهك فی السماء تحقیقا كه بیز كوك جهتنده انتظار وحی ایچون یوزكك دوندردكن مشاهده ایدرز چونكه حضرت صلی الله علیه وسلمك طبع شریفنه كلوردی و پروردكاردن همیشه توقع ایدردی كه قبله كعبهٔ مكرمه یه دونر اول جهتدن كه كعبه حضرت ابراهیم علیه السلامك قبله سیدر وانك دونمسیله عرب طائفه سی ایمانه كلمكه رغبت ایدرلر

كاردندن

حق تعالى انك خواهشنه كوره احسان ايلدى نته كه بيوردى فلنولينك قبلة ترضاها
پس البته سنى بر قبلهيه موجه قيلارز كه سن انكله خشنود اولورسن فول وجهك شطر
المسجد الحرام پس محترم اولان مسجدك سمتنه يوزكى دوندر مرويدر كه حضرت
صلى الله عليه وسلم هجرت تاريخندن اون التى آى كچنجه دك مدينهٔ منورده نمازى
قيلار وقدم بيت المقدسه توجه ايدردى صكره ماه رجبده بعد الزوال حضرت صلى الله
عليه وسلم مسجد بنى سلمهده اويله نمازندن ايكى ركعه قيلمش ايكن بو حكم نازل اولدى هم
اول نمازده حضرت يوزينى كعبه سمتنه دوندردى واول مسجد مسجد القبلتين ايله
تسميه اولندى حق جل وعلا اول حضرتى خطابله مخصوص قيلدى سائر امت حضرتك
متابعتنه سعى ايتمك ايچون خطابى كندولره موجه ايدوب بيوردى وحيث ما كنتم
فولوا وجوهكم شطره وقنقى يرده كه اولورسيز يوزلركزى انك سمتنه دوندرك
وان الذين اوتوا الكتاب وبى شبهه كيم توراتى ويرلن كمسنهلر ليعلمون انه الحق من ربهم
بلا شك على التحقيق بيلورلر كيم بلا شك بو قبلهنك تحويلى پروردكارلرندن صادر
اولمشى بر درستلكدر وما الله بغافل عما يعملون وحق جل وعلا بى خبر دكلدر يهودك
ايشلدوكلرندن ولئن اتيت الذين اوتوا الكتاب بكل آية وتحقيقا اكر كتابى ويرلن
كمسنهلره يعنى يهود ونصارايه هر معجزه ايله كلورسن ما تبعوا قبلتك سنك قبلهكه
تابع اولمزلردى وما انت بتابع قبلتهم وسن انلرك قبلهسنه تبعيت ايديجى دكلسن
وما بعضهم بتابع قبلة بعض واهل كتابك بر بلوكى بر بلوكك قبلهسنه تبعيت ايديجى
دكلدر ولئن اتبعت اهواءهم من بعد ما جاءك من العلم وعلى التحقيق اكر انلرك خواهشلرينه
ويا كه ايدرسن سكا كلان دانشدن صكره انك اذا لمن الظالمين بى شبهه سن
اول زمان ستمكارلرك زمرهسندن اولورسن بو خطاب ظاهرده پيغمبره در لكن مراد
امتدر الذين اتيناهم الكتاب شول كمسنهلر كه توراتى كندولره ويردك يعرفونه
پيغمبرك حق اولدوغنى بيلورلر كما يعرفون ابناءهم نته كه اوغوللرين بيلورلر وان فريقا
منهم ليكتمون الحق وتحقيقا كه انلردن بر كروه واركه دوغرولغى صاقلرلر وهم
يعلمون وحال بو كه كندولر بيلورلر كه حقى صاقلورلر الحق من ربك درستلك ودوغرولق
پروردكاركدندر فلا تكونن من الممترين پس قبلهنك شأننده شك ايدنلردن اولمه
بونده دخى خطاب صورتا حضرته صلى الله عليه وسلمدر لكن مراد امتدر ولكل وجهة
وهر كروهه بر جهت وقبله واردر هو موليها حق تعالى اول كروهى اول جهته موجه

قيلبجيدر

قيلبجيدر فاستبقوا الخيرات پس اى اهل اسلام ايو كارى تحصيل ايتمكه ايلرو وارك
واول ايو لكك بريسى بو كه كعبه سمتنه توجه ايدرسيز اين ما تكونوا يأت بكم الله
جميعا قنقى يرده اولورسيز حق تعالى دوز قيامتده جزا ايچون سيزى قوكتوردر
ان الله على كل شئ قدير بى شبهه حق عز وعلا هر نسنه اوزره توانادر پس قادردر
ميت اولدوغكوزدن صكره سيزى احيا ايدوب جمع ايده ومن حيث خرجت وقنقى
يردن كه سفره چيقرسن فول وجهك شطر المسجد الحرام نمازى قيلدقك وقتده يوزكى
كعبه سمتنه دوندر وانه للحق من ربك وبى شبهه كيم تحويل قبله پروردكاركدن
صدور ايتمش درستلكدر وما الله بغافل عما تعملون وخداى عز وجل ايشلدوككوز
ايشدن بى خبر دكلدر ومن حيث خرجت وقنقى يردن كه سفره چيقرسن فول
وجهك شطر المسجد الحرام يوزكى محترم اولان مسجدك سمتنه دوندر وحيث ما
كنتم وقنقى مكانده اولورسيز اى امت محمد فولوا وجوهكم شطره نمازى قيلدقكوزده
يوزلركزى بيت الحرامك سمتنه دوندرك لئلا يكون للناس عليكم حجة تاكه اوندن كره
يهود ومشركلر ايچون جدال وخصومت اولميه زيرا يهود ديرلردى كه توراتده
موصوف اولان نبى آخر الزمانك قبلهسى كعبهدر دخى ديرلردى دينمزى انكار ايدر
وقبلهمزه تابع اولور ومشركلر ديرلردى محمد حضرت ابراهيم عليه السلامك تبعيتنى دعوى
ايدر ونمازى بيت المقدس سمتنه قيلدر الا الذين ظلموا منهم مكر يهود ومشركلردن
نفسلرينه ستم ايدن كمسنهلر يعنى سزكه بر كمسنهنك جدال وخصومتى قالمز ايچى
يهود ومشركلرك معاندلرى كه انلر جدال وخصومتى كسمزلر زيرا يهودك اشقياسى
قبله تحويل اولندوقدن صكره ديدكه باشلديلر كه قوم وقبيله سنه ميل ايدوب كعبهيه
يوزينى دوندردى ومشركلرك معاندلرى لسان طعنى بوكونه اوزاتديلر كه محمد
دينمزك حق اولدوغنى بيلدكه يوزينى قبلهمزه دوندردى فلا تخشوهم پس سيز طعن
ايدنلردن قورقمكوز زيرا طعنلرى سيزه ضرر يتشدرمز واخشونى وبندن
قورقك تاكه سيزى انلرك شرندن صاقلرم ولاتم نعمتى عليكم وتاكه نعمتى
اوزركزه تمام ايدم حديث شريفده وارد اولمشدر كه نعمتك تمامى جنته كيرمكدر
حضرت عليدن رضى الله عنه مرويدر كه بيوردى نعمتك تمامى اسلام اوزره اولمكدر
ولعلكم تهتدون وتاكه سيز دوغرو يوله يول بوله سيز كما ارسلنا فيكم رسولا منكم
بو كلام ما قبلنه متصلدر يعنى آخرتده اوزركزه نعمتى اتمام ايدم نته كه دنياده

اراكوزده سيوندن بر پيغمبر كوندرمسيله احسانى اتمام ايدرك يتلوا عليكم اياتنا كه اول
پيغمبر ايتلرى يعنى قرآنى اوزدكره اوقور ويزكيكم وسزى كون استغفار ايدرنك كناهلردن
پاك اوله سز ويعلمكم الكتاب و قرآنى سيزه اوكرتدر والحكمة و شرايع واحكامى دخى
ويعلمكم ما لم تكونوا تعلمون و سيزه بيلدردوكى شول نسنه يى كه سز انى بيلمزه كوز فاذكرونى
پس بكا اطاعت ايتمكله بنى خاطره كتورك اذكركم سيزى مغفرتله ذكر ايدرم واشكروا لى
واوزدكره انعام ايتدوكم شيئلره مقر ومعترف اولك ولا تكفرون و نعمتلريمى انكار ايتمكله
و نمانمه عصيان ايتمك سببيله كفر ايتمك يا ايها الذين آمنوا اى ايمان كتورانلر كيمسنه لر
استعينوا بالصبر معصيتلرى و حظوظ نفسى ترك ايتمكله مدد طلب ايدك و الصلوة
و نمازله دخى مدد ايستكوز زيرا نماز عباداتك مجمعى و دينك دركيدر ان الله مع الصابرين
بى شك ايزد متعال صبر ايدنلرله در كه كندولرينى منصور قيلوب دعالرينى مستجاب ايدر
ولا تقولوا لمن يقتل فى سبيل الله و تنكرى يولنده يعنى جهادده اولان كيمسنه لردن
اوترى ديمكوز اموات انلر اولمشلردر مرويدر كه صحابۀ كرام بدر جنكندنصكره انده
اولان شهيدلرك مذاكره سن ايدرلردى بعضيسى بحسر بوينه ديردى فلانه حيف
اولدى كه حياتك نعمتندن برخوردار اولميوب دنيانك نعيمندن بهره مند اولمدى
پس حق سبحانه وتعالى بيوردى كيم انلرى اولمشلر صانمكوز بل احياء بلكه انلر صاغدرلر
ولكن لا تشعرون و ليكن اول حياتك كيفيتنى بيلمزسيز انكچون كه عقولكوز انى تصوره ادراكدن
ولنبلونكم بشيء من الخوف والبتة سيزى تحقيق مقوله سندن براز نسنه ايله صنادز يعنى
تجربه ايدنك معامله سى كبى سزكله بر معامله ايدرز ديو حق تعالى انك علمى قديمدر هر كزلى
اشكار ادر پس تجربه ايتمكه احتياجى يوقدر والجوع واچلقدن دخى براز نسنه ايله مبتلا
قيلادز واو صوم رمضاندر ونقص من الاموال دخى اموالدن بر مقدار اكسلتمكله
سيزى صنادز واو زكوة ماليدر والانفس وجانلردن اكسلتمكله دخى واو خسته لكدر
والثمرات وميوه لردن اكسلتمكله واو اوشاقلرك اولمسيدر زيرا اوشاق قلبك باغنك
ميوه سيدر وبشر الصابرين وصبر ايدنلرى مژده لمندر الذين اذا اصابتهم مصيبة شول
صبر ايدنلر كه قچن كندولره بر زحمت دكر قالوا انا لله وانا اليه راجعون عن صميم القلب
ديرلر على التحقيق بز خداى لا يزالك ملكيز و بى شبهه بز انك جزاسى سمتنه
دونجيلرز اولئك اول كروه كه مصيبتده بو منوال كلمۀ استرجاعى ديرلر عليهم صلوات
من ربهم پروردكارلرندن انلره رحمتلر وار ورحمة و لطف واحسان دخى واولئك

واول

واول جماعت هم المهتدون كندولردر دوغرو يولى بولانلر ايزكه لرى ان الصفا والمروة
تحقيقا كه صفا و مروه نام طاغلر من شعائر الله تنكرى تعالى خانه سنك حجى علامتلريدر
فمن حج البيت پس هر كيم كه خدانك خانه سنى قصد ايدى حج ادا فرض ايچون او اعتمر يا انى
زيارت ايلدى فلا جناح عليه ان يطوف بهما اوزرينه كناه مترتب اولماز كه انلرى طواف
ايدوب ارالرنده سعى ايده مرويدر كه جاهليتده ما بينده اساف نام بت صفا اوزره ونائله
نام بت مروه اوزره وضع ايتمشلردى نتجه خلق صفا و مروه ارا سنده سعى ايدرلردى
انلرى اللريله مسح ايدرلردى اول محلكه دولت اسلاميه ظهوره كلوب بتلرى تخريب
نابديد ايتديلر اهل اسلام انلرى طواف ايتمكدن اجتناب ايتديلر حق جل وعلا آيت نزوله
منزل قيلدى ومن تطوع خيرا و هر كيم بر كوكلدن عمل ايشلادى فان الله شاكر بى شبهه كه
تنكرى تعالى طاعت ايدنلره جزا ويرود عليم قوللرينك طاعتنى اوندننر بوشيره اولماز ان الذين
يكتمون تحقيقا شول كيمسه لركه صاقلرلر ما انزلنا ايندردكمز نسنه يى من البينات
محمد المصطفانك بنوتى اوزره دلالت ايدن آشكار دلائلدن والهدى وانك وجوب
اتباعنه دلالت ايدن شيئدن من بعد ما بيناه انى بيان ايتدوكمزدنصكره للناس فى
الكتاب خلق ايچون توراتده اولئك اول كروه كه حقى صاقلرلر يلعنهم الله حق جل وعلا
انلرى رحمتندن دور قيلر ويلعنهم اللاعنون وهر كيم كه لعنت ايتمكه لياقتى وار ايسه لره
لعنت اوقورلر انكچون كيم اول صفاتله موصوف اولانلر لعنت و نفرته مستحقدرلر الا
الذين تابوا الا شول كيمسه لركه حقى صاقلمقدن توبه ايتديلر واصلحوا ويمان ايشلرينى
كوزل قيلديلر وبينوا و حضرتك صفاتندن پوشيده قيلدوقلرى اشيايى بيان ايتديلر
فاولئك اتوب عليهم پس اول كروه اوزره رحمت ومغفرتمله دونرم وانا التواب و بن
كنهكار قوللرك توبه سن زياده قبول ايدنم الرحيم غايتله انلره مهربانلق ايدنم ان الذين
كفروا تحقيقا شول كيمسه لركه كفر ايتديلر يعنى محمد المصطفانك بنوتنى انكار ايتمكدن
توبه ايتميانلر وماتوا وهم كفار واولديلر و حال بوكه كندولر نبوت محمديه نك شاكى
صاقلمقله كفر ايتمشلر اولئك اول كروه كه حاللرى اويله بيان بر حالدر عليهم لعنة الله
خدانك ايتدوكى لعنت اوزرلرينه اولسون والملائكة و فرشته لرك دخى والناس
اجمعين و تواد سيلرك دخى خالدين فيها لعنت ايچنده ياد و دوزخده هميشه اقامت ايتمشلر
لا يخفف عنهم العذاب نه كندولردن اشكنجه يو كهلنور ولا هم ينظرون ونه كندولره
مهل اولنور لركه بر عذر كتوره لر والهكم اله واحد و عبادته مستحق اولان معبودكوز

یالکوز بر معبود در لا اله الا هو اندن اوزکه عبادته مستحق بر معبود یوقدر الرحمن الرحیم
ما قبلنده اولان کلامه دلیل پایه سنده در یعنی عبادته مستحق اولان کندوسیدر
انکچون که ابدالی تربیتله اسرکیوب ادواعه قوت ویرمکله مهربانلق ایدر پس اندن
اوزکه عبادته مستحق بر کیمسه یوقدر ان فی خلق السموات تحقیقا که کوکلرک
یارتمسنده که بی ستون برخیمه در والارض وییرک یارتمسنده که بر دوشنمش بساطدر
واختلاف اللیل والنهار وکیجه وکوندزک بیری بیرینک اردنجه کلمسنده والفلك
التی تجری فی البحر بما ینفع الناس ودریاده ادمیلرک منفعتی سببیله اقن کمیلرده
وما انزل الله من السماء وتنکری تعالی کوکدن ستندن ایندردوکی شیئده من ماء
صو مقوله سندن فاحیی به الارض پس ییری انکله دیرلتمه قیلدی بعد موتها یر اولدوکدن
صکره وبث فیها وایچنده پراکنده قیلدی من کل دابة هر حرکت ایدیجی حیوان جنسندن
وتصریف الریاح وییللرک دوندرمسنده والسحاب المسخر بین السماء والارض
وکوکله ییر اراسنده رام اولنمش بولتده لآیات لقوم یعقلون اوصلو نشانلر وار بر
کروهه که منبود اولان اشیاده تأمل ایدوب انلره نظر ایدرلر ستروردکاشتادن
تروید دکه بیوردی ویل لمن قراء هذه الآیة فمج بها یعنی هلاك اولسون اول کیمسنه
که بو ایتی اوقیوب ایچنده تفکر ایتمیه وانکله اعتبار ایتمیه ومن الناس من یتخذ من
دون الله اندادا وادمیلردن شول قسم وار که تنکریدن اوزکه عبادت ایچون
همتالر یعنی بتلر ایدینورلر یحبونهم کحب الله انلره اطاعت وتعظیم ایدرلر تنکرینک
اطاعت وتعظیم اولنمسی کبی یعنی خدانک محبت وتعظیمنی وانلرک محبت وتعظیمنی
برابر قیلدیلر والذین آمنوا اشد حبا لله وایمانه کلان کیمسنه لر خدایه محبتلری ارتقدر
ولو یری الذین ظلموا اوکر ستم ایدن کروه بیلسیدیلر اذ یرون العذاب اشکنجه یی
مشاهده ایتدوکلرنده ان القوة لله جمیعا کیم علی التحقیق قوت وکوج مقوله سی تنکری
تعالایه مخصوصدر وان الله شدید العقاب دخی بیلسیدیلر که تنکری تعالینک
اشکنجه صاحبیدر البته بتلری انداد ایدنمکلرندن پشیمان اولورلردی اذ تبرء
الذین اتبعوا بدلدر اذ یرون لفظندن یعنی ستم ایدنلر بیلسیدیلر قچن معتدا
اولانلر بیزار اولدیلر من الذین اتبعوا پیرولك ایدنلردن ورأوا العذاب
وحال بو که اشکنجه یی مشاهده ایتدیلر وتقطعت بهم الاسباب واراراردن
رابطه لر کسلدی وقال الذین اتبعوا واقتدا ایدن کیمسنه لر دیدی لو ان لنا کرة

کاشکی

کاشکی دنیایه بیزه بیر دونش اولسیدی فنتبرأ منهم که انلردن وازکیچردك کما تبرؤا
منا نته که بیزدن وازکیچدیلر کذلك اول کوسترمك کبی یریهم الله اعمالهم
حسرات علیهم تنکری تعالی انلره ایتدوکلری ایشلری اوزرلرینه پشیمانلقلر کوستورور
یعنی اول اعمال که حسنات دیو ایشلرلردی قیامت کوننده انلری ندامت وپشیمانلق
کورورلر وما هم بخارجین من النار وتابع ومتبوعلر دوزخدن چیقیجی دکلدرلر
یا ایها الناس ای ادم اوغوللری کلوا مما فی الارض ییرده اولان اشیادن ییکك
حلالا طیبا پاك وپاکیزه اولدوغی حالده بو ایت نازل اولدی بر قومك حقنده که کوزل
اطعمه لری وفاخر لباسی اوزرلرینه حرام ایتدیلر ولا تتبعوا خطوات الشیطان وابلیس
لعینک ادملرینه پیرولك ایتمك یعنی انك وسوسه سنه اویوب حلالی حرام ایتمك انه لکم
عدو مبین که بی شبهه شیطان سیزه بر اشکارا دشمندر انما یأمرکم بالسوء والفحشاء
شیطان شقی سیزلره فرمان ایتمز بر نسنه ایله الا یرماز ونا معقول ایشلرک ایشلمسیله
وان تقولوا علی الله ما لا تعلمون دخی سیزه انکله فرمان ایدرکه بیلدوکوز نسنه یی
تنکری تعالی اوزره افترا ایده سیز واذا قیل لهم اتبعوا ما انزل الله واول وقت که اهل
شرکه سویلیئور تنکری تعالی ایندردکی شیئه یعنی قرآنه پیرولك ایدك قالوا بل نتبع
ما الفینا علیه آباءنا دیرلر قرآنه تابع اولمزوز بلکه تابع اولورز شول نسنه یه که
پدرلرمزی او نسنه یه بولدق بو ایت مشرکلرك حقنده نازل اولدی قچن مأمور اولدیلر
قرآنك اتباعنه صکره انی دوتمیوب پدرلرنك ایینه متبع اولدیلر اولو کان
آباؤهم لا یعقلون شیئا ولا یهتدون ایا پدرلرینه اتباع ایدرلرمی واکر پدرلری بر نسنه
فهم ایتمیوب دوغرو یولی بولمه مشلردی ومثل الذین کفروا دخی کفر ایدنلره پند
ویرمکك صفتی کمثل الذی شول کیمسه نك صفتی کبیدر که ینعق بما لا یسمع
چیغرور بر حیوانه که اول حیوان ایشتمز الا دعاء وندآء الا بر چیغرمق واواز واندن بر
شی فهم ایتمز صم بونلر صاغرلردر حق سوزی ایشتمکدن بکم لالدر حق سوزی
سویلمکدن عمی کورلردر دوغرو یولی کورمکدن فهم لا یعقلون پس انلر پیغمبرك
دیدوکنی فهم ایتمزلر یعنی کفار مقوله سی عناد وتکبرلرندن ناصحك سوزینه توجه
ایتمیوب صدادن اوزکه بر شی اندن قولاقلرینه دکمز پس انلر بو خصوصده بهائم
مقوله سندن اولدیلر یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه کلان کیمسنه لر کلوا من طیبات
ما رزقناکم سیزه روزی قیلدوغمز اشیانك پاکیزه لرندن ییکوز واشکروا لله

وتنکریه نعمتاری مقابله سنده مدح وثنا ایدك ان کنتم ایاه تعبدون اکر صدق یوزندن
کندوبی عبادته مخصوص قیلدرد کوز انما حرم علیکم المیتة . بوندن اوذکه برنسنه یوقدر که
اوندن کره اولمشك یمسینی حرام ایتدی واو برماکول اللحم حیواندرکه بوغازلنمه اولمش او
والدم وقانك یمسی دخی ولحم الخنزیر وطکوز اتینك یمسی دخی چون حیواندن اکثر
ماکول اولان اتدر انی مخصوصا بالذکر ایتدی والا حرمت جمله اجزاسنه شامل در وما
اهل به لغیر الله دخی شول نسنه یی اوندن کره حرام قیلدی که بوغازلندوغی محل اوندن
تنکرینك اسمی ذکر اولنمیوب آخر کیمسنه نك آدی ذکر اولنه فمن اضطر پس بر کیمسه که
ضرورت صاحبی اوله یعنی آج اولوب برنسنه یه الی یتشمیه غیر باغ . برحالده که
ستمکار اولمیه قطع طریقیله یاباغی لکله ولا عاد ونه یپکرم سد رمقدن تجاوز ایتمش اوله
فلا اثم علیه اول حرام اولان اشیایی یمسندن اوترو اوندن بر کناه اولماز ان
الله غفور تحقیقا کیم حق تعالی چوق مغفرتلودر شول کیمسنه یه که ضرورت محلنده
محرمات اولان اشیایی تناول ایدر رحیم وقوللرینی چوق اسیرکه کندولره بو رخصتی ویردی
ان الذین یکتمون ما انزل الله من الکتاب بی شبهه شول کیمسه لرکه توراتدن
تنکری ایندردوکی نسنه یی صاقلرلر ویشترون به ثمنا قلیلا واول صاقلمقدن عوض
الورلر اولئك اول کروه ما یاکلون فی بطونهم الا النار قازانلرندن برنسنه یمزلر الا آتشی
ولا یکلمهم الله یوم القیمة وتنکری تعالی انلرله دوز قیامتده سویلشمز
ولا یزکیهم وکندولرینی کناهلردن پاك قیلماز یعنی اتشه کیرمکله کناهلردن
پاك اولمازلر ولهم عذاب الیم ودردلو اشکنجه کندولره در اولئك الذین اشتروا
الضلالة بالهدی اول کروه شول کیمسه لردرکه دوغرولغله ازغونلغی صاتون الدیلر
والعذاب بالمغفرة وکناهلرك محونه سبب اولان اشیایله اشکنجه یی صاتون الدیلر
فما اصبرهم علی النار پس آتشی اوزره صبر ایتمکلرندن عجبلنمك کرك یعنی اتشه
دخولنه موجب اولان اشیایه بی قید مباشرت ایتمکلرندن تعجب ایتملیدر ذلك بان
الله نزل الکتاب بالحق اول عذاب انلره اول سببله اولدیکیم حق جل وعلا توراتی
دوغرولقله ایندردی وانلر انك احکامیله عمل ایتمکی تکذیب ایدوب انی ترك ایتدیلر
وان الذین اختلفوا فی الکتاب وتحقیقا شول کیمسه لرکه توراتده یا قرآنده
اختلاف ایتدیلرکه بعضسنه ایمان کتوروب بعضسنه کفر ایتدیلر لفی شقاق بعید
براوزاق خلاف وجدالده درلر لیس البر ایولك یالکوز او دکلدرکه ان تولوا وجوهکم

قبل المشرق والمغرب یوزلرکزی کونش طوغدیغی یره وباتدیغی سمته دوندره سیز ولکن
البر من آمن بالله ولیکن ایولك شول کیمسنه نك ایولکیدرکه تنکرینك وحدانیتنه
ایمان کتوردی والیوم الآخر ودوز قیامتك وقوعنه دخی ایمان کتوردی والملائکة
والکتاب والنبیین وفرشته لره وتنکریدن منزل اولان کتابلره وپیغمبرلره ایمان
کتوردی یعنی انلرك حق اولدوغنه معترف اولدی وآتی المال علی حبه ومالی ویردی
انکا محبتی وار ایکن ذوی القربی خصملرینه والیتامی واوکسزلره والمساکین
ویوقسللره وابن السبیل وتهی دست اولان مسافره والسائلین وضرورتدن چکوب
سؤال ایدنلره وفی الرقاب ونفسنی بر مقدار اقچه ایله کسمشوب مکاتب اولان قوللرك
بوینلرینی قوللقدن قورتارمغه واقام الصلوة وفرض اولان نمازی قیلدی وآتی الزکوة
ومفروض اولان مال زکوتنی ادا ایتدی والموفون بعهدهم اذا عاهدوا وایولك شول
کیمسنه لرك ایولکیدرکیم چونکه بر پیمان بغلولر پیمانلرینی یرینه کتوردیلر والصابرین
فی البأساء والضراء وحین البأس وفقر وخسته لکده وجنك محلنده صبر ایدنلره
اوزرینه اولسون فضیلت صبره بلدرمك ایچون لفظ صابرینی بو محلده مدح اوزره نصب اولندی
اولئك اول کروه که صفات مزبوره ایله متصف اولدیلر الذین صدقوا شول کیمسه لردرکه
دین خصوصنده صدق کتوردیلر واولئك هم المتقون واول کروه کندولردر اشیای
قبیحه دن صاقنانلر مرویدرکه جاهلیه عصرنده ایکی قبیله ارا سنده قاتللر واریدی
بیرسنده قوت اولمغله قسم ایتدیلرکیم هر بر قوللری مقابله سنده اوبر قبیله دن بر حر
کیمسنه یی قتل ایدرز وهر بر دیشمزه بدینه بر ارککی قتل ایدرز بعده که دین اسلام
ظاهر اولدی حضرتك حضورینه مرافعه یه کلدیلر حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی
یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه کلانلر کتب علیکم القصاص فی القتلی اولمشلرك
خصوصنده اوندن کره مساوات فرض اولندی الحر بالحر قول اولمیان قول اولمیانك
قتلی مقابله سیله قتل اولنور والعبد بالعبد وقول قولك مقابله سیله والانثی بالانثی
ودیشی دیشینك عوضنه فمن عفی له من اخیه شیء پس هر کیم که کندو یه قرنداشندن
برنسنه عفو اولندی یعنی هر قاتل اولان شخص که کندویه مقتولك قصاصی اصحابندن
قصاصك اسقاطی خصوصنده برنسنه عفو اولندی فاتباع بالمعروف بویله
اولمق کرکدر که قان صاحبی قان بهاسنی ایولك ایله تحصیل ایده واداء الیه باحسان
وقاتلی اولان ایولکله قان بهاسنی انکا ویره ذلك اول مذکور اولان حکم تخفیف

من دیکم پروردکار کزدن بر بو تخفیف ایتمکدر و رحمة وبر اسرکمکدر فمن اعتدی بعد ذلك
پس هر کیم که عفو ایدوب دیتی الدقدنصکره حدی کچه که قاتلی یا غیریسنی اولدردی
فله عذاب الیم اکا بر دردلی اشکنجه اولور ولکم فی القصاص حیوة و سزه قصاص
حکمی مشروع اولمقده صاغلق واردیعنی قصاص اوذکره مشروع اولدوغی اجلدن
صاغلق سزه حاصل اولدی بو معنا ایله که برآدم برآدمك قتلنه قصد ایدیجك قصا
صی و عینی خاطرنه کلورتیسی انی نقتولدن ایتمزایدوکی قصددن بداشت فارغ اولور
و بوانددیشه سبیله خلقت حیوة ایکیسنه حاصل اولمسی امر مقرردر یا اولی الالباب
ای عقول ایلرلری لعلکم تتقون شاید ناحق یره قتل ایتمکدن پرهیزکار اوله سیز
کتب علیکم اوذکره فرض اولندی که اذا حضر احدکم الموت یعنی موتك علامتی
برکزه حاضر اولور ان ترك خیرا اکر برمال قویه الوصیة للوالدین اتایه و انایه
اصرلی یعنی موت وقتنده پدر و انایه وصیت ایتمك اوذکره فرض اولندی
والاقربین وخصملره دخی بالمعروف امضا قله حقا علی المتقین بو امر لحن بی شبهه
درست اولدی پرهیزکارلراوذره فمن بدله پس هر کیم که وصیتك مقتضاسنی
دکشدره دی بعد ما سمعه انی ایشتدکدنصکره فانما اثمه علی الذین یبدلونه
بو دن اوذکه برلسنه بو قدرکه اول دکشدرمك کناهی شول کیمسه لراوذره در
که انی دکشدرلر ان الله سمیع تحقیقا که تنکری تعالی وصیت ایدنك سوزینی
وتبدیل ایدنك کلامنی کما ینبغی ایشدیجیدر علیم وصیت و تبدیل ایدنك داناذر
بو ایتك حکمی میراثك حکمی بیان ایدن ایتله منسوخ اولدی فمن خاف من موص جنفا
پس هر کیم که بر وصیت ایدیجیدن وصیت حضورنده قصدسز بر میل و محابا
ملاحظه ایتدی او اثما یا قصد له بر میل و محابا اولانلرك اراسنده صلح ایتدی
فلا اثم علیه اول کیمسنه اوذره اصلا کناه اولماز ان الله غفور رحیم تحقیقا که ایزد
ذو الجلال بو کونه ایشی ایتلیانلر چوق مغفرت ایدوب اکا زیاده مهربانلك ایدر
یا ایها الذین امنوا ای ایمان کلان کیمسنه لر کتب علیکم الصیام اورج اوذکره
فرض قیلندی کما کتب علی الذین من قبلکم نته که سیزدن اسبق اولان کیمسنه لر اوذره
فرض قیلندی لعلکم تتقون تاکه سیز اورج سببیله کناهلردن پرهیزکار اوله سیز
زیرا اورج انسانك قوه شهویه سنی زبون قیلور ایاما معدودات اورج دوتك
صایلمش کونلرده و او رمضان ایدر فمن کان منکم مریضا او علی سفر پس هر کیم سیزدن

خسته اولدیسه یا یولده اوذره اولوب افطار ایتسه فعدة من ایام اخر اول
خسته لکده و سفرده افطار ایتدوکی کونلرك صایسنجه غیری کونلردن اورج دوتك
اوذرلرینه فرضدر وعلی الذین یطیقونه فدیة و شول کیمسه لراوذره که اورج دوتمغه
قدرتلری واراکن افطار ایدرلر فدیه ویرمه لری واجبدر واول فدیه طعام
مسکین یوقسله ییجك ویرمکدر و انك مقداری بغدایدن یارم صاع یا ارپه دن
یا خرمادن بر صاع و صاعك قدری بیك قرق درهمدر فمن تطوع خیرا پس هر کیم که
ارادتیله ایولکی ایدر دی یعنی مسکینه ویردوکی فدیه یی چوق ایتدی فهو خیر له اول
تطوع ایتمك اکا خیرلودر وان تصوموا خیر لکم و اورج دوتمغکوز افطار ایدوب
فدیه ویرمکوزدن سیزه اولادر ان کنتم تعلمون اکر اورجك فضیلتنی بیلور
اولورسیز بو حکم ابتدای اسلامده ایدی بعده منسوخ اولدی شهر رمضان الذی
انزل فیه القرآن رمضان انی شول ایدرکه ایچنده کلام مجید لوح محفوظدن سماء
دنیایه ایندرلدی هدی للناس آدمیلره یول کوستریجی اولدوغی حالده وبینات
من الهدی والفرقان دیولکوسترمسندن و حقی باطلدن ایرن نسنه لردن اشکاره دلیللر
اولدوغی حالده فمن شهد منکم الشهر پس سیزدن هر کیمسه که رمضان ایچنده مسافر اولمیوب
مقیم بولندی فلیصمه اورجی دوتسون ومن کان مریضا او علی سفر وهر کیم که خسته
اولدی یا یول اوذره مسافر اولوب افطار ایتدی فعدة من ایام اخر افطار
ایتدوکی کونلرك مقداری غیری کونلردن قضا ایتمك اوذرینه واجبدر یرید الله بکم
الیسر حق سبحانه و تعالی سیزه اسانلکی ایستر ولا یرید بکم العسر و دشوارلکی
سیزه ایستمز پس اول جهتدن خسته یه و مسافره افطار ایتمکه رخصت ویردی
ولتکملوا العدة و بو احکامی سیزه مشروع قیلدی تا که رمضان کونلرینی بالتمام
اورج دوته سیز ولتکبروا الله و تا که تنکری اولولغنه ذکر ایده سیز علی ما هدیکم
انك اوذره که اورج دوتمغه سیزه یول کوستردی ولعلکم تشکرون و تا که سیزه
میسر اولان نعمتلر اوذره خدایه حمد و ثنا ایده سیز نقلدر که بر اعرابی سرورکائنا
سؤال ایتدی که یا رسول الله تنکری تعالی بیزه یقیندرکه انکله اهسته سویلشهلم
یا اوزاقدرکه انی چاغرهلم حق جل و علا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی واذا سالك عبادی
عنی و چون قوللرم دعالری محلنده ایتدوکم معامله یی سندن صورده لر فانی قریب
کندولره سویله علی التحقیق بن انلره یقینم یعنی قوللرمك اقوالنه و افعالنه مطلعم

أجيب دعوة الداع دعا ایدنك دعوتنی اجابت ایدرم اذا دعان یعنی بکا دعا ایدر فليستجيبوا لى
پس کرکدرکه بکا اجابت ایدهلر یعنی ایمانه کلهلر بن دعوت ایدرم نتکه بن انلرك
دعالرینی اجابت ایدرم وليؤمنوا بي دکرکدر بکا ایمان کتورهلر یعنی کتوردکلری
ایمان اوزره ثابت اولسونلر لعلهم يرشدون شاید که دولت وعزه یولنی بولورلر حرمه بولدیکیم
یعنی مسلمانلر اوزره اوروجك فرضیتی ثابت اولدی بوکونز اورج دوتلر بیکه کونش
باتدقدنصکره یمك واچمك وجماع کندولره حلال ایدی اولوقته دك که یاتسو
نمازینی قیلادلر یاتورلر بیجرمزبودلر اوندلرینه حرام اولورلردی ایرتهکی کونش باتنجه دك
اتفاقا بر کیجه حضرت عمر رضی الله عنه عشا نمازینی قیلدقدنصکره خاتوننه
مباشرت ایلدی ایتدوکندن پشیمان اولوب حضرتك حضورینه کلوب اعتذار ایتدی
اول مجلسده برقچ کشی دخی عشادنصکره قادیلرینه مباشرت ایتدوکلرینی اعتراف
ایتدیلر اول اثناده بو آیت نازل اولدیکه احل لكم ليلة الصيام الرفث الى
نسائكم سزه اورج کیجهسی قادیلرکزه ایرشمك حلال قیلندی هن لباس لكم زیرا
انلر سزه کیلجك نسنه دکلر وانتم لباس لهن وسز انلره کیلجك نسنه سز یعنی
قادیلرکزله کثرت اختلاطکزدن اوتری هر بیرکز بولداشنه کیلجك شیء پایهسندهدر
یاخود هر بیرکز بولداشنی کناه فعلندن حفظ ایدرسنز کیم لباس صاحبنی سزایدر
علم الله انكم كنتم تختانون انفسكم تنکری تعالی بیلدیکیم على التحقيق سز جانلرکزه
خیانت ایدردکوز فتاب عليكم دن عقب اوزکزه رحمتله دوندی که اورج کیجهلرنده
مفطرات اولان اشیایی سزه مباح قیلدی وعفا عنكم وایتدوکلرکزی سزدن محو ایتدی
فالآن باشروهن پس شمدی قادیلرکزه مباشرت ایدك مباشره جماعدن کنایتدر
وابتغوا ما كتب الله لكم وتنکری تعالی سزه یازدوغی نسنهیی ایستهکوز یعنی
جماع ایتدوکلرکزده تنکری تعالی سزه لوح محفوظده یازدوغی اولادی طلب ایدك
یالکوز لذت طالب ایتمکه اولماك زیرا حق تعالی انسانده شهوتی اول مصلحت
ایچون خلق ایتدی که اندن ذریت پیدا اوله وكلوا واشربوا حتى يتبين لكم الخيط
الابيض من الخيط الاسود من الفجر ویمك واچمك اول وقته دك که بیاض ایپلك
که دانزدر سیاه ایپلکدن که کیجه اخرینك قرنلغیدر آشکارا اولور ثم اتموا الصيام
الى الليل صکره اورجی کیجهیه دك تمام ایدك ولا تباشروهن وقادیلره مباشرت
ایتمك وانتم عاكفون في المساجد اول حالده که سز مسجدلرده عبادت ایچون

اقامت

اقامت ایتمش سز تلك حدود الله مذکور اولان احکام تنکرینك حدلریدر فلا تقربوها
پس انلره یقلشمك بوکلام حدودی تجاوز ایتمکدن کمال منعی افاده ایدر زیرا هرکاه که
حدودك یقلشمسندن منع اولندیلر اوتهسندن منع اولنمالری بالطريق الاولى
ثابت اولور كذلك بومذکور اولان احکامك تبیینی کبی يبين الله آياته للناس
ایزد عزوجل نشانلرینی امر ونهیدن ووعد ووعیددن خلق ایچون بیان ایدر لعلهم
يتقون تاکه حدودی تجاوز ایتمکدن کندولر پرهیزکار اولهلر ولا تأكلوا اموالكم
بينكم بالباطل واموالکزی آراکزده ناحق یره یمکوز یعنی بری بیرکزك مالنی باطل
ایله یمیك وتدلوا بها الى الحكام وحکم ایدنلره سمتنه اول اموالك حکومتنی
صالمك لتأكلوا فريقا من اموال الناس تاکه حکومتلری سببیله خلقك اموالندن
برمقداری اکل ایدهسز بالاثم ظلمله وسمتله یالان یمینله یا شهادت دورله وانتم
تعلمون وحال بودرکه سز مبطل اولدوغکزی بیلورسز يسئلونك عن الاهلة
سندن یا محمد یکی ایلردن اوتری صوردلر مرویدرکه حضرت معاذ بن جبل وثعلبه
رضی الله عنهما خواجه عالمدن سؤال ایتدیلر که نیچون ای ابتدا کورنکرم انجه
کورنور صکره ارتقنه باشلر کمالنی بولنجه بدره اکسلمکه شروع ایدر تاکه اسکی
قرارینی بولور حق تعالی انك حکمتنی بیان ایدوب بیوردی قل هي مواقيت للناس
والحج سویله یا محمد هلالك بوکونه اولمسی خلق ایچون وحج ایچون نشانهلر وقتیدر
بورجك وعدهلری وقادینلرك عدهلری ورضاعك مدتی وحجك موسمی بونلره
مانند اولان اشیا انلرله معلوم اولور وليس البر بان تأتوا البيوت من ظهورها
وایولك اوکلدرکه ایولره اردلرندن کلهسز مرویدرکه انصار یعنی احرام بغلدلرم
هیچ بر ایولك و بر چادرك قاپوسندن کیرمزلردی کیروب چیقمقلر ایچون ایولری
اردندن بر پنجره وچادرلری اکسهسندن بر یاریق اچرلردی وبو فعلی ایولك
صایورلردی حق تعالی بو آیتده اول ایشی ایولك اولمدوغنی انلره بیان ایتدی
وایولك نه اولدوغنی بیان ایدوب بیوردی ولكن البر من اتقى ولیکن ایولك
شول کیمسهنك ایولکیدر که تنکرینك خشمنه موجب اولان نسنهلردن
پرهیز ایلدی واتوا البيوت من ابوابها وایولره قاپولرندن کلك واتقوا الله
وضدادن قورقیچمك لعلكم تفلحون تاکه سز ایولکه ودوعزه یوله ظفر بولهسز
وقاتلوا في سبيل الله وتنکرینك یولنده جنك ایلك الذين يقاتلونكم شول

کیمسه‌لرله که سزکله جنك ایدرلر ولا تعتدوا ان الله لا یحب المعتدین و حدی آشمکوز که
بی شبهه حق تعالی حدی آشانلری سیومز مرویدر که حضرت صلی الله علیه وسلم
صحابهٔ کرامك برمقدار ایله عمره ایتمك نیتیله مکهٔ مکرمه‌یه واردیلر سفهای
عرب و کفرهٔ بی ادب مکه‌یه کیرمکدن انلری منع ایتدیلر بعده انك اوزره صلح واقع
اولدیکه کلجك سنه کندولر ایچون مکهٔ مکرمه‌یی اوچ کون بوش ایدوب تا که
عمره‌نك مراسم طاعتنی یرینه کتوره‌لر کلجك سنه که صحابهٔ کرام مکه‌یه وارمق
ایستدیلر خاطرلرینه بو کلدیکه مبادا کفار وعدلرینه وفا ایتمزلر پس اقتضا
ایدرکه مکهٔ معظمه‌ده شهر حرامده انلرله جنك ایده‌لر و بو ایش کندولره
دشوار کلدی حق تعالی آیت سابقه‌یی منزل قیلدی دخی بیوردی واقتلوهم
حیث ثقفتموهم و سزکله جنك ایدنلری اولدرك قنغی یرده که کندولرین
بولورسیز واخرجوهم من حیث اخرجوکم وانلری چیقارك اول یردن یعنی مکه‌دن
که سزی اندن چیقاردیلر والفتنة اشد من القتل و وطنکوزدن سیزی
چیقاردقلری انلری حرمده اولدرمکوزدن زیاده شدتلودر ولا تقاتلوهم عند
المسجد الحرام و کفارله حرمتلو مسجدك یاننده ابتدا جنك ایتمك حتی یقاتلوکم
فیه انك ایچنده سزکله جنکلری اولمینجه فان قاتلوکم فاقتلوهم پس اکر سزکله جنك
ایتمکه باشلرلر انلری سیز اولدرك زیرا حرم محترمك حرمتنی اول کندولر هتك
ایتدیلر و جنکك قپوسن کندولر اچدیلر کذلك جزاء الکافرین بونك کبیدر
ایمانسزلرك مکافاتی فان انتهوا پس اکر کفار جنك ایتمکدن و کفردن وازکچرلر
فان الله غفور رحیم بی شك و شبهه حق سبحانه و تعالی کناهلرین ستر ایدوب
رحمتیله دار السلامه کندولرین داخل قیلار وقاتلوهم حتی لا تکون فتنة و کفارله
جنك ایدك تا که فتنه یعنی شرك اولمیه و یکون الدین لله و عبادت و طاعت
تنکری‌یه مخصوص اوله فان انتهوا پس اکر شرکدن وازکچرلر فلا عدوان الا علی
الظالمین اصلا بر کیمسه اوزره تعدی اولماز الا ستم ایدنلر اوزره یعنی شرکدن
منتهی اولانلره تعدی ایتمکوز زیرا ظلم ایتمك یخشی دکلدر الا ظالملره الشهر
الحرام بو حرمتلو آی یعنی بو سنه‌نك ماه ذی القعده‌سی که سز ایچنده عمره‌نك
قضاسنه کیدیورسز بالشهر الحرام اول حرمتلو آیك مقابله‌سنده‌در یعنی
کچن سنه‌نك ماه ذی القعده‌سی مقابله‌سنده‌در که ایچنده سیزی عمره

ایتمه سندن

ایتمه‌سندن منع ایتدیلر حاصل کلام بو که اکر سزکله بو آیده جنك ایدرلرسه سز دخی انلرله
جنك ایدك زیرا بو آیك حرمتی اول کچمش آیك حرمتی کبیدر و انك هتك حرمتی
بونك هتك حرمتنه مشابهدر پس ایچنده جنك ایتمك اقتضا ایدرسه جنك ایدك
کرا اوزکزه اذن ویرلسه لازم کلمز والحرمات قصاص و حرمتلو اولان اشیا برابردرلر
یعنی سیزدن بو آیك حرمتنی ترك ایتمك انلردن اول ماهك حرمتنی ترك ایتمکلرینه
بدلدر فمن اعتدی علیکم پس هر کیم که اوزکزه ستم ایده فاعتدوا علیه سیز دخی
اوزرینه ستم ایدك یعنی اندن انتقام آلك بمثل ما اعتدی علیکم اوزکزه ایتدوکی
ستم کبی بر ستمله واتقوا الله و تنکریدن خوف ایدك پس سزه اذن ویرلمیان نسنه
تعدی ایتمك واعلموا ان الله مع المتقین و بیلك علی التحقیق کیم خدا عز و جل اهل
تقوالله درانلری محروس ایدوب احواللرین اصلاح ایدر وانفقوا فی سبیل الله
و تنکری تعالی یولنده یعنی جهادده مالی بذل ایدك ولا تلقوا بایدیکم الی التهلکة
و اللرکزله جانلرکزی ورطهٔ هلاکه صالمك یعنی مالی غزا ایچون انفاق ایتمزه بخل
ایتمکوز زیرا اکا بخل ایتمك دشمنك تسلطنه موجبدر و انك تسلطی هلاککزه
باعث اولور واحسنوا ان الله یحب المحسنین و ایولك ایدك که بی شبهه خدای
لایزال ایولك ایدنلری همیشه سیور واتموا الحج والعمرة لله و حج و عمره‌یی ایزد
متعال ایچون تمام ایدك یعنی انلرك فرائض و سنتلرین یرینه کتورك فان احصرتم
پس اکر دشمن یا خسته‌لك سببیله حج و عمره کتورمسندن منع اولندکوز فما استیسر
من الهدی قربان ندن میسر اولان شیء اوزکزه واجبدر تا که احرامدن چیقوب
دونلرك کیمسی سزه مباح اوله ولا تحلقوا رؤسکم حتی یبلغ الهدی محله و باشلرکزی
تراش ایتمك یعنی احرامدن چیقمکوز قربان مکاننه یعنی منایه ایرشمینجه فمن کان
منکم مریضا پس سیزدن بر کیمسه که خسته اوله او به اذی من رأسه یا باشندن
کندویه بر الم اوله ففدیة من صیام او صدقة او نسك پس فدا ویرمك
اوزرینه واجبدر که اول فدا اوچ کون اوروج دوتمق یا آلتی فقیره هر بیرینه یارم صاع
بغدای یا غیریسندن بر صاع صدقه ویرمك یا بر قیون قربان ایتمکدر فاذا امنتم
پس قچن امن حالتنده اولورسیز فمن تمتع بالعمرة الی الحج هر کیم که عمره ایله حجی جمع ایدوب
انلرله منتفع اولدی کذا اشهر حجده اول عمره ایله احرام ایدوب انك افعالنی ادا ایتدکدن
صکره احرامدن چیقه بعده حج ایچون احرام بغلیوب فرائض وادابنی یرینه کتوره

وبو صورته تمتع دیرلر یاخود احرامی بغلیجق ایکیسین بیردن نیت ایده وایکیسنك افعالنی
معا کوره وبوكا قران دیرلر پس بر کیمسه که بو ایکی صورتك بیریسن ایشلر **فما استیسر**
من الهدی قربان مقوله سندن کند ویه میسر اولان نسنه اوندنز واجب اولور **فمن**
لم یجد پس بر کیمسه که قربان بولمیه **فصیام ثلثة ایام فی الحج** حج کونلرنده اوچ کون
اوروج دوتمسی اوندنز لازمدر **وسبعة اذا رجعتم** ویدی کون اوروج دوتمسی دخی
یعنی حجك افعالندن فارغ اولوب دونوسیز **تلك عشرة كاملة** بو اوچ ویدی تمام
اون عدد در بو کلامك ذکر اولنمسی تاکید ایچوندر تا که بر کیمسه فهم ایتمیه کیم بو
مقامده واو آو معناسنه در کرا اقتضا ایده کیم انسان اوچ ایله یدی اراسنده
مخیر اوله **ذلك** تمتع ایتمك یا هدی یا صیام وجوبی **لمن لم یکن اهله حاضری**
المسجد الحرام شول کیمسه یه در که مسجد الحرامده اهلی مقیم اولمیه لر **واتقوا الله**
وتنکریدن خوف ایدك **واعلموا ان الله شدید العقاب** وبیلك کیم علی التحقیق
ایزد جل جلاله پرك اشکنجه لودر اول کیمسه یه که کندو سندن قورقمز **الحج اشهر**
معلومات حجك وقتی بیلنمش آیلردر واو شوال وذی القعده در و ذی الحجه نك اونکی
اونی که اخری قربان بیرامنك ایکی کونیدر **فمن فرض فیهن الحج** پس هر کیم که ایچلرنده
هدی قربانن سورمکله حجی اوزرینه لازم قیلدی **فلا رفث** پس نه فحش سوز **ولا**
فسوق ونه شرع شریفك حدودندن چیقمق **ولا جدال** ونه یولداشلوله جنك ایتمك
فی الحج حجك کونلرنده اولور یعنی حج ایتمك ایستیانلر کرکدر که بو اشیای مزبوره دن
اجتناب ایلیه **وما تفعلوا من خیر** وایو نسنه دن هرنه ایشلرسز **یعلمه الله** حق تعالی انی
بیلور مرویدر که یمن خلقندن بر جماعت ازوغه سیز حجه توجه ایدوب دیرلردی
بز ارباب توکلز و بو فعللری اقتضا ایدر ایدی که خلق اوزره بارکران اوله لر
پس حق تعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی **وتزودوا** وازوغه ایله کوتورك **فان**
خیر الزاد التقوی که بی شبهه ازوغه نك ایوسی خلقك حاللندن پرهیز
ایتمکدر **واتقون یا اولی الالباب** وبندن خوف ایدك ای ارباب عقول اولانلر
لیس علیکم جناح اندکره برکناه یوقدر که **ان تبتغوا فضلا من ربکم** موسم حجده
پروردکاردکردن رزق ایستیه سیز مرویدر که جاهلیه عصرنده حج موسمنده عربك
بر بازاری قورلوب ایچنده بیع وشرا ایدرلردی یعنی اسلامك شرفیله مشرف
اولدیلر اندنا جتناب ایتدیلر حق تعالی اول آیتله بیع وشرای کندولره مباح قیلدی

ایام حجده **فاذا افضتم من عرفات** پس قچن عرفات طاغندن دونوسیز و اول بیر بیردر
که حضرت ادم وحوا جنتدن هبوط ایتدوکلرندنصکره انده کورشدیلر **فاذکروا**
الله عند المشعر الحرام تنکری تعالی یی تلبیه وتهلیل ایله مشعر الحرام یاننده ذکر
ایدك مشعر الحرام بر معین یردر وقفه ده امام اولان کیمسنه انده دوردر **واذکروه**
کما هداکم وانی یاده کتورك سیزه یولی کوستردیکی کبی **وان کنتم من قبله لمن الضالین**
وتحقیقا که سیز حقك هدایتندن اسبق ازغون ایدیکز **ثم افیضوا من حیث افاض**
الناس صکره عرفاتدن دونك اول یردن که خلق دونرلر بو خطاب عربلرینه قبیله سنه در
زیرا انلرك دابی بو ایدی که خلق عرفاتده دوردقلرنده کندولر مزدلفه ده دوررلردی
ودوندکلرنده خلق دوندوکی یردن دونمزلردی و بو فعلی کندولره بر عالی
مرتبه صایرلردی پس خلقله مساوی اولمغله امر اولندیلر **واستغفروا الله**
وایزد ذو الجلالدن مغفرت طلب ایدك **ان الله غفور رحیم** تحقیقا کیم حق جل
وعلا استغفار ایدنلرك کناهلرین غفران ایدوب اوزرلرینه انعام ایدر **فاذا**
قضیتم مناسککم پس اول وقت که حجکوزك لوازمنی ادا ایدرسیز **فاذکروا الله**
تنکری تعالی یی حمد وثنا ایله مذکور قیلك **کذکرکم اباءکم** نته که پدرلرکزی ذکر
ایدردکوز جاهلیه زماننده عربك ایشی بو ایدیکه حجك مناسکندن فارغ اولدو
مسجد الحرامله جبل الرحمه اراسنده دوروب اباء واجدادلرینك مفاخر ومحاسنلرین
ذکر ایدرلردی یعنی اسلام ایله مشرف اولدیلر انکله مأمور اولدیلر که خدای ذو
الجلالی حمد وثنا ایله تبجیل وتعظیم ایدهلر **او اشد ذکرا** بلکه پدرلرکزی ایتدککوز
ذکردن زیاده تنکری یی حمد وثنا ایله مذکور قیلك **فمن الناس من یقول** پس ذکر ایدن
ادمیلردن بر کروه وار که دعا سنده سویلر **ربنا اتنا فی الدنیا** ای پروردکارمز
دنیاده بیزه فلان کوزل نسنه یی ویر **وما له فی الاخرة من خلاق** وانکا اخرتده
هیچ بر نصیب اولماز **ومنهم من یقول** وانلردن بر بلوك وار که دعا سنده سویلر
ربنا اتنا فی الدنیا حسنة ای پروردکارمز بیزه بو جهانده برایولك و بر صحت
وکفاف معیشت وطاعاته بیزی موفق قیل **وفی الاخرة حسنة** واو بر جهانده بر ایو
یعنی انده ثواب ورحمتی ویر **وقنا عذاب النار** ودوزخ اشکنجه سندن بیزی محفوظ
قیل حضرت علی المرتضادن رضی الله عنه مرویدر که بیوردی بو جهانك حسنه سی
خاتون صالحه در واو بر جهانك حسنه سی حور بهشت در وعذاب النار

قلوبنا

نا معقول خاتوندن نظم

زن بد در سرای مرد نکو ٭ هم درین عالمست دوزخ او

زینهار از قرین بد زنهار ٭ وقنا ربنا عذاب النار

اولئك اول كروه كه دنيا واخرتك خيرين ايسترلر لهم نصيب مما كسبوا انلره ايتدكلرى عملدن بر بهره وار والله سريع الحساب وتنكرى تعالى تيز حسابلودر كه بودكلو قوللرك حسابى طرفة العينده كوردر واذكروا الله وايردن والجلالى ياده كتورك فى ايام معدودات صايلمش كونلرده واول كونلر حضرت امام اعظم قتنده عرفه كوننك صباح نمازندن اول قربان بيرمنك اوچنجى كوننك اكندى نمازنه دكين واما امامين قتنده عرفه نك صباح نمازندن اخر ايام تشريقك اكندى سنه دك فمن تعجل پس بر كيمسه كه مناده دن دونمك ايچون جمره لرى صالدقده تعجيل ايتسه كم فى يومين ايكى كونده وانلر ذى الحجه نك اون برنجى واون ايكنجى كونيدر فلا اثم عليه استعجالى سببيله اوندن بر كناه اولماز ومن تاخر وبر كيمسه كه كروكه قالدى تا كه اوچنجى كون جمره لرى صالدى فلا اثم عليه اوندن بر كناه اولماز لمن اتقى شول كيمسه يه كه پرهيزكارلك ايتدى يعنى بو مذكور اولان احكام تقوى صاحبنه در زيرا حقيقتده حاجى اولوب جمله منتفع اولان اودر واتقوا الله وتنكريدن خوف ايدك واعلموا انكم اليه تحشرون وبيلك كيم على التحقيق سز عملكزك جزاسى ايچون انك طرفنه جمع اولنورسز ومن الناس من يعجبك قوله وادميلردن شول كيمسه واركه سوزى سكا خوش كلور فى الحيوة الدنيا يقين اولان صاغلغك امورنده ومصالحنده ويشهد الله على ما فى قلبه وكوكلنده اولان شيئه اوزره تنكرى تعالايى شاهد قيلور يعنى آنده ايچوب تنكرى شاهد قيلدركه كوكلى لسانته موافقدر وهو الد الخصام وحال بو كه كندودر اهل اسلامه زياده عداوت وخصومت ايدن مرويدركه بو ايت اخنس بن شريق ثقفى حقنده نازل اولدى وكو خوب صورتلى شيرين سوزلى بر كشى ايدى سرور كائنات حضرتلرينه اخلاصى اظهار ايدوب اسلامى ادعا ايدردى واذا تولى وقچن محمد المصطفانك مجلسندن اكسه چيقوب كيدر سعى فى الارض زمينده شتابله يورر ليفسد فيها تا كه انك ايچنده بدلك ايليه ويهلك الحرث والنسل واكين ودوارلرى نابود قيله نته كم اخنس مزبور ايلدى مرويدركه اول بد ذات قچن حضرتك حضورندن ايرلدى مدينه منوره نك اكيننى يانذروب دوارلرين اهلاك ايتدى والله لا يحب

نصف الجزؤ الثانى

الفساد وايزد متعال ياراماز ايشى سيومز پس فسادك ايشلنمسى اوزره اولان غضبندن حذر ايدك واذا قيل له اتق الله وقچن اول منافقه دينلور تنكريدن قورق اخذته العزة بالاثم حميه جاهليه كندويى كناه ايتمكه حمل ايدر فحسبه جهنم پس جهنم عذابى كافيدر ولبئس المهاد ويمان دوشنجك نسنه در جهنم آتشى ومن الناس من يشرى نفسه ابتغاء مرضات الله وادميلردن شول كيمسه واركه جاننى صاتون الور تنكرينك رضاسنى تحصيل ايتمك ايچون مرويدركه بو ايت صهيب رومى حقنده نازل اولدى زيرا اول عزيز الوجودى مشركلر اسير ايدوب مرتد اولمغه كندويه كوناكون ستم ايتديلر بعده انلره بو كونه جواب ويرديكه بن بر پيرناتوانم سيزه بر نسنه ده منفعت ايتمكه قادر دكلم همان سيزه اولى وانفع اولان بودركه مالمى الوب بنى ازاد ايده سيز انلردخى بو سوزى قبول ايدوب ازاد ايتديلر والله رؤف بالعباد وخداى لايزال قوللرينه مهربانلق ايديجيدر كه بو كونه ايشلره كندولرينى موفق قيلار يا ايها الذين امنوا ادخلوا فى السلم كافة اى ايمانه كلان كيمسنه لر قموكوز اسلامه كيرك يعنى جمله كوز تنكريه مطيع ومنقاد اولك ولا تتبعوا خطوات الشيطان وابليس لعينك ادملرينه اويمك انه لكم عدو مبين كه بى شبهه شيطان شفى سيزه بر اشكارا دشمندر فان زللتم پس اكر طريق شرعدن سورچسيز من بعد ما جاءتكم البينات سيزه حلال وحرامى فرق ايدن دلائل كلدكدنصكره فاعلموا ان الله پس بيلك على التحقيق كيم خداء عز وجل عزيز مخالفت ايدنك عقوبتنه قادردر حكيم انتقامى الزاله الحقله هل ينظرون الا ان يأتيهم الله بقمزلر الا كه تنكرينك عذابى كندولره كلور فى ظلل من الغمام بولندن سايبانلرده والملائكة وفرشته لردخى كلور ذيرا عذابه موكل اولان انلردر وقضى الامر وايشى تمام قيلندى يعنى هر كسك جزاسى كندويه دكدى والى الله ترجع الامور وخداى لايزالك قهرانه قمو ايشلر دونمش قيلنور سل بنى اسرائيل يا محمد مدينه نك يهودندن صوركه كم اتيناهم من اية بينة بدرلرينه نيچه اشكارا نشانلر ويردك وانلر محمد المصطفانك اوصافندن بو سؤالدن مراد انلرى توبيخ ايتمكدر ومن يبدل نعمة الله وهر كيم تنكرى تعالانك ايتى يعنى محمد المصطفانك اوصاف حميده سنى تبديل ايدر من بعد ما جاءته كندويه كلدكدنصكره خداء عز وجل اكا عقوبت ايدر فان الله شديد العقاب زيرا على التحقيق تنكرى تعالى خطايلرك عقوبتلودر زين للذين كفروا الحيوة الدنيا كافر ايدن كيمسنه لره يقين صاغلق بزنمش قيلندى ويسخرون من الذين امنوا وايمانه كلانلردن

عجبلنوب کولرلی مروید رکیم اغنیاء قریش صحابهٔ کرامك فقراسی اوذره کولوب دیرلردی
محمد المصطفی بو دیلنجیلوله دنیانك ایشن یاپوب اشراف عربك ایشن محو ایتمك ایستر
انك ایشی حق اولمشی اولسیدی سادات عرب واشراف قبائل انكا تابع اولورلردی
پس حق تعالی بو ایتی منزل ایلدی واول فقرایه اولان اعزاز واكرامی دخی ایچنده بیان
ایدوب بیوردی والذین اتقوا دشول کیمسه لرکه کفر ومعصیتدن پرهیز ایتدیلر
فوقهم یوم القیمة روز قیامتده مستهزی اولانلرك اوستلرنده اولورلر زیرا اول
کونده مؤمنلر فردوس اعلاده وکفار اسفل السافلینده اولورلر والله یرزق من
یشاء بغیر حساب وتنكری تعالی ایستدوكی کیمسنه یه اندازه سیز دنق ویرور
کان الناس امة واحدة ادمیلر حضرت ادم ایله ادریس اراسنده بر کروه ایدیلر
یعنی اول عصرده بولری حق اوزره اتفاق ایتمشلردی صكره ارالرنده اختلاف واقع
اولدی فبعث الله النبیین پس حق تعالی پیغمبرلری کوندردی مبشرین اهل طاعته
مژده ویریجیلر ومنذرین واهل معصیته قورقو ویریجیلر وانزل معهم الكتاب
وانلرله کتابی ایندردی بالحق درستلك ودوغرولغه ملابس اولدوغی حالده
لیحكم بین الناس تاکه پیغمبر اولان کیمسنه خلق اراسنده حکم ایده فیما اختلفوا فیه
اول نسنه ده ایچنده اختلاف ایتدیلر وما اختلف فیه وکتابده بر کیمسه اختلاف
ایتمدی الا الذین اوتوه مکر شول کیمسه لرکه کتاب کندولره ویرلدی حق خلافنی
قالدرن کتابده بر کیمسه اختلاف ایتمدی الا کندولره منزل اولان کیمسنه لرکه
خلافی دفع ایدن شیء انك استحكامنه سبب قیلدیلر من بعد ما جاءتهم البینات
اشکار معجزه لر کندولره کلدکدن صکره بغیا بینهم ارالرنده اولان حسد جهتندن
فهدی الله الذین امنوا پس حق تعالی ایمان کلانلره دوغرو یولی کوستردی لما
اختلفوا فیه ایچنده اختلاف ایتدوکلری شیئه من الحق درستلکدن یعنی حق
تعالی مؤمنلری مختلف فیه اولان حقه ارشاد ایتدی باذنه امر وارادتیله والله
یهدی من یشاء الی صراط مستقیم وایزد ذو الجلال ایستدوكی کیمسنه یی دوغرو یوله
هدایت ایدر ام حسبتم ان تدخلوا الجنة بلکه صاغندکز می که جنته کیره سیز
ولما یاتكم مثل الذین خلوا من قبلكم وحال بوکه سیزدن اسبق کذشته اولانلرك
صفتی سیزه کلمدی یعنی انلره دکن محنت کبی سیزه بر محنت دکمدی وانلرك محنتی
بو ایدیکه مستهم البأساء والضراء انلره فقر وفاقه وخسته لك دکدی وزلزلوا

وبلالرك کرشتدن مکانلرندن ازعاج اولندیلر حتی یقول الرسول والذین امنوا معه
حتی دکه پیغمبر وایمان کلانلر کندو سیله بالاتفاق سویلدیلر متی نصر الله تنكرینك
یاردمی نه زمان اولور الا ان نصر الله قریب اکاه اولك کیم علی التحقیق تنكرینك یاردمی
یقیندر منقولدر کیم عمرو بن الجموح بر مالدار کیمسنه ایدی سوردی کا شاندن صوردیکه
یا رسول الله اموالمزدن قنقی نسنه یی فی سبیل الله صرف ایدهلم وکیمه اخذ ایدهلم حق جل
وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی یسئلونك ماذا ینفقون سندن صوررلرکه نه اصل
شیء انفاق ایدهلم قل ما انفقتم من خیر سویله شول نسنه یی که مال مقوله سندن
صرف ایدرسیز فللوالدین اتایه وانایه یعنی انلره ویرمسی اولادر والاقربین وخصملره
والیتامی واوکسزلره والمساکین ودرویشلره که معیشتك تحصیلنه چاره لری یوقدر
وابن السبیل ومالی شهرنده اولوب اکا الی یتشمین غریبه وما تفعلوا من خیر وایلدك
مقوله سندن هر نه ایشلرسیز فان الله به علیم بی شبهه حق سبحانه وتعالی اکا داناددر
یعنی انك کنهنی وحقیقتنی بیلور وانك ثوابنی یتشدرر کتب علیكم القتال اوزرکزه دو کشمك
فرض قیلندی وهو کره لكم وحال بودرکه او طبعکزه کریه کلور وعسی ان تكرهوا شیئا
وشاید کیم طبعکوز بر نسنه دن نفرت ایده وهو خیر لكم واو سیزه خیرلودر وعسی ان
تحبوا شیئا وشاید بر نسنه سورسیز وهو شر لكم واو سیزه یمانلکدر والله یعلم وحق سبحانه
وتعالی سیزه نفع ایدنی بیلور وانتم لا تعلمون وسیز انی بیلمزسیز یسئلونك عن الشهر الحرام
سندن صوررلر حرمتلو ایدن اوتری قتال فیه ایچنده اولان جنکدن اوتری صوررلر
کتوردیلوکه حضرت صلی الله علیه وسلم عبد الله بن جحشی صحابهٔ کرامك بر بلوکنه سردار
ایدوب جماذی الاخرهده بطن النخله نام یره کندولرین کوندردی تاکه قریشك بر مقدار
دوه سن غارت ایدهلر اول اثناده عمرو حضرمی ایله قریشك بر کاربانی طائف سمتندن کلوردی
عبد الله یولداشلریله انلره صونوب کاربانی یغما ایدوب عمرو حضرمی یی قتل ایتدیلر
وبو ایشی صحابهٔ کرامدن رجبك غره سنده واقع اولدی اما کندولر اول کمان ایدیلر
کیم اول کون جماذی الاخرهنك سلخ کونیدر تحقیق کندولره محقق اولدیکه اول کون
رجبك غره سیدر جنك ایدن صحابهٔ کرام ایتدوکلرینه پشیمان اولدیلر وکفار قریش
لسان طعنی اوزاتدیلرکه محمد المصطفی ماه رجبك حرمتنی هتك ایدوب ایچنده قتل
ونهب ایتدی وطعن یوزندن کوندردیلر حضرتدن سؤال ایتدیلرکه اشهر حرامده جنك
ایتمك جائزمیدر حق سبحانه وتعالی جوابنده بیوردی قل قتال فیه کبیر سویله یا محمد شهر

حرامده جنك ایتمك بیوك كناهدر وصد عن سبیل الله واسلامدن خلقی منع ایتمكدر وكفر به
وتنكریه كفر ایتمكدر والمسجد الحرام ومسجد الحرامدن خلقی منع ایتمكدر واخراج اهله منه
ومسجد الحرامك اهلرینی اندن چیقرمق اكبر عند الله تنكری قتنده چوق بیوكدر یعنی صحابهٔ
كرامدن ماه رجبده اگرچه خطا بوكونه بر تقصیر واقع اولدی لكن حضرت پیغمبری
ومؤمنلری وطنلرندن چیقرمق صحابه كرامك ایتدوكی جنكدن بیوك كناهدر تنكری
قتنده والفتنة اكبر من القتل ومؤمنلری وطنلرندن چیقرمغله امتحان ایتمك وتنكریه
شرك قتمق عمرو حضرمینك اولمدمكدن زیاده بیوكدر ولا یزالون یقاتلونكم حتی
یردوكم عن دینكم وهمیشه سزكله جنك ایتمكی ترك ایتمزلر تا كه سیزی دینكوزدن
دوندره‌لر ان استطاعوا اكر قادر اولورلر ومن یرتدد منكم عن دینه فیمت وهو كافر
وهر كیم سیزدن دیننه دونوب اولیتی اوله اولحالده كه كندوسی بی دیندر فاولئك
حبطت اعمالهم اول كروه عملری باطل اولدی فی الدنیا بو جهانده كه جانلرندن واموالندن
عصمت قالمز والآخرة واو بر جهانده كه ثوابه استحقاقلری قالمز واولئك اصحاب النار واول
كروه دوزخ ملازمدرلر هم فیها خالدون كندولر انده دوام اوزره مقیمدرلر ان
الذین امنوا تحقیقا كیم ایمانه كلان كیمسنه‌لر والذین هاجروا وشول كیمسه‌لر كه اوطانلرینی ترك
ایتدیلر وجاهدوا فی سبیل الله وتنكرینك یولنده جهاد ایتدیلر اولئك یرجون رحمة الله
اول كروه تنكرینك رحمتنه امید دوتارلر والله غفور رحیم وحق سبحانه وتعالی بو مؤمنلر
ومجاهدلرك كناهن عفو ایدوب كندولرین اسیركر یسئلونك عن الخمر والمیسر باده دن
وقماردن اوتری سندن صوردیلر مرویدر كه عمر ومعاذ رضی الله عنهما رسول اكرمه
صلی الله علیه وسلم دیدیلر بیزه شراب وقمارك فتواسنی سویله زیرا انلر عقلی فاسد
ومالی نابود قیلرلر حق تعالی حبیب اكرمنه خطاب ایدوب بیوردی قل فیهما اثم كبیر
سویله ایكیسنك استعمالنده بیوك كناه وار ومنافع للناس وادمیلره منفعتلر
وار وانلرك منافعی بودر كه خمر حرارت طبیعیه‌یه نشو ونما ویرور وبخیلی جومرد قیلور
ولكه اولانه جرأت ویرور وقمار تحصیل مال دوشلیی وغلبه حالنده تلذذی افاده ایدر
واثمهما اكبر من نفعهما وانلرك استعمالندن حاصل اولان كناه نفعلرندن بیوكدر
زیرا اندكلو نیمان اشیا وار انلردن پیدا اولور بیلمك كركدر كیم صدر اسلامده شرب
خمر مباح ایدی پس بو آیت كریمه نازل اولدی صحابهٔ كرامك بر كروهی انك نفعنی ملاحظه
ایدوب استعمال ایدیلر وبعضی انك اثمندن دهشت ایدوب ترك ایتدیلر بعده ایچنلرك

بر بلوكی نماز قیلمغه شروع ایدوب امام‌لری قل یا ایها الكافرون اعبد ما تعبدون
اوقودی پس حق جل وعلا یا ایها الذین امنوا لا تقربوا الصلوة وانتم سكاری آیتنی
منزل قیلدی بوندنصكره اوقات نمازدن ماعدا اوقاتده ایچنلر آز اولدی بر كون
ایچنلر اراسنده غوغای ستان واقع اولوب حضرت عمر رضی الله عنه جناب رب
الاربابدن نیاز ایدوب دیدی یا الهی خمر خصوصنده بیزه بر شافی بیان ایت حق تعالی
لطف وكرمیله انما الخمر والمیسر رجس آیتی منزل قیلوب جمله‌لری انك استعمالندن
منتهی اولدیلر ویسئلونك ماذا ینفقون دخی سندن صوردیلر كه قنقی نسنه‌یی
انفاق ایدلوم سابقده كچمشدی كه عمرو بن الجموح صوردی كه اموالمزدن قنقی شیئی انفاق
ایدهلم جواب نفقنك مصارفی نازل اولمشدی بعده حضرتدن صوردیكه یا رسول الله
ویرلجك كیمسنه‌لری بیلدك ویرلجك نسنه‌یی بیلدك حق جل وعلا جوابنده بیوردی
قل العفو سویله نفقه كوزدن دوعیالكزك نفقه سندن ارتق اولان ویرك كذلك
بو نته كه حكم انفاقی سیزه بیلدردی یبین الله لكم الآیات تنكری تعالی سزكچون نشانلری
بیان ایدر لعلكم تتفكرون فی الدنیا والآخرة تا كه سیز دنیا واخرتك امورنده تأمل
ایده سیز ویسئلونك عن الیتامی دخی اوكسزلرك احوالندن سكا صوردیلر مرویدر كیم
قچن ان الذین یأكلون اموال الیتامی ظلما آیتی نازل اولدی وصی اولانلر اوكسزلرله مخالطه
ایتمكدن وامورلرنده قیام ایتمكدن وانلرله یییوب ایچمكدن اجتناب ایتدیلر صورتحال حضور
كائناته عرض اولنجق حق سبحانه وتعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی قل اصلاح لهم خیر
سویله اوكسزلرله اصلاح ایچون مداخله ایتمك كندولردن اجتناب ایتمكدن خیرلودر
وان تخالطوهم فاخوانكم واكر انلرله یییوب ایچسیز اوز كره بابی یوقدر دینا انلر سیزه
قرنداشلر كوزدر و قرنداش كركدر كه قرنداشیله مخالطه ایده والله یعلم المفسد من المصلح وایزد
جل وعلا انلره یرمانلك ایچون مداخله ایدنی ایولك ایچون مخالطه ایدندن تمییز ایدر
ولو شاء الله لاعنتكم واكر حق تعالی مشقتكزی استیدی مشقتلو ایشلر سیزه تكلیف
ایدردی كه انلرله خلطه ایتمكدن سیزی منع ایدردی ان الله عزیز بی شبهه كیم حق جل
وعلا سیزه مشقتلو ایشلری تكلیف ایتمكه قادردر حكیم مصلحتك اقتضاسنه
كوره ایشی ایشلر مرویدر كه رسول خدا صلی الله علیه وسلم مرثد غنوی‌یی مكه مكرمه‌یه
كوندردی تا كه اندن قلان مسلمانلری چیقره پس اندن بولندی عمر جاهلیده
دوستی اولان عناق نام خاتون كندو وسیله كوروشوب كذشته اولان معامله‌یه كندویه

دعوت ایلدی مرثد حضرتلری اکا سویلدی که دین اسلام اول معاملردن مانع در عناق ایتدی
که ایولنمکه اولسون مرثد سویلدی اوده حضرتنک اذننه موقوفدر بعده حضرتدن
بو خصوصی استیذان ایدیجک حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی ولا تنکحوا المشركات
و تنکویه اورناق قیلن قاریلری ایولنمک حتى يؤمن الله ایمانه کلمینجه ولأمة مؤمنة خير
من مشركة و تحقیقا کیم بر ایمانه کلمش قروواش ایمانسیز خاتوندن یکدر ولو أعجبتكم واکر
مال و جمالی ایچون خوشکره کلدی ولا تنكحوا المشركين حتى يؤمنوا و مؤمن اولان خاتونلری
مشرك اولانلره ایولندرمکوز انلر ایمانه کتورمینجه ولعبد مؤمن خير من مشرك و بی شبهه
ایمانه کلمش بر قول بر ایمانسیز حردن یکدر ولو أعجبكم واکر انی بکندکوز اولئك اول
مشرکات و مشرکین يدعون إلى النار دوزخه چیغورلر یعنی جهنمك کرمسنه سبب اولان
شیئه خلقه دعوت ایدرلر والله يدعوا إلى الجنة والمغفرة و حق تعالی بهشته و کناهلر
یارلغمسنه لسان رسل ایله دعوت ایدر باذنه توفیق و تیسیر ایله ويبين آياته للناس و ایات
نشانلرین اشکار ایلر لعلهم يتذكرون تاکه انلر پند و نصیحت الهلر ويسئلونك
عن المحيض دخی قاریلرك حیضندن اوتری سندن صوررلر مرویدر کیم اهل جاهلیتك
دابی بوایدی که قاری حیضده اولیجق انکله یوب ایچمزلردی و مخالطه سندن اجتناب
ایدرلردی نتکه یهود و مجوس ایشلرلردی و اول وقتکه اهل جاهلیه اشراف اسلام ایله
مشرف اولدیلر اول حال اوزره قالدیلر تاکه حضرت ابو الدحداح صحابه‌نك بر بلوکیله
حضرتدن سؤال ایتدیلر جناب رب الارباب دن بو جواب کلدیکه قل هو أذى سویله یا محمد
حیض بر بدنسنه در فاعتزلوا النساء في المحيض پس قاریلردن اوزاق اولك حیضده
اولدوقلرنده یعنی انلر له مخالطه ایدك انجق جماع ایتمك نزانکه یهود و مجوس کبی ایشلیه سز
که انلری ایولردن طشره ایده سز و نه نصاری کبی که انلر ایله بیردن مخالطه ایدوب جماع
ایده سز و بو حال یهودك افراطی و نصارانك تفریطی ارده سنده متوسطدر ولا تقربوهن
حتى يطهرن و انلره یقلشمك یعنی انلره جماع ایتمك قانلری مدتك اکثر ینه کلمینجه
و انك اکثر مدتی اون کوندر تقدیر اولنمشدر فإذا تطهرن پس قچن که غسل ایدوب
پاك اولورلر فأتوهن من حيث أمركم الله انلره کلك اول یردن که تنکری تعالی
سزه اکا کلکه فرمان ایدوب انی سزه حلال قیلدی إن الله يحب التوابين کوبی شبهه
حق جل و علا کناهلردن توبه ایدنلری سیور ويحب المتطهرين و پاك اولانلری سیور
یعنی حایضه ده وطء نا مشروع اولاندن بیردن اجتناب ایدنلری سیور مرویدرکه یهود

دیرلردی هر کیم قاریسنه مباح سمتدن مباشرت ایده اول کیفیتله که قارینك ارقه‌سی
قبله جاغنده اوله واو شاغی شهلا کلور حق جل و علا انلرك کلامنی رد ایتمك ایچون بو
منزل ایدوب بیوردی نساؤكم حرث لكم قاریلرکوز سیزه اکین یری کبیدر فأتوا
حرثكم پس اکینکزه کلك یعنی قاریلرکزه کلك نته که اکینکزه کزك یولرینه کلور سیز
أنى شئتم نیجه که ایسترسیز خواه ارقه‌لری اوزره یاترك خواه یوزی قویی خواه یانکی
اما بوشرطله که اکین یری اولیجان محله دکلیه زیرا اکا وارن کیمسنه یه حضرت لعنت ایتشدر
قال صلى الله عليه وسلم ملعون من أتى امرأة في دبرها وقدموا لأنفسكم و جانلرکوز ایچون
ایلرو کوندرك یعنی قاریلرکزه کلدیککوز محل اوشاق طلب ایتمك نیتیله انلره وارك
واتقوا الله و ایزد ذو الجلالدن خوف ایدك معاصیدن اجتناب ایتمکله واعلموا أنكم
ملاقوه و بیلك على التحقیق سز اکا بولشیجی سز وبشر المؤمنين و مؤمنلره جنتله
و دیدارك مشاهده‌سیله مژده ویر منقولدرکه ابن رواحه حضرتلری نا منزلی ایجوب که
همشیره‌سی نوجه‌سی بشیر بن النعمانله سویلشمیه و اکا احسان ایلمیه و همشیره‌سیله
کنده وی‌سیله بارشدرمیه حق تعالی بو ایتی منزل قیلوب بیوردی ولا تجعلوا الله عرضة
لأيمانكم و تنکرینك ادین انذلرکزه سپر قیلمك أن تبروا انذن که ایولك ایتمیه سیز وتتقوا
و انذنکه مروتدن پرهیزکارلك ایدوب سویلشمیه سیز وتصلحوا بين الناس و ادمیلر
اراسنده صلح ایتمیه سیز والله سميع و تنکری تعالی انذلرکزی کالا دزه ایشدر عليم
ضمیرلرکزده اولان معنا یه داناد ر لا يؤاخذكم الله باللغو في أيمانكم ایزد ذو الجلال سزی
بیهوده لکله دوشن انذلرکوزده مواخذه ایتمز یعنی انك سببیله سزه عقاب ایتمز یمین
لغو امام اعظم قتنده اودر که انسان بر نسنه اوزره انذ ایچه اولدکه انکر اول نسنه در
صکره خلافی چیقه و امام شافعی قتنده یمین لغو سوز اراسنده انسانك لسانی اوزره
جاری اولان قسملردر لا والله بلی والله و هر تقدیر اوزره یمین لغوده کفاره واجب
اولماز و حق سبحانه و تعالی انکله مواخذه ایتمز ولكن يؤاخذكم بما كسبت قلوبكم ولیکن
اول انذلر له سزی مواخذه ایدر که کوکلرکز انی قصد ایتمش اولدی یعنی بر انسان که
کیچمش نسنه اوزره انذ ایچوب دیر اول شیء واقع اولدی و حال بودر که على التحقيق بیلور که
دیدوکی سوز خلافدر و افتدر اوکونه شخص بویله یمین ایتمك سببیله اخرتده مواخذ
اولور و بوکا یمین غموس دیرلر و بر ادمی که کلجك شیء اوزره انذ ایچه مثلا دیسه
والله فلان کیمسنه ایله سویلشمیم صکره سویلشسه اول ادمیه کفاره لازم کلور

والله غفور وحق سبحانه وتعالى قوللرینه چوق مغفرت ایدر که یمین لغوده اولری کندولرین
مواخذه ایتمز حلیم هر ایشده عقوبتی تعجیل ایتمز للذين يؤلون من نسائهم شول کیمسنه لره که
قادینلرندن اجتناب ایتمکه انده ایچرلر تربص اربعة اشهر دورت آی انتظار ایتمك فان
فاؤا پس اکر انده ایچدکدن مدت ایکی اثناسنده رجوع ایتدیلر مباشرت ایتمکله کندولره
ممکن ایسه یا خود سوزله فان الله غفور رحيم بی شبهه بوکونه یمینی بوزدیب کفارهسین
ویرنه تنکری مغفرت ایدوب لطفدن زیاده مرحمت ایدر وان عزموا الطلاق واکر قادینلرندن
اجتناب ایتمکه انده ایچنلر بوشنمق قصد ایتدیلر که مدت مذکورده رجوع ایتمدیلر فان الله
سميع على التحقيق خداء عز وجل انلرك سوزین کمال اوزره ایشدر عليم نیتلرین زیاده بیلیجیدر
والمطلقات يتربصن بانفسهن ثلثة قروء دیو بوشنمش قادینلر جانلرینه اوچ قان کورمسینك
کچمسین انتظار چکدرلر ولا يحل لهن وانلره حلال اولماز ان يكتمن ما خلق الله في ارحامهن
که صاقلیه لر شول نسنه یی که تنکری تعالی رحملرنده خلق ایتدی اوغلاندن وحیضدن
ان كن يؤمن بالله واليوم الآخر اکر تنکری یه وروز جزایه ایمان کتوردیلر وبعولتهن احق
بردهن وقوجه لری دوندرمکه لرینه اوزکه دن احقدرلر في ذلك انتظار چکدکلری مدتده
ان ارادوا اصلاحا قوجه لر قادینلرك ایولکین ایستر لرسه بز ایذا ایتمك ایچون دوندرهلر
ولهن مثل الذي عليهن وقادینلر اوزره اولان کشیلرك حقوقی کبی کندولرینك کشیلر
اوزره حقوقلری وار بالمعروف حسن معیشتله وکوزل عشرتله وللرجال عليهن درجة
وکشیلرك قادینلر اوزره صدقه زیاده لری وار والله عزيز وحق سبحانه وتعالى احکامنه
مخالفت ایدنه انتقام المغه قادردر حكيم مصالح وحکمتلر ایچون احکامی قودی
الطلاق مرتان شرعی بوشنمق که انده رجعت اولور ایکی بوشنمقدر فامساك بمعروف
اندنصکره مراجعت ایدوب ایولکله دوتمقدر او تسريح باحسان یا ایولکله قویی ویرمکدر
که مراجعت ایدوب دوندرمیه ولا يحل لكم ان تأخذوا مما آتيتموهن شيئا وسزه جائز
دکلدر انلره ویردکلکوز نسنه دن بر زاده الهسز الا ان يخافا الا يقيما حدود الله
مکر اول وقت که قوجه وقاری قورقه لر کیم تنکرینك احکامنی یرینه کتورمیه لر مرویدر
که جمیله نام خاتون قوجه سی ثابت ابن قیس سومزدی پس حضرتك حضورینه کلوب
دیدی یا رسول الله شمدنصکره من جدم ثابت ایله عشرت ایدوب بر یرده جمع اولمغم
محالدر والله بن انی نه دیننده ونه طبیعتنده عیب ایدرم انجق ایستمم که اسلامده کفر
ایدرم انی سیومدکم اجلدن کندویی تحمل ایدرم ومحبت ایتمد وجمك سببی بودرکه

برکون

برکون چادرك اتکنی قالدروب انی برجماعتله کلور کوردم باقدمکه انلرك ایچنده بویلوسی
دونو بوزلوسی وبد چهره لوسی کندو سیدی حق جل وعلا بو آیت منزل ایتدی بعده
جمیله ثابتدن مهر ایچون الدوغی باغی کندویه دوندروب خلع اولدی فان خفتم
پس ای حاکم اولان کیمسنه لر اکر قورقسینز که ان لا يقيما حدود الله قوجه وقاری تنکرینك
احکامنی یرینه کتورمیه لر فلا جناح عليهما فيما افتدت به کشی اوزره قاری بی بوشنمق
ایچون الدوغی نسنه ده وبال اولماز وقاری اوزره جانینی قورتمق ایچون فدیه ویردکی
نسنه ده دخی کناه اولماز تلك حدود الله بو مذکور اولان احکام تنکرینك صیناریدر
فلا تعتدوها پس انلری تجاوز ایتمك ومن يتعد حدود الله وهر کیم تنکرینك صینارلرین
کچر فاولئك هم الظالمون اول کروه کندولرده ستمکار اولانلردر فان طلقها پس اکر اول
ایکی بوشنمقدنصکره کشی قارسین بردخی بوشادرسه فلا تحل له من بعد قاری کشییه
بو اوچنجی بوشنمقدنصکره حلال اولماز حتى تنكح زوجا غيره اول وقته دککه اندن
اوزکه بر قوجه ایوله نه فان طلقها پس اکر ایکنجی قوجه قاری بوشادر فلا جناح عليهما
اولکی قوجه اوزره ودخی بو مطلقه اولان قاری اوزره وبال اولماز که ان يتراجعا
عده سی منقضی اولدوقدنصکره نکاح جدید ایله بیربیرینه دونه لر ان ظنا ان يقيما
حدود الله کمان ایدرلرسه که تنکرینك احکامنی یرینه کتورمکه قدرتلری وار وتلك
وبو مذکور اولان تحلیل وتحریم حدود الله حداتك صینارلریدر يبينها لقوم يعلمون
انلری آشکارا ایدر بر کروه ایچون که فهم ایدوب مقتضای علمله عمل ایدرلر واذا طلقتم
النساء ودخی قادینلری بوشادرسز فبلغن اجلهن پس عده لرینك آخرینه ایرشورلرسه
فامسكوهن بمعروف ایولك ایتمك قصدیله انلره مراجعت ایدك او سرحوهن بمعروف
یا ایولکله انلری قویب ویرك ولا تمسكوهن ضرارا وانلری دوندرمك کندولره
ضرر ایتمك قصدیله لتعتدوا تا که کندولره ستم ایدرسین عده نك اوزاتمسیله زیرا
بعض کیمسنه لر قادینلرین بوکونه بوشادرلردی که اولیجه بوشنمقله بوشدقلردی عده لری
منقضی اولمغه یقلشدقده مراجعت ایدرلردی بر ایکی کون کچدکدن بر بوشنمق دخی
بوشادرلردی ینه سؤال سابق اوزره حرکت ایدرلردی اوچ طلاق تمام اولنجه
وبونده مقصدلری همان قاری به ایذا ایتمکدر حق تعالى انلری اول فعلدن بو آیتله
نهی ایلدی وانی ارتکاب ایدنلر اوبخی نسنه بی بیان ایدوب بیوردی ومن يفعل
ذلك منكم وهر کیم اول ایشی ایشلر فقد ظلم نفسه بی شبهه که جاننه ستم ایتمشی

وکی

اولدی که انی مستحق عقاب قیلدی ولا تتخذوا آیات الله هزوًا وتنکری تعالینك احکامنی
مسخره‌لك ایدنمك بو آیت بر قومك حقنده نازل اولدیکه طلاق ونکاح وعتاق ایدوب
دیرلردی که بیز اوینیوردك واذکروا نعمت الله علیکم واوزدکزه اولان تنکری‌نك
نعمتنی یاده کتورك وما انزل علیکم واوزدکزه ایندردوکی نسنه‌یی دخی ذکر ایدك من
الکتاب قرآن عظیم الشان والحکمة وسنت نبویه‌دن یعظکم به انکله سیزه پند ونصیحت
ایدر واتقوا الله واحکامنك مخالفتنده تنکریدن خوف ایدك واعلموا ان الله بکل شیء علیم
وبیلك علی التحقیق کیم حق تعالی هر شیئی کمال اوزره بیلیجیدر واذا طلقتم النساء وقچن
قادینلری بوشادیکز فبلغن اجلهن پس مدتلرینك انتهاسنه ایرشدیلر یعنی عدتلری
منقضی اولیجق فلا تعضلوهن ان ینکحن ازواجهن کندولرین منع ایتمك که کندو قوجه‌لری
نکاحله واره‌لر بو خطاب جمیع خلقه‌در یعنی کرکدرکه ارکوزده بو منع هیچ اولمیه
مرویدرکه معقل بن یسار رضی الله عنه همشیره‌سن منع ایتدی که کندو وجی تطلیق
ایدن قوجه‌یه واره حق تعالی بو آیتی منزل قیلدیکه ارکوزه ایشه مانع اولمك اذا
تراضوا بینهم قچن ار الرزن رضا واقع اولور بالمعروف حلال نکاحله وحسن
زندکانیلکله ذلك یوعظ به بو حکم که مذکور اولدی انکله وعظ اولنور من کان
منکم یؤمن بالله والیوم الآخر شول کیمسه‌یه که خدانك وحدانیتنه ودوزخ جزانك
اولمسنه ایمان کتورمش اوله ذلکم ازکی لکم واطهر بو مذکور اولان حکمله عمل ایتمك
سیزه پاکیزه‌تر وپاکتردر والله یعلم واول متعال سیزه نافع اولانن شی بیلور وانتم لا
تعلمون وسیز بیلمزسیز علمکوز قاصر اولدوغیچون والوالدات یرضعن اولادهن حولین
کاملین وانالر اوشاقلرینه ایکی یل کامل سوت ویرورلر لمن اراد ان یتم الرضاعة
شول کیمسه‌یه که سوت ویرمکك مدتنی تمام ایتمك ایسته وعلی المولود له وکندو وبه
اوشاق طوغرلن کیمسه اوزره یعنی اوشاقك پدری اوزره رزقهن سوت ویرنلر
کیجیجك شیلری یعنی یکلری وکسوتهن وکیمه‌لری بالمعروف انصاف واعتدال
ایله لا تکلف نفس الا وسعها برجان برشیله تکلیف اولنمز الا طاقت کوردوکی
نسنه ایله لا تضار والدة بولدها برانا اوشاقنه ضرر یتشرمسون که کندو سندن
ایروب پدرنه ویره ولا مولود له بولده وپدرده‌خی اوشاقنه ضرر یتشرمسون که
نفقه‌سنده قصور ایده وعلی الوارث مثل ذلك وپدرك وارثی اوزره انك کبی
یعنی اوشاقك پدری کیجنسه نفقه‌سی پدرك وارثی اوزره اولور فان ارادا

فصالا

فصالا پس اکر انا وانا ایکی یل تمام اولمدن اول اوشاقی سوتدن ایرمق ایستدیلر
عن تراض منهما که اول ایرمق ایکیسنك رضاسندن اوله وتشاور وار الرزن
واقع اولان مشاوره جهتندن صادر اوله فلا جناح علیهما پس اول ایشی ایتمك
جهتندن اوزدلرینه بر وبال اولماز وان اردتم ان تسترضعوا اولادکم واکر ایسترسیز
که اوشاقلرکزی طایه‌لردن امزرمکه فلا جناح علیکم اوزدکزه اندن برکناه اولماز
اذا سلمتم ما آتیتم قچن ویرمك ایستدکوز نسنه‌یی طایه‌لره تسلیم ایدرسیز
بالمعروف شرعا مستحسن اولان وجهله واتقوا الله وتنکریدن قورقك اطفال
خصوصنده واعلموا ان الله بما تعملون بصیر وبیلك علی التحقیق کیم خدا عز وجل
ایشلدکوز اشیانك حقیقتنی کما ینبغی بیلور والذین یتوفون منکم ویذرون
ازواجا دخی سیزدن شول کیمسه‌لرکه دار آخرته انتقال ایدوب قادینلری بوراقورلر
یتربصن بانفسهن اربعة اشهر وعشرا اول متوفی اولانلرك قادینلری دورت
آی اون کون جانلرینه انتظار چکدررلر فاذا بلغن اجلهن پس قچن مدتلرینك
آخرینه ایرشرلر یعنی دورت آی واون کون تمام اولد وقتدنصکره فلا جناح علیکم
اوزدکزه ای اهل ایمان بر وبال اولماز فیما فعلن فی انفسهن اول قادینلر جانلرنده
ایشلدوکلری نسنه‌ده بالمعروف ایولکله یعنی شرعه موافق برایشی ایشلسه‌لر
اندن اوزدکزه برکناه مترتب اولماز والله بما تعملون خبیر وحق جل وعلا
ایشلدکوز شیئه غایتله مطلعدر ولا جناح علیکم واوزدکزه ای نکاحه رغبت
ایدنلر بر باس یوقدر فیما عرضتم به من خطبة النساء شول نسنه‌ده که انکله
تعریض ایدرکز قادینلرك ایستمه‌سندن یعنی اکر بر بوشانمش قادینی عده
ایامنده کنایت طریقیله نکاحنی طلب ایدرسیز اوزدکزه بر نسنه لازم کلمز وکذا
بونك کبی که کشی سویلیه بن نکاحه رغبتم واردر بو خاتون ایسترم دسن بر
ایو خاتونسن او اکننتم فی انفسکم یا ضمیرلرکزده ایستمکلرین صاقلدکوز
یعنی بونده دخی اوزدکزه وبال اولماز علم الله انکم ستذکرونهن حق جل وعلا
علم قدیمله بیلدیکه سیز البته انلری اکرسیز ولکن لا تواعدوهن سرا وانلری
انکك لکن کیزلی اولان شیئی یعنی جوف جماع ایتمکوزی انلره وعد ایتمك الا
ان تقولوا قولا معروفا مکر برایو سوز سویلیه سیز رمز واشارتله ولا تعزموا
عقدة النکاح وبو نلرك عقد نکاحنه قصد ایتمك حتی یبلغ الکتاب اجله

تا که تنکری تعالی یاد ایده‌سز مدت انتهایه ایرشود یعنی عده‌لرک منقضی اولنجه دك
واعلموا ان الله یعلم ما فی انفسکم دیلك که بلا شبهه خدای عز وجل قلوبکزده اولان
شیئی بیلور فاحذروه پس عقابندن کندوکزی صاقنوك واعلموا ان الله غفور و بیلك
علی التحقیق خدای عز وجل چوق مغفرت ایده عقابندن خوف ایدنلر حلیم عذابکزی
تعجیل ایتمز لا جناح علیکم اوزرکزه بر نسنه لازم کلمز ان طلقتم النساء ما لم تمسوهن
اکر قادینلری بوشایه‌سز کندولرینه دکمدن اول او تفرضوا لهن فریضة یا بوشادرسیز
کندولره مهر تقدیر ایتمدکوکزدن اسبق یعنی بر کیمسه که بر قادینی ایولندی اما
نه انکله تنها کوشدی و نه اکا بر مهر تعیین ایلدی اکر انی بوشادرسه اوندنه مهر
و نه مسمی لازم کلمز انجق حاللرینه کوره اکا بر نسنه دیرمسی لازمدر نته که حق عز
وجل بیوردی ومتعوهن و انلری بر نسنه ایله بهره‌مند ایدك علی الموسع قدره
دولتمند اوزره دولتنه کوره وعلی المقتر قدره و یوقسل اوزره فقرینه کوره متاعا
بالمعروف بر بهره‌مندلك که شرعه و عرفه مستحسن اوله و ائمه حنفیه
بر مجر و بر چارشف و بر کوملك ایله تقدیر ایتمشلر حقا علی المحسنین اول متتبع
ایتمك ایولك ایدنلر اوزره درست حق اولدی وان طلقتموهن من قبل ان
تمسوهن و اکر انلری بوشادرسیز کندولرینه دکمدن اول وقد فرضتم لهن فریضة
و حال بو که کندولره بر مهر تعیین ایتمشدکوز فنصف ما فرضتم تعیین ایتدوککز
نسنه‌نك یاریسی انلره ویرمککوز لازمدر الا ان یعفون مکر قادینلر حسن رضالرندن
وازکچه‌لر او یعفو الذی بیده عقدة النکاح یا اول کیمسه عفو ایده که النده
نکاح امری یعنی نکاحك عقد و حلنه مالك اولان زوجه عفو ایده که قادینك
مهرینی بالتمام ویره وان تعفوا اقرب للتقوی و سیزدن ای کشیلر وازکچمك
و مهری ویرمك پرهیزکارلغه غایتله یقیندر مرویدر که جبیر بن مطعم بر قادینی
ایولندی اکا داخل اولمدن بوشایدی بعده مهرینی بالتمام ویروب دیدی عفو
بن احقم ولا تنسوا الفضل بینکم وارا کزده بیری بیرکزه ایولك ایتمسین اونتماك
ان الله بما تعملون بصیر بی شبهه که ایزد متعال ایشلدکوز اشیایی زیاده
کوریجیدر حافظوا علی الصلوات فرض اولان نمازلر اوزره محافظه ایدك
یعنی انلری وقتلرنده قیلك و اوزرلرینه مداومت ایلك والصلوة الوسطی و علی
الخصوص اورته نمازی اوزره و بیش نمازدن صلوة وسطی قنقی نماز اولدقنده

اقوال

اقوال متعدده واردر اصح بودر که اوایکندی نمازیدر وقوموا لله و نمازده الله ایچون
دورك قانتین متذلل اولدیغکز حالده فان خفتم پس اکر نمازی قیلمق ایستدککزده
دشمندن قورقدکوز فرجالا او رکبانا نمازی قیلك یایان اولدیغکزده دورمق
ممکن ایسه یا بینمش اولدیغکز حالده فاذا امنتم پس اول وقت که امنیت پیدا
ایدوب قورقدکوز قالمیه فاذکروا الله تنکری‌یی یاد ایده کوزك یعنی امینلك نمازینی
قیلك کما علمکم نته که سیزه اوکرتدی نمازك شرائطی و ادابندن ما لم
تکونوا تعلمون شول نسنه‌یی که سیز انی بیلمزدکوز والذین یتوفون منکم
و سیزدن وفات اولان کیمسنه‌لر ویذرون ازواجا و قادینلر بوراقورلر وصیة
لازواجهم قادینلرینه اصحابلق اصمرلسونلر متاعا کیچجك شیئی یعنی متروکاتلرندن
قادینلرینه نفقه و مسکن ویرلسن اصمرلسونلر الی الحول بر ییله دك غیر اخراج
اول مسکندن کیمسه کندولرینی چیقرمیه حاصل کلام بودر که اول کیمسه‌لر که وجود
موتك علاماتنی مشاهده ایدرلر کرکدر که وارثلرینه سفارش ایده‌لر که کیم
قادینلرینه بر ییللك نفقه و مسکن ویره‌لر و بو حکم اسلامك اوائلنده ایدی
صکره بر ییللك مدتی اربعة اشهر وعشرا ایتیله منسوخ اولدی و نفقه و سکنی
وصیتی کندولره میراثی ایجاب ایدن آیتله منسوخ اولدی فان خرجن پس اکر قادینلر
توجه لرك منزلندن اراده‌لریله چیقرلر فلا جناح علیکم اوزرکزه بر کناه اولماز
ای حاکملر فیما فعلن فی انفسهن جانلرینه ایشلدوکلری نسنه‌ده من معروف
شرعه موافق اولان شیئدن والله عزیز و حق سبحانه و تعالی هر کس اوزره غالبدر
که حکمنه مخالفت ایدندن انتقام الور حکیم مصلحته کوره ایشی ایشلر وللمطلقات
و بوشانمش اولان قادینلره متاع بالمعروف وجه معقول اوزره بر بهره‌مند ایتمك
شیئی کندولره ویرلسی لازمدر حقا علی المتقین پرهیزکارلر اوزره درست ثابت
اولدی کذلك نته که بو احکامی سیزه بیان ایتدی یبین الله لکم آیاته ایزد
جل و علا احکامنی سیزه بیان ایدر لعلکم تعقلون شاید سیز اول احکامی تعقل
ایدوب فهم ایده سیز الم تر ایا تعجب ایدوب بقمزمیسن ای پیغمبر الی الذین خرجوا من
دیارهم شول کیمسنه‌لره که منزللرندن چیقدیلر وهم الوف و حال بو که انلر بیکلر ایدیلر
امام سدی رحمه الله نقل ایتدیکه واسط قادشوسنده واقع اولان داوردان کوینه بر طاعون
کلوب خلقندن بر مقدار صحرایه چیقدیلر چیقنلرك اکثری صاغ و سالم قالدی

لرنده

كويا بجده قلانلرك اغلبى هلاك اولدى ايكنجى سنه دخى طاعون كندولره كلدى
همان اول كوى خلقى جمله قوق بيك يا سكز بيك ايديلر يردن صحرايه چيقديلر حذر
الموت اولمدن احتراز ايتمك ايچون فقال لهم الله موتوا پس حق جل وعلا انلره
ديدى ميت اولك بلا توقف امر حقله قولرى اولديلر ديرلر وا ايتم اودرلر منزلرلك
چيقديلر انك صوكندن جملة هلاك اولديلر ثم احياهم صكره كندولرين حق تعالى
ديرى قيلدى مرويدر كه حضرت حزقيل عليه السلام انلرك اوستنه كچوب كوردى
انلرك بدنلرى چوريوب كمككارى قالمشدر اندن تعجب ايدوب حق تعالادن انلره خطاب
كلديكه كندولرين چيغر كيم تنكرينك فرمانيله قالقك حضرت حزقيل انلرى چيغردى
تولرى اياغ اوزره قالقوب ديكه باشلديلر سبحانك اللهم وبحمدك لا اله الا
انت ديو قصه نك ايرادندن مراد بودر كه اهل اسلام جهاد اوزره جرأت پيدا
ايدهلر و قضايه رضا كوسترهلر ان الله لذو فضل على الناس تحقيقا كيم خداء عز
وجل خلق اوزره احسان ايديجيدر ولكن اكثر الناس لا يشكرون ولكن آدميلرك
چوغى نعمته اعتراف ايتمزلر چونكه حق تعالى بيان ايتديكيم فرار ايتمك مودندن قورتارمز
ومقدر اولان البتة واقع اولمليدر اهل اسلامه جهادى امر ايدوب بيوردى
وقاتلوا في سبيل وضدانك بولنده جنك ايدك واعلموا ان الله سميع وبيلك على
التحقيق كيم خداء عز وجل جنكدن تخلف ايدنك سوزنى واكاوارنك كلامنى
ايشدر عليم ضميرلرنده اولان اشيايى ابو بيلودر من ذا الذي يقرض الله كيمدر
اول كيمسه كه تنكرينك رضاسن تحصيل ايتمك ايچون صدقه ديرور قرضا حسنا
بركوزل صدقه بيلكيم صدقه قرضله تعبير اولندى بو معنا سنبله كه حق تعالى انك
عوضنى ديرور نته كيم قرض الان كيمسنه بوز جنى ادا ايدر فيضاعفه له حق تعالى اول
صدقه نك عوضنى احرتم اكا قات قات ايدر اضعافا كثيرة چوق قاتلر والله
يقبض ويبسط وتنكرى تعالى بعض كيمسه لر اوزره رزقى تقتير ايدر و بعض كيمسه لر اوزره
توسيع ايدر مصلحتلر اقتضاسنه كوره واليه ترجعون وانك جزاسى يمنه دوندرلمش
قيلنورسيز پس عملكره موافق سزه جزا ويرور الم تر الى الملأ من بني اسرائيل بعض
حضرت يعقوب اوشاقلرندن مشورت ايچون اوتورن كروهه من بعد موسى
حضرت موسانك وفاتندنصكره اذ قالوا لنبي لهم قچن كندولره مرسل اولان پيغمبره
سويلديلر واصح اقوال اوزره اشموئيل عليه السلام ايدى ابعث لنا ملكا

بيزه بر پادشاه كوندر يعنى ارامزدن بر شخصى پادشاهلغه تعيين ايت نقاتل في سبيل الله
تاكه انك راى ومعونتيله تنكرينك يولنده جنك ايده لر قال هل عسيتم ان كتب عليكم
القتال الا تقاتلوا پيغمبرلرى انلره ديدى شايد سيزه جنك ايمرسينز اكر
اوندكزه جنك متعين اولور قالوا وما لنا الا نقاتل في سبيل الله اول جماعت
ديديلر بيزه قنغى مصلحت حاصل اولور خدانك يولنده جنكى ترك ايتمكدن وقد اخرجنا
من ديارنا وابنائنا وحال بوكه بيزه بو ايشى اولديكيم منزللرمزدن واوغوللرمزدن
طشره قيلندق يعنى جالوت واتباعى بيزى مكانمزدن واولادمزدن ايرديلر واول ايشى
اوكونه اولمشديكه جالوت وكندو قبيله اولان عمالقه طائفه سى روم درياسنك
ساحلنده سكنى ايدرلردى قوت وتجبرلرى مقتضاسيله بنى اسرائيلى مكانلرندن
چيقروب اوشاقلرين اسير قيلديلر فلما كتب عليهم القتال پس اول محلكه اوندرلرينه
جنك متعين اولدى تولوا الا قليلا منهم يوز دوندرديلر ايچى انلردن آز كيمسه كه
يوز بيودميوب جنكه واردلر وانلرك عددى اوچ يوز اون ايدى اهل بدر اصحابينجه
والله عليم بالظالمين وحق سبحانه وتعالى جهادى ترك ايدن ستمكارلره دانادر
وقال لهم نبيهم وكندولره پيغمبرلرى سويلدى ان الله قد بعث لكم طالوت ملكا
على التحقيق تنكرى تعالى سيزه طالوت نام شخصى پادشاه كوندردى قالوا انى يكون
له الملك علينا ديديلر اكا قندن اولور اوزريمزه پادشاهلك ايتمسى ونحن احق
بالملك منه وحال بوكه بيز پادشاهلك اجدادمزده ايدى ولم يؤت سعة من المال
دخى دنيا مالندن كندويه بروسعت ويلمدى كه انكله پادشاهلغنه تمشيت ويره
قال ان الله اصطفاه عليكم پيغمبرلرى كندولره ديدى على التحقيق خداء عز وجل اوزركزه
انى بركزيده قيلدى وزاده بسطة في العلم والجسم دخى دانشى وهيكلى اكابر
كشاده لك ادردى چونكه حضرت طالوت بيت الملكدن اولميوب فقرا اولمغين
بنى اسرائيل پادشاهلكنى استغراب ايتديلر حق تعالى انلرك سوزلرين
بهيج وجهله رد ايتدى يعنى بوكه حق تعالى انى بو ايشه مستحق كوروب كندويه
اصطفا ايتدى وبيرى بوكه پادشاه اولانه زياده بيلكى لازمدر كه انكله جنكك
ورعايانك تدبيرين ايدر وانى دخى حق تعالى اكا احسان ايتمشدر وبيرى بوكه
هيكلى عظيم اوله تا قلوبده هيبتى مستقر اوله وآنى هم خداى لايزال اكابر مرتبه ده
ديرديكيم بلند قامتلو انسان برابرنده دوروب الن اوزاتسه الباجق انك

باشنه ایرشردی والله یؤتی ملکه من یشاء وتنکری تعالی ایستدوکی کیمسنه یه ملکنی
ویرور والله واسع وحق سبحانه وتعالی چوق احسان صاحبیدر ایستدوکی کیمسنه یی
دولتمند ایدر علیم استحقاق صاحبنی ایر بیلور چون بنی اسرائیله خبر ویردیکیم
طالوت اوندکره برکزیده اولندی انک برکزیده اولمسنه پیغمبرلردن بر دلیل
ایستدیلر اندن دخی کندولره خبر ویردی شنه که حق تعالی بیوردی وقال لهم
نبیهم و پیغمبرلری کندولره سویلدی ان آیة ملکه تحقیقا که پادشاهلغنک نشانه سی
بودر که ان یاتیکم التابوت سیزه صندوق کله فیه سکینة من ربکم ایچنده
پروردکارکزدن قلبکزی تسکین ایدەجك وار وبقیة مما ترك آل موسی وآل
هرون دخی حضرت موسی وهرون علیهما السلام متروکاتلردن بر قالمش
شی وار واول الواحلک قریقلری وحضرت موسانک عصاسی ودونلری
وحضرت هرونک عمامه سیدکی وآل بو مقامده نفسی معناسنه در و بو تابوت
عمالقه بنی اسرائیلدن الوب شهرلرینه کوتوردیلر خدای عز وجلک امریله قنغی مکانده
که قودیلر اول مکانک اهلنه بر آفت ایرشدی آخر الامر انی بر مزبلەده دفن
ایتدیلر قچن طالوت اونلرینه ملکه تعیین اولندی ایزد جل وعلا فرشته لره امر
ایدوب تابوتی مکان معهوددن چیقروب بنی اسرائیل دیارلرینه ایلتدیلر
شنه که حق تعالی بیوردی تحمله الملائکة فرشته لر اول تابوتی کتوررلر ان فی ذلك
لآیة لکم بی شبهه تابوتک کلسنده پیغمبرکزک صدق مقالنه سیزه بر بیوك معجزه
وار ان کنتم مومنین اکر تنکرینک وحدانیتنه تصدیق کتورجیلر ایسەکز فلما
فصل طالوت بالجنود پس اول وقت کیم طالوت لشکر ایله عمالقه جنکیچون
شهرندن آیرلدی مرویدر که طالوت بنی اسرائیله سویلدیکم بنمله بو جنکه کلسون
الا کنج توانا یکتلر بیرە ایستدوکی کیمسنه لردن سکسان بیك یکت جمع اولوب
سفره توجه ایتدیلر اتفاقا یوللری بر حرارتلی فصلده بر صوسز صحرایه
دوشدی طالوتدن ایستدیلر که تنکری تعالی کندولریچون بر ایرمق آقیتدره
قال ان الله مبتلیکم بنهر طالوت دیدی علی التحقیق تنکری تعالی ایستدکوز
ایرمق سببیله سیزی بر ایرمقله مبتلا ایتمك ایستر یعنی تجربه ایرمقک معامله سی
کیبی سزکله بر معامله ایدر فمن شرب منه فلیس منی پس هرکیم اندن ایچرسه او بنم
اتباعمدن اولماز ومن لم یطعمه فانه منی وهر کیم انی داتمزسه او بنم اتباعمدندر الا

من اغترف غرفة بیده مکر ایچنلردن اول کیمسه که بر اوج صو ایله قالدردی که
او بنم اتباعمدندر کوندیلرکه تنکری تعالی اول لشکرک یولنده قدرت کامله سیله
بر ایرمق آقندردی قچن لشکر اول هوانك حرارتندن اکا صوسز کلدیلر فشربوا منه
بر اوجدن زیاده اندن ایچدیلر الا قلیلا منهم ایچن اندن از کیمسه لر که بر اوج صویله
قناعت ایتدیلر ایچلرینه و مطهرلرینه کفایت ایتدی وانلکه قناعت ایتمیوب زیاده
ایچنلر دوداقلری سیاه اولوب غزایه کیتمکه طاقتلری قالمدی بلکه اول ایلك الله
کیم آخرت قصد ایدن اولانلره دنیانک الا ایچی بر ایرمق کبیدر که انلردن هرکیم
دنیادن بر جزئی شیئله اکتفا ایتدی اکلمه یخ دوزه عمری کیچوب مقصد اعلایه
واصل اولدی وهر کیم دنیانک زیب وزینتنك صویندن قانمق ایستدی درمانده قالدی
بیت مستزاد ای قد دوتا چکمك ابرو هوسندن : ایل منزله ایردی دلج یتنی کیبی دست
کاندارده قالدك : ای کندویه دشمن فلما جاوزه هو والذین آمنوا معه
پس اول وقت که طالوت وکندو سیله ایمان کتورنلر اول ایرمقی عبور ایتدیلر قالوا
بیری بیرینه دیدی لا طاقة لنا الیوم بجالوت وجنوده کوچ بیزه بو قدر بو کون جالوت
ولشکریله مقاومت ایتمکه قال الذین یظنون انهم ملاقوا الله دیدی شول کیمسه لر که
تنکرینك جزاسین کورمسین اعتقاد ایدرلر کم من فئة قلیلة نیجه آز کروه غلبت فئة
کثیرة چوقلق ایله کروهه غالب اولدی باذن الله تنکری تعالانك فرمانیله
والله مع الصابرین وخدای عز وجل صبر ایدنلرله در یعنی کندولرین منصور ایدر و
قوت ویرور ولما برزوا لجالوت وجنوده وقچنکیم اهل ایمان جالوت ولشکرینه
ظهور ایدوب جنکه صف بغلدیلر قالوا ربنا افرغ علینا صبرا دیدیلر ای
پروردکارمز اوزریمزه بر اولو قتلمق دوك یعنی بیزه چوق صبر ویر وثبت
اقدامنا وجنکرده بیانلرمزی بکشتك وانصرنا علی القوم الکافرین وایمانسیز
اولان کروه اوزره بیزه یاردم ایت فهزموهم باذن الله پس مومنلر کروه کفاری
تنکرینك توفیق وعنایتیله قچردیلر وقتل داود جالوت وحضرت داود علیه
السلام جالوتی اولدردی مرویدرکیم حضرت داودك پدری ایشانك یدی
اوغلی وار ایدی یدیسیله طالوتك عسکرنده ایدی وحضرت داود انلرك کوچکری ایدی
حق جل وعلا پیغمبرلرینه خبر ویردیکه جالوتی داود اولدرر پیغمبرلری طالوتی بو معنادن
آگاه ایدیجك طالوت حضرت داودك احضارینه فرمان ایتدی بولدره کلوراکن

ایچدیلر بر اوج صو ایله اکتفا ایدنلر کوردیکی اوکیسه رکوه

الجزؤ الثالث

کندویه اوچ طاش خطاب ایتدی کیم بیزی آل تاکه جالوتی بن مله قتل ایدم سن اولی
اوچ طاشی الوب توربه سنه وضع ایتدی صف قتالی بغلدقده حضرت داود
مزبور طاشلری فلاخنه قویوب جالوته دوغری آتدی باذن الله جالوتک
دماغی انلوله برباد اولدی بلا توقف قلان لشکر شکست اولدی بعده طالوت
کندو قزینی حضرت داوده ایولندردی و پادشاهلک کندویه راجع اولدی وآتاه
الله الملك وحق تعالی حضرت داوده پادشاهلکی ویردی والحکمة وپیغمبرلکی دخی
وعلمه مما یشاء وایستدوکی نسنه دن اکا اوکرتدی یعنی زره ایتلمسی وحیواناتک
لسانی فهم ایتمک کبی اشیایی اکا تعلیم ایلدی ولولا دفع الله الناس بعضهم
ببعض واکر تنکری تعالی آدمیلرك برمقدارینی برمقدارلریله صاوشدرمسیدی
لفسدت الارض یر بوزلردی یعنی انسانک بقاسنه موجب اولان امور ومصالح
معطل اولوب زمینده نه حاصل اولان منافع نابود اولوردی ولکن الله ذو فضل
علی العالمین ولیکن ایزد جل وعلا خلق اوزره احسان صاحبیدر تلك آیات
الله مزبور اولان حکایت تنکرینک قدرتی نشانلریدر نتلوها علیك بالحق
انلری اوزکه دوغرولغله اوقودز وانك لمن المرسلین دخی شبهه سز سن پیغمبرلکله
مشرف اولانلردن سن تلك الرسل سنده معلوم اولان جماعت پیغمبرلردر فضلنا
بعضهم علی بعض انلرك برمقدارینی برمقدارلری اوزره ایلرو ونتدق مخصوص
اولدوقلری فضائل سببیله منهم من کلم الله اول پیغمبرلردن برکیمسه وارکه تنکری
بنك انکله سویلشدی واو حضرت موسی علیه السلامدر ورفع بعضهم درجات و برلر
پایه سنی بو جهه قالدردی که وجوه متعدده ایله وبلند مرتبه لر ایله تلاتلری اوزره انی
تفضیل ایتدی واو محمد المصطفی صلی الله علیه وسلمدر وآتینا عیسی بن مریم البینات
وحضرت مریم اوغلی مسیح علیه السلامه آشکار معجزه لر ویردك وایدناه بروح
القدس وانی جبرئیل علیه السلام ایله مؤید قیلدق ولو شاء الله ما اقتتل الذین
من بعدهم واکر تنکری تعالی ایستسیدی پیغمبرلردن صکره اولانلر دینده اختلاف
ایدوب جنك ایتمزلردی من بعد ما جاءتهم البینات آشکار معجزه لر کندولره
کالدکدن صکره ولکن اختلفوا ولیکن اختلاف ایتدیلر فمنهم من آمن پس انلردن بر
کروه خدانك توفیقیله معجزاتی تصدیق ایتدیلر ومنهم من کفر وانلردن برکروه
معجزاتدن یوز دوندروب کفر ایتدیلر ولو شاء الله ما اقتتلوا واکر خدای عز وجل

ابستیده

ایستسیدی دینده اختلاف ایدوب صاوشمزلردی ولکن الله یفعل ما یرید ولیکن تنکری
تعالی ایستدوکی نسنه یی ایشلر یا ایها الذین آمنوا ای ایمان کتورن کیمسنه انفقوا مما
رزقناکم سیزه روزی قیلدوغمز شیئدن اسباب استحقاقه ویرك یعنی اوزرکزه واجب
اولان مال زکوتی ویرك من قبل ان یأتی یوم بر کون کلمدن اول که لا بیع فیه نه انجده
الوصاتم وارکه تدارك مافات ممکن اوله ولا خلة ونه انجده دوستلق وارکه بر دوست
بر دوستنه یاردم ایده ولا شفاعة ونه دیلك ایتمك وارکه انك سببیله کیمسه نك
قورتلمسی ممکن اوله والکافرون هم الظالمون وایمانه کلمیانلر کندولره ستم ایدنلر
یعنی مال زکوتی ادا ایتمیانلر ستمکارلك کندولره مخصوصدر انکچونکه مالی محلنده
وضع ایتمدیلر پس بو مقامده کافرونندن مراد زکوتی منع ایدنلردر تغلیظ وتهدید
ایچون کفر عنوانیله مذکور اولمشدر الله صفات کماله جامع اولان ذات پاکدر
لا اله الا هو وجودده بردست معبود یوقدر الا کندوسی الحی علی الدوام صا
متصف اولان القیوم عالمك تدبیر ومحافظه سنده همیشه قایم اولان لا تأخذه
سنة ولا نوم نه اویقلق کندوبی آلور ونه اویقو له ما فی السموات وما فی الارض
کوکلرده هر نه وار ویرده هر نه وار کندویه مخلوق ومملوکدر من ذا الذی یشفع
عنده کیمدر اولکیمسه که قتنده دیلك ایدر الا باذنه مکر فرمانیله شفاعت ایدر
یعلم ما بین ایدیهم وما خلفهم اهل سموات وزمینك اولمودینی بو جهانده وادبر
جهانده بیلور ولا یحیطون بشیء من علمه وانك معلوماتندن بر نسنه یه بیلکی
یتشمزلر الا بما شاء مکر اول شیئه که ایستدیکیم انلرك علمی اکا محیط اوله
وسع کرسیه السموات والارض اسمکلسی کوکلری ویری صیغدی بو کلام حق
تعالانك کمال عظمتنه مثالدر ولا یؤده حفظهما وکوکلر ویرك صاقلمسی کندویه
زحمت ویرمز وهو العلی وکندو ضد دن اوهامدن یوجه اولان العظیم غایتله
اولو اولان که ما سوای جنابی قتنده مستحقردر بیکمل ایدالله بو آیت کریمه
آیت الکرسی عنوانیله شهرت بولمشدر حقنده فخر عالم صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
هرکیم بیش وقت نمازك عقبنده بو آیتی اوقور جنته کیرمکه کندویه موتدن
غیری برنسنه مانع اولماز واکا مداومت ایتمز الا صدیق یا عابد وهرکیم یتقی محلنه انی اوقور
تنکری تعالی انی وقونشنی وقونشینك قونشیسنی وجودینه اولانلری اولکیجه ده
امین قیلدمر مرویدر که انصاردن برکیمسه نك ایکی اوغلی حضرتك بقتند ناتسبق

ترسا اولوب شامه کیتمشلر ایدی چونکه دولت اسلامیه ظهوره کلدی مزبورلر اوغوللری
شامدن مدینه یه قدوم ایتدیلر پدر مشفق انلره یاپشوب که البته دین اسلامه
کلک حتی تم بو آیتی منزل قیلدی لا اکراه فی الدین یعنی قبول ایتمکه اکراه اولماز قد تبین
الرشد من الغی بی شبهه که دوغرو یول بولمق ازغنلقدن منفصل اولدی یعنی اسلام دیندن
کفر وحق باطلدن ایرلدی فمن یکفر بالطاغوت پس هر کیم که تنکریدن اوزکه معبودلره ولا
کفر ایده ویؤمن بالله و تنکرینک وحدانیتنه تصدیق کتوره فقد استمسک بالعروة
الوثقی لاشک که محکم قلپه یاپشمش اولدی لا انفصام لها که اکا قرلمق وایرلمق
یوقدر والله سمیع و تنکری تعالی عروة الوثقایه متمسک اولانلرک سوزنی کماهیده
ایشیدیجیدر علیم نیتلرینی داناندر الله ولی الذین آمنوا ایزد ذو الجلال ایمانه کلنلرک
امورینه متولیدر یخرجهم من الظلمات الی النور کفر قرنلقلرندن ایمانک نورینه
کندولرین چیقرور والذین کفروا اولیاؤهم الطاغوت و کفر ایدنلرک امورینه حقله
معبود اولمیان شیاطین و اصنام متولیدرلر یخرجونهم من النور الی الظلمات ایشندن
قرنلقلره کندولرین چیقرورلر یعنی روز الستده اولان ایمانلرین کندولردن سلب
ایدوب کفره داخل قیلدیلر اولئک اصحاب النار اول طائفه جهنم اهلیدر هم فیها
خالدون کندولر انده همیشه اقامت ایدیجیلردر الم تر الی الذی حاج ابراهیم
تعجب ایدوب بقمز میسین شول کیمسه یه یعنی نمروده که ابراهیم علیه السلام ایله مجادله
ایتدی فی ربه پروردکارینک وحدانیتی اثباتنده ان آتاه الله الملک تنکری تعالی
کندویه پادشاهلکی ویردی و کیچون یعنی پادشاهلک کندویه ویرلمسی کندونی مغرور
ایدوب خدانک شاننده محاجه ایتمسنه باعث اولدی اذ قال ابراهیم مجادله
ایتدیلر اول وقت که خلیل الله سویلدی ربی الذی یحیی و یمیت پروردکارم اولدر
وجود پاک کردکار اجسامده حیاتی و موتی خلق ایدر قال انا احیی وامیت نمرود
سویلدی بن صاحب ایدرم و اولدررم یعنی قتله مستحق اولانلردن عفو ایدرم و بی کناه
اولانی اولدررم قال ابراهیم حضرت ابراهیم سویلدی فان الله یأتی بالشمس
من المشرق پس ایزد عز و جل کونشی حالا چیقیجی یردن چیقرور فأت بها من المغرب
پس سن ایدکک دعواده صادق ایسک انی حالا باتیجی یردن چیقر بعده فبهت الذی
کفر بو کلامدن صکره کفر ایدن کیمسنه یعنی نمرود مبهوت اولوب حجتی منقطع اولدی
والله لا یهدی القوم الظالمین و تنکری تعالی ستمکار اولان جماعته دوغرو یولی

کوسترز

کوسترمز او کالذی مر علی قریة بو کلام سبقت ایدن آیت اولی اوزره معطوفدر کبی
تقدیر کلام بویله اولورکه حضرت ابراهیمله واقع اولان مجادله بی بقمز میسین
یا بر کوی اوزره کیچن کیمسنه کیبی بقمدکمی وهی خاویة علی عروشها و حال بو که اول
کوی ویرانه اولوب دیوارلری داملری اوزره دوشمشدر اشهر بودر که بو واقعه
صاحبی حضرت عزیر علیه السلامدر مرویدر که بخت نصر بیت المقدسی خراب
ایتدوکدن صکره حضرت عزیری اسیر ایدوب بابل شهرینه کوتوردی بعده حق تعالی
انی انلرک شرندن قورتاردی همان بلا توقف بیت المقدس سمتنه توجه ایتدی
اکا یقین اولدوقده بر ویرانه کویده آرام ایتمکه نزول ایدوب بندوکی اشککی
قادشو سنده بغلیوب اتک بقیه اشجارندن بر مقدار انجیر دوشروب انجیردن
بر آز ییدی و اوزمی صیقوب شیره سندن بر آز ایچدی و بقیه لرینی صاقلدی
واز بس که اول کویی غایتله خراب کوردی قال انی یحیی هذه الله دیدی تنکری تعالی
نیجه بونی احیا ایدر یعنی نیجه معمور و آبادان قیلور بعد موتها ایچنده ساکنی ایدنلر
اولدوکدن صکره فاماته الله پس تنکری تعالی انی اولدوردی مائة عام یوز ییل ثم
بعثه صکره انی اوکی شکل وهیئتده دیری قیلدی قال کم لبثت حق تعالی اکا دیدی
بو مکانده نه قدر اقامت ایتدک قال لبثت یوما او بعض یوم حضرت عزیر دیدی
بونده اقامت ایتدم یا بر کون یا بر کونک بر مقداری قال بل لبثت مائة عام حق تعالی
اکا دیدی کما ایتدک کبی دکلدر سن بونده یوز ییل اقامت ایتدک فانظر الی
طعامک وشرابک لم یتسنه پس باق ییجککه و ایچجککه اصلا متغیر اولمدی بو قدر
مدت اوزرندن کیچمش ایکن وانظر الی حمارک واشککه باق نیجه چوردی ولنجعلک
آیة للناس و بو ایشی ایشلدک تا که سنی حشره دلیل ایده لم و خلقه بر عبرت قیلالم
وانظر الی العظام و حمارک کموکلرینه باق کیف ننشزها نیجه اکا حرکت ویروب
بیری بیری اوستنده ترکیب ایدرز ثم نکسوها لحما صکره انلره ات کیدیررز فلما
تبین له پس اول دمکه احیای موتاده تنکرینک اقتدار قدرتی حضرت عزیره آشکارا
اولدی قال اعلم دیدی حالا مشاهده ایله بیلدم که بوندن اسبق استدلال ایله
بیلوردم کیم ان الله علی کل شیء قدیر علی التحقیق تنکری تعالی هر نسنه نک ایجادی اوزره
توانادر واذ قال ابراهیم دخی یاد ایله کنود اول وقتی که خلیل الله سویلدی رب ارنی
کیف تحیی الموتی ای پروردکارم بکا کوستر نیجه اولولری زنده قیلدیغکی حضرت

ابراهیم ع م بو سؤالی ایتدی تا که کندو به علم معاینه حاصل اوله **قال اولم تؤمن** ایزد عز و جل حضرت ابراهیمه دیدی استدلال ایدوب تصدیق ایتمدکمی که بن اولولری زنده قیلمغه قادرم **قال بلی** حضرت ابراهیم دیدی بلی اکا تصدیق کتورمشم **ولکن لیطمئن قلبی** ولیکن اول سؤالی ایتدم تا که کوکلم آرام بیدا ایره **قال فخذ اربعة من الطیر** حق تعالی حضرت ابراهیمه دیدی پس قوشدن دورت نسنه آل کوکرچین و طاووس و قوزغون و خروس **فصرهن الیک** پس انلری بوغازله آل و بر خوشی تأمل ایله تا که ماهیتلرین بر خوشی بیله سن **ثم اجعل علی کل جبل منهن جزءا** صکره یاکندن اولان طاغلردن هر طاغ اوزره انلردن بر پاره قیل **ثم ادعهن** بعده اول قوشلره سویله خدانک اذنی ایله کلک **یاتینک سعیا** شتاب ایدرک سکا کلورلر **واعلم ان الله عزیز حکیم** و عین الیقینله بیلکیم علی التحقیق تنکری تعالی طلب ایتدکی نسنه نک ایجادندن عاجز دکلدر دایماً شی محکم ایدر منقولدر که حضرت ابراهیمه امر اولندیکه اول قوشلری بوغازلیوب باشلرین یانندن باشقه قویه بعده جمیع بدنلرین پاره پاره ایدوب قارشدره صکره هاونده دوکه اندن صکره انلری دورت حصه ایدوب هر بر حصه سن بر طاغ اوزره وضع ایده بعده باشلری یاننده الوب هر قوشی ادیله چیغره حضرت ابراهیم بو سؤالی اوزره ایشی ترتیب ایلدی خدای ذوالجلالک فرمانیله هر بر قوشک اجزاسی طاغلرده وضع اولنان اجزادن ایرلوب بر یره کلدیلر پس صورت اصلیه لرینه کیروب باشلری سمتنه یوردیلر **مثل الذین ینفقون اموالهم فی سبیل الله** شول کیمسه لرک صفتی که تنکری یولنده مال لرین بذل ایدرلر **کمثل حبة** بر دانه نک صفتی کیبیدر که **انبتت سبع سنابل** یدی خوشه بردیره بتوردی **فی کل سنبلة مائة حبة** هر خوشه ده یوز دانه وار **والله یضاعف لمن یشاء** و تنکری تعالی ایستدوکی کیمسنه یه ثوابک مقدارنی قات قات ایدر **والله واسع** و حق جل و علا چوق عطا لودر که بر حسنه نک مقابله سنده یدی یوز ایولک و زیاده و یرور **علیم** انفاق ایدنلرک نیتلرین ایو بیلور **الذین ینفقون اموالهم فی سبیل الله** شول کیمسه لرکه تنکرینک یولنده مال لرین ویررلر **ثم لا یتبعون ما انفقوا منا ولا اذی** صکره ویردوکلری نسنه یه منت و اینجمک یتشدرمزلر یعنی فقیره بر نسنه احسان ایدیلر انی سوز ایله و نه فعل ایله اینجدرلر بو آیت حضرت عثمان رضی الله عنه حقنده نازل اولدی که جیش العسره یه بیك دوه اله و لوازمیله تجهیز ایتدی و عبد الرحمن بن عوف حقنده دخی نازل اولمشدر

اعلم ان

حضرتك حضورینه دورت بیك درهم کتوردی **لهم اجرهم عند ربهم** اولطائفه نک ثوابی کندولره مقرردر پروردکارلری قتنده **ولا خوف علیهم** و نه قورقو اونلره وار **ولا هم یحزنون** و نه کندولر غمناك اولورلر **قول معروف** کوزل سوز ایله دیلنجی یه دوندرمك **ومغفرة** و دیلنجینک ایتدوکی الحاحی عفو ایتمك **خیر من صدقة** و صدقه ویرمسندن یکرکدر که **یتبعها اذی** انك اکسه سنده اینجتمك اوله **والله غنی** و حق سبحانه و تعالی بایدر اول کیمسنه لرك صدقه ویرمه لرندن که صدقه لرینك ایرمقی منت واذیتك خاشاکیله مکدر قیلارلر **حلیم** صدقه سنده منت ایرمه نك عقوبتنی تعجیل ایتمز **یا ایها الذین امنوا لا تبطلوا صدقاتکم بالمن والاذی** ای ایمان کتورن کیمسنه لر ویره جکوز صدقه لرك ثوابنی منت و اینجتمکله ابطال ایتمك **کالذی ینفق ماله رئاء الناس** شول کیمسنه کبی که مالنی خلقه کوسترمك ایچون عطا ایدر **ولا یؤمن بالله** و تنکرینك وحدانیتنه تصدیق کتورمز **والیوم الاخر** و روز قیامتك وقوعنه دخی **فمثله** پس اول کیمسنه نك حالی انفاقنده **کمثل صفوان** بر هموار طاشك حالی کیبیدر که **علیه تراب** اوزرنده توپراق وار **فاصابه وابل** پس اکا بر ایری دمله لی یغمور دکدی **فترکه صلدا** در عقب انی توپراقدن پاك و هموار قیلدی **لا یقدرون علی شیء مما کسبوا** اول ریاکار قادر اولمزلر قزندوقلری شیدن بر آز نسنه اوزره کوچلری اولمازیعنی ریا ایله انفاق ایتدوکلری نسنه دن بر شیله انتفاع ایتمزلر نته که اول طاشك اوستنده کی اولان غباردن منتفع اولمدی **والله لا یهدی القوم الکافرین** و حق تعالی کافر اولان کروهه ایولك ایتمکه ارشاد ایتمز **ومثل الذین ینفقون اموالهم ابتغاء مرضات الله وتثبیتا من انفسهم** و شول کیمسه لرك صفتی که تنکرینك رضالرین ایستمك ایچون و نفسلرندن صادر اولان یقینی بکترمك ایچون مال لرین انفاق ایدرلر **کمثل جنة بربوة** بر باغك صفتی کبیدر که بو کسك یرده دوشمشدر **اصابها وابل** اکا بر عظیم دمله لو یغمور دکدی **فاتت اکلها ضعفین** در عقب یمیشین ایکی قات ویردی **فان لم یصبها وابل فطل** پس اکا بر عظیم یغمور دکمز ایسه کوچك یغمور اکا کفایت ایدر زمینی ایو اولدوغیچون یعنی بر متوله آدملرك هر نفقه سنی حق تعالی ضایع ایتمز و اکر اموال لری چوقلغیله تفاوت ایدر **والله بما تعملون بصیر** و حق سبحانه و تعالی ایشلدکوز ایشلری کما ینبغی کورور پس اهل اخلاصه و اهل ریایه ایشلدکلری کوره جزالرین ویرور نته که ریاایله صدقه ویرنلره

بو مثالی ذکر ایدوب بیوردی **ایود احدکم** ایا بیریکز سورمی همزه انکار ایچوندر یعنی هیچ سورمز
که **ان تکون له جنة** کندویه بر باغ اوله **من نخیل واعناب** خرمادن و اوزمدن **تجری**
من تحتها الانهار اشجاری آلتندن ایرمقلر آقه **له فیها من کل الثمرات** کندویه انک
ایچنده تومیوه‌لردن اوله خرما و اوزم شرفلری ایچون یالکز ذکر اولندیلر والا لفظ ثمرات
انلره شاملدر **واصابه الکبر** و حال بوکه اول باغ صاحبنه پیرلک دخی اولمش
وله ذریة ضعفاء و انک کیچکدن عاجز اوشاقلری اوله **فاصابها اعصار فیه نار فاحترقت**
پس اول باغه بر شدتلی ییل که ایچنده آتش اوله دکه دن عقب اندن یانه یعنی بر کیمسه‌نک
حالی که دنیاده مرائیلک ایدوب صدقه ویره و روز جزا اولیجق ویردوکی صدقه‌دن
بر مدد ایستینجه انی نابود بوله شول کیمسه‌نک حالنه بکزر که اوکونه باغ صاحبی
اوله صکره یانه اول حالکه **کذلک یبین الله لکم الایات** شنه که صدقه خصوص
سیزه بیان اولندی حق تعالی سزکچون نشانلری بیان ایدر **لعلکم تتفکرون**
تاکه سیز انلرده تأمل ایدوب اعتبار ایده سیز **یا ایها الذین امنوا انفقوا**
من طیبات ما کسبتم ای ایمان کلان کیمسه‌لر قزندغکوز اشیانک پاکیزه‌لرندن
تصدق ایدک **ومما اخرجنا لکم من الارض** و سزکچون یردن چیقاردوغمز دانه و میوه‌نک
پاکیزه‌لرندن دخی انفاق ایدک **ولا تیمموا الخبیث منه** و یمان شیئ اندن قصد
ایتمک یعنی کسب ایتدکوز شیئلرک یمانی یا یردن سیزه چیقاردوغمز نسنه‌نک
کوتیسن قصد ایتمک **تنفقون** ویرمکی تقدیر ایتدکوز حالده **ولستم باخذیه**
و حال بوکه حقکزده سیزه ویرلورسه سیز انی الیجی دکلسیز کوتی اولدوغیچون
الا ان تغمضوا فیه مکر انده مسامحه ایدرسیز حضرت عبدالله بن عباسدن
مرویدرکه اهل اسلام خرمانک یمانیله تصدق ایدرلردی پس حق تعالی بو آیتده
اول فعلدن کندولرین نهی ایلدی **واعلموا ان الله غنی** و بیلک علی التحقیق کیم الله عز
وجل انفاقکزه محتاج دکلدر انجق نفعکوز ایچون انفاق ایتمکی سیزه فرمان ایلدی
حمید ماللرندن پاکیزه نسنه ویرنه‌نک صدقه‌سن قبول ایدوب مکافات ایدر
الشیطان یعدکم الفقر ابلیس یعنی سیزه فقری وعده ایدر یعنی انفاق ایتدکوز
محلده سیزی فقرله قورقوتدر **ویامرکم بالفحشاء** و سیزه بخل ایتمکله امر ایدر
والله یعدکم مغفرة منه و حق سبحانه و تعالی انفاقکوزده سیزه کندو کرمندن
کناهلرکوزک عفوینی وعده ایدر **وفضلا** دخی سیزه وعده ایدر انفاقکزدن افضل

بر عوض

بر عوض دنیاده یا آخرتده **والله واسع** و حق سبحانه و تعالی اهل تقوایه چوق عطا ایدر **علیم**
استحقاقلرینه دانادر **یؤتی الحکمة من یشاء** علمک تحقیقنی و عملک اتقانی استدوکی
کیمسه‌یه ویرر **ومن یؤت الحکمة** و هر کیم که حکمت ویریلور **فقد اوتی خیرا کثیرا**
بی شبهه اول کیمسه‌یه چوق خیر ویرلدی **وما یذکر الا اولوا الالباب** و آیات مزبوره
ایله بر کیمسه متعظ اولوب پند المز الا ارباب عقول اولان کیمسه‌لر **وما انفقتم**
من نفقة و نفقه مقوله‌سندن هر نسنه‌یی که صرف قیلدکوز آز یا چوق اخلاصله
یا ریا ایله **او نذرتم من نذر** یا اوندرکه واجب قیلدکوز نذر قسمندن طاعتده
یا معصیتده **فان الله یعلمه** بی شبهه حق سبحانه و تعالی انی بیلور پس انکا کوره سیزه
جزا ویرور **وما للظالمین من انصار** و معصیتده مال ویرن یا نذریله ستمکارلره
اصلا یاردمجیلر اولماز **ان تبدوا الصدقات** اکر ویردکوز صدقه‌لری آشکارا
ایدرسیز **فنعما هی** کوزل نسنه‌در انک آشکار اولمسی **وان تخفوها وتؤتوها**
الفقراء و اکر انلری کیزلیوب فقرایه ویرورسیز **فهو خیر لکم** انک کیزلی ویرلمسی
سیزه ییکرکدر **ویکفر عنکم من سیئاتکم** و حق تعالی سیزدن کناهلرکزک بر مقدارین
محو ایدر **والله بما تعملون خبیر** و تکری تعالی ایشلدکوز شیئه دانادر کوتوردیلرکه
طائفهٔ انصار اسلامه کلمدن اول یهود ایله اقربالری اولان رضاع و مصاهرت سببیله
اونلرینه انفاق ایدرلردی قچن اسلامله مشرف اولدیلر یهوده انفاق ایتمکلکی
مکروه کوردیلر بو صورت حضرت پیغمبره عرض اولنیجق بو آیت کریمه نازل اولدی
لیس علیک هداهم یهودک دوغری یول بولملری اوندکه لازم دکلدر **ولکن الله یهدی**
من یشاء و لیکن حق تعالی ایستدوکی کیمسه‌یی دوغری یول بولمغه موفق قیلدر **وما**
تنفقوا من خیر و اوزکره واجب اولمیان مالدن هرنه ویررسیز **فلانفسکم**
جانلکزه دونر ایستر سه منفق علیه مؤمن اولسون ایستر سه کافر **وما تنفقون الا**
ابتغاء وجه الله و سیز ای اهل ایمان صدقه ویرمزسیز الا تکرینک رضاسن
طلب ایتمک ایچون **وما تنفقوا من خیر یوف الیکم** و مالکوزدن هرنه‌یی صرف قیلدکزسه
ثوابی مع الزیاده سیزه واصل اولور **وانتم لا تظلمون** و حال بوکه سیز ستم کورمش
قیلنمزسیز یعنی عملکزک ثوابندن بر شیئ سیزدن نقصان اولماز **للفقراء**
تصدقکزی بو قسمله ویرک **الذین احصروا فی سبیل الله** شول یوقسللرکه
تکرینک یولنده جهاد ایتمه الی قویلدیلر **لا یستطیعون ضربا فی الارض**

جهادله مشغول اولدوقلریچون یر یوزنده تجارت ایچون سفر ایتمکه قدرتلری یوقدر
یحسبهم الجاهل اغنیاء حاللرین بیلمیان کیمسنه کندولرین دولتلیلر صاغنور من
التعفف ایندوکاری عفتدن اوتری لایسالون الناس خلقدن بر شیء طلب ایتمزلر
الحافا الحاح وابرام یوزندن والحاصل دخی سؤال ایتمزلر وما تنفقوا وما اکرزدن هر
نسنه لی که فقرا به صرف ایدرسین فان الله به علیم بی شبهه حق جل وعلا انی کمال
اوزره بیلور الذین ینفقون اموالهم باللیل والنهار سرا وعلانیة شول کیمسنه لر
که کیجه وکوندزنا آشکارا وکیزلی مالارین حق یولنده بذل ایدرلر بو آیت حضرت
ابی بکر الصدیقک شاننده نازل اولدی زیرا مالک اولدوغی قرق بیک التونک
اون بیکنی کیجه واون بیکنی کوندز واون بیکنی کیزلی واون بیکنی آشکارا رضای
الله ایچون انفاق ایتدی فلهم اجرهم عند ربهم کندولره ثوابلری مقرردر
پروردکارلری قتنده ولا خوف علیهم ولا هم یحزنون ونه اوندلرینه قورقو اولور ونه انلر
غمناک اولورلر الذین یاکلون الربوا شول کیمسنه لر که معامله ایتدوکلرنده ربا ییرلر
لایقومون قبرلرندن قالقمزلر الا کما یقوم الذی یتخبطه الشیطان من المس الا اول کیمسنه نک
قالقمسی کیبی که جنوندن اوتری جن کندویی بیره چالور ذلک بانهم قالوا اول عذاب
انلره اول سبیله اولدیکه دیدیلر انما البیع مثل الربوا بوندن اوزکه بر نسنه یوقدر
که خرید وفروخت ربا کبیدر واحل الله البیع وحرم الربوا وحال بوکه ایزد عز وجل
الم صاتمی حلال ایدوب ربایی حرام قیلدی فمن جاءه موعظة من ربه پس هر کیم که
پروردکارندن کندویه ربادن نهی اولنقدن بر پندکلدی فانتهی پس انی قبول ایتمکله
ربا السنین ترک ایتدی فله ما سلف ربا تحریم اولمزدن اول الدوغی نسنه کندویه در
وامره الی الله وانک ایشی خدایه مفوضدر دیلرسه عفو ایدر دیلرسه مواخذه
ایدر ومن عاد وهر کیم ربانک تحلیلنه دوندی فاولئک اصحاب النار اول کروه که
ربایی حلال کوردیلر جهنم ایرلویدر هم فیها خالدون کندولر انک ایچنده همیشه
اقامت ایدیجیلردر یمحق الله الربوا حق سبحانه وتعالی ربا مالن نابود قیلر ویربی
الصدقات وصدقه لرک ثوابن ارتوروب ایچندن چیقدوغی ماله برکت صالور والله
لا یحب کل کفار اثیم وتنکری تعالی سومز هر حرامی حلال ایتمکه مصر اولان
کافر کنهکاری ان الذین امنوا تحقیقا شول کیمسنه لرکه ایمانه کلدیلر وعملوا الصالحات
وکوزل ایشلدیلر واقاموا الصلوة ونمازی قیلدیلر واتوا الزکوة وواجب

من خیر

اولان

اولان صدقه یی ویردیلر لهم اجرهم عند ربهم کندولره پروردکارلری قتنده
جزالری ثابتدر ولا خوف علیهم ونه اوندلرینه قورقو وار ولا هم یحزنون ونه
انلر غمناک اولورلر مرویدر که قریش طائفه سنک ثقیف طائفه سنه ربالی بورجلری
وار ایدی پس بورجلرک وعده سی حلول ایتدی بورجی وربایی مطالبه ایتدیلر حق تعالی
ربانک منزل قیلوب بیوردی یا ایها الذین امنوا اتقوا الله ای ایمان کتورن کیمسنه لر
تنکریدن خوف ایدک وذروا ما بقی من الربوا وخلق اوزره شرط ایتدکلریکز ربانک
بقایاسنی ترک ایدک ان کنتم مؤمنین اکر ایمان کتورمش ترک ایدکوز
فان لم تفعلوا پس اکر ربانک السنین ترک ایتمزسکز فاذنوا بحرب من الله ورسوله
بیلک که تنکریدن وپیغمبریندن سزه بر جنک اولور مرویدر که پس ثقیف طائفه سی
بو آیت کریمه یی ایشتدیلر دیدیلر تنکرینک وپیغمبرینک جنکنه طاقت کتورمزوز
وان تبتم فلکم رؤس اموالکم واکر ربا یمه سندن توبه ایدوب وازکچرسکز سرمایه کوز
سزه در لا تظلمون نه ارتوق الغله ستم ایدرسکز ولا تظلمون ونه راس مالکزدن اکسلتمک
ایله ستم کورمش قیلنورسکز وان کان ذو عسرة واکر بو قسالک ابره بورجلی بونود
فنظرة الی میسرة مهلت اولسون بایلنا اولنجه دک وان تصدقوا خیر لکم
وبو بورجلی اوزره صدقه ایتمککوز یعنی ذمتنی بورجدن ابرا ایتمککوز یکرکدر سزه
اکا مهلت ویرمکدن ان کنتم تعلمون اکر بیلوردکوز انک ایچنده حاصل اولان ذکر
جمیلی واجر جزیلی واتقوا یوما ویرکونک عذابندن خوف ایدک ترجعون فیه الی
الله که انک ایچنده خدانک مکافاتنه دونرسکز ثم توفی کل نفس ما کسبت صکره
هر جان فرزند دخی نسنه نک مکافاتی کندویه ویریلور وهم لا یظلمون وحال بو که
کندولر ستم کورمش قیلنمازلر یا ایها الذین امنوا ای ایمانه کلان کیمسنه لر
اذا تداینتم بدین قچن بیرکوز بیرکوزه بر بورج ویرور الی اجل مسمی بر معین
مدته دک فاکتبوه انی بر صحیفه ده یازک ولیکتب بینکم کاتب بالعدل وار اکرده
بریازیجی دوغرلقله یازسون یعنی مال ومدتی زیاده ونقصان ایتمسون ولا یاب
کاتب ان یکتب کما علمه الله ویریازیجی امتناع ایتمسون یازمقدن تنکری تعالی
کندویه اوکرتدوکی کیبی یعنی شرعه موافق یازسون فلیکتب پس بیلدوکی کیبی یازسون
ولیملل الذی علیه الحق وشول کیمسنه که بورج اوندنه در سندک مضمونی کاتبه
سویلسون ولیتق الله ربه وپروردکاری اولان تنکریدن خوف ایتسون

ولا يبخس منه شيئا واندن براز نسنه اکسك ايتمسون فان کان الذی عليه الحق سفيها
پس اوندن بورج اولان کيمسنه بی عقل ومبذر اولسه او ضعيفا يا صغير بی تميز اولسه
او لا يستطيع ان يمل هو يا تقرير ايتمکه ليا قتی اولميه فليملل وليه بالعدل مز بورلره نيابت
ايدن کيمسنه انصافله تقرير ايتسون واستشهدوا شهيدين من رجالکم وايدکگوز معامله
اوزره مسلمانلرك کشيلرندن ايکی طانق طانقلق ايتمکه طلب ايدك فان لم يکونا رجلين
پس طانقلر ايکی کشی اولمزلر ايسه فرجل وامرأتان بر کشی وايکی قاری طانقلق
ايتسونلر ممن ترضون من الشهداء طانقلردن پسند ايتدکگوز کيمسنه لردن چونکه
قادينلرك شهادتنده نقص شرط ايتدی انك علتنی بيان ايدوب بیوردی ان تضل
احديهما فتذکر احديهما الاخری يعنی قادينلرك تعددی اول مصلحت ايچوندر که
بيری شهادتی اونودرسه اوبيری انی يادينه کتوره ولا يأب الشهداء اذا ما دعوا وامتناع
ايتمسون طانقلر هيچ شهادت ايتمکه دعوت اولندقلرنده ولا تسأموا ان تکتبوه وبورجی
يازمقده مساهله ايتمك صغيرا او کبيرا بورج کوچك اولسون يا بيوك الی اجله معين
وقتنه دك که مديون اولان کيمسنه انی تعيين ايتمشدر ذلکم اقسط عند الله اول
يازمقکوز زياده عدالتدر تکری قتنده واقوم للشهادة وطانقلق ايتمکه زياده
دوغرولقدر وادنی الا ترتابوا وبورجك مقدارنده وشهودك صحتنده شك
ايتمه مکگوزه زياده يقيندر الا ان تکون تجارة حاضرة تديرونها بينکم مکر اول تجارت معامله
اولمش بر تجارت اوله که انی آراکوزده کزدررسيز يعنی دست بدست ونقد بنقد بر
معامله ايدرسيز فليس عليکم جناح الا تکتبوها اوندکزه بر کناه اولمانکز انی يازمزسيز
واشهدوا اذا تبايعتم وشاهدلر دوتك هيچ خريد وفروخت ايدرسيز بو آيتلرده
مذکور اولان صيغهلر امور اغلب ائمه قتنده استحباب ايچوندر ولا يضار کاتب ولا شهيد
وياز يجی وطانق ضرر چکمسون يعنی يازيجی يازمقده اکراه اولنميه وشاهد
شهادت ايتمکه جبر اولنميه وان تفعلوا واکر ضرر ويرر اولورسه کوز نسنه يی ايشلرسيز
فانه فسوق بکم بی شبهه که نهی اولنديغکوز شيئك ايشلمسی فرمانبرلکدن
چيقمقدر ضررى سيزه ايرشر واتقوا الله وتکريدن خوف ايدك ويعلمکم الله
وحق تعالی سيزه احکامی اوکرتور واللّٰه بکل شیء عليم والله عز وجل هر نسنه يی ايو
بيلور وان کنتم علی سفر واکر سفر اوزره اولورسيز ولم تجدوا کاتبا وبر يازيجی
بولمدکگوز تاکه سيزه سندك يازه فرهان مقبوضة قبض اولنمش بر کرو آلنسون فان امن

بعضکم

فليؤد الذی اؤتمن امانته
امانت ويرلن کيمسنه

مکوز

بعضکم بعضا پس اکر بيرکوز بيرکزی امين دوتسا امانتی ويرسون يعنی مديون
بورجنی ويرسون وليتق الله ربه وپروردکاری اولان تکريدن خوف ايتسون
امانته خيانت ايتمه ولا تکتموا الشهادة وپنهان ايتمکز طانقلقی صاقلمه
ومن يکتمها وهر کيم انی انکار ايدوب صاقلر فانه آثم قلبه بی شبهه کيم
انك کوکلی کنهکار اولور والله بما تعملون عليم وخدای لا يزال ايشلدکگوز نسنه يی
داناندر لله ما فی السموات وما فی الارض کوکلرده ويرده اولان مخلوقات تکری تعالانك
قبضه تصرفنده در وان تبدوا ما فی انفسکم واکر قلوبکزده اولان اشيايی آشکارا
ايدرسيز او تخفوه يا انی کيزلی ايدرسيز يحاسبکم به الله حق تعالی سيزی انکله
محاسبه ايدر فيغفر لمن يشاء پس ايستدوکی کيمسه نك کناهنی فضل وکرميله
مغفرت ايدر ويعذب من يشاء وايستدوکی کيمسنه يه اشکنجه ايدر والله علی
کل شیء قدير وحق سبحانه وتعالی هر نسنه اوزرنده تواناندر کوزدیلر که هيچ بو آيت
کريمه نازل اولدی صحابه کرام اضطراب وشوب سرورکائناتك حضور عزتنه
کلوب ديديلر يا رسول الله طاقتمز ده اولميان نسنه ايله تکليف اولندق حضرت
الهيدن انی استفسار ايدهجك ديديلر يا رسول الله قلوبمزده خطور ايدن معاصينك
ارتکابی بزه دفعی ممکن ميدر که حضرت ذو الجلال والاکرام بيزدن انك محاسبه سن
الميق ايستر حضرت صلی الله عليه وسلم انلره بيوردیکه سيز هان بنی اسرائيل کبی
اولمق ايسترسيز که ديديلر سمعنا وعصينا تاکه انك سببيله اوندلرينز بيچه بيچه
بلا مسلط اولدی سيزه لايق اولان بودر که ديه سيز سمعنا واطعنا پس صحابه کرام
سيد الانامك کلاميله اطمئنان پيدا ايدوب ديديلر سمعنا قوله واطعنا
امره حق تعالی بو سوزلك برکاتيله مشکل صايدوقلری ايشی تخفيف وکندولرينی
مدح ايدوب بيوردی آمن الرسول بما انزل اليه من ربه پيغمبر صلی الله عليه وسلم پروردکاردن
کندويه اينان نسنه يه ايمان کتوردی والمؤمنون وايمانه کلانلر دخی انکا ايمان
کتورديلر کل آمن بالله وملائکته وکتبه ورسله قولری تکرينك وحدانيتنه وفرشته لرك
موجود اولملرينه وکتابلرينك وپيغمبرلرينك حق اولدوقلرينه ايمان کتوروب ديديلر
لا نفرق بين احد من رسله پيغمبرلرندن بر کيمسه نك اراسنده ايرمقز نيتکه
پيغمبرلره تصديق ايدرلر يهود ونصاری کبی که کيمسنه کفر ايدوب کيمسنه يی
تصديق ايدر وقالوا سمعنا واطعنا واهل ايمان ديديلر خدانك فرمانينی ايشدوب

قبول ایلدك غفرانك ربنا ای پروردکارمز مغفرتکی طلب ایدرز والیك المصیر ودونمك
سنك طرفکه در لا یکلف الله نفسا الا وسعها حق تعالی فضل وکرمندن برجانه بر شیئله تکلیف
ایتمز الا انك طاقتنده اولان نسنه ایله لها ما کسبت حسناتدن قزندوغی نسنه نك
ثوابی کندویه در وعلیها ما اکتسبت وسیئاتدن قزندوغی شیئك مکافاتی اوزرینه در
چون خداعز وجله امت محمددن لطف وکرمیله مشقتی تخفیف ایلدی کندولره تخفیفی
طلب ایتمه سنك طریقنی بیان ایدوب بیوردی ربنا لا تؤاخذنا ان نسینا او اخطانا ای
پروردکارمز بزی معذب ایتمه اکر اونتمق طریقیله یا قصدسزلکله بزدن بر کناه صادر
اولدی ربنا ولا تحمل علینا اصرا ای پروردکارمز دخی اوزریمزه بر بار کران یوکلتمه
کما حملته علی الذین من قبلنا نته که بزدن اسبق اولان کیمسه لر اوزرینه یوکلتدرك
ربنا ولا تحملنا ما لا طاقة لنا به ای پروردکارمز دخی کوچرده اولمیان نسنه یی
بیزه یوکلتمه واعف عنا وکناهلرمزی بیزدن محو ایت واغفر لنا ودنوبمزی
پوشیده قیل وارحمنا وبزی احسانکله اسرکه انت مولانا سن بزم امورمزه متولی
سن فانصرنا علی القوم الکافرین پس بی دین اولان کروه اوزرینه بیزه یاردم ایت
زیرا مولانك شانی بودرکه قوللرینه یاردم ایده مرویدرکه فخی حضرت صلی الله علیه
وسلم بو دعالرله دعا ایتدی حق تعالی کندویه دیدی ایستدوکك اشیایی سکا ویردم
دخی روایت اولندیکیم حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی هرکیم سوره بقره نك
اواخرنده اولان ایکی ایتی بر کیجه ده اوقودی ایکی ایت اکا کفایت ایدر یعنی هر عمان
شبدن کندویی حفظ ایدر دخی بیوردیکه اول سوره که ایچنده بقره ذکر اولنور
قرآنك چادریدر پس انی اوکرنك دنیا انك اوکرنمسی برکتدر وترك ایتمسی حسرتدر
وساحرلر انك اوکرنمسنه سورة آل عمران مدنیه وهی مائتان آیة طاقت کتورمزلر
بسم الله الرحمن الرحیم
الم معناسی خدا یه مفوضدر الله لا اله الا هو خدا عز وجل معبود اولمغه
سزاوار کندوسیدر غیری کیمسنه عبادته سزاوار دکلدر الحی زنده لك صفتیله
علی الدوام متصف اولان که جمیع عاللك حیاتی اندن ظهور ایتدی القیوم دوام
بقا ایله منعوت اولان که جمیع اشیانك بقاسی انکله در نزل علیك الکتاب بالحق
اوذرکه قرآنی درستلکله ایندردی مصدقا لما بین یدیه ایلروسنده اولان
کتب سماویه یه اصولده بتمام موافق اولدوغی حالده وانزل التورية والانجیل

من قبل وتوراة وانجیلی قرآندن اسبق حضرت موسی وعیسی علیهما السلام اوزرینه ایندردی
هدی للناس خلقه یول کوستریجی اولدوقلری حالده وانزل الفرقان دخی حقی
باطلدن ایرن کتب سماویه یی ایندردی ان الذین کفروا بآیات الله تحقیقا کیم تکریننك
واحدانیتنه دلالت ایدن نشانلره کفر ایدن کیمسنه لر لهم عذاب شدید کندولره پرك
اشکنجه اولور والله عزیز وایزد متعال کفاره اوزره غالبدر بر کیمسه کفاری تعذیب
ایتمکدن کندویی منع ایتمز ذو انتقام مجرمه عقوبت ایتمکله سیدرکه انلر ایتدوکی
عقوبت کیبی بر منتقم ایتمکه قادر دکلدر ان الله لا یخفی علیه شیء فی الارض ولا فی
السماء تحقیقا که حق سبحانه وتعالی اوزندن یرده وکوکده اولمش بر نسنه پوشیده
اولماز جمله سی کندویه نمایاندر هو الذی یصورکم فی الارحام کندودرانا لر رحملرنده
سیزه شکل ویرن کیف یشاء ایستدوکی کیبی خواه ارکك خواه دیشی خواه سیاه
خواه بیاض لا اله الا هو کندوسندن اوزکه حقله عبادت اولنمش بر معبود یوقدر
العزیز هر کیمسه اوزره غلبه ایدن الحکیم ایشی کما ینبغی ایشلیان هو الذی انزل علیك
الکتاب کندودر اول پروردکار که اوزرکه قرآنی ایندردی منه آیات محکمات
اول کتابك بر مقداری درست آیتلردر که معنالرین فهم ایتمکده صعوبت یوقدر هن
ام الکتاب انلردر قرآنك اصل ومبناسی واخر متشابهات وبر مقداری متعدد
معنالره محتملدرکه انلردن معنای مقصود خفیه ظاهر اولماز فاما الذین فی قلوبهم
زیغ پس اما شول کیمسه لرکه کوکللرنده بر اکریلك وار فیتبعون ما تشابه منه
اندن متشابه اولان نسنه یه تابع اولورلر ابتغاء الفتنة خلقی شك وتلبیسه صالمق ایچون
ایستدوکلری ایچون وابتغاء تأویله وخواهشلرینه کوره انی تأویل ایتمکه طالب اولدوقلری
وما یعلم تأویله الا الله واندن مراد اولان معنایی حق تعالادن غیری کیمسه بیلمز
والراسخون فی العلم ودانشده ثابت قدم اولانلر یقولون آمنا دیرلر بزانکا ایمان
کتوردك کل من عند ربنا قمو محکم ومتشابه پروردکارمزدندر
وما یذکر الا اولوا الالباب وپند ونصیحتی بر کیمسه قبول ایتمز الا ارباب عقول
اولانلر ربنا لا تزغ قلوبنا دخی راسخلرك کلامندندر یعنی دیرلر ای پروردکارمز
کوکللرمزی دوغری یولدن منحرف قیلمه بعد اذ هدیتنا دوغری یولی بیزه کوستردکدن
وهب لنا من لدنك رحمة وکوکلکدن بیزه بر اسرکك باغشله انك انت
الوهاب تحقیقا که سن کندولك هر شیئی کما ینبغی بغشلیان ربنا انك جامع الناس

ای خداوندمز علی التحقیق سن خلقی جمع ایده جك سن لیوم لا ریب فیه بر کونك حسابیچون
که وقوعنده هیچ شك یوقدر ان الله لا یخلف المیعاد تحقیقا که حق سبحانه وتعالی
حشر ونشر شاننده ایتدوکی وعدی خلاف ایتمز ان الذین کفروا بی شبهه کیم کفر
ایدن کیمسنه لر لن تغنی عنهم اموالهم کندولردن اموال لری دفع ایتمز ولا اولادهم ونه
اوشاقلری من الله شیئا تنکرینك عذابندن بر آز نسنه واولئك هم وقود النار
واول کروه کندولر دجهنم اتشنده یاقجق نسنه کداب آل فرعون زمانکزده اولان
کفارك عادتی فرعون اتباعنك عادتی کبیدر کفرده وعذابده والذین من قبلهم
وال فرعوندن اسبق اولانلرك عادتی کبیدر که کذبوا بایاتنا ~~وال فرعوندن~~
~~اسبق اولانلرك عادتی کبیدر که~~ پیغمبرلرمزك معجزه لرین یلان دوتدیلر فاخذهم
الله بذنوبهم پس حق تعالی انلری کناهلری سببیله معذب ایتدی والله شدید العقاب
وایزد متعال پرك عقوبتلودر قل للذین کفروا سویله یا محمد کفر ایدن کیمسه لره یعنی
مدینه ده ساکن اولان یهود طائفه سنه که احد وقعه سنده شاد اولمشلر ایدی
ستغلبون یقینده مغلوب اولورسیز وتحشرون الی جهنم ودوزخه جمع اولنورسیز
وبئس المهاد وغایتله یمان ارام ایده جك مکاندر دوزخ قد کان لکم آیة تحقیقا
سیزه بر دست علامت وار ایدی فی فئتین التقتا ایکی کروهك شاننده که بدر
وقعه سنده بری بیرینه مقابل اولدی فئة تقاتل فی سبیل الله بر کروه که اوچ
یوز اون اوچ آدم ایدیلر تنکری تعالی نك یولنده جنك ایدیلر واخری کافرة واو بر
کروه که طقوز یوز الی ایدیلر ایمانسیزدر یرونهم مثلیهم اهل شرکك کروهی
اهل ایمانی ایکی اهل شرکك مصا سینجه کوردیلر رأی العین کوزنك کورمسیله
یعنی کفار اشکارا اهل ایمانی ایکی کندولرك عددنجه کوردیلر والله یؤید بنصره
من یشاء وتنکری تعالی یاردمیله ایتدوکی کیمسنه یه قوت ویرور ان فی ذلك
بی شبهه اول آز کروهك غلبه سنده لعبرة لاولی الابصار بریند ونصیحت وار
بصیرتلر اربابنه زین للناس حب الشهوات ارزو اوله جق نسنه لرطلق ایچون بزندی
من النساء بو ملحدنرن اولان اشیا شهوانه بیاندر یعنی ارزو اوله جق اشیا
قادیلردر والبنین واوغوللردر والقناطیر المقنطرة من الذهب والفضة والتوندن
دکومشدن جمع اولنمش چوق مال والخیل المسومة وطمغه لنمش آتلر والانعام
وقیون دکیجی ودوه وصغرلر والحرث واکینی ذلك اول مذکور اولان اشیا متاع

الحیوة الدنیا بقاء اولان صانعلك منفعتیدر والله عنده حسن المآب وتنکری
تعالی قتنده دکوزل دونجك یر بس انسانه لائق دکلمیدر که اول کوزل دونجك
یری دنیانك دینیه نك لذاتیله دکشمه قل اؤنبئکم بخیر من ذلکم سویله مذکور اولان
شهوات دنیویه دن ییکرك شیئدن سیزه خبر ایتمیمی للذین اتقوا عند ربهم ارتکاب
نواحشدن پرهیز اولان کیمسنه لره پروردکارلری قتنده وار جنات تجری من تحتها الانهار
بر باغلر که اشجارلری التندن ارمغلر اقر خالدین فیها ابحذه علی الاتصال اقامت
ایتمشلر وازواج مطهرة دخی مستقذراتدن پاك قیلنمش قادیلر انلره وار ورضوان
من الله دخی تنکریدن صدور ایتمش بر خشنودلك انلره وار والله بصیر بالعباد
وایزد جل جلاله اهل تقوانك احوالنه داناده که کندولره اوکونر نصیبی آماده قیلدی
الذین یقولون متقیلر شول کیمسنه لردر که دیرلر ربنا اننا امنا ای پروردکارمز علی
التحقیق بیزه فرمان ایتدوکك شیئه ایمان کتوردك فاغفر لنا ذنوبنا پس بیزه کناهلرمزی
پوشیده قیل وقنا عذاب النار واتش اشکنجه سندن بیزی محفوظ قیل الصابرین
بوما بعدنرمذکور اولانلر متقیلرك صفتلریدر یعنی اهل تقوی فرائضك اداسنه
ومحرماتك اجتنابی اوزره صبر ایدنلردر والصادقین وسوزو نیتده صدق ایدنلر
والقانتین وکیزلو واشکارا تنکرینك فرمانینه مطیع ومنقاد اولانلر والمنفقین
وارباب استحقاقه اوزره تصدق ایدنلر والمستغفرین بالاسحار وسحر وقتلرنده مغفرت
طلب ایدنلر شهد الله انه لا اله الا هو دلائل توحید سیله تنکری عیان ایتدیکه علی
التحقیق کندوسندن اوزکه عباده مستحق بر معبود یوقدر والملائکة وفرشته لر دخی
اکا اقرار کتوردکله اول شهادتی کوزدیلر واولوا العلم وبیلکی ایرلری دخی انك
وحدانیتنه ایمان کتوردکله اول شهادتی ایتدیلر قائما بالقسط عدل ایله دورمش
اولدوغی حالده یعنی تنکری تعالی وحدانیتنی بیان ایتدی اول حالده که عدل
اقامت ایتمش ایدی لا اله الا هو وجودده کندوسندن اوزکه حقله بر معبود یوقدر
العزیز هر کوجلی اوزره غلبه ایدن الحکیم اشیئی کما ینبغی محکم ایدن ان الدین عند الله
الاسلام تحقیقا که تنکری قتنده دین پسندیده دین اسلامدر یهودیت ونصرانیت
وما اختلف الذین اوتوا الکتاب توراة وانجیل کندولره ویرلن کیمسنه لر مختلف
اولمدیلر الا من بعد ما جاءهم العلم الا حقنی الامرك بیلسی کندولره کلدکدنصکره
بغیا بینهم ارالرنده اولان حسد جهتندن نه انکه حقیقة الحالك بیلمسی

اوندلرنه خفی اولمشدی ومن یکفر بایات الله وهر کیم خدانک نشانلرینه تصدیق کتورمز فان
الله سریع الحساب بی شبهه حق سبحانه وتعالی حسابی غایتله تیز ایدر پس ایاتنه کفر
ایدنلرک علی العجله حسابلرین کوروب سقره بولنورفان حاجوك پس اکر دلیلکی اقامت
ایتدکدنصکره سنکله مجادله ایدرلر فقل اسلمت وجهی لله سویله بن کندو جانمی خدایه
تسلیم ایتدم ومن اتبعن وبکا پیروالق ایدنلرده وقل للذین اوتوا الکتاب وکندولره
کتاب سماوی ویرلدیکی کیمسنه لره سویله والامیین وکتابلری اولمیان کیمسنه لره
یعنی عربك مشرکلرینه دخی سویله ءاسلمتم اسلامه کلدکوزمی نته کیم بن کلدم فان اسلموا
فقد اهتدوا پس اکر اسلامه کلدیلر بی شبهه کیم دوغرو یولی بولوب مقصده
واصل اولدیلر وان تولوا فانما علیك البلاغ واکر اندن یوز چیوررلر احکامی ایصال
ایتمکدن غیری اوزرکه برنسنه لازم کلمز والله بصیر بالعباد وایزد جل وعلا قوللر
احوالنه مطلعدر ان الذین یکفرون بایات الله تحقیقا شول کیمسه لرکه خدانك
وحدانیتنه دلالت ایدن نشانلره کفر ایدرلر ویقتلون النبیین بغیر حق وپیغمبرلری
ناحق یره اولدررلر ویقتلون الذین یأمرون بالقسط من الناس وعدل ایله امر ایدن کیمسنه لری
خلقدن اولدررلر فبشرهم بعذاب الیم پس انلره بردردلی اشکنجه ایله مژده لندر
اولئك الذین حبطت اعمالهم اول کروه شول کیمسه لردرکه عملری باطل اولدی فی الدنیا
والاخرة بو جهانده واوجهانده وما لهم من ناصرین وانلره هیچ یاردیجیلر اولمازکه
عذابی کندولردن دفع ایدیلر الم تر الی الذین اوتوا نصیبا من الکتاب بقمز میسن
شول کیمسه لره که کتابدن یعنی کتب سماویه دن بربهره ویرلدیلر یدعون الی کتاب الله
لیحکم بینهم خدانك کتابنه یعنی توراته دعوت اولنورلر تاکه ارالرنده
فصل خصومت ایده وانلری دعوت ایدن حضرت صلی الله علیه وسلم ایدی مرویدر
که سرور کائنات علیه افضل الصلوات برکون یهودك کنیسه سنه کیروب
کندولرین اسلامه دعوت ایلدی انلردن نعیم بن عمرو وحارث بن زید سرور کائناته
بوینله مخاطب ایتدیلرکه سن قنغی دین اوزره سن حضرت ایتدی که بن ابراهیم علیه
السلامك دینی اوزره یم مزبوران دیدیلر کیم ابراهیم علیه السلام یهودی ایدی
حضرت صلی الله علیه وسلم انلره بیوردی کلك توراته مراجعه ایدهلم که اول ارامزده
فصل خصومت ایده انلر ابا ایتدیلر بهمه بو ایت نازل اولدی ثم یتولی فریق منهم
توراته محاکمه ایچون دعوت اولنده وقلیدنصکره انلردن بر کروه یوز دوندررلر

وهم معرضون وانلر برقوم درلر کیم اعراض ایتمك دابلریدر ذلك اول یوز
دوندروب اعراض ایتمك بانهم قالوا لن تمسنا النار الا ایاما معدودات اول سببله درکه
انلر علی التحقیق دیدیلر بزه جهنم اتشی دکمز الا صایلمش کونلرده که یدی در یا قرق
وغرهم فی دینهم ما کانوا یفترون وکندولرین الدتدی شول نسنه که
افترا ایدرلردی فکیف اذا جمعناهم پس حاللری نیجه اولور چونکه کندولرین بیغعرز
لیوم لاریب فیه برکون ایچنده که وقوعنده اصلا شك یوقدر ووفیت کل نفس
ما کسبت وهرجان قزندوغی نسنه نك سزاسی کندویه بالتمام ویرلور وهم لا
یظلمون وحال بوکه کندولره ستم کورمش قیلنمازلر کتوردیلرکه وقعۀ احزابده
حضرت صلی الله علیه وسلم سلمان فارسینك رایله مدینه نك چوره سنده
خندق قازلمسنه امر ایتدی ومهاجرین وانصاردن هراوننه قرق ارشون قازمسین
تعیین ایلدی قازمق اثناسنده کندولره برقایه طاشی عارض اولدیکه کلنگلر اکا کار
ایتمکدن قالدی پس واروب حضرتك حضورنده انك کیفیتنی عرض ایتدیلر حضرت
صلی الله علیه وسلم کلوب مبارك الیله کلنگی الوب اول طاشه براوردی اوردی
انك براولشنی اوچوردی واندن برایشغ پیدا اولدیکه مدینه نك ایکی طرفی
ایشقلندی پس حضرت تکبیر ایدوب مسلمانلر دخی کندوسیله تکبیر ایتدیلر وبیوردی
حیره شهرینك کوشکلری انلرك دیشلری کبی بکا اول ایشقدن کورندی صکره
براولشی دخی اوروب اول طاشك براولشنی دخی نابود قیلدی واندن اول ایشقده
مانند برایشغ پیدا اولدی پس حضرت بیوردیکه بو ایشقدن روم زمیننده قرمزی
کوشکلر بکا کورندی وبراولشی دخی اوردی طاشك بقیه سنی هبا قیلدی
وبیوردیکه ایشقدن بکا صنعا شهرینك قصوری نمایان اولدی ای اهل ایمان
سزه مژده اولسونکیم حضرت جبریل بکا خبر ویردیکیم امتم اول یرلره مالك
اولورلر مؤمنلر بو کلامدن نظامدن مسرور اولوب منافقلر استهزا طریقیله بو کونه
طعن ایتدیلرکه عجب حالدر بو کشی دشمن قورقوسندن خندق قازوب شهردن
طشره برادم باصمیور و برالای خلقه روم وفارسك الیله وعده ویریور حق سبحانه
وتعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی قل اللهم سویله ای خدای ذو الجلال
مالك الملك ای پادشاهلکك ایه سی توتی الملك من تشاء پادشاهلکی ایستدککی
کیمسنه یه ویرورسن وتنزع الملك ممن تشاء وپادشاهلکی ایستدوککی کیمسه دن

کیرویه الورسن وتعز من تشاء واستدوکك کیمسنه‌یی ارجمند قیلورسن وتذل من تشاء واستدوکك
کیمسنه‌یی خوار و حقیر قیلورسن بیدك الخیر ایولك قبضهٔ تصرفکده‌در یعنی ایولکی کیمه
ایسترسن ویرورسن ونیزکه خیرك ایصالی قبضهٔ تصرفنده‌در شرك ایصالی دخی قبضهٔ
تصرفنده‌در لکن بو مقامده خیر یالکوز ذکر اولندی اول جهتدنکه کلام خیرك ایصالی
بیاننده‌در انك علی کل شیء قدیر تحقیقا که سن دوکلی نسنه اوزره توانا سن تولج اللیل
فی النهار کیجه‌یی کوندزه کیورورسن یعنی حق تعالی کیجه‌دن الوب کوندزی ارتورور وتولج
النهار فی اللیل وکوندزی کیجه‌ده کیورورسن یعنی کوندزی اکسلت ایدوب کیجه‌یی ارتورور
وتخرج الحی من المیت وصاغی اولیدن چیقرورسن یعنی حیوانی نطفه‌دن اخراج ایدر
وتخرج المیت من الحی واولیسی صاغدن چیقرورسن یعنی حیواندن نطفه‌یی اخراج ایدر
وترزق من تشاء بغیر حساب واستدوکك کیمسنه‌یه حسابسز رزق ویرورسن لا یتخذ
المؤمنون الکافرین اولیاء مؤمنلر کافرلری دوستلر ایدینمسونلر من دون المؤمنین
مؤمنلرك دوستلقندن تجاوز ایدوب کافرلری حالده یعنی مؤمنه لایق اولان بودرکه کندو
کبی بر مؤمنی دوست ایدینه انك صحبتنی ترك ایدوب بر کافری اشنا ایدینوب محرم قیلوب
ایشنی اکا اصمرلیه ومن یفعل ذلك وهر کیم کفاری دوستلر ایدینور فلیس من الله فی شیء
تنکری‌نك دیننده بر نسنه‌ده دکلدر الا ان تتقوا منهم تقیة مکر اول کفارك ضررندن
بر قورقو ملاحظه ایدوب حذر ایدرسکز که اول زمان تقیه ایدوب انلرله دوستلشمکی
جائز کورلمشدر وبو حکم ابتداء اسلامده ایدی اما شمدی دار الحربدن ماعدا جمیع ممالك
اسلامیه‌ده تقیه ایدوب انلره محبت کوسترمك جائز دکلدر ویحذرکم الله نفسه
وایزد عز وجل کندو عذابندن سزی قورقودر والی الله المصیر ودونمك حق تعالانك
جزاسی سمتنه‌در پس عذابن اقتضا ایدن ایشه مباشرت ایتمك قل ان تخفوا ما فی
صدورکم او تبدوه سویله سینه‌لرکزده اولان شیئی اکر کیزلی ایدرسکز یاخود اشکارا
قیلورسکز یعلمه الله حق تعالی انی بیلور ویعلم ما فی السموات وما فی الارض وبیلور
شول شیئی که کوکلرده‌در وشول نسنه‌یی که یرده‌در والله علی کل شیء قدیر وخدا عز وجل
هر نسنه اوزره قادر کوجلودر پس نهی اولندیغکز نسنه‌دن منتهی اولمزسه‌کز سزی
معاتب ایدر یوم تجد کل نفس ما عملت من خیر محضرا مذکور قیل اول کونی که هر جان
ایولکدن ایشلدوکی نسنه‌نك ثوابن اماده بولور وما عملت من سوء ویاملقدن
ایشلدوکی نسنه‌نك سزاسنی دخی حاضر بولور تود لو ان بینها وبینه امدا بعیدا

محتمل

محتمل ایسترکه انك ارا سنده وکندو ارا سنده بر اوزاق مدت اوله یعنی هیچ ایستمز اعمال
قبیحه‌سن کوره ویحذرکم الله نفسه وخدای لایزال کندو عذابندن سزی قورقودر
والله رؤف بالعباد وحق سبحانه وتعالی قوللره مهربانلق ایدرکه بودکلو کندولری
عذابندن تحذیر ایدر قل ان کنتم تحبون الله سویله اکر سز تنکری سیورسکز فاتبعونی یحببکم
الله بکا ییرو اولك تا ایدك تنکری تعالی سزی سیور ویغفر لکم ذنوبکم وکناهلرکزی سزه
بوشیده قیلور والله غفور رحیم وحق سبحانه وتعالی پیغمبره اطاعت ایدنلرك چوق مغفرت
ایدوب زیاده اسرکر بو آیت نازل اولدی اول دم که وفد نجران دیدیلر بز خدانك محبتیچون
مسیحه عبادت ایدرز قل اطیعوا الله والرسول سویله حق تعالانك وپیغمبرك فرمانی
یرینه کتورك فان تولوا پس اکر یوز دوندررلر فان الله لا یحب الکافرین بی شبهه که
حق سبحانه وتعالی ایمانسزلری سومز ان الله اصطفی آدم تحقیقا که ایزد جل وعلا
آدم علیه السلامی برکزیده قیلدی ونوحا وحضرت نوحی دخی وآل ابراهیم وحضرت ابراهیمك
اولادینی دخی وانلر اسمعیل واسحق واولادلریدر وحضرت محمد المصطفی حضرت اسمعیلك اولادی
اولمغله انلرله داخل اولور وآل عمران وعمرانك اوشاقلرین یعنی حضرت موسی وهرونی
دخی اصطفا ایتدی علی العالمین جمیع خلق اوزره ذریة بعضها من بعض بر نسل برکزیده
قیلدیکه بیری بریندن منشعبدر والله سمیع علیم وحق سبحانه وتعالی خلقك سوزنی
کمال اوزره ایشیدر احواللرین کما ینبغی بیلور اذ قالت امرأة عمران مذکور قیل اول وقتی
که عمران بن یصهرك قاریسی خاتون اقیزی حنه سویلدی رب انی نذرت لك ما فی
بطنی ای پروردکارم علی التحقیق بن قارنمده اولان اوشاغی سکا نذر ایتدم محررا
دنیانك شغلندن ازاد اولدوغی حالده مرویدر که خاتون مزبوره بر قصر محبونه ایدی
بر کون بر اغاجك کولکسنده اوتورمش ایکن کوردی بر قوش یاوروسنه یمك ویرر اندن
کندویه بر رقت حاصل اولوب بر اوشاق تمنا ایتدی بعده سویلدی یا الهی اکر بکا بر
اوشاق احسان ایدرسك انی بیت المقدس خدمتنه نذر ایدیم واوشاقك نذر
اولنمسی دینلرنده جائز ایدی فتقبل منی پس بندن قبول ایت وکم نذری بندن قبول ایت انك
انت السمیع العلیم بی شبهه که سن کندوك سوزمی ایشیدن نیتمی بیلن فلما
وضعتها پس چون حنه خاتون حملنی وضع ایتدی قالت رب انی وضعتها انثی تحسر
یوزندن دیدی ای پروردکارم علی التحقیق قارنمده اولان یوکی دیشی اولدوغی حالده
وضع ایتدم والله اعلم بما وضعت وتنکری تعالی حنه وضع ایتدوکی نسنه‌نك حقیقتنی

بخشی بیلور وليس الذكر كالانثى دخی حنه سویلدیکه نذر خصوصنده ارکك دیشی کیبی دکلدر
وانی سمیتها مریم وتحقیقا بن انکا مریم آد قودم وانی اعیذها بك وذريتها دخی البته تحقیق
بن انی واولادینی یا الهی سکا صیغندردم من الشيطان الرجيم درکاه عزتدن سورلمش
شیطانك وسوسه سندن حدیث شریفده کلمشدرکه براوغلان دوغمز الا که ولادتی
محلنده شیطان شقی اکا دکر واول محلده انك چیغرمسی اندندر انجق مریم واوغلی که حق تعم
بو استعاذه سببیله انلری اندن محفوظ قیلدی فتقبلها ربها بقبول حسن پس مریمی
پروردکاری بو کوزل قبول ایله قبول ایتدیکه کندویی ارکك یرینه کچردی وانبتها نباتا
حسنا والکا حق تعالی کوزل نشو ونما ویردی یعنی بخشی تربیت اولندیکه یاشی طقوز
بیله یتشدکده جمله احبار اوزره غلبه ایتدی وکفلها زکریا وحق تعالی مریم
حضنتلرینك تربیه سنه حضرت زکریا علیه السلامی درعهده قیلدی مرویدرکیم
چن حضرت مریمی والده سی بیت المقدسه کوتوردی انك ابتله سنده احبار نزاع ایتدیلر
انچونکه امام‌لرینك قزیدی حضرت زکریا علیه السلام سویلدیکه بن انك ابتله سنده
نی کوزده احقم زیرا انك خاله سی بنم ددبقیهٔ احبار بو سوزی قبول ایتمیوب دیدیلر
قرعه صالالم هر کیمه قرعه حکم ایدر اول انی تربیت ایتسون بو رایه جمله سی راضی اولوب
انلردن هر کس توراتی ایچنده یازدوغی قلمی بیله الوب اردن کنارینه کلدی که اوك
ایرمغی ایچنده قلملری صالالر هر کیمك قلمی صو یوزینه قالوب باتمز اول شخص انك
تربیه سنه مقید اولسون بعده جمله قلملرینی صویه صالدیلر جمله قلملر باتدی انجق
حضرت زکریانك قلمی باتمدی پس حضرت زکریا انی یاننه الوب تربیتنه مباشرت
ایتدی و بیت المقدس ایچنده بر مکان یاپوب انك اقامتنه انی تعیین ایلدی کلما
دخل علیها زکریا المحراب هر کاه که حضرت زکریا حضرت مریم اوزره کندوسیچون
یاپلن یره کیردی وجد عندها رزقا یاننده بیجاب نسنه بولوردی بروایدرکه
حضرت زکریا مریم اوزره یدی قپلی قپو کیدردی وهر کاه که کندوسنی یوقلاردی
یاننده قیش فصلنده یاز میوه سنی ویازده قیش میوه سنی بولوردی قال یا مریم انی لك
هذا حضرت زکریا علیه السلام سویلدی ای مریم بو میوه سکا قندن حاصل اولور قالت
هو من عند الله حضرت مریم دیدی بو کوردکك رزق تکری تعالی قتندندر ان الله
یرزق من یشاء بغیر حساب که بی شبهه حق سبحانه وتعالی ایستدوکی کمسنه‌یه بی حساب
روزی ویرر هنالك دعا زکریا ربه اول زمان حضرت زکریا خداوندینه دعا ایتدیکه

قال رب هب لي من لدنك ذرية طيبة دیدی ای پروردکارم بکا سنك کرمکدن کناهدن
پاك اولمش بر اولاد باغشله انك سميع الدعاء تحقیقا سن دعالری ایشیدیجیسن فنادته
الملائكة پس کندویی فرشته‌لر چیغردی والکن چیغرن فقط حضرت جبرئیل ایدی تعظیم
اولنمق ایچون صیغهٔ جمع ایله ذکر اولندی وهو قائم يصلي في المحراب انی چیغردیلر اول حالده
که کندوسی محرابده نماز قیلیور ان الله يبشرك بی شبهه کیم حق سبحانه وتعالی سکا مژده
ویرور بيحيى براوغل ایله که آدی یحیی‌در مصدقا بكلمة من الله تصدیق ایدیجی اولدیغی
حالده تکرینك طرفندن کلان سوزه یعنی حضرت عیسانك نبوتنی تصدیق ایدیجی
وسيدا وعلم وحلم وتقوی اهله جماعتنه فایق وحصورا ونفسنی ارزولردن منع
ایدیجی ونبيا من الصالحين وکوزل کیمسه‌لردن پیغامبر اولمش پیغمبر قال رب انى
يكون لي غلام حضرت زکریا سویلدی ای پروردکارم قندن بکا بر اوغل حاصل اولور
وقد بلغني الكبر وحال بوکه بکا پیرلك ایرشدی وامرأتي عاقر وقاریم قصردر قال كذلك
حضرت جبرئیل سویلدی پیر وقصردن اوشاق پیدا ایتمسی کیبی الله يفعل ما يشاء ایزد
عز وجل ایستدوکنی ایشلر قال رب اجعل لي آية حضرت زکریا سویلدی ای پروردکارم
بو احسانه ایتدوکك بکا بر علامت قیل که انکله حملك وجودینی بیله‌یم قال آيتك
ألا تكلم الناس ثلاثة ايام حق تعالی اکا سویلدیکه سنك علامتك بودرکه خلق ایله
اوچ کون سویلشمیه‌سن قدرتك اولمیه الا رمزا مکر کوزله یا باشله یا الله اشارت ایتمکله
واذكر ربك كثيرا وربکه چوق حمد وثنالر ایت وسبح بالعشي والابكار وزوال وقتندن
مغربه دك وطلوع فجردن قوشلق وقتنه دك تمام اشیادن خداوندکی تنزیه قیل واذ قالت
الملائكة يا مريم ومذکور قیل اول وقتی که فرشته‌لر دیدیلر ای مریم ان الله اصطفاك
تحقیقا الله ایزد ذو الجلال سنی برکزیده قیلدی وطهرك وپاك ایلدی مکروه اولان
خصال ذمیمه دن سنی پاك قیلدی واصطفاك على نساء العالمين وجمیع خلقك
قاریلری اوزره سنی برکزیده ایتدی يا مريم اقنتي لربك ای مریم پروردکارکه مطیع و منقاد
اول واسجدي واركعي مع الراكعين دخی سجده کتور ورکوع ایدنلر ایله رکوع ایله یعنی
نمازی جماعتله قیل ذلك بو مذکور اولان اخبار من انباء الغيب پوشیده اولان
امورك خبرلرندندر نوحيه اليك انلری لسان جبرئیل ایله سکا ارسال ایدرز تاکه
معجزاتك خلقه نمایان اوله وما كنت لديهم وسن ایچهد بیت المقدس احبارلری
یاننده دکل ایدك اذ يلقون اقلامهم چن قرعه ایچون قلملرینی صویه صالورلردی

تاکه ظاهر اوله ایهم یکفل مریم تنفیلری مریمك تربیته‌دن عهده اولمغه لیاقتی وار
وماکنت لدیهم وسن قاتلرنده دکل ایدك اذ یختصمون یعنی بری بریله مریمك
تربیتی خصوصنده خصومت ایدرلردی اذ قالت الملائکة یاد ایت اول وقتی که فرشته‌لر
یعنی جبریل سویلدی یا مریم ان الله یبشرك ای مریم علی التحقیق خدای عزوجل سکا مژده
ویرور بکلمة منه برسوز ایله که کندو سندن بی واسطه صدور ایتمشدر او لفظ
کندر که حضرت عیسی انکله وجوده کلدی واز بسکه جمیع مخلوقات واسطه ایله وجوده
کلدی بو لفظ ایله مخصوص اولدی والا جمیع مخلوقات انکله وجوده کلدیلر اسمه المسیح عیسی
بن مریم مسیح انك لقبیدر واسم شریفی عیسادر لقب اسم اوزره تعظیم ایچون تقدیم اولندی
وجیها فی الدنیا والاخرة وجاهتی مقدار اولدغی حالده بو جهانده نبوتله واو جهانده
شفاعتله ومن المقربین دخی کرامتله حضور عزته مقربلردن اولدغی حالده ویکلم الناس
دخی آدمیلرله سویلیشور فی المهد وکهلا بیشکده و قوجه اولدغی حالده ومن الصالحین
او جمیع حالده کلمه‌دن نیکی کورنلك عملو کیمسنه‌لردن اولدغی حالده سکا انکله مژده
ویرور قالت رب حضرت مریم تعجب واستبعاد طریقیله دیدی ای پروردکارم انی یکون
لی ولد نه یوزدن بکا اوغلان اولور ولم یمسسنی بشر وحال بو که بکا ارکك دکمدی
قال کذلك حضرت جبریل دیدی ارکك دکمدن اوغلان حصوله کلسی کبی الله
یخلق ما یشاء تنکری تعالی ایستدوکنی یارادر اذا قضی امرا یعنی بر ایشك موجود اولمسنه
حکم ایدر فانما یقول له کن انکا دیر الا که وجوده کل فیکون درعقب اول ایش موجود
اولور ویعلمه الکتاب والحکمة وحق تعالی انکا یازمغی وحلال وحرامك بیلمسنی اوکردر
والتوریة والانجیل ودخی بو ایکی کتاب سماوی دخی اوکردر ورسولا الی بنی اسرائیل بو
کلام تقدیر قول الله یکلم اوزره معطوفدر پس تقدیر بویله اولور که حضرت عیسی
خلقله بیشکده و قوجه اولدغی حالده سویلشور و سویلر بنی یعقوب اوشاقلرینه رسول
پیغمبر قیلندم انی قد جئتکم بایة من ربکم انکله که علی التحقیق بن سیزه ای بنی اسرائیل
پروردکارکزدن بر علامتله کلمشم و بو علامت بودر که انی اخلق لکم من الطین کهیئة الطیر
بن سزکچون قوش شکلی کبی چاموردن بر شی یاپارم فانفخ فیه درعقب انك
ایچنه اوفوردم فیکون طیرا باذن الله پس تنکرینك فرمانیله اول چاموردن مصور
اولان شی بر دری قوش اولور وابرئ الاکمه والابرص دخی انادن طوغمه کوری وبدننده
ابرشلك اولان شخصی تندرست قیلارم وانبئکم بما تاکلون وما تدخرون فی بیوتکم

صاغلدردم واحیی الموتی باذن الله
وتنکرینك فرمانیله اولولری

دخی سیزه خبر ویررم اول شیئدن که ابولرکوزده انی یرسیز واول شیئدن که انی
انوده ذخیره ایدرسیز ان فی ذلك لایة لکم تحقیقا که بو مذکور اولان معجزه‌لرده دعوای
نبوتمك صدقنه سیزه بر اولو علامت وار ان کنتم مؤمنین اکر نبوتمه تصدیق
ایدیجیلر ایدکوز ومصدقا لما بین یدی من التوریة دخی بندن اسبق کلان نسخه
که توراتدر تصدیق ایدیجی سیزه کلدم ولاحل لکم بعض الذی حرم علیکم دخی اوزرکزه
حرام اولان شیلرك بعضنی سیزه حلال ایتمك ایچون کلدم فاتقوا الله واطیعون
پس تنکریدن خوف ایدك وفرمانمی قبول ایدك ان الله ربی وربکم تحقیقا که تنکری بنم
ربم وسزك ربکوزدر فاعبدوه هذا صراط مستقیم پس انکا طاعت ایدك که دوغری یول
بودر فلما احس عیسی منهم الکفر پس اول وقت که حضرت عیسی علیه السلام کفره دلالت
ایدن حرکتی یهوددن دویدی واو حضرت عیسانك قتلنه قصد ایتدکلریدر قرو ایدیکیم
یعنی حضرت عیسی خلقی طریق حقه دعوت ایتمکه باشلدی یهود طائفه‌سی هلاکنه قصد
ایتدیلر حضرت عیسی اندن اکاه اولیجق شام زمیننده‌ن مصر اقلیمنه توجه ایتدی اثناء
طریقده دریانك کنارنه کلدی بالق صیدنه مشغول بر جماعته ملاقی اولوب انلره سویلدی
کلك سز کله انسان صیدینی ایدك دیدیلر سن کیمسن که بویله ایشك عهده‌سندن کله
بیلورسن بیوردیکیم بن مریم اوغلی عیسایم تنکرینك قولی و پیغمبریم پس انلر انکا ایمان
کتوردیلر اندنصکره قال من انصاری الی الله حضرت عیسی دیدی قنقی کیمسنه‌لر بکا
یاردمجی اولورلر تنکریه التجا ایتدوکمده قال الحواریون نحن انصار الله صافیت اولان
جماعت یعنی اول صیادلر دیدیلر بز تنکرینك دینی اجرا اولنمق ایچون یاردمجیلر اولورز
آمنا بالله خدانك وحدانیتنه ایمان کتوردك واشهد بانا مسلمون وسن طانق
اول که بز شبهه‌سز حقه مطیع ومنقاد اولمشوز ربنا امنا بما انزلت ای پروردکارمز
ایندردکك نسنه‌یه ایمان کتوردك واتبعنا الرسول و پیغمبره یعنی حضرت عیسایه
تابع اولدق فاکتبنا مع الشاهدین پس وحدانیتکه کواهلك ایدنلرله بزی یاز
ومکروا واول کروه که حضرت عیسی انلردن کفری احساس ایتدی حیله ایتدیلر مرو ایرد
که انواع مکر وحیل ایله حضرت عیسایی اله کوردیلر یعنی اللرینه اولدی انی بر مکانده حبس
ایتدیلر تاکه علی الصباح کنددوب دارده چکه‌لر حق جل وعلا انی اول کیجه کوکه چیقردی
صباح اولدقده یهود جمع اولوب حضرت عیسایه قصد ایتدوکلری شیئك اجراسنه
مباشرت ایتدیلر دیشلری اولان یهودا نام شخص مکان معهوده کیروب حضرت

عیسایی چیقی تمغه اهتمام ایتدی بغدی انزه هیچ بر متنفس یوقطشزه اولدی همان آولده
حق تعالی انك اوزره حضرت عیسانك قلبنی صالدی بلاتوقف جمع یهود دیجسلر بن
حضرت عیسی‌یی دده یو داده چکدیلر ومکر الله وتنکری تعالی انلره جزا الرین یردی که
دیجسلرین کندولرینه صلب ایتدردی والله خیر الماکرین وحق تعالی جزا ویرنلرك
بیکرکودر اذ قال الله یا عیسی انی متوفیك ورافعك الی بر ایش اولدم واتبع اولدی
که تنکری دیدی ای عیسی علی التحقیق بن سنی یردن الوب اکرامات محلنه وفرشته‌لر
مقرینه قالدیجیم ومطهرك من الذین کفروا وایمانسز اولان کیمسنه‌لرك سؤجوادنن
سنی پاك قیلیجیم وجاعل الذین اتبعوك فوق الذین کفروا الی یوم القیمة وسکا
یبرولك ایدن کیمسنه‌لری یعنی مسلمانلردن ونصارادن نبوتکه تصدیق ایدنلرکی
اوست قیلیجیم یهود اوزره دوز جزامك که همیشه قلج ودلیل ایله اونلرنه
غالب اوله‌لر ونفس الامرده اوله دیرکه بو کونه دك یهود طائفه‌سنك نه بر علیه‌سی
اولدی ونه حکومت صاحبی اولدیلر ثم الی مرجعکم صکره دونکوز بجازاته طرفنه
فاحکم بینکم فیما کنتم فیه تختلفون پس ارکوزده حکم ایدرم اول نسنه‌ده که ایچسنده
اختلاف ایدردکوز اوددینه دن فاما الذین کفروا فاعذبهم عذابا شدیدا
پس اما شول کیمسه‌لرکه ایمانسز اولدیلر انلری قتل اشکنجه ایله معذب قیلارم فی الدنیا
والآخرة بو جهانده واو بر جهانده وما لهم من ناصرین وانلره هیچ یاردمجیلر
اولماز واما الذین آمنوا وعملوا الصالحات واما شول کیمسه‌لرکه ایمان کلدوب کوزل
عمللر ایشلدیلر فیوفیهم اجورهم حق تعالی انلره اجرلرینی کمال اوزره ویرور والله
لا یحب الظالمین وخدای ذو الجلال ستمکارلری سومز ذلك مذکور اولان اخبار
نتلوه علیك انی اوزکه اوقورز من الآیات والذکر الحکیم علامات نبوتدن وخلل
وصولندن محکم اولان قرآندن اولدوغی حالده کتوردیلرکه حضرت عیسانك کیفیت
احوالی قرآنده بیان اولنده وقد نصکره نجران شهرینه منسوب اولان نصاری لسان
اعتراضی اوزادوب دیدیلر ای محمد نیچون سن حضرت عیسی حقنده ناسوز سویلرسن
حضرت بیوردی حاشا که بن انی بیان نسنه ایله اکمش لوله‌یم اول ذات پالك تنکرینك
قولیدر وپیغمبریدر ومریم بتوله القا ایتدوکی کلمه‌ده دربو سوزدن غضبناك اولوب
دیدیلر قوالنی انسان متولد سنده لو لوردو انسان متولد سناك توالدنه بدرومادر
لازمدر وحضرت عیسی اول متولد نده کلادر پس حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب

بیوردی ان مثل عیسی عند الله تحقیقا که حضرتنك عیسانك صفتی تنکری قتنده کمثل آدم حضرت
آدمك صفتی کبیدر خلقه من تراب انك قالبنی توپراقدن تصویر ایتدی ثم قال له
صکره انکا دیدی کن روحله زنده اول فیکون درعقب روحله زنده اولدی
یعنی نته که حضرت آدم تنکرینك قدرتیله عادته مخالف بی پدر ومادر وجوده کلدی
حضرت عیسی محض قدرتله علی خلاف العاده بی پدر تولد ایتدی الحق من ربك
حضرت عیسانك احوالنده ویرلن درست خبر پروردکارکدن صادر اولمشدر فلا تکن
من الممترین پس اسباب شکدن اولمه یعنی اول دوغك یقین اوزره ثابت اول فمن حاجك
فیه پس هر کیم حضرت عیسانك خصوصنده سنکله مجادله ایدر من بعد ما جاءك من العلم
سکا کلان دانشدن صکره که عیسی علیه السلام قول وپیغمبردر فقل تعالوا انلره سویله
کلك ندع ابناءنا وابناءکم اوشاقلرمزی واوشاقلرکزی چاغرهلم ونساءنا ونساءکم
وقادینلرمزی وقادینلرکزی وانفسنا وانفسکم وجانلرمزی وجانلرکوزی ثم نبتهل
صکره دعا ونیازه اهتمام جهد ایدهلم فنجعل لعنة الله علی الکاذبین پس تنکرینك لعنت
ایتمسی یلانجیلر اوزره قیلهلم مروید درکه چون بو آیت نازل اولدی حضرت صلی الله علیه
وسلم وفد نجرانی ایستیوب بیوردی هرچند که سیزه دلیل ایراد ایدرم عناد اوزره مصر
اولورسیز شمدی کلك سزکله مباهله ایله مشغول اولهلم تا که صادق کاذبدن ومحق
مبطلدن ممتاز اوله نصارا اهل نجران بو کلامه راضی اولوب بر وقت ومکان تعیین
ایلدیلر اول وقت حلول ایدیجك حضرت صلی الله علیه وسلم امام حسینی قوجاغنه
الوب وامام حسنك اله یاپشوب چیقدی وحضرت فاطمة الزهرا اردنه دوشدی
وحضرت علی المرتضی انلرك عقبلرنده دوانه اولدی پس حضرت سرور کائنات اولاد
وانسابنه بیوردیکه چون بن دعا ایدرم سیز آمین سویلیه‌کوز آوبرسمتدن نصاری
دخی محل معهوده توجه ایتدیلر چون حضرت واهل بیتنی کوردیلر پاپازلری دیدی ای
نصاری جماعتی بر یوزلر مشاهده ایدیورم که تنکریدن بو طاغك قالقمسنی ایسترلرسه
بلاشك انلرك خواهشنی اجرا ایدر همان اولی بودرکه مباهله‌یی ترك ایدهلم
وعلی التحقیق بلورم که اکر انکله مباهله ایدرز بر نصرانی یر یوزنده قالمز نصاری
انك سوزینی قبول ایتدیلر وحضرت صلی الله علیه وسلمه تسلیم ایدوب عقد صلح
بونلر اوزره بغلدیلرکه هر سنه کندویه ایکی بیك قرمزی حله واوتوز زره جزیه
ویره‌لر پس حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی والذی نفسی بیده وفد نجران بمثله

مباهله ایتسیدیلر حق تعالی انلری مسخ ایدردی واوزلرنه بودره آتش اولوردی وجمله
نجران خلقی هلاك اولورلردی ان هذا لهو القصص الحق تحقیقا که بو سوز کندو در
درست خبر وما من اله الا الله وعبادته مستحق تنکریدن اوزکه هیچ بر معبود یوقدر
وان الله لهو العزیز الحکیم وعلی التحقیق ایزد عز وجل کندو در هر نسنه اوزره غلبه
ایدن ایشی کمال اوزره احکام ایدن فان تولوا پس اکر ترسالر مباهله ایتمکدن یوز چیوردولرسه
فان الله علیم بالمفسدین بی شك کیم حق تعالی بر ماز لك ایدنلرك حالنه داناد ر
قل یا اهل الکتاب سویله ای کتاب ایه سی اولانلر بو مقامده خطاب ترسالره در و بر
قوله مدینه نك یهودی دخی اکا داخلدر مضمون خطاب بوکه تعالوا الی کلمة
سواء بیننا وبینکم کلان اراءمزده واراکزده برابر اولمش بر سوزك طرفنه یعنی بر شیئه
که انك ایچنده جمله پیغمبرلر اختلاف ایتمدیلر واو سوز بودر که الا نعبد الا الله تنکریدن
اوزکه بر کیمسه یه عبادت ایتمیه لر ولا نشرك به شیئا وعبادتده اکا بر نسنه اورتاق
قیلمیه لر ولا یتخذ بعضنا بعضا اربابا من دون الله وحق سبحانه وتعالی انك عبادتندن
تجاوز ایدوب بربرلوکمز بربلوکی تنکریلر ایدنمیه لر بو سوز نصارانك ویهودك
ایدوکلرینه تعریضدر زیرا نصاری بوکلرینه سجود ایدوب دیرلردی کریت دیانتدن
بونلره اثر لاهوت حلول ایتدی ویهود احبارلرنك احداث ایتدوکی تحلیل وتحریمه
تابع اولدیلر فان تولوا پس اکر اهل کتاب بو سوزدن یوز چیوردورلرسه فقولوا اشهدوا
بانا مسلمون انلره سویلك شاهد اولك کیم علی التحقیق بیز مطیع ومنقاد اولمشوز
نقلدرکیم حضرت ابراهیم شاننده یهود ونصاری مباحثه ایتدیلر که یهود دیدیلر
ابراهیم علیه السلام بیزدندر ونصاری ادعا ایتدیلر که او بیزدندر پس پیغمبرك
حضورینه مرافعه یه چیقدیلر حق جل وعلا بو آیتی نزول ایدوب بیوردی یا اهل الکتاب
ای یهود ونصاری کروهی لم تحاجون فی ابراهیم نیچون ابراهیمك حضرتنده
مجادله ایدرسز وما انزلت التوریة والانجیل الا من بعده وحال بوکه توراة وانجیل
که سزك کتابلرکوزدر اینمدیلر الا ابراهیمدن صکره افلا تعقلون پس نیچون
سویلدکوز سوزی تامل ایتمزسز که محال اولان شیء ادعا ایدرسز ها انتم هؤلاء
اکاه اولك که سز اول کروه سز کیم حاججتم فیما لکم به علم خصومت ایتدکوز اول
شیئده که سزه اکا بر دانش وار یعنی توراة وانجیلده سزه ثابت اولان محمد المصطفانك
اوصافنده عناد یوزندن مجادله ایتدکوز فلم تحاجون فیما لیس لکم به علم پس نیچون مباحثه

ایدرسز بر نسنه ده که سزه اکا بر بیلکی یوقدر والله یعلم وحق سبحانه وتعالی مجادله
ایتدکوز شیئك حقیقتنی بیلور وانتم لا تعلمون وسز حقیقت الحاله بیلمزسز
ما کان ابراهیم یهودیا ولا نصرانیا حضرت ابراهیم علیه السلام نه جهود ونه ترسا
ایدی ولکن کان حنیفا مسلما ولیکن عقائد ردیه دن منحرف پاك موحد مطیع
ومنقاد ایدی وما کان من المشرکین وتنکریه اورتاق قیلان کیمسنه لردن دکل ایدی
ان اولی الناس بابراهیم تحقیقا که خلقك سزاوارراقی حضرت ابراهیمه للذین
اتبعوه انك ملتنه پیرو اولان عابدلردر وهذا النبی وبو پیغمبردخی والذین آمنوا
وبو پیغمبره ایمان کتورنلر دخی والله ولی المؤمنین وایزد جل جلاله ایمانه کلنلرك
اموریه متولیدر پس انلره یاردم ایدوب کندولره احسانی دکر ودت طائفة من
اهل الکتاب یهوددن بر کروه محبت ایتدیلر که لو یضلونکم سزی کمراه ایده لر
خطاب حضرت حذیفه یه و عماره در دنیا یهود انلری دینلرینه دعوت ایدوب طریق
حقدن آزدرمق ایستدیلر وما یضلون الا انفسهم وجانلرندن اوزکه بر کیمسه
آزدرمزلر وما یشعرون واول اضلالك کناهی کندولره اندن مخصوص اولدیغن
شعوری بیلمزلر یا اهل الکتاب ای یهود ونصاری جماعتی لم تکفرون بایات الله نیچون
توراة وانجیلده محمد المصطفانك نبوتی اوزره دلالت ایدن خدانك آیاتنی پوشیده
قیلدرسز وانتم تشهدون وحال بوکه سز شهادت ایدرسز که انلر تنکرینك
آیاتیدر یا اهل الکتاب لم تلبسون الحق بالباطل ای صاحب کتاب اولانلر نیچون
درست سوزی اصلی اولمیان سوزله قارشدردیسز وتکتمون الحق وحضرت
محمدك نبوت ونعتنی صلا دیسز وانتم تعلمون وحال بوکه سز بیلورسز که حقی
صاقلودسز وقالت طائفة من اهل الکتاب ویهوددن بر کروه دیدیلر و بو کروه
اون کشی ایدیلر بوکا اتفاق ایدوب دیدیلر کوندزك اولنده دین اسلامه داخل
اوله لم واخرنده انندن چیقوب دینمزه رجوع ایده لم بیزدن سؤال اولنجه که نیچون
بویله ایتدکوز بو عدنی کوروب جواب ویره لم که بیز دین اسلامه داخل اولدغمز
دنصکره احبار ورهبانمزله مجادله ومناظره ایتدك عاقبت بیزه روشن دلیل الله
ظاهر اولدیکه بزم دینمز حقدر ومحمدك دینی باطلدر وتوراتده مذکور اولان اخر
الزمان پیغمبری بو دکلدر حق سبحانه وتعالی مؤمنلری بو آیتله اکاه ایتدیکه انلردن
بر کروه بویله سویلشوب دیدیلر آمنوا بالذی انزل علی الذین آمنوا ایمانه کلانلر

صاقلادیسز

اوزره ایندرلن نسنه ایمان کتورك یعنی قرآنه ایمانکزی اظهار ایدك وجه النهار
کوندزك اولنده واکفروا اخره و کوندزك صوکنده انکا کافر اولك لعلهم یرجعون
شاید اسلامه کلوب دونمکز سببیله مسلمانلر دینلرندن دونرلر ولا تؤمنوا الا
لمن تبع دینکم و کوزده کزه ایمانکزی بر کیمسه یه اظهار ایتمك مکر بر کیمسه یه
که دینکزه تابع ایدی قل ان الهدی هدی الله بونلره یا محمد سویله علی التحقیق
رهنمالق تنکرینك رهنمالکیدر بو جمله معترضه در و ما بعدنده اولان کلام
اول کروهك تتمه کلامیدر که بیری بیرینه وصیت ایلدی ان یؤتی احد مثل ما اوتیتم
یعنی اظهار ایتمك که سیزه ویرلن شیئ کبی بر کیمسه یه ویریلور مکر سیزکله دین ات
اولانلره که انلره انی اظهار ایتمکده باك یوقدر وانی اهل اسلامه و مشرکلره افشا
ایتمك دیو انك افشاسی اهل اسلامه اسلام اوزره ثبات ویرور و مشرکلرك
ایمانه کلمسنه باعث اولور او یحاجوکم عند ربکم یا خود پروردکار کز قتنده
سزکله مخاصمه ایدرلر بونی دخی اتباع کردن اولمیانلره اظهار ایتمك قل ان
الفضل بید الله انلرك کمان ایتدوکی شیئ دلیل واضح ایله رد ایدوب سویله
علی التحقیق علم و حکمتده ارتقلق حضرتك دست تصرفنده در یؤتیه من یشاء
ایستدوکی کیمسنه یه انی ویرور والله واسع علیم و حق سبحانه و تعالی چوق
مرحمتلو در احسانه مستحق اولانه دانا در یختص برحمته من یشاء اسر کیمسنه ایستدوکی
کیمسنه یی مخصوص قیلدی والله ذو الفضل العظیم و ایزد ذو الجلال اولو ارتقلغك
ایه سیدر ومن اهل الکتاب من ان تأمنه بقنطار و اهل کتابدن شول کیمسه وار که اکر
کندوکی بر قنطاره که یوز بیکی حقه در امین قیلارسن یؤده الیك انی سکا تسلیم ایدر
عبد الله بن سلام کبی که قریشدن بر شخص یاننده بر قنطار التون امانت قودی
چون صاحبی کلوب استدی بلا توقف کندویه بالتمام تسلیم ایلدی ومنهم من ان
تأمنه بدینار و اهل کتابدن اول کیمسه وار که اکر کندوکی بر التونه امین ایدرسن لا یؤده
الیك سکا انی تسلیم ایتمز الا ما دمت علیه قائما مکر اول مدتده که تقاضی ایتمکه
باشی اوزره مداومت ایدوب دورسن فنحاص بن عازورا کبی که کندویه بر التونه
امانت ویره یلدیا انکار ایتدی ذلك بو خیانت انلردن اول جهتله صادر اولدیکه
بانهم قالوا لیس علینا فی الامیین سبیل علی التحقیق انلر دیدیلر اوز دینزه اولمیان
جماعتك خیانتنده بر کناه یوقدر زیرا معتقد اشقیاء یهود بو ایدیکه توراتی

اوقیان کیمسنه لرك مالی بیزه حلالدر دخی دیرلردی توراتده یازلمشدر که بیم دینمزه
مخالف اولانلره خیانت ایتمکز جائزدر و یقولون علی الله الکذب و تنکری تعالی اوزره
یلانی سویلرلر وهم یعلمون و حال بو که کندولر بیلورلر که یلانی سویلیورلر زیرا
هیچ بر ملتده خیانت ایتمك جائز اولمشدر بلی نفی ایتدوکلری شیئه رد در یعنی
اعتقاد ایتدوکلری کبی دکلدر که اوزرلرینه امی طائفه سنه خیانت ایتمکده کناه اولماز
بلکه البته اوزرلرینه اندن کناه اولور و حکم بودر که من اوفی بعهده واتقی هر کیم
ایتدوکی عهدی یرینه کتوروب پرهیز کارلق ایتدی حق سبحانه و تعالی انی سیور فان
الله یحب المتقین زیرا علی التحقیق خدای جل و علا پرهیز کارلری سیور ان
الذین یشترون بعهد الله تحقیقا شول کیمسه لر که تنکرینك پیمانی صاتارلر یعنی
پیغمبره ایمان کتورمکدن و امانتده وفا ایتمکدن اوزرلرینه الدانتعهدی تبدیل ایدرلر
وایمانهم و ایتدوکلری اندلری دخی ثمنا قلیلا بر از بهایه یعنی دنیای دنینك
منفعتنه اولئك اول کروه اول کیمسه لر که اول وصفله متصفدرلر لا خلاق لهم فی الاخرة
انلره اوبرجهانده نصیب یوقدر ولا یکلمهم الله و تنکری تعالی انلره سویلشوز
ولا ینظر الیهم یوم القیمة و قیامت کوننده انلره رحمت نظریله باقمز ولا یزکیهم
و انلری مدح ایتمز ولهم عذاب الیم و کندولره بر دردلی اشکنجه وار وان
منهم لفریقا و تحقیقا که جهودلردن بر کروه وار یعنی توراتی تحریف ایدنلر
یلوون السنتهم بالکتاب توراتك اوقومسیله دیللرینی دولاشدرورلر یعنی
ایتدوکلری تحریفاتی توراتده درست منزل اولان نسنه یه متشابه قیلدیلر لتحسبوه
من الکتاب تا کیم کمان ایده سز کیم اوقودوقلری شیئ توراتدندر وما هو من الکتاب
و حال بو که او توراتدن دکلدر و یقولون هو من عند الله و دیرلر اول سوز تنکرینك
قتندندر وما هو من عند الله و حال بو که او تنکری قتندن دکلدر و یقولون علی الله
الکذب و حق تعالی اوزره یلانی دیرلر انی ادعا ایتمکله وهم یعلمون والحالة
هذه کندولر بیلورلر کیم سوزلرنده یلانجیدرلر طائفه یهودك تحریفنی بیان
ایتدوکدنصکره نصاری طائفه سی حضرت عیسی حقنده ایتدوکلری افترایی دخی
وابطال ایدوب بیوردی ما کان لبشر بر انسانه صحیح و جائز دکل ایدی که
ان یؤتیه الله الکتاب حق سبحانه و تعالی انکا کتاب سماوی ویره والحکم و علم
و فضل خصوصنی والنبوة و پیغمبرلکی ثم یقول للناس صکره خلقه سویلیه

كونوا عبادا لی من دون الله تنكرینك قوللغندن بكا وتاپدوب بكا قوللر اولك ولكن
كونوا ربانيين ولیكن سوبلر علم وعمله كامللر اولك بما كنتم تعلمون الكتاب اول
سببله كه تنكریدن انيان كتابی خلقه اوكرتدردكوز وبما كنتم تدرسون واول
سببله كیم انی اوقودكوز دنیا تعلیم وتعلمك فائدهسی حقك وخیرك معرفتیدر
ولا يأمركم ان تتخذوا الملائكة والنبيين اربابا وپیغمبر اولان كیمسنه سیزه فرمان
ایتمزكه فرشتهلری تنكریلر ایدنسز سیز ايأمركم بالكفر ایا حقی پوشیده قیلمسین
سیزه فرمان ایدر بعد اذ انتم مسلمون اول وقتدنصكره كه سیز مطیع ومنقاد
اولمشسیز واذ اخذ الله ميثاق النبيين ویاد ایت اول وقتی كه ایزد عز وجل پیغمبرلر
عهد وپیمان الدیكه لما اتيتكم من كتاب وحكمة هر نه سیزه ویردم كتاب سماوی
معقوله سندنوانك فهمندن ثم جاءكم رسول مصدق لما معكم صكره سزكله اولان
كتابی تصدیق ایدیجی بر پیغمبر سیزه كلیجك لتؤمنن به ولتنصرنه البته اكا ایمان كتوروب
یاردم ایدهسیز قال ااقررتم واخذتم على ذلكم اصري حق تعالی انلره میثاق عرض
ایتدكدنصكره بیوردی بوكا اقرار ایدوب انك اوزره عهدی الدكوزمی قالوا اقررنا
سویلدیلر اكا مقر ومعترف اولدق قال فاشهدوا حق تعالی سویلدی پس بو اقرار اوزره
بیرمقدار كوز برمقدارا اوزره شاهد اولسوز وانا معكم من الشاهدين وبن كه تنكریم دخی
سزكله شاهدلردنم فمن تولى بعد ذلك پس هر كیم اول عهد وپیماندنصكره یوز دوندرسه
فاولئك هم الفاسقون اول كروه كندولردر عهد وپیمانك وفاسی دائرهسندن
چیقنلر افغير دين الله يبغون ایا بوزی چوروب خدانك دیننددن اوزكه بر دین
ایسترلر وله اسلم من فى السموات والارض وحال بوكه كوكلرده ویرده اولانلر
كندویه مطیع ومنقاد اولدیلر طوعا وكرها ارادتله وقورقیله اولدوقلری
حالده واليه ترجعون وانك جزاسی سمتنه دوكنی ویرلوزسیز قل سویله
یا محمد سن وتوابعك امنا بالله تنكرینك وحدانیتنه تصدیق كتوردك وما انزل
علينا واوز ذمته ایندرلن نسنهیه یعنی قران عظیم الشانه دخی ایمان كتوردك
وما انزل على ابراهيم واسمعيل واسحق ويعقوب والاسباط وحضرت ابراهیم اوزره واولادی
واولادنیك اولادی اوزره ایندرلن صحفه دخی تصدیق كتوردك وما اوتى موسى
وعيسى والنبيون من ربهم وحضرت كلیم الله ومسیح علیه السلام وسائر پیغمبرلر علیهم
السلام پروردكارلرندن ویرلدوكلری اشیایه دخی ایمان كتوردك لا نفرق بين

احد

احد منهم انلردن بریسنك وبریسنك اراسن ایرمزوز كه كیمسنین تصدیق
ایدوب كیمسنین تكذیب ایدز جملهلرینه ایمان كتوروز ونحن له مسلمون وبیز خدای
ذو الجلالك فرمانینه مطیع ومنقاد اولمشوز ومن يبتغ غير الاسلام دينا وهر كیم
دین اسلامدن اوزكه بر دین ایستر فلن يقبل منه هركز اندن اول دین قبول اولنماز
وهو فى الاخرة من الخاسرين وكندوسی اوبرجهانده اوتوزنلردندر كيف يهدي الله قوما
كفروا بعد ايمانهم نیجه حق سبحانه وتعالی بر جماعته دوغری یول كوستره كه ایمانه كلدوكلرندنصكره
كافر اولدیلر وشهدوا ان الرسول حق وپیغمبر حق اولدغنی شهادت ایتدوكلرندنصكره
وجاءهم البينات واشكارا اولان دلیللر كندولره كلدكدنصكره والله لا يهدي القوم
الظالمين وایزد عز وجل ستمكار اولان جماعته هدایت ایتمز بو ایتلر اول اون ایكی نفر
حقنده نازل اولدیكه اول اسلامه كلوب صكره مرتد اولوب مكهیه كیتدیلر فاولئك
اول مرتد اولان كروه جزاؤهم ان عليهم لعنة الله سزالری بودركه اوزرلرینه تنكرینك
لعنتی ایمسی اولور یعنی على التحقيق خدای عز وجل انلری رحمتندن دور قیلدر والملائكة
وفرشتهلرك لعنتی ایمسی انلرك اوزرینهدر یعنی ملائكه انلردن بیزار اولورلر
والناس اجمعين وجمیع ادمیلرك لعنتی ایمسی انلرك اوزرینهدر یعنی انلره مذلت
ایدرلر خالدين فيها اول لعنتك اثرنده كه عقوبتدر همیشه اقامت ایتمشلر لا يخفف
عنهم العذاب كندولردن اشكنجهیی یونكلتمز ولا هم ينظرون ونه كندولره مهل اولنورلر
كه عذابلری تاخیر اولوب بر راحت بولهلر الا الذين تابوا من بعد ذلك مكر شول
كیمسنهلر كه ارتداددنصكره توبه ایدوب ایمانه رجوع ایتدیلر واصلحوا وایتدوكلری
فسادی ایولكه تبدیل ایتدیلر فان الله غفور رحيم بی شبهه كیم كناه ایدوب توبه
ایدنلره حق تعالی مغفرت ایدوب كندولرینی اسیركر كتوردیلركه حارث بن سوید كه
اول مرتد اولان اون ایكی نفرك بریدی مسلمان اولان قرنداشی جلاسه كندویه بو
ایتلری برامین كیمسنهنك ایله كوندردی حارث ایتلری اوقودوقدنصكره اول
امینه سویلدیكه بن هركز سندن یلانی ایشتمدم وقرنداشمدن دخی ونیم قتمده
محققدركه برادرم پیغمبر اوستنه افترا ایتمز وپیغمبر حاشا كه حق تعالی اوزره كذب
ایدوب سویلیه پس پیجنبن توبهدن نا امید اولمیم همان خلوص اوزره توبه ایدوب
مدینه منورهیه یوندوندی واول اشناده قلان اون بیر نفره بو ایتلری اوقودی
انلر دیدیلر بیز بونده اقامت ایدرز اكر محمد مغلوب اولور بیز بولدیشلرمزله

بولنمشی اولوردی واکر غالب کلوردی توبه ایدوب اسلامی اظهار ایدردی حق تعالی بوآیتی
منزل ایدوب بیوردی **ان الذین کفروا بعد ایمانهم** تحقیقا شول کیمسه لر که ایمان
کتوردوکلرندنصکره کفر ایتدیلر **ثم ازدادوا کفرا** صکره کفر اوزره ثابت اولدوقلرندن
کفری آرتردیلر **لن تقبل توبتهم** هرکز توبه لری قبول اولنماز **واولئک هم الضالون**
واول کروه کندولردر ازغونلر **ان الذین کفروا** تحقیقا شول کیمسه لر که کفر
ایتدیلر **وماتوا وهم کفار** واولدیلر وحال بوکه کندولر ایمانسیزدرلر **فلن
یقبل من احدهم ملء الارض ذهبا** هرکز بیرلرندن یر دولسی التون قبول اولنماز
ولو افتدی به واکر انکله جاننی عذابدن قورترمق ایستدی یعنی کافر اولان
شخص دونیا مشرقدن مغربه دکن دوی زمینی التونله دولدروب ویره
جهنم عذابندن جاننه فدا اولمق ایچون کندوسندن مقبول اولمیوب قورتلمز
اولئک اول کروه که کفر اوزره مرد اولدیلر **لهم عذاب الیم** کندولره بردردلی
اشکنجه وار **وما لهم من ناصرین** وانلره هیچ یاردمجیلر اولماز **لن تنالوا البر**
هرکز ایولکه نائل اولمزسیز **حتی تنفقوا مما تحبون** سیودککز اشیادن تصدق
ایتمینجه دکن مروید رکیم بوآیت نازل اولدی ابوطلحة رضی الله عنه پیغمبرک حضورنه
کلوب سویلدی یارسول الله اموالمدن بکا زیاده سیوکلی اولان شی بیرحا نام باغمدر
پس ایستدوکک نسنه یه انی صرف ایله حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی نه کوزل
کلامدیدک اوبر قزنجلو مالدر اولی وانسب اودرکه انی اقاربکه بذل ایدرسن
وحضرت صلی الله علیه وسلم ابوطلحه یه اول جهتدن انکله فرمان ایتدی زیرا انلره
ویرمسی صدقه دروصله رحم **وما تنفقوا من شیء** وزاد مقوله سندن هرنسنه یی
که انفاق ایدرسیز خواه ازخواه چوق **فان الله به علیم** بلاشک حق سبحانه
وتعالی اکا داناد **کل الطعام کان حلا لبنی اسرائیل** دوکلی ییجک نسنه لر یعقوبک
اوشاقلرینه حلال ایدی **الا ما حرم اسرائیل علی نفسه** انجق اول نسنه که حضرت
یعقوب کندوجانی اوزره انی حرام قیلدی واول بوکونه اولمشدی که حضرت یعقوب
علیه السلامه برخسته لک عارض اولوب سویلدی اکر حق تعالی بکا بوخسته لکدن
شفا ویرور بکا غایتله سیوکلی اولان طعامی اوزرمه حرام ایدرم پس شفا خانه
الهیه دن اوذونز نسیم لطف اسوب صحت بولدی پس دوه نک اتنی وسوتنی که
کندویه زیاده سیوکلیدی اوندنسز تحریم ایلدی یهود دخی اکا متابعت ایدوب

الجزؤ

اوذلونزانی حرام ایتدیلر ودیدیلر کیم توراتده بونلرک تحریمی وارد اولمشدر حق تعالی
اونلرینه بوسوزی رد ایتدی که انی حضرت یعقوب اوزونه تحریم ایتدی **من قبل
ان تنزل التوریة** تورات ایندرلمدن اسبق پس بوسوز اوزره اصرار ایدرلرسه
قل فأتوا بالتوریة فاتلوها سویله پس توراتی کتورک اوقیک انده اولان آیات تحریمی
اوقیک **ان کنتم صادقین** اکر کرچک سویلیجیلر ایسه کوز منقولدرکیم حضرت
کندولره دیدکده توراتی کتورک حیران ومبهوت اولوب کتورمکه جرأت ایتمدیلر
فمن افتری علی الله الکذب پس هرکیم تنکری تعالی اوزره یلان بغلادی **من بعد
ذلک** دلیل ایله الزام اولندقدنصکره **فاولئک هم الظالمون** اول مفتری
جماعت کندولردر ستمکار اولانلر زیرا انلر انصافی ترک ایتدیلر وانصافی ترک
ایتمک چوق عظیم ستمدر **قل صدق الله** سویله تحریمک خبرنده حق تعالانک
سوزی کرچک ایدی ویهودک سوزی یلان ایدی **فاتبعوا ملة ابراهیم** پس حضرت
خلیل الهک ملتنه پیرولک ایدک **حنیفا** حضرت ابراهیمک حالنه بیاندر
یعنی حضرت ابراهیم ادیان باطله دن مائل دین اسلام اوزره مستقیم ایدی **وما
کان من المشرکین** وتنکریه اورتاق قتانلردن دکل ایدی **ان اول بیت وضع للناس**
تحقیقا کیم دوی زمینده اول قویلان خانه خلقات عبادتیچون **للذی ببکة** اول
خانه در که مکه شهری درونده که مکه اول شهرک ادیدر بکه دخی انک اسمیدر
مبارکا چوق خیرلو اولدوغنده **وهدی للعالمین** وخلق ایچون هدایت
اولدوغی حالده زیرا قبله لری ومتعبدکاهلری اودر **فیه آیات بینات** ایچنده
آشکارا نشانلر وار **مقام ابراهیم** اول نشانلرک بیری حضرت خلیل الهک
دوردوغی یردر واو بر پاک طاشدر که حضرت ابراهیم علیه السلام دبانینک اثری
ایچنده در **ومن دخله کان آمنا** وهرکیم اکا کیردی قتل وغارتدن امین اولور
یعنی بر کناهکار که کعبه مکرمه یه التجا ایدر مادام که بیت ایچنده در دست
تعرض اندن کوتاه اولور **ولله علی الناس حج البیت** والله ایچون بیت شریفک
زیارتنی قصد ایتمک خلق اوزره واجبدر **من استطاع الیه سبیلا** اول
کیمسه اوزره واجبدر که اکا یول بولمغه قدرتی اوله **ومن کفر** وهرکیم که کفر
ایده یعنی حج ایتمز بیلمکک کرک کیم حجی ترک ایدنک کناهی تعظیم ایتمک ایچون
اندن کفر عنوانیله تعبیر اولندی **فان الله غنی عن العالمین** بی شبهه که تنکری

تعالی خلقك حجتندن عنیددر قل یا اهل الکتاب لم تکفرون بایات الله سویله یا محمد
ای کتاب ایه سی اولان کروه نیچون تنکرینك عقلی ونقلی نشانلرین انکار ایدرسیز
والله شهید علی ما تعملون واول ذو الجلال ایشلدیککز ایشلره کمال اوزره مطلعدر
قل یا اهل الکتاب لم تصدون عن سبیل الله من امن سویله ای ارباب کتاب
اولانلر نیچون تنکرینك یولندن ایمانه کلانلری منع ایدرسیز تبغونها عوجا اول
حالده کیم تنکرینك یولنه اکریلك طلب ایدرسیز وانتم شهداء وسیز اهل اطلاع سیز
کیم اول تنکرینك یولیدر واندن خلقی منع ایتمك ضلالت واضلالدر وما الله بغافل
عما تعملون وحق سبحانه وتعالی ایشلدیککز ایشدن بی خبر دکلدر یا ایها الذین
امنوا ان تطیعوا فریقا من الذین اوتوا الکتاب ای ایمانه کلان کیمسه لر اکر توراة ویرلن
کیمسه لردن بر بلوکه اطاعت ایدرسیز یردوکم بعد ایمانکم کافرین ایمانه کلدککزدن
صکره سیزی ایمانکزدن دوندرورلر بو ایت اوس وخزرجك بر کروهی حقنده نازل
اولدی کوردیلرکه ایکی طائفه دن بیچ کیمسنه اوتوروب خلوص اوزره صحبت
ایدیورلردی شاس بن قیس یهودی اونلرك نه کچوب انلرك الفت ومودتلرین
مشاهده ایدوب کندویه غیظ عظیم حاصل اولدی پس بر یهودی اوغلانه امر
ایتدیکه واروب یانلرنده اوتورم اندن صکره بعاث وقعه سنك کونی که ایچنده اوس اهله
خزرجك عظیم جنکلری اولوب صکره غلبه اوس طائفه سنه اولدی کندولره شتوبلیه
وانك حقنده سویلنان اشعاری اوقویه اول دخی کلوب اول خبیثك سفارشنی
اجرا ایدوب اوسك مدحنده وخزرجیلرك ذمنده سویلنان اشعاری اوقودی
اول کلامی خزرجیلرك اسماعنه ایرشنجه الملرندن اوس طائفه سنی شتم ایتدیلر
اوس دخی انی تحمل ایتمیوب خزرجیلری سوکدیلر ایکی طائفه نك اراسنده اتش فتنه
شعله لندی مفاخره یه باشلدیلر اندن مشاجره یه واصل اولدیلر ایکی طرفك
دلاورلری سلاحه یاپیشوب جنکی استدعا ایتدیلر سرور کائنات خبر اولندی
همان معرکه لرینه یتشوب ایتدوکلری ایشدن اوتری کندولرین تعنیف ایتدی علی الفور
کندولره نمایان اولدیکیم اول ایش بر اغواء شیطان ایمش همان بری بریله قوجاقلشوب
ایتدوکلری ایشدن استغفار ایدوب حضرته دوندیلر پس اول ایت نازل اولدی
دخی حق تعالی انلری تعنیف ایدوب بیوردی وکیف تکفرون ونیجه کافر اولورسیز
وانتم تتلی علیکم ایات الله وحال بوکه سیزه ای کروه انصار اوندکزم اوقنور

خدانك

خدانك ایاتی وفیکم رسوله واراکزده در خدانك پیغمبری ومن یعتصم بالله وهر
کیم تنکرینك دیننه یاپشوب التجا ایدر فقد هدی الی صراط مستقیم بی شبهه کیم
بر دوغری یوله هدایت اولندی یا ایها الذین امنوا ای ایمانه کلان کیمسه لر اتقوا
الله تنکریدن خوف ایدك حق تقاته اندن درست خوف ایتمککز یعنی طاقتکزی
ولدیغنك قیامنده و محرماتندن اجتناب ایتمکه صرف ایدك ولا تموتن الا وانتم مسلمون
واولمك الا اول حالده که سیز اهل ایمان سیز یعنی اسلام اوزره ثابت اولك بر حد
دکن که موت سیزه کلدکده دین اسلام اوزره سیزی بوله واعتصموا بحبل الله
جمیعا وخدانك کتابنه قوکوز یاپشك ولا تفرقوا وحقدن ایرلمك واذکروا
نعمة الله علیکم واوندکزه اولان تنکرینك احسانینی یاده کتورك اذ کنتم
اعداء فنجی جاهلیه عصرنده دشمنلر ایدکوز فالف بین قلوبکم پس کوکللرکوز
اراسنده اسلام سببیله الفت صالدی فاصبحتم بنعمته اخوانا در عقب
انك لطف وکرمیله قرنداشلر اولدکوز یعنی کوپادشمنلك ایله احتشاملنشدکوز
بعده انك لطفیله قرنداشلر صباحلدکوز وکنتم علی شفا حفرة من النار واتشدن
بر چقورك کناری اوزره ایدکوز فانقذکم منها پس حق تعالی سیزی اول اتشدن
قورتردی کذلک یبین الله لکم ایاته بویله که حق تعالی حالکزی بیان ایتدی دلائل
وحدانیتی سیزه اشکار ایدر لعلکم تهتدون تا که سیز دوغری یول اوزره ثابت
اوله سیز ولتکن منکم امة وسیزدن بر جماعت اولسون که یدعون الی الخیر
ایولك ایتمکه خلقی دعوت ایدرلر ویامرون بالمعروف وشرعا مستحسن اولان
ایشك ایشلمه سن خلقه فرمان ایدرلر وینهون عن المنکر وشرعا مستقبح
اولان انسادن خلقی منع ایدرلر واولئك واول جماعت که امر بالمعروف ایدوب
منکردن نهی ایدرلر هم المفلحون کندولر در مختلردن کمال اوزره قورتلنلر
ولا تکونوا کالذین تفرقوا واولمك شول کیمسه لر کبی که عداوت سببیله
پراکنده اولدیلر واختلفوا من بعد ما جاءهم البینات وروشن دلیللر کندولره کلدکدن
صکره مختلف اولدیلر واولئك واول کروه که پراکنده اولوب مختلف اولدیلر
لهم عذاب عظیم انلره بر زرلو اشکنجه اولور یوم تبیض وجوه وتسود وجوه
بر کونده که بر مقدار یوزلر اق اولور و بر مقدار یوزلر قرا اولور فاما الذین اسودت وجوههم
اکفرتم بعد ایمانکم پس اما شول کیمسه لرکه یوزلری قرا اولندی کندولره

دینلو ایمان کتوردکدنصکره کافر اولدکوزمی بو استفهام توبیخ ایچوندر
یعنی نیچون ایماندنصکره کافر اولدکوز فذوقوا العذاب پس اشکنجه نك
چاشنیسن الك بما کنتم تکفرون اول سبیله که ایماندنصکره کفر ایدردکوز
واما الذین ابیضت وجوههم واما شول کیمسه لرکه یوزلری اق اولدی ففی رحمة
الله تنکرینك رحمتنده یعنی بهشت برینده اولورلر هم فیها خالدون کندولر
ایچنده على الدوام اقامت ایتمشلر تلك ایات الله بو سورهده مذکور اولان
اخبار خدانك ایاتیدر نتلوها علیك وحیك وساطتیله اوزرکه انلری
اوقورز بالحق دوغرولغیله وما الله یرید ظلما للعالمین وحق تعالى انس وجنه ستم
ایتمسنی استمز وجرمسیز عقوبت ایتمز ولله ما فی السموات وکوکلرده اولان
فرشته لر واخترلر خدایه مملوکدرلر وما فی الارض ویرده اولان مخلوقات دخی
والى الله ترجع الامور وایشلر خدای عز وجلك فرماننه دونمش قیلنور
کنتم خیر امة سیز برکوزل کروه ایدکوزکه اخرجت للناس خلوتخانه
غیبدن خلق ایچون چیقمش قیلندی تأمرون بالمعروف شرعا مستحسن اولان
شیئك ایشلمسنی خلقه فرمان ایدرسز وتنهون عن المنکر وشرعا مستقبح
اولان ایشك ایشلمهسندن خلقی منع ایدرسیز وتؤمنون بالله وتنکرینك
وحدانیتنه على وجه التحقیق ایمان کتوردرسیز ولو امن اهل الکتاب واکر
اهل کتاب حضرت محمد المصطفانك نبوتنی تصدیق ایتسیدیلر لکان خیرا لهم
البتة کندولره ایو اولوردی منهم المؤمنون بعضلری اهل ایماندرلر
واکثرهم الفاسقون وچوقلری دینك دائره سندن طشره اولمشلردر لن
یضروکم الا اذى اهل کتاب سیزه ضرر یتشترمزلر مکر اینجیتمك سوکك
وتهدید کبی وان یقاتلوکم واکر سیزکله جنك ایدرلرسه یولوکم الادبار
اردلرین سیزه دوندرورلر یعنی جنك ایدرلرسه قارشو دورمزلر یوز چیوروب
فرار ایدرلر ثم لا ینصرون صکره یاردم اولنمازلر ضربت علیهم الذلة یهود
اوزرینه خوارلك وضع اولندی اینما ثقفوا قنده بولنسه لر الا بحبل
من الله وحبل من الناس اعم احوالدن استثنادر یعنی تنکرینك اوزرلرینه
خوارلك وضع اولندی مکر اول حالدرکه خدانك عهدیله ومؤمنلرك امانیله
معتصم اوله لر وباءو بغضب من الله وتنکریدن بر خشمله دوندیلر وضربت

علیهم المسکنة وحقیرلك جمیع وجودلرین قابلدی ذلك مذکور اولان
خوارلك ومسکنت وتنکرینك خشمی اوزرلرینه اول سبیله اولدی که بانهم کانوا
یکفرون بایات الله بلاشبهه انلر تنکرینك نشانلرینه کفر ایدرلردی
ویقتلون الانبیاء بغیر حق وپیغمبرلری ناحق یره اولدیرورلردی ذلك بما عصوا
وکانوا یعتدون بو کفر وقتل اول سبیله انلردن صادر اولدیکه حقك فرماننه
مخالفت ایتدیلر وحدود شرعیه یی تجاوز ایدرلردی لیسوا سواء ارباب کتاب
اولانلر برابر دکلدرلر من اهل الکتاب امة قائمة اهل کتابدن برکروه وارکه
دینلری اوزرینه دورمشلردر وانلر اول طائفه درلرکه محمد المصطفانك نبوتنه
اقرار ایدوب ایمانه کلدیلر یتلون ایات الله اناء اللیل تنکرینك کلامین کیجهنك
ساعتلرنده اوقورلر وهم یسجدون وکندولر نماز قیلورلر یؤمنون بالله والیوم
الاخر تنکرینك وحدانیتنه وروز جزانك اولمه سنه تصدیق کتوردرلر ویأمرون
بالمعروف وخلقه محمد المصطفانك متابعه سنه امر ایدرلر وینهون عن
المنکر وخلقی حضرتك تکذیبندن منع ایدرلر ویسارعون فی الخیرات وکوزل
اعماللك ادراکا بنده شتابله سعی ایدرلر واولئك من الصالحین واول کروه که بو
صفاتله موصوفدرلر ایولر زمره سندن معدوددرلر وما یفعلوا من خیر
فلن یکفروه وکوزل ایشدن هرنه ایشلرلرسه ثوابی نقصان اولنماز بالتمام کندولره
واصل اولور والله علیم بالمتقین وخدای لایزال پرهیزکارلرك ایشنه کمال اوزره
داناد ر ان الذین کفروا تحقیقا که محمد المصطفانك نبوتنه کفر ایدنلر لن تغنی
عنهم اموالهم ولا اولادهم من الله شیئا اموالری که قوت قلبلریدی واوشاقلری
که انلرله استظهار ایدرلردی تنکرینك عذابندن بر آزلننسه کندولردن دفع ایتمز
واولئك اصحاب النار واول کروه دوزخك اهللریدر هم فیها خالدون کندولردر
انك ایچنده همیشه اقامت ایدیجیلر مثل ما ینفقون فی هذه الحیوة الدنیا
یهود صرف قیلدوقلری شیئك صفتی فانی اولان زندکانیلکده کمثل ریح
فیها صر بر یلك صفتی کبیدرکه ایچنده قتی صاووق وار اصابت حرث قوم
ظلموا انفسهم فاهلکته کفر ومعصیتله جانلرینه ستم ایتمش بربلوکك اکیننه
دکوب انی نابود قیلدی مراد انفاق ایتدوکلری شیئك تشبیهی ضایع اولمقلقده
بر کفارك اکیننه که صاووق یل انی نابود ایدوب نه دنیاده ونه اخرتده کندولره

نفع ایتدی وما ظلمهم الله وایزد متعال انلره ستم ایتمدی ولکن انفسهم یظلمون
ولیکن کندولر جانلرینه ستم ایدرلر یا ایها الذین امنوا لا تتخذوا بطانة
من دونکم ایمانه کلان کیمسنه لر مسلمانلردن اوزکه اولان اشخاصی مخفی دوست
ایدینمک لا یالونکم خبالا اول اشخاص سیزه ضرر ایصال ایتمده تقصیر ایتمزلر
ودوا ما عنتم زحمت ومشقتکزی ارزو ایتدیلر قد بدت البغضاء من افواههم
بی شبهه کیم اغزلرندن عداوت اشکار اولدی یعنی سیزه شدت بغضلرندن
نفسلرینی ضبط ایدمزلر سوزلرندن سیزه ایتدوکلری دشنملك فهم اولنور
وما تخفی صدورهم اکبر وسینه لری صاقلدوغی عداوت اغزلرندن اشکار اولان
عداوتدن بیوك کدر قد بینا لکم الایات بی شبهه کیم سیزه نشانلری ظاهر
قلدی ان کنتم تعقلون اکر سیزه بیان اولنان نسنه یی فهم ایدرده کوز
ها انتم اولاء اکاه اولك ای بیکانه لر صحبتنده خطا ایدن جماعت سیز اول کیمسه لر سیز
که تحبونهم انلری سورسیز ولا یحبونکم وانلر سیزی سومزلر وتؤمنون
بالکتاب کله وتکریدن اینان قمو کتاب قسمنه ایمان کتوردسیز وانلر
بعض کتابلری انکار ایدرلر پس انلره نیچون محبت ایدرسیز واذا لقوکم قالوا
امنا وقچن سیزکله بولشورلر نفاق یوزندن دیرلر که بیز ایمانه کلدك
واذا خلوا عضوا علیکم الانامل من الغیظ وقچن تنها اولورلر اوزرکزه اجغلرندن
برمقلرینك اوجلرینی اصورلر قل موتوا بغیظکم بو منافقلره سویله یا محمد
اجغکوزله اولك ان الله علیم بذات الصدور که بی شبهه حق جل وعلا سینه لرده
مخفی اولان اشیایه داناد پس سینه لرنزه اولان حقد وحسدکزی بیلور
ان تمسسکم حسنة تسؤهم اکر سیزه بر ایولك دکر اول ایولك بدلك عارض
اولور انکله دلشاد اولورلر وان تصبروا وتتقوا واکر صبر ایدوب پرهیز
ایدرسیز لا یضرکم کیدهم شیئا مکر وحیله لری سیزه بر نسنه زیان ایتمز
ان الله بما تعملون محیط تحقیقا که الله تعالانك علمی صبر وتقوادن
ایتدکلکزی نسنه یی قابلمشدر کوردیلر که هجرتك اوچنجی سنه سنك ماه
شوالك اون ایکنجی کونیده ابو سفیان برخیلی جمعیتله سرور کائناتله جنك
ایتمك ایچون مدینه اطرافنده احد نام طاغك قربنده قوندی حضرت صلی الله علیه
وسلم ایستدیکه مدینه منورده توقف ایدوب انلرله انده جنك ایده اول کروه

وان تصبکم سیئة یفرحوا بها
واکر سیزه بر بدلك عارض اولور
انکله دلشاد اولورلر

که بدر

که بدر وقعه سنده حاضر دکل ایدیلر حضرت صلی الله علیه وسلم مهاجرین وانصاردن
بیك شخصله جنك ایتمکه توجه ایتدی اثناء طریقده عبد الله بن ابی اوچ یوز منافقله
کیرویه دوندی سرور کائنات یدی یوز کیمسنه ایله دشمنك مواجهه سنه
کیتدی احد طاغنه ابو شیحه عبد الله بن خبیری الّی کمانداراوزره سردار ایدوب طاغ
مزبورك رخنه سنك محافظه سنه تعیین ایدوب کندولره غایتله سفارش
ایتدیکه اکر غالب واکر مغلوب اولورسیز مکانکزدن حرکت ایتمك پس حضرت صلی الله
علیه وسلم نفس نفیسه سیله لشکر همایونك صفوفنی تسویه ایتدی وبو ایش صباح
وقتنده اولمشدی نته که حق تعالی بیوردی واذ غدوت من اهلك ویاد ایت اول
وقتی که حضرت عایشه نك حجره سندن صباح وقتنده واردك تبوئ المؤمنین مقاعد
للقتال ایمانه کلان کیمسنه لره جنك ایچون مکانلر تهیئه ایدردك والله سمیع
وایزد جل جلاله جنك ایچون چیقمغی حصوصنده سویلدکوکز سوزی کال اوزره ایشیدر
علیم نیتلرکزی ایو بیلور اذ همت طائفتان منکم ان تفشلا وقچن سیزدن ایکی جماعت یوزلمغه
قصد ایتدیلر وانلر خزرج قبیله سندن بنو سلمه واوسدن بنو حارثه که انلر عسکرك
ایکی قنادیدی وقچن عبد الله بن ابی ارباب نفاقله دوندی دونمك ایستدیلر صکره
الله تعالی کندولرین اول وسوسه شیطانیه دن حفظ ایدوب پیغمبرله جنکه
واردیلر والله ولیهما وحق سبحانه وتعالی اول ایکی طائفه نك ناصریدر که کندولرین
اول ایشدن حفظ ایتدی وعلی الله فلیتوکل المؤمنون وایزد ذو الجلال اوزره اهل
ایمان اولانلر اعتماد ایتسون ولقد نصرکم الله ببدر وبی شك حق جل وعلا
سیزه بدر وقعه سنده یاردم ایتدی که دشمنلرکوز اوزره غلبه ایتدکوز
وانتم اذلة وحال بو که سیز خوار وحقیر ایدکوز فاتقوا الله پس تکریدن خوف
ایدك لعلکم تشکرون تا که سیز نصرتك نعمتنه شکر ایدرسیز اذ تقول للمؤمنین
نصر لفظنه متعلقدر یعنی سیزه یاردم ایتدی اول دم که مؤمنلره سویلر ایدك
الن یکفیکم ان یمدکم ربکم سیزه کفایت ایتمزمی که پروردکارکز سیزه مدد
ایده بثلثة الاف من الملائکة فرشته لردن اوچ بیك کیمسنه ایله منزلین
عالم بالادن ایندرلمشلر بلی نفیدن صکره واقع اولان کلامی ایجاب ایدر یعنی
حق تعالانك امدادی اوچ بیك ملك ایله سیزه کفایت بو وعدی کندولره ایتدکدن
صکره صبر وتقوی اوزره مددی زیاده ایتمکه دخی وعد ایدوب بیوردی ان تصبروا

ونتقوا اگر جنکده صبر ایدوب حضرتك سوزینه مخالفت ایتمکدن پرهیز ایدرسکز
ویأتوكم من فورهم هذا و دشمنلرکوز بو ساعتلرندن سیزه کلورلر یمددكم ربكم
پروردکارکوز سیزه مدد ایدر بخمسة آلاف من الملائكة فرشته لردن بیش بیك
ایله مسومین علامتلی اولدوقلری حالده وما جعله الله الا بشری لكم و حق سبحانه
وتعالی بو مددی ایتمدی الا که سیزه بر مژده اوله ولتطمئن قلوبكم به و تاکه کوکللرکوز
انکله آرام پیدا ایده وما النصر الا من عند الله و یاردم هیچ بر کیمسه نك قتندن
دکلدر الا تنکرینك قتندن العزیز هر کیمسه اوزره غالب اولان الحكیم ایشی کما ینبغی
محکم ایدن لیقطع طرفا من الذین كفروا نصر لفظنه متعلقدر یعنی بدر وقعه سنده
سیزه یاردم ایتدی تاکه کفر ایدن کیمسه لرك بر کروهن نابود قیله او یكبتهم یا انلری
خوار و حقیر ایده فینقلبوا خائبین پس دونرلر بی بهره و نا امید اولدوقلری حالده
بلکه حق تعالی احد وقعه سی ایله سنده بدرك وقعه سی اول جهتله اکدی تاکه صحابهٔ
کرام صبوله شکر اراسنده اوله لردیر ایدر جنکده ظفر و غنیمت وار ایدی وانك
مقتضاسی شکردر و احد جنکنده قتل و مغلوبیت وار ایدی وانك مقتضاسی صبردر
و احد وقعه سی علی طریق الاجمال بو کونه اولدی که تسویهٔ صفین اولدقده محاربه یه
باشلیوب لشکر قریش فراره یوز دوندیلر حضرتك لشکری نهب و غارته دوشدی
احد طاغنك رخنه سنی بکلیان تیراندازلر بونی کورنجك نهب و غارته سکردیلر
سردارلری عبد الله بن جبیر هر چند که کندولرین منع ایتدی قبول ایتمدیلر انجق
کندوسی بر قاچ نفر ایله توقف ایتدی لشکر منکوب رخنه یی خالی بولیجق لشکر اسلام
اوزرینه دونوب عبد الله بن جبیری نفرلری ایله شهید ایتدیلر و بو وقعه ده حضرتك
مبارك دیشی شهید اولدی و عمیسی حضرت حمزه دخی شهید اولدی لیس لك
من الامر شیء ایشدن سکا عائد بر نسنه یوقدر زیرا عالمده هر نه صادر اولور
حق سبحانه و تعالینك ارادتیله در بو جمله معترضه در او یتوب علیهم او یعذبهم
لیقطع اوزرینه معطوفدر و معنی بویله اولور حق تعالی سیزه دورت شیئك بریله
کنار اوزرینه نصرت ویرور یا انلرك برلرینك قتلیله دکن دولتلرین منهدم قیلار
یا حنك محلنده منهزم اولوب خائب و خاسر دونرلر یا حق تعالی اونلرك توبه
ایدر اکر اسلامه کلورلر یا کندولرین جهنم آتشنده معذب ایدر کفر اوزره اصرار
ایدرلر ایسه فانهم ظالمون که علی التحقیق انلر ستمکاردرلر پس ستملری سببیله

معذب اولورلر ولله ما فی السموات وما فی الارض و کوکلرده و یرده اولان مخلوقات خدای
ذو الجلالك مملوکدرلر پس جمله ایشی فرماننه راجعدر یغفر لمن یشاء ایستدوکی
کیمسه نك کناهن عفو ایدر و یعذب من یشاء و ایستدوکی کیمسه یی معذب قیلار
والله غفور رحیم و حق سبحانه و تعالی قوللرنك کناهن پوشیده ایدوب غایتیله
کندولرین اسیرکر یا ایها الذین آمنوا لا تأكلوا الربا اضعافا مضاعفة ای ایمانه
کلان کیمسنه لر مال ربایی بر قاچ قات ییمك مردیدر که جاهلیه عصرنده بر شخص بر وقت
معینه دك بر شخصه دین ویردکده اول وقت حلول ایدوب مدیون بورجنی ادا
ایتمیجك دائن اولان کیمسنه مدتی و ربایی بر قات دخی ایدردی بو منوال اوزره هر
وعده که حلول ایدوب انجه سن الزمسه اوبیجه ایسلردی که بر آز شیئله مدیونك
جمیع مالنی جلب ایدردی واتقوا الله و نهی اولندیغوز نسنه نك ارتکابنده تنکریدن
خوف ایدك لعلكم تفلحون شاید سیز خدانك غضبندن قورتلوب رضاسنه
نائل اوله سیز واتقوا النار التی اعدت للكافرین و کفار ایچون اماده قیلنان آتشدن احتراز
ایدك یعنی انلرك ایشلد وکلری ایشلردن احتراز ایتمکله انلره اماده قیلنان آتشدن
کندوکزی صاقنوك واطیعوا الله والرسول و خدایه و پیغمبره فرمان ایتدوکلری ایشده
اطاعت ایدك لعلكم ترحمون شاید سیز تنکرینك رحمتنه مظهر قیلنه سیز وسارعوا
الی مغفرة من ربكم و دخی پروردکارکوزدن صدور ایتمش بر مغفرتك سببی
سمتنه عجله ایله وارك وجنة عرضها السموات والارض و بر بهشتك طرفنه عجله ایله
کیدك که انك اینی کوکلر و یردر بو آیتك تفسیرنده حضرت عبد الله بن عباسدن
بو کونه روایت اولندیکه اکر یدی کوك و یدی یر بربرینه اولاشلور بهشت جاودانك
مساحه عرضی انك کبی کلور اعدت للمتقین شرکدن پرهیز کار اولانلره اماده
قیلندی بو آیت جنتك موجود اولسنه و بو عالمدن طشره اولدوغنه دلیلدر
الذین ینفقون مدح اوزره منصوبدر یعنی شول کیمسه لره مدح اولسون که
ماللرین فی سبیل الله صرف قیلارلر فی السراء والضراء بوللق حالنده و دارلق
محلنده یا معنی بو اوله که ما ملکلرنی هر حال اوزره رضاء الله ایچون انفاق
ایدرلر زیرا انسان بو ایکی حالدن خالی اولماز یا بوللقده در یا دارلقده والكاظمین
الغیظ سبقت ایدن موصول اوزره معطوفدر یعنی آفرین اولسون شول کیمسه لره
که خشملرینك مقتضاسن منع ایدرلر باوجود اکه انك اجراسنه قدرتلری وار

والعافين عن الناس دخی مدح اولسون شول كیمسه لره كه خلقك كناهندن واز كچرلر والله یحب المحسنین وتنكری تعالی ایولك ایدنلری سیور والذین اذا فعلوا

فاحشة

وشول كیمسه لركه قچن بر بابتی ایشلرلر اوظلموا انفسهم یا ارتكاب صغائرله جانلرینه ستم ایدرلر ذكروا الله تنكرینك انتقامنی خاطرلرینه كتوردولر فاستغفروا لذنوبهم پس پشیمان اولوب كناهلری ایچون پوشیده لك طلب ایتدیلر ومن یغفر الذنوب الا الله وتنكریدن اوزكه كناهلری كیم پوشیده قیلر دیمكدر یعنی اندن اوزكه بر كیمسه كناهلری پوشیده قیلمز ولم یصروا علی ما فعلوا وایشلدوكلری قبیح ایشی اوزره استغفارسیز دورمزلر وهم یعلمون اول حالده كه ایشلدوكلری ایشك كندولر قبحنی بیلورلر اولئك اول كروهك كه حالی اوكونزدر جزاؤهم مغفرة من ربهم سزالری پروردكارلرندن كناهلرینی غفران ایتمكدر وجنات تجری من تحتها الانهار دخی سزالری بر باغلركه اشجاری التندن ایرمقلر اقر خالدین فیها ایچنده علی الدوام اقامتلرین تقدیر ایتمشلر ونعم اجر العاملین وكوزل عمل ایشلیانلرك اجرتی ایو اجرتدر واو مغفرت وبهشت بریندر قد خلت من قبلكم سنن تحقیقا كه سیزدن اسبق عظیم وقعه لر كچدی فسیروا فی الارض فانظروا كیف كان عاقبة المكذبین پس یریوزنده سیاحت ایدوب كورك پیغمبرلری تكذیب ایدنلرك صوكی نیجه اولدی هذا بو كچمش واقعه لر بیان للناس عامهٔ خلق ایچون بیاندر وهدی وموعظة للمتقین وپرهیزكارلره بر بصیرت وپنددر ولا تهنوا ولا تحزنوا بو كلام احد وقعه سنده مؤمنلره اصابت ایدن زحمتدن تسلیه در یعنی جهاد ایتمكده زبون اولمك وسیزدن اولان كیمسنه لر اوزره غمناك اولمك وانتم الاعلون وحال بوكه سیز انلردن اوستسیز ان كنتم مؤمنین اگر تنكرینك ایتدوكی وعده یی تصدیق ایدردكوز زیرا حق جل وعلا بو دوروان جنده نا لهم الغالبون ان یمسسكم قرح اگر سیزه بر جراحت وزحمت دكدی فقد مس القوم قرح مثله بی شبهه كه قوم كفاره دخی انك كبی بر زحمت دكمشدی یعنی احد جنكنده سیزه بر شكست واقع اولدیسه قوم كفاره دخی بدر وقعه سنده انك كبی بر شكست واقع اولدی صكره انلر زبون وغمناك اولمدیلر پس سیز احق واولاسیز كه زبون وغمناك اولمیه سیز زیرا تنكریدن ایتدوكوز امیدی انلر ایتمزلر وتلك الایام واول كونلركه حیات دنیویه نك اموری اوزرینه دائردر نداولها بین

الناس

الناس خلق اراسنده انلری چویرورز تا كه بر طائفه بر كون دولتمند وخوش حال اوله لر وبر كون منكوب وغمناك ولیعلم الله الذین امنوا وتا كه تنكری تعالی ایمان كتورنلر كیمسنه لری بیله یعنی بو اشی ایشلدی تا كه ایمان اوزره ثبات ایدن ایتمیاندن ممتاز اوله ویتخذ منكم شهداء وتا كه سیزدن كواهلر ایدنه كه شهادت ایده لر جنك محلنده فی سبیل الله كیم چالشدی وكیم چالشمدی والله لا یحب الظالمین وحق جل وعلا ستم ایدنلری سیومز یعنی حق تعالی مشركلری سیومز كه كندولرینه كاه غالب ایتدردی ایچون كندولرینه استدراج ایتمك ایچون واهل ایمانی مبتلی قیلمق ایچون غالب قیلادی ولیمحص الله الذین آمنوا وبو غالبیت كاه اهل كفره وكاه اهل ایمانه اولدی تا كه ایزد جل جلاله ایمان كلانلری كناهدن پاك قیله شكست اونلره واقع اولورسه ویمحق الكافرین وتا كه كافرلری نابود قیله شكست اونلره واقع اولیجق ام حسبتم ان تدخلوا الجنة یا خود صانورمیسز كه بهشته كیره سیز ولما یعلم الله الذین جاهدوا منكم وحال بوكه تنكری تعالی سیزدن جهاد ایدنلری هیچ بیلمدی یعنی سیزدن بر كیمسه جهاد ایتمدی كه تنكری تعالی انك جهادنی بیله ویعلم الصابرین دخی صبر ایدنلری بیلمدی یعنی سیزدن بر كیمسه محنته صاتشمدی كه انك صبرینی مشاهده ایده والحاصل سوزك نتیجه سی بوكه مجاهده نك زحمتی چكلمینجه مشاهده نك راحتنه ایرشمك اولماز بیت بلبلی كو ستم خار تحمل نكند شاه بهتر انست كه دیكر سخن كل نكند ولقد كنتم تمنون الموت دخی قسم اولسون كه سیز اولمكی ارزو ایدردكوز یعنی موتك اسبابندن اولان جنكی تمنی ایدردكوز من قبل ان تلقوه اكا سیز ملاقی اولمدن اول فقد رأیتموه پس انی بی شبهه كوردكوز وانتم تنظرون اول حالده كه احد وقعه سنده سیز مؤمن قرنداشلركزك قتلنی مشاهده ایدردكوز بو آیتده خطاب بدرده وقعه سنده حاضر اولمیان كیمسنه لره در كه احد وقعه سنده جنكی آرزو ایدوب مدینه دن چیقوب جنك ایتمك ایچون حضرت اوزره الحاح ایدیلر مروید كیم قچن احد جنكنده عبد الله بن قمیئه حضرتك دیشنی طاشله اوروب قوبجه شیطان لعین لشكر اراسنده بر صدا صالدیكه محمد المصطفی اولدردیلر اهل اسلامك زبونلری دیدیلر كلك واره لم عبد الله بن ابی بن ابو سفیاندن امان السون ومنافق اولانلر سویلدیلر كیم پیغمبر اولسیدی مقتول اولمزدی كلاك

قونداشلريمزه دونلر انس بن النضر حضرتلری بيوردی ای قوم محمد اولديسه محمدك
تنكريسی حيّ لا يموت در اباصاغلر اندنصكره نيلرسيز بعدم ديدی اللهم انی
اعتذر اليك مما يقولون وابرأ منه وقيلجی قوشانوب جنك ايدی شهيد
اولنجه دك صكره حق تعالی بو ايتی منزل ايدوب بيوردی وما محمد الا رسول ومحمد
اسميله مسمی اولان وجود شريف برشنه دكلدر الا تنكريدن بركوندرلمش پيغمبر كه
قد خلت من قبله الرسل كندوسندن اسبق اولان پيغمبرلر كذشته اولديلر
افان مات او قتل ايا پس اكر كچوب يا قتل اولنور انقلبتم على اعقابكم اوكچه لركز
اوزره دونرسيز يعنی محمد المصطفی سائر پيغمبرلر كبی بر پيغمبردر وانلرك اولمسی
قتلكزده محقق اولمشدر پس سيزدن غايتله مستبعددر كه محمد اولدوكی تقديرده
يا قتل اولنچق دين اسلامك نصرتنی ترك ايره سيز ومن ينقلب على عقبيه وهركيم
ايكی اوكچه سی اوزره دونركه دين اسلامك نصرتنی ترك ايره فلن يضر الله شيئا
حق سبحانه وتعالی به هيچ برشنه زيان ايتمز وسيجزی الله الشاكرين وبی شبهه
تنكری تعالی نعمتنه معترف اولانلره حمد وثناسنی ايدنلره جزالرين ويرور وما كان
لنفس ان تموت الا باذن الله وبر جانه ممكن وصحيح دكل ايديكه ميت اوله الا
تنكرينك فرمانيله وانك اوجاك وقتی لوح محفوظده يازلمشدر كتابا موجلا برموقت
يازمق كه نه تقدم ونه تاخر ايدر ومن يرد ثواب الدنيا نؤته منها وهركيم بو جهانك
سزاسن ايسترايسه انلرن اكا ويرورز ومن يرد ثواب الاخرة وهركيم او برجهانك
مكافاتن ايستر نؤته منها اكا اندن احسان ايدرز وسنجزی الشاكرين ويقنده
جهادك نعمتنه شكر ايدنلرك سزاسن ويرورز وكاين من نبی قاتل معه ربيون كثير
ونيچه كيمسه پيغمبر مقوله سندن چوق علما وصلحا فی سبيل الله بيله سنجه جنك
ايتديلر فما وهنوا لما اصابهم فی سبيل الله پس تنكری يولنده كندولره دكن اشيادن اوتری
سست اولمديلر وما ضعفوا ونه جنكك شدتندن زبون اولديلر وما استكانوا
ونه دشمنه ذليل اولديلر والله يحب الصابرين وحق سبحانه وتعالی جهاد اوزره
صبر ايدنلری سيور وما كان قولهم الا ان قالوا ودخی اولان جماعتك سوزی
برشنه دكل ايدی الا ديمولری ربنا اغفرلنا ذنوبنا ای پروردكارمز بزم ايچون
كناهلريمزی بارلغه واسرافنا فی امرنا وايشمزده تعدی ايتدوكمزی عفو ايت
وثبت اقدامنا وجنك محلنده ايالرمزی بكشتر وانصرنا على القوم الكافرين

وايمانه

وايمانه كليان كروه اونده بيزه يارد ايله فاتيهم الله ثواب الدنيا پس ايزد
عزوجل انلره بو جهانده جزاسن ويردی وحسن ثواب الاخرة واو برجهانك
جزاسنك ايوسن دخی انلره ويردی والله يحب المحسنين وايزد جل جلاله ايولك
ايشليانلری سيور يا ايها الذين امنوا ای ايمانه كلان جماعت ان تطيعوا الذين
كفروا اكر حقی پوشيده قيلان كيمسنه لرك سوزين دكلرسيز يردوكم على اعقابكم
اوكچه لركز اوزره سيزی دوندورلر يعنی سيزی كفره ارجاع ايدرلر فتنقلبوا
خاسرين پس ايكی جهانك خيرين اونورمش اولدغكز حالده دونرسيز بو ايت
نازل اولدی كچن منافقلر احد جنكينك شكستنده لشكر اسلامه ديديلر
قرنداشلركزه دونك محمد پيغمبر اولسيدی قتل اولنمزدی بل الله مولاكم بلكه
تنكری تعالی سيزك ياردمجيكزدر وهو خير الناصرين وكندو دريا ردمجيلرك
ييكركی سنلقی فی قلوب الذين كفروا الرعب يقنده كفر ايدن كيمسنه لرك كوكلرينه
قورقو صالورز بما اشركوا بالله اول سببله كه تنكريه اورتاق قيلديلر
ما لم ينزل به سلطانا سؤل نسنه لری كه انك اتخاذينه حجت وبرهان ايندرمدی
ومأويهم النار ودوزخ انلرك مكانيدر وبئس مثوى الظالمين وغايتله
يمان يردر ستمكارلرك ارامكاهی ولقد صدقكم الله وعده وبی كمان
ايزد جل جلاله سيزه وعده سنی يعنی صبر وتقوا ايله مشروط اولان نصرتی يرينه
كتوردی وفی الحقيقه بويله اولمشدی يوم احد وقعه سنده تيراندازلر حضرتك
سوزين نهب وغارت ايله مخالفت ايندوكلری چون اهل اسلامه شكست واقع اولدی
والا وهله اولاده اهل اسلامه نصرت اولمشدی اذ تحسونهم باذنه چن
سيزای اهل اسلام كفاری تنكرينك فرمانيله قتل ايدردكز حتی اذا فشلتم
اول وقته دك كه بی جرأت اولوب رايكز زبون اولدی وتنازعتم فی الامر
وايشده منازعه ايتدكز يعنی احد رخنه سن بكليانلر منازعه
ايتديلر كه كيمسی ديدی نهب وغارت ايدهلم وكيمسی ديدی مكانمزده توقف
ايدوب حضرتك فرماننه مخالفت ايتميه لم وعصيتم من بعد ما اريكم ما تحبون
وسيوديكز شئ يعنی غنيمتی سيزه كوستردكدنصكره سرداركز عبد الله بن
جبيره مخالفت ايتدكز جواب اذا محذوف تقديری امتحنكم ايمدی حاصل كلام
بو اولور كه احد جنكنده غلبه سيزه ايدی اول محله دك سيزدن افعال مزبوره

صدودا ایدیجك حق تعالی سیزی شکستلکله مبتلا قیلدی منکم من یرید الدنیا
سیزدن بر کروه وار که بو جهانك منفعتنی ایسترلر و انلر مکانلرین ترك ایدوب
یغمایه کیدنلردر ومنکم من یرید الاخرة وسیزدن بر جماعت وارکه او بیر
جهانك ثوابنی ایسترلر و انلر مکانلرنده ثابت اولوب مقام شهادته سعی ایدن
کروهدر ثم صرفکم عنهم صکره حق تعالی انلرك قتلندن سیزی الی قودی
که احوال متغیر اولوب سیزی مغلبه ایتدیلر لیبتلیکم تاکه تجربه ایدنلر
معامله سی کیبی سیزکله بر معامله ایده که مصائب اوزره ثبات ایدنلردن
ایمیانلردن ممتاز اوله ولقد عفی عنکم وعلی التحقیق حق تعالی کناهلرکزدن
وازکیچدی که مخالفت شومیله جمله کزی قیردرمدی والله ذو فضل علی المؤمنین
وحق سبحانه وتعالی اهل ایمان اوزره ابولك صاحبیدر اذ تصعدون سیزی
انلرك قتلندن منع ایتدی اول وقت که دوزی زمینده کیدوب اوزاق اولدکوز
ولا تلوون علی احد و هیچ کیمسه یه دونوب انتظار ایتمز قالدی
والرسول یدعوکم فی اخریکم و سرور کائنات عقبکوزده سیزی چاغروب
دیر ایدی الی عباد الله فاثابکم غما بغم پس اول بی جرا اتدکدن اوتری حق تعالی
سیزه مکافات ایتدی بر غمه واو حضرتك قتلی خبریدر بر غمله متصل واو
شهادت و جراحتدر لکیلا تحزنوا علی ما فاتکم تاکه سیزدن فوت اولان
فتح و غنیمت اوزره اندوهناك اولمیه سیز ولا ما اصابکم وتاکه سیزه
دکن قتل و جراحت اوزره ملول اولمیه سیز والله خبیر بما تعملون وایزد جل
وعلا ایشلدیککوز اشیایه داناددر ثم انزل علیکم من بعد الغم امنة پس اول ملالکدن
صکره او ذکر اولنان امنیت وارام ایتدی نعاسا اول امنیت بر خفیف اویقو
ایدی یغشی طائفة منکم سیزدن بر بلوکی قپلادی تا اینکه کوردیکه اول
اویقولق یدی نفره واقع اولمشدی مهاجریندن حضرت فاروق وعلی المرتضی
وطلحه وسعد بن ابی وقاص وانصاردن حارث بن صمه وسهل بن حنیف
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین وتفاسیك فائده سی بو ایدیکه اول اعزه نك
قوت بیرمزکله وقساوتلری دفع اوله وطائفة قد اهمتهم انفسهم و بر بلوك یعنی
ارباب نفاق بلا شك جانلری کندولرین اندوهناره صالدی یظنون بالله غیر
الحق تنکری تعالایه جائز اولمیان شیئ کمان ایدرلر ظن الجاهلیة اول جاهلیتك

صدیقی

کمانی کیبی بر کمان ایدرلر واهل جاهلیه نك ظنی بو ایدی که محمد المصطفی پاپیشه وفی
ایش وجوده کلمز یقولون هل لنا من الامر من شیئ دیرلر بیزه وعد اولنان ظفر
ونصرتدن هیچ بر نصیب واری قل ان الامر کله لله سویله ایش قوتی تنکری
تعالایه مخصوصدر یعنی غلبه حقیقی خدایه و دوستلرینه در یخفون فی انفسهم
ما لا یبدون لك یقولون لفظنده اولان ضمیردن حالدر یعنی منافقلر اول
سوزی دیرلر اول حالده که سکا اظهار ایتمدوکلری نسنه یی نفسلرنده کیزلی
دوترلر یقولون لو کان لنا من الامر شیئ اول کیزلی دوتدقلری شیئ بودر که تنها
اولدوقلریمزه بیری بیرینه دیرلر ظفر ونصرتدن بیزه بر نسنه اولسیدی ما قتلنا ههنا
بو معرکه ده بیزدن قتل اولنان قتل اولنمزدی قل لو کنتم فی بیوتکم یا محمد بو
منافقلره سویله اکر خانه لرکوزده اولسیدکوز لبرز الذین کتب علیهم القتل الی مضاجعهم
نفذ اذلدم اوزرلرینه قتل یازیلان کیمسنه لر البته اولجك مکانلرینه چیقرلردی
ولیبتلی الله ما فی صدورکم بو جمله فعل محذوفه علتدر یعنی حق تعالی بو ایشی
ایشلدی تاکه سینه لرکزده اولان اشیایی امتحان ایدوب ایچنزده پنهان اولان
اخلاص ونفاقی اظهار ایده ولیمحص ما فی قلوبکم وتاکه کوکللرکزده اولان اعتقادی
وسوسه دن پاك قیله والله علیم بذات الصدور وحق سبحانه وتعالی سینه لرك
ایرلرینه داناددر یعنی انك ایچنده مخفی اولان اشیایه علیمدر سیز انلری اظهار
ایتمدن اول بو کلامده وعد ووعید وار وایچنده انك اوزره تنبیه وار که حق
سبحانه وتعالی ابتلا ایتمکدن مستغنیدر انجق ابتلایی بو مصلحت ایچون
ایتدی تاکه اهل ایمان متمیز اوله لر وارباب نفاق حالنی اظهار ایده ان
الذین تولوا منکم تحقیقا سیزدن شول کیمسه لر که یوز دوندوروب قاچدیلر
یوم التقی الجمعان اول کونکه جمع اهل اسلام وجمع کفره جنك ایچون بولشدیلر
انما استزلهم الشیطان بونلرك غیری بر نسنه یوقدرکه ابلیس لعین کندولرین
سورجتمك ایستدی ببعض ما کسبوا قزندوقلری نسنه نك بر مقداری سببیله
یعنی احد جنکنده قچندلرك قچمسنه سبب بو اولدیکه شیطان شقی انلردن
سورجمکی طلب ایدوب انلر اکا اطاعت ایتدیلر ولقد عفا الله عنهم وبی شبهه
حق سبحانه وتعالی ایتدوکلری توبه جهتندن کناهلرندن وازکیچدی ان الله غفور
حلیم تحقیقا که ایزد عز وجل کناهلری ستر ایدوب کنهکارلرك عفو ایتدی

تعجیل ایتمز یا ایها الذین امنوا ای ایمان کتوردن کمسنه لر لا تکونوا کالذین کفروا
اولمك شول کمسنه لر کبی کفر ایتدیلر وقالوا لاخوانهم وقرنداشلرندن اوتری
دیدیلر اذا ضربوا فی الارض یعنی تجارت ایتمکه سفر ایدوب سفرلرنده بامر الله
فوت اولدیلر او کانوا غزی یاخود غازیلر اولوب غزالرنده شهید اولدیلر
لو کانوا عندنا ما ماتوا وما قتلوا یانمزده اولسیدیلر نه اولورلردی و نه
قتل اولورلردی لیجعل الله ذلك حسرة فی قلوبهم بو کلامی قالوا لفظنه متعلقدر
یعنی کفر ایدن کمسنه لر بو سوزی دیدیلر تاکه تنکری تعالی اول سوزك نتیجه سن
کوکللرنده براندوه قیله والله یحیی ویمیت وخدای لایزال دیلدوکنی احسان ایدر
نه تدبیر وحذر وکندو بدنی بی روح ایدر نه جنك وسفر والله بما تعملون
بصیر وحق سبحانه وتعالی ایشلدیککز اشیایه کمال اوزره بینادر ولئن قتلتم فی
سبیل الله او متم دخی قسم اولسونکه اکر تنکرینك یولنده کشته اولورسیز یا فوت
اولورسیز لمغفرة من الله ورحمة خیر مما یجمعون بی شبهه کیم تنکریدن صدور
ایدن کناهی عفو ایتمك واسرکمك حطام دنیویدن ییغدوکلری شیئدن ییکدر
ولئن قتلتم دخی تحقیقا اکر تنکرینك یولنده اولورسیز یا قتل اولنورسیز لا الی الله
تحشرون بی کمان حق سبحانه وتعالینك سزاسی سمتنه جمع اولنورسیز پس کافاتکزی
بالتمام ویروب ثوابکزی اولو قیلادر فبما رحمة من الله لنت لهم پس تنکریدن ناشی
اولان رحمت سببیله غزادن فرار ایدن طائفه یه ملایملك ایتدك ولو کنت
فظا غلیظ القلب واکر بدخو سخت دل اولسیدك لانفضوا من حولك البتة
اصحابك چورکدن پراکنده اولورلردی فاعف عنهم پس خذمتکده ایتدوکلری
تقصیردن واز کچ واستغفر لهم وکندولری چون مغفرت طلب ایت خدانك فرمانندن
تقصیر ایتدوکلری ایچون اوتری وشاورهم فی الامر وجنك خصوصنده
کندولرله مشاوره ایت فاذا عزمت فتوکل علی الله مشاورهدن صکره بر ایشه
قصد ایتدوککده تنکری تعالینك لطفی اوزره اعتماد ایت ان الله یحب المتوکلین
که بی شبهه حق جل وعلا ارباب توکلی سیور ان ینصرکم الله اکر تنکری تعالی سیزه
یاردم ایدرسه نته که بدر جنکنده ایتدی فلا غالب لکم سیزه بر کمسنه غلبه ایتمز وان
یخذلکم واکر یاردمکزی ترك ایدر فمن ذا الذی ینصرکم من بعده کیمدر اول کمسه
که اندن صکره سیزه یاردم ایدر وعلی الله فلیتوکل المؤمنون وخدای لایزال اوزره

متم او

مومنلر اعتماد ایتسونلر زیرا اندن اوزکه نصرت ایدن کمسه یوقدر کتوردیلرکه بدر کونی
غنائمی قسمت ایتمك ایستدوکلرنده ارالقدن بر قرمزی قدیفه نابود اولدی
منافقلردن بر قچ کمسه دیدیلر شاید انی حضرت صلی الله علیه وسلم کندو
جانبیچون قالدردی حق تعالی کندو حبیبنی وسائر انبیانك ساحت عرضلرینی اوکونر
ایشدن مبرا ایدوب بیوردی وما کان لنبی ان یغل وبر پیغمبره مال غنیمتده خیانت
ایتمك ممکن وصحیح دکلدر ایدی زیرا بوتله خیانت بر یره جمع اولنمزلری محالدر ومن
یغلل وهر کیم مال غنیمتده خیانت ایدر یأت بما غل یوم القیمة خیانت ایتدوکی
شیئی روز جزاده کتوردر اخبارده کلمشدر که هر کمسه مال غنیمت قسمت اولنمدن
اول بر کهنه بولاد ایدن قالدردی بمرده که قسمت اولندی حضرتك حضورینه کتوردی
حضرت اکا بیوردی بونی یاتکره صاقله که قیامت کوننده انی کتوررسن ثم توفی
کل نفس ما کسبت صکره هر جان قزاندوغی نسنه کندویه بالتمام ویریلور وهم لا
یظلمون وحال بوکه کندولره ستم کورمش قیلنمازلر افمن اتبع رضوان الله پس ایا
شول کمسه که ترك خیانتدن اوتری تنکرینك خشنودلکنه پیروك ایتدی
کمن باء بسخط من الله شول کمسه کبیدر که خیانت سببیله تنکریدن بر خشمله
دوندی ومأویه جهنم وانك ارامکاهی دوزخدر وبئس المصیر وغایتله
یمان دونجك یردر دوزخ هم درجات تنکرینك رضوانه تابع اولانلر پایه لری
اصحابیدر عند الله تنکری تعالی قتنده والله بصیر بما یعملون وحق سبحانه
وتعالی ایشلدوکلری اشیایه بینادر لقد من الله علی المؤمنین قسم اولسونکه
حق جل وعلا اهل ایمان اوزره منت قودی اذ بعث فیهم رسولا من انفسهم
اول وقت که ارالرنده کندو نوعلرندن بر پیغمبر کوندردی یتلوا علیهم آیاته
قرآن مجیدی اوقیدلرنه اوقود ویزکیهم وسوء عقائددن وادناس معاصیدن
کندولرینی پاك قیلادر ویعلمهم الکتاب والحکمة وقرآنی وسنتی کندولره تعلیم
ایدر وان کانوا من قبل لفی ضلال مبین وبی شبهه انلر پیغمبر مرسل اولمدن
اول برآشکار ازغونلقده ایدیلر اولما اصابتکم مصیبة همزه توبیخ وتقریر
ایچوندر وواو حرف عطفدر بو کلامی عطف ایتدی اول کلامه اوزره که احد
وقعه سی ایچنده مذکوردر ومعنی بویله اولوردر یا هر کاه که احد جنکنده سیزه
بر مصیبت دکدی قد اصبتم مثلیها که علی التحقیق سیز انلره ایکی قاتنی نائل

اولمشدكوز زيرا احد جنكنده مسلمانلردن يتمش كيمسه شهيد اولدى و بدر جنكنده
كفار قريشدن يتمش كيمسه هلاك و يتمش كيمسه اسير اولدى **قلتم انى هذا** جزع
يوزندن سويلدكوز بو حال بيزه نريردن دكدى باوجودكه نصر و فتحله وعد
اولنمشدق **قل هو من عند انفسكم** جوابلرنده سويله اول حال نفسلركوزك قيندن
صادر اولدى زيرا نصرك وعده سى تقوى و طاعتله مشروط ايدى فخى پيغمبرك
فرماننه مخالفت ايتدكوز باشكزه اول عقوبه كلدى **ان الله على كل شىء قدير**
تحقيقا كه تنكرى تعالى هر نسنه اوزرنه توانادر **وما اصابكم يوم التقى الجمعان** و هر نه
سيزه دكدى اول كونده كه اسلامك جمعى و كفارك جمعى بولشدى يعنى احد وقعه سى
كوننده هر نه سيزه دكدى **فباذن الله** خداى لايزالك فرمانيله اولدى **وليعلم
المؤمنين وليعلم الذين نافقوا** و تاكه اهل ايمان و ارباب نفاق بيربيرلرندن ممتاز
اوله و بونلرك كفرى ظاهر اوله **وقيل لهم تعالوا قاتلوا فى سبيل الله** و ارباب
نفاقه ديلمدى كلك حق تعالانك يولنده جنك ايدك **او ادفعوا** يا بيكانه لرك
شرينى دفع ايدك **قالوا لو نعلم قتالا لاتبعناكم** ديديلر جنك اولمسين بيلسيدك
سيزه بيرولك ايدردك يعنى سيزك ايتدكوز ايشه جنك ديلمز بلكه تهلكه يه
وارمقدر **هم للكفر يومئذ اقرب منهم للايمان** منافقلر اول كون كه بو سوزى
ديديلر كفره يقنرك دركندو نفسلرندن ايمانه يعنى اول كونده انلرك كفره
اولان قربلرى ايمانه اولان قربلرندن زياده در **يقولون بافواههم ماليس فى
قلوبهم** اغزلريله ديرلر اول نسنه يى كه كوكللرنده يوقدر **والله اعلم بما يكتمون**
و حق سبحانه و تعالى هر كيمسه دن داناتردر شول نسنه يه كه كوكللرنده
صاقلرلر **الذين قالوا لاخوانهم** اول كيمسه لر كه قوم و خصملرندن اوترى ديديلر
وقعدوا اول حالده كه كندولر جنكدن تقاعد ايتديلر **لو اطاعونا ما قتلوا**
جنك خصوصنده سوزمزى دكلسيديلر قتل اولنمزلردى **قل فادرءوا عن انفسكم
الموت** انلره سويله پس جانلركزدن اولمى دفع ايدك **ان كنتم صادقين** اكركرچك
سويليجيلردكوز كه بر كيمسه اوزره موت مقدر اولمق سيزانى دفع ايتمكه قادرسز
ولا تحسبن الذين قتلوا فى سبيل الله امواتا و كمان ايتمكيم تنكرى يولنده
شهيد اولانلر اولمشلر **بل احياء عند ربهم** بلكه انلر زنده درلر پروردكارلرى
قتنده **يرزقون** بهشت جاودانك ميوه لرندن رزق ويريلورلر **فرحين بما**

اتيهم

اتيهم الله من فضله شيونمشلر اول نعمتلرله كه تنكرى تعالى احساننده كندولره
ويردى **ويستبشرون بالذين لم يلحقوا بهم من خلفهم** و مژده لنورلر شول
كيمسه لره كه كندولردن صكره قالوب كندولره يتشمديلر يعنى دنياده كندولردن
صكره قالان قرنداشلرينك اخرتده اولان كيفيت احواللرندن مسرور اولورلر
كه **الا خوف عليهم ولا هم يحزنون** كرو ده قالان قرنداشلر فوت اولدوقلرندن
صكره اوزرلرينه نه قورقو وار و نه كندولر غمناك اولورلر **يستبشرون بنعمة
من الله وفضل** ايزد ذو النعمدن صادر اولان رحمتله و اول رحمت اوزرنه اولان
زياده ايله مژده لنوب خوش حال اولورلر **وان الله لا يضيع اجر المؤمنين**
دخى انكله مژده لنورلر كه خدا عز و جل اهل ايمانك ثوابن ابطال ايتمز **الذين استجابوا
لله والرسول** شول كيمسه لر كه تنكرينك و پيغمبرلك فرماننه مطيع و منقاد
اولديلر **من بعد ما اصابهم القرح** كندولره جراحت دكدكدن صكره **للذين
احسنوا منهم واتقوا** انلردن ايولك و پرهيز ايدن كيمسه لره **اجر عظيم**
اولو ثواب واردر او بهشت بريندر كتورديلركيم اولدم كه ابو سفيان احد
جنكندن دوندى بعده دوشمنه نادم اولوب اهل ايمانك استيصالنه
عزم ايتدى بو سوز حضرتك سمع شريفنه ديكجك صحابه كرامى جنكه دعوت
ايدوب انده نصكره فرمان ايتديكيم دونكى جنكده هر كيم بولنمش ايسه حاضر اولسون
بو كون او چيقسون پس حضرت صحابه نك بر كروهيله چيقدى باوجودكه
احد جنكندن چوغى يارهلى ايدى لكن ثواب فوت اولمسون ديو كندولرى
كوتروب حمراء الاسد نام مكانه يتيشديلر ابو سفيانه بو خبر ايريشجك قلبنه
خوف دوشوب همان توارى عزيمت ايتدى بهره حق تعالى اول ايتى حقلرنده
منزل قيلدى مرويدر كه ابا سفيان احد جنكندن دوندكده چيغردى يا محمد
ايسترسك بدر موسمنده جنكه و عزم اولسون حضرت صلى الله عليه وسلم
بيوردى ان شاء الله محل معهود حلول ايدجك ابو سفيان مكه خلقيله چيقدى
تاكه مر الظهران نام موضعده قوندى حق جل و علا انك كوكلنده بر قورقى صالوب
رجوع عزيمت ايتدى اول اثناده بر قافله يه صاتشدى كه ذخيره الوب ايچون
مدينه يه كيدرلردى انلره ديدى اكر محمدى و اصحابنى اوندن مز كلمكدن
الى قودسيز سيزه بر دوه يوكى اوزم ويره يم پس انلر مدينه يه كلوب ديديلر

ابوسفیان سیزکله جنك ایتمك ایچون چوق کیمسه جمع ایتدی سزه لازمدر انلردن
احترازایتمك مؤمنلره بوخبر کلدوکی محل احواللری نزکون اولدوغن حق تعالی
بیان ایدوب بیوردی **الذین قال لهم الناس** شول کیمسه لرکه کندولره خلق
دیدیلر یعنی قافله مزبوره خلقی دیدیلر **ان الناس قدجمعوا لکم** تحقیقا که خلق
یعنی ابوسفیان و یولداشلری سزکچون بیشمار لشکر ییغدیلر **فاخشوهم** پس
انلردن کندوکزی صاقندرك **فزادهم ایمانا** پس اول سوز اهل ایمانه ایمان
ارتردی یعنی اصلا انلرك سوزنه اعتنا ایدوب قولاق اصمدیلر همان اخلاص
نیتله حضرتله دشمن جنکنه توجه ایتدیلر **وقالوا حسبنا الله** و دیدیلر حق
سبحانه وتعالی بزی انلرك شرندن حفظ ایدوب کفایت ایدر **ونعم الوکیل**
وکندو ایو معتمد اولنده جق **فانقلبوا بنعمة من الله وفضل** پس تنکرینك
فیضندن حاصل برعافیت وبر فرحله دوندیلر زیرا بدره کلدوکلرنده بوقولمش
بازاره کوردیلر انده بیع وشرا ایدوب خیلی شئ قزندیلر **لم یمسسهم سوء**
اول حالده که اصلا کندولره بر یمانلك دکمدی **واتبعوا رضوان الله** وتنکرینك
رضاسنه تابع اولدیلر **والله ذو فضل عظیم** وایزد ذوالجلال اولوا احسان
ایر سیدکه اهل ایمانی دکمدی مشرکلرك شرندن حفظ ایتدی ونیجه نعمتلرله
اوندلرنه تفضل ایتدی **انما ذلکم الشیطان** بوندن اوزکه برنسنه یوقدرکه تخویف
سوزنی سیزه القا ایدن شیطاندر یعنی ابوسفیان **یخوف اولیاءه** دوستلریله
سیزی قورقوتدردر **فلا تخافوهم** پس انلردن قورقمك **وخافون** وبنم فرمانمه
مخالفت ایتمکدن قورقك **ان کنتم مؤمنین** اکر خدانك وحدانیتنه وپیغمبرلك
حق اولدوغنه تصدیق ایدردکوز **ولا یحزنك** وسنی بیشتر مکدن اوتری سنی
غمناك ایتمسون **الذین یسارعون فی الکفر** شول کیمسه لرکه کفر ایچنده دوشمکه
شتاب ایدرلر **انهم لن یضروا الله شیئا** زیرا علی التحقیق انلر تنکریه برآزنسنه
ضرر ایره مزلر **یرید الله الا یجعل لهم حظا فی الآخرة** حق سبحانه وتعالی ایسترکه
انلره اوبر جهانده نصیب قیلمیه **ولهم عذاب عظیم** وکندولره اولو اشکنجه **ان
الذین اشتروا الکفر بالایمان** تحقیقا که کفری ایمانله صاتون الان کیمسنه لر
لن یضروا الله شیئا ایزد ذوالجلاله برآزنسنه زیان ایره مزلر **ولهم عذاب
الیم** وکندولره دردلی اشکنجه **ولا یحسبن الذین کفروا انما نملی لهم خیر**

لانفسهم

لانفسهم وکفر ایدن کیمسه لرکمان ایتمسونلرکه کندولره ویردوکمز مهلت جانلرینه بر
ایولکدر **انما نملی لهم لیزدادوا اثما** بی شبهه انلره مهلت ویرودزکناهی کندولره
ارتمق ایسته وکمز ایچوندر **ولهم عذاب مهین** وکندولره خوار ایدیجی اشکنجه
ماکان الله لیذر المؤمنین ممکن وصحیح دکل ایدیکه حق تعالی اهل ایمانی قومیه **علی ما
انتم علیه** اول نسنه اوزره که سیز انك اوزره سیز یعنی ممکن دکل ایدیکه حق تعالی
اهل ایمانی ومنافقلری قرشمش قویه **حتی یمیز الخبیث من الطیب** یمانی ایودن
ایروب اخلاص اوزره اولان ونفاق اوزره اولان معلوم اولمینجه واوفی سبیل
الله بذل اموال وانفس کبی تکالیف شاقه ایله حاصل اولور **وماکان الله لیطلعکم
علی الغیب** واولمزدی که حق سبحانه وتعالی سیزی پوشیده اولان امور اوزره مطلع
قیله تاکه قلوبده اولان ایمان ونفاقی بیله سیز **ولکن الله یجتبی من رسله من یشاء**
ولیکن حق سبحانه وتعالی پیغمبرلردن ایستدوکی کیمسنه یی برکزیده قیلوب وحی ایله
یا نصب قرائنله امور مغیبات اوزرینه مطلع قیلدی **فامنوا بالله ورسله** پس
تنکریه وپیغمبرلرینه صفت اخلاصله ایمان کتورك **وان تؤمنوا وتتقوا** واکر وجه
مزبور اوزره تصدیق ایدوب شرك ونفاقدن پرهیز اولورسیز **فلکم اجر عظیم**
سیزه بر اولو اجرت اولور کتوردیلرکه حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردیکه امتم
اوزرنه عرض اولنوب ایمان کتوردن وکفر ایدن کیمسنه لری بکا اعلام اولندی پس
منافقلر دیدیلر نیجه بو دعوایی ایدر وبیز صباح واخشام کندو سیله یوز وبیزی
بیلمز اول محل حق تعالی آیت مزبوره یی منزل قیلدی **ولا یحسبن الذین یبخلون بما
اتاهم الله من فضله** وکمان ایتمسون شول کیمسه لرکه تنکری تعالی کندولره منندن
ویردوکی شیئله بخل ایدرلر **هو خیرا لهم** اول بخل ایتملری کندولره برایونسنه در
بل هو شر لهم بلکه اول بخل ایتملری کندولره بر یمان شیئدر **سیطوقون ما بخلوا به
یوم القیامة** بونلرده طوق قیلنور شول شئ که انکله بخل ایتدیلر **یوم القیمة** روز
جزاده حدیث شریفده کلمشدر هرکیمکه مالنك زکوتنی ویرمز حق جل وعلا
اول مالی بر اژدها قیلوب دوزخیا متنده انك کردننده الخلوق قیلدی **ولله
میراث السموات والارض** وکوکلر ویرلك میراث اولدیحق اشیاسی حق تعالی ایه
مملوك ومخصوصدر پس نیچون مانعری بخل کندولره اولمیان مالله بخیل اولورلر
والله بما تعملون خبیر وایزد عزوجل ایشلدککوز نسنه لری کال اوزره بیلیجیدر

كنوردیلوكه حضرت صلی الله علیه وسلم حضرت ابی بكری رضی الله عنه بنی قینقاع یهودنه
كوندردی كه اسلامه كلمكه و نماز قیلمغه و زكوة ویرمكه و تنكریه قرض حسن
یعنی فقرایه صدقه ویرمكه كندولرینی دعوت ایده چونكه كندولره ایرشوب
حضرتك سفارشن ایتدوكی اشیایی سویلدی فنحاص بن عازوار ایدی پس
معلوم اولدیكه تنكری تعالی فقیردر كه بزدن بورج ایستیور حضرت صدیق
رضی الله عنه حرارتلر كلوب اول خبیثك چهره سنه بر طپانچه اوروب دیدی
ارامزده عهد و پیمان اولمسیدی باشكی بدنكدن ایروردم بعده بو ایت كریمه نازل
اولدی لقد سمع الله قول الذین تحقیقا كه تنكری تعالی دكلدی شول كیمسه لرك
سوزین كه قالوا ان الله فقیر ونحن اغنیاء دیدیلر علی التحقیق تنكری تعالی
وتقدس یوقسلدر و بز توانكرز سنكتب ما قالوا بی شبهه دیدوكلری كلامی
یازدز یعنی حفظه كرام انی یازدلر وقتلهم الانبیاء بغیر حق و پیغمبرلری ناحق یره
اولدوردكلرینی دخی یازدز ونقول ذوقوا عذاب الحریق وانلره سویلرز یانمغی
لمشكنجه منك طعمی دادكی ذلك بما قدمت ایدیكم بو عذاب قتل انبیادن
و سائر معاصیدن اللروكز ایلروكوندردكی اشیا سببیله در و بو افعالی ایدن
حقیقتده نفسلریدرلیكن بوكونه افعالك مباشرتی اغلب اللرله اولدوغیچون
انفسی یرینه ایدی ذكر اولندی وان الله لیس بظلام للعبید دخی سیزه عذاب
اولسیله دركه ایزد ذو الجلال قوللره ستم ایدیجی دكلدر پس سیز عدلك
مقتضاسیله عذابه مستحق اولدوغكوز ایچون معذب اولدكوز الذین قالوا
ناسزا اوصاف اولسون شول كیمسه لره كه دیدیلر ان الله عهد الینا علی
التحقیق تنكری تعالی بیزه بوكونه عهد ایتدی یعنی بیزه فرمان ایلدیكه الا نؤمن
لرسول بر پیغمبره ایمان كتورمیه لم حتی یاتینا بقربان بیزه بر قربان كتورمینجه
تاكله النار كه اول قربانی اتش بیه یعنی انی اتش كندو طبعنه مستحیل قیله
یهود طائفه سی بوكونه دیرلردیكه تنكری تعالی توراتده بیزه بویله فرمان
ایتدیكه بر پیغمبره تصدیق ایتمك سیزه بو معجزه خاصه یی كتورمینجه كه بر
قربانی دعاسیله بر اتش سمادن كلوب احراق ایده و بو كلامك انلرك افترالریدر
زیرا اول ایش معجزه اولدوغیچون موجب تصدیق پیغمبر اولور پس اوكونه
معجزه و سائر معجزات پیغمبرلرك تصدیقنده برابردرلر بعده حق تعالی انلری

سوزلنز

سوزلنز كوره الزام ایچون بو كلام معجز نظامی منزل ایدوب بیوردی قل قد
جاءكم رسل من قبلی بالبینات وبالذی قلتم سویله بنم ظهورمدن اول تنكریدن
كوندرلمشلر سیزه كلدیلر اشكارا معجزه لرله و دیدكوز نسنه ایله یعنی قربان
معهودله حضرت زكریا و یحیی و عیسی علیهم السلام كبی فلم قتلتموهم پس نیچون انلری
اولدردكوز ان كنتم صادقین اكر كرچك سویلیجیلر دكوز كه تنكری تعالی سیزه
فرمان ایتدی كه قربان صاحبی پیغمبره متابعت ایدك فان كذبوك پس اكر
سنی یا محمد قومك مشركلری و یهود تكذیب ایتدیلرسه ملول اولمه فقد
كذب رسل من قبلك كه علی التحقیق سندن اسبق پیغمبرلر تكذیب اولندیلر
جاءوا بالبینات ظاهر اولان معجزلرله كلدیلر والزبر و زجر ایدن پندلرله دخی
والكتاب المنیر و حلال و حرامی اشكارا قیلن كتابله دخی كل نفس ذائقة
الموت هر جان اولمك چاشنیسن الیجیدر و یقیندر تكذیب ایدنلرك سن چاشنی
الورلر وانما توفون اجوركم یوم القیمة و روز جزاده اعماللركزك مكافاتندن
اوزكه بر شی ویرلمز سیزه فمن زحزح عن النار وادخل الجنة پس هر كیم جهنمدن
دور قیلنوب بهشته داخل قیلندی فقد فاز بی شك اول كیمسه قورتلوب
مراده ایرشدی وما الحیوة الدنیا و یقین اولان صاغلق یعنی بو جهانك
لذات وارایشی هیچ بر نسنه دكلدر الا متاع الغرور مكر الدیجی متاعی بیلنمك
كركدر كیم حیوة دنیویه بی بر متاعه تشبیه ایتدی كه مشتری اولان كیمسنه
بایعك تعریفیله و ظاهرده اولان نمایشیله الدنور اما حقیقتنه واقف
اولیجق بیلور كه باشنه نه كلدی بو تشبیه انكا اول اعتبارله دركه خلق شیطان
ونفسك اغواسیله دنیانك زیب و زینتنه الدنورلر اما حقیقتنه اطلاع
ایتدوكلرنده بیلورلر كه هیچ بر شی دكمز و بو حال اول كیمسه یه دركه دنیایی
اخرت اوزره ترجیح ایده اما اول كیمسه كه دنیا ایله اخرتی طلب ایده حیوة دنیا
انكا متاع غرور اولماز بلكه مقصد اعلایه یتشدریجی بر متاع اولور لتبلون
فی اموالكم وانفسكم قسم اولسون كه البته اموالكوزده و جانلركوزده تجربه
اولنورسیز ولتسمعن من الذین اوتوا الكتاب من قبلكم والبتة سیزدن
اسبق كندولره كتاب ویرلن كیمسنه لردن یعنی یهود و نصارادن ایشیده سیز
ومن الذین اشركوا و اهل شركدن اولانلردن دخی ایشیده سیز اذی كثیرا

چوق ایجمتك یعنی فنا سوذلرکه اندن خاطر کوز مفیر اولوب دلشتات اولور سیز
وان تصبروا وتتقوا اوکر اینجمکلری اوذرە صبر ایدرسیز وتتقوا وانلرکت مکافاتندن
پرهیز اولورسیز فان ذلك من عزم الامور بی شبهه اول صبر وتقوی دینك
محکم ایشلرندن ودرست نشانلرندندر واذ اخذ الله میثاق الذین اوتوا
الکتاب ومذکور قیل اول وقتی که حق جل وعلا کتاب دیرلن کیمسنەلرك
پیمانن الدیکه لتبیننه للناس البتة اول کتابی خلقه اشکارا ایدەسیز ولا
تکتمونه وانی کیزلی قیلمز سیز فنبذوه وراء ظهورهم پس او بوزلمش نسنه
کیبی انی اردلرندە اندلر وانی آتدیلر واشتروا به ثمنا قلیلا ودنیا حطامندن
آز بهایی انك بدلندە الدیلر فبئس ما یشترون پس غایتله یمان نسنەدر اول شی که
انلر انی صاتون الدیلر که کندو جانلرندە جانك فانی متاعن بهشت جاودانك
نعیمی اوذرە ترجیح ایتدیلر کنوردیلر کیم حضرت رسالت پناه صلی علیه الاله تونانم
اولان احکامدن یهوددن بر شی سوال ایتدی انلر خلاف واقعی حضرتك حضورینه
عرض ایتدیلر و بویله کوستردیلرکه حقیقة الحالی سویلدیلر و بو فعللر ایله
فرحناك اولوب حمد وثناسی توقع ایتدیلر پس حق جل وعلا بوایتی منزل قیلوب
بیوردی لا تحسبن الذین یفرحون بما اتوا ویحبون ان یحمدوا بما لم یفعلوا
فلا تحسبنهم بمفازة من العذاب جملە فلا تحسبنهم صدد ابتدە اولان
لا تحسبن نك جملە سنە تاکیددر و بمفازة اکنجی مفعولیدر کیم تقدیر معنی
بویلە اولورکه کنوردوکلری ذور بهتانلە شاد اولانلری و ایشلمدوکلری
شیئه مدح اولنمغه سیونانلری صانمه کیم اشکنجەدن اولر برقوتلشدە اولورلر
ولهم عذاب الیم وکندولرە بر دردلی اشکنجە وار ولله ملك السموات والارض
وخدایه مخصوصدر کوکلر و یرك پادشاهلکی والله علی کل شی قدیر وایزد
جل وعلا هر نسنه اوذرە توانادر کنوردیلرکه قریش یهود طائفه سندن صوردیلر
که حضرت موسی علیه السلامك معجزەسی نه ایدی دیدیلرکه ید بیضا وعصا
ایدی ونیچە معجزەلرە دخی ذکر ایتدیلر ونصارادن صوردیلرکه حضرت عیسی علیه
السلامك معجزەسی نه ایدی دیدیلر احیاء موتی وابراء مرضی ایدی پس شتابلە
حضرتك حضورینه کلوب دیدیلر حضرت موسی وعیسانك معجزەلرینی بیلدك
ایسترزسن دخی تنکریکه دعا ایدەسن که بزم ایچون صفا طاغنی التون قیلە

تاکه وحدانیتك اثباتنه ایراد ایتدوکك کلامی تصدیق ایدەلر پس حق جل وعلا
بوایتلری منزل قیلدی بومضمون اوذرە که وحدانیتك معرفتنه طالب اولانلره
بو مذکور اولە جق دلائل کافیدر پس بیوردیکه ان فی خلق السموات والارض تحقیقا
که کوکلر و یرك یارادلمسندە واختلاف اللیل والنهار وکیجە وکوندزك نقصانندن
وزیادە لکندە لایات لاولی الالباب که وراتدن پالك اولمش عقوللك اربابینه اولو
نشانلر وار الذین یذکرون الله شول ارباب عقول که خدایی ذکر ایدرلر قیاما
دورمش اولدوقلری حالدە وقعودا واوتورمش اولدوقلری دمدە وعلی جنوبهم
وپهلولری اوذرە یاتدوقلری محلدە یعنی هر حالدە تنکری یادە کتوردورلر
ویتفکرون فی خلق السموات والارض وکوکلر و یرك یارادلمسندە تامل ایدوب دیرلر
ربنا ما خلقت هذا باطلا ای پروردکارمز سن بو مخلوقی عبث یارتمدك بلکه
انکچون انی یاراتدك که معرفتك اوذرە دلیل اولە وطاعتك اولنمغه باعث اولە
سبحانك بر شیئی عبث ایجاد ایتمکدن منزەسن فقنا عذاب النار پس بیزی جهنمك
اشکنجەسندن محفوظ قیل ربنا انك من تدخل النار ای پروردکارمز تحقیق
سن اول کیمسنەیی که دوزخه کیرمش قیلدرسن فقد اخزیته بی شبهه انی خوار
وحقیر ایدرسن وما للظالمین من انصار وشرك وکفر سببیلە جهنمه کیرن
ستمکارلره هیچ یاردمجیلر اولماز که کندولردن عذاب دفع ایدە بیلەلر ربنا
اننا سمعنا منادیا ینادی للایمان ای خداوندمز بلا شبهه که بیز بر صدا
ایدیجی یعنی قرآنی یا محمد المصطفی یی ایشتدك که خلقی ایمانه دعوت ایدر بو
بو وجه اوذرە که ان امنوا بربکم پروردکارکوزك وحدانیتنه ایمان
کتورك فامنا درعقب منادینك سوزین قبول ایدوب ایمانه کلدك ربنا
فاغفر لنا ذنوبنا ای پروردکارمز پس اولو کناهلریمزی پوشیده قیل وکفر
عنا سیئاتنا وصغائر اولان صوچلریمزی مستور ایله وتوفنا مع الابرار
وایولودمز ایلە بیزی متوفی قیل ربنا واتنا ما وعدتنا علی رسلك ای
خداوندمز دخی بیزە احسان ایت شول شیئی که پیغمبرلرك لسانی اوذرە بیزە
وعد ایتدك ولا تخزنا یوم القیمة وابد وکفر قبایح سببیلە دوزخ جزاده
بیزی خلق اراسندە رسوا ایتمه انك لا تخلف المیعاد که بی شبهه سن وعدکه
اخلاف ایتمزسن بو ایشلرده دعاده مبالغه اولنمق ایچوندر و مطالبك استقلالنه

وعلو شانه دلالت اولنمق ایچون لفظ ربنا تکرار اولندی آثارده کلمشدر که حضرت ام سلمه اولنمسی رسول الله صلی الله علیه وسلم

تنخصیص که برابیش انز وهنا کنز ایدوب بیش کره ربنا لفظن سویلر حق تعالی

انی سؤال ایتمیکه یا رسول الله بونز حالده هر موضعده که خدا عز وجل هجرتک

ثوابنی سویلدی کیشیلرله انی تخصیص ایلدی هیچ بر موضعده خاتونلره اولان

ثوابی ذکر ایتمدی بو آیت نازل اولدی **فاستجاب لهم ربهم** پس پروردکارلری

خواهشلرینه کوره جواب ویردیکه **انی لا اضیع عمل عامل منکم** علی التحقیق

سیزدن بر ایشچینک ایشن ایتزم **من ذکر او انثی** ارکک مقوله سندن یا دیشی

قسمندن **بعضکم من بعض** برکوز بر کوزه نزد یعنی جمله کوز بیری برکوزدن پیدا

اولمشی سیز دیشی ارککدن وارکک دیشیدن ملخص کلام بو که هرکیم سیزدن

بر عمل ایشلر جزاسنه نائل اولور ذکوریت وانوثیتک بونده دخلی یوقدر

قمو کوز حکمده برابر سیز **فالذین هاجروا** پس شول کیمسه لرکه شرکدن فرار

ایدوب اوطانلرین ترک ایتدیلر **واخرجوا من دیارهم** وکتوردوکلری ایمان

سببیله منازللرندن اخراج اولندیلر **واوذوا فی سبیلی** وبنم یولمده رنجیده

قیلندیلر **وقاتلوا** وکفارله جنک ایتدیلر **وقتلوا** وجهاد معرکه سنده

شهید قیلندیلر **لاکفرن عنهم سیئاتهم** البته کندولردن بیان افعاللرین

محو ایدرم **ولادخلنهم جنات تجری من تحتها الانهار** و بی شبهه کندولرین

داخل قیلدورم بر باغلره که اشجاری آلتندن ایرمقلر اقر **ثوابا** اول نعیمله

کندولره بر اولو مکافات ایدرم **من عند الله** تنکری قتندن بو محل اضماری

اقتضا ایدردی لکن ثوابی تعظیم ایتمک ایچون ظاهر که لفظ جلالتدر

مضمر یرینه وضع اولندی **والله عنده حسن الثواب** وتنکری قتنده مکافاتک

کوزلی قتنده در کتوردیلرکه مکه مکرمه ده ساکن اولان مشرکلر اوقاتلرین

عشرتله کیچوردیلر دی فقرای اهل ایمان عسرتله خاطرلرینه بو کلدیکه

بزن اولدیکیم بت پرستلر نازونعمتده وخدا شناسلر تعب ومحنتده

حق سبحانه وتعالی محض کرمندن انلره تسلی حاصل اولمق ایچون پیغمبره خطاب

ایلدی وفی الحقیقه مراد امتدر پس بیوردی **لا یغرنک تقلب الذین کفروا فی البلاد**

کفر ایدن کیمسه لرک شهرلرده کیدوب کلملری سنی الدتمسون بو معنا ملک

اقتضاسی بو ایدیکه عیش وعشرت ذکر اولنه لکن مبالغه ایچون انک سببی

كه تجارتده

که تجارتده ذکر اولندی **متاع قلیل** انلرک کیدوب کلمسی بر آز منفعتدر عن قریب

زائل اولور **ثم ماویهم جهنم** صکره دونجک مکانلری دوزخدر **وبئس المهاد**

ونه یمان آرامکاهدر دوزخ **لکن الذین اتقوا ربهم** لیکن شول کیمسه لرکه پروردکارلرینک

عقابندن قورقدیلر **لهم جنات تجری من تحتها الانهار** کندولره در بر باغلرکه

کوشکلری آلتندن ایرمقلر اقر **خالدین فیها** ایچنده اقامتی علی الدوام تقدیر ایتمشلر

نزلا من عند الله اول جنتلر تنکری قتندن مهیا اولمشلر نزل اول طعام وشرابدر

که مسافرک کلمسنده مهیا اولنور پس نیجنکیم بهشت جاودان اهل ایمانک کلمسنه

اماده قیلنمش بر شیء اوله انلرک اکرامی دیدارک مشاهده سی اولسه محل ریب

کلدر **وما عند الله خیر للابرار** وتنکری تعالی قتنده اولان لطف واحسان

ایولره غایتله بیکدر دنیانک نعیمندن **وان من اهل الکتاب لمن یؤمن بالله**

وتحقیقا اهل کتابدن شول کیمسه وارکه خدانک وحدانیتنه تصدیق کتوردو

وما انزل الیکم وسیزه ایندریلن نسنه یه یعنی قرآنه دخی ایمان ایدر

وما انزل الیهم وکندولره ایندریلن شیئه یعنی توراته دخی تصدیق کتوردر

بو آیت عبد الله بن سلام ویارانی حقنده نازل اولدی **خاشعین لله** ایمان

کتوردکلری حالده که خدایه تواضع ایدوب قورقرلر **لا یشترون بایات**

الله ثمنا قلیلا توراتک احکامنی آز بهایه تبدیل ایتمزلر نته که اهل تحریف

ایدرلر **اولئک لهم اجرهم عند ربهم** اول کروه که اوصاف مزبوره ایله متصفلر

مکافاتلری کندولره مقرردر پروردکارلری قتنده **ان الله سریع الحساب**

تحقیقا که تنکری تعالی محاسبه یی غایتله تیز کورودر خلقک اعمالی اوزره مطلع

اولدوغیچون **یا ایها الذین امنوا اصبروا** ای ایمانه کلان کیمسه لر جهاد

اوزره صبر ایدک **وصابروا** وتنکرینک دشمنلرینه صبر ایتمکده غلبه ایدک

ورابطوا وسرحدلرده جنک ایتمکه اماده اولک **واتقوا الله لعلکم تفلحون**

وتنکریدن خوف ایدک تا که نهمتلردن قورتلوب دولت دارینه نائل اوله سیز

سورة النساء مدنیه والله اعلم **وهی مائة وخمس وسبعون ایه**

بسم الله الرحمن الرحیم

یا ایها الناس ای آدم اوغوللری **اتقوا ربکم** پروردکارکزدن خوف ایدک

الذی خلقکم من نفس واحدة شول پروردکارکه سیزی بر جاندن یعنی حضرت

ادمدن یرتدی وخلق منها زوجها وجفتنی کندوسندن یرتدی یعنی حضرت
حوای ادم علیه السلامك صول قابورغسندن یرتدی وبث منهما رجالا
کثیرا ونساء ودروی زمینده انلردن چوق کشیلر و قاریلر پراکنده قیلدی
واتقوا الله وتنکریدن خوف ایدك الذی تساءلون به شول تنکری که انکله
حاجاتکزی طلب ایدرسیز یعنی بربرکوز بیرکودن برشئ ایستدوکده سویلر الهی
سیودسن بونی بویله ایت والله ایچون اولسون بوایشی بیتور والارحام دخی
صلهٔ رحمك قطعندن پرهیز اولك ان الله کان علیکم رقیبا که بی شبهه حق
سبحانه وتعالی اوزرکزه همیشه نکهبان ایدی واتوا الیتامی اموالهم وای وصی
اولانلر اوکسوزلره بالغ اولدوقلرنده ماللرینی ویرك ولا تتبدلوا الخبیث بالطیب ویمان
ایشی ایوایشه بدل ایتمکه طالب اولمك یعنی ایتام مالنك یمسین خذ متکرکی
مقتضاسنه یعنی انك حفظنه بدل قیلمك ولا تأکلوا اموالهم الی اموالکم وما لکز
انلرك مالنه ضم ایدوب یمك انه کان حوبا کبیرا که بی شبهه انك یمسی
بر بیوك کناه ایدی بوآیت غطفان طائفه سندن برکیمسه نك حقنده نازل
اولدیکه برادری فوت اولوب اوکسوز کندوسی وصی اولدی تجرع اوکسوز
بالغ اولیجق مالنی طلب ایلدی عمیسی اداسندن تعلل ایدوب محاکمهٔ علیهٔ نبویه
مرافعه اولدیلر بوآیت کریمه نازل اولدی غطفانی انی ایشتدکجه نعوذ بالله
من الحوب الکبیر دیوب مالی بالتمام یتیمه تسلیم ایلدی کتوردیلرکه چون حق
سبحانه وتعالی ایتامك خصوصنی خلقه سفارش ایلدی خلق انلرك اموالندن
غایتله احتراز ایتدیلر اما قاریلرك کثرتندن احتراز ایتمیوب ارالرنده
عدالت ایتمزلردی حق تعالی انلری انندن دخی منع ایدوب بیوردی وان خفتم
ان لا تقسطوا فی الیتامی فانکحوا ما طاب لکم من النساء واکر اوکسوزلرك
حقنده عدالت ایتمکدن قورقوب انلرك مالندن اجتناب ایتدکوز کبی کرکدرکه
قاریلرك حقلرنده دخی عدالت ایتمکدن خوف ایده سیز پس قاریلردن سیزه
خوش کلانی نکاح ایدك مثنی ایکیشر وثلاث واوچر ورباع ودردر یعنی
نکاح ایتمك ایستیان کیمسه بواوچ عددك اراسنده مخیردر فان خفتم ان
لا تعدلوا پس اکر قورقرسیز که بومذکور اولان عددلرده عدالت ایتمیه سیز
فواحدة بر قاری نکاح ایدك او ما ملکت ایمانکم یاصاغ الکوز مالك

اولدوغی نسنه یی نکاح ایدك دست تصرفکزده اولان جواری مقوله سنه تسری
ایدك ذلك برقاری نکاحه اختیار ایدوب یا جواری مقوله سنه تسری ایتمك ادنی
ان لا تعولوا جور ایتمامکزه یقینکدر واتوا النساء صدقاتهن وقید نکاحه
کتوردکوز قاریلره کبینلرینی ویرك نحلة بر درست ویرمك که انلردن
عوض توقع ایتمیه سیز فان طبن لکم عن شیء منه نفسا منه لفظنده اولان ضمیر
کبینه راجعدر ونفسا تمیزدر ومعنی بویله اولورکه اکر قاریلر سیزه کوکل
خوشلغی جهتندن مهرلرندن برنسنه باغشلرلرسه فکلوه هنیئا مریئا
کناهسیز ذوقسیز انی ییکوز ولا تؤتوا السفهاء اموالکم وبی رای اولانلره
یعنی اولادکزه و قاریلرکزه مالکزی ویرمك التی جعل الله لکم قیاما شول
اموالکه تنکری تعالی انلری سزکچون سبب انتظام معیشت قیلدی وارزقوهم
فیها واول مالدن کفاف حاصل اولیجق مقداری انلره برمقدر وظیفه ایدك
واکسوهم وعلی حسب الامکان انلری کیدرك وقولوا لهم قولا معروفا
وشرعا یا عقلا مستحسن اولان سوزی انلره سویلك مثلا انلره سویلیکه
بومال سزکدر خلق الکونده کوریجك سعی ایدرلرکه انی سیزدن بروجهله
کندولره جلب ایده لر ولیکن تصرفکزده قالسه سیزه محفوظ قالور وابتلوا
الیتامی واوکسوزلری بیع وشرا ایله واموالك حفظیله تجربه ایدك حتی اذا
بلغوا النکاح بومقامده نکاح بلوغدن کنایتدر یعنی اوکسوزلری تجربه ایدك
اول وقته دکین که بلوغه واصل اولورلر که احتلام اوله لر یا اون سکز یاشلری
اوله فان انستم منهم رشدا پس انلردن دوغرو یوله سلوك ایتمسین کوردکوز
فادفعوا الیهم اموالهم کندولره اموالارینی تسلیم ایدك ولا تأکلوها اسرافا
وای وصی اولانلر اوکسوزلرك اموالنی مسرف اولدوغوز حالده یمك وبدارا
ان یکبروا دخی بیوك اولمقلرنه عجله ایتدکوز حالده انلری یمك یعنی ایتامك
اموالنی یمکه شتاب ایتمك اول جهتدن که قورقرسیز ناکاه بیوك اولوب
مالالرینی سیزدن آلورلر ومن کان غنیا فلیستعفف ووصی اولانلردن هرکیم
دولتمند ایسه مال یتیمك اکلندن نفسنی منع ایتمکه طالب اولسون ومن کان
فقیرا فلیأکل بالمعروف وانلردن هرکیم فقیر ایسه وجه مشروع اوزره اندن
ییسون فاذا دفعتم الیهم اموالهم پس چون اموالرینی کندولره تسلیم ایدرسیز

فاشهدوا عليهم مال‌لرين فيض ايتدوكلرنز اوزلرينه شاهد دوتك وكفى بالله
حسيبا و محاسبه جهتندن تنكرى تعالى كافيدر پس انك امرينه مخالفت
ايدوب تعدى ايتدوكى حدودى تجاوز ايتمك للرجال نصيب مما ترك الوالدان
والاقربون اتا وانا ويقين خصملر ميراث قودوقلرى مالدن كشيلره بربهره
وار وللنساء نصيب مما ترك الوالدان والاقربون و پدر ومادر وقريب خصملر
ميراث بوراقدوقلرى مالدن برحصه وار مما قل منه او كثر مما تركك لفظندن
بدل در يعنى مزبورلر ميراث براقدقلرى شيئك آزندن وچوغندن كشيلره
وقادينلره برحصه وار نصيبا مفروضا برمعين حصه اولدوغى حالده
كتوردى بوكه اوس بن الصامت انصارى دار آخرته انتقال ايدجك عم زاده‌لرى
اولان سويد وعرفطه جمله مالنى آلوب اوچ قيزنى وزوجه‌سنى ام كحه‌يى
اندن محروم ايتديلر نته كه جاهليه عصرنده ايدرلردى اول زمانده كه ميراثه
مستحق اولمازلر الا اول كيمسه كه جنكه قادر اولوب دشمنى دفع ايلريدى ام كحه
حضرتك حضور عزتنه كلوب صورت حال عرض ايتدى حضرت صلى الله
عليه وسلم اكا بيوردى كه مكانكده واركيت تاكه بقه‌يم حق جل وعلا نه بيان
ايدر بعده بو آيت نازل اولدى حضرت صلى الله عليه وسلم مزبورك عم
زاده‌لرينه خبر صالديكه اوس مالندن برشيئه تصرف ايتمك زيرا حق تعالى
خبر ويرديكه قادينلره برحصه وار واما بيان ايتمدى پس بيان ايدنجه صبر
ايدك صكره حق جل وعلا يوصيكم الله فى اولادكم آيتيله حصه‌لرينك مقادرين
بيان ايتدى واذا حضر القسمة اولوا القربى واليتامى والمساكين وقچن
ميراثك قسمتى محلنده يعنى خصملك اصحابى اولانلر واوكسزلر وبو قسملر
بولنورلر فارزقوهم منه مقسوم اولان شيئدن انلره بر زاد ويرك وقولوا
لهم قولا معروفا وانلره برمستحسن سوز سويلك كه موجب سرورلرى اوله
بو امر ندب ايچوندر قرنده وجوب ايچوندر لكن منسوخ اولدى وليخش الذين
وتورثون سؤال كيمسه‌لركه حاللرى بودركه لو تركوا من خلفهم ذرية ضعافا
اكر اكسه‌لوندن بر عاجز اوشاقلر بوراقدقلر خافوا عليهم ضايع اولملرندن
اوزلرينه قورقولو يعنى دوشن اولانلر كوركدكه قسمت محلنده حاضر اولان اقاربك
زبونلريله وايتاملرله وفقرا الله مراسم مرحمتى كوزه‌ده‌لر وبونخجل ايده‌لر كه

اكر بوزه

اكر بوزه ايتاممز بو مجلسده حاضر اولوب محروم كيتسه‌يدلر معقول اولورميدى
البته عقللرى حكم ايدركه معقول دكلدر پس كركدركه جانلرينه ايستدوكلرى نسنه‌يى
خلقه ايشليه‌لر فليتقوا الله وليقولوا قولا سديدا پس كركدركه تنكرينك عقابندن
قورقوب قسمتده حاضر اولانلره بر شفقتلو سوز سويليه‌لر نته كه اولادلرينه
شفقتلو سوز سويلمسين ايسترلر ان الذين يأكلون اموال اليتامى ظلما تحقيقا
شول كيمسه‌لركه ستم جهتندن اوكسزلرك اموالارين ييرلر انما يأكلون فى بطونهم
نارا برهنه‌يه منزله الا قارنلرى دولسى اتش حديث شريفده وارد اولمشدر كه
حق تعالى روز قيامتده بر طائفه‌يى كورلرندن بوكونه كونددر اغزلرندن اتش
علوى چيقر حاضر اولانلر سؤال ايتديلركه يا رسول الله انلر كيمدرلر حضرت
صلى الله عليه وسلم بيوردى ايشتمدكوزمى حق تعالى بيوردى الذين يأكلون اموال
اليتامى ظلما انما يأكلون فى بطونهم نارا وسيصلون سعيرا ويقندده برعلولى آتشه
داخل اولورلر يوصيكم الله فى اولادكم حق عز وجل سيزه اوشاقلرينك ميراثى
شاننده فرمان ايدر بو اجمالدر تفصيلى بودركه للذكر مثل حظ الانثيين اركككه
ايكى ديشى حصه‌سى كبى اولور يعنى ميتك اوشاقلرى قالور ميراثدن
ايكى پاى اركك و بر پاى ديشى الور فان كن نساء فوق اثنتين پس اوشاقلر
ايكى يا ايكيدن بوقار وصاف قادينلر اولورسه فلهن ثلثا ما ترك انلره اولو
ميت قودوغى شيئك ايكى اولشى وان كانت واحدة فلها النصف واكر اوشاق
يالكز بر ديشى اولسه ميراثك يارسى انكا اولور ولابويه لكل واحد منهما السدس
مما ترك وميتك اتاسنه واناسنه هر برينه التيدن بر اولور ميت
ميراث بوراقدوغى شيئدن ان كان له ولد اكر ميته اوشاق وار ايسه فان لم
يكن له ولد پس اكر انكا اوشاق يوق ايسه وورثه ابواه وحال بوكه يالكز پدرى
ومادرى انك ميراثنى الديلر فلامه الثلث ميراثك اوچدن بيرى اناسنه
اولورچونكه وارثى پدر ومادره محصور قيلدى واناتك حصه‌سنى معين ايتدى
مقرر اولديكه باقى قالان پدرك حصه‌سيدر فان كان له اخوة فلامه السدس
پس اكر متوفى اولان كيمسه‌يه برادرلر وار ايسه اناسنه التيدن برحصه اولور
من بعد وصية يوصى بها او دين براصم لقدنصكره كه اصم لمش اوله يعنى
متوفى حال حياتنده انى اصم لمش اوله يا بر بوردجدنصكره كه متوفينك ذمتنده

اوله حاصل کلام بوکه وصیه دین ویرلدکدنصکره ارباب استحقاق معین اولان
حصه لرین آلورلر آباؤكم وابناؤكم لا تدرون ايهم اقرب لكم نفعا پدرلرکز واوغوللرکز
بیلمزسیز نفع جهتندن قنغیسی سیزه زیاده یقندر یعنی اصوللرکزدن وفروعکزدن
ودنیاده واخرتده سیزه نفع ایدنی بیلمزسیز همان اولی بودرکه بیری بیری اوزره
تفضیل ایتمیه سیز فريضة من الله احکام مزبوره تنکری قتندن معین حصه لر
اولدوغی حالده مشروع اولدی ان الله كان عليما حكيما بی شبهه کیم خدا عز
وجل ودثرنك مراتبنه دانا سهاملری تقدیر ایتمسنده درست حکم ایدیجیدر
ولكم نصف ما ترك ازواجكم وسیزه ای کشیلر قادیلرکزك میراث قودوقلری
شیئك یاریسی اولور ان لم يكن لهن ولد اکر انلره اوشاق یوق ایسه فان كان
لهن ولد پس اکر انلره اوشاق وار ایسه فلكم الربع مما تركن سیزه ای قوجه لر
انلرك میراثندن دورتدن بیر اولور من بعد وصية يوصين بها او دين بر وصیتدن
صکره که انکا قادیلر سفارش ایدرلر یا بر بورجدن صکره که متوفی اولان قادینلر
ذمتنده اوله ولهن الربع مما تركتم وسیزه میراث قودوغکز شیئدن
قادیلرکزه دورتدن بیر اولور خواه قادی بیر اولسون خواه زیاده جمله لری
دبعده علی السویه مشترك اولورلر ان لم يكن لكم ولد سیزه اوشاق یوق
ایسه فان كان لكم ولد پس اکر سیزه بر اوشاق وار ایسه فلهن الثمن مما
تركتم بو راقدیغکز مالدن سکزدن بیر انلره اولور من بعد وصية توصون بها او دين
بر وصیتدن صکره که سیز انکله امر ایدرسیز یا بر دیندن صکره که ذمتکزده
اوله وان كان رجل يورث كلالة واکر میراثی النان کیشی اوشاقسز و پدرسیز
اولسه او امرأة کیشی اوزره معطوفدر یعنی یا خود اوکونز بر قاری اولسه وله اخ
او اخت وحال بوکه اول کیشیه انادن بر قرداش یا بر باجی اوله وقاری یه
دخی بویله بر قرداش یا بر باجی اولیجق فلكل واحد منهما السدس بو برادر و همشیره نك
هر بیریسنه یالکوز اولیجه آلتیدن بر اولور فان كانوا اكثر من ذلك پس اکر
انا اوشاقلری بیردن زیاده اولورلر ایسه فهم شركاء في الثلث انلر اوچدن
بیرده اورتاق اولورلر ارکك ودیشلری برابر الورلر من بعد وصية يوصى بها
او دين بو ایتلرده مذکور اولان لفظ او تخییر ایچوندر زیرا ممکندرکه متوفی
اوزره بورج اولمه و وصیت ایتمه وقابلدرکه بیریسی اوله غير مضار اولحالده

که وصیت

که وصیت ایدن وصیتنده یا اقرارنده ودثرینه ضرر ایتمیه که ثلثدن زیاده وصیت
ایده یا اوندن بورجی اولمیانز بورجله اقرار ایلیه تا که ودثرسنه مالی دکیه
وصية من الله لفظ وصیه غیر مضارك مفعولیدر پس معنی بویله اولورکه
تنکریدن ثابت اولان وصیته که اوچدن بیردر یا اندن اکسك ضرر ایتمیه
والله عليم حليم وحق سبحانه وتعالی ودثرسنه ضرر قصد ایدنك نیتنه
دانادر عقوبتنی تعجیل ایتمز تلك اوکیزلرك ووصایانك ومیراثك شاننده
مذکور اولان احکام حدود الله تنکرینك صنرلریدر ومن يطع الله ورسوله
وهر کیم خدانك ورسولنك فرمانلرین قبول ایدوب احکام مذکوره یی بیرینه
کتوررسه يدخله جنات تجري من تحتها الانهار انی بر باغلره کیورورکه انلرك
اشجاری آلتندن ایرمقلر آقر خالدين فيها ایچنده اقامتی علی الدوام تقدیر
ایتمشلر وذلك الفوز العظيم دخی بهشتده خلود وصفی اوزره کیرملی اولو
قورتلمقدر ومن يعص الله ورسوله ويتعد حدوده وهر کیم تنکرینك ورسولینك
فرماننه مطیع اولمیوب حلال وحرامدن تعیین ایتدوکی صنرلری علی طريق
الاستحلال تجاوز ایدر يدخله نارا انی بر آتشه داخل قیلور خالدا فيها
ایچنده علی الدوام اقامتی تقدیر ایتدوکی حالده وله عذاب مهين واکا بر خوار
ایدیجی اشکنجه اولور واللاتي يأتين الفاحشة من نسائكم وقادیلرکزدن شول قادیلرکه
زنا فعلنه مرتکب اولورلر فاستشهدوا عليهن اربعة منكم پس سیز ای حکام شریعت
سیزدن یعنی مؤمنلرك عدوللرندن دورت کیمسنه اوزرلرینه شهادت ایتمکه
طلب ایدك فان شهدوا پس بو دورت کیمسنه انلرك زناسنه شهادت
ایدرلر ایسه فامسكوهن في البيوت انلری اوده لرده الی قویك حتى يتوفاهن الموت
اول وقته دکین که ملك الموت ارواحلرین قبض ایده او يجعل الله لهن سبيلا
یا تنکری تعالی انلره بر یول قیله که جسدندن خلاص ایدن حدی کندولره تعیین
ایلیه واللذان يأتيانها منكم وسیزدن ای کشیلر کروهی محصن و محصن اولمیان
شخص زنا یه که ارتکاب ایدرلر فآذوهما انلری تعنیف ایله رنجیده قیلك
فان تابا واصلحا فاعرضوا عنهما پس اکر ایتدوکلری ایشدن رجوع ایدوب
احواللرین اصلاح ایدرلر تعنیفلرندن واز کیچك بو ایکی حکم زنانك حدیله
منسوخ اولدیلر ان الله كان توابا رحيما بی شبهه کیم حق تعالی توبه لرینك

توبه سن همیشه ایو قبول ایدوب کندولرین چوق اسیرکر انما التوبة علی الله یعنی بوندن
اوزکه یرلسنه بو قدرکه توبه نک قبول اولنمسی تنکری تعالی اوزره وعده سی
مقتضاسیله امر محتوم کبیدر للذین یعملون السوء بجهالة شول کیمسه لره کیم
قباحتی بیلمزلکله ایشلرلر ثم یتوبون من قریب صکره یقین زماندن کچمهدن یعنی موت
حاضر اولمدن پشیمان اولوب رجوع ایدرلر فاولئک پس اولکروه یتوب الله علیهم
تنکری تعالی اونلره رحمتنه رجوع ایدوب کناهلرین ستر ایدر وکان الله علیما
حکیما وایزد عز وجل توبه ایدنلرک اخلاصنه دانا ایدی اشیالری محلنده وضع ایدوب
توبه ایدنه عقاب ایتمز ولیست التوبة للذین یعملون السیئات و قبول توبه اولماز
شول کیمسه لره که بر زمان قبحلر ایشلرلر حتی اذا حضر احدهم الموت تا که اولوم بیرلرینه
مهیا اولدوقده قال انی تبت الآن سویلر علی التحقیق ایتدوکم قباحتدن شمدی
رجوع ایتدم و لا الذین یموتون وهم کفار ونه شول کیمسه لرک توبه سی مقبول اولور
که اولورلر و حال بوکه کندولر کفر اوزره مستمر اولمشلر اولئک اولکروه که
نفاق و کفر اوزره مصر اولدیلر اعتدنا لهم عذابا الیما آخرتده انلره بر دردلی
اشکنجه آماده قیلدق کتوردیلرکه رسم جاهلیت بویله ایدیکیم بر کیمسنه نک چندو کرم
و دشرسه ذنبر شخص کوملکنی میتک قادینی اوزرینه صالوب دیر بوکا بن احق
واولایم اندنصکره ایسته مهر سابقیله اکا تصرف ایدردی یاخود انی بیر غیر
کیمسنه یه اولندروب کبینی کندوسی الوردی یاخود تزوجدن انی منع ایدردی
تا که قاری نفسنی فی انجه ایله اندن ازاد ایدیجی اسلام ایله مشرف اولدیلر حق
تعالی کندولرینی اول فعلدن نهی ایدوب بیوردی یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه
کلان کیمسنه لر لا یحل لکم ان ترثوا النساء کرها سیزه جائز دکلدر که قاریلری
زور ایله میراث ایدرسیز بو محلده دکی خطاب میتک اولیاسنه در اندنصکره
ازواجه خطاب ایدوب بیوردی ولا تعضلوهن لتذهبوا ببعض ما آتیتموهن
وسیز ای ازواج معقولیمی حرجالرده قاریلری سوء عشرتله اینجیتمه تا که کندولرین
ویردکوز شیئک بر مقدارین الرسیز الا ان یاتین بفاحشة مبینة مکر اول
وقت که قبحی آشکارا ایدیجی بر بد فعل کتورهلر یعنی نشوز یا سوء عشرت یا لباس
عفتی خلع ایتمک کبی اشیالری ایشلیه لر وعاشروهن بالمعروف و ایولکله
انلرله زندکانلک ایدک فان کرهتموهن پس اکر انلردن اغرینه کوز فعسی ان

تکرهوا شیئا شاید که بر نسنه دن اغرلنورسیز و یجعل الله فیه خیرا کثیرا وحق
سبحانه وتعالی اندن اچنده چوق ایولک قیله یعنی قاریلردن اغرلنمق سببیله ایرلمک
زیرا که اولور که نفس کندو به خیرلو اولان شیئی کراهت ایدر وان اردتم استبدال
زوج مکان زوج واکر بر قاریی تطلیق ایدوب یرینه بر قاری ایولنمک ایسترسیز
وآتیتم احداهن قنطارا و حال بوکه تطلیقلرین مراد ایتدکوز قاریلرک بیرینه
چوق مال ویردکوز فلا تاخذوا منه شیئا اندن بر نسنه المک اتاخذونه
بهتانا واثما مبینا ایا ستم و آشکارا کناه ایتدکوز حالده انی الورسیز
بو استفهام توبیخ ایچوندر یعنی انی المق کرکسیز وکیف تاخذونه وقد افضی
بعضکم الی بعض ونیجه انی الورسیز و حال بوکه بیرکوز بیرکزه یتشمشدر افضا
بونده جماعدن کنایتدر واخذن منکم میثاقا غلیظا دخی سیزدن بر محکم عهد الدیلر
واو عقد محلنده واقع اولان ایجاب و قبولدر دکتوردیلرکه زمان جاهلیه ده بعض
جهلا پدرلرینک عورتلرین ایولنورلردی حق تعالی انلری اندن نهی ایدوب
بیوردی ولا تنکحوا ما نکح آباؤکم من النساء و قاریلردن ایولنمک شول قاریلری که
پدرلرکوز انلری ایولنمشدی الا ما قد سلف نهیدن لازم اولان معنادن
استثنادر یعنی بویله اولورکه بو کونه نکاح سببیله عقابه مستحق اولورسیز
مکر بر نکاح کچمش اوله کیم انک کناهی سیزدن عفو اولنمشدر انه کان فاحشة
ومقتا بی شبهه کیم اول نکاح بر زشت عمل و اهل مروت قتنده بر مبغوض فعل
ایدی زیرا هیچ بر ملتده مباح اولمدی و اول نکاحدن تولد ایدن اوشاغه اشراف
عرب مقتی دیرلردی وساء سبیلا وانی ایشلیانک یولی غایتله بر بد یول ایدی
حرمت علیکم امهاتکم انالرکوز اوزرکزه حرام اولدی وبناتکم و قیزلرکوز
واخواتکم و باجیلرکوز وعماتکم و پدرلرکزک همشیره لری وخالاتکم وانالرکزک
همشیره لری وبنات الاخ و قرنداشلرکزک قیزلری وبنات الاخت و باجیلرکزک
قیزلری وامهاتکم اللاتی ارضعنکم وسیزه سوت ویرن انالرکوز واخواتکم
من الرضاعة وسوتدن اولان همشیره لرکوز وامهات نسائکم و قاریلرکزک انالری
وربائبکم اللاتی فی حجورکم و قوجاقلرکوزده یعنی تربیتکزده اولان قاریلرکزک
قیزلری من نسائکم اللاتی دخلتم بهن اول قاریلردن که سیز انلره دخول
ایتدکوز یعنی بو مزبور اولان قاریلرک نکاحی اوزرکزه حرام اولدی و دخول

ایتدیکوز قادینلرک قیزلرینی نکاح ایتمکوز دخی اوذکره حرام اولدی **فان لم تکونوا**
دخلتم بهن پس اول قادینلره دخولکوز واقع اولمدیسه انجق عقد نکاح حاصل
اولمشدی **فلا جناح علیکم** اوذکره کناه اولماز اکر انلری ایولنورسکز
وحلائل ابنائکم الذین من اصلابکم دخی ادقرکوردن اولان اوغوللرکزک قادینلری
اوذکره حرام اولدی **وان تجمعوا بین الاختین** دخی ایکی باجی اراسنده نکاحده
جمع ایتمک اوذکره حرام اولدی **الا ما قد سلف** مکر اول نکاح که زمان سابقده
کیچدی یعنی ایکی باجی اراسنده جمعک تحریمی نازل اولمدن اول واقع اولان جمع
عفو اولندی **ان الله کان غفورا** بی شك کیم حق تعالی چوق مغفرت ایدیجیدی که
جاهلیه عصرنده بو ایشی ایدنه مغفرت ایتدی **رحیما** اسلامده بو زمانی بیرینه
کتوردن غازیلره اسیرکر حضرت ابو سعید الخدری رضی الله عنه نقل ایتدیکه اوطاس
طاغنی یغما ایتدوکنده غازیلره خیلی مال حاصل اولدی وانلرک جمله سنده نه
بر مقدار محصنه قادینلر وار ایدی انلرله جماع ایتمکدن اجتناب ایدوب حضرته سؤال
ایلدیلرک حق تعالی بو ایتی منزل قیلدی **والمحصنات من النساء** وقادینلردن قوجه‌سی اولانلر
دخی اوذکره حرام اولدیلر **الا ما ملکت ایمانکم** مکر اول محصنه قادینلر که صاغ
اللرکوز مالك اولدی یعنی قوجه‌لی اولان قادینلرک نکاحی سیزه جائز دکلدر الا اول
قوجه‌لی قادینلر که کفاردن یغما ایتدوکوز زیرا انلر سیزه ملك یمین اولمشلر **کتاب**
الله علیکم حق جل وعلا بو مذکور اولان اصنافلر نکاحلرینک تحریمنی اوذکره
یازمق یازدی بیلمش اولک که بو اصنافدن ماعدا ایرکج صنفلر حرمتی حدیث
شریفله ثابت اولمشدر برسی بودرکه بر قاری بی قرنداشی قزیله یا باجیسی قزیله
نکاحله بیر یرده جمع اولنمازی وقلنلرک تفصیلی کتب فقهیه‌ده مسطوردر
واحل لکم ما وراء ذلکم وبونلر منصوص اولانلردن ماعداسی سیزه حلال
قیلندی **ان تبتغوا باموالکم محصنین غیر مسافحین** تاکه اموالکرله قادینلری ایسته‌سیز
اول حالده کیم انلر تزوج ایله تعفف ایدوب زنا ایدیجیلر اولمیه‌سیز **فما استمتعتم به**
منهن پس شول شی که انکله انلردن استمتاع ایتدکوز یعنی ای کشیلر قادینلردن
که جماعله یا عقد نکاحله انتفاع ایدرسیز **فآتوهن اجورهن** مهرلرین کندولره
ویرک زیرا مهر استمتاع مقابله‌سنده‌در **فریضة** مقدر و معین اولدوغی حالده
ولا جناح علیکم فیما تراضیتم به من بعد الفریضة واوذکره ای اهل ایمان کناه اولماز

اولنسنه‌ده

اول نسنه‌ده که تقدیر اولنان مهرك نصفکره بیری بیرکوزله رضا اولشدکوز یعنی مهر
تعیین اولندقدن صکره اکر کشی مهر اوزره برشی زیاده ایدرسه یا قاری مهرندن
بر مقدار شیئی هبه ایدرسه اوزرلرکزه اندن بر کناه مترتب اولماز **ان الله کان علیما**
بی شك کیم حق تعالی مصالحی کمال اوزره بیلیجیدی **حکیما** احکامی محلنده بخشی
وضع ایدیجیدی **ومن لم یستطع منکم طولا** وسیزدن هر کیمسه که زیاده مالی الله
یتشمز **ان ینکح المحصنات المؤمنات** تاکه ایمانه کلمش خاتونلری ایولنه **فمما ملکت**
ایمانکم اللرکوز مالك اولدوغی قادینلری ایولنسون **من فتیاتکم المؤمنات** ایمانه کلمش
جاریه‌لرکوزدن اولدقلری حالده **والله اعلم بایمانکم** واینکه جلاله ایمانکزه
داناتردر یعنی ایمان سببیله اوکوزده اولان تفاوتی حق سبحانه وتعالی بخشی بیلور
پس سیزه لائق اولان اولدرکه ایمانک فضیلتنی ملاحظه ایده‌سیز زیرا چوق
اولمشدرکه بر قرواشی ایمان سببیله ایمانسز خاتوندن یکرک اولدی **بعضکم**
من بعض بیرکوز بیرکوزدندر یعنی سیز وقوللرکوز متناسب سیز زیرا جمله کوز حضرت
آدم و حوادن حصول بولمشکوز **فانکحوهن باذن اهلهن** پس اول قرواشلری ایلرینک
دستوریله ایولنوک **وآتوهن اجورهن** ومهرلرین مالکلری اذنیله کندولره
تسلیم ایدک **بالمعروف** ایولکله نه اکسک ویره‌سیز ونه مماطله ایده‌سیز
محصنات غیر مسافحات قرواشلری نکاح ایدک اول حالده که ارباب عفت
اوله‌لر آشکارا زنا ایدیجی اولمیه‌لر **ولا متخذات اخدان** دخی اول حالده کم کیزلوده
یاران ایدنمش اولمیه‌لر **فاذا احصن** پس قچن تزوجله محصن قیلنورلر **فان اتین**
بفاحشة اکر بد فعل ایله کلورلر یعنی زنا ایدرلرسه **فعلیهن نصف ما علی المحصنات**
من العذاب اوزرلرینه‌در خاتونلر اوزره معین اولان شیئک یاریسی آشکیزه‌دن
یعنی حددن **ذلك** قرواشلری ایولنمك **لمن خشی العنت منکم** سیزدن اول
کیمسه‌یه‌درکه قورقه زنایه دوشه ارکن قالورسه **وان تصبروا خیر لکم** وقرواشلر
ایولنمسدن صبر ایتمکوز سیزه خیرلودر حدیث شریفده کلمشدرکه خاتونلر
ایوک صلاحیدر و قرواشلر انك هلاکی **والله غفور رحیم** وتنکری تعالی صبر
ایتمیانك قصورین چوق عفو ایدیجی قوللرین زیاده اسیرکه‌یجی قرواشلره ایولنمکه کندولره
رخصت ویردی **یرید الله لیبین لکم** خدا عز وجل ایستر که سیزه حلال و حرامک
احکامنی بیان ایده **ویهدیکم سنن الذین من قبلکم** وایستر که سیزدن اسبق

اولان کیمسنه لرکه بولانر سیزی هدایت ایلیه **ویتوب علیکم** وایسترکه کناهلرکزه
مغفرت ایره **والله علیم حکیم** وحق جل وعلا مصالحی بوبیلور حرشیئی کما ینبغی محلنه
وضع ایدر **والله یرید ان یتوب علیکم** بوجمله تاکید ومبالغه ایچون مکرر اولمشدر
ویرید الذین یتبعون الشهوات ان تمیلوا میلا عظیما وشول کیمسه لرکه نفسلرینک
آرزوسنه پیرولك ایدیلر ایسترلرکه سیز طریق حقدن براولو صاپمق صاپه سیز
یرید الله ان یخفف عنکم ایزد عز وجل ایسترکه سیزدن احکامی یونکل ایده که
امم ماضیه اوزرن اولان تکالیفی اوندن کرم مشروع قیلدی **وخلق الانسان ضعیفا**
وآدم اوغلی ذبونلقه ملازم اولدوغی حالده یارادلدی پس لاجرم احکام اوزرینه
سهل قیلندی **یا ایها الذین امنوا** ای ایمان کتورن کیمسنه لر **لا تاکلوا اموالکم**
بینکم بالباطل اموالکزی اراکوزده غصب وربا وقمار ایله ییمک **الا ان تکون تجارة**
عن تراض منکم مکر شروط صحته جامع بربیع وشرا اوله کیم بائع ومشترینك
خشنودلکندن صادر اوله که او سیزه مباحدر **ولا تقتلوا انفسکم** ونامعقول
ایشلرك ارتکابی سبیله جانلرکزی اولدرمك **ان الله کان بکم رحیما** بی شبهه کیم
سیزه ای امت محمد تنکری تعالی چوق مرحمتلو ایدی که بنی اسرائیل اوزرینه اولان تکالیف ایله
سیزی مکلف ایتمدی **ومن یفعل ذلك عدوانا وظلما** وهر کیم تعدی وستم جهتندن
منهی اولان اموری ایشلر **فسوف نصلیه نارا** یقیندر انی بر آتشه یعنی دوزخه
داخل قیلهلر **وکان ذلك علی الله یسیرا** وانك جهنمه داخل اولمسی ایزد عز وجل
اوزرینه بر آسان ایش ایدی **ان تجتنبوا کبائر ما تنهون عنه** اکر منع اولندوغکز اشیانك
اولو کناهلرندن اجتناب ایدرسیز **نکفر عنکم سیئاتکم** اوفاق صوچلرکزی
سیزدن تجاوز ایدرز وانلری محو ایدرز **وندخلکم مدخلا کریما** وسیزی بر شریف
مکانه یعنی بهشت جاودانه کیرمش قیلورز بلمك کرککیم کناهلردن کبائرك تعیینی
اولدوغنده علما اختلاف ایتمشلر اقرب اقوال بودرکه کبیره شول کناهدرکه انی
ایشلیانلر اوزرینه شارع بر حد تعیین ایتمش اوله یاخود ایشلیانلرك حقنده بر صریح
وعید وتهدید وارد اولمش اوله **ولا تتمنوا ما فضل الله به بعضکم علی بعض**
وآرزو ایتمك شول شیئه که تنکری تعالی انك سبیله بریکزی بیر کوزاوزرینه ایلرو
دوتدی **للرجال نصیب مما اکتسبوا** کشیلره قرنده وقلری شیئك ثوابندن
بربهره وار **وللنساء نصیب مما اکتسبن** وقادینلره قرندوقلری نسنه نك اجرندن

برحصه

برحصه وار یعنی کشیلر وقادینلر ایتدوکلری اعمال سبیله کندولره براجر حاصل
اولور لیس اجر جزیله عمل ایله طالب اولك نه حسد وتمنی ایله **واسئلوا الله** وتنکریدن
طلب ایدك **من فضله** کندو کرم واحساننده **ان الله کان بکل شیء علیما** بی شبهه
کیم خدا عز وجل هر نسنه یه غایتله دانا ایدی **ولکل جعلنا موالی** وهر مال
متروکه سنه معین وارثلر قیلدق **مما ترك الوالدان والاقربون** لفظ کله بیانندر
یعنی اول مال متروکه سی آنا وآنا دیقن خصملر بعد الموت بوراقدوقلری مالدر
کتوردیلرکه سابقده رسم بویله ایدی که بر کیمسه بر کیمسه ایله بو وجه اوزره عهد
وکفت بغلردیکه دشمنم دشمنکدر ودوستم دوستکدر اوندکه دیت وبرمسی
لازم کلورسه بنم انی ادا ایدرم واوزریمه لازم کلورسه سن انی ادا ایله وسن
بنم میراثچی اولورسن دخی بن سنك میراثچك اولورم وبویله مقرر اولمشدیکه بونکنر
عهد بغلیان کیمسنه ورثه ایله میراثدن التیدن بیر الور قچن میراثك ایلتری
نازل اولدی صحابه کرامك بیر لیسی سویلدی یا رسول الله ارامزده بعض کیمسه لر
وارکه انلرك ارالرنده عهد وکفت واقع اولمشدی حق تعالی انلره هیچ برحصه تعیین
ایتمدی بوایت نازل اولدیکه **والذین عقدت ایمانکم** وشول کیمسه لرکه
صاغ اللرکوز کندولر ایله پیمان بغلدی یعنی عهد وکفت ایدنلرك اکثری معاهده
محلنده صاغ اللر ایله دوتشرلر عقد انلره نسبت اولندی والا فی الحقیقة عقدی
ایدن ایکی شخصدر **فاتوهم نصیبهم** پس اول عهد وکفت ایدنلره حصه لرینی که
التیدن بیردر ویرك بو ایت اولو الارحام ایتیله منسوخ اولدی **ان الله کان**
علی کل شیء شهیدا بی شبهه کیم حق تعالی هر نسنه اوزرینه مطلع ایدی قرویدرکه
سعد بن الربیعك زوجه سی حبیبه خاتون نشوز ایتدی زوجی حضرت سعد
رضی الله عنه انك چهره سنه بر طپانجه اوردی حبیبه پدری ثابت بن قیس
شکایت ایتدی اول دخی قیزینی الوب حضرتك حضور عزتنه احوالنی عرض ایلدی
حضرت صلی الله علیه وسلم فرمان ایتدیکه سعددن قصاص اله حبیبه قصاص
المسنه مهیا اولیجق حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی **الرجال قوامون**
علی النساء کشیلر قادینلر اوزرینه تسلط ایدوب بیوردی **بما فضل الله بعضهم**
علی بعض اول نسنه ایله که تنکری تعالی بیرلرینی بیرلری اوزرینه ایلرو دوتدی یعنی
تنکری تعالی کشیلری قادینلر اوزرینه مستولی قیلدی اول سبب ایله که کشیلری قادینلر

اوذره كمال عقل وعمله وكمال صوم وصلوة ايله وامانت وپيغمبرلكله ونيچه مزايا ايله
تفضيل ايتدى **وبما انفقوا من اموالهم** وقادرلرك نكاحنده ونفقه لرنده اموالارندن
بذل ايتدوكلرى شئ سببيله قادرلر اوزره مستولى اولدیلر مرويدركه قچن
بو ايت نازل اولدى حضرت صلى الله عليه وسلم بيوردى بيز بر شئ ايستدوك
وحق جل وعلا بر شئ ايستدى وحق جل وعلانك ايستدوكى شئ ييكركدر
فالصالحات قانتات پس كوزل عمللو خاتونلر قوجه لرينك حقوقنده دورشلر
حافظات للغيب مشاهده اولميان نسنه يى صاقليجيلر يعنى قوجه لرينك
غيبتنده نفس ومالدن حفظى لازم اولان اشيايى حفظ ايدرلر **بما حفظ**
الله تنكرى تعالى كندولره صاقلدوغى شئ سببيله يعنى حق تعالى قادلر ايچون
مهر ونفقه يى وساير حقوقى قوجه اوزره ايجاب ايتدوكى مقابله سنده
حفظى لازم اولان اشيايى قوجه لرينه صاقلرلر **واللاتى تخافون نشوزهن**
وشول قادلركه عصيانلرى ملاحظه ايدرسيز **فعظوهن** انلره پند ونصيحت
ويرك **واهجروهن فى المضاجع** ويتاقلرده انلرى مهجور ايدك يعنى كندولرله
بر يورغانده ياتماك **واضربوهن** وانلرى اورك بعض علما بيوردیكه وعظ
انلره اول زمان اولوركه عصيانلرى متوقع اوله وهجر انلره اول وقت اقتضا
ايدركه عصيانلرى ظاهر اوله واورمق اول محل مستحسن اولوركه عصيانلرى
مكرر اوله **فان اطعنكم** پس اكر سيزه فرمانبرلك ايدوب خواهشكزه كوره حركت
ايتديلر **فلا تبغوا عليهن سبيلا** ايذا قصديله اوزرلرينه بر يول طلب ايتمك
ان الله كان عليا كبيرا بى شبهه كيم ايزد عز وجل على الدوام بو جملكله بلند
متصف ايدى يعنى انلردن حذر ايدوب عورتلركزه بى سبب ستم ايتمك **وان**
خفتم شقاق بينهما واكر كشيله عورت اراسنده خلاف ملاحظه ايتدكز
فابعثوا حكما من اهله قوجه نك اقاربندن حكومت ايتمكه بر كيمسه كوندرك
وحكما من اهلها وقادينك اقاربندن دخى داورلك ايتمكه بر كيمسه كوندرك
ان يريدا اصلاحا يوفق الله بينهما اكر اول ايكى حكم دخى ايكيسنك اصلاح حاللرنه
سعى ايدرلر حق تعالى كشيله عورتك اراسنده توفيق ايدر **ان الله كان عليما**
خبيرا بتحقيق ايزد جل جلاله توجيهك احوالنه دانا وحكمينك مقاصدندن
بخبر اكاه ايدى **واعبدوا الله ولا تشركوا به شيئا** وتنكريه پرستش ايدك

واكابرنسنه

واكابر نسنه اورتاق قيلمك **وبالوالدين احسانا** وپدر وانايه چوق ايولك ايدك
وبذى القربى ويقين خصملك ايه سى اولانلره دخى **واليتامى** واوكسزلره
دخى **والمساكين** ويوقسللره دخى **والجار ذى القربى** ويقينلك ايه سى قونشيه
دخى **والجار الجنب** واوزاق همسايه دخى **والصاحب بالجنب** وطلب علم كبى
كوزل ايشده يولداش اولانلره دخى **وابن السبيل** وقونقه دخى **وما ملكت ايمانكم**
وصاغ اللركوز مالك اولدوغى كيمسنه لره يعنى دست تصرفكزده اولان قوللره
وقرواشلره دخى ايولك ايدك **ان الله لا يحب من كان مختالا فخورا** بى شبهه كيم
خداء عز وجل سيومز اول كيمسه يى كه مذكور اولان اصنافك اشنالكلرندن
استنكاف ايدوب انلره اوزره نازلنم ايدردى **الذين يبخلون** خلعت مدحله
اندامرى مشرف اولميون شول كيمسه لرك كه اموالارين طريق حمده انفاق
ايتمكدن امساك ايدرلر **ويأمرون الناس بالبخل** وخلقه دخى امساك ايتمكه
امر ايدرلر **ويكتمون ما اتيهم الله من فضله** وتنكرى تعالى نعمتندن كندولره
ويردوكى نسنه يى صاقلرلر **واعتدنا للكافرين عذابا مهينا** ويهود طائفه سى ايچون
بر خوار ايديجى اشكنجه اماده قيلدك بروايت يهودك بر طائفه سى حقنده نازل
اولدى چون انصار جماعتنه نصيحت طريقيله ديرلردى اموالكزى انفاق ايتمك
زيرا يوقسللكدن اوزركزه قورقرز **والذين ينفقون اموالهم رئاء الناس** دخى
اشكنجه سن اماده قيلدق شول كيمسه لره كه خلقه ريا ايتمك ايچون اموالارين
بذل ايدرلر **ولا يؤمنون بالله ولا باليوم الاخر** وتنكرينك وحدانيتنه ونشر
روزجزانك اولمسنه تصديق ايدیلر وانلر مكه ده ساكن اولان مشركلردركه
حضرتك عداوتنده لشكر جمعيچون اموالارين تبذير ايدرلردى **ومن يكن**
الشيطان له قرينا وهركيم كه ابليس اكا يار دمساز اولور كوزل اعمالدن دور
اولور **فساء قرينا** كه ابليس شقى غايتله يمان دمسازدر **وماذا عليهم لو**
امنوا بالله واليوم الاخر وكفار اوزره قنغى شئ مترتب اولوردى اكر تنكرينك
وحدانيتنه ودوز جزانك وقوعنه ايمان كتورسيديلر **وانفقوا مما رزقهم الله**
وايزد جل وعلا كندولره ويردوكى شيئدن يولنده صرف ايتسيديلر **وكان الله**
بهم عليما وحق تبارك وتعالى انلرك اقوال وافعالنه دانا ايدى پس انلرك
سزالرين ويرور **ان الله لا يظلم مثقال ذرة** بى شك كيم تنكرى تعالى بر كوچك

قوبجه نك وزنجه قدر ستم ایتمز وان تك حسنة يضاعفها واكر اول مثقال ذره
دكلو ایشی بر كوزل ایش ایدی انك ثوابنی قات قات ایدر ويؤت من لدنه اجرا
عظيما وفضل ورحمتیله مستحق اولان جزادن صكره كندو قتندن بی اندازه احسان
ایدر فكيف اذا جئنا من كل امة بشهيد پس كفارك حالی نیجه اولور قچن هر كچمش
امتدن بر كواه كتوردوز واو هر امتك پیغمبریدر وجئنا بك على هؤلاء شهيدا
وسنی بو پیغمبرلر اوزرینه كواه كتوردوزكه انلرك صدق مقالنه شهادت ایدرسن
يومئذ يود الذين كفروا وعصوا الرسول اولكونكه انبیانك شهادتی اچنده
واقع اولور كفر ایدنلر و پیغمبره مطیع اولمیانلر آرزو ایدرلركه لو تسوى بهم الارض
زمین كندولرله راست قیلنه یعنی میتلر كبی دفن اولنه لر یا توپراق اولمقدن
كنایت اوله نته كه حق تعالی بیوردی ويقول الكافر يا ليتني كنت ترابا والحاصل
شدت هول وحسابدن معدوم اولملرنی تمنی ایدرلر ولا يكتمون الله حديثا
وقدرتلری اولماز كه تنكریدن بر سوز صاقلیه لر زیرا اعضالری اوزرلرینه شهادت
ایدر يا ايها الذين آمنوا ای ایمان كلان كیمسه لر لا تقربوا الصلوة وانتم سكارى
نمازه یقلشماك سرخوش اولدیغكز حالده حتى تعلموا ما تقولون اول وقته دك
كه انی بیله سز نمازده قراءت ایدیكز شیء بیله سز ولا جنبا دخی جنابتلو اولدیغكزده
نمازه یقلشمك الا عابري سبيل مكر یولدن كچیجیلر اوله سز یعنی هر وقت جنب ایكن
نمازه یقلشماك مكر اول وقته كه مسافر اولوب یا الكوزده صو بولمیه كیم اول محل
تیمم ایدوب نماز قیلسكز جائزدر اما غیری وقتده جائز دكلدر حتى تغتسلوا
یقنمق سیزدن واقع اولمیجه و بو امام شافعی قتنده در اما امام اعظم قتنده
هر محل كه عذر بولنور تیمم جنابتی دفع ایدر وان كنتم مرضى واكر خسته لر اولور سیز
كه صو قورقسیز صویك استعمالندن سیزه ضرر ایریشه او على سفر یا بر یول
اوزره اولسه كوزكه ایچنده صو بولنمیه او جاء احد منكم من الغائط یا سیزدن
بر كیمسه خلادن كلوب احد السبیلیندن انزه كندودن بر نسنه چیقمسیله حدث
ایتمش اولسه او لامستم النساء یا قادینلره مباشره فاحشه ایتمش اولسه كوزكه
ایكی فرج ملاقات ایدوب الت منتشر اوله فلم تجدوا ماء بو احوالدن صكره
صو بولمزسه كوز فتيمموا صعيدا طيبا یر یوزندن بر پاك نسنه قصد ایدك
فامسحوا بوجوهكم وايديكم پس ایالركوزایله یر یوزینی اوروب یوزلركزی

والكركزی درسكره دك سیلك ان الله كان عفوا غفورا بی شبهه كیم خدا جل
وعلا همیشه بو ایكی صفتله متصف ایدی كه ایشی سیزه بویله قولای ایدوب سیزه
رخصت ویردی الم تر الى الذين اوتوا نصيبا من الكتاب بقمز میسن شول
كیمسه لره كه توراتك معرفتندن بر بهره كندولره ویرلدی يشترون الضلالة
كمراهلكی صاتون الورلر یعنی هدایتی ضلاله تبدیل ایدرلر ويريدون ان تضلوا
السبيل وایسترلركه سیز ای اهل ایمان دوغری یولی ایره سیز والله اعلم
باعدائكم وحق سبحانه وتعالی دشمنلركزی سیزدن ایو بیلور وكفى بالله وليا
وامورکزه تمشیت ویروب احوالكزه مستولی اولمغه تنكری تعالی كافیدر وكفى بالله
نصيرا ودشمنلركز اوزرینه سیزه یاردم ایتمكه تنكری تعالی بسدر من الذين
هادوا دین یهودیتله تدین ایدنلردن بر كروه يحرفون الكلم عن مواضعه سوزی
یرلرندن تغییر ایدرلر یعنی توراتده ثابت اولان محمد المصطفانك نعتنی
صاقلرلر ويقولون سمعنا ودیرلر سوزكی ایشتدك وعصينا وفرمانكه
مطیع اولمدق واسمع غير مسمع دخی دیرلر ایشتدرلمش اولمدیغك حالده
ایشت بو سوزده ذم ومدحه محتملدر ذم اولدغنده معناسی بو اولور كه كوزل
سوز ایشتدرلمش اولمدیغك حالده ایشت ومدح اولدیغی محل معناسی بو
اولوركه یمان سوز ایشتدرلمش اولمدیغك حالده ایشت وراعنا دخی دیرلر
بیزه مهلت ویر تا كه كلامكی فهم ایدهلم بو سوز دخی مدح وذمه محتملدر وجه
مدح مذكور اولاندر ووجه ذم بوكه بو سوز لغت عبرانیده شتم معناسی ادا
ایدر ليا بالسنتهم وطعنا في الدين دیللرین بوردوكلری محلده دین اسلامه
طعن ایتدوكلرنده اول سوزلری دیرلر یعنی بو باطل مقصدلر ایچون بو مبهم
سوزلری استعمال ایدرلر ولو انهم قالوا سمعنا واطعنا واكر انلر دیسیدیلر
سوزكی ایشتدك وفرمانكه منقاد اولدق واسمع وسوزمزی دكله وانظرنا
وبیزه حالمزه بق لكان خيرا لهم واقوم البته بو كلام مزبور اولان ناشایسته
كلامدن كندولره یكرك وزیاده دوغرلق ایدی ولكن لعنهم الله بكفرهم ولیكن
ایمانسزلكلری سببیله حق تعالی كندولرینی رحمتندن دور قیلدی فلا يؤمنون
الا قليلا پس بونلر حقه تصدیق ایتمزلر الا بر آز یعنی بر ایمان كتوردولركه
او معتد به ومعتبر دكلدر يا ايها الذين اوتوا الكتاب ای شول كیمسه لر كه

توراة کندولره ویرلدی **آمنوا بما نزلنا** ایندردکمز نسنه یه یعنی قرآنه ایمان
کتوردك **مصدقا لما معکم** سزکله اولان کتابه تصدیق ایدیجی اولدوغی حالده
یعنی اصولده دیننده قرآن توراته موافقدر پس اکا ایمان کتوردك **من قبل ان نطمس**
وجوها فنردها علی ادبارها اول وقتدن اسبق که یوزلرده اولان آثار محاسنی
محو ایدوب انکسه لرینك هیئتی اوزره دوندره‌ز **او نلعنهم کما لعنا اصحاب**
السبت یاخود کندولرین رحمتمزدن دور قیله‌لم نته که شنبه اهلرین رحمتمزدن
دور قیلدق که کندولرین مسخ ایدوب میمون قلقنده ایتدك **وکان امر الله**
مفعولا و تنکرینك فرمانی اولنمیلدی یعنی ایمانه کلمسه‌کز موعود اولدوغکز
شیء لامحالة واقع اولور **ان الله لا یغفر ان یشرك به** بی شبهه کیم خدا عز
وجل غفران ایتمز بونی که عبادتده کندویه اورتاق قیلنه دیرا اوبر کناهدرکیم
عفوی قبول ایتمز **ویغفر ما دون ذلك لمن یشاء** و شرکدن اوزکه کناهی استدوکی
کیمسنه یه غفران ایدر **ومن یشرك بالله** وهر کیم تنکریه اورتاق قیلدی
فقد افتری اثما عظیما بلاشك کیم بر اولو کناه ارتکاب ایدیجی کتوردیلر
که یهود طائفه سندن برنچه کیمسه اطفاللرین حضرتك حضورینه کتوروب
دیدیلر یا رسول الله بو اوشاقلرك هیچ کناهی اولورمی حضرت صلی الله علیه
وسلم بیوردی یوقدر اوستنه هنوز کناه یازلمدی پس دیدیلر خدایه قسم که
بیز بونلر کبی بی کناهز دیرا کوندزك کناهلری کیجه بیزدن محو اولور و کیجه‌نك
کناهی کوندز حق تعالی بونلرك سوزنی بو آیتله رد ایدوب بیوردی **الم تر الی**
الذین یزکون انفسهم بقمزمیسین شول کیمسه لره که کناهدن جانلرین
پاك دوتدیلر **بل الله یزکی من یشاء** دیدوکلری سوز یورنمز دکلدر بلکه حق
تعالی استدوکنی پاك قیلدی **ولا یظلمون فتیلا** واول کروه عذابه خصوصا صنده
خرما دانه سی اراسنده اولان رشته قدر ستم اولنمزلر جزالری عدل
ایله کورلور **انظر کیف یفترون علی الله الکذب** بق نیجه یهود طائفه سی تنکری
تعالی اوزره یلان پیدا ایدیلر که میلر کوندزك کناهی کیجه بیزدن محو
اولور و کیجه‌نك کناهی کوندز **وکفی به اثما مبینا** و بو یلان سائر کناهلری
اراسندن بر آشکارا کناه اولمغه بسدر کتوردیلر که یهود طائفه سندن حیی بن
اخطب و کعب بن الاشرف بر جمعله مکه یه کیتدیلر که قریشله بو سوال اوزره عهد

وکنت

وکنت ایرم‌لر کیم محمد المصطفی ایله جنك ایرم‌لر قچن اول مکانه وصوللری اولدی
مطلبلرین دوشاو قریشه عرض ایتدیلر انلر کندولره دیدیلر سیز اهل کتابسیز
و محمد المصطفی دخی کتاب صاحبیدر محتملدر که اکا رجوع ایرم سیز سوزکزده
صادق ایسه‌کز بتلریمزه سجده ایدك تاکه سوزکزه اعتماد ایرم‌لر بلا توقف
بتلره سجده ایتدیلر بعده کعب قریشه دیدی سیزدن او توز نفر و بیزدن او توز
شخص کلسون کعبه‌نك دیوارینه سینه‌لرین یاپشدروب محمدك جنکنه عهد
وکنت ایرم‌لر سوزین قبول ایدوب اول ایشی ایتدیلر صکره ابو سفیان انلردن
سؤال ایدوب دیدی بیز برامی قومز و سیز اهل کتابسیز ایا آبا و اجدادمزك
ایینی حقدر یا خود محمدك دینی انلر جواب ویروب دیدیلر ایینکز حقدر و سیز
دوغری یول اوزره سیز پس حق تعالی بو واقعه‌دن خبر ایدوب بیوردی
الم تر الی الذین اوتوا نصیبا من الکتاب بقمزمیسین شول کیمسه لره که توراتدن
بر بهره ویرلدیلر **یؤمنون بالجبت والطاغوت** تنکریدن اوزکه معبود اولان
و باطل شیئه تصدیق ایدرلر **ویقولون للذین کفروا** و کفر ایدن کروهدن اوتری
دیرلر **هؤلاء اهدی من الذین آمنوا سبیلا** بونلر یعنی کفار قریش دوغری یول
بولمق جهتندن ایمان کتورنلردن ییکدرلر **اولئك الذین لعنهم الله** اول
متعصب و متعنت کروه شول کیمسه لردرکه تنکری تعالی کندولرین رحمتندن
دور قیلدی **ومن یلعن الله** وهر کیمسه‌یی که تنکری تعالی رحمتندن دور قیلدی **فلن**
تجد له نصیرا هرکز اکا یاردمجی بوله‌مزسین که اندن عذابی دفع ایده **ام لهم**
نصیب من الملك یا خود یهوده پادشاهلکدن بر بهره‌می وار استفهام بونده
انکاریچوندر یعنی انلره اندن نصیب یوقدر یهود طائفه سنك زعم فاسدی
بو ایدیکه ملك و نبوت مستحق کندولره‌در غیر کیمسه اکا لایق دکلدر و بو
سببدن نبوتهر ایدن مرسل اولان پیغمبره متابعت ایتمزلردی پس حق تعالی بو زعم
فاسدلرین رد ایتدیکه ملکدن انلره بهره یوقدر و علی سبیل الفرض اولمش
اولسیدی **فاذا لا یؤتون الناس نقیرا** خرما دانه سینك ارقه سنده اولان
چقور قدر بر شیء خلقه ویرمزلردی **ام یحسدون الناس علی ما آتاهم الله من**
فضله بلکه یهود طائفه سی پیغمبر و اصحابنه حسد ایدرلر اول نسنه اوزره
یعنی نبوت و کتاب اوزره که ایزد جل و علا انلره فضل و کرمندن ویردی

فقد اتینا آل ابراهیم پس بی شبهه کیم حضرت ابراهیمك اولادینه یعنی حضرت
موسی وعیسی وداوده ویردك الکتاب کتاب سماوی مقوله سن یعنی توراة وانجیل
وزبوری والحکمة و حلال وحرامك معرفتی واتیناهم ملکا عظیما دخی آل
ابراهیمه اولو پادشاهلك ویردك نته که حضرت یوسفه وداوده وسلیمانه
ویردك پس محمد المصطفایه واصحابنه انلرکیبی ویرسه استبعاد اولنماق کرك
فمنهم من امن به پس یهود طائفه سندن بر بلوك وارکه ابراهیمك شاننده
مذکور اولان سوزه ایمان کتوردی ومنهم من صد عنه وانلردن بر بلوك وارکه
اندن اعراض ایتدی وکفی بجهنم سعیرا وکفارك تعذیبچون برعلولی آتش
دوزخ بسدر ان الذین کفروا بایاتنا تحقیقا که وحدانیتمزه دلالته کفر
ایدن کیمسه لر سوف نصلیهم نارا یقینده انلری بر آتشه داخل قیلورز
کلما نضجت جلودهم هرکاه که دریلری پشه بدلناهم جلودا غیرها انلردن
اوزکه دریلر انلره دکشدررز لیذوقوا العذاب تاکه اشکنجه نك چاشنیسن
الهلر ان الله کان عزیزا بی شبهه کیم حق تعالی علی الدوام هرنسنه اوزره مقتدر
ایدی برکیمسه کندونی کفارك تعذیبندن منع ایتمز حکیما هر شیئك حقیقتنی
کما ینبغی بیلك ایله موصوف ایدی که حکمتك اقتضاسنه کوره ایشی ایشلر
والذین امنوا وعملوا الصالحات وشول کیمسه لرکه ایمانه کلوب کوزل عمل
ایشلدیلر سندخلهم جنات تجری من تحتها الانهار یقینده انلری بر باغلره داخل
قیلورز که انلرك اشجاری التندن ایرمقلر اقر خالدین فیها ابدا اول حالده
کیم ایچنده منقطع اولمیان مدتده اقامتی علی الدوام تقدیر ایتمشلر لهم فیها ازواج
مطهرة انلره اول باغلر ایچنده کدورتدن پاك قیلنمش خاتونلر وار وندخلهم
ظلا ظلیلا وانلری داخل قیلورز بر پاینده کولکه که انی افتاب زائل
قیلماز یعنی انلری داخل قیلورز بر مکانه کرایچنده کمال راحت وار چونکه بستان
بر حرارتلی مملکتده در و آنده قالین کولکه دن ایو برشی یوقدر کمال راحت وارام ظل
ظلیل ایله تعبیر اولندی ان الله یامرکم ان تؤدوا الامانات الی اهلها تحقیقا که
حق جل وعلا سیزه فرمان ایدرکیم امانتلری اربابنه تسلیم ایدرسیز بو آیت کرچه
بیت شریفك کلید داری شاننده نازل اولدی لکن حکمی هر امانته شاملدر
کتوردیلرکه فتحی حضرت صلی الله علیه وسلم مکه مکرمه یی فتح ایلدی کعبه نك مفتاحی

اوزرنجلریمح

عثمان

عثمان بن طلحه دن طلب ایدوب عثمان ویرمه سندن امتناع ایلدی حضرت علی
المرتضی رضی الله عنه مزبورك الینی بوروب انختریکنده وسندن الوب کعبه نك
قاپوسن اچدی اداء ما لزم ایتدوکلرندنصکره حضرت محمد المختارك عمیسی
حضرت عباس رضی الله عنه سویلدی یا رسول الله نته که زمزمك سقالکنی
بکا احسان ایلدك بیت شریفك کلید دارلکن دخی بکا اذن قیل ولله حق
جل وعلا بو آیتی منزل قیلدی پس سرور کائنات عثمان بن طلحه یی چیغروب مفتاحی
کندویه ویروب بیوردی خذوها یا بنی طلحة خالدة تالدة لا ینزعها منکم الا ظالم
وبو ایت عثمانك ایمانه سبب اولدی واذا حکمتم بین الناس ان تحکموا بالعدل دخی سیزه
فرمان ایدر فی خلق اراسنده حکومت ایدرسیز جو سیز حکومت ایدرسیز
ان الله نعما یعظکم به بی شبهه کیم ایزد جل وعلا شول شیئی که سیزه انکله
پند ویرور کوزل نسنه در ان الله کان سمیعا بصیرا تحقیقا کیم خدا عز وجل
سوزکری ایشدیجی افعالکزی کوریجیدی یا ایها الذین امنوا ای ایمانه کلان
کیمسه لر اطیعوا الله واطیعوا الرسول خدانك فرمانته مطیع اولك وپیغمبرك
سوزنه انقیاد ایدك اولی الامر دن مراد حضرتك زمان سعادتلرنده اولان
سردارلری واندنصکره اولان امرا و وکیللری وقضاة وامراء لشکر اولنلره
مند بجد لو بیلکیم حق تعالی اول امرایه عدل ایله حکومت ایتمکی فرمان ایلدی
اندنصکره سائر خلقی اطاعتلرنه مامور قیلدی تا معلوم اوله کیم حکام مقوله سی
مادام که حقه تابعدرلر اطاعتلری هرکیمسه اوستنه فرضدر فان تنازعتم
فی شیء پس اکر بر نسنه ده خصومتکوز واقع اولورسه فردوه الی الله والرسول
انی خدانك کتابنه وپیغمبره حال حیاتنده ووفاتندنصکره سنتنه راجع
قیلك کیم انلر انك حقیقتنی سیزه بیان ایدرلر ان کنتم تؤمنون بالله والیوم
الاخر اکر تنکرینك وحدانیتنه ودوزخ اناك اولمسنه ایمان کتوردیکز ایسه کوز
ذلك تنکرینك کتابنه وپیغمبرك قولنه رجوع ایتمك خیر واحسن تاویلا
سیزه ییکرکرد وعاقبت جهتندن غایتله ایودر کتوردیلرکه بریهودی ایله بر
منافقله خصومتی واقع اولوب بحسب الاقتضا مرافعه اولمق استدیلر یهودی
سید الانامك حکمنه خصمنی دعوت ایلدی منافق کعب بن الاشرف یهودینك
حکمنه انی دعوت ایلدی بعده محکمه علیه نبویه یه مرافعه یه چیقدیلر

واولی الامر منکم دخی سیزدن فرمان
اصحابی اولانلره مطیع اولك صح

حضرت صلی الله علیه وسلم شرعك مقتضاسنه كوره یهودی یه حكم ایلدی منافق اول
حكمه راضی اولمیوب خصمنه سویلدیكه حضرت عمری ارامزده حكم قیله لم پس حضرت
عمرك حضورینه كلدیلر یهودی دیدی یا ابن الخطاب بو آدمله بنم بر خصومتم
وار ایدی حضرتك حضورینه چیقدك حضرت بكا حكم ایلدی بو اول حكمه راضی
اولمیوب سنك حكمكی ایستدی حضرت عمر رضی الله عنه منافقه ایتدیكه یهودینك
سوزی واقعه مطابقمیدر سویلدیكه بلی سوزی دوغرودر پس حضرت عمر رضی الله
عنه بیوردیكه مكانكزده دورك بن سیزه كلیجك همان خانه سنه واروب
قلیجنی قوشانوب كلدی منافقك كله سنی كسدی نزاعی زائل قیلوب بیوردی پیغمبرك
حكومتنه راضی اولمیانه بویلجه حكم ایدرم و اول كوندن حضرت عمر رضی الله عنه
فاروق ایله ملقب اولندی بعده حق سبحانه وتعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی
الم تر الی الذین یزعمون یعنی میسنی شول كیمسه لره كه كمان ایدرلر كیم
انهم آمنوا بما انزل الیك وما انزل من قبلك علی التحقیق كندولر سكا ایندیلن
كتابه وسندن اسبق ایندیلن كتاب معقوله سنه ایمان كتوردیلر یریدون ان
یتحاكموا الی الطاغوت ایسترلركه باطل ایله حكومت ایدن یعنی كعب بن
الاشرفك قتنه مرافعه یه چیقه لر وقد امروا ان یكفروا به وحال بوكه
اكا كفر ایتمكه امر اولندیلر ویرید الشیطان ان یضلهم ضلالا بعیدا وابلیس ایستر
كیم انلری بر اوزاق ازغونلق ازدره واذا قیل لهم تعالوا الی ما انزل الله والی الرسول
وقتی كندولره دینلوركه تنكری تعالی كتابنده ایندردوكی حكمه وپیغمبرك حكمنه كلك
رایت المنافقین یصدون عنك صدودا اهل نفاقی كوروسن سنك حكمكدن
دونمك دوزلر فكیف اذا اصابتهم مصیبة بما قدمت ایدیهم پس حاللری نیجه اولور اول دم
كه ایتدوكلری اشیا سببیله كندولره بر عقوبت دكرسه كه حضرت فاروق
یولداشلرینك بیونینی اوردی ثم جاؤك صكره سكا كلورلر یحلفون بالله
ان اردنا الا احسانا وتوفیقا تنكریه آند ایچرلركه سنك حكمكدن بیز عدول
ایدوب ایستمدك الا ایولك وتوفیقا وایكی خصمك اراسنده صلح اولمق
اولئك اول كروه كه یمینلرنده كاذبدرلر الذین یعلم الله ما فی قلوبهم شول كیمسه لردر
كه تنكری تعالی بیلور نفاقدن كوكللرنده اولان شئی پس رازی صاقلمق ویلان
اند ایچمك كندولرینی عقابدن قورترمز فاعرض عنهم پس انلردن یوز دوندر

وعظهم

وعظهم وانلره پند ونصیحت ویر وقل لهم فی انفسهم قولا بلیغا وانلره ناپاك
اولان نفسلری شاننده بر مؤثر سوز سویله وما ارسلنا من رسول الا لیطاع
باذن الله وهیچ بر پیغمبر كوندرمدك الا كه تنكرینك امریله فرمانی مقبول
اوله ولو انهم اذ ظلموا انفسهم جاؤك فاستغفروا الله وبی شبهه انلر جانلرینه ستم
ایتدوكلری دمده سكا كلوب تنكریدن مغفرت طلب ایتسیدیلر واستغفر لهم
الرسول وانلره رسول اكرم غفران طلب ایتسیدی لوجدوا الله توابا رحیما البتة
تنكری تعالایی بولورلردی كنهكارلرك توبه سنی غایتله قبول ایدیجی اكا طالب
اولانه زیاده اسركیجی فلا وربك لا یؤمنون حتی یحكموك فیما شجر بینهم پس
پروردكارك قسم كیم ایمانه كلمزلر سنی حكم قیلمیجه ارالرنده واقع اولان اختلافده
ثم لا یجدوا فی انفسهم حرجا مما قضیت صكره ایتدوكك حكمدن جانلرنده بر دارلق
بولمیه لر ویسلموا تسلیما وظاهرده وباطنده درست منقاد اوله لر ولو انا
كتبنا علیهم وعلی التحقیق بز ایمانی ادعا ایدنلر اوزره یازمش اولسیدق كه
ان اقتلوا انفسكم جانلركزی اولدیرك او اخرجوا من دیاركم یا وطنلركزدن
چیقك ما فعلوه الا قلیل منهم اول حدیثلری ایشلمزلردی مكر انلردن از كیمسه لر
ولو انهم فعلوا ما یوعظون به وتحقیقا انلر نصیحت اولندقلری شیئله عمل
ایتسیدیلر لكان خیرا لهم بی شبهه كندولره ییكرك اولوردی واشد تثبیتا
وایمانك تحقیق وتصدیقی اوزره كندولره زیاده ثباته باعث اولوردی واذا لآتیناهم
من لدنا اجرا عظیما واكر ایمان اوزره ثابت اولسیدیلر البتة انلره قتمزدن
بر اولو ثواب احسان ایدردك ولهدیناهم صراطا مستقیما وعلی التحقیق انلره
بر دوغرو یول كوستردك كوزدیلركه سرور كائناتك عقباسندن اولان
حضرت ثوبان رضی الله عنه بر كون رنكی متغیر اولدیغی حالده حضرتك حضورینه
كلدی حضرت صلی الله علیه وسلم آندن استفسار ایتدیكه ای ثوبان نه كونه دردده
كرفتار اولمشسن كه رنكك بویله متغیر اولدی ثوبان ایتدی یا رسول الله بنم
حالم بو كونه دركه بر لحظه مبارك جمالكی مشاهده ایتمدوكمده بی اختیار اغلمكدن عدابم
بیت
بی نوای ارام جانم دنده كانی مشكلست ، بی تماشای جمالت شادمانی مشكلست
حالا اول اندیشه یه دوشمشم كه اخرتده بنم حالم نیجه اوله زیرا سن اعلی جنتده
اولورسن یا جهنمیلردن ایسم سندن بی اهل جهنمدن اولورسم جمالكی مشاهده سندن

بالكليه محروم اولمغه مقرردر واكر ارباب نفيمه‌دن قيلنوردم انده دخی ديدار شريفكه
نظر ايتمكدن دور اولوردم ذيرا اقتدام محققدركيم سنك مكانك فردوس اعلاده در
وبنم محلم معلومدر حق تعالی بو آيت كريمه منزل ايدوب بيوردی ومن يطع الله
والرسول وهركيم خدايه ورسوله فرمانبر اولور فاولئك اول فرمانبر كروه مع الذين
انعم الله عليهم بهشت جاودانده تنكری تعالی اوذرلرينه انعام ايتدوكی كيمسنه‌لرله
اولور من النبيين والصديقين والشهداء والصالحين موصوله بياندر يعنی
اوذرلرينه انعام اولنان كيمسه‌لر اوندن مزبور اولان كروهلردر وحسن اولئك
رفيقا بو كروهلر كوزل يولداشلردر ذلك الفضل من الله اول كروهلر ايله اولمق
تنكريدن صدور ايتمش بر زياده عطادر وكفی بالله عليما وبس در يزدان جل جلاله مقاصد
ونيتلره بيلیجی يا ايها الذين آمنوا ای ايمانه كلان كيمسه‌لر خذوا حذركم اكاه اولوب
دشمنلر ايچون مستعد اولك فانفروا ثبات پس دشمنك جنكنه بلوك بلوك چيقك
او انفروا جميعا يا خود بيغلمش اولدغكوز حالده دشمنك قتالنه چيقك وان منكم
لمن ليبطئن وتحقيقا سيزدن بر كيمسه واركه غزايه كيتمكدن اغرلنوب تخلف ايدر
خطاب حضرت پيغمبرك لشكرينه‌در وتخلف ايدندن مراد ابن ابی منافق وبولداشلری
فان اصابتكم مصيبة پس اكر سيزه قتل وهزيمت كبی بر ايشه دكرسه قال قد انعم الله
علی اذ لم اكن معهم شهيدا سويلر تحقيقا تنكری تعالی اوذريمه انعام ايتدی كه انلرله
حاضر اولمدم ولئن اصابكم فضل من الله وبی شبهه اكر سيزه خدانك كرمندن
بر احسان دكر ليقولن كان لم تكن بينكم وبينه مودة البته سويلر اول حالده كه كويا
اراكزده واراسنده بر محبت يوق ايدی يا ليتنی كنت معهم فافوز فوزا عظيما
ای كاشكی بن انلرله بولنسيدم تاكه بر اولو فيروزلكه نائل اولوردم يعنی انلرله
اولسيدم مال غنيمتدن بكا بر خيلی شیء حاصل اولوردی فليقاتل فی سبيل الله
الذين يشرون الحيوة الدنيا بالآخرة پس تنكری يولنده جهاد ايتسونلر شول كيمسه‌لر
كه بقين صاغلق اوبر جهانك نعيمنه تبديل ايدرلر ومن يقاتل فی سبيل الله فيقتل
او يغلب وهركيم خدانك يولنده جنك ايدوب دعقب شهيد اولور يا غالب كلور
فسوف نؤتيه اجرا عظيما بی شبهه كيم اكا بر اولو ثواب احسان ايدرز وما
لكم لا تقاتلون فی سبيل الله وسيزه نه اولدی ای اهل اسلام كه تنكرينك يولنده
جهاد ايتمزسيز والمستضعفين وذبونلر كه يولنده دخی ذبونلر بر جماعتدركم

مكه مكرمه ده

مكه مكرمه ده كفارك النده كرفتار ايدیلر من الرجال والنساء والولدان كيشيلردن
وقاريلردن واوشاقلردن الذين يقولون ربنا اخرجنا من هذه القرية الظالم
اهلها موصولك صله‌سيله مستضعفينك صفتيدر يعنی مستضعفين شول
كيمسه‌لركه ديرلر ای پروردكارمز ايرلری ستمكار اولان كويدن بيزی چيقاردر
واجعل لنا من لدنك وليا وبيزه سنك طرفكدن بر دوست قيل كه احوالمزه تمشيت
ويره واجعل لنا من لدنك نصيرا وبيزه سنك سمتكدن بر يارديجی قيل كه دشمنلر
اوذرينه بيزه مدد ايليه الذين آمنوا يقاتلون فی سبيل الله شول كيمسه‌لركه ايمانه
كلديلر خدانك يولنده جنك ايدرلر والذين كفروا يقاتلون فی سبيل الطاغوت
وشول كيمسه‌لركه كفر ايتديلر شيطانك يولنده جنك ايدرلر فقاتلوا اولياء
الشيطان پس شيطانك دوستلريله جنك ايدك ان كيد الشيطان كان
ضعيفا بی شبهه كيم شيطانك حيله‌سی بر ذبون وسست حيله ايدی الم تر الی
الذين قيل لهم كفوا ايديكم بقمزميسن شول كيمسه‌لره كندولره دنيلدی جنكدن اللريكوزی
كوتاه ايدك واقيموا الصلوة وآتوا الزكوة ونمازی قيلك وزكوتی وبرك فلما
كتب عليهم القتال پس اول وقت كه اوذرلرينه جنك ايتمك يازلدی يعنی واجب
اولدی اذا فريق منهم يخشون الناس كخشية الله همان انلردن بر بلوك بولندی
كه تنكريدن خوف ايتدوكلری كبی خلقدن خوف ايدرلر او اشد خشية بلكه بر
قورقمق كه تنكريدن چكدوكلری قورقودن زياده‌در وقالوا ربنا وديديلر ای
پروردكارمز لم كتبت علينا القتال نيچون اوذريمزه جنك ايتمكی يازدك
لولا اخرتنا الی اجل قريب بيزی بر يقين مدته تاخير ايتمسيدك بو سوزلر
اهل نفاقدن صادر اولديسه عجب دكلدر واكر اكی اهل ايمان سويلديلر اقتضای
بشريت حسبيله انلردن صادر اولدی واحتمال واركه بو سوزلری خاطرلرينه
تصور ايديلر عالم السر والخفيات انی اظهار قيلدی قل متاع الدنيا قليل
سويله يا محمد بو جهانك منفعتی بر آزنسنه‌در والآخرة خير لمن اتقی واو بر جهان
پرهيزكار اولانه يكدر ولا تظلمون فتيلا وخرما ايرسنده اولان رشته
قدر ستم كورمش قيلمازسيز اينما تكونوا يدرككم الموت قنقی مكانده اولسه‌كوز
اولم سيزی بولور ولو كنتم فی بروج مشيدة واكر بو كسك قالدرلمش كوشكلرده
اولورسيز وان تصبهم حسنة يقولوا هذه من عند الله واكر كندولرينه وافر نعمت

كيبى بر ايولك حاصل اولوردى لر بو تنكرينك قتندندر وان تصبهم سيئة يقولوا
هذه من عندك واكر كندولره قحط وهزيمت كيبى بر يمانلك دكرسه ديرلر بو سنك
قتكدندر قل كل من عند الله سويله قو نعمت وغنيمت وقحط وهزيمت تنكرينك
قتندندر فما لهؤلاء القوم لا يكادون يفقهون حديثا پس بو كروهه نه اولدى كه سوز
انكلمغه يقلشمزلر نته كه بهائم مقوله سى هيچ برشى فهم ايتمزلر ما اصابك من حسنة
فمن الله سكا اى آدم اوغلى نعمت مقوله سندن هر نه ركدى خدانك محض كرمندندر
وما اصابك من سيئة فمن نفسك وسكا يمانلك قسمندن هر نه ركدى كندو
نفسكدندر زيرا اكا سبب اولان كندوسيدر بو كلام قل كل من عند الله كلامنه
منافى دكلدر زيرا اشيا ايجاد جهتندن تنكريدن صادر اولدى انجق حسنه
محض لطفندن احساندر وامتحاندر وسيئه انسانك يمان عملنه مجازات وانتقامدر
وارسلناك للناس رسولا وسنى خلق ايچون احكامى تبليغ ايديجى اولدغك
حالده كوندردك وكفى بالله شهيدا ويسدد تنكرى تعالى درست شاهد
نبى مرسل اولدغكه مرويدركه حضرت صلى الله عليه وسلم بيوردى هر كيم بنى سيود
تنكريى سيومش اولدى وهر كيم بكا مطيع اولدى تنكريه اطاعت ايتمش اولدى
منافقلر بو كلامى ايشدنجك ديديلر محمد شركه مخالطه ايدى وحال بو كه
خلقى اندن نهى ايديدى ايستر كه خلق كندوبى آله ايدنلر نته كه نصارى حضرت
عيسايى آله ايدنديلر حق جل وعلا بو آيتى منزل ايدوب بيوردى من يطع الرسول
فقد اطاع الله هر كيم پيغمبرك فرمانني قبول ايدر بلا شك تنكرينك فرماني
قبول ايتمش اولدى ومن تولى وهر كيم فرمانكدن يا محمد اعراض ايدرسه اندن
اعراض ايت فما ارسلناك عليهم حفيظا كه سنى اونلره نكهبان كوندرمدك
احكامى تبليغ ايتمكدن اوزكه برشى اوزركه يوقدر وانلرك حسابى اوزريمزه در
ويقولون طاعة وقچن منافقلر بر آيتى فرمان ايدرسن ديرلر ايشيدمز
فرمانبرلكدر فاذا برزوا من عندك پس اول محلكه يانكدن چيقوب كيدرلر
بيت طائفة منهم غير الذى تقول انلردن بر كروه سويلدوكلرى سوزك خلافنى
تدبير ايدرلر والله يكتب ما يبيتون وحفظه اولان فرشته لر خدانك
فرمانيله تدبير ايتدوكلرى كلامى يازرلر فاعرض عنهم پس انلردن يوز دوندر
وتوكل على الله وهر ايشده تنكرى تعالى اوزره اعتماد ايت وكفى بالله

وكيلا وتوللرك اموزنده تصرف ايتمكه ايزد جل وعلا بسدر افلا يتدبرون القرآن
پس نيچون كلام مجيدى تامل ايتمزلر تاكه الفاظينك بلاغتندن ومعانيسنك
استقامتندن استدلال ايده لركه كندوسى تنكرينك كلاميدر ولو كان من عند
غير الله واكر تنكريدن اوزكه بر كيمسه نك قتندن اولسيدى لوجدوا فيه اختلافا
كثيرا البته ارباب خرد اولانلر ايچنده تناقض معنادن وتفاوت نظمدن چوق
شى بولورلردى زيرا كلام مخلوق خللدن خالى اولماز واذا جاءهم امر من الامن
او الخوف وقچن مسلمانلردن ارباب حزم اولميانلره امنيته باعث شيدن
يا قورقيه سبب اولان نسنه دن بر ايشك خبرى كلور اذاعوا به هنوز محقق
اولمدن انى انشا ايدرلر يا وجوداكه افشاسى باعث ضرردر زيرا يخشى خبر فتنه نك
تهيجنه سببدر ويمان خبر اهل اسلامك ضعفنه موجبدر ولو ردوه الى الرسول
واكر اول خبرى رسول اكرمه راجع قيلسيدلر والى اولى الامر منهم وانلردن ايش اربابى
اولانلره دوندرسيديلر لعلمه الذين يستنبطونه منهم البته انى بيلوردى انلردن
شول كيمسه لر كه اول خبرك حقيقتنى استخراج ايتمكه قادر اولورلر يعنى ارباب حزم اوليان
مسلمانلر ايشتدوكلرى اخبارى افشا ايتمدن اول پيغمبره ياخود صحابۀ كرامك كبارينه
القا ايتسيديلر بى شبهه انلر تجربه لريله وفكرلريله تنقيح وجه اوزره ايراد اولنمسين
كندولره بيان ايدرلردى ولولا فضل الله عليكم ورحمته واكر خدانك فضل ورحمتى
اوزركزه اولمسيدى يعنى ايزد جل وعلا محض كرمندن پيغمبرلرى كتابله كوندرمسيدى
لاتبعتم الشيطان البته ابليسه پيرولك ايدردكوز الا قليلا مكر سيزدن از كيمسه كه
حقك مدديله اكا بر عقل كامل حاصل اولوب انكله طريق حقى طريق باطلدن
ايروب طريق حقه تابع اولدى ورقة بن نوفل وقس بن ساعده وزيد بن عمرو كبى
مرويدركه حضرت صلى الله عليه وسلم بدر الصغرى غزاسنه خلقى دعوت ايلدى
بعض كيمسنه لره اول ايش كريه كلدى سرور كائنات بيوردى بنمله هيچ بر كيمسه
چيقمزسه يالكز بن چيقرم وصكره بيتش نفرله اكا چيقدى بعده حق تعالى بو آيتى
منزل ايدوب بيوردى فقاتل فى سبيل الله پس تنكرينك طاعت ورضاسى يولنده
جنك ايت لا تكلف الا نفسك جانكدن اوزكه بر كيمسه اكا ملزوم قيلمازسن پس سائر
خلقك تخلفندن غمناك اولمه وحرض المؤمنين ومؤمنلرى جهاد اوزره اقدام
ايتمكه ترغيب ايت زيرا اوزركه لازم اولان انلرى ترغيب ايتمكدر عسى الله ان يكف

بأس الذین کفروا شاید حق سبحانه و تعالی کفر ایدنلرك جنکده اولان شدتلرین
سیزدن دفع ایده وفی الحقیقة بویله اولدی زیرا ابو سفیان حضرتلری جنکنه
تصمیم ایدوب چیقمش ایدی هنوز بدر نام مکانه یتشمدن قلبنه خوف دوشوب
کیرو یه دوندی و حضرت صلی الله علیه وسلم مکان مزبوره کلوب انده عربك بر بازارین
قورلمش کوردی بیلسیجه اولان صحابۀ کرام خرید و فروخت ایدوب چوق شی قزندیلر
و بو وقعه یه بدر الصغری دیرلر والله اشد بأسا وایزد جل وعلانك هیبت
وصولتی قوتیلك هیبت وصولتندن قتیدر واشد تنکیلا دخی عذابی انلرك
عذابندن پرکدر من یشفع شفاعة حسنة هر کیم بر کوزل دیلك دیلك ایدر یکن له
نصیب منها انك ثوابندن اکا بر بهره اولور ومن یشفع شفاعة سیئة یکن له کفل
منها وهر کیم بر یمان دیلك دیلك ایدر انك وبالندن اکا بر حصه اولور وکان
الله علی کل شیء مقیتا وایزد جل وعلا هر نسنه اوزره توانا ایدی واذا
حییتم بتحیة وقچن بر دعا ایله سیزه دعا اولنور فحیوا باحسن منها اندن
بیکرك بر دعا ایله سیزه دعا ایدنلرە اوردوها یا انی دوندرك جمهور بونك اوزرەدر
که تحیه‌دن مراد سلامدر پس معنی بویله اولورکه قچن سیزه بر بنده مسلمان السلام
علیکم دیرسه سز وعلیکم السلام ورحمة الله سویلك وقچن السلام علیکم ورحمة الله دیر
سه سز وعلیکم السلام ورحمة الله وبرکاته سویلك واکر ابتداده السلام علیکم
ورحمة الله وبرکاته سه سز وعلیکم سویلك دیرلر بونهایتدر ما فوقی اولماز بیمانك
مثلی رد ایتمك کرك ولفظ علیکم انی افاده ایدر و بیلمك کرك کیم ویرمسی
سنتدر اما دوندرمسی فرض کفایه‌در ان الله کان علی کل شیء حسیبا بی شبهه کیم
تنکری تعالی هر نسنه اوزره حساب ایدیجیدر پس سلامکزی و جوابکز حساب ایدوب
سیزه مکافات ویرور الله لا اله الا هو ایزد جل جلاله کندوسندن اوزکه
عبادته مستحق بر کیمسه یوقدر لیجمعنکم الی یوم القیمة البته قیامت کوننده سیزی
ییغر لا ریب فیه اول کونك اولمسنده هیچ شبهه یوقدر ومن اصدق من الله
حدیثا وکیمك سوزی تنکرینك سوزندن زیاده صادقدر یعنی انك سوزنده
کذب متصور اولماز انکچون که کذب بر ناقص خصلتدر و واجب الوجودك ذات
پاکی نقصدن منزهدر کوتردیلر که اهل هجرتدن بر کروه مدینۀ منوره نك عفونت
هواسن بهانه ایدوب سرور کائناتدن صحرایه چیقمغه اذن الوب چیقدیلر

بعده طی مراحل ایدرك مشرکلره پیوسته اولدیلر صحابۀ کرامدن بر کروه انلرك
اسلامن سویلردی و بر کروه انلرك نفاقنه حکم ایدردی حق جل وعلا بو ایتی منزل
ایدوب بیوردی فما لکم فی المنافقین فئتین پس سیزه نه اولدی که منافقلرك
شاننده ایکی فرقه اولوب کفرلرنه اتفاق ایتمدکوز والله ارکسهم بما کسبوا
و حال بوکه قزندوقلری شیء سببیله ایزد جل وعلا کفارلك حکمنه کندولرین دوندردی
که ارواح و اموالری اهل اسلامه مباح اولدی اتریدون ان تهدوا من اضل الله ایا ایستر
سیز دوغری یوله قومقه شول کیمسنه‌یی که تنکری انی کمراه ایتدی ومن یضلل
الله فلن تجد له سبیلا وهر کیمی که تنکری تعالی کمراه ایده اکا هرکز یول بوله مزسن
ودوا لو تکفرون کما کفروا محبتله ارزو ایتدیلر که کافر اوله سیز نته که کافر
اولدیلر فتکونون سواء که ضلالتده کندولرله برابر اوله سیز فلا تتخذوا
منهم اولیاء پس انلردن دوستلر ایدنمك حتی یهاجروا فی سبیل الله تنکرینك
رضاسی یولنده اوطانلرین ترك ایتمینجه یعنی هجرت ایتمکله ایمانلرین تحقیق
ایتمینجه انلرله دوستلشمك فان تولوا پس اکر ایماندن و هجرتدن اعراض ایدرلر
فخذوهم انلری اسیر ایدك واقتلوهم وانلری اولدرك حیث وجدتموهم
قنده که کندولرین بولورسیز ولا تتخذوا منهم ولیا ولا نصیرا وانلردن بر دوست
الماك ونه بر یاردمجی الا الذین یصلون الی قوم بینکم وبینهم میثاق بو کلام فخذوهم
واقتلوهم کلامندن مستثنادر یعنی مرتد اولانلری سائر کفره کبی اسیر ایدك
واولدرك الا اول کیمسه لری که بر طائفه‌یه ایرشرلر که اراکزده واول طائفه نك
اراسنده بر عهد و پیمان واردر او جاؤکم حصرت صدورهم ان یقاتلوکم او یقاتلوا
قومهم یاخود کلمش اولەلر اول حالده که سیزکله یا عشیرتلریله جنك ایتمکدن
سینه‌لری تنك اولدی و بونلر بنی مدلج طائفه سیدر که حضرته کلوب پیمان
باغلادیلر کیم سیزکله مقاتله ایتمیوز و قریشه معاونت ایتمیوز ولو شاء الله
لسلطهم علیکم فلقاتلوکم واکر تنکری تعالی ایستسیدی انلری اوزرکزه مسلط قیلور
البته سیزکله جنك ایدرلردی فان اعتزلوکم فلم یقاتلوکم پس اکر سیزدن بر کناره
چکلوب سیزکله جنك ایتمزلر والقوا الیکم السلم وسیزه انقیاد و استسلامی
صالورلر یعنی سیزدن امان طلب ایدرلرسه فما جعل الله لکم علیهم سبیلا
حق جل وعلا سیزه اوزرلرینه بر یول قیلمدی که جانلرین قتل ایدوب مالرین نهب

ایدرسیز ستجدون آخرین یقنده برعشیرتی دخی بولورسیز بریدونان یأمنوکم
ویأمنوا قومهم ایسترلرکه سیزدن امین اوله لر وقبیله لرندن دخی امین اوله لر
وبونلر اسد وعطفان عشیرتلریدر کلما ردوا الی الفتنة ارکسوا فیها هرکاه که
کفره یا اهل اسلامك قتالنه دعوت اولنورلر انجنده دونوب برمازلقده برقصور
قومزلر فان لم یعتزلوکم پس اکر قتالکردن برکناره چکلمزلر ویلقوا الیکم السلم وسیزه
انقیادی صالمزلر یعنی سیزکله ایتدوکلری عهدی بوزدیلر ویکفوا ایدیهم وقتالکردن
الدین منع ایتمزلر فخذوهم انلری اسیر ایدك واقتلوهم وانلری اولدرك
حیث ثقفتموهم قنده که کندولرینی الکوزه برشود واولئکم واول کروه که عهد
وپیمانی بوزدیلر جعلنا لکم علیهم سلطانا مبینا سیزه اونلر اوزرینه براشکارا دلیل
قیلدق که انلری قتل ونهب ایتسه کوز اوزرکزه اندن برنسنه لازم کلمز کتوردیلرکه
ابوجهلك انادن اولان قرنداشی عیاش نام کمسنه هجرت اول مسلمان اولوب
اسلامنی اقاربندن پنهان ایدردی بعده مکه دن چقوب مدینه یه هجرت
ایتدی اناسی زاروکریان اولوب اوغلی کلونجه حکم ایتدیکیم کندوسنی دوندرملر
پس ابوجهل وقرنداشی حارث اردنجه دوشدیلر مدینه یه یقین یرده اکا یتشوب
دوندردیلر مکه یه کلدوکلرنده الدرین واپاقلرین باغلیوب کونشده صالدیلر
تاکه مرتد اوله والحاصل کونا کون ستمدن صکره آیین سلفه دوندی حارث بن
زید کندویه برکون صاتشوب سویلدی ای عیاش نیچون دینکدن دوندك اکر حق
ایدی دین حقی ترك ایتمش اولدك واکر باطل ایدی دین باطله رغبت ایتمش
اولدك عیاش بوکلامدن غمناك اولوب آندایچدی کیم فرصتی بولورسم سنی قتل
ایدیم بعده عیاش مدینه یه هجرت ایدوب دین اسلامه دوندی غیبتنده
حارث مزبور کلوب اسلامه داخل اولدی برکون حارث قبا محله سندن کشت وکذار
ایدردی عیاش اکا راست کلوب اسلامندن اکاه اولمیجغله اوزرینه حمله ایدوب
اولدردی اهل اسلام اکا ملامت ایتدیلر که ناحق یره برمسلمانی اولدردك
عیاش فعلندن پشیمان اولوب حضرتك حضورینه کلدی حق تعالی بوایتی منزل
ایدوب بیوردی وما کان لمؤمن ان یقتل مؤمنا وهرحالده برمؤمنه لایق
ودوا اکل ایدی که برمؤمنی ناحق یره قتل ایده الا خطأ مکر اول حالده که اولدورمسی
خطا واقع اوله نته که عیاش حارثی کافر دیکان ایدوب اولدردی ومن قتل

مؤمنا خطأ وهرکیم براهل ایمانی بیلمزلکله اولدورور فتحریر رقبة مؤمنة
ایمانه کلمش برقولك یا برجاریه نك ازاد ایتمسی اوزرینه لازم اولور ودیة مسلمة
الی اهله دخی مقتولك ورثه سنه تسلیم اولنمش بردیتك ویرمسی لازم اولور
الا ان یصدقوا مکر مقتولك ورثه سی دیت المسندن قاتل اوزرینه تصدق ایدوب
عفو ایدهلر فان کان من قوم عدو لکم پس اکر مقتول سیزه دشمن برقبیله دن یعنی
کفاردن ایدی وهو مؤمن وحال بوکه کندوسی اهل ایماندندر فتحریر رقبة
مؤمنة برایمانه کلمش قولك یا جاریه نك ازاد ایتمسی قاتل اوزرینه واجب اولور
وبونده دیت ویرلمسی لازم دکلدر زیرا مقتول ایله ورثه سی اراسنده توارث یوقدر
وان کان من قوم بینکم وبینهم میثاق واکر مقتول برطائفه دن ایدیکه اراکزده
وارلرینه بر پیمان بغلنمش اوله یا ذمیلردن اوله فدیة مسلمة الی اهله دیت
ویرمسی مقتولك ورثه سنه لازم اولور وتحریر رقبة مؤمنة وایمانه کلمش بررقیقك
کردننی طوق رقیتدن ازاد ایتمسی قاتل اوزرینه لازم اولور فمن لم یجد پس شول کمسنه که
ازاد ایتمکه قول یا جاریه بولمیه یا صاتون الموغه قدرتی اولمیه فصیام شهرین
متتابعین ایکی ای اوروج ده ومنسی پی در پی اوزرینه لازم اولور توبة علیه اوزرینه
نصب اولندی یعنی توبه ایتمکوز ایچون حق تعالی بو حکمی مشروع قیلدی من الله
لفظ توبه یه صفتدر یعنی بر توبه که تنکرینك توفیقندن صادر اولمشدر وکان
الله علیما وایزد جل جلاله قاتل ومقتولك احوالنه دانا ایدی حکیما دیت وکفاره
شاننده کما ینبغی حکم ایدیجی کتوردیلرکه مقیس بن ضبابه کندو قرنداشی هشامی
بنی النجار محله سنده قتیل بولوب صورت حالی حضرتك حضورینه عرض ایتدی
حضرت صلی الله علیه وسلم بنی النجاره سویلدی هشامك قاتلنی بیلورسه کوز
مقیسك النه تسلیم ایدك یوقسه دیه سنی کندویه تسلیم ایدك بنی النجاره بو
فرمان صادر اولیجق مقیسه قرنداشنك دیه سنی یوز دوه ویردیلر بعده مقیس
برادرینك حیفنی الق ایچون برینده مسلمانی اولدردی ایزد جل وعلا بوایتی منزل
ایدوب بیوردی ومن یقتل مؤمنا متعمدا وهرکیم برینده مسلمانی قصد ایدوب
اولدورور فجزاؤه جهنم انك مکافاتی دوزخ کیر مسیدر خالدا فیها انك
ایچنده اقامتی علی الدوام تقدیر ایتمش کی بو حکم انی استحلال ایدوب کافر اولنده در
زیرا مؤمن اولان کمسنه جهنمده مخلد اولماز یا خلوددن مراد مکث مدیددر

وغضب الله عليه وحق تعالى انك اوزرينه خشم ايتدى ولعنه وانى رحمتندن دور قيلدى
واعد له عذابا عظيما واكا برا اولو اشكنجه اماده قيلدى اسباب النزولده كتوردیكه
حضرت اسامه رضى الله عنه بيورديكه حضرت صلى الله عليه وسلم بنزى جهينه
قبيله سنك بر طائفه سن غزا ايتمك ايجون كوندردى طائفهٔ مزبوره يه صباح وقتنده
كلدك بزدن اكاه اولدوقلرينه فرار ايتديلر بن وانصاردن بر كشى برلونه يتشدك
فى الحال كلمهٔ شهادتى كتوردى انصارى اورمسندن ممتنع اولوب بن انى اوردوب
اولدردم وما ملكنى غنيمت ايلدم مدينه يه كلدوكمزده بو خبر حضرتك سمع شريفنه
واصل اولوب بكا ديدى يا اسامه لا اله الا الله سويلدكدنصكره انى اولدردسن
ديدم يا رسول الله صقنمغ ايجون انى سويلدى ينه حضرت سويلدى كلمهٔ توحيدى
ديدكدنصكره انى اولدردسن بو سوزى اول قدر تكرار ايتدى كيم ارزو ايتدم
كه بوندن اسبق اسلامه كلمسيدم بعده حق تعالى بو ايتى منزل ايدوب بيوردى
يا ايها الذين امنوا اى ايمانه كلنلر اذا ضربتم فى سبيل الله يعنى غزا ايجون
سفر ايدوب كيدرسنز فتبينوا امهل اولان ايشك حقيقتنى بيلمكه طالب اولك
ولا تقولوا لمن القى اليكم السلام وسيزه كلمهٔ توحيد له انقيادى القا ايدنه ديمك
لست مؤمنا سن ايمانه كلمدك وبو كلمهٔ لسانك اوزره اجرا ايتمدك الا قورتلمق
ايجون تبتغون عرض الحيوة الدنيا اول حالده كه يعنى صاغلغك مالنى طلب ايدرسنز
واكر اكا طالب اولورسنز فعند الله مغانم كثيرة تنكرينك قتنده جوق غنيمتلر وار
كذلك كنتم من قبل بوندن اسبق سيز دخى بويله ايدكوز يعنى اسلامه داخل
اولدغكوزده لسانكوز قلبكوزك موافقتى بلنمش دكل ايكن شهادت كلمه سنى كتورمكله
جانكزى ومالكزى محصى قيلدكوز فمن الله عليكم پس ايزد جل وعلا اوزركزه منت
ايتديكه كلمهٔ شهادت اوزره استقامت ايدوب ايمانكه شهرت بولدكوز فتبينوا
پس مهو ايشده غايتله تفحص ايدوب كنهنى برخوش بيلك زيرا تنكرى قتنده بيك
كافرك صاغ قالمسى بر مسلمانك قتل اولنمسندن آساندر ان الله كان بما تعملون
خبيرا بى شبهه كيم حق تعالى ايشلدكوز اشياده اگاه ايدى پس قتل خصوصنده
غايتله احتياط ايتمك كركسينز لا يستوى القاعدون من المؤمنين غير اولى الضرر
والمجاهدون فى سبيل الله باموالهم وانفسهم اسباب عذردن ماعدا مؤمنلردن
خانه لرنده اوتورن كمسنه لر وجانلريله واموالريله تنكرى يولنده جهاد ايدنلر

برابر اولمازلر

برابر اولمازلر ونيجه برابر اولسون اول كمسنه كه خانه سنده تن پرورلكله مشغول
اوله بر كمسنه ايله كه غزا ميداننده جان عزيزينى ومالنى بذل ايده زيد بن ثابت
بيورديكه بو آيت نازل اولدوقده غير اولى الضرر ايجنده يوق ايدى ابن ام
مكتوم ديدى يا رسول الله حالم نيجه اولور بن بر اعمى آدمم اعداء دين ايله قتال
ايتمكدن محروم همان اول محل سرور كائنات اوزرينه اثار وحى ظاهر اولدى بعده چونكيم
وحيك آثارى كندوسندن منكشف اولدى بيورديكه يازلا يستوى القاعدون
من المؤمنين غير اولى الضرر فضل الله المجاهدين باموالهم وانفسهم على القاعدين
درجة حق سبحانه وتعالى ماللريله وجانلريله فى سبيل الله چالشانلرى عذرسز خانه لرنده
اوتورنلر اوزرينه بر پايه ايلرو دوتدى واول پايه ظفر وغنيمتدر وكوزل نامدر
وكلا وعد الله الحسنى وعذرسز اوتورنلردن ونفسلريله جهاده مباشرت ايدنلر
هر بر فرقه يه تنكرى تعالى كوزل مكافات وعد ايتدى وفضل الله المجاهدين على
القاعدين اجرا عظيما وايزد جل جلاله جهاد ايدنلرى اذن اوتورنلر اوزرينه
مفضل قيلوب اولو اجرت زياده ويردى درجات منه ومغفرة ورحمة هر بيرى
اجودن بدلدر يعنى اول اولو اجرت آخرتده انلك كرمندن حاصل اولمش پايه لر
وكناهلرك پوشيده لكى واسر كمكدر وكان الله غفورا رحيما وحق سبحانه
وتعالى انلردن صادر اولان كناهى غايتله پوشيده قيليجى كندولره ايتدوكى
وعده لرده چوق رحمت ايديجيدر اخبارده كلمشدركه مسلمانلردن بر جماعت هجرت
ايتمكه قدرتلرى وار ايكن مكه ده قالوب هجرت ايتمديلر روساء قريش بدر جنكنه توجه
ايتدكلرنده كندولرله چيقديلر حق تعالى ظفر ونصرتى اهل اسلامه احسان
ايديجك كفارى قيرديلر انلر دخى اهل اسلامك شمشيريله قتل اولنديلر عند
الموت انلرك باشلرينه ملائكه كلوب حق سبحانه وتعالى بيان ايدوب بيوردى
ان الذين توفيهم الملائكة تحقيقا شول كمسنه لركه فرشته لر جانلرين قبض ايدرلر
ظالمى انفسهم هجرتك تركى سببيله جانلرينه ستم ايتدوكلرى حالده قالوا ملائكه
كرام انلره ملامت يوزندن ديديلر فيم كنتم قنقى نسنه ده ايدكوز دينكوزك
شاننده قالوا كنا مستضعفين فى الارض جواب ويروب ديديلر دوى زمينده
زبون قلمشلر ايدك قالوا فرشته لر انلرى تكذيب ايتمك ايجون ديديلر الم تكن
ارض الله واسعة فتهاجروا فيها ايا تنكرينك يوزى بولمه كلى ايدى كه ايجنده

هجرت ایده سیز نته که سائر مسلمانلر حبشه یه و مدینه یه هجرت ایتدیلر فاولئك
مأویهم جهنم پس اول کروه که هجرتك ترکنی اختیار ایتدیلر مکانلری و ونخدر وساءت
مصیرا و غایتله یمان دونکات یردر جهنم الا المستضعفین من الرجال والنساء
والولدان انجق کشیلردن و قاریلردن و اوشاقلردن زبون قیلنان کیمسنه لرکه لا
یستطیعون حیلة ولا یهتدون سبیلا نه بر چاره ایتمکه قدرتلری اولوروز هجرت
ایتمکه بر یول بوله بیلورلر فاولئك پس اول کروهلر عسی الله ان یعفو عنهم
شاید خدای لایزال کناهلرندن تجاوز ایده وکان الله عفوا غفورا و حق سبحانه
وتعالی ارباب عذردن همیشه تجاوز ایدیجیدر کناهلرین پوشیده قیلیجی ومن یهاجر
فی سبیل الله و هر کیم تنکرینك طاعتی یولنده وطنن ترك ایدوب چیقر یجد فی الارض
مراغما کثیرا دوی زمینده چوق یرلر بولور وسعة و رزقده و دینك اظهارنده
بوللق بولور عمرو بن دینار عکرمه دن روایت ایدیکه مکه ده چوق کیمسه لر ایمانه
کلوب هجرته استطاعتلری یوق ایدی وقتی هجرتی ترك ایدنلرك حقنده نازل اولان
ایات تهدید اسماعلرنه ایرشدی جندع بن ضمره اولادنه سویلدی اکرچه
خسته لکم سببیله اهل عذردن عد اولنورم اما قورقرم کرناکاه وعدم ایرشوب
ترك هجرت سببیله ایمانمه بر خلل کله همان کلك بو یاندوغم سریر اوندرم بنی مدینه یه
کوتورك اولادی سوزینه منقاد اولوب مدینهٔ منوره سمتنه کندوبی قالدروب
کوتوردیلر وقتی تنعیم مکانه واصل اولدی سکرات موت اوستنه ظاهر اولدی
صاغ النی صول الی اوزره قویوب دیدی یا الهی بو ال سنکادر بو ال رسولکه مبایعت ایدر
اول شیئ اوزره که رسولك خلقه انك اوزره مبایعت ایلدی بعده مرغ روحی
بهشت جاودانه پرواز ایلدی بو خبر مدینه یه کلیجك اصحابدن بعض کیمسنه لر
دیدیلر مدینه یه کلسیدی ایمانی کمالك نهایتنه ایرشردی حق جل و علا بو ایتی
منزل ایدوب بیوردی ومن یخرج من بیته مهاجرا الی الله ورسوله و هر کیم خانه سندن
چیقر اول حالده که خدانك و رسولنك رضاسنی قصد ایدوب وطنی ترك
ایتمش اوله ثم یدرکه الموت صکره اکا اولم اثناء طریقده ایرشور فقد وقع
اجره علی الله بی شبهه کیم تنکری تعالینك قتنده انك ثوابی ثابت اولدی وکان
الله غفورا رحیما و ایزد جل جلاله هجرتی عذر له تاخیر ایدنلرك کناهنی غفران
ایدوب کوزل نیتلری سببیله کندولره مرحمت ایدیجیدر واذا ضربتم فی الارض

وقتی زمینده سفر ایدرسیز فلیس علیکم جناح ان تقصروا من الصلوة اوزدکزه
برکناه مترتب اولماز نمازدن کوتاه قیلمغکزده که رباعی اولان نمازی ایکیشر قیله سیز
ظاهر نص اقتضا ایدرکه مسافر اولان کیمسنه نمازی قصر و اتمام ایتمکده مخیردر
و امام شافعی بوکا ذاهب اولدی و امام اعظم حضرتلری قتنده قصر ایتمك
واجبدر نته که احادیث شریفه ده ثابت اولدی و ایت کریمه یی بو وجه اوزره
تاویل ایتدیکه صحابهٔ کرامه نمازلرك تمامی مالوف اولمغین قصر ایتمکده شاید
کندولره بر اثم حاصل اوله دیو وهم ایدرلر اول وهمی دفع ایتمك ایچون اوزلرنه
کناهك ترتبنی نفی ایتدی ان خفتم ان یفتنکم الذین کفروا قصر ایتمك جائزدر
اکر قورقرسیز که کفر ایدنلر سیزکله جنك ایدرلر بو شرط اغلبه کوره دردیس ا
امنیت حالنده رباعی نمازلر ایکیشر رکعه قیلنور و بو حضرتدن درود ایدن سنتلرله
ثابت اولمشدر ان الکافرین کانوا لکم عدوا مبینا بی شبهه کیم کفار سیزه بر اشکارا
دشمن ایدیلر واذا کنت فیهم وقتی سن یا محمد یا قائم مقاملرك سفرده
دشمندن خوف ایدن جماعت اراسنده اولورسن فاقمت لهم الصلوة پس نمازی
انلر ایچون اقامت ایتمك ایستدك فلتقم طائفة منهم معك انلری ایکی بلوك
ایت بر بلوك سنکله نمازده دورسونلر ولیاخذوا اسلحتهم و احتیاط ایچون
نماز قیلانلر سلاحلرین بیله السونلر بو امر ندب ایچوندر فاذا سجدوا پس وقتی
بو طائفه سجده یه واردیلر فلیکونوا من ورائکم نمازه شروع ایتمیان بلوك
اردکزدن اولسونلر تاکه دشمندن سیزه محافظه ایدهلر ولتات طائفة
اخری لم یصلوا و اول بر بلوك که نمازی قیلمدیلر کلسونلر و بر رکعه نمازی
قیلانلر دشمن مواجهه سندن کیدوب دورسونلر فلیصلوا معك پس طائفه
اخری سنکله اول بر رکعه نمازی قیلسونلر ولیاخذوا حذرهم واسلحتهم و کندولرین
صاقنجق الترین و سلاحلرین السونلر و بوندن صکره هر بر بلوك بر رکعه یی
یالکز قیلدیلر و بونك تفصیل و تحقیقی کتب فقهده مسطوردر ود الذین
کفروا لو تغفلون عن اسلحتکم و امتعتکم کفر ایدن کیمسنه لر ارزو ایتدیلر
که سلاحلرکزدن و اسبابکزدن غفلت ایده سیز فیمیلون علیکم میلة واحدة
که اوزرکزه بردن حمله ایدهلر منقولدر که حضرت صلی الله علیه وسلم بر غزایه
کیتمش ایدی عسفان نام مکانه ایریشجك مشرکلری جنك صفن بغلمش کوردی

حضرت دخی لشکرین جنکه مهیا قیلدی اول اثناده ایوله نمازی وقتی اولدی
همان نمازی ادا ایتمکه شروع ایتدیلر خلاص اولدقلرندنصکره اهل شرك
حیف ایتدیلرکه نیچون بونلر نمازده ایکن اوزلرینه بیردن هجوم ایتمدك مشرکلر
برکیسی دیدی الم چیکك که بونلرك برساعتدنصکره بر نمازلری دخی وار مطلبمزی
اول محلده اجرا ایدرلر هنوز ایکندی نمازی اولدن حضرت جبریل نازل اولوب
صلوة الخوفك کیفیتن حضرتنه تعلیم ایلدی **ولا جناح علیکم** واوزرکزه هیچ وبال
اولماز **ان کان بکم اذی من مطر** اکر سیزه یغموردن بر اذی حاصل اولدیسه **او کنتم**
مرضی یاخسته لر اولدکوزسکه **ان تضعوا اسلحتکم** سلاحلرکزی بوراقمسیز
وخذوا حذرکم واکاهلکلرکزی الك **ان الله اعد للکافرین عذابا مهینا** بی کمان که
حق سبحانه وتعالی کفار ایچون خوار ایدیجی اشکنجه اماده قیلدی **فاذا قضیتم**
الصلوة پس قچنکیم خوف نمازین ادا ایدوب فارغ اولورسیز **فاذکروا الله قیاما وقعودا**
خدایی ذکر ایدك دورمشلر واوتورمشلر ویاتلر کوز اوزره یاتمشلر اولدغکوز
حالده یعنی هرحالده خدایی اونتمك **فاذا اطمأننتم** پس قچنکیم کوکلرکوز قورقودن
ساکن اولور **فاقیموا الصلوة** نمازی شرائط وادابیله قیلك **ان الصلوة کانت**
علی المؤمنین کتابا موقوتا بی شبهه کیم نماز اهل ایمان اوزره بروقتی معین فرض
ایدی **ولا تهنوا فی ابتغاء القوم** وکفارك طلبنده سست اولمك **ان تکونوا تألمون**
ای سیز ای اهل ایمان جنکك جراحتلرندن درد صاحبی اولورسیز **فانهم یألمون**
کما تألمون علی التحقیق کیم کفار دخی جنکك زحمتلرندن دردناك اولورلر نته که
سیز دردناك اولورسیز **وترجون من الله ما لا یرجون** وتنکریدن امید ایدرسیز
اول شیئ که کفار انی اندن امید ایتمزلر یعنی ایتدککوز جهادك مقابله سنده
تنکریدن ثواب جزیل رجا ایدرسیز وانلر هیچ بر شیئك امیدنده دکلدرلر
پس کرکدرکه سعی انلردن زیاده ایدهسیز زیرا عادت بونك اوزره جاری
اولمشدرکه امیدوار اولان کیمسه سعینده تقصیر ایتمز **وکان الله علیما حکیما**
وحق سبحانه وتعالی ضمائرکوزده اولان اشیایه کمال اوزره دانا امر ونهیده
کما ینبغی حکم ایدیجی ایدی کتوردیلرکه طعمه بن ابیرق قونشیسی قتاده بن النعمانك
اون دغارجقنده وضع اولنمش بر زره چالدی اتفاقا اول دغارجقك بر دلوکی
اولوب طعمه نك خانه سنه دك اندن اون صاچلدی بعده طعمه اخذ زید بن السمین

نام یهودی

نام یهودیده امانت قودی صباح وقتنده قتاده اونك اثریله طعمه نك خانه سنه
واروب دزهنی اندن ایستدی طعمه خدایه اند ایچوب که هرکز بو ایشدن خبرم
یوقدر قتاده انی ترك ایدوب اول ایز اوزره کیتدی تاکه یهودی مزبورك خانه سنه
یتشدی دزهنی اندن طلب ایتدی یهودی سویلدی سنك دزهك بنده یوقدر
انجق بونی بیلورمکه طعمه دونکیجه بکا برزره امانت ویردی وبو ایشه اوزره یهودیدن
اکابر جماعت شهادت ایتدی صورت حالی محکمهٔ نبویه یه دفع ایتدیلر بنو
ظفرکه طعمه نك عشیرتی ایدی رسول الله قودقوسندن ایستدیلرکه طعمه
سرقه تهمتیله ملوث اولوب یهودینك ساحه عرضی پاك اوله جدال وخصومته
اغاز ایتدیلر وسید الکونیندن ایستدیلرکه بولداشلرندن مدافعه ایده قچن
حضرت ایستدیکه یهودینك قطع یدینه حکم ایده جناب رب الارباب بدن بو خطاب
مستطاب کلدیکه **انا انزلنا الیك الکتاب بالحق** تحقیقا که بیز سکا قرآنی دوغرولغه
مقارن اولدغی حالده ایندردك **لتحکم بین الناس بما اراك الله** تا که خلق
ارا سنده حکومت ایده سن اول شیئله که تنکری تعالی سکا انی بیلدردی **ولا تکن**
للخائنین خصیما وخیانت ایدنلر ایچون بی کناه اولانلر اوزره معاونت ایدیجی
اولمه **واستغفر الله** وتنکریدن مغفرت طلب ایله **ان الله کان غفورا رحیما**
که بی شبهه حق جل وعلا مغفرت طلب ایدنلره غایتله غفران ایدوب مرحمت
ایدیجیدر **ولا تجادل عن الذین یختانون انفسهم** وخصومت ایتمه شول کیمسه لردن
اوتری که نفسلرینه خیانت ایدرلر چون ایتدوکلری خیانتك وبالی نفسلری
چکر نفسلرینه خیانت ایتمش قیلندیلر **ان الله لا یحب من کان خوانا اثیما**
بی کمان حق تعالی سیومز شول کیمسه لری که خیانت اوزره اصرار ایدوب کناهلره
مستغرق اوله **یستخفون من الناس** خلقدن حیا ایدوب قباحتلرین
صاقلمغه ایسترلر **ولا یستخفون من الله** وقباحتلرین تنکریدن صاقلمغه طالب
اولمازلر **وهو معهم** وحال بوکه تنکری تعالی کندولرله درکه هیچ بر کیزلی
ایشلری اوزندن خفی اولماز پس کرکدی کیم اندن حیا ایدهلر لیکن ایتمزلر
اذ یبیتون ما لا یرضی من القول اولدمکه سوزدن راضی اولمدوغی شیئ
کیجه تدبیر ایدوب تزویر ایدرلر **وکان الله بما یعملون محیطا** وحق جل وعلانك
علمی ایشلدوکلری ایشه احاطه ایتمش ایدی که هیچ بر شیئ اوزندن فوت اولماز

ها انتم هؤلاء متنبه اولك سيزاى بنى ظفر جماعتى جادلتم عنهم فى الحيوة الدنيا
خيانت ايدنلردن اوترى مدافعه ايتدكوز يعنى دنيده كا نيلكره فمن يجادل الله عنهم
يوم القيمة پس تنكريله انلردن اوترى دوزخده كيم مجادله ايدر ام من يكون
عليهم وكيلا يا خود اوزلرينه كيم حمايتچى اولور كه كندولردن عذابى مدافعه ايدر
ومن يعمل سوءا او يظلم نفسه وهركيم بر بدلك ايدر كه ضررى غير كيمسه يه ايرشور
يا كندو نفسنه بر ستم ايدر ثم يستغفر الله صكره توبت وانابتله تنكريدن مغفرت
ايستر يجد الله غفورا رحيما ايزد ذو الجلالى بولور كناهى چوق مغفرت ايديجى زياده
مرحمت ايديجى ومن يكسب اثما وهركيم بر كناه قزنور فانما يكسبه على نفسه قزنمز
انى الا كندو جانى اوزره زيرا انك ضررى نفسنه عائد اولور وكان الله عليما حكيما
وحق سبحانه وتعالى انك ايشنه دانا مكافاتنده درست حكم ايديجيدى ومن يكسب
خطيئة او اثما وهركيم بر صغيره يا بر كبيره ايشلر يا خود خطيئه دن مراد قصدسيز
كناه واثمدن مقصود عمدا اولان كناهدر ثم يرم به بريئا صكره اول كناهدن
مبرا بر شخصى انكله صالورنه كه طعمه زرهك جالمسيله يهوديى بى صالدى فقد
احتمل بهتانا بى شبهه كيم او بر جرئت ايديجيلردن قالدرمش اولدى واثما مبينا
وبر آشكارا كناه دخى ولولا فضل الله عليكم ورحمته واكر تنكرينك احسان
وبخشايشى اوزركه اولمسيدى كه على النور وحيى كوندروب سنى حقيقة الحاله
مطلع قيلدى لهمت طائفة منهم ان يضلوك بنى ظفردن بر كروه سنى دخى يولدن
ازغون قيلمغه قصد ايتديلر وما يضلون الا انفسهم وجانلرندن اوزكه بر كيمسه يى
ازغون ايتمكه قادر اولمازلر وما يضرونك من شئ وسكا هيچ بر نسنه ايله زيان
ايتمزلر زيرا سن تنكرينك پناهنده سن وانزل الله عليك الكتاب والحكمة وايزد ذو الجلال
اوزركه قرانى واحكامك بيانى ايندردى وعلمك ما لم تكن تعلم وسكا بيلدردى
اول شئ كه سن انى بيلمز ايدك وكان فضل الله عليك عظيما وحق تعالانك ايولكى
اوزركه غايتله اولو ايدى لا خير فى كثير من نجويهم اسراره متعلق اولان سوزلرينك
چوقنده ايولك يوقدر الا من امر بصدقة او معروف او اصلاح بين الناس ليكن اول
كيمسنه كه صدقه ويرمسنه يا ايولك ايتمسنه يا خلقك اراسنده كدورتى رفع
ايتمكه امر ايلدى انك نجواسنده ايولك وار ومن يفعل ذلك ابتغاء مرضات الله
وهركيم انى ايشلر تنكرينك خشنودلكلرين طلب ايتمك ايچون فسوف نؤتيه اجرا

عظيما البته اكا بر اولو مكافات ويرورز ومن يشاقق الرسول وهركيم خدانك
رسولنه مخالفت ايدر من بعد ما تبين له الهدى دوغرو يول كندويه آشكارا
اولدوقدنصكره ويتبع غير سبيل المؤمنين واهل ايمانك يولندن اوزكه بر
يوله سلوك ايدر نوله ما تولى محبت ايتدوكى شيئه انى والى قيلورز يعنى
اختيار ايتدوكى ضلالتك اراسنده وكندوسنك اراسنده بر مانع قيلمازوز
ونصله جهنم وانى دوزخه داخل قيلورز وساءت مصيرا وغايتله يمان
دونجك يردر دوزخ بو آيت هم سالف الذكر طعمه نك حقنده نازل اولدى زيرا
اول وقت كه يهوديتك براءتنه حكم اولندى مكه يه فرار ايدوب مرتد اولدى بعده
معتاد قديمى اوزره بر ديوارك دلمسنه مباشرت ايلدى ديوار يقلنه اولمغله
اوزرينه دوشوب كندويى هلاك قيلدى كوترديلركه بر پير حضرتك حضورنه
كلوب ديدى يا رسول الله بن كناهلره غرق اولمش بر بنده يم انجق بو قدر علمم واركه
تنكرى يه اورتاق قيلمامشم وكندوسندن اوزكه بر دوست ايدنمدم ومعصيتلرى
بى باكلك وجراءت يوزندن ايشلمدم وهركز خاطرمه خطور ايتمدى كه بن
تحقيقله تنكرى يى عاجز قيله بيلورم وحالا ايتدوكمه پشيمان اولوب حضورنه
كلمشم احوالمه نه كونه اولور بكا بيان ايت حق تعالى بو آيتى منزل ايدوب بيوردى
ان الله لا يغفر ان يشرك به تحقيقا كه ايزد جل وعلا مغفرت ايتمزكه كندويه
اورتاق قيلنه ويغفر ما دون ذلك لمن يشاء وشركدن اشغه اولان كناهى ايستدوكى
كيمسنه يه مغفرت ايدر ومن يشرك بالله وهركيم تنكرى يه اورتاق دوتر
فقد ضل ضلالا بعيدا بى شبهه كه حقدن اوزاق بر ازغونلق ازدى
ان يدعون من دونه الا اناثا تنكريدن اوزكه عبادت ايتمزلر الا ديشيلره
يعنى بتلره وانلرى ديشيلك ايله ذكر اولنملرينك سببى بوكه هر قبيله نك بر بتى
اولوب اكا عبادت ايدرلردى واكا انثى بنى فلان تسميه ايدرلردى اول اعتبارله
كه آدلرى مؤنث ايدى لات وعزى ومناة كبى وان يدعون الا شيطانا مريدا
وبتلره عبادت ايتدوكلرى اجلدن عبادت ايتمزلر الا بر بى خير ديوه يعنى ابليسه
لعنه الله حق تعالى انى رحمتندن دور قيلدى وقال لاتخذن من عبادك نصيبا
مفروضا وابليس ديدى قسم اولسونكه البته توتارم كندن بر مقرر ومعين بهره
ايدنورم ولاضلنهم وبى شبهه انلرى ازغون قيلورم ولامنينهم وهرو جهله

انلری باطل آدذولره صالوردم ولامرنهم فلیبتکن اذان الانعام والبتة انلره فرمان
ایدرم پس دوارلرك قولاقلرین قطع ایتسونلر و بو بحیره یه و سائبه یه و وصیله یه
ایتدلر وکلری ایشدن عبارتدر نته که سوره مائده ده بیانی کلور ان شاء الملك
العزیز ولامرنهم فلیغیرن خلق الله وبی شبهه انلره بیوروم درعقب بیوردیغمی
قبول ایدوب تنکری نك یاراتمسینك صورتنی یا وصفنی تبدیل ایدرلر و بوکا
مندرج اولور حالی دوه نك کوزین چیقرمق و انسانك خایه سن چیقرمق
ولواطه و مساحقه وال و سائر اعضا اوزره دقر ایتمك و هر فعل که خلقتی تغییر
ایدر ومن یتخذ الشیطان ولیا من دون الله وهر کیم تنکری نك دوستلکندن
تجاوز ایدوب ابلیسی دوست ایدنور فقد خسر خسرانا مبینا بی شك کیم
بر آشکارا اوتوزمق اوتوردی زیرا سرمایه سی اولان عمر عزیزی انك دوستلکنده
تلف ایتدی یعدهم ایفا ایتمدوکی نسنه لره انلره وعده ویرور ویمنیهم و نائل
اولمدوقلری نسنه لر آرزوسنه کندولرین صالور وما یعدهم الشیطان الا غرورا
وابلیس شی الده ایتمدن اوزکه بر نسنه انلره وعده ویرمز اولئك اول کروه که
شیطانه تابع اولدیلر ماویهم جهنم مکانلری دوزخدر ولا یجدون عنها
محیصا واندن بر قچه جق یر بولمزلر والذین امنوا وعملوا الصالحات وایمان کتوب
کوزل عملر ایشلیانلری سندخلهم جنات تجری من تحتها الانهار یقین زمانده
انلری بر باغلره داخل قیلالم که کوشکلری آلتندن ایرمقلر آقر خالدین فیها ابدا
انجنده اوآمی علی الدوام همیشه تقدیر ایتدوکلری حالده وعد الله تنکری تعالی
بر دوغرو وعدا ایتدی که هیچ تخلفی قبول ایتمز حقا درستجی اولدی ومن اصدق
من الله قیلا وکیمك سوزی تنکری نك سوزندن زیاده کرچکدر کتوردیلر که اهل
اسلامدن بر کروه واهل کتابدن بر کروه بر یرده جمع اولدیلر اهل کتاب مفاخره یه
آغاز ایدوب دیدیلر بیزم کتابمز سیزلك کتابکزدن اقدمدر و بیزم پیغمبرمز
سیزلك پیغمبرکزدن اول مبعوث اولدی پس جنتك دخولنه بیز سیزدن
اولایوز اهل اسلام دیدیلر بزم پیغمبرمز خاتم الانبیادر و کتابمزك احکامی
سیزلك کتابکزك احکامنه ناسخدر پس بهشت جاودانك نعمته بیز سیزدن
احقز حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی لیس باما نیکم ولا امانی اهل
الکتاب موعود اولان ثواب جزیل نه ادزولر کوزله دیا ای مسلمانلر ونه اصحاب

کتابك

کتابك آدزولریله یعنی او بر نسنه دکه ادزولرله وجوده کلمز بلکه ایمانله و عمل صالحله
و مشقتله حاصل اولور بیت بادز و هوس بر نیاید این معنی باب دیده
و خون جکر نواند بود من یعمل سوء یجز به هر کیم بر بدلك ایشلر انکله مکافات اولنور
مرویدرکیم قچن بو آیت نازل اولدی حضرت ابی بکر الصدیق رضی الله عنه سویلدی
یا رسول الله بو حکمه کوره عذابدن کیم قورتلور حضرت صلی الله علیه وسلم اکا بیوردی
غمناك اولمز میسن خسته لك سکا عارض اولمزمی دیدی بلی یا رسول الله پس حضرت
بیوردی هو ذاك یعنی بوکونه عوارض انك جزاسیدر و بو روایته کوره جزادن مراد
دنیاده واخرتده انسانك کوردوکی زحمتلردر ولا یجد له من دون الله ولیا ولا
نصیرا دخی بولمیانك ایدن کیمسه کندویه تنکریدن اوزکه نه بر دوست ونه بر یاردمجی
بولور که کندویی عذابدن قورترمغه قادر اولور ومن یعمل من الصالحات وهر کیم کوزل
عملرك بر مقدارین ایشلر من ذکر او انثی ارککدن یا دیشیدن وهو مؤمن وحال بو که
او تنکری نك وحدانیتنه ایمان کتورمشدر فاولئك یدخلون الجنة پس اول کروه
بهشت جاودانه کیررلر ولا یظلمون نقیرا و بر جزئی نسنه ایله ستم کورمش قیلنمازلر
ومن احسن دینا ممن اسلم وجهه لله وکیمك دینی یکرکدر اول کیمسه نك دیننندن
که جانبی تنکری نك عبادتنه منقاد قیلدی وهو محسن وحال بو که اول کیمسه حسنات
وجوده کتورمکه سعی ایدوب سیئاتدن اجتناب ایتمشدر واتبع ملة ابراهیم حنیفا
وحضرت ابراهیمك دیننه اویدی اول حالده که ادیان باطله دن منحرف اولدی
واتخذ الله ابراهیم خلیلا وایزد جل وعلا حضرت ابراهیمی دوست ایدندی یعنی
انی بوکونه برکزیده قیلدیکه دوست دوستنه ایتدوکی اکرامه مشابه بر اکرام ایله
انی مخصوص قیلدی کتوردیلر که حضرت ابراهیم علیه السلام عصرنده بر قیتلق
اولدی و آذبس که خلق موائد خلیلیه یه همیشه ملازم ایدیلر اول اثناده زیاده
اولدیلر پس بحسب الاقتضا بر قچ قطار دوه دیار مصره بر معتمد دوستنه کوندردی
تاکه کندویه انلری طعام یوکلتدروب ارسال ایده قچن خدامی دوه لرله مکانه
معهوده واصل اولدیلر مصری دوستك جوابی بو اولدیکه ابراهیم کندو جانیچون
انی ایستمش اولسیدی ایتدوکی فرمانی اجرا ایدردم لکن بیلورم کیم انی قوناقلریچون
ایستر و بیزم دیارمزده دخی قتلق آثاری ظهور ایلمشدر بعده خدام مایوس اولوب
دوندیلر بطحا اولینه نام موضعه ایرشدوکلرنده خلقدن حجالتلرین دفع ایتمك

ایچون غرادلری قوصله دولدروب شهره کیردیلر حضرت ابراهیم علیه السلامی صورت
حالدن آگاه ایدیجک غمناك اولوب اندن خوابه واردی حضرت ساره خاتون
کیفیت حالدن خبری اولمامغله قالقوب غرادلرك بیرینی آچدی آنده بر بیاض اون
کوردی اندن چیقروب اتمك یاپدی حضرت ابراهیم علیه السلام عالم خوابدن قالقنجه
اتمك قوقوسنی الوب سویلدی قندن سیزه بو حضرت ساره سویلدیکه مصری
دوستکدن کلان اوندن اتمك یاپدق حضرت ابراهیم علیه السلام بیوردی بو
مصری دوستمدن کلدی دوستم خدا عز وجلدر یاننددن کلدی بو کلامدن صکره حق
تعالی انی خلیل الله تلقیب ایلدی وله ما فی السموات وما فی الارض وکوکلرده ویرده
اولان اشیا خدای ذو الجلالك مخلوق ومملوکیدر پس اندن ایستدوکی کیمسیی وایستدوکی
نسنه‌یی برکزیده قیلدی وکان الله بکل شیء محیطا وایزد جل وعلانك علمی هر نسنه‌یی
قابلمش ایدی ویستفتونك فی النساء دخی قادینلرك میراثی خصوصنده سندن
بیان طلب ایدرلر بو آیت نازل اولدی اولدمرکه عیینه بن حصین حضرتك حضوره
کلوب دیدی یا رسول الله بیزه بو کونه خبر اولدیکه قیزه وهمشیره‌یه میراثك
نصفنی ویرورسن وبز میراث ویرمزدك الا اول کیمسه‌یه که جنکه حاضر اولوب
مال غنیمه‌یه حائز اولوردی قل الله یفتیکم فیهن سویله یا محمد حق جل وعلا
قادینلرك میراثنده اولان حکمی سیزه بیان ایدر وما یتلی علیکم فی الکتاب وقرآن
عظیم الشانده اوقنان شیء دخی سیزه بیان ایدر فی یتامی النساء قادینلرك اوکسزلری
اولان حکمی اللاتی لا تؤتونهن ما کتب لهن شول قادینلرکه تنکری یازدوغی شیء کندولره
ویرمزسیز وترغبون ان تنکحوهن دخی انلری ایولمکه میل ایدرسیز کوزل اولوردلرسه
والمستضعفین من الولدان دخی اوشاقلردن زبون وبیچاره قیلنانلرك
شاننده تنکری تعالی قرآنده اوقنان کلامی سیزه فتوی ویریور زیرا عرب انلره
دخی میراث ویرمزلردی نته‌که قادینلره ویرمزلردی وان تقوموا للیتامی بالقسط
دخی سیزه فتوی ویریور که اوکسزلر ایچون عدل الله دورورسیز وما تفعلوا من
خیر وایولکدن هر نه ایشلرسیز فان الله کان به علیما بی شبهه که حق تعالی
انکا درست دانا ایدی اسباب النزولده کتوره‌یلکه رافع بن خدیج قادینینکه محمد
بن مسلمه قیزیدی طلاق ایتمك ایستدی بعده قاری کندویه دیدی بنی بوش
ایتمه وبن نوبتمی اوزرزوجکه باغشلرم حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی

وان امرأة

وان امرأة خافت من بعلها نشوزا او اعراضا واکر بر قاری قوجه سندن حقوقنك
منعنی یا صحبت وعشرتندن تغافلی توقع ایلدی فلا جناح علیهما ان یصلحا بینهما
صلحا اودزلرنه بر کناه مترتب اولماز اندنکه ارالرنده بر بارشمق بارشه‌لرکه قاری
مهرندن وازکیجه یا نوبتنی یکی قاری‌یه باغشلیه وکشی دخی حقوقن قدیمه‌یی
کوزدوب انی کندوسندن ایرمیه والصلح خیر وبارشمق خصومت ومفارقتدن
یکدر واحضرت الانفس الشح ونفوس بخله حاضر قیلندیلر یعنی انسانك نفسی بخل
اوزره مجبولدر پس کشی قارینك عشرتنده مروتر بخل ایدرسه وقاری کشیدن
صادر اولان اعراضی باغشلمزسه عجب دکلدر وان تحسنوا وتتقوا واکر قادینلر
عشرتنده ایولك ایدوب ایجملوندن پرهیز ایدرسیز حق تعالی سیزه مکافات ایدر
فان الله کان بما تعملون خبیرا که بی شبهه ایزد جل جلاله خصومت واحساندن
ایشلدکلکوز اشیایه دانا ایدی ولن تستطیعوا ان تعدلوا بین النساء وهرکز
قدرتکوز یوقدرکه قادینلر آراسنده عدالت ایدرسیز ولو حرصتم واکر عدله اوزره
حریص اولورسیز فلا تمیلوا کل المیل پس میلك قوسنی بر طرفه قیلمك
که مرغوبکز اولان قاری‌یه توجه تام ایدوب اوبیریسندن بالکلیه اعراض ایدرسیز
فتذروها کالمعلقة پس مهجور اولان قاری‌یی قویه سیز شول قاری کیبی که
نرقچه صاحبیدر ونه بوشانمشی وان تصلحوا واکر قادینلرك احوالندن کیچمش
زمانده افساد ایتدکلکوز اموری حالا اصلاح ایدرسیز وتتقوا وکلجك زمانده
بو کونه افعالدن کندوکزی صاقندرسیز فان الله کان غفورا رحیما بلاشك
حق جل وعلا کیچمشده اولان تقصیر انکزی ستر ایدوب سیزه مهربانلك ایدیجیدی
وان یتفرقا یغن الله کلا من سعته واکر کشی وقاری ایرلورلرسه حق تعالی کندو
لطف وکرمندن هر برینی بولداشندن بی نیاز ایدر وکان الله واسعا حکیما
وایزد جل وعلا قوللرینه عطاء فراوان ایدوب افعالنی اتقان ایتمکله متصف
ایدی ولله ما فی السموات وما فی الارض وایزد ذو الجلاله مملوکدر کوکلرده اولان
اشیا ویرده اولان مخلوقات پس علی الدوام چوق عطا ایتسه محل دیب کلدر
ولقد وصینا الذین اوتوا الکتاب من قبلکم دخی تحقیقا کیم سیزدن اسبق
کندولره کتاب ویرلن کیمسنه‌لره اصرلدق وایاکم وسیزه دخی اصرلدق که
ان اتقوا الله تنکری‌یه شرك ایتمکدن نفسکزی صاقندرك وان تکفروا

وانلره وسیزه دیدك اكر كافر اولورسیز فان لله ما فی السموات وما فی الارض بی شبهه كیم
كوكلرده و یرده اولان اشیا خدا ایله مخلوق و مملوكدر پس كفر و معصیتكوزله متضرر
اولماز نته كه ایمان و طاعتكوزله منتفع اولماز وكان الله غنیا و ایزد جل جلاله
خلقدن بی نیاز ایدی حمیدا كندو ذاتنده ایولك ایله متصف ایدی ولله ما فی
السموات وما فی الارض و كوكلرده اولان ملائكه و نجوم و غیرلری و یرده اولان
انواع و اجناس تنكریه در غیری كیمسه نك انده دخلی یوقدر وكفی بالله وكیلا و معتمد
اولمغه تنكری تعالی بسدر ان یشأ یذهبكم ایها الناس تنكری تعالی ایسترسه سیزی
ای موجود اولان آدمیلر نابود قیلادر ویأت باخرین و یركزه بر بشقه كروه ایجاد
ایدركه فرمانبر اوله لر وكان الله علی ذلك قدیرا و حق جل و علانك اوزره توانا
ایدی من كان یرید ثواب الدنیا هر كیم بو جهانك جزاسن ایسترسه نته كه غازی
یالكوز غنیمت ایچون جهاده كیدر فعند الله ثواب الدنیا والآخرة خدانك قتنده در
بو جهانك و او بر جهانك جزاسی كیمسه نچون انسان ایكیسنی ایستیوب ایچی الله
اكتفا ایدر وكان الله سمیعا بصیرا و ایزد جل جلاله هر كسك اقوالن ایشیدیجی
افعالن كوریجیدر یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه كلان كیمسه لر كونوا قوامین
بالقسط عدل ایله دورمشلر اولك شهداء لله تنكری ایچون طانقلر اولك و تكوزده
یعنی شهادتی حقله ادا ایدك ولو علی انفسكم و اكر شهادت ایتمك جانلركوز اوزره
اولسه كه ذمتكزده حق اولیعنی اقرار ایده سیز او الوالدین والاقربین یا آتا و انا
و یقین خصملر اوزره اولسه ان یكن غنیا او فقیرا مشهود علیه اولان كیمسه
دولتمند یا یوقسل اولورسه فالله اولی بهما حق سبحانه و تعالی اول غنی و فقیرك
احوالنه نظر ایتمكه سیزدن احقدر فلا تتبعوا الهوی ان تعدلوا پس حقدن میل
ایتمك ایچون هوای نفسه پیرولك ایتمك وان تلووا او تعرضوا و اكر دیللركزی
دوغرو شهادتدن بورورسیز یا اداسندن اعراض ایدرسیز فان الله كان بما
تعملون خبیرا بی شك كیم حق تعالی ایشلدیكوز اشیایی كمال اوزره بیلیجیدر پس
انلره كوره سیزه مكافات ایدر یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه كلان كیمسه لر
آمنوا بالله و رسوله والكتاب الذی نزل علی رسوله والكتاب الذی انزل من قبل
ایمان كتورك خدا ایله رسولنه و رسولی اوزره ایندردكی كتابه یعنی قرآنه و قرآندن
اسبق ایندردكی كتاب منزله سنه یعنی انلره كتوردكوز ایمان اوزره ثابت قدم اولك

ومن

ومن یكفر بالله وملائكته وكتبه ورسله والیوم الآخر و هر كیم تنكریه و فرشته لرنه
و كتابلرنه و پیغمبرلرنه و روز قیامته تصدیق ایتمز فقد ضل ضلالا بعیدا بی شبهه
كیم بر اوزاق ازغونلق ازدی ان الذین آمنوا تحقیقا شول كیمسه لركه ایمانه كلدیلر
بونلردن مراد یهوددركه حضرت موسی ایله تصدیق كتوردیلر ثم كفروا صكره
عجلك عبادتی سببیله كافر اولدیلر ثم آمنوا صكره حضرت موسی طوردن
دوندوكده ایمانه كلدیلر ثم كفروا بعده حضرت عیسانك نبوتن انكار ایتدیلر
ثم ازدادوا كفرا صكره محمد المصطفانك نبوتن انكار ایتمكله كفری ارتردیلر لم
یكن الله لیغفر لهم حق جل و علا اراده ایتمش دكل ایدی كیم انلره مغفرت ایده ولا
لیهدیهم سبیلا و نه اراده ایتمش ایدی كه انلره بر دوغرو یول كوستره زیرا علم
قدیمله بیلمشدركه انلرك مونتردك بو حال اوزره قالوب توبه ایتمزلر بشر المنافقین
بان لهم عذابا الیما اهل نفاقه مژده ویر كیم علی التحقیق كندولره بر دردلی اشكنجه
وار الذین یتخذون الكافرین اولیاء من دون المؤمنین شول منافقلركه اهل ایمانك
دوستلقلرندن تجاوز ایدوب كفره یی دوستلر ایدینورلر ایبتغون عندهم العزة
ایا كفار قتنده عزتی طلب ایدرلر و اولانی دكلدر فان العزة لله جمیعا زیرا بلاشك
قوم عزت تنكریه مخصوصدر هر كیمی عزیز ایدر البته او عزیز اولور پس كفارك انده
دخلی یوقدر وقد نزل علیكم فی الكتاب و حالبوكه حق جل و علا قرآنده اوزركزه ایندردیكه
ان اذا سمعتم آیات الله یكفر بها ویستهزئ بها علی التحقیق شان بوكه چون
ایشیدرسیزكه تنكرینك آیاتنه كفر اولنوب انكا استهزا اولنیور فلا تقعدوا
معهم حتی یخوضوا فی حدیث غیره كفر و استهزا ایدنلرله اوتورمك اندن اوزكه
بر سوزده شروع ایلری اولنجه انكم اذا مثلهم بی شبهه سیز او لدمكه انلرله همنشین
اولورسیز انلر كبی اولورسیز زیرا انلرك صحبتندن احتراز ایتمكه قادرسیز
ان الله جامع المنافقین والكافرین فی جهنم جمیعا تحقیقا كه ایزد جل و علا
منافقلری و كفره یی تموده درخده بیغیجیدر الذین یتربصون بكم شول كیمسه لركه
سیزه بر ایشك وقوعن انتظار ایدیلر فان كان لكم فتح من الله پس اكر خدانك
فضل و كرمندن سیزه بر ظفر و نصرت اولدیسه قالوا الم نكن معكم دیرلر سیز كله دكلمی
ایدك پس غنیمتدن بیزه بر حصه ویرك وان كان للكافرین نصیب و اكر كفاره
بر بهره اولورسه كه اهل ایمان اوزره غلبه ایدیلر قالوا الم نستحوذ علیكم كفره یه

دیرلر اوذرکن ضغلبه ایدوب سیزدن واز کیجد وکی ونمنعکم من المومنین ومؤمنلردن
سیزی صاقلمدوکی یعنی مددلرندن سستلک ایدوب پوزغونلقلرینه باعث اولدوق
پس الدیغکوز غنیمه دن بیزی بهره مند ایدک فالله یحکم بینهم یوم القیمة پس ایزد
جل جلاله ارکزده ای اهل ایمان وای منافقلر حکومت ایدر دوز قیامتده ولن
یجعل الله للکافرین علی المومنین سبیلا وحق سبحانه وتعالی کفار ایچون اهل ایمان
اوزره بر حجت قیلمز که انکله اهل ایمانی الزام ایدهلر ان المنافقین یخادعون الله
تحقیقا که اهل نفاق تنکری یه مکر وحیله ایدرلر وهو خادعهم وتنکری تعالی
ایدوکلری مکر وحیله نک سزاسن کندولره ویریجیدر واذا قاموا الی الصلوة وقچن
نمازی قیلمغه قالقرلر قاموا کسالی کاهل اولدوقلری حالده قالقرلر یراؤن الناس
خلقه کندولرین کوسترورلر تاکه مؤمن اولدوقلرین خلق کمان ایتسون ولا یذکرون
الله الا قلیلا وایزد ذو الجلالی یاد ایمزلر الا بر آز مذبذبین بین ذلک کفرله
ایمان اراسنده متردد ومتحیر اولمشلر لا الی هؤلاء نه اهل ایمانه منسوبدرلر
ولا الی هؤلاء ونه اهل کفره ومن یضلل الله وهر کیمی که تنکری تعالی کمراه ایدر
فلن تجد له سبیلا البته اکا بر یول بوله مزسن یا ایها الذین امنوا ای ایمان
کتورن کیمسهلر لا تتخذوا الکافرین اولیاء من دون المومنین اهل ایمانک دوستلقلرندن
تجاوز ایدوب کفره یی دوستلر ایدینمک اتریدون ان تجعلوا لله علیکم سلطانا مبینا
ایسترمیسین که تنکری یه اوز ذکره بر اشکارا حجت قیله سیز واو کفارک موالاتیدر
که موجب عقوبت ونکبتلکدر ان المنافقین فی الدرک الاسفل من النار تحقیقا که
اهل نفاق دوزخدن الجحرک اولان طبقهده اولورلر زیرا بو کروه قبلیلرنده کفرلری
وار ایکن لسانلریله اهل اسلامه استهزا ایدرلردی پس عذابک اشدینه مستحق
اولدیلر ولن تجد لهم نصیرا وهرکز انلره بر یاردمجی بوله مزسن که کندولرین
اول مکاندن اخراج ایده الا الذین تابوا واصلحوا الا اول کیمسهلر که نفاقدن
توبه ایدوب احواللرندن افساد ایتدوکلری نسنه یی اصلاح ایتدیلر واعتصموا
بالله وتنکرینک دیننه یاپشدیلر واخلصوا دینهم لله ودینلرین الله ایچون
پاک قیلدیلر یعنی همان حقک رضاسن تحصیل ایتمک ایچون اطاعت ایدرلر فاولئک
پس اول کروه که اشیای مزبورهیی ایشلدیلر مع المومنین ایکی جهانده
اهل ایمانله اولورلر وسوف یؤت الله المومنین اجرا عظیما وبی شبهه حق جل وعلا

مؤمنلره اولو اجرت ویرور ما یفعل الله بعذابکم ایزد جل وعلا اشکنجه کزی نیلر
ان شکرتم وامنتم نعمتنه شکر ایدوب ایمان کتوردسه کوز یعنی حق تعالی سیزی
تعذیب ایتمکله تشفی می ایدر یاکندوسندن بر ضرری دفع ایدر یا نفعی حاصل
قیلور وبونلرک بیری یوقدر زیرا بو کونه اشیادن ذات پاکی مستغنیدر
پس سیزی معذب قیلورسه عصیانکوز سببیله معذب قیلور وکان الله شاکرا
علیما وایزد لا یزال شکر ایدنلره ثواب ویریجی شکر وایمانک حقوقنه دانا
ایدی مرویدر که بر جماعته قوناق اولوب اکا بر زاد ییدرمدیلر بعده انلردن
حق جل وعلا اکا شکایته رخصت اولمق ایچون بو آیتی منزل ایدوب بیوردی
لا یحب الله الجهر بالسوء من القول خدای ذو الجلال سیومز که سوز مقولهسندن
یمان نسنهیله جهر اولنه الا من ظلم مکر شول کیمسهنک جهر ایتمسی که اکا ستم
اولندی وکان الله سمیعا علیما وحق سبحانه وتعالی مظلومک کلامن ایشدیجی
ظالمک ستمن ایو بیلیجیدر ان تبدوا خیرا او تخفوه اکر بر ایولک اظهار ایدر سیز
یا انی کیزلی ایتسهلر سیز او تعفوا عن سوء یا بر بدلکدن تجاوز ایدرسیز که انک
سببیله ملامت اولنورسیز فان الله کان عفوا قدیرا علی التحقیق خدای عز
وجل کنهکارلردن واز کیچیجی انلردن انتقام المغه توانا ایدی بو آیت مظلوملری
عفو ایتمکه تحریض ایدر تاکه اخلاق ربانیه ایله متصف اولهلر ان الذین
یکفرون بالله ورسله تحقیقا شول کیمسهلر که خدایه ورسولنه کفر ایدرلر ویریدون
ان یفرقوا بین الله ورسله وایسترلر که تنکری ایله پیغمبرلری اراسنده ایرلق
صالهلر که تنکرینک وحدانیتنه تصدیق ایدوب پیغمبرلرک حق اولدوقلرین
انکار ایدهلر ویقولون نؤمن ببعض ونکفر ببعض ودیرلر پیغمبرلرک بر مقدارینه ایمان
کتوردوز وبر مقدارینه کفر ایدرز ویریدون ان یتخذوا بین ذلک سبیلا وایسترلر که
کفرله ایمان اراسنده بر یول ایدینهلر وحال بودر که واسطه معدومدر
زیرا ایمان تمام اولماز حق تعالینک جمیع رسلنه تصدیق اولنمینجه پس بر
کیمسه که رسلک بر مقدارنه تصدیق ایدوب بر مقدارینه تکذیب ایدر جملهسن
تکذیب ایتمش اولور فاولئک اول کروه که ایمانله کفر اراسنده بر طریق ایدینمک
ایستدیلر هم الکافرون حقا کندولری درست کافر اولانلردر واعتدنا للکافرین
عذابا مهینا وکفار ایچون بر خوار ایدیجی اشکنجه اماده قیلدق والذین امنوا

بر کیمسنه صح
شکایت ایلدی شکایتندن اوتوری
خلق کندویه عتاب ایلدیلر صح

بالله ورسله وشول كمسه لركه تنكریه وپیغمبرلرنه ایمان كتوردیلر ولم یفرقوا بین
احد منهم وپیغمبرلرندن اولان كمسه لرك بركمسه نك اراسن ایرمدیلر یعنی
تولرنه ایمان كتوردیلر اولئك اول جماعت كه على التحقیق ایمانه كلدیلر سوف
یؤتیهم اجورهم بلاشك حق تعالى انلره اجرتلرین ویرور وكان الله غفورا
رحیما وایزد جل وعلا همیشه اهل ایماننك كناهنی مغفرت ایدوب حسناتلرین
تضعیف ایتمكله كندولره مرحمت ایدیجیدی كتوردیلركیم احبار یهوددن برنیچ كمسه
خواجهٔ عالمه كلوب دیدیلر ایتدوكك دعواده صادق ایسك عالم علویدن كوزلرمز
مشاهده ایدركن بزه بر كتاب كتورنه كه حضرت موسی كتوردی حق تعالى كندو
حبیبنه تسلیه ویروب بیوردی یسئلك اهل الكتاب ان تنزل علیهم كتابا من السماء
توراة ایرلری سنددن صورلركه اوزرلرنه دفعهٔ واحده ده بر كتاب ایندره سن
فقد سألوا موسى اكبر من ذلك شرط مقدره جوابدر یعنی اكر ایتدوكلری سؤالی
بیوك دوندك بی شبهه كه حضرت موسادن اندن بیوك بر شیء سؤال ایتدیلر
اول وقت كه طور طاغنده ایزد ذو الجلالك سوزین ایشتدیلر فقالوا ارنا الله جهرة
پس دیدیلر بزه تنكری اشكاره كوستر فاخذتهم الصاعقة بظلمهم درعقب
كوكدن اینان اتش كندولرین الدی ایتدوكلری ستم سببیله ثم اتخذوا العجل
من بعد ما جاءتهم البینات پس بوناغوی معبود ایدندیلر كندولره اشكارا
معجزه لر كلدكدنصكره فعفونا عن ذلك بعده ایتدوكلری توبه سببیله كناهلرندن
وازكچدك واتینا موسى سلطانا مبینا وحضرت موسایه بر اشكار استلط
ویردك كه انلره فرمان ایتدیكیم كوساله پرستلری طعمهٔ شمشیر ایدك انلر دخی
فرمانی قبول ایدوب جمله لرین اقلیم عدمه مسافر قیلدیلر ورفعنا فوقهم الطور
بمیثاقهم وپیمانلری سببیله اوستلرنه طور طاغنی قالدردق تاكه ویردوكلری
پیمانی قبول ایدهلر وقلنا لهم ادخلوا الباب سجدا وحضرت موسانك لسانی اوزره
كندولره دیدك كه اریحا شهرنك قاپوسندن سجده ایدهرك حالده كیرك
وقلنا لهم لا تعدوا فی السبت وكندولره دیدك شنبه كوننده سیزه معین
اولان حدودی تجاوز ایتمك واخذنا منهم میثاقا غلیظا وبو حكملرك هر
بیرینه ایفا ایتمكلریچون كندولردن بر محكم پیمان الدق فبما نقضهم میثاقهم
پس مخالفت ایدوب پیمانلرین بوزدوقلری سببیله عقوبتك انواعنی كندولره

ایتدكر

ایتدك وكفرهم بآیات الله دخی تنكرینك نشانلرنه كفر ایتدوكلرندن اوتوری
وقتلهم الانبیاء بغیر حق دخی پیغمبرلری ناحق یره اولدرمكلری اجلدن
وقولهم قلوبنا غلف دخی دیدوكلری اجلدن كیم كوكللرمز قینلرده در واویله
دكلدر كه قلوبلری قینلرده اوله بل طبع الله علیها بكفرهم بلكه تنكری تعالى
كوكللری اوزره مهر اوردی كفرلری سببیله فلا یؤمنون الا قلیلا پس ایمان
كتورمزلر الا ابراز واو معتدبه دكلدر وبكفرهم دخی حضرت عیسانك نبوتنی انكار
ایتدوكلری سببیله اوزرلرنه بلالرك اقسامنی مسلط قیلدك وقولهم على مریم
بهتانا عظیما دخی حضرت مریم اوزره اولو بلانی قصد ایدوب سویلدوكلرندن
اوتوری وقولهم انا قتلنا المسیح عیسى بن مریم دخی دیدوكلرندن اوتوری كیم مسیح ایله
ملقب اولان مریم اوغلی عیسایی اولدردك رسول الله خدانك كوندردكی وما
قتلوه وما صلبوه ولكن شبه لهم وبز انی اولدردیلر وبز انی اصدیلر ولیكن اوندلرنه
مشتبه اولدی ننكه تفصیلی سورهٔ آل عمرانده كچدی وان الذین اختلفوا فیه
وتحقیقا شول كمسه لركه حضرت عیسانك شاننده تردد ایتدیلر لفی شك منه اندن
بر كمان وتوقفده درلر زیرا اول وقت كه بیوكلرین عیسادردیو اصدیلر انی ارادیلر
بولمیجق بعضسی دیدی اكر اصیلان شخص عیسى ایدی یولداشمز نیجه اولدی وبعضی
دیدی یوزی عیسانك یوزنه بكزر و بدنی یولداشمزك بدننه مشابهدر ما لهم
به من علم انلره انك حقیقتیله هیچ بربیلكی یوقدر الا اتباع الظن لیكن كان
پیرولك ایدرلر وما قتلوه یقینا وانی بر محقق اولدرماك اولدرمدیلر بل
رفعه الله الیه بلكه على التحقیق تنكری تعالى انی محل كرامتنه قالدردی وكان
الله عزیزا حكیما وحق جل وعلا ایستدوكی ایشده مغلوب اولمازدی حضرت
عیسایه تدبیر ایتدوكی ایشده درست حكم ایدیجیدی وان من اهل الكتاب الا لیؤمنن
به قبل موته واهل كتابدن هیچ بركمسه یوقدر الا كیم اولمدن اول البته
حضرت عیسایه ایمان كتورور یعنی هر یهودی ونصرانی جانی بدننندن خروج
ایتمدن اول حضرت عیسانك نبوتنی وحق اولدغنی تصدیق ایدر واو كونه ایمانك
فائدهسی یوقدر وقیر قولدر موته لفظنده اولان ضمیر حضرت عیسایه راجعدر
پس معنی بویله اولور كه حضرت عیسى اولمدن اول تو اهل مللك ایمان كتوررلر
مرویدر كیم یعنی اخر الزمان اولورد جال شقینك فتنه سی دوی زمینی قبلا

اول محل كه حضرت عیسانك قیلغی
بیوكلری اوزره صالندی صح

خدای لایزالك فرمانیله حضرت عیسی علی نبینا وعلیه افضل الصلوة والسلام
کوکدن هبوط ایدوب دجال معنسدی قتل ایدوب جمیع اهل کتب انکا ایمان
کتوردلر پس ملت ودین بر اولور بحرم دوی زمینده اودکلو امنیت حاصل اولور
که کرک دزندرم بیچاره قویونله یولداشی اولور وسائر حیوانات متضاده برنم
عیشی قوردلر واوشاقلر اسب چوبینلر یچون ایلانلری تازیانه قیلارلر بعده
حضرت عیسانك مرغ روحی دوحی برنه طیران ایدوب اهل اسلام جسد پاکنی
تغسیل وتکفینی ایدوب نمازینی قیلدلر اندنصکره کندولری دفن ایدرلر ویوم
القیمة یکون علیهم شهیدًا وروز قیامتده حضرت عیسی اهل کتاب اوزره کواه
اولور یعنی یهود اوزره شهادت ایدرکه کندولری خدانك اوغوللغنه نسبت
ایتدیلر فبظلم من الذین هادوا پس دین یهود یله تدین ایدن کیمسنه لردن صادر
اولان ستم سببیله حرمنا علیهم طیبات احلت لهم اوزرلرینه حرام قیلدق بر پاکیزه
شیئلر که کندولره حلال قیلنمش ایدی وبصدهم عن سبیل الله کثیرًا دخی تنکرینك
یولندن چوق کیمسه منع ایتملری سببیله واخذهم الربوا وقد نهوا عنه دخی ربا
مالنی القلری اجلدن وحال بوکه انك الیسندن منع اولندیلر واکلهم اموال
الناس بالباطل دخی خلقك اموالنی نامشروع وجهله ییوب ویکلرندن اوتری
واعتدنا للکافرین منهم عذابا الیما یهود طائفه سندن کفر ایدنلر ایچون
بر دردلی شکنجه اماده قیلدق لکن الراسخون فی العلم منهم لیکن انلردن
بیلکیده ثابت اولانلر یعنی علملرینه عمل ایدن جماعت عبدالله بن سلام واصحابی
کبی والمؤمنون وانلردن ایمانه کلانلر دخی یؤمنون بما انزل الیك وما انزل
من قبلك سکا ایندرلن کتابه وسندن اسبق ایندرلن کتبه ایمان کتوردلر
والمقیمین الصلوة ونمازی قیلانلره اوزی اولسون والمؤتون الزکوة
واوزرلرینه واجب اولان مال زکوتی ویرنلر دخی کتب الهیه یه ایمان کتوردلر
والمؤمنون بالله والیوم الاخر وتنکرینك وحدانیتنه وصوك کونه یعنی قیامت
کوننه ایمان کتورنلر دخی اولئك اول کروه که مصدق ومصدقدرلر سنؤتیهم
اجرًا عظیمًا بی شبهه انلره برا اولو اجرت ویرورز انا اوحینا الیك تحقیقا
کهبیز سکا وحی ایتدك کما اوحینا الی نوح والنبیین من بعده نته که حضرت نوح
علیه السلامه وکندوسندنصکره اولان پیغمبرلره وحی ایلدك بوکلام اهل کتابك

سوزی

سوزی مقابله سنده درکه دیمشلردی بیزه بردن بر کتاب کوکدن ایندر واوحینا الی
ابراهیم واسمعیل واسحق ویعقوب والاسباط وعیسی وایوب ویونس وهرون وسلیمان
ونته بو پیغمبرلره وحی ایندك بلمك کرك که لفظ نبیینن بو پیغمبرلره شامل در ایکی
تعظیم ایچون بونلری مخصوصا بالذکر قیلدی زیرا حضرت ابراهیم وعیسی علیهما السلام
اولوا العزمدندرلر وباقیلری انبیانك اشرافندندر وآتینا داود زبورًا وحضرت
داود علیه السلامه زبور نام بر کتاب ویردك ورسلا قد قصصناهم علیك من قبل
دخی پیغمبرلر کوندردك که بوندن اسبق قرآنده خبرلرین اوقودق ورسلا
لم نقصصهم علیك دخی بر مقدار رسل کوندردك که خبرلرین اوقومدك
وکلم الله موسی تکلیما وتنکری تعالی حضرت موسایله سویلشدی وبو وجه
نهایت مرتبه سیدر ومحمد المصطفایی غایتله مفضل قیلدیکه پیغمبرلره هر نه مرتبه لر
احسان ایلدی کندوبی اول مرتبه لره نائل قیلدی رسلا مبشرین ومنذرین پیغمبرلر
کوندردك که خلقی بهشت جاودانه مژده لندرولر وعذاب جهنمدن قورقتدرلر
لئلا یکون للناس علی الله حجة بعد الرسل تاکه خلقه تنکری تعالی اوزرنه بر بهانه
اولمیه پیغمبرلری کوندردکدنصکره وکان الله عزیزا حکیما وحق جل وعلا ایستدوکی
لشنده مغلوب اولماز امور نبوتی تدبیر ایتدوکی شئ احکام اوزره ایدیجیدر
کتوردیلرکه کفاردن بر کروه حضرت محمد المختارك مجلسنه کلوب دیدیلر یا محمد
بز اهل کتابدن سنك پیغمبرلکك حقیقتنی سؤال ایتدك دیدیلر بز انك حق
اولدوغنی بیلمزوز وکتابمزده انك ذکری یوقدر آنلرقالانلر بوکلامی ایراد ایدیجك
یهوددن بر جمع حضرتك مجلسنه حاضر اولدیلر حضرت صلی الله علیه وسلم انلره
دیدی اوندکره خدایله قسم ایدرمکه سیز پیغمبر اولدیغمه واوزریمه کتاب ایندوکنه
شهادت ایتمزمیسیز انلر دیدیلر نه پیغمبر اولدوغکی بیلورز ونه شهادت ایدرز
حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی لکن الله یشهد بما انزل الیك سبب نزولدن
مفهوم اولان کلامدن استدراکدر یعنی انلر سکا شهادت ایتمزلر لیکن ایزد جل
جلاله سکا ایندردکی شئ ایله شهادت ایدر انزله بعلمه انی خاص علمنه متلبس
اولدوغی حالده ایندردی والملائکة یشهدون دخی فرشته لر سنك پیغمبر
اولدوغکه شهادت ایدرلر وکفی بالله شهیدا وشهادت ایتمکه تنکری تعالی بسدر
ان الذین کفروا تحقیقا شول کیمسه لرکه کفر ایتدیلر وصدوا عن سبیل الله

وظلمی تکرینك بولنده منع ایتدیلر قد ضلوا ضلالا بعیدا تحقیقا که براوزاق
ازغونلق ازدیلر ان الذین کفروا وظلموا بی شبهه کفر ایدوب خلقه ستم ایدنلر
لم یکن الله لیغفر لهم خدا عز وجل انلره مغفرت ایده جك دكل ایدی ولا لیهدیهم
طریقا ونه انلره بر یول کوستره جك ایدی الا طریق جهنم مکر دوزخك یولنی
انلره کوسترور خالدین فیها ابدا اولحالده که همیشه دوزخ ایچنده اقامتی علی
الدوام مقدر ایتمشلر وکان ذلك علی الله یسیرا وانلرك تعذیب اولنمسی حق تعالی
اوزره بر آسان ایشی ایدی یا ایها الناس قد جاءکم الرسول بالحق من ربکم ای آدم
اوغوللری علی التحقیق کیم حضرت محمد المصطفی دیکوزدن سیزه دوغرولقله کلدی
فامنوا خیرا لکم پس ایمان کتورك که اکر ایمان کتورورسیز سیزه بر خیر ایشی اولور
وان تکفروا فان لله ما فی السموات والارض واکر ایمانسیز اولورسیز بی شبهه که
کوکلرده و یرده هر نه وار قادر مختارك مملوکیدر پس کفر کوزدن ضرر چکمزسه که
ایمانکزله منتفع اولماز وکان الله علیما حکیما و حق جل وعلا احوالکزه دانا ایدی
خلقه تدبیر ایتدوکی اشیاده حکیم ایدی یا اهل الکتاب لا تغلوا فی دینکم ای
ارباب کتاب اولانلر دینکوزده افراط و تفریط ایتمك خطاب یهود ونصارایه در
زیرا یهود حضرت عیسانك قدرین الچالتمه اوده کلو مبالغه ایتدیلر که کندوی
حاشا ولد الزنا لکه نسبت ایتدیلر ونصاری انك شانی ارتفاعنده اول قدر
مبالغه ایتدیلر که کندوی معاذ الله تنکری ایتدیلر ولا تقولوا علی الله الا
الحق وتنکری تعالی اوزره دوغرو اقدن اوزکه برنسنه سویلمك یعنی اوغول وصاحبه
تنزیه ایدك انما المسیح عیسی بن مریم رسول الله بوندن اوزکه برنسنه یوقدر
که مسیح ایله ملقب اولان حضرت مریم اوغلی عیسی تنکرینك کوندرلمشیدر
وکلمته القاها الی مریم وسوزیدر که انی حضرت مریمه القا ایتدی کلمه دن
مراد کن دیمکدر اوشاغك وجوده کلمسینك بشارتیدر وروح منه وبر جان
صاحبیدر که فرمانندن بی واسطه صادر اولدی فامنوا بالله ورسله پس
خدایه و پیغمبرلرینه ایمان کتورك ولا تقولوا ثلثة وسویلمك تنکریلر اوچدر
ایزد جل وعلا و عیسی و مریم انتهوا خیرا لکم معبود اوچدر دیمسندن منتهی
اولك سیزه خیرلو اولان نسنه یی قصد ایدك انما الله اله واحد بوندن
اوزکه بر شی یوقدر که درست معبود بیر معبوددر هرکز تعددی قبول ایتمز

سبحانه

سبحانه ان یکون له ولد انی درست تنزیه ایت اندن که کندویه اوشاق مقوله سی
اوله له ما فی السموات وما فی الارض اسمانلرده و زمینده هر نه وار کندویه
مخلوق و مملوکدر انلرك بریسی کندویه مشابه دکلدر که انی اوغول ایدنه
وکفی بالله وکیلا و معتمد اولمغه تنکری تعالی کافیدر لن یستنکف المسیح ان یکون
عبدا لله حضرت عیسی عار ایتمز که تنکریه قول اوله ولا الملائکة المقربون ونه
حضرت قدسه مقرب اولان فرشته لر خدانك قوللغندن استنکاف ایدرلر
ومن یستنکف عن عبادته ویستکبر وهر کیم تنکرینك قوللغندن عار چکیب کندوی
اولو عد ایدر فسیحشرهم الیه جمیعا البته انلری جمله کندو سمتنه یغر فاما الذین
امنوا وعملوا الصالحات پس اما شول کیمسه لر که ایمانه کلوب کوزل عمللر ایشلدیلر
فیوفیهم اجورهم انلره اجرلرین بالتمام ایصال ایدر ویزیدهم من فضله وکرمنك
ارتقندن انلره ارتورر واما الذین استنکفوا واستکبروا واما شول کیمسه لر
که اکا عبادت ایتمکدن عار ایدوب بزرکلکه طالب اولدیلر فیعذبهم عذابا الیما
انلری بر دردلی اشکنجه الله معذب قیلدر ولا یجدون لهم من دون الله ولیا
ولا نصیرا وتنکریدن اوزکه کندولره نه بر دوست ونه بر یاردیجی بولولر یا ایها
الناس قد جاءکم برهان من ربکم ای آدم اوغوللری علی التحقیق بوردکاردن
سیزه بر حجت و دلیل کلدی واو معجزاتدر وانزلنا الیکم نورا مبینا وسیزه بر
ظاهر نور کوندردك اندن مراد قرآندر فاما الذین امنوا بالله واعتصموا به
پس اما شول کیمسه لر که تنکریه ایمان کتوروب شیطانك وسوسه سندن اکا
التجا ایتدیلر فسیدخلهم فی رحمة منه بی شبهه انلری کندو کرمندن صدور
ایتمش بر رحمته داخل قیلدر وفضل وکندو لطفندن بر ارتق احسانه دخی
داخل قیلدر ویهدیهم الیه صراطا مستقیما وکندو طرفنه انلره بر دوغرو یول
کوسترور کتوردیلر واول دنیاده اسلام وطاعت یولیدر واخرتده بهشت
جاودانك طریقیدر کتوردیلر کیم جابر بن عبد الله انصاری خسته اولوب حضرت
صلی الله علیه وسلم حالن صورمغه کلدی جابر ایتدی یا رسول الله بنم مالم وار و بن
بر کلاله آدمم فقط بر ایکی همشیره م وار بکا خبر ویر که مالی ارالرنده نیجه قسمت
ایدهیم حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی یستفتونك سندن بر حکمك بیانن
طلب ایدرلر واو کلاله حکمیدر قل الله یفتیکم فی الکلالة سویله ایزد عز وجل

سیزه کلالهنك میراثی قسمتنده حکم ایدر **ان امرؤ هلك لیس له ولد** اکر بر کشی
وفات ایدوب کندویه اوشاق اولمیه **وله اخت** و کندویه لابوین یا لاب بر
باجی اوله **فلها نصف ما ترك** اول باجی یه قرداشی میراث قودوغی مالك
یاریسی اولور **وهو یرثها ان لم یكن لها ولد** واول کشی باجیسنك میراثنی الور
اکا اوشاق قسمی یوق ایسه **فان کانتا اثنتین** پس باجیلر ایکی اولورلرسه
فلهما الثلثان مما ترك قرداشلری میراث بوراقدوغی مالدن کندولره ایکی
اولشی اولور **وان کانوا اخوة** واکر کلالهنك وارثلری لابوین یا لاب قرنداشلکله
موصوف ایدیلر **رجالا ونساء** کشیلر وقاریلر **فللذکر مثل حظ الانثیین**
ارککه ایکی دیشینك حصهسی کبی اولور **یبین الله لکم ان تضلوا** ایزد جل
جلاله سیزه بو احکامی آشکارا ایدر تا که کمراه اولمیه سیز **والله بکل شیء علیم**
وحق جل وعلا هر نسنهیه دانادر پس خلقك مصالحی حال حیاتلرنده وحال مماتلرنده

سورة المائدة مدنیة بخشو بیاولور **وهی مائة وثلاث وعشرون آیة**

بسم الله الرحمن الرحیم

یا ایها الذین آمنوا ای ایمان کتورن کیمسنهلر **اوفوا بالعقود** اراکوزده بغلادیکوکز
پیمانلری یرینه کتورك **احلت لکم بهیمة الانعام** دورت ایاقلی حیوانلرك بی
تمیزی سیزه حلال قیلندی وانلردن مراد دوه وصغر وقیون وکچیدر وجیران
ویابانی صغر انلره ملحق اولدی **الا ما یتلی علیکم** سیزه بهیمه انعام حلال قیلندی
الا اول نسنه که تحریمی اوزدکره اوقنور **غیر محلی الصید** اوفوا لفظنك
واقع اولان واودن حالدر یعنی پیمانلری ایفا ایدك اول حالده که اوی حلال
ایتمش اولمیه سیز **وانتم حرم** حجله یا عمره ایله احرام بغلادیکوزده **ان الله یحکم
ما یرید** تحقیقا کیم حق تعالی تحلیل وتحریم خصوصنده ایستدوکی شیء حکم
ایدر **یا ایها الذین آمنوا لا تحلوا شعائر الله** ای ایمان کلانلر حج مناسکنك
حرمتنی هتك ایدوب حلال قیلمك یعنی ایام حجده محرم اولان اشیانك
فعلندن اجتناب ایدك **ولا الشهر الحرام** ونه محرم اولان ماهی دخی یعنی ایچنده
جنك ایتمکله حرمتنی هتك ایتمك **ولا الهدی** ونه کعبه مکرمهیه سورلن
قربانی دخی **ولا القلائد** ونه هدیدن خلطهلی اولان قربانلری دخی قلائد جمع
قلادهدر واودر بیدنیاغچ قابوغندن بر خلطهدر کعبه مکرمهیه دوهدن

یاصغردن

یا صغردن سورلن قربانلرك بوینینه اصرلر تا که هدی اولدقلری معلوم اولوب انلره
کیمسه تعرض ایلمیه **ولا آمین البیت الحرام** ونه محترم اولان خانهیی قصد ایدنلری
یعنی انلری نهب وغارت ایتمك **یبتغون فضلا من ربهم ورضوانا** اول حالده که
تنکریلرندن برار تفراك وخشنودلك ایسترلر بو آیت نازل اولدی اولدم که مسلمانلر
حجه احرام بغلمشلر ایکن ایستدیلر که یمامه نام قصبهنك حجاجن نهب وغارت
ایدهلر اول حجاجدن که ارالرنده مدینه منورهنك ناحیهسن سوروب الان شریح بن
ضبیعه نام شقی وار ایدی **واذا حللتم فاصطادوا** وقتی احرامدن چقوب حلال
اولورسیز آو ایدك بو امر اباحت ایچوندر **ولا یجرمنکم شنآن قوم ان صدوکم عن
المسجد الحرام** وبر کروهك عداوتی که عام حدیبیهده بیت الحرامك زیارتندن
سیزی منع ایتدیلر آنك اوزره سیزی حمل ایتمسون که **ان تعتدوا** حدود شرعیهیی
تجاوز ایدرسیز **وتعاونوا علی البر والتقوی** وایولك وپرهیزکارلك اوزره بیری
بیرکزه یاردم ایدك **ولا تعاونوا علی الاثم والعدوان** ویمانلك وستمکارلك اوزره
بیری بیرکزه یاردم ایتمك **واتقوا الله** وایزد ذو الجلالدن خوف ایدك **ان الله
شدید العقاب** تحقیقا که حق تعالی قتی عقوبتلودر **حرمت علیکم المیتة** بوغازلنمیوب
اولن حیوانك ییلمسی اوزدکره حرام قیلندی **والدم** واقانك ییلمسی دخی **ولحم
الخنزیر** وطنغوزانك ییلمسی دخی وجمیع اجزاسی انی حکمندهدر **وما اهل لغیر الله
به** دخی اول حیوان که بوغازلنمسی محلنده تنکریدن اوزکه ذکر اولندی مراد کفارك
بوغازلدوغیدر که لات وعزانك آدیله بوغازلرلردی کیم انلر اهل ایمان اوزره
تحریم اولندیلر **والمنخنقة** وبوغلان حیوانك ییلمسی اوزدکره حرام اولدی
والموقوذة وطاش یا دکنکله اولن حیوانك ییلمسی دخی **والمتردیة** وبوکسك یردن
یا بر قویویه دوشوب هلاك اولان حیوانك ییلمسی دخی **والنطیحة** وبر حیوانك
بوینوزیله اولوب اولن حیوانك اکلی دخی **وما اکل السبع** واول نسنه دخی که
حیوان مفترس اندن ییدی **الا ما ذکیتم** الا اول حیوان که جانی چیقمدن اکا
ایرشوب بوغازلدکوز **وما ذبح علی النصب** وبیت شریفك اطرافنده وضع اولنان
طاشلر اوزره بوغازلنان حیوانك ییلمسی بو مقامده مذکور اولان حیواندن مراد
ماکول اللحم اولان حیواندر **وان تستقسموا بالازلام** دخی اوقلرله قسمت طلب
ایتمکلکوز اوزدکره حرام قیلندی بلمك کرك کیم عربك بیکانسیز اوچ اوقلری

یازلمش
وادایدی انلره ازلام واقداح دیرلردی بیرسنده امرنی ربی و بیرنده یازلمش نهانی
ربی و بیرنده . برشی یازلمش وبونلر برکیسه ده وضع اولنمش هبل نام بتک
خادمی یاننده دوردردی اول دم که بر مهملری اولوردی انلره بو منوال اوزره رجوع
ایدرلردیکه هبلک خادمنه برهدیه کتوروب اندن مهلرینک کیفیتین بیلمکه
طالب اولورلردی اودخی اول کیسه یه الن اوزادوب براوق چیقروردی اکر اوزرنده
امرنی ربی یازیلان اوق چیقردی اول مهمه توجه ایدرلردی واکر اوزرنده نهانی
ربی یازیلان اوق چیقردی بر ییل اول ایشدن فراغت ایدرلردی واکر اوزرنده
برشی یازلمیان اوق چیقردی بردخی اوقلری قادشدروب کالاول مراجعت ایدرلردی
بر یازلمش اوق چیقنجه دک ذلکم فسق بو استقسام ایتمک دائره اسلامدن
چیقمقدر زیرا انلر اوزره یازلنی دیدن مراد تنکری انی ایتدی انلر تنکری اوزره
افترا ایتمش اولورلر واکر مراد اصنام مدد خدایه شرک ایتمش اولورلر الیوم
یئس الذین کفروا من دینکم بوکون کفرا ایدنلر دینکزک ابطالندن نا امید اولدیلر
حضرت عمر بن الخطابدن رضی الله عنه مرویدرکه بو آیت جمعه کونی حجة
الوداعک عرفه سی کوننده نازل اولدی فلا تخشوهم پس انلردن خوف ایتمک
واخشونی وبندن خوف ایدک الیوم اکملت لکم دینکم بوکون شرایعک اصولن
وعقائدک قواعدین اظهار ایتمکله دینکزی سیزه کامل قیلدم واتممت علیکم نعمتی
واوزرکزه نعمتمی تمام قیلدم که مکه مکرمه نک فتحنی سیزه میسر قیلدم ورضیت
لکم الاسلام دینا ودینلر ارسنده دین اسلامی سزکچون اختیار ایتدم فمن اضطر
فی مخمصة پس بر کیمسه که براجلعزه مذکور اولان محرماتدن اکل ایتدیسه غیر
متجانف لاثم اول حالده که کناه سمتنه مائل اولیه یعنی انلری تلذذ ایدوب
ییمیه وسد رمقدن ارتق ییمیه فان الله غفور رحیم بی شبهه حق جل وعلا
انک کناهن بو خصوصده عفو ایدوب اکا مرحمت ایدی که بو کونه شیئک ییمسنه
ضرورت محلنده کندویه رخصت ویردی کتوردیلر که عدی بن حاتم وزید
الخیل که حضرت صلی الله علیه وسلم اکا زید الخیر نام قودی سرور کائناتدن
سؤال ایدوب دیدیلر یا رسول الله بیز بر مکانده اولورز که اوجی قوشلرک
وکوپکلرک معونتیله قونا قلر یمزک صیافتن ادا ایتمکه قادر اولورز وکاه اولور
که انلر اوی اولیوب بیزه اکا یتشوب بوغازلورز وکاه اولور که بیز اکا یتشمدن

هلاک اولور وایزد جل جلاله بیزی بوغالنمیوب اولمشک ییمسندن منع ایتدی حق
سبحانه وتعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی یسألونک ماذا احل لهم سندن
یا محمد صورر لر که بیلجک مقوله سندن قنغی شی کندولره حلال قیلندی قل
احل لکم الطیبات سویله حیواندن وغیریسندن پاکیزه اولان شیئلر سیزه حلال
قیلندی وما علمتم من الجوارح دخی شکار ایدیجی حیوانلردن شکاری تعلیم ایتدیککز
حیوانات صیدی سیزه حلال قیلندی مکلبین اول حالده که شکار ایدن
حیواناتی مؤدب ایتمش سیز تعلمونهن مما علمکم الله انلری اوکرتدیککز اول نسنه دن
که حق تعالی سیزه انی اوکرتدی یعنی حق تعالی سیزه الهام ایتدوکی طرق تادیبی
انلره تعلیم ایدک فکلوا مما امسکن علیکم پس اوجی حیوانات سزکچون دوتوب
ییمدوکلری شکاردن ییکوز واذکروا اسم الله علیه وتعلیم ایتدککز حیوانات
اوزره تنکرینک آدین انک یعنی اولحل که انلری اوه صالورسیز بسم الله سویلک
واتقوا الله وتنکریدن خوف ایدک محرماتک تناولنده ان الله سریع الحساب
تحقیقا که تنکری تعالی حسابی غایتده تیز ایدر پس کناهک ارتکابه وجوعیله مواخذه
ایدر الیوم احل لکم الطیبات بوکون یعنی بو آیت نازل اولدوغی کون پاکیزه
اشیانک ییلمسی سیزه حلال قیلندی وطعام الذین اوتوا الکتاب حل لکم ویهود
ونصارانک ییجکی بوغازلدوقلری نسنه دن وغیریسندن سیزه حلالدر
وطعامکم حل لهم وییجککز انلره حلالدر پس اودرکزه برباس یوقدر اکر انلره طعام
بیدوررسیز یا صاترسیز والمحصنات من المؤمنات دخی اهل ایماندن عفت
صاحبی اولان خاتونلرک ایولنمسی سیزه حلال اولدی بو قید انی بیان ایدرکه
بو مقوله خاتونک ایولنمسی مسلمانلرن قوواشدندر وعفتسیز خاتونلرک ایولنمسندن
اولادرز بو امؤمنده طلایقی وعفتسیز قادینی ایولنمک جائزدر والمحصنات
من الذین اوتوا الکتاب من قبلکم دخی سیزدن اسبق کندولره کتاب ویرلنلردن
اولان عفتلو خاتونلرک ایولنمسی سیزه حلال اولدی اذا آتیتموهن اجورهن
فجی مهرلرین کندولره ویردیکز محصنین غیر مسافحین اول حالده که سیز نکاحله
عفت طلب ایدوب زنا یا آشکارا ایتمیه سیز ولا متخذی اخدان ونخفی دوستلر
ایدنه سیز یعنی نکاحله عفته طالب اولوب زنا فعلنه نه اشکارا ونه کیزلی
ارتکاب ایتمک ومن یکفر بالایمان فقد حبط عمله وهر کیم اسلامک احکامن

انکار ایدن بی شبهه کیم عملی باطل اولور وهو فی الاخرة من الخاسرین وکندوسی اوبر
جهانده اوتوزانلرلک زمره سنده در یا ایها الذین امنوا ای ایمان کتوردیلر
اذا قمتم الی الصلوة یعنی حدثکوز اولوب نماز قیلمغه قالقمق ایسترسیز فاغسلوا
وجوهکم یوزلرکوزی باش تویننک نهایتندن چکه یه دک و قولاغدن قولاغه دک
یوقك وایدیکم الی المرافق واللرکوزی درسکلره دک وامسحوا برؤسکم وباشلرکزی
صو ایله سلك حضرت امام اعظم قتنده باشك دورتده بیرین سلمک فرضدر
وحضرت امام مالك نصفك ظاهرینه نظر ایدوب جمله سنك مسحنی فرض کوردی
وحضرت امام شافعی بیوردی کیم مسح اوزرینه اطلاق اولنجق نسنه نك مسحی
فرضدر وارجلکم الی الکعبین وایاقلرکوزی طوپوقلره وارنجه غسل ایدك وان کنتم
جنبا فاطهروا واکر جنابتلو ایدکوز جمیع بدنکزی یوقك وان کنتم مرضی واکر
خسته لر ایدکوز او علی سفر یا یول اوزره ایدکوز او جاء احد منکم من الغائط
یاخود سیزدن برکیمسه مستراحدن کلدی یعنی انده برحدث ایدوب کلدیسه
او لامستم النساء قول جمهور اوزره بو کلام جماعدن کنایتدر یعنی قادینلری
وطی ایدوب فلم تجدوا ماء طهارت ایده جك صو بولمدکوزسه فتیمموا صعیدا طیبا
بر پاك یر یوزین قصد ایدك فامسحوا بوجوهکم وایدیکم منه پس اندن یوزلرکزی
واللرکزی سیلك ما یرید الله لیجعل علیکم من حرج یتمله سیزه امر اولنمق اول
جهتدن اوتیدرکیم حق جل وعلا ایستمزکه اوزدکره بر دارلق قیله ولکن یرید
لیطهرکم ولیکن ایسترکه سیزی توپراقله پاك قیله یعنی صو یوغکن استعمالنه
قدرتکز اولمیه ولیتم نعمته علیکم وایسترکه ایتدوکی احسانی اوزدکره
تمام قیله لعلکم تشکرون تاکه سیز نعمتلرینه مقر و معترف اولوب حمد و ثناسن
ایده سیز واذکروا نعمة الله علیکم واوزدکره اولان ایزد ذو الجلالک نعمتنی
یاده کتورك ومیثاقه وعهد و پیمانی دخی الذی واثقکم به شول عهد و پیمان
که حق جل وعلا انکله سیزی بغلدی اذ قلتم سمعنا واطعنا یعنی دیدکوز سوزکی
دکلدك وفرمانکه منقاد اولدق وآندن مراد اول عهددرکه سرور کائنات
انی مسلمانلردن بیعة الرضوانده الدی که کندویه هر حالده اطاعت ایده لر
واتقوا الله ونعمتلری اونتمقده وعهدی بوزمقده ایزد متعالیدن خوف
ایدك ان الله علیم بذات الصدور بی شك کیم خدای ذو الجلال سینه لرك مخفیاتنه

دانادر یا ایها الذین امنوا ای اهل ایمان اولانلر کونوا قوامین لله دوغرو
دورمش اولك الله ایچون شهداء بالقسط عدل ایله طانقلر اولك ولا یجرمنکم
شنان قوم علی ان لا تعدلوا بر کروهك یعنی مشرکلرك عداوتی عدل ایتمکوز
اوزره سیزی حمل ایتمسون اعدلوا هو اقرب للتقوی عدل ایدك که عدل ایتمك
تقوایه یقینکدر واتقوا الله وظلم ایتمه تنکریدن خوف ایدك ان الله خبیر
بما تعملون بی شبهه کیم حق جل وعلا ایشلدکوز اشیایه غایتله دانادر پس
سیزه انکا کوره سزا ویرر وعد الله الذین امنوا وعملوا الصالحات حق جل وعلا
وعد ایتدی شول کیمسه لره که ایمانه کلوب کوزل عمللر ایشلدیلر بر اولو احسان
واول اولو احسان بودرکه لهم مغفرة واجر عظیم کندولرە کناهلرك یارلغمسی واولو
اجرت وار والذین کفروا وکذبوا بایاتنا اولئك اصحاب الجحیم دخی شول کیمسه لر
که کفر ایدوب ایاتمزه تصدیق ایتمدیلر انلر دوزخ اهلیدر ایدکتوردیلرکه
عمرو ضمیری ایکی مسلمی کافر دیو قتل ایتدی خطاسی ظاهر اولیجق دیتلری
ویرلمك لازم اولدی حضرت صلی الله علیه وسلم بو مقدار اقچه بورج المغیچون
خلفاء راشدینله یهوددن قریظه طائفه سنه کیتدی تاکه اول ایکی کیمسه نك
دیتنی ویره انلر حضرتك کلمسنی بو مطلب ایچون بیلجك دیدیلر باشی اوزره نه
دکلو نقود ایسترسن حاضردر انجق سندن ایسترزکه یانمزده بر لحظه آرام
ایدوب بر ما حضر یه سن حضرت صلی الله علیه وسلم سوزلرین قبول ایدوب توقف
ایلدی پس قتلنه مباشرت ایتمکه قصد ایتدیلر انلردن عمرو بن جحاش شقی بر دکرمن
طاشن الوب دامدن حضرتك اوستنه صالمق ایستدی همان جبریل علیه السلام
حضرته صورت حالی اعلام ایدوب حضرت مکانندن چیقوب کیتدی بعده
حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی یا ایها الذین امنوا ای ایمانه کلانلر
اذکروا نعمت الله علیکم اوزدکره اولان تنکرینك نعمتنی خاطره کتورك اذ هم قوم ان
یبسطوا الیکم ایدیهم اولدم که بر کروه قصد ایتدیلر کیم اهلکوزه اللرین اچه لر
فکف ایدیهم عنکم پس حق تعالی اللرین سیزدن منع ایتدی واتقوا الله وحق تعالادن
خوف ایدك وعلی الله فلیتوکل المومنون وایزد ذو الجلال اوزره اهل ایمان
اعتماد ایتسون دیرا بو ایکی ایصال ایدن وشری دفع ایدن کندوسیدر ولقد
اخذ الله میثاق بنی اسرائیل وبی شك وشبهه کیم حق جل وعلا یعقوب اوغلانلرینك

عهد وپیمانلرین الدی که جباره ایله جنك ایتمه‌ده حضرت موسایه موافقت
ایده‌لر وبعثنا منهم اثنی عشر نقیبا وانلردن اون ایکی شاهد کوندردك هربری
برعشیرتدن تا که عشیره نك احوالنی تفتیش ایدوب کوروب کوزده مرو ایدرکیم
قچن بنی اسرائیل فرعونك شرندن قورتلوب مصرده قرار دوتدیلر حق تعالی انلره
فرمان ایتدیکیم زمین شامده اریحا نام شهره کیدك انده اولان جباره ایله
جنك وجهاد ایدك انلری اندن نابود قیلدوغکوزدن صکره اول مکانی کندوکزه
مسکن ایدنوك وحق جل وعلا حضرت موسایه امر ایتدیکه هر برعشیرتدن بر کفیل
الهبو سؤال اوزره که امر اولندوقلری شیئ ایفا ایده‌لر حضرت موسی علیه السلام
کفیللری الدوقدنصکره بنی اسرائیل الهه مکان مزبوره توجه ایتدی قچن اکا
یقلشدیلر نقبایی چاشتا که کوندروب اصمرلدك هر کوردکوزنسنه یی عشیرتکزه
سویلیك نقبا کیدوب احوالی تجسس ایتدوکلرنده انلری برالای بلند قامتلو
مهیب الشکل اشخاص کوردیلر رجوع ایتدوکلرنده قوللری عشیرتلرینه اول خبری
سویلدیلر انجق یهوذا نسلندن کالب بن یوقنا وحضرت یوسف اولادندن یوشع
بن نون سویلدی وبو قصه نك تتمه سی مواضع متعدده ده بیان اولنور ان شاء الله
وقال الله انی معکم وایزد جل جلاله انلره دیدیکه علی التحقیق دشمنلرکوزه اوزرم یاردم
ایتمه‌ده بن سزکله یم لئن اقمتم الصلوة قسم اولسونکه اکر نمازی قیلدرسیز واتیتم الزکوة
وارباب استحقاقه مالکوزك زکوتنی ویرورسیز وآمنتم برسلی وپیغمبرلرمه تصدیق
ایدرسیز وعزرتموهم وانلره یاردم ایدوب فرمانلرین یرینه کتوردرسیز واقرضتم
الله قرضا حسنا وخدای ذو الجلالك یولنده برکوزل نفقه بذل ایدرسیز لاکفرن
عنکم سیئاتکم البته کناهلرکوزی سیزدن محو ایدرم ولادخلنکم جنات تجری من تحتها الانهار
وعلی التحقیق سیزی داخل قیلدرم بر باغلره که کوشکلری التندن ایرمقلر اقر فمن
کفر بعد ذلك منکم پس بو موکد شرطدن صکره هرکیم سیزدن کفر ایدر فقد ضل
سواء السبیل بی شبهه که یولك اورته سندن ازدردی فبما نقضهم میثاقهم لعناهم
پس عهد وپیمانلرین بوزدوقلرندن اوتری کندولرین رحمتمزدن دور قیلدق
وجعلنا قلوبهم قاسیه وکوکللرین برك قیلدق که ایاتك مشاهده سی واستماعی
کندولره تأثیر ایتمز قالدی یحرفون الکلم عن مواضعه توراتك سوزین یرلرندن
تبدیل ایدرلر یعنی حضرت سرور کائناتك وصفنده اولان سوزلری غیر

سوزلرله تبدیل ایدرلر ونسوا حظا مما ذکروا به وبر اولو بهره‌یی اونتدیلر اول
نسنه‌دن که انکله پند ویرلمشلردی ولا تزال تطلع علی خائنة منهم ودورموب
انلردن صادر اولمش بر خیانته اوزره مطلع اولورسن الا قلیلا منهم مکر انلردن
از کیمسه که خیانت ایتمیه عبد الله بن سلام واصحابی کبی کیمسه‌لر فاعف عنهم
واصفح پس ایمانه کلورلرسه یاخود جزیه‌یی قبول ایدوب ویرورلرسه انلردن
واز کیچ وتغافل ایله ان الله یحب المحسنین که بی شبهه حق جل وعلا بویلک ایدنلری
سیور ومن الذین قالوا انا نصاری وشول کیمسه‌لردن که دیدیلر علی التحقیق بیز
ترسالرز اخذنا میثاقهم عهد وپیمانلرین الدق فنسوا حظا مما ذکروا به پس
براولو بهره‌یی اونتدیلر اول شیئدن که انکله پند ویرلدیلر فاغرینا بینهم العداوة
والبغضاء الی یوم القیمة درعقب پیمان شکنلکلری سببیله اشکارا وکینلی
دشمنلکی انلرنده صالدق دوزجزا یدزك دیرا انلر اوچ فرقه اولدیلر نسطوریه
ویعقوبیه وملکائیه وبونلرك ارالرنده عداوت ودشمنلك اصلا اکسك اولماز
وسوف ینبئهم الله بما کانوا یصنعون وبی شك حق تعالی انلری اکاه ایدر اول
نسنه‌دن که کندولر ایشلرلردی پس اعماللرینه کوره سزالرین ویرور یا اهل الکتاب
ای یهود ونصاری جماعتی قد جاءکم رسولنا تحقیقا سیزه پیغمبرمز کلدی یبین لکم
کثیرا سیزه کوچوق شیئ بیان ایدر مما کنتم تخفون اول شیئدن که سیز انی صاقلردکوز
من الکتاب سیزده اولان کتابدن نته که توراتدن محمد المصطفانك نعتی ورجم
ایتنی صاقلدیلر وانجیلدن حضرت عیسی احمد المختارك کلمسنك مژده ویرمسین
ویعفوا عن کثیر وچوق شیئدن واز کیچر یعنی حضرت محمد المصطفی مخفی قیلدوکوز
اشیانك چوغنی پوشیده قیلوب بیان ایتمز قد جاءکم من الله نور وکتاب مبین
بی شبهه کیم جناب ذو الجلالدن سیزه بر روشنلك واشیانی اشکارا قیلیجی
بر کتاب کلدی واو قرآندر زیرا جهلك ظلامنی نابود قیلان واحکامی اشکار ایدن
کندوسیدر یهدی به الله من اتبع رضوانه سبل السلام حق جل وعلا
لطف وکرمیله عذابدن نجات ویرن یوللری انکله کوسترور شول کیمسه‌یه که
خشنودلکنه پیروك ایتدی ویخرجهم من الظلمات الی النور باذنه وشرکك
قرنلقلرندن ایمانك روشنلکنه انلری چیقورور ارادت وتوفیقیله ویهدیهم
الی صراط مستقیم وبر دوغرو یوله انلری سالك قیلارکه اول یول حقك سمتنه

جمله یوللردن یقنددر لقد كفر الذين قالوا ان الله هو المسيح ابن مريم قسم اولسونكه
كفر ایتدی شول كیمسه لر كه دیدیلر تنكری كندودر مریم اوغلی مسیح قل فمن يملك
من الله شيئا سويله كيم در شول كیمسه كه تنكرینك قدرت وارادتندن بر نسنه
مالك اولوب كندوی منع ایلیه ان اراد ان يهلك المسيح ابن مريم وامه ومن
في الارض جميعا اكر ایسترسه كیم مریم اوغلی مسیحی وانا سن وعلى العموم یر یوزنده
اولانلری اهلاك ایلیه یعنی مسیح وانا سی سائر ممكنات كبی مقهور وقابل
فنادرلر و بر كیمسه كه مقهور اولوب فنایی قبول ایده تنكریلغه لیاقتی اولماز
ولله ملك السموات والارض وما بينهما وخدای ذو الجلاله مخصوص و مملوكدر
كوكلر و یرلر و انلرك اراسنده اولان اشیانك پادشاهلغی يخلق ما يشاء
ایستدوكی شیء ایجاد ایدر پس حضرت عیسی پدرسیز تولد ایتدوكیچون نیچون
شبهه یه واروب الوهیتی كندویه نسبت ایدرلر والله على كل شيء قدير وحق سبحانه
وتعالی هر نسنه نك ایجادی اوزره توانادر وقالت اليهود والنصارى نحن ابناء
الله واحباؤه و یهود و ترسالر دیدیلر بز تنكرینك اوغللری یوز و دوستلری
یعنی انك حضورنده مقربوز نته كه اوغوللر پدر قتنده مقربدرلر قل فلم
يعذبكم بذنوبكم سويله سوزكزده صادق ایسه كوز پس نیچون كناهلركوز سببیله
سیزه اشكنجه ایدر زیرا بو منصبده اولانكیمسنه البته بر كناه ایشلزكه
موجب تعذیب اوله ولحالة هذه دنیاده سیزی قتل واسر ومسخ ایله معذب قیلدی
واخرتده دخی مقر و معترفسیز كه برقاچ كون سیزی تعذیب ایدر بل انتم بشر ممن خلق
بلكه سیز برادمی سیز شول كیمسه لردن كه حق تعالی انلری یراتدی یعنی سائر خلقله
ایتدوكی معامله یی سزكله ایدر زیرا سائر خلق اوزره سیزك بر مزیتكوز یوقدر
يغفر لمن يشاء ایستدوكی كیمسه یه مغفرت ایدر ويعذب من يشاء وایستدوكی
كیمسنه یی معذب ایدر ولله ملك السموات والارض وما بينهما وایزد ذو الجلاله مخصوصدر
كوكلر و یرلر واراولرنده اولان اشیانك تصرفی غیر كیمسه نك انده دخلی یوقدر
واليه المصير ودونمك كندو طرفنه در يا اهل الكتاب ای یهود ونصاری كروهی
قد جاءكم رسولنا يبين لكم على التحقيق پیغمبرمز سیزه كلدی اول حالده كه احكام
شرعیه یی سزكچون بیان ایدر على فترة من الرسل بر وقت اوزره كه پیغمبرلرك
ارسالندن انقطاع حاصل اولمشدی ان تقولوا ما جاءنا من بشير ولا نذير

تاكه دیمیه سیز و عذر كتورمیه سیز كیم بزه نه بر مژده ویریجی ونه بر قورقودیجی
كلدی فقد جاءكم بشير ونذير كلام محذوفه متعلقدر یعنی بیزه پیغمبر كلدی
سوزیله عذر كتورمك كه على التحقيق مؤمنلره اعزاز واكرام ایله بر مژده ویریجی
وكفاره عذاب ایله بر قورقودیجی سیزه كلدی والله على كل شيء قدير وحق سبحانه
وتعالی هر نسنه اوزره توانادر ایستسه پیغمبرلری پی اندرپی یوللر نته كه
حضرت عیسا ایله حضرت محمد المصطفى اراسنده قیلدی واذ قال موسى لقومه
ومذكور قیل اول وقتی كه حضرت موسی كندو قبیله سنه دیدی يا قوم اذكروا نعمة
الله عليكم ای بنم كروهم اوزكزه اولان تنكرینك احسانینی خاطره كتورك اذ جعل
فيكم انبياء كه اراكزده پیغمبرلر قیلدیكیم انلرك دلالتیله طریق حقی بولورسیز
وجعلكم ملوكا وسیزدن پادشاهلر قیلدی وآتاكم ما لم يؤت احدا من العالمين
وسیزه شول نسنه یی ویردی كه خلقدن بر كیمسه یه انی ویرمدی زیرا انلره
دریانك یارلمسی ومن وسلوی ونیچه نعمتلر ویردی كه هیچ بر امته انلری ویرمدی
يا قوم ادخلوا الارض المقدسة ای بنم عشیرتم پاك قیلنان زمینه كیرك التي
كتب الله لكم شول زمین كه حق تعالی لوح محفوظده سیزه مسكن اولمغین یازدی
بو شرطله كه ایمان وطاعت ایده سیز ولا ترتدوا على ادباركم وجبابره دن قورقوسندن
اكسه لركوز اوزره دونوب قاچمكوز فتنقلبوا خاسرين كه دنیا واخرتك ثوابندن
اوتوزمش اولدیغكوز حالده دونرسیز قالوا يا موسى ان فيها قوما جبارين بنی
اسرائیل دیدیلر ای موسی على التحقيق ارض مقدسه ده بر قوت وشوكت صاحبی
متغلب كروه وار انلرله جنك ایتمكه طاقتمز یوقدر وانا لن ندخلها حتى يخرجوا
منها دبی شبهه بز اول شهره هركز كیرمزوز انلر اندن چیقمینجه فان يخرجوا
منها پس اكر انلر اندن چیقوب شهری بزه تسلیم ایدرلر فانا داخلون بی شك
بز اكا كیره جكلروز قال رجلان من الذين يخافون تنكریدن قورقانلردن ایكی كشی دیدی
انعم الله عليهما كه خدای ذو الجلال انلره اونده انعام ایتدی وانلر سالف الذكر
اولان یوشع وكالبدر ادخلوا عليهم الباب جبابره اوزره قاپویه كیرك یعنی
اوزرلرینه ناكهان شهر قاپوسندن كیروب كندولرین زقاقلرده صیقشترك فاذا
دخلتموه پس وجه مز بود اوزره شهره كیردوكوزده فانكم غالبون على التحقيق سیز
غلبه ایده جكلوسیز وعلى الله فتوكلوا وایزد ذو الجلال اوزره اعتماد ایدك

بوجنکده ان کنتم مؤمنین اکر تنکرینك وحدانیتنه تصدیق ایدیجیلر ایسکوز
قالوا یا موسی انا لن ندخلها ابدا ما داموا فیها دیدیلر ای موسی بی شبهه بز اکا
هرکز کیرمزوز مادام که انلر ایچنده درلر فاذهب انت وربك فقاتلا پس سن
و پروردکارك کیدك انلرله جنك ایدك انا ههنا قاعدون که بی شبهه بز بونده
اوتورمشلرز بو سوز انلردن قتی بی ادبانه سوزدر و بعضیسی دیدیکه ربدن مراد
حضرت هاروندر اول اعتبارله که لغت عربیه ده رب بیوك اوزره اطلاق
اولنور و آز بیکه حضرت هارون حضرت موسادن سنده بیوك ایدی رب
عنوانیله مذکور اولدی قال رب انی لا املك الا نفسی واخی حضرت موسی دیدیکه ای
پروردکارم علی التحقیق بن کندو جانمدن و قرنداشمدن اوزکه برکیمسه یه مالك
دکلم فافرق بیننا وبین القوم الفاسقین پس آرامزی و دائره فرمانبرلکدن
تجاوز ایدن کروهك آراسنی ایر قال فانها محرمة علیهم اربعین سنة حق جل وعلا دیدی
پس علی التحقیق کیم ارض مقدسه اوزرلرینه قرق ییل محرم اولدی یتیهون فی الارض
اول حالده که روی زمینده سرکردان و متحیر کزرلر مرویدرکه قرق ییل التی فرسخلك
یرده مکث ایتدیلر صباحدن اخشامه دك انلر ایچنده یوروردلر قوندوقلری محل
ابتدای رحلت ایتدوکلری مکاندر کندولرین بولوردلردی و کونشدن بولت کندولره
سایبان اولوردی و کیجه اولینجه نوردن بر درك ظاهر اولوب انکله ایشقلنورلردی
و طعاملری منّ و سلوی ایدی و صولری حضرت موسایله اولان طاشدن پیدا
اولوردی منقولدرکیم چونکه بنی اسرائیل بو حالله مبتلا اولدیلر حضرت موسی انلره
ایتدوکی بد دعایه پشیمان اولدی جناب رب الارباب حضرت موسایه بیان
ایدیکه انلر بو ایشه مستحقدرلر نته که بیوردی فلا تأس علی القوم الفاسقین پس
فاسقلر منصف اولان کروه اوزره اندوهناك اولمه واتل علیهم نبأ ابنی آدم واوزرلرینه
اوقی حضرت آدمك ایکی اوغلنك خبرلرینی یعنی قابیل و هابیلك احواللرینی کندولره
بیان ایت بالحق دوغرولقله و انلرك خبری بو منوال اوزره اولمشدرکه حضرت
حوا هر بر حملده بر اوغلنله بر قیز کتوروردی بیوك اولدوقلرنده
حضرت آدم علیه السلام خدانك فرمانیله بر قارندن بر ارککی و بر قارندن بر
دیشی الوب تزویج ایدردی پس قابیل ایله طوغن قیز که غایتله جمیله ایدی
هابیله تزویج ایتمك ایستدی و هابیل ایله طوغن قیزی قابیله بو ایشی قابیل

راضی اولمیوب دیدی بنمله طوغن قیزه بن احق واولایم نه دیو هابیل الی السود
حضرت آدم علیه السلام اکا دیدی تنکرینك فرمانی بو وجه اوزره صادر اولدی
بنم المدم نزوار قابیل بو کلامه تسلیم ایتمیوب حضرت آدمه دیدیکه هابیلی زیاده
سیودوککدن اوتری کوزل قیزی اکا ویرمك ایسترسن حضرت آدم اکا بیوردی
پس سن بنم سوزمی قبول ایتمیجك هر بیرکوز قادر اولدوغی شیئدن بر قربانیله
تقرب ایتسون هر کیمك قربانی قبول اولنورسه اولان قیز اکا اولسون بعده
قربانلریله تقرب ایتدیلر نته که حق تعالی بیوردی اذ قربا قربانا سبقت ایدن
نبأ الفطنه ظهرفد یعنی اوزرلرینه اوقی حضرت آدمك ایکی اوغلنك خبری چونکه
هر بیری بر شیئله جناب ذو الجلاله یقین اولمغه طالب اولدیلر مرویدرکه هابیل
قویون صاحبیدی وارووب سوریسندن بر سمیز بره یی قربانلك کتوردی
و قابیل اکنجی ایدی وارووب خرمننده بر فنا بغدای قربانلك کتوردی
فتقبل من احدهما پس بیرلرندن یعنی هابیلدن قربانی قبول اولندی که بر آتش
سماویه کلوب قربانی طعمه سی تخیل قیلدی ولم یتقبل من الآخر واو بیریندن
یعنی قابیلدن قبول اولنمدیکه بعد ایکی بیرینه قالدی قال لاقتلنك قابیل
قربانی قبول اولنمدیغیچون هابیله دیدی البته سنی اولدررم قال انما یتقبل الله
من المتقین هابیل دیدی حق جل وعلا قربانی قبول ایتمز الا اهل تقوادن یعنی تقوایی
ترك ایتدوککدن اوتری قربانك قبول اولنمدی بنم صنعمله درکه بنی قتل ایله تهدید
ایدرسن لئن بسطت الی یدك لتقتلنی خدایه قسم اکر الکی بنم طرفمه اچرسن تاکه
بنی اولدره سن ما انا بباسط یدی الیك لاقتلك بن سنك ستمکه الی اچیجی دکلم
سنی اولدرمك ایچون انی اخاف الله رب العالمین زیرا علی التحقیق بن خلقك
پروردکاری خدای ذو الجلالدن قورقرم انی ارید ان تبوء باثمی واثمك تحقیقا
بن ایسترم که سن بنم کناهمله و سنك کناهکله دونرسن یعنی بن سکا تسلیم ایدرم
جنك ایتمم که ایسترم کناهی سن یوکلنه سن فتکون من اصحاب النار که جهنمك
اهللرندن اوله سن وذلك جزاء الظالمین و دوزخه کیرمك اولنق ستمکارلر
سزاسیدر فطوعت له نفسه قتل اخیه پس جانی کندویه قرنداشنك
اولدرمسنی آسان قیلدی فقتله درعقب انی اولدردی فاصبح من الخاسرین
پس دین و دنیایی اوتورمشلردن اولدی کتوردیلرکه چونکه قابیل هابیلی اولدردی

اکا نه ایشلیجکن بیلیوب متحیر اولدی و بر ییل کامل بوینی اوزره بدننی کوزدردی
زیرا اندن اسبق آدم اوغوللرندن بر کیمسه اولمامش ایدی فبعث الله غرابا یبحث
فی الارض پس حق تعالی بر قرغه کوندردی که یرده منقاریله وایاقلریله قزد
لیریه کیف یواری سوءة اخیه تا که اکا کوستره کیم قرنداشینک بدننی نیجه پوشیده
قیلادر کتوردیلرکه حق تعالی ایکی زاغی قابیلک قتنه کوندردی پس بیری بیریله
جنک ایدوب بیریسی مقتول اولدی صاغ قلان قرغه همان بر چقور قزوب مقتولی
ایچنده یوراقوب دفن ایتدی قال یا ویلتی اعجزت ان اکون مثل هذا الغراب
قابیل دیدی ای هلاکم حاضر اول که محلک بودر ایا عاجز اولدمکه اولهیم بو قرغه
کبی فاواری سوءة اخی که قرنداشمک بدننی مخفی قیله یم نته که بو قرغه قرنداشنک
بدننی مخفی قیلدی بعده قابیل قرنداشنی توپراغه کومدی فاصبح من النادمین
صکره پشیمانلردن اولدی اول جهتدن که اتی دفن ایدنجه چوق حیرت چکدی
و پدری و مادری کندوسندن بری ایتدیلر و چهرهسی سیاه اولدی من اجل ذلک
بو اولدرمکدن اوتری کتبنا علی بنی اسرائیل یعقوبک اوشاقلری اوزره یازدق که
انه من قتل نفسا بغیر نفس علی التحقیق شان بودر که هر کیم بر جان اولدردی که اول
جان نه بر کیمسه اولدرمشدی او فساد فی الارض ونه دوی زمینده بر یرامازلقه
سعی ایتدی قطع طریق و مرتد اولمق کبی فکانما قتل الناس جمیعا کویا که اول ناحق
یره جان قتل ایدن کیمسه خلقی قمو اولدردی ومن احیاها و هر کیم انک صاغلغنه
سبب اولدی فکانما احیی الناس جمیعا کویا که خلقی قمو صاغلتدردی ولقد
جاءتهم رسلنا بالبینات دخی قسم اولسونکه بنی اسرائیله پیغمبرلرمز اشکارا معجزهلرله
کلدی ثم ان کثیرا منهم بعد ذلک فی الارض لمسرفون پس علی التحقیق اول معجزهلردن
صکره انلردن چوق کیمسهلر واردر که زمینده اولان حدود متعینهیی تجاوز ایتمشلردر
انما جزاء الذین یحاربون الله ورسوله ویسعون فی الارض فسادا بوندن اوزکه
بر نسنه یوقدر که تنکرینک و پیغمبرینک دوستلریله جنک ایدنلرک و دوی
زمینده یول کسمک ایله فساد ایتمکه سعی ایدنلرک سزاسی بوکه ان یقتلوا
قتل اولنهلر اکر یولدن کیدنلری اولدردیلرسه او یصلبوا یا قتل اولنوب داره چکلهلر
اکر مالی الوب اولدردیلرسه او تقطع ایدیهم وارجلهم من خلاف یا اللری وایاقلری
ایکی طرفدن کسیله یعنی صاغ اللری و صول ایاقلری کسیلک کرکدر اکر یالکز اموالی

الدیلرسه

الدیلرسه او ینفوا من الارض یا بیر یوزندن نفی اولنهلر فقط خلقی قورقتسهلر بو
آیت قطاع الطریق حقنده نازل اولدی اما امام اعظم حضرتلری او ینفوا من الارض
سوزین حبس اوزره حمل ایتدی زیرا انکله یر یوزندن شرلری دفع اولنور ذلک
لهم خزی فی الدنیا بو مذکور اولان عقوبتلر بو جهانده انلره بر خوارلک و رسوالکدر
ولهم فی الآخرة عذاب عظیم و او بر جهانده انلره بر اولو اشکنجه وار الا الذین تابوا
من قبل ان تقدروا علیهم مکر شول کیمسهلر که پشیمان اولوب ایدوکلرندن
رجوع ایتدیلر اوندن اول سیز قادر اولمدن اول انلردن حقوق الهیه ساقط اولور
فاعلموا ان الله غفور رحیم پس بیلک علی التحقیق کیم خدا عز وجل کناهی توبهایله
محو ایدوب توبه ایدنلری غایتله اسرکر یا ایها الذین امنوا اتقوا الله ای ایمانه کلانلر
تنکریدن تخوف ایدک وابتغوا الیه الوسیلة و اکا تقرب حاصل ایدهجک نسنهیی
طلب ایدک یعنی اوامرین امتثال ایدوب مناهیدن اجتناب ایدک تا که ثواب جزیله
نائل اوله سیز وجاهدوا فی سبیله و ظاهرده و باطنده اولان اعداسیله جنک ایتمکله
یولنده مقدورکزی بذل ایدک لعلکم تفلحون شاید سیز زحمتدن قورتلوب
رحمته مظهر اوله سیز ان الذین کفروا تحقیقا که کفر ایدن کیمسهلر لو ان لهم
ما فی الارض جمیعا اکر یرده اولان امتعه و اموال قمو کندولره اولسیدی ومثله
معه وانک کبی بیلسنجه اولسیدی لیفتدوا به من عذاب یوم القیمة تا که انکله روز
قیامتک عذابندن جانلرین قورترهلر ما تقبل منهم انلردن قبول اولنمزدی
ولهم عذاب الیم و انلره دردلو اشکنجه وار یریدون ان یخرجوا من النار
ایسترلر که دوزخک آتشندن چیقهلر وما هم بخارجین منها و انلر اندن
چیقیجی دکلدرلر ولهم عذاب مقیم و انلره بر کسلمز عذاب وار والسارق
والسارقة و اوغری اولان کشی و اوغری اولان قاری فاقطعوا ایدیهما انلرک
اللرین کسک مراد صاغ اللریدر جزاء بما کسبا تنکری تعالی انلره بر درست مکافات
ایتدی قزندوقلری شیء سببیله نکالا من الله تنکری تعالینک فرماندن نصدور
ایتمش بر عقوبت انلره اولدی والله عزیز حکیم و ایزد جل جلاله ایتدوکی
حکمده غالب ایشی حکمته موافقدر فمن تاب من بعد ظلمه واصلح پس اوغریلردن
بر کیمسه که اوغرلغندن صکره پشیمان اولوب عملنی کوزل قیلدی که اوزرینه لازم
اولان اشیادن بر نوعله قورتلوب بردی سرقت ایتمکله عزیمت ایلدی فان الله

يتوب عليه بى شبهه ايزد جل وعلا انك اوزرينه مغفرتيله دونر ان الله غفور
رحيم تحقيقا كه حق سبحانه وتعالى انلرك كناهن پوشيده قيلار محشرده رسوا
ايتمكله كندولرين اسركر الم تعلم ان الله له ملك السموات والارض ايا بيلمزسن اى مخاطب
اولان كيمسه على التحقيق كيم تنكرى جل وعلا كنديه مخصوص در كوكلر و يرلك
پادشاهلكى يعذب من يشاء ايستدوكنى معذب قيلار ويغفر لمن يشاء
وايستدوكى كيمسنه يه مغفرت ايدر والله على كل شىء قدير وايزد جل جلاله
هر نسنه اوزره توانادر يا ايها الرسول لا يحزنك الذين يسارعون فى الكفر اى نبى اليه
كوندرلمش اولاد ذات پاكك سنى غمناك قيلمسون شول كيمسه لركه كفرده دوشمكه
شتاب ايدرلر من الذين قالوا امنا بافواههم ولم تؤمن قلوبهم شول كيمسه لردن
كه اغزلريله ايمانه كلدك ديديلر وحال بوكه كوكلرى ايمانه كلمدى ومن الذين هادوا
ودين يهوديتله تدين ايدنلردن بر كروه واركه سماعون للكذب اوزدكه يلان
سويلمك ايچون سوزكه قولاق دوترلر سماعون لقوم اخرين لم ياتوك مبالغيله
سوزكه قولاق دوترلر بر بشقه كروه ايچون كه سنك مجلسكه كلمزلر يعنى مدينه ده
اولان يهود خيبرده اهل ملتلرى ايچون سوزكى ايشدرلرتا كه انلرى سوزكدن اكاه ايدرلر
بو آيتك سبب نزولى بو ايديكه اهل خيبرك اشرافندن بركيمسه بر شرف صاحبى
خاتونه زنا ايلدى محصن اولدوقلرى ايچون اقتضا ايتديكيم انلرى رجم ايدهلر ليكن
رجم اولنملرى كندولره معقول كورنمكله حضرتك جوارنده اولان بنى قريظه يه
خبر صالديلر بو وجه اوزره كه سرور كائناتدن زنانك حدين سؤال ايدهلر
وبوكا تصميم ايتمشلرديكه اكر زنانك حدى رجمدر سويلر سوزين قبول ايتميهلر
واكر بيوروركه حدى دكنك اورمق ديوزى قره ايتمكدر سوزين قبول ايدوب
مقتضاسيله عمل ايدهلر حضرت صلوات الله عليه رجم اولنملرينه حكم ايتدى يهود
بونى قبول ايتميوب ديديلر ديمزده زنايه بو كونه حد يوقدر بعده خواجۀ عالم
صلى الله عليه وسلم ابن صوريا اى يهودى بى اراسنده وار الوندره حكم ايدوب اكا
بيوردى سكا قسم ويرورم شول خدايله كه كندوسندن اوزكه بر معبود يوقدر
وده ريايى يارووب سيزه نجات ويردى وآل فرعونى غرق ايتدى وآوزكزه طور
طاغن قالدردى وحضرت موسى اوزره توراتى ايندروب حلال وحرامى ايچنده
بيان ايتديكه كتابكزده زنا ايدن محصنك حدى رجم دكلميدر ابن صوريا ديديكه

كتابمزده انك حدى رجمدر يهود طائفه سى بو كلامى ابن صوريادن ايشديجك
اوزدندقالقوب ديديلر نيچون حقيقة الحالى بيان ايتدك ابن صوريا انلره جواب
ويروب ديدى قورقدم كه اوزدندر يلان سويلرسم اوزريمزه بر عذاب اينادر پس
حضرت صلى الله عليه وسلم رجم اولنملرنه حكم ايدوب مسجدك قاپوسى ياننده رجم
اولنديلر يحرفون الكلم من بعد مواضعه اول جماعت كه اوزدكه يلان سويلمك ايچون
سوزكه قولاق دوترلر حاللرى بوكه سوزى مكانلرنده وضع اولندقدنصكره تغيير ايدرلر
نته كم آيت رجمى جلد وتحميم ايله يعنى دكنك اورمسيله ويوزى قره ايتمكله تبديل ايتديلر
يقولون ان اوتيتم هذا فخذوه يهود خيبر بنى قريظه يه ديرلر بو محرف سوزك
حكمى سيزه ويرلديسه انى قبول ايدك وان لم تؤتوه فاحذروا واكر بو محرف حكم سيزه
ويرلميوب محمد المصطفى انك خلافنه حكم ايدرسه انى قبول ايتمكدن كندوكزى صاقندرك
ومن يرد الله فتنته وهر كيمكه تنكرى تعالى انك ضلالتنى ايستر فلن تملك له من الله
شيئا تنكرينك حكمندن انك ابرنسنه يه قادر اولامزسن كه ضلالتنى اندن دفع ايدهسن
اولئك اول صفاتله متصف اولان كروه الذين لم يرد الله ان يطهر قلوبهم شول
كيمسه لردركه تنكرى تعالى ايستمدى كه كوكلرين كفردن پاك قيله لهم فى الدنيا خزي
انلره در بو جهانده خوارلك وحقيرلك كه هميشه اهل ايماندن خوف اوزره اولوب
كندولره جزيه ويرورلر ولهم فى الاخرة عذاب عظيم وانلره اوبر جهانده بر اولو اشكنجه
واردر سماعون للكذب مزبورلر يلانى بغايت ايچون سوزى پك دكلرلر اكالون للسحت
حرامى يعنى رشوتى چوق يرلر فان جاوك فاحكم بينهم او اعرض عنهم پس سكا كلورلر
ارالرنده حكومت ايت يا انلردن يوز چويرد وان تعرض عنهم فلن يضروك شيئا
واكر انلردن يوز چويرورسن هيچ برنسنه سكا زيان ايرشمزلر وان حكمت فاحكم بينهم
بالقسط واكر ارالرنده حكومت ايدرسن حق تعالى بيوردوغى شيئله ارالرنده حكومت ايله
ان الله يحب المقسطين كه بى شبهه حق تعالى عدل ايدنلرى سيور وكيف يحكمونك
ونيجه سنى حكم ايدرلر وعندهم التورية وحال بوكه توراة يانلرنده در فيها حكم الله
تنكرينك فرمانى ايچنده موجوددر ثم يتولون من بعد ذلك پس كتابلرينه موافق حكم
ايتدكدن صكره اعراض ايدرلر وما اولئك بالمؤمنين واول كروه كتابلرينه تصديق ايدنلر
دكلدر انا انزلنا التورية تحقيقا كه بيز توراتى ايندردك فيها هدى ونور اول حالده كه
ايچنده طريق حقه يول كوسترمك وشبهه لرك ظلماتن ازاله ايدن ايشغ واردر يحكم بها

النبیون الذین اسلموا تنکرینک حکمنه انقیاد ایدن بنی اسرائیلک پیغمبرلری انکله حکم ایدرلر
للذین هادوا دین یهودیله تدین ایدن کیمسه لره والربانیون والاحبار وپیغمبرلرک
طریقنه سلوک ایدن علما وزهاد دخی انکله حکم ایدرلر بما استحفظوا من کتاب الله
اول سببله که تنکری تعالی انلره فرمان ایتدیکیم کتابنی تحریف وتضییعدن صاقلیه لر
وکانوا علیه شهداء واول کتاب اوزره کواهلر ایدیلر که دوغرولغنه اخبیان ایدرلر
نته که ابن صوریا بیان ایلدی فلا تخشوا الناس واخشون پس ای حکام اولانلر حکومتکرده
خلقدن خوف ایتمک وبندن خوف ایدک ولا تشتروا بآیاتی ثمنا قلیلا وبنم احکامی
از بهایله یعنی رشوت جا اعتبادله وجاه ناپایدار ایله تبدیل ایتمک ومن لم یحکم بما
انزل الله وهر کیم تنکری ایندردوکی شیئله حکم ایتمز فاولئك هم الكافرون اول کروه که
حکمی تنکرینک کتابنه مخالفت ایدلر کندولریدر کافر اولانلر وکتبنا علیهم فیها
وبنی اسرائیل اوزره توراتده یازدق یعنی فرض ایتدک که ان النفس بالنفس البته جان
جان مقابله سنده قتل اولنور والعین بالعین وکوز کوز ایله چیقارلور والانف
بالانف وبورون بورون ایله کسلور والاذن بالاذن وقولق قولاق ایله دیبدن
کسلور والسن بالسن ودیش دیش ایله قلع اولنور والجروح قصاص ویاره لرده قصاص
ایدرسیدر یعنی یاره مقوله سنده مادام که مساواة ممکندر قصاص اولنور مثلا بر
کیمسه نک الی کسرسه مقابله سنده کسنک الی قطع اولنور اما یاره ده مساواة
ممکن اولمیجق یاره نک بهاسی جنایت صاحبندن النور فمن تصدق به پس قصاصک
المسین مستحق اولانلردن هر کیم که قصاصله تصدق ایتمک کندویه کفاره اولور
یعنی حق سبحانه وتعالی انک سببیله کناهن مغفرت ایدر ومن لم یحکم بما انزل الله
وهر کیم تنکرینک ایندردوکی کتابله حکم ایتمز فاولئك هم الظالمون اول کروه کندولردر
ستمکار اولانلر که حقی یرنده وضع ایتمز وقفینا علی آثارهم بعیسی ابن مریم ومزبور
اولان پیغمبرلرک ایزی اوزره مریم اوغلی عیسایی کوندردک مصدقا لما بین یدیه
من التوریة تصدیق ایدیجی اولدوغی حالده الیرو سنده اولان احکامی توراتدن
وآتیناه الانجیل فیه هدى ونور وکندویه انجیلی ویردک که انجنده دوغرو یولی کوسترمن
وشبهه لرک قرانلغن نابود قیلیجی ایشق وار ومصدقا لما بین یدیه من التوریة
ما قبلنده مذکور اولان جمله اوزره معطوفدر وایکیسی لفظ انجیلدن حالدر
وهدى وموعظة للمتقین وپرهیزکارلره رهنمالک وپند اولدوغی حالده انجیلی حضرت

عیسایه

عیسایه ویردک ولیحکم اهل الانجیل بما انزل الله فیه وعلمای انجیل حکم ایتسونلر اول
حکمله که تنکری تعالی انی انک ایچنده ایندردی ومن لم یحکم بما انزل الله وهر کیم
تنکری تعالی ایندردوکی شیئله حکم ایتمز فاولئك هم الفاسقون اول کروه کندولردر خدانک
طاعتی دائره سندن چیقنلر وانزلنا الیك الكتاب بالحق دخی سکا قرآنی دوغرولغله
ایندردک مصدقا لما بین یدیه من الكتاب الیرو سنده اولان کتاب سماوی مقوله سنه
تصدیق ایدیجی اولدوغی حالده ومهیمنا علیه واول کتاب مقوله سی اوزره نکهبان اولدوغی
حالده یعنی قرآن کتب سماویه یی تحریف وتغییردن صاقلر وانلرک صحت وثباتنه شهادت
ایدر فاحکم بینهم بما انزل الله پس خلق اراسنده تنکری ایندردکی شیئله حکم ایت ولا تتبع
اهواءهم وآرزولرینه اویمه عما جاءك من الحق دوغرولقدن سکا کلان نسنه دن منحرف
اولدیغکده لکل جعلنا منکم شرعة ومنهاجا سیزدن هر بر کروهه ای آدم اوغوللری بر شریعت
ویردک دوغرو یول قیلدق ولو شاء الله لجعلکم امة واحدة واکر تنکری تعالی ایستیدی سیزی
بر ملت اوزره متفق بر امت قیلوردی ولکن لیبلوکم فی ما آتاکم ولیکن سیزی مختلف قیلدی تا که
زمانه یه مناسب اولان شرائع مختلفه دن سیزه ویردوکی شیئده سیزی تجربه ایدوب
مطیع عاصیدن ممتاز اوله فاستبقوا الخیرات پس ایولکره نائل اولمق ایچون بیری بیرکزه
غلبه ایتمکه سعی ایدک الی الله مرجعکم جمیعا خدای ذو الجلالک حکمنه در دونمکوز
فینبئکم بما کنتم فیه تختلفون پس سیزه بیلدورر اول نسنه یی که سیز انک ایچنده
اختلاف ایدردکوز منقولدر که احبار یهود بو کونه سوزلشدیلر که کلک محمدک
یاننه کیدهلم شاید انی دیننده نیره مکر وحیله ایله دوندره لم پس حضرتک حضوره کلوب
دیدیلر یا رسول الله یهود اراسنده بزم کمال اعتبارمزی بیلورسن وبی شبهه سنده
معلوم اولمشدر که بیز سکا متابعت ایدرسک تو یهود سکا متابعت ایدرلر
متابعتمزی ایسترسن بونی سندن ایسترز که جماعتمزله بعض دعوالرمز وار سکا
مرافعه یه چیقدق وکزده بیزم حکم ایده سن حق جل وعلا حبیب اکرمنی انلرک مکر
وحیله سندن حفظ ایدوب بو آیتی منزل قیلوب بیوردی وان احکم بینهم بما انزل
الله دخی سکا فرمان ایتدوک که ارالرنده حکم ایده سن اول شیئله که حق تعالی
ایندردی ولا تتبع اهواءهم وآرزولرینه اویمه واحذرهم ان یفتنوك عن بعض ما
انزل الله الیك وانلردن صاقن که سنی آزدرمیه لر تنکری تعالی سکا ایندردوکی شیئک
بر مقدارندن فان تولوا پس سکا ایندرلن نسنه دن یوز چویروب کیدرلر سه

فاعلم انما يريد الله ان يصيبهم ببعض ذنوبهم بيل كيم بوندن غيرى بر شى بو قدر كه حق
تعالى ايستر كه كناهلرينك بر مقدارى مقابلهسنده كندولره بر عقوبت ادكدره
وان كثيرا من الناس لفاسقون وتحقيقا كه خلقدن چوق كيمسه واردر كه احكامنك
حدودندن تجاوز ايدوب كرده تعصب ايتمشلر افحكم الجاهلية يبغون پس آيا
كتاب الهينك حكمنه موافق اولميان حكمى ايسترلر ومن احسن من الله حكما وكيمك حكمى
تنكرينك حكمندن يكركدر لقوم يوقنون لام تبيين ايچوندر يعنى بو استفهام بر
كروههدركه بى شك وشبهه تصديق ايدرلر زيرا اموره تأمل وتدبر ايدنلر
بو كروهدر پس بالضروره بيلورلر كيم كوزل حكمدن اوزكه بر حكم خدادن صادر اولماز
كتورديلر كه عبادة بن الصامت رضى الله عنه وابن ابى منافق اراسنده بعض
كفتكو اولدى حضرتك مجلسنده بو مضمونله كه عباده سويلدى يهود طائفهسندن
بنم خيلى دوستلرم وار ايدى كه بر مصيبت محلنده انلرله استظهار ايتمك ممكن ايدى
ليكن تنكرينك وپيغمبرينك دوستلكلريله اكتفا ايدوب انلردن واز كچدم ابن ابى
ديدى بن نوائب روزكاردن وحوادث ليل ونهاردن قورقرم يهود طائفهسندن
اولان دوستلرمك معاونت مظاهرتلرندن اميدوارم حق جل وعلا بو آيتى منزل
ايدوب بيوردى يا ايها الذين امنوا اى ايمانه كلان كيمسهلر لا تتخذوا اليهود
والنصارى اولياء بو ايكى طائفهيى دوستلر ايدنمك بعضهم اولياء بعض
بو مقدارلرى بر مقدارلرينك دوستلريدر يعنى انلر بيرى بيريله دوستلشورلر سيزكله
دوستلشمزلر ومن يتولهم منكم وهر كيم سيزدن انلرله دوستلق ايدوب
معاونت وموافقتلرينه ميل ايدر فانه منهم بى شبهه كيم اوكونه كيمسنه انلرك
زمرهسندندر ان الله لا يهدى القوم الظالمين تحقيقا كه حق جل وعلا ستمكر اولان
جماعته دوغرى يول كوسترمز فترى الذين فى قلوبهم مرض پس كورسن نفاق
خستهلكى اولان كروهى يعنى ابن ابى واتباعنى كوردكسن يسارعون فيهم انلرك
دوستلقلرينه شتاب ايدرلر يقولون نخشى ان تصيبنا دائرة ديرلر قورقرز كيم
بزه بر مصيبت ده يعنى بو بدكمانى ايدرلر كه كفار اهل اسلام اوزره غلبه ايدرلر
وبو كمانلرين حق تعالى ابطال ايدوب بيوردى فعسى الله ان يأتى بالفتح شايدكه حق
تعالى محمد واصحابيچون فتحى كتوره مراد فتح مكهدر يا يهود منازلنك تسخيرى
او امر من عنده يا قتدن بر فرمان كوندره كه يهودك كوكى قتل ايله وسركون ايله

قلع اولنه

قلع اولنه فيصبحوا على ما اسروا فى انفسهم نادمين پس كفر وشكدن جانلرنده
صاقلدقلرى نسنه اوزره پشيمان اولهلر ويقول الذين آمنوا وايمانه كلانلر
بيرى بيرينه ديرلر اهؤلاء الذين اقسموا بالله بونلرميدر شول كيمسهلر كه تنكريه
اند ايچديلر جهد ايمانهم اول حالده كه اندلرينك مغلظن كتوردكمه چوق جهد
ايتديلر انهم لمعكم على التحقيق كندولر سزكله ديدلر حبطت اعمالهم فاصبحوا خاسرين
عملرى باطل اولوب دنياده واخرتده اوتوزمش اولديلر يا ايها الذين امنوا
اى ايمانه كلانلر من يرتد منكم عن دينه هر كيم سيزدن دينندن دونر بو آيت كريمه
غيبدن اولان شيلك وقوعندن خبر ويردى زيرا حضرتك اواخر عهدنده وفوتندن
صكره چوق كيمسنه مرتد اولدى آنجق مدينهده ومكهده ساكن اولانلردن وبحرينده
عبد القيس طائفهسندن بر كيمسه مرتد اولمدى ومرتد اولانلر كيمسى پيغمبرلكه دعوى
ايدن مسيلمة الكذابه اويدى وكيمسى ذو الخماره تابع اولدى وكيمسى سجاح نام بر
قادينك نبوتنه معترف اولدى صكره مرتد اولانلرى حق تعالى اهل اسلامك قليچيله
محو ايتدى نته كه تفصيلى كتب تواريخده مسطوردر فسوف يأتى الله بقوم يحبهم ويحبونه
صدد اينده مذكور اولان شرطك جوابدر يعنى معنى بويله اولور كه اى ايمان كلانلر
سيزدن هر كيم دينندن رجوع ايدر بلاشك ايزد جل جلاله اول قوم كيمسنهيى
اهلاك ايدوب يرينه بر كروه كتوردر كيم وصفلرى بو كه خدا كندولرين سيودرلر
يعنى كندولرين طاعتنه موفق قيلار وكندولر حق تعالايى سيورلر يعنى طاعتنه
منقاد اولورلر اذلة على المؤمنين اهل ايمان اوزره مهربانلك ايدرلر اعزة
على الكافرين كفار اوزره بيرحم ومتغلب اولورلر وبو كروه كيم اولدوقلرنده
اختلاف اولنمشدر كيمسى ديديكه يمن خلقيدرلر وكيمسى سويلدى قادسيه كوننده
جنك ايدن جماعتلردر وبعضيسى ديديكه انلر فرس طائفهسيدر وهر كيم ايسهلر
شانلرى بودركه يجاهدون فى سبيل الله تنكرينك يولنده جنك ايدرلر ولا يخافون
لومة لائم وملامت ايدنچينك ملامتندن قورقمزلر ذلك فضل الله يؤتيه
من يشاء اول صفات مزبوره تنكرينك احسانيدر ايستدوكى كيمسنهيه انى ويرور
والله واسع عليم وحق جل وعلا قوللرينه احسانى چوق ايدر اهل استحقاقى
كما ينبغى بيلور انما وليكم الله ورسوله والذين آمنوا بوندن اوزكه بر شى يوقدر كه
احوالكزه استقامت ويرن تنكريدر وپيغمبريدر وايمانه كلانلردر يعنى حضرتنك محمد المصطفى

اصحابی پس انلری مدح ایدوب بیوردی الذین یقیمون الصلوة ویؤتون الزکوة وهم راکعون
یعنی مدح اولسون شول کیمسه لره که نمازی قیلارلر و زکوتی دیرورلر و حال بو که
نمازی و زکوتی ادا ایتدوکلرنده خشوع ایدرلر ومن یتول الله ورسوله والذین امنوا
وهر کیم تنکری وپیغمبرینی و ایمانه کلانلری دوست ایدینور فان حزب الله هم
الغالبون بی شبهه کیم خدانک لشکری کندولر در غلبه ایدنلر اخبارده کلمشدر که
یهوددن رفاعه بن زید و سوید بن الحارث اسلامه کلدیلر بعده منافق اولدیلر
صحابه دن بعض کیمسه لر انلرله مودت ایدوب مخالطه ایدرلردی حق تعالی انلرک
حقنده بو ایتی منزل قیلوب بیوردی یا ایها الذین امنوا لا تتخذوا الذین اتخذوا دینکم
هزوا ولعبا من الذین اوتوا الکتاب من قبلکم والکفار اولیاء ای ایمانه کلانلر سیزدن اسبق
کندولره کتاب ویرلن کیمسه لردن دینکزی مسخره لک و اوینمق ایدنانلری
ومشرکلری دوستلر ایدینمک واتقوا الله ودین دشمنلریله دوستلک ایتمکده
تنکریدن خوف ایدک ان کنتم مؤمنین اکر اهل ایمان ایدکوز دیرا ایمان صحیحله
متصف اولان کیمسنه دین دشمنلریله اشنالک ایتمز واذا نادیتم الی الصلوة اتخذوها
هزوا ولعبا وقچن نماز قیلمسنه چیغردسینز اول چیغرمغی مسخره لک
واوینمق ایدنورلر کتوردیلر که مدینه منورده بر ترسا واریدی هرکاه که مؤذن
اشهد ان محمدا رسول الله سویلردی اول خبیث دیرایدی یلانجی یی تنکری یاندرسون
اتفاقا بر کیجه ترسا اهل وعیالیله اویورایکن بایتوردی خذمتکاری اوده سینه
اتش کتوردی اندن بر شراره منفصل اولوب کندوبی اهلیله بیله احراق ایلدی
ذلک بانهم قوم لا یعقلون اول استهزا واوینمق اول سببیله در که انلر بر
کروه درلر فهم ایتمزلر اول استهزا ایتمک نه کونه ستم وار در قل یا اهل الکتاب سویله
ای کتاب ایه لری هل تنقمون منا بزلرنه یردن عیب بلوب انکار ایتمز سیز
الا ان امنا بالله وما انزل الینا وما انزل من قبل مکر بو ایشی که خدانک
وحدانیتنه ویره ایندرلن کتابه وبیزدن اسبق ایندرلن کتبه تصدیق کتوردک
وان اکثرکم فاسقون والخ عیب بیلمز سیز که علی التحقیق چوغکوز ایمانک
دائره سندن چیقمشدر قل هل انبئکم بشر من ذلک سویله اول عیب ایتدککوز
دیندن بدتر اولان شیئدن سیزه خبر ویرم بی مثوبة عند الله تنکری
قتندن ثابت بر سزا اولدوغی جهتدن من لعنه الله وغضب علیه مبتدا

یحذوهم

محذوفم خبردر پس تقدیر کلام بو کونه اولور که اول بدتردن شول کیمسه نک
دینیدر که تنکری انی رحمتندن دور قیلوب اوزرینه خشم ایتدی وجعل منهم
القردة والخنازیر واول بدتردینک ابابیدن میمونلر وطنغوزلر قیلدی وعبد
الطاغوت واول بدتردن شول کیمسنه نک دینیدر که طاغوته عبادت
ایتدی وطاغوتدن مراد بوزاغودر که یهود اکا عبادت ایتدیلر اولئک شر مکانا
اول ملعون ومغضوب علیه کروه مکان جهتندن غایتله یماندرلر یعنی دونقیامتده
یهودک مکانی غایتله بدتردر واضل عن سواء السبیل ودوغرو یولک اورتهسندن
چوق ازغوندرلر واذا جاؤکم قالوا امنا وقچن سیزه کلودلر دیرلر ایمانه کلدک
وقد دخلوا بالکفر وحال بو که کفرله کیردیلر وهم قد خرجوا به وکندولر
انکله چیقدیلر یعنی هر حالده کفر کندولره مصاحب اولمشدر هیچ اندن منفک
اولمدیلر والله اعلم بما کانوا یکتمون وایرده ذو الجلال سیزدن داناتردر اول شیئه
که انلر صاقلرلردی وتری کثیرا منهم ویهود قسمندن چوق کیمسنه کوررسین
یسارعون فی الاثم حرامی تحصیل ایتمده شتاب ایدرلر والعدوان وحدی
تجاوز ایتمده دخی واکلهم السحت وحرامی یمده دخی لبئس ما کانوا یعملون
ایشلدکلری شیء غایتله یمان ایش ایدی لولا ینهاهم الربانیون والاحبار عن قولهم
الاثم واکلهم السحت نیچون عالملر و زاهدلر انلری منع ایتمدیلر یلان
سویلکلرندن وحرامی یمکلرندن لبئس ما کانوا یصنعون یاپدوقلری ایش
غایتله بد شیء ایدی که عوامی اوکونه بد شیدن منع ایتمزلردی کتوردیلر که حضرت
صلی الله علیه وسلم مدینه یه هجرت ایتمدن اول معیشتده یهود طائفه سنک
رفاهیتی واریدی وقچن سرور کائنات مدینه یه هجرت ایتدی یهود طائفه سی
عداوتنه بیل باغلدیلر حق تعالی انلردن برکتی قالدروب معیشتلری تنک اولدی
بی ادبانه سوزسویلمکه شروع ایتدیلر نته که حق تعالی اندن خبر ویروب بیوردی
وقالت الیهود ید الله مغلولة ویهود دیدیلر تنکرینک الی باغلنمشدر بو عبارت
بخلدن کنایتدر یعنی تنکری تعالی حاشا بخیلدر بیزه برلسنه ویرمز که معیشتمز
واسع اوله غلت ایدیهم خبردن انلری باغلو اولسون ولعنوا بما قالوا ودیدکلری
سوز سببیله رحمتدن دور اولسونلر بل یداه مبسوطتان بلکیم اللری
اچقدر ینفق کیف یشاء عطا ایدر نیجه که ایستر یعنی عطا سنده کندو

سندن

وکلری

مختاردر ایستدوکی کبی ویرور بیلمک کرک کیم بو صفات ذاتدن بر صفتدر
سائر صفات کبی انکا ایمان کتورمک واجبدر ونه کونه اولدوغی بحث اولنمامق
کرک ولیزیدن کثیرا منهم ما انزل الیک من ربک طغیانا وکفرا والبته
پروردکارکدن سکا ایندرلن شی یهوددن چوق کیمسنه یه مخالفت امرو کفر ارتورر
یعنی انلرده موجود اولان کفر وطغیان سکا منزل اولان قرآن سببیله ارتر
نته که خسته اولان کیمسه صحیح المزاجک غذاسنی تناول ایدیجک خسته لکی
ارتر والقینا بینهم العداوة والبغضاء الی یوم القیمة واولردک دشمنلک
وخصومتی بورا قدق روز جزایه دک که هیچ سوزلری وکوکللری متفق اولماز
کلما اوقدوا نارا للحرب اطفاها الله هرکاه که پیغمبر ایله جنک ایتمک ایچون اتش
یاندررلر حق تعالی انی سوندرور یعنی هر محلکه جنک ایتمکه بر تدبیر ایدرلر حق تعالی
ارالرنده بر منازعه صالمق ایله ایتدوکلری تدبیری هدر ویسعون فی الارض
فسادا ویریوزنده برمانلق ایتمکه ایچون سعی ایدرلر والله لا یحب المفسدین
وایزد جل جلاله برمانلق ایدنلری سیومز ولو ان اهل الکتاب امنوا واتقوا
وتحقیقا که کتاب ایه سی اولانلر محمد المصطفایه ایمان کتوروب معاصیدن
پرهیز ایتسیدیلر لکفرنا عنهم سیئاتهم البته ایدوکلری کناهلری
کندولردن محو ایدردک ولادخلناهم جنات النعیم والبته انلری نازو نعمت
باغچه لرینه داخل قیلوردک ولو انهم اقاموا التورية والانجیل وما انزل الیهم من ربهم
وتحقیقا کیم یهود ونصاری توراة وانجیلی وپروردکارلرندن کندولره ایندرلن
نسنه یی اقامت ایدیدیلر یعنی اکر مزبورلر توراة وانجیلک وسائر کتب
سماویه نک مقتضاسیله عمل ایتسیدیلر لاکلوا من فوقهم ومن تحت ارجلهم
البته اوستلرندن وایاقلری التندن ییرلردی یعنی کوکدن یغمورله وییردن
بتن اشیا سببیله کندولره خیر عظیم حاصل اولوب نعمتلری چوق اولوردی
منهم امة مقتصدة اهل کتابدن بر کروه وارکه احواللری معتدلدر وانلر
محمد المصطفایه ایمان کتورنلردر وکثیر منهم ساء ما یعملون وانلردن چوق
کیمسنه وارکه ایشلدوکلری ایش غایتله یمان ایشدی یا ایها الرسول بلغ ما انزل
الیک من ربک ای خدادن شریعتله کوندرلمش اولان ذات پاک پروردکارکدن
سکا ایندرلن نسنه یی جمله خلقه بیتشتر وان لم تفعل فما بلغت رسالته واکر

سکا ایندرلن نسنه یی قوی یتشترمزسن دیمک رسالتنی یتشترمش اولمازسن والله
یعصمک من الناس وحق سبحانه وتعالی سنی خلقک شرندن صاقلر پس رسالتی
تبلیغ ایتمکدن قصور قومه ان الله لا یهدی القوم الکافرین بی شبهه کیم حق تعالی کفر
ایدن کروهه یول کوسترمز قل یا اهل الکتاب لستم علی شیء سویله ای ارباب کتاب
اولانلر هیچ بر نسنه اوزره دکلسیز یعنی بر معتبر دین اوزره دکلسیز حتی تقیموا
التورية والانجیل وما انزل الیکم من ربکم حضرت موسی وعیسی اوزره اینان کتابلری
ویکوزدن سیزه ایندرلن کتابک احکامنی اقامت ایتدوککوزجه واول احکامک
اقامتندن بیریسی بو که محمد المصطفایه ایمان کتوره لر زیرا جمیع کتب سماویه معجزه
صاحبنه تصدیق ایتمکی ایجاب ایدر ولیزیدن کثیرا منهم ما انزل الیک من ربک طغیانا
وکفرا ترجمه سی شمدی سبقت ایتدی فلا تأس علی القوم الکافرین پس کفر ایدن
کروه اوزره اندوهناک اولمه ان الذین امنوا والذین هادوا والصابئون والنصاری
لفظ والصابئون مبتدا اولمغله مرفوع اولدی وانک خبری محذوفدر سیاق کلام
اوندن دلالت ایدر دکرکدیکه ان نک خبرندن نصکره واقع اوله تکی اول کلام ارا سنده
ادخال اولندی بو نکته علی العود بیان اولنمق ایچوندر که صابئلر کثرت ضلالت
ایله ایمانلری اولنجه اوزرلرنه توبه اولنور غیرلرینک توبه سی بالطریق الاولی
حین قبوله کچر پس تقدیر کلام بوکونه اولور که تحقیقا ایمانه کلانلرک ودین
یهودیتله تدین ایدنلرک وترسالرک حکمی مذکور اوله جق کلامدر وصابئلر دخی
انلر کبیدر من امن بالله والیوم الاخر وعمل صالحا هر کیم انلردن خدانک وحدانیتنه
وروز جزانک اولمسنه تصدیق ایدوب کوزل ایش ایشلدی فلا خوف علیهم ولا هم
یحزنون نه اوزرلرینه قورقو اولور ونه غمناک اولورلر لقد اخذنا میثاق بنی اسرائیل
تحقیقا کیم یعقوب اوشاقلرینک پیماننی الدق وارسلنا الیهم رسلا وانلرک
طرفنه پیغمبرلر کوندردک کلما جاءهم رسول بما لا تهوی انفسهم هرکاه که بر پیغمبر
کندولره کلوب تکالیف شرعیه دن طبعلری سیومدوکی شیئله اکا عصیان ایدوب
دشمنلک ایتدیلر فریقا کذبوا وفریقا یقتلون سوال مقدره جوابدر کویا سوال
اولندی که پس انلره نه ایشلدیلر جواب ویرلدیکه بر بلوکی یلانجی دوتدیلر محمد
المصطفی وعیسی علیهما السلام کبی وبر بلوکی اولدردیلر حضرت زکریا ویحیی کبی
سوردلری وحسبوا ان لا تکون فتنة دخی بنی اسرائیل کمان ایتدیلر که کندولره

بربلا و محنت اولماز فعموا وصموا پس دخی کور و صاغر اولدیلر وحق سوزی
ایشتمکدن صاغر اولدیلر ثم تاب الله علیهم صکره توبه لری واقع اولمغله
حق جل وعلا اوزرلرینه توبه ایتدی ثم عموا وصموا کثیر منهم بعده انلردن چوق
کیمسه کور اولدیلر و صاغر اولدیلر والله بصیر بما یعملون وایزد جل جلاله
ایشلدکلری ایشه بینادر لقد کفر الذین قالوا ان الله هو المسیح ابن مریم قسم
اولسونکه کفر ایتدی شول کیمسه لرکه دیدیلر علی التحقیق تنکری کندوسی مریم اوغلی
مسیحدر وقال المسیح یا بنی اسرائیل اعبدوا الله ربی وربکم وحضرت مسیح دیدی
ای یعقوب اوغوللری ربیم و ربکوز اولان خدایه قوللق ایدک انه من یشرك بالله
تحقیقا شان بودرکه هر کیم تنکریه اورتاق قیلادر فقد حرم الله علیه الجنة البته ایزد
جل وعلا بهشت جاویدانك کیرمسنی انك اوزرینه حرام ایتدی ومأویه النار
ومکانی دوزخدر وما للظالمین من انصار وستمکارلره هیچ یاردمجیلر اولماز که
عقابی کندولردن دفع ایدهلر لقد کفر الذین قالوا ان الله ثالث ثلثة بی شبهه کیم
کفر ایتدی شول کیمسه لرکه دیدیلر تنکری تعالی اوچك اوچنجیسیدر بو سوزی
نصارادن نسطوریه نام فرقه نك سوزیدرکه دیدیلر الوهیت خدا و عیسی و مریم
اراسنده مشترکدر و بونلرك هر بیری معبوددر و تنکری تعالی انلرك بریسیدر
وما من اله الا اله واحد وحال بوکه وجودده عبادته مستحق هیچ بر معبود
یوقدر بر معبوددن اوزکه و اول ایزد ذو الجلال دعز شانه وعم احسانه وان لم
ینتهوا عما یقولون واکر دیدوکلری سوزدن منتهی اولمازلر لیمسن الذین کفروا
منهم عذاب الیم البته انلردن کفر ایدنلره هم دردناك اشکنجه دکر افلا
یتوبون الی الله ویستغفرونه پس ایزد ذو الجلال طرفنه دونوب اندن
مغفرت طلب ایتمزلرمی والله غفور رحیم وحال بوکه تنکری تعالی کنهکارلره
چوق مغفرت ایدر توبه ایدرلرسه کندولرین غایتله اسرکر بو استفهام مردم انلرك کفر
اوزره اصرار ایتملرندن تعجبدر ما المسیح ابن مریم الا رسول مریم خاتونك اوغلی
حضرت مسیح بر نسنه دکلدر الا بر پیغمبرکه قد خلت من قبله الرسل کندوسندن
اسبق اولان پیغمبرلر کذشته اولدیلر یعنی حضرت عیسی کندوسندن اسبق اولان
رسل کبی بر رسولدر حق جل وعلا انی بعض معجزاتله مخصوص قیلدی نته که انلری
دخی انلرله مخصوص قیلدی پس اکر تنکری تعالی انك الی اوزره میتلری احیا ایتدی

حضرت

حضرت موسانك الی اوزره دکنکی ایلان قیلدی و بو اغربدر و اکر کندوسی پدرسیز
وجوده کتوردی حضرت ادمی پدرسیز و مادرسیز تکوین ایتدی و بو اعجبدر
وامه صدیقة وآناسی چوق صدق صاحبیدر کانا یأکلان الطعام
کندوسی وآناسی ییجك ییرلردی یعنی نته ذی روح اولان حیوان غذایه محتاجدر
انلر دخی کا محتاج ایدی پس غذایه محتاج اولان کیمسنه اله اولمغه لیاقتی اولسونمی
انظر کیف نبین لهم الایات بق نیجه انلره دلائل توحیدی بیان ایدرز ثم انظر
انی یؤفکون صکره بق دوغرو سوزك ایشتمسندن نه کونه یوز چیوردرلر
قل اتعبدون من دون الله ما لا یملك لکم ضرا ولا نفعا سویله یا تنکریدن اوزکه قوللق
ایدرمیسز شول کیمسنه یه که سیزه نه زیان و نه سود یتشدرمکه قدرتی وار یعنی
حضرت عیسی کندو ذاتنده نفع کره وضرر کره قدرتی یوق ایکن نیجه سیز انی
تنکری ایدینوب عبادت ایدرسیز والله هو السمیع العلیم وخدا جل وعلا
کندودر اقوالکزی دست ایشیدن عقائدکزی بجشتی بیلن پس انلره کوره سزاکزی
ویرودر قل یا اهل الکتاب لا تغلوا فی دینکم غیر الحق سویله ای کتاب ایرلری
اولانلر دینکوزده حدی تجاوز ایتمك اوکونه تجاوزکه باطل اوله ولا تتبعوا اهواء
قوم قد ضلوا من قبل و بر جماعتك ارزولرینه اویمك که پیغمبرك
بعثتندن اسبق کمراه ایدیلر وضلوا عن سواء السبیل و چوق کیمسنه یی طریق معتدلدن
کمراه ایلدیلر لعن الذین کفروا من بنی اسرائیل علی لسان داود وعیسی ابن مریم
یعقوب اوشاقلرندن کفر ایدنلر حضرت داودك و مریم اوغلی عیسانك لسانلری
اوزره نفرین اولدیلر ذلك بما عصوا وکانوا یعتدون اول لعنت اولنمق انلره
اول سببله اولدیکه خدانك فرمانن قبول ایتمیوب تعیین اولنان حدودی
تجاوز ایدرلردی کانوا لا یتناهون عن منکر فعلوه بویله ایدیلرکه بر بد ایشی که
ایشلرلردی اندن بیری بیرینه نهی ایتمزدی لبئس ما کانوا یفعلون قسم اولسونکه
ایشلدوکلری ایش قتی یمان ایش ایدی تری کثیرا منهم یتولون الذین کفروا اهل
کتابدن چوق کیمسه کورورسن که مسلمانلره ایدوکلری عداوت جهتندن
کفر ایدنلرله دوستلك ایدرلر لبئس ما قدمت لهم انفسهم غایتله یمان حالدر
اول حال که جانلری کندولره ایلرو کوندردی و اول حال بوکه ان سخط الله علیهم
ایزد ذو الجلال اوزرلرینه خشم ایتدك وفی العذاب هم خالدون واشکنجه ده

کندولردن همیشه اقامت ایدیجیلر ولو کانوا یؤمنون بالله والنبی وما انزل الیه
واکر خدایه وپیغمبره واکا ایندرلن کتابه ایمان کتورسیدیلر ما اتخذوهم اولیاء
انلری دوستلر ایدنمزلردی زیرا ایمان انی منع ایدر ولکن کثیرا منهم فاسقون ولیکن
یهوددن چوق کیمسه دائره ایماندن چیقمشلردر لتجدن اشد الناس عداوة للذین امنوا
الیهود والذین اشرکوا قسم اولسونکه ایمان کتورنلره خلقک قتی عداوتلوسی
جهودلری ومشرک ایدنلری بولورسن ولتجدن اقربهم مودة للذین امنوا وبیشک
بولورسن اهل ایمانه محبت یوزندن ادمیلرک یقنرکی الذین قالوا انا نصاری شول
کیمسه لرکه دیدیلر علی التحقیق بیز ترسالرز ذلک بان منهم قسیسین ورهبانا اول
محبت انلرده اندن اوتری اولدیکه کندولردن دوغرو سوزلی دانالر وصومعه
نشین عابدلر وار دوانهم لا یستکبرون دخی اول سبیله که حق سوزنی قبول ایتمکدن
سرفرولک ایدوب تکبر ایتمزلر واذا سمعوا ما انزل الی الرسول وقتی سید الانامه
ایندرلن نسنه یعنی قرآنی ایشتدرلر تری اعینهم تفیض من الدمع کوزلرین
قینادکورورسن یاشدن مما عرفوا من الحق دوغرو سوزدن بیلدوکلری شیدن
اوتری یقولون ربنا امنا دیرلر ای پروردکارمز بوکلامه وبو مرسل اولان پیغمبره
تصدیق کتورک فاکتبنا مع الشاهدین پس قرآنک حق اولدوغنه ومحمد المصطفانک
نبوتنه شهادت ایدنلرله بیزی یاز وما لنا لا نؤمن بالله وما جاءنا من الحق وبیزه
نه اولدیکه تنکریه ودوغرولقدن بیزه کلان شیئه یعنی قرآنه ومحمد المصطفایه
ایمان کتورمزوز ونطمع ان یدخلنا ربنا مع القوم الصالحین وحال بوکه امید دوتروزکه
ربمز بیزی کوزل عملو کروهله بهشته داخل قیله استفهام بو مقامده انکار
واستبعاد ایچوندر یعنی صلحا ایله جنته کیرمکه امید وکمز طمع ایمانمزه باعث
وموجب اولدی پس ایمانه کلمز ایسک بزام منکر ومستبعد اولور فاثابهم الله
بما قالوا پس حق جل وعلا انلره اخلاص ایله دیدوکلری سوزدن اوتری
مکافات ایتدی جنات تجری من تحتها الانهار بر باغلر که اشجاری التندن نهرلر
اقر خالدین فیها ابجز علی الدوام اقامت تقدیر ایتمشلر وذلک جزاء
المحسنین وبو بهشت جاودانت دخول کوزل ایشلیانلرک مکافاتیدر
مرویدر که حضرت صلی الله علیه وسلم حبشه اقلیمنه کیدن مهاجرلرله نجاشی یه
مکتوب شریف یوللدی حضرت جعفر ابن ابی طالب مهاجرینله دعوت ایدوب

جمله قسیسلری ورهبانی حاضر قیلدی بعده حضرت جعفر مریم سوره سن اوقودی
حاضر اولانلر انک استماعندن متاثر اولوب اغلدیلر اندنصکره ایمانه کلدیلر
حق جل وعلا حقلرنده مزبور اولان دورت ایتی منزل قیلدی والذین کفروا وکذبوا
بایاتنا وشول کیمسه لرکه کفر ایدوب نشانلرمزه تکذیب ایتدیلر اولئک اصحاب
الجحیم اول کروه دوزخک اهلیدر کتوردیلرکه سرور کائنات علیه من الله افضل
الصلوات بر کون صحابه کرامه دوزخک اشکنجه سن ورز قیامتک زحمتن چوق
وصف ایلدی انلردن بر کروه اول سوزلردن متاثرلر اولوب عثمان بن مظعونک
خانه سنده جمع اولوب بونک اوزره اتفاق ایتدیلر که بقیه عمری صوم ایله وکیجه
قیام ایله کیچوره لر وچرب ونرم اشیایی واتی یمیه لر وقادینلره وارمیه لر وپلاسلر
کیوب عالمده کشت وکذا ایده لر وبو نیتی ایمانله تاکید ایتدیلر بو کلام سرور کائناتک
سمع شریفنه ایریشجک انلری ایستیوب بیوردی که فکر ایتدکلکوز اشیایه
بن مأمور دکلم وبی شبهه کیم نفسلرکزک اوزرکزه حقی وار اورج دوتک وافطار
ایدک وکیجه نک بر مقدارنده قیام ایدک وبر مقدارنده استراحت ایچون اویقویه
وارک زیرا بن کیجه نک بر مقدارنده قیام ایدرم وبر مقدارنده یاترم واورج دوترم
وافطار ایدرم وچرب ونرمی واتی بیرم وقادینلره کلورم وبو ایتیم سنتمدر
پس هر کیم سنتمدن اعراض ایده او بندن دکلدر بعده حق تعالی بو ایتی منزل
ایدوب بیوردی یا ایها الذین امنوا ای ایمانه کلانلر لا تحرموا طیبات ما
احل الله لکم تنکری تعالی سیزه حلال قیلدوغی اشیانک پاکیزه لرین حرام ایتمک
ولا تعتدوا ان الله لا یحب المعتدین وحدود الهیه یی تجاوز ایتمک که بی شبهه
حق جل وعلا حدودی تجاوز ایدنلری سیومز وکلوا مما رزقکم الله وتنکری تعالی
سیزه روزی قیلدوغی نسنه لردن ییمک حلالا طیبا پاکیزه حلال اولدوغی
حالده واتقوا الله وایزد ذو الجلالدن خوف ایدک الذی انتم به مؤمنون
شول ایزدکه سیز اکا ایمان کتورمشلرسیز لا یؤاخذکم الله باللغو فی ایمانکم حق سبحانه
وتعالی سیزی مواخذه ایتمز لغو ایله آندلرکزده یمین لغو اول یمیندر که انسان واقع
اولمیان شیئک وقوعی کمان ایدوب وقوعی اوزره آند ایچه یا بر عکسی وبو کونه
یمین ایدنلر حق تعالی مواخذه ایتمز ولکن یؤاخذکم بما عقدتم الایمان ولیکن حق تعالی
سیزی اندلرک بغلمسیله مواخذه ایدر واولدوکه اندلرکزی بوزدیکز فکفارته

اول یوزمقك كناهنی محو ایدوب ستر ایدن اطعام عشرة مساكين اون یوقسله ییجك
یدرمككوزدر هر مسكینه یارم صاع بغدای یا بر صاع اربه من اوسط ما تطعمون اهليكم
عیالكزه ییدردككوز طعامك اورتهسندن او كسوتهم یا اون مسكینك كیدرمسی
بردكومك كه عورتنی ستر ایده او تحرير رقبة یا بر انسانك ازاد ایتمسی فمن لم يجد
پس بر كیمسه كه بو اوچك بریسن بولماز فصيام ثلثة ايام انك كفارهسی اوچ كون
پی اندرپی اورج دوتمقدر ذلك كفارة ايمانكم اذا حلفتم بو مذكور اولان اشیا
اندلركزك كناهنی محو ایدوب ستر ایدنلردر قچن اند ایچوب انی بوزدسیز واحفظوا
ايمانكم و اندلركزی بوزمقدن صاقنك بوزلمسی اولی اولمیجق كذلك يبين الله لكم
اياته بو مذكور اولان بیان كبی حق تعالی سیزه ایاتنی بیان ایدر لعلكم تشكرون
تاكه سیز اودمكك نعمتنه معترف اولوب خدانك حمد و ثناسن ایدهسیز يا ايها
الذين امنوا انما الخمر ای ایمانه كلانلر بوندن غیری بر شی یوق كه باده ایچمك
والميسر و قمار اوینمق والانصاب و عبادت ایچون دكلنی بتلر والازلام و اوقلركه
احواللرندن مهو اولان اشیانك كیفیتنی انكله استفسار ایدرلردی نته كه
بو سورهنك اوائلنده بیان اولندی رجس من عمل الشيطان بو مذكور اولان
اشیا ابلیس شیطانك وسوسه و تزیینندن بر مردارلقدر فاجتنبوه پس اول
مردارلقدن صاقنوك لعلكم تفلحون تاكه سیز اندن اجتناب ایتمك سببیله
زحمتلردن قورتله سیز انما يريد الشيطان بوندن اوتكه برنسنه یوقدركیم
شیطان ایسترکه ان يوقع بينكم العداوة والبغضاء في الخمر والميسر ارا كزده
دشمنلك و خصومت صاله شراب ایچمككوزده و قماری اوینمككوزده ويصدكم
عن ذكر الله وعن الصلوة و ایستركیم سیزی خدای انكمقدن و نمازی قیلمقدن
الی قویه فهل انتم منتهون پس سیز اولردن واز كیچیجی میسیز بو مقامده
استفهام امر ایچوندر یعنی سیز بونلرك عیبلرین بیلدكدنصكره فرمانبر اولك
و پیغمبره دخی فرمانبر اولك واحذروا و خدانك و پیغمبرك مخالفتندن صاقنوك
فان توليتم پس اكر فرمان ایتدوكی اشیانك قبولندن اعراض ایدرسیز
فاعلموا انما على رسولنا البلاغ المبين بیلك كیم رسولمز اوزره احكامی اشكارا
یتشدرمكدن اوزكه برنسنه واجب دكلدر و آنی ادا ایتدی كه هیچ بر قصور
قومدی پس شمدنصكره عقابه مستحق اولورسیز كوردیلر كه قچن خمرك

استعمال اولندنی واز كیچك
واطيعوا الله واطيعوا الرسول
و خدایه ...

تحریمده

تحریمده بو آیت نازل اولدی صحابهٔ كرامك بعضیسی سویلدی یا رسول الله كیچمش
قرنداشلرمزك احوالی نیه وارور دنیاده انلر شراب ایچرلردی و قمار اوینارلردی حق
جل و علا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی ليس على الذين امنوا وعملوا الصالحات جناح
ایمانه كلوب كوزل عمللر ایشلیانلر اوزره بر وبال یوقدر فيما طعموا اول شیدهكه
اوندلونر حرام اولمدن اسبق ییدیلر اذا ما اتقوا وامنوا قچن اوندلونر حرام اولان
اشیادن پرهیز ایدوب ایمان اوزره ثابت اولدیلر وعملوا الصالحات و پسندیده
ایشلری ایشلدیلر ثم اتقوا وامنوا صكره محرماتدن صاقنوب انك تحریمنه تصدیق
ایتدیلر ثم اتقوا واحسنوا پس صاقنقلری اوزره ثابت اولوب ایولك ایشلدیلر
والله يحب المحسنين و حق سبحانه ایولك ایدنلری سیور منقولدركه حدیبیه
سنهسنده لشكرگاه اسلامه اول قدر آولنجق حیوانات پیدا وار اولدیكه
صید اولنمالری ال ایله و مزراقله ممكن اولمشدی و آذینی كه اهل اسلام عمره یه
احرام بغلمشلردی انلرك صیدندن اجتناب ایدوب الم چكرلردیكه نیچون
آوی بیزدن كیدی حق جل و علا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی يا ايها الذين امنوا
ليبلونكم الله بشيء من الصيد ای ایمانه كلانلر البته حق تعالی سیزی تجربه ایدر
آودن بر نسنه ایله یعنی تجربه ایدهنك معاملهسی كبی سیزكله بر معامله ایدر
تناله ايديكم ورماحكم كه اول صیده اللركوز و مزراقلركوز ایرشر ليعلم
الله من يخافه بالغيب تاكه تنكری تعالی بیله شول كیمسهیی كه غیبده كندوسندن
قورقر حاصل كلام بوكه حق جل و علا بو حالی اجرا ایتدی تاكه كندوییكورمیوب
كندوسندن خوف ایدنلر اوزكهلردن ممتاز و معلوم اوله فمن اعتدى بعد ذلك
پس هر كیم كه ابتلادن صكره حدی تجاوز ایتدی فله عذاب اليم اكا بر دردلی
اشكنجه اولور يا ايها الذين امنوا لا تقتلوا الصيد وانتم حرم ای اهل ایمان
آو اولهجق نسنهیی اولدرمك اولحالده كه سیز مجمله یا عمره الله احرام بغلمش سیز
ومن قتله منكم متعمدا و هر كیم سیزدن قصد ایدوب اول صیدی اولدرور
فجزاء مثل ما قتل اوزرینه جزا ویرمسی لازم كلور اولدردكی حیوان كبی
یعنی اول اتلاف ایتدوكی صید كبی بر عوض ویرور من النعم دوه و صغر
و قویون و كیچیدن يحكم به ذوا عدل منكم انكله حكومت ایدر سیزدن ایكی عدالت
صاحبی یعنی ایكی كیمسه كه اول مكانده صیدك قیمتندن خبردار اولوب

بو جزا اول صید کبی دیو حکم ایده لر هدیا بالغ الکعبة اول حالتده کیم جزا ویرلن
حیوان کعبه یه یتشمش بر قربان اوله وانده بوغازلیوب ایستدوکی یرده اولشدره
او کفارة طعام مساکین یا افندنز کفاره واجب اولور واو بو نسالره بیچلوبر مسید
که قتل ایتدکی اول صید کا هدیه تقویم ایدوب بهاسیله طعام الوب هر مسکینه
صدقه فطر مقداری ویره او عدل ذلك صیاما یا اول طعامک برابری اوروج
دوتمق که هر فقیره ویردوکی طعام مقابله سنده بر کون صیام ایده لیذوق وبال
امره بو جزا و کفاره ویرمسی صید ایدن محرم اوزره واجب اولدی تا که ایشلدوکی
ایشک اغرلغنی داده عفا الله عما سلف بوندن اسبق حرم محترمک صیدی
خصوصنده واقع اولان تقصیر کوزدن حق سبحانه وتعالی تجاوز ایلدی ومن عاد فینتقم
الله منه وهر کیم بو کونه ایشه معاوده ایده حق تعالی اندن انتقام الور والله
عزیز ذو انتقام وحق سبحانه وتعالی حکمنده هر کیمسه اوزره غالب معصیت
اوزره اصرار ایدنلر انتقاملودر احل لکم صید البحر دریانک اوی سیزه حلال
قیلندی وطعامه وانده بولنان نسنه دخی یعنی صولر ایچنده دیرلن حیوانانک
صیدی سیزه حلال اولدی وانلردن ماکول اللحم اولانک که بالق مقوله سیدر
یمسی سیزه حلال اولدی متاعا لکم وللسیارة کیجیجک نسنه اولمق ایچون سیزه
ومسافرلرکزه یعنی سیزدن مقیم اولانلر کیمسنه تازه بالغی کیجیجک شیء ایدر
ومسافر اولانلر انک قدیدنی ازوغه ایدرلر وحرم علیکم صید البر مادمتم حرما
وبیابانک اوی اوندکره حرام قیلندی مادام که سیز احرام بغلمش سیز واتقوا الله
الذی الیه تحشرون وکندو حکمنه جمع اولندغکز خدادن خوف ایدک جعل
الله الکعبة البیت الحرام قیاما للناس حق جل وعلا کعبه مکرمه یی که محترم خانه در
خلقک اموری قیامنه سبب قیلدی که قورقوسی اولان اکا التجا ایدر وتجار
طائفه سی انک سببیله خرید وفروخت ایدرلر وبیچاره اولانلر قتل وغارتدن انده
امین اولورلر والشهر الحرام ومحرم اولان ای خلقک مهماتنه رابطه قیلدی
والهدی والقلائد وقربان وخلطی اولان قربانلری امورک انتظامنه سبب
قیلدی یعنی قلائد سببیله قربانلر حرامزاده لرک تعرضندن امین اولورلر ذلك
اول مذکور اولان اشیا بو کونه قیلندی لتعلموا ان الله یعلم ما فی السموات وما فی الارض
تا که بیله سیز کیم علی التحقیق حق سبحانه وتعالی کوکلرده اولان اشیای ویرده اولان

احوالی

احوالی بیلور وان الله بکل شیء علیم وتا که بیله سیز کیم بلا شك ایزد جل وعلا
هر نسنه یه دانادر اعلموا ان الله شدید العقاب بیلک کیم علی التحقیق ایزد جل جلاله
محرماتی ارتکاب ایدنلرک عقوبتی قتی عقوبتلودر وان الله غفور رحیم وبیلک کیم بلا شبهه
تنکری تعالی محرماتدن پرهیز ایدنه غایتله مغفرت ایدوب اسیرکر ما علی الرسول الا
البلاغ پیغمبر اوزره احکامی یتشدرمکدن اوزکه هر نسنه یوقدر پس احکامی خلقه
ایصال ایتدوکدن صکره عهده دن چیقوب انلره بر عذر قالمز والله یعلم ما تبدون
وما تکتمون وحق سبحانه وتعالی بیلور تصدیق وتکذیبدن وفعل وعزیمتدن اول
نسنه یی اشکارا ایدرسز واول شیء که کیزلی دوترسز قل لا یستوی الخبیث والطیب
سویله یا محمد پاك ومردار برابر اولمازلر بو حکم عامدر یعنی اشخاصده واموالده
واعمالده وغیرلرنده ایو ویمان ارا سندن مساواة منتفیدر ولو اعجبك کثرة
الخبیث واکر مردار اولان شیئک چوقلغی سکا خوش کلدی زیرا اعتبار حسن
وقبحله در نه ازلکه وچوقلغه فاتقوا الله پس محرماتک استعمالنده تنکریدن
خوف ایدک یا اولی الالباب ای ارباب عقول اولان کیمسه لر لعلکم تفلحون
شاید سیز عذابدن قورتلوب نعیم ابدی یه نائل اوله سیز حضرت عبد الله بن عباسدن
مرویدر که سرور کائناتدن بعض اشخاص چوق مالایعنی سؤال ایتدیلر پس حضرت
صلی الله علیه وسلم اندن غضبناك اولوب خطبه اوقمسنه شروع ایدوب دیدی
قنقی شیدن سؤال اولنورم جواب ویرورم درعقب بیر کیسی طوروب بنم پدرم
قنده در حضرت بیوردی جهنمده در بیری دخی قالقوب دیدی بنم پدرم کیمدر
حضرت اکا بیوردی که پدرک حذافه در واول آدمک نسبی غیر کیمسه ایله معروف
ایدی بوندن صکره حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی یا ایها الذین امنوا
ای اهل ایمان اولانلر لا تسئلوا عن اشیاء ان تبد لکم تسؤکم برنسنه لری صورمک
که اکر انلر سیزه اشکارا قیلنور سیزی انده وهناك ایدر وان تسئلوا عنها حین
ینزل القران تبد لکم واکر انلردن اوتری صورر سیز اول محلده که قران اینر اولور
سیزه اشکارا قیلنور عفا الله عنها حق تعالی انلردن واز کچدی یعنی
حق سبحانه وتعالی کچمش سواللرکزدن واز کچدی پس انک کبی سواللره عود
ایتمک والله غفور حلیم وحق سبحانه وتعالی کناهکری پوشیده قیلوب عقوبتنزی
تعجیل ایتمز قد سألها قوم من قبلکم بو کونه سواللری سیزدن اسبق بر کروه

پیغمبرلردن صوردیلر نته که ثمود حضرت صالحدن بر معجزه طلب ایتدیلر ثم اصبحوا
بها کافرین صکره انلرک سببیله کافر اولدیلر یعنی معجزه‌یی مشاهده ایتدوکلرندن
صکره ایمانه کلمدیلر کتوردیلر که عمرو بن لحی اهل جاهلیه‌یه بو کونه نامعقول ونامشروع
ایشلر ابتداع ایتدردیکه قچن بر دوه‌لری بیش کره طوغوردوصوک طوغورمسی
ارکک اوله اول دوه‌نک قولاغنی یاروب قویی ویرورلردی واکا نه بنرلردی ونه
سوتن آلورلردی واکا بحیره نام قومشلردی وبر کیمسه خسته اولیجق سویلردی
بو خسته‌لکدن شفا بولورسم بو دوه‌م باشی اوزره کزوب یورسون وبر کیمسه اندن
بر شیئله انتفاع ایتمسون واکا سائبه اسمیله تسمیه ایدرلردی وقچن قویون متوالی
دیشی طوغورسه کندولره انی آلورلردی وقچن ارکک طوغوردانی بتلرینه ذبح ایدرلردی
واکر ارکک ایله دیشی طوغورد ارککی بوغازلمیوب دیرلردی وصلت اخاها
یعنی دیشی قرداشیله بغلندی پس انک حکمنی الدی واکا وصیله دیرلردی وهرکاه
که بر ارککک دوه‌نک اردقرسندن اون قارین حصوله کلوردی بر کوزن چیقروب
ادقرسنی یوکدن وبنمکدن حرام ایدرلردی وهیچ بر صودن وبر اوتلاقدن انی منع
ایتمزلردی واکا حامی دیرلردی یعنی ادقرسنی یوکدن وبنمکدن حمایت ایتدی پس
ابتداع ایتدوکلری اشیانک صحتن حق تعالی‌دن انکار ایدوب بیوردی
ما جعل الله من بحیرة حق تعالی هیچ مشروع قیلمدی قولاغی یارلمش دوه‌یی
ولا سائبة ونه باشی اوزره اوتلارکزن دوه‌یی ولا وصیلة ونه قرداشیله
پیوسته اولان قوزی ولا حام ونه ادقرسن حمایت ایتمش دوه‌یی ولکن الذین کفروا
یفترون علی الله الکذب ولیکن کافر اولنلر تنکری تعالی اوزرینه یلان کندولردن بغلرلر
واکثرهم لا یعقلون وانلرک چوغی حلالی وحرامی بیلمزلر انجق اسلافلرینه تقلید
ایدرلر واذا قیل لهم تعالوا الی ما انزل الله والی الرسول وقچن کندولره دینلورسه خدا ایندردوکی
کتابه وپیغمبره کلک قالوا حسبنا ما وجدنا علیه آباءنا دیرلر بزه کافیدر اول آیین که
پدرلرمزی انک اوزره بولدق اولو کان آباؤهم لا یعلمون شیئا ولا یهتدون
ایا پدرلرینک آیینی کندولره کافی اولورمی واکرچه پدرلری بر نسنه بیلموب دوغرو
یولی بولمزلردی یعنی پدرلری بر جاهل وکمراه کروه ایدیلر انلره تقلید ایتمه‌نک
فائده‌سی یوقدر زیرا تقلید اولنان شخص کرکدر که بر یول کوسترجی دانا اوله تا کیم
اکا تقلید ایدن تحقیقه واصل اوله مرویدر که اهل ایمان آرزو ایدرلردی که کفار

ایمانه کله‌لر

ایمانه کله‌لر وانلرک اوزرینه تحسر ایدرلردی پس حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی
یا ایها الذین آمنوا علیکم انفسکم ای اهل ایمان اولانلر جانلرکوز اوزره محافظه
ایدوب اصلاحنه سعی ایدک لا یضرکم من ضل اذا اهتدیتم کمراه اولان کیمسه سزه
زیان ایتمز قچن سیز دوغری یولی بولورسیز بیلمک کرککه کیم امر بالمعروف ونهی عن المنکر
اهتدانک حکمنه داخلدر پس انسان اوزرینه واجبدر که طاقتی کوره امر بالمعروف
ونهی عن المنکر ایده ودیمسونکیم منکر ایشی ایشلیانک ضلالتندن بکا بر ضرر دکلدر
الی الله مرجعکم جمیعا قوکرکده دونمسی ایزد ذو الجلالک طرفنه‌در فینبئکم بما کنتم تعملون
پس سیزی آگاه ایده اول شیئدن که سیز انی ایشلردکز کتوردیلر که ترسالردن تمیم
وعدی بن بدا تجارت ایچون شام زمیننه وارمغه عزیمت ایتدیلر انلرله بدیل نام
مسلمان یولداش اولدی قچن شام شهرینه واصل اولدیلر بدیل خسته اولوب کندو
اولان امتعه‌یی ونقودی بر صحیفه‌ده یازوب اول صحیفه‌یی اسبابی اراسنده
مخفی قیلدی بعده مرضی مشتد اولوب یولداشلری تمیم وعدیه وصیت ایتدیکه متروکاتی
اهلنه یتشدره‌لر انلر دخی مزبور فوت ایتدوکدنصکره نقود وامتعه‌سن حوزۀ تصرفه
الدیلر انلر دخی اندن التونله مزین بر تپسی قالدروب قلانلر امتعه‌یی ونقودی
مدینه‌یه رجوع ایتدوکلرنده ورثه‌سنه تسلیم ایتدیلر انلر انی اچنجه مالک مفرداتنه
مشتمل اولان صحیفه مزبوره‌یه واقف اولوب اندن یازیلی تپسی مزبوره‌یی امتعه
ایچنده بولمدیلر تمیم وعدیه صوردیلر انلر انی انکار ایدوب حضرتک مجلس
معلاسنه مرافعه‌یه چیقدیلر حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی
یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه کلانلر شهادة بینکم اراکزده اولان اشهاد
اذا حضر احدکم الموت قچن بیرکزه اولومک علامتی آماده اولورسه حین الوصیة
اصمرلق دمنده اثنان خبردر شهادتک یعنی اراکزده اولان اشهاد ایکی کیمسه‌نک
اشهادیدر ذوا عدل منکم لفظ اثنانک صفتلریدر یعنی بو کونه ایکی کیمسه عدالت
اهلی اوله‌لر واقاربکزدن اوله‌لر او آخران من غیرکم یا اجنبیلردن ایکی کیمسه
انک اشهادی ان انتم ضربتم فی الارض اکر سیز روی زمینده سفر ایدوب
فاصابتکم مصیبة الموت مرکک نشانلری سیزه ظاهر اولسه یعنی بو حالتده
سزکله اشهاد ایچون اقاربکزدن بر کیمسه بولنمزسه اجنبیلردن ایکی کیمسه‌یی
شاهد دوتک بعده اداء شهادتک کیفیتنی بیان ایدوب بیوردی تحبسونهما

من بعد الصلوة اول ایکی شاهدلر ایکندی نمازندن صکره الی قودسیز فیقسمان بالله
خدایه آند ایچرلر ان ارتبتم شرطنک جوابی محذوفدر اوندن ما قبلی دلالت ایدر
یعنی اکر اول ایکی اجنبینک شهادتنده شک ایدرسیز نمازدن صکره قسم ایتمک ایچون
انلری الی قویک و مضمون قسملری بو که لا نشتری به ثمنا اندن یمیزی دنیانک بو مالنه
بدل قیلمزوز ولو کان ذا قربی واکر مشهود له بزم قرابتمز سی اولسه بس اجنبی ایچون
بالطریق الاولی یمینمزی بدل ایتمزوز ولا نکتم شهادة الله و تنکری بیره فرمان
ایتدوکی شهادتک اداسنی صاقلمزوز انا اذا لمن الآثمین تحقیقا کیم بز اول وقت
که شهادتی صاقلروز کنهکارلردن اولوروز پس حضرت صلی الله علیه وسلم ایکندی
نمازندن صکره منبر شریف یاننده تمیم و عدی اند ایچردیکه بدیلک مالنه خیانت
ایتمدکوز والی کما هو حقه اربابنه بخشدکوز انلر مضمون سابق اوزره قسم ایتدیلر
پس حضرت صلی الله علیه وسلم بدیلک ورثه سنه فرمان ایتدیلکیم شمدنصکره
بونلردن دست حرصی کوتاه ایدک بعده اول جنسی تمیمله عدی النده بولندی
بدیلک ورثه سی انلردن الی ایستدیلر جواب ایتدیلرکه بیز انی بدیلدن صاتون
المشدق بینه مز اولمدوغی اجلدن انکار ایلدک ادا ایدرز منازعه چوق اولدی
عاقبت حضرتک حضورینه بر دخی مرافعه یه چیقدیلر حق تعالی بو ایتی منزل ایدوب
بیوردی فان عثر علی انهما استحقا اثما پس اکر اطلاع اولنورسه انکا اوزره کیم
علی التحقیق اول ایکی شاهد کناهه موجب بر ایشی ایشلدیلر که ایتدوکلری یمینده
کاذب ایدیلر فاخران یقومان مقامهما انلردن اوزکه ایکی شاهد انلرک مکانلرنده
دورورلر من الذین استحق علیهم الاولیان شول کیمسه لردن که اولی اولانلر کندولردن
مستحق اولدیلر که کندولرین شهادت ایتمکه فالدره لر یعنی میتک قبیله سندن
قوت قرابتلری ایچون شهادته احق اولان ایکی کیمسه اول ایکی شاهدک بیزه شهادت
ایتمکه قالقرلر فیقسمان بالله پس اول ایکی آدم خدایه آند ایچرلر بو مضمون اوزره که
لشهادتنا احق من شهادتهما بلا شبهه بیزم طانقلغمز انلرک طانقلغمزدن
اولادر وما اعتدینا و بو شهادتده بیز حدی تجاوز ایتمدک انا اذا لمن الظالمین
تحقیقا بیز اول محلده که شهادتمزده تعدی ایدرز ستمکارلردن اولورز بعده حضرت
صلی الله علیه وسلم بیوردی که بدیلک ورثه سندن ایکی آدم اول مضمون اوزره شهادت
ایتسونلر انلردن عمرو بن العاص و مطلب بن ابی وداعه قالقوب وجه مشروح اوزره

انداجه لر اندنصکره حضرت حکم ایتدیکه جنسی بدیلک ورثه سنه ویرله بیلمک
کرککیم شول کیمسه لرکه اول انداجه لر شاهد ایسه لر بو حکم منسوخ اولمشدر
زیرا شاهد تحلیف اولنماز و یمیننه وارثک یمینی معارض اولماز و اکر وصی ایدیلر
حکم ثابتدر و یمینک ورثه یه دونمسی وصیلرک خیانتی ظهور ایتدوکیچون زیرا
انلرک سوزی مصدق ایدی یمینله امین اولدیلر و قلرچون قچن خیانتلری ظهور
ایتدی سوزلری یمینله تصدیق اولنماز قالدی یاخود تغییر دعوی ایچون یمین ورثه یه
دوندی ذلك بو حکم که مذکور اولندی ادنی ان یاتوا بالشهادة علی وجهها
زیاده یقیندرکه شهادتی یوزی اوزره ادا ایدوب ایچنده تحریف و خیانت ایتمیه لر
او یخافوا ان ترد ایمان بعد ایمانهم و اکا چوق یقیندرکه قورقیه لر اندا ایچدوکلرندن
صکره آندلر مدعیلره دونوب یلانلری اشکارا اولوب رسوا اولورلر واتقوا الله
واسمعوا و ایزد ذو الجلالدن خوف ایدوک و سیزه اصمرلنان شیئک ایشتمه سنه
قولاق دوتک والله لا یهدی القوم الفاسقین و تنکری تعالی حدودی تجاوز ایدن کروهی
مقصد اعلایه ایشترمز یعنی اکر قورادن دوه اولوب وصیتی ایشتمزسیز فسقه
اولورسیز و حق جل و علا فاسقلره هدایت ایتمز یوم یجمع الله الرسل اول کونده ایزد
جل جلاله پیغمبرلری بیغر فیقول ماذا اجبتم پس انلره دیر نه جواب ویرلدکوز یعنی
قچن قومکزی حقه دعوت ایتدکوز انلر سیزه نه جواب ویردیلر بو استفهام قوملرین
توبیخ ایتمک ایچوندر قالوا لا علم لنا رسل دیرلر سنک علمک قتنده بیزم بیلکی
یوقدر انك انت علام الغیوب زیرا علی التحقیق سن کندوکی مخفی اولان اشیایی
کما ینبغی بیلیجی سن اذ قال الله یا عیسی بن مریم مذکور قیل اول وقتی کم خدا عز و جل
سویلدی ای مریم اوغلی عیسی اذکر نعمتی علیك وعلی والدتك خاطرکه کتور
اوندکه وانا کنا اوزره ایتدوکم احسانی اذ ایدتك بروح القدس اولدم کم سکا
جبرئیل امله تقویه ویردم تکلم الناس فی المهد وکهلا بیشکده و قره قل اولدوغک
حالده خلقه سوز سویلرسن یعنی بو ایکی حالده سوزک برابردر اصلا ایچنده
تفاوت یوقدر واذ علمتك الکتاب والحکمة والتورىة والانجیل و اول وقت که
سکا اوکرتدم یازمغی و اشیانک درست فهم اولنمسی و توراتی و انجیلی واذ تخلق
من الطین کهیئة الطیر باذنی و اول زمانکه چاموردن قوش قلغی کبی دستور
ایجاد ایدرسن فتنفخ فیها پس انک ایچنده اوفورسن فتکون طیرا باذنی

درعقب فرمانمله اول صورت قوش اولور وتبرئ الاكمه والابرص باذني واعمای مادر
زادی و ابرشخاده نجه بی علت قیلاردسن واذ تخرج الموتى باذني واول محلکه اولولری
فرمانمله قبردن چیقوروب احیا ایدرسن واذ كففت بني اسرائيل عنك واول دمکه بنی
اسرائیلی جمیع یهودی سنک قتلکدن منع ایتدم اذ جئتهم بالبينات اشکارا معجزه لرله
انلره کلدیککده فقال الذين كفروا منهم پس بنی اسرائیلدن کفر ایدنلر دیدیلر ان
هذا الا سحر مبين بو احیاء موتی و بیونده معجزات بر شیء دکل الا بر اشکار جادولک
واذ اوحيت الى الحواريين ان امنوا بي وبرسولي واول وقتکه حواری
جماعتنه پیغمبرلرمك لسانی اوزره امر ایتدم که بنم وحدانیتمه ورسولمک
کلامنه تصدیق ایدك قالوا امنا واشهد باننا مسلمون حواریلر دیدیلر تنکرینک
وحدانیتنه ورسولک حق اولدوغنه ایمان کتوردك وسن شاهد اول که
مطیع ومنقاد اولمشوز اذ قال الحواريون خاطره کتور اول وقتی که حضرت عیسانك
خواص اصحابی مائده استحکام پیدا ایتملرندن اول دیدیلر يا عيسى ابن مريم هل يستطيع
ربك ان ينزل علينا مائدة من السماء ای مریم اوغلی عیسی پروردکارک قادرمیدر
که کوکدن بر طعاملو سفره اوزدیره ایندره قال اتقوا الله ان كنتم مؤمنين حضرت
عیسی دیدی تنکریدن خوف ایدك اکر مؤمنلر ایدکوز قالوا نريد ان نأكل منها
حواریلر تمهید عذرا ایچون دیدیلر اندن ییمک ایسترز وتطمئن قلوبنا وعلم
مشاهده علم استدلاله منضم اولمغله کوکلمزک آرامی ایسترز ونعلم ان قد
صدقتنا و بیلمک ایسترز که شان بوکه سن دعوای نبوتده على التحقيق کرچك
دیدك ونكون عليها من الشاهدين واول مائده اوزره کواهلردن اولمق ایسترز
تاکه بیزی شهادته دعوت ایدرسن پس حضرت عیسی الحاحلرینی وکمال رغبتلرینی
مشاهده ایدیجك دعایه توجه ایتدی تاکه حق تعالی بیوردی قال عيسى ابن مريم
مریم اوغلی عیسی دیدی اللهم ربنا ای صفات کماله جامع اولان ذات پاك
ای خداوندمز انزل علينا مائدة من السماء اوزریمزه کوکدن بر طعاملو سفره
ایندر تكون لنا عيدا اول مائده نك ایندیکی کونی بیزه بر بیرم اوله
لاولنا واخرنا عصرمزده اولانلره و بزدن صکره کلانلره مرویدر که
احد کونی نازل اولدی واول جهتدن نصاری احد کونی بیرم ایدندیلر واية
منك واول مائده سندن صادر بر علامت اوله که کمال قدرتکه هر کسه

نمایان

نمایان اوله سون وارزقنا و بیزه یییجك نسنه ویر وانت خير الرازقين وسن
رزق ویرنلرك ییکرکیسن قال الله اني منزلها عليكم حق تعالی دیدی على التحقيق
بن انی اوزدکزه ایندریجیم فمن يكفر بعد منكم پس هرکیم سیزدن کفر ایدر
مائده نازل اولدوقدنصکره فاني اعذبه عذابا بی شبهه انی بر اشکنجه ایله
تعذیب ایدرم لا اعذبه احدا من العالمين اول عذابله خلقدن بر کیمسه یه تعذیب
ایتمم بعده حق تعالی بولت اراسنده بر قرمزی سفره ایندردوب حواریلر اوکنده
وضع اولندی حضرت عیسی على نبينا وعليه افضل الصلوة والسلام اغلیوب دیدی
اللهم اجعلنا من الشاكرين اللهم اجعلها رحمة ولا تجعلها مثلة ولا عقوبة صکره
قالقوب آبدست الوب نماز قیلدی اغلیوب سویلدی بسم الله خير الرازقين بعده
سفره نك اورتوكینی قالدروب کوردی بریان اولمش بربالق نه پولی ونه تکنی وار
یاغ اندن ترشح ایدیوردی باشی یاننده دوزو قویروغی یاننده سرکه قونلمش چوره سنده
کراثدن ماعدا جمله سبزوات واردخی بیش اتمك سفره ده وضع اولنمش برینك
اوزره زیتون وایکنجی اوزره بال واوچنجی اوزره صلغ یاغ ودردنجی اوزره پینیر وبشنجی
اوزره قدید پس شمعون دیدی یا روح الله بو دنیانك طعامندن می یا اخرتك
حضرت عیسی بیوردی ایکیسندن دکلدر ولیکن حق تعالی بونی قدرت کامله سیله
اختراع ایتدی سؤال ایتدیکوز شیئدن ییوب شکر ایدك تاکه حق تعالی نعمتنی
زیاده ایده بعده دیدیلر یا روح الله بو معجزه ده بر معجزه دخی کوستره سیدك
یقینمز ارتردی همان حضرت عیسی دیدی ای بالق خدانك فرمانیله دیرل
اول بلا توقف بالق جنبشه کلدی صکره اکا بیوردی سالفره ینجه ایدك
اوکونه اول علی العودیه بریان اولدی پس حواریلر تهدید دباغدن خوف
ایدوب اندن ییمدیلر حضرت عیسی فرمان ایتدیکه فقرا وخسته لر اندن ییمکه
دعوت اولنسونلر حاضر اولدوقلرنده بیوردی ییمك کم بو سفره خدادن بر
عطادر واوزکه لره بلا اول مائده دن بیك اوچیوز آدم ییوب اوزندن نقصان
اثری ظاهر اولمدی وهر فقیرکه اندن ییدی بای اولدی وهر خسته که اندن
تناول ایتدی شفا بولدی بعده مائده کوك سمتنه مرتفع اولوب بو شاق
وقتنده اینار قالدی بو سؤال اوزره قرق کون بوندك مستمر اولدی وهر اینده کره
فقرا اغنیا واوشاقلر وقادیلر اوزندن جمع اولوب اکل ایدرلردی صکره برکون

ایتزبر کون ایتمز قالدی بعده حق تعالی فرمان ایتدیکه بو مائده دن ایتمی فقرا و خسته لر
ییسون اغنیا بو حکمدن مضطرب اولوب شك ایتدیلر و بو معجزه یی حاشا سحره
نسبت ایتدیلر حق تعالانك فرمانیله انلردن اوچیوز اوتوز کیمسه خنزیر
قلقنده مسخ اولدی واذ قال الله یا عیسی بن مریم انت قلت للناس اتخذونی وامی الهین
من دون الله و مذکور قیل اول وقتی که ایزد جل جلاله دیدی ای مریم اوغلی عیسی نهی
خلقه دیدك خدادن اوزکه بنی و انامی ایکی معبود ایدنوك بو سؤال قیامت
کوننده واقع اولور لکن محقق الوقوع اولدوغیچون ماضیله تعبیر اولندی و ایرادندن
مراد کفره نك توبیخ و تبکیتلریدر قال سبحانك حضرت عیسی سویلدی شریکدن
سنی ای خدا منزه قیلارم ما یکون لی ان اقول ما لیس لی بحق بکا صحیح و جائز اولماز
که بکا سزا اولمیان سوزی سویلیم ان کنت قلته اکر بو کلامی بن سویلدم
ایدی فقد علمته بی شبهه سن آنی بیلدك تعلم ما فی نفسی ذاتمده مخفی اولان
شیئی سن بیلورسن ولا اعلم ما فی نفسك و معلوماتکدن مخفی قیلدوغك شیئی بن بیلم
انك انت علام الغیوب تحقیقا که سن کندوك پوشیده اولان اشیایی
کما ینبغی بیلن ما قلت لهم الا ما امرتنی به خلقه بر نسنه سویلدم الا اول نسنه یی
که سن بکا انی سویلمه سنی فرمان ایتدك ان اعبدوا الله ربی وربکم که
پروردکارم و پروردکارکوز تنکری یه پرستش ایدك وکنت علیهم شهیدا ما دمت فیهم
و اوزرلرینه نکهبان ایدیم مادام که ارالرنده ایدیم فلما توفیتنی پس قچن آسمانه
قالدرمغله بنی متوفی قیلدك کنت انت الرقیب علیهم سن اولدلرینه نکهبان ایدك
وانت علی کل شیء شهید و سن هر نسنه اوزره مطلع سن ان تعذبهم فانهم
عبادك اکر انلری معذب قیلارسن بی شبهه انلر سنك قوللرکدر پس مالك
اوزره ملکنده ایشلدوکی شیئده اعتراض اولمماز وان تغفر لهم و اکر انلره مغفرت
ایدرسن نه عجزلك و اودنه ادبر قبیح ایشدر فانك انت العزیز زیرا علی التحقیق
سن کندوك هر نسنه اوزره غالب اولان الحکیم ایتدوکك ثواب و عقابی
صواب قیلارسن قال الله هذا یوم ینفع الصادقین صدقهم حق جل و علا دیدی بو کون
یعنی قیامت کوننده دیر بو کون ارباب صدق اولانلره صدقلری کندولره
منفعت ایدر لهم جنات تجری من تحتها الانهار انلره بر باغلر وار در که کوشکلری
آلتندن ایرمقلر آقر خالدین فیها ابدا انلر ابجنه علی الدوام بی انقطاع مدت

اقامتی تقدیر ایتمشلر رضی الله عنهم حق تعالی انلردن خشنود اولدی ورضوا
عنه و انلر دخی کندولره دکن احسانلردن خشنود اولدیلر ذلك الفوز العظیم
ایزد ذو الجلالك رضاسن تحصیل ایتمك اولو قورتلمقدر لله ملك السموات والارض
وما فیهن کوکلر و یرلك و ایچلرنده اولان اشیانك پادشاهلغی حق تعالی یه
مخصوصدر والله علی کل شیء قدیر و کندوسی هر نسنه اوزره توانادر

سورة الانعام مکیة وهی مائة وخمس وستون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله جمله اولکلر و مدح و ثنالر ایزد ذو الجلاله مخصوصدر الذی خلق
السموات والارض شول ایزد متعال که کوکلر و یری یرتدی وجعل الظلمات
والنور و قرانلقلری و روشنلکی پیدا قیلدی ثم الذین کفروا بربهم یعدلون بو
دلایلدن صکره کفر ایدنلر پروردکارلرینه بتلری برابر دوترلر هو الذی خلقکم
من طین کندو اول قادر ذو الجلالدر که چامور دن سیزی ایجاد ایتدی ثم قضی
اجلا صکره بر مدت معینه یازدی که تمام اولیجق انسانك عمری خلاص اولور
واجل مسمی و بر مدت معینه که منتهی اولنجه قیامت قائم اولور عنده قتنده
ثابتدر یعنی انك بیلمسی کندو ذات باهر الصفاتنه مخصوصدر ثم انتم تمترون
صکره سیز شك ایدرسیز یعنی سیزده ثابت اولدی و ندنصکره که جمیع مخلوقاتی
کندوسی ایجاد ایتدی حشر و نشره اولمسنده شك ایدرسیز و بو ایش غایتله سیزدن
مستبعددر وهو الله فی السموات وفی الارض و کندودر کوکلرده و یرده حقله معبود
اولان یعلم سرکم وجهرکم کیزلی دوتدغکوز نسنه یی و آشکارا قیلدغکوز شیئی
بیلور ویعلم ما تکسبون و خیر و شردن قزاندغکوز نسنه یی بیلور وما تأتیهم
من آیة من آیات ربهم و کندولره هیچ بر علامت کلمز پروردکارلرینك علامتندن
الا کانوا عنها معرضین الا که انلردن یوز چیوروب ملتفت اولمزلردی
فقد کذبوا بالحق لما جاءهم پس بی شبهه کندو عزولغی یلان دوتدیلر
قچن کندولره کلدی فسوف یأتیهم انباء ما کانوا به یستهزءون پس علی التحقیق
کیم کندولره کلدی اول شیئك خبری که انکا استهزا ایدرلردی الم یروا کم اهلکنا
من قبلهم من قرن آیا بیلمزلرمی که کندولردن اسبق نیچه اهل زمانه یی
نابود قیلدق قرن خلقك اغلب مدت عمرلریدر و اشهر اقوالی اوزره یتمش سنه در

مكناهم فى الارض اول اهل زمانه يه روى زمينده بر قرارگاه و مكان قيلدق كه
ما لم نمكن لكم اول قرارگاه و مكانى سيزه قيلمدق يعنى سابقده اهلاك
ايتدوكمز كروهلره طول عمر و كثرت مال و قوت بدن ويردك كه انلرى سيزه
ويرمدك وارسلنا السماء عليهم مدرارا و يغمورى اوزرلرينه پيا پى يوللدق
وجعلنا الانهار تجرى من تحتهم و ايرمقلرى كوشكلرى آلتندن آقر قيلدق
فاهلكناهم بذنوبهم پس كناهلرى سببيله كندولرين معدوم قيلدق وانشأنا
من بعدهم قرنا آخرين وانلردن صكره بر بشقه كروهى ايجاد ايتدك ولو نزلنا عليك
كتابا فى قرطاس فلمسوه بايديهم واكر اوندكه كاغده يازلمش بر نسنه ايندروب
انى اللرى ايله دكسيدلر لقال الذين كفروا البته كفر ايدنلر سويلرلردى ان هذا
الا سحر مبين بو بر نسنه دكلدر الا بر آشكار اجاد ولك وقالوا لولا انزل عليه
ملك دخى كفار ديديلر نيچون محمد المصطفى ايله بر فرشته ايندرلمدى كه بيزه
سويليه بو پيغمبردر ولو انزلنا ملكا لقضى الامر واكر بر فرشته ايندرسيدك ايشى
بتمش قيلنوردى كه نابود اولورلردى ثم لا ينظرون صكره مهلت ويرلنلردى
ولو جعلناه ملكا واكر كوندردكمز رسولى فرشته قيلسيدك لجعلناه رجلا
البته انى كيشى قيلوردك تا كه حضرت جبرئيلى دحية الكلبى صورتنده كوندروب
خلقه كوستردى دبو اول سببدندركه بشر صورتنده ملكك خلقت اصليه سنى
كورمكه تاب كتورمزلر مكر انبيا قوت قدسيه ايله انلرى مشاهده ايتمكه قادرلردر
اوله وللبسنا عليهم ما يلبسون والبته اول وقتده اوزرلرينه قارشديرردك اول شيء
كه شمدى كندولر نفسلرى اوزره قارشديرولر يعنى نته كه شمدى بشرك رسالتنه
تصديق ايتمزلر اول زمانده دخى ديرلر ما هذا الا بشر مثلكم چونكه كفارك بوكونكى عناد
وجداللرى وار ايدى حضرت حق جل و علا پيغمبره تسليه ايدوب بيوردى ولقد
استهزئ برسل من قبلك قسم اولسون كه سندن اسبق چوق پيغمبرلره استهزا
اولندى فحاق بالذين سخروا منهم ما كانوا به يستهزؤن پس انلرك فعلندن كلوب استهزا
ايدنلرى قابلدى شول شيئك وبالى كه انكله استهزا ايدرلردى قل سيروا فى الارض
ثم انظروا كيف كان عاقبة المكذبين يا محمد عذابك دفعنى تسليم ايمانلره سويله
يريوزنده سياحت ايدك صكره بقك كه پيغمبرلرى يلانجى ايدنلرك صوكى نيجه
اولدى قل لمن ما فى السموات والارض سويله كوكلرده و يرده اولان اشيا كيمكه

مخلوق

مخلوق و مملوكدر بو سؤالدن مراد انلرك الزاميدر قل لله سويله حق تعالى يه مخلوق
و مملوكدرلر بو كلام اول جهتدن جوابدر اولدى زيرا هر كسك قتنده مسلمدر كه
جميع موجوداتى حق تعالى ايجاد ايتدى كتب على نفسه الرحمة كندو نفسى اوزره
اسركمكى يازدى يعنى حق تعالى فضل و كرمندن عاصيلره و توبه ايدنلره رحمت ايتمسنى
التزام ايتمشدر ليجمعنكم الى يوم القيمة البته سيزى دوزجزاده جمع ايدر لا ريب فيه
قيامت كوننك وقوعنده شك و شبهه يوقدر الذين خسروا انفسهم شول كيمسه لركه
نفسلرين اوتوزديلر يعنى فطرت اصليه لرين و عقللرين كه سرمايه لريدى ضايع قيلديلر
فهم لا يؤمنون كه انلر ايمانه كلمزلر وله ما سكن فى الليل والنهار وكيجه ده و كونديزده
آرام ايدنلر كندويه مخلوقدرلر وهو السميع العليم و كندو دخى ايشدلن شيئ
ايشديجى و معلوم اولان نسنه بيليجى قل اغير الله اتخذ وليا سويله تنكريدن
اوزكه مى دوست ايدنورم يعنى ضدادن اوزكه بر دوست ايدنم فاطر السموات
والارض كوكلرى و يرى ابتدا ايجاد ايديجى وهو يطعم ولا يطعم و كندو دخى رزق
ويرور و رزق ويرلماز قل انى امرت سويله يا محمد تحقيقا بن امر اولندم كه
ان اكون اول من اسلم انقياد و طاعت ايدنلرك اولى اوله يم ولا تكونن من المشركين
و بكا ديدى زنهار تنكريه اورتاق قيلانلرك زمره سندن اوله قل انى اخاف
ان عصيت ربى عذاب يوم عظيم سويله تحقيقا بن قورقرم پروردكاريمه عصيان
ايدرسم براولو كونك اشكنجه سندن من يصرف عنه يومئذ هر كيم كه اول اولو كونده
اشكنجه كندوسندن دفع اولنور فقد رحمه بى شبهه كه حق جل و علا انى رحمتندن
قورتروب اوندنصرانعام ايتمش اولدى وذلك الفوز المبين واول عذابك دفع اولنمسى
آشكارا قورتلمقدر وان يمسسك الله بضر واكر حق جل و علا سنى فقر و خسته لك كبى
بر ضرر ايله اصابت ايدر فلا كاشف له الا هو تنكريدن اوزكه انكا قالديريجى يوقدر
وان يمسسك بخير واكر صحت و غنا كبى بر ايولك سكا ايصال ايدر فهو على كل
شيء قدير كندو دخى هر نسنه اوزره توانا پس انى حفظ و بكا دوام ويرمكه اوكونر
قادردر كه هيچ بر كيمسه انى ازاله ايتمكه قدرتى اولميه وهو القاهر فوق عباده
و كندو دخى قوللرى اوستنه غلبه ايدن وهو الحكيم الخبير و كندو دخى تدبيرنده
ايشى محكم ايدن قوللرينك مخفى اولان احوالن درست بيلن منقولدركه قريشك
سفهاسى ديديلر يا محمد سندن اوترى يهود و نصارايه سؤال ايدك بيزه

بو یله جواب ویردیلر که بیزده انك ذکری یوقدر و بیز انی بیلمزوز پس بیزه بر کیمسه
کوسترکه خدانك رسولی اولدوغنه شهادت ایره حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب
بیوردی قل ای شیء اکبر شهادة سویله شهادت ایتمك جهتندن قنقی شیء بیوکدر
قل الله سویله حق جل وعلا جمله شاهدلردن بیوکرکدر شهید بینی وبینکم کندودر
ارامزده واراکزده شهادت ایدر واوحی الی هذا القرآن لانذرکم به و بو قرآن لسانی
ملکله بکا کوندرلدی تاکه انکله جهنم عذابندن سیزی قورقوتدردم ومن بلغ
دخی انکله انذار ایدرم هر کیمه که قرآن ایرشدی عربدن اولسون یا عجمدن ائنکم
لتشهدون ان مع الله الهة اخری سیز می شهادت ایدرسیز که تنکریله اوزکه
معبودلر وار قل لا اشهد سویله شهادت ایتمکوز شیئه بن شهادت ایتمم قل انما
هو اله واحد سویله بوندن غیری بر شیء یوقدر که او بیر معبوددر بعض سیز
اوکونه شهادت ایدرسیز ولیکن بن بو یله شهادت ایدرم که تنکریدن اوزکه
عبادته مستحق بر معبود یوقدر واننی بریء مما تشرکون و تحقیقا که بن اول ناقی
قیلدیغکوز اشیادن یعنی اصنامدن بیزاردم الذین اتیناهم الکتاب شول کیمسه لرکه
کندولره کتابی ویردك یعرفونه کما یعرفون ابناءهم سرور کائناتی توراة و انجیلده
مذکور اولان وصفله بیلورلر نته که اوغوللرین بیلورلر الذین خسروا انفسهم
مشرکلردن واهل کتابدن جانلرین اوتوزنلر فهم لا یؤمنون انلر ایمانه کلمزلر
ومن اظلم ممن افتری علی الله کذبا و کیمدر چوق ستم صاحبی شول کیمسه دن
که تنکری تعالی اوزره یلان بغلدی که سویلدی ملائکه تنکرینك قیزلریدر و بتلر
تنکری بیزه شفاعت ایدرلر او کذب بایاته یاکیمدر ظالم شول کیمسه دن که
خدانك نشانلرینه تصدیق کوترمدی یعنی قرآندن و سائر معجزاتدن اوتره یدی
شعر و سحردرلر انه لا یفلح الظالمون تحقیقا شان بودر که ستمکار اولانلر عذابدن
قورتلمزلر و یوم نحشرهم جمیعا و یاد ایت اول کونی که انلری یعنی کافرلری و معبودلرین
قوبیغوردر ثم نقول للذین اشرکوا این شرکاؤکم صکره توبیخ طریقیله شرك ایدنلره دیرز
قنده در اورتاقلرکوز الذین کنتم تزعمون شول کیمسه لرکه کندولرین تنکریه
اورتاقلردر دیو کمان ایدردکوز ثم لم تکن فتنتهم پس معذرتلری بر نسنه
اولمدی الا ان قالوا والله ربنا ما کنا مشرکین الا که دیدیلر بروردکارمز خدایه
قسم که بیز ارباب شرك دکلدك انظر کیف کذبوا علی انفسهم کورنیجه جانلری

اوزره یلان سویلدیلر که یمین ایتدیلر کیم بیز مشرك دکل ایدك وضل عنهم ما
کانوا یفترون دخی بغ باغلدوکلری یلان کندولردن نیجه نابود اولدی مرویدر که
ابو سفیان و عتبه و شیبه و ابی بن خلف و النضر و غیرلری مسجد الحرامده جمع اولدیلر
اول اثناده حضرتك تلاوتنی ایشدیلر کذشته اولانلرك اخبارین بیلن نضره
دیدیلر محمد نه اوقور اول خبیث دیدیکه اوقودیغنی بیلمم انجق دوداغلرین تحریك
ایدر کورورم و کچمشلرك افسانه سن سویلر نته که بعض اوقاتده بن کچمشلرك
افسانه سن سیزه سویلرم پس حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی ومنهم من
یستمع الیك دخی کفاردن قریشدن بر کروه وار که قرآنی اوقودیغك محل طرفکه
قولاق دوترلر وجعلنا علی قلوبهم اکنة و کوکللری اوزره پرده لر قیلدق ان
یفقهوه تاکه قرآنی فهم ایتمیه لر وفی اذانهم وقرا و قولاقلرینه بر اغرلق
قیلدق تاکه ایشتمیه لر وان یروا کل آیة واکر هر معجزه یی که ایسه لر کوردیلر
لا یؤمنوا بها انی تصدیق ایتمزلر حتی اذا جاؤك یجادلونك بر مرتبه دك که
سکا کلوب سنکله مباحثه ایدوکلرینده یقول الذین کفروا کفر ایدنلر دیرلر
ان هذا الا اساطیر الاولین بو قرآن بر نسنه دکلدر الا کچمشلرك افسانه سی
وهم ینهون عنه و کندولر خلقی قرآنك اتباعندن منع ایدرلر وینأون عنه
ونفسلریله اندن اوزاق اولورلر بر قولده بو آیت ابو طالب حقنده نازل اولدی
پس معنی بو یله اولور که انلر یعنی ابو طالب و اتباعی محمد المصطفانك ایذاسندن
خلقی منع ایدرلر و کندولر اتباعندن اوزاق اولورلر که رسالتنه تصدیق ایتمزلر
وان یهلکون الا انفسهم و بو ایشده نابود قیلمازلر الا کندو جانلرین وما یشعرون
و بیلمزلر که بو ضرر کندولره در غیر کیمسه یه دکلز ولو تری اذ وقفوا علی النار واکر
کوره سیدك قچنکه اتش اوزره بونلر دورمش قیلنورلر بر امر عجیب و غریب کورردك
فقالوا یا لیتنا نرد ولا نکذب بایات ربنا پس دیدیلر ای کاشکی بیز دنیایه دوندرلمش
قیلنوب ربمزك آیاتنه تکذیب ایتمیسدك ونکون من المؤمنین و اهل ایمان
زمره سندن اولسیدق بل بدا لهم ما کانوا یخفون من قبل بو یله دکلدر که
دنیایه دونسه لر ایمانه کلوردلر بلکه پوشیده قیلدوقلری نسنه کندولره
ظاهر اولدی پس قضیه یوزندن ایمانی آرزو ایتدیلر ولو ردوا واکر دنیایه
دوندرلمش قیلنورلر لعادوا لما نهوا عنه البته دوندرلردی اول شیئه که اندن

منع اولنمشلردی وانهم لكاذبون وتحقیقا كه انلر ایمانه كلملرنه وعدهٔ ویردكلرنده
یلانجیلرند وقالوا ان هی الا حیوتنا الدنیا دخی دنیاده دیرلردی یقین اولان
صاغلغمزدن اوزكه بر صاغلق یوقدر وما نحن بمبعوثین وبیز قبوردن كوندرلمش
قیلنماز اوز ولو تری اذ وقفوا علی ربهم واكر كوره سیدك اول وقت كه پروردكارلرینك
جزاسی اوزره مطلع قیلنورلر قال الیس هذا بالحق ایزد جل وعلا انلره سویلر
بعث ونشر درست دكلمیدر قالوا بلی وربنا سویلدیلر پروردكارمز حقیچون
كه حشر ونشر درستدر قال فذوقوا العذاب حق تعالی دیدی پس اشكنجه نك
چاشنی سن الك بما كنتم تكفرون كچمشده ایندكوز كفر سببیله قد خسر الذین
كذبوا بلقاء الله تحقیقا كیم اوتوزدی شول كیمسه لركه تكرینك كورمسینی
تكذیب ایتدیلر یعنی حشر ونشری وروز قیامتك وقوعنی انكار ایدنلر اوتوزدی
حتی اذا جاءتهم الساعة بغتة بر وقته دك كه كندولره قیامت ناكهان كلدكده
قالوا یا حسرتنا علی ما فرطنا فیها دیرلر ای پشیمانلغمز چوق دنیاده تقصیر
ایدوكمز شیء اوزره حاضر اول كه محالك بوددر وهم یحملون اوزارهم علی ظهورهم
وانلر كناهلرین ارقه لری اوزره كوتوروردلر الا ساء ما یزرون اكاه اولك كیم
كوتوردوكلری نسنه یمان نسنه در وما الحیوة الدنیا الا لعب ولهو دخی یقین اولان
صاغلق بر نسنه دكلدر الا بر اویناق و بر بیحاصل مشغوللق وللدار الاخرة خیر للذین
یتقون والبته صوكی سرای پرهیز اولانلره ییكرككدر افلا تعقلون پس نیچون
تعقل ایتمزسز كه قنغی ایشی حقكوزه ییكدركتوزده بلركه ابو جهل شقی سرور كائناته
دیدی بیز سنی یا محمد یلانجی بیلمزوز وصدقك قتمزده محققدر لكن كتوردكك
شیئی تصدیق ایتمزوز حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی قد نعلم انه لیحزنك
الذی یقولون تحقیقا بیز بیلورذ كیم كفارك دیدوكی ناپسندیده سوزسنی
غمناك قیلادر فانهم لا یكذبونك پس انلرك سوزنه مقید اولمه اكی خدایه
مفوض قیل زیرا حقیقتده انلر سنی تكذیب ایتمزلر ولكن الظالمین بایات الله
یجحدون ولیكن ستمكارلر تكرینك ایاتنی انكار ایدرلر ولقد كذبت رسل من
قبلك وبی شبهه سندن اسبق نیچه پیغمبرلر تكذیب اولندی فصبروا علی ما
كذبوا پس تكذیب اولنمالری اوزره صبر ایتدیلر واوذوا ورنجیده اولنملری
اوزره دخی صبر ایتدیلر حتی اتاهم نصرنا یاردممز كندولره كلنجه یه دك ولا مبدل

لكلمات الله ووعده ونصر خصوصنده خدانك سوزلرنه دكشدیرجی یوقدر ولقد
جاءك من نبإ المرسلین وتحقیقا سكا پیغمبرلرك خبرندن كلدی كه امتلرندن
نه زحمتلر چكدیلر وان كان كبر علیك اعراضهم واكر سنه انلرك یوز چویرملری
اوزكه آغر لازم اولدی فان استطعت ان تبتغی نفقا فی الارض او سلما فی السماء
پس اكر ایدرم بیلورسن كه یرده یا كوكده بر چیقجق شیء پیدا ایدوب فتاتیهم بایة بیرك
ایچندن یا كوكدن كتوره ولره بر معجزه كتوره سن انی ایله بو كلامك بیان ایدركه حضرت
صلی الله علیه وسلم قومنك اسلامی اوزره غایتله حرصی وار ایدی كه ایمانه كلملریچون
قادر اولسیدك یرك التندن یا كوكك یوقاروسندن بر معجزه كتوردمكه كتوروردی
ولو شاء الله لجمعهم علی الهدی واكر ایزد جل وعلا ایستیدی انلری دوغرو یول بوسی
اوزره متفق قیلاندی ولیكن خواهشی اكا تعلق ایتمدی فلا تكونن من الجاهلین پس
اولمیاسن شیء اوزره حرص ایتمكله بیلمیانلردن اولمه انما یستجیب الذین یسمعون دعوتكی
ایشتمز الا اول كیمسه لركه فهم وتامل ایله سوزكی ایشدرلر واما كفار مقوله سی سوزی
ایشتمیان اولكیبیدرلر والموتی یبعثهم الله واولمش اولانلری حق تعالی كندولرین احیا
ایدوب قبوردن كوندرور ثم الیه یرجعون صكره مكافات ایچون كندو حكمنه دونرلر
وقالوا لولا نزل علیه ایة من ربه دخی كفار دیدیلر ایستدوكمز معجزه لردن نیچون محمده
پروردكارندن بر معجزه اینمدی قل ان الله قادر علی ان ینزل ایة سویله تحقیقا كیم حق سبحانه
انك اوزره توانادر كه ایستدوكلری معجزه لردن بر معجزه ایندره ولكن اكثرهم لا یعلمون
ولیكن چوقلری بیلمزلر كه حق سبحانه وتعالی اكا قادردر وما من دابة فی الارض ودخی هیچ
بر حركت ایدیجی حیوان یر یوزنده یوقدر ولا طائر یطیر بجناحیه ونه قنادیله اوچر
بر اوچوجی هواده الا امم امثالكم الا سزك كبی بر جماعتلركه احواللری مضبوط وارزاقلری
مقدر اولمشدر ما فرطنا فی الكتاب من شیء لوح محفوظده هیچ بر نسنه ضایع قیلمدق
هر نه وجودده كلملیدر اكر كلی واكر جزئی انده مذكوردر ثم الی ربهم یحشرون صكره بو امم
پروردكارلری طرفنه جمع اولنورلر تاكه بیری بیری اوزره ایتدوكی تعدینك مكافاتی
كندولرچون النه والذین كذبوا بایاتنا واول كیمسه لركه ایاتمزه تصدیق ایتمیانلر كیمسه لر صم حق
سوزی ایشتمكدن صاغردرلر وبكم وتوحید خصوصنده سوز سویلمكدن لال اولدیلر
فی الظلمات كفر وجهل وعناد قرنقلرنده خبط ایدرلر من یشاء الله یضلله تكری
تعالی هر كیمك كمراهلكنی ایستر انی كمراه ایدر ومن یشأ یجعله علی صراط مستقیم

وهر کیمک هدایتنی ایسترسه انی بر دوغرو یول اوزره قیلور قل ارأیتکم ان اتاکم عذاب الله
سویله بکا خبر ویرک اگر تنکرینک اشکنجه سی سیزه کلورسه که سیزدن اسبق اولانلره
کلدی او اتتکم الساعة یا سیزه قیامت واهوالی کلورسه اغیر الله تدعون ایا تنکریدن
اوزکه بر کیمسه یه چیغرور سیز که سیزدن عذابی مشقتی دفع ایده ان کنتم صادقین
اگر گرچک سویلیجیلر ایسه کوز که معبودلر [بتلر] انلره دعا ایدرک بل ایاه تدعون بویله دکلدر
که کندوسندن اوزکه بر کیمسه چیغرور سیز بلکه کندوبی یالکوز چیغرور سیز
فیکشف ما تدعون الیه پس قالدرر اول بلایی که سیز انک قالدرمسنه کندوبی
چیغرور سیز ان شاء ایسترسه یعنی دنیاده مشیتی تعلق ایدرسه بلایی کفاردن
دفع ایدر اما آخرتده دعالرین مستجاب قلمغه مشیتی تعلق ایتمز وتنسون ما تشرکون
واورتاق قیلدوغکز اشیایی اونودرسیز اول محلده ولقد ارسلنا الی امم من قبلک
دخی تحقیقا سندن اسبق اولان گروهلره پیغمبرلر گوندردک فاخذناهم بالبأساء
والضراء پس ایتدوکلری کفر وتکذیب سببیله شدت فقر وآفتلره کندولرینی گرفتار
قیلدق لعلهم یتضرعون تا که نیاز ایدوب ایتدوکلری ایشدن توبه واستغفار
ایده لر فلولا اذ جاءهم بأسنا تضرعوا پس نیچون عذابمز کندولره کلیجک نیاز وتذلل
ایتمدیلر یعنی گرکدی اول محل تضرع ایده لر تا که عذاب کندولرندن مندفع اولسه
ولکن قست قلوبهم ولیکن کوکللری قتی اولمشدی که تضرع ایتمدیلر وزین لهم الشیطان
ما کانوا یعملون وابلیس کندولره آراسته قیلدی اول شیئی که انی ایشلرلردی
یعنی تضرع وتذلل ایتمکدن هیچ بر شیئی کندولرینی منع ایتمدی الا کوکللرینک قساوتی
وشیطانک اغواسی فلما نسوا ما ذکروا به پس چونکه اونتدیلر اول شیئی که انکله
پند ویرلدیلر فتحنا علیهم ابواب کل شیء انواع نعمتدن هر نسنه قاپولرین اوزلرینه
آچدق حتی اذا فرحوا بما اوتوا تا ویرلدوکلری شیئیله شاد اولدوقلرنده اخذناهم بغتة
کندولرینی ناگهان الدق فاذاهم مبلسون پس بلا توقف عذابی مشاهده ایتدوکلرنده
کندولر پشیمان اولدیلر فقطع دابر القوم الذین ظلموا پس ستم ایدن جماعتک آخری
کسلدی یعنی دوستلریمزه نصرت ویردک که جمیع کفاری قیردیلر والحمد لله رب
العالمین وجمله اوکمکار خلقک پروردکاری اولان تنکریه در که بو مقوله اشخاصدن
یر یوزنی پاک قیلدی قل ارأیتم ان اخذ الله سمعکم وابصارکم سویله بکا خبر ویرک
اگر تنکری تعالی ایشتمکلرکزی وکوزلرکزی الور که صاغر وکور اولدکوز وختم علی قلوبکم

دکوکللرکز

وکوکللرکز اوزره مهر اوردرسه که هیچ بر شیئی فهم ایتمیه سیز من اله غیر الله یأتیکم به
تنکریدن اوزکه قنقی معبود بو مذکور اولان اشیایی سیزه کتورر انظر کیف نصرف الآیات
بق نیجه آیاتی اسلوبدن اسلوبه دوندررز یعنی کاه ترغیب با بنزه کلامی ایراد
ایدرز وکاه تذکیر وتنبیه ده ثم هم یصدفون صکره کفار مقوله سی اندن
اعراض ایدرلر قل ارأیتکم ان اتاکم عذاب الله سویله بکا خبر ویرک اگر تنکرینک
اشکنجه سی سیزه کلورسه بغتة ناگهان که وقوعنه بر مقدمه اولمیه او جهرة یا آشکار که
وقوعنه بر علامت اوله هل یهلک الا القوم الظالمون ستم ایدن گروهدن اوزکه
بر کیمسه نابود قیلنورمی یعنی انلر یالکوز هلاک اولنورلر وما نرسل المرسلین الا
مبشرین ومنذرین وبیز پیغمبرلری گوندرمزوز الا مؤمنلره بهشتله مژده ویریجیلر
وکفاری دوزخله قورقدریجیلر نه انکه انلری گوندردک که اوزرلرینه معجزه لر
اقتراح اولنه وانلرله تلهی اولنه فمن آمن واصلح پس هر کیمسه که ایمان کتوروب
طاعت وتقوی اله احوالنی کوزل قیلدی فلا خوف علیهم ولا هم یحزنون نه اوزرلرینه
عذابدن قورقو اولور ونه فوت ثوابدن کندولر غمناک اولورلر والذین کذبوا
بآیاتنا وشول کیمسه لر که آیاتمزه تصدیق ایتمدیلر یمسهم العذاب بما کانوا یفسقون
انلره اشکنجه دکر اول سببله که تصدیق وطاعتدن دائم سندن چیقمشلردی قل لا
اقول لکم عندی خزائن الله سویله سیزه دیمم خدانک مقدوراتی قتمده در که هر نه
ایسترسیز سیزه کتورمک بیلورم ولا اعلم الغیب وسیزه دیمم که بن مخفی اولان اشیایی
بیلورم که هر نه صوردرسیز اندن سیزه خبر ویرمکه قادرم ولا اقول لکم انی ملک
دخی سیزه دیمم که علی التحقیق بن فرشته یم که قوت ملکیه ایله ایستدوکم شیئی
اجرا ایتمکه توانایم ان اتبع الا ما یوحی الی بن بر شیئه پیرولک ایتمم الا اول نسنه یه
که بکا ارسال اولنور قل هل یستوی الاعمی والبصیر سویله طریق تمثیل الله کوریجی الله
برابر اولورمی یعنی جاهل الله عالم ویولی آزدرن الله یولی بولن یکسان اولمازلر
افلا تتفکرون پس نیچون تأمل ایدوب بقمزسیز تا که حق وباطل آراسنی تمییز
ایده سیز وانذر به الذین یخافون دخی سکا وحی اولنان شیئیله قورقتدر
شول کیمسه لری که قورقارلر که ان یحشروا الی ربهم پروردکارلری طرفنه جمع اولنه لر
لیس لهم من دونه ولی ولا شفیع اول حالده که پروردکارلرندن اوزکه کندولره
نه بر دوست ونه بر دیلکجی اوله لعلهم یتقون تا که انلر پرهیز ایده لر اخبارده

كلمشدركه صناديد قريش سرور كائناته ديديلر عمار وصهيب وبلال كبي قوللري
مجلسكدن دور قيلسيدڭ كلوب سنكله اوتوردرق حضرت صلى الله عليه وسلم
بيوردي كه بن مسلمانلري مجلسمدن دور قيلمم ديديلر پس انلري دور قيلدوكڭ
صوڭره بز سكا كليجك انلره بر اشارت ايت فالقسونلر تاكيم قرآني سندن استماع
ايده لم حضرت بوكا رضا كوستردي حق جل وعلا بو آيتي منزل ايدوب بيوردي ولا تطرد
الذين يدعون ربهم بالغداة والعشي دخي مجلسكدن دور قيلمه شول كيمسه لري
كه پروردكارلرين صباح واختشام ذكر ايدرلر يريدون وجهه خدانڭ رضاسين
ايستدوكلري حالده يعني ايتدوكلري ذكرده خدايه اخلاص ايدوب غير شيء قصد
ايتمزلر ما عليك من حسابهم من شيء انلرڭ اعمالي حسابندن اوزركه اصلا بر نسنه
يوقدر وما من حسابك عليهم من شيء واعمالڭڭ حسابندن اوزرلرينه هيچ بر نسنه
يوقدر فتطردهم كه انلري دور قيله سن فتكون من الظالمين نهيڭ جوابيدر يعني
انلري قومه كه ستمكارلردن اولورسن وكذلك فتنا بعضهم ببعض ونته كيم امور دينويه ده
خلقڭ احوالني مختلف قيلدق امور دينيه ده دخي بربلوكلرين بربلوكلر ايله مبتلا قيلدق
كه فقرا وبيچاره لري ايمانه ايلتو وكلمكده اشراف اوزره تقديم ايلدك ليقولوا أهؤلاء
من الله عليهم من بيننا تا كه ديه لر بونلري ارامزدن تنكري تعالى اوزرلرينه ايمان نعمتيله
منت ايلدي أليس الله بأعلم بالشاكرين ايا ايزد جل جلاله نعمت اسلامله معترف اولانلري
دانا تر دكلميدر يعني انلري ايو بيلور پس انلري ايمانه كتورمسنه موفق قيلدي كوردكلر
كه بر جماعت حضرتڭ حضورينه كلوب ديديلر يا رسول الله چوق كناهلر ايتدك
وهيچ نا پسنديده ايشه مرتكب اولدق توبه واستغفاريمز وجه ايله قيله لم حضرت
صلى الله عليه وسلم انلره جواب ويرمدي عتبة نبويه دن مايوس دونديلر اول اثناده
حق جل وعلا بو آيتي منزل ايدوب بيوردي وإذا جاءك الذين يؤمنون بآياتنا وقتي كه
ايا تمزي تصديق ايدن كروه سكا كلورلر فقل سلام عليكم سويله عيوب وآفاتدن
قورتلق اوزركزه اولسون كتب ربكم على نفسه الرحمة پروردكاركوز ذات باهر الصفاتنه
اوزره رحمت ايتمسني يازدي يعني خلقي قبول ايتميانه وعده ايله وعد ايتدي أنه من عمل
منكم سوءا بجهالة على التحقيق شان بودركه هر كيم سيزدن بر يمان ايشي ايشلر
بيلمزلكله الوده اولدوغي حالده ثم تاب من بعده پس اول ايشدن صكره پشيمان
اولوب رجوع ايتدي وأصلح وايشني كوزنل قيلدي كه بر دخي يمان ايشڭ ايشلمه سنك

ترکنه عزيمت ايتدي فإنه غفور رحيم پس انڭ جزاسي بودركه تنكري تعالى كندو بنده
كناهن ستر ايدوب لطف واحسانيله كندوي اسركر وكذلك نفصل الآيات
ونته كه بو سوره ده احكامي تفصيل ايتدك مطيع وعاصي اولانلرڭ حقنده اولان آياتي
تفصيل ايدرز ولتستبين سبيل المجرمين وتا كه كنهكارلرڭ يولي آشكارا اوله يعني
حق باطلدن ممتاز اولمق ايچون اني ايتدك قل إني نهيت أن أعبد سويله على التحقيق
بن منع اولندم كه پرستش ايده يم الذين تدعون من دون الله شول كيمسه لري كه
تنكرينڭ عبادتندن تجاوز ايدوب كندولرين عبادت ايدرسز قل لا أتبع أهواءكم
سويله ايذولركزه پيرو لك ايتمم قد ضللت إذا تحقيقا سيزه پيرولك ايتسم
كمراه اولوردم وما أنا من المهتدين وبن دوغري يول بولانلردن اولمم قل إني على
بينة من ربي سويله بي شبهه بن ربمڭ معرفتندن بر آشكارا دليل اوزره يم
وكذبتم به وسيز اول دليلي تكذيب ايتدكوز ما عندي ما تستعجلون به نزمده دكلدر
اول شيء يعني عذاب كه انڭ وقوعن استعجال ايدرسز إن الحكم إلا لله عذابڭ
تعجيل وتاخيرنده فرمان كيمسه يه مفوض دكلدر الا تنكريه يقص الحق دوغروبي
بر خوش بيان ايدر وهو خير الفاصلين وكندو در بيان ايدنلرڭ يكركي قل لو أن
عندي ما تستعجلون به سويله عقابدن استعجال ايتدكوز شيئڭ دخي نزمده
اولسيدي لقضي الأمر بيني وبينكم البته ارامده واركزده ايشي بيتمش قيلنوردي
يعني عذابكزي تعجيل ايدوب سزي نابود قيلردم والله أعلم بالظالمين وحق سبحانه
وتعالى ستم ايدنلرڭ احوالنده هر كسدن دانا تردر پس انلره عذابڭ كلجك
وقتني ايو بيلور وعنده مفاتح الغيب وپوشيده اولان امورڭ خزينه لري قتنده در
لا يعلمها إلا هو اندن اوزكه بر كيمسه انلري بيلمز ويعلم ما في البر والبحر وبيابانده
ودريادده اولان اشيايي بيلور وما تسقط من ورقة إلا يعلمها واغاجدن هيچ بر يپراق
دوشمز الا اني بيلور ولا حبة في ظلمات الأرض ونه يرڭ قرانلقلرنده دوشن
دانه مراد زمينده دوشن تخمدر ولا رطب ولا يابس ونه بر ياش ونه بر قوري إلا في
كتاب مبين الا بر آشكارا كتابده مثبتدر واو علم الله در يعني مزبورلو قوسي خدايه
نمايان دربريسي علمندن غائب اولماز وهو الذي يتوفاكم بالليل وكندودر اول
پروردكاركه كيجه ده سيزي ياتوب محافظه ايدر ويعلم ما جرحتم بالنهار وكوندوزده
قزندوكوز اشيايي بيلور ثم يبعثكم فيه صكره كوندزده سيزي كوندرور ليقضى أجل مسمى

تاكه معين اولان مدت تمام اوله ثم اليه مرجعكم صكره دونجككوز كندو طرفنه در ثم
ينبئكم بما كنتم تعملون پس ايشلدككوز ايشلردن سيزى اكاه ايدر وهو القاهر فوق عباده
وكندودر قوللرى اوستنده غلبه ايدن ويرسل عليكم حفظة واعمالكوز اوزره نگهبانلك
ايدر فرشته لر كوندرور حتى اذا جاء احدكم الموت بر محله دك كه بريكزه اولم كلدكده
توفته رسلنا فرشته لرمز انك روحنى قبض ايدرلر وهم لا يفرطون واول
قبض ايتمده انلر تقصير ايدوب تأخير ايتمزلر ثم ردوا الى الله مولاهم الحق صكره امورلرنه
متولى اولوب دوغرولغله حكم ايدن خدانك جزاسى سمتنه دوندرلمش اولورلر الا له
الحكم اكاه اولك كيم اول كونده فرمان كندو ذاتنه مخصوصدر وهو اسرع الحاسبين
وكندودر حساب ايدنلرك تيزركى قل من ينجيكم من ظلمات البر والبحر سويله كيمدر
بيابانك ودريانك قرانلقلرندن سيزى قورتارور تدعونه تضرعا وخفية اول
حالده كه كندوسنى اشكارا وگيزلو چاغروب ديرسز لئن انجانا من هذه لنكونن من الشاكرين
قسم اولسونكه اگر تكرى تعالى بيزى بو محنت وزحمتدن قورتاررسه البته بجانب نعمتى اوزره
شكر ايدنلردن اولورز قل الله ينجيكم منها سويله حق جل وعلا سيزى اول محنتلردن
قورتارور ومن كل كرب واندن اوزكه غمدن دخى ثم انتم تشركون صكره سيز
شرك ايتمكه رجوع ايدرسز قل هو القادر على ان يبعث عليكم عذابا من فوقكم سويله حق
تعالى در انك اوزره توانا اولان كه اوزكره بر اشكنجه بولليه اوستكوزدن نته كه
قوم نوح ولوط واصحاب فيل اوزره بولندى او من تحت ارجلكم يا ايا قلركوز آلتندن
نته كه فرعونى اغراق ايتدى وقارونى يره كيچوردى او يلبسكم شيعا يا سيزى
كروه كروه قلسه در هر بر كروه بر شيئه آرزو ايدركيم اوبر كروه انى ايستميه پس بونلرن
آتش فتنه شعله لنوب ويذيق بعضكم بأس بعض بر مقداركزه بر مقداركزك رنج
والمنى داددرن انظر كيف نصرف الايات بق نيجه ايات وعد و وعيد له دوندررز
يعنى گاه ترغيبى اشعار ايدن وگاه ترهيبى افاده ايدن كلامى ايراد ايدرز لعلهم
يفقهون تاكه خلق تأمل ايدوب بيله لر وكذب به قومك وعشيرتك يعنى
قريش عذابك وقوعنى تكذيب ايتديلر وهو الحق وحال بوكه انك واقع اولمسى
درستدر قل لست عليكم بوكيل سويله بن اوزركزه نگهبان دگلم كه انى تكذيب
ايتمكدن سيزى منع ايدهيم لكل نبأ مستقر هر بر خبره يعنى عذابك اخبارينه
بر معين وقت وار وسوف تعلمون ويقنده انى بيلورسيز واذا رأيت الذين

يخوضون في اياتنا وقچن كوردوكسن شول كمسه لرى كه اياتمزده يعنى قرآنك
شأننده استهزا وطعنله گفتگو ايدرلر فأعرض عنهم انلردن يوز چيور
حتى يخوضوا في حديث غيره بر وقته دك كه اندن اوزكه بر سوزه باشليه لر
واما ينسينك الشيطان واگر اعراض ايتمكى ابليس سكا اونتدورر فلا تقعد
بعد الذكرى مع القوم الظالمين پس خدانك ايتدوكى نهى خاطركه كلدكدن
صكره ستمكار اولان گروهله اوتورمه بو مقامده خطاب حضرت پيغمبره در لكن
مراد امتدر مرويدر كيم قچن بو ايت نازل اولدى اهل اسلام ديديلر اگر كفار
قرآن عظيم الشأنه هر استهزا ايتدوكده بيز قالقاز لازم كلور كه مسجد الحرامده
نه اوتوره لم ونه طواف ايده لم حق تعالى بو ايتى منزل ايدوب بيوردى وما على الذين
يتقون من حسابهم من شيء وپرهيزكار اولانلره اوزره ارباب خوضك ايتمدن
هيچ بر نسنه لازم كلمز ولكن ذكرى وليكن انلره پند ويرمك وسوزلرندن
كراهت كوسترمك اوزرلرنه لازمدر لعلهم يتقون شايد انلر حيا ايدوب
استهزا ايتمكدن اجتناب ايده لر وذر الذين اتخذوا دينهم لعبا ولهوا
ويوراق شول كمسه لرى كه دينلرين اويونجاق واكلنجه ايتديلر وغرتهم
الحيوة الدنيا وكندولرين بقى اولان صاغلق الدتدى وذكر به ان تبسل نفس
بما كسبت وقرآنله پند وير تاكه بر جان قزندوغى شيئ سببيله هلاكه تسليم
اولنميه ليس لها من دون الله ولى ولا شفيع اول حالده كه تكريدن
اوزكه اكا نه بر دوست ونه بر يادجى اوله كه عقابى كندوسندن مدافعه ايليه
وان تعدل كل عدل لا يؤخذ منها وعذابدن قورتلمق ايچون هر فدا ويجى شيئ
فدا ايدرسه كندوسندن الينماز اولئك الذين ابسلوا بما كسبوا اول گروه
شول كمسه لردركه قزندوقلرى بد اعمال سببيله عذابه تسليم اولنديلر لهم شراب
من حميم وعذاب اليم انلره دد قينمش صودن ايچمك ودردناك اشكنجه بما كانوا
يكفرون ايتدوكلرى كفر سببيله قل اندعوا من دون الله ما لا ينفعنا ولا
يضرنا سويله خدانك عبادتندن تجاوز ايدوب بر شيئه عبادت ايدرميوز
كه نه بيزه نفع ايده ونه بيزه ضرر ايده ونرد على اعقابنا بعد اذ هدينا الله
واوكچه لرمز اوزره دوندريلورز تكرى تعالى بيزه دوغرو يولى كوستردكدن
صكره يعنى نه تكرينك عبادتنى ترك ايدرز ونه دين اسلامدن دونرز

كالذی استهوته الشیاطین فی الارض شول كیمسه كبی كه جنات اشقیاسی كندوسنی
عمارتسیز صحراده كوتوردیلر حیران یولدن آزمش سرگردان اولدی وحالده
له اصحاب یدعونه الی الهدی ائتنا اول كیمسه یه یولداشلری آنی دوغرو یوله
دعوت ایدوب كندویه دیرلر بیزه كل معنای تشبیه بودركیم بر كیمسه كه والعیاذ
بالله مرتد اولور بر كیمسه یه بكزر كه كاربان اوته سندن كندوبی غولر قاپوب
خطرلو صحرایه كوتوره لر كاربان خلقی كه مؤمنلردر آنی دوغرو یوله شروع یولیدن
چیغوردلر وغولر آنی ضلالت صحراسنه چكرلر پس اكر یولداشلرنه دونر زمره لرینه
داخل اولوب قورتولور واكر انلره موافقت ایدوب كیدركن ورطه ده قرار ورزم اولور
قل ان هدی الله هو الهدی سویله تحقیقا تكرینك یول كوسترمسی كه اسلامدر
كندودر یول كوسترمك اوزكه سی دكل وامرنا لنسلم لرب العالمین دخی سویله
انكله امر اولندق كه خلقك پروردكارینه اطاعت ایده لم وان اقیموا الصلوة
دخی بیزه فرمان اولندی كه نمازی قیلاك واتقوه وانلری اهمال ایتمكدن تكریدن
خوف ایدك وهو الذی الیه تحشرون وكندودر اول پروردكار كه فرمانی سمتنه
جمع اولنورسیز وهو الذی خلق السموات والارض بالحق وكندودر اول قادر ذو
الجلال كه كوكلری و یری برتدی دوغرولق وحكمتله متصف اولدوغی حالده
ویوم یقول كن فیكون قوله الحق دخی اول كونی كه هر نسنه یه دیر وجوده كل در عقب
اول شیء وجوده كلور دوغرولغله متصف اولان سوزی اولملیدر وله الملك یوم
ینفخ فی الصور دخی تصرف مطلق كندویه در اول كونده كه صورده اوفورلور
عالم الغیب والشهادة پوشیده واشكاره اولان اشیای بیلیجی یعنی عالم ملك
وملكوتده اولان اشیای كندوسی بیلور وهو الحكیم الخبیر وكندودر ایشلدوكی ایشی
كما ینبغی ایشلیان مخفی اولان اشیایه دانا اولان واذ قال ابراهیم لابیه آزر
ومذكور قیل اول وقتی كه حضرت ابراهیم علیه السلام پدری آزره دیدی أتتخذ
اصناما آلهة آیا بتلری معبودلر ایدینورسن انی اریك وقومك فی ضلال مبین
تحقیقا بن سنی وعشیرتكی بر هویدا آزغونلقده كوردم وكذلك نری ابراهیم ملكوت
السموات والارض وشته كه انلرك آزغونلقلرینی ابراهیمه كوستردك كوكلر ویرك
عجائبن وبدایعنی كا كوسترورز ولیكون من الموقنین وتا كه ارباب یقیندن
اوله فلما جن علیه اللیل رای كوكبا پس قچن اوزرینه كیجه قرانلق اولدی

بر ییلدز كوردی یعنی حضرت ابراهیم بالغ اولمدن اول یا بلوغ وقتنده كوكلرك
عجائبن كندویه بوكونه كوسترهك كه زهره یا مشتری نام یلدزی كوركه حقیقة
الحاله واقعا اولدیغی ایچون قال هذا ربی دیدی آیا بنم ربم بودر فلما افل قال لا
احب الافلین پس اول وقت كه باتدی دیدی بن باتانلری سیومم پس نیجه انلره
قوللق ایدرم فلما رای القمر بازغا پس قچن آیی ابتدا طلوع ایتمش كوردی قال
هذا ربی دیدی پروردكارم بومیدر فلما افل پس غائب اولدوقده قال
لئن لم یهدنی ربی دیدی بی شبهه اكر پروردكارم بكا دوغرو یولی كوسترمز
لاكونن من القوم الضالین البته آزغون اولان كروهدن اولورم فلما رای
الشمس بازغة صكره كونشی افقدن چیقمش كوریجك قال هذا ربی دیدی
آیا پروردكارم بودر هذا اكبر جرمی و روشنلكده بو انلردن بیوكدر فلما
افلت پس قچن كه باتدی وكندویه علامات حدوث ومخلوقیتلری ظاهر اولدی
قال یا قوم انی بریء مما تشركون سویلدی ای بنم جماعتم علی التحقیق بن خدایه
اورتاق قیلدیغكوز اشیادن بیزارم انی وجهت وجهی للذی فطر السموات والارض
تحقیقا كه بن یوزمی كوكلری و یری عدمدن ایجاد ایدن خدا سمتنه متوجه قیلدم
حنیفا ادیان باطله دن دین حقه مائل اولدوغم حالده وما انا من المشركین وبن
شرك ایدنلردن دكلم وحاجه قومه وقبیله سی ایدوكی توحید خصوصنده كندو ایله
مباحثه ایتدیلر قال اتحاجونی فی الله حضرت ابراهیم انلره جواب ویروب
دیدی خدانك وحدانیتی خصوصنده بنمله مجادله ایدرمیسز وقد هدان وحال
بو كه خدا عز شانه بكا دوغرو یولی كوستردی ولا اخاف ما تشركون به وبر
وقتدم معبودلركوزدن قورقمم زیرا انلر بكا ضرر ایتمكه قادر دكلدرلر الا ان یشاء ربی
شیئا مكر اول وقت كه پروردكارم ایسته یه كه انلرك سمتندن بكا بر ضرر
اصابت ایده وسع ربی كل شیء علما خداوندمك دانشی هر نسنه یه احاطه
ایتدی افلا تتذكرون پس نیچون پند آلوب قادری عاجزدن تمییز ایتمزسیز
وكیف اخاف ما اشركتم دخی نیجه شریك قیلدیغكوز اشیادن قورقرم
ولا تخافون انكم اشركتم بالله وسز اندن قورقمزسز كیم علی التحقیق سز خدایه
اورتاق قیلدكوز ما لم ینزل به علیكم سلطانا شول شیء كه شریك اولدوغنه اوزركز
بر كتاب ایندرمدی فای الفریقین احق بالامن پس مشركلر وموحدلردن

قنغی گروه امین اولمغه سزاوارد‌ر پس بکا جواب ویرك ان کنتم تعلمون اگر بیلوردڭز
کیم قورقودن قنغی گروهه لازمدر الذین امنوا ولم یلبسوا ایمانهم بظلم شول
کیمسه‌لر که ایمانه کلوب ایمانلرین شرکله قارشدرمدیلر اولئك لهم الامن اول
گروه که ظلمله آلوده اولمدیلر دوزخده خلود ایتمکدن امین اولمق کندولره
مخصوصدر وهم مهتدون وکندولر دوغرو یوله بولمشلردر وتلك حجتنا
اتیناها ابراهیم دخی بو مذکور اولان استدلاللر بزم دلیل و برهانمزدر که
حضرت ابراهیمه اکا ارشاد ایلدك علی قومه محذوفه متعلقدر یعنی حضرت
ابراهیمه بو استدلالی ویردك تا که قومی اوزره احتجاج ایلیه نرفع درجات من نشاء
علم وحکمتده ایستدوکمز کیمسه‌نك پایه‌لرن قالدررز ان ربك حکیم علیم بی
شبهه کیم پروردکارك قوللرینك مرتبه‌سن بلند وپست قیلمده درست حکم
ایدیجیدر انلرك مستحق اولانی بیلیجیدر ووهبنا له اسحق ویعقوب دخی حضرت
ابراهیمه اسحق نام بر اوغول ویعقوب نام بر نبیره باغشلدق کلا هدینا انلر
هر برینه دوغرو یول کوستردك ونوحا هدینا من قبل وحضرت ابراهیم وجوده
کلمدن اول نوح پیغمبره دوغرو یولی کوستردك ومن ذریته داود وسلیمان وایوب ویوسف
وموسی وهرون دخی حضرت نوحك نسلندن بو مذکور اولان پیغمبرلری مهدی قیلدق
وکذلك نجزی المحسنین ونته که نوحه واولادنه کوزل مرتبه‌لر ویردك ایولره
دخی اکا کوره مرتبه‌لر احسان ایدرز وزکریا ویحیی وعیسی والیاس دخی اول
عزیزك نسلندن بو اعزه‌یه حقه ایلتشدرن طریق واضحی کوستردك کل من الصالحین
هر بری کونك کیمسه‌لرك زمره‌سندندر واسمعیل والیسع ویونس ولوطا دخی انلك
ذریتندن بو جلیل القدر اولانلری مقصد اعلایه ایصال ایدن سبیلی
کوستردك وکلا فضلنا علی العالمین وهر برینی نبوتله خلق اوزره تفضیل ایتدك
ومن اباٸهم وذریاتهم واخوانهم دخی بو پیغمبرلرك بعض پدرلرین وبعض
ذریتلرین وبر مقدار قرنداشلرین مهدی قیلدك واجتبیناهم واول پیغمبرلری
عالمدن انتخاب ایتدك وهدیناهم الی صراط مستقیم وانلری بر معتدل یوله ارشاد
ایتدك ذلك اول دین که پیغمبرلر انکله تدین ایتدیلر هدی الله یهدی به من یشاء من
عباده تنکریه منسوب اولان دیندر قوللرندن ایستدوکی کیمسه‌یی انکله حقه
ارشاد ایدر ولو اشرکوا لحبط عنهم ما کانوا یعملون و پیغمبرلر بو علو شانله خدایه اورتاق

قیلمسیدیلر

قیلمسیدیلر البته ایشلدوکلری اعمالك ثوابی کندولردن نابود اولوب باطل اولوردی
اولئك الذین اتیناهم الکتاب والحکم والنبوة اول گروه انبیا شول کیمسه‌لردر
که کندولره کتابی ومقتضای حقله امورك فصل ایتمسین وپیغمبرلکی ویردك
فان یکفر بها هؤلاء پس اگر کتاب وحکم ونبوته بو گروه یعنی قریش کفر ایدرلر
فقد وکلنا بها قوما لیسوا بها بکافرین بی شبهه کیم انلرك اداء حقوقنه بر گروه
مهیا قیلدق که انلر کافر اولمازلر وانلر مذکور اولان انبیا واتباعلریدر اولئك
الذین هدی الله فبهدیهم اقتده اول گروه شول کیمسه‌لردر که تنکری کندولره
دوغرو یول کوستردی پس انلرك هدایتنه تابع اول یعنی توحید واصول دینده
انلره موافق اول قل لا اسألکم علیه اجرا سویله احکامی تبلیغ ایتمك اوزره سیزدن
اجرت طلب ایتمم ان هو الا ذکری للعالمین احکامی تبلیغ ایتمك بر شی دکلدر الا خلقه
بر پند ونصیحت وما قدروا الله حق قدره دخی یهود طاٸفه‌سی خدانك ذاتنه
درست لاٸق اولان تعظیمی اثبات ایتمدیلر اذ قالوا ما انزل الله علی بشر من شیء
قچن دیدیلر حق تعالی انسان مقوله‌سی اوزره هیچ بر نسنه ایندرمدی قل من انزل
الکتاب الذی جاء به موسی سویله کیم ایندردی شول کتابی که حضرت موسی انی
کتوردی نورا وهدی للناس خلقه ایشق ویول کوسترجك اولدوغی حالده تجعلونه
قراطیس تبدونها اول کتابی طومار وصحیفه‌لر قیلدیکز که انلری آشکارا ایدرسز
وتخفون کثیرا واندن چوق شی کیزلرسز یعنی توراتدن خواهشکزه موافق اولان
کلامی صحیفه‌لرده یازوب خلقه آشکارا ایدرسز وطبعکزه موافق اولمیانی صاقلرسز
وعلمتم ما لم تعلموا انتم ولا اباؤکم دخی محمد المصطفانك لسانی اوزره اوکرنمش
قیلندکز اول شیء که نه سز ونه پدرلرکز انی بیلوردی یعنی قرآن عظیم الشان توراتده
اولمیان نسنه‌یی سیزه بیلدردی وانده مشکل اولان اشیایی بیان ایتدی قل الله
سویله یا محمد جواب بودر که موسی کتوردوکی کتابی تنکری تعالی ایندردی ثم ذرهم
فی خوضهم یلعبون صکره کندولرین بوراق اباطیل وخرافاتلرنده اوینارلر وهذا
کتاب وبو بر کتابدر که انزلناه کندوئی ایندردك مبارك چوق نفعلو
وفاٸده‌لو مصدق الذی بین یدیه ایلروسنده اولانی یعنی ساٸر کتب سماویه‌یی تصدیق
ایدیجی ولتنذر ام القری واول کتابی ایندردك تا که مکه خلقنی انکله قورقده‌سن
ومن حولها ومکه چوره‌سنده اولانلری دخی یعنی مغرب ومشرق خلقنی والذین

يؤمنون بالآخرة واو بر جهانك وجودنه تصديق ايدنلر يؤمنون به بو كتابك حق اولدوغنه
تصديق كتوررلر وهم على صلوتهم يحافظون وانلر نمازلرى اوزره محافظه ايدرلر زيرا
نماز ايمانك نشانه سى ودينك ديركيدر ومن اظلم ممن افترى على الله كذبا دخى كيمدر
زياده ستم صاحبى شول كيمسه دن كه تنكرى تعالى اوزره يلان نسبت ايلدى او قال اوحى الى
ولم يوح اليه شئ يا سويلدى بكا وحى اولندى وحال بو كه كنديه بر نسنه
وحى اولنمدى يعنى ادعا ايدركه تنكريدن فرشته كنديه خبر كتوردى ونفسنى الامرده
اويله اولميه بو آيتك سبب نزولى بو ايديكه ديوان نبوتك كاتبى عبد الله بن سعده
حضرت فرمان ايتديكه ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طين آيتن يازه عبد الله
انك يازمسنه شروع ايلدى فحى ثم انشاناه خلقا آخر محلنه واصل اولدى انسانك
خلقتنده واقع اولان اطوار مختلفه دن تعجب ايدوب لسانى اوزره جارى اولدى
فتبارك الله احسن الخالقين حضرت اكا ديدى بو كلماتى دخى يازكه آيت بو كونه نازل اولدى
عبد الله بوندن شك ايدوب ديدى محمد بو سوزده صادق ايسه بنم اوزريمه دخى
وحى نازل اولدى واكر كاذب ايسه بن دخى انك كبى سويلمش اولدم ومن قال سانزل
مثل ما انزل الله دخى كيمدر اظلم شول كيمسه دن كه سويليدى يقيندر تنكرى
ايندردكى شى كبى ايندرم نته كه بعض اهل شرك ديردى ايستسيدك كلام مجيد
كبى سوز سويلردك ولو ترى اذ الظالمون فى غمرات الموت واكر كورسيدك
اول دمكه ستمكارلره اولمك شدتلرنده اولورلر والملائكة باسطوا ايديهم
وار واحلرين قبض ايتمك ايچون عذابك فرشته لرى اللرين اچمشلر اخرجوا انفسكم
تعنيفا ايچون انلره ديرلر جانلركزى ابدانكزدن چيقارك اليوم تجزون عذاب الهون
بو كون خوار ايدجى شكنجه ايله مكافات اولنورسز بما كنتم تقولون على الله غير الحق
اول سببله كه تنكرى تعالى اوزره درست اولميان نسنه يى اطلاق ايدردكوز
وكنتم عن اياته تستكبرون ونشانلرنك اتباعندن سرافرازلك ايدوب تعظيم
ايتمزدكوز ولقد جئتمونا فرادى وبى شبهه كيم حساب ايچون طوقره اموال واولاددن
مجرد اولدوغكز حالده كلدكوز كما خلقناكم اول مرة نته كه اول كز يعنى انا قارننده
سزى ياراتدق وتركتم ما خولناكم وراء ظهوركم وسزه احسان ايتدوكمز اشيايى
يوراقدكوز ارقه لركوزده اكسه سنده كه ايچندن هيچ بر نسنه صدقه ايدوب
ايلرو كوندرمدكوز وما نرى معكم شفعاءكم وديلكيجيلركزى سزكله كورمزوز

الذين زعمتم انهم فيكم شركاء شول ديلكيجيلركه ديو بيتكوزده انلر اورتاق اولدوقلرين
كمان ايدردكوز يعنى ديو بيتده واستحقاق عبادتده انلرى خدايه اورتاق كمان ايدردكوز
لقد تقطع بينكم خدايه قسم اولسون كه ارالركوزده كسلمك واقع اولدى
وضل عنكم ما كنتم تزعمون وسيزدن ضائع اولدى شول نسنه لركه شفيع
اولدوقلرين كمان ايدردكوز ان الله فالق الحب والنوى تحقيقا كيم ايزد جل جلاله
دانه يى وچكردكى يارپجيدر تاكه نباتات واغاجلر انلردن بيدا اوله يخرج الحى من الميت
صاغى اولمشدن چيقارور يعنى نشو ونما ايله حيات صاحبى اولان نباتاتى وحيوانى
نشو ونماسز اولان چكردكدن ونطفه دن ايجاد ايدر ومخرج الميت من الحى واولمشى
دريدن چيقاريجيدر يعنى دانه يى ونطفه يى نباتات وحيواناتدن حاصل
قيلدى ذلكم الله اول احيا ايدوجى واماته ايدوجى ايزد ذو الجلالدر فانى تؤفكون
پس نيچون عبادتندن يوز چويروب غير كيمسنه يى معبود ايدنورسز فالق
الاصباح كندوسى كيجه قرانغلغندن صبحى ايلدر وجعل الليل سكنا دخى كيجه يى
خلق ايچون آرامكاه قيلدى والشمس والقمر حسبانا وكونشى واى صايق نشانلرى
قيلدى يعنى انلرك ادوار مختلفه اوزره متحرك قيلدى تاكه شهور وسنين انلرله
محسوب اوله ذلك تقدير العزيز اول وجه معلوم اوزره انلره حركت ويرمك
هر نسنه اوزره غالب اولان پادشاهك تقديريدر العليم كيفيت تدبيرى درست
بيلن وهو الذى جعل لكم النجوم واودر اول پروردكار كه سزه ايچون يلدزلرى يراتدى
لتهتدوا بها فى ظلمات البر والبحر تاكه انلرله بيابان ودريانك قرانغلقلرنده
دوغرو يولى بوله سز قد فصلنا الايات لقوم يعلمون بى شبهه كيم نشانلرى
روشن وبرهان قيلدق بر كروهه كه دانش صاحبلريدر زيرا انلرله اول كروه
منتفع اولورلر وهو الذى انشاكم من نفس واحدة وكندودر اول خداى متعال
كه سزى بر جاندن ايجاد ايتدى فمستقر ومستودع پس سزه بر
قرارگاه وار انك ايچنده بر مكان وديعت وار قد فصلنا الايات بى شك كيم
وحدانيتك دلائلنى بيان ايتدك لقوم يفقهون بر كروهه كه تفكر ايدوب
اكلرلر وهو الذى انزل من السماء ماء واودر اول قادر مختار كه كوك جهتندن
صو ايندردى فاخرجنا به نبات كل شئ پس انكله هر صنفك نباتنى چيقاردق
بو معنايى مجمل ذكر ايلدى بعده انى تفصيل ايدوب بيوردى فاخرجنا منه خضرا

پس اول بناتدن بر باشل نسنه چیقردك نخرج منه اندن چیقرورز حبًا متراكبًا
قات قات اولمش دانه یعنی بغدای خوشه سی ومن النخل دخی خرما اغجندن
برخرما چیقردك كه من طلعها قنوان دانیة شكوفه سندن بری بیونه یقین
صالقوملر وجنات من اعناب دخی انكله چیقردك اوزمدن باغلر والزیتون
والرمان وزیتون وانار دخی انكله چیقردك مشتبها وغیر متشابه اول
حالده كیم اول میوه نك بر مقداری بیری بیرنه بكزر و بر مقداری بیری بیرنه
بكزمز انظروا الی ثمره اذا اثمر هر اغجك میوه سنه بقك قچن میوه سن اخراج
ایدر نیجه اوفاق اخراج ایدر كه قابل انتفاع دكلدر وینعه و پشمسنه بقك نیجه
منفعتلو وخوش مزه واری اولور ان فی ذلكم لایات لقوم یؤمنون تحقیقا كه
بو مذكور اولان اشیاده قادر حكیمك وحدانیتی اوزره دلیللر وار بر گروهه كه
ایمان كتورورلر وجعلوا لله شركاء الجن و بو آشكارا دلیللردن صكره خدایه
شیاطینی اورتاق قیلدیلر وانلر مجوس طائفه سیدر كه دیدیلر شیطان مقوله سی
تنكریه اورتاقدر بو جهتله كه خیر قسمنی تنكری ایجاد ایدر واكا یزدان دیرلردی
وشر قسمنی شیطان واكا اهرمن اطلاق ایدرلردی وخلقهم وحال بوكه حق جل
وعلا كندولرین یراتدی یعنی بیلمشلر ایكن كیم حق تعالی كندولرین ایجاد ایتدك
اجنه یی كندویه اورتاق قیلدیلر وخرقوا له بنین وبنات وكندویه اوغوللر
وقیزلر نسبت ایدوب افترا ایتدیلر كه یهود ونصاری دیدیلر عزیر و مسیح
تنكرینك اوغلاریدر و عرب دیدیلر ملائكه تنكرینك قیزلریدر بغیر علم
حقیقة الحاله بیلكیلری یوق ایكن سبحانه وتعالی عما یصفون وصف ایتدوكلری
اشیادن خدا عز وجل منزه اولوب یوجه لندی بدیع السموات والارض كوكلر
و یری ابتدا ایجاد ایدن كندودر انی یكون له ولد نیجه اكا اوشاق اولور
ولم تكن له صاحبة وحال بوكه اكا قاری یوق ایدی كه اندن كندویه اوشاق
حاصل اوله وخلق كل شیء وهر نسنه یی كندوسی یراتدی ولاشك خالق
اولانه مخلوق متشابه اولماز كه اكا اوغول اوله وهو بكل شیء علیم وكندودر
هر نسنه نك حقیقتنه دانا وهیچ بر كیمسه علمدن بو مرتبه یه نائل اولمدی
پس اكا بر مثل بولنماز و بر كیمسه نك كه مثل و مانندی اولمیه اكا اوغول وصاحبه
اولمسی محالدر ذلكم الله ربكم اول صفاتله موصوف اولان خدا پروردكاركوزدر

لا اله الا هو اندن اوزكه بر معبود یوقدر خالق كل شیء هر نسنه یی
ایجاد ایدن كندودر فاعبدوه پس اكا عبادت ایدك وهو علی كل شیء وكیل
وكندوسی هر نسنه اوزره نكهبان و مستولیدر لا تدركه الابصار كوزلر اكا احاطه
ایتمز وهو یدرك الابصار وانك علمی كوزلره احاطه ایدر وهو اللطیف الخبیر وكندودر
دقائق اموره مطلع اولان علمی احاطه ایتدوكی شیئه كیمسه احاطه ایتمیان
قد جاءكم بصائر من ربكم تحقیقا پروردكاردن سیزه آشكارا دلیللر كلدی
فمن ابصر پس هر كیم حقی كوروب اكا ایمان كتوردی فلنفسه كندو جانیچون انی
كورمش اولدی زیرا انك نفعی كندویه دوكنور ومن عمی فعلیها وهر كیم حقی
كورمكدن كور اولوب كمراه اولدی انك وبالی اوزرنه اولور وما انا علیكم بحفیظ
وبن اوزركزه نكهبان دكلم بو كلام حضرت پیغمبرك لسانی اوزره ایراد اولندی یعنی
پیغمبر خلق اوزره نكهبان كوندرلمدی كه انلرك اعمالنه محافظه ایدوب مكافاتلرین
ایده زیرا بو حال خدای ذو الجلاله مخصوصدر انجق مخصوصدر پیغمبر اولان وجود
شریف خلقی انذار ایتمك ایچون ارسال اولندی وكذلك نصرف الایات وبنه
كه كچمش ایتلری تصریف ایدرك ایات قرآنیه یی خوفدن رجایه و وعددن وعیده
تبدیل ایدرز ولیقولوا درست و بو تصریفی ایتدك تا كه كفار دیه لر محمد اهل
كتابدن بونی درس الدی ولنبینه لقوم یعلمون وتا كه قرآنی آشكارا قیلارز
بر گروهه كه بیلورلر زیرا انجق منتفع اولان انلردر اتبع ما اوحی الیك من ربك
سكا پروردكاردن وحی اولنان شیئه اویوب اوات لا اله الا هو اندن غیری
عبادته مستحق بر معبود یوقدر واعرض عن المشركین و تنكریه اورتاق قیلانلردن
یوز چیور سوزلرینه التفات ایتمه ولو شاء الله ما اشركوا واگر جل جلاله
ایستسیدی كفار شرك ایتمزلردی وما جعلناك علیهم حفیظا وسنی اوزرلرینه
نكهبان قیلمدق وما انت علیهم بوكیل وسن اوزرلرینه وكیل دكلسن یعنی انلرك
ایشی سكا اصمرلنمشدر مرویدر كیم اهل اسلام كفارك بتلرینه طعن ایدرلردی
كفار انلره دیدیلر بزم معبودلرمزه طعن ایتمكدن واز كچه سز یوقسه معبودكزی
هجو ایدرز حق تعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی ولا تسبوا الذین یدعون من دون
الله واهل شركك خدادن اوزكه عبادت ایتدوكلری اشیایی بد اوصافله ذكر
ایتمك فیسبوا الله عدوا بغیر علم كه حقدن باطله تجاوز ایدوب بیلمكسزین

اولدوقلری حالده خدای ذو الجلالی ناسزا اوصاف ایله ذکر ایدرلر یعنی کفرهنك
بتلرینی سوکمکلکوز سیزك معبودکزك سوکلمسنه سبب اولور پس اندن احتراز
ایدك تاکه انلر احتراز ایدهلر بو آیت کریمهدن فهم اولنور که نیجه طاعتك ایشلمسندن
بر معصیت پیدا اولورکه اول طاعتك ثوابندن بونك کناهی ارتقدر طاعتك
ترك اولنمسی لازمدر كذلك نته که کفارك نظرینه عمللرینی مستحسن قیلدق زينا
لكل امة عملهم هر بر گروهه کندو ایشلرینی مستحسن قیلدق ثم الى ربهم مرجعهم
صکره پروردکارلری طرفنه دردونمکلری فينبئهم بما كانوا يعملون پس حساب
وجزا ایله ایشلدوکلری ایشدن کندولرینی آگاه قیلور واقسموا بالله جهد ايمانهم
وایزد ذو الجلاله قسم ایتدیلر قسملرینك اشدی که لئن جاءتهم آية اگر ایستدوکلری
معجزهلردن بر معجزه کندولره کلور ليؤمنن بها البته اکا ایمان کتورورلر قل
انما الايات عند الله سویله بوندن اوزگه بر نسنه یوقدر که نبوتك نشانلری
خدانك قتندهدر بنم الیمده دکل که ایستدوککوز معجزهیی سیزه کتورهیم وما
يشعركم وسیزه ای مؤمنلر نه بیلدوردکیم انها اذا جاءت لا يؤمنون شاید ایستدوکلری
معجزه کندولره کلدکده ایمانه کلمزلر ونقلب افئدتهم وابصارهم دخی سیزه
نه بیلدوردکه اول محلده کوکللرین حقی فهم ایتمکدن وکوزلرین انی کورمکدن
دوندررز كما لم يؤمنوا به اول مرة نته که ایاتدن منزل اولان شیئه تصدیق ایتمدیلر
ایلك کز ونذرهم في طغيانهم يعمهون وکندولرینی کمراهلکلرنده سرکشته وحیران
اولدوقلری حالده بوراقورز ولو اننا نزلنا اليهم الملائكة وبی شبهه بیز انلره فرشتهلری
ایندرسیدك نته که ایمانه دعوت اولندقلرنده دیرلردی اوزریمزه ملائکه
ایندرسیدی ایمانه کلوردك وكلمهم الموتى وکندولرله اولمشلر سویلشسیدی
نته که اقتراح ایدوب دیرلردی کچمش پدرلرمزی بیزه کتورك وحشرنا عليهم
كل شيء قبلا وهر نسنهیی اوزلرینه کروه کروه جمع ایتسیدك تاکه خدانك
وحدانیتنه وپیغمبرك رسالتنه شهادت ایدهلر ما كانوا ليؤمنوا اولمازدی که
ایمانه کلهلر الا ان يشاء الله مگر تنکری تعالی ایمانلرینی ایستیه یعنی هیچ بر حالده
انلردن ایمان صادر اولمازدی الا اول حالده که حق تعالی ایمانه کلملرین مراد ایده
ولكن اكثرهم يجهلون ولیکن کفارك چوغی بیلمزلر که هر آیت کندولره
کلسه ایمانه کلمزلر وكذلك جعلنا لكل نبي عدوا ونته که سکا یا محمد دشمنلر

قیلدق هر پیغمبره دشمن قیلدق شياطين الانس والجن بو ایکی نوعك کردنکش
وعاصیلری يوحي بعضهم الى بعض بیری بیرینه وسوسه ایدوب خبر صالور
زخرف القول سوزك باطل ومموهنی غرورا الدتمق ایچون ولو شاء ربك
ما فعلوه واگر پروردکارك انلرین ایستسیدی انی ایشلمزلردی یعنی پیغمبرلرك
دشمنلکن وباطل اولان سوزلرك صالمسین ایتمزلردی فذرهم وما يفترون
پس کندولرین دوزدوکلری یلانله بوراق ولتصغى اليه افئدة الذين لا يؤمنون بالاخرة
غرورا اوزره معطوفدر یعنی شیاطین انس وجن بیری برینه مموه سوز القا ایدر تاکه
روز جزایه ایمان کتورمیان کمسنهلرك کوکللری اکا میل ایده وليرضوه وتاکه
کندو جانلرینه پسند ایدهلر وليقترفوا ما هم مقترفون وتاکه کناهدن قازنهلر اول
شیئه که کندولر انی پیدا ایدیجیلردر افغير الله ابتغي حكما پس کفاره سویله
یا محمد خدادن اوزگه می بر حکم ایدیجی طلب ایدهیم یعنی اللهدن غیری حکم ایتمکه بر
کیمسه طلب ایتمم زیرا حاکم عادل کندودر وهو الذي انزل اليكم الكتاب وحال بوکه
کندودر سیزه کتابی ایندرن مفصلا حق وباطل ایچنده بر مبین که اشتباهی
قبول ایتمز والذين اتيناهم الكتاب يعلمون انه منزل من ربك وشول کیمسهلر که کتابی
کندولره ویردك بیلورلرکیم علی التحقیق قرآن عظیم الشان وعز ولطفله پروردکاردن
ایندرلمشدر فلا تكونن من الممترين پس شك ایدنلردن اولمه خطاب حضرتهدر
ولیکن مقصود امتدر وتمت كلمة ربك دخی پروردکارك سوزی غایته
یتشدی صدقا اخبار ومواعیدده صدق اولمق ایچون وعدلا واحکام
واقضیهده عدل اولمق ایچون لا مبدل لكلماته انك سوزلرینی بر فرد تبدیل
ایدیجی یوقدر وهو السميع العليم وکندودر هر کسك سوزین ایشدن اسرارلرینه
مطلع اولان وان تطع اكثر من في الارض واگر یر یوزنده اولانلرك چوغنه
منقاد اولورسن يضلوك عن سبيل الله سنی خدانك یولندن کمراه ایدرلر
ان يتبعون الا الظن که اندن غیری بر شیئه پیروك ایتمزلر وان هم الا يخرصون
وانلر بر شیئه دکل الا که تنکری تعالی اوزرینه یلان دیرلر ان ربك هو اعلم
تحقیقا کیم پروردکارك کندوسی هر کسدن داناتردر من يضل عن سبيله
بیلور شول کیمسهیی که یولندن آزه وهو اعلم بالمهتدين ودوغری یولی
بولانلره کندوسی اعلمدر فكلوا مما ذكر اسم الله عليه پس ییك شول نسنهدن

بالحق

که ذبح محلنده تنکرینک آدی اوزرنه یاد اولندی ان کنتم بایاته مومنین اکر
خدانک سوزلرنه ایمان کتوردیجیلردکوز وما لکم الا تاکلوا مما ذکر اسم الله علیه
دخی سیزه نه اولدی که ذبح محلنده اوندنه خدانک نامی ذکرا ولنان شیئدن یمیه سیز
وقد فصل لکم ما حرم علیکم وحال بوکه سیزکچون بیان اولندی شول شیئ که
اوزرکزه محرم قیلدی الا ما اضطررتم الیه الا محرمادن شول نسنه که ضرورت
وقتنده اکا محتاج اولدکوز وان کثیرا لیضلون باهوائهم وتحقیقا چوق کیمسه لر
ارزولریله خلقی کمراه ایدرلر بغیر علم بلکیسیزلکله یعنی حلالی تحریم ایتمه وحرامی
تحلیل ایتمه بردلیل ومجتلری یوقدر ایجق خواهشلریله انلری حرام ایدوب خلقی
کمراه ایدرلر ان ربک هو اعلم بالمعتدین تحقیقا کیم پروردکارک کندوسی هر کیمسه دن
داناترددر حقدن باطله تجاوز ایدنلره وذروا ظاهر الاثم وباطنه وکناهک
اشکاراسنی وکیزلی سنی ترک ایدک ان الذین یکسبون الاثم بی شبهه کیم کناهی
قزنانلر سیجزون بما کانوا یقترفون یقنده قزندوقلری نسنه ایله مکافات
اولنورلر ولا تاکلوا مما لم یذکر اسم الله علیه ویمک شول بوغازلنمشدن که بوغازلندوقده
خدانک اسمی عمدا اوزرنه ذکر اولنمدی وانه لفسق وتحقیقا انک یلمسی طاعتک
حدندن چیقمقدر وان الشیاطین لیوحون الی اولیائهم وبی شبهه کیم شیطانلر کفاردن
اولان دوستلرینه وسوسه ایدرلر لیجادلوکم تاکه دوستلری سزکله مباحثه
ایدرلر بو طریقله که سز اولدوردکوز شیئی یرسیز وتنکری تعالی اولدردکی شیئی
یمزسیز وان اطعتموهم واکر سیز ای اهل ایمان حرامک استحلالنده کفاره
انقیاد اولورسیز انکم لمشرکون بلا شبهه سیز اهل شرک اولورسیز قرویدکیم
حضرت حمزه اسلامه کلمدن اول برکون شکاره کتمشدی غیبتنده ابوجهل شقی
سرور کائناته بربی ادبانه حرکت ایتدی حضرت حمزه شکاردن دوندکده انک
نامعقول حرکتنی کندویه نقل ایتدیلر حدایت ازلیه وعرق حمیه جوشه کلوب
الندکی کمانله ابوجهلک باشنه بر قچ اوردی بعده کلوب حضرتدن
کلمهٔ شهادتی تلقن ایتدی حق جل وعلا ایکسینک حقنده بوآیتی منزل قیلوب بیوردی
اومن کان میتا فاحییناه دخی آیا شول کیمسه که کفر سببیله اولمش ایدی
پس انی بیز دیرلدن قیلدق وجعلنا له نورا یمشی به فی الناس واکا بر اشیغ قیلدق
که انکله خلق اراسنده یورور کمن مثله فی الظلمات شول کیمسه کیبیدرکیم

صفتی

صفتی بوکه قرنلقلرده قلمشدر لیس بخارج منها انلردن برحالده چیقیجی دکلدر
کذلک نته که اهل ایمان اچون عمللری اراسته قیلندی زین للکافرین ما کانوا
یعملون اهل کفر اولانلره ایشلدوکلری شیئ بزنمش قیلندی وکذلک جعلنا فی کل
قریة اکابر مجرمیها ونته که مکه ده کنهکارلرین اکابر قیلدق هر کویکده کنهکارلرین
اکابر قیلدق لیمکروا فیها تاکه اول موضعده مکر وحیله ایدرلرنته که روساء اهل
مکه هر یول باشنده آدملر قومشلردی که طشره دن کلانلره دیدلر پیغمبرلکی دعوی
ایدن محمد ساحر وشاعردر واذبس که اکابر مقوله سی خلقی توابع ایتمکه وکندولرینی
ازدرمغه اونکه لردن توانا درلر بو ایشله مخصوص قیلندیلر وما یمکرون الا
بانفسهم ومکر وحیله ایتمزلر الا کندوجانلرینه زیرا انک وبالی انلره عائد اولور
وما یشعرون دخی بیلمزلر که مکرک شأمتی کندونفسلرینه دونر منقولدر که
ابوجهل واتباعی دیرلردی بنی عبد منافک هر شرفلری که وار بیزم دخی اکا کوره
شرفمز وار شمدی یلکده بنی عبد منافده بر پیغمبر ظاهر اولدیکه اکا وحی کلور ارامزده
بوکونه بر کیمسه پیدا اولمینجه راضی اولمزوز حق تعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی
واذا جاءتهم آیة دخی قچن کفار قریشه قراندن بر آیت کلور قالوا لن نؤمن حتی
نؤتی مثل ما اوتی رسل الله دیرلر ایمان هرکز کلمزوز خدانک پیغمبرلری ویرلدوکی شیئ
کیبی بیزه ویرلمینجه الله اعلم حیث یجعل رسالته ایزد جل جلاله یخشی بیلورقنغی
یرده رساله سنی قیلادر سیصیب الذین اجرموا صغار عند الله بی شبهه کیم
کنهکار اولانلره برخوارلک ذکر خدانک قتنده وعذاب شدید وبرقتی اشکنجه دکی
بما کانوا یمکرون مومنلرک حقنده ایتدوکلری مکر وحیله سببیله فمن یرد الله
ان یهدیه پس هر کیمسه که تنکری تعالی ایسترکیم اکا طریق حقی بلدره یشرح صدره
للاسلام سینه سن اسلامک قبولیچون کشاده قیلادر ومن یرد ان یضله وهر
کیمسه که ایستر انی کمراه ایده یجعل صدره ضیقا حرجا انک سینه سن قتی دار
قیلار که حقی قبول ایتمکدن ممتنع اولور کانما یصعد فی السماء کویا که کوک سمتنه
چیقیور یعنی حقی قبول ایتمکدن اودکلو قچر که کویا کوک سمتنه چیقمق ایستر بو کلام
قچمقک نهایتندن کنایتدر کذلک نته که کافر مقوله سنک سینه سن تنک قیلدی
یجعل الله الرجس علی الذین لا یؤمنون تنکری تعالی ایمانه کلمیانلره اوزرنه عذابی قیلادر
وهذا صراط ربک وبو یعنی دین اسلام پروردکارک یولیدر مستقیما دوغرو

ایجنده اصلا اکرلك یوقدر قد فصلنا الایات تحقیقا که قرآن عظیم الشانك ایاتنی
بیان ایتدك لقوم یذکرون برگروه ایچون که نصیحتی قبول ایدرلر لهم دار السلام
سلامتك محلی یعنی بهشت جاودان نصیحت پذیر اولانلره در عند ربهم
پروردکارلری قتنده وهو ولیهم وکندودر دنیاده ناصرلری وعقباده
امورلرینه متولی بما کانوا یعملون ایتدوکلری اعمال سببیله ویوم یحشرهم جمیعا
وحق تعالی سویلر اول کونده که انسی وجنی توپیلر یا معشر الجن قد استکثرتم من الانس
ای شیطانلرك کروهی ادمیلردن چوق کیمسه لری اغوا ایدوب توابع ایدندکوز وقال
اولیاؤهم من الانس وادمیلردن شیطانلرك دوستلری دیدیلر ربنا استمتع
بعضنا ببعض ای پروردکارمز بزم بعضمزدن منتفع اولدی یعنی شیاطین
انسدن وانس شیاطیندن بهره یاب اولدیلر بو معنا ایله که شیاطین ادمیلری
افعال قبیحه اوزرینه دلالت ایتدیلر وانس انلرك دلالتنی قبول ایدوب انلره مرتکب
اولدیلر وبلغنا اجلنا الذی اجلت لنا دخی یتدیلر معین وقتمزه یتشدك شول
وقت که سن انی بزه تعیین ایتدك یعنی قبوردن مبعوث اولدق قال النار مثویکم
سؤال مقدره جوابدر یعنی کویا بری صوردیکه دیدوکلری سوزدن صکره حق تعالی
کندولره نه بیوردی جواب ویردی که کندولره بیوردی اتش قرارکاهکوزدر
خالدین فیها جمیع اوقاتده اقامتی ایچنده تقدیر ایتدکوز حالده الا ما شاء الله
الا اول وقت که تنکری تعالی ایستر که سیزی اتشدن زمهریره نقل ایدر
ان ربك حکیم علیم تحقیقا کیم پروردکارك انسی وجنه ایتدوکی ایشده
اصابت ایدیجیدر احوال واعماللرینی داناندر وکذلك ونته که جنیانك اضلالنده
متمکن قیلدق نولی بعض الظالمین بعضا انسدن ظالم اولانلرك برمقدارینی
برمقداره مسلط قیلارز بما کانوا یکسبون معاصیدن قزندوقلری شئ سببیله
یا معشر الجن والانس ای دیولرك وادمیلرك کروهی الم یاتکم رسل منکم
سیزدن پیغمبرلر سیزه کلمدیلرمی که یقصون علیکم ایاتی اوزرکزه کلام مجیدمك
ایاتنی اوقورلر وینذرونکم لقاء یومکم هذا وسیزی قورقیدرلر بو کونکزك
کورمسندن بیلمك کرك کیم اصح اقوال اوزره رسل فقط انسی مقوله سندن
اولورلر وبو مقامده اجنه انسله مخاطب اولدوقلرندن اوزری رسالت ایکیلرینه
نسبت اولندی قالوا شهدنا علی انفسنا جوابنده دیدیلر جانلومز اوزرینه کواهلك

ایدرز یعنی ایتدوکلری کفره اقرار ایدوب عذابه مستحق اولدوقلرینه معترف اولدیلر
وغرتهم الحیوة الدنیا وفریبا اولان صاغلق کندولرینی الدتدی وشهدوا
علی انفسهم انهم کانوا کافرین وجانلری اوزرینه طانقلق ایتدیلر که کندولر
ایمانسیز ایدیلر ذلك رسلك کلمسی ان لم یکن ربك مهلك القری بظلم اول
جهتدندر که پروردکارك کویلرك خلقنی ظلملری سببیله نابود قیلیجی دکلدر واهلها
غافلون وحال بوکه کندولر بیخبردرلر یعنی حق تعالی انك عادتی بویله جاری اولمدی
که برکوی خلقنه پیغمبر کوندرمدن اول کندولر غفلتده ایکن کندولرینی اهلاك ایدر
لیکن انلره اول بر پیغمبر کوندرر صکره کفرلری اوزرینه اصرار ایدوب ایمانه کلمزلرسه
کندولرینی نابود ایدر ولکل درجات مما عملوا دخی مکلفلردن هر بر فرده
ایتدوکلری عمل جهتندن پایه لر وار وما ربك بغافل عما یعملون وپروردکارك
ایشلدوکلری ایشدن غافل دکلدر وربك الغنی ذو الرحمة وخلقك عبادتندن
بی نیاز اولان خداوندك مرحمت ایله سیدر ان یشا یذهبکم ویستخلف من بعدکم
ما یشاء ایسترسه سیزی ای عاصیلر کیدروب سیزدن صکره خلقدن ایستدوکی کیمسنه لری
یرکزه قویر کما انشاکم من ذریة قوم اخرین نته که سیزی بر بشقه کروهك
نسلندن ایجاد ایتدی انما توعدون لات تحقیقا کیم حشر ونشردن وعد اولندیغکوز
شئ البته کلجکدر وما انتم بمعجزین وسیز عزیز ذو الانتقامی تعجیز ایدیجی دکلسز
قل یا قوم اعملوا علی مکانتکم سویله یا محمد ای بنم عشیرتم استطاعت وتمکنکوزك
غایت ونهایتی اوزره ایشلك بو امر تهدید ایچوندر وحاصل معنی بو که کفر وعداوتکوز
اوزره ثابت اولك که انی عامل علی التحقیق بن اسلام اوزره صبر وثباتدن
مامور اولدوغم نسنه یی ایشلیجی یم فسوف تعلمون من تکون له عاقبة الدار که یقینده
بیلورسیز کیمدرکه کندویه بو جهانك کوزل نتیجه سی اولور انه لا یفلح الظالمون
تحقیقا شاندر که ستمکار اولانلر قورتلمزلر کتوردیلر که عرب مشرکلرینك دابی
بویله ایدی که اکینلرندن ودوارلرندن بر حصه تنکری تعالی وتقدسه وبر حصه بتلرینه
تعیین ایدرلردی تنکری تعالی یه تعیین ایتدوکلری حصه یی فقرایه وقوناقلره صرف
ایدرلردی وبتلرینه معین قیلدوقلری حصه یی فقرایه وقوناقلره صرف انلرك خادملرینه
نفقه قیلرلردی پس اول وقت که خدایه معین اولان حصه ایو کلوردی بتلرینك
حصه سیله انی دکشدرلردی واکر بتلرینك حصه سی بختی کلوردی انکره زیاده

مجتنبلر ایچون حالی اوزره قورلردی حق سبحانه وتعالی بو احواللرندن خبر ایدوب بیوردی
وجعلوا لله مما ذرأ من الحرث والانعام نصيبا وایزد ذو الجلاله یرتدوغی اشیادن
که اکین وه وارلردر بر بهره قیلدیلر فقالوا هذا لله بزعمهم پس باطل کمانلریله
دیدیلر بو نصیب تنکریه درر وهذا لشركائنا وبو نصیب اورتاقلریمزه درر یعنی اول
نسنه لره که کندولرین خدایه اورتاق قیلدیلر فما كان لشركائهم فلا يصل الى الله
پس اول شی که اورتاقلرنه ایدی خدایه ایرشمز یعنی تنکرینک حصه سی صرف
اولنجق یرلرده اورتاقلرینک حصه سی صرف اولنمزدی وما كان لله فهو يصل
الى شركائهم واول نسنه که تنکریه ایدی اورتاقلرنه ایرشور یعنی خدایه معین
اولان حصه قچن یخشی کلوردی انی اورتاقلرنه ویرورلردی ساء ما يحكمون
ایتدوکلری حکم غایتله بد حکم ایدی وكذلك ونته قربانک قسمتنده شیطان
کفاره ایشلرین مستحسن قیلدی زين لكثير من المشركين قتل اولادهم ارباب
شرکدن چوق کیمسنه لره اوشاقلرینک اولدورمسین تحسین ایتدی شركاؤهم اجنه‌دن
اولان اورتاقلری ليردوهم تاکه اغوا سببیله کندولرین هلاک که دوشره لر
وليلبسوا عليهم دينهم وتاکه دینلرین که حضرت اسمعیل دینیدر اوندلرنه
قارشدره لر ولو شاء الله ما فعلوه واکر حق جل وعلا ایستسیدی اهل شرک
کندولره مزین اولان شیئی ایشلمزلردی فذرهم وما يفترون پس کندولرین
بغلادوقلری یلانلریله بوراق وقالوا هذه انعام وحرث حجر دخی دیدیلر بونلر یعنی
بتلرنه قیلدوقلری حصه حرام اولمش دوارلر واکینلردر لا يطعمها الا من نشاء
انلری بر کیمسه دادمز مکر اول کیمسه که بیز کندو دیلایستروز بزعمهم کمانلریله یعنی
بو سوزی بی حجت وبرهانله دیرلر وانعام حرمت ظهورها دخی دیدیلر
بونلر یعنی بحائر وسوائب وحوامی بر دوارلردرکه ارقلرینک بنلمسی حرام قیلندی
وانعام دخی دیدیلر بونار یعنی بتلره اولان قربانلر بر دوارلردرکه لا يذكرون
اسم الله عليها تنکرینک آدین اوندلرنه ذکر ایتمزلر ذبح محلنده بو جمله
محکی اولان کلامدن دکلدر ابجق موصوفی غیریسندن تمییز وتعیین ایتمک ایچون
ذکر اولندی افتراء عليه بو مذکور اولان اشیاده ایزد ذو الجلال اوزره
نادرست افترا ایدرلردی سيجزيهم بما كانوا يفترون بلاشبهه حق تعالی
کندولره افترالری سببیله سزا ایدر وقالوا ما في بطون هذه الانعام خالصة لذكورنا

دخی دیدیلر بو دوارلرک یعنی بحیره وسائبه لرک قارننده اولان بوری مقولاته
ارککلریمزه مخصوصدر اکر صاغ طوغرلر ومحرم على ازواجنا وقادینلریمز
اوزره حرام اولمشدر وان يكن ميتة فهم فيه شركاء واکر اول بوری اولمش اولور یعنی
میت طوغرادکلت ودیشیلر ایچنده اورتاقلردر سيجزيهم وصفهم بلاشبهه حق
تعالی انلره یلانی وصفلرینک جزاسین ویرور یعنی سویلدوکلری یلانلک
مقابله سنده کندولرین معذب ایدر انه حكيم عليم تحقیقا حق تعالی حلالی
حرام ایدنلرک وحرامی حلال قیلنانلرک عقابنده درست حکم ایدیجی احواللرینه
کما ينبغی دانادر قد خسر الذين قتلوا اولادهم سفها بی شبهه کیم اوتوزدی شول
کیمسنه لرکه اوشاقلرین خفت عقللرندن اوتری اولدردیلر بغير علم بی دانش
اولدوقلری حالده کیم اولادلرینک رزقنی ویرن حق تعالادر وحرموا ما رزقهم الله
وکندولره ایزد ذو الجلال بحائر وسوائبدن روزی قیلدوغی شیئی حرام ایتدیلر
افتراء على الله تنکری تعالی اوزره محکم یلان بغلدیلر قد ضلوا بی شبهه که
انلر آزدیلر وما كانوا مهتدين ودوغری یولی بولمش دکل ایدیلر وهو الذي انشأ
جنات معروشات وکندو در اول پروردکار که باغلر اوزره اوزنی قالدرلمش باغلر
ایجاد ایتدی وغير معروشات واوزنی قالدرلمش یعنی یر یوزی اوزره اوزونی
قالمش باغلر دخی ایجاد ایتدی والنخل والزرع مختلفا اكله دخی خرما اغجنی واکینی
ایجاد ایتدی اول حالده که هر برسنک یمشی هیئت وکیفیتده اختلافی تقدیر
اولنمش والزيتون والرمان متشابها وغير متشابه دخی زیتون واناری بیدا ایتدی
اول حالده که افرادلری رنک وچاشنیده بیری بیرینه بکزمش وبیری بیرینه بکزممش
كلوا من ثمره اذا اثمر هر برسنک یمشندن ییک قچن یمش ویرود واتوا
حقه يوم حصاده ویجلمسی کوننده حقنی ویرک یعنی اول کون که میوه لری دردلیر
واکینی بچرسیز ایچندن صدقه سن چیقروب فقرایه بذل ایدک اشهر اقوال اوزره
حقدن مراد صدقه‌در زیرا بو آیت کریمه مکه مکرمه‌ده نازل اولدی وذکوتک فرضیتی
مدینه منوره‌ده ثابت اولدی ولا تسرفوا انه لا يحب المسرفين وصدقه ویرمه‌ده حدی
تجاوز ایتمک که بی شبهه حق تعالی حدی تجاوز ایدنلری سیومز ومن الانعام
حمولة وفرشا دخی سیزه دوارلردن یوک چکیجی وانلرک تویندن ویوکندن دوشک
نسنه خلق ایتدی كلوا مما رزقكم الله ییک تنکری تعالی سیزه روزی قیلدوغی

شیئدن ولا تتبعوا خطوات الشیطان و ابلیس لعینک آدملرنه بیرولک ایتمک یعنی
انک وسوسه اویوب سیزه حلال قیلنان نسنه یی حرام ایتمک انه لکم عدو
مبین که بی شبهه شیطان شقی سیزه دشمنلکی آشکارا ایتمشی بردشمندر ثمانیة
ازواج دوادلردن سکز جفت سیزه یرتدی لغت عربیه ده هر حیوان که نوعندن
کندویه برابر اوله که انکله جفتلشور هر برینه زوج دیرلر وگاه اولور که
ایکیسنه جفت دیرلر و بوندن مراد اولان اولکیدر من الضان اثنین قویوندن
ایکی جفت ارکک ودیشی یرتدی ومن المعز اثنین دخی کچیدن ایکی جفت ارکک
ودیشی قل آلذکرین حرم ام الانثیین سویله آیا قویون وکچیلرک ارککلرین
حرام ایتدی یا دیشیلرین ام ما اشتملت علیه ارحام الانثیین یاخود ایکی دیشینک
قارنلرنده اولان یوریلری نبئونی بعلم بکا خبر ویرک بربیلمشی امر الله که انک
اوزره دلالت ایده که حق تعالی بونلری تحریم ایتدی ان کنتم صادقین اگر
ایتدیگوزده دعواده صادق قللر ایدکوز ومن الابل اثنین دخی دوه دن ایکی جفت
ارکک ودیشی یرتدی ومن البقر اثنین دخی صغر مقوله سندن ایکی جفت ارکک
ودیشیلرینی یرتدی اوکوزو اینکی یرتدی قل الذکرین حرم ام الانثیین ام ما اشتملت
علیه ارحام الانثیین ترجمه سی سؤال سابق اوزره در چون کندو نفسلرندن قویونلری
و بحائر و سوائب و حوامی دوه لرک استعمالنی تحریم ایتدیلر و بحائر و سوائبک
قارنلرنده اولان یوریلرک برقسمنی دیشیلر اوزره تحریم ایدوب برقسمنی
ارکک ودیشیلره مباح قیلدیلر حق تعالی کندولردن علی طریق الانکار
استفهام ایتدی پس استفهامک معناسی بو اولور که حق تعالی بومذکور اولان
اشیانک برفردنی حرام قیلدی پس تحریم و تحلیل ایتمک سیزه قنددن کلدی ام کنتم
شهداء اذ وصاکم الله بهذا یاخود حاضرلرمی ایدکوز تحقی حق تعالی بو تحریمک
ایتمسین سیزه ناصرلدی فمن اظلم ممن افتری علی الله کذبا پس کیمدر زیاده ستمکر
شول کیمسه دن که تنکری تعالی اوزره افترا ایلدی و آندن مراد اکابرلریدر
که بو کونه نامعقول ایشلری مقرر قیلدیلر یا عمرو بن لحی که انلری تاسیس ایلدی
لیضل الناس بغیر علم تا که خلقی گمراه قیله دانشله متصف دکل ایکن
ان الله لا یهدی القوم الظالمین تحقیقا کیم حق جل وعلا ستمکار اولان
جماعتی مقصد اعلایه ایتشرمز قل لا اجد فیما اوحی الی محرما سویله یا محمد بکا

جبرئیل

جبرئیل الله کوندردکی نسنه ده حرام قیلنمش بر نسنه بولمدم علی طاعم یطعمه بر
ییجی اوزره که انی ییه الا ان یکون میتة مگر اول طعام بوغازلنمیوب اولمش اوله
او دما مسفوحا یا دمارلردن اقمش بر قان اوله او لحم خنزیر یا طنغوز اتی
اوله فانه رجس که بی شبهه طنغوزک اتی مردارلقدر او فسقا اهل لغیر الله به
یا بر فسق اوله که ذبح محلنده تنکریدن اوزکه یه صوت قالدرلمش اوله یعنی بوغازلندوکی
محل تنکرینک اسم شریفنی اوزرنه ذکر اولنمیوب بتلرک آدی اوزرنه ذکر اولنه
فمن اضطر غیر باغ پس بر کیمسه که بو محرم اولان اشیانک ییمسنه مضطر
اولسه اول حالده که کندو گیبی بر مضطر اوزره ستم ایتمش اوله ولا عاد ویمسنده
مقدار ضرورتی تجاوز ایتمش اولیه بو ایشدن اوتری مواخذ اولماز فان ربک غفور
رحیم دیر اعلی التحقیق پروردکارک تو المرینک کناهن غایتله مغفرت ایدوب کندولرین
اسرکر وعلی الذین هادوا دخی شول کیمسه لر اوزره که دین یهودیتله تدین ایتدیلر
حرمنا کل ذی ظفر حرام قیلدق ایه سی حیوانه حرام قیلدق سباع بهایم و طیور
گیبی ومن البقر والغنم حرمنا علیهم شحومهما وصغردن و قویوندن یاغلرینی اوزرلرینه
حرام قیلدق الا ما حملت ظهورهما الا اول نسنه یی که انلرک ارقه لری انی قالدردی یعنی
ارقه لرنه ایچدن وطشره دن یاپشیق یغ او الحوایا یا اول شئ که بغرسقلر اوزره مشتمل
اولدی او ما اختلط بعظم یا اول نسنه که کمکله قریشمشی اوله قویرق گیبی که بونلر
حرام اولمدیلر ذلک بو تحریم ایتمکز جزیناهم ببغیهم ایتدوکلری ستم
سببیله کندولره مکافات ایتدک وانا لصادقون وتحقیقا که بیز ویردوکمز
خبرلرده کرچک سویلیجیلرز فان کذبوک پس اگر سنی یا محمد یهود طائفه سی
یلانچی دوتدیلرسه فقل ربکم ذو رحمة واسعة سویله پروردکارکوز چوق
اسرکمک ایه سیدر پس سیزی علی العجله کناهلرکوزله مواخذ ایتمز ولا یرد بأسه
عن القوم المجرمین وبالکلیه کناهکار اولان گروهدن عذابی دوندرلمز سیقول
الذین اشرکوا یقنده مشرک اولان کیمسه لر دیرلر لو شاء الله ما اشرکنا ولا
اباؤنا حق تعالی ایستسیدی نه بیز ونه یدرلرمز تنکری یه اورتاق قیلمازدق
ولا حرمنا من شئ وهیچ بر نسنه حرام قیلمزدق بو کلام حد ذاتنده
بر درست کلامدر ولیکن انلر بونی عذر یوزندن دیدیلر بلکه استهزا
طریقیله انی دیدیلر پس انکچون اوزرلرنه ذم اولندیلر کذلک نتکه بو کفار

سنی تکذیب ایتدیلر کذب الذین من قبلهم کندولردن اسبق اولان کیمسه لر
پیغمبرلرین تکذیب ایتدیلر حتی ذاقوا بأسنا اول وقته دک که اشکنجه مزی
داددیلر قل هل عندکم من علم سویله ایندکوز دعوایه مطابق قتکوزده
هیچ بر بلنمش امر وارمی که انکله احتجاج ایدوب فتخرجوه لنا انی بزه چیقره سز
ان تتبعون الا الظن بو سوزکرده کماندن غیری برنسنه یه تابع دکل سز
وان انتم الا تخرصون وسز برنسنه دکلسز الا یلان سویلر بر جماعت سز قل
فلله الحجة البالغة سویله یا محمد پس صحتک نهایتنه یتشن دلیل تنکری تعالی یه
مخصوصدر فلو شاء لهدیکم اجمعین پس هدایتکزی ایستسیدی توفیقله سزی
دوغری یولی بولمش قیلاردی قل هلم شهداءکم سویله حاضر قیلک طانقلرکزی
الذین یشهدون ان الله حرم هذا شول کیمسه لرکیم طانقلق ایدرلرکیم علی التحقیق
تنکری تعالی تحریم ایتدکوز اشیایی تحریم ایتدی فان شهدوا فلا تشهد معهم
پس اکر شهادت ایدرلرسه سن کندولرله شهادت ایتمه یعنی سوزلرین تصدیق
ایتمه ولا تتبع اهواء الذین کذبوا بایاتنا واویمه شول کیمسه لرک خواهشلرینه
که کلاممزی تصدیق ایتمدیلر والذین لا یؤمنون بالآخرة دخی اویمه شول کیمسه لرک
آرزولرینه که دوزخ اذاک اولسین تکذیب ایدرلر وهم بربهم یعدلون وحال بو که
کندولر پروردکارلرینه مانند قیلارلر قل تعالوا اتل ما حرم ربکم علیکم سویله
یا محمد کلک سیزه اوقیهیم اول شیئی که ربکوز اوزرکزه حرام قیلدی واول اوقنان
نسنه بودرکه ان لا تشرکوا به شیئا خدایه برنسنه اورتاق قیلمک وبالوالدین
احسانا واناته وانایه ایولک ایدک یعنی ایولکدن غیری انلره برشئ ایتمک
ولا تقتلوا اولادکم من املاق واوشاقلرکزی فقرلک قورقوسندن اولدرمک
نحن نرزقکم وایاهم بیز سیزه وانلره روزی ویرورز ولا تقربوا الفواحش دخی
کناهلرک کبارینه یقلشمک ما ظهر منها وما بطن انلردن اشکارا اولانلری
وکیزلی اولانلری ولا تقتلوا النفس التی حرم الله الا بالحق دخی جانی اولدرمک
شول جان که تنکری تعالی انک قتلنی تحریم ایتدی مکر حقله اولدرم سیز قصاصک
النفس ومحصنک رجمی ومرتدک قتلی کبی ذلکم وصاکم به اول مذکور اولان اشیا
حق تعالی انک محافظه سیله سیزه امر ایلدی لعلکم تعقلون تاکه سیز فهم ایدوب
دوغری یوله سیز ولا تقربوا مال الیتیم الا بالتی هی احسن دخی اوکسزک ماله

یقلشوب تصرف ایتمک الا بر وجهله که ایولکله متصف اوله صاقلمسی وکزدروب
فرزندیسی کبی حتی یبلغ اشده تاکه اوکسز قوتنه ایرشور یعنی بالغ اولنجه
واوفوا الکیل والمیزان بالقسط دخی اولچنان نسنه یی وترازوده چکلان شیئی
عدالتله ادا ایدک اچنده جور ایتمکدن صاقنوک کتوردیلر که فتحی بو آیت نازل
اولدی صحابهٔ کرام دیدیلر یا رسول الله اولچکده وترازوده مساواة تامه یی یرینه
کتورمکه طاقتمز یوقدر حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی لا نکلف نفسا الا
وسعها برجانه برنسنه تکلیف ایتمزوز الحق طاقتی اولان شیء واذا قلتم فاعدلوا
دخی فتحی حکومته متعلق سوز سویلرسیز عدالت ایدک میل ومحابا ایتمک ولو
کان ذا قربی واکر محکوم له یا محکوم علیه بریقن خصم اولسه وبعهد الله اوفوا
دخی ضمانلک یمانی یرینه کتورک یعنی احکام شرعیه نک اداسیچون سزکله ایتدوکی
عهدی ایفا ایدک انلره خلل ایصال ایتمک ذلکم وصاکم به بو مذکور اولان
اشیا سیزه انلرله عمل ایتمکه امر ایلدی لعلکم تذکرون تاکه سیز پند ونصیحت
الهسیز وان هذا صراطی مستقیما دخی اوذکرده اوقودم کیم علی التحقیق بو سوزده
اولان احکام بنم یولمدر بر دوغری یول فاتبعوه پس اکا ییر ولنا ایدک ولا تتبعوا
السبل وادیان مختلفه یه اویمک فتفرق بکم عن سبیله که انلر سیزی طریق حقدن
دور ایدوب پراکنده قیلارلر ذلکم وصاکم به لعلکم تتقون بو اتباع ایتمک حق تعالی
سیزه انک محافظه سیله امر ایلدی تاکه سیز ضلالتلردن پرهیز اوله سیز ثم آتینا
موسی الکتاب صکره حضرت موسایه توراتی ویردک تماما علی الذی احسن
کرامت ونعمتی تمام ایتمک ایچون شول کیمسه اوزرینه که احکامی کما ینبغی یرینه کتوردی
وتفصیلا لکل شیء دخی امور دینیه دن هر نسنه بیان ویرمک ایچون وهدی
ورحمة دخی دوغری یولی بولمق ایچون وسبب رحمت اولمق ایچون لعلهم بلقاء
ربهم یؤمنون تاکه بنی اسرائیل پروردکارلرینه ملاقاتنه تصدیق ایدهلر وهذا
کتاب انزلناه وبو یعنی قرآن عظیم الشان بر کتابدر که کندوی ایندردک مبارک
چوق فائده لو فاتبعوه واتقوا پس اکا تابع اولوب پرهیزلک ایدک لعلکم ترحمون
تاکه سیز اکا متابعت ایتمک سببیله مرحمت اولنه سیز ان تقولوا انزلناه لعظمته
متعلقدر یعنی قرآنی ایندردک تاکه دیمیه سیز انما انزل الکتاب علی طائفتین من
قبلنا کتاب سماوی مقوله سی ایندی الا بیزدن اسبق اولان ایکی کروه اوزرینه

یعنی یهود و نصاری اوزره ایندرلدی وان کنا عن دراستهم لغافلین و تحقیقا که
بز انلرك اوقومسندن بیخبر ایدك یعنی نه اصل نه اولدوغنی بیلمز ایدك و انلرك
کبی بر قراءتدن اگاه ایدك او تقولوا دخی قرآن عظیم الشانی ایندردك تا که
دیمیه سز لو انا انزل علینا الکتاب تحقیقا که بز اوزره کتاب سماوی ایندرلسیدی
لکنا اهدی منهم البته یهود و نصارادن بختی دوغرو یولی بولوردق فقد
جاءکم بینة من ربکم وهدی ورحمة پس بی شبهه کیم پروردکارکزدن سیزه بر
آشکارا دلیل و رهنمالك و اسرکمك کلدی بو اوج وصف قرآنك اوصافیدر
یعنی اکا تاملا ایدوب عمل ایدن بو اوصافه مظهر اولور فمن اظلم ممن کذب بایات
الله پس کیمدر زیاده ستمکر شول کیمسه دن که تنکرینك نشانلرینی تصدیق
ایتمدی وصدف عنها و انلردن یوز چویردی یعنی غایتله ظالمدر اول کیمسه که خدانك
آیاتی معرفتندن متمکن اولوب عمل موجبیله عمل ایتمدی سنجزی الذین یصدفون
عن آیاتنا سوء العذاب بی شبهه کیم اشکنجه نك یمانیله مکافات ایدرز شول
کیمسه لره که نشانلرمزدن اعراض ایدرلر بما کانوا یصدفون ایتدوکلری اعراض
سببیله هل ینظرون بقمزلر یعنی کفار مکه قرآنی تکذیب ایتدوکلرندن اوتری بقمزلر
الا ان تأتیهم الملائکة الا که کندولره عذابات فرشته لری کله او یأتی ربك یا عذابله
پروردکارکك فرمانی کله او یأتی بعض آیات ربك یا ربکك بعض نشانلری کله
یعنی قیامتك نشانلری یوم یأتی بعض آیات ربك اول کونده که خداوندکارك
بعض نشانلری کلور لا ینفع نفسا ایمانها بر جانك ایمانی کندویه فائده ویرمز
لم تکن آمنت من قبل که اول جان بو کوندن اسبق ایمانه کلمش ایدی او کسبت
فی ایمانها خیرا یا ایماننده بر ایولك قزنمش ایدی یعنی اول کونده که
قیامتك بیوك علامتلری ظهور ایدر کونشك مغربدن طلوع ایتمسی کبی بر جان که
ایمانه کلمش ایدی ایمانه کلسه اول ایمان اکا فائده ویرمز یا ایمانی اولوب لیکن
ایماننده بر عمل صالح قزنمش ایدی اودخی ایمانیله منتفع اولمازدی بو حکم اول کونه
مخصوصدر اما غیر کونده ایمان مجرد صاحبنه نفع ایدر قل انتظروا سویله بو اوج
امرك بیریسنه منتظر اولك انا منتظرون که علی التحقیق بز بونلری انتظار
ایدیجیلرز و اول محل که واقع اولور خدانك لطفیله قوتیلق بیزه در و خدانك
عدلیله هلاك و عذاب سیزه در ان الذین فرقوا دینهم تحقیقا شول کیمسه لر که

دینلرین پراکنده قیلدیلر وکانوا شیعا و کروه کروه اولدیلر لست منهم فی شیء
انلردن بر نسنه ده دکلسن یعنی انلرك کیفیت احوالرندن سؤال ایتمکه مکلف
دکلسن انما امرهم الی الله انلرك ایشی خدایه مفوضدر غیر کیمسه اکا قادر شمتر
ثم ینبئهم بما کانوا یفعلون صکره کندولرین عقابیله اگاه ایدر اول شیئدن که کندولر
ایشلرلردی من جاء بالحسنة فله عشر امثالها هر کیم ایولکله کلور اکا اول ایولکك اون
مانندی اولور ومن جاء بالسیئة فلا یجزی الا مثلها و هر کیم بدلکله کلور مکافات
اولنماز الا انك مانندیله وهم لا یظلمون و ارباب حسنه و سیئه ثوابك نقصانیله
و عقابك ارتمه سیله ستم کورمش قیلنمازلر قل اننی هدانی ربی الی صراط مستقیم
سویله بی شبهه کیم بن پروردکارم بنی بر دوغرو یوله ارشاد ایتدی دینا قیما بر
پاینده و مستقیم دین بکا کوستردی ملة ابراهیم اوله یعنی حضرت ابراهیمك ملتیدر
حنیفا اول حالده که حضرت ابراهیم ادیان باطله دن دین حقه مائل ایدی
وما کان من المشرکین و اهل شركدن زمره سندن دکل ایدی قل ان صلاتی
ونسکی سویله تحقیقا کیم بنم نمازم و حجم ومحیای و صاغلغم یعنی اول که صاغلقده
اوزنرم ومماتی و اولمکم یعنی ایمان و طاعتدن اول شیئ که اوندنره میت اولورم
لله رب العالمین خلقی پرورده ایدن خدایه در لا شریك له اکا هیچ اورتاق
یوقدر وبذلك امرت و انکله مأمور اولدم وانا اول المسلمین و مطیع
و منقادلرك اولیم قل اغیر الله ابغی ربا سویله ایا خدادن اوزکه بر
پروردکار ایسترم وهو رب کل شیء و حال بو که خدا عز و جل هر نسنه نك
پروردکاریدر ولا تکسب کل نفس الا علیها و بر جان بدلکدن بر نسنه قزنمز الا که
انك وبالی اوزرنه اولور ولا تزر وازرة وزر اخری و بر یوك چکیجی جان بر یوك
چکیجی جانك یوکنی چکمز ثم الی ربکم مرجعکم صکره دونمکوز پروردکارکزك
حکمنه در فینبئکم بما کنتم فیه تختلفون پس سیزی اگاه ایدر اول شیئدن که سیز
انده اختلاف ایدردکوز وهو الذی جعلکم خلائف الارض و کندودر اول قادر
ذو الجلال که بنی آدمدن صکره سیزی زمینك خلفاسی قیلدی ورفع بعضکم
فوق بعض درجات و شرف و غناده بیر مقدارکزی بر مقدارکزدن اوزره پایه لر
قالدردی لیبلوکم فیما آتاکم تا که مال و جاهدن سیزه ویردوکی شیئده
تجربه کبی بر معامله سزکله ایده ان ربك سریع العقاب تحقیقا کیم پروردکارك

غایتله عقابی بیوزدر وانه لغفور رحیم وبی شبهه کیم کندوسی صبر ایدنلره چوق
مغفرت ایدوب انلری غایتله اسرکر وهی مائتان وخمس ایات

سورة الاعراف مکیه

بسم الله الرحمن الرحیم

المص تعداد حروف قدر یاقرانك یاسورەنك اسمیدر یاهر حرف تنکری بنك بر اسمنه سندندر
اشارتدر الله ولطیف وملك وصبور کبی واصح اقوال بودرکه متشابه مقولهـ
کیم انك معناسی خدایه مفوضدر کتاب انزل الیك بوحروفك جنسندن
مؤلف اولان شئ برکتابدرکه سکا ایندرلدی فلا یکن فی صدرك حرج منه
پس سینکرم انك تبلیغندن بردارلق اولمیه لتنذر به تا انکله کفاری
قورقدرم سن وذکری للمؤمنین وتاکه اهل ایمانه برمحکم پندویرم سن اتبعوا
ما انزل الیکم من ربکم سیزه ربکوزدن ایندرلن نسنه یه پیروك ایدك ولا
تتبعوا من دونه اولیاء دخی ربکوزك دوستلکندن تجاوز ایدوب انس
وجندن اولان دوستلره تابع اولمك که انلر سیزی کمراه قیلدلر قلیلا ما
تذکرون غایتله آز مدت پند الورسیز اول جهتدن که خدایه منسوب اولان
دینی ترك ایدوب غیرسنه طالب اولورسیز وکم من قریة ونیجه کوی خلقن
اهلکناها انلرك نابود اولملرین ایستدك فجاءها بأسنا پس عذابمز
اول کوی خلقنه کلدی بیاتا یاتمش اولدوقلرنده قوم لوط کبی او هم
قائلون یاکندولر ایوله محللرنده یاتمشلردر یعنی اول وقتده کە اویوقویه
واردیلرنده که قوم شعیبه واقع اولدی چون بو ایکی وقت استراحت وامنیت
محلیدر وبلانك وقوعی انلرده متوقع دکلدر عذابك نزولی بونلره مخصوص
اولدی تاکه صعوبتی زیاده اوله زیرا بلادن غیر منتظر کلسه وقوعی قتی دشواردر
نه که مترقب اولمیان نعمتك کلمسی غایتله لذیذدر فما کان دعواهم اذ
جاءهم بأسنا پس عذابمز کندولره کلدکده دعالری برنسنه دکل ایدی
الا ان قالوا الا سویلکری انا کنا ظالمین تحقیقا بیز ستمکار کروه ایدك
فلنسئلن الذین ارسل الیهم پس البته صوردرز شول کیمسه لره که کندولره
پیغمبرلر کوندرلدی کیم پیغمبرلرك سوزین قبول ایتدکوزمی ولنسئلن
المرسلین وبی شبهه پیغمبرلره صوررز که رسالتی تبلیغ ایتدکوزده
قومکوز سیزه نه جواب ویردیلر وبو سواللردن مراد کفرهنك توبیخ وتعنیفیدر

فلنقصن علیهم بعلم پس بی شك کیم رسل دائم اونلره ایندوکلری افعالی
وسویلدوکلری اقوالی دانشله اوقوریز وما کنا غائبین وانلردن بیز غائب
دکل ایدك که احواللری اوزدیمزه خفی اوله والوزن یومئذ الحق ودرتمق
اول کونکه قیامت اولورە درستدر جمهور بونك اوزرەدرلرکه دفاتر اعمال
قیامت کوننده دنیادە معهود اولان ترازو کبی برترازوده وزن اولنور دهر کیمی
انی مشاهده ایدە تاکه خدانك عدلی هر کسه نمایان اوله وبر کیمسه یه عذر
قالمیه فمن ثقلت موازینه پس هر کیمکه وزن اولنجق نسنه سی اغر اولدی وانك
اغر اولمسی عمل صالحله در فاولئك هم المفلحون اول کروه کندولردر رحمتلره
قورتلنلر ومن خفت موازینه وهر کیم وزن اولنه جق نسنه سی یونکل اولدی
وانك یونکل اولمسی یمان عمله در فاولئك الذین خسروا انفسهم اول کروه شول
کیمسه لردر که کندو جانلرین اودونه دیلر یعنی فطرت سلیمه لرین ضائع قیلدیلر
بما کانوا بآیاتنا یظلمون نشانلریمزه ستم ایتدکلری سببیله که انلری تصدیق
ایده جك یرده تکذیب ایدرلردی ولقد مکناکم فی الارض دخی قسم اولسونکه
سیزه زمینده تصرف ویردك وجعلنا لکم فیها معایش وسیزکچون انك ایچنده
اسباب زندکانیلك مهیا قیلدق قلیلا ما تشکرون سیزه ویرلن نعمتلر
مقابله سنده غایتله از شکر ایدرسیز ولقد خلقناکم دخی علی التحقیق که
سیزی یرتدق ثم صورناکم صکره سیزه شکل ویردك یعنی ابتدا پدرکوز حضرت
آدمی خلق ایتدك بعده کندویه صورت ویردك ثم قلنا للملائکة اسجدوا لآدم
صکره فرشته لره دیدك حضرت آدمه تعظیم وتحیت سجدهسنی ایدك فسجدوا
الا ابلیس دن عقب قوللری فرمانبرلك ایدوب سجدهیه واردیلر الا عزازیل
لم یکن من الساجدین سجدهیه وارنلرك زمرهسندن دکل ایدی قال ما منعك
ان لا تسجد خدا عز وجل دیدی ای ابلیس قنقی شی سنی سجده کتورمکدن الی
قودی اذ امرتك اول محلکه سکا بیوردم کیم حضرت آدمه سجده ایت قال انا
خیر منه ابلیس دیدی بن اندن یکرکم خلقتنی من نار وخلقته من طین بنی
آتشدن یرتدك وانی چامورددن یرتدك یعنی اول بن انکا سجده ایتمدم کیم بنی عنصر
لطیفدن خلق ایتدك وانی عنصر کثیفدن وبوجوابنده لعین غلط ایتدی که خیریتی

نقط عنصر حسبیله کان ایدوب خالقک تشریفنی ملاحظه ایتمدی قال فاهبط
منها خدای ذوالجلال ابلیسه دیدی پس اسماندن نزول ایت فما یکون لک ان تتکبر فیها
که سکا صحیح و جائز دکلدر کیم اسمانده کردنکشلک ایده سن فاخرج پس مکان
کرامتدن چیق که انک من الصاغرین تحقیقا سن خوار و حقیرلردن سن قال انظرنی
الی یوم یبعثون ابلیس اولدم که خدانک رحمتندن نا امید اولدی دیدی
بکا مهلت ویر یا الهی اول کونه دک که ادم اوغوللری قبوردن کوندرلشی قیلنورلر
سن ظاهر نص اقتضا ایدر که ابلیس بعث کوننه دک زنده قاله لیکن غیر آیتده کلمشدر
کیم نفخه اولایه دک مهلت ویرلدی پس اقتضا اولندیکه بو مطلق اول مقید اوزره
حمل اولنه قال فبما اغویتنی ابلیس شقی دیدی بنی رحمتکدن نا امید ایتدکک سببیله
لاقعدن لهم صراطک المستقیم البته انلری اضلال ایتمک ایچون دوغری اولان
یولکده اوتوروب بکلرم تا که طریقنی قطع ایده بلوب قافله یی اورمق ایچون یولده
اوتوروب بکلرلر ثم لاتینهم من بین ایدیهم صکره انلره اللری آراسندن یعنی
اوکلرندن کلوب کند ولره وسوسه ایدرم ومن خلفهم واردلرندن دخی وعن
ایمانهم وعن شمائلهم وصاغلرندن و صوللرندن دخی یعنی کلمسی ممکن اولان
جهاتدن کند ولره کلوب وسوسه ایدرم ولا تجد اکثرهم شاکرین دخی بولمیه سن آدم
اوغوللرینک چوغنی شکر ایدیجیلر بولمزسن قال اخرج منها مذؤما مدحورا
ایزد جل وعلا ابلیسه دیدی جنتدن چیق عیب اولنمش رحمتدن دور قیلنمش
اولدوغک حالده لمن تبعک منهم قسم اولسونکه انلردن هر کیم سکا تابع اولدی
لاملئن جهنم منکم اجمعین البته سندن وانلردن قودوزخی دولدوررم
ویا آدم اسکن انت وزوجک الجنة دخی دیدک ای ادم سن و جفتک بهشت
جاودانده اقامت ایدک فکلا من حیث شئتما پس ایستدیککز یردن انک نعمتلرندن
ییک ولا تقربا هذه الشجرة و بو اغاجه که بغدای یا اوزم یا قلشمک که اکا یقلشوبده کوز
فتکونا من الظالمین ستم ایدنلرک کروهندن اولورسین فوسوس لهما الشیطان
پس ابلیس لعین ادم و حوا ایچون وسوسه ایتدی لیبدی لهما ماووری عنهما
من سوآتهما تا که عورتلرندن کند ولردن پوشیده قیلنان نسنه یی کند ولره
اشکارا قیله و جنتده بویله ایدیلر که هر بری کندو عورتنی کورمزدی و نه بیری

قال انک من المنظرین حق تعالی اکا دیدی بلا شبهه سن مهلت ویرلنلردن سن

بیرنک عورتن کوردردی وقال ما نهیکما ربکما عن هذه الشجرة دخی اول شقی انلره دیدی
ربکوز سیزی بو اغاجک قربندن منع ایتمدی الا ان تکونا ملکین الا اول جهتدن که
بهشت جاودانده علی الدوام اقامت ایدنلردن اولمغکزی ایستمدی وقاسمهما
انی لکما لمن الناصحین وانلره انداجدی که علی التحقیق بن سیزه نصیحت ایدنلردنم
فدلاهما بغرور پس ابلیس شقی حضرت آدم و حوایی شجره معهوده دن یمکه
الدتمغله ایندردی فلما ذاقا الشجرة پس اولدم که منهی عنه اولان اغاجک
میوه سن تناول ایتدیلر بدت لهما سوآتهما عورتلری کند ولره نمایان اولدی
وطفقا یخصفان علیهما من ورق الجنة و باشلدیلر عورتلری اوزره بهشتک
یپراغندن بیری بیری اوزرینه بتشرمکه وناداهما ربهما و پروردکارلری کند ولرینی
چیغروب دیدی الم انهکما عن تلکما الشجرة ایکیکزی اول اغاجه یقلشمقدن منع
ایتدمی واقل لکما ان الشیطان لکما عدو مبین وسیزه دیمدمی کیم بلا شبهه
شیطان سیزه دشمنلکنی اشکارا ایتمش بر دشمندر قالا ربنا ظلمنا انفسنا دیدیلر
ای پروردکارمز کند وجانلرمزه ستم ایتدک وان لم تغفر لنا وترحمنا واکر بیزه
مغفرت ایدوب مرحمت ایتمزسن لنکونن من الخاسرین البته اوتوزنلردن اولورز
قال اهبطوا خدا عز وجل حضرت آدم و حوایه علیهما السلام و ابلیس لعینه بیوردی
نفسنه اینوک بعضکم لبعض عدو اول حالده که بیرکوز بیرکزه دشمندر
ولکم فی الارض مستقر وسیزه زمینده بر قرارکاه وار ومتاع الی حین دخی
انک ایچنده سیزه بر کچنجک نسنه وار مدت اعمارکوز منقضی اولنجه دک قال
فیها تحیون حق تعالی دیدی بیر یوزنده زنده اولورسیز ای نوع بشر وفیها تموتون
وانک ایچنده میت اولورسیز ومنها تخرجون وجزا ایچون اندن چیقمش
قیلنورسیز یا بنی آدم قد انزلنا علیکم لباسا ای آدم اوغوللری تحقیقا که بیز
اوزرکزه کیلجک نسنه ایندردک یعنی تدبیرات سماویه ایله واندن ایستان
اشیا سببیله سیزه پوشاک اولجق نسنه لر یراتدقکه یواری سوآتکم
عورتلرکزی اورتر وریشا دخی تجمل ایده جک اشیا سیزه خلق ایتدک ولباس
التقوی وخدا قورقوسینک پوشاکی ذلک خیر اول پوشاک تقوی پوشاکلردن
ییکدر ذلک من آیات الله اول کیلجک نسنه لرک ایجاد اولنمسی خدانک
فضل و رحمتنه دلالت ایدن نشانلردندر لعلهم یذکرون تا که آدم اوغوللری

پندالوب خدانك نعمتلرينه معترف اوله لر يا بني آدم لا يفتننكم الشيطان اى آدم
اوغوللرى شيطان سيزى الدتمسون كه جنتك دخولندن سيزى منع ايليه
كما اخرج ابويكم من الجنة نته كه اتاكزى وانا كزى الددوب بهشتدن چيقردى
ينزع عنهما لباسهما كندولردن كيلجكلرى صويوب ليريهما سوآتهما تاكه عورتلرين
كندولره كوستره انه يراكم هو وقبيله تحقيقا شيطان بودركه سيزى ابليس ولشكرى
كورورلر من حيث لا ترونهم اول مكاندن كه سيز انلرى كورمزسينز يعنى انلرك
اجسامى سيزه كورنمز وسيزلك اجسامكوز انلره عياندر پس بوكونه دشمندن
شدت حذرلازمدر انا جعلنا الشياطين اولياء للذين لا يؤمنون تحقيقا كه بيز
ديولرى دوستلر قيلدق شول كيمسه لره كه ايمانه كلمزلر واذا فعلوا فاحشة وقچن
بر غايتله قبيح ايشى ايشلرلر قالوا وجدنا عليها آباءنا عذر طريقيله ديرلر انك ايشلسى
اوزره پدرلرموزى بولدق والله امرنا بها وايزد جل جلاله انك ايشلمسيله
بيزه فرمان ايتدى قل ان الله لا يأمر بالفحشاء سويله يا محمد تحقيقا حق تعالى
يمان فعللك ايشلنمسين فرمان ايتمز زيرا انك عادتى بويله جارى اولمشدركه
كوزل افعالك ايشلنمسين امر ايدر نيد فعللك ابقاعن اتقولون على الله ما
لا تعلمون نيچون تنكرى تعالى اوزره بيلديككوز نسنه يى سويلرسينز قل امر ربي بالقسط
سويله پروردكارم عدل ايله عمل اولنمغين بيوردى واقيموا وجوهكم عند كل مسجد
وبوزلركزى هر سجود كتورم جككوز وقتده قبله يه دوغرو قيلك وادعوه مخلصين
له الدين وتنكري پرستش ايدك اولحالده كه طاعتى كندويه شرك شوديادت
پاك قيلمش اوله سيز كما بدأكم تعودون نته كه ابتداده سيزى ايجاد ايتدى اعاده
دخى اعاده سيله دونرسيز پس اعمالكزه كوره سيزه مكافات ايدر فريقا هدى
بر بلوكه دوغرو يول كوستردى وفريقا حق عليهم الضلالة وبر بلوكى كمراه قيلديكه
قضاء سابق اقتضا سيله اونلر كمراهلك لازم اولدى انهم اتخذوا
الشياطين اولياء من دون الله تحقيقا انلر خدانك دوستلكندن تجاوز ايدوب
ديولرى دوستلر ايدنديلر ويحسبون انهم مهتدون وكمان ايدرلركه على التحقيق
كندولر دوغرو يولى بولمشلردر كتوردى يلركه جاهليه خلقى عريان طواف ايدوب
انكله كناهلرين سقوطن تفال ايدرلردى وبنى عامر حجك كونلرنده طعامدن
قوت اوله جق قدر شئ يرلردى واصلا ياغلى مقوله سن يمزلردى بو فعلله

جك تعظيمن قصد ايدرلردى اهل اسلام بنى عامر كبى ايتمك ايستديلر حق تعالى بو
ايتى منزل ايدوب بيوردى يا بني آدم خذوا زينتكم عند كل مسجد اى آدم اوغوللرى
بزكلركزى هر مسجدلك قتنده الك يعنى قچن بر مسجدده نماز يا طواف اچون كيدرسيز
كوزل دونلركزى عورتكرى ستر ايتمكچون كيوب كيدك وكلوا واشربوا و يييك
وايچك ولا تسرفوا وحلالى حرام ايتمه وحرامى حلال ايتمه حدودى تجاوز ايتمك
انه لا يحب المسرفين كه بى شبهه حق تعالى حدودى تجاوز ايدنلرى سيومز
قل من حرم زينة الله سويله تنكرينك ارايشن كيم حرام قيلدى التي اخرج
لعباده شول ارايش كه كندو قوللريچون محض قدرتيله زميندن چيقردى والطيبات
من الرزق دخى كيم حرام قيلدى رزقدن پاكيزه قيلدوغى اشيايى قل هي للذين آمنوا
في الحيوة الدنيا سويله اول زينت وطيبات يعنى اولان صاغلغده ايمان
كتورن كيمسنه لرك در وكفاره دخى على طريق التبعيه اولور خالصة يوم القيمة
دوزجزاده مؤمنلره پاككوز اولدوغى حالده كذلك نفصل الآيات لقوم يعلمون
نته كه بو احكامى بونزم بيان ايتدك ارباب دانش اولان جماعته نشانلرى بيان
ايدرز قل انما حرم ربي الفواحش سويله پروردكارم بيمان اشيادن اوزكه بر نسنه
حرام قيلمدى ما ظهر منها وما بطن اول بيمان نسنه لردن آشكارا اولانى
وكيزلى اولانى والاثم دخى كناهى ايجاب ايدن شئ حرام قيلدى والبغي بغير الحق
وناحق يره ستم ايتمكى دخى بو قيد تاكيد اچوندر زيرا ظلم ايتمك حقله مجتمع اولماز
وان تشركوا بالله ما لم ينزل به سلطانا دخى انى حرام قيلديكه خدا ايله اورتاق قيلهسيز
اول نسنه يى كه انك اورتاق قيلمنسنه بر دليل وحجت ايندرمدى وان تقولوا
على الله ما لا تعلمون دخى انى حرام قيلدى كه تنكرى تعالى اوزره بيلديككوز نسنه يى
سويليه سيز ولكل امة اجل وهر بر كروهه بر مدت واركه خدا عز وجل
انلرك مدت حياتلرين انكله تقدير ايتمشدر فاذا جاء اجلهم پس قچن اول مدت
منقضى اولور لا يستأخرون ساعة ولا يستقدمون نه بر ساعت كيرو قالمغه وبر
ساعت ايلرو كيتمغه طالب اولورلر يا بني آدم اى آدم اوغوللرى اما يأتينكم
رسل منكم اكر سيزدن پيغمبرلر سيزه كلورلركه يقصون عليكم آياتي اوزركوه
كتابمك آياتن اوقورلر فمن اتقى واصلح پس هر كيم كه پرهيزلك ايدوب
اعمالن كوزل قيلدى فلا خوف عليهم نه اوزرلرينه قورقو وار ولا هم يحزنون

دنر کندولرن غنائك اولورلر والذین کذبوا بایاتنا دخی شول کیمسه لرکه نشانلرمزك
حق اولمسین اینانمدیلر واستکبروا عنها وانك قبولندن کردن کشلك ایدوب
تجبر ایتدیلر اولئك اصحاب النار اول کروه دوزخك اربابیدر هم فیها خالدون
کندولر در انك ایچنده علی الدوام اقامت ایدیجیلر فمن اظلم ممن افتری علی الله کذبا
پس کیمدر زیاده ستمکار اول کیمسه دن که ایزد جل وعلا اوزرینه یلان بغلدی
او کذب بایاته یا آنك نشانلرینه تصدیق کوترمدی اولئك ینالهم نصیبهم من
الکتاب اول کروه که مفتری ومکذبدرلر ارزاق واجالدن یازیلان بهره لری
کندولره دکر حتی اذا جاءتهم رسلنا اول محله دکن که چون کوندردکلرمز یعنی
ملك الموت واعوانی کندولره کلدیلر یتوفونهم اول حالده که جانلرین قبض
ایتمك ایسترلر قالوا ملائکه عذاب توبیخ یوزندن انلره دیرلر اینما کنتم تدعون
من دون الله قانده در اول نسنه لرکه تنکریدن اوزکه کندولرین عبادت ایدردکوز
قالوا ضلوا عنا کفره دیرلر انلر بیزدن غائب اولدیلر وشهدوا علی انفسهم انهم
کانوا کافرین وجانلری اوزره شاهد اولدیلرکه علی التحقیق کندولری دین ایدیلر
قال ادخلوا حق تعالی دوز قیامتده کفاره سویلر کیرك فی امم قد خلت من قبلکم
برکروهلرك دفعی سنده که سیزدن اسبق کیچمشلردی من الجن والانس بوایکی نوعدن
فی النار ادخلوا لفظنه متعلقدر یعنی ای مخاطب اولان کفره جن وانسدن
کیچمش اولان کفارك کروهلریله دوزخه کیرك کلما دخلت امة هرکاه که دوزخه
برکروه کیررلعنت اختها کندو به هم مشرب اولان کروهه لعنت ایدر حتی اذا
اداركوا فیها جمیعا اول حده دکن که چون دوزخده جمله لری بیری بیری اردنجه
ایرشوب قرار دوترلر قالت اولیهم لاخریهم صکره کیرنلر اول کیرنلردن اوتری
دیرلر ربنا هؤلاء اضلونا ای پروردکارمز بونلر بزی ازدردیلر فاتهم عذابا
ضعفا من النار پس کندولره دوزخدن ایکی قات اشکنجه ویرکه کندولر ازغوندن
ایدیلر وبزی هم ازغون ایتدیلر قال لکل ضعف خدا عز وجل سویلر هر برکروهه
ایکی قات اشکنجه ویرورم سابق اولانلره ضلال واضلال جهتندن وکیروده
اولانلره تقلید وکفردن اوتری ولکن لا تعلمون ولیکن سیز بیلمزسیز یعنی بیر کوز
بیر کوزك عذابندن خبردار دکلدر وقالت اولیهم لاخریهم وسابق اولانلر صکره
کیدنلره دیدیلر فما کان لکم علینا من فضل پس سیزه اوزریمزه هیچ برادتقلیق

اولمدی

اولمدی بیزوسیز کفرا هلکده واستحقاق عذابده برابروز فذوقوا العذاب بما کنتم تکسبون
پس قزندیغکوز اشیا سببیله اشکنجه نك چاشنی سن الك بو سوز محتملدرکه سابق
اولانلردن صادر اوله ومحتملدرکه ایکی کروهدن صدور ایتمش اوله ان الذین
کذبوا بایاتنا تحقیقا شول کیمسه لرکه ایاتمزه تصدیق ایتمدیلر واستکبروا
عنها دخی انلره ایمان کتورمکدن استنکاف ایدوب تکبر ایتدیلر لا تفتح لهم
ابواب السماء دعالری ایچون کوکك قاپولری آچلمز ولا یدخلون الجنة ونه
بهشت جاودانه کیررلر حتی یلج الجمل فی سم الخیاط دوه ایکنه نك دلکنه کیرمینجه
یعنی هرکز جنته کیرمزلر وکذلك نجزی المجرمین وبو مکافات کیبی بز دین اولانلره
مکافات ایدرز لهم من جهنم مهاد انلره دوشنجك دوزخدن اولور
ومن فوقهم غواش واوستلرندن اندن اورتوکلر اولور وکذلك نجزی
الظالمین وبو کونه سزا ستمکار ایدنلره سزا ویرورز والذین امنوا وعملوا الصالحات
وشول کیمسه لرکه ایمانه کلوب کوزل اعمال ایشلدیلر لا نکلف نفسا الا وسعها
بر جانه طاقتندن اولان نسنه دن ارتق بر نسنه ایله تکلیف ایتمزوز بو جمله مبتدا ایله
خبر ارا سنده معترضه دوشمشدر اولئك اصحاب الجنة اول مؤمن وصالح
کروهلری بهشت جاودان اهلیدر هم فیها خالدون کندولر انك ایچنده
علی الدوام اقامت ایتمشلردر ونزعنا ما فی صدورهم من غل دخی بهشتیلرك سینه
اولان اسباب عداوتی تطهیر قیلدق تجری من تحتهم الانهار سرور ولذتلری
زیاده اولمق ایچون سرایلری التندن ایرمقلر اقر وقالوا الحمد لله وارباب
بهشت منازلترین کوردوکلرنده شدت فرح ونشاطدن دیدیلر جمله او کمال
وفتوحدح وثنالر خدانك ذات باهر الصفاتنه مخصوصدر الذی هدانا لهذا
شول خدا که لطف وکرمیله بیزی بر عمله موفق قیلدیکه انك مکافاتی بو کونه
مکان اولدی وما کنا لنهتدی وبیز کندو قوتمز له وعزو یولی بولمزدك
لولا ان هدانا الله ایزد جل وعلا محض کرمیله بیزه دوغرو یولی کوسترمسیدی
لقد جاءت رسل ربنا بالحق تحقیقا کیم پروردکارمزك پیغمبرلری دوغرلغله
کلمشلردی ونودوا ان تلکم الجنة واهل بهشت ندا اولنودلرکیم بو اول
بهشتدرکه انکله وعد اولنودکوز اورثتموها بما کنتم تعملون ایتدککوز کوزل
اعمال سببیله اکا وارث قیلندکوز ونادی اصحاب الجنة اصحاب النار وارباب

بهشت اولانلر دوزخ اهللرینه چیغروب دیدیلر ان قد وجدنا ما وعدنا ربنا حقا
على التحقيق شان بودر كه پروردكارمز بزه وعده ايندوكى شئ درست بولدق
فهل وجدتم ما وعد ربكم حقا پس پروردكاركوز سيزه وعده ويردوكى نسنه‌لرى
درست بولدكوزمى قالوا نعم دوزخيلر ديديلر وعده اولندوغمز شئ درست
بولدق فاذن مؤذن بينهم پس انلرك آره‌سنده بر آواز ايديجى آواز ايدر كه ان لعنة
الله على الظالمين بلاشبهه حال بويله‌در كه خدانك خشم و غضبى كفار اوزرينه‌در
الذين يصدون عن سبيل الله شول كفره كه خدانك يولندن يوندوروردلر
ويبغونها عوجا واكا اكريلك ايسترلر وهم بالآخرة كافرون وكندولر اوبر جهانك
اولمسين تصديق ايتمزلر وبينهما حجاب دخى اهل بهشتك واهل دوزخك آره‌سنده
بر پرده وار وعلى الاعراف رجال و حجابك يوقاروسى اوزرينه اهل توحيددن
كشيلر واردر كه عمللرى تقصيرا ايندوكلرندن اوترى جنتله جهنم آره‌سنده حبس اولنديلر
يعرفون كلا بسيماهم اهل جنت و جهنمدن هر كيمسه‌يى علامتلريله بيلورلر
ونادوا اصحاب الجنة واهل اعراف بهشتيلره آواز ايديلر كه ان سلام عليكم
خدانك تحيتى اوزريكزه اولسون لم يدخلوها اول حالده كه اهل اعراف بهشته
كيرمديلر وهم يطمعون وكندولر اكا كيرمكه اميد دوتمشلر واذا صرفت
ابصارهم تلقاء اصحاب النار وچون كوزلرى جهنم اربابى سمتنه دونمش
قيلنور قالوا تنكريه صيغنوب ديرلر ربنا لا تجعلنا مع القوم الظالمين اى
پروردكارمز بزى ستم ايدن كروهله بر مكانده قيلمه ونادى اصحاب الاعراف
دخى اعرافده ساكن اولان جماعت چيغرديلر رجالا يعرفونهم بسيماهم كفاردن
باشلوندن بر كشيلرى كه نشانلريله كندولرين بيلورلر قالوا ما اغنى عنكم جمعكم
انلره ديديلر مالى ييغمقكوز سيزدن بر نسنه دفع ايتمدى وما كنتم تستكبرون
وحقى قبول ايتمكدن تكبر كوزسيزدن بر شئ منع ايتمدى اهؤلاء الذين اقسمتم
لا ينالهم الله برحمة بونلرميدر شول كيمسه‌لر كه قسم ايدردكوز كيم تنكرى كندولره
بر احسان وكرم ايصال ايتمز بو مقامده اشارت مسلمانلرك فقراسنه‌در ادخلوا
الجنة بهشت جاودانه كيركز اى اهل ايمانك فقراسى لا خوف عليكم نه اوزركزه
قورقو وار ولا انتم تحزنون ونه سيز غمناك اولورسيز ونادى اصحاب النار
اصحاب الجنة ان افيضوا علينا من الماء واهل جهنم اهل بهشته چيغرديلر كه

اوزريمزه

اوزريمزه صودن دوككز او مما رزقكم الله ياخود تنكرى تعالى سيزه رزق ويردوكى
شيئدن بزه ويركز قالوا ان الله حرمهما على الكافرين اهل جنت انلره بو جهله
اوزره جواب ويرديلر كه حق تعالى بهشت جاودانك صوينى ودرزقنى كفارايدنلره
اوزره حرام ايلدى الذين اتخذوا دينهم لهوا ولعبا شول كفار كه دينلرى بيهوده
ايشى واويونجاق ايدنديلر وغرتهم الحيوة الدنيا وبقى صاغنلق كندولرين آلدندى
فاليوم ننسيهم پس بو كون جهنمده انلرى اونتلمش نسنه كيبى ترك ايدرز كما نسوا
لقاء يومهم هذا نته كيم بو كونلرينك كورمسين اونوتديلر وما كانوا باياتنا
يجحدون ونته كه آيتلرمزى عناد يوزندن انكار ايدرلردى ولقد جئناهم بكتاب
فصلناه وبى شبهه كيم كروم كفاره بر كتابيله كلدك كه آنك معنالرين
تفصيل ايدوب بيان ايلدك على علم كيفيت تفصيلنده بيلكى اوزره اولدوغمزده
هدى ورحمة رهنمالق وخدانك اسركمسى اولدوغنده لقوم يؤمنون
بر كروهه كه تنكرينك وحدانيتنه تصديق ايدرلر هل ينظرون الا تاويله اهل
كفر بو كتابك مالندن اوزكه بر نسنه انتظار ايتمزلر يعنى حق تعالى بو كتاب
ايچنده ذكر ايتدوكى وعد ووعيدك وقوعنه انتظار ايدرلر يوم ياتى تاويله
اول كون كه وعد ووعيدك آثارى ظاهر اولور يقول الذين نسوه من قبل سويلر
شول كيمسه‌لر كه بوندن اسبق اول كتابى ترك ايتمشلردى قد جاءت رسل
ربنا بالحق تحقيقا كيم ربمزك پيغمبرلرى دوغرولقله كلمشلردى فهل لنا من شفعاء
پس بزم هيچ ديكيجيلرمز بولنورمى فيشفعوا لنا كه بزم ايچون دلك ايدرلر
او نرد ياخود دنيايه دونمش قيلنورميوز فنعمل غير الذى كنا نعمل كه ايشلدوكمز
عملدن اوزكه بر عمل ايشليه‌لم قد خسروا انفسهم تحقيقا كيم جانلرين
اوتوزديلر كه عمر عزيزلرى كفرده صرف ايتديلر وضل عنهم ما كانوا يفترون
وافترا ايتدوكلرى شئ كندولردن ضائع اولدى يعنى اول اميدلرى كه بتلر
كندولره تنكرى قتنده شفاعت ايدلر معدوم اولوب كندولره نفع ايتمدى
ان ربكم الله الذى خلق السموات والارض فى ستة ايام تحقيقا كيم پروردكاركوز
صفات كماله جامع اولان خدادر شول خدا كه كوكلرو ييرى آلتى كون مدتنده
ياراتدى ثم استوى على العرش صكره عرشك ايجادينه قصد ايلدى يغشى الليل
النهار كيجه‌يى كوندزايله اورتر وبونك عكسى ذكر اولنمدى معلوم اولدوغيچون

يطلبه حثيثا كيجه كوندزى عجله ايله طلب ايدر والشمس والقمر والنجوم مسخرات بامره
وكونشى وايى ويلدزلرى يراتدى فرماننه رام اولمشلر الا له الخلق والامر آكاه
اولك كيم يراتمق ويوروتمق كندويه مخصوصدر تبارك الله رب العالمين خلقك
پروردكارى اولان خداى ذو الجلال وحدانيتله الوهيتده يوجه لندى ادعوا ربكم
تضرعا وخفية پروردكاركزه دعا ايدك خشوع واخفا حالنده يعنى دعا ايتدككوز
محل نزياده ايتمك انه لا يحب المعتدين بى شبهه كيم خداء عز شانه دعاده حدى
تجاوز ايتجيه مثلا مسلمانملانى دكلدركه دعاده ديمكه انبيالى دكوكه عروج ايتمكى
خدادن ايستيه ولا تفسدوا فى الارض ودوى زمينده كفر ومعصيتله بوزمازلك
ايتمك بعد اصلاحها انبيانك ارساليله واحكاملك قوللمسيله دوزلدكدن
صكره وادعوه خوفا وطمعا وحق سبحانه وتعالى يه دعا ايدك اولحالده كه اعمالكز
عدم قبوللندن قورقوب مقبول اولمسين رجا ايده سيز ان رحمت الله قريب من المحسنين
بى شبهه كيم تنكرى تعالانك لطف وكرمى ايولره يقندر وهو الذى يرسل الرياح
وكندودر اول پروردكار كه يللرى كوندرور بشرا بين يدى رحمته مژده ويردوكلرى
حالده رحمتنك ايلروسنده بو مقامده رحمتدن مراد يغموردر زيرا باد صبا
بولتى يرندن قالدرر وباد شمال انى جمع ايدر وباد جنوب دملندرر وباد دبور
اولشتدرر حتى اذا اقلت سحابا ثقالا بر وقته دككه قجن براغر بولتلرى قالدرر
سقناه لبلد ميت انى بر اولمش شهر ايچون سوردز فانزلنا به الماء پس اول
شهره صويى ايندرردز فاخرجنا به من كل الثمرات دخى عقبنده اول صو ايله ميوه لرك
هر نوعندن چيقاردز كذلك نخرج الموتى شنته كه اولمش زمينى نباتاته احيا
ايتدك اولمشلرى قبورندن چيقاروب احيا ايدرز لعلكم تذكرون تا كه سيز پند
ونصيحت الوب بيله سيز كيم زمينى احيا ايتمكه قادر اولان اولمشلرى دخى
قيلمغه قادردر والبلد الطيب ويارك اولان زمين يخرج نباته باذن ربه
اوتلرى پروردكارى فرماننه چيقر يعنى پاك اولان زمين چوق نفعلو غايتله
كوزل اوتلق وبخشى اكين بتورور والذى خبث وچركين اولان زمينك اوتلرى
لا يخرج الا نكدا چيقمز الا ازكه هيچ منفعتى يوقدر بو بر مثالدر كه حق تعالى
مؤمنك وكافرك احوالرين ايچنده بيان ايتدى بو اعتبار ايله كه مؤمنك قلبى
كوزل يركبيدر كه هر نه ايچنده اكرسن بخشى بتر وكافرك قلبى شوره لو يره

ايدنلرى سومز بو كلامله خلقى تنبيه ايتديكيم كندولره
لائق اولميان شئ طلب ه

بنكزدكه ايچنده بر نسنه بتمز واكر بر شئ بتر بر نسنه يه يارامز كذلك شنته كه
بو مثل ايله احوالى بيان ايلدك نصرف الايات دلائل وحدانيتى انواع عبارات ايله
ايراد ايدرز لقوم يشكرون بر كروهه كه خدانك نعمتلرينه اعتراف ايدوب مدح
وثنا سين ايدرلر لقد ارسلنا نوحا الى قومه تحقيقا كه بز حضرت نوحى كندو
عشيرتنه كوندردك تاكه كندولرين توحيده دعوت ايليه فقال يا قوم اعبدوا الله
پس سويلدى اى بنم عشيرتم خدايه قوللق ايدك ما لكم من اله غيره اندن اوزكه
سيزه هيچ معبود يوقدر انى اخاف عليكم عذاب يوم عظيم بى شبهه كيم بن اوزكزه
برا ولو كونك اشكنجه سندن قورقرم قال الملأ من قومه عشيرتندن اشراف
اولانلر ديديلر انا لنريك فى ضلال مبين تحقيقا كه بز سنى اى نوح بر آشكارا
ازغونلقده كورورز قال يا قوم ليس بى ضلالة حضرت نوح جوابلرنده ديدى
اى بنم كروهم بنده ازغونلق يوقدر ولكنى رسول من رب العالمين وليكن بن خلقك
پروردكارندن بر كوندرلمش پيغمبرم ابلغكم رسالات ربى پروردكارمك
پيغاملرين سيزه يتشترورم وانصح لكم وسيزه پند ونصيحت ايدرم واعلم من الله
ما لا تعلمون دخى وحى سببيله خدانك طرفندن بيلورم اول شيئ كه سيز
انى بيلمزسيز چونكه حضرت نوحك قومى بشر مقوله سى خدانك رسولى اولمقلغندن
تعجب ايدوب ديرلرديكه تنكرى تعالى رسالت كوندرمسين ايستسيدى ملائكه كرامى
كوندرردى حضرت نوح بو سوزلرين استبعاد ايدوب اوندلرينه انكار ايلديكنه شنته كه
حق تعالى بيوردى اوعجبتم ان جاءكم ذكر من ربكم ايا تكذيب ايدوب عجبلندكوزمى
كه ربكوزدن سيزه خبر پند ونصيحت كلدى على رجل منكم زمره كوزدن بر
كشينك لسانى اوزره لينذركم تاكه كفر ومعصيت عاقبتندن سيزى
قورقدره ولتتقوا وتاكه انذار سببيله پرهيز ايده سيز ولعلكم ترحمون
وشايدسين ايدهكوز تقوا سببيله رحمته مظهر قيلنه سيز فكذبوه پس كفار
حضرت نوحى يالانجى دوتديلر فانجيناه والذين معه فى الفلك در عقب كندوسنى
وكيمده كندو سيله اولان كمسنه لرى غرقدن قورتردق واغرقنا الذين كذبوا
باياتنا ووحدانيتمزه دلالت ايدن نشانلره ايتلاع ايتميانلرى طوفانله اغراق
ايتدك انهم كانوا قوما عمين بى شبهه كيم قوم نوح بر كور جماعت ايديلركه
دلائل وحدانيتى كورمزلردى والى عاد اخاهم هودا دخى عاد قبيله سنه

قرنداشلری حضرت هودی ارسال ایلدك قال یا قوم اعبدوا الله حضرت
هود انلره دیدی ای بنم عشیرتم ایزد ذو الجلاله پرستش ایدك ما لكم من اله
غیره اندن اوزكه سیزه هیچ بر درست معبود یوقدر افلا تتقون پس نیچون
تنكرینك عذابندن صاقنمزسیز قال الملأ الذین كفروا من قومه طائفه سندن
كفر ایدن اكابر دیدیلر انا لنراك فی سفاهة تحقیقا كه بیز سنی بر عقلسیزلكده
مشاهده ایدرز و انا لنظنك من الكاذبین وبی شبهه سنی یلانجیلردن كمان
ایدرز قال یا قوم لیس بی سفاهة حضرت نوح دیدی ای بنم كروهم بنده عقلسزلق
یوقدر ولكنی رسول من رب العالمین ولیكن بن عالمك پروردكارندن كوندرلمش
بر پیغمبرم ابلغكم رسالات ربی بنی پرورده ایدنك خبرلرین سیزه ایصال
ایدرم و انا لكم ناصح امین وبن سیزه خیانتسیز بر پند ویریجیم او عجبتم ان جاءكم
ذكر من ربكم نیچون بنی تصدیق ایتمیوب عجب ایدرسكز كه سیزه پروردكاركزدن
بر پند كلدی علی رجل منكم سیزك جنسكوزدن بر كشینك لسانی اوزره لینذركم
تاكه عقوبت الهیه دن سیزی قورقیده واذكروا اذ جعلكم خلفاء من بعد قوم
نوح و یاد ایدك اول دمی كیم حضرت نوحك قومی هلاك اولدوقدنصكره
سیزی یرلرینه قائم مقاملر قیلدی وزادكم فی الخلق بسطة وخلقتكوزده
سیزه بر قوت وقامت ارتردی فاذكروا آلاء الله پس خدانك نعمتلرین خاطره
كتورك لعلكم تفلحون تاكه سیز نعمتلری ذكر ایتمكله عذابدن قورتله سیز قالوا
اجئتنا لنعبد الله وحده اول قوم حضرت هوده دیدیلر ایا سن بزه انكله كلدك
كه ایزد ذو الجلالی یالكوز عبادت ایده لم ونذر ما كان یعبد اباؤنا و پدرلرمز
عبادت ایتدوكلری اشیایی ترك ایده لم بو ایشی اصلا وجوده كلمز فاتنا بما
تعدنا پس عذابدن بزه وعد ایتدوكك نسنه یی بزه كتور ان كنت من الصادقین
اكر سوزكده كرچك سویلیانلردن ایسك قال قد وقع علیكم من ربكم رجس وغضب
حضرت هود علیه السلام انلره دیدی تحقیقا كیم پروردكاركز طرفندن اوزكزه
بر عذاب وخشم دوشدی اتجادلوننی فی اسماء سمیتموها انتم وآباؤكم ایا بنمله
مجادله ایدرمی سیز بر آدلرده یعنی بر اشیاده كه سیز و پدرلركز انلره آد قودكوز
ما نزل الله بها من سلطان حق جل وعلا انلرك عبادتی جائز اولمغه اصلا بر
حجت ودلیل ایندرمدی فانتظروا پس عذابك نزولنه منتظر اولك انی معكم

من المنتظرین

من المنتظرین كه بی شبهه بن سیزكله انتظار ایدنلردنم كتوردیلر كه قوم عاد یمن
اقلیمنده دوشن احقاف نام قوملی یرلرده اولورلردی آیینلری بتلرك عبادتی
اولمغله حق تعالی انلره حضرت هودی مرسل قیلدی تا كه كندولرین خدانك
عبادتنه سوق ایدوب بتلرك پرستشندن فراغت ایده لر دعوته شروع ایدیجك
سوزینه قولاق دوتمیوب خیانتلرین ارتردیلر حق جل وعلا اوزلرینه اوچ سنه
قحطی مسلط ایلدی اندن عبرت الیوب فساده مصر اولدیلر چون اول عصرلرده
داب بو ایدی كه بر قومه ادرنه قحط مسلط اولسه مكه مكرمه یه واروب استسقا
ایدرلردی جماعت مزبوره شدت قحطدن یتمش كیمسنه ارالرندن انتخاب ایدوب
انلره قیل بن عنز نام كیمسه یی و حضرت هوده ایمان كتورن مرثدی رئیسلر دكوب
استسقا ایچون مكه یه كوندردیلر قچن مكه مكرمه یه ورود ایتدیلر مكه مكرمه نك
سكانی اولان عمالقه انلرله اولان مصاهرتلری حسبیله مزبورلره اكرام تام
ایدوب كما ینبغی توقیر ایتدیلر مكانلرندن محفوظ اولدوقلری جهتدن بر آی
مقداری انده مكث ایدوب اوقاتلرین یمه و ایچمكه و چنك وچغانه ده
كیچردیلر بعده عمالقه نك رئیسی معاویه كلدوكلری مقصددن كمال تغافللرین
مشاهده ایدیجك طول اقامتلرندن وكثرت مصرفدن كندویه سوء ظنلری
اولمسن ایچون چنكیلره سفارش ایلدیكه كویا لك ارا سنده بو كمال تغافللرینه
مشعر ایكی بیت ایراد ایده لر انلردخی انك فرماننه امتثال ایدوب بو ایكی بیتی
ایراد ایتدیلر • الا یا قیل ویحك قم فهینم • لعل الله یسقینا الغماما • فیسقی
ارض عاد ان عادا • قد امسوا ما یبینون الكلاما • بو كلامی ایشتدكلرنده
كندولره بر انزعاج حاصل اولوب كلدوكلری مقصده مباشرت ایتدیلر حضرت
مرثد انلره دیدی والله دعاكوز سزه بر فائده ویرمز مادام كه حضرت هوده ایمان
كتورمزسیز دوتوب معاویه یه دیدیلر بونی الی قو بزمله كلمسون زیرا بو حضرت
هوده تابع اولوب دینمزی ترك ایتدی معاویه حضرت مرثدی استسقایه
چیقمقدن منع ایتدی قیل قلان نفرایله استسقایه چیقوب دعاسنده دیدی
یا الهی قوم عادی صوارنه كه بوندن اسبق كندولرین صواردردك همان اوچ
بولت بیاض و قرمزی و سیاه پیدا اولوب كوك سمتندن بر صدا كلدی كه ای
قیل سكا وعشیرتكه بونلرك بیرین اختیار ایت دیدی سیاه بولتی ایسترم كه انك

صوبی چوقدر علی الفور اول بولت قوم عاد سمتنه توجه ایلدی اندن بر شدتلی بی
اندازه روزکار چیقدی که انسانی مکانندن قالدروب یره چالوب هلاک
ایدردی انکله ایمان کتورمیانلر هلاک اولوب حضرت هود و اتباعی نجات بولدی
نته که حق تعالی بیوردی فانجیناه والذین معه پس کندولی و کندو سیله هم دین
اولانلری قورتردق برحمة منا بیزدن صدور ایدن لطف و احسان سببیله
وقطعنا دابر القوم کذبوا بایاتنا و نشانلریمزه اتباع ایمیانلرک اکسه لرین
کسدک یعنی کفاری دیبدن قیردق وما کانوا مؤمنین و قوم عاد معبودک
وحدانیتنه و هودک رسالتنه تصدیق ایدیجیلر دکل ایدیلر والی ثمود اخاهم
صالحا دخی قبیلهٔ ثموده برادرلری صالحی پیغمبرلکله ارسال ایلدک قال یا قوم
اعبدوا الله حضرت صالح مرسل اولیجق دیدی ای بنم عشیرتم خدای ذو الجلاله
پرستش ایدک ما لکم من اله غیره اندن اوزکه سیزه اصلا بر درست معبود
یوقدر مرویدر کیم حضرت صالح ثمود قبیله سن دعوت ایتدکی محل کندوی تکذیب
ایدوب نبوتنه دلالت ایدر بر معجزه کندوسندن ایستدیلر حضرت صالح انلره
دیدی نه کونه معجزه ایسترسیز دیدیلر بیز عید مزده صحرایه چیقرز سن دخی
بزمله چیق اول مکانده بیز بتلریمزه دعا ایدهلم و سن تنکریه دعا ایله هر کیمک
دعاسی حین قبولده کچر متبوع اولسون بقیهٔ خلق اکا تابع اولسونلر محل معهود
حلول ایدیجک جملهٔ عید کاهه چیقوب بتلرینه دعا ایتمکه شروع ایلدیلر هر چند
که انلردن بر شی ایستدیلر انلردن اثر اجابت ظاهر اولمدی بعده جندع
بن عمرو که اول قبیله نک اشرافندن ایدی صحراده دوشمش کاشبه نام بر طاشه
اشارت ایدوب دیدی ای صالح بیزه بو طاشدن بر بولک چوق تویلی کبه
اولمش دوه چیقار حضرت صالح علیه السلام انلره بیوردی اکر خواهشکز اوزره
تنکری تعالی قدرت کاملهسیله سیزه بو طاشدن بر دوه چیقاروب ایدرسه سیز
دیدیکلرمی تصدیق ایدوب خدایه عبادت ایدرمیسز دیو سوزلرینی ایمان مغلظ
الله تأکید ایتدیلر حضرت صالح ایکی رکعت نماز قیلوب جناب ذو الجلالدن نیاز
ایتمکه باشلدی همان اولدم معهود اولان طاش یاریلوب خواهشلری اوزره بر
دوه انفی چیقدی در عقب کندو مانند بر بوری دوغردی جندع بن عمرو بو
معجزه یی مشاهده ایدیجک عنایت ربانیه ایله ایمان کتوردی بقیهٔ اشراف ثمود

بادیهٔ انکارده سرکردان قالدیلر حضرت صالح انلره خطاب ایتدی نته که حق تعالی بیوردی
قد جاءتکم بینة من ربکم تحقیقا کیم پروردکاردکوزدن سیزه بر معجزه کلدی که کمال
قدرتنه و نبوتمک صحتنه دلیلدر هذه ناقة الله بو طاشدن چیقن تنکرینک دوهسی
لکم آیة سیزکچون بر اولو معجزه فذروها تأکل فی ارض الله پس انی قویک تنکرینک
زمیننده اوت ییسن ولا تمسوها بسوء وانی بر یرمازلکله دکمک فیأخذکم عذاب
الیم که انکادکمکلکوز سببیله سیزی بر دردلو اشکنجه الور واذکروا اذ جعلکم خلفاء
من بعد عاد و یاده کتورک اول وقتی که عاد قبیله سی هلاک اولدوقدنصکره
انلرک بدلنه سیزی جانشینلر قیلدی و بوأکم فی الارض و یجر نادم مکانلرده سیزه
یر ویردی تتخذون من سهولها قصورا ملایم یرلرندن کریج و طاشی ایدوب
کوشکلر بنا ایدرسیز و تنحتون الجبال بیوتا و طاغلری خانهلر اوبرسیز فاذکروا
آلاء الله پس خدانک نعمتلرین خاطره کتورک ولا تعثوا فی الارض مفسدین
و یر یوزنده مفسد اولدقکوز حالده یرمازلکله سعی ایتمک قال الملأ الذین
استکبروا من قومه عشیرتندن سرکشلک و تکبره طالب اولان اشراف دیدیلر للذین
استضعفوا بیچاره قیلنان کیمسه لره لمن آمن منهم انلردن ایمانه کلانلره استهزا
طریقیله دیدیلر اتعلمون ان صالحا مرسل من ربه ایا سیز بیلورمیسز کیم حضرت
صالح پروردکارندن کوندرلمشدر قالوا انا بما ارسل به مؤمنون مستضعف
اولان کروه انلره جواب ویروب دیدیلر علی التحقیق بیز ایمان کتورمشوز اول
شیئه که حضرت صالح انکله کوندرلدی قال الذین استکبروا سرکشلک ایدن
کروه دیدیلر انا بالذی آمنتم به کافرون تحقیقا بیز کفر ایتمشوز اول نسنه یه
که سیز اکا ایمان کتوردکوز منقولدر که ناقه نک دابی بو ایدیکه قوم ثمودک
ایچدکلری معین اولان قویی نک صوینی ایکی کونده بر ایچردی بو تقدیرجه صیقلمشلردی
زیرا دوه صولرینی ایچدیکی کون صوینی طاغ باشندن کتورمکه محتاج اولورلردی
بو ایش کندولره غایتله دشوار اولمشدی دخی ناقهٔ مزبوره یاز فصلنده طاغ باشنده
اوتلردی دوارلری قورقتله دره یه فرار ایدرلردی و قیش فصلنده دره ایچنده
اوتلمه دوارلری طاغ باشنه قاچرلردی بو دخی کندولره بر مشکل ایش اولمشیدی
زیرا دوارلری اوتلاغک قلتندن غایتله زبون اولدی بعده قداربن سالف نام
کیمسه و مصدع بر ایکی نفرله دوه نک قتلنه مباشرت ایدیلر نتهکم تفصیلی

ان شاء الله الملك العزيز بيان اولنور فعقروا الناقة پس قوم ثمودك برنجى دوه‌يى
سكردليلر وعتوا عن امر ربهم و پروردكارلرينك فرماننددن سركشلك ايتديلر
وقالوا يا صالح ائتنا بما تعدنا و ديديلر اى صالح عذابدن بزه وعد ايتدككك شيئى
بزه كتور ان كنت من المرسلين اكر كوندرلمش پيغمبرلردن ايسهك فاخذتهم الرجفة
درعقب كندولرين زلزله الوب فاصبحوا فى دارهم جاثمين مسكنلرنده يوزلرى اوزره
قپانمش صباحلديلر فتولى عنهم پس حضرت صالح انلردن يوز چويروب كيتدى
وقال يا قوم لقد ابلغتكم رسالة ربى و اوزلرينه خطاب ايدوب ديدى اى بنم عشيرتم
بى شبهه كه بن ربمك پيغامنى سيزه يتشردم ونصحت لكم و سيزه پند ويردم ولكن
لا تحبون الناصحين وليكن سيز پند ويرنلرى سيومزسيز ولوطا اذ قال لقومه
دخى حضرت لوطى مرسل قيلدق اول وقت كه ارلرنده اقامت ايدن موتفكات
نام كويلرك خلقنه ديدى اتأتون الفاحشة نيچون غايتله يمان اولان ايشه مباشر
ايدرسيز ما سبقكم بها من احد من العالمين سيزه اول ايشله هيچ بر كمسنه سبقت
ايتمدى خلقدن انكم لتأتون الرجال شهوة من دون النساء تحقيقا سيز مباح
اولان قادينلرك مباشرتندن تجاوز ايدوب خباثت پذير اولان نفسلركزك آرزو
سيچون ارككلره كلورسيز بو خصوصده اصلا عذركوز يوقدر بل انتم قوم مسرفون
بلكه سيز حددن تجاوز ايتمش بر كروه سيز وما كان جواب قومه دخى بونلرك
جوابى بر شى اولمدى الا ان قالوا اخرجوهم من قريتكم الا بيرى بيرينه ديديلر كيم
لوط و اتباعنى كويكوزدن چيقارك انهم اناس يتطهرون تحقيقا انلر بر آدميلردر كه
بد فعلدن نفسلرين پاك دوتردلر يعنى بزمله اول ضلالده اتفاق ايتمزلر كوتورديلر
كيم حضرت لوط عليه السلام يعنى عمسى حضرت ابراهيمله اقليم عراقدن هجرت ايتدى
حق تعالى كندويى شام زمينده دوشن سدوم نام كوى و قريه‌ده اولان دورت
كويك خلقنه مرسل قيلدى تا كه كندولرين حقه دعوت ايدوب نامعقول
ايشلردن منع ايده يكرمى دورت ييل مقدارى كندولرين دعوت ايلدى سوزينه
قولاق دوتمديلر عاقبت حق تعالى كندولرين اهلاك ايلدى و حضرت لوط و اتباعنى
بلادن قورتردى نته كه بيوردى فانجيناه واهله پس حضرت لوطى و كندويه ايمان
كتورنلرى عذابدن قورتردق الا امرأته انجق قادينى كانت من الغابرين مكانلرنده
قالوب هلاك اولانلردن ايدى زيرا اول بد ذات كفرى صاقليوب كفارى حضرت

لوط اوزره

لوط اوزره انكارا ايتمكله اغوا ايدردى وامطرنا عليهم مطرا و اوزرلرينه بر عجيب يغمور
يغدردك و آو طاش ايدى كه باشلرى اوزره ياغدى فانظر كيف كان عاقبة
المجرمين پس بق كنهكارلرك صوكى نيجه اولدى والى مدين اخاهم شعيبا دخى حضرت
ابراهيم عليه السلامك اوغلى مدينك اولادينه قرنداشلرى حضرت شعيبى مرسل
قيلدق قال يا قوم اعبدوا الله ديدى اى بنم عشيرتم خداى ذو الجلاله پرستش
ايدك مالكم من اله غيره اندن غيرى سيزه هيچ بر حق معبود يوقدر قد جاءتكم
بينة من ربكم تحقيقا كيم پروردكاركوزدن سيزه بر معجزه كلدى يعنى اول معجزه
كه كندويه ويرلدى و اونده اولدوغى قرآنده ذكر اولنمدى فاوفوا الكيل پس
اولچكك النى تمام ايدك والميزان و دارتمك النى دخى ولا تبخسوا الناس
اشياءهم و خلقك حقوقلرين تمام ادا ايدك اندن بر شى اكسك ايتمك ولا تفسدوا
فى الارض و زمينده كفر و خيانتله و ما ذلك ايتمكله سعى ايتمك بعد اصلاحها
پيغمبرلرك ارساليله و كتبك انزاليله زمين دوزلدكدنصكره ذلكم خير لكم
سو بلدكم ايشك ايشلمسى سيزه يكركدر ان كنتم مؤمنين اكر اهل تصديق
ايدكوز ولا تقعدوا بكل صراط و هر يولده اوتورمك توعدون وتصدون
عن سبيل الله من آمن به اول حالده كه قورقدروب تنكرينك يولندن منع ايدرسين
سز كيمسه‌يى كه اكا تصديق كتوردى وتبغونها عوجا و تنكرينك يولنه اكرلك
طلب ايدرسين كه شبهه‌لر ايراد ايتمكله خلقى ازدررسين واذكروا اذ كنتم قليلا
و ياده كتورك اول وقتى كه بر از كروه ايدكوز فكثركم پس حق تعالى سيزى چوق
ايتدى كه مالكزه و اولادكزه بركت صالدى وانظروا كيف كان عاقبة المفسدين
و بقك سيزدن اسبق اولان مفسدلرك صوكى نيجه اولدى وان كان طائفة منكم
آمنوا بالذى ارسلت به و اكر سيزدن بر كروه كوندرلدوكم شيئه ايمان كتورديلر
وطائفة لم يؤمنوا و بر كروه ايمان كتورمديلر فاصبروا حتى يحكم الله بيننا
پس انتظار ايدك خداء عز و جل ارامزده حكومت ايدنجه كه محق اولانلره مبطللر
اوزره نصرت ويره وهو خير الحاكمين و كندودر حكم ايدنلرك يكركى وقال الملأ
الذين استكبروا من قومه عشيرتندن تكبره طالب اولان اعيان ديديلر لنخرجنك
يا شعيب والذين آمنوا معك من قريتنا البته سنى اى شعيب و سنكله ايمان كتورنلرى
كويمزدن چيقاررز او لتعودن فى ملتنا يا خود ايينمزه دونرسين بيلمك

کرک کیم حضرت شعیب علیه السلام انلرلا بیننده دکل ایدی تا که دونه لر زیرا
انبیا مقوله سی کافر اولملری مطلقا محالدر لکن جماعت فرد اوزره تغلیبا ولتمامه
قومنه لائق اولان خطابله کندوسی وقومی مخاطب اولندیلر وبوسببدن جوابلرین
بو منوال اوزره ویردی **قال اولو کنا کارهین** حضرت شعیب علیه السلام
دیدی آیا سیزکزه دونمکی بوز واکرلکادوغمکه کراهت ایدیجیلر دکسک یعنی نیجه
ایینکزه داخل اولورز وحال بوکه بیز اکا کیرمک ایستمزوز **قد افترینا علی**
الله کذبا تحقیقا کیم تنکری تعالی اوزره کندومزدن یلان پیدا ایتمش اولورز
ان عدنا فی ملتکم ایینکزه دونرسک **بعد اذ نجانا الله منها** اول وقتدن
صکره که تنکری تعالی بیزی اندن قورتردی **وما یکون لنا ان نعود فیها** وبر وقتده
بیزه صحیح وجائز اولماز که کفرک ملتنه دونزلر **الا ان یشاء الله ربنا** مکر اول وقت
که بیزی پرورده ایدن خداوند اولدوغمزی ایستیه **وسع ربنا کل شیء علما**
پروردکارمزک دانشی هر نسنه‌یی قابلدی **علی الله توکلنا** ایزد ذو الجلال
اوزره اعتماد ایدک **ربنا افتح بیننا وبین قومنا بالحق** ای خداوندمز اراء مزده
وعشیرتمزک اراسنده دوغرولغله حکومت ایله **وانت خیر الفاتحین** وسن
حکومت ایدنلرک ییکرکیسن **وقال الملأ الذین کفروا من قومه** دخی قبیله سندن
کفر ایدن اکابر اصاغره دیدیلر **لئن اتبعتم شعیبا** قسم اولسونکه اکر شعیبه
تابع اولورسیز **انکم اذا لخاسرون** بی شبهه سیز اول محل اوتوزیجیلرسیز
فاخذتهم الرجفة فاصبحوا فی دارهم جاثمین درعقب کندولرین زلزله الوب شهرلرنده
یوزلری اوزره قاپنوب هلاک اولدیلر **الذین کذبوا شعیبا کأن لم یغنوا فیها** شول
کیمسه‌لر که حضرت شعیبی تصدیق ایتمدیلر کویا اول شهرده اقامت ایتمدیلر **الذین**
کذبوا شعیبا کانوا هم الخاسرین حضرت شعیبی تکذیب ایدنلر کندولر
اوتوزنلر ایدیلر **فتولی عنهم وقال یا قوم لقد ابلغتکم رسالة ربی** پس حضرت شعیب
انلردن یوز دوندروب دیدی ای بنم عشیرتم خدایه قسم کیم پروردکارمک خبرین
سیزه یتشتردم **ونصحت لکم** وسیزه پند ویردم بو سوزلری اوزلرنه غایتله
حزین اولدوغی اجلدن تأسف ایدوب دیدی بعده کندو نفسی اوزره انکار
ایدوب سویلدی **فکیف آسی علی قوم کافرین** پس نیجه بن بو بیجه ین کروه اوزره غمناک
اوله یم **وما ارسلنا فی قریة من نبی** دیرکویده هیچ بر پیغمبر کوندرمدک **الا اخذنا**

اهلها

١٤٥

اهلها بالبأساء والضراء الا که اول کوی خلقنی دارلغله وخسته لکله کرفتار ایتدک
لعلهم یضرعون تا که انلر نیاز ایدوب تذلل ایدهلر **ثم بدلنا مکان السیئة الحسنة**
صکره بدلک ییرینه ایولکی بدل ویردک **حتی عفوا** اول وقته دکین که مال
ورجاللری چوق اولدی **وقالوا قد مس آباءنا الضراء والسراء** ودیدیلر علی التحقیق
کیم بدلرمزه یمانلق وشادلق دکوی یعنی نعمتلری ونقمتلری تنکری طرفندن
کورمیوب دیرلر زمانک دأبی بودر که کاه خلقنه ایولکله معامله ایدر وکاه
یرمازلکله وزمان سابقده پدرلرمزک باشنه کلان محنت وجفا وایتدوکلری
ذوق صفا بوکا شاهددر **فاخذناهم بغتة** پس کندولرین علی الغفله الدق **وهم**
لا یشعرون وحال بوکه کندولر عذابک وقوعنی بیلمزلر وعذابک بوکونه واقع
اولمسی انسانه قتی دشوار کلور **ولو ان اهل القری آمنوا واتقوا** وبی شبهه کیم
کویلر خلقی ایمان کتوروب کفر ومعصیتدن پرهیز ایتسیدیلر **لفتحنا علیهم**
برکات من السماء والارض البته اوزلرینه خیرات اچوق کوکدن ویردن یعنی
بذقی اوزرلرینه توسعه ایدوب هر طرفدن انی کندولره میسر قیلاردق **ولکن**
کذبوا ولکن پیغمبرلری یلانجی دوتدیلر **فاخذناهم بما کانوا یکسبون** پس کندولرین
مواخذه قیلادق کفر ومعاصیدن ترندوکلری شیء سببیله **افأمن اهل القری**
بو جمله ما قبلنده مذکور اولان فاخذناهم جمله سی اوزره معطوفدر وارالرنده
مذکور اولان شرط وجواب جمله معترضه در پس معنای کلام بویله اولور که
اول عذاب واقع اولدقدنصکره کویلر خلقی امین اولدیلرمی اندنکه **ان یأتیهم**
بأسنا بیاتا عذابمز کله کندولره کیجه وقتنده **وهم نائمون** اول حالده که
کندولر یاتمشلردر **اوامن اهل القری ان یأتیهم بأسنا ضحی وهم یلعبون**
دخی کویلر خلقی امین اولدیلرمی عذابمزک کلمسندن کندولره قوشلق وقتنده
اول حالده که کندولر اوینرلر **افأمنوا مکر الله** اول عقوبت محقق اولدقدنصکره
کویلر خلقی خدانک مکرندن امین اولدیلرمی مکر الله بنده نک مستدرج اولمسی
وبیلدوکی مکرندن بر کیمسه امین اولماز مکر اوتوزیجی اولان کروه
اولم یهد للذین یرثون الارض من بعد اهلها دخی شول کیمسه لره که زمینه
اربابندنصکره وارث اولورلر اشکار اولمدیمی که **ان لو نشاء اصبناهم بذنوبهم**
شان بودر که ایستسیدک کناهلری سببیله کندولرین دوکک یعنی ایتدوکلری

كناهلرك سزاسين وبروب معاقب ايدردك نته كه امم سابقه يى كناهلريله معذب
قيلدق ونطبع على قلوبهم وكوكللرى اوزره مهر اوروردق فهم لا يسمعون كه كندولر
اعتبار وتامل ايشتمسين ايشتمزلر تلك القرى اول كويلركه ذكرى سبقت ايتدى نقص
عليك من انبائها اوندكه انلرك خبرندن اوقورز ولقد جاءتهم رسلهم بالبينات دخى
تحقيقا كه حضرت هود وصالح ولوط كبى مذكور اولان امتلرك پيغمبرلرى كندولره
معجزه لرله كلديلر فما كانوا ليؤمنوا پس اولمزدى كه كندولره رسل كلدكدنصكره
ايمانه كله لر بما كذبوا من قبل اول شيئك سببيله كه رسل كلمدن اسبق تكذيب
ايدرلردى يعنى هميشه كفر اوزره مداوم ايديلر ايمانه كلمكه لياقتلرى يوق ايدى
كذلك يطبع الله على قلوب الكافرين نته كه كذشته اولانلرك كوكللرى اوزره مهر
اوردى حالا اولان كفارك كوكللرى اوزره حق تعالى مهر ايدر كه اصلا معجزات
كندولره تاثير ايتمز وما وجدنا لاكثرهم من عهد دخى كذشته اولان كروهلرك
چوغنه پيمانه وفا ايتمسين هيچ بولمدق وان وجدنا اكثرهم لفاسقين وتحقيقا
كه چوقلرين حددن تجاوز ايديجيلر بولدق ثم بعثنا من بعدهم موسى باياتنا بو
مذكور اولان پيغمبرلردنصكره حضرت موسايى ويردوكمز معجزه لرله كوندردك الى
فرعون وملائه مصر حاكمنه وانك اعيان دولتنه فظلموا بها پس اول
اياته ستم ايتديلركه انلرى تصديق ايرجك يرده تكذيب ايتديلر فانظر كيف كان
عاقبة المفسدين پس نه نتيجه اولدى بدلك ايدنلرك صوكى وقال موسى يا فرعون
انى رسول من رب العالمين دخى حضرت موسى ديدى اى فرعون على التحقيق بن
خلقك پروردكارندن سكا كوندرلمشم حقيق على ان لا اقول على الله الا الحق
سزاوارم انك اوزره كه حقدن اوزكه تنكرى تعالى اوزره ديميم قد جئتكم ببينة
من ربكم بى شبهه كيم ربكوزدن سيزه بردليل ايله كلدم فارسل معى بنى اسرائيل
پس بنمله اولاد يعقوبى يولله تاكه پدرلرينك وطنى اولان ارض مقدسه يه كيدهلر
وانلرى فرعون قوللر ايدنمش ايدى وايشلرنده انلرى استخدام ايدردى قال ان كنت
جئت باية فرعون شقى ديدى اكر سنى كوندرن پروردكاردن بردليل ايله كلمش
ايدك فات بها انى كتور يعنى الحكمده حاضر ايت تاكه صدقك انكله ظاهر
اوله ان كنت من الصادقين اكر ايتدكك دعواده ارباب صدقدن ايدك
فالقى عصاه بو كلامدنصكره حضرت موسى دكنكنى صالوب فاذا هى ثعبان

مبين همان اول دكنك حالى اشكار براژدها اولديكه هيچ برفرد اژدها او لمسنده
شك ايتمز مرويدركيم قچن حضرت موسى عصاسنى صالدى اغزين اچمش براژدها
اولديكه ايكى چكه سنك اراسى سكسان ارشون مقدارى كوردى الت چكه سن
يرده قودى واوست چكه سن فرعون قصرينك كنكره سى اوزره صكره فرعون
سمتنه متوجه اولدى فرعون بو حالى مشاهده ايديجك حدث ايدرك فرار
ايدوب اطرافده اولان خلق دخى قچشديلر كثرت ازدحامدن اول كون يكرمى
بيش بيك ادم هلاك اولدى بعده فرعون بى عون نعره ايتديكه يا موسى سنى
كوندرن خدايه سكا قسم ويرورم كه بونى بيزدن قالدركه بن سنى تصديق ايدوب
بنى اسرائيل سنكله يوللرم پس حضرت موسى اژدهانك قفاسنه يابشوب عصا
الفور دكنك اولدى بعده حضرت موسى عليه السلام فرعونه برمعجزه دخى كوستردى
نته كه حق تعالى بيوردى ونزع يده دخى حضرت موسى دست شريفن قولتغى
التندن چيقردى فاذا هى بيضاء للناظرين درعقب اول محل دست شريفى غايتله
اق نمايان اولدى بقنلره مرويدركيم حضرت موسى براسمر كشى ايدى اما اول محلكه
مباركنى قولتغى التنه قويوب چيقروردى بركونه نورانيتلى چيقردى كيم شعاعى
كونشك شعاعنه غلبه ايدردى قال الملأ من قوم فرعون ان هذا لساحر عليم
فرعونك اتباعندن اشراف اولانلر ديديلر تحقيقا كيم حضرت موسى فن سحرده غايتله
دانش صاحبى برجادودر بو سوزى فرعونك سوزين تصديق وتقريبا ايمان ايچون
ديديلر زيرا سورهٔ شعراده بو كلام اكا منسوبدر يريد ان يخرجكم من ارضكم سيزى
اى قبطيلر زمينكوزدن چيقرمق ايستر فماذا تأمرون پس نه كونه شى فرمان ايدرسيز
قالوا ارجه ديديلر انك ايشنى تأخير ايت واخاه وقرنداشى هروني دخى وارسل
فى المدائن حاشرين وشهرلرده يغيجيلر يولله يأتوك بكل ساحر عليم فن سحرده هر
دانش ايه سى جادويى سكا كتورسونلر بعده فرعون اعوانى سحرهنك ادرينه يوللدى
وجاء السحرة فرعون وجادولر فرعونك حضورنه كلديلر قالوا ان لنا لاجرا ديديلر
تحقيقا بيزه براولو اجرت وار ان كنا نحن الغالبين اكر بيز موسى اوزره غلبه ايدنلر
ايدرك قال نعم فرعون ديدى سيزه اولو اجرت وار وانكم لمن المقربين
دخى على التحقيق سيز بكا مقربلردن سيز بعده حضرت موسايى فرعون ايستدى
وبر معزز وقت تعيين ايتدى كه انجنده سحره ايله مناظره ايده پس سحره برخيلى

دكنك وايپ جمع ايدوب وقت معين حلول ايديجك بتمش بيك ساحر بر طرفده
دوروب ادب طريقيله ديديلر اى موسى سنمى اول صالورسن يا بيزمى كه حق تعالى
بيوردى قالوا يا موسى اما ان تلقى واما ان نكون نحن الملقين سحره ديديلر اى موسى
ياسن دكنككى صالسن يا بيز كندومز دكنكلريمزى واپلريمزى صالالم اوله لحم
قال القوا حضرت موسى عليه السلام كرم ومسامحه جهتندن سحره بيوردى كه سيز
صالك فلما القوا سحروا اعين الناس الاندرينى صالدقلرندنصكره خلقك كوزلرين
سحر ايتديلر كه كندولره برصورتلر كوستردیلر كيم حقيقتده اصلى يوقدر واسترهبوهم
وخلقى قورقتمغه طالب اولديلر وجاؤا بسحر عظيم وبر اولو جادو لكله كلديلر واوحينا
الى موسى وحضرت موسايه بيز فرشته الله خبر صالدق كه ان الق عصاك سن
دكنككى صال در عقب حضرت موسى دكنككى صالدى بلا فاصله بر اژدها اولوب
فاذا هى تلقف ما يأفكون پس اول محل ايلان اولان دكنك تزوير ايتدوكلرى اشيايى
يوتدى مروى در كيم فى اول انجلرى وايپلرى جمله يوتدى حاضر اولانلره
يوزين چويردى على الفور فرار ايتديلر وازدحامدن خيلى كيمسنه هلاك اولدى
بعده حضرت موسى انك قفاسنه ياپشوب كالاول دكنك اولدى فوقع الحق
پس حق ثابت اولدى وبطل ما كانوا يعملون وايشلدوكلرى شى باطل اولدى
فغلبوا هنالك وانقلبوا صاغرين پس اول مكانده فرعون واتباعى مغلوب
اولوب خار وذليللر شهره دونديلر والقى السحرة ساجدين وجادولر سجده يه وارد وقلرندن
يوزلرى اوزره قپانمش قيلنوب قالوا امنا برب العالمين ديديلر خلقك پروردكارينه
تصديق كتوردك رب موسى وهرون بو ايكى عزيزك پروردكارى قال فرعون
امنتم به قبل ان اذن لكم فرعون سحره يه ديدى موسى يه تصديق كتوردكوزمى بن
سيزه اذن ويرمدن اول ان هذا لمكر مكرتموه فى المدينة تحقيقا كه بو اينى بر
كزلى تدبيردر كيم سيز وموسى محل معهوده چيقمدن اول انى شهرده تدبير ايتدكوز
لتخرجوا منها اهلها تاكه شهردن اهلينى چيقره سز يعنى بو اينى فقط بو مقصد
ايچون ايتدكوز كه مصر شهرينك سكانى اولان قبط طائفه سنى اندن چيقروب
شهرى بنى اسرائيل ايچون ياپكوز قله فسوف تعلمون پس على التحقيق ايتدكوز ايشك
عاقبتنى كوروب سيز بو كلام مجملا بر تهديددر تفصيلى بودر لاقطعن ايديكم وارجلكم
البته اللركزى واياقلركزى كسرم من خلاف هر طرفدن بر عضو يعنى صاغ طرفدن

بردال وصول سمندن بر اياق يا بر عكس ثم لاصلبنكم اجمعين صكره سيزى قوداره
چكرم قالوا انا الى ربنا منقلبون جادولر كا جواب ويروب ديديلر على التحقيق بيز
پروردكارمز طرفنه دونجيلرز پس سنك تهديد وتخويفكدن باكمز يوقدر وما تنقم
منا وسن بيزدن بر شى عيب ايتمزسن الا ان امنا بايات ربنا مكر بر شى كه پروردكارمزك
نشانلرينه ايمان كتوردك لما جاءتنا بيزه كلدى وحقيقت الحال او عيب
دكلدر بلكه عين فخردر بعده سحره فرعونله خطاب ايتمكدن يوز چيوروب خداى
ذو الجلاله مناجات ايدوب ديديلر ربنا افرغ علينا صبرا اى خداوندمز اوزريمزه
بر قلمق دوك تاكه مصيبت دمنده جزع ايتميه لم وتوفنا مسلمين وسكا مطيع ومنقاد
اولدقمز حالده روحمزى قبض ايت وقال الملأ من قوم فرعون دخى مصر حاكمنك
جماعتندن اولان اعيان حاكملرينه ديديلر اتذر موسى وقومه ليفسدوا فى الارض
موسايى وعشيرتنى قوديسن تاكه يريوزنده بدلك ايده لر ويذرك والهتك
وتاكه سنى وسكا منسوب اولان معبودلرى ترك ايده بعض اقوال بوكونده ثابت
اولمشدر كيم فرعون كندو صورتنه ماننده بتلر بيدا ايدوب خلقه عبادت ايتدردى
پس نظم كريمده واقع اولان الهه دن مراد انلردر قال سنقتل ابناءهم ونستحيى
نساءهم فرعون ديدى يقنده انلرك اركك اوشاقلرينى اولدرهرز ودشى اولادلرين
صاغ قورز نته كه بوندن اسبق ايدردك وانا فوقهم قاهرون وبى شبهه بيز
اوستلرينه غلبه ايديجيلرز قال موسى لقومه فرعوندن بو كلام صادر اولدى
حضرت موسى كندو عشيرتنه تسلى ويرمك ايچون ديدى استعينوا بالله واصبروا
ايزد متعالدن ياردم ايستيوب صبر ايدك كيم ان الارض لله بلا شبهه زمين
خدايه مملوكدر يورثها من يشاء من عباده انى ميراث قيلور ايستدوكى كيمسنه يه
قوللرندن والعاقبة للمتقين وظفر ونصرت مقاصيدن پرهيز اولانلره در قالوا
بنى اسرائيل ديديلر اوذينا من قبل ان تاتينا سنى كورمش قيلندك سن بيزه
مرسل اولمدن اول ومن بعد ما جئتنا وسن بيزه كلدكدنصكره كه اول سنكى
اوذيتمزه اعاده ايتمك ايستر قال عسى ربكم ان يهلك عدوكم حضرت موسى ديدى
شايد ربكوز دشمنكزى نابود قيله ويستخلفكم فى الارض وسيزى مصر زمیننده
يرلرينه خلف قيله فينظر كيف تعملون كه بقه نيجه ايشلر سيز يعنى طاعت ومعصيتدن
ايشلدكوز اشيايى كوروب كا كوره سيزه جزا ويره ولقد اخذنا ال فرعون بالسنين

دخی قسم اولنسونکه فرعونك توابعنی قتلقلرله الدق یعنی قتلق ییللریله انلری
مبتلا قیلدق ونقص من الثمرات دخی میوه لرینك بر مقدارین اکسك ایتمکله مبتلا
قیلدق لعلهم یذکرون تاکه انلر متنبه اولوب کفر ومعاصیدن فراغت ایدهلر فاذا
جاءتهم الحسنة پس قچنکه کندولره ایولك کلوردی قالوا لنا هذه دیرلر بو بزم ایچوندر وبیز
بوکا مستحقوز وان تصبهم سیئة واکر کندولره بر بدلك دکرسه یطیروا بموسی ومن
معه حضرت موسایه وکندو سیله اولانلره شآمتی نسبت ایدرلر الا انما طائرهم
اکاه اولك کیم بونلرك اوزرینه برسنه بو قدرکه انلره دکن خیر وشرك سببی عند الله
تنکری قتنده در ولکن اکثرهم لایعلمون ولیکن بوقلری بیلمزلر که هر شیئك اولمسی
ایزد ذو الجلالك ارادهٔ علیه سنه بغلودر وقالوا مهما تأتنا به من آیة والکفر عون
دیدیلر اعتقادلری حسبیله معجزه مقوله سندن قنقی شیئی که قنمزه کتوردرسین
لتسحرنا بها تاکه بیزی انکله مسحور قیله سن فما نحن لك بمؤمنین البته بیز سکا
تصدیق کتوریجیلر دکلز فارسلنا علیهم الطوفان بو کلامی دیدوکلرندنصکره
اوزرلرینه یغمور یوللدق بر مرتبه ده که مکانلرین واکینلرین قابلدی والجراد
وچکرکه دخی اوزرلرینه مسلط قیلدق والقمل وقهاقی چکرکهیی دخی
والضفادع والدم وقورباغه لری وقانی دخی کوندردک که اوزرلرینه برشدتلو
قونلقده سکز کون یغمور یغدی که خانه لرین صو دولدردی بر حده دکه بوغازلرینه
وارنجه صوده دوردیلر وحال بوکه بنی اسرائیلك ایولری انلرك ایولریله قارشو
ایدی و بر قطره صو انلره کیرمدی وتارلهلری اوزره صو بندی که ایچنده تصرف
ایتمکدن کندولرین منع ایتدی وبو حال بر هفته مقداری دائم اولدی بعده
حضرت موسایه دیدیلرکه پروردکاره دعا ایله بو بلایی بیزدن قالدرسون بیز
سکا ایمان کتوررز حضرت موسی جناب رب العزته نیاز ایدوب اول بلایی
کندولردن زائل قیلدی وکندولره اوت کلوب اوتلق واکین بتدی که انلرك کیبی
کورلمشدی وایمانه کلمدیلر درعقب حق تعالی اوزرلرینه چکرکهیی مسلط قیلدیکه
اکینلرین ویمیشلرین ییدی بعده قاپولرین ودونلرین ییمکه شروع ایتدی ینه
حضرت موسایه توجه ایتدیلر حضرت موسی خدایه تضرع ایدوب صحرایه
چیقدی ودکنکیله مشرق ومغرب سمتنه اشارت ایدوب جمله چکرکه اول
سمتلره یوز دوتدی بونی دخی مشاهده ایتدوکلرندنصکره کفر اوزره مصر

اولدیلر

اولدیلر بعده ایزد ذو الجلال اوزرلرینه قهاقی چکرکهیی مسلط قیلدی که اول چکرکه
باقی قلان اشیایی ییدی بر حدده دکه دونلری اراسنه کیروب دیرلرین امردی ینه
حضرت موسایه توجه ایتدیلر کندولردن عهد وپیمانلر الدی که ایمانه کله لر پس
دعایه بشلدی حق تعالی انی هم کندولردن دفع ایتدی ینه پیمانلرین بوزدیلر
درعقب اوزرلرینه قورباغه یی مسلط قیلدی بر مرتبه ده که بر طعام پیشوردوکی چمچه کردی
الا انلرك ایچنه قورباغه بولنوردی ینه حضرت موسایه توسل ایتدیلر انی دخی کندولردن
دفع ایتدی وینه کفره مداومت ایتدیلر اندنصکره حق تعالی کندولرین قان ایله مبتلا
قیلدیکه قویولری قان اولدی بر غایته دکین که اسرائیلیله قبطی صو ایله دولمش
بر چناق اوزره مجتمع اولورلردی اسرائیلی طرفندن صو علی حاله قالوردی وقبطی
سمتندن قان اولوردی وقبطی اسرائیلینك اغزندن صویی امردی اغزنده قان اولوردی
آیات مفصلات اول حالده که مزبور اولان آیات براشکار نشانلردر فاستکبروا
پس اول آیاته ایمان کتورمکدن یوز چویردیلر وکانوا قوما مجرمین وانلر اهل
عناد بر کروه ایدیلر ولما وقع علیهم الرجز دخی قچنکه فرعونیلر اوزره عذاب
دوشدی قالوا یا موسی دیدیلر ای موسی ادع لنا ربك پروردکارکه
بزم ایچون دعا ایت بما عهد عندك اول نسنه ایله که قتکده عهد ایتدی
واو بوندر یعنی نبوت سریله دیکه دعا ایله تاکه عذابی بیزدن قالدره لئن کشفت
عنا الرجز خدایه قسم که اکر بیزدن عذابی قالدردیسن لنؤمنن لك البته
سکا تصدیق کتوررز ولنرسلن معك بنی اسرائیل وبی شبهه سنکله یعقوب
اوشاقلرین کوندررز فلما کشفنا عنهم الرجز الی اجل هم بالغوه پس اول وقتکه کندولردن
عذابی قالدردق بر محله دکین کندولر اکا یتشیجیلردر اذا هم ینکثون علی الفور
کندولر ایتدوکلری عهد وپیمانی بوزدیلر فانتقمنا منهم فاغرقناهم فی الیم پس
انلردن انتقام المغی ایستدک درعقب کندولرین دریاده غرق ایلدك بانهم
کذبوا بآیاتنا اول سببله که انلر نشانلرمزه تصدیق ایتمدیلر وکانوا عنها غافلین
وانلردن بیخبر ایدیلر واورثنا القوم الذین کانوا یستضعفون دخی شول کروهه
که زبون قیلنمشلردی تملیك ایتدك مشارق الارض ومغاربها زمین شامك
شرق طرفنی وغرب طرفنی اولان مکانلری التی بارکنا فیها شول مکانلرکه
کثرت معیشتله ایچنده برکت صالدق وتمت کلمت ربك الحسنی علی بنی اسرائیل

ويروردكارڭك كوزل وعده سى تمام اولدى يعقوبك اوشاقلرى اوزرينه كه كندولره
اولنان وعد حصوله كلدى **بما صبروا** مصيبتلره اوزرينه ايتدوكلرى صبر سببيله
ودمرنا ما كان يصنع فرعون وقومه ومصر پادشاهى واتباعى عمارتلردن ياپدوقلرى
اشيايى ويرانه قيلدق **وما كانوا يعرشون** دخى هامان ياپدوغى صرح كبى مرتفع
قيلدوكلرى بنالرى ويرانه قيلدق بو محله دك فرعونه واقع اولان احوال بيان
اولندى وبوندنصكره مذكور اولان كلام بنى اسرائيل اول ايات عظامى مشاهده
ايتدوكلرندنصكره احداث ايتدوكلرى نامعقول ايشلرى بيان ايدرتاكه سرور
كائناته قومندن چكدوكى زحمتلردن تسليه حاصل اوله واهل ايمان نفسلرندن
غفلتا تنبيه لر **وجاوزنا ببنى اسرائيل البحر** ويعقوب اوشاقلرين سلامتله
دريادن كيچردك **فاتوا على قوم يعكفون على اصنام لهم** پس بر كروه اوزرينه كيچديلر
كه كندولره مخصوص بتلر اوزرينه مقيم اولوب انلره عبادت ايدرلر مرويدركه
اول بتلرك قيلغى بوزاغو قيلغيدى **قالوا يا موسى اجعل لنا الها** ديديلر اى موسى
بزه بر معبود قيل يعنى بزه بر تمثال ايت كه اكا پرستش ايدهلم **كما لهم الهة**
نته كه اول قومه تمثاللردن معبودلر وار كه انلره عبادت ايديورلر **قال انكم قوم**
تجهلون حضرت موسى ديدى تحقيقا كه سيز بر نادان كروه سيز **ان هؤلاء متبر ما هم**
فيه بى شبهه كيم بونلر تدمير اولنا بوداولمشدر اول شيئ كه كندولر انجنده درلر
يعنى حق تعالى بونلرك دينلرى يعقوب بتلرين معدوم قيلهجق **وباطل ما كانوا يعملون**
وايشلدوكلرى نسنه مضمحلدر يعنى بتلره ايتدوكلرى عبادت اول قصدله كه
كندولره اندن بر نفع حاصل اوله نفس الامرده اويى فائده وبى نتيجه در **قال اغير**
الله ابغيكم الها حضرت موسى بنى اسرائيله توبيخ ايدوب ديدى ايا تنكريدن
اوزكه مى سيزه معبود ايستهيم **وهو فضلكم على العالمين** وحال بوكه كندو سزى
عصر كوزك خلقى اوزرينه سيزى نيچه نعمتلرله مخصوص قيلدى **واذ انجيناكم من آل**
فرعون دخى ياده كتوركه اول وقتى كه سيزى فرعونك اتباعندن قورتردق
يسومونكم سوء العذاب اشكنجهنك يمانى سيزه دادرلر **يقتلون ابناءكم**
اركك اولادكزى اولدوررلر **ويستحيون نساءكم** وقاريلركزى صاغ قودلر
وفى ذلكم بلاء من ربكم عظيم واول عذابده سيزه پروردكاركزدن بر اولو
محنت وار مرويدركيم حضرت موسى عليه السلام بنى اسرائيله مصرده وعده ويردى كه

فرعون هلاك اولدوقدنصكره كندولره خداوندن بر كتاب كتوره كه انجنده اوامر
ونواهى مبين اوله فرعون هلاك اولدوقدنصكره ايزد متعاليدن اول كتابى
ايستدى كندويه فرمان ايتديكيم اوتوز كون اوروج دوته انى ادا ايديجك اغزينك
توقوسى كندويه كريه كلدى انى دفع ايتمك ايچون مسواكى استعمال ايتدى ملائكه
كرام كندويه ديديلر بوندن اسبق اغزكدن مسك رائحه سن توقلردق انى مسواكله
دفع ايتدك پس حق تعالى كندويه امر ايتديكه اون كون دخى اوروج دوته نته كه
حق تعالى بيوردى **وواعدنا موسى ثلثين ليلة** دخى حضرت موسايه اوتوز كيجه وعد
ويردك **واتممناها بعشر** واول اوتوزى اون كيجه ايله اتمام ايتدك **فتم ميقات**
ربه اربعين ليلة پس پروردكارينك وقتى كه اكا مقرر قيلمشدى قرق كيجه ايله
اير شوب تمام اولدى **وقال موسى لاخيه هرون** وموسى حضرتلرى قرنداشى هرونه
ديدى **اخلفنى فى قومى** عشيرتم اوزرينه سن بنم قائم مقامم اول **واصلح** وامورلرندن قابل اصلاح
اولان شيئ اصلاح ايت **ولا تتبع سبيل المفسدين** ويرمازاولانلرك يولنه پيرو لك
ايتمه **ولما جاء موسى لميقاتنا** دخى چونكه حضرت موسى تعيين ايتدوكمز وقته مخصوص
كلدى **وكلمه ربه** وپروردكارى كندوسيله سويلشدى يعنى سوزنى اكا واسطهسز
ايشتدردى **قال رب ارنى انظر اليك** حضرت موسى ديدى اى پروردكارم كندوكى
بكا كوستر سكا باقهيم يعنى بنى سكا باقمقدن متمكن ايت تاكه باقى كوزيله سنى كورهيم
قال لن ترانى حق تعالى بيوردى سن بنى كورمزسن **ولكن انظر الى الجبل**
وليكن طاغه باق **فان استقر مكانه** پس اكر يرينده قالديسه **فسوف ترانى** بى شبهه
سن بنى كوررسن **فلما تجلى ربه للجبل** پس چونكه پروردكارى طاغه عظمتنى كوستردى
جعله دكا انى پاره پاره دوكلمش قيلدى **وخر موسى صعقا** وحضرت موسى
كوردوكى شيئك هيبتندن بيخود دوشدى **فلما افاق** پس اول محلكه ايفاقلندى
قال سبحانك ديدى ناشايسته اوصافدن سنى منزه ايدرم اى پروردكارم
تبت اليك اذنسيز سؤال اوزرينه جرأت ايتمكدن سكا رجوع ايدوب پشيمان
اولدم **وانا اول المؤمنين** وبن عظمت وجلالكه تصديق ايدنلرك اولكيم **قال**
يا موسى انى اصطفيتك على الناس برسالاتى وبكلامى خداى عز وجل ديدى اى موسى
على التحقيق بن سنى خلق اوزرينه بركزيده قيلدم پيغامبرلرمله وسوزمله يعنى توراتك
اجزاسنى سكا ويرمكله وسنكله بن سويلشمكله سنى همعصرك اولانلر اوزره اصطفا

ایتدم **فخذ ما آتیتك** یعنی رسالتمدن سکا ویردوکم نسنه یی آل **وکن من الشاکرین** ونعمت اوزره شکر ایدنلردن اول **وکتبنا له فی الالواح من کل شئ** وکتبنا ویه تخته لرده یازدق امور دینیه دن هر لازم اوله جق نسنه دن **موعظة وتفصیلا لکل شئ** جار ومجروردن بدلدر یعنی الواحده هر نسنه یی یازدق پندلردن واحکامات تفصیلندن بیلنمک کرککیم الواحك عددنده اختلاف اولنمشدر بر قولده یدی وبر قولده اون یدیدر لر وقنغی نسنه دن اولدوغنده دخی اقوال متعدده وار اشهری بودر که یاشل زمرددن ایدی **فخذها بقوة** یعنی حضرت موسایه دیدك الواحی جد تام الهدال **وامر قومك یأخذوا باحسنها** وجماعتکه سویله الواحی ایچره اولان احکامك بیکرکیله عمل ایتسونلر یعنی رخصتلره تتبع ایدوب واجباتی ترك ایتمسونلر **ساریکم دار الفاسقین** یقنده سیزه کوسترورم حدودی تجاوز ایدنلرك مکانن **ساصرف عن آیاتی الذین یتکبرون فی الارض بغیر الحق** بی شبهه کیم آفاق وانفسده موضوع اولان نشانلرمدن دوندررم شول کیمسه لری که روی زمینده ناحق یره تکبر ایدرلر یعنی کوکللرین کور ایدرز که آیاته تأمل ایدوب اعتبار المزلر **وان یروا کل آیة لا یؤمنوا بها** واکر هر معجزه یی کورسه لر آنی تصدیق ایتمزلر **وان یروا سبیل الرشد** واکر هدایت طریقنی کوررلرسه **لا یتخذوه سبیلا** آنی یول ایدنمزلر **وان یروا سبیل الغی یتخذوه سبیلا** واکر آزغونلق یولنی کوررلرسه آنی طریق ایدنورلر **ذلك بانهم کذبوا بآیاتنا** بو حال آنلره اول جهتدندر اولدیکه آنلر سوزلرمزی یلان دوتدیلر **وکانوا عنها غافلین** وآنلردن غفلت ایتمشلردی که هیچ آنلری فهم ایتمزلردی **والذین کذبوا بآیاتنا ولقاء الآخرة** دخی شول کیمسه لرکه آیاتمزی واو برجهانك کورمسنی تکذیب ایتدیلر **حبطت اعمالهم** بو جهاندن ایتدوکلری اعمال باطل اولدی که اصلا آنلرله منتفع اولمازلر **هل یجزون الا ما کانوا یعملون** برشیئله مکافات اولنمازلر الا اول شیئله که کندولر ایشلدوکلری **واتخذ قوم موسی من بعده** دخی حضرت موسانك جماعتی کندوسی میقاته کیتدکدنصکره ایدندیلر **من حلیهم عجلا جسدا** قبطیلردن استعاره ایتدوکلری التون اوداتلندن بر بدنی روح بوزاغوله **خوار** اوکوز آوازی کیبی آوازه وار که تودیلرکیم یعنی بنی اسرائیل حضرت موسایله مصردن چیقمق ایستدیلر قبط کروهندن عاریت طریقیله

برمقدار

برمقدار التون اوداتلندیلر دریایی عبور ایتدوکلرندنصکره اول حلی مقوله سی الارنده قالدی یعنی حضرت موسی طوره کیتدی سامری حضرت هارونه کلوب دیدی یا نبی الله بنی اسرائیلك الارنده اولان قبطیلرك التونلری کندولره استعمالی حرامدر پس حضرت هارون فرمان ایتدیکیم جمله التونی جمع اولنوب سامری یاننده امانت طریقیله وضع اولنه بعده اندن بوزاغو قالبنده بر مثال یاپدی واکا بر حیله دوزدی که ایچندن اوکوز صداسی کیبی بر صدا چیقردی وبر قولده سامری یعنی حضرت جبریل فرعون واتباعنی غرق ایتدی بر قصراغه بنمشدی سامری اول قصراقك باصدوغی یردن بر اوج طوپراق الوب بیله کوتورمشی ایدی اول محل که بوزاغویی پیدا ایتدی اول طوپراقدن آنك اغزنه صالوب حیات کلدی بنی اسرائیل بو حالی مشاهده ایتدوکلرنده اکا عبادت ایتدیلر **الم یروا انه لا یکلمهم ولا یهدیهم سبیلا** آیا بقوب کورمزلرمی که اول بوزاغو نه کندولرله سویلشور ونه کندولره دوغرو یول کوسترور **اتخذوه وکانوا ظالمین** آنی معبود ایدندیلر وحال بوکه آنی معبود ایدنملرنده آنلر ستمکار ایدیلر **ولما سقط فی ایدیهم** واول وقت که ندامت وپشیمانلق الرنده دوشمش اولدی بو کلام لغت عربیه ده شدت ندامتدن کنایه در زیرا پشیمان اولان کیمسنه النی اصرور پس الی ایچنده اصرمق اثری دوشمش اولور **وراوا انهم قد ضلوا** وبیلدیلرکیم علی التحقیق کندولر آزغون اولمشلردر **قالوا لئن لم یرحمنا ربنا ویغفر لنا** دیدیلر بی شبهه کیم پروردکارمز بزی اسرکیوب کناهمزی عفو ایتمزسه **لنکونن من الخاسرین** البته اوتوزنلردن اولورز **ولما رجع موسی الی قومه** دخی یعنی حضرت موسی کندو جماعتنه دوندی **غضبان اسفا** خشمکین واندوهناك اولدوغی حالده **قال بئسما خلفتمونی من بعدی** دیدی بکا یمان قائم مقاملق ایتدکوز بن کیتدکدنصکره که خلقی بوزاغونك عبادتندن منع ایتمدکوز **اعجلتم امر ربکم** نیچون پروردکارکزك فرمانی سبقت ایدوب ناتمام بوراقدکوز **والقی الالواح** وحمیت دینیچون الواحی بوراقدی **واخذ برأس اخیه** وقرنداشینك باشنی صاچندن یاپشدی **یجره الیه** اول حالده که معاتبه طریقیله آنی کندو سمتنه چکر **قال ابن ام** حضرت هرون دیدی ای انام اوغلی **ان القوم استضعفونی** بی شبهه کیم طائفهٔ بنی اسرائیل

بنی زبون کوردیلر وکادوا یقتلوننی ویقلشدیکه بنی اولدره‌لر یعنی تقصیری بکا
نسبت ایتمه که بن جمیع جد وجهدمی بذل ایتدم بر حره دکن که بنی قهر ایدوب اولدره
یازدیلر فلا تشمت بی الاعدآء پس دشمنلری بنم اهانتم سببیله سیوندرمه یعنی
بکا بر ایش ایتمه که دشمنلرك سیونمسنه باعث اوله ولا تجعلنی مع القوم الظالمین
وبنی ستمکار اولان کروهله قیلمه یعنی کوساله پرستلرك زمره سندن بنی معدود
قیلمه قال رب اغفرلی ولاخی حضرت موسی دیدی ای پروردکارم بکا و برادرمه
مغفرت ایت وادخلنا فی رحمتك ولطف ومرحمتکده بزی داخل قیل وانت ارحم
الراحمین وسن اسرکیانلرك زیاده اسرکیجیسی سن ان الذین اتخذوا العجل تحقیقا
شول کیمسه‌لر که بوزاغوی معبود ایدندیلر سینالهم غضب من ربهم یقندر انلره
پروردکارلرندن بر خشم دکر وذلة فی الحیوة الدنیا وقریب اولان صاغلغده
خوارلك دخی کندولره دکر واو اوندرلرنه وضع اولنان جزیه در وکذلك نجزی
المفترین وبو مکافات کبی یلان بغلیانلره مکافات ایدرز والذین عملوا السیئات
ثم تابوا من بعدها وامنوا دخی شول کیمسه‌لر که کناهلری ایشلدیلر پس اول
کناهلرك وقوعندنصکره پشیمان اولوب ایمان کتوردیلر ان ربك من بعدها لغفور
رحیم بی شبهه کیم پروردکارك توبه‌لری واقع اولدقدنصکره کناهلری ستر
ایدوب کندولرین بخوشی اسرکر ولما سکت عن موسی الغضب وقتی حضرت موسادن
خشم ساکن اولدی اخذ الالواح صالدوغی تخته‌لری الدی وفی نسختها هدی
ورحمة وانلك یازلمشنده دوغری یولی کوسترمك وخیر وصلاحه ارشاد ایتمك
وار للذین هم لربهم یرهبون شول کیمسه‌لر ایچون که پروردکارلرندن خوف
ایدرلر واختار موسی قومه سبعین رجلا لمیقاتنا دخی حضرت موسی جماعتندن یتمش
کشی انتخاب ایتدی مقرر قیلدوغمز وقت ایچون مروید کیم حق تعالی کندویه فرمان
ایتدیکیم قومندن یتمش کشی بیله طور طاغنه کتور پس حضرت موسی اون ایکی
سبطدن التشر ادم انتخاب ایتدی یتمش اوزره ایکی ادم ارتدی حضرت موسی انلره
بیوردیکه ارکوردن ایکی ادم کیرو دونسون ارالرنده منافسه واقع اولدی اول
جهتدنکه هربری قوللری کیرویه دونمك ایستمز پس حضرت موسی دیدی سزدن
هرکیم بوننره قالور کندویه کیدنلك ثوابی کبی حاصل اولور پس یوشع وکالب
حضرتلری قالدیلر وقلانلری حضرت موسی ایله طاغه کیتدیلر اول محلکه طاعتد

یقلشدیلر طاغی بولوت قاپلدی حضرت موسی کندولرله بولوت ارasıنه کیردی وقوملری
سجده‌یه واردیلر وحق تعالی موسا ایله سویلشدوکنی ایشتدیلر صکره اول بولوت
مرتفع اولدی حضرت موسایه دونوب دیدیلر بز سکا ایمان کتورمزوز خدایی
اشکارا کورمینجه بو کلام کندولردن صادر اولیجق کندولرین صاعقه الوب یاندردی
حضرت موسی بو حالدن مضطرب اولوب نیازه شروع ایتدی نته که حق تعالی بیوردی
فلما اخذتهم الرجفة پس اول محلکه کندولرین صاعقه الوب یاندردی قال
رب لو شئت اهلکتهم من قبل وایای حضرت موسی دیدی پروردکارم ایستیدك
بو کوندن اسبق بونلری نابود قیلدرك اتهلکنا بما فعل السفهآء منا ایا بیزی نابود
قیلدرمیسن بیزدن اولان سفهانك ایشی سببیله بو کلامدن فهم اولنورکه رؤیتی
طلب ایدن بعضلری جمله‌لره کل ان هی الا فتنتك بوحال بر شیء کل الا
سنك ابتلا ایتمکك که کندولره ایشتدردك تاکه کورمکه طالب اولدیلر
تضل بها من تشاء انکله ایستدوکك کیمسنه‌یی کمراه قیلدرسن وتهدی من
تشاء وایستدوکك کیمسنه‌یه دوغری یول کوسترورسن انت ولینا سن ایشلرمزه
اولانسن فاغفرلنا پس بیزه مغفرت ایله وارحمنا وبیزی اسرکه وانت خیر
الغافرین وسن مغفرت ایدنلرك ییکرکیسن واکتب لنا فی هذه الدنیا حسنة وبو
جهانده بیزه بر ایولك یاز که کوزل معیشته وطاعت ایشلمسنه موفق اوله‌لم
وفی الاخرة واو بیر جهانده دخی بیزه بر ایولك یاز که جنته داخل اوله‌لم انا
هدنا الیك تحقیقا که بیز سنك طرفکه توبه‌ له دوندك قال عذابی اصیب به
من اشاء حق تعالی بیوردی عذابمك شانی بودرکه ایستدوکم کیمسنه‌یی انکله
دکرم ورحمتی وسعت کل شیء ورحمتمك شانی بودرکه هرنسنه‌یی صیغندی
یعنی دنیاده مؤمن وکافر انکله بهره یاب اولور فساکتبها للذین یتقون
ویؤتون الزکوة پس بلا شبهه اخرتده انی یازرم شول کیمسه‌لره که کفر ومعاصیدن
پرهیز ایدوب مال زکوتی ادا ایدرلر والذین هم بایاتنا یؤمنون دخی رحمتی
یازرم شول کیمسه‌لره که کندولر ایاتمزه اینانورلر الذین یتبعون الرسول
النبی الامی انلر شول کیمسه‌لردرکه بو اوصاف ایله متصف اولان پیغمبره پیرولك
ایدرلر الذی یجدونه مکتوبا عندهم فی التورىة والانجیل شول پیغمبر که
انلر انك وصفنی قتلرنده توراة وانجیلده یازلمش بولورلر یأمرهم بالمعروف

ویبهاهم عن المنکر ایولك ایشلمسیله کندولره فرمان ایدر و بدلك ایشلمسندن
کندولرین منع ایدر ویحل لهم الطیبات واوزدلرینه حرام قیلنان شحوم کبی
پاکیزه اشیایی کندولره حلال ایدر ویحرم علیهم الخبائث واوزدلرینه قان ولحم
خنزیر کبی مردار اشیایی حرام ایدر ویضع عنهم اصرهم واوزدلرینه وضع اولنان
بندلری دخی قالدرر یعنی حضرت موسی عصرنده اوزدلرینه اولان تکالیف شاقه یی
قالدرر عمد وخطا اولان قتلده تعیین قصاص وتوبه ده قتل نفس کبی وبونلرك
امثالی فالذین امنوا به وعزروه پس شول کیمسه لر که سرور کائناته ایمان
کتوروب کندوین تعظیم ایتدیلر ونصروه واتبعوا النور الذی انزل معه واکا
یاردم ایدوب بنوتله ایمان نورو یعنی قرآنه اتباع ایتدیلر اولئك هم المفلحون
اول کروه کندولردر رحمته مظهر اولوب عذابدن قورتلنلر قل یا ایها الناس سویله
یا محمد ای آدم اوغوللری انی رسول الله الیکم جمیعا تحقیقا که بن خدانك کوندردیکی پیغمبرم
سیزه قوم یعنی حق تعالی بنی جمله آدم اولادینه حقه دعوت ایتمکه مرسل قیلدی
سائر رسل کبی دکلم که بر کروهه کوندرلمش اولهیم الذی له ملك السموات والارض
شول خدا که کوکلر و یرلك پادشاهلغی کندویه مخصوصدر لا اله الا هو کندوسندن
اوزکه عبادته مستحق بر معبود یوقدر یحیی ویمیت جسمه روح ویرور و بدندن
روح قیلادر فامنوا بالله ورسوله النبی الامی الذی یؤمن بالله وکلماته پس خدایه
ونبی او صافله متصف اولان رسولنه ایمان کتورك واتبعوه لعلکم تهتدون
واکا پیرولك ایدك شاید سیز دوغری یولی بولهسز ومن قوم موسی امة یهدون
بالحق وحضرت موسانك عشیرتندن بر کروه وارکه دوغرو سوزله خلقه طریق
طریق مستقیمی کوستورلر وبه یعدلون وخلق اراسنده انك سببیله حکم ایدوب
عدل ایدرلر و بونلردن مراد اهل کتابدن ایمان کتورنلردر عبدالله بن سلام
واصحابی کبی وقطعناهم دخی بنی اسرائیلی بیری بیرندن ممتاز پاره لر قیلدق
اثنتی عشرة اسباطا اون ایکی قبیله امما کروه کروه واوحینا الی موسی
اذ استسقاه قومه وحضرت موسایه فرشته ایله خبر کوندردك اول وقتکه
تیه صحراسنده عشیرتی کندوسندن صو ایستدی ان اضرب بعصاك الحجر
دکنکله طاشه اور پس دکنکیله طاشه اوردی فانبجست منه اثنتا عشرة
عینا درعقب اندن اون ایکی کوز صو اچلوب اقدی قد علم کل اناس مشربهم

هر قبیله ایچون مکانلرین بیلدی وظللنا علیهم الغمام واوزدلرینه بولوتی سایبان
قیلدق تا که کونشك حرارتندن کندولرین صاقلیه وانزلنا علیهم المن والسلوی
واوزدلرینه قدرت حلواسن وبلدرجین قوشنی ایندردوب دیدك کلوا من
طیبات ما رزقناکم سیزه روزی قیلدوغمز اشیانك پاکیزه لرندن ییك وما
ظلمونا واول نعم جلیله یی انکار ایتمکلریله بیزه ستم ایتمدیلر ولکن کانوا انفسهم
یظلمون ولیکن انلر کندو جانلرینه ستم ایدرلردی واذ قیل لهم اسکنوا هذه
القریة ویاد ایت اول وقتی که بنی اسرائیله دینلدی بو کویه یعنی بیت المقدسه
سکنی ایدك وکلوا منها وانك میوه لرندن و حبوبندن ییك حیث شئتم تنقی
مکانده که ایسترسیز وقولوا حطة وسویلك مقصدمز کناهلرمزك مغفرتیدر
وادخلوا الباب سجدا وقاپویه کیرك سجده ایدجکوز حالده نغفر لکم خطیئاتکم
کناهلرکزی سیزه یارلغادز سنزید المحسنین بدایشك ایولك ایشلیانلره ثوابی
زیاده ایدرز فبدل الذین ظلموا منهم قولا غیر الذی قیل لهم پس انلردن ستم
ایدنلر کندولره سویلنان سوزدن اوزکه بر سوز تبدیل ایدوب دیدیلرکه حطة
یرینه استهزا طریقیله حنطة حمرا سویلدیلر فارسلنا علیهم رجزا من السماء
بما کانوا یظلمون پس اوزدلرینه کوکدن بر عذاب ایندردك ایتدوکلری ستم سببیله
واسئلهم واهل کتابدن صور عن القریة التی کانت حاضرة البحر شول کویك
احوالندن که دریایه یقین ایدی اذ یعدون فی السبت قچن شنبه کوننده شکرینك
حدودنی تجاوز ایدرلردی اذ تأتیهم حیتانهم اول وقت که بالقلری کندولره
کلوردی یوم سبتهم شنبه یی تعظیم ایتدوکلری کونده شرعا صویك یوزی
اوزره ظاهر اولدوقلرنده ویوم لا یسبتون لا تأتیهم واول کون که تعظیمده مأمور
دکل ایدیلر یعنی شنبه دن ماعدا کونلرده کندولره کلمزلردی کذلك نبلوهم بما کانوا
یفسقون بو کونه بلا ایله انلری مبتلا قیلدق حدودی تجاوز ایتدوکلرندن
اوتری واذ قالت امة منهم اذ یعدون اوزره معطوفدر یعنی کتابدن
معهود کویك احوالندن صور شول وقت که اول کوی خلقندن بر کروه سویلدی
یعنی انده اولان صلحا بیری بیرینه دیدی لم تعظون قوما نیچون بر کروهه پند
ویرورسز الله مهلکهم خدای عز وجل کندولرین نابود قیلیجیدر او معذبهم
عذابا شدیدا یا کندولرین برشدتلو اشکنجه ایله تعذیب ایدیجیدر قالوا

معذرة الى ربكم دیدیلر پروردکارکزه عذر کتورمك ایچون یعنی معروفله امر ایتمك
و منکردن نهی ایتمك اوزریمزه لازمدر پس بونلره بیر پند ویرورز تاکه عند الله
معذور اوله لم ولعلهم یتقون وشاید انلر بو افعالدن صاقنه لر فلما نسوا
پس اول وقت که اونتدیلر ما ذکروا به اول شیئی که انلره پند ویرادیلر
یعنی صلحا انلره ویردوکلری پندی انلر اونوتدقلرنده انجینا الذین ینهون عن
السوء بدلکدن منع ایدنلری قورتاردق واخذنا الذین ظلموا بعذاب بئیس دستم
ایدنلری برقتی اشکنجه ایله الدق بما کانوا یفسقون ایندوکلری فسق سببیله فلما
عتوا عما نهوا عنه پس اول وقت که منع اولندوقلری شیئك ترکندن تکبر ایدوب
وازکچدیلر قلنا لهم کونوا قردة خاسئین انلره دیدك خدانك رحمتندن دور اولمش
میمونلر اولك مروید دکیم یعنی صلحالری اصلاحلرندن نا امید اولدیلر کند ولوله
سکنالی اکراه ایدوب ارالرنده بر دیوار چکوب هر بر فرقه علی حده بیر یرده اولدیلر
بعده صلحا بر کون کوردیلر که فسقه دن بر کیمسه طشره یه چیقمدی دیدیلر البتة
انلره بر حال اولمشدر که کندولردن بر کیمسه کورنمدی پس اوزلرنه کیروب کوردیلر
که تمولری میمون قلفنده اولمشلردر واقاربلرندن اولانلرك بر فردلرین بیلدیلر
ولیکن میمونلر انلری بیلوب اطرافلرنده بکا ایدرلك دولاشوب یوزلرین کومهلر
سوروب قوقلمه باشلدیلر اندنصکره اوچ کون بو صورتده باشوب هلاك
اولدیلر واذ تاذن ربك و مذکور اول وقتی که پروردکارك بیلدردی یعنی قسم
ایدیکه لیبعثن علیهم الی یوم القیمة البتة یهود اوزرنه قیامت کوننه دکن
کوندررم من یسومهم سوء العذاب شول کیمسه یی که کندولره اشکنجه نك
یمانی دانندرر قتل واجلاء وطن و جزیه ویرمهلری کبی کتوردیلر که حضرت
سلیمان علیه السلام دن صکره حق تعالی اوزرلرینه بخت نصری مسلط ایتدیکه
مکانلرین ویرانه ایدوب جنکه قادر اولان کشیلری قردی واولادلرین وقاریلرین
اسیر ایتدی واوندلرینه هر سال مجوسی طائفه سنه جزیه ویرملرین قانون
ایتدی وانحمد المصطفی مبعوث اولنه دکن ادا ایدرلردی اندنصکره محمد المصطفی
کندولره ایشلدوکی ایشلدی بعده اوزرلرینه جزیه یی وضع ایتدی و ویرسه
قیامته دکن کندولردن منفك اولماز ان ربك لسریع العقاب تحقیقا کیم
پروردکارك تیز عقوبتلودر که دنیاده انلری معاقب قیلدی وانه لغفور رحیم

دنی شبهه کندوسی توبه ایدنی غایتله مغفرت ایدوب اسرکر وقطعناهم فی الارض
امما و یهود طائفه سنی دوی زمینده کروه کروه ایردق تاکه هیچ شان وشوکتلری
اولمیه منهم الصالحون انلرك بر مقداری کوزل عمللودرلر که حضرت موسانك
دینن تغییر ایتمدیلر ومنهم دون ذلك و انلرك بر مقداری انلردن الچقدرلر وانلر
کفره و فسقه اولانلردر وبلوناهم بالحسنات والسیئات وانعمتلرله ونقمتلرله تجربه کبی
بر معامله انلره ایتدك لعلهم یرجعون تاکه انلر ایتدوکلری افعالدن پشیمان
اولوب توبه ایدهلر فخلف من بعدهم خلف پس بو مذکور اولانلردنصکره بر بجی خیر
کروه وجوده کلدی که ورثوا الکتاب توراتی پدرلرندن میراث الدیلر یعنی پدرلرندن
توراتی اوکرندیلر یاخذون عرض هذا الادنی بو الچق متاعی الورلر یعنی دنیای دنی
دینه نك حطامنه رغبت ایدوب الورلر واو حکومتدن الدوقلری رشوتلردر ویقولون
سیغفر لنا ودیرلر یقیندر بیزه مغفرت اولنور وان یاتهم عرض مثله یاخذوه
وحال بوکه اکر اول الچق متاع کبی کندولره بر متاع کلورسه انی الورلر یعنی امید
مغفرت ایدرلر باوجود اکه رشوت المسی اوزرنه مصردرلر الم یوخذ علیهم میثاق
الکتاب ایا توراتده مذکور اولان پیمان اوزرلرینه المندیمی که ان لا یقولوا علی الله
الا الحق تنکری تعالی اوزرنه دوغرودن اوزکه برنسنه سویلمیه لر ودرسوا ما
فیه و توراة ایچنده اولان اشیایی اوقودیلر و بو حکم ایچنده مذکوردر والدار
الآخرة وصونکی سرای خیر للذین یتقون پرهیز اولانلره یکرکدر افلا تعقلون
پس نیچون تامل ایدوب فهم ایتمیه سیز کیم اخرتك متاعی دنیای دینه نك
متاعندن غایتله بخشیدر والذین یمسکون بالکتاب واقاموا الصلوة وشول
کیمسه لرکه کتابه یاپشوب نمازی ادا ایتدیلر انا لا نضیع اجر المصلحین بی
شبهه کیم بیز انلردن ابولك ایدنلرك اجرتن ایتز مزوز واذ نتقنا الجبل فوقهم
و یاد ایت اول وقتی که طاغی مکانندن قوپاروب یهود اوستنه قالدردق
کانه ظلة کویاکه طاغ باشلری اوزرنه بو سایباندر وظنوا انه واقع بهم
و بیلدیلرکه طاغ اوزرلرینه دوشیجیدر خذوا ما اتیناکم بقوة انلره دیدك
سیزه ویردوکمز کتابی جد وجهد ایله الك واذکروا ما فیه وایچنده اولان
امر و نهی یاد ایدك لعلکم تتقون تاکه سیز اعمال قبیحه دن پرهیز ایده سیز
مروید دکه یعنی حق جل وعلا بنی اسرائیله توراتك احکامنی کوندردی اغر

اولدقلریچون قبولندن ابا ایتدیلر حق تعالی فرمان ایتدیکیم طورطاغی اوسترینه
قالدرلوب کندولره دینلدی اکر توراتک احکامنی قبول ایتمزسیز طاغ اوزرکزه
دوشر واذ اخذ ربك من بنی آدم ومذکور قیل اول وقتی که پروردکارک آدم
اوغوللرندن چیقردی من ظهورهم ذریتهم ارقه لرندن اولادلرین واشهدهم علی
انفسهم وجانلری اوزره کندولرین کواه دوتوب دیدی الست بربکم بن عدمدن
سیزی ایجاد ایدن دکلمیم قالوا بلی شهدنا سویلدیلر بلی نفسمز اوزره
شاهد اولدق که بیزی عدمدن ایجاد ایدن سن سن مدارکره کتوردیکه اخذ
میثاق عالملک خلقندن صکره وحضرت آدم جنته کیرمدن اول واقع اولمشدی
بو وجه اوزره که حق تعالی حضرت آدمك ارقه سندن کلجك اولادی جنتك
قاپوسی اوکنده واقع اولان صحراده کوچك قرنجه لر کبی چیقروب بایدی بعده
کندولره حیات وعقل ونطق ویروب اوزرلرینه ربوبیتنی عرض ایتدی انلر دخی
ربوبیتنه مقر ومعترف اولدیلر ان تقولوا یوم القیمة انا کنا عن هذا غافلین
صدر آیتده مذکور اولان اخذ لفظنه علتدر یعنی سیزدن عهد وپیمان الدی
تاکه دیمیه سیز علی التحقیق بیز بو بیثاق وصدانیتدن بی خبر ایدك او تقولوا
انما اشرك اباؤنا من قبل وتاکه دیمیه سیز بوندن اوزکه برشی یوقدرکه
پدرلرمز بیزدن اسبق شرك ایتدیلر وکنا ذریة من بعدهم بیز وانلردن
صکره اوغوللری ایدك وانلره اقتدا ایلدك افتهلکنا بما فعل المبطلون پس
بیزی نابود قیلدیمی سن حق اوزره اولمیانلرك ایشی سببیله یعنی پدرلرمزك
فعلیله بیزی اهلاك ایتمه وکذلك نفصل الایات وبونکه میثاقك احوالی
بیان ایتدك قدر تمزك نشانلرینی دخی بیان ایدرز تاکه تدبر ایدرلر ولعلهم
یرجعون وتاکه انلر پدرلرلك تقلیدندن وباطلك اتباعندن دونرلر واتل
علیهم دخی طائفه یهود اوزره اوقی نبأ الذی اتیناه ایاتنا شول
کیمسه نك خبرینی که کندویه ایاتمزك معرفتنی ویردك واو کنعانیلردن
بلعم بن باعورا ایدیکه اسم اعظمك معرفتنه مظهر اولمشدی مرویدرکیم قچنکه حق
تعالی حضرت موسایه فرمان ایتدیکه بنی اسرائیل الهه وارب کنعانیلرله جنك
ایده جواب ویردیکه نیجه برقوم اوزره بد دعا ایدیم که ملائکه کرام کندولرله در
بعده اوزرنه الحاح ایدوب کوناکون دشوتلر کندویه ویردیلر پس سوزلرین

کنعانیلر بلعم بن باعورایه دیدیلر بو قوم اوزره بد دعا ایت انلره دیه

قبول ایدوب اوزرلرنه بد دعا ایتدی دعاسی قبول اولنوب بنی اسرائیل قرق ییل
تیه صحراسنده سرکردان اولدیلر وبر روایتده اول کیمسه امیة بن الصلت ایدی
که کندویه کتب الهیه نك معرفتنی حق سبحانه وتعالی احسان ایتدی فانسلخ منها
پس اول ایاتدن چیقدی نته که ییلان دریسندن چیقر یعنی اول ایاته کفر
ایدوب آرزوسنه تابع اولدی فاتبعه الشیطان که ابلیس شقی کندویه ایرشدی
فکان من الغاوین پس کمراهلردن زمره سندن اولدی ولو شئنا لرفعناه بها
واکر ایستسیدك انی بو وجه مرتبه لره قالدرردق انك سببیله ولکنه اخلد الی
الارض ولیکن اول کیمسه یر سمتنه میل ایتدی یعنی الچق مرتبه یه مائل اولوب
واتبع هویه وآرزوسنه پیرولك ایتدی که دنیای دنیه نك متاعی لعنت
جاودانك نعیمی یرینه الدی فمثله کمثل الکلب پس انك صفتی ایت
صفتی کبیدر ان تحمل علیه یلهث اکر اوزرینه حمله ایدرسن شدت تنفسدن
دیلن طشره ایدر او تترکه یلهث واکر کندو سندن واز کیچرسن شدت
تنفسدن لسانن طشره قیلدر یعنی هر حالده بو خصلتدن منفك اولمازمنقولدرکیم قچنکه بلعم موسی علیه السلام اوزره بد دعا ایتدی دیلی کوکسی اوزره دوشوب
کوپك کبی صولمغه باشلدی ذلك مثل القوم الذین کذبوا بایاتنا اول حالت
وصفت شول کیمسه لرك صفتیدرکه نشانلریمزی تکذیب ایتدیلر فاقصص
القصص پس مذکور اولان اخباری یهود اوزره اوقی لعلهم یتفکرون
تاکه انلر اندیشه ایدرلر براندیشه که نصیحت پذیرلکه مؤدی اوله ساء
مثلا القوم وصف جهتدن کروهك وصفی غایتله بد اولدی الذین
کذبوا بایاتنا شول کروه که ایاتمزی تصدیق ایتمدیلر دلائل الله ثابت اولدقلرندن
صکره وانفسهم کانوا یظلمون وانلر جانلرینه ستم ایدیجیلردی من یهد الله
فهو المهتدی هرکیمه که تنکری تعالی دوغرو یول کوستروره اودر دوغرو یولی بولان
ومن یضلل واول کروهی که ازغون قیلدی فاولئك هم الخاسرون اول کروه
کندولردر اوتوزنلر ولقد ذرانا لجهنم کثیرا من الجن والانس وتحقیقا کیم دوزخ
ایچون چوق کیمسه لر یرتدق دیولردن وادمیلردن لهم قلوب لا یفقهون بها
انلره بر کوکللر وارکه انلرله برشی فهم ایتمزلر انکچونکه حقی بیلکه انلری توجیه
ایتمزلر ولهم اعین لا یبصرون بها وانلره بر کوزلر وارکه انلرله بقمزلر یعنی

کوزلریله خدا خلق ایتدوکی اشیایه نظر اعتبار ایله باقمزلر ولهم آذان لا یسمعون
بها وانلره بر قولاقلر وارکه انلرله پند ونصیحتی ایشتمزلر اولئك كالانعام
اول کروه دوارلر کبیدرکه حواسلری انجق اسباب معیشته استعمال ایدرلر
نعیم جاودانه مؤدی اولان اشیایه التفات ایتمزلر بل هم اضل بلکه انلر
انعامدن ازغونلردر زیرا که اولورکه انعام مقوله سی حواسلریله نفع وضرری
ادراك ایدرلر اما بونلر هیچ ادراك ایتمزلر اولئك اول کروه که صفات مزبوره
ایله متصفدرلر هم الغافلون کندولردر غفلتده کامل اولانلر ولله الاسماء الحسنى
وکوزل آدلر تنکری تعالی یه مخصوصدر فادعوه بها پس انی اسمایله تسمیه ایدك
وذروا الذین یلحدون فی اسمائه دخی بوراقك شول کیمسه لری که خدانك
آدلرینه اکریلکه میل ایدرلر یعنی حق تعالی اوزرینه بر اسم اطلاق ایتمك که شرع
انکا اذن ویرمش اوله نته که عرب خدایه یا ابا المکارم یا ابیض الوجه دیرلردك
ونصاری یا ابا المسیح وحکما علت اولی سیجزون ما کانوا یعملون بلا شبهه
ایشلدوکلری شیئك مکافاتی اولنورلر وممن خلقنا امة یهدون بالحق ویرندوغمز
کیمسه لردن بر کروه وار که دوغرولقله یولی کوستررلر وبه یعدلون وحقله
عدالت ایدرلر والذین کذبوا بآیاتنا وشول کیمسه لر که نشانلرمزه تصدیق
ایتمدیلر سنستدرجهم من حیث لا یعلمون بی شبهه کیم انلری پایه پایه الوروز
بیلمدوکلری یردن امام قشیری بیوردور که استدراج بنده یه نعمتلرك ویرلیسی
وشکرك اونتدرلمسیدر یعنی حق تعالی قوللرینه نعمتلری پی اندرپی ایصال ایدوب
کندولره شکری اونتدردر بر وقته دك که مستحق عذاب اولورلر واملی لهم
وانلره مهلت ویررم ان کیدی متین تحقیقا کیم بنم المم غایتله برکدر
مرویدرکیم سرور کائنات علیه افضل الصلوات صفا طاغنه چیقوب قبیله
قریشك هر بری بوبیخ ادیله چیغروب دیدیکه خدانك عذابندن خوف ایدك
ادبسیزلرك برسی دیدی ای جماعت قریش بی شبهه کیم یارکوز دیوانه اولمشدر
که دون کیجه صباحه دك چیغردی حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی اولم
یتفکروا ایا بو معاندلر جماد اولوب تفکر ایتمزلرمی کیم ما بصاحبهم من جنة یارلرنده
هیچ دیوانه لك یوقدر ان هو الا نذیر اول بر نسنه دکلدر الا بر قورقودیجی
مبین قورقودیرمسین بر مرتبه آشکارا ایدیجی که بر فرد اوندن خفی اولماز اولم

ینظروا فی ملکوت السموات والارض نیچون تفکر ایدوب نظر استدلال ایتمدیلر کوکلر
ویرلر ملکنده وما خلق الله من شیء دخی نیچون تنکری یرتدوغی شیء مقوله سندن
اولانه باقمدیلر تا که خدانك وحدانیتنه استدلال ایدرلر وان عسى ان یکون
قد اقترب اجلهم دخی نیچون تأمل ایدوب باقمدیلر کیم علی التحقیق شان بودرکه
شاید حال بویله اوله که وقت مونلری یقلشدی تا که حقك طلبنه شتاب ایدرلر
فبای حدیث بعده یؤمنون پس قرآندنصکره قنقی سوزی تصدیق ایدرلر
من یضلل الله فلا هادی له هرکیمی که تنکری ازغون قیلادی انکا یول کوستریجی
اولماز که کندویه دوغرو یول کوستره ویذرهم فی طغیانهم وانلری ازغونلقلرنده
بوراقور یعمهون سرکردان ومتحیر اولدقلری حالده مرویدرکیم یهود حضرته
دیدیلر یا محمد پیغمبر ایسك قیامتك وقوعندن بزه خبر ویرکه بز بیلوروز نه
زمانده واقع اولور دوبو سؤالی امتحان ایچون دیدیلر زیرا انلر بیلورلردیکه خدادن
اوزکه انی بر کیمسه بیلمز پس حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی یسألونك عن
الساعة قیامتدن سکا صوررلر ایان مرسیها که نه زمانده قائم ثابت
اولور قل انما علمها عند ربی سویله بوندن غیری بر نسنه یوقدر که انك
بیلکیسی پروردکارم قتنده در لا یجلیها لوقتها الا هو اندن اوزکه بر کیمسه
انی محلنده ظاهر ایتمز ثقلت فی السموات والارض کوکلرده ویرده ساکن اولان
خلق اوزرینه آغر اولدی هیبتندن اوتری لا تأتیکم الا بغتة سیزه قیامت
کلمز الا غفلت محلنده یسألونك کانك حفی عنها انك حقیقتندن سکا سؤال
ایدرلر کویا که سن انك حقیقتنی سؤال ایدوب بر خوش بیلمشسن قل انما علمها
عند الله سویله انك بیلکیسی خدانك قتنده منحصردر ولکن اکثر الناس
لا یعلمون ولیکن خلقك چوغی بیلمزلر که انك علمی خدایه مخصوصدر مخلوقاتدن
بر کیمسه یه انك معرفتنی ویرمدی قل لا املك لنفسی نفعا ولا ضرا سویله کندو
جانم ایچون بر منفعتك جلبنه قادر اولورم وبر ضررك دفعنه الا ما شاء الله
مکر اول شیء که تنکری تعالی ایستدی که بکا تعلیم ایدوب کیم منفعتلو شیئه
اقدام ایدرم وضررلو نسنه دن اجتناب ایدرم ولو کنت اعلم الغیب واکر
بن غیبی ولانان اشیایی بیلسیدم لاستکثرت من الخیر مال ومنالدن چوق نسنه
طالب اولوردم وما مسنی السوء وبانا شیء بکا دکمزدی ان انا الا نذیر

بن برنسنه دکلم الا بر قورقو ویریجی وبشیر و بر مژده ویریجی لقوم یؤمنون برکروهه
که کوردکلو احکامی تصدیق ایدرلر هو الذی خلقکم من نفس واحدة کندودر
اول پروردکار که سیزی برجاندن یعنی حضرت آدمدن ایجاد ایتدی وجعل منها
زوجها وانک جفتنی که حوادر قصه قابوغندن پیدا ایتدی لیسکن الیها
تاکه انکله انسیت پیدا ایدوب آرام ایده فلما تغشاها پس اول دم که حضرت
آدم حوایی قابلدی یعنی انکله جماع ایتدی حملت حملا خفیفا بر یوکل یوک
کوتوردی فمرت به پس انکله قالقوب اوتوردی فلما اثقلت به صکره اول
وقت که اوشاغک یوکی اولمسیله اغرلندی دعوا الله ربهما پروردکارلری
خدایه دعا ایتدیلر که لئن آتیتنا صالحا علی التحقیق اکر بیزه نیلمجه درست
بر اوشاق ویرورسن لنکونن من الشاکرین بو نعمت مجدده اوزره البته شکر
ایدنلردن اولورز فلما آتیهما صالحا پس اول محل که تام الخلقه بر اوشاق
کندولره ویردی جعلا له شرکاء فیما آتاهما کندویه اورتاقلر قیلدیلر اول
شیئلرده که کندولره ویردی یعنی حضرت آدم و حوانک اولادی حق اکندولره احسان
ایتدوکی اولادده کندویه بتلری اورتاقلر قیلدیلر که اولادلرینه عبد العزی
وعبد مناف آدلو قودیلر فتعالی الله عما یشرکون پس ایزد جل جلاله کندویه
اورتاقلر قیلدقلری اشیادن نوجه لنوب منزه اولدی ایشرکون ما لا یخلق شیئا
آیا اورتاق قیلرلرمی بر شیئی که برنسنه یرتمدی وهم یخلقون وحال بوکه
خالق الخلقه اورتاق قیلدقلری اشیا خلق اولنمشلردر ولا یستطیعون لهم نصرا
وانلره بر یاردم ایتمکه قدرتلری اولمازو ولا انفسهم ینصرون ونه کندو جانلرینه
یاردم ایدرلو یعنی برکیمسه قیرمقلرین یا اتو تیلرین قصد ایدر وان تدعوهم الی الهدی
لا یتبعوکم واکر سیز ای اهل اسلام مشرکلری دین اسلامه دعوت ایدرسیز
سیزه پیروی ایتمزلر سواء علیکم اوزکزه یکساندر ادعوتموهم انلری
دعوت ایتدکوزام انتم صامتون یا سیز خاموش لکدن اوزره مستمر اولدکوز
ان الذین تدعون من دون الله تحقیقا شول کیمسه لر که تنکرینک عبادتندن
تجاوز ایدوب انلره عبادت ایدرسیز عباد امثالکم سیزک کبی قوللردر
یعنی نته که سیز حقک قبضه تصرفنده سیز انلرده قبضه تصرفنده درلر
فادعوهم پس جلب نفع و دفع ضررده انلری چیغرک فلیستجیبوا لکم

که سیزه

که سیزه استجابت ایتسونلر ان کنتم صادقین اکر کرچک سویلیجیلر دکوز کیم
بتلر الهه درلر الهم ارجل یمشون بها آیا بتلره ایاقلرمی وارکه انکله یورورلر
نته که سیز یورورسیز ام لهم اید یبطشون بها یا خود انلره اللری وارکه انلرک
توتیله آدورلر ام لهم اعین یبصرون بها یا انلره کوزلری وارکه انلرله بقرلر
ام لهم آذان یسمعون بها یا انلره قولاقلری وارکه انلرله ایشدرلر یعنی سیزده
اولان حواسک بریسی بتلرده موجود دکلدر پس سیز نه عقل ایله انلره عبادت
ایدرسیز حقا که بت پرستلرک حماقتی حدی یکمشدر قل ادعوا شرکاءکم سویله
کفاره یا محمد اورتاقلرکزی چیغرک و بنم عداوتم اوزره انلرله ادقرلشک ثم کیدون
صکره بکا بدلکک ایصال ایتمه چالشک فلا تنظرون پس بکا مهلت ویرمک
ان ولیی الله تحقیقا کیم بنم امورمه مستولی اولان تنکری تعالادر الذی
نزل الکتاب شول تنکری که قرآن عظیم الشانی ایندردی وهو یتولی الصالحین
و کندو سیجایولره کارساز لک ایدر والذین تدعون من دونه وشول کیمسه لر که
تنکریدن غیری کندولره عبادت ایدرسیز لا یستطیعون نصرکم نه سیزه یاردم
ایتمکه قدرتلری وار ولا انفسهم ینصرون ونه کندو جانلرینه یاردم ایدرلو وان
تدعوهم الی الهدی واکر سیز ای اهل ایمان کفاری دوغری یوله دعوت ایدرسیز
لا یسمعوا دعوتکزی قبول ایله ایشتمزلر وتریهم ینظرون الیک وکفاری
کورورسن یا محمد ظاهرده سکا بقرلر وهم لا یبصرون وحال بوکه حقیقتده کندولر
کورمزلر خذ العفو خلقک افعالندن قولای اولان شیئی آل اوندلرینه
مشقتلو اولان نسنه یه طالب اولمه وامر بالعرف وافعال واقوالدن
شرعا مستحسن اولان شیئله فرمان ایت واعرض عن الجاهلین ونادانلر
وسفهادن یوز چیوروب انلرله مجادله ایتمه واما ینزغنک من الشیطان نزغ واول
وقت که ابلیسک طرفندن سنی بر دورتمک دورتر یعنی شیطانک سمتندن
سکا بر وسوسه حاصل اولور فاستعذ بالله انک شرندن خدایه صغنمغه
طالب اول انه سمیع علیم که بی شبهه خدا عز و جل استعاذه کی ایشدوب
سکا نافع اولان شیئی بخشش بیلور ان الذین اتقوا تحقیقا شول کیمسه لر که
شرک ومعاصیدن پرهیز اولدیلر اذا مسهم طائف من الشیطان یعنی ابلیس شقینک
طرفندن کندولره بر وسوسه اصابت ایده تذکروا خدانک امر و نهیسی

خاطرلرینه کلدوکده‌لر فاذا هم مبصرون پس علی الفور انلر شیطانك حیله‌لرین
کوروب انلردن احتراز ایدرلر واخوانهم وشیطانلرك برادرلری یعنی
ضلالتله آلوده اولوب شرك ومعصیتدن پرهیز اولمیانلر یمدونهم فی الغی
ازغونلقده شیطانلر انلره مدد ایدرلر که ازغونلغی کندولره تزیین ایدوب
ایشلمسنه حمل ایدرلر ثم لا یقصرون صکره اضلالدن امساك ایتمزلر
یعنی شیاطینه ودموب کفاری اضلال ایدرلر تبیانده کتوردیکه اهل مکه
تعنت طریقیله حضرتدن آیات قرآنیه طلب ایدرلردی انك نزولی متأخر اولیجق
استهزا ایدوب دیرلردی نیچون قندکدن بر آیت انشا ایتمزسن نته که غیرلرین انشا
ایدرك پس ایزد جل جلاله بو آیتی منزل ایدوب بیوردی واذا لم تأتهم بآیة واول
وقت که ایستدوکلری نسنه‌ده کندولره بر آیت کتورمزسن قالوا لولا اجتبیتها
دیرلر نیچون انی قندکدن اختراع ایتمدك قل انما اتبع ما یوحی الی من ربی سویله
بوندن غیری بر شی بو قدر که بنی اتباع ایدرم شول نسنه‌یه که بکا پروردکارمدن
وحی اولندی هذا بصائر من ربکم بو یعنی قرآن دیکوزدن دلیللر و حجتلردر
که انلرله طریق حقه وصول اولنور وهدی ورحمة لقوم یؤمنون دخی یول
کوسترمك واسرکمکدر بر کروهه که خدایه ورسولنه ایمان کتوردیلر واذا قرئ
القرآن وقتی که قرآن عظیم الشان نمازده اوقنور فاستمعوا له انی قولاقده دوتك
دکلکوز وانصتوا وخاموش اولك یعنی امام نمازده قرآنی اوقور ایکن سز تلاوت
ایتمك لعلکم ترحمون تا که سیز خدانك رحمته مظهر اوله سیز واذکر ربك
فی نفسك دخی پروردکارکی کندو نفسکده ذکر ایت تضرعا وخیفة یلوارمش
وقورقمش اولدیغك حالده ودون الجهر من القول دخی اشکارادن الچق
وکیزلیدن بوقارو سویلنمش اولدوغك حالده پروردکارکی ذکر ایت بالغدو
والآصال صباح واخشام وقتلرنده مراد بو که هر حالده پروردکارکی اونتمه
ولا تکن من الغافلین وخدانك ذکرندن غفلت ایدنلردن اولمه ان الذین
عند ربك تحقیقا شول کیمسه‌لر که پروردکارك قتنده درلر یعنی ملأ اعلانك
فرشته‌لری لا یستکبرون عن عبادته خدایه قوللق ایتمکدن سرفرازلق ایتمزلر
ویسبحونه وذات پاکنی نقصدن تنزیه ایدرلر وله یسجدون وکندویه سجده
کتوردولر بو آیتده مشرکلره تعریض واهل ایمانه تنبیه وار

سورة الانفال مدنیة وایها ست وسبعون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

یسئلونك عن الانفال سندن یا محمد غنیمتلرك حکمنی صوردیلر مرویدرکه اهل
اسلام بدر دوغه‌سنده حاصل اولان غنائمك کیفیت قسمتنده اختلاف ایتدیلر
دخی قسمت ایدن کروهك تعیینده اختلاف ایتدیلر که انی اهل هجرتمی قسمت
ایده یا انصار طائفه‌سی حق جل وعلا بو آیتلرده اول حکمی بیان ایتدی قل
الانفال لله والرسول سویله یا محمد غنائمك حکمی خدایه وپیغمبره مخصوصدر
فاتقوا الله پس انك شاننده اختلاف ایتمکده تکریدن خوف ایدك واصلحوا ذات
بینکم واراکوزده اولان حالی اصلاح ایدك واطیعوا الله ورسوله وغنیمت
خصوصنده سیزدن فرمان اولنان شیده خدایه وپیغمبره اطاعت ایدك ان
کنتم مؤمنین اکر اهل ایمان ایدکوز دین ایمان انی اقتضا ایدر انما المؤمنون الذین اذا
ذکر الله وجلت قلوبهم بوندن غیری بر نسنه یوقدر کیم ایمانده کامل اولانلر
شول کیمسه‌لردرکه وقتی که خدای عز وجل اکلور کوکللری قورقر واذا تلیت علیهم آیاته
وقتی خدانك آیاتی اوزرلرینه اوقنور زادتهم ایمانا کندولره ایمان ارتوروب
وعلی ربهم یتوکلون وپروردکارلری اوزره اعتماد ایدرلر الذین یقیمون الصلوة
ایمانده کامل اولانلر شول کیمسه‌لردرکه نمازی شرائط واداب ایله قیلارلر ومما
رزقناهم ینفقون وکندولره روزی قیلدوغمز نسنه‌دن فقرایه بذل ایدرلر
اولئك اول جماعت که ظاهر وباطن اولان خصال حمیده‌یی تکمیل ایتدیلر هم
المؤمنون حقا درست اهل ایمان اولانلر انلردر لهم درجات عند ربهم
پروردکارلری قتنده انلره بلند مرتبه‌لر وار ومغفرة وکناهلرین یارلغمق دخی ورزق
کریم وبر اولو روزی دخی که اکتسابك کدوراتندن مصفی اولمشدر کما
اخرجك ربك من بیتك بالحق مبتدأ محذوفك خبریدر تقدیری بو کم بو حال یعنی
غنائمك قسمتی خصوصنده اولان کراهتلری اول حالده اولان کراهتلری
بکوزر که پروردکارك سنی حقله جنك ایچون خانکدن چیقردی وان فریقا
من المؤمنین لکارهون وحال بوکه بلا شبهه اهل ایماندن بر کروه جنك ایتمکه
طبیعتلری متوجه دکلدی کتوردیکه قریشك بر کاربانی شامدن مینندن
خیلی مال ایله کعبه‌یه توجه ایتمشدی وانکله ابو سفیان وعمرو بن العاص

دانلرک امثالی نیجه کیمسنه وار ایدی حضرت جبرئیل سرور کائناته اندن خبر
ویردی حضرت صلی الله علیه وسلم صورت حالی مسلمانلره سویلدی کاروانک
کثرت مالی وقلت رجالی سببیله چیقوب السنه میل ایتدیلر چیقملرینک خبری
مکه خلقنه واصل اولیجق علی الفور کاروانک مددینه ابو جهل مکه دن بر خیلی عسکرله
بدر نام موضعه توجه ایتدی حضرت جبرئیل عسکرک چیقمسندن رسول اکرمی
خبردار ایدوب دیدی حق تعالی جل وعلا سنی ایکی شیئک اراسنده مخیر ایتدی
ایسترسن کاروانه غنیمتی سکا میسر ایده ایسترسن مکه دن چیقان عسکره مظفر
قیله پس حضرت صلی الله علیه وسلم صحابهٔ کرام ایله مشورت ایتدی بعضیسی دیدی
بز جنک ایچون چیقمدق بلکه کاروان ایچون بیرون اندن اکاه ایتدک که اکا مستعد اولوردق
حضرت بو سوزدن متغیر اولوب غمکین اولدی بعده اکابر مهاجرین وانصار
جنک ایتمکه رغبت کوستردیلر همانا حضرت صلی الله علیه وسلم اول جماعتله بدره
توجه ایتدی وبو وقعه ده اولان کمنت وکوی واحوالی حق تعالی بو ایتلرده بیان
ایدوب بیوردی یجادلونک فی الحق جهادی اختیار ایتمکده سنکله مجادله
ایدیلر بعد ما تبین اخبار ایله کندولره نمایان اولدقدنصکره کیم منصور
ومظفر دیلر کانما یساقون الی الموت کویا اولم سمتنه سورلورلر جنکی اکراه
ایتدکلرندن ناشی وهم ینظرون اول حالده که موتک اسبابنی کندولر
مشاهده ایدرلر وبو حالت انلره اول جهتدن اولدی که کندولر استعداد سز
براز کروه ایدیلر ودشمن بر مستعد جمهور ایدیلر واذ یعدکم الله احدی الطائفتین
ومذکور قیل اول وقتی که ایزد جل جلاله ایکی کروهک بریسنی کاروانی یا لشکری
سیزه وعده ایتدیکه انها لکم علی التحقیق اول ایکینک بریسی سیزه در وتودون
ان غیر ذات الشوکة تکون لکم وسیز سود سیز که قوت صاحبی اولمیان طائفه
یعنی کاروان کروهی سیزه اوله دیرا کاروانده ایجق قرق کشی وار ایدی ویرید الله
ان یحق الحق بکلماته وتنکری تعالی ایستر کیم سوزلریله حقی ثابت قیله یعنی
بو خصوصده پیغمبر نصرت وعدی ایتدوکی کلماتی تحقیق ایتمک ایستر ویقطع دابر الکافرین
وکفارک کوکنی کسمک ایستر لیحق الحق تاکه پیغمبرک نصرتیله دین اسلامی ظاهر
قیله ویبطل الباطل وکفارک شکستی سببیله کفری زائل قیله وبو ایشی ایشلدی
ولو کره المجرمون واکرچه دین اولانلر انی ایسترلر اذ تستغیثون ربکم

خاطره کتورک اول وقتی کیم پروردکارکوزدن مدد ایستیوب ویردکوز اغثنا یا غیاث
المستغیثین انصرنا علی اعدائک فاستجاب لکم پس دعاکزی قبول ایدوب سیزه اجابت
ایتدی که انی ممدکم علی التحقیق بن سیزه مدد ایدیجییم بالف من الملائکة بیک
شخصله فرشته لردن مردفین بیری بیری اردنجه کلمش اولد وقلری حالده وما جعله
الله الا بشری وایزد جل جلاله بو امدادی قیلمدی الا بر مژده ولتطمئن به قلوبکم وتاکه
کوکللرکوز انکله ارام ایده وما النصر الا من عند الله ویاردم وظفر بر کیمسه دن
حاصل اولماز الا تنکری تعالی قتندن وملائکه نک امدادی وکثرت جیش وکمال
استعداد وسائط در تاثیرده علاقه لری یوقدر پس کان ایتمک کیم دشمنی اوزره غلبه
ملائکه نک کلمسی سببیله در وانلر بولمسه وقلری محالده غلبه ایتمکدن یاس ایتمک
ان الله عزیز حکیم تحقیقا که ایزد ذو الجلال هر نسنه اوزره غالب ایشنده
کما ینبغی حکم ایده اذ یغشیکم النعاس خاطره کتورک اول وقتی که حق سبحانه
وتعالی سیزی بر یونکل اویقو ایله قابلتدردی امنة منه تاکه لطفندن
صادر اولان امنیت سیزه حاصل اوله مروی در کیم بو اویقو ایله صحابه کرامک
چوغی احتلام اولدی علی الصباح ابلیس شقی ارالرنده بر وسوسه صالدیکه
سیزه نماز قیلمق لازم در وکیمکوز جنب وکیمکوز محدثدر ودشمن صو اوزره غلبه
ایتمشدر وسیز بر صو سیز شوره لاق یرده سیزکه ایاقلرکوز دیزه دک توپراقده
باتوب وحال بوکه دیرسیز بز خدانک دوستلریز و پیغمبر ارامزده در اول محل
حق سبحانه وتعالی بر عظیم یغمور یوللدی نته کیم بیوردی وینزل علیکم من السماء ماء
وکوکدن اوزرکوزه صو ایندرر لیطهرکم به تاکه انکله جنابت وحدثدن سیزی
پاک قیله ویذهب عنکم رجز الشیطان وتاکه شیطانک وسوسه سنی سیزدن
کیدره ولیربط علی قلوبکم وتاکه کوکللرکوزی اوزره بغلیه که لطف وکرمنه
اعتماد ایده سیز ویثبت به الاقدام وتاکه اول یغمور ایله جنک محلنده ایاقلرکزی
بکشتره اذ یوحی ربک الی الملائکة اول وقت که پروردکارک فرشته لره وحی
ایدرکه انی معکم مؤمنلره یاردم ایتمکده بن سیزکله یم فثبتوا الذین آمنوا
پس مؤمنلره ثبات ویرک مژده ویرمکله سألقی فی قلوب الذین کفروا الرعب بلا
شبهه کفر ایدنلرک کوکللرینه قورقو صالورم فاضربوا فوق الاعناق پس
کردنلرک یوقاروسنده اورک یعنی بوغازلیجق یرده اورک واضربوا منهم کل بنان

وانلردن هر برمق باشین اوراٰت یعنی اللرین وایاقلرین کسک ذلك بانهم شاقوا الله
ورسوله بوعذاب انلره اول سبیله اولدی که علی التحقیق انلر خدایه ورسولنه
مخالفت ایتدیلر ومن یشاقق الله ورسوله وهر کیم خدایه وپیغمبرینه مخالفت ایده
انی حق تعالی معذب ایده فان الله شدید العقاب زیرا بلاشبهه حق جل وعلا مخالفت
ایدنلره قتی عقوبتلودر ذلکم فذوقوه پس شمدیلکده سیز ای کافرلر انلرک عذابنی
دادک وان للکافرین عذاب النار دخی بلاشك کفاره جهنم اشکنجه سی آخرتده
اولملیدر یا ایها الذین امنوا اذا لقیتم الذین کفروا ای ایمانه کلانلر قچن کفر ایدنلری
کوروسیز زحفا چوقلق دبیری بیرله یغلمش اولدوقلری حالده فلا تولوهم الادبار
انلره ارقه لری چویرمک یعنی انلره قارشو وارانجق وارمیجک ومن یولهم یومئذ دبره
وهر کیم جنک کوننده انلره ارقه سن چویرور الا متحرفا لقتال مکر اول حالده
کرجنانایمک ایچون دونمك ایسته یه او متحیزا الی فئة یا اهل اسلامدن
بر بشقه کروهه منضم اولمق ایسته یه تاکه انلوله استعانت ایده یعنی بر کیمسه که
جنك محلنده دونمکلیکی ایچون قچه وبر بشقه کروهه منضم اولمق ایچون دونمش اوله
فقد باء بغضب من الله بلاشبهه خدادن بر خشمله دونمش اوله ومأواه جهنم
وانك قرار کاهی دوزخدر وبئس المصیر ونه یمان دونوجك یردر دوزخ کوتورد یلر
که قچن بدر وغزه سنده آتش جنك مشتعل اولدی لشکر کفار بیردن حمله ایتمکه
اغاز ایتدیلر سرور کائنات دعایه باشلیوب دیدی اللهم انجز لی ما وعدتنی ای
خداوندم نصرت حقنده بکا ویردوکك وعدی یرینه کتور اول محلده حضرت جبرئیل
اینوب سویلدی بر اوج طپراق ال دشمنك سمتنه صال پس حضرت بر اوج طپراق
الوب شاهت الوجوه سویلیوب دشمن طرفنه انی صالدی حق سبحانه وتعالی اول
اوج طپراغی هر بر مشرکك کوزنه دکوردی پس کوزلرینه مشغول اولدیلر اهل اسلام
ملائکه کرام ایله کفار اوزره حمله ایدوب جمعیتلرین تارمار قیلدیلر صحابه دید
قرشیدن یتمش کیمسه یی مقتول ویتمش کیمسه یی اسیر ایتدیلر بعده اهل بدر
افتخار ایتمکه باشلدیلر کیمسی دیردی که بن فلانی اولدردم وکیمسی سویلردی بن فلانی
بوکونه اسیر ایتدم حق تعالی جوابنی منزل ایدوب بیوردی فلم تقتلوهم اکر سیز
کفاری قوتکله اولدرمکله افتخار ایدرسیز انلری توکونله اولدرمدکوز ولکن الله
قتلهم ولیکن ایزد جل جلاله انلری اولدردی وما رمیت وسن یا محمد اول

اوج

اوج طپراغی ایتمدك اذ رمیت قچن بحسب الصوره اتدك وایتمدك اول مقداری کلدی
که جمله سنك کوزلرینه یتشه ولکن الله رمی ولیکن تنکری تعالی اتدی که جمله نك
کوزلرینه یتشدردی تاکه کفاری نابود قیله ولیبلی المؤمنین منه بلاء حسنا وتاکه
اهل ایمانه کندوسندن صدور ایتمش بر کوزل عطا ویره واو نصرت وغنیمتدر ان الله
سمیع علیم بلاشبهه کیم حق جل وعلا دعالرکزی ایشیدیجی نیتلرکزی ایو بیلیجیدر
ذلکم اول عطاء حسن سیزه ای اهل ایماندن مقصود اولاندر وان الله موهن کید
الکافرین دخی مقصود اولاندر که علی التحقیق ایزد جل جلاله کفارك حیله سن
ابطال ایدیجیدر کوردیلر که قچن قریش سرور کائناتك جنکنه توجه ایتمکه نیت
ایتدیلر کلوب کعبه نك پرده لرینه یاپشوب دیدیلر اللهم انصر اصحب الفئتین الیك
پس حق سبحانه وتعالی انلره علی طریق التهکم خطاب ایدوب بیوردی ان تستفتحوا
فقد جاءکم الفتح اکر ای کفار قریش فتحه طالب اولورسیز علی التحقیق سیزه
فتح کلدی یعنی دعا کوز حینیتوله کچوب خدایه سیوکلی اولان اهل دینك نصرتی
کلدی وان تنتهوا فهو خیر لکم واکر کفردن وپیغمبرك عداوتندن واز کچرسیز
اوسیزه ییکدر وان تعودوا نعد واکر پیغمبرك قتالنه دونرسیز انك نصرتنه
دونرز ولن تغنی عنکم فئتکم شیئا وسیزدن جماعتکوز عذابمزی سیزدن دفع ایتمکه قادر
اولمازلر ولو کثرت واکر اول جماعت چوق ایدیلر وان الله مع المؤمنین وایزد
جل جلاله اهل ایمانله اولدیغیچون کندولر منصور ومظفر اولدیلر یا ایها الذین
امنوا اطیعوا الله ورسوله ای اهل ایمان اولانلر خدایه وپیغمبره فرمانبردارلك
ایدك ولا تولوا عنه وانندن یوز چیویرمك وانتم تسمعون وحالبوکه سیز
قرانی ونصیحتلری فهم وتصدیق ایتمسیز ایشدرسیز ولا تکونوا کالذین قالوا
سمعنا واولمك شول کیمسه لر کبی که دیدیلر ایشتدك وهم لا یسمعون وحال
بوکه انلر ایشتمزلر بر ایشتمك که انکله بهره مند اوله لر ان شر الدواب عند الله
تحقیقا که یریوزنده حرکت ایدنلرك یمانی خدا قتنده الصم حق سوزی ایشتمکدن
صاغر اولانلردر البکم دخی حق سوزی سویلمکدن لال اولانلر الذین لا یعقلون
حقی تدبر ایتمیوب فهم ایتمیانلر یعنی خلقك یمانی شول کیمسه لرکه نه حقی ایشیدرلر
ونه سویلرلر ونه فهم ایتمکه متوجه اولورلر ولو علم الله فیهم خیرا لاسمعهم واکر حق
تعالی انلرده بر سعادت انلیه بیلسیدی کندولرینه ایشیدر قیلاردی بر ایشتمك که

انكله منتفع اولورلردى ولو اسمعهم وبى خير اولدوقلرين بيلمش ايكن انلرى ايشدجى
قيلسيدى لتولوا البتة ايمانى قبول ايتمكدن دونوب اول ايشتمكله منتفع اولمزلردى
وهم معرضون وحال بوكه كندولر حقدن يوز چيورجيلردر يا ايها الذين امنوا
استجيبوا لله والرسول اى ايمانه كلانلر خدايه ورسولنه اجابت ايدك اذا دعاكم
يعنى سيزى پيغمبر چيغردقده لما يحييكم بر شيئه كه سيزه حيات ويرور يعنى علوم
دينيه يه كه انكله حيات قلوب حاصل اولور واعلموا ان الله يحول بين المرء وقلبه وبيلك
كيم على التحقيق ايزد جل جلاله كشيله كوكلى اراسنده ايراق صالور بو كلام خدانك
بنده يه اولان كمال قربنه تمثيلدر واسرارينه كما هو حقه مطلع اولمسنه تشبيهدر
وانه اليه تحشرون وبيلك كيم على التحقيق شان بودر خدانك فرماننه جمع
اولنورسز پس اعمالكزه كوره سيزه مكافات ايدر واتقوا فتنة لا تصيبن الذين
ظلموا منكم خاصة وبر كناهدن صاقنوك كه اكر انك عقوبتى سيزه دكر ايكوز سيزدن
ستم ايدنلره دكمز بلكه جمله كزه دكر واعلموا ان الله شديد العقاب وبيلك كيم بلا
شبهه ايزد ذو الجلال قتى اشكنجه لودر اول كيمسه يه كه ضرورى خلقه متعدى
اوله واذكروا اذ انتم قليل وياده كتورك اى مهاجرلر اول وقتى كه سيز
براز كروه ايدكوز مستضعفون فى الارض يير يوزنده زبون قيلنمشلر تخافون ان
يتخطفكم الناس قورقرسيز كه كفار قريش سيزى قيه لر فآويكم پس تنكرى تعالى
كندو كرمندن سيزه مدينه ده يير ويردى وايدكم بنصره وكندو ياردميله
سيزه قوت ويردى ورزقكم من الطيبات وپاكيزه اولان اشيادن يعنى مال غنائمدن
سيزه روزى قيلدى لعلكم تشكرون تاكه سيز خدانك نعمتلرينه شكر ايده سيز
يا ايها الذين امنوا اى ايمان كتورن كروه لا تخونوا الله والرسول خدايه
وپيغمبره خيانت ايتمك يعنى خاطركوزده اولان شيئك خلافنى اظهار ايتمك
وتخونوا اماناتكم وسيزده قويلان امانتلره خيانت ايتمك وانتم تعلمون
وحال بوكه سيز بيلورسز كيم امانتك حفظى اوذركزه واجبدر واعلموا انما اموالكم
واولادكم فتنة وبيلك كيم بو دنيئيه دشتى بوقدر كه اموالكوز واوشاقلركوز
بر محنتدر كه حق تعالى سيزى انلرله مبتلا قيلدى پس انلرك محبتى خيانتك ارتكابنه
سيزه باعث اولمسون وان الله عنده اجر عظيم وبيلك كيم بلا شبهه ايزد ذو
الجلال قتنده برا اولو مكافات وار اول كيمسه يه كه خدانك رضاسى كوزادوب

هواى نفسه تابع اولمدى يا ايها الذين امنوا ان تتقوا الله اى ايمانه كلانلر اكر تنكريدن
قورقرسيز يجعل لكم فرقانا قلوبكوزده بر هدايت قيلادكه انكله حقى باطلدن
ايرورسيز ويكفر عنكم سيئاتكم وكناهلركزى سيزدن محو ايدر ويغفر لكم
وسيزه مغفرت ايدر والله ذو الفضل العظيم وايزد ذو الجلال اولو احسان
صاحبيدر پس فضل وكرمندن قوللرينك كناهنى عفو ايدوب تجاوز ايتسه محل ريب
دكلدر كتوردكلركه يعنى كفار قريش ايشتديلركيم انصار جماعتى اسلامه كلوب سرور
كائناته تابع اولديلر بو ايشدن خوفا ايدوب دار الندوه نام موضعده حضرتك
خصوصنده مشاوره ايتمك ايچون جمع اولنديلر ابليس لعين دخى بر پير نجدى صورتنه
كيروب مشورتلرنده حاضر اولدى اداكرندن ابو البخترى نام كيمسنه ديدى فكرم
بكا ذاهب اولديكه محمدى بر اوده حبس ايدوب انك در وديوارين باغليوب انكا
انجق بر پنجرهده قويه سزكه ماكول ومشروب اندن ويرله وبو حال اوزره تا السون
اولنجه دك پير نجدى ديدى بو فكر صواب دكلدر زيرا انك قوم وعشيرتى چوقدر
كلوب زورله انى الكوزدن الورلر بيرى دخى ديدى بنم رايم بو كه انى بو شهردن
چيقره سز ايستدوكى ييره كتسون ابليس لعين ديدى بو دخى راى دكلدر اول
اجلدن كه بوندن كتدوكدنصكره هر ييره كه كيدر انك خلقنى الدوب سزكله جنك
ايتمكه كندولرين كتوره بعدره ابو جهل خبيث سويلدى بنم رايم بودر كه قريش
قبيله سنك بويلرندن وانلرله مصاهره ايدن عشيرتلردن بر آدم جمع ايدوب بردن
قيلچلريله محمدى قتل ايدهلر قانى عشيرتلر اراسنده منتشر اولور بنى هاشم خود جمله
عشائرله مقاومت ايدهمزلر پس بالضروره ديته راضى اولورلر شيخ نجدى
بو رايى تصويب ايلدى درعقب ابو جهل بو ايشه شروع ايتدى حق جل وعلا
حبيب اكرمنى بو ايشدن اكاه ايدوب همان اول كيجه سرور كائنات حضرت
على المرتضايى دوشكنده ياتروب حضرت صديقله غاره كيتديلر حق جل وعلا
بو مذكور اولان حقى آيتلرده حبيب اكرمنه اول وقعه ده ايتدوكى لطف واحسانى
تذكير ايدر تاكه شكر اوزره مداومت ايدهپس بيوردى واذ يمكر بك الذين كفروا
دخى خاطرهكتور اول وقتى كه كفر ايدنلر سكا تدبير حيله ايديلر ليثبتوك تاكه
سنى حبسله مقيد قيلهلر او يقتلوك يا مختلف قيلچلريله سنى اولدرهلر
او يخرجوك يا مكه شهرندن سنى چيقرهلر ويمكرون دخى حيله لر ايدرك

تدبیرین ایدرلر ویمکر الله وحق تعالی ایندوکلری مکره کوره جزالرین ویرور والله
خیر الماکرین وتنکری تعالی جزا ویرنلرک بیکرکیدر کوردیلرکه نضر ابن الحارث امم
سالفه نک اخبارندن اکاهلکی وارایدی خلقی آزدرمق ایچون دیردی ایستسم محمد
المصطفی دیدوکی سوزکبی بن دخی سوز سویلرم دیرانی نقل ایتدوکی کلام جمله سی
کچمشلرک افسانه سیدر حق جل وعلا اول خبیثک دیدوکی سوزدن خبر ایدوب
بیورور واذا تتلی علیهم آیاتنا وچون نضر واتباعی اوزره آیاتمز اوقنور قالوا قد سمعنا
دیرلر علی التحقیق بو کلامی بیز ایشتدک لو نشاء لقلنا مثل هذا ایستسیدک
بونک کبی دیردک ان هذا الا اساطیر الاولین بو برشی دکلدر الا کچمشلرک
افسانه لری مرویدرکه نضردن اول ناسزا سوزلر صادر اولیجق حضرت صلی الله علیه
وسلم اکا دیدیکه ای وای سکا بنم کتوردکم سوز خدانک کلامیدر پس نضر بو سوز
مقابله سنده دعا ایلدی نتدکه حق تعالی بیوردی واذ قالوا اللهم ان کان هذا
هو الحق من عندک دخی یاده کتور اول وقتی که نضر واتباعی تهکم یوزندن دیدیلر
ای خداوندمز اکر بو کلام کندوسی سنک قتکدن ایندرلمش دوغرو ایسه فامطر
علینا حجارة من السماء پس اوزریمزه طاش یاغدر کوک سمتندن او ائتنا
بعذاب الیم یا بزلره ویرجی اشکنجه بیزه کتور وما کان الله لیعذبهم وتنکری
تعالی انلری بیوردن هلاک ایتمزدی وانت فیهم وحال بوکه سن اراکرنده سن
وما کان الله معذبهم وایزد جل جلاله انلری تعذیب ایدیجی دکلدی وهم یستغفرون
اول حالده که کندولر مغفرت طلب ایدرلر یعنی اراکرنده قلان اهل ایمان غفران
طلب ایدرلر ومالهم ان لا یعذبهم الله دخی حضرتک اراکرنده اقامتی ومؤمنلرک
استغفاری مابینلرندن زائل اولیجق قنقی ابولک کندولره ثابت اولدی که انک
سببیله تنکری تعالی کندولرین معذب قیلمیه وهم یصدون عن المسجد الحرام حال
بوکه کندولر پیغمبری واهل ایمانی حرم محترمک زیارتندن منع ایدرلر وما
کانوا اولیاءه وبیت شریفک امورنه متولی دکل ایدیلر ان اولیاؤه الا المتقون
شرکدن پرهیز ایدنلردن اوزکه کیمسه انک امورنه متولی دکلدر ولکن اکثرهم
لا یعلمون ولیکن چوقلری بیلمزلرکیم نفس الامرده بیت شریف اوزره ولایتلری
یوقدر وما کان صلوتهم عند البیت دخی دعالری بیت شریفک قتنده برنسنه
دکل ایدی الا مکاء وتصدیة مکر صفیر ایتمک وال اله چالمق مرویدرکیم

داب اهل کفر بو ایدیکه قچن بیت شریفک طواف ایدرلردی کشیلر وقادینلر چپلاق
اولوب بر مقلرین بیری بیرینه کچوروب ایچنده صفیر ایدرلردی واللرین بیری بیرینه
چلرلردی فذوقوا العذاب پس ای کفار اشکنجه یی دادک یعنی بدر وقعه سنده
اولان اسیرلک وقتلک چاشنی سن الک بما کنتم تکفرون ایتدوککز کفر سببیله
ان الذین کفروا ینفقون اموالهم تحقیقا شول کیمسه لرکه کفر ایتدیلر اموالرین
بذل ایدرلر لیصدوا عن سبیل الله تاکه تنکرینک یولندن یعنی پیغمبرک متابعتندن
خلقی منع ایده لر بو آیت بدر وقعه سنده بیجک ییدرنلرک حقنده نازل اولدی
وانلر اون ایکی کشیدیلرکه هر کونده بیرلری اون دوه بوغازلیوب خلقه ییدوردی
وبر قولده ابو سفیان حقنده نازل اولدی قچن احد جنکنده عرب جمع ایتدوکی
کیمسه لردن ماعدا بینه انلردن ایکی بیک آدم اجرتله دوتوب اوزلرینه قرق
وقیه التون صرف قیلدی فسینفقونها پس بلاشک انلری صرف ایدرلر
ثم تکون علیهم حسرة صکره اوندلره بر پشیمانلک وقیغو اولور زیرا مال
کیتدی ومقصد حاصل اولمدی ثم یغلبون صکره آخر الامرده مغلوب اولورلر
والذین کفروا الی جهنم یحشرون دخی کفر ایدنلر دوزخه سورلورلر لیمیز الله الخبیث
من الطیب تاکه تنکری تعالی کافری مؤمندن ایره ویجعل الخبیث بعضه علی بعض
وکافر قسمنک برمقداری بر مقدار اوزره قیلوب فیرکمه جمیعا الحقوب جمع
ایدوب بیری بیرینه متصل ایلر فیجعله فی جهنم اندنصکره انی جملة دوزخده
قیلدی اولئک اولکروه که هرکز اسلامه کلمزلر هم الخاسرون کندولردر اوتوزنلر
قل للذین کفروا کفر ایدنلره سویله یعنی ابو سفیان واصحابنه سویله ان
ینتهوا اکر پیغمبرک حسدندن وازکچوب اسلامه داخل اولورلر یغفرلهم ما قد
سلف کناهلرندن کچمش اشیا کندولره مغفرت اولنور وان یعودوا واکر محمد
المصطفانک جنکنه دونرلر فقد مضت سنة الاولین بی شبهه کیم زمان
سابقده اولانلرک طریقی کچمشدر یعنی امم سالفه که پیغمبرلر اوزره جمعیت ایدوب
یمانلکلرینه قصد ایدرلردی اخر الامر حق تعالی پیغمبرلرینی اوزرلرینه منصور ایدوب
انلری اهلاک ایدردی بونلردخی بو حال اوزره قالورلرسه اوکونه برعذابه
منتظر اولسونلر وقاتلوهم حتی لا تکون فتنة وای اهل ایمان کفارله جنک ایدک
بر وقته دک که کفر بولنمیه ویکون الدین کله لله ودین توتسی خدایه مخصوص

اوله وادیان باطله مضمحل اوله **فان انتهوا** پس اکر کفردن واز کچولر **فان الله بما**
یعملون بصیر بی شبهه که حق تعالی ایشلدوکلری اشیایه بینادر انلره کوره کندولره
مکافات ایدر **وان تولوا** واکر ایمانی قبول ایتمکدن یوز دوندردولر **فاعلموا ان الله**
مولاکم بیلک کیم علی التحقیق ایزد جل جلاله یاردمجیکوزدر **نعم المولی** حق جل وعلا
غایتله کوزل معتمددر **ونعم النصیر** وغایتله ایو یاردمجیدر **واعلموا انما غنمتم**
ودخی بیلک کیم بلاشبهه کفاردن زورله الدیغکز نسنه یی **من شیء** اودر نسنه اسم شیء
اطلاق اولنان نسنه دن ایسه که وار ایسه **فان لله خمسه** بیشده بیری خدایه
مقرردر **وللرسول** وپیغمبره دخی **ولذی القربی** وپیغمبره قرابت صاحبی اولنه
وانلر عبد المطلبک وهاشمک اولادلریدر **والیتامی والمساکین** واوکسزلره وبوقسللره
دخی **وابن السبیل** واهل اسلامدن مسافر اولوب النده بر شیء اولمیانه دخی
واکر ولایتنده مالی وار ایسه جمهور علما بونک اوزرینه درکه بو مقامده خدانک
نامی یمن ایچون ذکر اولنمشدر مزبور اولان خمس حضرتک حیاتنده بیش
حصه اولوب هر بر کروهه بر حصه ویریلوردی وحضرتک وفاتندنصکره حضرت
امام اعظم قتنده رسول اکرمک واقاربنک حصه سی ساقط اولوب خمس قلان
اوچ کروه اوزره منقسم اولنور لکن ذوی القربانک فقراسی مساکین قسمنه مندرج
اولورلر **ان کنتم امنتم بالله** محذوفه متعلقدر ماقبلنده مذکور اولان کلام اوزرینه
دلالت ایدر یعنی تقدیر کلام بو کونه اولور که بیلک کیم حق جل وعلا خمسی بویله
قیلدی ودودت حصه یی سیزه اکر سنکز بو ایمان کتورمش ایدکوز **وما انزلنا علی**
عبدنا واکر ایمان کتورمش ایدکوز شول شیئه که قولمز اوزرینه یعنی محمد المصطفی
اوزرینه ایندردکمز ایاتدن وملائکه دن ونصرتدن **یوم الفرقان** بدر کوننده که اول
کونده حق باطلدن ایرلدی **یوم التقی الجمعان** اول کون که اهل اسلام واهل
کفر ملاقی اولدیلر **والله علی کل شیء قدیر** وایزد ذو الجلال هر نسنه اوزرینه
توانادر پس قادردرکه از کروهی چوق کروه اوزرینه منصور قیله **اذ انتم بالعدوة**
الدنیا یاد ایدک اول وقتی که سز ای اهل اسلام مدینه یه یقین اولان درهنک
سمتنده سز **وهم بالعدوة القصوی** وکفار مدینه دن ایراق اولان
درهنک سمتنده درلر **والرکب اسفل منکم** وکاربانک اتلسی یعنی ابو سفیان
واصحابی سزدن اشغه درلر **ولو تواعدتم** واکر سز وقریش جنک ایچون

وعده لشوب صکره انلرک حالنی وسزلک حالکزی بیلمش اولسیدکوز **لاختلفتم**
فی المیعاد البته سز وعده یه خلاف ایدردکوز انلرک هیبتندن زیرا انلر پر سلاح
بر بیشماره کروه ایدیلر وسز بی سلاح بر از کروه ایدکوز **ولکن لیقضی الله امرا کان**
مفعولا ولیکن ارا کوزده اول کیفیت اوزره جمع اولدی تا که ایزد ذو الجلال بر ایشی
حکم ایدرکه اول ایشی ایشلنملیدی **لیهلک من هلک عن بینة** تا که هلاک اولان
شخص بر ظاهر دلیلدنصکره هلاک اوله **ویحیی من حی عن بینة** وتا که صاغ
قلان کیمسنه بر اشکار دلیلدنصکره صاغ قله یعنی وقعهٔ بدرده ایات عظامدن
بر ایتدر کیم انی مشاهده ایدی یعنی مت اولدی یا صاغ قالدی انکار وعذر
وبهانه اولماز **وان الله لسمیع علیم** وتحقیقا که خدای ذو الجلال کفر ایدنک
کفرینی وایمان کتورنک ایمانینی درست ایشدوب کما ینبغی انی بیلوب طرو بیدرکه
رسالت پناه صلی علیه الاله اول کیجه که ارتسی جنک بدر واقع اولجقدی عالم
رؤیاده کوردی بکه لشکر دشمن غایتله زبون وازدر پس صحابهٔ کرامه واقعه سنی بویله
تاویل ایتدیکیم ان شاء الله دشمن مغلوب وبیز غالب اولورز صحابهٔ کرام بو واقعه دن
شادمان اولدیلر وبو نعمتی حق جل وعلا حبیبنه تذکیر ایدوب بیوردی **اذ یریکهم**
الله فی منامک قلیلا خاطره کتور اول وقتی که حق جل وعلا سکا کفار لشکرینی
اویقوکده از کوستردی **ولو اراکهم کثیرا** واکر سکا انلری بر چوق کروه کوسترسیدی
لفشلتم ولتنازعتم فی الامر البته جرأتسز اولوب جنک خصوصنده اختلاف
ایدردکوز **ولکن الله سلم** ولیکن حق تعالی سلامتی انعام ایتدی یعنی حق جل وعلا
لطف وکرمیله جرأتسزلکدن واختلافدن سزی صاقلدی **انه علیم بذات الصدور**
تحقیقا کیم خدای ذو الجلال سینه لرده اولان اموره داناندر پس انلردن صادر اوله جق
اشیایی نجتنی بیلور **واذ یریکموهم** دخی یاده کتورک اول وقتی که حق تعالی سزه کفاری
کوستردی **اذ التقیتم فی اعینکم قلیلا** انلرله کورشدیککوزده کوزلرکوزده بر
از کروه **ویقللکم فی اعینهم** وسزی کوزلرنده از قلدی **لیقضی الله امرا کان**
مفعولا تا که ایزد متعال بر ایشی حکم ایده که اول ایشی علم قدیمنده ایشلنملیدی
والی الله ترجع الامور وایشلر خدانک [illegible] **یا ایها الذین امنوا**
اذا لقیتم فئة ای ایمانه کلانلر چون کفاردن بر کروهه صاتشورسز **فاثبتوا**
مکانکوزده دورک **واذکروا الله کثیرا** وایزد متعالی قلبکوزده ولسانکوزده چوق

ذکر ایدك لعلکم تفلحون تا که سیز ظفر بوله سیز واطیعوا الله ورسوله وخدانك
فرماننه وپیغمبرك سوزینه منقاد اولك ولا تنازعوا وبربری برکوره مخالفت
ایتمك فتفشلوا وتذهب ریحکم که اختلاف ایتکوزدن اوترى زبون اولوب دولتکوز
نابود اولور بو مقامده ریح که یلدر دولتدن مستعاردر اول اعتبار له که دولتده
حاصل اولان امورك تمشیت ونفوذی ریحك هبوب ونفوذینه مشابهدر
واصبروا وقتال محلنده صبر ایدك ان الله مع الصابرین که بی شبهه خدا عز
وجل صبر ایدنلرله در یعنی انلری محفوظ ومنصور قیلادر مرویدر کیم یعنی اهل مکه
کاروانك مددینه چیقدیلر جحفه نام مکانه واصل اولدقلرنده ابو سفیان
کندولره خبر صالدیکه کاروان قورتولدی کیرو یه دونك ابو جهل دیدی مادام
که بدره کیدوب انده شراب ایچوب چنکیلری سوملیمیشوز وانده حاضر اولان
اعرابه الوان نعم ییدیرمیشوز دونمکز محالدر بس بدره یه کلدیلر ولیکن ایتدوکلری
ارزولرك یرینه مرهمك شرابن ایچدیلر ونائحه لر اوندلرینه فریاد وفغان ایتدیلر
پس حق جل وعلا اهل ایمانی اوکونه ایشدن نهی ایدوب بیوردی ولا تکونوا
کالذین خرجوا من دیارهم بطرا ورئاء الناس واولمك شول کیمسه لر کیبی که
منزللرندن چیقدیلر فخر ایتمك ایچون وخلقك مدح وثناسین توقع ایتمك ایچون
ویصدون عن سبیل الله وخلقی خدانك یولندن منع ایتمك ایچون والله بما یعملون
محیط وحق جل وعلانك علمی ایشلدوکلری ایشی قابلمشدر پس انلری کوره سز الری
وبو روز کوردیلر که یعنی قریش کاروانك امدادینه چیقدیلر بنی کنانه قبیله سیله
اولان عداوت قدیمه لرین تذکر ایدوب کیرو یه دونمك ایستدیلر اول محلده ابلیس
لعین قبیلهٔ مزبوره نك بیوکی سراقه بن مالك کنانی نام کیمسه نك صورتنه
کیروب قریشه کلوب دیدی سیز ابو غیرت وحمیت ایدیوب سیز توقف ایتمك که
سیزه بر غلبه ایدن یوقدر واگر بنی کنانه نك عذرین ملاحظه ایدرسیز بن سیزه
انلرك ضررندن ضامنم وبو سفرده بن سیزکله یولداشم جنك محلنده ملائکه نك
ایمنسین کوریجك قراری فراره تبدیل ایتدی کندویه دیدیلر بو محلده بیزی
بوراقوب نیچه سن جواب ویردیکه بن کوردکمی سیز کورمیورسیز پس حق جل وعلا
اهل ایمانه بو احوالدن خبر ایدوب بیوردی واذ زین لهم الشیطان اعمالهم
دخی یاده کتورك اول وقتیکه ابلیس لعین کفار قریشه کندو ایشلرین مزین قیلدی

وقال لا غالب لکم الیوم من الناس ودیدی سیزه بوکون بر غلبه ایدیجی یوقدر خلقدن
وانی جار لکم دخی علی التحقیق بن سیزه بنی کنانه طرفندن عهد ویروجیم
فلما ترائت الفئتان پس اول محلکه ایکی کروه بربرینی کوردی نکص
علی عقبیه ایکی اوکچه سی اوزره دوندی وقال انی بریء منکم ودیدی
بلا شبهه بن سیزدن بیزارم انی اری ما لا ترون تحقیقا کیم بن کورورم شول
شیئی که سیز انی کورمزسیز انی اخاف الله بیکمان که بن تنکریدن قورقرم
والله شدید العقاب وتنکری جل وعلا کندوسندن خوف ایتمینه قتی اشکنجه لودر
منقولدر که یعنی بقیهٔ کفار مکه یه دوندیلرده دیدیلرکه بزم بوزغونلغمزه سراقه
باعث اولدی سراقه بو کلامی ایشدیجك دیدی ای قوم نیچون بکا افترا ایدرسز
بن چیقمغکوزدن خبردار اولمدم بوزغونلغکوز واقع اولنجه بعده اسلامه
کلدوکلرنده بیلدیلرکه او شیطان ایدی اذ یقول المنافقون والذین فی قلوبهم مرض
دخی یاده کتورك اول وقتیکه مدینه ده اولان منافقلر وکوکللرنده شبهه
اولان کیمسنه لر بدر وقعه سنده دیدیلر یعنی ظاهرده اسلامی کوستروب باطنده
کفری صاقلیان کروه وایمانده هنوز اطمئنان پیدا ایتمیان کروه دیدیلر غر هؤلاء
دینهم بونلری دینلری الدتدی یعنی اهل ایمانی دینلری الدتدی که قدرتلرنده اولمیان شیئه کندولرین
صالدیلر زیرا اول وقعه ده اهل اسلام اوچ یوز وبرقچ نفر ایدیلر وکفار بیك
پر سلاح شخصه قریب ایدیلر چون بو کلام اهل نفاقدن صدور ایتدی حق تعالی
جوابلرنده بیوردی ومن یتوکل علی الله وهر کیم تنکری تعالی اوزره اعتماد ایده
فان الله عزیز بی شبهه کیم خدا عز وجل غالبدر کندویه التجا ایدنی
ذلیل ایتمز حکیم درستحکم ایدیجیدر که عقل استبعاد ایتدوکی وادراک ایتمدوکی
شیئی حکمتیله ایشلر ولو تری واگر کوره سیدك ای کوریجی اذ یتوفی الذین کفروا
الملائکة یعنی فرشته لر کفار ایدنلرك جانلرین قبض ایدرلر یضربون وجوههم وادبارهم
اول حالده که ملائکه انلرك یوزلرین واکسه لرین اوروب دیرلر وذوقوا عذاب
الحریق دخی یانمقلق اشکنجه سن دادك اول زمان بر امر عجیب مشاهده ایدردك
ذلك اول اوردیغکز واشکنجه بما قدمت ایدیکم الکوز ایلرو کوندردکی نسنه
سببیله در وان الله لیس بظلام للعبید دخی اول سببیله در که علی التحقیق الله عز وجل
وعلا قوللرنه ستم ایدیجی دکلدر کدأب آل فرعون بو مذکور اولان کفارك عادتی

مصر پادشاهنه تبعیت ایدنلرك عادتی كبیدر والذین من قبلهم وآل فرعوندن
اسبق اولانلرك عادتی كبی كفروا بآیات الله دابك تفسیریدر یعنی انلرك
دأبی بوكه تنكرینك آیاتنه تصدیق ایتمدیلر فاخذهم الله بذنوبهم پس حق تعالی
كناهلری سببیله كندولرین عقوبتله الدی نته كه بونلری الدی ان الله قوی
بی شبهه كیم خدای ذو الجلال غایتله كوجلودر شدید العقاب فتی اشكنجه لودر
كه بر كیمسه عقابنی دفع ایتمكه قادر دكلدر ذلك اول ستم كه انلره اولدی بان الله
لم یك مغیرا نعمة اول سببله در كه حق جل وعلا دكشدیریجی دكل ایدی بر ایولكی كه
انعمها علی قوم انی بر كروهه اوزره احسان ایتدی حتی یغیروا ما بانفسهم طبیعتلرنده
اولان حالتی بر یمان حالته تبدیللری واقع اولمینجه وان الله سمیع علیم واول
سببله در كه خدای لا یزال انوالقیلی ایو ایشدیجی انعاللرین بخشی بیلیجیدر كداب
آل فرعون والذین من قبلهم كذبوا بآیات ربهم نظیره سنك ترجمه سی حالا
سبقت ایتدی فاهلكناهم بذنوبهم پس كناهلری سببیله كندولرین نابود قیلدق
واغرقنا آل فرعون وفرعونك اتباعنی قلزم دریاسنده غرق ایتدك وكل كانوا
ظالمین وهر بر كروه غرق اولانلردن وكفار قریشدن كفر ومعصیتله نفسلرینه
ستمكار ایدیلر ان شر الدواب عند الله تحقیقا كیم حیواناتك غایتله یمانلری
تنكری قتنده الذین كفروا شول كیمسه لردر كه كفر اوزره مصر اولدیلر فهم لا یؤمنون
پس انلر ایمانه كلمزلر الذین عاهدت منهم لفظ الذین كفروادن بدل بعضدر
یعنی كفر ایدنلرك بر مقداری شول كیمسه لردر كه سن كندولردن عهد الدك ثم
ینقضون عهدهم فی كل مرة صكره یمانلرین بوزرلر هر كز و انلر بنی قریظه یهودیدر
كه حضرتله عهد بغلمشلردی بو وجه اوزره كیم حضرتك دشمنلرینه یاردم ایتمیه لر
صكره بدر كوننده مشركلره سلاحله مدد ایدوب دیدیلر عهدی اونتدق بعده
حضرت صلی الله علیه وسلم كندولرله سؤال سابق اوزره عهد و پیمان بغلدی
خندق وقعه سنده بنه عهدی بوزدیلر وهم لا یتقون وانلر عهدی بوزمقدن
پرهیز ایتمزلر فاما تثقفنهم فی الحرب پس اكر جنكده انلره مصادف اولورسن
فشرد بهم من خلفهم پس انلرك قتل واهانتلری سببیله ازعاج ایدوب آواره ایله
اولان كیمسنه لری لعلهم یذكرون تا كه ازعاج دیراكنده اولنان كیمسنه لر پند وعبرت
الهلر واما تخافن من قوم خیانة واكر بر معاهد كروهدن عهدك بوزمسین

ملاحظه

ملاحظه ایدرسن فانبذ الیهم پس عهدلرین كندولره صال علی سواء عداوتده بر
معتدل طریق اوزره اولدوغك حالده كه كندولره عهدك بوزمسین اظهار ایدوب
بر اشكاره خبر لیه سن واو ذرلر نه جنكده عجله ایتمیه سن تا كه عهدك خیانتدن
مبرا اوله ان الله لا یحب الخائنین بی شبهه كیم خدا عز وجل خیانت ایدنلری سیومز
ولا یحسبن الذین كفروا سبقوا و بر كیمسه كمان ایتمسون كه كفر ایدنلر الیدن كیدوب
قورتلدیلر انهم لا یعجزون تحقیقا كیم انلر طلبلرنده اولاندن عاجز بولمزلر كه قورتله لر
واعدوا لهم ما استطعتم من قوة دخی اهل ایمان كفار ایچون جنكده قوت اوله جق
الاتدن قادر اولدوغكز اشیایی اماده قیلك حضرت عقبة بن عامر رضی الله عنه دن
مرویدر كه دیدی سید الكونینی منبر اوزره ایشتدم بیوردیلر كه الا ان القوة الرمی
یعنی اكاه اولك كیم علی التحقیق قوت اوق اتمقدر بعض علما بیوردی كه چون اوق
اتمق جمله سلاحك استعمالندن انفعدر حضرت صلی الله علیه وسلم انی یالكوز ذكر
ایلدی ومن رباط الخیل دخی فی سبیل الله بغلنمش اتلردن مهیا ایدك ترهبون
به عدو الله وعدوكم انكله خدانك دشمننی وسیزك دشمنكزی قورقوتدرسیز
وانلردن مراد كفار مكه در وآخرین من دونهم دخی كفار مكه دن اوزكه بر بشقه
كفاری انكله قورقوتدرسیز لا تعلمونهم سیز انلری بیلمزسیز الله یعلمهم
دخی حق جل وعلا انلری بیلور وما تنفقوا من شیء فی سبیل الله وزاد ومؤنه سندن
هر نسنه یی كه تنكری یولنده بذل ایدرسیز یوف الیكم مكافاتی سیزه بالتمام
واصل اولور وانتم لا تظلمون وحال بو كه سیز مكافاتك نقصانیله ستم كورمش
قیلنمزسیز وان جنحوا للسلم واكر كفار صلحه میل ایدرلر فاجنح لها سن دخی اكا میل
ایت وتوكل علی الله وایزد ذو الجلال اوزره اعتماد ایت كفره نك مكر وحیله سندن
خوف ایتمه زیرا حق جل وعلا سنی انلردن صاقلمشدر انه هو السمیع العلیم كه بی
شبهه خدای متعال كندودر كفارك سوزین درست ایشدوب نیتلرین بخشی
بیلن وان یریدوا ان یخدعوك واكر صلحله سنی الدتمق ایسترلر فان حسبك
الله بلاشك انلرك شرین دفع ایتمك ایچون خدا عز وجل سكا كافیدر هو الذی
ایدك بنصره وبالمؤمنین كندودر اول پروردكار كه یارده میله واهل ایمانله
سكا قوت وردی والف بین قلوبهم واهل ایمانك كوكللری اراسنده
اتصال قیلدی كه نفس واحد پایه سنده اولدیلر لو انفقت ما فی الارض جمیعا

اکر بیر یوزندن اولان اشیانی تمام صرف ایتسیدک ارالرنده اصلاح ایتمک ایچون
ما الفت بين قلوبهم کوکللری اراسنده جمع ایتمزدک ولكن الله الف بينهم
ولیکن ایزد جل جلاله قدرت کامله سیله کوکللری اراسنده الفت صالدی انه
عزيز تحقیقا که ایزد متعال غالب وقادردر ایستدوکی شیئی البته اولور حكيم
ایستدوکی نسنه یی بیلورنه کونه یاپر يا ايها النبي ای خدادن خبر کتوردن
وجود شریف حسبك الله حق جل وعلا سکا کافیدر ومن اتبعك من المؤمنين
واهل ایماندن سکا پیرولك ایدنلره دخی کافیدر بو ایت بدر وقعه سنده جنکدن
اول نازل اولدی اهل ایمانه تقویت ویرمك ایچون يا ايها النبي حرض المؤمنين
على القتال ای رفیع القدر اولان ذات پاك اهل ایمانی جهاد اوزرینه قندر
ان يكن منكم عشرون صابرون اکر سیزدن صبر ایله متصف یکرمی نفر اولورسه
معرکه قتالده يغلبوا مائتين کفاردن ایکیوز کیمسنه یه غالب اولورلر وان
يكن منكم مائة يغلبوا الفا من الذين كفروا واکر سیزدن یوز صبر ایدیجی شخص
اولورسه کفر ایدنلردن بیك شخصه غلبه ایدرلر بانهم قوم لا يفقهون اول
سبیله که انلر بر کروه درلر که خدایی وروز جزایی بیلمزلر تا که تحصیل ثواب ایچون
مؤمنلر کبی جنکده صبر ایدەلر چون حق جل وعلا حکم ایتدیکه اهل اسلامدن
بر نفر کفاردن اون نفره مقاومت ایدوب انلره ثابت اولسون وبو ایش اهل ایمانه
کران کلمشدی حق تعالی انلردن بو حکمی تخفیف ایدوب بیوردی الان خفف الله
عنكم شمدی تنکری تعالی سیزدن اول اغر حکمی یونکل قیلدی وعلم ان فيكم ضعفا
وعلم قدیمیله بیلدیکه سیزده زبونلق وار فان يكن منكم مائة صابرة پس اکر
سیزدن صبر صاحبی یوز کیمسنه اولورسه يغلبوا مائتين ایکی یوز کافری
ینکرلر وان يكن منكم الف واکر سیزدن بیك شخص اولورسه يغلبوا الفين
اهل شرکدن ایکی بیك شخصی ینکرلر باذن الله خدانك ارادت ومعونتیله
والله مع الصابرين وایزد جل وعلا صبر ایدنلرله در مرویدرکه بدر وقعه سنده
قریشدن یتمش کیمسنه یی حضرتك حضورینه اسیر کتوردیلر حضرت صلی الله علیه وسلم
خصوصلرنده اکابر صحابه ایله مشورت ایتدی حضرت ابو بکر الصدیق رضی الله عنه
سویلدی یا رسول الله بونلرك چوغی اقاربکدر اولی اودرکه حاللرینه کوره فدیه لرین
الوب قویویرەسن بر کون اوله که اسلامك دولت هدایتی کندولره واصل اوله

حضرت

حضرت فاروق رضی الله عنه سویلدی یا رسول الله بونلر کفرك رئیسلریدر اولی وانسب
بودرکه فرمان ایدەسن بویونلری اوره لر که حق تعالی انلرك فدیه سندن سنی
مستغنی قیلمشدر حضرت صلی الله علیه وسلم ابو بکرك سوزینه عمل ایدوب فدیه لرین
الدی حق تعالی عتاب طریقیله بو ایتی منزل ایدوب بیوردی ما كان لنبي ان يكون له
اسرى بر پیغمبره لایق وسزاوار دکل ایدی که کندویه اسیرلر اوله حتى يثخن
في الارض روی زمینده قتلی چوق ایدوب ایچنده مبالغه ایتمینجه زیرا اسلامی
عزیز ایدن وکفری ذلیل قیلن اول ایشدر تريدون عرض الدنيا فدیه نك الیسیله
بو جهانك بی بقا اولان مالنی ایسترسیز والله يريد الاخرة وحق سبحانه
وتعالی او بر جهانك ثوابن سیزه ایستر والله عزيز وایزد ذو الجلال دوستلرین
دشمنلری اوزرینه غلبه ایتدرمکه توانادر حكيم هرکسك حالنه لایق اولان نسنه یی
بخشی بیلور لولا كتاب من الله سبق اکر لوح محفوظده تنکریدن برحکم کچمش اولمسیدی
که مجتهد اولان کیمسنه اجتهادنده خطا ایتسه معذب اولماز لمسكم فيما اخذتم
عذاب عظيم البتة فدادن الدیغوکز نسنه دن اوتری سیزه بر اولو اشکنجه
دکردی مرویدرکه حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی اوزریمزه بر عذاب نازل
اولسیدی حضرت عمردن وسعد بن معاذدن اوزکه بر کیمسه اندن نجات بولمزدی زیرا
سعدك رایی حضرت عمرك رایی کبیدی منقولدرکه بو ایت نازل اولدقدنصکره
صحابه کرام غنیمت مالنده تصرف ایتمدن قصر ید ایتدیلر حق تعالی بو ایتی منزل
ایدوب بیوردی فكلوا مما غنمتم پس غنیمت الدیغوکز نسنه دن ییمك یعنی
فدیه مالیله انتفاع ایدك زیرا اول غنیمت مقوله سندندر حلالا طيبا
پاکیزه حلال اولدوغی حالده واتقوا الله وفرماننه مخالفت ایتمکده تنکریدن
خوف ایدك ان الله غفور رحيم بی شبهه که خدای عز وجل کناهکزی ستر
ایدوب سیزی عنایتله اسیرلرکه غنیمتدن الدیغوکز شیئی سیزه مباح قیلدی اسباب
النزولده کوردیکه حضرت صلی الله علیه وسلم عمجه سی حضرت عباسه که اسیرلرك
زمرەسندن ایدی بیوردیکه کندوکچون نفسك وایکی برادر زاده ک عقیل بن ابی طالبك
ونوفل بن الحارثك فداسنی ویر حضرت عباس دیدی یا محمد بنی اکوردورمیسن که بقیه
عمرمی کدا الکله کچوره یم بو دکلو مالی قندن ویره بیلورم حضرت صلی الله علیه وسلم
قانی اول التونکه مکه دن چیقدوکده ام الفضله ویروب سویلدك باشمه

بو حال کلورسه بوالتون سکا ودوت اوغلم دد حضرت عباس بوکلامی ایشدیجک
دیدی بوندن سکا کیم خبر ویردی حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی پروردکارم
بکا اندن خبر ویردی حضرت عباس رضی الله عنه اول وقت دیدی شهادت کتوردم
کدسن صادقسن وتنکریدن اوزکه معبود یوقدر وسن انک رسولیسن والله بو
احوالی اوزم خدادن اوزکه بر کیمسه مطلع دکلدر اول محلکه حق تعالی بو آیتی منزل
ایدوب بیوردی یا ایها النبی ای خدادن خبور ویرن خوش ذات قل لمن فی ایدیکم
من الاسری سویله اللرکوزده اولان کیمسه لره اسیرلردن ان یعلم الله فی قلوبکم خیرا
حق جل وعلا کوکللرکوزده ایمان واخلاص کوردسه یوتکم خیرا مما اخذ منکم
سیزه دیور سیزدن الندوغی شیئدن ییکرک ویغفر لکم وکناهلرکزی
سیزه یارلغاد والله غفور رحیم واردر ذو الجلال اهل ایمانه شرك حالتنده
واقع اولان کناهلری ستر ایدوب اسلامه کلمکه کند ولره هدایت ویرمکله
اسرکر حضرت عباسدن رضی الله عنه مرویدر که بیوردی حق تعالی بکا ایکی
وعد ایدی بیری بو که بیوردی سیزدن النان شیئدن ییکرک شیء سکا احسان
ایدرم کند ویه حمد اولسون که انی احسان ایدی شمدی یکرمی اون عبد مملوکم واردر
ادنالری ییکرمی بیك التونله تجارت سفر ایدیور وزمزم قیوسنی بکا ویردی که
جمله عربك اموالندن بکا اوسیو کلیدر وایکنجی وعده مغفرتدر امید وارم که
انی دخی ایفا ایدر زیرا کریمك وعده سنده خلاف اولماز بیت
خلاف وعده محالست کز کریم آید ⁖ لئیم اکرنکند وعده را وفا شاید ⁖
وان یریدوا خیانتك واکر اسیرلر سنك خیانتکی ایسترلرکند ولر الله بعلمدکك
بیمانی بوزهلر فقد خانوا الله من قبل بی شبهه که روز میثاقده کند ولردن
النان عهدلری بوزمسیله تنکریه خیانت ایتدیلر فامکن منهم یعنی ایزد جل
وجل سنی اوزرلرنه مسلط ایدی والله علیم حکیم وتنکری تعالی قولرلك
احوالنی ابو بیلور کما ینبغی اوزرلرنه حکم ایدر ان الذین امنوا وهاجروا تحقیقا
شول کیمسه لرکه ایمان کتوروب اوطانلرین ترك ایتدیلر وجاهدوا باموالهم
وانفسهم فی سبیل الله ومالرله وجانلریله خدانك یولنده چالشدیلر
والذین اووا ونصروا وشول کیمسه لرکه اهل هجرته مکان ویروب کند ولره
یاردم ایتدیلر اولئك بعضهم اولیاء بعض اول کروهلر میراثده بیرلری بیرلرینه

مستولی اولور ابتداء اسلامده مهاجرین وانصار بیری بیرینه هجرت ونصرت
سببیله میرات الوردی صکره واولوا الارحام آیتیله بو حکم منسوخ اولدی والذین
امنوا ولم یهاجروا وشول کیمسه لرکه ایمانه کلوب اوطانلرین ترك ایتمدیلر
ما لکم من ولایتهم من شیء میرات خصوصنده اوزرلرنه تولیه ایتمکدن
سیزه اصلا بر نسنه یوقدر حتی یهاجروا اوطانلرین کندولر ترك ایتمینجه
وان استنصروکم فی الدین واکر دین خصوصنده سیزدن یاردم طلب ایدرلر
یعنی هجرت ایتمیان اهل ایمان مشرکلرله جنکلری واقع اولیجق سیزدن یاردم
ایسته سه لر فعلیکم النصر یاردملری اوزرکزه واجبدر جمیع اهل شرکه
اوزرکز الا علی قوم بینکم وبینهم میثاق مکر اهل شرکدن بیر کروه اوزرکه
اراکوزده وارالرنده بر پیمان اوله که هجرت ایتمیان اهل ایمانی بونلر اوزرینه نصرت
ایتمک والله بما تعملون بصیر وخدای ذو الجلال وفاء عهد ونقضندن ایشلدککز
شیئه بینادر والذین کفروا بعضهم اولیاء بعض وکفر ایدن کروه بیر بیلوکلری بر
بلوکلرینك متولیلریدر الا تفعلوه اکر ایتدوکم فرمانی ایشلمزسیز تکن
فتنة فی الارض دوی زمینده براولو فتنه حاصل اولوروا ایمانك
ضعفی وکفرك ظهوریدر وفساد کبیر وبر بیوك مفسده دخی دیننده
پیدا اولور والذین امنوا وهاجروا وجاهدوا فی سبیل الله وشول کیمسه لرکه ایمانه کلوب
هجرت ایتدیلر وتنکرینك یولنده چالشدیلر والذین اووا ونصروا وشول
کیمسه لرکه اهل هجرته یر ویروب یاردم ایتدیلر اولئك هم المومنون حقا
اول کروهلرکه صفات مزبوره ایله متصفدرلر کند ولره دردرست اهل ایمان
اولانلر لهم مغفرة کناهلرك یارلغمسی انلره وار ورزق کریم ورنجسیز
ومنتسیز روزی دخی والذین امنوا من بعد وشول کیمسه لرکه حدیبیه
صلحندن صکره ایمانه کلدیلر وهاجروا وجاهدوا معکم وهجرت ایدوب جنکده
سزکله چالشدیلر فاولئك منکم اول کروه زمره کوزدندرلر واولوا الارحام
بعضهم اولی ببعض وقرابت ایه لری بیرلری بیرلرینك میراثنه المستدر
اجانبدن ناصر واولادر فی کتاب الله تنکرینك حکمنده ان الله بکل شیء
علیم تحقیقا کیم حق جل وعلا هر نسنه یه دانادر بس میراثه مستحق اولانلرك زمان

سورة براءة مدنیة وهی آخر استحقاقلرنی ابو بیلور مانزلت وهی ماية وثلثون آیة

بو سوره براءه دینلور یعنی کفاردن بیزارلغی افاده ایدن سوره در ودخی خشمه
مشعر برنج آدی وار تفصیلی تفاسیرده مسطوردر و اوجنده بسمله بو سببله
ترک اولندیکه بسمله امانه مشعردر و بو سوره رفع امان ایچون نازل اولدی
براءة من الله ورسوله بو تنکریدن ورسولندن واصل اولمش بر بیزارلکدر
الی الذین عاهدتم من المشرکین اهل شرکدن شول کیمسه لره که سیز انلرله عهد بغلدیکوز
کوردیلرکه حضرت صلی الله علیه وسلم عربدن بعض اهل شرکله عهد وکفت
ایتمشدی بنی ضمره وبنی کنانه دن ماعدا اولنلری عهدی بوزدیلر حق تعالی آیت
مزبوره ایله پیغمبره فرمان ایدیکه انلرله بغلنان عهد و پیمانی بوزه وکندولره
سویلیه **فسیحوا فی الارض اربعة اشهر** پس یر یوزنده دورت آی شوال وذی القعده
وذی الحجه ومحرم کزک یعنی امورکزه تمشیت ویرمک ایچون سیزه دورت آی مهل
ویرلمشدر **واعلموا انکم غیر معجزی الله** وبیلک کیم علی التحقیق سیز تنکری‌یی تعجیز ایدیجی
دکلسیز یعنی هرچند که سیزه مهلت ویردی اوزندن کیچمزسیز عاقبت سیزی بولور
وان الله مخزی الکافرین وبیلک کیم بلاشک حق تعالی کفاری دنیاده قتل
واسرله واخرتده عقوبتله رسوا ایدیجیدر **واذان من الله ورسوله الی الناس یوم الحج الاکبر**
وبو تنکریدن وپیغمبرندن اولوجاک یعنی قربان بیرمنک کوننده بر بیلدرمکدرکه
ان الله بریء من المشرکین علی التحقیق خدا عز وجل بیزاردر مشرکلردن **ورسوله**
وپیغمبری دخی انلردن بیزاردر **فان تبتم** پس اکر ای مشرکلر کفر وغدردن توبه
ایدرسیز **فهو خیر لکم** اول توبه ایتمک سیزه ییکرکدر **وان تولیتم** واکر توبه دن
یوز دوندروب کفر اوزره ثابت اولورسیز **فاعلموا انکم غیر معجزی الله** بیلک کیم
بلاشبهه خدایی عاجز ایدیجی دکلسیز قنده کیدرسه کوز سیزی بولور **وبشر الذین**
کفروا بعذاب الیم وکفر ایدنلری بر دردلی اشکنجه ایله مژده لندر چون حق تعالی
عهد وپیمانی بوزنلرک احوالن بیان ایتدی بنی ضمره وبنی کنانه که ویردوکلری
عهده دورمشلردی انلرک احوالن دخی بیان ایدوب بیوردی **الا الذین عاهدتم**
من المشرکین لیکن اهل شرکدن شول کیمسه لرکه کندولرله عهد بغلمش ایدکوز **ثم لم**
ینقصوکم شیئا صکره عهدده ایتدوکلری شروطدن بر آز نسنه اکسلتمدیلر
ولم یظاهروا علیکم احدا ودشمنلرکوزدن برکیمسه ایله اوزکزه اردملشوب
انلره معاونت ایتمدیلر **فاتموا الیهم عهدهم** انلره پیمانلرینی تمام ایدک **الی**

مدتهم مقرر ومعین اولان وقتلرینه دک **ان الله یحب المتقین** تحقیقا که ایزد جل
جلاله عهده وفا ایدن پرهیزکارلری سیور **فاذا انسلخ الاشهر الحرم** پس چونکی
عهدی بوزنلره ویرلن مهلتک آیلری منقضی اولور **فاقتلوا المشرکین** اهل شرک
اولانلری اولدرک **حیث وجدتموهم** قنده که کندولرین بولورسیز **وخذوهم**
وانلری اسیر ایدک **واحصروهم** ومسجد الحرامک طوافنده انلری منع ایدک
واقعدوا لهم کل مرصد وهر کوزکاهده انلر ایچون اوتورک **فان تابوا واقاموا**
الصلوة پس اکر کفردن ایمانه رجوع ایدوب نمازی قیلدیلر **واتوا الزکوة** وزکوتی
ویردیلر **فخلوا سبیلهم** یوللرین قویی ویرک یعنی انلره تعرض ایتمک
ان الله غفور رحیم زیرا علی التحقیق خدا عز وجل انلرک کیچمش کناهلرین
ستر ایدوب ثواب جزیل ایله کندولرین اسیرکر **وان احد من المشرکین استجارک**
واکر اهل شرکدن برکیمسه سندن امان ایستدی **فاجره حتی یسمع کلام الله** اکا
امان ویرتا که خدانک سوزنی یعنی قرآنی ایشیده **ثم ابلغه مأمنه** صکره
اسلامه کلمدیسه انی امینتی محلنه یتشدر یعنی انی خانه سنه یتشدر زیرا خانه سی
امینتی محلیدر **ذلک بانهم قوم لا یعلمون** بو امان ویرلمسی اول سببله درکیم
انلر برکروه درلرکه ایمان نه اولدوغن بیلمزلر پس انلره امان ویرمک لازمدر
تاکه خدانک کلامنی ایشدوب تدبر ایدهلر **کیف یکون للمشرکین عهد عند الله**
وعند رسوله نیجه اهل شرکه پیمان اولور خدانک قتنده وپیغمبری قتنده بو
مقامده استفهام انکار واستبعاد ایچوندر یعنی مشرکلره خدا وپیغمبر قتنده
عهد اولماز **الا الذین عاهدتم عند المسجد الحرام** مگر مشرکلردن شول کیمسه لره
عهد اولور که مسجد الحرام یاننده کندولره عهد بغلمش ایدکوز **فما استقاموا لکم**
فاستقیموا لهم پس مادامکه انلر عهدلری اوزره سیزه استقامت کوسترورلر
سیز انلره استقامت کوسترک **ان الله یحب المتقین** تحقیقا کیم خدا عز وجل
پرهیز ایدنلری سیور **کیف** نیجه اهل شرکک عهدلری اوزره دورورلر **وان**
یظهروا علیکم وحال بوکه اوزرکزه غلبه ایدرلرسه **لا یرقبوا فیکم الا ولا**
ذمة حقکوزده نه عهد ونه حق قرابت کوزه‌درلر **یرضونکم بافواههم** اغزلریله
سیزی خشنود ایدرلر **وتأبی قلوبهم** وکوکللری قبول ایتمز اول سوزلری
که اغزلری سویلدی یعنی قلبلری لسانلرینه موافق دکلدر **واکثرهم فاسقون**

وچوقلری ایمانك قبولندن سركشدلر اشتروا بآيات الله ثمنا قليلا ضلالت
ایاتنی آز بهایه دکشدیلر یعنی کلام مجیدی نفسلرینك ارزوسنه تبدیل ایتدیلر
فصدوا عن سبيله پس حقك یولندن اعراض ایتدیلر انهم ساء ما كانوا يعملون
تحقیقا که ایشلدکلری ایش غایتله بد ایش ایدی لا يرقبون في مؤمن الا ولا ذمة در
بزم مسلمان حقنده نه آندونه عهد ملاحظه ایدرلر واولئك هم المعتدون
واول کروه کندولرده شرارت وطغیانده حدودی تجاوز ایدنلر فان تابوا واقاموا
الصلوة پس اکر رجوع ایدوب نمازی قیلدیلر واتوا الزكوة وزكوتی ادا
ایدرلر فاخوانكم في الدين انلر دینده قرنداشلریکزدرلر ونفصل الايات لقوم
يعلمون وایات قرآنیه بی بیان ایدرز بر کروهه که انلر ایچنده اولان احکامه نظر
ایدوب فهم ایدرلر وان نكثوا ايمانهم واکر اهل شرك اندلرینی بوزدلر من بعد
عهدهم سزکله عهدلری واقع اولدوقدنصکره وطعنوا في دينكم ودینکوزده
صریح تکذیبله واحکامك تقبیحیله طعن ایتدیلر فقاتلوا ائمة الكفر پس
کفرك سرورلریله جنك ایدك انهم لا ايمان لهم بی شبهه کیم ائمه کفره
حقیقتده کندولره آندلر یوقدر لعلهم ينتهون قاتلوا المظنه متعلقدر
یعنی انلرله جنك ایتمکده غرضکوز بو اولسونکه انلر کفردن فراغت ایدهلر بنه
ایذالرین قصد ایدرسز الا تقاتلون قوما نكثوا ايمانهم نیچون بو کروهله جنك
ایتمزسز که اندلرینی بوزدیلر وهموا باخراج الرسول ومکه دن پیغمبرك
چیقرمسنی قصد ایتدیلر وهم بدؤكم اول مرة وحال بو که ایلك کرز
کندولر سزه باشلادیلر زیرا حضرت صلی الله علیه وسلم اول کندولرینی دلیل
وبرهانله دعوت ایلدی انلر دلیلنه مقابل دلیل کتوره مدکلرندن قتاله ایدوب عداوت
وجنکه باشلادیلر اتخشونهم انلرله جنك ایتمکدن قورقرمیسز فالله احق ان
تخشوه پس تنکری تعالی سزاوارتردر [illegible] که کندوسندن خوف ایده سز
ان كنتم مؤمنين اکر اهل ایمان ایدکوز زیرا مؤمن اولان تنکرینك قودرتسن
چکوب کیمسه دن خوف ایتمز قاتلوهم اهل شرکله جنك ایدك يعذبهم الله
بايديكم تنکری تعالی الکوزله انلری معذب قیلادر ويخزهم وانلری خوار
وحقیر ایده وينصركم عليهم وادزلونزسیزه یاردم ایده ويشف صدور
قوم مؤمنين وایمانه کلمش بر کروهك سینه لرینه شفا باغشلیه وانلر بنی

خزاعه دریادین اسلامه دخول ایمک ایچون یمندن کلمش بر جماعتلر بعده که
اسلامه داخل اولدیلر اهل شرکدن خیلی اذیت کوردیلر اندن سرورکائنات
شکایت ایدوب حضرت صلی الله علیه وسلم کندولره بیوردی الم چکمك انشا الله فرج
یقندر ويذهب غيظ قلوبهم وکوکلرینك اچغی کیدر دیدر که انی کفارلك
ابناسندن کوکلری حاصل ایتمش ایدی بو آیت غیبده واقع اولان شیئدن خبر
ویردی زیرا حق تعالی وعده سنه وفا ایدوب مشرکلری خوار وذلیل وهلاك
قیلدی ومزبورلره تشفی حاصل اولدی ويتوب الله على من يشاء وحق جل
وعلا ایستدوکی کیمسه اوزره توبه ایدر بو ایتده اولان اخبار دخی واقع اولدی
زیرا انلردن عکرمه ابن ابی جهل وابوسفیان وسهیل بن عمرو وبونلرك امثالی
نیچه کیمسه لر ایمانه کلدی والله عليم حكيم وحق جل وعلا اولمش واوله جق
اشیایه داناهر ایشی کما ینبغی ایشلیجیدر ام حسبتم ان تتركوا بلکه کمان ایدکوزی
ای غزایی کراهت ایدن مؤمنلر کیم اولدغکوز حال اوزره ترك اولنه سز ولما يعلم
الله الذين جاهدوا منكم وحال بو که تنکری تعالی بیلدی شول کیمسه لری که
سیزدن جهاد ایدیلر نفی علمدن مراد نفی معلومدر یعنی سیزدن جهاد ایدوب کفارله
دوستلق ایتمیانلر اولمیوب که خدانك علمی انلره تعلق ایده ولم يتخذوا من دون الله
ولا رسوله ولا المؤمنين وليجة وتنکریدن اوزکه و پیغمبرندن ماعدا واهل ایماندن
مغایر دوست ایدنمدیلر والله خبير بما تعملون وایزد جل جلاله ایشلدککوز
اشیایه دانادر کتوردیلر کیم قچن حضرت عباس اسیر اولدی اهل اسلام انی شرکله
وصله رحمك قطعیله توبیخ وتعنیف ایتدیلر خصوصا حضرت علی المرتضی رضی الله
عنه غایتله اکا سرزنش ایتدی حضرت عباس رضی الله عنه دیدی سیز بزم
عیوبمزی عد ایدوب محاسنمزی اونودرسز بز مسجد الحرامی عمارت ایدوب تعظیم
ایدرز وحاجیلره صو ایچوررز واسیری قورتاررز حق تعالی بو ایتی منزل ایدوب
بیوردی ما كان للمشركين ان يعمروا مساجد الله اهل شرکه صحیح وجائز دکلدی که
تنکرینك مسجدلرینی ابادان ایدهلر شاهدين على انفسهم بالكفر اول حالده که
نفسلری اوزره کفر ایله کواه اولمشلر اظهار شرك الله وتکذیب رسول الله
اولئك حبطت اعمالهم اول کروه ایشلری که انکله افتخار ایدرلردی باطل
اولدی وفي النار هم خالدون ودوزخده کندولر همیشه اقامت ایتمشلردر

انما يعمر مساجد الله من امن بالله واليوم الاخر تنكرينك مسجدلرين بر كيمسه تعمير
ايتمز الا اول كيمسه كه تنكرينك وحدانيتنه وروز قيامتك وقوعنه تصديق كوردی
واقام الصلوة ونمازی شروطيله قيلدی وآتى الزكوة واوزرينه واجب اولان
مال زكوتی ويردی ولم يخش الا الله وامور دينيه ده تنكريدن اوزكه بر كيمسه دن
قورقمدی فعسى اولئك پس شايد صفات مزبوره ايله متصف اولان كروه ان
يكونوا من المهتدين دوغرو يولی بولانلرك زمره سندن اوله لر اجعلتم سقاية
الحاج وعمارة المسجد الحرام ايا قيلدكوز حجاجك صووارمسين ومحترم اولان مسجدك
ياپمسين كمن امن بالله واليوم الآخر شول كيمسه نك ايمانی كبی كه تنكرينك
وحدانيتنه وصونكی كونك اولمسنه تصديق ايدی وجاهد فی سبيل الله وتنكرينك
يولنده جهاد ايدی لا يستوون عند الله اول ايكی قسم تنكرينك قتنده برابر
اولمازلر والله لا يهدی القوم الظالمين وايزد جل جلاله ارباب شرك اولان
كروهه هدايت ايتمز زيرا انلر شركی اختيار ايتمكله نفسلرينه ستم ايتديلر الذين
امنوا وهاجروا شول كيمسه لر كه ايمانه كلوب وطنلرينی ترك ايتديلر وجاهدوا
فی سبيل الله باموالهم وانفسهم دخی تنكرينك يولنده اموالريله وجانلريله چالشديلر
اعظم درجة عند الله پايه جهتندن تنكری قتنده زياده اولودلر شول
كيمسه لردن كه بو صفاتدن عاريدرلر واولئك وانلر كه اول كمالاته جامعدرلر
هم الفائزون كندولر در ايكی جهانك خيراتنه ظفر بولانلر يبشرهم ربهم
برحمة منه ورضوان پروردكارلری انلری مژده لندردر كندو سندن نصدور
ايتمش بر اولو رحمتله وخشنودلقله وجنات ودر بهشتلر له كه لهم فيها نعيم مقيم
كندولره انجنده انقطاعی قبول ايتمز نعمتلر وار خالدين فيها ابدا طول اقامتی
انلرك انجنده هميشه تقدير ايتمشلر ان الله عنده اجر عظيم تحقيقا كه تنكری تعالی
كندو قتنده بر اولو اجرت وار كه دنيانك مالی اكا نسبت اولنجق بر شیء حقيردر
كتوردی بلكه قچن سرور كائنات مدينه يه هجرت ايتمكه رخصت اولندی صحابه كرامك
بر مقداری مال ومنال واولاد واقاربی ترك ايدوب توجه تام ايله مدينه يه هجرت
ايتديلر وبر مقداری ديديلر هجرت ايدرسك پدرلرمزدن واوغوللرمزدن وعشيرتلرمزدن
كسلمك اقتضا ايدر والمزده اولان اموال التجارت نابود اولوب ضائع قالور پس
حق تعالی بو ايتی منزل ايدوب بيوردی يا ايها الذين آمنوا ای ايمانه كلن

كيمسه لر

كيمسه لر لا تتخذوا اباءكم واخوانكم اولياء پدرلركزی وبرادرلركزی دوستلر ايدينمك
ان استحبوا الكفر على الايمان اكر كفری ايمان اوزره اختيار ايدرلر ومن يتولهم منكم
وسيزدن هر كيم انلرله دوستلق ايدر يعنی ايتدوكلری ايشی پسند ايدر فاولئك هم
الظالمون اول كروه كه انلرك ايشن پسند ايدرلر كندولردر ستم ايدرلر زيرا
دوستلغی وضع ايتمديلر قل ان كان اباؤكم وابناؤكم واخوانكم وازواجكم وعشيرتكم سويله
اكر پدرلركوز واوغوللركوز وبرادرلركوز وقاريلركوز وخصملركوز واموال اقترفتموها
وبر اموال كه انلری قزندكوز وتجارة تخشون كسادها وبر متاع كه بيع اولنممقندن
قورقرسيز ومساكن ترضونها وبر منزللر كه انلری پسند ايدرسيز احب اليكم
من الله ورسوله وجهاد فی سبيله سيزه زياده سيوكليدر خدادن وپيغمبرندن
وبولنده جهاد ايتمكدن يعنی بو مذكورلرك محبتی خدانك ورسولنك وجهادك
محبتی اوزره ترجيح ايدرسه كوز اختيار كوزله فتربصوا حتى ياتی الله بامره منتظر
اولك اول وقته دك كه تنكری تعالی عذابن كتوره والله لا يهدی القوم الفاسقين
وحق جل وعلا حدودی تجاوز ايدن جماعته دوغرو يولی كوسترمز بو آيت كريمه ده
عظيم تهديد وار وغايتله نادردر اول كيمسه كه دينی اشياء مزبوره اوزره
ترجيح ايده لقد نصركم الله فی مواطن كثيرة قسم اولسون كه خدا عز وجل سيزه
جنككك چوق يرلرنده ياردم ايتدی ويوم حنين دخی حنين نام مكانك وقعه سنده
سيزی منصور قيلدی اذ اعجبتكم كثرتكم قچن چوقلغكوز سيزه بسنديده كلدی
بيلمك كركدر كه حنين مكه ايله طائف اراسنده بر دره در كه سرور كائنات مكه
فتحندن صكره اون ايكی بيك مردله ثقيف وهوازن قبيله سنك دورت بيك
دلاوريله محاربه يه قصد ايتدی صفوف مقاتلين ايكی طرفدن مهيا اولنجق صحابه
كرامك بريسی ديدی لن نغلب اليوم من قلة بوكون ازلقدن مغلوب اولمزوز
بعده جنكه شروع ايديلر خيلی قتال واقع اولدی وقت صكره اهل اسلامه عجبك
شامتی واصل اولوب شكستلری واقع اولدی نته كه حق تعالی بيوردی فلم تغن
عنكم شيئا پس چوقلغكوز سزه نسنه دفع ايتمدی
وضاقت عليكم الارض بما رحبت واوزركزه زمين بولقيله دار اولدی ثم وليتم
مدبرين صكره يوز چيوردكوز كيرو يه دونمش اولدغكوز حالده كتوردی بلكه اوڭ كلو
جمعيتندن ثابت اولانلر فقط سرور كائنات ايدی وعمجه سی حضرت عباس حضرتك

بذوکی قاترك دیزکیننه یاپشوب دورمش ایدی تا که حضرت کندوسن کتعادا یجنده صنا
وحضرتك عم زاده سی ابو سفیان دبر قولده حضرت علی وحضرت عبد الله ابن مسعود
دخی حضرتدن ایرلمدیلر وقلان صحابهٔ کرام جمله منهزم اولدیلر بو مرتبه ده که
بوزغونلولك بعض کیمسنه لری مکه یه ایرشدی بعده سید الکونین اوازیله خلقه
ندا ایتدیکه یا عباد الله یا اصحاب الشجره یا اصحاب سورة البقره دی عقب صحابهٔ
کرام لبیك لبیك دیه رك دونوب جمع اولدیلر واول محل جناب رب العزتك فرشته لری
مدده ایلتوب اهل اسلامله معا مشرکلرك قتالنه شروع ایتدیلر پس حضرت صلی
الله علیه وسلم بیوردی هذا حین حمی الوطیس یعنی جنکك قیزغونلغی محلی بودر بعده
بر اوج طوپراق الوب مشرکلره دوغرو اتوب دیدی انهزموا ورب الکعبه در عقب
کیمسی طعمهٔ شمشیر اولوب کیمسی قراری فراره تبدیل ایلدی نته کم حق تعالی بیوردی
ثم انزل سکینته علی رسوله وعلی المؤمنین صکره حق تعالی پیغمبری اوزرنه ومؤمنلر
اوزرنه رحمتنی ایندردی وانزل جنودا لم تروها دیر لشکرلر ایندردی که سیز انلری
کوزلرکوزله کورمدکوز وانلر ملائکهٔ کرام ایدیلر وعددلری بیدش بیك یا سکز بیك
یا اون التی بیك ایدی وعذب الذین کفروا وکفر ایدنلری معذب قیلدی که نیچه سی هلاك
وبنکلری اسیر اولدی واموالرندن حسابه کلمز نیچه اشیا النذی وذلك جزاء
الکافرین واول ایشی کفر ایدنلرك سزاسیدر ثم یتوب الله من بعد ذلك علی من یشاء
پس ایزد جل جلاله اول جنکدن صکره ایستدوکی کیمسه اوزرنه توبه ایله تفضل ایدر
والله غفور رحیم وحق جل وعلا چوق مغفرتلودر غایتله مرحمت ایدیجیدر که انلرك
کناهلرندن تجاوز ایدوب لطف وکرمندن احسانله اوندلرینه تفضل ایتدی
منقولدر که بو جنکدن صکره هوازن وثقیفدن بر مقدار خلق کلوب اسلامه
داخل اولدیلر بعده حضرته دیدیلر یا رسول الله اموالمز واهلمز بو جنکده
غازیلر الدی قالدی حضرت صلی الله علیه وسلم کندولره بیوردی اموالکزی
یا اهلکزی اختیار ایدك انلر اهالیرین اختیار ایتدیلر پس حضرت صلوات الله علیه
جمیع اولاد وانساب وعیاللرین کندولره باغشلدی یا ایها الذین امنوا ای ایمانه
کلان کیمسنه لر انما المشرکون نجس بوندن اوزکه نسنه یوقدر که مشرکلر مردار لقدرلر
فلا یقربوا المسجد الحرام پس محترم اولان مسجده یقلشمسونلر یعنی حج وعمره
ایتمسونلر بعد عامهم هذا بو ییللرندن صکره که هجرتك طقوزنجی سنه سیدر

عمو صرسی حضرت عباس بیوردیکیم
طفی جیم حضرت عباسی ایلند

وبر قولده حجة الوداع سنه سیدر وان خفتم عیلة واکر منعلرندن اوتری فقرینه قورقار
ایدرسیز یعنی اکر الی کمان ایدرسیز که اهل شرکك مسجد الحرامدن کسلدوکلرندن صکره
مکه یه کلان کیدن از اولوب بازارلق وقزانج قالماز فسوف یغنیکم الله من فضله
ان شاء بلا شبهه تنکری تعالی کندو کرمندن سیزی دولتمند ایدر ایسه وفی
الحقیقه بویله اولدی که بو کونه دك اطراف واکنافدن مکه ساکنلرینه کیدن خیرات
بر مکان کیتمز وانده اولان خرید وفروخت هیچ بر یرده اولماز ان الله علیم حکیم
بی شبهه کیم حق جل وعلا قوللرینك احوالنه دانا امالرین کما ینبغی تحقیق ایدیجیدر
قاتلوا الذین لا یؤمنون بالله ولا بالیوم الاخر جنك ایدك ای اهل اسلام شول کیمسنه لرله
که خدانك وحدانیتنه وروز جزانك وقوعنه تصدیق ایتمزلر ولا یحرمون ما حرم الله
ورسوله وتحریم ایتمزلر شول شیئی که خدا وپیغمبری انی تحریم ایتدیلر ولا یدینون دین
الحق ودوغرو اولان دینه تابع اولمازلر من الذین اوتوا الکتاب صدر ایتده اولان
موصوله بیاندر یعنی شول کیمسه لرکه صفات مزبوره ایله متصفدرلر کتاب سماوی
متولیسی کندولره ویریلن کیمسنه لردندر حتی یعطوا الجزیة عن ید آیتك
ابتداسنده اولان فعله غایتدر یعنی اهل کتابله جنك ایدك اول وقته دك که
اوزرلرینه اولان مالی اللریله تسلیم ایدرلر وهم صاغرون اول حالده که کندولر
خار وحقیردرلر وقالت الیهود عزیر ابن الله ویهود طائفه سی دیدیلر
حضرت عزیر تنکرینك اوغلیدر بو کلامی انلردن بر کروه دیدیکه یعنی اوزرلرینه بخت
نصر مسلط اولوب جمله احبارلرین قیردی که انالرنده توراتی حفظ ایدر کیمسه
قالمدی بعده حق تعالی عزیری احیا ایتدی نته که سورهٔ بقره ده بیان اولندی توراتی
بالتمام ازبردن اوزرلرینه اوقودی بو حالدن تعجب ایدوب دیدیلر بو تنکرینك
اوغلی اولمسیدی بو حال کندوسنده بولنمزدی وقالت النصاری المسیح ابن الله
ونصارا دیدیلر حضرت عیسی ایزد ذو الجلالك اوغلیدر بو سوزی انلرك بر طائفه سی
دیدی اول وقت که کوردیلر حضرت عیسی پدرسیز تولد ایدوب اکمه وابرصی ابرا
واولمشلری احیا ایتدی ذلك قولهم بافواههم مزبورلردن صادر اولان
ناسزا سوزلر اغزلریله اولان سوزلردر یعنی اول سوز دلیل وبرهاندن عاری
بر مهمل لاقیددر یضاهئون قول الذین کفروا من قبل سوزلرینه مشابه قیلادرلر
شول کیمسه لرك سوزنه که کندولردن اسبق کافر اولدیلر قاتلهم الله حق

تعالی انلری نابود قیلسون انی یوفکون نیجه حقدن باطله دونمش قیلنوردلر
اتخذوا احبارهم ورهبانهم اربابا من دون الله خدانك پروردکارلکندن تجاوز
ایدوب علمالرینی وعابدلرینی پروردکارلر ایدندیلر یعنی خدانك فرمانی یوزینه قوب
احبار ورهبان سوزینه اویدیلر والمسیح بن مریم دخی مریم اوغلی عیسایی خدا
ایدندیلر که سویلدیلر او تنکرینك اوغلیدر وما امروا الا لیعبدوا الها واحدا
وحالبوکه بر معبوددن اوزکه عبادت ایتمکه امر اولنمدیلر و اول ایزد ذو الجلال در
لا اله الا هو اندن اوزکه بر معبود یوقدر سبحانه عما یشرکون ایتدوکلری
شرکدن ذات پاکی منزهدر یریدون ان یطفئوا نور الله بافواههم ایسترلر که
تنکرینك ایشیغنی اغزلریله سوندرهلر یعنی خدانك وحدانیتی اوزره دلالت ایدن
حجت و برهانی تکذیبلریله باطل قیلمق ایسترلر ویأبی الله الا ان یتم نوره وایزد جل
وعلا اعلای توحیدله واعزاز اسلام ایله نوردینی اتمام ایتمیجه راضی اولماز ولو کره
الکافرون واکر اهل کفر انك اتمام اولمسینی ایسترلر هو الذی ارسل رسوله بالهدی
ودین الحق کندودر اول پروردکار که پیغمبرینی دوغرو یول کوسترمکله و درست
دینله یوللدی لیظهره علی الدین کله تاکه انی جمله دینلر اوزره غالب قیلوب
انلری نسخ ایلیه ولو کره الکافرون واکر ارباب شرك انك اویله اولمسینی
ایسترلر هو الذی ارسل رسوله بالهدی ودین الحق ای ایمانه کلانلر
تحقیقا که یهود ونصارانك علما وزهادلرندن چوق کیمسهلر وارکه لیأکلون
اموال الناس بالباطل خلقك اموالنی رشوتله یرلر ویصدون عن سبیل الله
وخلقی خدانك یولنه سلوك ایتمکدن منع ایدرلر والذین یکنزون الذهب والفضة
ولا ینفقونها فی سبیل الله وشول کیمسهلر که التون وکومشی صاقلیوب تنکرینك یولنده
اندن معین اولان زکوتی ویرمزلر فبشرهم بعذاب الیم انلری مژده لهدر بر
دردلی اشکنجه ایله یوم یحمی علیها فی نار جهنم اول کونده که دوزخ آتشنده
رشوتله الدوقلری اموال اوزره قیزدرلور فتکوی بها جباههم وجنوبهم وظهورهم
پس انلرله انلری و یانلری و ارقهلری داغلنور وکندولره دینلور هذا ما کنزتم
لانفسکم بودر اول شیء که جانلرکزه انی صاقلدکوز فذوقوا ما کنتم تکنزون پس
صاقلدوغکزك عذابنی داتك ان عدة الشهور عند الله اثنا عشر شهرا تحقیقا که
ایلرك صاییسی تنکری تعالانك قتنده اون ایکی ایدر فی کتاب الله لوح

محفوظده مثبتدر یوم خلق السموات والارض اول اون ایکی ایك دورت محرمدر وانلر
رجب وذی القعده وذی الحجه و محرمدرلر ذلك الدین القیم بو آیلرك
تحریم اولنمسی دوغرو دیندر یعنی حضرت ابراهیم واسمعیلك دینیدر وطائفۀ
عرب انی انلردن وراثت ایتدیلر فلا تظلموا فیهن انفسکم پس بو محرم آیلرده
کندوکزك حرمتنی هتك ایتمکله جانلرکزه ستم ایتمك جمهور علما بونك اوزرهدرلر
که اشهر حرمده جنکك حرمتی منسوخ اولمشدر وایچلرنده منهی اولان ظلمی
معصیتك ارتکابیله تاویل ایتدیلر زیرا اول آیلرده عصیان ایتمك غایتله بر عظیم
جرمدر وقاتلوا المشرکین کافة واهل شرکله قوجنك ایدك کما یقاتلونکم کافة
نته که انلر سزکله قوجنك ایدرلر واعلموا ان الله مع المتقین وبیلك کیم علی
التحقیق خدا عز وجل پرهیزکار اولانلر ایلهدر کوردیلر که داب عرب جاهلیه بوایدی
کیم قچن جنکلری اثناسنده محرم اولان آی طوغردی انك ایچنده جنکی استحلال
ایدوب بر اوزکه آیی محرم قیلارلردی و بونی انلره ابداع ایدن جناده بن عوف کنانیدی
کوز
قرویدرکه موسم حجده دوهسی اوزره دوروب ندا ایدردیکه ای معشر اعراب معبودلرکز
سیزه محرمی حلال ایتدیلر پس سیزدخی انك ایچنده جنکی حلال کورك اول سنه
منقضی اولیجق موسم جدیدده ینه دوهسی اوزره دوروب دیردی بتلرکوز سیزه
محرم ایلری حرام ایتدیلر سیزدخی انلرك حرمتنی دوتك وبو ایشه نسیء دیرلردی
پس حق جل وعلا انك حکمنی بیان ایدوب بیوردی انما النسیء زیادة فی الکفر بوندن
اوزکه بر نسنه یوقدر که ایك حرمتنی بر اوزکه ایه تاخیر ایتمك کفرده بر ارتقلکدر
زیرا بو ایش خدانك تحریم ایتدوکنی تحلیل وحلال ایتدوکنی تحریم ایتمکدر پس بو
بر بشقه کفردر که یانلرنده اولان کفرلره انی جمع ایتدیلر یضل به الذین کفروا
کافر اولانلر انکله ازغون قیلنوردلر یحلونه عاما بر ییل انی حلال ایدرلر
ویحرمونه عاما وبر ییل انی حرام ایدرلر یعنی انی حرمتی اوزره ترك ایدرلر
لیواطئوا عدة ما حرم الله تاکه تنکری تحریم ایتدوکی شیئك صاییسنه
موافق قیلالرلر فیحلوا ما حرم الله پس تنکری تحریم ایتدوکی نسنهیی حلال
قیلالرلر عددك ملاحظه سیله وقتی ملاحظه ایتمدن زین لهم سوء اعمالهم
کندولره بد ایشلری اراسته قیلندی والله لا یهدی القوم الکافرین وایزد جل جلاله
بی دین اولان کروهه دوغرو یولی کوسترمز منقولدر که هجرتك طقوزنجی ییلنده

اول کونده که کوکلری و یری یرتدی
منها اربعة حرم

حضرت صلى الله عليه وسلم غزوهٔ تبوكه توجيه ايدرلر هوانك شدت حرارتندن بعض
كيمسنه لره بو سفر آغر كلوب كيج حركت ايتديلر حق تعالى بو آيتى منزل ايدوب بيوردى
يا ايها الذين آمنوا اى ايمان كتورن كيمسنه لر ما لكم اذا قيل لكم انفروا
فى سبيل الله سيزه نه عارض اولديكه قچن سيزه دينلور تكرينك يولنده جهاد
ايتمكه چيقك اثاقلتم الى الارض آغر حركت ايدوب يير سمتنه ميل ايدرسز
يعنى مكان كورده اقامت ايتمكه رغبت ايدرسز ارضيتم بالحيوة الدنيا من الاخرة
ايا يقين اولان صاغلقله خشنود اولدكوزمى صونكى سراى يرينه فما متاع الحيوة الدنيا
فى الآخرة پس قريب اولان صاغلغك كيچمسى اوبر جهانك كيچمسى
قتنده برشى دكلدر الا قليل الا بر آز كيچمك كه عاقل اولان اكا برو جهله الا تنفروا
الا تنفروا يعذبكم عذابا اليما اكر دعوت اولندغكوز جنكه چيقمز سيز
بوردلو اشكنجه الله سيزى معذب قيلادر ويستبدل قوما غيركم وسيزدن
اوزكه بر كروهه يير كره كتورور ولا تضروه شيئا وخدايه منسوب اولان
دينه بر نسنه ضرر ايتمزسيز ديرا كندوسى هر شيدن مستغنيدر والله على كل
شئ قدير وايزد جل جلاله هر نسنه اوزره توانادر الا تنصروه فقد نصره الله
اكر اكا ياردم ايتمزسيز حق تعالى اكا ياردم ايدر نته كه كندويه ياردم ايتدى
اذ اخرجه الذين كفروا قچن كافر ايدنلر كندوى چيقرديلر ثانى اثنين
ايكينك ايكنجيسى اولديغى حالده اذ هما فى الغار اول وقتده كه ايكيلرى
مغاره ده ايديلر اذ يقول لصاحبه لا تحزن قچن يار سنه يعنى حضرت ابى بكره ديردى
ديردى الوحيكه ان الله معنا كه بى شبهه ايزد جل جلاله بزم ايله در
كوزدلركه قچن سرور كائناته اذن اولندى كيم مكه دن هجرت ايده غرهٔ ربيع
الاولك پنجشنبه كيجه سنده حضرت ابى بكرك خانه سندن غار ثور نام مكانه
حضرت صديقله توجه ايتدى اهل شركك خبردار اولمجق طلبلرنده شتاب ايدوب
هر بر بلوكى بر سمته كيتدى انلرك بر كروهى مكان معهوده واصل اولدقلرنده
حق تعالانك الهاميله عنكبوت اول مغاره نك آغزى اوزره خانه اوردى وكوكرچين
انده يومورتلدى پس كفار غارك قپوسنه نظر ايدنجه خلو مقامه دلالت
ايدن علامتى كوروب ايچروسنه تعرض ايتمديلر واول اثناده حضرت صديق
سرور كائناته ديردى بو مشركلرك بريسى اياغى آلتنه بقرسه بى شبهه بزى

كورور

كورور حضرت صلى الله عليه وسلم اكا بيوردى ما ظنك باثنين الله ثالثهما همان اول
محلده حق جل وعلا حضرت صديقه ثبات ويردى نته كه بيوردى فانزل الله سكينته
عليه وبر قرارده ضميرحضرتنه راجعدر يعنى حق تعالى امنيتى پيغمبرى اوزره ايندردى
وايده بجنود لم تروها واكا تقويت ويردى بر لشكرلرله كه سيز انلرى كورمدكوز
وانلر فرشته لردى وجعل كلمة الذين كفروا السفلى وبى دين اولانلرك سوزين
الچقلرك قيلدى وكلمة الله هى العليا وتكرينك سوزى يعنى توحيد كندودر
يوجه رك اولان والله عزيز حكيم وايزد جل وعلا ايشنده غالب تدبيرنده
درست حكم ايديجيدر انفروا خفافا وثقالا غزايه چيقك يونكل واغر اولدغكوز
حالده يعنى غزايه چيقمقدن تخلف ايتمك اكرا كانوجه كوزدوار واكر يوق وجاهدوا
باموالكم وانفسكم فى سبيل الله واموالكوزله وجانلركوزله سعى ايدك تكرينك
يولنده ذلكم خير لكم بو سعى ايتمكوز ايتمه مكوزدن سيزه يكركدر ان
كنتم تعلمون اكر بيلور دكوز كيم سعى ايتمكوز سيزه خيرلودر بيلمك كركك كيم
حضرت صلى الله عليه وسلم غزوهٔ تبوكه عازم اولنجق اهل اسلام اوچ فرقه اولديلر
بر فرقه لرى ايمان وتوكل ايله رغبت ايتديلر وبر فرقه لرى چيقمغه رغبتلرى يوق ايدى
اينجق حضرتك فرمانته مخالفت ايتمكه جرأت ايتميوب چيقديلر وبر فرقه لرى كه
منافق ايديلر مدينه ده قالمغه رغبت ايدوب بر الاى اعذار بارده ايله حضرتدن
اذن الديلر حق جل وعلا بو فرقه نك حقنده بو آيتى منزل ايدوب بيوردى لو كان
عرضا قريبا وسفرا قاصدا اهل نفاق دعوت اولندقلرى شئ المسى قولاى
بر نفع دنيوى وبر اورته سفر اولسيدى لاتبعوك البته سكا موافقت ايدرلردى
ولكن بعدت عليهم الشقة ولكن مشقتله كسلن مسافه اوزاق
اولدى وسيحلفون بالله وبقندن خدايه آند ايچرلركه لو استطعنا لخرجنا معكم
قدرت وامكانمز اولسيدى البته سزكله چيقردق يهلكون انفسهم بويله
يمينله كندو جانلرينى نابود قيلادلر يعنى انك سبيله جانلرينى عذابه مستحق
ايدرلر والله يعلم انهم لكاذبون وايزد ذو الجلال بيلوركه انلر يمينلرنده دروغ
غزايه چيقمغه كمال استطاعتلرى وار ايدى عفا الله عنك تخلف ايدنلره اذن
ويرمكك خصوصنده ايتدوكك تقصيرى حق تعالى سندن تجاوز ايلدى لم اذنت لهم
نيچون انلره اذن ويردك كركدى كه توقف ايدهسن حتى يتبين لك الذين صدقوا

ناکه عذرلرنده کوچک سویلیانلر سکا ظاهر اوله لر وتعلم الکاذبین وناکه عذرلرنده
یلان سویلیانلری بیله سن لا یستاذنک الذین یؤمنون بالله والیوم الآخر ان یجاهدوا
باموالهم وانفسهم تنکرینک وحدانیتنه و روز جزانک اولمسنه تصدیق ایدنلر
سندن اذن ایستمزلر که اموال‌لریله وجانلریله جهاد ایده‌لر یعنی ایمانده اخلاص
صاحبی اولانلر جهاده شتاب ایدوب اذن اوزرینه موقوف قلمازلر دکل اذن
تخلف ایتمکه اذن ایسترلر والله علیم بالمتقین وخدای تعالی پرهیزکار اولانلر
احوالنه داناده انما یستاذنک الذین لا یؤمنون بالله والیوم الآخر غزادن تخلف ایتمک ایچون
سندن اذن المز الا شول کیمسه‌لر که خدانک وحدانیتنه وقیامت کوننه ایمان
کتورمزلر وارتابت قلوبهم وکوکللری شکده دوشدی فهم فی ریبهم یترددون
پس انلر کندو شکلرنده متحیر اولمشلر ولو ارادوا الخروج واکر غزا ایچون چیقمغی
ایسته‌سیدیلر لاعدوا له عدة البته اول چیقمق ایچون الات مهیا ایدرلردی
ولکن کره الله انبعاثهم ولیکن حق جل وعلا چیقلرینی ایسته‌مدی فثبطهم
پس جنانت وکسل ایله کندولرینی غزادن الیقودی وقیل اقعدوا مع القاعدین
وکندولره دینلدی اوتورانلر ایله اوتورک یعنی حضرت پیغمبر کندولره اذن ویردوکی محل
انلره دیدی مدینه‌ده قالان عورتلر واوشاقلر وخسته‌لر ایله قالک لو خرجوا فیکم
اراکوزده چیقمش اولسه‌یدیلر مازادوکم الا خبالا چیقملریله شر وفساددن
اوزکه برشیء سیزه ارتورمزلردی ولاوضعوا خلالکم والبته سعی چیبنلک
وافسادله اراکوزده سعی ایدرلردی یبغونکم الفتنة اول حالده که اراکوزده
خلاف صالمق ایله سیزی مفتون ایتمک ایسترلر وفیکم سماعون لهم واراکوزده
انلر ایچون ایشیدیجیلر وارکه سوزکزی ایشدوب انلره کتورورلر والله علیم
بالظالمین وحق جل وعلا ستمکارلرک احوالنه داناده پس انلرک ضمائرنده
اولانی اشیابی برخوشی بیلور لقد ابتغوا الفتنة من قبل قسم اولسونکه بوندن
اسبق فتنه‌یی ایستدیلر یعنی احد وقعه‌سنده ایشکک بوزلسنه ویولداشلرکک
ایرلمسنه طالب اولدیلر وقلبوا لك الامور وایشلری سنکچون دوندردیلر
یعنی مکر وحیله‌لری ایشکک بوزلسیچون تدبیر ایتدیلر حتی جاء الحق اول
وقته دک که نصرت الهیه کلدی وظهر امر الله وخدانک دینی اشکارا
اولدی وهم کارهون وانلر انک ظهورینی ایستمزلر کوردیلر که جد بن القیس

حضرتنه

حضرتنه کلوب دیدی یا رسول الله انصاره معلومدرکیم بن نسا طائفه‌سنه غایتله
مبتلایم بنی بو سفره کوتورمه تا قوم رومک قادینلرینه میل ایدوب مفتون اولورم
کرهایت بنی کوتورب فتنه‌یه صالمه عالم السر والخفیات انک حقنده بو آیتی منزل
ایدوب بیوردی ومنهم من یقول ائذن لی وانلردن برکیمسه وارکه سویلر بکا
اذن ویر ولا تفتنی دیبنی مفتون قیلمه الا فی الفتنة سقطوا آگاه اولک کیم
فتنه‌یه دوشدیلر که نفاقلری ظاهر اولدی وان جهنم لمحیطة بالکافرین وتحقیقا
کیم دوزخ کفاری بیغیجیدر قیامت کوننده ان تصبك حسنة تسؤهم اکر بعض
غزالرکده سکا بر ایولک حاصل اولورسه منافقلری غمناک قیلادر وان تصبك مصیبة
واکر بعض سفرلرده سکا بر یمانلک دکر یقولوا قد اخذنا امرنا من قبل دیرلر ایشمزک
احتیاطنی الدق بو جنک واقع اولمدن اول یعنی کندوراًیلرین بکنوب دیرلر
وحله‌ئی اولاده ایشمزی بو ملاحظه ایدوب بو سفره کیتمدک ویتولوا وهم فرحون
ومجلسکدن دونوب کیدرلر اول حالده که کندولر سیونمشلر قل لن یصیبنا الا
ما کتب الله لنا سویله بیزه هیچ برنسنه دکمز الا اول شیء که تنکری تعالی
بیزه انی یازدی هو مولینا کندو در ایشمزی اصلاح ایدوب یاردم ایدن
وعلی الله فلیتوکل المؤمنون وایزد ذو الجلال اوزرینه اهل ایمان اعتماد ایتسون
اوزکه سنه اعتماد ایتمسونلر قل هل تربصون بنا الا احدی الحسنیین سویله
سیز بزه انتظار ایتمزسیز الا ایکی ایولک بیرلیسن یعنی غزالرده ظفر وشهادتدن
غیری برشیء بیزه انتظار ایتمزسیز ونحن نتربص بکم وبیز سیزه ایکی یمانلک
بیرلیسن انتظار ایدرزکه ان یصیبکم الله بعذاب من عنده تنکری تعالی سیزی بر اشکنجه
ایله دکه کندو قتندن او بایدینا یا اللویمزله سیزه بر عذاب دکدره که کفر کوز
سببیله سیزی قتل ایدرز فتربصوا پس عاقبتمز اوله جق شیئه منتظر اولک
انا معکم متربصون که بی شبهه بیز عاقبتکوز قنقی شیء اولجغنه سزکله
انتظار ایدیجیلرز مرویدرکه جد بن قیس مزبور غزادن قالمق ایچون حضرتدن
دستور ایستدوکنده دیدی یا رسول الله اکرچه فتنه قورقوسندن غزایه کیتمک
ایستمم ولیکن عسکر اسلامه مالم ایله مدد ایدرم حق تعالی بو آیتی اکا جواب
اولمغیچون ایندروب بیوردی قل انفقوا طوعا او کرها سویله یا محمد
ارادتکوز وار ایکن ویوغیکن مالکزی بذل ایدک لن یتقبل منکم سیزدن

قبول اولنماز یعنی بذل ایتدیکوز مال حین قبولده کیجمز ایسترسه اول بذل رضا
حالنده اولسون ایسترسه اکراه حالنده انکم کنتم قوما فاسقین زیرا علی
التحقیق سیز دائره ایماندن چیقمش بر کروه ایدکوز وما منعهم ان تقبل منهم نفقاتهم
و برشی انلری منع ایتمدی که صدقه‌لری کندولردن قبول اولنه الا انهم کفروا
بالله وبرسوله الا که بلاشك انلر خدایه وپیغمبرینه تصدیق کتورمدیلر یعنی
بذل ایتدوکلری مالك قبول اولنمسین برشی منع ایتمدی الا کفرلری ولا یاتون
الصلوة الا وهم کسالی ونمازك فعلنده کلمزلر الا اول حالده که کندولر
اغرلنمشلردر ولا ینفقون الا وهم کارهون وبرنسنه‌یی فی سبیل الله صرف ایتمزلر الا و حال
بوکه کندولرانك صرف اولنمسینی ایستمزلر زیرا انده اثابت وبرمسنده ثواب توقع
ایدرلر ونه ترکن اولنمسندن عذاب ملاحظه ایدرلر فلا تعجبك اموالهم ولا
اولادهم پس انلرك نه اموالی ونه اوشاقلری سکا خوش کلمسونلر انما یرید الله
بوندن اوزکه برنسنه یوقدرکیم تنکری تعالی ایستر که لیعذبهم بها فی الحیوة الدنیا
انلرك جمع وحفظیله کندولرین حیوة دنیویه‌ده معذب ایلیه وتزهق انفسهم
وارواحلری بدنلرندن صعوبتله چیقه وهم کافرون وحال بوکه کندولر
کافردرلر یعنی کفر اوزره میت اولوب اموال واولادلری کندولره منفعت ایتمز
پس اول اموال واولاد انلره استدراج اولور ویحلفون بالله انهم لمنکم دخی
اهل نفاق خدایه اند ایچرلر کیم علی التحقیق کندولر سیزدندر یعنی مسلمانلر لعی
زعمه سنددرلر وماهم منکم وحال بوکه کندولر سیزدن دکلدرلر
ولکنهم قوم یفرقون ولیکن انلر بر کروه‌درلر که قورقرلر لو یجدون ملجأ
اکر بر صیغنجق یر بولسه‌یدیلر که اکا التجا ایدرلر او مغارات یا بر مغاره‌لر که
آنده قپانرلر او مدخلا یا یر ده بر دلك که ایچنده اختفا ایدرلر لولوا الیه
البته اکا توجه ایدرلردی وهم یجمحون اول حالده که کندولر تیزلرلر
تیزلمك که کندولرین برشی دوندرمز کورده یلرکه حضرت صلی الله علیه وسلم
صدقه‌لرك قسمتنه فرمان ایلدی ابو الجواظ منافق حضرتدن اوتری دیدی
دوستکوره باقمز میسیز که صدقاتی قویون چوبانلری ارا سنده قسمت ایدوب
کمان ایدرکه کندوسی عدل ایدیور حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی
ومنهم من یلمزك فی الصدقات دخی منافقلردن شول قسم وارد که

صدقات

صدقات قسمتنده سنی عیبه منسوب قیلدیلر فان اعطوا منها رضوا پس
اکر اندن برشی ویریلورلر خشنود اولوردی وان لم یعطوا منها واکر اندن
برنسنه ویریلمزلر اذا هم یسخطون اولمحل کندولر دارلورلر ولو انهم
رضوا ما اتاهم الله ورسوله وقالوا حسبنا الله واکر انلر خدا وپیغمبری کندولره
ویردوکی شیئه پسند ایدوب دیسه‌یدیلر حق جل وعلا بیزه کافیدر سیؤتینا
الله من فضله بلاشبهه خدا عز وجل کندو کرمندن بیزه بر احسان ایدر ورسوله
وپیغمبری دخی بر احسان ایدر که شمدی ویردوکی شیئدن زیاده اوله انا الی الله
راغبون تحقیقا که بیز ایزد ذو الجلالك کرمی سمتنه میل ایدیجیلرز بلاشك
بو سوزلرك سویلمسی انلره خیرلو ایدی اولوردی انما الصدقات للفقراء بوندن
غیری برنسنه یوقدر که زکوة مقوله‌سی درویشلره‌در والمساکین ویو قسملره
حضرت امام اعظم قتنده فقیر شول کیمسه‌در که کفایت ایتمیجك قدر مالی وکسبی
اوله ومسکین شول کیمسه‌در که نه مالی ونه کسبی اوله وامام شافعی قتنده عکسیله‌در
والعاملین علیها دخی زکوة اوزره عمل ایدنلره‌در یعنی مال زکوه دخی ویریلور
شول کیمسنه‌لره که انك جمعنه سعی ایدرلر والمؤلفة قلوبهم دخی زکوة کوکللری
جمع اولنانلره‌در وانلر شول کیمسه‌لردر که اسلامه کلمشلردی لیکن اسلاملرنده
ضعف اولمغله اسلاملری اوزره دورمق ایچون حضرت صلی الله علیه وسلم
کندولره زکوتدن ویروردی وحضرتدن صکره حضرت ابو بکرك خلافتنده
اجماعك انعقادیله بونلرك سهمی ساقط اولدی وفی الرقاب دخی زکوة بو بونلری
ازاد ایتمکده صرف اولنمق ایچوندر یعنی مکاتب اولان قوله کردنی قورتارمق ایچون
اندن بر مقدار شیئله معاونت اولنور والغارمین دخی زکوة ضرورت نفسیله ایچون
بورج الوب ادا ایتمکه طاقتلری اولمیانلره‌در یا اصلاح ذات البین ایچون
بورجلی اولنانلره‌در نه معصیت ایچون بورجلی اولانلره ویریلور وفی سبیل الله
دخی زکوة جهادده صرف اولنمق ایچوندر یعنی انکله غازیلره آت وسلاح وذخیره
النور وابن السبیل دخی زکوة شهرنده مالی اولوب غربتده نادی اولمیان
کیمسنه‌یه‌در فریضة من الله تنکری تعالی قتندن ثابت اولمش بر فرض یعنی حق جل وعلا
اصناف مزبوره یه صدقاتی تعیین ایلدی والله علیم حکیم وایزد ذو الجلال
ارباب استحقاقی کما ینبغی بیلیجیدر هرنسنه‌یی محلنده وضع ایدیجیدر منقولدر که

منافقلرك برجمعی اوتروب نفاقلرنه متعلق بعض کلام سویلشورلردی انلرك
بیرسی دیدی بو سوزدن فراغت ایدك احتمال وارکه محمد کلاممزی ایشدوب
رسوا اکمزه باعث اولور اکا جواب ویردیلرکه محمد براو یصال آدمدر ایشتدوکمز
کلامی سویلرز ایشتدوکی تقدیرده واروب سوزی برغیری قالبه قودوز بیزك
تصدیق ایدر حق تعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی ومنهم الذین یؤذون النبی
دخی منافقلردن شول کیمسه لر وارکه پیغمبرم آزاد ییتشدورلر ویقولون هو اذن
ودیرلر کندوسی هر سویلنان سوزی ایشدیجیدر قل اذن خیر لکم سویله
کندوسی سیزه کوزل اولان سوزلری ایشدیجیدر ینه اول وجه اوزره که سیز
سویلرسیز یؤمن بالله خدانك وحدانیتنه تصدیق کتوردر ویؤمن
للمؤمنین واهل ایمانی تصدیق ایدر نیرا انلرك اخلاصی کندویه معلوم
اولمشدر ورحمة للذین امنوا منکم وسیزدن ظاهرده ایمان کتورنلره بر
رحمتدر یعنی بویله دکلدرکه دیدیکوز باطل سوزلر اوندن کیچه ایجق مرحمت
ایدوب سیزی خلق ارا سنده رسوا ایتمز والذین یؤذون رسول الله وشول
کیمسه لرکه خدانك رسولنه آزار ییتشدرلر لهم عذاب الیم انلره دردلی
اشکنجه وار یحلفون بالله لکم اهل نفاق سیزکچون ای مؤمنلر آند ایچرلر
لیرضوکم تاکه سیزی خشنود ایده لر والله ورسوله احق ان یرضوه وخدا
وپیغمبری اولادرکه کندویی خشنود قیله لر ان کانوا مؤمنین اکر اهل ایمان
ایسه لر الم یعلموا انه من یحادد الله ورسوله ایا بیلمدیلرمی که شان بودرکه
هرکیم تنکریه ورسولنه خلاف ایدر فان له نار جهنم مقرردرکیم دوزخ
آتشی انکادر اولمیدر خالدا فیها اقامتی علی الدوام انك ایچنده تقدیر
ایتمش ذلك الخزی العظیم جهنمده همیشه اقامت ایتمك اولودر رسوالکدر
اسباب النزولده کتوردیکه اهل نفاق استهزا طریقیله آنلرلرده دیرلردی
قورقرز برسوره اینوب رازمزی کشف ایدر حق تعالی اندن خبر ویروب بیوردی
یحذر المنافقون ان تنزل علیهم سورة ارباب نفاق قورقرلرکه اهل ایمان اوزره
برسوره اینوب تنبئهم بما فی قلوبهم اهل ایمانه بیلدوره اول شیی که منافقلرك
کوکللرنده ایدی قل استهزؤا یا محمد سویله استهزا ایدك ان الله مخرج ما
تحذرون که بی شبهه خدا عز وجل قورقدیغکوز نسنه یی چیقریجیدر

قوردیدیکم غزوهٔ تبوکده منافقلرك برجمعی سرور کائنات اوزره مرور ایدوب
بیری بیرینه دیمکه باشلدی بو کشی یی کورمیسیز کیم نه سودای خامده دوشمشدر
ایستر شام اقلیمنك قلعه لرین اچه بو ایش فی مستبعددر حق جل وعلا حبیبنه
اندن خبر ویردی پس حضرت صلی الله علیه وسلم انلری حضورینه احضار ایدوب
بیوردی سیز بوکونه سوز دیدکوز همان قسم ایدوب دیدیلر بیز سنك واصحابك
احوالنه متعلق سوزمز یوقدر انجق یولی کسمك ایچون بعض کفت وکو ایدردك
حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی ولئن سألتهم دخی قسم اولسونکه
اکر انلردن سوال ایدرسك که نه سویلشیوردکوز لیقولن انما کنا نخوض ونلعب
البته دیرلر بولدن اوتکه بر نسنه یوقدرکه بیز سوزلرك هر نوعنده خوض ایدوب
اوینردك قل ابالله وایاته ورسوله کنتم تستهزؤن انلره علی طریق التوبیخ سویله
ایا خدا ایله وسوزلرینه وپیغمبرینه استهزا ایدیوردکوز لا تعتذروا عذر کتورمك
زیرا عذرلرکوز صاف یالاندر قد کفرتم بعد ایمانکم بی شبهه کیم ایمانی
اظهار ایتدکوزدنصکره کافر اولدکوز ان نعف عن طائفة منکم سیزدن
برکروهدن واز کچرسك نعذب طائفة برکروهه اشکنجه ایدرز بانهم کانوا
مجرمین اول سببله که انلر نفاق اوزره اصرار ایتمکلکلرندن اوتری کنهکار ایدیلر
المنافقون والمنافقات بعضهم من بعض منافق اولان کشیلر ومنافق اولان
عورتلر بیرلرندندر یعنی افعالده واعتقادده بیری بیرینه مشابهدر یأمرون
بالمنکر کفر ومعصیتله خلقه امر ایدرلر وینهون عن المعروف وایمان وطاعتدن
خلقی منع ایدرلر ویقبضون ایدیهم والرینی دورترلر یعنی اللرین خیر
ایشلمسنده وصدقه ویرمسنه اچمزلر نسوا الله تنکرینك فرمانن
اونتدیلر فنسیهم پس حق جل وعلا کندولرین ترك ایتدی یعنی فضل وکرمندن
کندولرین بی بهره قیلدی ان المنافقین هم الفاسقون بی شك کیم ارباب نفاق
کندولردر خیرك دائره سندن چیقنلر وعد الله المنافقین والمنافقات والکفار
نار جهنم حق جل وعلا منافق اولان کشیلره ومنافق اولان عورتلره وایمان
کتورمیانلره دوزخ اتشنی وعده ایتدی خالدین فیها ایچنده علی الدوام
اقامتی تقدیر ایتمشلر هی حسبهم دوزخ اتشی کندولره کافیدر ولعنهم
الله وایرندی جل جلاله کندولرین رحمتندن دور قیلدی ولهم عذاب مقیم

وکندولره برکسیله مثلی اشکنجه وار کالذین من قبلکم سیزای اهل نفاق سیزدن
اسبق اولانلر کبی سیز کانوا اشد منکم قوة زور جهتندن سیزدن زیاده برکسا ایدیلر
واکثر اموالا واولادا واموال واوشاقلر جهتندن سیزدن غایتله چوق ایدیلر
فاستمتعوا بخلاقهم پس دنیانک لذتلرندن نصیبلریله بهره مند اولدیلر
فاستمتعتم بخلاقکم پس سیز دخی نصیبکوزله بهره مند اولدکوز کما استمتع
الذین من قبلکم بخلاقهم نته که سیزدن اسبق اولانلر نصیبلریله بهره مند اولدیلر
وخضتم کالذی خاضوا دخی باطله کیردکوز برکیرمک انلرک کیرمسی کبی اولئک
حبطت اعمالهم اول کروه اعماللری باطل اولدی فی الدنیا والاخرة بو جهانده
واوبر جهانده واولئک هم الخاسرون واول کروه کندولردر اوتوزنلر الم یاتهم
نبؤ الذین من قبلهم آیا کندولردن اسبق اولانلرک خبری کندولره کلمدیمی
قوم نوح حضرت نوحک طائفه سی که طوفان ایله غرق اولدیلر وعاد وعاد
قومی که باد صرصر ایله نابود اولدیلر وثمود وثمود ایلی که صیحه ایله هلاک اولدیلر
وقوم ابراهیم وحضرت ابراهیمک کروهی که انواع عذاب ایله مبتلا اولدیلر
واصحاب مدین ومدین آیه لری که یوم الظلةنک عذابنه کرفتار اولدیلر وانلر
حضرت شعیبک جماعتیدر والمؤتفکات وکویلر خلقی که زیر زبر اولدیلر وانلر
حضرت لوطک قومیدر اتتهم رسلهم بالبینات کندولره پیغمبرلری روشن
دلیللرله کلدیلر فما کان الله لیظلمهم پس ایزد ذو الجلال اولمزدیکه کندولره
ستم ایده یعنی حق جل وعلا انلری جرمسیز معذب ایتمزدی ولکن کانوا انفسهم
یظلمون ولیکن جانلرینه کندولر ستم ایدرلردی که کفر ومعصیت ایله عقابه الهی
مستحق قیلدیلر والمؤمنون والمؤمنات واهل ایمان اولان کشیلر واهل ایمان
اولان عورتلر بعضهم اولیاء بعض بیرلری برلرینک دوستلریدر یاری ومدد
وارقه لشمده یأمرون بالمعروف وینهون عن المنکر شرعا مستحسن اولان شیئله
امر ایدرلر وشرعا مستقبح اولان نسنه دن خلقی منع ایدرلر ویقیمون الصلوة
ویؤتون الزکوة ونمازی شرائط واداب ایله قیلارلر وفرض اولان مال زکوتی
ارباب استحقاقه ایصال ایدرلر ویطیعون الله ورسوله وخدایه وپیغمبرینه
فرمانبرلک ایدرلر اولئک سیرحمهم الله اول کروه یقیندر خدا عز وجل
کندولره مرحمت ایدر ان الله عزیز حکیم بی شبهه کیم خدا عز وجل

هر ایستدوکی ایشی اوزره غالب اشیایی محلنده وضع ایتمکله داناندر وعد الله
المؤمنین والمؤمنات حق جل وعلا مؤمن اولان کشیلره ومؤمن اولان خاتونلره
وعد ایتدی جنات تجری من تحتها الانهار بر باغلر که آلتندن ایرمقلر اقر
خالدین فیها ایچنده اقامتی علی الدوام تقدیر ایتمشلر ومساکن طیبة فی جنات
عدن دخی انلره وعد ایتدی بر پاکیزه منزللر عدن باغلرنده حضرت سرور کائناتدن
مرویدر که بیوردی عدن خدایه منسوب بر مکاندر که انی بر کوز کورمدی ونه
تصوری بر انسانک خاطرینه خطور ایتدی اوچ قسمدن اوزکه بر کیمسه انده ساکن
اولماز پیغمبرلر وصدیقلر وشهدا حق جل وعلانک حقنده بیوردی طوبی لمن
دخلک یعنی معیشتک کوزلکی سنوک کیمسنه یه درکه سکا کیردی بونلر نصکره حق
تعالی اهل ایمانه اول نعیملردن اعظم اولان شیء وعده ایدوب بیوردی ورضوان
من الله اکبر وتنکریدن برخشنودلک بهشتک نعیمندن غایتله بیوککدر
زیرا هر دولت وسعادتک منشائی اودر ذلک هو الفوز العظیم اول خشنودلک
کندودر اولو قورتلق که دنیا ومافیهانک قتنده بر امر مستحقردر یا ایها النبی جاهد
الکفار ای خدادن خبر کتوردن ذات پاک اهل کفره قیلیچ ایله جهاد ایت
والمنافقین واهل نفاقه الزام حجتله واقامت حدود ایله جهاد ایت واغلظ علیهم
واونلره درشت اول یعنی جهادده اصلا کندولره محابا ایتمه ومأویهم جهنم
وانلرک دونجک یرلری دوزخدر وبئس المصیر وبیماندر دونجک مکاندر
دوزخ مرویدر که سرور کائنات غزوه تبوکده ایکی ای مقداری اقامت ایتدی
انده ایکن اوزرینه وحی اینوب غزادن تخلف ایدن منافقلرک عیوبن سویلردی
جلاس بن سوید دیدی اگر محمد جماعتمز حقنده سویلدوکی سوزلر درست ایسه علی
التحقیق بیز اشکلردن یرمانوز بو مقال حضرتک سمع شریفنه ایرشنجه ایرنی
احضار ایدوب دیدوکی سوزک وقوعنی کندوسندن استفسار ایلدی اول لعین
قسم ایتدیکه بو سوز بندن هرکز صادر اولمدی حق تعالی بو ایتی نزول ایدوب
بیوردی یحلفون بالله ما قالوا خدایه آند ایچرلر که اول سوزی دیمدیلر
ولقد قالوا کلمة الکفر وتحقیقا کیم کفره مؤدی اولان سوزی دیدیلر وکفروا
بعد اسلامهم واسلامی اظهار ایتدوکلرندنصکره کفری اظهار ایتدیلر
وهموا بما لم ینالوا واللری ایرشمدوکی شیئک فعلنه قصد ایتدیلر وانلرک

مقصدی بو ایدیکه حضرتی واهل هجرتی مدینه دن اخراج ایده لر وما نقموا الا ان
اغناهم الله ورسوله من فضله ومنافقلر اهل ایمان اوزره بر علت ایچون انکار کبی
واقع اولمدی الا اول علت ایچون که ایزد جل جلاله کندوکرمندن و پیغمبری کندولری
بای قیلدی زیرا حضرت هجرت ایمدن اول مدینه خلقینک چوغی فقیر ایدی اولدم
که حضرتک قدوم محمدتیجی مشرف قیلدی الناس غنائم سببیله دولتمند
اولدیلر و مزبور جلاسک بر آزادلو قوله سی قتل اولندی حضرت صلی الله علیه
وسلم فرمان ایدیکه اون ایکی بیک درهم انک دیه سی جلاسه ویرله فان یتوبوا
پس اکر نفاقدن رجوع ایدوب پشیمان اولورلرسه یک خیرا لهم توبه ایتمک
انلره بخشی اولور مرویدرکه چون بو آیت نازل اولدی جلاس دیدی که یا رسول الله
حق جل وعلا اوزرمه توبه یی عرض ایتدی حالا اعتراف ایدرم که اول کلام بندن
صادر اولدی شمدی بلکرم دیدوکم سوزدن پشیمان اولوب توبه ایتدم وبو توبه
اوزره استقامت ایتدی وان یتولوا واکر توبه دن یوز چیوروب نفاق
اوزره اصرار ایدرلر یعذبهم الله عذابا الیما حق جل وعلا کندولرین بردردلی
اشکنجه ایله معذب ایدر فی الدنیا والاخرة بو جهانده واو برجهانده وما لهم
فی الارض من ولی ولا نصیر ویر یوزنده انلره اصلا نه بر دوست ونه بر
یاردمجی اولور کتوردیلرکه مدینه خلقندن ثعلبه بن حاطب نام کیمسنه حضرتک
حضورنه کلوب دیدی یا رسول الله حق تعالادن ایسته که بنی دولتمند ایلیه حضرت
صلی الله علیه وسلم اکا بیوردی که ای ثعلبه آز مال که شکرینی ایدرسین چوق مالدن
ییکدرکه شکرین ادا ایتمکه طاقتک اولمیه بو سوزدن صکره خصوص مزبورده حضرته
مراجعت ایدوب دیدی شول پروردکار حقیچون که سنی حقله مرسل قیلدی اکر حق تعالی
بکا بر مالیت ویره هر حقی صاحبنه حقنی ادا ایدرم پس رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
اکا دعا ایلدی حضرتک دعاسی انک حقنده حیز قبوله کچدی بعده ثعلبه
بر نیچه قویون ایدندی حق تعالی اکا بر برکت صالدیکه کثرتندن مدینه ده اقامتی
ممتنع اولوب مدینه نک اطرافنده بر درده ساکن اولدی وبو ایشی کندویه
بیش وقت نمازی جماعتله قیلمقدن مانع اولدی بعده نمازه کلمدوکندن
اوتری حضرت انی صوردی کیفیت احوالی نزکونه اولدوغی حضرته عرض اولندی
پس بیوردی یا ویح ثعلبه واول اثناده حضرت صلی الله علیه وسلم مالدن زکوة جمع

اولنمنی ایچون ایکی کیمسنه یوللشدی اتفاقا یوللری ثعلبه اولدوغی یره دوشدی
اندن مال زکوتی ایستدیلر محبت مال کندویی بو سوز اوزره حمل ایتدیکه دیدی
بو زکوة دیدوککز شی جزیه دن برغیری نسنه دکلدر شمدیلک وارک کیدک تا که
بقه یم بو خبر حضرتک حضورینه عرض اولیجق اندن متعجب اولدی ایزد جل جلاله
انک حقنده بو آیتی منزل ایدوب بیوردی ومنهم من عاهد الله واهل نفاقدن
بر مقوله کیمسه وار که تنکری ایله عهد ایتدیکه لئن اتانا من فضله علی التحقیق
حق جل وعلا کندو کرمندن بزه برشی ویررسه لنصدقن البته صدقه
ویروب مال زکوتنی ادا ایدرز ولنکونن من الصالحین وبی شبهه صلحادن سندن
اولورز فلما اتاهم من فضله پس اول وقت که حق جل وعلا کندو کرمندن
انلره برشی ویردی بخلوا به وتولوا خدا فرضی قیلمدوغی نسنه نک ویرمسنه
بخل ایدوب ایتدوکلری عهد وپیماندن یوز چوردیلر وهم معرضون وانلر
برکروهدرلر که عهددن اعراض ایتمک دابلریدر فاعقبهم نفاقا فی قلوبهم پس
اول منع واعراض کوکللرنده بربد عقیده انلره نتیجه قیلدی الی یوم یلقونه اول
کونه دک که ایتدوکلری ایشی کوردلر یعنی قیامت کوننه دک که عمللرینک
مکافاتی کندولره ویریلور بما اخلفوا الله ما وعدوه اول سببله که تنکری یه
ویردوکلری وعده یه خلف ایتدیلر وبما کانوا یکذبون واول سببله که
سوزلرنده کذب ایدرلردی الم یعلموا ایا وعده یه خلاف ایدنلر بیلمزلرمیدی
ان الله یعلم سرهم ونجویهم علی التحقیق خدای عز وجل ضمیرلرنده نفاقدن
کیزلی قیلدوقلری شی وارالرنده دین اسلامه متعلق اولان طعن سوزلری بیلور
وان الله علام الغیوب وبیلمزلرمیدیکیم ایزد ذو الجلال پوشیده اولان
اموره کمال اوزره داناادر مرویدرکه ثعلبه زکوتنی حضرت پیغمبره کتوردی پیغمبر
صلی الله علیه وسلم انی قبول ایتمدی حضرت دار عقبایه انتقال ایتدوکدن
صکره حضرت ابی بکره کتوردی اول دخی قبول ایتمدی عثمان رضی الله عنه زماننده
مرد اولدی نعوذ بالله من غضب الله ولا حول ولا قوة الا بالله منقولدر کیم سرور
کائنات علیه افضل الصلوات غزوه تبوکده خلقی صدقه ویرمسنه تحریض
ایتدی پس حضرت عبد الرحمن بن عوف دورت بیک درهم کتوروب دیدی یا رسول الله
سکز بیک درهمم وار ایدی دورت بیکنی ربمه قرض ویردم ودورت بیکنی عیالم ایچون

الحقودم حضرت اكا خير دعا ايدوب بيوردى بارك الله لك فيما اعطيت وفيما
امسكت وبو دعانك تأثيريله حضرت عبد الرحمانك ميراثندن ايكى خاتوننك
بربيسى مسحتى اولدوغى شيئنك مقابله سنده سكسان بيك درهم ايله مصالحه
اولندى وعدى بن عاصم بروسق خرما كتوردى بعده ابو عقيل انصارى برصاع
خرما كتوروب ديدى يارسول الله دون كيجه اخشامدن صباحه دك ايكى صاع
خرما بلمه صو چكدم برين عيالم ايچون تاخير ايتدم بيرين عسكر اسلامه مدد
اولمق ايچون كتوردم حضرت صلى الله عليه وسلم بيوردى اهل خيردن كلان خيرات
اوزره بو دخى قويلسون اهل نفاق بو احوالى مشاهده ايديجك بيرى بيريله اشارتلشوب
ديديلر عبد الرحمن وعاصم بو شيئى وير مديلر الا ريا ايتمك ايچون وحق تعالى
وپيغمبرى ابو عقيلك برصاعندن غنيدرلر پس حق تعالى بو آيتى منزل ايدوب
بيوردى الذين يلمزون المطوعين من المؤمنين في الصدقات ممدوح اولميان اوصاف
شول كيمسه لره اولسون كه صدقات ويرمسنده اهل ايماندن تطوع ايدنلره
طعن ايدرلر والذين لا يجدون الا جهدهم دخى طعن ايدرلر شول كيمسه لره
كه طاقتلرى اوزره اولان نسنه دن اولوركه بر شيئى ويرمكه بوله مزلر فيسخرون منهم ذلك بانهم كفروا بالله ورسوله
پس انلره استهزا ايدرلر سخر الله منهم حق تعالى انلره مكافاتلرين ويرور
ولهم عذاب اليم ودردلى اشكنجه انلره در كتوره جكلركه ارباب اخلاصدن
اولان عبد الله عبد الله بن ابى منافقك اوغليدى پدرى خسته اولمغله حضرتدن
طلب ايتديكه پدرينه استغفار ايليه حضرت صلى الله عليه وسلم جناب ذو الجلالدن
اكا مغفرت طلب ايتجك بو آيت نازل اولدى استغفر لهم او لا تستغفر لهم ارباب
نفاق ايچون مغفرت طلب ايت يا انلر ايچون مغفرت طلب ايتمه يعنى استغفار وعدمى
انلرك حقنده مساويدر زيرا هيچ برسى انلره منفعت ايتمز ان تستغفر لهم البته حق جل وعلا انلره مغفرت ايتمز
سبعين مرة اكر انلر ايچون يتمش كره مغفرت طلب ايدرسن فلن يغفر الله لهم
اول استغفارك عدم قبولى انلره اول سببله اولدى كه على التحقيق انلر تنكرينك
وحدانيتنه وپيغمبرينك رسالتنه تصديق كتورمديلر والله لا يهدى القوم
الفاسقين وخداى ذو الجلال كمرو متمرد ايدن كروهه دوغرو يولى كوسترمز
فرح المخلفون بمقعدهم خلاف رسول الله غزادن قالان كيمسنه لر سيونديلر
پيغمبردن صكره اوتورمقلريله وكرهوا ان يجاهدوا في سبيل الله واينمديلركه ماللريله باموالهم وانفسهم

وحالنديله

وجانلريله خدانك يولنده چالشه لر وقالوا لا تنفروا في الحر وبيرى بيرلرينه ديدى
اسيلكده غزايه چيقمك قل نار جهنم اشد حرا سويله دوزخك آتشى حرارت
جهتندن بو اسيلكدن زياده در كدر لو كانوا يفقهون اكر بيليدلر كيم غزايه
كيتميانك مقرى دوزخدر اذن تخلف ايتمزلردى فليضحكوا قليلا وليبكوا كثيرا
پس انلر آز كولسونلر وچوق اغلسونلر جزاء بما كانوا يكسبون حق جل وعلا
انلره برخوش مكافات ايدر قزانددقلرى اشيا سببيله فان رجعك الله پس
اكر حق جل وعلا سنى دوندوره سه الى طائفة منهم مدينه ده تخلف ايدن
منافقلرك بر كروهى سمتنه فاستأذنوك للخروج پس غزادن اوتكه بر غزايه
دخى چيقمغه سندن اذن طلب ايدرلر سه فقل لن تخرجوا معى ابدا سويله
هركز بنمله چيقمزسز ولن تقاتلوا معى عدوا واصلا بنمله دشمنله جنك
ايتمزسز انكم رضيتم بالقعود اول مرة زيرا سيز على التحقيق اوتورمغله راضى
اولدكوز ايلكى كرز فاقعدوا مع الخالفين پس قالمشلرله اوتورك يعنى غزايه
لياقتلرى اولميان اوشاقلرله وقادنلرله قالك مرويدركه عبد الله بن ابى
منافق مرض موتنده حضرت اوليتدى حضرت صلى الله عليه وسلم اعادسنه واردى
ديدى يارسول الله سندن ايسترم كه بكا استغفار ايده سن وبدنكه ملاصق
اولان مبارك كوملككله بنى كفنليده سن واوزرمه نماز قيله سن چونكيم
هلاك اولدى حضرت صلى الله عليه وسلم مبارك كوملككى تكفينى ايچون بوللدى واوذنر
نماز قيلمغه توجه ايتدى حق تعالى بو آيتى منزل ايدوب بيوردى ولا تصل على
احد منهم مات ابدا دخى منافقلردن براولمش كيمسنه اوزره هركز نماز قيلمه
ولا تقم على قبره ولكا استغفار ايتمك ايچون قبرى اوزنده دورمه انهم
كفروا بالله ورسوله زيرا على التحقيق انلر خدايه ورسولنه كفر ايتديلر
وماتوا وهم فاسقون واولديلر وحال بوكه كندولرا يمانك دائره سندن
چيقمشلردر ولا تعجبك اموالهم واولادهم واموالرى واوشاقلرى سكا خوش
كلمسونلر انما يريد الله ان يعذبهم بها في الدنيا بوندن غيرى برنسنه يوق كيم
تنكرى تعالى ايسترکه اول اموال واولاد سببيله انلرى معذب ايليه بو جهانده
وتزهق انفسهم وهم دخى ايسترکه انلرك جانلرى بدنلرندن صوغلمغله چيقه وهم
كافرون اول حالده كه كندولر ايمانسزدر لر واذا انزلت سورة ان آمنوا بالله

وتحنكيم قرآندن بر سوره منزل اولودبو مضمونله كه تنكرينك وحدانيتنه تصديق
كتورك وجاهدوا مع رسوله وپيغمبرله جهاد ايدك استأذنك اولوا الطول منهم
منافقلردن ماليت صاحبى اولانلو سندن دستور طلب ايدوب وقالوا ذرنا نكن
مع القاعدين وديديلر بزى قوجه ويخانه لرده اوتورنلرله اوله لم رضوا بان
يكونوا مع الخوالف راضى اولديلركه غزايه ليا قتلرى اولميان قاريلرله اوله لر
وطبع على قلوبهم وكوكللرى اوزره مهر اورلدى فهم لا يفقهون پس انلر فهم
ايتمزلركه جهاد ايچنده نه دكلو سعادتلر وار لكن الرسول والذين امنوا معه ليكن
پيغمبر وكندوسيله تنكرينك وحدانيتنه ايمان كتورنلر جاهدوا باموالهم وانفسهم
ماللريله وجانلريله خدانك يولنده جهاد ايتديلر واولئك لهم الخيرات واول
كروه كه اول صفات جليله ايله موصوفدرلر ايكى جهانك ايولكلرى كندولره در
واولئك هم المفلحون واول جماعت كندولر در الملردن قورتلوب مقصد
اعلايه ايرشنلر اعد الله لهم جنات تجرى من تحتها الانهار حق جل وعلا انلره اماده
قيلدى بر باغلركه اشجارى التندن ابرمقلر اقر خالدين فيها ايچنده اقامتى
على الدوام تقديرا ايتمشلر ذلك الفوز العظيم اول نعيمك آماده اولمسى
اولو قورتولمقدر كه مافوقى اولماز وجاء المعذرون من الاعراب وصحرا نشينلردن
عذر كتورنلر كلدى ليؤذن لهم تاكه غزايه كيتمكه كندولره دستور ويرله يعنى
باديه ساكنلرندن اسد وغطفان قبيله لرى كلوب غزادن تخلف ايتمك ايچون
حضرتدن اذن استديلر بو عذرله كه قلت مالمز وكثرت عيالمز غزايه كيتمكدن بزه
مانعدرلر وقعد الذين كذبوا الله ورسوله وادعاء ايمانله خدايه ورسولنه يالان
سويليانلر اوتوردى عراب اعرابك اول منافقلرى كه نه غزايه كيتديلر ونه كلوب
بر عذر ديديلر سيصيب الذين كفروا منهم عذاب اليم بلا شبهه انلردن كفر ايدنلره
بر دردلو اشكنجه دكر ليس على الضعفاء نه ذبونلر اوزره ولا على المرضى ونه
خسته لر اوزره ولا على الذين لا يجدون ما ينفقون ونه شول كيمسه لر اوزره كه
نفقه ايده جك بر نسنه بولمزلر حرج بر كناه يعنى بو مزبور اولان اوچ قسم
غزايه كيتمسه لر اوزرلرينه بر كناه مترتب اولماز اذا نصحوا لله ورسوله قچن
خدايه وپيغمبرينه ناصح اولودلر يعنى انلره كيزلى واشكاره ايمان كتوردولر
ما على المحسنين من سبيل ايولك ايدنلر اوزره عتاب ايتمكه هيچ يول اولماز

والله غفور

والله غفور رحيم واير ذو الجلال غزادن عذر ايله تخلف ايدنلره مغفرت ايدجيدر
معذور اولانلره رخصت ويرمكله غايتله مهربانندر ولا على الذين اذا ما اتوك
لتحملهم دخى كناه يوقدر شول كيمسه لر اوزره كه قچن سكا كلديلر تاكه كندولرينى
غزايه كيتمكه قالدره سن قلت لا اجد ما احملكم عليه كندولره جواب ويروب
ديدك بنك مقوله سندن سيزى اوزرينه قالدره جق بر نسنه بولمم تولوا واعينهم
تفيض من الدمع دونوب كيتديلر اول حالده كه كوزلرى ياشدن تينوب وكلود
حزنا الا يجدوا ما ينفقون قيغوجهتندن كه بر نفقه ايده جك شى بولمزلر
وبونلر انصاردن يدى كيمسنه ايديلر قچن خلق غزوه تبوكه دعوت اولنديلر حضرتك
استانه سعادت اشيانه كلوب ديديلر يا رسول الله لطف واحسانكدن ايسترز
كيم بزه بر بنجك شى ويره سن تاكه اهل ايماننله غزايه كيدهلم حضرت انلره جواب
ويروب ديكه ايستدكوز شى بنده يوقدر اغليرق دونوب كيتديلر انما السبيل على
الذين يستأذنونك وهم اغنياء بونلردن غيرى بر نسنه يوقدر كه ملامت وعتاب
شول كيمسه لر اوزره دركه سندن اذن طلب ايدرلر وحال بوكه كندولر بايلر درلر
رضوا بان يكونوا مع الخوالف خشنود اولديلركه غزايه كيتميان قاريلرله واوشاقلرله
اوتورمش اوله لر وطبع الله على قلوبهم واير ذو الجلال كوكللرى اوزره مهر
اوردى فهم لا يعلمون پس انلر بيلمزلركه عاقبتلرى نه وار در يعتذرون اليكم
اذا رجعتم اليهم سيزه عذر كتوررلر قچن كندولره دونرسيز بو سفردن
قل لا تعتذروا سويله يالان عذر كتورمك لن نؤمن لكم سيزى هركز
تصديق ايتمزوز قد نبأنا الله من اخباركم تحقيقا كه حق جل وعلا بزى احوالكوزدن
اكاه قيلديكه نه مقصدله سيز غزادن تخلف ايتدكوز وسيرى الله عملكم وبى
شبهه تنكرى تعالى ايشكوزى كورور ورسوله وپيغمبرى دخى كورور كه نفاقدن توبه
ايدرسيز ياخود اوزرنده ثابت اولورسيز ثم تردون الى عالم الغيب والشهادة
صكره دوندرلمش قيلنورسيز كيزلى واشكارا اولان اشيانك بيلجيسى قاتنه فينبئكم
بما كنتم تعملون پس ايشلدوككوز ايشدن سيزى اكاه ايدر سيزه توبيخ وملامت
ايتمكله سيحلفون بالله لكم اذا انقلبتم اليهم لتعرضوا عنهم يقين غزادن كندولره
دوندككوزده سيزكچون خدايه اند ايچرلر تاكه كندولردن يوز چويروب عتاب ايتميه سيز
فاعرضوا عنهم پس انلردن يوز چويروب عتاب ايتمك انهم رجس زيرا

علی التحقیق انلر بو مرده القدرلر توبیخ وعتاب جانلرینه کار ایتمز وماویهم جهنم وانلرک
قرارکاهی دوزخدر جزاء بما کانوا یکسبون قزندقلری نسنه یه مکافات اولمق
ایچون یحلفون لکم لترضوا عنهم منافقلر سیزه آند ایچرلر تا که کندولردن
خشنود اوله سیز فان ترضوا عنهم پس اکر انلردن خشنود اولورسیز فان الله
لا یرضی عن القوم الفاسقین علی التحقیق ایزد ذو الجلال ارباب فسق اولان
کروهدن خشنود اولماز بو آیتدن مراد بو که مؤمنلر منافقلرک عذرلرینه الدنوب
انلردن راضی اولمیه لر الاعراب اشد کفرا ونفاقا بادیه نشین اولان عربک کفر
ونفاقی اهل حضرک کفر ونفاقندن قتیدر واجدر ان لا یعلموا حدود ما انزل الله
علی رسوله دخی غیرلرندن زیاده لیاقتلودرلر اکا که بیلمیه لر خدا پیغمبری اوزرینه
ایندردوکی احکامی والله علیم حکیم وخدای متعال بادیه نشینلرک واهل حضرک
احوالنه دانادر مسیئ ومحسنلرینه عقاب وثوابنده دکیزدی شیئدر کما ینبغی حکم
ایدیجیدر ومن الاعراب من یتخذ ما ینفق مغرما دخی بادیه نشینلردن بعض
کیمسه وارکه حق یولنده صرف قیلدوغی شیئی اودنک صایر ویتربص بکم الدوائر
ودوزکارک تقلباتنی سیزه انتظار ایدر یعنی انی بکلرکه دولت اسلامیه
والعیاذ بالله منقلب اوله تا اکر صرف قیلدوغی شیئک انفاقندن خلاص بوله
علیهم دائرة السوء روزکارک یمانی دونشی اوزرلرینه اولسون والله سمیع علیم
وحق جل وعلا نفاق مجلسنده سویلدوکلری سوزی درست ایشدیجی ضمیرلرینده
اولان نسنه یی دانادر ومن الاعراب من یؤمن بالله والیوم الآخر دخی اعرابدن
بعض کیمسه وارکه تنکری نک وحدانیتنه ودوز جزانک وقوعنه تصدیق کتوردور
ویتخذ ما ینفق قربات عند الله وجهادده صرف قیلدوغی شیئی یقینلکلری سببی
عد ایدر خدانک قتنده وصلوات الرسول دخی انی پیغمبرک دعالری سببی عد
ایدر الا انها قربة لهم اکاه اولک کیم علی التحقیق صرف ایتدوکلری شیئ کندولره
سبب تقرب اولور سیدخلهم الله فی رحمته بلا شبهه حق جل وعلا انلری کندو
رحمتنه داخل قیلدی یعنی انلری بوکونه ایدرکه وجودلرینی رحمتی احاطه ایدردر
ان الله غفور رحیم تحقیقا که خدا عز وجل درکاه عزتنه تقرب ایستیانلره
مغفرت ایدوب لطف وکرمیله کندولرینی اسرکر والسابقون الاولون من المهاجرین
والانصار دخی اهل هجرتدن ومدینه خلقندن ایلرو کیدوب ایمان اولانلر یعنی

بو ایکی

بو ایکی کروهدن جمیع اهل ایمان اوزرینه سبقت ایدنلر والذین اتبعوهم باحسان
وانلره ایمان وطاعتله متابعت ایدنلر رضی الله عنهم خدا عز وجل انلردن خشنود
اولدی یعنی طاعتلرینی قبول ایتدی ورضوا عنه ونعم دینیه یه و دنیویه یه نائل
اولمقلریله اندن خشنود اولدیلر واعد لهم جنات تجری تحتها الانهار وانلره
آماده قیلدی بر باغلرکه قصورلری التندن ایرمقلر آقر خالدین فیها ابدا انلرک ایچنده
همیشه بی پایان اقامتی تقدیر ایتدوکلری حالده ذلک الفوز العظیم اول خشنودلک
وبهشتلر اولو مقصدک حصولیدر وممن حولکم من الاعراب منافقون دخی
بادیه نشینلردن شهرکوزک چوره سنده اولان کیمسه لردن اهل نفاق وار ومن
اهل المدینة مردوا علی النفاق ومدینه ساکنلرندن منافقلق اوزرینه اصرار
ایدن کیمسه لر وار لا تعلمهم سن انلری بیلمزسن یعنی انلری عینلریله تشخیص
ایتمزسن زیرا ظاهرلری اودکلو اسلام علامتلریله آراسته اولمشدرکه فراست
وفطانتده کامل اولان کیمسه اوزرینه حاللری خفی اولور نحن نعلمهم بز انلری بیلورز
انکچونکه قلوب اوزرینه اطلاع ایتمک بزه مخصوصدر سنعذبهم مرتین یقینده
انلری ایکی کره معذب ایدرز قتل ایله ورسوالقله ثم یردون الی عذاب عظیم
صکره بر اولو اشکنجه یه دوندریلورلر کتوردیلرکه اهل اسلامک مخلصلرندن
اون کیمسنه غزوه تبوکدن بی عذر تخلف ایتدیلر اول وقتکه تخلف ایدنلرک
حقنده نازل اولان تهدیدات الهیه یی ایشتدیلر ایدیلر مسجد شریفک
دیرکلرینه کندولرینی باغلیوب اند ایچدیلرکه کندو نفسمزی بوندن اچمزوز
حضرت صلی الله علیه وسلم بیزی آچمینجه حضرت صلوات الله علیه غزادن دونجک
معتاد قدیمی اوزرینه مسجده کلوب ایکی رکعت نمازی قیلدی انلری اول هیئت
اوزرینه کوردیجه کیفیت احواللرینک سببی صوردی انلر حاضر اولانلر صورت
حاللرینی سمع شریفنه عرض ایتدیلر لسان شریفی اوزرینه بو جاری اولدیکه بن
دخی قسم ایدرم که کندولرینی اچمم بکا فرمان اولمیجق آیت غفار بو آیت کریمه
منزل ایدوب بیوردی واخرون اعترفوا بذنوبهم دخی منافقلردن اوزکه بر کروه
صوچلرینه اقرار ایتدیلر خلطوا عملا صالحا وآخر سیئا بر کوزل ایشی بر یمان ایشه
قارشدردیلر عسی الله ان یتوب علیهم شاید خدای ذو الجلال اوزرلرینه مغفرتله
دونه ان الله غفور رحیم بی شبهه کیم خدا عز وجل توبه ایدنلرک کناهلرندن

تجاوز ایده‌ر انك اوزرینه رحمتله تفضل ایده‌جکدر مرویدر که چون بو آیت نازل اولدی سرور
کائنات انلری اطلاق ایتدی پس کلوب دیدیلر یا رسول الله بو اموالمزکه بیزی
غزادن الیقودی ایچون تصدق قیلیت و بیزی بو گناهدن پاك ایت حضرت صلی
الله علیه وسلم بیوردیکه اموالکوزدن بر شیء المغه امر اولنمدم حق تعالی بو آیتی منزل
ایدوب بیوردی خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً انلره مالك اولدوقلری اشیادن بر صدقه
ال تُطَهِّرُهُمْ انك سببیله کندولرین گناهدن پاك قیلاسن وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وانکله
حسناتلرین ارتوب کندولرین اهل اخلاصدن قیلاسن وَصَلِّ عَلَيْهِمْ ودعا ایله
واستغفار ایله اوزرلرینه میل ایت إِنَّ صَلَوٰتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ که بی شبهه سنك دعا
واستغفارك انلره برارامدر که انکله جانلرین و کوکللری مطمئن اولور و انکله اعتماد
ایدرلر که تنکری تعالی توبه‌لرین قبول ایتدی وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ وحق جل وعلا انلرك
اعترافلرین ایشدیجی نیتلرین کما ینبغی بیلیجیدر أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ
عَنْ عِبَادِهِ ایا بیلمزلرمی که تنکری تعالی کندو قوللرندن توبه قبول ایدوب
گناهلرندن تجاوز ایدر وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وکندو صدقه‌لرین قبول ایدر یعنی
اخلاص ایله فقرایه ویردوکلری صدقاتی قبول ایدوب کندولره مکافات ایدر
وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ دخی بیلمزلرمی که ایزد متعال کندودن توبه
غایتله قبول ایدوب فضل وکرم ایله توبه ایدنی اسرکر وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ
دخی سویله ایستدوکلری ایشلك که بی شبهه خدا عز وجل ایشکزی کورر
وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وپیغمبری واهل ایمان دخی وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
ویقنده گیزلی واشکاره بیلیجینك طرفنه دونمش قیلنورسز فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
پس ایشلدوکوز اشیادن سزی آگاه ایدوب انلره کوره مکافات سزه ایدر بوندن
اسبق غزادن تخلف ایدن اول مؤمنلر که پیشنك احوالی ذکر اولندی اوچ کشی
قالمشدی حضرت صلی الله علیه وسلم فرمان ایتدیکه صحابه کرامدن برکیسه انلرله
نه سویلشه و نه سلام ویره اندن طبیعتلری صیقلمغله نیتلرین صاف ایدوب
جناب ذو الجلاله توجه ایتدیلر حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی وَآخَرُونَ
مُرْجَوْنَ لِأَمْرِ اللَّهِ دخی تخلف ایدنلردن برطائفه کروه خدانك فرمانینه تأخیر
اولنمشلردر إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ یا کندولرین تعذیب ایده ایتدوکلری شیء اوزرینه اصرار
ایدرلرسه وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ ویا خود اوزرلرینه توبه ایده ایتدوکلرندن

پشیمان اولورلرسه وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ وحق جل وعلا احواللرینه داناکندولره
ایشلدوکی شیئه کما ینبغی حکم ایدیجیدر مرویدر که عمرو بن عوف نسلندن اولان
طائفه قبا نام مکانده بر مسجد یاپدیلر تماما ولیجق سرور کائناتدن استدعا
ایتدیلر که انك ایچنده نماز قیله حضرت صلی الله علیه وسلم واروب انك ایچنده نماز
قیلدی عم زاده‌لری اولان منافقلر که غنم بن عوف اوشاقلریدر انلره حسد ایدوب
کندولر دخی بر مسجد یاپدیلر اول قصد ایله که حضرتك دشمنی اولان ابو عمرو راهب
شامدن دونجك ایچنده کندولره امام اوله پس تمامی واقع اولیجق سید الانام
کلوب دیدیلر یا رسول الله خسته و حاجت صاحبنه و یغمورلی کیجه بر مسجد
یاپدق ایسترز ایچنده نماز قیله‌سن حضرت صلی الله علیه وسلم دعاسن الوب انده
نماز قیلمغه توجه ایتدی حق سبحانه وتعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی وَالَّذِينَ
اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا دخی تخلف ایدنلردن شول کیمسه‌لر که بر عبادتخانه
ایتدیلر مؤمنلره ضرر ایتمك ایچون وَكُفْرًا ودین باطله تقویت ویرمك
ایچون وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ واهل ایمان اراسنده ایرلق صالمق ایچون وَإِرْصَادًا
لِمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ وانتظار ایتمك ایچون شول کیمسنه‌یچه که خدا ایله
وپیغمبر ایله جنك ایتدی بو مدتدن اسبق منقولدرکیم احد جنکنده سرور کائناته
اول راهب خبیث دیدیکه هر کروه که سنکله جنك ایدرلر البته بن انلرله بولنیم
وبو حال اوزره مستمر اولدی صکره حنین جنکنده کفار شکست اولدوقدن
صکره هوازن قبیله‌سیله شامه فرار ایتدی بو آرزو ایله که قیصردن لشکر کتوروب
سرور کائنات ایله جنك ایده حق تعالی انك مقصدینی خائب قیلوب قنسرین
شهرنده کندوی هالك قیلدی وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ واول مسجدی یاپانلر
البته آند ایچوب دیرلر یا محمد بزده کوزل خصلتدن اوزکه بر شیء استمدك وَاللَّهُ
يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ وایزد جل جلاله شهادت ایدرکیم علی التحقیق انلر
یمینلرنده یلانجیلردر لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا نماز ایچون ایچنده هرگز دورمه
لَمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ قسم اولسون بر نمازگاه که پرهیزکارلك اوزره
تملی صالندی مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ ابتدا موجود اولدوغی کوندن و اول قبا مسجدیدر
که حضرت صلی الله علیه وسلم انی تاسیس ایدوب مدت اقامتنده اثنین کوندن
جمعه کوننه دك ایچنده نماز قیلدی أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ لایقدر و مستحقدر که

ایچنده نماز ایچون دورمه سن فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا ایچنده بر کشیلر وار که
کندو نفسلرینك پاك اولمسین سیورلر وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ وحق جل وعلا
کندو نفسلرین پاك ایدنلری سیور مرویدر کیم چون بو آیت نازل اولدی سرور کائنات
اهل قبادن صوردیکه ایا ابدست محلنده واستنجا ایتدکگوزده نه ایشلرسیز که
خدا عز وجل سیزی پاکلکله مدح ایتدی جواب ویروب دیدیلر یا رسول الله قضاء
حاجت ایتدکگوزدنصکره اوچ طاشله سیلنورز بعده صو ایله طهارت ایدرز أَفَمَنْ
أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ پس ایا شول کیمسه می که دیننك یاپیسین
تنکریدن برقورقو و برخشنودلك اوزره تأسیس ایلدی یکرکدر أَمْ مَنْ أَسَّسَ
بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ یا شول کیمسه که دیننك یاپیسین بر اوچمغه یاقلشمش
یارلر کناری اوزره تأسیس ایلدی فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ درعقب اول بنا
یاپجیسیله دوزخك اتشنه دوشدی بو کلام تمثیلدر اول کیمسه لرك حالنه که
دینلرین امور باطله اوزره بنا ایدوب که مآلی کندولرین دوزخه قیلدی
وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ وحق جل وعلا ستم ایدن کروهه دوغرو یولی
کوسترمز لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ یاپمشلری منفك اولماز الَّذِي بَنَوْا شول بنا که
کندولری انی یاپدیلر رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ کوکللرنده بر شك یعنی یاپدوقلری یاپی
همیشه شك ایتملرینه سبب و نفاقلرینك ارتمسنه باعث اولور دیرکه کندولرین
شك وازدیاد نفاق اوزره حمل ایتدی مرویدر کیم چون حضرت اوزره بو ایتلر نازل
اولدی صحابهٔ کرامدن بر کروهنه فرمان ایتدیکه واروب اول مسجدی ییقوب
یاندردلر و آندنصکره فرمان ایتدیکه مدینه خلقنك زبل خانه لری اول مکان اوله
پس بو ایشدن طبیعتلرینه بر عقده بغلندیکه علی الاتصال نفاق و شکلری کوکللرنده
ثابت اولدی که هیچ زائل اولماز قالدی إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ مکر کوکللری پاره
پاره اوله که بر شیئك ادراکه و اضمارینه لیاقتی اولمیه وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ وخدا
عز وجل نیتلرینه دانادر ایتدوکلری بنانك ییقمسنه امر ایتدوکنده کرکی کبی
بر ایشی ایشلمشدر إِنَّ اللّٰهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ تحقیقا
کیم حق جل وعلا اهل ایماندن جانلرین و ماللرین صاتون الدیکه مقابله سنده
کندولره بهشت جاودان اوله يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ
بو کلام بیعك کیفیتنه بیاندر کویا بر کیمسه سویلدیکه نه کیفیتله بیع نفوس

اول بنانك

ایدرلر

ایدرلر جواب اکا ویرلدیکه فی سبیل الله جنك ایدوب اولدورورلر و اولدرلمش قیلنورلر
وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا سزادن مستفاد اولان وعدهٔ مؤکددر یعنی حق تعالی انلره بو بیع
و شراده کندو اوزرینه بر درست وعد ایتدی که هیچ تخلف ایتمز فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ
وَالْقُرْآنِ بو کتابلرده مثبت اولمشدر یعنی نته که قرآنده بو وعده ثابتدر توراة
وانجیلده دخی مثبت اولمشدر وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللّٰهِ وکیمدر پیماننه وفا ایدر
خدادن زیاده یعنی وعده سنده هرکز خلاف اولمیان خدادر اوزکه سی دکل
فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ پس صاتمغکوزله شادمان اولك الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ شول
صاتمغکه انکله خرید و فروخت ایتدکوز وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ واول بیع
ایتمك کندو اولو قورتولمقدر التَّائِبُونَ مدح اوزره مرفوعدر و ما بعدنده مذکور
اولان صفات دخی اول حکمده در یعنی مذکور اولان اهل ایمان معاصیدن توبه
ایدنلردر الْعَابِدُونَ خدایه اخلاص ایله قوللق ایدنلر الْحَامِدُونَ هر لحظه و هر آن
تنکرینك نعمتلرینه معترف اولانلر السَّائِحُونَ تحصیل علم ایچون مکاندن مکانه
انتقال ایدنلر الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ نمازده رکوع سجود ایدنلر الْآمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
ایمان و طاعتله خلقه فرمان ایدنلر وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ و بد افعالدن خلقی منع
ایدنلر وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللّٰهِ دخی تنکری تعالینك تبیین و تعیین ایتدوکی حدلری
کوزادوب تجاوز ایتمیانلر وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ واهل ایمانه مژده ویر یعنی بو
خصال ایله موصوف اولان مؤمنلره بهشت جاودانله و ایزد ذو الجلالك رحمتیله
مژده له ندر مرویدر کیم رسول اکرم صلی الله علیه وسلم عمیسی ابو طالب محتضر اولدوغی
محلده اکا دیدیکه کلمهٔ توحیدی سویله تاکه یارین قیامتده حق تعالانك حضورنده
سنکیچون انکله احتجاج ایدهیم ابو طالب قائل اولمدی پس حضرت صلی الله علیه وسلم
بیوردی همیشه خدادن سکا مغفرت طلب ایدرم بکا اندن اوزری منع کلمینجه
بعده ابو طالب که اولدی حضرت صلی الله علیه وسلم اکا مغفرت ایتمکه شروع ایلدی
صحابهٔ کرامدن دخی کفر اوزره اولمش اقاربلرینه استغفار ایتمکه باشلدیلر بو دلیل ایله
که محمد المصطفی خصمنه مغفرت طلب ایدیور و بوندن اسبق حضرت ابراهیم پدرینه
دخی مغفرت طلب ایتدی حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ
وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ پیغمبره و اهل ایمانه جائز دکلدر که مشرکلره
مغفرت طلب ایدهلر وَلَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَى واکر مشرکلر خصملك ایدرسی ایدیلر

من بعد ما تبين لهم انهم اصحاب الجحيم كندولره نمايان اولدوقدنصكره كيم على التحقيق انلر
دوزخك اربابيدر وما كان استغفار ابراهيم لابيه وحضرت ابراهيمك مغفرت
ايستمه سى بدرنه برنسنه دكل ايدى الا عن موعدة وعدها اياه الا بر وعدنك وفاسندن
اوتوري كه اني كندويه وعد ايتمش ايدى فلما تبين له انه عدو لله تبرأ منه پس اول وقت
كه كندويه اشكارا اولديكه بدري خدايه دشمندر اندن بيزار اولدى ان ابراهيم
لاواه تحقيقا كه حضرت ابراهيم چوق آه ايدبجيدر يعنى رقت قلبى وكثرت رحمتى
غايتله زياده در حليم اذيت اوزره چوق صبر ايدبجيدر كه پدرى كندويه ديردى
لارجمنك كندوسى اكا جواب ويروردى سا ستغفر لك چونكه ميش ايتدم مشركلره
استغفار ايدنلرك خطاسن بيان ايتدى بو آيتده اول فعللرى اوزره مواخذ
اولنمدوقلرين بيان ايدوب بيوردى وما كان الله ليضل قوما واولمزديكه حق
جل وعلا كمراهلك مواخذه سى كبى بر كروهى مواخذ ايده بعد اذ هديهم كندولرين
اسلامك يولنه ييتشدردكدنصكره حتى يبين لهم ما يتقون كندولره بيان
ايتمينجه برهيز ايده جكلرى شيئى ان الله بكل شيء عليم بى شبهه كيم ايزد متعال
هر نسنه يه داناندر پس اول جماعتك احوالنى تحقيق بيلور ان الله له ملك السموات والارض
تحقيقا كيم ايزد جل جلاله كندويه مخصوصدر كوكلر ويرك پادشاهلكى يحيى
ويميت بى روح اولانلرى زنده قيلادر وزنده اولانلرى اولمش قيلادر وما لكم
من دون الله من ولي ولا نصير وتكريدن اوزكه سزه هيچ نه بر دوست ونه بر
يارديجى وار لقد تاب الله على النبي والمهاجرين والانصار الذين اتبعوه في ساعة العسرة
تحقيقا كه حق جل وعلا توبه ايتدى پيغمبر اوزره ومشقت محلنده كندويه اويان
مهاجرين وانصار اوزره دخى توبه ايتدى يعنى كناهلرك اثارندن كندولرين
مبرا قيلدى وساعة العسرة غزوة تبوكدر بو اسمله اول جهتدن تسميه اولندىكه
اول غزده غازيلر عظيم مشقت چكديلر بر مرتبه ده كه اون آدم بر بنكه مشترك
اولدى وشدت عطشدن دوه اشكنبه سنك صوين ايچديلر وايكى آدم بر كونده
بر خرما ايله كچنديلر وآز بس كه مهاجرين وانصار بو مشقتلرى چكديلر حق تعالى
كندولرين بو نيله مدح ايتديكه مشقت ساعتنده حضرت پيغمبره تابع اولديلر
من بعد ما كاد يزيغ قلوب فريق منهم اول محلدن صكره كه يقلشدى كيم انلردن بر
كروهك كوكللرى پيغمبرك متابعتندن دونه ثم تاب عليهم صكره حق جل

اوج مح

وعلا اوزرلرينه مرحمتله دوندى كه پيغمبره متابعت ايتديلر انه بهم رؤف رحيم بى
شبهه كيم ايزد جل وعلا انلره مهربانلك ايدوب كندولرين غايتله اسركر وعلى
الثلاثة الذين خلفوا دخى توبه ايتدى شول كيمسه اوزره كه احواللرى تاخير
اولندى حتى اذا ضاقت عليهم الارض بما رحبت اول وقته دك كه خلقك اعراضندن
اوترى زمين وسعتيله اوزرلرينه دار اولدى وضاقت عليهم انفسهم وشدت
غم وقساوتدن جانلرى اوزرلرينه دار اولدى وظنوا ان لا ملجأ من الله الا اليه
وبيلديلر كيم تكرينك غضبندن برنسنه يه صيغنمق اولماز مكر كندونك غفرانينه
ثم تاب عليهم صكره حق جل وعلا اوزرلرينه مرحمتله دوندى ليتوبوا تا كه
ايتدوكلرى ايشدن پشيمان اولوب دونهلر ان الله هو التواب الرحيم بى شبهه
حق تعالى كندودر پشيمانلرك توبه سن قبول ايدوب اوزرلرينه مرحمتله تفضل
ايدن يا ايها الذين آمنوا اتقوا الله اى ايمانه كلان كيمسهلر تكريدن خوف ايدك
وكونوا مع الصادقين وايمان وعهدده راستكو اولانلرله اولك ما كان
لاهل المدينة ومن حولهم من الاعراب طيبه ده سكنى ايدنلره وصحرانشينلردن اطرافلرنده
اولان كيمسهلره جائز دكلدى كه ان يتخلفوا عن رسول الله خدانك پيغمبرى حكمندن
تخلف ايدهلر ولا يرغبوا بانفسهم عن نفسه وانلره لائق دكلديكه جانلرين صاقنهلر
اول شيدن كه كندوسى جانينى اندن صاقنمدى ذلك بانهم اول وجوب
متابعت اول سببله دركيم على التحقيق متابعت ايدنلر لا يصيبهم ظمأ كندولره
دكمز بر تشنه لك ولا نصب ونه بر يورلق ولا مخمصة ونه بر آجلق في سبيل الله
خدانك يولنده ولا يطؤون موطئا ونه بر بصلجق يره بصهلر يغيظ الكفار
كه بصمسى كفارى آجغلندرر ولا ينالون من عدو نيلا ونه دشمندن بر التش المزلر
قتل واسر ونهب كبى الا كتب لهم به عمل صالح الا انك سببيله كندولره
بر كوزل ايش يازيلور حاصل كلام بوكه غزايه كيدن اهل ايمانه بو مشقتلرك هر بر
وزدى دكيجك انكله ثوابه مستحق اولورلر ان الله لا يضيع اجر المحسنين تحقيقا
كه حق جل وعلا ايولك ايدن جماعتك ثوابنى ضايع قيلمز ولا ينفقون نفقة صغيرة
دخى اهل ايمان تكرى يولنده بر كوچك نفقه بذل ايتمزلر ولا كبيرة ونه بر بيوك
ولا يقطعون واديا وكيتملرنده بر بيو كسمزلر الا كتب لهم الا كه كندولره
يازيلور ليجزيهم الله احسن ما كانوا يعملون تا كه خداى ذو الجلال اولنلر عملك

مقابله سنده اكر كوزل ايشلريڭ سزاسين كندولره يتشترور دكوردى بلركه تقى تخلف
ايدنلرك حقنده مزبور اولان آيتلر نازل اولدى اهل ايمان قمولرى جهاد ايتمكه نيت
ايدوب مسائل فقهيه نك تحصيلنى اهمال ايتديلر حق تعالى كندولرين اندن منع ايدوب
بيوردى وما كان المومنون لينفروا كافة واهل ايمانه لائق دكل ايدى كه بيردن
غزايه چيقه‌لر فلولا نفر من كل فرقة منهم طائفة پس كركدى كه هر بر قبيله دن
بر كروه غزايه چيقوب بر كروهلرى قله ليتفقهوا فى الدين تاكه امور دينيه ده
بيلكى پيدا ايده‌لر ولينذروا قومهم اذا رجعوا اليهم وتاكه غزايه كيدن كروهلرى
غزادن كندوسى‌لرنه دوندكلرنده تحصيل ايتدوكلرى علمله ارشاد ايدوب تنكريدن
قورقندره‌لر لعلهم يحذرون تاكه انذار ايتدوكلرى شيئلردن انلر نفسلرين منهيات
اشيادن حفظ ايده‌لر يا ايها الذين امنوا اى ايمانه كلانلر قاتلوا الذين يلونكم
من الكفار كفاردن سزه يقين اولانلرله جنك ايدڭ وليجدوا فيكم غلظة وسزده
درشتلك بولسونلر يعنى جنكده سيونده پركلك وصبر مشاهده ايتسونلر
واعلموا ان الله مع المتقين وبيلڭ كيم على التحقيق حق جل وعلا پرهيزكار اولانلره
كندولرين حفظ وحراست ايدر واذا ما انزلت سورة واول محلكه قرآن مجيددن
بر مقدار سوره نازل اولور فمنهم من يقول منافقلردن شول كيمسه واركه يولداشلر
ديركه ايكم زادته هذه ايمانا فقكوندركه بو سوره كندوده ايمان ارتردى فاما
الذين امنوا فزادتهم ايمانا پس اما شول كيمسه‌لركه ايمان كتوردلر انلره ايمان
ارتردى وهم يستبشرون وحال بوكه اول كلاملرك نزولى سببيله كندولر مژده لنورلر
واما الذين فى قلوبهم مرض واما شول كيمسه‌لركه كوكللرنده درد وار فزادتهم
رجسا الى رجسهم انلره مردارلقلرنه مردارلق ارتردى يعنى وجودلرنده اولان
كفرلر اول سوره سببيله ارتردى وماتوا وهم كافرون واولديلر وحال بوكه كندولر
ايمانسزدر اولا يرون انهم يفتنون فى كل عام مرة او مرتين ايا بو منافقلر تامل ايدوب
كورمزلرمى كيم على التحقيق كندولر هر ييلده بر كره يا ايكى كره مصيبتلره مبتلا اولورلر
ثم لا يتوبون بوندنصكره نفاقدن توبه ايتمزلر ولاهم يذكرون ونه كندولر
پند ونصيحت آلورلر واذا ما انزلت سورة وقتى قرآندن بر سوره منزل اولسه
نظر بعضهم الى بعض بيرى بيرينه اشارت ايدرك بقوب ديرلر هل يريكم من احد
هيچ بر كيمسه سزى كوردى مى پيغمبرڭ يانندن قالقرسه‌ق كوز يعنى بر كيمسه كندولرين

كورمزسه قالقوب كيدرلر واكر بر كيمسه كندولرين ملاحظه ايدوب اوتورمش قالورلر
ثم انصرفوا صكره رسولڭ قورقوسندن حضرتڭ مجلسندن دونوب كيدرلر
صرف الله قلوبهم حق تعالى كوكللرين دونمش قيلسون قرآنڭ فهمندن بانهم
قوم لا يفقهون اول سببيله كه بلا شبهه انلر سوء عقيده لرندن بر شئ تعقل
ايدوب فهم ايتمزلر لقد جاءكم رسول من انفسكم قسم اولسونكه سيزه كندو نوعكزدن
بر پيغمبر كلدى عزيز عليه ما عنتم دشواردر اوزرينه بولنكوز حريص عليكم ايمانه
كلمكوز اوزره غايتله حريص ايدر بالمؤمنين رؤف رحيم اهل ايمانه غايتله مهربانلق
ايدوب كندولرين چوق اسيركر فان تولوا فقل حسبى الله پس اكر سكا ايمان كتورمكدن
يوز چويروب دونرلرسه سويله تنكرى تعالى بكا كافيدر لا اله الا هو كندوسندن
اوزكه حقله بر معبود يوقدر عليه توكلت انڭ اوزرينه اعتماد ايتدم وهو رب العرش
العظيم وكندودر جميع اجسامه محيط اولان جسمڭ آيه سى

سورة يونس مكية وهى مائة وتسع ايات

بسم الله الرحمن الرحيم

الر معناسنده چوق اختلاف وار نته كه سبقت ايتدى وبر قولده دخى معناسى بوكه انا
الله الرحمن تلك ايات الكتاب الحكيم بو سوره حكم اوزره مشتمل اولان كتابڭ
آيتلريدر اكان للناس عجبا ايا خلقه بر امر غريبمى ايديكه ان اوحينا الى رجل منهم
كندو جنسلرندن بر كيشيه فرشته ايله خبر كوندردككه ان انذر الناس بشر
نوعن خدانڭ عذابندن قورقندر وبشر الذين امنوا وايمانه كلانلرى انكله
مژده لندر ان لهم قدم صدق عند ربهم كيم على التحقيق كندولره پروردكارلرى
قتنده عالم ازلده سبقت ايتمش بر كوزل مرتبه وار قال الكافرون ان هذا لساحر مبين
بى دينلر اولانلر ديديلر تحقيقا شونكه محمد المصطفى بر آشكارا جادودر ان ربكم الله
بى شبهه كيم ربكز ايزد ذو الجلالدر الذى خلق السموات والارض فى ستة ايام شول
ايزد ذو الجلال كه كوكلرى ويرى التى كون مدتنده ياراتدى ثم استوى على العرش صكره
اعظم مخلوقات اوزره مستولى اولدى يدبر الامر حكمتڭ مقتضاسى اوزره
كائناتڭ ايشن تقدير ايدر ما من شفيع الا من بعد اذنه عالمده هيچ بر ديلكجى موجود يوقدر
مكر كندو دستورندنصكره موجود اوله يعنى انلركه زعم ايديلر كيم بتلر كندولره
شفاعت ايدرلر زعملرى باطلدر زيرا عالمده خدادن دستورسز بر ديلكجى يوقدر

ومُمكن دكلدر كه بنلره اذن ويرله شفاعت ايتمكه ذلكم الله ربكم اول صفات جليله

متصف اولان اى مخاطب اولانلر خدا عزوجل پروردكاركوزدر فاعبدوه پس اكا

قوللق ايدك افلا تذكرون بوندن صكره نيچون تفكر ايتمزسيز كه بيله سيز عبادته

مستحق اولان ذات پاكيدر نه الدركوزلر ياپدوغكوز بتلر اليه مرجعكم جميعا دونمككوز

آنكدر وحكمنه دد وعد الله خدانك وعدايتمسى حقا بر درست وعدكه هيچ تخلفى

قبول ايتمز انه يبدوا الخلق بى شبهه كه خدا عزوجل عالمى ايجاد ايدر ثم يعيده

پس انى نابود قيلدر وندنصكره احيا ايدر ليجزى الذين امنوا وعملوا الصالحات بالقسط

تاكه ايمانه كلوب كوزل عملر ايشليانلره كندو عدليله مكافات ايده والذين كفروا لهم

شراب من حميم وكفر ايدنلر قينمش صودن كندولره ايچلجك شئ وار وعذاب

اليم ودردلو اشكنجه دخى بما كانوا يكفرون ايتدوكلرى كفر سببيله هو الذى

جعل الشمس ضياء كندودر شول قادر مختاركه كونشى ايشغ صاحبى قيلدى

والقمر نورا وايى روشنلك آيرى قيلدى بعض علما بوكا ذاهب اولديكه بر شيئه

روشنلك بحسب الذات ايسه اكا ضياء ديلور واكر بحسب العرض ايسه انك اوزره

نور اطلاق اولنور وقدره منازل وايه قونقلر تقدير ايتدى يعنى آيه يكرمى سكز

مكان تعيين ايتديكه هر بركون وبركيجه بيرسنه حلول ايدر لتعلموا عدد السنين والحساب

تاكه ييللرك صاين سن واوقاتك حسابن بيله سيز ما خلق الله ذلك الا بالحق بو

مذكور اولان اشيايى تنكرى تعالى بر تقدير الا دوغرو لغله يفصل الايات لقوم يعلمون

دلائل قدرتى بيان ايدر ذبركروهه كه بيلورلر يعنى انلره تفكر ايدوب بر شئ فهم

ايدرلر ان فى اختلاف الليل والنهار وما خلق الله فى السموات والارض تحقيقا

كيجه نك وكوندزك نور وظلمتله مختلف اولمقلرنده وحق جل وعلا كوكلرده ويرده

يرندوغى اشياده لايات لقوم يتقون صانعك وجودينه دلالت ايدر نشانلر

واربركروهه كه عوا قبدن قورقرلر ان الذين لا يرجون لقاءنا تحقيقا شول كيمسه لركه

حشر ونشرى انكار ايتدوكلرندن اوترى بولشمغمزه اميد دوتمزلر ورضوا بالحيوة

الدنيا وبو جهانده اولان صاغلغله اكتفا ايتديلر واطمأنوا بها وانكله آرام

پيدا ايتديلر والذينهم عن اياتنا غافلون وشول كيمسه لركه كندولر كتابمز كه اياتندن

بيخبردرلر اولئك اول مذكور اولان كيمسه لر ماواهم النار بما كانوا يكسبون

قرارگاهلرى دوزخ آتشيدر قزندوقلرى يمان اعمال سببيله ان الذين امنوا وعملوا

الصالحات يهديهم ربهم بايمانهم تحقيقا شول كيمسه لركه ايمانه كلوب كوزل عملر ايشلديلر

ايمانلرى سببيله پروردكارلرى كندولره بر يول كوسترور كه انكله بهشت جاودانه

واصل اولورلر تجرى من تحتهم الانهار مسكنلرى التندن ايرمقلر آقر فى جنات النعيم

عيش وعشرته منسوب اولان باغلرده دعويهم فيها انجنده اوقى مقلرى سبحانك

اللهم اى خداوندمز سنكه لائق اولميان صفاتدن منزه قيلادز وتحيتهم فيها سلام

وانجنده بيرى بيريله كورشدكده دعالرى سلامدر واخر دعويهم وصونكى دعالرى

ان الحمد لله رب العالمين بى شبهه كيم قمو مدح وثنالر خلقك پروردكارى اولان

تنكريه مخصوصدر ولو يعجل الله للناس الشر واكر حق تعالى خلق ايچون بدلكى تيز

استعجالهم بالخير نته كه ايولكى ينرلك الله طلب ايدرلر يعنى حق جل وعلا خلقه

شرى تعجيل ايتسيدى نته كه خيرى كندولره تعجيل ايدر لقضى اليهم اجلهم البتة

كندو طرفلرنه اجللرى سوردلوردى يعنى هلاك اولورلردى ولكن انى تعجيل ايدوب

كندولرين اهلاك ايتمز فنذر الذين لا يرجون لقاءنا پس كورمكمزه اميد دوتميانلرى

بوراقورز يعنى حق تعالى كندو لقاسنه اميدسز اولان كيمسنه لرى استدراج

طريقيله بوراقور فى طغيانهم يعمهون كندو كمراهلكلرنده سركردان كزدلر واذا

مس الانسان الضر واول محلكه آدم اوغلنه بدلك دكر دعانا لجنبه يانى

اوزره ياتمش ايكن بزه دعا ايدر او قاعدا يا اوتورمش ايكن او قائما يا دورمش ايكن

بو ترديدن مقصود تعميمدر يعنى انسان نقى حالده ايسه دفع مضرت ايچون بزه

دعا ايدر فلما كشفنا عنه ضره پس اول وقت كه كندو ايرشن بدلكى كندودن

قالدردق مر كان لم يدعنا الى ضر مسه اولدخى كفر اوزره كيدر كوياكه اوبيزى

كندويه دكن ضرردن قالدر مسنه چغرمدى كذلك زين للمسرفين ما كانوا يعملون

نته كه اول ايش اربابنه آراسته قيلندى حدودى تجاوز ايدنلره دخى آراسته

قيلندى اول ايشلكه كندولر ايشلرلردى ولقد اهلكنا القرون من قبلكم دخى

تحقيقا اى اهل مكه سيزدن اسبق اولان اهل زمانه لرى نابود قيلدق لما ظلموا

يعنى كفر ومعصيتله جانلرنه ستم ايتديلر وجاءتهم رسلهم بالبينات وحال بوكه

پيغمبرلرى كندولره دلائل واضحه ايله كلديلر وما كانوا ليؤمنوا واستعدادلرى

فاسد اولمغله ايمانه كلمكلرى مستقيم دكل ايدى كذلك نجزى القوم المجرمين نته

كه انلره مكافات ايتدك اهل شرك اولان كروهه مكافات ايدرز ثم جعلناكم

خلائف فی الارض من بعدهم صکره یریوزنده سیزلری قائم مقاملر قیلدق انلری
اهلاک ایتدوکمزدنصکره لننظر کیف تعملون تاکه بقه‌لم نیجه ایشلرسیز یعنی سزکله
تجربه ایدرنك معامله‌سی کبی برمعامله ایتدك تاکه عملکوز هرکسه ظاهر اوله
واذا تتلی علیهم ایاتنا واول وقتکه اوزرلرینه ایاتمز اوقنور بینات واضح
اولدوقلری حالده قال الذین لا یرجون لقاءنا کورمکمزی توقع ایتمیان کروه دیرلر
ائت بقرآن غیر هذا بوندن اوزکه برادقیحق شئ کتورکه انجنده حشر ونشر وعذاب
وبتلریمزك مذمتی اولمیه او بدله یاانی دکشترکه عذابه مشعر اولان ایتلری یرینه رحمت
ایتلرین کتوره‌سن قل ما یکون لی ان ابدله من تلقاء نفسی سویله بکا دوا کورلمدی که بن
انی کندو نفسم جهتندن دکشتره‌یم ان اتبع الا ما یوحی الی فرشته ایله بکا کوندرلن
شیئدن اوزکه برنسنه‌یه پیرولك ایتمم انی اخاف ان عصیت ربی عذاب یوم عظیم
تحقیقا که بن قورقرم پروردکارمك فرماننه مخالفت ایدرسم براولو کونك اشکنجه‌سندن
قل لو شاء الله سویله حق تعالی اندن اوزکه برشیء ایسته‌سیدی ما تلوته علیکم
اوزرکزه انی اوقومزدم ولا ادریکم به ونه لسانم اوزره سیزه انی بیلدیردی
فقد لبثت فیکم عمرا من قبله پس علی التحقیق ارکوزده برخیلی مدت اقامت
ایتدم بوقرآن بکا وحی اولنمدن اول نه انی اوقودم ونه بیلدم افلا تعقلون پس
نیچون تفکر وتامل ایتمزسیز کیم بنم کبی بر آدمدن بوکونه شیئك صدوری امر محال
بابنده در فمن اظلم ممن افتری علی الله کذبا پس کیمدر چوق ستمکر شول کیمسه‌دن
که ایزد ذو الجلال اوزره یلان بغلدی انه لا یفلح المجرمون یا انشانلرینی تصدیق
کتورمدی انه لا یفلح المجرمون بی شبهه کیم شان بوکه کفر ایدنلر نجات
بولمزلر ویعبدون من دون الله ما لا یضرهم ولا ینفعهم دخی تنکریدن اوزکه عبادت
ایدرلر شول شیئه که نه کندولره زیان ایتمکه قادردر ونه کندولره برنفع حاصل
قیلادر ویقولون هؤلاء شفعاؤنا عند الله ودیرلر بونلر بزم دیلکجیلرمزدر کرتنکری
تعالی قتنده دنیوی واخروی مهم ایشلریمزی بترودلر قل اتنبئون الله بما لا یعلم فی
السموات ولا فی الارض سویله ایا تنکری تعالایه خبرمی ویردر ایدرمیسز اول نسنه‌دن
که نه کوکلرده ونه یرده انی بیلور یعنی سیزکه دیرسیز خدایه شریك واردر وبتلرك
شفاعتنی اثبات ایدرسیز خدا عز وجل که علی جمیع الاشیاء محیطدر بودیدکلکوز شئ
نه اسمانلرده ونه زمینده موجود اولدوغن بیلور پس محقق اولدی که سیز افترا

او کذب بایاته

ایدرسز

ایدرسیز سبحانه وتعالی عما یشرکون ایزد ذو الجلال ایتدوکلری شرکدن منزه اولوب بری
لندی وما کان الناس الا امة واحدة وجمیع خلق دکل ایدی الا یالکوز بر کروه یعنی
حضرت آدم عصرنده جمیع خلق حق اوزره متفق ایدیلر فاختلفوا پس حظوظ نفسانیه
سبیله مختلف اولدیلر ولولا کلمة سبقت من ربك واکر برسوز پروردکارکدن
سبقت ایتمسیدی لقضی بینهم فیما هم فیه یختلفون البته ارالرنده علی العجله فصل
خصومت اولنوردی اول شیئده که انجنده اختلاف ایدرلر یعنی برعذاب کلوردیکه
مبطل اولانلری نابود قیلاردی واهل حق اولانلری ابقا ایدردی ویقولون لولا
انزل علیه ایة من ربه دخی کفار دیرلر نیچون ایندرلمدی معجزه‌لردن پروردکارندن
ایندرلمدی فقل انما الغیب لله پس جوابلرنده سویله بوندن اوزکه برشئ یوقدر
کم پوشیده اولان اشیانك بیلمسی ایزد ذو الجلاله مخصوصدر یعنی محتملدرکه
ایستدکلکوز ایاتك کلمسندن برمفسده بیلوب انلری منزل ایتمز فانتظروا انی معکم
من المنتظرین پس اکر ایدکلکوز ایاتك کلمسنه منتظر اولك که بن سیزکله انتظار
ایدنلردنم واذا اذقنا الناس رحمة واول محلکه خلقه برصحت وعافیت داندررز
من بعد ضراء مستهم بردرد والمدن صکره که کندولره دکدی اذا لهم مکر فی ایاتنا
همان کندولره برحیله پیدا اولور ایاتمزده طعن ایتمکله کتوردیلرکه مکه خلقی یدی
ییل قحطه مبتلا اولدیلر بعده حق تعالی کندولره یغمورله مرحمت ایتدی دخی عقب
ایات قرآنیه‌یه طعن ایتمکه وپیغمبره انواع مکر ایله ایذا ایتمکه باشلدیلر قل الله
اسرع مکرا سویله حق جل جلاله ایتدکلکوز حیله‌یه سیزه غایتله تیز مکافات
ایدر ان رسلنا یکتبون ما تمکرون تحقیقا کیم کوندرلنلریمز یعنی اوزرکزه نکهبان
تعیین ایتدوکمز فرشته‌لر ایتدکلکوز حیله‌لری یازرلر هو الذی یسیرکم فی البر والبحر
کندودر اول قادر ذو الجلال که بیابانده ودریاده کزمکی سیزه آسان قیلادر
حتی اذا کنتم فی الفلك اول وقته دکین که قچن کیمیلرده اولورسیز وجرین بهم
وکیمیلر کندولری انجنده اولترنجاعتله یوریدی بریح طیبة برملایم یل ایله
وفرحوا بها واول یلك اسمسیله سیوندیلر جاءتها ریح عاصف
شدتلو ییل اول کیمیلرده کلدی وجاءهم الموج من کل مکان وکندولره دلغه
هر یردن کلدی وظنوا انهم احیط بهم وبیلدیلرکیم علی التحقیق کندولر جمیع
جوانبدن التدیلر یعنی تنسلرنه هلاکك وقوعنی تحقیق ایتدیلر دعوا الله مخلصین

له الدين خدايه دعايله توجه ايتديلر اول حالده كه دينلرين كنديه اخلاص ايدوب
ديرلر لئن انجيتنا من هذه لنكونن من الشاكرين قسم اولسونكه اكر بزى بو ورطه
هلاكدن قورتورسن البته شكر ايدنلردن اولورز فلما انجاهم پس اولنحلكه
كندولرين اول ورطه دن قورتدور اذا هم يبغون في الارض بغير الحق بى توقف كندولر
يريوزنده ناحق يره فساد ايدرلر يا ايها الناس انما بغيكم على انفسكم اى آدم
اوغوللرى بوندن غيرى برنسنه يوقدركه فساد ايتمكوز جانلركوز اوزره دردر
انك وبالى اكا راجع اولور متاع الحيوة الدنيا يعنى اولان صاغلغك كيچنسين
كيچنورسين ثم الينا مرجعكم صكره دونمكوز بيزه در فننبئكم بما
كنتم تعملون پس ايشلدكوز ايشلردن سيزى آكاه ايدرز انما مثل الحيوة الدنيا
بوندن غيرى برشى يوقدركه يعنى اولان زندكانكك صفتى تيز كيچمكده و نعيمى
نابود اولمقده و انكله خلقك الدنمسنده كماء انزلناه من السماء برصو صفتى
كيبيدركه انى كوكدن ايندردك فاختلط به نبات الارض مما يأكل الناس والانعام
در عقبانك سببيله آدميلرك و دوارلرك ماكولاتندن اولان بيرك اوتلقى
بيرى بيرينه چاتلدى حتى اذا اخذت الارض زخرفها اول دقيقه دككه يير زينتنى
الدى وازينت وكوناكون ميوه لرله وانواع محصولاتله و دنكارنك چچكله بزندى
وظن اهلها انهم قادرون عليها و صاحبلرى كمان ايديلركه كندولر انك
بچمسندن و درمسندن متمكندرلر اتيها امرنا ليلا او نهارا غضبه متعلق
اولان فرمانمز اكا كلدى كيجه ده ياكوندزده فجعلناها حصيدا پس انى دبيدن
بچلمش اكين كيبى قيلدق كان لم تغن بالامس كوياكه دونكى كون اكينى بتمش ايدى
كذلك نتكه بو تمثيلده دنيانك احوالنى بيان ايتدك نفصل الآيات دلائل
قدرتمزى بيان ايدرز لقوم يتفكرون بر كروهه كه اشياده تامل ايدوب انكله
منتفع اولورلر والله يدعوا الى دار السلام و ايزد ذو الجلال خلقى سلامت سرايينه
دعوت ايدر و اول سراى بهشت جاودانه در ويهدى من يشاء الى صراط مستقيم
و ايستدوكى كمسنه يى توفيقيله دوغرو يوله كوسترور للذين احسنوا الحسنى وزيادة
ايولك ايدنلره كوزل مكافات وار واندن آرتق ولا يرهق وجوههم قتر ولا ذلة و يوزلرينه
ترطوزونز غبار ظلمت قبلايرمز يعنى اهل جهنمك يوزينه قرلبان اشيا يوزلرين قپلاماز
اولئك اصحاب الجنة اول كروه بهشت جاودانك اربابيدر هم فيها

خالدون كندولر انك ايچنده على الدوام اقامت ايتمشلردر والذين كسبوا السيئات
و شول كيمسه لركه يمان اشيا قزندبلر جزاء سيئة بمثلها هر يمانلك
مكافاتى كندو مانندى ايله در وترهقهم ذلة و انلرى بر خوارلق قبلار ما لهم
من الله من عاصم انلره تنكرينك غضبندن هيچ بر صاقلييجى يوقدر كانما اغشيت
وجوههم قطعا من الليل كوياكه يوزلرى كيجه دن پاره لرله قبلاندى مظلما
كيجه قرانلق اولدوغى حالده اولئك اصحاب النار انلردر جهنم ايه لرى
هم فيها خالدون كندولر انك ايچنده هميشه اقامت ايتمشلر ويوم نحشرهم
جميعا و مذكور قيل اول كونى كه اهل ايمانى و اهل كفرى قمو بيقرز ثم نقول للذين
اشركوا مكانكم صكره شرك ايدنلره ديرز يير كوزده ملازم اولك انتم وشركاؤكم
سيز واورتاقلركوز يعنى بتلركوز فزيلنا بينهم پس كفارك و بتلرينك آرالرين
ايردق وقال شركاؤهم و بتلرى ديديلر ما كنتم ايانا تعبدون سيز بيزه عبادت
ايتمزدكوز يعنى نفس الامرده سيز بيزه عبادت ايتمزدكوز بلكه هواى نفسكزه عبادت
ايدردكوز فكفى بالله شهيدا بيننا وبينكم پس آرامزده وار كوزده كفايت ايدر تنكرينك
شهادت ايتمسى بونيلكه كيم ان كنا عن عبادتكم لغافلين على التحقيق بيز سيزك پرستشكوزدن
بى خبر ايدك هنالك تبلوا كل نفس ما اسلفت اول مقامده هر جان دارد نياده
تحصيل ايتدوكى شيئى بولار كورور كه كندويه نفعى ايدر ياضرر ردوا الى الله
مولاهم الحق وحقيقتا اوزره امورلرينه متولى اولان تنكرينك جزاسى سمتنه
دوندرلديلر وضل عنهم ما كانوا يفترون و افترا ايتدوكلرى شى كندولردن كمراه
اولدى قل من يرزقكم من السماء والارض سويله كيمدر سيزه روزى ويرودر كوكدن ويردن
ام من يملك السمع والابصار ياخود سويله كيمدر كه قولاغى و كوزلرى آفاتدن صاقلر
ومن يخرج الحي من الميت ويخرج الميت من الحي وكيمدر كه زنده يى اولشدن چيقرور و اولشى
زنده دن چيقرور ~~من يدبر الامر~~ وكيمدر كه عالمك ايشن تدبير ايدر فسيقولون
الله پس بلاشبهه ديرلر انلره متصرف اولان تنكرى تعالادر فقل افلا تتقون
بوندنصكره سويله پس نيچون كندوكزى عقابندن صاقندرمزسز فذلكم الله
ربكم الحق پس اول نعوتله منعوت اولان خداء عز وجل در بو بيتى ثابت اولان
پروردكاركوزدر فماذا بعد الحق الا الضلال پس دوغرو ولقدنصكره ازغونلقدن
اوزكه برشى وارمى فانى تصرفون پس نيجه حقدن باطله يوز دوندريرسز كذلك

ومن يدبر الامر

ننه كه ربوبيت تنكرى تعالايه سزا اولدى حقت كلمة ربك پروردكارڭ حكم
وقضاسى درست ومحكم اولدى على الذين فسقوا شول كيمسه لراوزرنه كه حدود
شرعيه ‌يی تجاوز ايتديلر انهم لا يؤمنون اندن اوترى كه على التحقيق انلر ايمانه كلمزلر
قل هل من شركائكم من يبدؤ الخلق ثم يعيده سويله اورتاقلركوزدن يعنى بتلركوزدن
بركيمسه وارمى كه مخلوقاتى ابتدا ايجاد ايده بعد هلاك اولدوقلرندنصكره
كندولرين زنده قيلادر قل الله يبدؤ الخلق ثم يعيده سويله يا محمد ايزد ذو الجلال
خلقى ابتدا ايجاد ايدر پس فنالرندنصكره انلرى احيا ايدر فانى تؤفكون پس
نيچون دوغرو يولدن صپرلسز قل هل من شركائكم من يهدى الى الحق سويله بتلركوزدن
بركيمسه وارمى كه دلائل قدرتيله وپيغمبرلرك كوندرمسيله دوغرو لغه يول
كوستره قل الله يهدى للحق سويله تنكرى تعالى نصب حججله وارسال رسله
درست اولان امره يول كوستورر افمن يهدى الى الحق احق ان يتبع پس ايا شول
كيمسه كه دوغرولغه يول كوستورر سزا ترميدر اتباع اولنمغه ام من لا يهدى الا
ان يهدى ياشول كيمسه كه يرندن حالدن كتمز وكندويه يول بولمز مكر بركيمسه كندويه
يول كوستره وبو حال تنكريه اورتاق دوتدوقلرى كيمسنه لرك اشرفنه درحضرت
مسيح وعزير عليهما السلام كبى فما لكم پس نه سزه نه اولدى كيف تحكمون نه
كونه حكومت ايدرسيز وما يتبع اكثرهم الا ظنا واعتقاد خصوصنده چوقلرى
پيرو لك ايتمز الا خيالات فاسده يه مستند اولان كمانه ان الظن لا يغنى من الحق شيئا
تحقيقا كه كمان بركيمسه نه يى درست اولان علم واعتقاددن بى نياز ايتمز يعنى قابل
دكلدركه بركيمسه كمانله اكتفا ايدوب انكله علم واعتقاددن مستغنى اوله ان
الله عليم بما يفعلون بى شبهه كيم خدا عزوجل ايشلدوكلرى شيئه دانادر
وما كان هذا القرآن ان يفترى من دون الله وصحيح وجائز دكلدر كه بو مجز باهره يه
وادلهٔ قاطعه يه مشتمل اولان قرآن عظيم الشان تنكريدن اوزكه بيركيمسه دن
پيدا اولنمش اوله ولكن تصديق الذى بين يديه وليكن بو قرآن ايلروسنده اولان
كتب سماويه يه تصديق ايدى وتفصيل الكتاب دخى عقائددن محقق ومثبت
اولان اشيايه بيان ايدى لا ريب فيه ابجزم اصلا شك يوقدر من رب العالمين
خلقك پروردكارندن حاصل اولمشدر ام يقولون افتراه بلكه لائق دكلدركه
ديرلر محمد المصطفى انى كندو قتندن ديدى قل فأتوا بسورة مثله سويله پس انك

كبى برسوره كتورك بلاغتده وفصاحتده وادعوا من استطعتم من دون الله وانك
كتورمك ايچون تنكرى تعالادن اوزكه هركيمى كه دعوت ايتمكه قادرسيز چاغرك
ياردم ايتمكه ان كنتم صادقين اكر سوزكوزده ارباب صدق ايدكوز بل كذبوا بما لم
يحيطوا بعلمه بلكه كفاد بيلكيلرى قبلمدوغى شيئه اينانمديلر يعنى انك حقيقته
واصل اولمدوقلرندن اول انك تكذيبنه شتاب ايتديلر ولما يأتهم تأويله وحال
بوكه انك معناسى وفهم حقيقتى كندولره كلمدى كذلك كذب الذين من قبلهم
نته كه سنك زمانكده اولان كفار خدايه منسوب اولان امورى تكذيب ايتديلر
كندولردن اسبق اولانلردخى انلرى تكذيب ايتديلر فانظر كيف كان عاقبة الظالمين
پس بق تكذيب سببيله ستمكار اولانلرك صوكى نيجه اولدى ومنهم من يؤمن به
وكفاردن برقسم واركه قرآنك درست اولدوغى كندوكوكلنده تصديق ايدر
وليكن انى اظهار ايتمز ومنهم من لا يؤمن به وكفاردن برقسم دخى واركه نادانلكدن
اوترى قرآنك حق اولدوغنى تصديق ايتمز وربك اعلم بالمفسدين وپروردكارك
بدعمل اولانلرك احوالنه هركسدن دانا تردر وان كذبوك واكر الزام
اولدقلرندنصكره سنى يلانجى دوتارلر فقل لى عملى ولكم عملكم سويله ايشمك
سزاسى بكادر وايشكزك جزاسى سزه در انتم بريئون مما اعمل سز بنم
ايشلدوكم ايشدن بيزارسيز وانا برئ مما تعملون وبن سيزك ايشلدوكوز
شيئدن بيزارم يعنى نه سيز بنم عمليله مواخذ اولورسيز ونه بن سيزك عملكوزله
مواخذ اولورم چونكه بو ايتدن نوع متا فهه اولنور كه كفاد مقوله سى آيتيلر ايله
نحلى اولنمالرى جائزدر بعض علماء ديديكه بو ايت آية السيف ايله منسوخ اولمشدر
ومنهم من يستمعون اليك دخى كفاردن بركروه واركه قرآنى اوقودوغك محل
وشرائعى تعليم ايتدكلرده سكا قولاق دوترلر وليكن فهم ايتمكه توجه ايتمزلر
كه انى ايشتمدوم صاغر كبيدرلر افانت تسمع الصم پس سنمى صاغرلرى
ايشتدرسن ولو كانوا لا يعقلون واكر انلر بر شيء فهم ايتمزلر ايسه هركاه كه
صاغرلقلر نه ادراك منضم اوله انلره برشيء ايشتدرمك ممكن دكلدر ومنهم
من ينظر اليك دخى انلردن بركروه واردر بوكا نبوتك دلائلنه بقرلر وليكن تصديق
ايتمزلركه كويا انك كوزمسندن كوردرلر افانت تهدى العمى پس سنمى
كورلره يول كوسترمكه قادرسن ولو كانوا لا يبصرون واكر انلر بصيرت كوزيله

برشیئی کورمزلردی یعنی کورلکلریله کوکل کورلکی منضم اولیجق انلره یول کوسترمك
برامر محال الدی حاصل کلام بو که کفرلرنده اصرار ایدن کفاره برحق سوز ایشتمکه
قابلیتلو قولاقلری وار ونه یقوب اعتبار ایتمکه برلیاقتلو کوزلری واردر بو
آیتك مضمونی انلردن اعراض ایدوب حاللریله قومقلغنی افاده ایدن آیت
سابقه یه تعلیل پایه سنده در **ان الله لا یظلم الناس شیئا** بی شبهه کیم خدای
ذوالجلال خلقه بر نسنه ستم ایتمز یعنی انلرك حواس وعقوللرینی کندولردن
سلب ایتمز که کندولره ستم ایتمش اوله **ولکن الناس انفسهم یظلمون** ولیکن خلق
کندو جانلرینه ستم ایدرلر که کندولره ویرلن حواس وعقوللری حقك بیلمسنه استعمال
ایتمزلر **ویوم یحشرهم کان لم یلبثوا الا ساعة من النهار** و یاد ایت اول وقتی که انلری
حق تعالی بیغر کویا که کوندوزدن بر آز مدتدن اوزکه دار دنیاده اقامت ایتمدیلر
یعنی کوردوکلری زحمتدن اوتری دنیاده اقامتلری کندولره کوتاه کورنور **یتعارفون**
بینهم ارالرنده بری بیرینی اشنالك ویرور یعنی بری بیریله بویله اشنالك ایدر
کویا که ارالرنده بر آز فاصله اولمشدر **قد خسر الذین کذبوا بلقاء الله** تحقیقا کیم
اوتوزدی شول کیمسه لر که خدانك کورمسینی تصدیق ایتمدیلر **وما کانوا مهتدین**
ودوغری یول بولانلردن دکل ایدیلر **واما نرینك بعض الذی نعدهم** واکر سکا کوسترورز
انلره وعد ایتدوکمز عذابك بر مقدارینی انی مشاهده ایتمش اولورسن **او نتوفینك**
یا اکرانی وقوعندن اسبق سنی دار اخرته نقل ایدرز **فالینا مرجعهم** انلرك دونمسی
بزم حکمزه در یس باشلرینه کلانی عقوبتی اخرتده سکا کوستروز **ثم الله شهید**
علی ما یفعلون صکره تنکری تعالی ایشلدوکلری ایشی اوزرنده طانقدر که انك مقابله سنده
جزالرینی ویرر **ولکل امة رسول** وهربر کیچمش کروهه بر بیغمبر وار که کندولرینی
طریق حقه دعوت ایتمك ایچون مرسل اولدی **فاذا جاء رسولهم** بس اول محل که
بیغمبرلری کندولره دلائل الله کلوب کندوینی تصدیق ایتمز **قضی بینهم بالقسط** ارالرینده
عدل ایله حکومت اولنور که تکذیب ایدنلر نابود اولوب بیغمبر نجات بولور **وهم لا**
یظلمون وکفار ستم کورمش قیلنمازلر **ویقولون متی هذا الوعد** وکفار مقوله سی
استبعاد واستهزا طریقیله دیرلر بو ایتدوکوز وعد یعنی عذابك کلمسی نه زمان
اولور **ان کنتم صادقین** اکر ایتدوکوز وعده صادق قلر ایدکوز **قل لا املك**
لنفسی ضرا ولا نفعا سویله کندو نفسیم ایچون نه زیان ونه سود ایشتمکه قادرم

الا ما شاء الله مکر بر شیئه مالك اوله بیلورم که خدا انکا مالك اولدوغنی استیه
بس نیجه سزك ایچون ضرری جلب ایتمکه استعجال ایدم بیلورم **لکل امة اجل** هربر
کروهه بر معین مدت وار که هلاك اولملرینه معین اولمشدر **اذا جاء اجلهم**
اول معین مدت حلول ایدیجك **فلا یستأخرون ساعة ولا یستقدمون** نه بر ساعت کیرو
قالورلر ونه بر ساعت ایلرو کیدرلر بس سیزه دخی ای کفار مکه عذابك وقوعنه
استعجال ایتمك که انك محلی کلیجك تقدم وتاخری اولماز **قل ارأیتم ان اتاکم عذابه**
بیاتا او نهارا سویله بکا خبر ویرك اکر استعجال ایتدوکوز خدانك عذابی سیزه یاتمق
محلنده یا کوندوزده کلور **ماذا یستعجل منه المجرمون** شرك ایدنلر اندن قنغی
شیئی استعجال ایدرلر یعنی عذابك قوانواعی مکروه ونا ملائم ایدر بس کفار
انك قنغی شیئنی استعجال ایدرلر **اثم اذا ما وقع امنتم به** ایا عذابك
استعجالنی ایتدوکوز نصکره چقین دوشرلکا تصدیق کتوردسیز **الآن وقد کنتم**
به تستعجلون مز بودلره دنیلور شمدیمی انکا ایمان کتورورسیز وحال بو که استهزا
وتکذیب یوزندن انك وقوعنی عجله ایله طلب ایدردکوز **ثم قیل للذین ظلموا**
عذابك وقوعندنصکره ستم ایدنلره دنیلور **ذوقوا عذاب الخلد** جاودانلك
اشکنجه سن داتك **هل تجزون الا بما کنتم تکسبون** بر شیئله مکافات اولنمزسیز
الا اول شیئله که قزندکوز کتوردیلرکه یهود مدینه دن حیی بن اخطب حضرتك
هجرتندن اول مکه یه کلدی چقین حرم محترمه واصل اولدی سرور کائناتك مبعوث
اولمسینی ایشتدی حضرتك مجلس شریفنه کلوب دیدی یا محمد اجاء انت ام هازل
حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی **ویستنبئونك احق هو** دیمی سندن
خبر طلب ایدرلر که نبوت خصوصنده ایتدوکك دعوی درستمیدر **قل ای وربی انه**
لحق سویله بلی بو ندکارمه قسم کیم علی التحقیق ایتدوکم دعوی درستدر **وما انتم**
بمعجزین وسیز خدانك عذابی کوزدن عاجز ایتدیجی دکلسیز **ولو ان لکل نفس**
ظلمت ما فی الارض واکر هر ستم ایدن جانه یریوزینده اولان مال ومنال
اولیدی **لافتدت به** البتة انی فدایه ویروردی تا که جهنم عذابندن خلاص
اوله **واسروا الندامة لما راوا العذاب** وپشیمانلکی صاقلدیلر چقین اشکنجه یی
کوردیلر زیرا عذابی کوردوکلرینده کندولرینه حیرت آلورکه سوز سویلمکه قدرتلری
قالماز **وقضی بینهم بالقسط** وظالملر ومظلوملر ارا سنده عدل ایله حکومت

بیاتا

اولندی وهم لا یظلمون وکندولر عقابك ارتمسیله وثوابك نقصانیله ستم اولنمازلر
الا ان لله ما فی السموات والارض متنبه اولك کیم علی التحقیق کوکلرده و یرده اولان
اشیا خدایه مملوکدرلر الا ان وعد الله حق اکاه اولك کیم بلا شبهه عقاب
وثواب خصوصنده خدانك وعدهسی اولمليدر تخلف ایتمز ولکن اکثرهم لا یعلمون
ولیکن اهل کفرك چوغی بیلمزلر که خدانك وعدی خلافی قبول ایتمز اول جهتدن که
دانشلری دنیانك آرایشنه حصر ایدوب امور اخرویهنك معرفتنه انی صرف ایتمزلر
هو یحیی ویمیت کندودر دنیاده دیرم قیلان و بدنی دوح ایدر والیه ترجعون
وآخرتده کندو حکمنه دونش قیلنورسز یا ایها الناس قد جاءتکم موعظة من ربکم وشفاء لما فی
الصدور وهدی ورحمة للمؤمنین ای آدم اوغللری تحقیقا که پروردکاردن کوزدن
سزه کلدی بر پند و سینه لرده اولان شکوك و اوهامك دردنه دوا و اهل ایمانه
حق سمتنه یول کوسترمك و بر مهربانلق قل بفضل الله وبرحمته سویله خدانك
ارتق کرمیله و مهربانلقیله اول اوصافه جامع اولان کتاب سزه کلدی فبذلك فلیفرحوا
پس انك کلمسیله سیونسونلر هو خیر مما یجمعون که او دنیای دنیه نك حطامندن
قزندوقلری شیئلردن یکرکدر قل ارأیتم ما انزل الله لکم من رزق سویله بکا اندن خبر
ویرك که حق جل وعلا سزه روزی مقوله سندن ایندردوکی شی فجعلتم منه
حراما وحلالا پس سز اندن حرام وحلال قیلدکوز یعنی انك برمقدارین هوای
نفسکوز اقتضاسیله حرام قیلدکوز بحیره و سائبه کبی و برمقدارین حلال ایدوب
اکله منتفع اولدکوز قل آلله اذن لکم سویله ایا تنکری تعالی می سزه دستور
ویردی بو ایتدکوز تحلیل وتحریمده ام علی الله تفترون یاخود تنکری تعالی
اوزرینه یالان بغلورسز که دیرسز حق تعالی انك ایشلمسنه بزه فرمان ایلدی وما
ظن الذین یفترون علی الله الکذب یوم القیمة دخی نه کمان ایدرلر روز جزاده شول
کیمسه لر که تنکری تعالی اوزرینه یالان کندولردن بغلادلر یعنی اویله می کمان ایدرلر
که ایتدوکلری افترادن صورلمزلر بو وعیدك ابهامنده تهدید عظیم وار ان الله
لذو فضل علی الناس تحقیقا که ایزد جل جلاله خلق اوزرینه چوق احسان صاحبیدر
ولکن اکثر الناس لا یشکرون ولیکن چوقلری خدانك نعمتنه اعتراف ایتمیوب حمد وثناسن
ایتمزلر وما تکون فی شأن وسن یا محمد بر ایشده اولمازسن وما تتلو منه من قرآن
واول ایشدن اوتوری هیچ بر قرآن اوقومزسن ولا تعملون من عمل وسز ای آدمیلر

اصلا

اصلا بر ایش ایشلمزسز الا کنا علیکم شهودا الا که بز او ذکر اولنان ارباب اطلاع ایدك
اذ تفیضون فیه چون اول ایشه شروع ایدوب ایشلرسز وما یعزب عن ربك من مثقال
ذرة و پروردکارك علمندن بر کوچك قرنجه دکلو شیئ پوشیده اولماز فی الارض یرده
ولا فی السماء و نه کوکده ولا اصغر من ذلك ولا اکبر الا فی کتاب مبین و نه اول مثقال ذره دن
کوچك و نه اندن بیوك بر شیئ الا بر روشن یازلمش نسنه ده مثبتدر یعنی لوح محفوظده
موجوددر حاصل کلام بو که وجود و امکانده هر نه دکلو افعال و اقوال و جواهر
و اعراض وار ایسه ایزد ذو الجلالك علمنه نمایاندر اندن اوزدن بر شیئ خفی اولماز
الا ان اولیاء الله بیلك کیم علی التحقیق خدانك دوستلری لا خوف علیهم ولا هم
یحزنون نه اوزرلرینه قورقو وار و نه کندولر غمناك اولورلر الذین آمنوا وکانوا
یتقون شول کیمسه لر که ایمانه کلوب معاصیدن پرهیز ایدرلردی لهم البشری
فی الحیوة الدنیا کندولره در مژده یعنی صاغلقده یعنی حق جل وعلا پیغمبرك
لسانی اوزره کندولره مژده ویردی بو جهانده وفی الآخرة واو بر جهانده مژده
کندولره در که اولمده ملائکهٔ کرام قارشولرلر واو بهشت جاودانك نعمتلریله
کندولره مژده ویرورلر لا تبدیل لکلمات الله خدانك سوزلرینه دکشمك
یوقدر یعنی ایتدوکی وعدلر درستدر تخلف قبول ایتمز ذلك هو الفوز العظیم ایکی
جهانده مژده ویرلملری کندودر اول قورتلق که انك مافوقی اولماز ولا یحزنك
قولهم دخی کفارك سوزی سنی یا محمد غمناك قیلمسون یعنی کفار سنك حقکده
دیدوکلری سوزدن اوتوری حزن چکمه ان العزة لله جمیعا زیرا علی التحقیق غلبه
ایتمك قوت خدایه مخصوصدر هو السمیع العلیم کندودر انلرك کلامن کما هو حقه
ایشیدن بیلنلرم اولان اشیایی یخشی بیلن الا ان لله من فی السموات ومن فی الارض
اکاه اولك کم بی شبهه کوکلرده اولان فرشته لر و یرده اولان انس و جن خدای ذو
الجلاله مملوکدرلر وما یتبع الذین یدعون من دون الله شرکاء و بر امر محققه تبعیت
ایتمز شول کیمسه لر که تنکریدن اوزکه اورتاقلره عبادت ایدرلر ان یتبعون الا الظن
کماندن اوزکه بر شیئه تابع اولمازلر وان هم الا یخرصون وانلر بر شیئ دکلدرلر
الا یلان سویلرلر تنکرینك ذات پاکنه نسبت ایتدوکلری اشیاده هو الذی جعل
لکم اللیل لتسکنوا فیه کندودر اول پروردکار که سزکچون کیجه قرنلق
ایدیجی قیلدی تا که انجده آرام ایده سز والنهار مبصرا وسزکچون کوندزی

روشنلك صاحبی قیلدی تاکه انجمنده امور واحوالکزی کوره سز ان فی ذلك لآیات
لقوم یسمعون تحقیقا که کیجه‌یی وکوندزی بوکونه قیلمسنده اولو علامتلر وار
بر کروهه که سوزی ایشیدوب انجمنده تفکر ایدرلر قالوا اتخذ الله ولدا کفارك
بر کروهی دیدی حق جل جلاله اوغول ایدندی سبحانه اوغول ایدنمکدن ذات پاکی
منزهدر هو الغنی کندودر هر کسدن بی نیاز اولان له ما فی السموات وما فی الارض
کوکلرده اولانلر و یرده اولانلر فرمانی التنده‌در ان عندکم من سلطان بهذا
اوغول ایدندکنه قتکوزده اصلا بر دلیل یوقدر اتقولون علی الله ما لا تعلمون نیچون
ایزد ذو الجلال اوزره بیلمدککوز شیء اطلاق ایدرسز قل ان الذین یفترون علی الله الکذب
لا یفلحون سویله یا محمد تحقیقا شول کیمسه‌لر که ایزد ذو الجلال اوزره یلانی
بغلرلر جهنمدن قورتلوب بهشت جاودانه نائل اولمازلر متاع فی الدنیا ایتدوکلری
افترا بو جهانده بر آز منفعتدر و اوکرزده اولان ریاستلرینك رواجیدر ثم الینا
مرجعهم صکره دونمکلری بیزم فرمانمزه‌در ثم نذیقهم العذاب الشدید بعده انلره
قتی اشکنجه‌یی داتدررز بما کانوا یکفرون قرآنه و پیغمبره ایتدوکلری کفر
سببیله واتل علیهم نبأ نوح دخی حضرت نوح پیغمبرك خبرینی اوقو انلره اوقی
اذ قال لقومه چونکه عشیرتنه دیدی یا قوم ان کان کبر علیکم مقامی وتذکیری بآیات الله
ای بنم عشیرتم اکر اراکوزده دورمغم وتنکرینك آیاتیله سیزه پند ویردوکم اوزرکزه
بیوك اولوب مشقتلو اولدی فعلی الله توکلت بن حق تعالی اوزره اعتماد ایتدم
فاجمعوا امرکم وشرکاءکم پس ایشکوزی اوزره سیز اورتاقلرکوزله عزیمت ایدك
ثم لا یکن امرکم علیکم غمة صکره بنم خصوصمده اولان ایشکوز اوزرکزه
پوشیده اولمسون انی آشکار ایدك ثم اقضوا الی درعقب بکا قصد ایتدککوز
شیئی بنم طرفمه یتشرك ولا تنظرون دخی بکا مهلت ویرمك فان تولیتم پس
اکر پند ونصیحتمدن یوز چویردکوز فما سألتکم من اجر سیزدن اصلا بر اجرت
ایستمدم کدیوز چویرمککزه باعث اوله ان اجری الا علی الله رسالتك اداسی
مقابله‌سنده بنم اجرم تنکری تعالادندر اوزکه بر کیمسه اوزره دکلدر وامرت ان
اکون من المسلمین دخی فرمان اولندم که ارباب انقیاد وطاعتدن اوله‌یم فکذبوه
پس حضرت نوحی کندو قومی یلانجی دوتوب آنك اوزره مصر اولدیلر فنجیناه ومن
معه فی الفلك تکذیب ایلدکدنصکره حضرت نوحی و کیمده کندو سیله اولان کیمسنه‌لری

غرقدن

غرقدن قورتردق وجعلناهم خلائف وانلری غرق اولانلرك یرینه قائم مقاملر
قیلدق واغرقنا الذین کذبوا بآیاتنا وآیاتمزه تصدیق کوسترمیان کیمسنه‌لری
اغراق ایتدك فانظر کیف کان عاقبة المنذرین پس باق نیجه اولدی مشرکلرك صوکی
ثم بعثنا من بعده رسلا بعده حضرت نوحدن صکره پیغمبرلر کوندردك
الی قومهم کندو عشیرتلرینه فجاؤهم بالبینات پس انلره آشکارا معجزه‌لرله کلدیلر
فما کانوا لیؤمنوا بما کذبوا به من قبل صکره ایمانه کلمکلری اولمدی اول نسنه سببیله
که پیغمبر کلمدن اول انی تکذیب ایدرلردی یعنی اول سببله که رسل کلمدن اول حق
اولان شیئك تکذیبنی عادت ایدینوب اوندنبرو ایتمشلردی کذلك نته که
امم سالفه‌ده تکذیب ایدنلرك کوکلری اوزره مهر اورلدی نطبع علی قلوب المعتدین
حدودی تجاوز ایدن جماعتك کوکلری اوزره مهر اورورز که ایمان کتورمکه موفق
اولمازلر ثم بعثنا من بعدهم پس مذکور اولان پیغمبرلردنصکره کوندردك موسی
وهرون الی فرعون وملائه بآیاتنا حضرت موسایی و برادری حضرت هرونی مصر
پادشاهنه و قومنك اشرافنه روشن معجزلرله فاستکبروا وکانوا قوما مجرمین
پس انك قبولندن کردن سرکشلك ایتدیلر وانلر کناه ایشلمسنه معتاد بر کروه
ایدیلر فلما جاءهم الحق من عندنا پس اول وقت که قتمزدن انلره درست سوز
کلدی یعنی اول وقت که حضرت موسی کندولره کلوب حق سوزی دیدی و آشکارا
اولان معجزه‌لری بیان ایتدی افراط عناد و تمرد ایدوب قالوا ان هذا لسحر مبین
دیدیلر تحقیقا که کوردککز اشیا بر آشکارا جادولکدر قال موسی اتقولون للحق
حضرت موسی انلره دیدی ایا دوغرو اولان شیئدن اوتری سحردر دیرسز لما جاءکم
قچن سیزه کلدی اسحر هذا نیجه بو کونه شیء جادولك اولور ولا یفلح الساحرون
وحال بو که جادولك ایدنلر مقصد اعلایه یتشمزلر قالوا اجئتنا لتلفتنا عما وجدنا
علیه آباءنا کفره دیدیلر ای موسی ایا سن بیزه کلدك تا که بیزی دوندرمسن
اول شیئدن که پدرلرمزی اوزرنه بولدق وتکون لکما الکبریاء فی الارض وتا که
سکا و برادرکه پادشاهلك اوله روی زمینده وما نحن لکما بمؤمنین و بیز
سکا و قرنداشکه ایمان کتوریجیلر دکلز وقال فرعون ائتونی بکل ساحر علیم دخی
فرعون اتباعنه دیدی فن سحرده هر استاد جادوی بکا کتورك تا که موسایله
معارضه ایدهم فلما جاء السحرة قال لهم موسی القوا ما انتم ملقون پس اول وقت که

جادولر کلدیلر حضرت موسی انلره دیدی اول نسنه‌یی که صالمق ایسترسیز صالک
فلما القوا پس قچن که صالدیلر قال موسی ما جئتم به السحر حضرت موسی دیدی
شول شیٔ که سیز انکله کلدکوز کندو دجادولکدر اول شیٔ که فرعون انی سحر
تسمیه ایتدی ان الله سیبطله بی‌شبهه که حق جل وعلا کتوردککوز سحری
یقندروب باطل قیلادر ان الله لا یصلح عمل المفسدین تحقیقا که ایزد ذو الجلال برماز
ایشلیانلرک ایشنه تقویه و ثبات ویرمز ویحق الله الحق بکلماته دخی تنکری
نعمت فرمانلریله دوغرویی ثابت قیلادر ولو کره المجرمون واکر اهل کفر انک ثابت
اولمسین ایسترلر فما امن لموسی الا ذریة من قومه پس ابتداء امرده حضرت
موسایه ایمان کتوردمدی الا کندو عشیرتندن بر مقدار اوشاقلر واو بوکونه
اولمشدی که قچن حضرت موسی مدین شهرندن مصره کلدی بنی اسرائیلی طریق حقه دعوت
ایدوب انکار و اختیارلری دعوتنه اجابت ایتمدیلر انجق کنج یکتلردن بر مقدار
یکتلر دعوتنه اجابت ایتدیلر علی خوف من فرعون وملائهم باوجود اکر مصر
پادشاهندن و کندو اکابرلرندن قورقولری وار ایدی ان یفتنهم که کندولره
براشکنجه ایره وان فرعون لعال فی الارض وتحقیقا که فرعون روی زمینده غلبه
صاحبیدر وانه لمن المسرفین و بی‌شبهه کیم اول خبیث تکبر و تجبرده حدودی
تجاوز ایدنلردندر بر مرتبه‌ده که ربوبیتی دعوی ایتدی وقال موسی دخی قچن حضرت
موسی ایمانه کلانلرک فرعوندن خوفلرین مشاهده ایتدی دیدی یا قوم ان کنتم
امنتم بالله فعلیه توکلوا ای بنم عشیرتم اکر خدانک وحدانیتنه تصدیق
کتوردکوز ایسه انک اوزرینه اعتماد ایدک ان کنتم مسلمین اکر خدانک فرمانته
مطیع و منقادلر ایدکوز فقالوا علی الله توکلنا پس قومی دیدیلر ایزد ذو الجلال
اوزرینه اعتماد ایتدک ربنا لا تجعلنا فتنة للقوم الظالمین ای بزی پروردده ایدن
قادر مختار ستمکار اولان کروهه بزی محل عذاب ایتمه یعنی انلری اوزریمزه
مسلط ایتمه تا کیم بزه اشکنجه ایتمیه‌لر ونجنا برحمتک من القوم الکافرین وسکا
مخصوص اولان مهربانلکله کافر کروهندن بزی قورتر واوحینا الی موسی واخیه
دخی حضرت موسایه و برادرینه فرشته ایله خبر صالدق که ان تبوا لقومکما بمصر
بیوتا عشیرتکوز ایچون مصر شهرنده خانه‌لر ایدنوک که انلر ایچنده سکنی ایدوب
عبادت ایچون انلره رجوع ایده‌لر واجعلوا بیوتکم قبلة وسن و برادرک عشیرتکوز

ایدندکلوز خانه‌لری کعبه سمتنه موجه قیلک واقیموا الصلوة وانک ایچنده نماز
قیلک تا که کفار سیزی کوروب ایذا ایتمیه‌لر وبشر المؤمنین واهل ایمانه مژده
ویر دنیاده نصرتله و اخرتده جنتله وقال موسی ربنا انک اتیت فرعون وملأه زینة
واموالا فی الحیوة الدنیا دخی حضرت موسی دیدی ای خداوندمز علی التحقیق سن
فرعونه و توابعنه اراسته‌لک الاتی و مالک انواعن ویردک ربنا لیضلوا عن سبیلک
ای پروردکارمز انلره اول نعمتلری ویردک تا که قوللرکی عبادتک طریقندن منع
ایده‌لر ربنا اطمس علی اموالهم ای بزی پرورده ایدن انلرک متعال ماللری اوزرینه
محوی مسلط ایت تا کیم هیچ اثری قالمیه واشدد علی قلوبهم وقساوتی کوکللری
اوزرینه حواله قیل تا که ایمانک قبولنه منشرح اولمیه‌لر فلا یؤمنوا حتی یروا العذاب
الالیم که انلر ایمانه کلمزلر دردناک اشکنجه‌یه مشاهده‌لری اولمینجه قال قد اجیبت
دعوتکما حق جل وعلا بیوردی تحقیقا که ایکیکوزک دعاسی حیز قبوله کیچدی
چون حضرت موسی دعا ایدوب حضرت هرون امین دیردی حق تعالی خطابی
ایکیسنه موجه قیلدی فاستقیما ولا تتبعان سبیل الذین لا یعلمون پس اولدغکوز حال
اوزره ثابت اولک و ارباب دانش اولمیانلرک طریقنه تابع اولمک وجاوزنا ببنی
اسرائیل البحر و یعقوب اوشاقلرین دریایی کیچمشلر قیلدق بو اسلوبله که
دریادن اون ایکی قوری یول اچوب عبورلرنده کندولرین حفظ ایتدی تا که
دریانک قارشو یقه‌سنه ایرشدیلر فاتبعهم فرعون وجنوده بغیا وعدوا
پس فرعون و لشکرلری ستم و تعدی ایتمک ایچون انلره ایرشدی کتوردیلرکه
حضرت موسی بنی اسرائیلی بر غفلت محلنده مصر شهرندن چیقردی فرعون اکاه
اولیجق لشکرلریله اردلرندن شوب کندولره بر محلده ایرشدیکه دریانک او برطرفنه
چیقمشلردی و کیچدوکلری یوللر باقیدی درعقب فرعون و لشکری اول یوللرده
سلوک ایتدیلر اول محله دک که ایلری و اولانلر چیقمق ایستدیلر و کیروده اولانلر
دریایه کیردیلر امر حقله دریا کندولرین قپلادی حتی اذا ادرکه الغرق اول
محله دک که صودن بوغلق کندویه لاحق اولدی قال امنت انه لا اله الا الذی
امنت به بنوا اسرائیل دیدی ایمان کتوردم کیم علی التحقیق شان بودرکه وجودده
عبادته مستحق بر معبود یوقدر الا اول معبود که بنی اسرائیل اکا ایمان کتوردیلر
وانا من المسلمین و بن مطیع و منقاد اولانلردنم بو کلامدن صکره طرف

حقدن كندويه جواب ويرلديكه الآن وقد عصيت قبل شمديمي ايمانه كلورسن
وحال بوكه بوندن اسبق جمله عمركي كفر وعصيانله كچوردك وكنت من المفسدين
ويير يوزنده بدلك ايدنلردن ايدك كه كندوك ازغون ايدك وخلقي دخي
ايمانه كلمكدن منع ايدردك فاليوم ننجيك ببدنك پس بوكون كوده كه مقارن
اولدوغكده سني دريانك ديبندن چيقروب صويك يوزي اوزره قيلادز
لتكون لمن خلفك اية تاكه سندن صكره اولانلره بر اولو علامت اوله سن وانلردن
مراد بنو اسرائيلدر زيرا فرعونك عظمت وشوكتي طبيعتلرنده اول قدر تاثير
ايتمشدي كه هلاك اولمسين خيال ايتمزلردي بر مرتبه دككه حضرت موسى
كندولره فرعونك هلاكندن خبر ويرجك تصديق ايتمديلر تاكه يوللري اقذه
صويك كنارنده لشني مشاهده ايتديلر وان كثيرا من الناس عن اياتنا لغافلون
وتحقيقا كه خلقدن چوق كيمسه وار كه نشانلرمزدن بيخبردرلر اصلا ايچنده
تفكر ايدوب اعتبار المزلر ولقد بوأنا بني اسرائيل وبی شبهه كيم اولاد
يعقوبه مكان ويردك مبوأ صدق بر كوزل يير واو شام شريفك زمينيدر
ومصرك زميني ورزقناهم من الطيبات ولذتلو اشيادن كندولره روزي
قيلدق فما اختلفوا حتى جاءهم العلم پس اموردينيه ده اختلاف ايتمديلر
توراتي اوقيوب احكامني بيلنجه ان ربك يقضي بينهم يوم القيمة تحقيقا كيم
پروردكارك انلرك ارالرنده حكومت ايدر روز قيامتده فيما كانوا فيه يختلفون اول
نسنه ده كه ايچنده اختلاف ايدرلردي فان كنت في شك مما انزلنا اليك
پس اكر على سبيل الفرض والتقدير قصص واحكامدن سكا ايندردكمز شيدن
بر كمانده دوشمش ايسك فاسأل الذين يقرءون الكتاب من قبلك پس صور شول
كيمسه لردن كه سندن اسبق كتابي اوقرلر لقد جاءك الحق من ربك قسم
اولسونكه سكا اشكارا درستلك كلدي پروردكاركدن فلا تكونن من الممترين
پس البته شك ايدنلردن اولمه اصح اقوال اوزره كه بو كونه خطابلر صورتا
سرور كائناته در ولكن مراد امتدر زيرا حضرت صلى الله عليه وسلم كندويه منزل
اولان نسنه ده شك ايتمكدن معصوم ومحفوظدر وبو مقوله دندر دخي بو ايت
ولا تكونن من الذين كذبوا بايات الله والبته خدانك اياتنه تكذيب ايدنلردن
اولمه فتكون من الخاسرين كه اوتوزنلردن اولورسن ان الذين حقت عليهم

كلمة ربك تحقيقا شول كيمسه لركه پروردكارك سوزي انلرك اوزرنه ثابت
اولديكه كفر اوزره مرد اولوب عذابده مخلد اوله لر لا يؤمنون انلر ايمانه كلمزلر
ولو جاءتهم كل اية واكر كندولره هر ايت كلورسه حتى يروا العذاب الاليم
دردلي اشكنجه يه مشاهده لري اولنجه فلولا كانت قرية امنت فنفعها ايمانها پس
اولمدي كه بر كوي خلقي عذابك علامتني مشاهده ايدجك ايمانه كلوب كندولره
ايمانلري يارادي الا قوم يونس مكر حضرت يونسك جماعتي لما امنوا كيم عذابك
علامتني مشاهده ايدوب ايمانه كلدوكلرنده كشفنا عنهم عذاب الخزي في الحيوة الدنيا
كندولردن رسوالك اشكنجه سني قالدردق بقي اولان زندكانيلكده ومتعناهم
الى حين وانلري بر مدته دكين برخوردار ايتدك كتوردكلركه حق جل وعلا
حضرت يونس عليه السلام موصل زميننده دوشن نينوي شهري خلقنه مرسل
قيلوب كندولرين توحيد واحكام شرعيه يه دعوت ايلدي سوزين قبول ايتميوب
تكذيب ايتديلر حضرت يونس انلردن بو حالي مشاهده ايدجك اوچ كونه دك
عذابك كلمسيله كندولرين موعود قيلوب شهرلرندن طشره اولدي وقت
موعود حلول ايدجك بر اتشلو قره بولوت پيدا اولوب شهرلرني قبلدي انلرده
بر عظيم خوف چكوب حضرت يونسك صدقي كندولره نمايان اولدي يونسي طلب
ايتديلر تاكه كندويه تصديق كتوروب دعاسيله بو بلايي اسماني شهرلرندن
دور اوله كندويي بولمديلر ديسلر ديدي اي قوم يونس غائب ايسه خداسي
حاضردر همان باشلونه پلاسلر چكوب صحرايه كندولر اوشاقلريله قاريلريله
دوارلريله چيقوب اخلاص ايله جناب ذو الجلاله دعايه توجه ايتديلر حق
جل وعلا كندولره رحم ايدوب اول عذابي قالدردي واو يوم عاشوراده جمعه
كوننده واقع اولمشدي ولو شاء ربك لامن من في الارض كلهم جميعا واكر پروردكار
ايستسيدي يير يوزنده اولانلر جمله لري قطعا ايمانه كلورلردي كه هيچ انلردن
بر فرد تخلف ايدوب مخالف اولمزدي افانت تكره الناس پس سني خلقي
اكراه ايدر بيلورسن تنكري تعالی ايستمدوكي نسنه يه حتى يكونوا مؤمنين
تاكه اهل ايمان اوله لر وما كان لنفس ان تؤمن الا باذن الله وبر جانه ممكن دكل
ايديكه ايمان كتوره مكر خدانك ارادتيله ويجعل الرجس على الذين لا يعقلون
وعذابي قيلادشول كيمسه لره اوزره كه ايات وبراهينه تامل ايتمزلر قل انظروا

ماذا في السموات والارض سویله تامل ایدوب بقك كوكلرده و یرده نه كونه اشیا
وار عجائب مخلوقاتدن وما تغني الایات والنذر عن قوم لا یؤمنون وعلامتلك كودسی
وقورقوا افاده ایدن سوزلك ایشتمسی برشی دفع ایتمز بر كروهدن كه ایمانه كلمزلر
فهل ینتظرون الا مثل ایام الذین خلوا من قبلهم پس بو مشركلر برشیئه منتظر دكلدرلر
الا كندولردن اسبق اولانلرك واقعه لری كبی قل فانتظروا سویله پس سیزه ایرجك
عذابه منتظر اولك اني معكم من المنتظرين كه بی شبهه بن سزكله انتظار ایدنلردنم
ثم ننجي رسلنا والذين آمنوا انلره عذاب نازل اولدوقده صكره پیغمبرلرمزه وایمانه
كلانلره نجات ویرورز كذلك حقا علینا ننج المؤمنين نته كه رسل واتباعلرینه قورتردق
نجی اهل شركی اهلاك ایدرز محمد المصطفی و اصحابنه البته نجات ویرورز قل یا ایها
الناس سویله ای مكه خلقی اولان كیمسه لر ان كنتم في شك من دیني اكر دینمك صحتندن
بركانده و شمش ایدكوز فلا اعبد الذين تعبدون من دون الله عبادت ایتم شول نسنه لره كه
تنكریدن اوزكه كندولرین عبادت ایدرسیز ولكن اعبد الله الذي یتوفاكم ولیكن
جانكزی الان تنكریه عبادت ایدرم وامرت ان اكون من المؤمنين و سویله اهل ایماندن
اولمغه مامور اولدم وان اقم وجهك للدين دخی بكا فرمان اولندیكه دینی ایچون
عملی خالص قیل حنیفا ادیان باطله دن دین اسلامه مائل اولدوغك حالده ولا تكونن
من المشركين دخی بكا امر اولندیكه خدایه اورتاق قیلنلردن اولمیه سن ولا تدع من دون
الله ما لا ینفعك ولا یضرك و تنكریدن اوزكه سكا نفع ایتمیان و سكا ضرر
ایتمیان شیئه عبادت ایتمه فان فعلت كه اكر اكا عبادت ایدرسن فانك
اذا من الظالمين بلا شبهه سن اول محلده ستمكارلردن اولورسن وان یمسسك الله
بضر واكر حق تعالی سكا بر زیان دكدرر فلا كاشف له الا هو كندوسندن اوزكه
بر كیمسه انی دفع ایدیجی دكلدر وان یردك بخیر واكر سكا بر ایولك ایتشدرمسین
قصد ایدر فلا راد لفضله ویردوكی احسانه منع ایدیجی بولنماز یصیب به من
یشاء من عباده انی ایصال ایدر ایستدوكی كیمسنه یه قوللرندن وهو الغفور
الرحيم و كندو درغایتله كناهی ستر ایدوب انواع نعمله قوللرین اسیركیان
پس طاعتله رحمتك فیضنه تعرض ایدك ومعصیت سببیله مغفرتندن ناامید
اولمك قل یا ایها الناس قد جاءكم الحق من ربكم سویله ای ادمیلر تحقیقا كه ربكوزدن
سیزه درستلك یعنی قرآن عظیم الشان كلدی فمن اهتدى فانما یهتدي لنفسه

پس هر كیمسه كه ایمان و طاعته یول بولدی بوندن اوزكه برشی یوقدر كه انك نفعی كندو
جاننه اولور ومن ضل فانما يضل عليها و هر كیمسه كه كفر و تكذیب ایله ازدی
ازمقلك وبالی یالكوز نفسی اوزرینه كلندر وما انا عليكم بوكيل و بن اوزركزه
نكهبان دكلم واتبع ما یوحى اليك دخی فرشته ایله سكا كوندرلن شیئه ایر واول
واصبر وخلقی طریق حقه دعوت ایتمكه اذیتلرینی تحمل ایت حتى يحكم الله ایزد جل جلاله
سكا یاردم اولنمغه حكم ایدنجه وهو خير الحاكمين و كندو در حكم ایدنلرك
ییكركی زیرا حكمنده هر كز خطا متصور اولماز

سورة هود عليه السلام مكية وهي مائة وثلث وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الر حق جل وعلا كندو مقصدینی اعلمدر كتاب احكمت اياته بو بر كتابدر كه
ایاتی دلائل و حججله محكم اولدی ثم فصلت صكره اول ایات قوللره محتاج
اولدوقلری اشیا ایله بیین قیلندی من لدن حكيم خبير بر درست حكم ایدیجی جمیع
احوالنه دانا قتندن ان لا تعبدوا الا الله تنكرینك عبادتندن اوزكه اولانك
عبادتنی ترك ایدك انني لكم منه نذير وبشير تحقیقا كه بن سیزه انك طرفندن
عقابله قورقودیجی یم و ثوابله مژده ویریجی یم وان استغفروا ربكم دخی پروردكاركزك
مغفرتنی طلب ایتمكه سعی ایدك ثم توبوا اليه صكره معاصیدن فراغت ایتمكله
حضور عزتنه رجوع ایدك يمتعكم سیزی برخوردار ایدر متاعا حسنا
بر كوزل برخوردارلك الى اجل مسمى بر معین مدته دك واو كندولره معین
اولان مدت عمردر ویؤت كل ذي فضل فضله و هر ایولك ایدنه اولانه ایولكنك
ثوابن ویرور وان تولوا فاني اخاف عليكم عذاب يوم كبير واكر توحیددن یوز
چویروررسیز بی شبهه كیم بن بر اولو كونك اشكنجه سندن اوندكره قورقرم الى الله
مرجعكم دونمكلكوز ایزد ذو الجلالك حكمنه دردر وهو على كل شيء قدير و كندوسی
هر نسنه اوزرینه توانادر پس سیزی اشد عقوبتله تعذیب ایتمكه قادردر دكوره یلوكه
مشركلرك بر كروهی حضرتك عداوتنه كوكل بغلمشلردی و برای مصلحت لسانلریله
انی اشكار ایتمزلردی بركون بیری بیرینه دیدی هر كاه كه بیز پرده لرمزی صالورز
وكندومزی دونلوله اورتندسینه لرمزی محمدك عداوتنی اوزرینه باغلورز محمد انی
نیجه بیلور حق تعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی الا انهم يثنون صدورهم اكاه

اولکه کیم مشرکلر کفر اوزره و محمدک عداوتی اوزره سینه لرین میل ایتدرلر یعنی انک
عداوتنی سینه لرنده صاقلرلر لیستخفوا منه تاکه خدادن سرلرنی کیزلیوب پیغمبر
و اهل ایمانی اندن آگاه ایتمیه لر الا حین یستغشون ثیابهم بیلک کیم اول محل که
دونلریله اورتنورلر یعلم ما یسرون و ما یعلنون حق جل و علا سینه لرنده صاقلادوقلری
اسراری و لسانلریله آشکارا قیلدوقلری سوزی بیلور انه علیم بذات الصدور بی
شبهه کیم ایزد جل و علا سینه لرایه سی اولان اسراره داناد ر و ما من دابة فی الارض
الا علی الله رزقها و یر یوزی اوزره هیچ بر حیوان یوقدر الا که انک
کیجنجک نسنه سی تنکری تعالی اوزره در و یعلم مستقرها و مستودعها و انک میا
قرارگاهن و بعد الممات انک مکانن بیلور کل فی کتاب مبین جمله مذکور اولان
دواب و ارزاق و مستقر و مستودع بر روشن کتابده مثبتدر و اول لوح محفوظدر
و هو الذی خلق السموات و الارض و کندودر شول پروردگار که کوکلر و یری
و انلرک ایچنده اولان اشیایی یرتدی فی ستة ایام التی کون مقدارنده
و کان عرشه علی الماء و انلری یرتمدن اسبق عرشنی صو یوزی اوزره قرار
ایتمشدی لیبلوکم ایکم احسن عملا خلق لفظنه متعلقدر یعنی انلری یرتدی
تاکه معلوم اوله قنقکوز یکرکدر عمل جهتندن و لئن قلت انکم مبعوثون من بعد الموت
قسم اولسونکه اگر انلره دیرسن علی التحقیق سیز اولندن قالقوب کوندرلمش قیلنورسز
اولومدن صکره لیقولن الذین کفروا ان هذا الا سحر مبین البته کفر ایدنلر دیرلر بعث
خصوصنده سویلینان سوز دکلدر الا بر آشکارا جادولک و لئن اخرنا عنهم العذاب
الی امة معدودة و بی شبهه اگر موعود اولدوقلری عذابی کندولردن
تاخیر ایدرز او قاتدن بر صایلمش آز جمعیته دک یعنی بر معلوم وقته دک
لیقولن ما یحبسه البته استهزا یوزندن دیرلر قنقی نسنه عذابک وقوعنی منع
ایدر الا یوم یاتیهم آگاه اولکه کیم اول کون که عذاب کندولره کلور
لیس مصروفا عنهم کندولردن دفع اولنماز و حاق بهم ما کانوا به یستهزؤن
و کندولره محیط اولدی اول شیئک سزاسی که انکله استهزا ایدرلردی و لئن
اذقنا الانسان منا رحمة دخی قسم اولسونکه اگر آدم اوغلنه بیزدن بر نعمتک
چاشنیسین دیرسک ثم نزعناها منه صکره انی اندن سلب ایتسک انه
لیؤس کفور بی شبهه کیم او قلت صبرندن غایتله بر ناامید کیمشی نعمتلری

فتی

فتی پوشیده قیلیجیدر و لئن اذقناه نعماء دخی علی التحقیق اگر اکا بر ایولک
لذتن داندرسک بعد ضراء مسته بر زحمتدن صکره که کندویه
دکمشدی لیقولن ذهب السیئات عنی البته دیر یمان اولان اشیا بندن کیتدی
انه لفرح فخور بی شبهه کیم انسان کندویه کلان نعمتله شادمان
و مغرور اولوب خلق اوزره غایتله فخر ایدیجیدر که اول شادلک و فخر سببیله
اول نعمتک شکرین ادا ایتمکدن معطل اولور الا الذین صبروا و عملوا الصالحات لیکن
شول کیمسنه لرکه بلالر اوزره صبر ایدوب کیچمشی و کلیجک نعمتلرک شکرین ادا ایتمک
ایچون کونل اعمال ایشلدیلر اولئک لهم مغفرة و اجر کبیر اول کروه که صبر
و شکر صفتیله موسومدرلر کندولره درکناهلرک یارلغنمسی و اولو اجرت فلعلک
تارک بعض ما یوحی الیک پس متوقعدر که سن ترک ایدیجیسن سکا ارسال
اولنان شیئک بر مقدارین بلمنک کرک کیم متوقع اولان نسنه نک حصولی لازم
دکلدر زیرا پیغمبرلر وحی تبلیغ ایتمکده خیانتدن معصومدرلر و ضائق به
صدرک دخی کوکسک انکله دار اولمشدر اندن اوتری که ان یقولوا لولا انزل علیه
کنز که قورقرسن دیه لر نیچون اوزرینه بر کنج ایندی که اندن انفاق ایدوب خلق
انک سببیله کندویه تابع اوله لر او جاء معه ملک یاخود نیچون کندوسیله بر فرشته
کلمدی که بنوتنه شاهد اوله انما انت نذیر بوندن اوتروکه بر نسنه یوقدر که
سکا ارسال اولنان نسنه ایله سن قورقودیجیسن و الله علی کل شیء وکیل
و حق جل و علا هر نسنه اوزره نگهباندر پس سن اوزرینه اعتماد ایت که کندوسی
انلرک احوالنی بختی بیلور و اقوال و افعاللرینه کوره انلره مکافات ایدر ام یقولون
افتراه بل کیم سکا وحی اولنان شیئدن اوتری دیرلر انی محمد المصطفی کندو نفسندن
پیدا ایدوب سویلدی قل فاتوا بعشر سور مثله مفتریات سویله پس انک کیبی
کندو نفسکوزدن پیدا اولنمش اون سوره کتورک و ادعوا من استطعتم من دون
الله و انک ایجاد ایتمسی ایچون تنکریدن اوزکه هر کیمک احضارینه قادرسیز
چیغرک تاکه سیزه یاردم ایده لر ان کنتم صادقین اگر کرچک سویلیجیلر دکوز
که بنم کتوردکم سوز افترادر فان لم یستجیبوا لکم پس اگر کندولر دعوت
ایتدکوز شیئک کتورمسنه سیزه اجابت ایتمزلر فاعلموا انما انزل بعلم الله
پس بیلک کیم قرآن ایندرلمدی الا خدانک بیلکیسنه مقارن اولدوغی حالده

وان لا اله الا هو دخی بیلك كیم علی التحقیق شان بودركه وجودده الله دن
غیری بر درست معبود یوقدر فهل انتم مسلمون پس حجت قاطعه نمایان اولدوقدن
صكره سیز حقه مطیع ومنقاد اولورمیسیز من كان یرید الحیوة الدنیا وزینتها هر گروه
كه یقین دنیانك نیلكی وانك آرایشنی ایستردی نوف الیهم اعمالهم فیها اعماللرینك
جزاسنی كندولره ایصال ایدرحیات دنیویه ده یعنی بر گروه كه دارد نیاده صدقه
وطاعت ایدوب انك جزاسنی دار دنیاده توقع ایدرلر انلرك جزاسی دار دنیاده
كندولره ویریلور وهم فیها لا یبخسون وحال بوكه انلر دار دنیاده اعماللری
جزاسندن برنسنه نقصان اولنمازلر اولئك الذین لیس لهم فی الآخرة الا النار
انلر شول كیمسه لردركه كندولره اوبرجهانده جهنم آتشندن اوزگه برنسنه یوقدر
وحبط ما صنعوا فیها ودنیاده ایشلدوكلری اشیا تباه اولدی اول جهتدن
كه آخرتده براثری ظاهر اولمدی وباطل ما كانوا یعملون وایشلدوكلری نسنه
اصلی یوقدر زیرا كركی اوزره ایشلمدی افمن كان علی بینة من ربه ایا پس بر كیمسه كه
پروردكارندن صدور ایتمش بر دلیل اوزره اولوب كه كندونی حق اوزره دلالت
ایدر انك كیبیدر كه دنیای دنیه نك متاعنه طالب اوله یعنی آخرت طالبی اولان
دنیایه طالب اولان كیبی دكلدر وبو بینه دن مراد دلیل عقلیدر ویتلوه شاهد منه
واول عقلینك عقبنجه تنكریدن برطانق اوله كه حق اوزره اولدوغنه شهادت ایدر
وبو شاهددن مراد قرآن عظیم الشاندر ومن قبله كتاب موسی دخی قرآندن
اسبق حضرت موسانك كتابی یعنی توراة دخی اول دلیل عقلینك عقبنجه دركه
كندونی تصدیق ایدر اماما ورحمة امورد ینیه ده رهنما واوزلرینه منزل
اولان كیمسنه لره رحمت اولدوغی حالده اولئك اول گروه كه ارباب بینه وشاهددرلر
یؤمنون به قرآنه تصدیق كتوردولر ومن یكفر به من الاحزاب وهر كیم اكا
كفر ایلدی حضرت پیغمبرك عداوتنه بیل بغلیان گروهلردن فالنار موعده انك
محل وعده سی دوزخدر یعنی لا محالة اكا داخل اولور فلا تك فی مریة منه پس
بو وعده نك وقوعندن بر تردد وكمانده اولمه كه او البته اولملیدر انه الحق من
ربك تحقیقا كه قرآن عظیم الشان پروردكاركدن اولان درستلكدر اندن
اوزگه برنسنه دكلدر ولكن اكثر الناس لا یؤمنون ولیكن خلقك چوغی قلت
تأمللرندن اوتری انك حق اولدوغنی تصدیق ایتمزلر ومن اظلم ممن افتری علی الله

كذبا

كذبا وكیمدر زیاده ستم صاحبی شول كیمسه دن كه تنكری تعالی اوزره یلان بغلدی
كه ایندرمدوكی شیء ذات باهر الصفاتنه اسناد ایلدی اولئك یعرضون علی ربهم
اول گروه كه مفتریدرلر قیامت كوننده پروردكارلری اوزره عرض اولنورلر ویقول
الاشهاد وفرشته لردن وپیغمبرلردن شاهد اولانلر دیرلر هؤلاء الذین كذبوا
علی ربهم بونلر شول كیمسه لردر كه خداوندلری اوزره یلان دیدیلر الا لعنة
الله علی الظالمین آگاه اولك كیم خدانك لعنتی ایتمسنی ستم ایدنلر اوزرهدر
الذین یصدون عن سبیل الله شول ستم ایدنلر كه خدانك یولندن خلقی منع
ایدرلر ویبغونها عوجا واكا اكرلك طلب ایدرلر وهم بالآخرة هم كافرون
وحال بوكه انلر اوبرجهانك موجود اولسنه كندولر كافردرلر اولئك لم یكونوا
معجزین فی الارض انلر كه آخرتی انكار ایدرلر ممكن دكل ایدی كه یر
یوزنده خدانك عذابلرندن عاجز ایدرلر وما كان لهم من دون الله من اولیاء
واولمزدی كه انلره خدادن اوزگه هیچ بر دوستلر اوله یضاعف لهم العذاب
اشكنجه انلره ایكی قات اولور ما كانوا یستطیعون السمع حق سوزدن كمال نفرتلری
اولمغله ایشتمكه كوجلری یوق ایدی وما كانوا یبصرون وتنكرینك ایاتندن
كورلك اظهار ایندوكلرندن اوتری عیانا مشاهد اولان ایاتی كورمزلردی
اولئك الذین خسروا انفسهم اول گروه كه زیان ایشدیلر وزیان كوردیلر شول
كیمسه لردر كه كندو جانلرینی اوتوزدیلر وضل عنهم ما كانوا یفترون وبتلردن
وشفاعتلرندن افترا ایتدوكلری اشیا كندولردن كمراه اولدی لا جرم انهم فی
الآخرة هم الاخسرون بی شك وبی شبهه كیم علی التحقیق انلر اوبر سرایده
كندولر غایتله اوتوزنلردر ان الذین آمنوا وعملوا الصالحات تحقیقا شول
كیمسه لر كه ایمانه كلوب كوزل عمللر ایشلدیلر واخبتوا الی ربهم وپروردكارلرینك
یادیله اطمئنان ایدوب آرام ایتدیلر اولئك اصحاب الجنة انلردر بهشتك
ملازملری هم فیها خالدون كندولر انك ایچنده همیشه اقامت ایدیجیلر
مثل الفریقین ایكی گروهك یعنی كافر ومؤمن مقوله سینك صفتی
كالاعمی والاصم كور وصاغر كیبی والبصیر والسمیع وكوزلری آچق وایشیدیجی كیبی هل یستویان مثلا بو ایكی گروه صفت جهتندن برابر اولورلرمی
افلا تذكرون پس نیچون بو تشبیهلری تعقل ایدوب اندن پند ونصیحت

المرسلین ولقد ارسلنا نوحا الی قومه دخی تحقیقا کیم حضرت نوحی کندو عشیرتنه مرسل
قیلدق انی لکم نذیر مبین انلره دیدی علی التحقیق بن سیزه بر قورقودیجی یم
سیزه بیان ایدیجی یم انی کیم ان لا تعبدوا الا الله تنکریدن اوزکه برکیمسه یه
طپمیه سیز انی اخاف علیکم عذاب یوم الیم بی شبهه کیم اوزکزه قورقرم بر
دردلو کونك اشکنجه سندن فقال الملأ الذین کفروا من قومه پس عشیرتندن کفر
ایدن اکابر دیدیلر ما نراك الا بشرا مثلنا سنی کورمزوز الا بزم کیبی بر کیمسه
سکا اتباع ایتدی مکر شول کیمسه لرکه کندولر بزم الچقرکمزدر لر بادی الرأی
ظاهر رأیده یعنی نفس الامرده واصل اولمدوقلرندن اول بی تفکر و تأمل سکا تابع
اولدیلر وما نری لکم علینا من فضل وسیزه کورمزوز اوزریمزه هیچ بر ارتقلق
بل نظنکم کاذبین بلکه سنی دعوای نبوتده و سکا تابع اولانلری سنی تصدیق
ایتملرنده یلانجیلر کمان ایدرز قال یا قوم ارأیتم ان کنت علی بینة من ربی حضرت نوح
دیدی ای بنم کروهم بکا خبر ویرك اکر پروردکارمدن براشکار دلیل اوزره اولورسم
وآتانی رحمة من عنده و کندو قتندن بکا بر احسان ویردیسه فعمیت علیکم
پس اول دلیل اوزکزه پوشیده قیلندی انلزمکموها انك قبولنی سیزه لازم
قیلالرمیوز وانتم لها کارهون و حال بوکه سیز انی اکراه ایدمشسیز ویا قوم لا اسألکم
علیه مالا دخی ای بنم جماعتم رسالتك تبلیغی اوزره سیزدن بر اجرت ایستمم
ان اجری الا علی الله بنم اجرتم برکیمسه اوزره دکلدر الا تنکری تعالی
اوزره کنوردیلوکه اکابر قوم نوح حضرت نوحه دیرلردی که فقرایی مجلسکدن
دور قیل تا که سنکله اوتوروب قالقه لم حضرت نوح انلره بو کونه جواب ویردی
نته که حق تعالی بیوردی وما انا بطارد الذین آمنوا دخی دکلوییجیم کلم ایمانه
کلانلری انهم ملاقوا ربهم علی التحقیق انلر پروردکارلریله ملاقات
ایدیجیلردر ولکنی اریکم قوما تجهلون ولیکن بن سیزی کوردم بر کروه سیزکه
دانشکوز یوقدر ویا قوم من ینصرنی من الله وای بنم جماعتم خدانك خشمندن
بکا کیم حمایت ایدوب انی بندن دفع ایدر ان طردتهم انلری قوورسم افلا تذکرون
پس نیچون پند و نصیحتی قبول ایتمزسیز تا که بیله سیز انلرك فاقه و مسکین التماسی
ایتمك بر معقول ایش دکلدر ولا اقول لکم عندی خزائن الله دخی سیزه سویلمم
که قتمده درخدانك خزینه لری تا که سیزه بوده یملك دوشرکیم اوزریمزه سنك

بر انسان وما نراك اتبعك الا الذین هم اراذلنا وسنی کورمزوز الا بزم کیبی

برفضلك یوقدر ولا اعلم الغیب دخی سیزه سویلمم که پوشیده اولان اشیایی
بیلورم تا که بیله یم بونلر بکا بادی الرایده متابعت ایتدیلر ولا اقول انی ملك
دخی سیزه دیمم کیم علی التحقیق بن فرشته یم که سیزه اول سوزلانی اولیه که
دیه سیز بن سنی بشر مقوله سندن بیلورز ولا اقول للذین تزدری اعینکم دخی
سویلمم شول کیمسه لردن اوتری که کوزلر کوز انلری حقیر دوترلر لن یؤتیهم الله خیرا
حق جل وعلا انلره بر ایولك ویرمز الله اعلم بما فی انفسهم ایزد جل جلاله
هر کسدن دانا تردر انلرك ضمیرلرنده اولان اشیایه و اکر ذکر ایتدوکم اشیانك
بر بیسنی دعا ایدرسم انی اذا لمن الظالمین تحقیقا که بن اول محل ستمکارلرك
زمره سندن اولورم قالوا یا نوح قد جادلتنا حضرت نوحك قومی کندویه
جواب ویروب دیدیلر ای نوح تحقیقا که سن بزمله خصومت ایتدك فاکثرت
جدالنا پس خصومتمزی چوق ایتدك فأتنا بما تعدنا بوندن صکره
عذابدن بزه وعده ویردوکك نسنه یی بزه کتور ان کنت من الصادقین
اکر دعوانده صدقدن ایدك قال انما یأتیکم به الله ان شاء حضرت نوح دیدی
بوندن غیری بر نسنه یوقدر که حق تعالی سیزه انی کتوره ور ایسترسه وما انتم
بمعجزین وسیز تنکری عاجز ایدیجی دکلسیز سیزه ایرجك شیدن ولا
ینفعکم نصحی و بنم پندو پرمکم سیزه فائده ویرمز ان اردت ان انصح لکم
ایستدم ایسه کیم سیزه پند ویره یم ان کان الله یرید ان یغویکم اکر ایزد ذو الجلال
کمراه اولمکزی ایسترسه یعنی حق تعالی ازغونلغکزی ایسترسه بن سیزه نصیحت
ایدرسم نصیحتم سیزه فائده ویرمز هو ربکم کندودر سیزی ایجاد ایدن پس
ایستدوکی کبی سیزه تصرف ایدر والیه ترجعون و کندو فرمانینه دونمش
قیلنورسیز انده نصکره ایتدیکوز ایشلر اوزره سیزه مکافات ایدر ام یقولون
افتراه بلکه کفره دیرلر کیم حضرت نوح کندویه وحیك کلمسنی کندو نفسندن
اختراع ایتدی قل ان افتریته فعلی اجرامی سویله انی افترا ایتدم ایسم کناهك
وبالی اوزرمه در وانا بریء مما تجرمون و بن ایتدوکوز کناهلردن
بیزارم واوحی الی نوح دخی حضرت نوحه وحی اولندیکه انه لن یؤمن
من قومك الا من قد آمن علی التحقیق شان بودرکه جماعتکدن بر کیمسه ایمانه کلمز
الا اول کیمسه که سنی تصدیق ایتدی فلا تبتئس بما کانوا یفعلون پس

ایشلر وكلری ایشدن اوتری غمناك اولمه واصنع الفلك باعيننا ووحينا وكیمی
ایشله بزم محافظه مزه وكیفیت ایشلمسنده وحی ایتمكمزه مقارن اولدوغك حالده
ولا تخاطبنی فی الذين ظلموا دخی ستم ایدنلرك خصوصنده بكا مراجعت ایدوب
عذابك دفعنی طلب ایتمه انهم مغرقون كیم علی التحقیق انلر صووه بوغلمش
قیلنورلر ويصنع الفلك دخی حضرت نوح كیمی یی ایشلردی وكلما مر عليه
ملأ من قومه وهر كاه كه اوزرندن كندو جماعتندن بر كروه اشراف كیچردی
سخروا منه كیمی ایشلدوكندن اوتری كندویه استهزا ایدوب دیرلردی
پیغمبر لكدن صكره نجار اولدك قال ان تسخروا منا حضرت نوح انلره جواب
ویروب دیردی اكر سیز بزم ایشمزدن تمسخر ایدرسیز فانا نسخر منكم بی شبهه
كه بز سیزك احوالكزدن سخریت ایدرز قچن دنیاده صووه بوغولورسیز
واخرتده اتشه یانرسیز كما تسخرون نته كه سیز استهزا ایدرسیز فسوف
تعلمون پس یقنده بیلورسیز من ياتيه عذاب يخزيه شول كیمسه یی كه كندویه
بر عذاب كلور كه انی رسوا ایدر ويحل عليه عذاب مقيم واوزرینه بردائم اشكنجه
اینر واو جهنم عذابیدر حتى اذا جاء امرنا پس قچنكیم فرمانمز عذابلرنه
كلدی وفار التنور وصو تنوردن قیندی واول تنور درركه حضرت حوا
انی طاشدن یاپمش ایدی اتمك یاپمق ایچون صكره حضرت نوحه میراث ایله دكدی
وطوفانك صویی ابتدا اندن قیندی قلنا احمل فيها حضرت نوحه
دیدك كیمی ایچنده كوتور من كل زوجين اثنين حیواناتك هر نوعندن
ایكی جفت اركك ودیشی واهلك دخی سكا مخصوص اولان كیمسنه لری كوتور
الا من سبق عليه القول الا شول كیمسه یی كه اوزرینه حكم كیچدی كه صووه
بوغلمشلردن اوله واو حضرت نوحك اوغلی كنعان وانك اناسی واعله در كه
انلر كافر ایدیلر ومن آمن دخی الدیدك كه مؤمنلری كیمدر قالدر وما
امن معه الا قليل وحضرت نوحه موافقت ایدوب ایمان كتورمدی
الا آز كیمسنه بعض روایاتده بوكونه ثابت اولمشدر كه اكا ایمان كتورنلرك
عددی یتمش طقوز ایدی ایمانه كلان قادینی واوچ اوغلی سام وحام ویافث
وانلرك قاریلری ویتمش ایكی كشی وقادی كتوره یلركه حضرت نوح عليه السلام
كیمی یی ساج اغجندن یاپدی اوزونلغی اوچ یوز ارشون ایدی واینی اللی وهواده

ارتفاعی

ارتفاعی اوتوز وانی اوچ طبقه قیلدی اشغی كی طبقه ده دواب ووحوش قودی واورته
ادمیلری ویوقارو سنده قوشلری وقال اركبوا فيها بسم الله مجريها ومرسيها وحضرت
نوح مز بو اولانلره دیدی كیمی یه سوار اولك اول حالتده كه اجكی ودوروجق وقتلر
دیرسیز بسم الله مراد ایدركیم قچن حضرت نوح كیمینك اقمسین ایسترد ی بسم الله دیو
اقردی وقچن دورمسین ایسترد ی بسم الله سویلیوب دوردردی ان ربی لغفور رحيم
بی شبهه كیم پروردكارم غایتله مغفرت ایدوب قوللرین بغشیی اسركركه بیزی وسیزی
طوفانك بلاسندن قورتردی بعده تسمیه ایدرك كیمی یه بندیلر وهی تجری بهم
فی موج كالجبال وحال بوكه اول كیمی طاغلر كیبی بوینلغه ار اسنده انلرله اقردی
وكان فی معزل وحال بوكه اوبدرندن وكیمیدن برطرفده ایدی يا بنی اركب
معنا ای بنم اوغلجغم بزمله كیمیه بن ولا تكن مع الكافرين وكافرلر زمره سیله
اوله قال ساوی الی جبل يعصمنی من الماء كنعان دیدی یقنده بر طاغه التجا ایدوب
چیقرم كه او بنی صونك اغراقندن صاقلر قال لا عاصم اليوم من امر الله
حضرت نوح دیدی بوكون خدانك قضا محكمندن بر صاقلیجی یوقدر الا من رحم
مكر رحمت صفتیله متصف اولان واو تكری تعالادر وحال بينهما الموج
واو غولیله پدر اراسنده موج مانع اولدی فكان من المغرقين درعقب صووه
بوغلمشلردن اولدی وقيل يا ارض ابلعی ماءك وفرمان اولندیكه ای زمین صویكی
یوت ويا سماء اقلعی وای كوك صویكی انمقدن دوت وغيض الماء وصو اكسك
قیلندی وقضی الامر وكفارك هلاكنه ومؤمنلرك نجاتنه سبقت ایدن وعد
انجاز اولندی واستوت على الجودی وكیمی موصل زمیننده واقع اولان جودی نام
طاغ اوزره قرار ایدی قرار ویدركیم حضرت نوح ماه رجبك اونجی كوننده كیمی یه
بندی وماه محرمك اونجی كوننده اندن اینذی واول كونده شكر ایتمك ایچون اوروج
دوتدی وقيل بعدا للقوم الظالمين دخی دینلدی ستمكار اولان كروهه اوزاقلق
وهلاك اولسون یعنی ایزد فرمان سویلدی ستمكار اولانلره هلاك اولسون
ونادی نوح ربه فقال رب ان ابنی من اهلی دخی حضرت نوح كندو یجیادا اینه
ندا ایدوب دیدی ای بنم پروردكارم تحقیقا كه اوغلم بنم اهلمدندر وان وعدك
الحق وبی شبهه كیم سنك وعدك درستدر اصلا تخلفی قبول ایتمز وحال بوكه
سن بكا وعده ویرمشدك كیم اهلك نجات بولورلر پس نیچون بنم اوغلم نجات بولمدی

سنده

نده

ونادی نوح ابنه وحضرت
نوح كندو اوغلی كنعانی چیغردی

وانت احكم الحاكمين وسن داورلك ايدنلرك احكمی سن قال یا نوح انه لیس من اهلك
ایزد ذو الجلال دیدی ای نوح علی التحقیق اوسنك اهلكدن دكلدر انه عمل غیر صالح
زیرا بلا شبهه اوكوزل عمل ایه سی دكلدر فلا تسالن ما لیس لك به علم پس بندن
صورمه شول شیئی كه سكا انكله بیلكی اولمیه انی اعظك ان تكون من الجاهلین تحقیقا
كه بن سكا پند ویرورم تاكه نادانلردن اولمیه سن قال رب انی اعوذ بك ان اسالك
ما لیس لی به علم حضرت نوح دیدی ای خداوندم علی التحقیق بن سكا صیغنورم
اندن كه سندن صورم بن شول نسنه یی كه بكا انكله بیلكی اولمیه والا تغفر لی
وترحمنی واكر بندن دوشن تقصیری بكا غفران ایتمز سن ولطف واحسانله بكا
اسركمز سن اكن من الخاسرین اوتوزنلردن اولورم قیل یا نوح اهبط بسلام منا
سویلندی یعنی حق جل وعلا بیوردی ای نوح كیمدن این بزدن صدورایدن
سلامته ملازم اولدوغك حالده وبركات علیك دخی اوزركه ایمشی نما لو
خیراته مصاحب اولدوغك حالده كه ذریتك اول قدر زیاده اوله كیم ایكنجی آدم
اوله سن وعلی امم ممن معك دخی سنكله اولان كروهلر اوزره ایمشی بركاته
مقارن اولدوقلری حالده كیمدن اینیسونلر وانلردن مراد كندو وسیله اولان جماعتك
مؤمن اولادلریدر وامم سنمتعهم وانلرك اولادندن بر كروهلر واركه انلری
دار دنیاده برخوردار ایدرز ثم یمسهم منا عذاب الیم صكره انلره دردلو
اشكنجه بزدن دكر تلك من انباء الغیب مذكور اولان اخبار پوشیده اولان
اشیانك خبرلرندندر نوحیها الیك فرشته ایله سكا انلری كوندررز
ما كنت تعلمها انت ولا قومك سن انلری بیلمزدك ونه سنك جماعتك انلری
بیلوردی من قبل هذا بوندن اسبق فاصبر ان العاقبة للمتقین پس خلقك
اذیتی اوزره صبر ایت نته كه حضرت نوح انلك اوزره صبر ایتدی زیرا علی التحقیق كوزل
عاقبت پرهیزكارلر معصیتدن پرهیز ایدنلره در والی عاد اخاهم هودا دخی عاد
قبیله سینه قرنداشلری حضرت هودی رسل قیلدق قال یا قوم اعبدوا الله ایدن
اوزكه سیزه هیچ بردرست معبود یوقدر ان انتم الا مفترون سیز كلیسز الا بر
افترا ایدیجی جماعت كه بتلری خدایه شریك ایدكوز یا قوم لا اسالكم علیه اجرا
ای بنم كروهم رسالتك تبلیغی اوزره سیزدن اجرت طلب ایتمم ان اجری الا علی الذی
فطرنی اجرتم بر كیمسه اوزره دكل الا اول پروردكار اوزره كه بنی عدمدن ایجاد

ایدی افلا تعقلون پس نیچون عقولكزی اشیانك حقیقتنی فهم ایتمك ایچون استعمال
ایتمز سیز تاكه محق ومبطلدن سیزه نمایان اوله ویا قوم استغفروا ربكم وای بنم جماعتم
پروردكاركوزدن مغفرت طلب ایدك ایمان كتورمكله ثم توبوا الیه صكره
طرفنه رجوع ایدك ایتدكوز اشیادن پشیمان اولمغله یرسل السماء علیكم مدرارا
یغموری حاجت قدر اوزركزه ایندورر متصل اولدوغی حالده ویزدكم قوة الی
قوتكم وكوجكزه بر كوج اضافت ایدر یعنی سیزه اولاد ویرور كه انلرك مدد یله
اعدانك دفعنه قادر اوله سیز ولا تتولوا مجرمین وكناهلر اوزره مصر اولدیغكوزده
یوز چیورمك قالوا یا هود ما جئتنا ببینة دیدیلر ای هود سن بیزه بر
دلیل ایله كلمدك تاكه سنك بنوتكه دلالت ایده وبو سوز عنادلرندن وكتوردوكی
معجزه لره اعتنا ایتمدوكلری اجلدن كندولردن صادر اولدی وما نحن بتاركی
آلهتنا عن قولك دخی دیدیلر معبودلرمزك عبادتی سوزكدن اوتری بوراغجی
دكلز وما نحن لك بمؤمنین وبیز سكا ایمان كتوریجیلر دكلز ان نقول الا
اعتراك بعض آلهتنا بسوء حقكزده بوسوزدن اوزكه بر سوز دیمزوز الا كه بیزم
معبودلرمزك بیرسی برجنونله دكدی قال انی اشهد الله واشهدوا انی بریء مما تشركون
من دونه حضرت هود دیدی علی التحقیق بن خدایی شاهد دوترم وسیز دخی شاهد
اولك كیم بلا شبهه بن تنكریدن اوزكه معبود قیلدغكوز اشیادن بیزارم فكیدونی
جمیعا ثم لا تنظرون پس سیز وبتلركوز قوتیكوز بنم هلاكمه قصد ایدك اندن
صكره بكا مهلت ویرمك بو سوز حضرت هوددن بر معجزه ایدی زیرا یالكوز بر
جان بودكلو جباره بی بوكونه خطاب ایله مخاطب ایتمدی الا كمال توكلندن وانلر
انك قتلنه اقدام ایتمكلری دكلدی الا حق جل وعلانك لكا ایندوكی عصمتدن
وانكچون اول سوزی بوكلامله تعقیب ایلدی نته كه حق تعالی بیوردی انی توكلت
علی الله ربی وربكم تحقیقا كه بن پروردكارم وپروردكاركوز اولان ایزد
ذو الجلال اوزره اعتماد ایتدم ما من دابة الا هو آخذ بناصیتها هیچ بر حركت
ایدیجی حیوان یوقدر الا كندوسی انك النی صاحبی المشددر یعنی جمله حیواناته
مالك ومتصرفدر ان ربی علی صراط مستقیم بی شك كیم خداوندم طریق حق
وعدل اوزره در فان تولوا فقد ابلغتكم ما ارسلت به الیكم پس اكر سوزمدن
اعراض ایدرسیز بی كمان بن سیزه ایصال ایتدم اول شیئی كه سیزه انكله كوندرلدم
شمدنصكره نه بنم قصورم قالدی ونه سیزه عذر وار ویستخلف ربی قوما غیركم

وبی تربیه ایدن خدای ذوالجلال سیزی نابود ایدوب سیزدن اوزکه بر کروه مکانکوزده
قائم مقام ایده ولا تضرونه شیئا واکابر اذننه زیان ایتمه‌سیز اعراضکوز سببیله ان
ربی علی کل شیء حفیظ تحقیقا که پروردکارم هر نسنه اوزره نکهباندر پس
افعال واقوالکزی مشاهده ایدوب انلره کوره سیزه مکافات ایده ولما جاء امرنا واول
محل که عذابك وقوعنه فرمانمز کلدی نجینا هودا والذین امنوا معه برحمة منا حضرت هودی
وکندو وسیله ایمان کتورنلری بیزدن صدور ایدن رحمت سببیله قورتردق ونجیناهم
من عذاب غلیظ وانلری قورتردق بر درشت اشکنجه‌دن واو بر اسی یل ایدی
که کفارك بورنلرندن کیروب اشغه‌لرندن چیقوب وجودلرین پاره پاره قیلاردی
وتلك عاد واول اثار که احقافده مشاهده ایدیورسیز عاد قبیله‌سنك اثاریدر
جحدوا بایات ربهم پروردکارلرینك ایاتنه تصدیق کتورمدیلر وعصوا رسله
وپیغمبرلرینه مطیع اولمدیلر واتبعوا امر کل جبار عنید وهر بر سرکش وعناد کارك
فرماننه پیروالق ایتدیلر یعنی کندولرین طریق حقه دعوت ایدنك سوزینه مخالفت
ایدوب کفره دعوت ایدنك سوزین قبول ایتدیلر واتبعوا فی هذه الدنیا لعنة ویوم القیمة
وبو جهانده ودروز قیامتده لعنت کندولره تابع قیلندی الا ان عادا کفروا ربهم
اکاه اولك کیم علی التحقیق قبیلهٔ عاد پروردکارلرین انکار ایتدیلر الا بعدا لعاد
بیلك کیم اوزاقلق یعنی هلاك عاد قبیله‌سنه اولسون قوم هود لفظ عاده
عطف بیاندر ارمه اولان عادك قبیله‌سندن تمییز اولنمقلریچون ذکر اولندی
والی ثمود اخاهم صالحا دخی ثمود قبیله‌سنه قرنداشلری صالحی کوندردك
قال یا قوم اعبدوا الله انلره دیدی ای بنم کروهم ایزد ذوالجلاله پرستش ایدك
ما لکم من اله غیره اندن اوزکه سیزه اصلا بر درست معبود یوقدر هو انشاکم
من الارض کندوسی سیزی یردن ایجاد ایتدی واستعمرکم فیها واچنده سیزه
زندکانیلك وبقا ویردی فاستغفروه پس کندوسندن مغفرت طلب ایدك
یعنی ایمانه کلك تا که سیزه مغفرت ایده ثم توبوا الیه صکره اوزکه‌لرك
عبادتندن رجوع ایدوب کندو عبادتنه توجه ایدك ان ربی قریب مجیب
بی شبهه کیم پروردکارم رحمت امیدنده اولانلره غایتله یقندر دعالرینی علی الفور
اجابت ایدیجیدر قالوا یا صالح قد کنت فینا مرجوا قبل هذا اول کروه دیدیلر ای صالح
سن نبوتك دعواسن ایتمدن اسبق ارامزده رجا اولنوردك یعنی سنده مشاهده
اولنان اثار رشد سببیله سکا امیدمند ایدی که سوزك ارامزده مسموع اوله

لکن بو ایتدکك دعوی جهتندن سنك سوزکی قبول ایتمز قالدق اتنهینا ان نعبد
ما یعبد اباؤنا نیچون پدرلرمز عبادت ایتدوکی اشیانك عبادتندن بیزی منع
ایدرسن واننا لفی شك مما تدعونا الیه مریب وبی شبهه بیز تهمته صالیجی بر کمانه
دوشمشوز شول شیئدن که سن بیزی اکا دعوت ایدیورسن قال یا قوم ارایتم ان کنت
علی بینة من ربی حضرت صالح انلره دیدی ای بنم کروهم بکا خبر ویرك
کیم اکر بن پروردکارمك طرفندن بر روشن حجت اوزره اولدم ایسه واتانی منه
رحمة وکندو کرمندن بکا پیغمبرلك احسان ایتسه فمن ینصرنی من الله کیمدر بکا
خدانك عذابندن نجات ویرور ان عصیته اکر سرکشلك ایدرسم فما تزیدوننی
غیر تخسیر پس اوتوزمقدن اوزکه بکا بر نسنه ارتورمزسیز ویا قوم هذه ناقة الله
وای بنم جماعتم بو تنکرینك دوه‌سیدر لکم ایة سیزك ایچون بر معجزه فذروها
تاکل فی ارض الله پس انی قویك خدانك زمیننده اوت ییسون ولا تمسوها
بسوء فیاخذکم عذاب قریب وانی بر یرمازلکله دکمك که اکا دکمکوز سببیله
سیزی بر یقین اشکنجه الور فعقروها بو وصیتدن صکره دوه‌یی سکرلدیلر فقال
تمتعوا فی دارکم ثلثة ایام پس حضرت صالح انلره سویلدیکه منزلکوزده اوچ کون
یاشکوز ذلك وعد غیر مکذوب اول وعد بر وعده‌در که یلانه قبول ایتمز البته وجوده
کلمیدد کتوردیلر که چهارشنبه کونی یوزلری صاری اولدی و پنجشنبه کونی
قرمزی وجمعه کونی قره وسبت کونی اوزلرینه عذاب نازل اولدی فلما جاء امرنا
پس اول محل که عذابك وقوعنه فرمانمز کلدی نجینا صالحا والذین امنوا معه برحمة
منا حضرت صالحی وکندو وسیله ایمان کتورنلری عذابدن قورتردق بیزدن صدور
ایدن فضل واحسان سببیله ومن خزی یومئذ واول کونك رسوالغندن دخی
انلری قورتردق ان ربك هو القوی العزیز تحقیقا که پروردکارك کندو دوستلرینه
نجات ویرمکه کوجلو اولان دشمنلرك اهلاکنه غلبه ایدن واخذ الذین ظلموا الصیحة
وجانلرینه ستم ایدنلری چیغیرمق الدی یعنی حضرت جبرئیلك چیغیرمسی مزبور اولان
کفاری هلاك ایتدی فاصبحوا فی دیارهم جاثمین پس کندو مسکنلرنده مرده اولوب
اصلا حرکت ایتمز قالدیلر کان لم یغنوا فیها کویا که انلر انده هیچ اقامت
ایتمدیلر الا ان ثمود کفروا ربهم الا بعدا لثمود نظیره‌سنك ترجمه‌سی یقنده
کیچدی ولقد جاءت رسلنا ابراهیم بالبشری دخی تحقیقا کیم فرشته‌لردن کوندرلشلریمز

ارایتم

حضرت ابراهیمه مژده ایله کلدیلر قالوا سلاما دیدیلر اوزکه سلامت اولسون
قال سلام حضرت ابراهیم دیدی جوابم سلامدر فما لبث ان جاء بعجل حنیذ
پس حضرت ابراهیم اکلمدی که قزمش طاش اوزره بریان اولمش بر بوزاغو ایله کلدی
فلما رای ایدیهم لا تصل الیه صکره اول محل که حضرت خلیل الله کوردی کیم
انلرك اللری اول بوزاغویه یتشمیور یعنی طعامه ال اوزاتمیورلر نکرهم واوجس
منهم خیفة اول فعلی انلردن انکار ایتدی و کوکلنده انلردن بر قورقو پیدا ایدو
کمان ایتدیکه انلر اوغریلردر قالوا لا تخف انا ارسلنا الی قوم لوط فرشته لر حضرت
ابراهیمده خوفی مشاهده ایدیجك کندویه دیدیلر قورقمه کیم علی التحقیق بیز
عذاب ایله قوم لوطه کوندرلدك واذ بس که طعام یمك بیزم دابمزده کلمدر طعامکه
ال اوزاتمدق وامرأته قائمة و حضرت ابراهیمك قاریسی پرده اردنده دوروب
سوزلرین ایشدیوردی فضحکت پس قورقمه کیتمسندن سیونوب کولدی
فبشرناها باسحق درعقب کندویه مژده ویردك اسحق نام بر اوغولیله
ومن وراء اسحق یعقوب ویعقوبی اسحقدن صکره اولدوغنی کندویه هبه
ایلدك بلمك کرککیم بشارت یالکوز حضرت ابراهیمك قاریسی ساره خاتوننه
اولسیدن اولدیکه او برعقیمه خاتون ایدی و بر اوشاغك کلمسنه غایتله تشنه
ایدی قالت یا ویلتی دیدی ای عجباء الد وانا عجوز طوغورورمی یم وحال بو که
بن طقسان یاشنده بر قوجه قاریم وهذا بعلی شیخا و بو بنم قوجهم یوز یکرمی
یاشنده بر پیر ان هذا لشیء عجیب تحقیقا که بو برامر عجیبدر یعنی ایکی پیردن
اوشاغك کلمسی بحسب العاده برامر مستبعددر قالوا اتعجبین من امر الله فرشته لر
اکا دیدیلر نیچون خدانك ایشندن عجب پیدا ایدرسن رحمة الله وبرکاته علیکم اهل البیت
خدانك مهربانلغی وخیراتك زیاده لکی اوزرکزه اولسون ای خاندان نبوتك اربابی
انه حمید مجید تحقیقا که ایزد ذو الجلال حمده موجب اولان ایشی ایشلیجیدر
تو للوتری خیر واحسانی چوقدر فلما ذهب عن ابراهیم الروع وجاءته البشری پس چون
حضرت ابراهیمدن قورقو کیدوب کندویه مژده کلدی یجادلنا فی قوم لوط قوم
لوطك شاننده فرشته لریمزله مجادله ایدوب دیدی ارالرینه حضرت لوط وارنیجه
انلری اهلاك ایدرسیز ان ابراهیم لحلیم تحقیقا کیم حضرت ابراهیم یرمانلك
ایدننده انتقام المغه مجول دکلدر اواه کناهلردن چوق تاوه ایدوب خلق اوزره

چوق تأسف ایدر منیب حق تعالی سمتنه غایتله دونیجیدر یا ابراهیم اعرض عن هذا
فرشته لر دیدیلر ای ابراهیم بو مجادله دن واز کیچ انه قد جاء امر ربك تحقیقا شان
بوکه قضاء ازلینك اقتضاسیله پروردکارك فرمانی کلدی وانهم آتیهم عذاب غیر مردود
وبی شبهه کیم انلره برد و تمز عذاب کندولره کلیجیدر ولما جاءت رسلنا لوطا واول
وقت که بیزم فرشته لریمز حضرت لوطه کلدیلر سیء بهم انلرك سببیله غمناك اولدی
وضاق بهم ذرعا وانلردن اوتری تنکدل اولدی وقال هذا یوم عصیب ودیدی بو
کون بر شدتلو کوندر و بو احوال دبو سوزلك سویلمسی حضرت لوطه اول سببدن عارض
اولدیکه فرشته لر بر محبوب کنج یکتلر صورتلریله کلدیلر پس حضرت لوط انلری آدمی
مقوله سندن ظن ایدوب جماعتندن اونلره خوف ایتدی وجاءه قومه وحضرت
لوط سمتنه جماعتی کلدی یهرعون الیه اول حالده که کندو طرفنه شتاب ایدرلر
کویا که بری بریرین ایتیور ومن قبل کانوا یعملون السیئات و بوندن اسبق بیان ایشلری
ایشلرلردی یعنی انك فعلنه اودکلو معتاد اولمشلردی که اوننمدن اشکارا کلوب
حضرت لوطك مسافرلرینه یرماز فعلی قصد ایتدیلر قال یا قوم حضرت لوط دیدی
ای بنم کروهم هؤلاء بناتی بونلر بنم قیزلرمدر نکاحله کندولرینه الك هن اطهر لکم
انلر سیزه پاکیزه تردر فاتقوا الله ولا تخزون فی ضیفی پس تکریدن خوف ایدك
مهمانلرمك شاننده بنی رسوا ایتمك الیس منکم رجل رشید سیزدن رشد
صاحبی برکشی یوقمیدر که طریق حقه مهتدی اولوب بنا تحدن ممنوع اوله قالوا لقد
علمت ما لنا فی بناتك من حق دیدیلر علی التحقیق سن بیلورسن که قیزلرکده بیزم هیچ
بر حاجتمز یوقدر وانك لتعلم ما نرید و بی شبهه سن بیلورسن که بیز
قنغی شیئی ایسترز قال لو ان لی بکم قوة حضرت لوط جوابلرنده دیدی کندو نفسمه
بکا بر کوج اولسیدی سیزی دفع ایتمك ایچون البته سیزی دفع ایدردم او آوی الی رکن
شدید یا بر قوی رکنه التجا ایدوب دونسیدم یعنی بر عشیرتم اولسیدی انلرك
معاونتیله سیزی دفع ایدردم مرویدر که حضرت لوط انلرك هجوملرین مشاهده
ایدیجك قاپوسی قاپیوب انلك کسه سندن کندولرله مجادله ایتمکه شروع ایلدی
سوزنر قولاقدو تپوب دیواری اشدیلر حضرت لوط بو ایشدن خیلی اضطراب
حاصل اولدی پس ملائکهٔ کرام اضطرابن مشاهده ایدیجك قالوا یا لوط انا رسل
ربك دیدیلر ای لوط بی شبهه که بیز پروردکارك کوندرلمشلری یوزلن

يصلوا اليك قدرتلري يوقدر كه سكا ضرر يتشتره لر تيز بزي قوانلرله بتشوند
بعده جبريل عليه السلام قناديله كوزلرين اوردي قوارلري كور اولديلر چيقوب ديكه
باشاديلر حذر ايلك كيم لوطك مسافرلري ساحردرلر فاسر باهلك بقطع من الليل
پس سكا مخصوص اولان جماعتله كيجه دن بر مقدار يوري ولا يلتفت منكم احد
و سيزدن بركيمسه كيرو بقمسون الا امرأتك انجق عورتكي بيله كوتورمه انه مصيبها
ما اصابهم كيم على التحقيق شان بودر كه انلره دكن عذاب اكا دكيجيدر ان موعدهم الصبح
بي شبهه كيم وعدلري صباح محلنده در حضرت لوط بو كلامي انلردن ايشدجك
حضرت جبريله عذابلرينك وقوعي بوندن تيز ايسترم حضرت جبريل كندويه بويله جواب
ويردي نته كه حق تعالى بيوردي اليس الصبح بقريب اما صباح وقتي قريب
دكلميدر فلما جاء امرنا پس اول وقت كه عذابك كلسنه فرمانمز كلدي
جعلنا عاليها سافلها اوستني التني قيلدق وامطرنا عليها حجارة من سجيل
و شهرلري اوزره چاموردن طاشلنمش برطاش ياغدردك منضود يغمور قطره‌لري
كبي پياپي يوللنمش مسومة عند ربك پروردكارك خزانه‌سنده عذاب
ايچون نشانلنمش وما هي من الظالمين ببعيد واول طاش ستمكارلردن اوزاق
دكلدر زيرا ظلملري سببيله اوكونه عذابه مستحقدرلر والى مدين اخاهم شعيبا
وابراهيم اوغلي مدين اوشاقلرينه قرنداشلري شعيبي كوندردك قال يا قوم اعبدوا
الله ما لكم من اله غيره حضرت شعيب انلره ديدي اي بنم كروهم تنكريه قوللق ايدك
كيم اندن اوزكه سيزه بر معبود يوقدر ولا تنقصوا المكيال والميزان واولچك التني و دارتي
التني اكسك ايتمك اني اريكم بخير تحقيقا بن سيزي بردولت و نعمتده كوديورم
كه سيزي محتاج ايتمز اولچيده و وزنده اكسكلك ايدرسيز واني اخاف عليكم عذاب
يوم محيط وبي شك كيم بن برقيلديجي كونك اشكنجه‌سندن اوزركزه قورقرم
ويا قوم اوفوا المكيال والميزان بالقسط واي بنم عشيرتم كيله‌لري وترازويي عدل ايله
تمام ايدك ولا تبخسوا الناس اشياءهم وخلقه نسنه‌لرين اكسك ايتمك ولا تعثوا
في الارض مفسدين ويريوزنده مفسد اولدغكوزده يرمازلكله سعي ايتمك
بقية الله خير لكم تنكري تعالى سيزه حلالدن قودوغي نسنه حرامدن جمع
ايتدكوز شيدن سيزه يكوكدر ان كنتم مؤمنين اكر سوزمه تصديق ايديجيلر كوز
وما انا عليكم بحفيظ وبن اوزركزه نكهبان دكلم كه قبائحدن سيزي صاقلرم

دیدی

قالوا

قالوا يا شعيب اصلوتك تأمرك ان نترك ما يعبد اباؤنا ديديلر اي شعيب غازكمي
سكا فرمان ايدركه پدرلرمز طپدوكي اشيايي بز ترك ايده‌لم او ان نفعل في اموالنا
ما نشاء يا خود سكا فرمان ايدركه اموالمزده ايستدوكمز نسنه لك ايشلمسين ترك
ايده‌لم انك لانت الحليم الرشيد بي شبهه كيم سن كندوك زياده حلم ايه‌سي
اولان عاقلله رشد ايه‌سي اولان پس سندن بوكونه سوزلك صدوري عاقلله مستبعددر
قال يا قوم ارأيتم ان كنت على بينة من ربي حضرت شعيب انلره ديدي اي بنم كروهم
بكا خبر ويرك كه بن پروردكارم طرفندن بر بصيرت و حجت اوزره اولسم ورزقني
منه رزقا حسنا وكندوكرمندن بكا بر كوزل رزق روزي قيلسه بكا ال ويرورمي
بو احساندنصكره اكا خيانت ايدوب امر و نهيينه مخالفت ايده‌يم وما اريد ان
اخالفكم الى ما انهاكم عنه وحال بوكه بن ايستمم كه سيزه مخالفت ايدوب ميل
ايده‌يم شول نسنه‌يه كه بن سيزي اندن منع ايدر بولدم ان اريد الا الاصلاح ما استطعت
اصلاحدن اوزكه برنسنه ايستمم مادام كه اصلاح ايتمكه قدرتم وار وما توفيقي الا بالله
واصلاح امورده بكا توفيق يوقدر مكر خدانك هدايت و معونتيله عليه توكلت
اوزرينه اعتماد ايتدم واليه انيب وانك سمتنه دونرم ويا قوم لا يجرمنكم شقاقي
واي بنم عشيرتم بكا عداوت ايتمكوز سيزه قزاندرمسون انيكه ان يصيبكم مثل ما
اصاب قوم نوح سيزه دكه حضرت نوحك قومنه دكن غرق كبي او قوم هود
يا هودك كروهنه دكن باد صرصر كبي او قوم صالح يا حضرت صالحك جماعتنه
دكن زلزله كبي وما قوم لوط منكم ببعيد وحضرت لوطك جماعتي سيزدن اوزاق
دكلدرلر پس انلردن سبق اولان انلردن عبرت الرسه‌كوز بونلردن اعتبار الك
واستغفروا ربكم و پروردكاركوزدن مغفرت طلب ايدك ايمان كتوردكله ثم
توبوا اليه صكره اولدغكوز ضلالدن تجاوز ايدوب طرفنه رجوع ايدك ان ربي
رحيم بي شبهه كيم بني ايجاد ايدن توبه ايدنلره چوق مهربانلك ايدر ودود
محب محبوبنه ايتدوكي لطف و احسان كبي توبه ايدنلره ايشليجيدر قالوا يا شعيب
ما نفقه كثيرا مما تقول ديديلر اي شعيب ديدكك كلامدن چوق شي فهم
ايتمزوز وانا لنريك فينا ضعيفا دخي على التحقيق سني ارامزده زبون كشي بيلورز
كه سكا يرمازلك قصد ايدرسك بركوچك بوقدر كه بيزدن كندوكي حمايت ايده‌سن
ولولا رهطك لرجمناك واكر جماعتك اولميدي كيم انلر بيزم ايچمزده اولوب

اوزدیمزه عزیزدرلرسنی طاش ایله اهلاك ایدردك وما انت علینا بعزیز
وسن اوزدیمزه عزت صاحبی دکلسن که عزتك بیزی رجمکدن منع ایده قال یا قوم
ارهطی اعز علیکم من الله حضرت شعیب انلره دیدیکه ای بنم عشیرتم ایا جماعتم
اوزرکزه تکریدن زیاده عزیزدرلر واتخذتموه وراءکم ظهریا وانی اتدکز
بوراقلوب اونودلمش نسنه کبی ارقه کوزده قیلدکوز یعنی بنم جماعتمك حقی کوزه‌دوب
خدانك فرمانی کوز تیموب ترك ایتدکوز ان ربی بما تعملون محیط تحقیقا کیم
پروردکارم ایشلدککوز اشیایه علمی قابلمشدر پس اکا کوره جزاکزی ویرور ویا قوم
اعملوا علی مکانتکم وای بنم کروهم متمکن اولدغکوز حال اوزره ایشلك
انی عامل که بی‌شبهه بن ایشلیجی یم مکانتم اوزره سوف تعلمون من یاتیه عذاب یخزیه
یقینده بیلورسیز شول کیمسه‌یی که کلیه اکا بر اشکنجه کلور کیم کندوبی رسوا ایده ومن هو
کاذب ویقینده بیلورسیز شول کیمسه‌یی که زعمکوزجه کندوسی یلانجیدر وارتقبوا
انی معکم رقیب وسیزه دیدوکم سوزلك نتیجه‌سن انتظار ایدك که بن سزکله انتظار
ایدیجی یم ولما جاء امرنا نجینا شعیبا والذین امنوا معه برحمة منا وقچن عذابك وقوعنه
فرمان کلدی حضرت شعیبی وکندو وسیله ایمان کتورنلری قورتردق بیزدن صدور
ایدن رحمتله واخذت الذین ظلموا الصیحة وستم ایدنلری حضرت جبرائیلك چغرمسی
الدی فاصبحوا فی دیارهم جاثمین پس کندو منزللرنده میتلر اولدیلر کان لم یغنوا
فیها کویاکه انلرك ایچنده اقامت ایتمدیلر الا بعدا لمدین آگاه اولك کیم مدین
قبیله‌سنه هلاك اولسون کما بعدت ثمود نته‌که هلاك ثمود قبیله‌سنه اولدی
ولقد ارسلنا موسی بایاتنا وسلطان مبین دخی تحقیقا کیم حضرت موسایی کوندردك
معجز اولان نشانلریمزله واشکارا اولان برهانله الی فرعون وملائه مصر حاکمنه
واعیان دولتنه فاتبعوا امر فرعون پس فرعونك فرمانه مطیع ومنقاد اولدیلر
وما امر فرعون برشید وفرعونك فرمانی صواب اوزره دکلدر یقدم قومه
یوم القیمة روز جزاده جهنمه کیتدکده کروه جماعتنك ایلروسنده کیدر نته‌که دنیاده
انلرك ایلروسنده کیدردی فاوردهم النار پس انلری جهنمه داخل قیلدی
وبئس الورد المورود وکیره‌جکلری یر غایتله یمان یردر واتبعوا فی هذه لعنة
ویوم القیمة وبو جهانده بر لعنته تابع قیلندیلر وروز جزاده دخی تابع ایکن
جهانده ملعون اولدیلر بئس الرفد المرفود انلره ویرلن عطا غایتله یمان

عطا ایدی ذلك من انباء القری اول اخبار اهلاك اولنان کویلرك خبرلرندندر
نقصه علیك انی اوزدکه اوقورز منها قائم اول کویلرك بعضیسی دورمش
اکین کبی باقیدر وحصید وکیمیسی بچلمش اکین کبی اثری قالمشدر وما ظلمناهم وبز
انلری اهلاك ایتمکله کندولره ستم ایتمدك ولکن ظلموا انفسهم ولیکن نامعقول
ایشلره ارتکاب ایده کلردن اوتری جانلرینه ستم ایتدیلر فما اغنت عنهم الهتهم التی
یدعون من دون الله من شیء پس تکریدن اوزکه چیغردکلری ناحق معبودلر کندولردن
بر آز نسنه دفع ایتمدی لما جاء امر ربك قچن پروردکارکك عذابی کلدی وما
زادوهم غیر تتبیب وهلاك کردن اول که معبودلری کندولره برشی ارترمدیلر
وکذلك اخذ ربك واول الوکیبیدر پروردکارکك الیسی اذا اخذ القری
قچن کویلرك خلقنی عذابله الدی وهی ظالمة وحال بوکه کندولر ستمکاردرلر
ان اخذه الیم شدید بی‌شبهه کیم خدانك الیسی غایتله قتی دردناکدر اندن
تورتلمغه امید یوقدر ان فی ذلك لایة تحقیقا که هلاك اولانلره نزول ایدن
احوالده بر عبرت وار لمن خاف عذاب الآخرة شول کیمسه‌یه که او بر جهانك اشکنجه‌سن
توقع ایدی ذلك یوم مجموع له الناس قیامت کونی بر کوندر که خلق انك ایچنده
جزالری ویرلمك ایچون ییغلورلر وذلك یوم مشهود واول کون بر کوندر که
کوکلرك ویرك خلقی ایچنده حاضر اولورلر وما نؤخره الا لاجل معدود ونی
تاخیر ایتمزوز الا بر صایلمش مدتك انتهاسیچون یوم یات لا تکلم نفس الا باذنه اول
وقت که کلور نفع وشفاعت خصوصنده بر جان بر نسنه سویلمکه قادر اولماز مکر
خدانك دستوریله فمنهم شقی پس اهل محشردن ارباب شقاوت برکروه وار
که مقتضای وعیدله جهنمه مستحق اولدیلر وسعید وانلردن اهل سعادت
بر قسم وار که مقتضای وعدله بهشت جاودانه اهل اولدیلر فاما الذین شقوا ففی النار
پس اما شول کیمسه‌لر که ارباب شقاوت اولوب دوزخده قرار ایتدیلر لهم فیها
زفیر وشهیق انلره دوزخده قتی چیغرمق و بغرمق واردر اصل لغتده زفیر شدتلو
صوتدر واستعمالده اشکك ابتدا بغرمسنه اطلاق اولنور وشهیق ضعیف اولان
صوتدر واستعمالده اشکك صوکی صوتنه اطلاق اولنور واول بدبختلر بو ناله
وافغانله خالدین فیها دوزخده همیشه اقامت ایتمشلر ما دامت السموات
والارض کوکلر ویر مکانلریده دورده وقتچه چونکه بو کلمات عرفده ابدی افاده
ایدر جهنمده اقامتلری بو الفاظله اداولندی والا انلرك دوزخده دورملری

سموات وارضك وجود يله مربوط دكلدر اول سببدنكه نصوص قاطعه اكا دلالت
ايلديكه كوكلر ويرلر دوامى منقطع اولور وانلرك اقامتى دوزخده منقطع اولماز
الا ماشاء ربك مكر اول شيئ كه پروردكارك ايستدى كه انلرى اتشك عذابندن
زمهريرك عذابنه نقل اولنملرينى فرمان ايده ان ربك فعال لما يريد تحقيقا كه سنى
ايجاد ايدن خدا ايستدوكى نسنه يى ايشليجيدر واما الذين سعدوا ففى الجنة خالدين فيها
واما سول كيمسه لركه اهل سعادت قيلندبلر بهشتده اولورلر اقامتلرى بجنده على
الدوام تقدير ايتدوكلرى حالده مادامت السموات والارض كوكلر ويير مكانلرنده
دوردقجه الا ما شاء ربك مكر اول وقت كه پروردكارك ايستدى كه انلرى
جنتدن ديدارك مشاهده سنه نقل ايده عطاء غير مجذوذ بر ويركيكه كسلمسى
دكلدر فلا تك فى مرية مما يعبد هؤلاء پس برشكده اولمه بو مشركلر عبادت
ايتدوكلرى شيئدن ما يعبدون الا كما يعبد اباؤهم من قبل بر طريق طپمزلر الا كندولردن
اسبق پدرلرينك طپمسى كبى وسكا خبر ايرشديكه پدرلرينه نه كونه عذاب دكمشدر
پس بونلره دخى اوكونه عذاب دكر وانا لموفوهم نصيبهم وبى شبهه كيم بيز
انلره عذابدن بهره لريني بالتمام يتشديريجيوز غير منقوص اكسك قيلمدوغى حالده
ولقد اتينا موسى الكتاب دخى تحقيقا كه حضرت موسايه توراتى ويردك
فاختلف فيه پس انك ايچنده اختلاف اولندى كه بركروه اكا ايمان كتوردى
بركروه كفر ايتدى نته كه قومك اختلاف ايتدى ولولا كلمة سبقت من ربك واكر
پروردكاردن برسوز سبقت ايتمسيدى كه عذابلرينى قيامته تاخير ايتدى لقضى
بينهم البتة ارالرنده حكومت اولنوردى كه اوذلرينه عذاب ايدوب مبطل محقدن
متميز اولوردى وانهم لفى شك منه مريب وبى شبهه كيم اختلاف ايدنلرك

قومكك كفارى اندن اضطرابه
دوشوريجى بر كمانده درلر وانكلا
وبى شك كيم هر

هر برى لما ليوفينهم ربك اعمالهم شول كيمسه لردندكه پروردكارك اعماللرينك
جزاسنى كندولره بالتمام ايصال ايدر انه بما يعملون خبير تحقيقا كه خدا عز وجل
ايشلدوكلرى اشيايه داناددر فاستقم كما امرت پس فرمان اولندوغك كبى
استقامت ايت ومن تاب معك وسنكله توبه ايدنلر يعنى شركدن وكفردن
رجوع ايدنلر وسنكله ايمان كتورنلر دخى استقامت ايتسونلر ولا تطغوا دخى تكبر
ايتمك انه بما تعملون بصير بى شبهه كيم ايزد ذو الجلال ايشلدوكوز نسنه لره
بينادر ولا تركنوا الى الذين ظلموا دخى ستم ايدنلره هيچ ميل ايتمك فتمسكم
النار كه انلره ميل ايتمكله سيزه آتش دكر وما لكم من دون الله من اولياء وسيزه

تنكريدن

تنكريدن اوزكه دوستلر يوقدر ثم لا تنصرون صكره ياردم اولنمازسيز واقم الصلوة
دخى نمازى شرائط وادابيله قيل طرفى النهار كوندوزك ايكى طرفنده وزلفا من الليل
وكيجه دن كوندوزه يقين ساعتلرده ان الحسنات يذهبن السيئات تحقيقا كيم ايولكلر
يمان اولان اشيايى محو ايدر اسباب النزولده كتوردبكه بر كشى حضرتك حضورنه
كلوب ديدى يا رسول الله بر خاتوندن هر نسنه يه نائل اولدم انجق انكله جماع ايتمدم
حالم نيجه اولور اولكحل حق جل وعلا بو ايتى منزل قيلدى بعده حضرت صلى الله
عليه وسلم اكا سؤال ايتديكه اول حالدن صكره نمازى بنمله جماعتله قيلدكمى ديدى
بلى حضرت بيوردى اول نماز سكا كفاره اولدى صحابهٔ كرام حضرته سؤال ايتديلركه
يا رسول الله بو حال اكامى كوزدر يا جميع اهل ايمانه حضرت بيورديكه جميع اهل ايمانه در
و بو دوايتى حضرتك حديث شريفى تاييد ايدركه بيوردى كبائر اجتناب اولنجه
نماز نمازه دك كفاره اولور ارالرنده اولان كناهلره ذلك ذكرى للذاكرين
بو وعدهٔ كريمه پند الانلره بر پنددر واصبر فان الله لا يضيع اجر المحسنين وطاعات
ايشلمسى اوزره ومعاصيدن اجتناب ايتمكله صبر ايت كه ايزد ذو الجلال صبر ايدن ايولك
ايدنلرك ثوابنى ايتمز فلولا كان من القرون من قبلكم پس نيچون سيزدن اسبق اولان
اهل زمانه لردن اولمدى اولو بقية ارباب عقل وفضل كه حزم جهتندن
ينهون عن الفساد فى الارض يير يوزنده فساد ايتمكدن خلقى منع ايدرلر الا قليلا
ممن انجينا منهم مكر انلردن قورتردوغمزدن از كيمسه لركه خلقى فساد ايتمكدن منع
ايدرلردى واتبع الذين ظلموا ما اترفوا فيه وستم ايدنلر اونيمتى قيلنديلر شول
شيئه كه ايچنده منعم اولنديلر يعنى نفسك ارزولرينه تابع اولوب امور اخرويه دن
بالكليه اعراض ايتديلر وكانوا مجرمين وانلر كفار ايديلر وما كان ربك ليهلك
القرى بظلم واولمزديكه پروردكارك كويلر خلقنى شرك سببيله نابود قيله
واهلها مصلحون وحال بوكه اول كويلرك خلقى ارالرنده اصلاحى شعار ايتمش
اوله لر يعنى حق جل وعلا كويلر خالقنى يالكوز شركلرى سببيله اهلاك ايتمز ظلم
وستملرى اكا منضم اولنجه ديو كلامدن ديديلر الملك يبقى مع الكفر ولا يبقى
مع الظلم ولو شاء ربك لجعل الناس امة واحدة واكر پروردكارك ايستسيدى
البتة جمله خلقى بركروه قيلدردى يعنى قولرينى بر دينده جمع ايدردى ولا يزالون
مختلفين وهميشه اختلاف ايديجى اولورلر بركروهلرى حق اوزره وبركروهلرى

باطل اوزره الا من رحم ربك مكر پروردكارك رحم ايتدوكى كروه كه انلر حق اوزره
اتفاق ايتديلر ولذلك خلقهم وبو اختلاف ايتمك ايچون انلرى يرتدى وتمت
كلمة ربك وپروردكارك سوزى يرينه كلوب تمام اولدى يعنى ملائكه يه
ديدوكى سوز واو كلام بو ايديكه لاملان جهنم من الجنة والناس اجمعين على التحقيق
دوزخى دولدرهم بولرك وادميلرك عاصيلرندن تو وكلا نقص عليك من انباء الرسل
واوزركه پيغمبرلرك خبرلرندن هر خبرى اوقودز ما نثبت به فوادك شول شى
اوزركه اوقودزكه قلبكى انكله بكشترز وجاءك فى هذه الحق وبو سوره ده سكا
درستلك كلدى وموعظة وذكرى للمومنين وبرپند ونصيحت اهل ايمانه كلدى
وقل للذين لا يومنون اعملوا على مكانتكم وايمانه كلميانلره سويله متمكن
اولدوغكوز حالت اوزره ايشلك انا عاملون كه بى شبهه بيز متمكن اولدوغمز
حالت اوزره ايشليجيلرز وانتظروا وبيزم مصائبك كلمسين انتظار ايلك انا
منتظرون كه بلاشك بيز سيزدن اسبق اولانلرك مصيبتلرى كبى سيزه بر
مصيبتك كلمسنه منتظرز ولله غيب السموات والارض وايزد ذو الجلاله مخصوصدر
كوكلرده ويرده پوشيده اولان اشيانك بيلمسى واليه يرجع الامر كله واشى هو
كند وحكمنه دونمش قيلنور فاعبده وتوكل عليه پس كا پرستش ايدوب اوزرينه
اعتماد ايت وما ربك بغافل عما تعملون وپروردكارك ايشلدككوز ايشلردن غفلت
ايديجى دكلدر

سورة يوسف مكية وهى مائة وعشر ايات

بسم الله الرحمن الرحيم

الر تلك ايات الكتاب المبين بو سوره ده مذكور اولان ايات عظام اعجازى
ظاهر اولان كتابك آيتلريدر انا انزلناه تحقيقا بيز بو كتابى ايندردك قرآنا
عربيا لسان عربيه منسوب اوقنمش اولدوغى حالده لعلكم تعقلون تاكه
سيز فهم ايدوب معنالرينه واصل اوله سيز نحن نقص عليك احسن القصص بيز
خبر ويرهرز سكا كوزللى اوزركه اوقيوب اخبار ايدرز بما اوحينا اليك هذا
القرآن سكا بو سوره پى فرشته ايله كوندردكمز واسطه سيله وان كنت من قبله
لمن الغافلين دخى بلاشبهه بو سوره نك نزولندن اول انلرى بيخبرلردن ايدك
اذ قال يوسف لابيه مذكور قيل اول وقتى كه حضرت يوسف پدرينه ديدى
يا ابت انى رايت احد عشر كوكبا والشمس والقمر اى بنم پدرم على التحقيق بن عالم

خوابمده اون بر يلدز وكونشى وآيى كوردم رايتهم لى ساجدين انلرى بكا سجده
ايدجيلر كوردم قال يا بنى لا تقصص رؤياك على اخوتك حضرت يعقوب حضرت
يوسفه ديدى اى بنم اوغولجغم كوردوكك واقعه يى قرنداشلرك اوزره اوقيوب
نقل ايتمه فيكيدوا لك كيدا كه سنى اهلاك ايتمك ايچون بر عظيم حيله ايدرلر
چون حضرت يعقوب بو واقعه دن حضرت يوسفك علو مرتبه سنى فهم ايتدى
قوردقيكه برادرلرى حسد جهتندن اكابر تعدى ايدرلر اكا سفارش ايلدى كه رؤياسنى
قرنداشلرندن صاقلیه ان الشيطان للانسان عدو مبين تحقيقا كه ابليس شقى آدم
اوغلنه بر آشكارا دشمندر پس قرنداشلركى سكا ضرر ايصال ايتمك ايچون اغوا
ايتسه عجب دكلدر وكذلك يجتبيك ربك ودخى كه بو رؤيا كورمسيله منتخب اولدك
پروردكارك سنى انتخاب ايدر ويعلمك من تاويل الاحاديث ورؤيالرك تعبيرندن
سكا تعليم ايدر ويتم نعمته عليك واحسانى اوزركه بنوتله اتمام ايدر وعلى
آل يعقوب ويعقوبك اولادى اوزره دخى كما اتمها على ابويك من قبل ابراهيم واسحق
نته كم بوندن اسبق ايكى پدرك ابراهيم واسحق اوزره انى اتمام ايلدى ان ربك
عليم حكيم بى شبهه كيم خداوندك انتخابه مستحق اولانى بخشى بيلور كما ينبغى
ايشى ايشلر لقد كان فى يوسف واخوته ايات للسائلين تحقيقا كيم يوسف وقرنداشلرى
اخبارندن سؤال ايدنلره دلائل قدرت وار ايدى بيلمك كركك كيم حضرت يوسفك
اون بر برادرى وار ايدى اونى پدرندن ايديلر وبيرى كه بنيامين در اناسندن
وباباسندن برادر يدى اذ قالوا ليوسف واخوه ياد ايت اول محلى كه يعقوب
اوغلانلرى ديديلر بى شبهه كيم يوسف وقرنداشى بنيامين احب الى ابينا منا
پدرمزه زياده سيوكليدرلر بيزدن ونحن عصبة وحال بوكه بيز بر كوجلى كروهز
ان ابانا لفى ضلال مبين بى كمان كه پدرمز بر آشكارا ازغونلقده در كوره
بيرى بيرينه بويله سويلديكه اقتلوا يوسف او اطرحوه ارضا يوسفى اولدرك يا آوداندن
اوزاق اولمش بر يره اتى صالك يخل لكم وجه ابيكم پدرككزك يوزى
سيزه خالى قالور يعنى يوسف غائب اولنجق پدركوز جميع وجوديله اوزركزه اقبال
ايدر وتكونوا من بعده قوما صالحين واندنصكره بعهدكوز دمكله پدركوزله
كوزل كروه اولورسيز قال قائل منهم انلردن بر سويليجى ديدى وانك آدى
يهوذا ايدى لا تقتلوا يوسف حضرت يوسفى قتل ايتمك زيرا قتل بر اولو

كما هدد والقوه فی غیابة الجب وانی قویی نك دیبنه صالك یلتقطه بعض السیارة
مسافرلرك بر كروهی انی الورلر ان كنتم فاعلین اكر سوزمه عمل ایدیجیلر ایسكوز بعده
بونك اوزره اتفاق ایدوب قالوا یا ابانا ما لك لا تأمنا علی یوسف دیدیلر ای پدرمز
سكا نه عارض اولدیكه یوسف اوزره بزی امین دوتمزسن وانا له لناصحون وحال
بوكه علی التحقیق بز اكا خیر ایستیوب اوزرنه شفقت ایدیجیلرز ارسله معنا غدا
كندوی بزمله یارین صحرایه یولله یرتع ویلعب میوه لر یسنده اتساع ایتسون
وتیر اندازلكله ودوه سكرتمسیله اوینسون وانا له لحافظون وبی شبهه بز
انی صاقلیجیلرز یرمازلك دكمسندن قال انی لیحزننی ان تذهبوا به حضرت یعقوب
دیدی تحقیقا كه بن كوتورمكلكوز انی بنی اندوهناك قیلار واخاف ان یأكله الذئب
دخی قورقرم كه انی قورد ییه وانتم عنه غافلون اول حالده كه سز اندن بیخبرسز
قالوا لئن اكله الذئب ونحن عصبة حضرت یعقوبك اوغلانلری دیدیلر قسم
اولسونكه اكر انی قورد ییه وحال بوكه بز بر قوتلو كروهز انا اذا لخاسرون بی
شبهه كیم بز اول محل بزیانكار جماعت اولورز فلما ذهبوا به یعنی یوسفی
پدرندن ایروب كوتوردیلر واجمعوا ان یجعلوه فی غیابت الجب وعزم ایتدیلر كه انی
قویی نك دیبنده قیله لر بعده مقصدلرندن متمكن اولدوقلرنده اكا كوناكون اذیت
ایدوب قویی یه بوراقدیلر منقولدركه صحرایه چیقدوقلری دم مبارك یوزلرنی
یوزینه طپنجه لر اورمغه شروع ایدوب انواع ستمله كندوی معذب ایتدیلر بر مرحله
دككه هلاككی یقلشدی یهوذا بو حالی مشاهده ایدیجك انلره دیدی سز بنمله
عهد ایتدكوز كه انی اولدرمیوب قویی یه صالوردیز سوزنی قبول ایدوب قویی یه
كوتوروب كندوی اناك ایچنه صالقندردیلر جانك حلاوتندن قویی نك
اطرافنه یاپشدی اللرین باغلیوب كوملكن صویدیلر تا كه انی قانله الوده ایدوب
پدرلرینه حیله ایدهلر حضرت یوسف انلره دیدی ای برادرلرم بكا كوملكمی ویرك
تا كه عورتمی انكله اورتیم كندویه دیدیلر اون بر یلدزی وای وكونشی چیغر
سكا كوملك كیدرسونلر وسنكله انسیت ایتسونلر بعده قویی نك یاری سنه ایرشنجه
كندوی بوراقدیلر هنوز صویه یتشمدن حضرت جبرئیل مقدس قنادلری اوزره
كوتوروب قویی نك ایچنده بر طاش اوزره اوتوردی مرویدركیم حضرت ابراهیم
علیه السلامی نمرود اتشه بوراقدی ایسه دونلرین صویدیلر حضرت جبرئیل علیه السلام

جنك

جنك حریرندن اكابر كوملك كتوروب كیدردی آندنصكره حضرت ابراهیم اول كوملكی
اوغلی حضرت اسحقه ویردی صكره حضرت اسحق انی حضرت یعقوبه ویردی حضرت
یعقوب انی بر بازوبند ایدوب حضرت یوسفك قولنه بغلمشدی قچن باشنه بو احوال
كلدی حضرت جبرئیل اول كوملكی چیقروب كندویه كیدردی وجناب رب العزتدن
بشارت كتوردی نته كه حق تعالی بیوردی واوحینا الیه وبز اكا فرشته ایله
خبر صالدقكه لتنبئنهم بامرهم هذا البته بو ایشلرندن برادرلركی آگاه ایدرسن
وهم لا یشعرون وكندولر بیلمزلركه سن یوسفسن علو مرتبه كدن اوتری وجاؤا
اباهم عشاء یبكون وكوندزك آخرنده اغلیه رك پدرلرینه كلدیلر قالوا یا ابانا
دیدیلر ای پدرمز انا ذهبنا نستبق تحقیقا كه بز بربری بریمزدن ایلرو
سكرمكه كیتمش ایدك وتركنا یوسف عند متاعنا ویوسفی اسباب واثقالمز یاننده
بوراقدك فاكله الذئب پس كندوی قورد ییدی وما انت بمؤمن لنا وسن
سوزیمزه اینانیجی دكلسن ولو كنا صادقین واكر بز كرچك سویلیجیلر ایدك
زیرا سنك بزه سوء ظنك واردر یوسفه غایتله محبتك وار وجاؤا علی قمیصه
بدم كذب وكوملكی اوزره بر یلان قانله كلدیلر یعنی حضرت یوسفك كوملكنی یلاندن
بر قانله آلوده ایدوب پدرلری قتنه كتوردیلر مرویدركه حضرت یعقوبه كوملك
اول كیفیتله كلیجك فریاد ایدوب كوملكی یوزینه سوردی تا كه مبارك چهره سی
قانله بویاندی ودیدی بو قورد عجب قورد ایمش اوغلمی ییدی وكوملكنی یاره لمدی
قال بل سولت لكم انفسكم امرا حضرت یعقوب اوغلانلرینه دیدیكه ایش دیدیككوز
كبی دكلدر بلكه جانلركوز سیزه بر عظیم ایشی تولای ایدوب اوزدكز انی آسان
قیلدی فصبر جمیل پس كونكل صبر ایتمك اولدركه سندن یكركدر حدیث شریفده
وارد اولمشدركه صبر جمیل اولدركه ایچنده خلقه شكوی اولمیه والله المستعان
علی ما تصفون وباری طلب اولنجق كیمسنه ایزددر ذو الجلالدر یوسفك هلاككندن
وصف ایتدككوز شئ اوزره كتوردیلركه اوچ كون حضرت یوسف علیه السلام اول
قویی ده مكث ایدوب دوردنجی كونك صبح دمنده كندویه نجات مژده سی كلدی
وجاءت سیارة ومدین شهرندن مصره متوجه بر كاروان كلوب اول قویی یه
قریب بر مكانه قوندیلر فارسلوا واردهم پس كندولره صو چكوب چیقرن
كیمسنه یی یولله دیلر فادلی دلوه دلوین قویی یه قویوب صو اولدرمق ایچون

ایندردی همان حضرت یوسف ایچنده اوتوردی انی طشره یه چیقردیجی حضرت یوسفی
مشاهده ایتدی قال یا بشری هذا غلام دیدی ای مژده حاضر اول که بو بر اوغلاندر
واسروه وصویه کلان کیمسنه یولداشلریله انی کاروان خلقندن کیزلدیلر بضاعة
تجارت ایچون بر متاع والله علیم بما یعملون وخدای ذو الجلال ایشلدوکلری شیئه
دانادر که کیزلدکلری اوندن خفی اولماز وشروه بثمن بخس وبر آز بها ایله انی صاتدیلر
دراهم معدودة تمیزدن بدلدیعنی اول بها بر صایلمش اقچه ایدی بیلمک کرککیم
اول زمانده خلقنک معتادی بو ایدیکه بر شیئی صاتوب الدوقلرنده بها قرق درهمدن
آز ایسه صایارلردی واکر قرق درهمدن زیاده ایسه وزن ایدرلردی وکانوا فیه
من الزاهدین وانلر حضرت یوسفده رغبت ایدنلردن دکلدیلر زیرا انلر انی بولمشلردی
دبرشی بولان کیمسنه اکا چوقلق اعتنا ایتمز وقال الذی اشتراه من مصر لامرأته
واهل مصردن انی صاتون الان کیمسنه قادینی زلیخایه دیدی واو مصرک
خزائنی اوزره موکل اولان عزیزدر اکرمی مثواه بوغلامک محلنی مکرم قیل
عسی ان ینفعنا شاید امورمزده بزه یاردیه او نتخذه ولدا یاخود اوغول
ایدنه لوم چونکه عزیز حضرت یوسفده اثاری رشدی مشاهده ایتدی وکندوسی عقیم
ایدی انی اوغول ایدنمکه ارزو ایتدی وبوندن دیدیلر خلقک زیاده فراستلوسی
اوچ کیمسنه در بری عزیز مصر وبری حضرت شعیبک قیزیکه پدرینه حضرت
موسی حقنده دیدی یا ابت استاجره الایه وبری حضرت ابو بکر الصدیق رضی الله
عنه که حضرت عمر الفاروقی یرینه خلیفه قیلدی وکذلک مکنا لیوسف فی الارض
ونته که حضرت یوسفک محبتی عزیزک قلبنده برقرار قیلدق یر یوزنده کندویه
مکانت ویردک تاکه ایچنده عدل ایله متصرف اوله ولنعلمه من تاویل الاحادیث
وتاکه کتب الهیه نک معنالرندن اکا تعلیم ایدهلم والله غالب علی امره وحق جل
وعلا کندو ایشی اوزره غلبه ایدیجیدر نسنه انی دوندرمز ولکن اکثر الناس
لا یعلمون ولیکن خلقک چوغی بیلمزلر که جمیع امور تصرفمزده در ولما بلغ اشده واول
محلکه حضرت یوسفک قوتی نهایتنه ایرشدی که یعنی اوتوزله قرق اراسنده اولان
سنه واصل اولدی اتیناه حکما وعلما عمله موید اولان علمی ورؤیا تعبیرینک
دانشنی اکا احسان ایتدک وکذلک نجزی المحسنین ونته که حضرت یوسفه مکافات
ایتدک ایولک ایدنلره مکافات ایدرز وراودته التی هو فی بیتها عن نفسه

واول خاتون که حضرت یوسف انک خانه سنده ایدی جانندن اوتری کندوی طلب
ایتدی یعنی عزیزک قاریسی زلیخا چوق طلب ایتدیکه حضرت یوسف کندو ایله موافقت
ایده وغلقت الابواب وقاپولری بغلدی وقالت هیت لک ودیدیکه بنی سنکچون
اماده اولمشم حضرت یوسف بو حالی مشاهده ایدیجک قال معاذ الله دیدی
خدایه صیغنمق صیغنوردم انه ربی احسن مثوای تحقیقا شان بودر که بنی تربیه
ایدن عزیزیم محلمی کوزل قیلدی پس اهلنه خیانت ایتمکله اکا مکافاتمی ایدرم بو امر
هرکز وجوده کلمز انه لا یفلح الظالمون زیرا علی التحقیق حال بودر که ایولک ایدنلره
کوتلکله مکافات ایدن ستمکارلر قورتولمزلر ولقد همت به وهم بها وبی شبهه
کیم زلیخا یوسفک مخالطه سنه عزم ایتدی واقتضاء بشریت حسبیله یوسف دخی
زلیخانک مخالطه سنه قصد ایتدی لولا ان رای برهان ربه حضرت یوسف پروردکارینک
دلیلنی کورمسیدی اصح اولانک اوزره اول دلیل نور عصمت الهی وملکه نبوت یوسفیه
ایدی کذلک اول ثبات کبی کندویه بر ثبات ویردک لنصرف عنه السوء والفحشاء
تاکه کندو پرورده ایدنک خیانتی وزنا فعلنی کندوسندن دور قیله لم انه
من عبادنا المخلصین زیرا بلا شبهه اول وجود شریف ارباب اخلاص اولان قوللرمزدندر
واستبقا الباب ویوسف وزلیخا اوده نک قاپوسنه بری بریندن ایلرو کیتمکه
سعی ایتدی یعنی حضرت یوسف قاپویه سکردی تاکه زلیخانک الندن قورتله وزلیخا
قاپویه سکردی تاکه قاپویی قاپیوب یوسفی ایچروده قاله وقدت قمیصه من دبر
وکندوسمتنه حضرت یوسفی چکدکده کوملکنی اردندن یرتدی والفیا سیدها لدی الباب
وقاپو یاننده قوجه سنه صاتشدیلر قالت ما جزاء من اراد باهلک سوءا زلیخا
قوجه سنه دیدی اهلکه بدلک ایستیانک جزاسی نه نسنه دکلدر الا ان یسجن
او عذاب الیم الا حبس اولنمق یا بر دردناک اشکنجه قال هی راودتنی عن نفسی
حضرت یوسف دیدی کندوسی نفسمدن اوتری بکا الحاح ایتدی وشهد شاهد
من اهلها وزلیخانک خصملرندن بر طفل نطقه کلوب دیدی ان کان قمیصه
قد من قبل اکر یوسفک کوملکی اوکدن یرتلدی فصدقت وهو من الکاذبین
زلیخا سوزنده صدق ایتدی ویوسف یالانجیلردندر زیرا بو حالت اکا دلالت ایدر
که نفسندن یوسفی مدافعه ایتمکله کوملکنی یرتدی یا اردنه سکرمکله اکنده ایچی
ایلشوب کوملکی یرتلدی وان کان قمیصه قد من دبر واکر کوملکی اردن یرتلدی

تکذبت وهو من الصادقين زلیخا یلان سویلمش اولدی وکندوسی صدق ایدیجیلر
زمره‌سندندر زیرا بو کیفیت اکا دلالت ایدر که زلیخا یوسفک اردندن دوشوب
کندوسنی طرفنه چکمکله کوملکی یرتلدی فلما رای قمیصه قد من دبر پس اول وقت
که عزیز حضرت یوسفک کوملکنی اردندن یرتلمش کوردی قال انه من کیدکن
دیدی علی التحقیق بو ایش حیله‌لکوزدندر ان کیدکن عظیم بی شبهه کیم حیله‌لکوز
غایتله اولودر یعنی حیله‌لکوز نفوسده پک تاثیر ایدوب کوکلره یاپشور یوسف
اعرض عن هذا ای یوسف بو ماجرایی صاقله برکیمسنه‌یه سویلمه واستغفری
لذنبك وای زلیخا ایتدکک کناه ایچون مغفرت طلب ایت انك کنت من الخاطئين
تحقیقا سن کنهکارلرک کروهندن ایدک بو حالته اکرچه عزیز بوکونه پرتسکین ویردی
اما نه زمان اولدیکه محبتک داستانی خلق اوزره پوشیده اوله نظم نسازد عشق
را کنج سلامت ، خوشا رسوایی وکنج ملامت ، غم عشق از ملامت تازه کردد ، وزین
سودا بلند آوازه کردد وقال نسوة في المدينة ومصر شهرنده قادینلر دیدیلر
امرأة العزيز تراود فتاها عن نفسه عزیزک خاتونی کندو غلامنی نفسندن
اوتری طلب ایلدی یعنی ایستدی که اندن کام الوب کام ویره قد شغفها حبا
سومک جهتندن کوکلنک غلافنی یاردی انا لنريها في ضلال مبين بی شبهه کیم
بز انی براشکارا ازغونلقده کورورز فلما سمعت بمکرهن پس اول وقت که کیزلی
سویلدوکلری سوزی زلیخا ایشتدی ارسلت اليهن دعوت ایتمک ایچون انلره
خبر صالدی تاکه انلر معذرتنی بیان ایده وحضرت یوسفی وصالنه رام ایده‌لر
کوردیلر که قرق خاتونی ضیافته دعوت ایلدی بیشی پادشاهک خدمتنده اولان
قاپوجینک وساقینک وانمکجینک وزندانجینک وامیراخورک قادینلری ایدی که
اول ملامت سوزی انلر اوزرنه دوشمش ایدی وقلانلری سائر اعیانک قادینلری ایدی
واعتدت لهن متكا وانلره برر یاصدیجی شی آماده قیلدی تاکه اکا یاصدنه‌لر
وآتت كل واحدة منهن سكينا وقادینلرک هر بیرسنه بر بچاق ویردی تاکه یمکلرینه
مهیا قیلنان میوه‌یی انلرله صویوب پاره یه‌لر وقالت اخرج عليهن وانلر بچاقلرله
میوه‌یی استعمال ایدرلرکن حضرت یوسفه دیدی اوزرلرینه چیق فلما راينه اكبرنه
پس اول وقت که کندوسنی کوردیلر تعظیم ایدوب فائق اولان حسنندن هیبت چکدیلر
سرور کائناتدن مرویدر که بیوردی معراج کیجه‌سنده حضرت یوسفی کوردم چهره‌سی

ایک ابداری

ایک ابداری کیجه‌سی کیبیدر وقطعن ايديهن وشدت دهشتدن اللرینی کسدیلر
وقلن حاش لله ودیدیلر حق تعالی‌یه صفات عجزدن تنزیه اولسون ماهذا بشرا
بو وجود نازنین نوع انساندن دکلدر زیرا بو کونه جمال نوع بشرده معهود اولمشدر
ان هذا الا ملك كريم بو بر نسنه دکلدر الا اخذ اقنده بر مکرم فرشته
قالت فذلكن الذي لمتنني فيه زلیخا انلره دیدی بو اول غلامدر که محبتی جهتندن
بکا ملامت ایتدکوز ولقد راودته عن نفسه ولی شبهه کیم نفسندن اوتری
کندوسنی طلب ایتدم فاستعصم پس عصمته طالب اولوب خواهشمدن ممتنع اولدی
ولئن لم يفعل ما آمره وعلی التحقیق ایشلمزسه کندویه فرمان ایتدوکم شیئی
ليسجنن وليكونا من الصاغرين البته حبس اولنوب خوار و ذلیللردن اولور پس
اول خاتونلر بالاتفاق حضرت یوسفه دیدیلر خاتونک امرینه اطاعت ایله تاکه
سکا بر مذلت ایرشمیه قال رب السجن احب الي مما يدعونني اليه حضرت یوسف دیدی ای
پروردکارم حبس اولنمق بکا زیاده سیوکلیدر شول نسنه‌دن کم بنی اکا ایسترلر
والا تصرف عني كيدهن واکر مکر و حیله‌لرینی بندن اوزاق قیلمزسک اصب اليهن
انلرک طرفنه میل ایدرم واکن من الجاهلين وناممقول ایشی ارتکاب ایتمکله نادانلر
کروهندن اولورم فاستجاب له ربه پس پروردکاری کندویه دعاسنی مستجاب
قیلوب فصرف عنه كيدهن کندوسندن اول قادینلرک مکر حیله‌لرینی دور قیلدی
انه هو السميع العليم تحقیقا کم خدا عز وجل کندو دعا هرکسک دعاسنی درست
ایشیدن احوالکرینی کا ینبغی بیلندر ثم بدا لهم من بعد ما راوا الايات پس حضرت یوسفک
براءتی اوزرینه دلالت ایدن شواهدی کوردوکلریندن صکره کندولره ظاهر اولدیکه
ليسجننه حتى حين البته انی بر مدت دک حبس ایدهلر بعد حضرت یوسفی
زندانه کوتوروب داخل قیلدیلر ودخل معه السجن فتيان وبحسب الاتفاق
ایکی یکت پادشاهک شرابداری واتمکجیسی حضرت یوسفله زندانه کیردیلر قال احدهما
اول ایکی یکتک بیری یعنی شرابدار دیدی اني اراني اعصر خمرا علی التحقیق کیم
عالم خوابده بن کندومی کوردوم که سیجی صیقیوردم یعنی اوزم صیقیوردم پس مآل
اعتباریله اوزم خمر ایله تسمیه اولندی وقال الاخر واو بیری دیدی اني اراني
احمل فوق راسي خبزا بلاشک بن کندومی کوردوم که باشم اوستنده بر اتمک کوتوردوم
تاكل الطير منه که قوشلر اندن ییه نبئنا بتأويله عالم رؤیاده کوردوکمز

شیئك ماٴلندن بیزه خبر ویر انا نریك من المحسنین بی شبهه بز سنی ایو لردن
كوروهندن كوریوروز قال لا یاتیكما طعام ترزقانه حضرت یوسف اول ایكی كیمسه یه
دیدی سیزه بر ییجك كلمزكه او سیزه دوزی قیلمنمش اوله الا نباتكما بتاویله الاكه
انك عاقبتندن سیزه خبر ایدرم یعنی انك ماهیت و كیفیتنی سیزه بیان ایدرم قبل
ان یاتیكما او سیزه كلمدن اولیجون حضرت یوسفك مرادی شریفی اولدیكه انلری ایمانه
دعوت ایلیه رؤیالری تعبیر ایمدن اول كندولره بیان ایدیكه كندوسی علم غیبی بیلكله
معجزه صاحبیدر و بو بیلكی كهانت و تنجیم طریقیله توهم ایتمه مكلریچون انلره بو كونه خطاب
ایتدی نته كه حق تعالی بیوردی ذلكما مما علمنی ربی بو غیب بیلمسی ای ایكی همنشینم
بكا حق ایله پروردكار مك اوكرتمسندندر انی تركت ملة قوم لا یؤمنون بالله دیرا
علی التحقیق بن خدانك وحدانیتنه تصدیق ایمیان كروهك آیینینی ترك ایلیدم وهم
بالاخرة هم كافرون وانلر او بر جهانك موجود اولمسینی كندولر انكار ایتمشلردر
واتبعت ملة آبائی ابراهیم واسحق ویعقوب وهم مذكور اولان پدرلرمك طریقنه ییروك
ایتدم ما كان لنا ان نشرك بالله من شیء بیزه كه انبیا قسمی یز صحیح و ممكن دكلدركه
خدایه هیچ بر نسنه اورتاق قیله لم ذلك من فضل الله علینا بو توحید ایتمك
خدانك محض كرمندن اوزریمزه اولمشدر وعلی الناس و سائر خلق اوزرینه دخی كه پیغمبرلرك
ارسالیله اكا نائل اولدیلر ولكن اكثر الناس لا یشكرون ولیكن خلقك چوغی
خدانك فضل و كرمنه اعتراف ایتمزلر یا صاحبی السجن ای ایكی یارم زنداندہ
ءارباب متفرقون خیر بر اكثرم معبودلرمی ییكركدر ام الله الواحد القهار یا خود
ذاتنده متوحد اولان هر نسنه اوزرینه غلبه ایدن ایزد ذو الجلالمی بلا شك انك معبود
اولمسی محض خیر ایتدر ما تعبدون من دونه انندن اوزكه بر شیئه عبادت ایتمز سیز
الا اسماء سمیتموها انتم وآباؤكم الا بر اشیایه كه سیز و پدرلركوز انلر اوزرینه بر نا
مناسب آدلر اطلاق ایدوب اول اطلاق اعتباریله انلره عبادت ایدكوز ما انزل
الله بها من سلطان ایزد جل وعلا انلرك عبادت اولنملرینه اصلا بر دلیل ایندرمدی
ان الحكم الا لله عبادت حضوصنده فرمان ایزد ذو الجلاله مخصوصدر امر ان
لا تعبدوا الا ایاه پیغمبرلرك لسانی اوزره فرمان ایتدیكه كندوسندن اوزكه
بر شیئه عبادت ایتمیه سیز ذلك الدین القیم اولدر درست و معتدل اولان دین
ولكن اكثر الناس لا یعلمون ولیكن خلقك چوغی انی بیلمیوب بادیه جهالتده سر كردان

قالتلر یا صاحبی السجن ای ایكی یارم زندانده اما احدكما فیسقی ربه خمرا البته
بركوز یعنی شرابدار كندی ولی پروردهٔ ایدنه باده ایچوره نته كه بوندن اسبق ایچوردی
واما الآخر فیصلب فتاكل الطیر من رأسه و بی شبهه او بركوز اصلوب باشندن قوش
ییر بعده بونلر دیدیلركه بز بیلان سویلادك اصلا بو واقعه یی كورمدك حضرت
یوسف انلره جواب ویردی نته كه حق تعالی بیوردی قضی الامر الذی فیه تستفتیان
اول ایش كسلدیكه خصوصنده بندن انك عاقبتك فهمنی طلب ایدر سیز وقال للذی ظن
انه ناج منهما دخی حضرت یوسف سویلدی شول كیمسه یه كه كان ایتدیكیم علی
التحقیق اول ایكی یكیدن او قورتلجقدر اذكرنی عند ربك سنی پرورده ایدن پادشاهك
قتنده احوالمی سویله تاكه بنی زنداندن قورتره فانساه الشیطان ذكر ربه پس
ابلیس شقی شرابداری اونوتدردیكه حضرت یوسفك احوالنی مربیسی قتنده
ذكر ایده فلبث فی السجن بضع سنین پس زندانده بر قاچ ییل مكث ایتدی لغت
عربیه ده بضع اوچدن طقوزه وارنجه اولان عدد اوزره اطلاق اولنور وقال الملك
انی اری سبع بقرات سمان و مصر پادشاهی دیدی عالم رؤیاده بن یدی
سمیز اینك كوردم یاكلهن سبع عجاف انلری یدی بتون اینك ییر وسبع
سنبلات خضر دخی كوردم یدی كوك خوشه واخر یابسات و یدی قوری خوشه
پس قوری خوشه لر كوك خوشه لره صاریلوب انلر اوزره غلبه ایدیلر یا ایها
الملأ افتونی فی رؤیای ای رؤیایی تعبیر ایدن كروه اشراف واقعه مك
تعبیرندن بكا جواب ویرك ان كنتم للرؤیا تعبرون اگر واقعه یی تعبیر ایدر ایدكوز
قالوا اضغاث احلام اهل تعبیر دیدیلر بو كوردوكك رؤیا او یقولرك
قارشقلریدر وما نحن بتاویل الاحلام بعالمین و بز باطل اولان او یقولرك تعبیرنی
دانالر دكلز وقال الذی نجا منهما و اول ایكی زندانیلردن قورتلن كیمسنه یعنی
شرابدار دیدی وادكر بعد امة و بر اوزون مدتدن صكره حضرت یوسفی رؤیاده
اولان دانشنی یاد ایتدی انا انبئكم بتاویله فارسلون بن سیزه انك تعبیرندن خبر
ایدرم پس بنی زندانه كوندرك انده بر كیمسه وار علم تعبیری غایتله بخشی بیلور
ملك علی الفور فرمان ایتدیكه زندانه واروب خبر كتوره بعده ساقی زندانه
كلوب سویلدی نته كه حق تعالی بیوردی یوسف ایها الصدیق ای یوسف ای
صدقك غایتیله متصف اولان ذات شریف افتنا فی سبع بقرات سمان یاكلهن

كندویه

سبع عجاف وسبع سنبلات خضر واخر یابسات بو مذکور اولان اشیانک تعبیرینی
بیزه فتوی ویر لعلی ارجع الی الناس تاکه بن پادشاهه و یانندہ اولان کیمسنه لرک
طرفنه دونیم لعلهم یعلمون شاید انلر سنک فضل و معرفتکی بیله لر
قال تزرعون سبع سنین دابا حضرت یوسف اول رؤیانک تعبیرنده دیدی یدی ییل
اکر سیز مستمر اولان عادتکوز اوزره فما حصدتم پس هر نسنه یی که بیچرسیز فذروه
فی سنبله انی صالقوملری ایچنده قویک تاکه آفاتدن محفوظ اوله الا قلیلا مما تأکلون
مکر اول مقدار ییدکوزدن براز نسنه که انی دوکوب صمانندن پاک ایدر سیز
ثم یأتی من بعد ذلک سبع شداد پس اول یدی ییلدن صکره یدی قحط و بتلو ییللر
کلور یأکلن ما قدمتم لهن انک اهالیسی ییرلر اول شی که کندولر ایچون ادخار
ایتمش ایدکوز الا قلیلا مما تحصنون مکر صاقلدوغکوز شیئدن براز که انی تخم ایچون
الی قویوب انلره ییدرمیه سیز ثم یأتی من بعد ذلک عام پس اول ییللردن صکره بر ییلی
کلورکه فیه یغاث الناس یموروک کثرتی سببیله ایچنده خلق مدد اولنورلر وفیه
یعصرون و صقلجق نسنه یی ایچنده صیقرلر وقال الملک ائتونی به دخی حضرت
یوسفک فتنه رؤیانک تعبیری ایچون کیدن کیمسنه کلوب تعبیری نقل ایتدکدنصکره
پادشاه دیدی انی بکا کتورک فلما جاءه الرسول پس اول وقت که پادشاهک
کوندرلسی حضرت یوسفه کلدی تاکه کندویی زنداندن چیقره قال ارجع الی ربک
فاسئله ما بال النسوة اللاتی قطعن ایدیهن حضرت یوسف اکا دیدی سنی پرورده ایدنک
سمتنه دون کندویه صورکه اول بن کسن قادینلرک حالی نه ایدی یعنی اکا سویله
تفتیش و تفحص ایتسون که زلیخانک مجلسنده اللرک قطع ایدن خاتونلرک حالی نه
ایدی ان ربی بکیدهن علیم بی شبهه کیم بنی ایجاد ایدن خدا انلرک مکر و حیلهسنه
داناندر یعنی بکا دیدیلر خاتونک فرماننه مطیع و منقاد اول مخالفت ایتمه بعده
ملکک انلری احضار ایدوب قال ما خطبکن اذ راودتن یوسف عن نفسه دیدی نه ایدی
یعنی یوسفی نفسندن اوتری طلب ایتدکوز قلن حاش لله اول خاتونلر دیدیلر
کمال پاکلک خدای ذو الجلاله اولسون که یوسف کبی بر عفتلو کیمسنه خلق ایتدک
ما علمنا علیه من سوء اوندن اصلا بر بدلک بیلمدک قالت امرأة العزیز
الان حصحص الحق عزیزک قاریسی یعنی زلیخا دیدی شمدی دوغرولق ثبوت و قرار
دوتدی انا راودته عن نفسه بن انی نفسندن اوتری طلب ایلدم وانه لمن الصادقین

و بی شبهه کندوسی کوچک سویلیانلردندر بعده پادشاه حضرت یوسفه خبر صالدیکه
قادینلر کناهلرینی معترف اولدیلر شمدنصکره کل تاکه حضورکده انلره عقوبت ایدهلم حضرت
یوسف دیدی انلرک عقوبتی مرادم کلدر ذلک لیعلم انی لم اخنه بالغیب اول توقفیم ایچون
ایتدم تاکه بکا اکرام ایدن عزیز بیله کیم علی التحقیق بن اکا خیانت ایتمدم غائب اولدوغنده
وان الله لا یهدی کید الخائنین وتاکه بیله کیم بلا شبهه حق جل و علا خیانت ایدنلر
حیلهسنی تنفیذ ایتمز وما ابرئ نفسی وبن کندو نفسمی تزکیه ایتمم یعنی بن بو حرکتی
ایتدم تکبرینک نعمتنی اظهار ایتمک ایچون نه کندو نفسمی مزکی قیلمق ایچون ان النفس
لامارة بالسوء تحقیقا که نفس مقتضای جبلتله هر وقت بدلکله امر ایدر
الا ما رحم ربی مکر پروردکارمک اسرکیسی و قتنده که بدلکک و قوعنی ایستمیه
ان ربی غفور رحیم بی شبهه کیم بنی پرورده ایدن خدا فعلهکلیان کناهی
مغفرت ایدیجی و بابستدوکی کیمسنهیی عصمتله رحم ایدر وقال الملک ائتونی به استخلصه
لنفسی دخی پادشاه دیدی حضرت یوسفی بکا کتورک بن انی کندو جانمه مخصوص
قیلهیم فلما کلمه پس اول محلکه یوسف کلوب پادشاهله سویلشدی و انک
نجابتی کندویه ظاهر اولدی قال انک الیوم لدینا مکین امین پادشاه دیدی علی التحقیق
سن بو کون بزم قتمزده قدر و منزلت ایسی سن هر شی اوزره مؤتمن سن قال اجعلنی علی
خزائن الارض حضرت یوسف پادشاهه دیدی بنی زمینک خزینهلری اوزره قوی
یعنی اقلیم مصرک زمینندن حاصل اولان اشیا اوزره بنی مستولی قیل انی حفیظ
زیرا علی التحقیق بن بخشی نکهبانم اندن بر شیء ضایع ایتمم علیم کیفیت تصرفنی بخشی
بیلورم وکذلک مکنا لیوسف فی الارض ونته که پادشاهی کندویه مهربان قیلدق
حضرت یوسفه زمین مصرده کال الحضرتی احسان ایتدک کم یتبوأ منها حیث یشاء
اندن ایستدوکی مکانه نزول ایدر نصیب برحمتنا من نشاء ایستدوکمزی ایکی جهانده
رحمتمزله دکرز ولا نضیع اجر المحسنین و ایولک ایدنلرک ثوابنی ضایع قیلمزوز
ولاجر الاخرة خیر للذین امنوا وکانوا یتقون و بی شبهه کیم او بر جهانک ثوابی ایمان
کتوروب تقوی ایدنلره ییکرکدر کتوردیلر که یعنی مصر پادشاهی حضرت یوسفی
وزیر قیلدی لوای عدلی قالدروب اکینک ازدیادینه و غلالک ضبطنه سعی ایتسام
ایدوب معهود قحط ییللری داخل اولیجه بعده قحط مصر و شام اقلیملرینی علم اولوب
ساکنلری ذخیره الق ایچون حضرت یوسفه متوجه ایتدیلر اول دفعه کومشی الترله

صاندی تاکه نقود متولشی پانلرنده قالدی بعض حلی وجواهرله صکره دوارلرله اندن
صکره عقار واملاکله بو اشیا که خلاص اولدی هر کس جاننی صاتوب مقابله سنده
حبوبدن برشی الدی ایش بو قراره یتشنجه صورت حالی پادشاهه عرض ایتدی
پادشاه دیدی فرمان سنکدر نیجه که ایسترسن ایت پس حضرت یوسف علیه السلام
جملهلرین ازاد ایدوب اموالرین کندولره رد ایتدی و بو اثناده زمین کنعانده
ساکن اولانلره قحط اصابت ایتدی حضرت یعقوب علیه السلام اولادنی ذخیره
المق ایچون کوندروب اوغلی بنیامینی که حضرت یوسفک شقیقیدی یاننده الیقودی
وجاء اخوة يوسف دخی حضرت یوسفک برادرلری ذخیره المغیچون یاننه کلوب
فدخلوا عليه اوزرینه کیردیلر **فعرفهم** پس انلری بیلدی **وهم له منكرون**
وانلر تقادم مدتدن وتغیر هیئتدن کندوینی بیلمدیلر مروی در که چونکه اوزرینه کیردیلر
کندولره دیدی سیز کیم سیز وایشکوز نه در شاید جاسوسلر سیز دیدیلر معاذ الله بز بر
پدرک اولادی یوز که او بر صدیق پیردر و پیغمبرلردن بر پیغمبردر اسم شریفی یعقوبدر
پس حضرت یوسف انلره دیدی سیز قج برادرسیز دیدیلر اون ایکی ایدک بیرمز صحراده
هلاک اولدی و بیرمز پدره هلاک اولان اوغلندن تسلیه ویرمک ایچون یاننده
قالدی واونمز بو مکانه کلدک حضرت یوسف انلره دیدی بو سوزه بر شاهد ایسترم
دیدیلر بو مکانده بیزی بر کیمسنه بیلمزتا که بیزه شاهدلک ایده دیدی پس بیرکزی
یانمده رهن قویک و پدرکوزک یاننده قلان قرنداشکزی کتورک تاکه سوزکزی
تصدیق ایدهیم بعده ارالرنده قرعه صالوب قرعه برادرلری شمعونه اوزرینه دوشدی
ولما جهزهم بجهازهم واول وقت که حضرت یوسف برادرلرینک ایشنی کوردی
قال ائتوني باخ لكم من ابيكم سویلدی سیزه پدرکوزدن اولان قرنداشکزی
بکا کتورک **الا ترون انى اوفى الكيل** یعنی میسیز که بن اولچکی تمام ویرورم **وانا**
خير المنزلين و بعنی میسیز که بن مهمانلک ایدنلرک ییکرکییم **فان لم تأتوني به**
پس اکر بکا انی کتورمز سیز **فلا كيل لكم عندى ولا تقربون** نزدیمده سیزه اولچك
واروندر اولمدی ونه بیزه یقلاشورسیز **قالوا سنراود عنه اباه** دیدیلر البته اندن
اوتری پدرمزه مراجعت ایدوب انی طلب ایدرز **وانا لفاعلون** دخی علی التحقیق
بز انی ایشلیجیلرز اول خصوصده تکاسل ایتمزوز **وقال لفتيانه اجعلوا بضاعتهم**
في رحالهم دخی کیالک خدمتنده اولان اوغلانلرینه دیدی بدلنه ذخیره المق ایچون

کتوردوکلری

کتوردوکلری متاعی یوکلرینه قویک واو بر مقدار دریدی واوق قابلریدی و بو ایشی اول
مصلحت ایچون ایتدیکه محتملدرکه برادرلری اولمدوغنی اجلدن کلیه لروهم اجتناب
ایتدیکه ویردوکی اشیانک بهاسن انلردن اله **لعلهم يعرفونها** تاکه انلری بیلهلر
اذا انقلبوا الى اهلهم یعنی کندو عیاللرینه دونوب یوکلرین اچرلر **لعلهم يرجعون**
شاید انی بیلدکلری سببیله دونهلر **فلما رجعوا الى ابيهم** پس اول وقت که پدرلری
سمتنه دوندیلر **قالوا يا ابانا منع منا الكيل** دیدیلر ای پدرمز بنیامین برادرمز
بزهله کیتمزسه شمدنصکره بیزدن طعام اولچمسی منع اولندی یعنی بیزه ذخیره
ویرلمز اولدی **فارسل معنا اخانا نكتل** پس بیزمله برادرمزی یولله تاکه اولچمکک
مانعی قالدروب بیزه لازم اوله جق شی اولچهلوم **وانا له لحافظون** و بی شبهه
بیز انی صاقلیجیلرز کندویه بدلک دکمسندن **قال هل آمنكم عليه الا كما امنتكم على اخيه**
من قبل حضرت یعقوب دیدی سیزی اوزرینه امین دوتم الا انک کبی که بوندن
اسبق سیزی برادری اوزرینه امین دوتدم وحال بو که انی الدوغکز محلده دیمشیدیکوز
بلاشك بیز اکا نکهبانلک ایدرز **فالله خير حافظا** پس حق جل وعلا نکهبان
اولدوغی جمله نکهبانلردن ییکرکدر انی اکا اصمرلرم **وهو ارحم الراحمين** و کندو
اسرکیانلرک زیاده اسرکیجیسی **ولما فتحوا متاعهم وجدوا بضاعتهم ردت اليهم** واول
وقت که یوکلرین اچدیلر کوردیلر که غله المق ایچون کوتوردوکلری اشیا کندولره
دونمش قیلندی **قالوا يا ابانا ما نبغي** دیدیلر ای پدرمز بوندن زیاده نه طلب
ایدرلم که **هذه بضاعتنا** ملك بیزه ضیافت ایدوب ذخیره ویردکدنصکره بو بزم
بضاعتمزدر که انکله غله صاتون الدق **ردت الينا** بیزه دونمش قیلندی پس بو
بضاعتله کوچلنوب ملکه رجوع ایدرز **ونمير اهلنا** و بیزه مخصوص اولان کیمسنهلره
ذخیره کتوررز **ونحفظ اخانا** و کیدشمزده و کلشمزده برادرمزی صاقلرز
ونزداد كيل بعير دخی برادرمزک کیتمسی سببیله بر دوه یوکی زیاده الورز
ذلك كيل يسير اول دوهنک یوکی بر قولای اولچکدر ملک اوقدر شیئله بیزه
مضایقه ایتمک دکلدر **قال لن ارسله معكم** حضرت یعقوب دیدی بنیامینی
سزکله کوندرمم **حتى تؤتون موثقا من الله** بکا سیز بر پیمان ویرمینجه تنکری
تعالادن یعنی بکا بر عهد ویرک که خدانک یادیله مؤکد اوله **لتأتنني به** که
البته بکا انی کتورسیز **الا ان يحاط بكم** مکر مغلوب اوله سز که انك

كتورمسی سیزه ممكن اولمیه فلما اتوه موثقهم پس اول وقت كه عهد و پیمانلرین حضرت
یعقوبه ویردیلر قال الله على ما نقول وكيل حضرت یعقوب دیدی ایزد جل جلاله
دیدوكمز شیئه اوزره نگهبان و مطلعدر وقال يا بنى لا تدخلوا من باب واحد دخی
حضرت یعقوب شفقت یوزندن دیدی ای اوغوللرم بر قاپودن كیرمك زیرا
محتملدر كه خلق سیزی بو جمعیتله و بو جمال ایله كوریجك كوزلریله سیزی دكه لر
وادخلوا من ابواب متفرقة و متعدد قاپولردن كیرك وما اغنى عنكم من الله
من شئ و بن تكرینك قضاسندن هیچ برنسنه سیزدن دفع ایتمم ان الحكم الا
لله فرمان بر كیمسه یه ثابت دكلدر الا تكری یه هر نه كه ایستر البته حصوله كلور
عليه توكلت اوندنر اعتماد ایتدم وعليه فليتوكل المتوكلون و انكا اوزره
ارباب توكل اولانلر اعتماد ایتسونلر ولما دخلوا من حيث امرهم ابوهم و اول محلكه
كیردیلر اول مكاندن كه كندولره پدرلری فرمان ایتمشدی ما كان يغنى عنهم من الله
من شئ پدرلرینك فرمانی و انكا اتباع ایتمك خدانك قضاء محكمندن هیچ برنسنه
انلردن دفع ایتمزدی الا حاجة فى نفس يعقوب قضاها انجق حضرت یعقوبك طبیعتنده
بر شفقت وار ایدی كه انی اظهار ایدوب وصیت ایلدی وانه لذو علم و على
التحقیق حضرت یعقوب دانش صاحبیدر لما علمناه كندویه اوكرتدكمز
اجلدن ولكن اكثر الناس لا يعلمون ولیكن خلقك چوغی بیلمز كه تقدیر تدبیر اوزره
غلبه ایدر ولما دخلوا على يوسف و اول محلكه اولاد یعقوب كلوب حضرت یوسف
اوزرینه كیردیلر آوى اليه اخاه سفره اوزرنده قرنداشنی كندو سمتنه الدی مرویدر كه
قچن كلدیلر حضرت یوسف انلره ضیافت ایدوب فرمان ایتدیكیم هر ایكی قرداش
بر سفره اوزره اوتورسون پس بیتی سفره اوزرنده اونی اوتردی بنیامین یالكوز
قالمغله اغلیوب دیدی برادرم یوسف صاغ اولسیدی كندو سیله بر سفره اوزرنده
اوتوررردم تجبر حضرت یوسف دیدیكه چون بو یكته بر ایش یوقدر طلسون بنمله
سفرده اوتورسون اندنصكره فرمان ایتدیكه هر ایكیسی بر ایوده اقامت ایتسونلر
و بو یكت بنمله قالسون اول كیجه حضرت یوسف انله بر یرده قالدی اثنا مصاحبتده
كندویه دیدی حفظ ایدرمیسن كه هلاك اولان برادرك یرینه بن سكا برادر
اولهیم بنیامین ایدی كیمك النه سنك كبی بر برادر دوشر ولیكن سنی یعقوب
و والدهم طوغرمدی قال انى انا اخوك حضرت یوسف اكا دیدیكه على التحقیق بن

سنك قرنداشكم فلا تبتئس بما كانوا يعملون پس حزن ایتمه اوغلری نسنه
سببیله غمناك اولمه فلما جهزهم بجهازهم پس اول وقت كه كندولره لازم
اولان شیئی كندولره ویروب یوكلرین دوكدوردی جعل السقاية فى رحل اخيه
التوندن اولان مشربه یی قرنداشی بنیامینك یوكنه قیلدی رضاسیله ثم اذن مؤذن
صكره بر فریاد ایدیجی فریاد ایتدیكه ايتها العير اى كاروان خلقی انكم لسارقون
على التحقیق سیز اوغریلرسیز قالوا واقبلوا عليهم ماذا دیدیلر اول حالده كه اوزلرینه
اقبال ایتدیلر ماذا تفقدون نه اصل شئ معدوم ایدوب ارارسیز قالوا نفقد
صواع الملك دیدیلر پادشاهك مشربه سن كه انكله اوچردك ایتروب ارارز
ولمن جاء به حمل بعير و كندو نفسندن انی كتورن كیمسنه یه بر دوه یوكی
مقرر اولور وانا به زعيم و بن كه فریاد ایدیجی یم اكا كفیلم قالوا تالله لقد
علمتم ما جئنا لنفسد فى الارض دیدیلر خدایه قسم كه على التحقیق بیلدكوز كیم بیر
یوزنده فساد ایتمك ایچون كلمدك وما كنا سارقين و بز اوغریلر دكل ایدك
واو بزم كارمز دكلدر قالوا فما جزاؤه ان كنتم كاذبين مشربه یی داینلر دیدیلر
پس اوغرلیانك سزاسی ندر اكر یالانچیلر ایدكوز دعوای برائتده قالوا جزاؤه من وجد
فى رحله دیدیلر انك سزاسی یوكنده بولنان كیمسنه نك النمسیدر یعنی مشربه
كیمك یوكنده بولنورسه مقابلنده سنده اول كیمسنه النوب قول اولور فهو جزاؤه
كه اودر سزاسی كذلك نجزى الظالمين بو كونه سزا ستم ایدن اوغریلره سزا
دیرورز بو كلامی اول سببدن اوتردی دیدیلر كه حضرت یعقوب علیه السلامك
شریعتی بو ایدیكه بر كیمسه بر كیمسه دن بر شئ اوغرلیوب الدرم بولنسه مال
صاحبی اوغروی قول ایدنوردی فبدأ باوعيتهم قبل وعاء اخيه پس انلری مصره دوندردوب
حضرت یوسف شقیقی بنیامینك یوكندن اول سائر برادرلرینك یوكلرین
ارامغه باشلادی ~~كذلك كدنا ليوسف~~ صكره قرنداشی یوكندن انی چیقردی
كذلك كدنا ليوسف اول كید كبی حضرت یوسفه تعلیم ایتدك یعنی نتدكه
برادرلرینك لسانی اوزره اول فتوایی اجرا ایتدك كه اوغرینك سزاسی قول
اولمقدر حضرت یوسفه مقصدینی تحصیل ایتمك ایچون صانعك صنا قلمسی
و سائر معقد مانی تعلیم ایلدك ما كان ليأخذ اخاه فى دين الملك حضرت یوسفه
بر وجهله صحیح و جائز دكلدی كه قرنداشنی پادشاهك آیننده الدیرا سرقه

ثم استخرجها من وعاء اخيه

خصوصنده پادشاهك حكمی بو ایدیكه اوغرویه كوتنك چالنه وصوقر اولنان شیئك ضعفی
اخذ اولنه الا ان يشاء الله مكر تكری تعالی ایستیه كه اول حكمی پادشاهك حكمی قبلیه
نرفع درجات من نشاء ایستدوكمز كیمسنه‌یی پایه‌لرقه الدیرز وفوق كل ذی
علم عليم وهر دانش ایه‌سی اوستنه دانش صاحبی وار قالوا ان يسرق حضرت
يعقوبك اولادی دیدیلر اگر بنیامین اوغرلدی فقد سرق اخ له من قبل بی شبهه
كه كندویه انادن و بابادن اولان قرنداشی اوغرلدی بوندن اسبق بو كلامدن مقصود دلری
حضرت یوسفدر تفسیر مداركده كتوردیكه حضرت یوسفك خاله‌سی ایوندن بر طاوق
وار ایدی قاپولرینه بر سائل كلوب حضرت یوسفدن اوزكه اندن بر كیمسه بولنمدیغی همان
اول طاوغی اول دیلنجی‌یه ویردی برادرلری بو فعل سببیله كندوبی سرقت فعلنه نسبت
ایتدیلر و بوندن غیری دخی بیچ موجه قول وار فاسرها يوسف في نفسه پس حضرت
یوسف اول سوزی كندو طبیعتنده صاقلدی ولم يبدها لهم و انلره اشكار قیلمدی
قال انتم شر مكانا حضرت یوسف برادرلرینه دیدی سز منزله جهتندن زیاده یمانسز
والله اعلم بما تصفون و ایزد جل جلاله وصف ایتدككز شیئه داناردر بعده
حضرت یوسف بنیامینی خداملرینه تسلیم ایدوب كوتوردیلر هرچند كه قرداشلری
خلاصنه سعی ایتدیلر قائل اولمدی پس حضرت یعقوبك بیوك اوغلی روبیل غضبه
كلوب دیدی ایها الملك قرداشمزی ویرورسن یوقسه بر چیغرمق چیغرورم كه شهرده
نه قدر حامله‌لر وار ایسه هیبتندن حملارین وضع ایدرلر بو سوزی دیدی و تویلری
بر مرتبه‌ده قالقدیكه كوملكندن طشره چیقدی حضرت یوسف كندو اوغلنه دیدی
اكسه سندن وار الكی ادقه سنه دكدر بویله ایدیجك غضبی ساكن اولدی روبیل قرنداشلرینه
ایدیكه هیچ بر كوزبنی دكدی دیدیلر یوق پس دیدی بی شبهه كه بوز میننده یعقوبك
تخمندن بر اثر وار بو كلانجانكچون دیدیكیم نابلری بو ایدی كه بونلرك خشمه كلوب او
برپسی اتی دكنجه خشمی ساكن اولوردی بعده كه كوردیلر زور له بر نسنه حاصل اولمیور
یلوارمغه باشلدیلر نته كه حق تعالی بیوردی قالوا يا ايها العزيز ان له ابا شيخا كبيرا دیدیلر
ای عزیز علی التحقیق بنیامینك بر پیر عظیم القدر پدری وار فخذ احدنا مكانه
پس بیزدن برمزی آل دیر ایونك قرنداشی نابود اولدی و قد نصكره اول پیر جلیل القدر
بو بكله الفت تحصیل ایدی انا نريك من المحسنين تحقیقا بز سنی كوریورز ایولردن
سن قال معاذ الله ان ناخذ الا من وجدنا متاعنا عنده حضرت یوسف دیدیكه خدایه

صیغنمق صیغنورم كه بر كیمسه‌نی الملم مكر اول كیمسه‌یی كه قتنده شیئمزی بولدق زیرا
سوزكزه كوره اندن اوزكه سن الحق ظلم ادیس بیزنز بیر كزی الورسك انا اذا
لظالمون بی شك كیم اول محلده بیز ستمكارلر اولورز فلما استيأسوا منه پس اول
وقت كه حضرت یوسفدن نا امید اولدیلر یعنی قتلرنده محقق اولدیكه بنیامینی
كندولره ویرمز خلصوا نجيا بر كناره چكلدیلر بیری بیرینه آهسته سویلشدوكلری
حالده قال كبيرهم سننده یا عقلده بیوكلری اولان دیدی الم تعلموا ان اباكم قد
اخذ عليكم موثقا من الله بیلمزمیسیز كیم پدركوز اوندكزه تكریدن بر عهد الدی
یعنی اوندن كزه محكم پیمان بغلدی كه بنیامینه كمال محافظه ایده‌سز و شمدیلكده
ایشی بویله واقع اولدی ومن قبل ما فرطتم في يوسف دخی بیلمزمیسیز بوندن اسبق
یوسفك شاننده ایتدككز تقصیری فلن ابرح الارض حتى يأذن لي ابي پس مصر
زمیننده‌ن حركت ایتمم پدرم بكا دستور ویرمینجه او يحكم الله لي یاخود ایزد
ذو الجلال دولتمكنه یا قرنداشمك خلاصنه حكم ایده وهو خير الحاكمين و كندودر
حكومت ایدنلرك بیكركی زیرا حكمی مداهنه‌یی و محاباییی قبول ایتمز ارجعوا الى ابيكم
پدركزك طرفنه دونك فقولوا يا ابانا ان ابنك سرق پس سویلك ای پدرمز بی
شبهه كیم اوغلك اوغرلدی وما شهدنا الا بما علمنا و بر شیئه شهادت
ایتمدك الا بیلدوكمز شیئله وما كنا للغيب حافظين و بو شیئه اولان نسنه‌یه
اسباب اطلاع دكل ایدك یعنی صورت ظاهرده سرقه ایتدوكنی مشاهده ایتدك
الا حقیقة الحالده سرقه ایتدوكنی بیلمزوز زیرا احتمالدركه اول ایشی كندویه تهمت اوله
واسئل القرية التي كنا فيها دخی صور اول كوی خلقندن كه بیز ایچنده ایدك
والعير التي اقبلنا فيها دخی صور اول كاروان اهلندن كه بیز انلر ایله
اولوب كندولرله كلدك وانا لصادقون و بی شبهه كیم بیز كرچك سویلیجیلرز بعده
حضرت یعقوبك اولادی پدرلری سمتنه توجه ایدوب برادرلری سفارش ایتدوكی
الفاظی پدرلرینك سمع شریفنه عرض ایتدیلر قال بل سولت لكم انفسكم امرا حضرت
یعقوب دیدی دیدوكوز كبی دكلدر بلكه نفسكوز سیزه بر شیئی تزیین ایدوب آسان
قیلدی والا پادشاه قتنده بیلدی كه سارق الدوغی شیئك مقابله‌سنده الینور
فصبر جميل پس بنم ایشم كوزل صبردر عسى الله ان يأتيني بهم جميعا شاید
ایزد ذو الجلال یوسفی و بنیامینی و انلره توقف ایدن قرنداشلرینی جمله بكا كتوره

انه هو العليم الحكيم بی شك كيم حق جل وعلا كندودر احوالمه دانا اولان تدبيرنده
بحتی حكم ايدن وتولى عنهم وقال يا اسفى على يوسف وانلردن يوز چوروب ديدی ای
يوسف اوزره اولان اندوه وحسرتم كل كه محاك بودر وابيضت عيناه من الحزن
وايكی كوزی شدت المدن آق اولدی فهو كظيم پس كندوسی اوغوللری اوزره
اچقندن دولمش ايدی قالوا تالله تفتؤ تذكر يوسف اوغوللری كندويه ديديلر خدايه
قسمكه دوم يوسفی اكرسن حتى تكون حرضا اول وقته دك كه خسته
اولهسن او تكون من الهالكين يا اولشلر كبی مرم سندنا اولهسن قال انما اشكوا بثی
وحزنی الى الله حضرت يعقوب انلره ديدی غم وغصه مى خدادن اوزكه كيمسه يه
شكوی ايتمم واعلم من الله ما لا تعلمون وخدانك رحمتی وصفندن بيلدكوز شی
بن بيلورم يا بنی اذهبوا ای اوغوللرم واركه فتحسسوا من يوسف واخيه درعقب
يوسف وقرنداشندن اوتری تفتيش وتفحص ايدك ولا تيأسوا من روح الله وخدانك
فرج وفضلندن نا اميد اولمك انه لا ييأس من روح الله الا القوم الكافرون كه بی شبهه
خدانك فرج وفضلندن نا اميد اولمازلر الا شول كروه كه خدانك ذات وصفاتنه
كفر ايتديلر چون حضرت يعقوب اوغوللرينه بو كلامی ايراد ايتدی سوزينی قبول
ايدوب ما حضرلری اولان متاعی الوب بردخی ديار مصره توجه ايتديلر فلما
دخلوا عليه پس قچنكيم حضرت يوسف اوزره كيرديلر قالوا يا ايها العزيز
ديديلر ای عزيزلك عنوانيله موصوف اولان وجود شريف مسنا واهلنا الضر
اجلقك شدتی بزه وعيالمزه دكدی وجئنا ببضاعة مزجاة وبراز متاعله كلدك
فاوف لنا الكيل پس اوچكی بيزه تمام قيل وتصدق علينا واوزريمزه
تصدق ايت برادرمزی دوندرمكله ان الله يجزی المتصدقين كه بی شبهه حق جل وعلا
تصدق ايدنلره مكافات ايدر قال هل علمتم ما فعلتم بيوسف حضرت يوسف انلره
ديدی يوسفه ايتدكوز ايشك قبحنی بيلدكوزمی واخيه وقرنداشنه ايتدكوزی
دخی كه يوسفه ايتدكوزی ايشلدكده نصكره انی اولقدر ذليل وحقير ايتدكوز كه بركوزل
سوز سويلمكه طاقتی قالمدی اذ انتم جاهلون اول محلكه سيز ايشلدكوز فعلك قبحنی
بيلمزدكوز قالوا ائنك لانت يوسف بو استفهام تقريريدر يعنی ديديلر على التحقيق
والبته سن كندوك يوسف سن زيرا بو كونه جمال وكمال غيری كيمسه ده بولنماز
قال انا يوسف وهذا اخى ديدی بنم يوسف وبو اتادن واناادن برادرمدر

قدمن الله علينا بی شبهه كيم خدا عز وجل سلامت وكرامتله اوزريمزه تفضل
ايتدی انه من يتق ويصبر تحقيقا شان بودر كه هر كيم خدادن خوف ايدوب بلالر
اوزره صبر ايدر اكا مرحمت اولنور فان الله لا يضيع اجر المحسنين زيرا على التحقيق
ايزد متعال ايولك ايدنلرك مكافاتن ابتر من قالوا تالله لقد آثرك الله علينا ديديلر
خدايه قسم كه حق جل وعلا سنی اوزريمزه بركزيده قيلدی وان كنا لخاطئين دخی
بلا شبهه بز سنكله ايتدوكمزه ايشده كنهكارلر ايدك قال لا تثريب عليكم اليوم
حضرت يوسف برادرلرينه ديدی اوزكزه ملامت وسرزنش يوق بو كون يوقدر يغفر
الله لكم حق جل وعلا كناهلركزی سيزكچون يارلغار وهو ارحم الراحمين وكندودر
بخشندهلرك غايتله بخشندهسی زيرا صغائر وكبائری مغفرت ايدوب توبه ايدنه
احسان ايدر والحاضات الحصير* بو كوملكمله واركيدك مكانكزه ايرشدكوزده
فالقوه على وجه ابی پس انی پدرمك يوزی اوزره صالك يأت بصيرا اچق
كوزلی اولور واتونی باهلكم اجمعين وسيزه مخصوص اولانلری قموبجا كتورك ولما
فصلت العير واول وقت كه اولاد يعقوبك قافلهسی حدود مصردن ايرلدی
قال ابوهم پدرلری يانندهاولانكمسنه لره ديدی انی لاجد ريح يوسف على
التحقيق بن يوسفك قوقوسن بوليوردم لولا ان تفندون بيرلكده حاصل اولان
نقصان عقله بنی منسوب قيلميدكوز بو سوزی بندن تصديق ايدردكوز قالوا تالله
انك لفی ضلالك القديم حاضر اولانلر كندويه ديديلر ايزد ذو الجلاله قسم كه
يوسفك محبتنده افراط ايتدككك اجلدن اسكی حيرتكده سن فلما ان جاء البشير
پس اول محلكه مژدهجی يعنی حضرت يعقوبك اوغلی يهودا كوملكله كلدی مرويدركيم
بحی حضرت يوسف برادرلرينه كوملكی پدريمزه كوتورمكه وپردی يهودا ديدی نته كه بن
قانله بولاشق اولان كوملكی كوتوروب پدری محزون قيلدم بو كوملكی كوتورمسيله
كندوبی مسرور ايدهيم پس برادرلرندن آيرلوب شتاب ايدرك پدری سمتنه كيتدی
القاه على وجهه كوملكی حضرت يعقوبك يوزينه اوزره صالدی فارتد بصيرا
درعقب اچق كوزلی اولدی قال الم اقل لكم حضرت يعقوب انلره ديدی سيزه
ديمدم می كيم انی اعلم من الله ما لا تعلمون على التحقيق بن خدانك فضل وكرمندن
بيلورم اول شيئی كه سيز انی بيلمزسيز قالوا يا ابانا استغفر لنا ذنوبنا حضرت يعقوبك
اوغوللری ديديلر ای پدرمز بزم ايچون كناهلريمزه مغفرت طلب ايت خدادن انا كنا

اذهبوا بقميصي هذا

خاطئین که بی شبهه بز کنهکارلر ایدك قال سوف استغفر لکم ربی حضرت یعقوب
دیدی یقنده سیزکچون پروردکاردن مغفرت طلب ایدرم انه هو الغفور الرحیم
که بی شبهه خدا عز و جل کندو در ارباب تقصیرك کناهن چوق عفو ایدن احسانله
کندولرین غایتله اسرکیان بیلمك کرککیم حضرت یعقوب حضرت یوسفدن استحلال
ایتمك ایچون طلب مغفرتی تاخیر ایتدی زیرا مظلومك عفوی مغفرتك حصولنه شرطدر
کتوردیلرکیم حضرت یوسف برخیلی اموال ودوارلر یولدی تاکه پدری جمیع اهل
و عیالیله مصر سمتنه توجه ایره بعده که مصره قریب بریره کلدیلر حضرت یوسف
پادشاهله و جمیع اعیان دولتله استقبالنه چیقدی حضرت یعقوبك کوزی
یوسفك جمالن مشاهده ایدیجك السلام علیك یا مذهب الاحزان سویلیوب
وجدن اغلمغه باشلدی نظم چه خوش حالیست روی دوست دیدن ٭ پس از عمری
بیکدیگر رسیدن ٭ ز دلبر حال عجز اغاز کردن ٭ ز عاشق دفتر غم باز کردن ٭ بعده
شهرك طشره سنده مهیا اولان مکانه حضرت یوسف ایندی فلما دخلوا علی یوسف
پس اول محلکه یوسف اوزره کیردیلر اوی الیه ابویه پدرینی و اناسی یرینه اولان
خاله سنی در اغوش ایدوب کندو یاننه الدی وقال ادخلوا مصر ان شاء الله و دیدی
مصر شهرینه کیرك تنکری ایسترسه آمنین انواع مکارهدن امین اولمغکوز حالده
ورفع ابویه علی العرش و پدر و خاله سنی تخت اوزره دوشندیلر کندویه سجده ایتدیکلری
حالده زیرا اول عصرده تحیه ایتمك سجده ایله اولوردی وقال یا ابت هذا تاویل رؤیای
من قبل و دیدی ای پدرم بوندن اسبق کنجلك عصرنده کوردوکم واقعه نك تعبیری بودر
قد جعلها ربی حقا بی شبهه کیم پروردکارم انی درست قیلدی وقد احسن بی
اذ اخرجنی من السجن و بکا ایولك ایتدی قچن بنی زنداندن چیقردی وجاء بکم من البدو
و سیزی صحرادن کتوردی زیرا حضرت یعقوب شام زمیننده دوشن فلسطین شام
شهرنك صحراسنده سکنی ایتمش ایدی صکره حضرت یوسف کندو بیتی شهر مصره کتوردی
من بعد ان نزغ الشیطان بینی و بین اخوتی اندنصکره که ابلیس شقی ارامزده و برادرلرمك
اراسنده فساد صالدی ان ربی لطیف لما یشاء بی شبهه کیمنم ربم ایستدوکی
شیئك کوزل تدبیر ایدر انه هو العلیم الحکیم تحقیقا که خدا کندو مصالحك
طریقن بخشی بیلن هر نسنه یی محلنده اجرا ایدن کتوردیلرکه حضرت یوسف پدرینه
خزائنی سیر ایتدردی اثناء سیرده یولدی کاغد خانه یه دوشتکی حضرت

قالدردی وخروا له سجدا و پدر
و خاله و برادرلری یوزلری اوزره
صح

یعقوب انده کاغدك کثرتن مشاهده ایدیجك دیدی ای نور دیدم سنده بو دکلو کاغد
اوله و بن سندن سکز توناتلق مکانده اوله یم بنی برکاغد پاره سیله یاد ایتمزیسن
بو دکلو تغافله موجب ندر حضرت یوسف ایتدی ای پدر بو نکوز حضرت جبرئیل
بکا زبان ایتدی که زنهار پدرکه بر مکتوب کوندرمه دیدی سبینی اندن صوردمی سن
حضرت یوسف دیدی سن صور که سن اکا بندن یقین سن حضرت یعقوب جبرئیل
علیه السلامله کوروشدوکده انی صوردی جبرئیل دیدی رب العزه بکا الهی سفادش
ایلدی اول سبیدنکه کندونك خوفی ملاحظه ایتمیوب واغاغان یاکله الذئب
دیدك رب قد اتیتنی من الملك ای بنم پروردکارم بی شك کیم مصر پادشاهلکندن
بکا بر مقدار ویردك وعلمتنی من تاویل الاحادیث و او یقولرك تعبیرندن بکا بر حصه
اوکرتدك فاطر السموات والارض ای کوکلر و یرلری ابتدا ایجاد ایدن انت ولیی سن
بنم یاردمجیم و امورمه متولی اولانسن فی الدنیا والاخرة بو جهانده و او برجهانده
توفنی مسلما بکا مطیع و منقاد اولدوغم حالده روحمی قبض ایت والحقنی
بالصالحین و ایولر زمره سنه بنی تابع قیل ذلك من انباء الغیب بو سوده مذکور
اولان اخبار پوشیده اولان اشیانك خبرلرندندر نوحیه الیك انی فرشته اله
سکا ایلچه کوندرورز وما کنت لدیهم اذ اجمعوا امرهم و یوسفك برادرلری یاننده
دکل ایدك قچن کندو رایلرین بیقدیلر وهم یمکرون اول حالده که انلر یوسف
و یعقوبه حیله تدبیر ایدرلردی وما اکثر الناس ولو حرصت بمؤمنین و خلقك چوغی
ایمانه کلیجی دکل و اکر ایمانلری اوزره حریص اولورسك وما تسئلهم علیه من اجر
و قرآنك تبلیغی اوزره خلقدن هیچ اجرت طلب ایتمزسن ان هو الا ذکر للعالمین
قرآن دکلدر الا عامه خلقه بر پند وکاین من آیة فی السموات والارض و کوکلر و یرده
نیچه نشان وحدت وار که یمرون علیها انلر اوزره کچرلر وهم عنها معرضون
اول حالده که کندولر اندن یوز چیورمشلردر وما یؤمن اکثرهم بالله و خلقك
چوغی خدایه ایمان کتورمزلر الا وهم مشرکون الا و حال بوکه کندولر عبادتلرنده
تنکریه اورتاق قیلادرلر افامنوا ان تاتیهم غاشیة من عذاب الله پس امین اولدیلرمی
که خدانك اشکنجه سندن بر قبلیجی عقوبت کندولره کله او تاتیهم الساعة بغتة
یا قیامت نجاة علامتسز کندولره کله وهم لا یشعرون و حال بوکه انك کلسین
کندولر بیلمزلر قل هذه سبیلی سویله بو بنم یولمدر ادعوا الی الله علی بصیرة

انا

بیان وجت ادذرم اولدوغم حالده خدانك توحیدینه بن خلقی دعوت ایدرم **ومن اتبعنی**
وبکا تابع اولان کیمسنه دخی **وسبحان الله** وایرده ذو الجلالی شوائب نقصدن
منزه قیلادم **وما انا من المشرکین** وبن ارباب شرك گروهندن دکلم **وما ارسلنا
من قبلك** وسندن اسبق رسالتنا ایچون بر کیمسه کوندرمدك **الا رجالا نوحی الیهم
من اهل القری** الا ارکشیلر که کویلر خلقندن کندولره فرشته لرله خبر کوندردك
حسن البصریدن منقولدر که بوردی حق جل وعلا پیغمبری مقوله سنی اهل بادیه دن
و قادیلردن واجنه دن هرکز کوندرمدی **افلم یسیروا فی الارض** پس کفره اولانلر یر
یوزنده کزوب یوریمدیلر می **فینظروا کیف کان عاقبة الذین من قبلهم** که بقه لر کندولردن
اسبق اولان کیمسنه لرك صوکی نیجه اولدی **ولدار الاخرة خیر للذین اتقوا** والبته
صوکی سرای پرهیز ایدنلره ییکدر **افلا تعقلون** پس نیچون عقولکزی استعمال
ایتمزسیز تا که خیر اولان شیئی بیله سیز پس کرکدر که زمانکزده اولان معاندلر
ایام حیاتلرینه وکندو دولتلرینه مغرور اولمیه لر زیرا امم ماضیه حیات ودولتلریله
ممنع اولوب مهلت ویرلدیلر **حتی اذا استیأس الرسل** بر مرتبه دك که قچن اولامتره
مرسل اولان پیغمبرلر انلر اوزره منصود اولمقلرندن نا امید اولوب **وظنوا انهم
قد کذبوا** وکمان ایتدیلر که مکذوب اولدیلر یعنی نصرت خصوصنده نفسلری
کندولره یلان سویلدی **جاءهم نصرنا** یاردمز انلره کلدی **فنجی من نشاء** پس
ایستدوکمز کیمسنه لر یعنی پیغمبر ومؤمنلر قورتلمش قیلندیلر **ولا یرد باسنا عن القوم
المجرمین** وکفارك گروهندن عذابمز دونمش قیلمز قچن اوندلره نازل اولور **لقد
کان فی قصصهم عبرة لاولی الالباب** تحقیقا کیم انبیانك واممرنك اخبارنده
ارباب عقول ایچون اعتبار وپند وارایدی **ما کان حدیثا یفتری** قرآن عظیم الشان
یلان یفالبجی سوز دکل ایدی **ولکن تصدیق الذی بین یدیه** ولیکن ایلروسنده اولان
کتب الهیه یی تصدیق ایدیجیدی **وتفصیل کل شیء** وامور دینیه دن هر شیئه
بیان ایدی **وهدی ورحمة لقوم یؤمنون** ودوغری یولی بولمق واسرکمکدی بر گروه که

سورة الرعد مکیة وهی خدانك وحدانیتنه تصدیق ایدرلر **خمس واربعون آیة**

بسم الله الرحمن الرحیم

المر بر قولده معناسی انا الله اسمع واری **تلك آیات الکتاب** بو سوره ده مذکور
اولان آیات عظام صفات کماله جامع اولان کتابك آیتلریدر **والذی انزل الیك**

من ربك الحق وشول نسنه که پروردکارکدن سکا ایندرلدی درستدر **ولکن اکثر
الناس لا یؤمنون** ولیکن خلقك چوغی تصدیق ایتمزلر انك درستلکنه **الله الذی
خلق السموات بغیر عمد** ایزد ذو الجلال شول قادر علی الاطلاقدر که کوکلری
درکسیز قالدردی **ترونها** انلری کوزله مشاهده ایدرسیز **ثم استوی علی العرش**
صکره عرش اوزره فرمانی مستولی اولدی **وسخر الشمس والقمر** وکونش وآیی ایستدوکی
شیئه رام قیلدی **کل یجری لاجل مسمی** هر بری بر معین مدته دك حرکت ایدر
یدبر الامر حق جل وعلا عالم ملکوتك ایشین تدبیر ایدر **یفصل الآیات**
آیات قرآنیه یی تفصیل وبیان ایدر **لعلکم بلقاء ربکم توقنون** تا که سیز پروردکارکزك
لقاسنه ایمان ایده سیز **وهو الذی مد الارض** وکندودر اول قادر مختار که یری
چکدی یعنی زمینك طول وعرضنی مبسوط قیلدی تا که اوزرنده حیوانات کزمسی
ممکن اوله **وجعل فیها رواسی وانهارا** وانك ایچنده محکم طاغلر وایرمقلر قیلدی
ومن کل الثمرات جعل فیها زوجین اثنین ودخی کل میوه لردن بیاض وسیاه وشیرین
وترش کبی ایکی صنف انك ایچنده قیلدی **یغشی اللیل النهار** کیجه ایله کوندزی
قپلاندرر یعنی کیجه نك قرنلغیله کوندزك روشنلکنی نابود قیلدر **ان فی ذلك
لآیات لقوم یتفکرون** تحقیقا که مذکور اولان اثارده علامتلر وار
بر گروه که اشیانك خلقتنده اندیشه ایدرلر **وفی الارض قطع متجاورات** ویرده
بیری بیرینه پیوسته پاره لر وار که بعضیسی غایتله پاکیزه در هر شی بتر ودخی بعضیسی
شوره لقدر بر نسنه نك بتورمسنه قابلیتی یوقدر **وجنات من اعناب** ودخی
یرده اوزمدن باغلر وار **وزرع** واکین وار **ونخیل صنوان وغیر صنوان** ودخی
دیبدن بتمش ومتعدد اصولدن بتمش خرما اغجلری وار **یسقی بماء واحد** بو
مذکور اولانلر بر صودن ایچمش قیلنورلر **ونفضل بعضها علی بعض فی الاکل** وبیرلرینی
بیرلری اوزره ایلرو ترز میوه ده یعنی بعضلرینك میوه سنی ایری وخوش بو
وخوش رنك قیلدرز وبعضلرنك میوه سنی اندن اکسك قیلدررز **ان فی ذلك
لآیات لقوم یعقلون** بی شبهه کیم اول اشیاده اولو نشانلر وار بر گروهه
که عقللرینی تفکرله استعمال ایدیلر یعنی تفکر ایده وب فهم ایده لر برد لسو
صودن بود کلو اشیای مختلفه نك حصولی کمال قدرتدن ناشی اولمشدر **وان
تعجب** واکر یا محمد کفارك عدم ایمانندن عجبلنور سن **فعجب قولهم** عجبه

لایق اولان انلرك سوزیدر كه دیرلر ائذا كنا ترابا ایا فجی توپراق اولورز
ائنا لفی خلق جدید برینكی برمقدم اولورمی یوزیعنی اوزریمزه عدم مستولی
اولدقدنصكره ممكنمیدر كه بردخی وجوده كله لر بوسوزلری اول سببدن محل
تعجبا ولدیكه انلرك قتنده محقق اولمشدیكیم خدا عز وجل گوكلر و یری ایجاد
ایتدی و فكر ایتمزلر كه اوكونه شیلرك ایجادینه قادر اولان یرینی دخی اعاده ایتمكه
قادردر اولئك الذین كفروا بربهم اول گروه شولكیمسه لردركه پروردكارلرینك
قدرتین انكار ایتدیلر واولئك الاغلال فی اعناقهم وانلردركه طوقلر گردنلرنده
قویلور واولئك اصحاب النار وانلردر دوزخ اهللری هم فیها خالدون كندولردر
انك ایچنده علی الدوام اقامت ایتمكلر ویستعجلونك بالسیئة قبل الحسنة دخی مسندن
عجله ایله طلب ایدیلر عقوبتك كلمسین عافیت كلمه دن اول وقد خلت
من قبلهم المثلات وحال بوكه كندولردن اسبق تكذیب ایدنلرك عقوبتلری
كچمشدی پس نیچون انلرك احوالنه تامل ایدوب اعتبار المزلر وان ربك
لذو مغفرة للناس علی ظلمهم وبی شبهه كیم پروردكارك خلق ایچون ستارلری اوزره
عفو ایدیسیدر وان ربك لشدید العقاب دخی علی التحقیق سنی پرورده ایدن خدا
كفاره قتی عقوبتلودر ویقول الذین كفروا لولا انزل علیه آیة من ربه دخی كفر ایدنلر دیرلر
نیچون پروردكارندن اوزرینه بر نشانه ایندرلمدی انما انت منذر بوننداوزكه
بر شی یوقدر كه سن قورقودیجیسن یعنی سن خلقه قورقو ویرمكه مبعوث اولمشسنی
وبو تكی تصحیح ایتمك ایچون بر معجزه نك كتورمسی اوزركه لازمدر انلر استدی وكلر
معجزه یی كتورمك اوزركه تعیین اولنور ولكل قوم هاد وهر بر گروهه بر
یول كوستریجی پیغمبر اولوركه اراده الهی استعماله غلبه ایدن شیلك جنسندن
كندولره بر معجزه كتوردر الله یعلم ما تحمل كل انثی ایزد جل جلاله بیلور هر دیشی
كوتوردكی نسنه یی وما تغیض الارحام وما تزداد وارحام اكسك قیلدوغی شیئی
وارتدوغی نسنه یی دخی بیلور یعنی خاتونلرك رحملرنده اوشاغك هیئتی و مدت
مكثی و عددنك اكسكلكی و زیاده سنی حق جل وعلا بیلور غیری انی بیلمز وكل
شیء عنده بمقدار وهر نسنه كندو قتنده بر اولچگله در كه زیاده و نقصانی
قبول ایتمز عالم الغیب والشهادة كندو در حواسدن پوشیده اولان اشیایی
وانلرله ادراك اولنان نسنه لری بیلن الكبیر هر نسنه عندنده غالب اولمیان

المتعال

المتعال هر شیء اوزرنده قدرتیله بو جملنان سواء منكم من اسر القول ومن جهر به
برابردر سیزدن شول كیمسه كه نفسنده سوزی صاقلدی وشول كیمسه كه اوزكه
انی اشكار ایلدی ومن هو مستخف باللیل وسارب بالنهار دخی برابردر سیزدن شول كیمسه
كه كندوسی كیجه ده صاقلنمش وشول كیمسه كه كوندوزده ظهور ایتمشدر یعنی اقوال
وافعالك گیزلیسی واشكاراسی رب العزتك علمندن اصلا خفی اولمازلر قمولری
كندویه نمایاندر له معقبات من بین یدیه ومن خلفه شول كیمسه یه كه اقوال وافعالی
گیزلی واشكار ایلدی ایلروسی سمتندن واكسه سی طرفندن بیری بیری اردنجه
كلور فرشته لر وار یحفظونه من امر الله خدانك فرمانی جهتندن انك احوالنی
ضبط ایدوب صاقلرلر ان الله لا یغیر ما بقوم تحقیقا كیم خدا عز وجل بر گروهك
ذاتنده قائم اولان نعمتلری دگشترمز حتی یغیروا ما بانفسهم طبیعتلرنده موجود
اولان احوال جمیله یی احوال قبیحه یه دگشترملری واقع اولنجه واذا اراد الله بقوم
سوءا واول محلكه حق تعالی بر گروهه بد لك ایستر فلا مرد له انكا دونمك
اولماز وما لهم من دونه من وال وخدادن اوزكه انلره هیچ بر مستولی یوقدر
كه بدلكی كندولردن دفع ایلیه هو الذی یریكم البرق كندودر اول قادر ذو الجلال
كه شمشكی سیزه كوستردر خوفا وطمعا خشمندن قورقو ویرمكلك ایچون
و یغموره امیدلندرمك ایچون وینشئ السحاب الثقال ویغمورله اغرلنمش بولطی
ایجاد ایدر ویسبح الرعد بحمده وگوك گورلدسی خدانك فضل ورحمتنه مقادن
ایكن خدانك كمال قدرتنه دلالت ایدر والملائكة من خیفته وفرشته لر خدانك
قورقوسندن تسبیح ایدرلر ویرسل الصواعق ویلدرملری یولالر فیصیب بها
من یشاء پس انكله ایستدوكی كیمسه یی دكوب هلاك ایدر نته كه حضرتك قتلنه
قصد ایدن كیمسه یی انكله هلاك ایدی كوردیلركه عامر بن الطفیل واربد بن
ربیعه سرور كائناتی هلاك ایتمك ایچون مكانلرندن قالقوب مدینه یه توجه
ایتدیلر فخر حضرتك حضورینه بولندیلر عامر حضرتله كفت وكویه شروع ایدوب
انكاه اولیجق دیدی اللهم اكفنیهما بما شئت همان اول محل بر صاعقه كلوب اربدی
اولدردی وعامر مدینه دن چیقنجه بر یمان مرضه مبتلا اولوب بنی سلول طائفه سنده
بر قادینك ایونده دوح جیفنی دوزخه قرار دوندی وهم یجادلون فی الله وحال
بوكه انلر تكوینك شاننده مجادله ایدرلر یعنی پیغمبری تكذیب ایدیلر خدایه

اربد حضرتك كسنه سن دونوب قیلجله اورمق
ایستدی حضرتك انك فعلندن ...

اثبات ایندوکی صفات کماله وجود ویرمزلر وهو شدید المحال وخدا عز وجل دشمنلرینی عقوبتلودر له دعوة الحق درست وثابت اولان دعوت کندویه مخصوصدر زیرا کندویه توجه ایدوب دعا ایدنک دعاسی مستجاب اولور والذین یدعون من دونه وشول کیمسه لرکه اهل شرکدر خدانک دعاسندن تجاوز ایدوب انلره دعا ایدرلر لا یستجیبون لهم بشیء انلره هیچ برنسنه اجابت ایتمزلر الا کباسط کفیه الی الماء مکر برکیمسه نک اجابت اولنمسی کبی که صویه اللرین اچمش لیبلغ فاه تا که صو اغزینه ایرشه وما هو ببالغه واو اغزینه ایریشیجی دکلدر زیرا صو جماددر دعاسی فهم ایتمز که کندویه ایده نک مقصدینی اعطا ایلیه ومشرکلرک معبودلری انک کبیدرلر وما دعاء الکافرین الا فی ضلال وبیدین اولانلرک دعاسی برنسنه ده دکلدر الا کمراهلکده وبطلانده وسه یسجد من فی السموات والارض وکوکلرده ویرده اولانلر یالکوز خدایه سجده کتوردولر طوعا وکرها ارادتلری اولدوغنده وارادتلری اولمدوغنده یعنی ثقلیندن اولان مؤمنلر وفرشته لر شدت ورخا حالتنده خدایه سجده ایدرلر وکفار شدت وضرورت وقتنده اکا سجود ایدرلر وظلالهم بالغدو والاصال دخی زمین واسمان خلقنک سایه لری تق سلنده وایکندی وقتنده بضکوره خدایه سجده ایدرلر یعنی علی الدوام اکا سجده کتوررلر واز بس که سایه نک نقصانی وازدیادی بو ایکی وقتده چوق ظاهر اولوردکرله مخصوص اولدیلر قل من رب السموات والارض سویله یا محمد کیمدر کوکلرک ویرک خالقی قل الله انلرک طرفندن جواب ویرکه انلرک خالقی تنکری تعالیدر زیرا اندن اوزکه انلرک جوابی یوقدر قل افاتخذتم من دونه اولیاء سویله پس نیجون اندن اوزکه امورکزه متولیلر ایدندیکوز لا یملکون لانفسهم نفعا ولا ضرا که انلر کندوجانلرینه سود کتورمکه وضرر زیان دفع ایتمکه قادر اولمدیلر قل هل یستوی الاعمی والبصیر سویله کور وبینا برابر اولورلرمی یعنی عبادتک حقیقتنی بیلمیان جاهل وانی بیلن عارف بر پایه ده اولمازلر ام هل تستوی الظلمات والنور یاخود قرنکلقلر وایشق برابر اولورلرمی یعنی شرک ودین چیدبر درجه ده اولمه لری ممکن دکلدر ام جعلوا لله شرکاء خلقوا کخلقه یاخود کفار خدایه براورتاقلر قیلدیلرمی که برنسنی کبی برشی یرتدیلر فتشابه الخلق علیهم پس یرتمکی اوندلرینه مشتبه اولدی یعنی کفار تنکری کبی برخالق کندویه اورتاقلر قیلدیلر تا که یرتمکی اوندلرینه

مشتبه اولوب دیه لر بونلر بعض اشیایی یرتدیلر نته که تنکری تعالی یرتدی پس عبادته مستحق اولدیلر نته که خدا اکا مستحق اولدی ولیکن انلر خدایه بویله عاجز اورتاقلر قیلدیلر کیم خلق قابلیتی مقدرتده اولان شیء کندولرک قدرتده دکلدر قل الله خالق کل شیء سویله خدا عز وجل هر نسنه یی ایجاد ایتمشدر اندن اوزکه برخالق یوقدر وهو الواحد وکندو در الوهیتله کوک سمتندن صو ایندردی فسالت اودیة بقدرها درعقب اول صو ایله ایرمقلر لازم اولدیجق اقدی فاحتمل السیل زبدا رابیا پس ایرمقلرده اقن صو برمرتفع کف قالدردی ومما یوقدون علیه فی النار وابلشده که اتشده انک اوزره یاندردلر یعنی معدنی اولان اشیادن التون وکومش وبافر ودمر کبی ابتغاء حلیة او متاع برلک الاتی یا الات حرب وزراعت وقاب چناق طلب ایتمک ایچون یعنی بو مذکور اولان الاتی طلب ایتمک ایچون اتشده اوزرینه یاندردقلری نسنه دن زبد مثله صو یوزی اوزره کلان کف کبی برکف حاصل اولور کذلک یضرب الله الحق والباطل اول مذکور اولان مثال کبی خدا جل وعلا اصلی اولان شیئک واصلی اولمیان شیئک مثالنی اوردی زیرا حق اولان شیء عموم نفعده صویه ومعدنی اشیایه مشابه قیلدی وباطلی عدم نفعده وسرعت زوالده صو یوزی اوزره کلان کفه ومعدنی اشیادن حاصل اولان تلفه تشبیه ایلدی فاما الزبد فیذهب جفاء پس اما کف وغش اتلمش اولدوغی حالده کیدر واما ما ینفع الناس واما اول نسنه یعنی صاف وصو معدنی اولان اشیانک سودلنشی که خلقه یارار فیمکث فی الارض یرده باقی قالور کذلک یضرب الله الامثال خدا جل وعلا امثالی بو کونه اوردی للذین استجابوا لربهم شول کیمسه لرکه پروردکارلرینه اطاعت ایتدیلر الحسنی کوزل مکافات اولنور والذین لم یستجیبوا له وشول کیمسه لرکه عناد ایدوب اکا اطاعت ایتمدیلر حاللری بوکه لو ان لهم ما فی الارض جمیعا اکر زمینده اولان اشیا تمام کندولرینه اولسه ومثله معه وانک کبی بیله اولسه لافتدوا به البته انی ویرفکله جانلرینی عذابدن قورتمغه سعی ایدرلردی اولئک لهم سوء الحساب اول کروه که اطاعت ایتمدیلر حسابک یمانی کندولرینه اولورکه حسناتلری حیز قبوله کیمیوب سیئاتلری عفو اولنماز ومأویهم جهنم وقرارکاهلری دوزخدر وبئس المهاد وبئس المهاد نه یمان ارامکاهدر دوزخ افمن یعلم انما انزل الیک من ربک الحق پس ایا شول کیمسه که بیلورکیم بلا شک

متفرد اولان المهاد هرشیء اوزره غالب اولان انزل من السماء ماء صح

پروردکارکدن سکا ایندرلن کلامه دسته‌دیسی کا منقاد اولیه کمن هو اعمى شول
کیمسه کبیدرکه کندو کوردن تبصر ایتمیوب که اجابت ایره یعنی هرکز بو ایکی صفتله
متصف اولان کیمسه‌لر برابر اولمازلر انما یتذکر اولوا الالباب پند و نصیحتی یاده
کتورمز الا اذهانی معارضه‌سندن صافی اولان عقوللک اربابی الذین یوفون بعهد
الله شول ارباب عقول که خدانک پیمانی یرینه کتوردولر یعنی بونا الستدرم نفسکه
اوددم باعتد و قلری عهد و پیمانه وفا ایدرلر ولا ینقضون المیثاق وار الزنده و تنکری
اراسنده و قوللر اراسنده باغلدوقلری آنده بوزمزلر والذین یصلون ما امر الله به
ان یوصل وشول ارباب عقول که تنکری تعالی اولاشدرمسنه فرمان ایتدوکی شیئی
اولاشدرلر یعنی خصملرک دعایتدرم واهل ایماننک حقوقنی کوزتمک خصوصنده
وارده اولان خدانک فرمانی یرینه کتوردولر ویخشون ربهم و کندولرین تربیه
ایدن مولانک وعیدندن خوف ایدرلر ویخافون سوء الحساب وعمل محاسبه‌دن
قورقرلر والذین صبروا دخی شول اولوا الالباب که نفسلری اکراه ایتدوکی اشیادن
اوزرینه صبر ایتدیلر ابتغاء وجه ربهم پروردکارلرینک رضاسنی طلب ایتمک
ایچون واقاموا الصلوة وفرض اولان نمازی قیلدیلر وانفقوا مما رزقناهم و کندولره
روزی قیلدوغمز نسنه‌دن اوندلونر واجب اولان نفرایه ویردیلر سرا
کیزلمک حالنده بو حالت مالدارلکله بیلنمیان کیمسنه‌یه‌در وعلانیة
واشکارا انکرم بو حالت مالدارلکله بیلنان کیمسنه‌یه‌در ویدرؤن بالحسنة
السیئة وبدلکی ایولکله دفع ایدرلر یعنی کندولره یرمازلق ایدنه ایولکله
مکافات ایدرلر اولئک لهم عقبى الدار اول کروه که بو صفات حمیده ایله
موصوفدرلر دنیانک صوکی کندولره‌در یعنی حیوة دنیویه‌نک نتیجه‌سی که
جنتدر انلره اولور جنات عدن بدلدر عقبى الداردن یعنی دنیانک صوکی که
اقامت منسوب اولان باغلردر انلره‌در یدخلونها انلره کیررلر ومن صلح من آبائهم
وازواجهم وذریاتهم وپدرلرندن وقاریلرندن واولادلرندن ایمان و طاعتله
اراسته اولانلر دخی انلره کیررلر والملائکة یدخلون علیهم من کل باب دخی فرشته‌لر
اوندلرینه هر قپودن کیروب دیرلر سلام علیکم بما صبرتم همیشه سلامت اوزرکزه
اولسون تا تلمقکوز مقابله‌سنده فنعم عقبى الدار پس محمود اولان
سرایک صوکی غایتله کوزلدر والذین ینقضون عهد الله من بعد میثاقه وشول

کیمسه‌لرکه

کیمسه‌لرکه خدانک پیمانی بغلدوقلرندنصکره بوزدیلر ویقطعون ما امر الله به ان یوصل
وخدا عز وجل اولاشدرمسنه فرمان ایتدوکی شیئی کسرلر ویفسدون فی الارض ویر
یوزنده بدلک ایتمکه سعی ایدرلر اولئک بو کروه که بو صفات قبیحه ایله متصفدرلر
لهم اللعنة رحمتدن دور اولمق کندولره‌در ولهم سوء الدار ودنیانک
یمان نتیجه‌سی کندولره‌در داود وزخدر الله یبسط الرزق لمن یشاء حق سبحانه وتعالی
روزیی ایستدوکی کیمسنه‌یه تنسیع قیلور ویقدر وایستدوکی کیمسنه‌یه انی دار
قیلور وفرحوا بالحیوة الدنیا وکفار مکه فنی اولان صاغلغله سیوندیلر وما الحیوة
الدنیا فی الآخرة الا متاع وقریب اولان صاغلق جیوق ابدیه‌نک یانینده دکلدر
الا ابادن برخوردارلق ویقول الذین کفروا لولا انزل علیه آیة من ربه دخی کفر ایدنلر
دیولر نیچون ایستدوکمز وجه کوره پیغمبره اوزرینه دیبندن بر آیت ایندرلمدی قل ان
الله یضل من یشاء سویله تحقیقا کیم خدا عز وجل معجزه‌لر ظهور ایتدوکدن
صکره آیاتک افتراسی سببیله ایستدوکی کیمسنه‌یی کمراه ایدر ویهدی الیه من اناب
وکندو طرفنه رجوع ایدنه برجزئ دلیل ایله دخی عزو یولی کوستررد الذین
امنوا مهدی اولانلر شول کیمسه‌لردرکه خدانک وحدانیتنه تصدیق کتوردولر
وتطمئن قلوبهم بذکر الله وکوکللری خدانک یادیله ارام بولور ایدر الا بذکر
الله تطمئن القلوب آکاه اولک کیم ایزد ذو الجلالک یادیله کوکللر سکون
ایدوب اضطرابدن خلاص اولور الذین آمنوا وعملوا الصالحات شول کیمسه‌لرکه
ایمانه کلوب کوزل ایشلر ایشلدیلر طوبى لهم کوزل دنیاکانلک انلره‌در وحسن
مآب ودونجک یرک ایوسی انلره‌در کذلک شنه که سندن اسبق رسللری
کوندردک ارسلناک فی امة قد خلت من قبلها امم سنی رسل قیلدق برجماعته که انلردن
اسبق چوق جماعتلر کیمشدی لتتلوا علیهم الذی اوحینا الیک تاکه سکا وحی
ایتدوکمز شیئی اوندلرینه اوقویه‌سن وهم یکفرون بالرحمن اول حالده کیم چوق
رحمتلو اولان خدانک وحدانیتنه تصدیق کتورمزلر قل هو ربی سویله
چوق رحمتلو خدا بنم پروردکارمدر لا اله الا هو اندن اوزکه بر درست
معبود یوقدر علیه توکلت جمیع امورمده اوندنر اعتماد ایتدم والیه متاب
وبنم دونمکم و سنزلک دونمکوز کندو طرفنه‌در کتوردیلرکه قریشدن بر کروه کلوب
حضرته دیدیلر یا محمد اکر ایسترسن که بونکه تصدیق کتوره‌لوم مکه اطرافندن اولان

طاغلری قالدرتا که بیره برمتسع اوله و زمینی یارتا که چشمه لر و ایرمقلر بیره اقه
دخی اباء واجدادمزی احیا ایله تا که بنوتکه شهادت ایره لر حق تعالی بو ایتی منزل
ایدوب بیوردی ولو ان قرانا سیرت به الجبال واکر بر کتاب اولسیدی که انک سببیله
طاغلر مکانلرندن متحرك قیلنوردی او قطعت به الارض یا اوقوندوغی محلده هیبتندن
یر پاره پاره قیلنوب انده ایرمقلر اقردی او کلم به الموتی یا انک سببیله
اولیلر سویلشمش قیلنوردی البته معاند کفره ایمانه کلزلردی بل لله الامر جمیعا بلکه
ایشن قموتنکری تعالایه در لیس ایستدوکلری اشیانک ایجادینه قادردر ولیکن انلره
ارادتی تعلق ایتمکله انلری وجوده کلمدی افلم ییاس الذین امنوا پس ایمانه کلانلر
بیلمدیلرمیکیم ان لو یشاء الله لهدی الناس جمیعا شاندر که تنکری تعالی ایستیدی
قوی خلقه هدایت ایدردی ولایزال الذین کفروا و دائما بی دین اولانلر منفك اولمازلر کم
تصیبهم بما صنعوا قارعة ایشلدوکلری ایش سببیله کندولره بر دکیجی عذاب
دکر او تحل قریبا من دارهم یا اولدوقلری یره یقین بر یره اینه حتی یاتی وعد
الله خدانک وعده سی که موتدر یا قیامتدر کلنجه دك ان الله لا یخلف المیعاد بی
شبهه کیم حق جل وعلا وعده یه خلاف ایتمز ولقد استهزئ برسل من قبلك دخی
علی التحقیق سندن اسبق اولان پیغمبرلره استهزا اولندی فامليت للذين كفروا
پس کفر ایدنلره مهلت ویردم ثم اخذتهم صکره کندولرین عقوبتله الدم فکیف
کان عقاب پس نیجه عقوبتم انلره نیجه ایدی افمن هو قائم علی کل نفس بما کسبت پس
ایا شول پروردکار که کندو سی هر نفسی اوزره مطلع اولوب خیر و شردن تحصیل
اولنان شیئه مکافیدر شول کمسنه کبیدر که هیچ برشنه دن اکاه دکلدر
وجعلوا لله شركاء وخدایه اورتاقلر قیلدیلر قل سموهم سویله انلره اد
قویوك یعنی انلری وصف ایدك اندن صکره نظر ایدك هیچ انلرده بر وصف
وارمی که انک سببیله عبادته مستحق اولورلر ام تنبئونه بما لا یعلم فی الارض یاخود
تنکری یه یرده بیلمدوکی نسنه ایله بیلدرمیسیز و حال بو که یرده و کوکده
اولان اشیا علمنه نمایاندر ام بظاهر من القول یاخود سوزدن بر نمایان
ایله یعنی یاخود بتلری شرکا تسمیه ایدرسیز همان لفظی ملاحظه ایتمکله اصلا
حقیقت و معنا یی اعتبار ایتمزسیز و بونلرك برلیسی واقع دکلدر بل زین للذین
کفروا مکرهم بلکه کفر ایدنلره مکر و حیله لری بزنمش قیلندی وصدوا عن السبیل

ولطریق

وطریق حقدن منع اولندیلر ومن یضلل الله وهر کیمی که تنکری ازغوند قیلادر
فما له من هاد اکا هیچ یول کوستریجی اولماز لهم عذاب فی الحیوة الدنیا یعنی اولان
صاغلغنده انلره اشکنجه وار ولعذاب الاخرة اشق و بی شبهه کیم اوبرجهانك
اشکنجه سی زیاده مشقتلودر وما لهم من الله من واق وخدانك عذابندن
انلره بر صاقلیجی یوقدر مثل الجنة التی وعد المتقون پرهیزکارلره وعدا ولنان
بهشتك صفتی بو که تجری من تحتها الانهار کوشکلری التندن ایرمقلر اقر
اکلها دائم میوه سی منقطع اولماز وظلها وسایه سی دخی تلك عقبی الذین
اتقوا اول موصوف اولان بهشت پرهیز اولانلرك عاقبتیدر وعقبی الکافرین
النار و بی دینلر اولانلرك عاقبتی دوزخدر والذین اتیناهم الکتاب وشول
کمسنه لر که کندولره کتاب ویردك یعنی اهل کتابدن اسلامه کلان کیمسه لر
یفرحون بما انزل الیك سکا ایندیلن شیله سیونورلر ومن الاحزاب من ینکر
بعضه و حضرتك عداوتی اوزره جمعیت ایدنلردن یعنی اهل کتابك کفره سندن
بر کروه وار که قرآنك بر مقدارین انکار ایدرلر قل انما امرت ان اعبد الله ولا اشرك به
سویله بونلره اونکه برنسنه یوقدر کیم بن فرمان اولندم که خدایه قوللق ایدوب
اکا اورتاق قیلمیم الیه ادعوا انك حکمنه مطلقا دعوت ایدرم والیه مآب
وانك طرفنه دردر دونکم وکذلك انزلناه ونته که کذشته اولان انبیا اوزره
امتلرینك لساننه موافق کتب ایندردك قرآنی دخی ایندردك حکما
وقائعه اقتضا اتحکمتله حکم ایدر عربیا لسان عربیله مترجم تا که اکلسی کندولره
قولای اوله ولئن اتبعت اهواءهم قسم اولسونکه اکر انلرك هوسلرینه اویدسن
بعد ما جاءك من العلم سکا کلان دانشدن صکره مالك من الله من ولی
ولا واق خدانک عقابندن سکا هیچ دوست ونه یاردیجی بولنور که سکا یاردم
ایدوب انی سندن منع ایلیه ولقد ارسلنا رسلا من قبلك و بی شبهه کیم سندن
اسبق پیغمبرلر کوندردك وجعلنا لهم ازواجا وذریة وانلره قاریلر و اوشاقلر
قیلدق نته که سنك وار وما كان لرسول ان یاتی بایة و بر پیغمبره ممکن دکلدی که
کندو سندن طلب اولنان ایتی کتوره الا باذن الله مکر خدانك دستوریله
لکل اجل کتاب هر وقت ایچون قوللر اوزره بر یازلمش حکم وار که قچن محلی کلور
البته ظهور ایدر یمحوا الله ما یشاء ایزد جل جلاله حکمتك اقتضا سنه کوره

احکامدن ایستدوکی شیئی محو ایدر ویثبت وایستدوکی نسنه یی برقرار ایدر
وعنده ام الکتاب وبازلمشك اصلی قتنده دریعنی جمیع کائنات یازیلان لوح
محفوظ قتنده در واما نرینك بعض الذی نعدهم او نتوفینك واکر کفاره عذابدن
وعده ویردوکمز شیئلرك بر مقدارینی سکا کوستروز یا اندن اول روحکی قبض
ایدرز فانما علیك البلاغ وعلینا الحساب بوندن اوزکه بر نسنه یوقدر که اوزکه
احکامی تبلیغ ایتمك وکفاره جزا ویرمك ایجون اونلری بزه در حساب ایتمك نه
اوزکه در پس یوزچیورمکلرندن اونلری غمناك اولوب عذابلرندن استعجال ایتمه
اولم یروا انا نأتی الارض ایا معاندلر شك ایدوب بیلمدیلرمی که بیز علی التحقیق
بیز کفارلك زمیننه حکم ایدرز یعنی فرمانمز کلور ننقصها من اطرافها انی کنارلرندن
اکسلك ایدرز یعنی تصرفلرندن اخراج ایدوب اهل اسلامك حوزهٔ تصرفلرنده
قیلدرز والله یحکم وایزد جل جلاله حکم ایدر لا معقب لحکمه حکمنه دوندریجی
یوقدر وهو سریع الحساب وکندودر حسابی تیز کورن پس دنیاده قتل
واجلا ایله کندولرین معذب قیلدوقدنصکره اخرتده حسابلرین سرعتله کوروب
سزالرین ویرور وقد مکر الذین من قبلهم وتحقیقا که بو کفاردن اسبق اولان
بی دینلر پیغمبرلرینه حیله لر ایتدیلر فلله المکر جمیعا پس ایتدوکلری حیله لرك
سزاسی فقط خدایه مخصوصدر یعلم ما تکسب کل نفس بیلور شول نسنه یی که هرجان
قزنور وسیعلم الکفار لمن عقبی الدار وبی شبهه کیم بیدین اولان کیمسنه لر بیلجکدرلر
کیم بو جهانك محمود اولان عاقبتی کیمه اولور ویقول الذین کفروا لست مرسلا واهل
کفر اولانلر دیرلر سن کوندرلمش دکلسن قل کفی بالله شهیدا بینی وبینکم سویله خدانك
شهادتی قتنده ارامزده وارا کورده کافیدر ومن عنده علم الکتاب وتوراتك
دانشی قتنده اولان کیمسنه نك شهادتی دخی عبدالله بن سلام وامثالی اولان کیمسنه لر کبی

سورهٔ ابراهیم علیه السلام مکیه وهی احدی وخمسون آیه

بسم الله الرحمن الرحیم

الر امثالی سبقت ایتدی کتاب انزلناه الیك بو بر کتابدر که کندوبی سکا
ایندردك لتخرج الناس من الظلمات الی النور تاکه خلقی کفرك قرانقلقلرندن
هدایتك ایشغنه چیقره سن باذن ربهم پروردکارلرینك توفیقی ویسیرتمیله
الی صراط العزیز الحمید برلدر الی النوردن یعنی کتابی سکا ایندردك تاکه

خلقی ظلماتدن هرشیئه اوزره غلبه ایدنك جمیع اوکمکلره مستحق اولانك یولنه
چیقره سن الله الذی له ما فی السموات وما فی الارض لفظ عزیزه عطف بیاندر
یعنی عزیز اول خدادر که کوکلرده اولان اشیا و یرده اولان اشیا کندویه
مملوکدرلر وویل للکافرین من عذاب شدید ونور ایماندن چیقوب ضلالت
قرانقلقلرنده قلانلر دینلره قتی اشکنجه دن هلاك حاصل اولسون الذین یستحبون
الحیوة الدنیا علی الاخرة شول بیدینلر که اوبر جهانك نعمتی اوزره بو جهانك
زینتنی ترجیح ایدوب سیورلر ویصدون عن سبیل الله وخدانك یولندن
منع ایدرلر یعنی خلقی خدایه و پیغمبرینه ایمان کتورمکدن الیقورلر ویبغونها عوجا
وخدانك یولنه اکرولك طلب ایدرلر اولئك اول کروه که بو اوصافله موصوفدرلر
فی ضلال بعید یراق اولان ازغونلقده درلر وما ارسلنا من رسول الا بلسان قومه
وهیچ بر پیغمبر کوندرمدك الا کندو جماعتنك لسانیله یعنی هر کروهه که بر پیغمبر
مرسل قیلدق انك لغتی انلرك لغتنه موافق ایتدك لیبین لهم تاکه فرمان
اولندوقلری شیئی کندولره بیان ایدوب انلر انی فهم ایده لر فیضل الله من یشاء
اندنصکره حق سبحانه وتعالی ایستدوکی کیمسنه یی ازغون ایدوب ایمان کتورمکه
انی موفق قیلماز ویهدی من یشاء وایستدوکی کیمسنه یه دوغری یولی کوستروب
ایمانه کلمکه انی موفق قیلدر وهو العزیز الحکیم وکندودر هر شیئه اوزره غلبه
ایدن حکمتك مقتضاسیله خلقی ازغون ومهدی قیلن ولقد ارسلنا موسی بآیاتنا
وتحقیقا کیم حضرت موسایی معجزه لرمزه مقارن اولدوغی حالده کوندردك انکله
که ان اخرج قومك من الظلمات الی النور کندو عشیرتکی انواع ضلالتك قرانقلقلرندن
هدایتك ایشغنه چیقر دیدك وذکرهم بایام الله وامم سالفه یه اولان وقائعك
عذابیله کندولره پند ویر ان فی ذلك لآیات بی شبهه کیم اول وقائعده خدانك
قدرتنه دلالت ایدر علامتلر وار لکل صبار شکور هر کیمسنه یه که بلالره
اوزره چوق صبر ایدوب نعمتلرك شکرین یخشی ادا ایده واذ قال موسی لقومه
ویاده کتور اول وقتی که حضرت موسی کندو قبیله سنه دیدی اذکروا نعمة الله
علیکم اذ انجاکم من آل فرعون اوزرکزه اولان خدانك احسانی خاطره
کتورك چونکه فرعونك اتباعندن سزی قورتردی یسومونکم سوء العذاب اشکنجه نك
یمانی سزه دادندردوقلری حالده ویذبحون ابناءکم وادکك اوشاقلرکزی

بوغازلدوقلرندر ویستحیون نساءکم ودیشیلریکزی صاغ قودوقلری دمدر وفی ذلکم
وسیزه بو ایشده بلاء من ربکم عظیم پروردکارکوزدن بر اولو ابتلادر واذ
تأذن ربکم ومذکور قیلاک اول دمی که ربکوز اعلام ایتدیکه لئن شکرتم علی
التحقیق اکر سیزه ویردوکم نعمتلره اعتراف ایدوب حمد وثنا ایدرسیز لازیدنکم بلا
شبهه نعمتلری سیزه ارتوررم ولئن کفرتم واکر نعمتلرمی ستر ایدوب انك حقنی
ادا ایتمزسیز ان عذابی لشدید بی شك که اشکنجه‌م غایتله قتیدر وقال موسی ان
تکفروا انتم ومن فی الارض جمیعا دیدی حضرت موسی علیه اکر سیز ای بنی اسرائیل
ویرده اولان قوم اسنی وجمیع خدانك نعمتلرینه شکر ایتمیوب انلری انکار ایدرسیز
فان الله لغنی بی شبهه کیم تکری تعالی شکرکوزدن بایدر حمید کندو ذاتنده
حمده مستحقدر که ذرات مخلوقات انك حمد وثناسن ایدرلر الم یأتکم نبؤا الذین
من قبلکم ایا سیزدن اسبق اولانلرك خبری سیزه کلمدیمی قوم نوح وعاد وثمود حضرت
نوحك عشیرتی وعادك قبیله‌سی وثمودك طائفه‌سی والذین من بعدهم واول
عشائردن صکره اولان کیمسنه‌لر لا یعلمهم الا الله تکریدن اوزکه انلرك عددنی
کیمسه بیلمز جاءتهم رسلهم بالبینات پیغمبرلری کندولره اشکارا معجزه‌لرله کلدیلر
فردوا ایدیهم فی افواههم پس الکرین قالدروب اغزلرینه قودیلر یعنی رسل اوزرینه
شدت اجنلرندن اغزلرینی الکرین اصردیلر وقالوا انا کفرنا بما ارسلتم به ودیدیلر
علی التحقیق بز کفر ایتدوك اول شیئه که سیز انکله مرسل اولدکوز وانا لفی شك
مما تدعوننا الیه مریب وبی شبهه کیم بز بقتده صالیجی بر کمانده دوشمشوز
اول نسنه‌دن که سیز بزی دعوت ایدیورسیز قالت رسلهم انلره مرسل اولان
پیغمبرلر دیدیلر افی الله شك فاطر السموات والارض ایا کوکلری ویری ایجاد ایدن
خدانك وجودنده کمان اولورمی یدعوکم لیغفر لکم من ذنوبکم سیزی ایمانه دعوت
ایدرتا که کناهلرکوزدن سیزه مغفرت ایده یعنی ایمانه کلدکوزدن صکره مظالمدن
ماعدا اکفر حالتنده اولان کناهلرکزی مغفرت ایده ویؤخرکم الی اجل مسمی ومعین
مدتده‌ک سیزه مهلت ویره یعنی مدت عمرکوز تمام اولنجه سیزی تاخیر ایدوب عذابه
کرفتار ایتمز قالوا ان انتم الا بشر مثلنا دیدیلر سیز ای دعوای نبوت ایدنلر بر نسنه
دکلسیز الا بزم کبی بر انسان اوزره بمزه بر فضلکوز یوقدر پس ندن کلدکه سیز
ارامزدن نبوتله مخصوص اولورسیز تریدون ان تصدونا عما کان یعبد اباؤنا

ایسترسز کیم بزی دوندره سز اول نسنه‌دن که پدرلرمز انلره طپارلردی فأتونا
بسلطان مبین پس بزه بر اشکارا دلیل کتورك که فضیلت واستحقاقکوزه اوزره
دلالت ایلیه قالت لهم رسلهم ان نحن الا بشر مثلکم پیغمبرلری انلره دیدیلر بز بر نسنه
دکلز الا سزك کبی بر بشر یعنی بز تسلیم ایدرز کیم سزکله نوعده متفقوز ولکن الله
یمن علی من یشاء من عباده ولیکن حق جل وعلا قوللرندن ایسته‌دوکی کیمسنه اوزره
نبوتك نعمتیله امتنان ایدر وما کان لنا ان نأتیکم بسلطان وبزه صحیح وممکن
دکلدی که کندو نفسمزدن سیزه بر معجزه کتوره‌لم الا باذن الله مکر خدانك
دستور وخواهشیله وعلی الله فلیتوکل المؤمنون وحق جل وعلا اوزرینه اهل ایمان
اعتماد ایتسونلر ومالنا الا نتوکل علی الله وبزه نه عارض اولدیکه ایزد ذو الجلال اوزره
اعتماد ایتمیه‌لم وقد هدانا سبلنا وحال بوکه بو الله بزی بزه کوستردی یعنی
معرفته ایصال ایدن طریقلره بزی مهدی قیلدی ولنصبرن علی ما آذیتمونا دیدی
خدایه قسم که البته بیزه اولان اینجتمکوزه اوزره قاتلنورز وعلی الله فلیتوکل المتوکلون
ودایکور خدای ذو الجلال اوزره ارباب توکل اولانلر اعتماد ایتسونلر وقال الذین
کفروا لرسلهم لنخرجنکم من ارضنا دیدی کفر ایدنلر پیغمبرلرینه دیدیلر البته سیزی
بیرمزدن چیقرورز او لتعودن فی ملتنا یا البته بیزم ملتمزه دونرسیز
فاوحی الیهم ربهم پس پیغمبرلره پروردکارلری فرشته ایله خبر صالدیکه
لنهلکن الظالمین علی التحقیق بیز ستمکارلری نابود قیلارز ولنسکننکم الارض
من بعدهم والبته انلردن صکره سیزی زمینلرینه ساکن قیلارز ذلك اول دیکی
ایتمك واهل ایمانی کفره یرینه اسکان ایتمك لمن خاف مقامی شول کیمسنه‌یه
درکه روز قیامتده حکومتمه مخصوص اولان موقفدن قورقوب ملاحظه ایده
وخاف وعید وعذابله ویردوکم وعیدن قورقدی واستفتحوا دیدی پیغمبرلر
فتح ایتدیلر یعنی دشمنلری اوزرینه نصرت خدا ایستدیلر بعده حق جل وعلا کندولره نصرتی
ویروب مقصد اعلائیه واصل اولدیلر وخاب کل جبار عنید وهر سرکش عنادکار
بی بهره اولدی من ورائه جهنم کیرو سندن دوزخ در اینجنه بولاجغی بولود
ویسقی من ماء صدید واینجنی قیلور صودن که ایرینددر یتجرعه انی یتلقله
یودر ولا یکاد یسیغه وبدمزه لکندن ویرمازی قورتسندن یوتلتمز که انی یوده مز
ویأتیه الموت من کل مکان وانکا هر یرك اسباب والامی هر طرفدن کلور

وماهو بميت وحالبوكه في الحقيقة كندوسى اولمش دكلدر ومن ورائه عذاب غليظ
وايلروسندن برشدتلو اشكنجه وار مثل الذين كفروا بربهم اوندركه اوقلنان شيده
پروردكارلرينه كفر ايدنلرك صفتي مذكوردر اعمالهم كرماد اشتدت به الريح
ايشلدوكلري ايشلر بركول كبيدركه اني يل كوتوروب قالدردي في يوم عاصف
يلي شدتلو بركونده لا يقدرون مما كسبوا على شيء قزندوقلري شيدن بر آز
نسنه اوزره كوجلري يتشمز يعني قمو اعماللري باطل اولوب انلك بردرم سبله منتفع
اولمديلر ذلك هو الضلال البعيد اول پندارلري كه بيهوده كوردكلري اعمال ايشلمشلر
كندودن اوزاق ازغونلق الم تر ان الله خلق السموات والارض بالحق كوردم ميسن
كه تنكري تعالى حكمتله وخلقته لايق اولان وجه اوزره كوكلر ويري يرتدي ان يشاء
يذهبكم ايسترسه سيزي معدوم قيلار ويأت بخلق جديد وبويكي خلق يبي كره ايجاد
ايدوب كتوردور وما ذلك على الله بعزيز واعدام وايجاد ايتمك خدا عز وجل اوزره
مشقت دكلدر وبرزوا لله جميعا وقيامت كوننده خدانك فرماننه قبولري
قبوروندن ظهور ايدرلر فقال الضعفاء پس ضعيف اولانلر ديديلر للذين استكبروا
سرافرازلك ايدن رئيسلره انا كنا لكم تبعا تحقيقا كه پيغمبرلري تكذيب ايتمكده
سيزه تابع ايدك فهل انتم مغنون عنا من عذاب الله من شيء پس سيز بيزدن
دفع ايده بيلورميسيز خدانك اشكنجه سندن بر آز نسنه قالوا لو هدانا الله
استكبار ايدنلر زبونلره ديديلر تنكري تعالى بيزه طريق نجاتي كوسترسيدي
لهديناكم البته سيزه اني كوستوردك ولكن نجاتك يولي بيزدن مسدود
اولمغله سيزي عذابه اوغراتدق سواء علينا اجزعنا ام صبرنا بينابات
ايتمكز وايتمه مكز اوزريمزه برابردر ما لنا من محيص عذابدن اصلا بيزه
قورتلش يوقدر وقال الشيطان لما قضي الامر وابليس لعين ديدي چونكه ايش محكم
اولدي يعني اول محل كه خلقات حسابي ددكوب اهل جنت جنته كيروب واهل
جهنم جهنمه ابليس شقي تقليدندن اولان اشقيا ارا سنده دوروب دير ان
الله وعدكم وعد الحق تحقيقا كيم خدا عز وجل درست وعدي سيزه وعد
ايتدي ووعدتكم فاخلفتكم وبن سيزه وعد ايدوب ايتدوكم وعده سيزه
خلاف ايتدم وما كان لي عليكم من سلطان واوزركزه بكا اصلا بر تسلط
يوق ايدي كه سيزي كفر ومعصيتلره الجا ايدهيم الا ان دعوتكم انجق وسوسه اله

سيزه چيغرمغم اولدي فاستجبتم لي درعقب بكا اطاعت ايدوب كفر ومعصيتي
ارتكاب ايتدكوز فلا تلوموني پس وسوسه سببيله بكا ملامت ايتمك ولوموا
انفسكم وكندو جانلركزه ملامت ايدك كه بكا اطاعت ايتدكوز ما انا بمصرخكم
بن سيزه مدد ايدوب عذابدن قورتاريجي دكلم وما انتم بمصرخي وسز بنم مددمه
يتشوب بني عذابدن قورتاريجي سيز اني كفرت بما اشركتمون من قبل تحقيقا كه بن كفر
ايتدم بوندن اسبق داردنياده بكا ايتدكوكز اشراكه يعني بني يزدانه اولوب انكار
ايتمشيم اول عبادتي كه بني انكله خدايه اورتاق قيلدكوز ان الظالمين لهم عذاب اليم
بي شبهه كيم ستمكارلر كندولره بردردناك اشكنجه اولور وادخل الذين امنوا وعملوا
الصالحات وايمانه كلوب كوزل عمللر ايشلميانلري كيرمش قيلنورلر جنات تجري من
تحتها الانهار برباغلره كه اشجارلري التندن ايرمقلر اقر خالدين فيها اول باغلرك
ايچنده اقامتي على الدوام تقدير ايدرلر باذن ربهم پروردكارلرينك دستوريله تحيتهم
فيها سلام انلك ايچنده مدحكمنك تحيتي انلره سلامتله دعا ايتمكدر الم تر كيف
ضرب الله مثلا بلمز ميسن نيجه قيدي سبحانه وتعالى برمثل اولدوب نيلدي كلمة طيبة
برپاك سوز كشجرة طيبة برپاك اغج كبيدركه اصلها ثابت اول اغاجك كوكي
يرده بكتشدر وفرعها في السماء ودالي وبوداغي كوكه سمتنده در توتي اكلها
كل حين هر وقت كه خدا ايستدي ويي ميسن كندو ميوه سيني ايلدي بيشين ويرود
باذن ربها كندو بي ايجاد ايدننك ارادتيله ويضرب الله الامثال للناس وحق
سبحانه وتعالى مثللري اعدود خلقا ايچون لعلهم يتذكرون تاكه خلق پند ونصيحت
الهلر ديرا ضربا امثاله دنياده اكلتمك وار انكچون كه مثللر معاني معقوله سن
محسوساته كبي قيلانلر ومثل كلمة خبيثة كشجرة خبيثة وبرپليد سوزك وصفي
برپليد اغج كبيدركه اجتثت من فوق الارض زمينك يوقاروسندن كوده لنمدي
ما لها من قرار انكا هيچ استحكام ويكتمك يوقدر يثبت الله الذين امنوا بالقول
الثابت ايرذجا جلاله ايمانه كلانه كيمسنه لري بكتشرور قولدرتم دليله ثابت
اولوب قبلرنده تمكن ايدن كلامله في الحيوة الدنيا يعني اولان صاغلقده
كه برفتنه يه بتلاه اولمدلرسه اعتقادلرنده برخلل حاصل اولماز وفي الاخرة
واوبر جهانده دخي اول ثابت اولان كلامله انلري بكتشروركه قيامتك احوالي
كندولرين شاشرميوب كيفيت اعتقادلري كندولردن صورلدوقده جواب ويره مكده

توقف ایتمزلر ویضل الله الظالمین وایزد ستمکارلری کمراه قیلادر ویفعل الله ما
یشآء وحق جل وعلا ایستدوکی شیئی ایشلر پس صورلمز که نیچون بو کروهه هدایت
ویردی و نیچون بو کروهی ضلالته قودی الم تر الی الذین بدلوا نعمة الله کفرا
بغمز میسن شول کیمسه لره که خدانک احسانینه اعتراف ایتمکی انکاره تبدیل ایتدیلر
یعنی انک مقابله سنده شکر ایتمکی ایکن کفر ایتدیلر واحلوا قومهم دار البوار
وکندو جماعتلرینی یعنی کندولره تابع اولانلری هلاک خانه سنه ایندردیلر
جهنم عطف بیاندر یعنی دار البوار دوزخدر یصلونها انکا کیروب حرارتن
چکرلر وبئس القرار وغایتله یمان ارام ایده جک یردر دوزخ وجعلوا لله
اندادا وخدای ذو الجلاله ماننده لر قیلدیلر یعنی نه که خدایه عبادت اولنور
بتلره دخی اوکونه عبادت ایتدیلر لیضلوا عن سبیله تاکه خلقی تنکرینک یولندن
ازدرهلر قل تمتعوا سویله ادزولوکوزله برنچه کون برخوردار اولک فان مصیرکم
الی النار که بی شبهه دونه جککوز دوزخ سمتنه در قل لعبادی الذین امنوا
سویله ایمان کتورن قوللریمه یقیموا الصلوة نمازی قیلسونلر وینفقوا مما
رزقناهم وکندولره روزی قیلدوغمز نسنه دن نفقرایه ویرسونلر سرا وعلانیة
کیزلوده واشکاره ده من قبل ان یاتی یوم بر کون کلمدن اول که لا بیع فیه نه انچنده
الوب صاتمق وار که انک سببیله نفسلرینه فدا اوله جق نسنه پیدا ایده بیلورلر
ولا خلال ونه انچنده دوستلق وار که انکله طلب نفع ممکن اوله الله الذی خلق
السموات والارض ایزد ذو الجلال شول پروردکاردر که کوکلر و یری یراتدی
وانزل من السماء ماء فاخرج به من الثمرات وکوک سمتندن صو ایندروب
انکله چیقردی میوه لردن رزقا لکم سیزه روزی تاکه انکله اوقاتکزی
کچوره سیز وسخر لکم الفلک لتجری فی البحر بامره وکمی یی سیزه رام قیلدی تاکه
ایستدوکوز یره بودیا اتادتیله وسخر لکم الانهار وایرماقلری سیزه رام قیلدی
یعنی نفعکزه وتصرفکزه انلری مهیا قیلدی وسخر لکم الشمس والقمر دائبین
وکونشی وایی سیزه مسخر قیلدی اول حالده که یوریمکلرنده مستمردرلر وسخر لکم
اللیل والنهار وکیجه یی وکوندزی سیزه رام قیلدی تاکه راحتکزه ومعیشتکزه
سبب اوله لر واتیکم من کل ما سألتموه وسیزه ویردی هر صورودوککوز نسنه دن
یعنی هر شیئه که خلقک احتیاجی اوتری مسئول اولمغه لیاقتی وار سیزه اندن

ویردی وان تعدوا نعمة الله لا تحصوها واکر خدانک نعمتنی صایارسیز انواعن صایمغه
قادر اولمازسیز ان الانسان لظلوم تحقیقا که ادم اوغلی نفسنه غایتله ستمکاردر
شکرین ادا ایتمدوکی اجلدن نفسنی انلردن محروم ایدر کفار نعمتلری انکار ایدوب
صاقلر واذ قال ابراهیم رب اجعل هذا البلد امنا ومذکور قیل اول وقتی که ابراهیم
علیه السلام مناجاتنده دیدی ای پروردکارم بو شهری یعنی مکه مکرمه یی یرمانت
اولان اشهادنه امنیت حاصل ایتمش بر شهر قیل واجنبنی وبنی ان نعبد الاصنام
وبنی واوغوللریمی بتلرک عبادتندن دور قیل رب انهن اضللن کثیرا من الناس
ای پروردکارم علی التحقیق که بتلر خلقدن چوق کیمسه ازدردیلر یعنی انکچون
بتلرک عبادتنه دورلکی سندن طلب ایتدم زیرا بتلر سببیله شیطانلر ادمیلردن
چوق کیمسه یی کمراه ایتدیلر فمن تبعنی فانه منی پس هر کیم خلقدن دینمده بکا اویدی
بی شبهه که او بندندر اصلا بندن منفک اولماز ومن عصانی وهر کیم دینمده بکا
تابع اولمدی فانک غفور رحیم بی شبهه که سن غایتله غفران ایدیجی سن چوق
مرحمت صاحبی سن یعنی قادرسن که انی توبه یه موفق ایدوب کناهن مغفرت
ایتمکله انکا مرحمت ایده سن مرویدر که حضرت خلیل الملک قادینی ساره خاتون
هاجر نام جاریه سن قوجه سنه تملیک ایتدی انکا تسری ایدنجه حضرت اسمعیلی
کتوردی غیرتقیفرت ساره خاتون اوزرنه حرکت ایدوب حضرت ابراهیم اوزرنه الحاح
ایتدیکه هاجری اوغلیله یانمدن دور قیل پس حضرت خلیل صلوات الله وسلامه
علیه انلری مکه زمیننه کوتوروب جناب رب العزته بو دعا ایله نیاز ایلدی
نته که حق جل وعلا بیوردی ربنا انی اسکنت من ذریتی ای پروردکارم علی
التحقیق بن اولادمدن یعنی اسمعیلی واندن حاصل اولان اولادی اسکان ایتدم
بواد غیر ذی زرع بر دره ده که اکینه ابرسی دکلدر عند بیتک المحرم متعدیلرک
دست تطاولندن محفوظ اولان خانه نک قتنده ربنا لیقیموا الصلوة ای
خداوندمز انلری اول مکانده ساکن قیلدم تاکه نمازی شرائط وادابیله قیلهلر
فاجعل افئدة من الناس پس خلقک کوکللرندن بر مقداری کوکللر قیل تهوی الیهم
سرعتله سمتلرنه توجه ایدرلر بیلمک کرک که ایزد ذو الجلال حضرت ابراهیمک
دعاسن قبول ایتدیکه اسمعیل وانا سندن منفک اولیجق محض قدرتیله زمزم
صوینی پیدا ایتدی بعده جرهم قبیله سندن بر کروهک یولی اول مکانه قریب

واقع اولمغله انده قوشلرك ورود وصدورلرین كوروب استدلال ایتدیلر كه انده بر صو
وار مكان معهوده كلدوكلرنده كوردیلر كه حضرت اسمعیل و والده سی انده اقامت
ایتمشلر كندولرده دخی انده اقامت ایتمكه میللری اولوب حضرت هاجره دیدیلر ایكی
خاتون صو بیكدن بیزه بر حصه قیل بیز دخی ایكمكزدن سكا حصه قیلالم انلر راضی
اولدی وارزقهم من الثمرات وانلره میوه لردن روزی قیل لعلهم یشكرون
شایدكه انلر اول نعمتلره معترف اولوب حمد وثنا ایده لر بو دعاسی دخی حق جل وعلا
مستجاب قیلدی كه جمیع اطراف واكنافدن اكا میوه جلب اولنور بر مرتبه ده كه درت
فصلك میوه سی ایچنده بر كونده بولنور ربنا انك تعلم ما نخفی وما نعلن ای
پروردكارمز تحقیقا كه سن بیلورسن كیزلی قیلدوغمز شیئی واشكارا ایتدوكمز نسنه یی
وما یخفی علی الله من شیء فی الارض ولا فی السماء وتنكری تعالی اوزرینه نه یرده
ونه كوكده هیچ بر نسنه پوشیده اولماز الحمد لله جمیع اوكمكلر خدایه مخصوصدر
الذی وهب لی علی الكبر اسمعیل واسحق شول خدا كه فضل وكرمندن بكا بیوكلك
اوزره ایكی اوغول ویردی مرویدر كیم حضرت ابراهیمك عمری طقسان طقوز سنه یه
ایرشدوكده حضرت اسمعیل كلدی ویوز اون ایكیده اسحق علیه السلام
ان ربی لسمیع الدعاء تحقیقا كه پروردكارم دعایی غایتله ایشیدر یعنی دعا ایدنك
دعاسنی مستجاب قیلدر رب اجعلنی مقیم الصلوة ای بنم خداوندم بنی نمازك
اداسی اوزره مداومت ایدیجی قیل ومن ذریتی واولادمدن یعنی بندن حاصل
اولان ذریتك بر مقدارین نماز اوزره مواظب قیل چونكه حضرت ابراهیم علیه السلام
بیلدیكه عادة الله بویله جاری اولمدیكه بر شخصدن حاصل اولان ذریت قوملری
توحید وطاعت اوزره اوله لر تنكری یه دن ایستدیكه ذریتندن بر مقدار نمازك
اداسنه مواظب اوله لر ربنا وتقبل دعاء ای پروردكارمز دخی ایتدوكم دعایی
قبول ایت ربنا اغفرلی ولوالدی وللمؤمنین یوم یقوم الحساب ای بیزی
پرورده ایدن قادر مختار بكا و انامه و اتامه و اهل ایمانه كناهی بارلغه اول كونده
كه اهل حساب ایاق اوزره قالقه لر ولا تحسبن الله غافلا عما یعمل الظالمون
دخی كمان ایتمه كه تنكری تعالی ستمكارلرك ایشلدوكندن بیخبردر انما یؤخرهم لیوم
بوندن غیری یوقدر كیم انلری بر كون ایچون تاخیر ایدر تشخص فیه الابصار
شدت هولدن ایچنده كوزلر یوقارو قالقر مهطعین حضرت اسرافیلك دعوتنه

سرعت ایتدوكلری حالده مقنعی رؤسهم باشلرین یوقارو قالدرمشلر لا یرتد الیهم
طرفهم كوزلری كندولره دونمز یعنی كوزلری خیره لنوب ایچی قالور بر مرتبه ده
كه كندو نفسلرینه دونوب باقمزلر وافئدتهم هواء وكوكلری خالیدر یعنی شدت
هول وحیرتدن قلوبلری فهمدن خالی اولمشدر وانذر الناس وخلقی قورقتدر
یا محمد یوم یأتیهم العذاب اول كوندنكه كندولره عذاب كلور فیقول الذین ظلموا
پس شرك وتكذیبله ستم ایدنلر دیرلر ربنا اخرنا الی اجل قریب ای خداوندمز بیزی
دنیایه دوندرب بر یقین مدتدك مهلت ویر نجب دعوتك دعوتكه اجابت
ایدهلم ونتبع الرسل وپیغمبرلره پیرولك ایدهلم اولم تكونوا اقسمتم من قبل
ما لكم من زوال انلره جواب ویریلور كه بوندن اسبق سیزه پیغمبرلر كلوب آنند
ایچمدكمی كه سیزه دنیادن هیچ زوال یوقدر یعنی موت سیزه عارض اولماز پس
انكیچون محكم بنالر وطول امللر ایتدكوز وسكنتم فی مساكن الذین ظلموا انفسهم
وحال بو كه كفر ومعصیتله كندو نفسلرینه ستم ایدنلرك منزللرنده اقامت ایتدكوز
وتبین لكم وسیزه ظاهر اولدی اول مكانلرك آثارندن كیف فعلنا بهم
انلره نیجه ایشلدك وضربنا لكم الامثال وتحقیقا كیم واحواللرندن سز ایچون
مثللری اوردق یعنی سیزه بیان ایتدك كیم سز كفرده واستحقاق عذابده انلر كیبی
سز وقد مكروا مكرهم وتحقیقا كیم حقی ابطال ایتمك ایچون حیله لرین اجرا ایتمكده
چوق سعی ایتدیلر وعند الله مكرهم وایتدوكلری حیله نك جزاسی تنكری تعالی
قتنده در وان كان مكرهم وعلی التحقیق شانه بودر كه حیله لری اولدی لتزول منه
الجبال تا كه انك شدتندن طاغلر یرلرندن قالقه یعنی انلر مكر ایتدیلر تا كه
طاغلر كیبی ثابت اولان شرائع واحكامی زائل قیله لر فلا تحسبن الله مخلف وعده
رسله پس كمان ایتمه كیم ایزد ذو الجلال پیغمبرلرینه وعده سن خلاف ایدیجیدر ان الله
عزیز بی شبهه كیم ایزد ذو الجلال هر كیمی اوزرینه غالب ایدیجیدر ذو انتقام
دشمنلرندن دوستلری ایچون كینه الیجی ایه سیدر یوم تبدل الارض غیر الارض اول
كونده كه حالا اولان یر بر اوزكه یره تبدیل اولنور والسموات وحالا اولان كوكلر
غیری كوكلره تبدیل اولنور تفسیرده كتوردیكه زمینك تبدیلی بو كه جبالی واشجار
وانهاری زائل اولوب یر هموار اولور وسمانك دكشمسی بو كه كونشی و ای ویلدزلری
قالموب صاف كوك قالور وبرزوا لله الواحد القهار ویكانه اولان قهر ایدن

خدانك جزا و حسابنه خلق قبوردن ظاهر اولديلر وترى المجرمين يومئذ مقرنين
في الاصفاد و كنهكار اولان مشركلري اول كونده كورورسن بوقاغولرده بيري
بيرينه قرين اولمشلر سرابيلهم من قطران كوملكلري قطران ايدنه يعني اهل جهنم اتنده
برحوش يانوب كندولره ابدا حاصل اولنق ايچون بدنلري قطران ايله سودنوب برمرتبه ده
كه اوستلرينه كوملك كبي نمايان اولور وتغشى وجوههم النار واتش يوزلرين
قبلار اول جهتدن كه انكله حق سمتنه توجه ايتمديلر ليجزي الله كل نفس ما كسبت
تاكه حق جل وعلا هرجاننه قزندوغي شيئه مكافات ايده يعني اول عذابي ايدر تاكه هر
مجرم مكافاتني بوله ان الله سريع الحساب تحقيقا كه خداى ذو الجلال حسابي
غايتله تيز ايدر زيرا بر فردك حسابي بر فردك حسابندن كندويي مشغول ايتمز
هذا بلاغ للناس بو قرآن عظيم الشان خلق ايچون كفايتدر تاكه نصيحت
اولنه لر ولينذروا به وتاكه انكله قورقتيلنه لر وليعلموا انما هو اله واحد
وتاكه قرآنده اولان دليللره نظر ايتمكله بيله لركيم بوندن اوزكه يوقدر كه معبود
بر معبوددر شركني قبول ايتمز وليذكر اولوا الالباب وتاكه ارباب عقول اولانلر پند

سورة الحجر مكيه وهي [illegible] تسع وتسعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الر تلك آيات الكتاب وقرآن مبين بو سورده مذكور اولنجق ايات صفات
كماله جامع اولان كتابك وحقي باطلدن ايرمجي قرآن عظيم الشانك ايتلريدر ربما
يود الذين كفروا لو كانوا مسلمين كفر ايدن كيمسنه لر محبتله چوق طلب ايدرلركه
اهل اسلام اوليديلر و او اول محل اولديكه اهل اسلامه اولان اعزاز واكرامي
مشاهده ايتديلر ذرهم ياكلوا انلري قوي دنياده ييسونلر ويتمتعوا وانلر
لذاتيله اوقاتلرين كچورسونلر ويلههم الامل وموتك توقعندن امل كندولرين
مشغول ايتسون فسوف يعلمون كه بي شبهه ايتدوكلري اشيانك
نتيجه سن بيلجكدرلر وما اهلكنا من قرية وهيچ بر كوي خلقني نابود قيلدق الا ولها
كتاب معلوم الا كه انكا لوح محفوظده يازلمش بر مدت معلومه وار ما تسبق من
امة اجلها اصلا بر كروه مدت هلاكندن ايلرو كيتمز يعني معين اولان مدت
هلاكلري حلول ايتمنجه هلاك اولمازلر وما يستأخرون ونندن كيرو قالمزلر
يعني اول مدت تمام اوله وقد نصكره تاخيرا ولنمازلر وقالوا يا ايها الذي نزل

عليه

عليه الذكر وكفار استهزا طريقيله ديديلر اي شول كيمسه كه اوندن قرآن ايندرلدي
انك لمجنون تحقيقا كه سن ديوانه سن لوما تأتينا بالملائكة نيچون بزه فرشته لري
كتورمزسن تاكه سني تصديق ايدهلر و سكا معين وظهير اوله لر ان كنت من الصادقين
اكر ايتدكك دعواده صدق ايدنلردن ايسك چون بو كونه الفاظ اول بي ادبلردن
صادر اولدي حق جل وعلا جوابلرنده بيوردي ما ننزل الملائكة الا بالحق فرشته لري
ايندرمزوز الا برايندرمك كه دوغرولغنه مقارندر وما كانوا اذا منظرين
واكر فرشته لري ايندرورز اول محل كفاره مهلت ويرلمزلردى انا نحن نزلنا الذكر
بي شبهه كيم بز قرآني ايندردك وانا له لحافظون دخي على التحقيق بز انى تحريف
وتبديلدن صاقليجيلرز ولقد ارسلنا من قبلك في شيع الاولين وبحكم انكه سندن
اسبق كچمشلرك فرقه لرنده پيغمبرلر كوندردك وما يأتيهم من رسول الا كانوا به
يستهزؤن وانلره هيچ بر پيغمبر كلمزدي الا انكا استهزا ايدرلردي نته كه بو مشركلر
سكا استهزا ايدرلر بو كلام جناب رب العزه دن حبيبچون بر تسليه در كذلك نسلكه
في قلوب المجرمين نته كه اول استهزا يي كچمشلرك قلوبنه داخل قيلدق عصركزده
اولان اهل شركك كوكللرينه انى داخل قيلارز لا يؤمنون به قرآنه تصديق
كتورمدوكلري حالده وقد خلت سنة الاولين وايلك اولانلرك طريقي كچمشدي
يعني ايام سالفه ده تكذيبك عادتي كچمشدر كه هر كيم انلردن كفره اوزره مصر اولور
انى اهلاك وتدمير ايدر ولو فتحنا عليهم بابا من السماء فظلوا فيه يعرجون
واكر بز بو معاندلر ايچون كوكدن قاپو اچوب انجنده دورميوب چيقسيدهلر
لقالوا انما سكرت ابصارنا البته ديرلردي بوندن اوزكه دكلدر كيم كوزلرمز
باغلندي بل نحن قوم مسحورون بلكه بز سحر اولنمش بر كروهز يعني ديرلردي بو
خصوصده محمد بزي مسحور ايتدي نته كه سائر آياتي مشاهده ايتدوكلرنده
بو سوزي ايراد ايدرلردي ولقد جعلنا في السماء بروجا وتحقيقا كيم كوكده اون ايكي
برج قيلدق كه هيئات وخواصده بيري بيرينه مشابه دكلدر وزيناها للناظرين
وكوكي بقنلر ايچون يلدزلرله اراسته قيلدق تاكه انكا عبرتله نظر ايدوب مبدعك
قدرتنه استدلال ايدهلر وحفظناها من كل شيطان رجيم وانى هر سورلمش ديودن
محفوظ قيلدق تاكه انكا چيقوب احوالنه مطلع اولميه الا من استرق السمع لكن اول
شيطان كه ايشدلن سوزي اوغورلدي فاتبعه شهاب مبين دره عقب برظهور

اینمش اننی یارم سی انك اردننه دوشوب یاندردی والارض مددناها وبیری چکوب
هموار قیلدق والقینا فیها رواسی دخی ایچنده ثابت اولمش طاغلر صالدق وانبتنا
فیها من کل شیء موزون دخی ایچنده هر مستحسن ومناسب نسنه دن بتدردك
وجعلنا لکم فیها معایش دخی ایچنده سیزه ماکول وملبوسدن کیجنجك نسنه لر
قیلدق ومن لستم له برازقین دخی سیزه قیلدق شول کیمسه یی که سیز اکا روزی
ویریجیلر دکلسیز وانده مراد خدام ومالیك وعیال وهر کیمسه که انسان زعم
فاسدلو یله کمان ایدر که کندوسی انکا روزی ویریجیدر حقیقتده انلرك
روزلرینه مسئولی اولان کیمسه نك رزقنی یتشترن خداء عزوجلدر وان من شیء
الا عندنا خزائنه واشیا مقوله سندن هیچ بر نسنه یوقدر الا انك خزینه لری
قتمزده در یعنی کائناتدن بر شیء یوقدر الا انك ایجادینه وانك اضعاف مضاعفی
ایجادینه قدرتمز وار وما ننزله الا بقدر معلوم والی ایندرمزوز الا بر بیلینمش
اندازه ایله کما اندن اکسك اولورسه لیاقتی اولماز وزیاده اندن ارتق اولورسه
کرك اولور وارسلنا الریاح لواقح ویللری بولتله بوکلمنتی اولد وقلری
حالده کوندردك فانزلنا من السماء ماء پس کوکدن سمتندن بر صو ایندردك
فاسقیناکموه درعقب انی سیزه ایچیرك نسنه قیلدق وما انتم له بخازنین
وسیز انی کوزلرده وقویولرده صاقلیجیلرده دکلسیز وانا لنحن نحیی ونمیت دخی علی التحقیق
بیز کندومز حیاتی بعض اجسامده ایجاد ایتمکله زنده قیلدرز وانی اندن ازاله
ایتمکله مرده قیلدرز ونحن الوارثون وبیز میراثه حائز اولانلرز یعنی خلق فنایه
وارد وقلرندنصکره باقی قلانلر بیزوز ولقد علمنا المستقدمین منکم وبی شبهه
کیم سیزدن ایلرو کیدنلری بیلدك ولقد علمنا المستأخرین وبی شك کیم
کیرو قلانلری بیلدك یعنی اسلام وطاعتده ایلرو کیدنلرك وکیرو قلانلرك
احوالندن بر ادنی شیء اوزدیمزه خفی اولماز وان ربك هو یحشرهم وتحقیقا
که پروردکارك کندوسی جزا ویرمك ایچون انلری ییغر انه حکیم علیم
بی کمان کیم تنکری تعالی ایشلرین کما ینبغی ایشلیوب هر نسنه یه درست داناندر
ولقد خلقنا الانسان من صلصال وتحقیقا کیم حیوان ناطقی بر قوری چاموردن
یرتدق من حمإ لفظ صلصاله صفتدر یعنی اول قوری چامور بر چاموردن
ایدی که صوده چوق دورمقدن متغیر اولوب قوقوب ایدی الابتدی مسنون

ینه صلصاله

ینه صلصاله صفتدر یعنی اول صلصال مصوردر والجان وپریلرك بدرنی خلقناه من
قبل من نار السموم انسانی یرتمزدن اول حرارتی شدید اولان اتشدن انی یرتدق
واذ قال ربك للملائکة ویاد ایت اول وقتی که پروردکارك فرشته لره دیدی انی
خالق بشرا علی التحقیق بن بر انسان یارادیجییم من صلصال من حمإ مسنون فاذا سویته
پس قچنکیم انك هیئتنی دوزردم ونفخت فیه من روحی وانك ایچنده فرمانیمدن صادر
اولان جاندن اوفوردم فقعوا له ساجدین یوزلرکوزدن اوندره دوشك اکا سجده
کتوردیکوز حالده فسجد الملائکة کلهم اجمعون حق جل وعلا انی ایجاد ایتدکدن
صکره فرشته لر قمو بر فودلری تخلف ایتمیوب سجده کتوردیلر الا ابلیس ابی ان یکون
مع الساجدین ایجق ابلیس شقی سجده کتورنلرك زمره سیله اولمقدن ممتنع اولدی
قال یا ابلیس ما لك الا تکون مع الساجدین حضرت باری جل جلاله دیدی ای
ابلیس سکا نه عارض اولدیکه آدمه سجود کتورنلر له اولمدك قال لم اکن لاسجد لبشر
ابلیس دیدی حالمه مناسب دکلدی که سجود ایدهیم بن که روحانی فرشته یم بر کثیف
جسمانی شخصه خلقته من صلصال من حمإ مسنون که انی بو صفاتله موصوف
اولان چاموردن یاراتدك قال فاخرج منها حق جل وعلا دیدی پس ای ابلیس کوکدن
چیق فانك رجیم زیرا علی التحقیق سن خیره کرامتدن دور اولمش سن وان علیك
اللعنة الی یوم الدین وبودور اولمق انك دوزخه ایردکك اوزدکه در قال رب
فانظرنی الی یوم یبعثون ابلیس خبیث دیدی ای ربم پس بنی تاخیر ایله اولکونه دك
کنادمك اولادی مبعوث اولورلر قال فانك من المنظرین حق جل وعلا دیدی پس
بلا شبهه سن تاخیر اولانلردن سن الی یوم الوقت المعلوم بیلینمش اولان
وقتك کوننه دك واو نفخه اولی محلیدر قال رب بما اغویتنی شیطان شقی دیدی
ای پروردکارم بکا ایتدکك ازغونلغه قسم اولسونکه لازینن لهم فی الارض البته
انلره دوی زمینده معصیتلری آراسته قیلدرم ولاغوینهم اجمعین وهر وجهله
انلری قوازدردم الا عبادك منهم المخلصین ایجق انلردن عبادیکون صاف
قیلنان قوللرکی ازدرممم دیرا انلره مکر وحیله لرم کار ایتمز قال هذا صراط علی
مستقیم خدا عزوجل دیدی بو یعنی ارباب اخلاصی قوردرمق بر دوغری یولدرکه
محض کرمدن کوزتمسین اوزرمه لازم کیبی قیلدم ان عبادی لیس لك علیهم سلطان
تحقیقا که قوللرم اوزرلرینه سکا تسلط وقوت یوقدر الا من اتبعك من الغاوین

مكر كمراهلردن شول كيمسه لركه سكا اويديلر كه انلر اوزره مسلط اولورسن وان جهنم
لموعدهم اجمعين وتحقيقا كه دوزخ كمراهلره قوسكان وعده در لها سبعة
ابواب اكا يدى قاپو وار لكل باب منهم جزء مقسوم هر بر قاپو بر شيطانك اتباعندن
برابولنش پاره وار يعنى جهنمك يدى طبقه سى كه وار هر بريسنده كمراهلردن
بر كروه قونزا اولكيسنده كه جهنمدر اهل توحيدك عاصيلرى اولور وايكنجيسنده
كه لظادر يهود طائفه سى واوچنجيسنده كه حطمه در نصارا كفره سى ودوردنجيسنده
كه سعيردر صابيلر اشقياسى وبشنجيسنده كه سقردر مجوس قسمى والتنجيسنده
كه جحيمدر مشركلر معوله سى ويدنجيسنده كه هاويه در ارباب نفاق اولانلر
اللهم اعذنا من الجميع ان المتقين فى جنات وعيون تحقيقا كه پرهيزكارلر باغلرده
وبكارلرده اولورلر يعنى هر بريسنه بر باغ وبر بكار اولور ادخلوها بسلام فرشته لر
انلره ديرلر اول باغلره سلامته قرين اولدغكوزده كيركز آمنين خوف زوالدن
امين اولدغكوز حالده ونزعنا ما فى صدورهم من غل وسينه لرنده اولان كين
وكدورت قسمندن اولان اشيايى طشره ايتدك اخوانا لفظ ادخلوهاده واقع اولان
ضميردن فاعلدن حالدر يعنى يعنى اولانلر جنتلره كيردكلر قرنداشلر ايسنده اولدقلرى
حالده على سرر جواهرله مرصع تختلر اوزره اوتورمشلر متقابلين بيرى بريسنه
يوزلرين دوندرمشلر لا يمسهم فيها نصب انلره جنتده رنج ومشقت دكمز
وما هم منها بمخرجين وكندولر اندن چيقمش قيلمازلر نبئ عبادى انى انا الغفور
الرحيم قوللريمه اكاه ايت كيم على التحقيق بن كندم بو ايكى شريف صفتله متصف
اولان وان عذابى هو العذاب الاليم وبلا شبهه اشكنجهم كندودر دردلنو
اشكنجه اولان ونبئهم عن ضيف ابراهيم وانلره خبر وير حضرت ابراهيمك قونقلرى
احوالندن اذ دخلوا عليه فقالوا سلاما انجق اوزرينه كيردوكلرى ديديلر اوندكه بر اينو
سلام ايدرز قال انا منكم وجلون حضرت ابراهيم ديدى تحقيقا كه بز سيزدن
قورقمشلرز قالوا لا توجل انا نبشرك بغلام عليم قورقمه ديديلر تورقه كمبى
شبهه بز سكا مژده ويرورز بر دانش صاحبى اوغلانله قال ابشرتمونى على ان
مسنى الكبر حضرت ابراهيم تعجب طريقيله ديدى پيرلك بكا دكدكدنصكره بنى مژده
لنديرميسز فبم تبشرون پس قنغى عجيب شيئله بنى مژده لندرسز قالوا
بشرناك بالحق فرشته لر ديديلر دسنكه سنى مژده لنديردك فلا تكن

من القانطين

من القانطين پس انك حصولندن نا اميد اولانلردن كروهندن اولمه قال ومن
يقنط من رحمة ربه حضرت ابراهيم ديدى قنغى كيمسه پروردكارينك رحمتندن
اميدكسر يعنى هيچ بر كيمسه اندن اميد كسمز الا الضالون مكر ازغون اولانلر قال فما
خطبكم ايها المرسلون حضرت ابراهيم فرشته لره ديدى پس ايشكوز ندر اى خدادن
كوندرلمش اولانلر يعنى بشارتدن غيرى قنغى عظيم ايش ايچون كلدكوز قالوا انا ارسلنا
الى قوم مجرمين ديديلر بلا شبهه بز بر كناهكار كروهه مرسل قيلندق يعنى حق تعالى
بزى قوم لوطك هلاكنه كوندردى زيرا انلر كناهكار اولمشلر الا آل لوط انجق
حضرت لوطك خانه داننده اولانلركه انلر جمله منصف اولمديلر انا لمنجوهم اجمعين
تحقيقا كه بز انلرى قورتارجيلرز الا امرأته مكر حضرت لوطك قاريسى كه قدرنا
انها لمن الغابرين حكم ايتدك كيم على التحقيق اول قارى مكانلرنده قالانلردندر
تاكه انلرله هلاك اوله فلما جاء آل لوط المرسلون پس اول وقتكه كوندرلانلر
حضرت لوطك خانه داننده اولانلره كلديلر قال انكم قوم منكرون حضرت لوط
انلره ديدى بلا شبهه سيز بر بيكانه كروه سز يعنى سيز بر قوم سيز كه طبعم سزدن
نفرت ايدر اولادن كه تورقرم بكا بر بلاك يتشره سيزدن قالوا بل جئناك
بما كانوا فيه يمترون فرشته لر اكا ديديلر ملاحظه ايتدكك شئ ايچون كلمدك
بلكه سكا اول نسنه ايله كلدك كه قومك انك وقوعنده شك ايدرلردى يعنى سنى
فرحناك ايدن شيئله كلدك واو اول عذابدر كه جماعتكه سن انى وعد ايدوب
انلر انك وقوعنده شك ايدرلردى واتيناك بالحق وسكا عذابلردن محقق ومتيقن
اولان شيئله كلدك وانا لصادقون وعلى التحقيق بو اخبارده بز كرچك سويليجيلرز
فاسر باهلك پس كندو اهلكله كيجه ده يورى بقطع من الليل كيجه دن بر
مقدار ايله واتبع ادبارهم وسن انلرك اكسه لرنده تابع اول تاكه يوروميكره انلر
سورهسن ولا يلتفت منكم احد وسيزدن بر كيمسه كيرويه بقمسون وامضوا
حيث تؤمرون وكيدك فرمان اولندوغكوز يره حضرت عبد الله بن عباس
رضى الله عنهما بويورديكه اول يير شامدر وقضينا اليه ذلك الامر واول ايشى حكم
اولنمش ايكن فرشته لرله كوندردك كه ان دابر هؤلاء مقطوع مصبحين بى شبهه
كه بونلرك كوكى كسلمشدر صباح وقتنه داخل اولدقلرنده وجاء اهل المدينة
يستبشرون وسدوم شهرينك خلقى كلوب حضرت لوطك قوناقلرى سببيله

بیری بو نره مژده ویروبود قال ان هولاء ضیفی حضرت لوط انلره دیدیکه بلا شك بونلر
بنم قوناقلرمدر فلا تفضحون پس بنی رسوا ایتمك انلره تعرض ایتمکله واتقوا الله ولا
تخزون و فاحشه ادتکاب ایتمکه خدانك خوفنی ملاحظه ایدوب بنی رسوا ایتمك
قالوا اولم ننهك عن العالمین دیدیلر ای بیز سنی خلقك حمایتندن زجر و منع
ایتمدوکمی زیرا انلر هر کلانه وکیدنه تعرض ایدرلردی و حضرت لوط طاقتی قدر
انلری منع ایدردی و انلر انی بو ایشدن منع ایدرلردی قال هولاء بناتی دیدی
در
بونلر یعنی سزك قادیلریکوز بنم قیزلرمدر چونکه هر پیغمبر امتنه پدر پایه سنده
حضرت لوط علیه السلام قومنك قادیلرندن اوتری دیدی بونلر بنم قیزلرمدر
ان کنتم فاعلین اکر قضا وطر ایدیجیلر سیز لعمرك انهم لفی سکرتهم یعمهون
زندکانیکله قسم یا محمد کیم علی التحقیق انلر کمراهلکلرنده سرکردان و متحیردرلر
فاخذتهم الصیحة مشرقین پس مهلك اولان جبرئیل صیحه انلری کالدی افتابك طلوعی
وقتنه داخل اولدقلری حالده فجعلنا عالیها سافلها پس اول شهرك
اوستنی التنه قیلدق وامطرنا علیهم حجارة من سجیل واوزرلرینه طاشلمشی چامورون
بر طاش یاغدردك ان فی ذلك لایات للمتوسمین تحقیقا که قوم لوطك هلاککنده
ارباب فکر و فراسته اولو نشانلر وار وانها لبسبیل مقیم و بی شبهه کیم قوم
صم
لوطك شهرلری بر ثابت یولده درکه امتك ایچنده خلق کیدوب انلرك اثارینی مشاهده
ایدرلر ان فی ذلك لایة للمؤمنین تحقیقا که بو مذکور اولان اشیاده خدایه
وبی
و رسولنه ایمان کتورنلره بر اولو علامت وار وان کان اصحاب الایکة لظالمین
شك کیم ایکه نام مکانك اهلری ستمکار ایدیلر و انلر حضرت شعیبك جماعتیدر
اصل لغتده چوق داللو بوداغلو اغاجه ایکه دیرلر و مز بورلرك مکانلرنده اوکونه
اغاج بولنمغله انکله تسمیه اولندی فانتقمنا منهم پس ایکه خلقندن اهلاککله
انتقام الدق وانهما لبامام مبین و تحقیقا که قوم لوطك و قوم شعیبك
مکانلری بر اشکار یولده در ولقد کذب اصحاب الحجر المرسلین و بی شبهه کیم حجر نام
موضعك اهلری پیغمبرلرینی یلانجی دوتدیلر یعنی قوم ثمود حضرت صالحی تکذیب
ایتدیلر چون بر پیغمبری تکذیب ایدن جمیع پیغمبرلری تکذیب ایدنلرك پایه سنده
اولور لفظ مرسلین صیغهٔ جمعله ایراد اولندی واتیناهم ایاتنا و پیغمبرلر
اوزره ایندرلن کتابك ایاتنی کندولره ویردك فکانوا عنها معرضین پس

اندن

اندن یوز چیوردمشلردی وکانوا ینحتون من الجبال بیوتا وطاغلردن ایولر اویورد
لردی
امنین خراب اولمقدن و اوغریلك تسلطندن امین اولدقلری حالده فاخذتهم
الصیحة مصبحین پس صباح وقتنه داخل اولدقلری دم عذاب جبرئیل صیحه کندولرین
الدی فما اغنی عنهم ما کانوا یکسبون صکره قزندقلری نسنه کندولرندن بر شئ
دفع ایتمدی وما خلقنا السموات والارض وما بینهما و کوکلری و یری و ار الرنده اولان
اشیایی یرتمدق الا بالحق الادوغرولغله معادن یر ینمق که اصلا فسادلك دوامنه
ملایم دکلدر و توسیدن ارباب فساد اهلاکی اولنوب زمینی انلرك وجودندن
مطهر اولور وان الساعة لاتیة والبته قیامت کلیجیدر که تکذیب ایدنلردن انتقام
انتقام الور فاصفح الصفح الجمیل پس کوزل وازکیمك وازکچ یعنی انلردن انتقام
المقده عجله ایتمه ان ربك هو الخلاق بی شبهه کیم پروردکارك کندودر سنی
وانلری عدمدن ایجاد ایدن العلیم حالکی و حاللرینی بیلن پس امور کی
تفویض ایت ولقد اتیناك سبعا من المثانی و تحقیقا که سکا مثانیدن یدی ایت
ویردك وانلر سورهٔ فاتحه در چونکه قران عظیم الشانده قصص و مواعظ مکرر
ذکر اولندی مثانی عنوانیله موصوف اولندی والقران العظیم و غایتله اولو اولان
قرانی دخی سکا ویردك لاتمدن عینیك الی ما متعنا به ازواجا منهم کوزکی
اوزاتمه شول شیئك طرفنه که کفاردن بر کروهی انکله برخوردار قیلدق زیرا سکا
ویرلن اشیایه نسبت دنیانك بالا بشی برام مستحقردر ولا تحزن علیهم وایمانه
کلمدوکلرندن اوتری اندوهناك اولمه واخفض جناحك للمؤمنین واهل
ایمانه یوجوز تواضع ایت وقل انی انا النذیر و سویله علی التحقیق بن کندوم خدانك
عذابندن سیزه قورقو ویرن المبین عذابك حلولنی سیزه بیان ایدن یعنی بن
بیان و دلیلله سیزی انذار ایدرم که ایمانه کلمزسه کوز خدانك عذابی اوزرکزه
نازل اولور کما انزلنا علی المقتسمین شونکه اوللشلر اوزره عذابی ایندردك و انلر
اون ایکی کیمسنه ایدیلر موسم کونلرنده مکه نك کیره جك یرلرینی اقتسام ایدوب
طشره دن کلان کیمسنه لری سید الکونیندن تنفیر ایدرلردی الذین جعلوا القران
عضین انلر شول کیمسنه لردر که قرانی پاره پاره قیلدیلر یعنی انی بنچه اوصافه
نسبت ایتدیلر که کاه سحر و کاه شعر و کاه افترادر دیدیلر فوربك لنسألنهم
اجمعین عما کانوا یعملون پس پروردکارکه قسم که انلری قوی ایتدوکلری ایشدن

اوتری صوروب مکه فاتلرین ویرودز **فاصدع بما تؤمر** پس فرمان اولندوغك شیئله
جهرایت **واعرض عن المشرکین** واهل شرکدن یوز چیوروب سوزلرینه ملتفت اولمه کتوردیلر
که روسای قریشدن بیش کیمسنه ولید بن المغیره وعاص بن وائل وحارث بن قیس
واسود بن عبد یغوث واسود بن المطلب حضرت صلی الله علیه وسلمه چوق استهزا
ایدرلردی برکون حضرت جبرئیل علیه السلام کلوب دیدی حضرت رب جلیل سکا
فرمان ایدیکیم بو بیش کیمسنه نك شرینی سندن دفع ایده یم پس ولیدك
پالدرینه اشارت ایتدی اول اشاره کندکا هی براوقه کلمی اوزره واقع اولوب
اوقلرك بیریسی انکنه ایلشدی عظمت وتجبرندن اکلوب چیقرمدی فی الحال
اوق پالدرینی مجروح ایدوب انکله هلاك اولدی وعاص بن وائلك دبانه اشارت
ایتدی اکا بر تکان باتوب انکله مرد اولدی وحارث بن قیسك بورننه ایما ایلدی
اندن ایرین اقوب دوهی دونخه کیتدی واسود بن یغوثه براغج السنده اوتوردی
ایکن اشارت ایتدی اول اغجه باشنی اوره اوره نفس خبیثه سنی سقره یوللدی
واسود بن المطلب ایکی کوزنه ایما ایتدی فی الحال اعمی اولدی **انا کفیناك**
المستهزئین تحقیقا که بز سکا استهزا ایدنلرك شغبین سندن دفع ایتدك
الذین یجعلون مع الله الها آخر شول مستهزئلر که ایزد ذو الجلال ایله بر معبود دخی
قیلدرلر **فسوف یعلمون** پس بلاشبهه کیم باشلرینه کلان عقوبتلری بیلجکدرلر
ولقد نعلم انك یضیق صدرك بما یقولون وبی شبهه بیز بیلورز کیم علی
التحقیق سن دیدوکلری سوزدن اوتری کوکسك دار اولور **فسبح بحمد ربك**
پس پروردکارك حمدینه مقارن تسبیح ایت **وکن من الساجدین** ونماز قیلانلردن
اول **واعبد ربك** دخی خداوندکه عبادت ایله **حتی یاتیك الیقین**
هر کسك قتنده محقق ومتیقن اولان موت سکا کلنجه

سورة النحل مکیة وهی مائة وعشرون وثمان آیات

بسم الله الرحمن الرحیم

اتی امر الله خدانك فرمانی کلدی یعنی موعود اولان قیامت کلجکدر چون قیامتك
کلسی بر امر محققدر وقوعی ~~عجله~~ نظم کریمده صیغهٔ ماضیله تعبیر اولندی **فلا**
تستعجلوه پس انك وقوعی عجله ایله طلب ایتمك کتوردیلرکه قریش کندولره وعد
اولنان عذابك وقوعی استهزا طریقیله عجله ایله ایستیوب دیرلردی انك

وقوعی صحیح ایسه بیلور بیزی قورتارور حق جل وعلا اول ایشی منزل ایتدی **سبحانه**
وتعالی عما یشرکون حق سبحانه وتعالی کندویه اشراك ایتدوکلری اشیادن پاك
اولوب بوجهله لندی **ینزل الملائکة بالروح من امره** فرشته لری فرماننددن صادر
اولان وحی الله ایندرر **علی من یشاء من عباده** قوللرندن ایستدوکی کیمسنه اوزره
یعنی انلردن پیغمبرلره ارسال ایدر بو نکته که **ان انذروا انه لا اله الا انا** خلقه
بیلدرك کیم علی التحقیق شان بودرکه بندن اوزکه بر درست معبود یوقدر **فاتقون**
پس بندن خوف ایدك ای قوللرم **خلق السموات والارض بالحق** ایزد متعال کوکلر
ویری درست حکمله یرتدی **تعالی عما یشرکون** کندویه اورتاق قیلدوقلری
اشیادن بوجهله تنزه اولدی **خلق الانسان من نطفة** آدم اوغلنی بر صافی
صودن یرتدی که اول صو بر جماددر نه حس وحرکتی وار و بر افیجی نسنه درکه
تصویری بتولمایتمز **فاذا هو خصیم** وجوده کلوب قابل خطاب اولدوقده مفکره
کندوسی برفتی جدال ایدیجیدر **مبین** تلقینی اولندوغی حجتی اظهار ایدیجیدر
والانعام خلقها لکم ودوه یی وصغیری وقیونی وکیجی یی سزکچون بونلری یرتدی
فیها دفء انلرده یزدرمق وار یعنی انلردن بر لباس حاصل اولورکه انسانی
انی کیدکده قیزدر **ومنافع** وانلرده منفعتلر وار یعنی انلردن حاصل اولان ذریت
وسوت سبزه نافعدر **ومنها تأکلون** دخی انلردن ماکول اوله جق شی ییرسیز
ولکم فیها جمال دخی سزکچون انلرده زینت وار **حین تریحون** اول وقت که
اوتلاقدن انلری دوندروب مکانلرینه کتورسیز **وحین تسرحون** واول وقت که
انلری اوتلاغه چیقورسیز یعنی اخشام وصباح وقتنده دوه لرك کلوب کیتمسندن
مکانلرکوز زینتلو اولور **وتحمل اثقالکم الی بلد** واغیر یوکلرکزی الدوردر بر شهره
دکن که **لم تکونوا بالغیه الا بشق الانفس** اکا یتشمجیلر دکلدکوز الا بدنلرکوزه
ایرشن مشقت وکلفتله **ان ربکم لرؤف رحیم** بی کمان کیم پروردکارکوز بو ایکی صفتك
غایتیله متصفدر که بو کونه شی سزکچون یرتدی **والخیل والبغال والحمیر** وانلری
وقاترلری واشکلری سزکچون یرتدی **لترکبوها وزینة** تا که انلره بینرسیز وتا که
انلر ایله بر بزنك بزنرسیز **ویخلق ما لا تعلمون** دخی بیلمدککوز اشیایی یارادر یعنی
مذکور اولان اشیادن ماعدا نیجه بیلمدککوز اشیایی یرتدی **وعلی الله قصد**
السبیل وتنکری تعالی اوزرینه در دوغری یول بیانی یعنی حق جل وعلا کندو

فضل وكرمندن حقه ايصال ايدن طريقك بياننى اوزرينه لازم كبى قيلدى وازبس كه
سبيلدن مراد جنسدر قصد اكا مضاف اولدى واو بر قسمنى دخى على طريق التبعيه
ذكر ايدوب بيوردى ومنها جائر واول سبيلك بعضى منحرفدر يعنى مقصده
ايصال ايتمز ولو شاء لهديكم اجمعين واكر تنكرى تعالى ايستسيدى سيزه دوغرو
يولى كوسترردى هو الذى انزل من السماء ماء كندودر اول قادر مختار كه كوكدن
سمندن صوا ايندردى لكم منه شراب اندن سيزكچون ايچلجك نسنه وار
ومنه شجر واندن براغ حاصل اولور فيه تسيمون ايچنده دوارلريكزى
اوتلادرسز ينبت لكم به الزرع حق تعالى سيزكچون انكله اكين بتوردر
والزيتون والنخيل والاعناب وزيتون وخرمالرى واوزملرى دخى ومن كل
الثمرات ودخى كلى ميوه لرك بر مقدارنى دخى چونكه حدا مكاننده اولان ميوه لر زمينده
بتمزمشدر من تبعيض اوزره عمل اولندى ان فى ذلك تحقيقا كه حبوب
واشجارك بتمسنده لاية لقوم يتفكرون خدانك وحدانيتى اوزره دلالت
ايدر بيوك علامت وار بر كروهه كه تفكر وتامل ايدرلر زيرا بر كيمسه كه بر دانه ده
تامل ايدر كورور كه او زمينه دوشر واكا بر نمنا كلك ايرشوب ايچنه نفوذ ايدر
پس بو قاروسى يادبلوب اندن شجرك ساقى حاصل اولور واشاغيسى چتلبوب
اندن كوكى پيدا اولور بعده نمو ايدوب يپراقلرى حصوله كلور اندنصكره
چيچكلنوب ميوه سى وجوده كلور وكورورز هر براغ واشكال مختلفه اوزره مستمددر
باوجود اكه انلرك مواد سفليه سى وتاثيرات فلكيه سى متحددر پس بالضروره
حكم ايدر كه بو كونه اشيايى ايجاد ايدن بر فاعل مختاردر كه ضد وشريكدن منزهدر
وسخر لكم الليل والنهار والشمس والقمر وسزكچون بو اشيايى رام قيلدى يعنى
بزه منفعت حاصل اولمق ايچون انلرى اماده قيلدى والنجوم مسخرات بامره
ويلدزلر كندو فرمانيله رام اولمشلردر ان فى ذلك لايات لقوم يعقلون تحقيقا
كه بو مذكور اولان اشيانك احوالنى تعقل ايدوب فهم ايدرلر وما ذرا لكم
فى الارض دخى زمينده حيوانات ونباتاتدن سيزكچون يرتدوغى شى سيزه رام
قيلدى مختلفا الوانه انلرك هيئات واشكال ورنكلرى مختلف ايكن ان فى ذلك
لاية لقوم يذكرون بلا شبهه كيم بو اشيانك اختلافنده بر بيوك علامت وار
بر كروهه كه پند الورلر وهو الذى سخر البحر وكندودر اول پروردكار كه درياى

بزه

سيزه مسخر قيلدى لتأكلوا منه لحما طريا تا كه اندن بر تازه ات يييه سيز وتستخرجوا
منه حلية وتا كه اندن انجو ومرجان كبى بزك الاتن چيقره سز تلبسونها
انى كيرسيز وترى الفلك مواخر فيه وكيميلرى انك ايچنده يورومش كوررسن ولتبتغوا
من فضله دخى دريايى سيزه رام قيلدى تا كه كيميلره تجارت ايچون بنوب خدانك
كرمندن سعت رزق طالب اوله سيز ولعلكم تشكرون وتا كه خدانك نعمتلرينه معترف
اولوب حقوقنه قيام ايده سيز والقى فى الارض رواسى ان تميد بكم ويرده محكم
طاغلر صالدى تا كه سزكله ميل واضطراب ايتميه اخبارده كلمشدر كه چونكه حق
سبحانه وتعالى زمينى صو اوزره خلق ايتدى حركت ايتمكه باشلدى ملائكه كرام
ديديلر بو بر كيمسه يه قرارگاه اولماز حق تعالى قدرت كامله سيله اوزرينه طاغلرى
بتردى پس انلرله قرار دوتدى وانهارا دخى زمينده ايرمقلر خلق ايتدى
وسبلا لعلكم تهتدون دخى ايچنده يوللر بتوردى تا كه سين مقاصدكزه واصل
اوله سيز وعلامات دخى زمين ايچنده نشانلر خلق ايتدى تا كه مسافر اولانلر
انلرله يولى بوله لر وبالنجم هم يهتدون ويلدزله كندولر كيجه ده يولى بولورلر صاحب
الانوار دير محتملدر كه ضمير قريشه راجع اوله زيرا انلر چوق سفرلو جماعت ايديلر
وسفرلرنده يلدزله يولى بولملر مشهور ايديلر افمن يخلق كمن لا يخلق پس ايا بر كيمسه
كه بو مذكور اولان اشيايى بتوردى شول كيمسه كبيدر كه اصلا بر نسنه بتورمز
افلا تذكرون پس نيچون پند الوب تامل ايتمزسيز تا كه اوكونه تشبيهك قبحنى بيله سيز
وان تعدوا نعمة الله لا تحصوها واكر خدانك نعمتلرين صايرسيز انك عددنى
ضبط ايتمكه قادر اولمزسيز ان الله لغفور بى شبهه كيم ايزد تعالى غايتله مغفرت
ايديجيدر كه نعمتلرينك شكرى اداسندن ايتدكوكز تقصيرلرى عفو ايدر رحيم زياده
سيزه اسركر كه اول تقصيركز سببيله نعمتلرين سيزدن منع ايتمز والله يعلم ما تسرون
وما تعلنون وحق جل وعلا عقائدكزدن واعمالكزدن كيزلى قيلديكوكز نسنه لرى
واشكار ايتدكوكز شيئى بيلور والذين يدعون من دون الله وشول باطل معبودلر كه
تنكرينك عبادتندن وازكچوب انلرى عبادت ايدرلر لا يخلقون شيئا بر از نسنه
يرتمزلر وهم يخلقون وكندولر خلق اولنورلر اموات انلر مرده لردر غير احياء
بحسب الذات حياتلرى يوقدر وما يشعرون ايان يبعثون وبيلمزلر كه كندولره عبادت
ايدنلر قنغى وقت قبوردن احيا اولنوب كوندرلمش قيلنورلر الهكم اله واحد

معبود کوندر بر معبوددر که شریکی قبول ایتمز فالذین لا یؤمنون بالآخرة پس آخرتك
وجودینه تصدیق کتورمیانلر قلوبهم منکرة کوکلری حقی انکار ایدوب قبول ایتمزلر
وهم مستکبرون وانلر پیغمبرك متابعتندن سرکشلك ایدرلر لا جرم ان الله یعلم ما
یسرون وما یعلنون حقا که تنکری تعالی کیزلی واشکاره قیلدوقلری نسنه‌یی بیلور
انه لا یحب المستکبرین تحقیقا که ایزد ذو الجلال تکبر ایدنلری سیومز واذا قیل لهم ماذا
انزل ربکم دخی چونکه کندولره دینلور کیم ربکوز قنغی شیء ایندردی یعنی بیری بیرینه علی
طریق الاستهزا بو کلامی سویلدوکلرینده قالوا اساطیر الاولین دیرلر اول کچمشلرك افسانه‌سیدر
لیحملوا اوزارهم کاملة یوم القیمة تا که دوز قیامتده کناهلرینی بالتمام قالدیرهلر
ومن اوزار الذین یضلونهم دخی کمراه قیلدوقلری کیمسنه‌لرك کناهلرندن بر
مقدار قالدیرهلر بغیر علم اول حالده که کمراه اولانلر بیلمدیلر الا ساء ما
یزرون آگاه اولك کیم کوتوردوکلری اشیا غایتله مذمومدر قد مکر الذین من قبلهم
تحقیقا کیم اهل مکه‌دن اسبق پیغمبرلرك اهلاکیچون منصوبه‌لر دوزدیلر فاتی الله
بنیانهم من القواعد پس حق جل وعلانك فرمانی یایدوقلری اشیایه تملوندن
کلدی فخر علیهم السقف من فوقهم پس اوستلرندن دام اوزدلرینه دوشدی
یعنی دیوارلر اوزرلرینه دوشمدن اول دام دوشدی واتاهم العذاب من حیث
لا یشعرون وکندولره اشکنجه بیلمدوکلری یردن کلدی ثم یوم القیمة یخزیهم
صکره حق جل وعلا قیامت کوننده کندولرینی رسوا وذلیل ایدر ویقول این شرکائی
وانلره استهزا ایدوب سویلر قنده ددیکم اورتاقلرم الذین کنتم تشاقون فیهم
شول اورتاقلر که انلرك شاننده اهل ایمانله عداوت ایدر ایدیکوز قال الذین اوتوا
العلم دیدی شول کیمسه‌لر که کندولره دانش ویرلدی ان الخزی الیوم والسوء
علی الکافرین بی شبهه کیم بوکون ذلت وعذاب کفر ایدنلر اوزرینه‌در الذین تتوفیهم
الملائکة ظالمی انفسهم شول کفره که فرشته‌لر روحلرینی قبض ایدرلر اول حالده
که کندو نفسلرینه ستم ایتمشلر عذابه موجب اولان اشیایه ارتکاب ایتمکله فالقوا
السلم موتی مشاهده ایتدوکلرنده صکره صلحی اختیار ایدوب وحدانیته مقر اولوب
دیرلر ما کنا نعمل من سوء هیچ بر یمانلق ایشلمامش ایدك پس ملائکه کندولره جواب
ویرورلر که بلی ان الله علیم بما کنتم تعملون کفر ومعصیت ایشلدکوز زیرا علی التحقیق
ایزد جل جلاله ایشلدکوز اشیایه داناندر فادخلوا ابواب جهنم پس دوزخك

قپولرینه کیرك یعنی هر صنف کندویه مهیا اولان قپودن کیرسون خالدین فیها
الجنته اقامتی علی الدوام تقدیر ایدوب کلری حالده فلبئس مثوی المتکبرین پس
غایتله بد در اهل تکبرك مکانی وقیل للذین اتقوا دخی پرهیز اولانلره دینلدی ماذا
انزل ربکم قنغی شیء ربکوز ایندردی قالوا خیرا دیدیلر بو که جامع اولان شیء ایندردی
للذین احسنوا فی هذه الدنیا حسنة ایولك ایدنلره بو جهانده ایکوزل مکافات
وار ولدار الآخرة خیر وبی شبهه که اوجهانده ثوابلری بو جهانك ثوابندن
ییکرکدر ولنعم دار المتقین و زیاده کوزلدر پرهیزکارلرك مکانی جنات عدن
یدخلونها متقیلرك سرای اقامت باغلریدر که انلره کیررلر تجری من تحتها الانهار
اشجاری التندن ایرمقلر اقار لهم فیها ما یشاؤن کندولره انواع مشتهیاتدن
ایستدوکلری شیء الجنته وار کذلک یجزی الله المتقین بو مکافات کبی تنکری تعالی
پرهیزکارلره مکافات ایدر الذین تتوفیهم الملائکة شول پرهیزکارلر که فرشته‌لر
روحلرین قبض ایدرلر طیبین کفر ومعصیتدن پاك اولدوقلری حالده یقولون سلام
علیکم ادخلوا الجنة بما کنتم تعملون تعظیم طریقیله فرشته‌لر کندولره دیرلر سلامت
اوزرکزه اولسون ایشلدکوز خیرات وحسنات مقابله‌سنده بهشته کیرك هل
ینظرون الا ان تأتیهم الملائکة کفار برنسنه بکلمزلر الا که فرشته‌لر کندولره کلهلر
تا که ارواحلرین قبض ایده‌لر او یأتی امر ربك یا خود الله فرمانی کندولره کله یعنی
دیبدن قیرن عذاب کندولره کله کذلک فعل الذین من قبلهم بو شرك وتکذیب
کبی کندولردن اسبق اولانلر ایشلدیلر وما ظلمهم الله وانلره تنکری تعالی ستم ایتمدی
ولکن کانوا انفسهم یظلمون ولیکن کندو نفسلرینه کفر ومعصیتله ستم ایدرلردی
فاصابهم سیئات ما عملوا پس ایشلدوکلری ایشلرك مکافاتی کندولره دکدی
وحاق بهم ما کانوا به یستهزؤن وکندولرینی قپلدی اول شیئك سزاسی که انکله
استهزا ایدرلردی وقال الذین اشرکوا لو شاء الله ما عبدنا من دونه من شیء
نحن ولا آباؤنا دخی کفر ایدنلر دیدیلر تنکری تعالی ایستیدی کندوسندن اوزکه
بیز هیچ برنسنه عبادت ایتمزدك ونه پدرلرمز ولا حرمنا من دونه من شیء
دخی ضدانك حکمی تجاوز ایدوب کندومزدن اصلا برنسنه تحریم ایتمزدك اهل
شرك بو کلامی استهزا طریقیله دیرلردی زیرا انکه عقیده‌لری بو ایدی حسین بن
فضل الطهدن منقولدر که دیدی اکر کفار بو سوزی تعظیم واجلالده معرفت

طريقندن ديرلردی حق سبحانه وتعالی انلره بو سوز سببيله عيب ايتمزدی كذلك
فعل الذين من قبلهم بونلرك ايشی كبی بونلردن اولكی اولانلر ايشلديلر فهل على
الرسل الا البلاغ المبين پس پيغمبرلر اوزرنه حقی اشكار ايدن تبليغ ايتمكدن اوزكه
برنسنه وارمی يعنی اندن غيری اوزرلرينه برشی يوقدر ولقد بعثنا فی كل امة
رسولا دخی بتحقيق كيم هر بر كروه اراسنده بر پيغمبر كوندردك كه انلره امر ايدر
ان اعبدوا الله واجتنبوا الطاغوت كه خدايه عبادت ايدك و تكريدن ماعدا
اولان معبودلرك عبادتندن كندوكزی صاقندرك فمنهم من هدى الله پس
انلردن بر قسم واركه ايزد ذو الجلال انی ايمان كتورمكه موفق قيلدی ومنهم من
حقت عليه الضلالة وانلردن بر بولك واركه كمراه هلاك اولدوغی لازم اولدی
فسيروا فی الارض فانظروا كيف كان عاقبة المكذبين پس ای معشر قريش يير يوزنه
كزوب كورك پيغمبرلری يالانه نسبت ايدنلرك صوكی نيجه اولدی ان تحرص على
هداهم اكر هدايتلری اوزرنه زياده چالشورسن انلر طريق حقه كلمزلر فان الله لا
يهدی من يضل زيرا على التحقيق تكری تعالی هدايت ايتمز شول كيمسه يی كه انی كمراه
ايتمك ايستدی وما لهم من ناصرين وانلره هيچ يارد ميجيلر اولماز كه دوغرو يوله
كندولره كوسترهلر واقسموا بالله جهد ايمانهم دخی خدايه اند ايچديلر اندلرين
تحقيق ايتمكله غايتله سعی ايتمشلر ايكن بونك اوزرنه لا يبعث الله من يموت تكری تعالی
اولنمش قوپوب كوندرمز شول كيمسه يی كه ميت اولور بلی نفيدن صكره دوشن كلامه
ايجابدر يعنی حق تعالی ميت اولانلری كوندرور وعدا اول كوندرمك خصوصنده
اولنان وعده عليه انك اولمسی حق تعالی اوزرنه لازم كبيدر حقا بر درست
وعدكه تخلفی قبول ايتمز ولكن اكثر الناس لا يعلمون وليكن خلقك چوغی بيلمزلر كه
كندولر مبعوث اولورلر ليبين لهم ايزد جل جلاله انلری مبعوث قيلدرتا كه
كندولره بيان ايده الذی يختلفون فيه شول شيئی كه انده اختلاف ايديلردی
وليعلم الذين كفروا انهم كانوا كاذبين وتاكه كفر ايدنلر بيلهلر كيم على التحقيق
كندولر يالانجيلر ايديلر اول شيئده كه كندولر ديرلردی كيم حشر ونشر يوقدر
انما قولنا لشيء بوندن غيری برنسنه يوقدركه ديمكز برنسنه يه اذا اردناه
قچن انك اولمسين ايستروز ان نقول له كن فيكون كيم اكا ديرز وجوده كل دن عقب
اول وجوده كلور خلاصهٔ كلام بوكه خدانك قدرتی تنده اشيانك تكوينی

مدد وماده يه متوقف دكلدر پس بر قادر مختاركه اشيايی بی ماده و مدد ابتدا
ايجاد ايده انلرك اعاده سنه ارادتی تعلق ايدجك كندويه ممكن و آساندر
والذين هاجروا فی الله دخی شول كيمسه لركه خدانك رضاسنده اوطانلرين ترك
ايتديلر من بعد ما ظلموا ستم كوردكی قيلندقلرندن صكره وانلر پيغمبر و صحابه كرامدر
كه كفار مكه كندولرين چوق اينجتديلر لنبوئنهم فی الدنيا حسنة البته انلره بو
جهانده بر كوزل يير مكان قيلدرز واو مدينهٔ منوره در ولاجر الاخرة اكبر دخی شبهه
كيم او بر جهانك ثوابی بو جهانك ثوابندن چوق بيوكدر لو كانوا يعلمون بيلورلر اولسيديلر
يعنی كفار بيلسيديلركه حق جل وعلا ايكی جهانك ثوابنی اهل هجرته ويرور البته انلره
موافقت ايدرلردی الذين صبروا وعلى ربهم يتوكلون اهل هجرت شول كيمسه لردركه
كفارك اذيتی اوزرنه صبر ايدوب پروردكارلری اوزرنه اعتماد ايدوب امورلرين اكا
تفويض ايدرلر چون كفرهٔ قريش كندو زعملرينه ديرلردی تكری تعالی بشر مقوله سندن
پيغمبر كوندرمكدن منزهدر حق سبحانه وتعالی بو كلامی انلرك ردينه ايدوب بيوردی
وما ارسلنا من قبلك الا رجالا نوحی اليهم دخی سندن اسبق خلقك دعوتنه كوندرمدك
الا ير كشيلر كه فرشته لركه كندولره خبر كوندررردك يعنی عادت الهيه بونك اوزره
جاری اولديكه حق جل وعلا خلقك دعوتنه بشردن اوزكه بر كيمسه كوندرمز و اكر بو
كلامه شك ايدرسيز فاسئلوا اهل الذكر اهل كتابدن يعنی انلرك علماسندن
صورك ان كنتم لا تعلمون اكر سيز انی بيلمزسيز بالبينات والزبر صدد آينده
مذكور اولان لفظ رجاله صفتدر يعنی سندن اسبق مرسل قيلدق الا ير كشيلر
كه معجزات وكتبله مقارندرلر وانزلنا اليك الذكر دخی سكا قرآنی ايندردك
لتبين للناس ما نزل اليهم تا كه امر ونهيدن خلقه اظهار ايدهسن شول شيئی كه
كندولره ايندرلدی ولعلهم يتفكرون وتاكه انلر انك ايچنده تأمل ايدوب
حقائق اشيايی فهم ايدهلر افامن الذين مكروا السيئات پس امين اولدی شول
كيمسه لركه انبيايه يرماز لكلر تدبير ايتديلر كه ان يخسف الله بهم الارض حق سبحانه
وتعالی يره كندولرله چوكنرمه او ياتيهم العذاب من حيث لا يشعرون يا بيلمدوكلری
يردن كندولره عذاب كله او يأخذهم فی تقلبهم يا تجارت ايچون سفرده طونوب
كوچدوكلرنده عذاب ايله كندولرين الا فما هم بمعجزين كه انلر خدايی عقوبتلرندن
تعجيز ايديجی دكلدرلر او يأخذهم على تخوف يا خود امين اولديلرمی اندنكه

تنکری تعالی کندولرین قورقو اوزره اولدوقلری حالده یعنی حق تعالی کندولردن سبق
برجماعتی اهلاک ایدوب کندولر انلرک هلاکندن بر خوف حاصل ایدوب اول
خوف اوزره اهلاک اولنه لر فان ربکم لرؤف رحیم پس بلاشبهه کیم
پروردکارکوز بو ایکی صفتک غایتیله متصفدرکه کنهکارلرک عقوبتنده عجله ایتمز
اولم یروا الی ما خلق الله ایا تفکر ایدوب بقمزلرمی شول شیئه که تنکری تعالی
انی یراتدی من شیء هرنسنه مقوله سندن یتفیؤ ظلاله سایه لری رجوع
ایدر عن الیمین والشمائل صاغدن وصوللردن سجدا لله خدایه سجود
ایتمشلر ایکن وهم داخرون وحال بوکه انلر مطیع ومنقاددرلر ولله یسجد
ما فی السموات وما فی الارض وخدای ذوالجلاله سجده کتورور شول اشیا که کوکلرده در
وشول نسنه لرکه زمینده در من دابة حرکت ایدیجی قسمندن والملائکة وفرشته لر
دخی سجده کتورورلر وهم لا یستکبرون وحال بوکه ملائکه خدانک عبادتندن
سرکشلک ایتمزلر یخافون ربهم من فوقهم پروردکارلرندن قورقرلرکه اوستلرندن
بر عذاب یولله ویفعلون ما یؤمرون وطاعاتدن فرمان اولندوقلری نسنه یی
ایشلرلر وقال الله لا تتخذوا الهین اثنین دخی حق جل وعلا دیدی ایکی معبود
ایدنمکوز انما هو اله واحد بوندن غیری برنسنه یوقدرکه معبود بر معبوددر
فایای فارهبون پس بندن خوف ایدک غیر کیمسه دن خوف ایتمک وله ما فی
السموات والارض وکوکلرده ویرده اولان اشیا اول خدای یکتانک مخلوق
ومملوکیدر وله الدین واصبا وطاعت وانقیاد کندویه مخصوصدر دائما لازم وثابت
اولدوغی حالده افغیر الله تتقون پس بندن خدادن اوزکه اولان شیئدن
قورقرسز وحال بوکه نافع وضار کندودر وما بکم من نعمة فمن الله ونعمت مقوله سندن
هرنه که سیزه متصل اولدی خدانک فضل وکرمندندر ثم اذا مسکم الضر فالیه
تجأرون صکره که سیزه بر بدلک دکیجک کندو طرفنه تضرع وزاری ایدرسیز
غیر کیمسه یه ایتمزسیز ثم اذا کشف الضر عنکم صکره سیزدن اول بدلکی قالدردو
اذا فریق منکم بربهم یشرکون اول وقت سیزدن برکروه پروردکارلرینه اورتاق
قیلدلر لیکفروا بما اتیناهم تاکه کندولره ویردوکمز شیئه کفران ایدرلر یعنی
انلردن دفع ایتدوکمز بلا مقابله سنده شکر ایده جک یرده کفر ایدرلر
فتمتعوا فسوف تعلمون پس بو جهانده بر قاچ کون کچنوک که یقینده احوالکزک

نتیجه سن بیلجککسیز ویجعلون لما لا یعلمون نصیبا دخی بیلمدکلری اولیا نلره یعنی بتلره
بر بهره قیلدلر مما رزقناهم کندولره روزی قیلدوغمز نسنه دن تالله لتسئلن
عما کنتم تفترون خدایه قسم که البته باغلدوکوز یلاندن اوتری صورلورسیز ویجعلون
لله البنات دخی خدای عز وجله قیزلری قیلدلر بنی خزاعه وکنانه طائفه لری
دیرلردی ملائکه تنکرینک قیزلریدر سبحانه خدانک ذات پاکی بوکونه
اسنادلردن منزهدر ولهم ما یشتهون وارزو ایتدوکلری شیء یعنی اوغوللری
کندولره مخصوص قیلدلر واذا بشر احدهم بالانثی وقچن بریلری دیشینک کلمسیله
مژده لنور ظل وجهه مسودا یوزی قره اولور یعنی اثار حزن وغم چهره سنده
نمایان اولور وهو کظیم وکندوسی آجیله دولمشدر یتوارى من القوم من سوء
ما بشر به مژده لندرکی نسنه نک بدلکندن دوست وخصمدن صاقلنوب
فکر ایدر ایمسکه علی هون ایا اول طوغمشی خوارلک اوزره دوتوب صاقلر
ام یدسه فی التراب یا خود انی صاغ ایکن توپراغه کومر الا ساء ما یحکمون
آکاه اولک کیم مشرکلرک حکمی غایتله بد حکمدر للذین لا یؤمنون بالاخرة مثل السوء ایمان
صفت یعنی ارککه اولاده محتاج اولوب قیزلردن کراهت ایتمک عقباته ایمان
کتورمیانلره در ولله المثل الاعلی وهرنسنه اوزره بو جهه لنمش صفت وجوب
ذاتی وغنای مطلق ایله متصف اولان خدای ذوالجلالدر وهو العزیز الحکیم
وکندو در هرنسنه اوزره غلبه ایدن اشیای کما ینبغی ایشلیان ولو یؤاخذ الله
الناس بظلمهم واکر ایزد عز وجل خلقی کفر ومعصیتلری سببیله مؤاخذه
ایتسیدی ما ترک علیها من دابة کفرک شامتندن یرک یوزی اوزره
بر متحرک قومزدی ولکن یؤخرهم الی اجل مسمی ولیکن انلری بر تعیین اولنمش
مدته دک کیرو قویر یعنی عمرلری بیچوندنسنه اولنان مدته دک انلری تاخیر
ایدر تاکه تو الدایه لر فاذا جاء اجلهم لا یستأخرون ساعة ولا یستقدمون پس اول محل که
حیاتلرینه معین اولان وقت کلوب منقضی اولور نه برساعت کیرو قاله بیلورلر
ونه برساعت ایلرو کیده بیلورلر همان اول محل هلاک اولورلر ویجعلون لله
ما یکرهون وکندو نفسلرینه ایستمدوکلری شیئی خدایه قیلدلر وتصف السنتهم
الکذب ودلیل وجود اکه بو کونه افترا ایدرلردی دیللری یلانی وصف ایدر
یعنی دیرلرکه ان لهم الحسنی علی التحقیق بهشت جاودانه کندولره در

چون کفاد بر لوردی علی سبیل الفرض والتقدیر آخرته دجو غمز اولورسه کوزل
مرتبه‌لره نائل اولورز حق تعالی بو سوزلرین اوزلرینه رد ایدوب نقیضنی
کندولره اثبات ایدوب بیوردی لا جرم ان لهم النار بی شك وشبهه
انلره دردوزخ وانهم مفرطون دخی علی التحقیق انلر جهنمه ایلرو کوندرلمش
قیلنورلر تالله لقد ارسلنا الی امم من قبلك خدایه قسم که سندن اسبق اولان
کروهلره پیغمبرلر کوندردك فزین لهم الشیطان اعمالهم پس ابلیس شقی ایشلرین
کندولره آراسته ایدوب انلر اوزره مصر اولدیلر فهو ولیهم الیوم پس
بوکون یعنی دنیاده شیطان دوستلریدر ولهم عذاب الیم وانلره دردرلو
اشکنجه وما انزلنا علیك الکتاب الا لتبین لهم الذی اختلفوا فیه وبز اوذرکه قرآنی
ایندردك الا که خلقه بیان ایده‌سن شول شیئ که انجنده اختلاف ایتدیلر
یعنی انی اول مصلحت ایچون منزل قیلدق تاکه توحید وحشر ونشر وقضا وقدر
واحکامده اولان اختلافلرین بیان ایدوب طریق حقی انلره کوستره‌سن وهدی
ورحمة لقوم یؤمنون دخی قرآنی اوذرکه ایندردك الا که دوغری یول کوستره
ورحمت اوله بر کروهه که حضرتك وحدانیتنه تصدیق کتوردولر والله انزل من السماء
ماء فاحیا به الارض بعد موتها وایزد ذو الجلال کوك طرفندن صو ایندروب انکله
زمینی زنده قیلدی زمینك اولمندنصکره یعنی زمینی قورودوقدنصکره کوك
سمتندن ایندردوکی صو ایله انواع نباتاتی انجنده پیدا ایتدی ان فی ذلك لآیة لقوم
یسمعون تحقیقا که بو مذکور اولان نسنه‌ده بر اولو علامت واردر جماعته که تدبر
وانصاف ایشتمه‌سن ایشدرلر وان لکم فی الانعام لعبرة ودخی شبهه که سزکچون
دوارلر مقوله‌سندن بر بیوك دلالت وارکه انك سببیله جهالتدن عبور
ایدرسز نسقیکم مما فی بطونه قارنلرنده اولان شیئدن سیز ایچورورز من بین فرث
ودم لبنا بر سود که سرکین وقان آراسندن پیدا اولمش خالصا قانك
رنکندن وسرکینك رائحه‌سندن پاك اولمش سائغا للشاربین ایچنلره قانمش
ومن ثمرات النخیل والاعناب وخرمالرك واوزوملرك میوه‌لرندن تتخذون
منه سکرا اول میوه‌دن مست ایدیجك نسنه ایدنورسز بو آیت خمر حرام
اولمدن اول نازل اولدی یا سکردن مراد نبیذدر ورزقا حسنا دخی بر کوزل
روزی ایدنورسز قوری اوزوم وخرما وپکمز وسرکه کبی ان فی ذلك لآیة

لقوم یعقلون تحقیقا که انده بر بیوك نشان واردر کروهه که عقوللرین آیاتده
نظر وتأمل ایتمکه استعمال ایدرلر واوحی ربك الی النحل دخی پروردکارك
بال آروسنه الهام ایتدیکه ان اتخذی من الجبال بیوتا طاغلرك بعضیسنی اوده‌لر
ایدنوك ومن الشجر واغج مقوله‌سنك بر مقدارین دخی ومما یعرشون وخلقی
بنا ایدوب قالدردوقلری اشیانك بعضلرین دخی ثم کلی من کل الثمرات صکره
دوکلی میوه‌لردن تناول ایدوك یعنی هر اشتها ایتدککك میوه‌نك چیچکندن
اوتلاوك فاسلکی سبل ربك پس خداوندکارك یوللرینه یوری یعنی بالك عملنده
خدا سکا الهام ایتدوکی یوللرده یوری ذللا مطیع ومنقاد اولدوغك حالده
یخرج من بطونها قارنلرندن چیقار شراب مختلف الوانه رنکلری کونا کون
بر ایچلجك نسنه یعنی بر بال که سن وفصل حسبیله بیاض وصاری وقزل
وسیاهدر فیه شفاء للناس انجنده خلق ایچون دردلردن شفا واردر کندو
ذاتیله نته که امراض بلغمیه‌نك دفعنده استعمال اولنور یا کندو وسیله
بر اوزکه دوانك قاتشمسیله نته که سائر امراضك مداواسیچون تناول اولنور
زیرا اغلب معاجینك جزء اعظمی بالدر وآز بر معجون اوله که انجنده بال اولمیه
ان فی ذلك لآیة لقوم یتفکرون تحقیقا که بال زنبورنك کیفیت عملنده بر عظیم
علامت واردر کروهه که تأمل ایدرلر زیرا بر کیمسه که اول افعال غریبه‌ده
واعمال دقیقه‌ده زنبورك اختصاصنی مشاهده ایتدی جزم ایدرکه البته
بر قادر حکیم وارکه کندولره بو شیئ الهام ایدیبور والله خلقکم وحق جل وعلا
سزی عدمدن وجوده کتوردی ثم یتوفاکم صکره اجال مختلفه ایله ارواحکزی
قبض ایدر ومنکم من یرد الی ارذل العمر وسزدن بر قسم وارکه یاشك الحقرکنه دوشمش
قیلنور لکیلا یعلم بعد علم شیئا تاکه دانشدنصکره بر نسنه بیلمیه یعنی تاکه
طفولیت حالتنده کندویه اولان قلت فهم وکثرت نسیان پیرلك عصرنده اوله
ان الله علیم قدیر بی شبهه کیم خدا عز وجل عمرلرك مقادیرین داناهر نسنه
اوزره کوجلودر که نشاط صاحبی اولان کنجك جاننی الور پیر ناتوانی ابقا ایدر
والله فضل بعضکم علی بعض فی الرزق وحق جل وعلا بر مقداریکزی بر مقدار
اوزره ایلرو دوتدی روزی خصوصنده که کیمکزی بای وکیمکزی یوقسل قیلدی
وکیمکزی خادم وکیمکزی مخدوم قیلدی فما الذین فضلوا برادی رزقهم پس شول

کیمسه لرکه رزقده اوزکه لری اوزره تفضیل اولندیلر کندولره اولان روزیی ویرمزلر

دوندیجیلرده کل علی ما ملکت ایمانهم صاغ اللری مالك اولدوغی کیمسه لره

اوزره زیرا قوللره ویردوکلری روزی خدادادنامعین اولان قوللرك رزقیدرکه

تنکری تعالی انی انلر ایچون اغالری الی اوزره اجرا ایتمشدر فهم فیه سواء پس

خدانك رزقده مالك اولانلر و مملوك اولانلر برابردرلر افبنعمة الله یجحدون

پس نیچون خدانك نعمتنه انکار کتوردولرکه بودلیللرك ایضاحی کندولره

انعام ایتدکدنصکره انی انکار ایدرلر والله جعل لکم من انفسکم ازواجا و حق جل و علا

جنسکوزدن سیزه قادینلر قیلدی تا که انلرله انسیت ایده سیز وجعل لکم من ازواجکم

بنین وحفدة و قادینلرکوزدن سیزه اوغوللر و قیزلر قیلدی چونکه قیزلرك

خدمتی خانه لرده زیاده در حفدة عنوانیله ذکر اولندیلر زیرا لغت عربیه ده خدمتده

شتاب ایدن کیمسنه یه حافد دیرلر جمعی حفدة کلور ورزقکم من الطیبات و پاکیزه و لذیذ

اولان اشیادن سیزه روزی قیلدی افبالباطل یؤمنون پس نیچون اهل شرکك

اصلی اولمیان شیئه تصدیق کتوردولر وبنعمة الله هم یکفرون و خدانك نعمتنی

کندولرانکار ایدرلر و یعبدون من دون الله ما لا یملك لهم رزقا من السموات

والارض شیئا دخی خدانك عبادتندن واز کچوب عبادت ایدرلر شول شیئه که

کوکلرو یردن کندولرایچون بر ازنسنه روزیلك قیلمغه مالك اولمیه ولا یستطیعون

و نه اکا مالك اولمغه قادر اولورلر فلا تضربوا لله الامثال پس خدایه مثللری

اورمك یعنی بتلری اکا قیاس ایدوب انلری اکا اورتاق قیلمك ان الله یعلم

بی شبهه کیم حق جل و علا سوزکزك فسادنی بیلور وانتم لا تعلمون و سیز انی

بیلمزسیز ضرب الله مثلا خدای ذوالجلال بر مثال پیدا ایدوب اوردیکم عبدا

مملوکا برازادسیز کوله لا یقدر علی شیء بر نسنه اوزره قدرتی اولمیه ومن

رزقناه منا رزقا حسنا و بر کیمسه که بیزدن صدور ایتمش بر کوزل روزی

کندویه روزی قیلدی فهو ینفق منه سرا وجهرا پس اول کیمسنه رزقندن

کیزلو و اشکاره صرف ایدر هل یستوون بو ایکی قسم برابر اولسونلرمی یعنی بنده

بی اختیار خواجه صاحب اقتدارله برابر اولمازلر پس عجز مخلوقات اولان بتلر

نیجه قادر علی الاطلاقه اورتاق اوله بیلورلر نظم راه تو بنود لایزالی ازشرك

وشریك هر دو خالی ان بنده کرعاجز است و محتاج کی ره بدبصاحب تاج الحمد لله

جمیع

جمیع مدح و ثنا الله خدایه مخصوص در زیرا قمو نعمتلر کندوکرمندن صادر اولدی بل

اکثرهم لا یعلمون بلکه مشرکلرك چوغی بیلمزلرکه جمله نعم تنکریدندر پس اول جهتدن

اوزکه ره انلری نسبت ایدرلر وضرب الله مثلا رجلین دخی ایزد جل جلاله بر مثل

اوردی ایکی کشی احدهما ابکم انلرك بیری دلسیز طوغدی نه ایشیدر و نه سویلر

لا یقدر علی شیء ایشی معقوله سندن بر نسنه اوزره کوچی یتمز وهو کل علی

مولاه و حال بوکه کندوسی امورنه متولی اولان کیمسنه اوزره اغردر اینما یوجهه

اغاسی اولان کیمسنه انی قنغی یره کوندرسه لا یأت بخیر بر ایولکله کلمز یعنی بر مکانه

ارسال اولنجق کارساز لك ایتمز هل یستوی هو ومن یأمر بالعدل برابر اولسون اول

ابکم کشی شول کیمسنه ایله که لسان فصیحله مکارم اخلاقه جامع اولان عدلك

ایشلمسیله خلقه فرمان ایدر وهو علی صراط مستقیم و حال بوکه اول شخص

بر دوغرو یول اوزره در قنغی مقصده توجه ایدر ایسه آز سعیله اکا ایرشور

پس نته که بو کونه ابکم کیمسنه اول فاضل اولان کیمسنه مساوی اولماز بی شبهه

که اعتبار اولان بتلر نوع اشیانك موجدینه برابر و شریك اولمازلر ولله غیب السموات

والارض و کوکلرو یرلرك پوشیده اولان اشیالرینك بیلمسی خدای ذوالجلاله مخصوصدر

وما امر الساعة الا کلمح البصر و قیامتك ایشی تیز لکده بر نسنه دکلدر اوهو اقرب

بلکه اوندن یقین کدر زیرا لمح بصر ایکی قفادر کوز قپاغینك قالقمسی و اینمسی و قیامتك

ایمانی بر قفاده اولور ان الله علی کل شیء قدیر تحقیقا کیم خدا عز و جل هر نسنه

اوزره توانادر پس قادردرکه دفعة واحدة ده جمیع خلقی احیا ایدر نته کیم علی طریق

التدریج کندولرین ایجاد ایتدی که انی اندن خبرویروب بیوردی والله اخرجکم من بطون

امهاتکم و حق جل و علا سیزی انالرکوز قارننرندن چیقردی لا تعلمون شیئا

بر نسنه بیلمدکوز حالده وجعل لکم السمع والابصار والافئدة و سزکچون قولاغی

و کوزلری و کوکللری قیلدی یعنی سیزه بو اشیا یی براللات قیلدی که انلرله معارفی

تحصیل ایده سیز لعلکم تشکرون تا که سیزه ویردوکی نعمتلر اوزره کندویه شکر ایده سیز

الم یروا الی الطیر مسخرات فی جو السماء ایا کوکی قسمنه بقمزلر اول حالده که کوکله

بیرارا سنده او چمغه رام اولمشلر ما یمسکهن الا الله تنکریدن اوزکه بر کیمسنه

انلری دوشمزدن زیرا ایدنلرینك اغرلغی دوشمکی اقتضا ایدر ان فی ذلك لایات

لقوم یؤمنون تحقیقا که قوشلرك هوا ده او چمسنده قدرت کامله اوزره دلالت

ایدیجی نشانلر وار بر گروهه که ایمان گتوررلر والله جعل لكم من بيوتكم سكنا
وخدای ذوالجلال خانه لرکزدن سزکچون آرامگاه ایدوب مکان قیلدی وجعل
لكم من جلود الانعام بيوتا ودوارلرك دریلرندن سیزه خانه لر قیلدی تستخفونها
يوم ظعنكم کوچ ایدجککز کون انلری یونکل بولورسیز ويوم اقامتكم
واوتراق اولدیغکز کون دخی ومن اصوافها واوبارها واشعارها اثاثا دخی
دوارلرك یوکلرندن وتویلرندن وقیللرندن کیلجات ودوشنجات نسنه لر سیزه
قیلدی ومتاعا الى حين وحربدو فوخنلرندن سیزه بر منفعت قیلدی بر
مدتدك والله جعل لكم مما خلق ظلالا وایزد جل جلاله یرندوغی شجر وبنادن
سزکچون کولکه لر قیلدی تاکه انده سکون ایده سیز وجعل لكم من الجبال اكنانا دخی
سزکچون طاغلردن مکانلر قیلدی که انلرده سکنی ایده سیز وجعل لكم سرابيل تقيكم الحر
دخی سزکچون پنبه وکتان وحریردن وغیرلرندن دونلر قیلدیکه اسیلکدن
سیزی حفظ ایدر چون عربك یاننده حرادندن صاقنمق اهم ایدی بلکوز ذکر
حراله اکتفا اولندی وسرابيل تقيكم باسكم دخی دموردن جبه وجوشن
کیبی کیلجات نسنه لر سزکچون قیلدی تاکه جنك محلنده سیز کوزدن بیر کوزه ایرشن
زحمتلردن سیزی صاقلیه كذلك يتم نعمته عليكم نته که بو نعمتلری اوزرکزه
اتمام ایتدی نعمتنی اوزرکزه اتمام ایدر لعلكم تسلمون تاکه سیز فرمانه مطیع
ومنقاد اوله سیز فان تولوا فانما عليك البلاغ المبين پس اکر سوزکه عمل ایتمیوب
اعراض ایدرلرسه احکامی بیشترمکدن غیری اوزرکه برسنه یوقدر يعرفون نعمت الله
خدانك احسانی بیلورلر یعنی اهل شرك محمدو اولان نعمتلری بیلورلر که خدانك
کرمندن صادر اولمشدر ثم ينكرونها صکره انلری انکار ایدرلرکه خدادن
اوزکه یه عبادت ایدرلر واكثرهم الكافرون وچوقلری عناد یوزندن
انکار ایدنلردر ويوم نبعث من كل امة شهيدا وياد ایت اول کونی که هر بر گروهدن
بر طانق کوندرورز که ایمان وطاعت کتوردوکلرینی کندولره شهادت ایدر
وکفر ومعصیت ایتدوکلرینه اوزلرینه شهادت ایدر ولاهم يستعتبون ونه
انلر رضا یله طلب اولنورلر یعنی انلره دینلمز کوزلرك اعمالی ایشلکله تکریکزی خشنود
ایدك زیرا آخرت دار تکلیف دکلدر واذا رأى الذين ظلموا العذاب دخی مذکور
قیل اولدوقی که ستم ایدنلر جهنم اشکنجه سنی مشاهده ایدرلر فلا يخفف عنهم

پس

پس انلردن عذاب یونکللنمز ولاهم ينظرون ونه انلره مهلت ویریلورلر واذا رأى
الذين اشركوا شركاءهم وقچن شرك ایدنلر اورتاقلرینی کوردوکلرینی یعنی عباده
خدایه شریك قیلدوقلری بتلری کوروه ودکلرنه قالوا ربنا هؤلاء شركاؤنا دیرلر
ای خداوندمز بونلر اورتاقلرمزدرلر الذين كنا ندعوا من دونك شول اورتاقلر
که سنك عبادتکدن تجاوز ایدوب کندولره عبادت ایدردك فالقوا اليهم
القول پس بتلر انلرك سترنه سوزی صالور یعنی حق تعالی بتلره قوت ناطقه ویرور که
انلره دیرلر انكم لكاذبون على التحقيق سیز یلانجیلر سیز هرکز بزه عبادت کوز اولمدی
ایتدککوز عبادت قو هوای نفسکزه ایدی والقوا الى الله يومئذ السلم واول کون
که انواع عذابی مشاهده ایدرلر زیاده ایتدوکلری تکبردن صکره ایزد ذوالجلالك
حکمی طرفنه انقیادی صالدیلر وضل عنهم ما كانوا يفترون وافترا ایتدوکلری اشیا
کندولردن ضائع اولدی الذين كفروا وصدوا عن سبيل الله شول کیمسه لرکه کفر ایدوب
خدانك یولندن خلقی منع ایتدیلر زدناهم عذابا فوق العذاب کفر سببیله مستحق
اولدوقلری عذابدن یوقارو بر عذاب کندولره ارتردق بما كانوا يفسدون اول
سببله که خلقی طریق حقدن منع ایدوب بر مازلك ایشلرلردی ويوم نبعث في كل امة
شهيدا عليهم من انفسهم وياد کوتوار اول کونی که هر بر گروهه کندو نفسلرندن
اوزلرینه بر شاهد کتوررز یعنی هر بر امته پیغمبرلرنی اوزلرینه شهادت ایتمکه
احضار ایدرز وجئنا بك شهيدا على هؤلاء وبونلر اوزرینه یعنی امتك اوزرینه سنی کواه
کتوردك تاکه سنی تصدیق ایدنلره وسنی تکذیب ایدنلر اوزرینه شهادت ایده سن
ونزلنا عليك الكتاب وقرآن عظیم الشانی اوزرکه ایندردك تبيانا لكل
شيء امور شرعیه دن هر نسنه یه مبالغه ایله بیان ایتمك وهدى ورحمة وجمله خلقه
دوغرو یول کوسترمك واسرکمك واول کیمسه که انك هدایتندن ورحمتندن محروم
اولدی ایتدوکی تقصیر جهتندن محروم اولدی وبشرى للمسلمين واهل اسلامه
بهشت جاودانه مژده لیمك ان الله يأمر بالعدل والاحسان بی شبهه کیم حق جل
وعلا خلقه جمیع اشیاده توسط ایتمکه وایولك ایتمکه فرمان ایدر وايتاء ذي
القربى وخصمات آیریعه اولان کیمسه یه احسان بیشترمکه دخی امر ایدر وينهى عن
الفحشاء دخی زنا ولواطه کبی یمان فعلدن خلقی منع ایدر والمنكر دخی بیر فعلدن
خلقی نهی ایدرکه انکا مباشرت ایدن اوزرینه انکار اولنور واو قوت غضبیه یه

بیاننده

محلسیز اجرا ایتمکدر قتل نفس و غصب اموال کبی والبغی دخی خلق اوزره استعلا
و تجبر ایتمکدن نهی ایدر و اول حوت و هیدنك مقتضاسندن ناشی اولان شیطندر
و انسان قسمنده بو قدر کوتلك بولنور بو اوچ صفتدن منع ایدر و انکچون حضرت
عبد الله بن مسعود بیوردی قرآن عظیم الشانده خیر و شره بو آیتدن جامع بر آیت یوقدر
یعظکم بو امر و نهیله عمل ایتمکه و خیر و شر آراسنده تمییز ایتمکه سیزه پند
ویرور لعلکم تذکرون تا که سیز پند دوتاسیز واوفوا بعهد الله دخی خدانك
پیمانینی یرینه کتورك یعنی حضرت پیغمبر علیه السلام اوزره بیعت ایتدیکوز عهد و پیمانه
وفا ایدك اذا عاهدتم چونکه عهد باغلارسیز ولا تنقضوا الایمان بعد توکیدها و اندلری
خدانك نامیله بکلتدکدنصکره بوزمك وقد جعلتم الله علیکم کفیلا و حال بو که
تنکری تعالی بی اول عهدده اوزریکزه شاهد و نکهبان قیلدیکوز ان الله یعلم ما تفعلون
بی شبهه کیم ایزد جل جلاله بیلور اول شیئی که ایشلرسیز عهدی بوزمقدن و یا
وفا ایتمکدن کیوزدیلرکه عربده ریطه نام بر عقلسز عورت وار ایدی صباحدن اویله یه دك
قزواغلر بله ایلکی بوردردی اندنصکره اخشامه دك بوردوغنی بوزردی حق جل
وعلا عهدلرینی بوزن کمسنه لری اکا مشابه قیلدی پس قوللرینی اول کونه فعلدن
نهی ایدوب بیوردی ولا تکونوا کالتی نقضت غزلها من بعد قوة انکاثا دخی
اولمك شول قاری کبی که ایلکنی برکه بوردد و قدنصکره بورمقن بوزلمش نشته لو
قیلدی تتخذون ایمانکم دخلا بینکم اول حالده که اندلرکزی آراکوزده مفسده
ایدوب سیزان تکون امة هی اربی من امة اول سبیله که بر جماعت کندوسی مال
و رجال جهتندن بر جماعتدن زیاده اوله یعنی چوقلغکوز سببیله تللرندن او تری
اراکوزده اولان عهدکی بوزمك انما یبلوکم الله به بوندن اوزکه بر نسنه یوقدر
حق جل و علا بو کثرت و قلتکوز سببیله تجربه ایدنك معامله سی کبی سیزکله
معامله ایدر ولیبینن لکم یوم القیمة ما کنتم فیه تختلفون والبته سیزکچون قیامت
کوننده بیان ایدر اول شیئی که سیز انکچون اختلاف ایدردکوز تا کیم ثواب و عقابله
سیزه مکافات ایدر ولو شاء الله لجعلکم امة واحدة و اکر تنکری تعالی ایستسیدی
سیزی دین اسلامه اوزره متفق بر امت قیلاردی ولکن یضل من یشاء ویهدی من
یشاء و لیکن ایستدوکنی ضلالتده قویر و ایستدوکنی توفیقله دوغری یوله کوستورر
که مقصد اعلایه نائل اوله ولتسئلن عما کنتم تعملون و البته قیامت کوننده

ایتدیکوزدن

ایشلدکلرکوزدن صورلورسیز ولا تتخذوا ایمانکم دخلا بینکم و اندلرکزی آراکوزده غدر و خیانت
ایدیجکوز فتزل قدم بعد ثبوتها که بر دبان ایمانده احکام بولدقدنصکره
سورچه و تذوقوا السوء دخی عذاب دنیوی بی دادرسیز بما صددتم عن سبیل الله اول
سببله که وفاء عهد اولان خدانك طریقندن اعراض ایتدیکوز ولکم عذاب عظیم
و آخرتده سزکچون بر اولو اشکنجه اولور ولا تشتروا بعهد الله ثمنا قلیلا و تنکرینك عهدی
و پیغمبرک بیعتنی بر از عوض دنیوی یه تبدیل ایتمك انما عند الله تحقیقا کیم تنکری
تعالی قتنده اولان نعیم هو خیر لکم کندوسی سیزه خیرلودر فریشته لریزه وعد
ایتدوکلری اشیادن ان کنتم تعلمون اکر دنیا بیلورسکز و تمییز ایدرسکز ایدکوز
ما عندکم ینفد قتکوزده اولان شی دوکنوب فانی اولور وما عند الله باق
و تنکری تعالی قتنده اولان شی همیشه موجوددر اصلا فانی اولماز ولنجزین الذین
صبروا اجرهم والبته کفاردن اذیتی اوزره صبر ایدنلره اجرلرینی ویرورز
باحسن ما کانوا یعملون ایشلدوکلری شیئك یکرکیله من عمل صالحا من ذکر او انثی
هر کیم ارکك قسمندن یا دیشی مقوله سندن بر کوزل ایش ایشلدی وهو مؤمن و حال
بو که اول کیمسنه ایمانه کلمشدر فلنحیینه حیوة طیبة البته انی بر پاکیزه یاشیمق
یاشدرورز دیرالوکونه کیمسنه بای ایسه احوالی معلومدر و اکر فقیر ایسه دخی
کیم قسمتنه قناعت ایدوب انك سببیله اوقاتی حلاوت عیشله کچوراندن ایدر
ولنجزینهم اجرهم والبته آنلره اجرلرینی ویرورز باحسن ما کانوا یعملون
ایشلدوکلری اعمالك یکرکیله یعنی اك کوزل عملری ملاحظه اولنوب جزاسی ویریلور
اندنصکره قلان عملرك جزاسی اکا کوره ویریلور فاذا قرأت القرآن پس اول وقتکه
قرآن عظیم الشانك تلاوتنه ایتمك ایسترسن فاستعذ بالله من الشیطان الرجیم جناب
ذو الجلاله التجا ایتمکله طالب اول درکاه عزتدن سورلمش ابلیس خبیثك شرندن
انه لیس له سلطان تحقیقا که شیطانك کندویه بر تسلط یوقدر علی الذین
آمنوا و علی ربهم یتوکلون شول کیمسنه لر اوزره که ایمان کتوروب پروردکارلری
اوزره اعتماد ایدرلر انما سلطانه علی الذین یتولونه علی التحقیق کیم ابلیسك تسلطی
بر کیمسنه اوزره یوقدر مکر شول کیمسنه لر اوزره تسلط ایدرکه کندویه محبت ایدوب
طاعت ایدرلر والذین هم به مشرکون و شول کیمسنه لر اوزره که ابلیس سببیله کندولری
خدایه اورتاق قیلمشلردر واذا بدلنا آیة مکان آیة دخی چونکه بر آیت قرآنیه نسخ

ایدوب بیرینه بر آیت قرآنیه کتوروروز والله اعلم بما ینزل وحق جل وعلا ایندردوکی
شیئه داناتردر قالوا انما انت مفتر کفار دیرلر بوندن غیری بر نسنه یوقدر که
سن یا محمد بلاک باغلایجی سن بل اکثرهم لا یعلمون دیدوکلری کیبی دکلدر بلکه چوقلری
احکامک حکمتنی بیلمیوب صوابی خطادن فرق ایتمزلر قل نزله روح القدس من ربک بالحق سویله
قرآن عظیم الشانی حضرت جبرئیل ربکدن دوغری ولغله ایندردی لیثبت الذین امنوا
تاکه ایمانه کلانلری اعتقادلری اوزره ثابت قیله وهدی وبشری للمسلمین دخی طریق
مستقیمی کوسترمک ایچون واهل اسلامه مژده اولمق ایچون قرآنی ایندردی کتوردیلر
که ابوکلیهه نام عجمی کیمسنه حضرتک حضورینه قرآنی اوکرنمک ایچون کیجه لرده
کلوردی قریش بو حالدن آکاه اولیجق دیدیلر محمد المصطفی ابوکلیهه دن سوز
اوکرنوب بزه خدادن منزل قرآندر دیو ادعا ایدر حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب
بیوردی ولقد نعلم انهم یقولون انما یعلمه بشر دخی تحقیقا بیلورز که کفار دیرلر محمد
المصطفی ایه قرآنی بشردن غیری بر کیمسه اوکرتمز لسان الذی یلحدون الیه اعجمی
شول کیمسه نک دلی که سوزلرینی استقامتدن منحرف قیلوب انک طرفنه دوندررلر
عربی لسان دکلدر وهذا لسان عربی مبین وکندولره اوقودوغی کلام بیان
وفصاحت صاحبی بر عربی لساندر بو ایکی جمله کفارک ایتدوکی افترایه ابطالدر
بو جهله که محمد المصطفی حقنده دیدیکوز سوزه کوره مزبور اولان کیمسنه دن
اوکرندوکی سوز بر عجمی سوزدر سز فصیح ونز کندوسی انی اکلار وقرآن عظیم الشان
بر عربی سوزدر ادنی تأمل ایله انی فهم ایدرسیز پس نیجه بو سوزی اندن اوکرنمش
اولور ان الذین لا یؤمنون بآیات الله تحقیقا شول کیمسه لر که خدانک آیاتنه
ایاتنه ایمان کتورمزلر لا یهدیهم الله تنکری تعالی انلره دوغری یولی کوسترمز
ولهم عذاب الیم وانلره بردردلو اشکنجه وار انما یفتری الکذب الذین لا یؤمنون
بآیات الله خدانک آیاتنه ایمان کتورمیانلردر اوزکه بر کیمسه یلانی کندو
نفسندن پیدا ایتمز واولئک هم الکاذبون واول کروه کندولردر کذب ایدنلر
اوزکه لری دکل کتوردیلر که کفار قریش حضرت عماری وآتاسنی وآناسنی کفره ایتمک
اوزره اکراه ایتدیلر بعده آتاسی اکراهله اجرا ایتدی حضرتک حضورینه عرض
ایتدیلر که عمار مرتد اولدی حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردیکه هرکز عماردن
بو کونه شی صادر اولماز اوبر کیمسنه در که تپه سندن طرناغنه دک ایمانله

دولمشدر

دولمشدر بعده حضرت عمار اغلیه رق حضرتک درکاهه معذرتنه کلدی حضرت
صلی الله علیه وسلم کوزینک یاشنی سیلوب دیدی سکا نه اولدی اکر کفار سنی اکراه
ایتمکه دونرلرسه دخی دیدوکک سوزه دون بعده حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب
بیوردی من کفر بالله من بعد ایمانه هر کیم که کندو ایمانندن صکره خدانک
وحدانیتنی انکار ایلدی عذابه مستحق اولدی الا من اکره وقلبه مطمئن بالایمان مکر
شول کیمسه که کفر اوزره اکراه اولندی وحال بو که کوکلی ایمانله آرام بولمشدر
یعنی عقیده سی اصلا متغیر اولمیوب تصدیقی اوزره ثابت اولمشدر فعلیهم غضب
من الله انلر اوزره خدادن بر خشم وار ولهم عذاب عظیم وانلره بر اولو اشکنجه
اولوردر زیرا انلرک جرملری عظیم بر جرمدر بو قدر ذلک بانهم استحبوا الحیوة الدنیا علی الآخرة
اول خشم وعذاب اول سبب ایله درکه انلر بلا شبهه حیوة دنیویه یی نعیم ابدی
اوزره ترجیح ایتدیلر وان الله لا یهدی القوم الکافرین دخی اول سبب ایله در کیم علی
التحقیق ایزد جل جلاله کفر ایدن کروهه دوغری یول کوسترمز اولئک الذین طبع الله
علی قلوبهم وسمعهم وابصارهم اول کروه شول کیمسه لردر که تنکری تعالی کوکللرینه وقولاقلرینه وکوزلرینه
اوزره مهر اوردی پس حقی ادراک ایتمکدن واجزای تأمل ایتمکدن ابا ایتدیلر
واولئک هم الغافلون واول کروه کندولردر غافلر غفلتده کامل اولانلر
لا جرم انهم فی الآخرة هم الخاسرون حقا که بی شبهه انلر اوبر جهانده کندولردر
اوتوزانلر ثم ان ربک للذین هاجروا من بعد ما فتنوا اصکره علی التحقیق کیم پروردکارک
شول کیمسه لره که کفار الیله معذب اولدوقلرندن صکره وطنلرینی ترک ایتدیلر
ثم جاهدوا وصبروا صکره فی سبیل الله چالشوب چالشمقلری اوزره صبر
ایتدیلر ان ربک من بعدها بی شبهه که پروردکارک اول ایتدوکلری هجرت
وجهاد وصبردن صکره لغفور بغیشلیجی واقع اولان تقصیرلرینی عفو ایدوب
رحیم ایشلدوکلری اعمال سیئاته کلجک کرم کندولرینه ایوا سرکر یوم تأتی کل نفس
تجادل عن نفسها مذکور قیل اول وقتی که هر جان ایچون کندو ذاتندن اوتری
خصومت ایدوب خلاصنه سعی ایدر وتوفی کل نفس ما عملت وهر جانک ایشلدوکی
شیئک سزاسی کندویه ویریلور وهم لا یظلمون وکندولره نقصان اجر سببیله
ستم کورمش قیلنمازلر وضرب الله مثلا قریة دخی تنکری تعالی بر کویی مثل قیلدی
یعنی انی مثل قیلدی بر کروهه که تنکری تعالی اوزرلرینه نعمتلر انعام ایدوب نعمتلر

ولکن من شرح بالکفر صدرا ولکن شول کیمسه که
کفره سینه سنی کشاده قیلدی یعنی اختیار ایله
ایدوب اعتقاد اولدیغی حال اولدیکه

کندولرین بطراندن قلوب کفر ایتدیلر بعده حق تعالی اوزلرینه بلایی مسلط ایتدی
پس اول مثل اوله جق کویک وصفنی بیان ایدوب بیوردی کانت آمنة مطمئنة
اولکوی اهلنه ساکن اولانلر ارباب شقاوتدن امین ارام ایدرلردی یأتیها رزقها
رغدا من کل مکان انلره کیجک لسنه لری هر یردن مستوفی کلوردی فکفرت
بانعم الله پس اول ذوالجلالک نعمتلرینی شکر ایتمیوب انکار ایتدیلر فاذاقها
الله لباس الجوع والخوف صکره حق جل وعلا اولکوی خلقنه کیجک لسنه کیبی
کندولرین قبلیان اجلقات وقورقونک ضررینی یتشردی بما کانوا یصنعون ایشلدوکلری
اشیا سببیله ولقد جاءهم رسول منهم قسم اولسونکه مکه خلقنه کندو عشیرتلرندن
اولان محمد المصطفی خدادن رسالتله کلدی فکذبوه پس انی تکذیب ایتدیلر
فاخذهم العذاب درعقب کندولرین اشکنجه الدی وهم ظالمون اول حالده
که کندولره ستمکار ایدیلر فکلوا مما رزقکم الله پس حق جل وعلا سیزه روزی
قیلدوغی اشیادن ییکوز حلالا طیبا پاکیزه حرامله قارشمامش اولدوغی حالده
واشکروا نعمت الله وخدانک نعمتنه معترف اولوب ذات باهر الصفاتنه
حمد وثنا ایلک ان کنتم ایاه تعبدون اکر کندویه یالکز عبادت ایدر ایدکوز
انما حرم علیکم المیتة والدم ولحم الخنزیر بوندن اوزکه بر نسنه یوقدرکه حق جل
وعلا اوزکزه حرام قیلدی بوغازلنمیوب اولمشی وقان ودونکوز اتنی وما اهل لغیر
الله به دخی اوندکوزه حرام اولدی شول نسنه که بوغازلندوغی محل تنکرینک نامندن
اوزکه بر نام ذکر اولندی فمن اضطر غیر باغ ولا عاد پس هر کیمسه که بو محرماتک
بر نسنه یمکه محتاج اولدی اول حالده که نه طالب لذت اوله ونه حاجتندن ارتق
یمش اوله فان الله غفور رحیم بی شبهه کیم تنکری تعالی مضطر اولانک کناهنی
عفو ایدوب اول خصوصده رخصت ویرمکله اکا مهربانلق ایتمشدر ولا تقولوا
لما تصف السنتکم الکذب ودیللرکوز وصف ایدوکی یلاندن اوتری دیمک
هذا حلال بو حلالدر یعنی بحیره وسائبه قادنلرمزه اولانی بو دیلو کیشیلرمزه
حلالدر وهذا حرام وبو حرامدر یعنی مزبورلرک قادنلرمزه اولانلری دیشیلرمزه
اوزره حرامدر حاصل کلام بو که لسانکوز اوزره جاری اولان سوزله دلیلسز
بر شیء تحریم وتحلیل ایتمک لتفتروا علی الله الکذب تاکه تنکری تعالی اوزره یلانی
باغلیه سیز ان الذین یفترون علی الله الکذب تحقیقا که تنکری تعالی اوزره یلانی

بعضیلری انلوقوردقلری متاع قلیل ایتدوکلری تحلیل وتحریم بر از منفعتدر ولهم
عذاب الیم وکندولره بر دردلی اشکنجه اولور وعلی الذین هادوا دخی دین
یهود ایله تدین ایدن کیمسنه لر اوزره حرمنا ما قصصنا علیک من قبل حرام قیلدق
شول نسنه یی که بو سوره نازل اولمدن اول سوره انعامده اوزرکه اوقودیغمز
اشیایی حرام قیلدق وما ظلمناهم واول اشیایی اوزرلرینه تحریم ایتمکزده انلره
ستم ایتمدک ولکن کانوا انفسهم یظلمون ولیکن کندولر جانلرینه ستم ایدرلردی که
نامعقول ایشلره ارتکاب ایدوب اول اشیانک تحریمی اولمسیله معاقب اولدیلر
ثم ان ربک للذین عملوا السوء بجهالة پس بی شبهه که پروردکارک شول
کیمسنه لره که نادانلق سببیله بدلکی ایشلدیلر ثم تابوا من بعد ذلک واصلحوا درعقب
اول بدلکدن صکره توبه ایدوب ایولک ایتدیلر ان ربک من بعدها علی التحقیق
پروردکارک توبه ایتدوکلرندن صکره لغفور رحیم البته اول بدلکی مغفرت
ایدوب توبه ایتدکلری احسانله اسیرکر ان ابراهیم کان امة تحقیقا کیم حضرت
ابراهیم خلیل بر امت ایدی یعنی جمیع کمالاته جامع بر ذات شریف ایدی قانتا لله
خدانک فرمانینه مطیع ومنقاد ایدی حنیفا جمیع ادیان باطله دن یوز چیوردی
ولم یک من المشرکین وارباب شرکدن دکل ایدی نته که قریش انلردن اولدوغنی زعم
ایدرلردی شاکرا لانعمه حق تعالینک نعمتلرینه شکر ایدیجیدی اجتباه پیغمبرلکه
انی منتخب قیلدی وهداه الی صراط مستقیم ومقصده رایه انی ایلتدردی
وآتیناه فی الدنیا حسنة وبو جهانده اکا بر ایولک ویردک که جمیع خلقه کندوی
سیودردک بر مرتبه ده که قمو اهل ملل اکا انتساب ایدوب مدح وثناسنی ایدرلر
وکوزل اولاد وعمر طویل اکا احسان ایتدی وانه فی الآخرة لمن الصالحین وبی شبهه
کیم حضرت ابراهیم اوبر جهانده اهل جنتدندر ثم اوحینا الیک صکره سکا یا محمد
فرشته ایله خبر کوندردک که ان اتبع ملة ابراهیم توحید خصوصنده واکا دعوت
ایتمکده حضرت ابراهیمک ملتنه پیرو اول حنیفا حضرت ابراهیم ادیان باطله دن
دین حقه میل ایتمشدی وما کان من المشرکین واهل شرکدن دکل ایدی بلکه اهل توحید
مقتداسیدی انما جعل السبت علی الذین اختلفوا فیه بوندن اوزکه بر نسنه
یوقدرکه شنبه نک تعظیمی لازم قیلندی شول کیمسنه لر اوزره که شاننده پیغمبرلری
اوزره اختلاف ایتدیلر وانلر یهود طائفه سیدرلر که حضرت موسی کندولره

دیدی جمعه کونن تعظیم ایدك سوزینی قبول ایمیوب دیدیلر سبت کوننك تعظیمی
ایسترز زیرا اول کوندر که ایجنده حق جل وعلا کوکلك ویرلك یرتمسندن فارغ اولدی
پس حق تعالی شنبه کوننك تعظیمن کندولره الزام ایدوب تعظیمنده اوزلرنه
چوق تشدید ایدی وان ربك لیحکم بینهم یوم القیمة وبی شبهه کیم پروردکارك
ارالرنده حکومت ایدر روز جزاده فیما کانوا فیه یختلفون اول نسنه ده که ایچنده
اختلاف ایدیلردی ادع الی سبیل ربك پروردکارك یولنه یعنی دین اسلامه خلقی
دعوت ایت بالحکمة حقی اشکار ایدن وشبهه لری قالدرن دلیللرله والموعظة
الحسنة وکوزل اولان پندله واولو خطابات مقنعه وحکایات نافعه دن وجادلهم
بالتی هی احسن ومعاندلرله غایتله مستحسن اولان مجادله ایله مباحثه ایت ان ربك
هو اعلم بمن ضل عن سبیله تحقیقا که پروردکارك کندوسی ایو بیلور شول
کیمسنه یی که طریق حقدن کمراه اولدی وهو اعلم بالمهتدین وکندودر دوغری یول
بولانلره دانارقدر هر کیمسه دن وان عاقبتم واکر بر کیمسه یه عقوبت ایدرسیز فعاقبوا
بمثل ما عوقبتم به عقوبت اولندوغکوز کیبی بر عقوبت ایدك ولئن صبرتم قسم
اولسونکه اکر صبر ایدوب عقوبتلرندن واز کچرسیز لهو خیر للصابرین بی شبهه
که صبر ایتمك ارباب صبره انتقام المقدن ییکرکدر واصبر وما صبرك الا بالله
وقادرلر که قتلمغك بر کیمسه نك همیشه دکلدر الا تنکرینك توفیق وارادتیله
ولا تحزن علیهم واهل کفر اوندرم ایمان ایدنلر یوز چیوردوکلرندن اوتری غمناك اولمه
ولا تك فی ضیق مما یمکرون وایتدوکلری حیله لر جهتندن دارلقده اولمه ان الله مع
الذین اتقوا والذین هم محسنون بی شبهه کیم خدا جل وعلا پرهیز ایدنلرله درکه انلره
نصرت ومعونت ایدر وشول کیمسه لرله درکه کندولر احسان صاحبلریدر یعنی انلره همیشه
احسان ایدر

سورة بنی اسرائیل مکیة وهی مایة وعشر آیات

بسم الله الرحمن الرحیم

سبحان الذی اسری بعبده لیلا شول ذات نقصدن تنزیه ایدرم شول پروردکار
که کندو قولنی یعنی محمد المصطفایی کیجه نك بر آز مقدارنده کوتوردی من المسجد
الحرام مکهٔ مکرمه نك محترم مسجدندن الی المسجد الاقصی مکه دن اوزاق اولان
مسجده دکین یعنی بیت المقدسه دکین الذی بارکنا حوله شول بیت مقدس که
دینك ودنیانك برکاتنی چوره سنده مهیا قلدق زیرا اول بقعهٔ مبارکه حضرت

موسى عصرندن پیغمبرلرك عبادتخانه سی اولدی واطرافنده اولان اشجار وانهار
حسابه کلمز لنریه من آیاتنا تاکه قدرتمزك نشانلرندن بر مقدار کندویه کوسترهلم
انه هو السمیع تحقیقا کیم حق جل وعلا کندودر محمدك اقوالنی ایشیدن البصیر
انك افعالنی کما ینبغی کورن پس انلره کوره کندویی اکرام ایدوب مقرب قیلادر
مرویدرکیم حضرت صلی الله علیه وسلم یاتسو قیلندقدنصکره ام هانی خانه سنده
یاتر ایکن جناب رب العزتدن حضرت جبرئیل کلوب کندویی خوابدن قالدروب
براقه اوزره بندردی بعده طرفة العینده مسجد اقصایه واردی اندنصکره سمواته
عروج ایدوب رب العزتی کوزیله مشاهده ایلدی وکندویه نیجه خطابلر ایتدی
نته که کتب احادیث وسیرده مسطوردر وبو دخی مکانلری کشت وکذار ایتدکدن
صکره مکاننه رجوع ایلدی وهنوز دوشکی صاوومدی وبو قدر مسافه یی بو آز مدتله
قطع ایتمك استبعاد اولنمامق کرکدر زیرا قدرتك میدانی واسعدر بوندن
زیاده یه تحملی واردر بو حالی اهل رسوخ شمسك سرندن تحقیق ایدیلرکه انك
جرمی یوز التمش کرز کرهٔ ارض کبی کلوردو اوج دقیقه نك اقل قلیلنده جرمی قدر
مسافه قطع ایدر پس سرور کائنات عنایت ربانیه ایله طرفة العینده حتی سبع
سموات ومافیها یی ایتسه محل ریب دکلدر بعده صباح وقتی اولدقده حضرت
صلی الله علیه وسلم بو احوالی قریشه نقل ایتدی چونکه فهملرنه کوره بو ایشی برامر
محال کوردیلر عجبلندیلر وایمان کلمشلردن بعض کیمسنه مرتد اولدی وبعضلری ابی بکره
واروب دیدیلر دوستك بویله سوز سویلیور حضرت ابو بکر انلره بو وجهله اوزره جواب
ویردیکه بو کلامی دیدیسه سوزنده صادقدر دیدیلر سن بو کونه سوزده اکا تصدیق
کتورورسن بیوردی اندن اوزاق اولان شیده انی تصدیق ایدرم واول کوندن
صدیقله ملقب اولندی وبعض کیمسنه لر بیت المقدسك وصفنی صوردیلر عماد
بیت المقدس کندویه نمایان اولوب وصف ایتدی انك وصفنی ایشتدوکلرندن
دیدیلر وصفده خطا ایتمدی پس دیدیلر بیزه اول سمتدن کلان دوه کاروانمزدن
بر خبر ویر حضرت صلی الله علیه وسلم اول دوه لرك صایسندن واحوالندن خبر
ویروب دیدی فلان کون کونش طلوعی محلنده مکه یه واصل اولورلر قافله نك
اوکنده سیاهه چالور بر آق دوه واردر بو محل معهوده کلیجك تر تیش اولوب باشنه
چیقوب کوردیلر حضرت صلی الله علیه وسلم وصف ایتدوکی منوال اوزره دوه لری کلدی

بو احوالی مشاهده ایدیلر و بر بیسی ایمانه کلمدی بتمامک کرک کیم معراج حضرتک روحیله
یا بدنیله اولدوغنده اختلاف واقع اولمشدر اکثر علما بونک اوزرهدرلر که بدنیله
واقع اولدی و بو محللرک تفصیلی کتب احادیث و سیرده مذکوردر وآتینا موسی
الکتاب دخی حضرت موسایه توراتی ویردک وجعلناه هدی لبنی اسرائیل والدی یعقو
اولادینه رهنمالک قیلدق اکا که الا تتخذوا من دونی وکیلا بندن اوزکه بر اعتماد
ایدهجک معبود ایدنمک ذریة من حملنا مع نوح ندا اوزره منصوبدر یعنی ای
حضرت نوحله کمیده قالدیردوغمز کمسنهلرک اولادی بکا اعتماد ایدک انه کان عبدا
شکورا تحقیقا که حضرت نوح خدانک نعمتلرینه معترف چوق حمد و ثنا ایدیجی
بر بنده ایدی وقضینا الی بنی اسرائیل فی الکتاب و یعقوب اوشاقلرینه بر مقضی حکم
توراتده کوندردک لتفسدن فی الارض مرتین کیم البته یر یوزنده ایکی کره فساد
ایدرسیز اولکیسی توراتک احکامنه مخالفت ایتملری و حضرت شعیبایی اولدرملری
و ایکنجیسی حضرت یحیایی قتل ایتملری و حضرت عیسانک صلبنه ایتدوکلری قصد
ایدی ولتعلن علوا کبیرا والبته بر بیوک یوجهلک یوجهلنورسیز
یعنی طاعتدن سرکشلک ایدوب حدی تجاوز ایدرسیز فاذا جاء وعد اولیهما
پس ایکلرینک وعدی کلدکده بعثنا علیکم عبادا لنا بیز مخصوص برقوللر
اوزرکزه مسلط قیلوب کوندردک بو مخصوصلک خلقت مخصوصلکیدر زیرا
انلردن مراد بابل اوزره بهراسفک عاملی بخت نصر و توابعیدر اولی بأس شدید
جنک خصوصنده قوتی زور آورلری فجاسوا خلال الدیار یعنی قتل و اسر
و غارتکورلک طلبنه اودهلرک اورتسنه تردد ایتدیلر وکان وعدا مفعولا
و عقابلری بر ایشلنملی وعد ایدی مرویدرکیم بخت نصر اونلره غلبه ایتدی
علمالرین و بیوکلرین قیردی و توراتی یاندردی و بیت المقدسی ویران ایتدی و نیجه
بیک نفسی اسیر ایتدی ثم رددنا لکم الکرة علیهم صکره سیزه دولت و غلبه‌یی
دوندردک اول کمسنهلر اوزره که کندولرینی اوزرکزه مسلط قیلمشدی داود اوله
اولمشدرکه اسفندیار اوغلی بهمن دوم بهراسفدن ملکه وارث اولدوقده
بنی اسرائیلک جمیع دوتساقلرینه شفقت ایدوب شام شریفه دوندردی
و داودلرینه حضرت دانیالی پادشاه دکدی پس زمیننده قلان بخت نصرک
توابعی اوزره مسلط اولدیلر وامددناکم باموال وبنین واموال و اوغوللر ایله مدد

ایتدک

ایتدک یعنی ایکیسنده بر برکت صالدقکه چوق اولدیلر وجعلناکم اکثر نفیرا و چنکه
کیدوب جمع اولانلرک جهتندن اولکی جمعیتکوزدن زیاده سیزی قیلدق ان احسنتم
احسنتم لانفسکم اکر ایولک ایدرسیز کندو جانلرکزه ایولک ایدرسیز وان اسأتم
فلها واکر بدلک ایدرسیز کندوکزه ایدرسیز فاذا جاء وعد الآخرة پس قچنکیم
صونکی عقابک وعدی کلور لیسوءوا وجوهکم معهود قوللریمزی کندرورز
تاکه یوزلرکزی یمان ایدهلر یعنی تاکه آثار غم و قساوت اوزلرینه ظاهر اوله
ولیدخلوا المسجد و تاکه بیت المقدس مسجدینه کیرهلر کما دخلوه اول مرة
نته که اول کره اکا کیردیلر ولیتبروا ما علوا تتبیرا و تاکه غلبه ایتدوکلری
شیئی برخوش اهلاک ایدهلر بو قصهده ارباب تاریخک چوق اختلافی وار اشهر
اقوال بودرکه حق تعالی فرس طائفهسن بردخی اوزرلرینه مسلط قیلدی که اکثرلرینی
طعمهٔ شمشیر ایتدیلر کتوردیلرکه چون اوزرلرینه کمال غلبهلری اولدی سردارلری اولان
کمسنه قربانکاهلرینه کیردی انده بر قیناردن کوردی انلردن صوردیکه بو قان
نیچون قینیور دیدیلر بو بر قربانک قانیدرکه بیزدن مقبول اولمدی دیدی بکا خبر
ویرک صحیحنی سویلک دیدیلر صحیحی دیدکمز سوزدر بو جوابله اکتفا ایتیوب
کندولردن نیجه بیک آدم قتل ایتدی و اول قان سکون ایتمدی بعده کندولره
دیدی خبرک صحیحنی بکا اعلام ایدک بو قصه قورکزی قیردم بو خبری ایشتدوکلرنده
دیدیلر کرچکی بودرکه بو قان حضرت یحیانک قانیدر کندوبی ناحق یره اولدردک
کندولره دیدی پس بو کونه ایشدن اوتری حق تعالی سیزدن انتقام الور بعده
دیدی ای یحیی بوردکادکو ویر وردکا دمه معلوم اولدیکه سنک یوزکدن
غیرتک نه چکدی خدانک اذنیله ساکن اول بو قصه جملهلرینی قیردم بوکلامدن
صکره باذن الله ساکن اولدی عسی ربکم ان یرحمکم شاید صونکی وقعهدن
صکره حق جل وعلا سیزه اسرکر وان عدتم عدنا واکر ایکنجی وقعهدن صکره
فسق وفجوره دونرسیز بیز دخی عقوبتکره دونرز وجعلنا جهنم للکافرین حصیرا
و ارباب کفر ایچون دوزخی زندان قیلدق و بوندن صکره بنی اسرائیل فسقه دوندیلر
که محمد المصطفایی تکذیب ایتدیلر پس حق جل وعلا کندولری اوزرلرینه مسلط
ایتدیکه قتل اهله وجلاء وطن اهله و جزیه التمسیله کندولرین معاقب قیلدی
ان هذا القرآن یهدی للتی هی اقوم تحقیقا که قرآن عظیم الشان دوغرو یول

کوسترور شول حالنه که کندوسی جمیع حالاتک اعدلیدر ویبشر المؤمنین الذین
یعملون الصالحات وکوزل اعمال ایشلیان اهل ایمانه مژده لندردر ان لهم اجرا
کبیرا علی التحقیق کندولره بر اولو اجرت مقرردر وان الذین لا یؤمنون بالاخرة
دخی اهل ایمانی مژده لندردیکیم صوڭکی سرایه ایمانه کتورمیانلر اعتدنا لهم عذابا
الیما کندولره بردردناك اشکنجه اماده قیلدق ویدع الانسان بالشر وآدم
اوغلی غضبی محلنده نفسی ومالی اوزرینه برماز لکله دعا ایدر دعاءه بالخیر ایو لکله
دعا ایندوکی کبی وکان الانسان عجولا وآدم اوغلی شتاب ایدیجی ایدی خاطرینه
خطور ایدن شیئك وقوعنه تیزلیوب عاقبته تامل ایتمز وجعلنا اللیل والنهار آیتین
وکیجه یی وکوندزی ایکی نشان قیلدقکه بری بیری اردنجه کلوب بر قرار اوزره
سیرلری اولمغله قادر مختارك وجودینه دلالت ایدرلر فمحونا آیة اللیل پس
کیجه اولان آیتی ایشغله محو ایتدك وجعلنا آیة النهار مبصرة وکوندز اولان آیتی
ایشقلی قیلدق لتبتغوا فضلا من ربکم تا که کوندزك ایشغنده پروردکارکوزدن
صدور ایتمش اسباب معیشتی طلب ایدهسز ولتعلموا عدد السنین والحساب وتا که ییللرك
صاییسنی وعمرلرك حسابنی بیله سز وکل شیء وامور دینیه ودنیویهدن
محتاج اولدیغکوز هر نسنه یی فصلناه تفصیلا انی یوخشی بیان ایتدك که هیچ
التباسه قبول ایتمز وکل انسان الزمناه طائره فی عنقه وهر آدمه عملنی وکندویه
مقدر اولان شیئی بوینینده طوق کبی کندویه ملازم قیلدق که اصلا کندودن
منفك اولماز ونخرج له یوم القیمة کتابا ودونقیامتده کندویه اعمالی اچنده
یازلمش بر صحیفه چیقرورز یلقاه منشورا جمیع اعمالی کندویه نمایان اولمق
ایچون انی اچلمش کوردی پس کندویه دینلور اقرأ کتابك صحیفه اعمالکی اوقی
کفی بنفسك الیوم علیك حسیبا بوکون کندو جانك اوزرکه حسابچی حسبندن
کافیدر من اهتدی هرکیم دوغرو یولی بولوب اچنده کیدر سه فانما یهتدی لنفسه
بوندن اوزکه بر شی یوق قدر که کندو جاننه یول بولمش اولدی ومن ضل فانما یضل
علیها وهرکیم ازغون اولدی فقط کندو جانی اوزرینه ازغون اولور ولا تزر وازرة
وزر اخری وبر یوك چکیجی جان بر یوك چکیجی جانك یوکنی چکمز وما کنا معذبین
حتی نبعث رسولا وبر طائفه یی تعذیب ایدیجی دکل ایدك کندولره بر
پیغمبر کوندرمینجه واذا اردنا ان نهلك قریة دخی قچن اراده ایلیه مز بر کویی خلقنك

اهلاکنه

اهلاکنه تعلق ایدر امرنا مترفیها اول کویك ارباب نعمته فرمان ایلدك یعنی
انلره مرسل اولان پیغمبرك لسانی اوزره طاعت ایتمکه کندولره فرمان ایلدك
ففسقوا فیها پس فرمانه مخالفت ایتملری اجلدن اچنده حدودی تجاوز ایتدیلر
فحق علیها القول پس حکم ازلیده سبقت ایدن کلمهٔ عذابك اولمسی اوندلرینه
واجب اولدی فدمرناها تدمیرا درعقب اول کویك خلقنی اهلاك ایتمکله
کندولی دیبدن ویران قیلدق وکم اهلکنا من القرون من بعد نوح دخی حضرت
نوحدن صکره زمانلر خلقندن نیجه کیمسنهلری نابود قیلدق وکفی بربك بذنوب
عباده خبیرا بصیرا دخی پروردکارك قوللرینك کناهلرینی داناللغو بینالك
جهتندن کافیدر که پنهان واشکارا اولنمش کناهلر کندویه نمایاندر من کان
یرید العاجلة هرکیم سریع الزوال دنیانك لذاتنی ایسترعجلنا له فیها ما نشاء
اکا دنیاده دیلدیکمزدن ایستدوکمز شیء تیزلورز لمن نرید لفظندن بدل
بعضدر یعنی ایستدوکمز کیمسنهیه انی تعجیل ایدرز ثم جعلنا له جهنم صکره
دوزخی اکا اماده قیلدق یصلیها اکا کیرر مذموما مدح اولنمامش مدحورا
خدانك رحمتندن سورلمش ومن اراد الاخرة وسعی لها سعیها وهرکیم اخرتی طلب
ایدوب انی تحصیل ایتمك ایچون اکا لایق اولان چالشمغی چالشدی وهو مؤمن
وحال بوکه اول کیمسنه خدانك وحدانیتنه وپیغمبرك رسالتنه تصدیق ایتمشدر
فاولئك کان سعیهم مشکورا پس اول کروه که اخرتك طلبنه وایمانه جامع اولدیلر
حق تعالی قتنده چالشمقلری مقبول ایدی کلا نمد مذکور اولان ایکی کروهك
هر برینه مدد ایدوب عطا ایدرز هؤلاء وهؤلاء کلا لفظندن بدلدر یعنی اول
کروهه کفایتلری قدر واول کروهه همتلری قدر مدد ایدرز من عطاء ربك
پروردکارکك احسانندن وما کان عطاء ربك محظورا دخی پروردکارکك
ویرکیسی منع اولنمش دکلدر یعنی کندو عطاسنی دنیاده تفضل طریقیله
هر مؤمن وکافردن منع ایتمز انظر کیف فضلنا بعضهم علی بعض بق نیجه خلقك
بر مقدارینی بر مقدارلری اوزرینه ایلودوتدق رزق خصوصنده وللاخرة اکبر
درجات وبی شبهه کیم اوروجهانك پایهلری بیوکدر واکبر تفضیلا وایلرو
دوتمقجهتندن غایتله اولودر یعنی اخرتده اولان تفاوت دنیانك تفاوتندن
غایتله چوق قدر زیرا اندن اولان تفاوت جنتله وپایه لریله درجه لر وجهنمله طبقه لریله در

لا تجعل مع الله الها اخر ایرده ذو الجلال الله بر اخر معبود قیلمه **فتقعد مذموما مخذولا** که اکر انی ایتلرسن جمیع خصالکده ذمه جامع خدانک طرفندن جمله خیراتدن محروم اولورسن یعنی نفسنك اوزره جمع ایتمه ملائکه نك و مؤمنلرك ذمنی و خدانك عدم توفیقنی **وقضی ربك** دخی پروردکارك بر قطعی حکم ایتدیکه **ان لا تعبدوا الا ایاه** کندوسندن اوزکه برکیمسه یه عبادت ایتمیه سیز **وبالوالدین احسانا** و انایه و بابایه بر بخشش ایولك ایده سیز **اما یبلغن عندك الکبر احدهما او کلاهما** اکر یانکده بیریسی یا ایکیسی پیرلکه ایرشور **فلا تقل لهما اف** خدمتلرندن اغرلنوب تضجری افهام ایدن سوزی انلره ایراد ایتمه **ولا تنهرهما** و اوزلرینی چیغرمه **وقل لهما قولا کریما** و اف دیه جك یرده انلره بر کورکلو سوز سویله **واخفض لهما جناح الذل** و انلره تذلل و تواضعك قنادینی الچق قیل **من الرحمة** اوزلرینه زیاده ایتدیکك شفقتدن یعنی انلره شفقت یوزندن زیاده تواضع ایله زیرا سکا محتاج اولمشلردر و حال بو که سنی قوجلقدن زیاده کندولره محتاج ایدك **وقل رب ارحمهما** دخی سویله ای پروردکارم انلر اسرکه **کما ربیانی صغیرا** کوچکلکده بنی بسلیوب شفقت ایتدکلری کبی **ربکم اعلم بما فی نفوسکم** پروردکارکز طبیعتلرکزده والدینك اکرام و عقوقلرندن اولان نسنه یه دانادر **ان تکونوا صالحین** پدر و مادرك خدمتنده کوزل اعمال قصدنده اولورسه کز **فانه کان للاوابین غفورا** بی شبهه کیم خدای متعال والدینك خدمتنده قصور ایتمکدن توبه ایدنلره غایتله مغفرت ایدیجیدی **وآت ذا القربی حقه** دخی سنکله قرابت صاحبی اولنه اوزرکه لازم اولمجق نسنه سی یتشدر صله و احسان و کوزل عشرت کبی حضرت ابو حنیفه بیوردی که قرابت صاحبی فقیر و محرم اولیجق حقی بو که اوزرنه انفاق اولنه و بعض علما دیدیکه ذو القربادن مراد حضرتك اقاربیدر **والمسکین وابن السبیل** دخی یوقسله و یاننده مالی اولمیان مسافره حقنی ویر **ولا تبذر تبذیرا** دخی مال معقوله سنی لازم اولمیان یره صرف ایتمه **ان المبذرین کانوا اخوان الشیاطین** تحقیقا که مسرف اولانلر شیطانلرك برادرلریدی یعنی شرده انلره مشابهدرلر **وکان الشیطان لربه کفورا** و شیطان قتی پروردکارینك نعمتنه منکر ایدی **واما تعرضن عنهم** واکر ذوی القربی و مساکین و ابن السبیلدن

اوتنوب یوز چویرورسن **ابتغاء رحمة من ربك** پروردکارکدن بر روزی طلب ایتدوکك حالده **ترجوها** که اول روزی کلسنه امید بغلمشسن تاکه ایچندن انلره ویره سن **فقل لهم قولا میسورا** پس انلره بر ملایم سوز سویله تاکه انکله کوکللرینه بر خوشلق حاصل اوله حضرت جابردن مرویدرکیم دیدی بر کون سرورکائنات علیه افضل الصلوات اوتورمش ایدی بر اوغلان کلوب دیدی یا رسول الله انام سندن بر کیلجك کوملك ایستر حضرتك یاننده بر زاد یوغیدی مقابله اکا بیوردی بر ساعتدن بر ساعته دك صبر ایت صکره بیزه دون اوغلان اناسنه کیدیجك اکا سویلدی وار حضرته سویله انام ارقکده اولان کوملکی سندن ایستر اوغلان کلوب حضرته بو سوزی سویلینجه حضرت بلا توقف خانه سنه کیروب ارقه سنده اولان کوملکی اوغلانه ویروب اوده عریان اوتوردی نماز وقتی اولنجه حضرت بلال اذان ویردی خلق حضرتك نمازه چیقمسنه منتظر اولدیلر عریانلقدن سببندن نمازه چیقمدی حق تعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی **ولا تجعل یدك مغلولة الی عنقك** والکی بوینکه بغلنمش قیلمه **ولا تبسطها کل البسط** و انی دوکلی اچق اچمه بو ایکی جمله بخلك و اسرافك تمثیلدر یعنی بخلك صفتیله متصف اولمه و عنوان اسرافله منعوت اولمه **فتقعد ملوما** که تکری تعالی قتنده و خلق یاننده اسراف و تبذیر سببیله ملامت اولنمش اولورسن **محسورا** درمانده و محتاج که اصلا بر نادك اولمیه **ان ربك یبسط الرزق لمن یشاء** تحقیقا که پروردکارك ایستدوکی کیمسنه یه رزقی واسع قیلادر **ویقدر** و ایستدوکی کیمسنه یه دار قیلادر **انه کان بعباده خبیرا بصیرا** بی شبهه کیم حق جل و علا کندو قوللرینك احوالنه دانا و درست کوریجیدر پس حکمتی اقتضا ایتدوکی شیئی انلره ایصال ایدر **ولا تقتلوا اولادکم خشیة املاق** دخی اوشاقلرکزی فقرلکدن قورقوسندن اولدرمك **نحن نرزقهم وایاکم** بیز انلره و سیزه روزی ویرورز **ان قتلهم کان خطأ کبیرا** تحقیقا که قتل اولنملری بر بیوك کناه ایدی **ولا تقربوا الزنا** دخی زنا فعلنه قصد ایتمك **انه کان فاحشة** که بی شبهه زنا فعلی بر بدایتی ایدی **وساء سبیلا** و غایتله بر یمان یول ایدی انك یولی **ولا تقتلوا النفس** دخی جانی اولدرمك **التی حرم الله** شول جانی که تکری تعالی انك اولدرمسینی حرام قیلدی **الا بالحق** مکر دوغرولغله یعنی حق

قتله موجب بر ایش ایشلر قتل اولنمسی مباح اولور ومن قتل مظلومًا وهر کیم ناحق
یره قتل اولندی فقد جعلنا لولیه سلطانًا بی شبهه که انك اموری متولی اولوب
وارث اولانه بر تسلط قیلدق قاتل اوزره فلا یسرف فی القتل پس اول وارث کرم
اسرافا ایتمسون یعنی قاتلدن اوزکه بر کیمسه یی اولدرمسون انه کان منصورًا
تحقیقا کیم ولی مقتول خدانك فرمانیله و حکامك معاونتیله یاردم اولنمش
ایدی ولا تقربوا مال الیتیم الا بالتی هی احسن دخی اوکسزلك مالنه بر وجهله
یقلشمك مکر بر طریقیله که کندو سعایتیله کوزلدر یعنی یتیمك مالنه سیزه وجه
معقول ایله تصرف ایتمك جائزدر حتی یبلغ اشده اول وقته دکین که اوکسیز
قوتنه ایرشه یعنی بالغ اوله دك واوفوا بالعهد دخی حق جل وعلا سزکله باغلدوغی
پیمانی یرینه کتورك ان العهد کان مسئولا تحقیقا که پیمان بر مطلوب امر
ایدی که کندوی بغلیاندن ایفاسی طلب اولنور واوفوا الکیل اذا کلتم دخی اول
محل که بر نسنه یی اولچرسیز اولچکی تمام ایدك وزنوا بالقسطاس المستقیم دخی برابر
اولان ترازو ایله چکك ذلك خیر اولچکی تمام ایتمك و درست ترازوده چکمك
ییکرکدر واحسن تاویلا دخی عاقبت جهتندن غایتله کوزلدر ولا تقف ما لیس لك
به علم دخی تابع اولمه شول نسنه یه که سکا انکله بر بیلکی اولمیه ان السمع والبصر
والفؤاد تحقیقا که قولاق و کوز و کوکل کل اولئك کان عنه مسئولا بو اوچ عضوك
هر بری کندو نفسندن اوتری صورلمیشدر یعنی اندن صورلورکه صاحبك قنغی
ایشلرده سنی استعمال ایدردی ولا تمش فی الارض مرحا دخی یر یوزنده تکبر یوزیله
یورومه انك لن تخرق الارض که بی شبهه سن یرلی صیمقله یری دله جك
دکلسن ولن تبلغ الجبال طولا و باشکی یوقاری قالدرمقله اوزونلق جهتندن
طاغلره ایریشجك دکلسن کل ذلك بو مقامده مذکور اولان یکرمی بیش خصلت
کان سیئه عند ربك مکروها بونلرك منهیاتی مقوله سی پروردکارکك
قتنده بر بد ایش ایدی ذلك مما اوحی الیك ربك من الحکمة بو مذکور اولان احکام
پروردکارك فرشته ایله سکا کوندردکی احکامدندر ولا تجعل مع الله الها آخر
وایزد ذو الجلال ایله بر آخر معبود قیلمه فتلقی فی جهنم که دوزخده صالنورسین
ملومًا مدحورًا ملامت اولنمش خدانك رحمتندن سورلمش اولدوغك
حالده افاصفیکم ربکم بالبنین واتخذ من الملئکة اناثا استفهام بو مقامده

انکار ایچوندر

انکار ایچوندر یعنی لایق دکلدر و امید که حق تعالی سیزی ارککلره مخصوص قیله
و کندو ده فرشته لردن قیزلر ایدنه بو ایش غایتله مستبعددر انکم لتقولون قولا
عظیما بی شبهه سیز بو اولو سوز سویلرسیز ولقد صرفنا فی هذا القرآن
و تحقیقا کیم بو قرآنده وجوه متعدد ایله بر معنایی ایراد ایتدك لیذکروا تا که
نصیحت پذیر اوله لر وما یزیدهم الا نفورا و معاندلر کافرلره آرتمز الا
حقدن اورکمك قل لو کان معه آلهة کما یقولون سویله اکر خدا ایله متعدد
معبودلر اولسیدی نته که اهل شرك دیرلر اذا لابتغوا الی ذی العرش سبیلا البته
اول وقت عرش ایه سنه بر یول ایدنورلردی که انك ازاله سنه سعی ایدرلردی
نته که ملوك بری بریله اویله ایشلر سبحانه حق جل وعلا اندن لایق اولمیان
صفاتدن منزه اولدی وتعالی عما یقولون علوا کبیرا دخی کفارك دیدوکی
سوزدن بر اولو یوجه لنمك یوجه لندی تسبح له السموات السبع والارض ومن فیهن
کندو ید یدی کوك و زمین و ایچلرنده اولانلر تنزیه کتوررلر وان من شیء الا یسبح بحمده
ومن فیهن و هیچ بر نسنه یوقدر الا که خدانك مدح و ثناسنده معارف
اولدوغی حالده تنزیه ایدر ولکن لا تفقهون تسبیحهم ولیکن سیز انلرك تسبیحلری
فهم ایتمزسیز انه کان حلیما بی شبهه که حق جل وعلا حلیم ایدی که عقوبتکزی
تعجیل ایتمدی غفورا سیزدن توبه ایدنه چوق غفران ایدیجیدر واذا قرأت القرآن
واول وقت که قرآنی اوقودسین جعلنا بینك وبین الذین لا یؤمنون بالآخرة حجابا مستورا
ارا کرده و اروز جزایه تصدیق کتورمیانلرك آراسنده بر کورلمز پرده قیلدردر چونکه
قرآن عظیم الشانی لفظ و معنی جهتندن معجز ایدی انی انکار ایدنلره اثبات ایتدی
شول شی که کندولرین منع ایدر معناسی فهمندن و لفظنی ادراك ایتمکدن پس
بیوردی وجعلنا علی قلوبهم اکنة ان یفقهوه و کوکللری اوزره پرده لر قیلدق تا که
قرآنی فهم ایتمیه لر وفی آذانهم وقرا و قولاقلرنده بر اغرلق قیلدق تا که
انی ایشتمیه لر واذا ذکرت ربك فی القرآن وحده دخی قرآنده پروردکاری یالکز
اکوب انکله کفارك معبودلرین ذکر ایتمزسن ولوا علی ادبارهم نفورا حتی سوزی ایشتمکدن
اکسه لری اوزره قچرکن دونرلر نحن اعلم بما یستمعون به بیز داناترز شول شی یه که
انك سببیله استماع ایدرلر اذ یستمعون الیك یعنی سنی سمتکه قولاق
دوترلر واذهم نجوی دخی کندولر راز سویلشورلر یعنی بیز انلرك مقصدی

بخشی بیلوردز اول وقت که سنك سمتکه قولاق دوترلر و اول وقت که بیری بیریله
کیزلی سوز سویلشورلر اذ یقول الظالمون ان تتبعون الا رجلا مسحورا مذکور
قیل اول وقتی یا محمد که ستمکار اولان مشرکلر صحابهٔ کرامه دیرلر سیز اویمیورسیز الا
بر سحر اولنمش کشیه انظر کیف ضربوا لك الامثال بق نیجه سکا مثللری اوردیلر که
سنی ساحر و شاعر و مجنونه تشبیه ایتدیلر فضلوا فلا یستطیعون سبیلا پس طریق
حقدن گمراه اولوب دوغرو یول بولمغه قدرتلری اولمدی وقالوا ءاذا کنا عظاما
ورفاتا دخی کفار دیدیلر یا اول وقت که بز کمکلر و اوفاق توپراق اولورز
ءانا لمبعوثون خلقا جدیدا علی التحقیق بز کوندرلمش قیلنورمیوز بر ینکی
یارادلمقده قل کونوا حجارة او حدیدا سویله طاش یا دمیر اولك او خلقا مما یکبر فی
صدورکم یا سینه لرکوزده بیوك دوندغکوز نسنه دن بر یارادلمش اولك البتة
بعد الموت دیرلدلمش قیلنورسیز فسیقولون من یعیدنا پس بلا شبهه کیم دیرلر
اولدوکمزدن صکره بیزی کیم دیرلدر قل الذی فطرکم اول مرة سویله سیزی
اعاده ایدر شول پروردگار که ایلکی کز توپراقدن سیزی ایجاد ایتدی فسینغضون
الیك رؤسهم بو کلامدن صکره تعجب و استهزا یوزندن باشلرین ترپه درلر
ویقولون متی هو و دیرلر بو بعث و نشر نه زمان اولور قل عسی ان یکون قریبا
سویله شاید انك اولمسی یقین اوله یوم یدعوکم فتستجیبون بحمده اول کون که حق
تعالی سیزی چاغروب و مدح ثنا سیله متلبس اولدیغکوز حالده اجابت ایدرسیز
اخبارده کلمشدر که خلق قبورلرندن چیقدقلرنده باشلرندن توپراغی سلکوب دیرلر
سبحانك اللهم وبحمدك وتظنون ان لبثتم الا قلیلا و قیامتك زحمتندن کمان
ایدرسیز که دنیاده اقامت ایتدکوز الا آز مدت وقل لعبادی یقولوا التی هی احسن
دخی مؤمن اولان قوللریمه سویله کفاره دیسونلر شول سوزی که کندوسی غایتله
کوزل سوزدر ان الشیطان ینزغ بینهم زیرا علی التحقیق کیم ابلیس شقی ارالرنده
شر و عنادی تهییج ایدر ان الشیطان کان للانسان عدوا مبینا تحقیقا که ابلیس
شقی آدم اوغلنه عداوتی آشکارا بر دشمندر ربکم اعلم بکم ان یشأ یرحمکم او ان
یشأ یعذبکم بو کلام التی هی احسن کلمه سنه تفسیردر وما بینلرنده واقع
اولان کلام جمله معترضه در یعنی معنی بویله اولور که قوللریمه سویله کفاره دیسونلر
کیم تنکریکوز حالکزی اعلمدر ایسترسه سیزی اسرکر ایسترسه سیزی معذب قیلادر

وما

وما ارسلناك علیهم وکیلا و سنی اونلرك نگهبان کوندرمدك تا که ایمان اوزره
کندولرین جبر ایدهسن انجق سنی بشیر و نذیر کوندردك پس انلره مدارا ایله و اصحابکه
فرمان ایت انلره بخشی کیجنسونلر کتوردیلر که قبیلهٔ قریش استبعاد ایتدیلر که
ابو طالبك اوکسیزی پیغمبر اوله و آج و چپلاق اولان کیمسنه لر اصحابی اوله لر حق
تعالی انلرك کلامنی رد ایدوب بیوردی وربك اعلم بمن فی السموات والارض دخی
پروردگارك کوکلرده و یرده اولان کیمسنه لرك هر کسدن داناتردر پس نبوت و ولایته
ایستدوکنی انتخاب ایدر ولقد فضلنا بعض النبیین علی بعض و بی شبهه کیم
پیغمبرلرك بر مقدارلرین بر مقدارلری اوزره ایلرو دوندق فضائل نفسانیه ایله
غایتله متحلی اولدقلری اجلدن و علائق جسمانیه دن زیاده متبری اولدقلرندن
اوتوری نه کثرت اموال و اتباعله انلرك بر مقدارلرین بر مقدارلری اوزره تفضیل
ایتدك وآتینا داود زبورا و حضرت داوده زبور کتابنی ویردك پس انك شرفی
اول کتابله ایدی نه کندویه ویریلن پادشاهلقله ایدی قل ادعوا الذین زعمتم
من دونه سویله دعا ایدك شول کیمسنه لره که تنکریدن اوزکه انلری معبودلر کمان
ایدردکوز فلا یملکون کشف الضر عنکم که فقر و قحط و خستلك کبی بدلکی سیزدن
قالدرمغه قدرتلری یوقدر ولا تحویلا و نه اول بدلکی سیزدن قالدروب اوزکه یه
صالمغه لیاقتلری وار اولئك الذین یدعون رسل و ملائکه دن اول کروه که
کفار کندولره عبادت ایدرلر یبتغون الی ربهم الوسیلة پروردگارلرینه طاعتله
تقرب ایتمك ایسترلر ایهم اقرب بدل بعضدر یبتغون لفظنده ضمیردن یعنی انلردن
یقینراك اولان کیمسنه تنکری تعالی یه طاعتله تقرب ایتمك ایستر پس زیاده قربی
اولمیان بالطریق الاولی تقرب ایتمك ایستر ویرجون رحمته ویخافون عذابه دخی
خدانك رحمتنه امید دوتمشلر و عذابندن قورقرلر پس نیجه سیز انلری معبودلر
کمان ایدرسیز ان عذاب ربك کان محذورا بی شبهه کیم پروردگارك اشکنجه سی
صاقنلمغه سزاواردر که هر کس اندن صاقنه رسل و ملائکه یه وارنجه
وان من قریة الا نحن مهلکوها و هیچ بر کوی یوقدر الا که بز انك اهلنی موتله
یا غیر مقتله نابود قیلیجیلرز قبل یوم القیمة روز قیامت واقع اولمدن
اول او معذبوها عذابا شدیدا یا انی بر قتی اشکنجه ایله تعذیب ایدیجیلرز
کان ذلك فی الکتاب مسطورا بو خراب اولمقلری لوح محفوظده یازلمش ایدی

حدیث شریفده وارد اولمشدر که کویلردن اکثر صکره ویرانه اولان مدینهٔ منوره در
وما منعنا ان نرسل بالایات دیمه قریش اقتراح ایتدکلری ایاتی کوندرمسدن
بیزی برنسنه منع ایتمدی الا ان کذب بها الاولون الا عاد و ثمود کبی کیم اولرک
تکذیب ایتمکلری اقتراح ایتدکلری ایاتی واتینا ثمود الناقة وقبیلهٔ ثموده
دوه یی ویردک طلبلریله مبصرة کورمک ایچون بینه اولدوغی حالده
فظلموا بها پس انی صوکلدیلر کندو جانلرینه ستم ایتدیلر وما نرسل بالایات
الا تخویفا ومقترح اولان ایاتی کوندرمزوز الا استیصال ایدن عذابدن
اینمسندن کندولرین قورقتمق ایچون پس اول ایات کلدکدنصکره ایمان کتورمزلرسه
اوزلرینه عذاب نازل اولور واذ قلنا لك ویاده کتور اول وقتی که سکا دیدک
ان ربك احاط بالناس بی شبهه کیم پروردکارک قریشی اهلاک ایتدی
بو کلامی بدرک وقعه سنه مژده دیدی واندنصکره برامر محقق الوقوع اولدوغی اجلدن لفظ ماضیله
تعبیر اولندی وما جعلنا الرؤیا التی اریناك الا فتنة للناس وعام حدیبیه ده سکا
کوستردوکمز واقعه یی برنسنه قیلمدق الا خلق ایچون بر فتنه مرویدر کیم حضرت
صلی الله علیه وسلم عام حدیبیه ده کوردیکه کندوسی مکه یه کیروب افعال حرمی
بیرنه کتوردی پس اول سنه مکه یه توجه ایتدی مشرکلر کندویی مکه یه
کیرمکه قویمدیلر اهل نفاق بو حالی کوردوکلرنده اطالهٔ لسان ایدوب دیدیلر
واقعه سی درست چیقمدی و بیلمدیلر کیم حکم الهی بونک اوزره واقع اولدیکه بو
واقعه نک تعبیری سنهٔ آتیه ده اولیجقدر والشجرة الملعونة فی القران دخی
قرآن عظیم الشانده یعنی مذکور اولان اغجی قیلمدق الا بر فتنه واغاجک ملعون
اولمسندن مراد انی اکل ایدنلرک ملعون اولملریدر کوردیلرکه تجنی اهل شرک
دوزخ ایچنده زقومک بتیسنی ایشتدیلر متعجب اولوب دیدیلر محمد ادعا ایدر
که دوزخ طاشی یاندوردیصکره دونوب دیر ایچنده اغج بتر بو بر امر عجیبدر ولیکن
بیلمدیلرکه سمندلک تویی آتشده یاندرمیان و دوه قوشی کوزی و قیزمش
دمیری یوتدوغنده بغرسقلرینی یاندرمیان پروردکار قادردر که دوزخده بر
اغج بیتدیره کیم اتش انی یاندرمیه ونخوفهم وانواع تخویفله کنهکاری قورقتدقده
فما یزیدهم الا طغیانا کبیرا پس اول تخویف انلره بر اولو سرکشلکدن اوزکه برنسنه
ارتورمز واذ قلنا للملائکة اسجدوا لادم ویاده کتور اول وقتی که فرشته لره دیدک حضرت

آدمه

ادمه تعظیم یوزندن سجود ایدک فسجدوا الا ابلیس درعقب قوللری سجده یه وارددیلر
ایلیجق سجده ایتمدی و اول محلکه سجود ایتمدوکندن اوتری حق جل وعلا کندوی
توبیخ ایتدی قال ءاسجد لمن خلقت طینا دیدی چامورده یاراتدوغک کیمسه یه
سجده ایدرمی یم قال ارایتك هذا الذی کرمت علی ییردخی ابلیس دیدی بکا خبر ویر
بو کیمسه دن کیم بنم اوزرمه انی مفضل قیلدک بنه کندوسن تفضیل ایتدک
لئن اخرتن الی یوم القیمة جناب عزتکه قسم اکر بنی قیامت کوننه دک صاغ
قویرسن لاحتنکن ذریته الا قلیلا البتة اذدرمغله اوشاقلری اوزره مستولی
اولورم مکر انلردن آز کیمسه لرکه انلره مقاومت ایتمکه قدرتم یوقدر قال اذهب
حق جل وعلا ابلیسه دیدکی طلب ایتدکک شیئه وار یعنی حضور عزتمدن دور
اول ایستدوکک ایشه کیت فمن تبعك منهم پس حضرت ادمک اولادندن
هر کیم سکا اویر فان جهنم جزاؤکم جزاء موفورا بی شبهه کیم دوزخ سزاکوزدر
بر سزاکه اصلا اکسکلکی اولماز واستفزز من استطعت منهم بصوتك وانلردن
بو کلمنکه قادر اولدوغک کیمسنه یی بو کلمتکده فساده دعوت ایتمککله
واجلب علیهم بخیلك ورجلك وانلر اوزره اتلی و یایان اولان اتباع وانصارکله
چاغر وشارکهم فی الاموال والاولاد واموال واوشاقلرده انلره اورتاق اول
یعنی انلره باعث اول کیم اموال حرام ییردن قزنوب لازم اولمیان یره صرف
ایدهلر واوشاقلری دخی اسباب محرمه ایله تحصیل ایدهلر وعدهم وانلره
باطل وعدلر ویر وما یعدهم الشیطان الا غرورا وابلیس شقی الدیمقدن
اوزکه انلره برشی وعد ایتمز ان عبادی لیس لك علیهم سلطان تحقیقا کیم مخلص
اولان قوللرم سکا اونلرکه تسلط یوقدر وکفی بربك وکیلا وابلیسک
شرندن محفوظ اولمغه پروردکارک اعتماد ایتمک جهتندن کافیدر ربکم الذی
یزجی لکم الفلك فی البحر پروردکارکوز اول قادر مختاردرکه کیمی یی سزکیچون
دریاده یوروتدرر لتبتغوا من فضله تاکه سیزه اولمیان امتعه یی وقزنجی
کندوکرمندن ایستیه سز انه کان بکم رحیما بی شبهه کیم ایزد جل
جلاله سیزی چوق اسرکرایدی که سیزده اولمیان اشیانک اسبابنی سیزه
مهیا قیلدی تاکه انلری اسانلکله تحصیل ایده سیز واذا مسکم الضر فی البحر
واول وقتکه دریاده غرقک خوفی سیزه ده کر ضل من تدعون خاطرکوزدن

کیدر هر کیمسه که امور وحوادثده کندویی چیغیرسیز الا ایاه انجق ایرد
ذوالجلالی که اول محلده کندوسی خاطرکزه کلور غیرسی کلمز فلما نجاکم الی البر پس
اول وقت که غرقدن بیابان طرفنه سیزی قورتردی اعرضتم توحیددن یوز
چیوروب بتلرك عبادتنه توجه ایتدکوز وکان الانسان کفورا وبتر یتوله
نعمتلری انکار ایدیجیدر افامنتم ان یخسف بکم جانب البر غرقدن خلاص اولدوغکوزدن
صکره امین اولدکوزمی که خدا عز وجل بیابان طرفنی سیزکله چوکدره او یرسل
علیکم حاصبا یاخود امین اولدکوزمی که اوزرکزه بر طاشلی روزکار یوللیه
ثم لا تجدوا لکم وکیلا صکره سیزه بر معتمد کیمسه بولمزسیز که سیزی
اول بلادن صاقلیه ام امنتم ان یعیدکم فیه تارة اخری یاخود امین اولدکوزمی که بر
دخی سیزی دریاده دوندره فیرسل علیکم قاصفا من الریح پس ییلدن بر قیریجی
نسنه اوزرکزه یوللیه فیغرقکم بما کفرتم پس ایده کلوز کفرکز سببیله سیزی صوده
بوغه ثم لا تجدوا لکم علینا به تبیعا صکره سیزه اوندیمزه بولمزسیز انك
سببیله الزمزه دوشن بر مطالبه ایدیجی ولقد کرمنا بنی آدم وتحقیقا کیم آدم
اوغوللرینی حسن صورتله واعتدال مزاجله وعقل ایله ونیجه خصالله مکرم
قیلدق وحملناهم فی البر والبحر دخی انلری بیابانده بنیلجك دوابلرله دریاده
کمیلرله قالدردق ورزقناهم من الطیبات دخی پاکیزه اولان طعاملردن انلره روزی
قیلدق وفضلناهم علی کثیر ممن خلقنا تفضیلا دخی یاراتدوغمز اشیادن چوق نسنه
اوزره انلری شرف وکرامتله بر ایو تفضیل ایتدك یوم ندعوا کل اناس بامامهم
مذکور قیل اول کونی که هر کروهی معتمدلری اولان شیئك نامیله چیغوروز جمعه
هر امت پیغمبرلری آدیله ندا اولنورلر یا امت موسی یا امت عیسی کیبی یاخود کتابلری
آدیله یا اهل القرآن یا اهل الانجیل کیبی یا دینی یا بسرم بر معتقد کیمسه نك نامیله
یا حنفی یا شافعی کیبی فمن اوتی کتابه بیمینه پس اول کیمسه که نامهٔ اعمالی صاغ
الیله ویریلور فاولئك یقرؤن کتابهم اول کروه نامهٔ اعماللرینی اوقورلر ولا یظلمون
فتیلا وبر ادنی نسنه ستم کورمش قیلنمازلر ومن کان فی هذه اعمی وهر کیم
بو جهانده دوغری یولی کورمکدن کور ایدی فهو فی الآخرة اعمی اول کیمسه اول بر
جهانده دخی طریق نجاتی کورمکدن کوردر واضل سبیلا ویول بولمقجهتندن
کوردن ازغونراق اولسببدن که کورمکك استعدادی کندوسندن بالکلیه

زائل اولدی کتوردیلر که قبیله ثقیف سرورکائناته دیدیلر سکا ایمان کتوروروز
بو شرطله که بیزی بت پرستلك اوزره بر ییل قویه‌رسن ونمازده رکوع وسجود
ایتمیه‌لم وند کلو اوزریمزه ربا بوردجی وار بیزدن ساقط اوله وبز قدرکه ربالو
مالمز وار بیزه اوله وطائف اولان سکا نمزی مکهٔ مکرمه نك حرمی کیبی محرم
ایده‌سن واکر سندن خلق صوررلر که نیچون بونلره بویله ایتدك سویله که تکری
تعالی بونکله بکا فرمان ایتدی تاکه بو خصائصله عرب اوزره افتخار ایده‌لم
پس حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی وان کادوا لیفتنونك عن الذی اوحینا الیك
وتحقیقا کیم طائفهٔ ثقیف یاقلشدیلر که سکا کوندردکمز احکامدن سنی دوندوره
نسنه یه صالهلر لتفتری علینا غیره تاکه سکا وحی ایتدکمز نسنه‌دن اوزکه
اوزریمزه بر شی افترا ایده‌سن واذا لاتخذوك خلیلا واکر خواهشلرینه
تبعیت ایدردك اول وقتده دوست ایدینورلردی ولولا ان ثبتناك واکر
مدد قیلمه‌سیدك بکشتیرمه‌سیدك لقد کدت ترکن الیهم شیئا قلیلا علی التحقیق یقلشدرك
که انلرك خواهشلرینه بر از نسنه میل ایده‌سن اذا لاذقناك ضعف الحیاة وضعف
الممات اول وقت که انلرك مرادینه میل ایتسیدك بو جهانده ایکی قات اشکنجه
واخرتده ایکی قات اشکنجه سکا ایدردك یعنی بو کونه ایشی سندن اوزکه بر کیمسه
ایتسیدی دنیاده واخرتده کندویه بر عذاب ایدردك اما سنك کبی بر کامل
الوجود عزیزدن صدور ایتسیدی ایکی جهانك عذابنی ایکیشر قات کندویه ایدردك
ثم لا تجد لك علینا نصیرا صکره سکا اوزریمزه بر یاردمجی بولمزسن که سنی
عذابمزدن قورتره کتوردیلر که کفار مکه حضرتی مکه‌دن اخراج ایتمکه
مشاورت ایتدیلر دایلری بونك اوزره مستقر اولدیکه عداوتی غایتله اظهار
ایده‌لر تاکه ناچار قالوب مکه‌دن رحلت ایده حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی
وان کادوا لیستفزونك من الارض دخی شبهه یقلشدیلر کیم مکه خلقی سنی تکلفله
مکه زمینندن سنی ازعاج ایده‌لر لیخرجوك منها تاکه سنی اندن چیقره‌لر
واذا لا یلبثون خلافك واول وقت که اویله ایده‌لر سندن صکره اقامت
ایتمزلر الا قلیلا مکر بر آز مدت وفی الحقیقه بویله اولدی که حضرت مکه‌دن
چیقدوقدن صکره آز مدت کچمدن بدر وقعه‌سنده روسالری هلاك اولدی
سنة من قد ارسلنا قبلك من رسلنا سندنا سبق پیغمبرلرمزدن

کوندردکمز کیمسنه لرنك یولی یعنی حق تعالی طریقتی بوکونه بر قورمق قوردیکیم
هر جماعت که پیغمبرلرینی تکذیب ایدوب آزار ویردیلر البته انلر اهلاك
اولنورلر ولا تجد لسنتنا تحویلا وهیچ طریقتمزه بر تبدیل و تغییر بولمزسن
اقم الصلوة لدلوك الشمس نمازی قیل کونشك قبهٔ فلکدن مغرب سمتنه میل
ایتدوکی محل الی غسق اللیل کیجه نك قرانلغی ییغلنجه دك یعنی زوالدن صکره
یاتسو وقتنه دك ایوله وایکندی و مغرب و یاتسو نمازلرینی ادا ایت وقرآن
الفجر دخی صباح نمازنی قیل ان قرآن الفجر کان مشهودا که بی شبهه فجر نمازی
بر کورلمش نماز ایدی یعنی کیجه وکوندوز فرشته لری انی مشاهده ایدرلر
ومن اللیل فتهجد به وکیجه نك بر مقدارنی نماز ایچون واویقوبا چیده
اویقوبی ترك ایت نافلة لك فرض اولان نمازلر اوزره سکا مخصوص بر ادیق
فرض عسی ان یبعثك ربك مقاما محمودا شاید پروردکارك سنی بر پسند
اولنمش مکانه کوندره و اول مقام شفاعت عظمی مقامیدرکه حضرت صلی الله
علیه وسلم انك سببیله جمیع مخلوقات اوزره مشرف اولور وقل رب ادخلنی مدخل
صدق وسویله ای پروردکارم قبرده بنی بر کوزل کیوردمك کیوردت واخرجنی مخرج
صدق وانذن بنی بر یخشی چیقرمق چیقر واجعل لی من لدنك سلطانا نصیرا
دخی بکا سنك قتکدن بر ایو یاردم ایدیجی حجت قیل تاکه بکا مخالفت ایدنلر اوزره
بنی منصور قیله وقل جاء الحق وزهق الباطل دخی سویله اسلام کلدی و کفر نابود
اولدی ان الباطل کان زهوقا تحقیقا که باطل بر مضمحل نسنه ایدی وننزل
من القرآن دخی قرآندن عظیم الشان نسنه ایندررز ما هو شفاء ورحمة للمؤمنین
شول نسنه یی که کندوسی اهل ایمانه امراض جهلدن شفا و اسرکمکدر ولا یزید
الظالمین الا خسارا وستمکار اولانلره زیاندن اوزکه بر نسنه ارترمز واذا
انعمنا علی الانسان وچن آدم اوغلی اوزره صحت و دولت کبی اشیا ایله احسان
ایدرز اعرض ونأی بجانبه خدایی یاد ایتمکدن یوز چیوروب کندو نفسنی دور
قیلدی واذا مسه الشر وچن فقر وخسته لك کبی بر بدلك کندویه دکسه
کان یؤسا خدانك لطف وکرمندن نا امید اولور قل کل یعمل علی
شاکلته سویله هدایت و ضلالتدن هر کس کندو حالنه مشابه اولان طریق اوزره
عمل ایدر فربکم اعلم بمن هو اهدی سبیلا پس پروردکارکوز کندوسی داناتردر

شول کیمسنه نك حالنه که او طریق بولمق جهتندن یخشی یول بولمشدر ویسئلونك
عن الروح دخی انسانك بدننه حیات ویرن شیئك حقیقتنی سندن صوردیلر
قل الروح من امر ربی سویله روح دیدوکلری نسنه پروردکارمك
فرماننداندر یعنی اوماده اصلدن تولد ایتمش بر شیدر کلدر ابجی لفظ کن ایله وجوده
کلمش خدانك مبدعاتندن بر نسنه در وما اوتیتم من العلم الا قلیلا ودانشدن
بر نسنه ویرلمدکوز الا از شیئ ولئن شئنا لنذهبن بالذی اوحینا الیك وبی
شبهه اکر ایسترز وحی ایله سکا کوندردکمز نسنه یی قالدررز یعنی ایسترسك
قرانی صحیفه لردن وسینه لردن محو ایدوب قالدررز ثم لا تجد لك صکره
سن ایچون بولمزسن به علینا وکیلا انکله اوزریمزه بر نگهبان که انی سکا دوندره
الا رحمة من ربك لیکن پروردکارك طرفندن بر اسرکمك انی سکا باقی قیلدی
ان فضله کان علیك کبیرا بی شبهه کیم خدانك احسانی اوزرکه بر اولو احسان
ایدی که سنی رسل قیلوب اوزرکه کتابی ایندروب انی محفوظ قیلدی قل لئن اجتمعت
الانس والجن علی ان یاتوا بمثل هذا القرآن سویله اکر آدمیلر وپریلر انك
اوزره ییغلوب بو قرآن کبی کتورملرلر لا یاتون بمثله انك کبی کتورمکه قادر
اولماز باوجود که ارباب فصاحت اولان عرب شعرا ارالرنده درلر ولو کان
بعضهم لبعض ظهیرا واکر بیری بیرینه ارقه لشمش اولسه یدیلر ولقد صرفنا للناس
فی هذا القرآن من کل مثل دخی تحقیقا که بو قرآنده خلق ایچون غرابتده
مثل پایه سنده اولان هر معنایی بیان ایتدك فابی اکثر الناس الا کفورا پس
خلقك چوغی انکاردن اوزکه بر نسنه قبول ایتمدی وقالوا لن نؤمن لك دخی
اهل شرك بجمله الزام اولدوقلرندنصکره دیدیلر سکا تصدیق کتورمزوز حتی
تفجر لنا من الارض ینبوعا مکه زمینندن سن بزه بر کسلمز بکار چیقرمینجه
او تکون لك جنة من نخیل وعنب یاخود سکا خرمادن واوزمدن بر باغ اولوب
فتفجر الانهار خلالها تفجیرا ایرمقلری اراسنده اقیدرمینجه سن
او تسقط السماء کما زعمت علینا کسفا یاخود کمان ایتدوکك کبی کوکی اوزریمزه پاره
پاره صالورسن او تاتی بالله والملائکة قبیلا یاخود تکریی وفرشته لری ایتدوکك
دعوایه شاهد کتورمسن او یکون لك بیت من زخرف یاخود سکا التوندن
برخانه اوله او ترقی فی السماء یاخود کوکه نردبانلرنده چیقمه سن ولن نؤمن

لمتش

لرقيك ويا كوز چيقمغكه تصديق كتورمزوز حتى تنزل علينا كتابا اوزريمزه برياذ
لنسنه ايندرميجه نقرؤه كه ايچندن تصديقك اولوب انى بز اوقورز قل
سبحان ربى سويله پروردكارم منزهدر كه اوزرينزه تحكم اولنه هل كنت
الا بشرا رسولا . بن بر نسنه دكلدم الا بر كوندرلمش ادمى سائر رسل كيبى كه
كندولره ويرلمش شيدن اوزكه جماعتلرينه برهنى كتورمزلردى نه انكه ايات
حكمى كندولره مفوض اولوب تنكرى تعالى اوزره ايستدوكلرنى تحكم ايدرلردى
تاكه سيز بنم اوزرمه بوكونه اشيايى تحكم ايدرسيز وما منع الناس ان يؤمنوا اذ
جاءهم الهدى الا ان قالوا وخلقى ايمان كتورمكدن بر نسنه منع ايتمدى هدايت
كندولره كلدوكدن الا ديدكلرى ابعث الله بشرا رسولا تنكرى تعالى انسان
مقوله سندن پيغمبر كوندردمى يعنى محمد المصطفايه وقرآنه ايمان كتورمكدن
بر شبهه قالمدى كه كندولرين منع ايدم مكر بشر مقوله سندن پيغمبر كلسينك
استبعادى قل لو كان فى الارض ملائكة يمشون سويله اكر يير يوزنده يوردر
فرشته لر اولسيدى نته كه ادم اوغوللرى انده يوردرلر مطمئنين ايچنده سكنى
ايتمشلر لنزلنا عليهم من السماء ملكا رسولا البته كوك سمتندن اوزرلرينه
بر كوندرلمش فرشته ايندردك يعنى كندو جنسلرندن بر فرشته اوزرلرينه
منزل قيلوردك تاكه انكله بولوشوب كندو سندن تلقى المقه لياقتلرى اوله
زيرا تعليم وتعلم تجانس مشروطدر قل كفى بالله شهيدا بينى وبينكم سويله ارامزده
وارا كورده شهادت ايتمك جهتندن تنكرى تعالى بسدر انه كان بعباده خبيرا
بصيرا بى شبهه كه حق تعالى قوللرينك اقوال واحواللرينى درست دانا
كورجيدى پس انلره كوره كندولره مكافات ايدر ومن يهد الله فهو المهتدى
وهر كيمه كه تنكرى تعالى دوغرو يول كوسترور مقصد اعلايه واصل اولان اودر
ومن يضلل فلن تجد لهم اولياء من دونه وهر كيمى كه ازغوند قيلدى انلره حقدن
اوزكه دوستلر بولمزسن كه كندولرين هدايت ايدلر ونحشرهم يوم القيمة على
وجوههم وروز قيامتده انلرى يوزلرى اوزره يورمش اولدوقلرى حالده جمع
ايدرز عميا كورلر كه كندولرين خوش حال ايدجك نسنه كورمسونلر وبكما
واللر كه كندولردن مقبول اوله جق سوز سويليه لر وصما وصاغرلر كه بر
مفرح سوز ايشتميه لر ماويهم جهنم قرارگاهلرى دوزخدر كلما خبت

هركاه

هركاه كه شعله سى ساكن اولور زدناهم سعيرا انلره بر ياندرمق ارترورز كه انلرين
وديريلرين دكشروب انكله دوزخك شعله سى تازه لنور ذلك جزاؤهم بو اشكنجه
سزالريدر بانهم كفروا باياتنا اول سببله كه انلر ايتمزه كفر ايتديلر وقالوا
ائذا كنا عظاما ورفاتا ودير ايديلر اياا اول وقت كه بز كموك واوفاق توپراق
اولورز ائنا لمبعوثون خلقا جديدا على التحقيق بيز بريكى يارادلمش اولدوغمزده
اولورميوز چون بنكدن بر تمعى انكار ايتديلر حق تعالى عذابلرين اوكونه ايتديكه
وجودلرى هر بار كه عذابله نابود اولورينه تازه لنوب معذب اولورلر اولم يروا
ان الله الذى خلق السموات والارض قادر ايا تفكر ايدوب بيلمديلرمى كه كوكلرى
ويرى ايجاد ايدن ايزد ذو الجلال توانادر على ان يخلق مثلهم انلك اوزرينه كه
كندولر كيبى اشخاص ايجاد ايده وجعل لهم اجلا وانلرك فناسنه بر معين
مدت قيلديكه لا ريب فيه ايچنده شك يوقدر فابى الظالمون الا كفورا
پس حق اشكارا ايكن ستمكارلر اولانلر حقى انكار ايتمكدن اوزكه بر نسنه قبول ايتمديلر
قل لو انتم تملكون خزائن رحمة ربى سويله ربمك رحمتى خزينه لرينه مالك اولسيدكوز
اذا لامسكتم خشية الانفاق البته اول وقت دوكمك قورقوسندن بخل
ايدردكوز وكان الانسان قتورا وادم اوغلى بخيل ايدى ولقد اتينا موسى تسع ايات
بينات دخى تحقيقا كه حضرت موسايه طقوز اشكارا معجزه لر ويردك واننلر
دكنك ويد بيضا وال فرعون اوزره مسلط اولان چكركه وكوفاق چكركه وقورتبغه
وقان وبنى اسرائيل تيه صحراسنده اولدوقلرنده كندولر ايچون طاشدن صوبك
چيقمسى وانلر ايچون دريانك يارلمسى واوستلرينه طاغك قالدرلمسى فسئل
بنى اسرائيل پس يا محمد مشركلره صدقك ظاهر اولمق ايچون بنى اسرائيلك علماسندن
حضرت موسى ايله فرعون بيعونك ماجراسنى صور انلر سكا خبر ويررلر اذ جاءهم
نچى حضرت موسى كندولره مرسل اولدى فقال له فرعون پس حضرت موسى
فرعونه كلوب بعض اياتى كندويه اظهار ايتدوكده فرعون كندويه ديدى
انى لاظنك يا موسى مسحورا تحقيقا كه بن سنى اى موسى كمان ايدرم كيم جادو
اولنمش سن كه عقلكى قارشدرورسن قال لقد علمت ما انزل هؤلاء الا رب السموات والارض
حضرت موسى ديدى خدايه قسم كه اى فرعون على التحقيق سن بيلدك كيم بو ايتلرى
ايندرمدى الا كوكلر ويرك پروردكارى بصائر بونلر اشكارا دليللر اولدقلرى

حالده وانی لاظنك یا فرعون مثبورا وبی شبهه بن سنی ای فرعون خیردن دونمش
شرا اوزره مجبول برکیمسه کمان ایدرم فاراد ان یستفزهم من الارض پس فرعون ایستدیکه
حضرت موسایی وجماعتنی زمین مصردن ازعاج ایدوب دورته فاغرقناه ومن معه
جمیعا پس کندو وتبعه سیلسنیجه اولانلری قوملرندر دریاسنده بن غرق وقلنا من بعده
لبنی اسرائیل اسکنوا الارض ویعقوبك اولادینه دیدک فرعونك غرقندن صکره
زمین مصرده ساکن اولیك فاذا جاء وعد الاخرة پس قیامتك وعدی کلدوکده
جئنا بکم لفیفا سیزی وانلری قارشمش اولدقکوز حالده کتوردوکز وبالحق انزلناه
وبالحق نزل وقرآن عظیم الشان دوغرولقه مقارن ایندردك وکندوسی دوغرولقه
مقارن ایندی وما ارسلناك الا مبشرا ونذیرا دخی سنی کوندرمدك الا مطیعه
ثوابله مژده ویریجی وعاصی یه عقابله قورقودیجی وقرآنا فرقناه وقرآن عظیم
الشانی بر مقدار ایندردك لتقرأه علی الناس علی مکث تاکه انی خلق اوزره مهل
ایمش ایکن اوقویه سن زیرا مهل الله اوقومق اذبرلکه قولای وفهم اینمکه مفیددر
ونزلناه تنزیلا وحوادث حسبیله انی نجمی ایندردك قل امنوا
به اولا تؤمنوا اهل شرکه سویله قرآنه ایمان کتوردکوز وکتورمدکوز برابر مساویدر
زیرا ایمانکوزک کمال اوزره وعدم ایمانکوزک نقصان کتورمز ان الذین اوتوا العلم
من قبله تحقیقا کیم قرآنك نزولندن اسبق دانشی ویرلی کیمسه لر یعنی کتب سماویه
اوقیان وحیات حقیقتنی ونبوتك علامتنی علماء عامل ابن عبدالله بن سلام واصحابی
ونجاشی واتباعی کبی کیمسه لر اذا یتلی علیهم قچن قرآن اوندلرنه اوقنور یخرون
للاذقان سجدا خدانك فرمانی تعظیم ایمك ایچون چکه لرنه یعنی یوزلری اوزره
قاپولر سجده ایدرک حالده ویقولون سبحان ربنا دخی دیرلر پروردکارمز
کفارك سوزندن منزهدر ان کان وعد ربنا لمفعولا تحقیقا که تکریمزك وعدی
البته اولملیدر ویخرون للاذقان یبکون وسجده ده یوزلری اوزره قاپولرلر اغلدوقلری
حالده ویزیدهم خشوعا وقرآن عظیم الشانك دکلمه سی کندولره تواضع وتضرع
اردورنده که علم ویقین کندولره اتر ورویدرکیم قچن اهل شرك ایشتدیلر که
سرور کائنات یا الله یا رحمن دیر سویلدیلر محمد المصطفی بزی ایکی معبوده عبادت
اینمکدن نهی ایدر کندوسی ضدادن اوزکه بر معبوده دعا ایدیور خدا عز وجل بو
ایتی منزل ایدوب بیوردی قل ادعوا الله او ادعوا الرحمن سویله ایرد ذوالجلال

لفظ جلال الله تسمیه ایدك یا لفظ رحمن الله که ایکیسی واجب الوجودك ذاتی اوزره اطلاق
اولنمسی مستحسندر ایاما تدعوا بو ایکی اسمك قنقی سیله که کندوبی تسمیه ایدرسین
کوزلدر فله الاسماء الحسنی که کوزل آدلر کندو ذاتنه مخصوصدر ولا تجهر بصلاتك
ونمازك قراتنی اشکار اقیله بر درجه دك که مشرکلر انی ایشدوب لوزیرا انلرك ایشتمه سی
سکا استهزا اینملرینه باعث اولور ولا تخافت بها واخفا ایتمه بر مرتبه یه دك
که اردکم نمازی قیلان مؤمنلر قراتکی ایشتمیه لر وابتغ بین ذلك سبیلا وجهر الله
مخافته اراسنده بر طریق قصد ایت وقل الحمد لله دخی سویله جمیع مدح وثنا
خدانك ذاتنه مخصوصدر الذی لم یتخذ ولدا شول خداکه اوغل ایدنمدی
ولم یکن له شریك فی الملك والوهیتده اکا بر اورتاق اولمدی ولم یکن له ولی من الذل
وخوارلق جهتندن اکا بر دوست یوق ایدی که انك سببیله معزز اوله وکبره
تکبیرا والحاصل تعظیم الله وبعضیسی دیدی کبره تکبیرا نك معناسی الله اکبر
مرویدرکیم سرور کائناتك داب شریفی بو ایدی که بنی عبد المطلبدن بر اوغلانك
دیلی اچلدقده بو سورهنك صوکی ایتنی اکا تعلیم ایدردی تم الجزء الاول

والحمد لله علی التمام والصلوة والسلام علی سیدنا
محمد صاحب المعجزات والایات والکمال وعلی آله
واصحابه السادة الکرام آمین آمین

سورة الكهف مكية وهي مائة واحدى عشر آية

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

الحمد لله عالمدن نه دکلو مدح وثنا وار جمله سی حضرتك ذات باهر الصفاتنه
مخصوصدر الذى انزل على عبده الكتاب شول خدا که کندو قولی اوزره قرآنی
ایندردی ولم يجعل له عوجا قيما وانکا اکریلکدن بر نسنه قیلمدی یعنی نه الفاظنده
اختلاف ونه معنالرنده تنافی قیلمدی قيما دخی انی مستقیم قیلدی که معنای
مطلوبدن اوزکه ایچنده زیاده ونقصان یوقدر لينذر بأسا شديدا من لدنه
تا که تنکری طرفندن صدور ایتمش بر قتی اشکنجه نك وقوعندن کفره معتقله سن
قورقده ویبشر المؤمنين الذين يعملون الصالحات وکوزل اعمال ایشلیان مؤمنلره
مژده قیلدره کیم ان لهم اجرا حسنا على التحقيق کندولره بر کوزل مکافات
وار واو بهشت جاودانه در ماكثين فيه ابدا انك ایچنده همیشه اقامتی
تقدیر ایتمشلر وينذر الذين قالوا اتخذ الله ولدا دخی قورقوتهده شول
کیمسه لری که دیدیلر حق تعالى وتقدس اوغول ایدندی ما لهم به من علم دیدوکلری
سوزه کندولره اصلا بر بیلکی یوقدر ولا لآبائهم ونه پدرلرینه كبرت كلمة کفرده
بو سوزلری غایتله بیوك اولدی تخرج من افواههم اغزلرندن چیقر لفظ کلمه

تمییز اوزره منصوبدر و بو جمله انك صفتیدر جرأتلرینك استعظامنی افاده ایتمك
ایچون ذکر اولندی ان يقولون الا كذبا یلاندن اوزکه بر نسنه دیمزلر چونکه
حضرت صلى الله عليه وسلم کفارلك ایمان کتمدوکلرندن اوتری غمناك اولوردی
حق جل وعلا کندویه تسلیه ویروب بیوردی فلعلك باخع نفسك على آثارهم ان لم
يؤمنوا بهذا الحديث اسفا پس شاید سن بو کلامه ایمان کتورمزلرسه انا جعلنا ما على
الارض تحقیقا که بیز یر یوزی اوزره اولان شیئی قیلدق زينة لها ایچنده سکنی
ایدنلره بر بزك لنبلوهم تا کیم تجربه ایده لم معامله سی کندولره ایدر ذکر ایهم
احسن عملا عمل جهتندن قنغلری بیکرکدر یعنی تا که دنیانك الایشنه رغبت
ایتمیان نمایان اوله وانا لجاعلون ما عليها دخی شبهه بیز یر یوزی اوزره اولان
زینتی قیلیجیلرز صعيدا جرزا اوتلی کسلمش بر دوز یر یعنی آخر الامر اول
زینتی یرلره یکسان قیلارز ام حسبت ان اصحاب الكهف والرقيم بلکه کمان ایتدکمی
کیم مغاره وطاغ آیرلری كانوا من آياتنا عجبا دلائل قدرتمزدن بر غریب شی
ایدیلر یعنی انلرك احوالی سائر آیات قدرتمزه نسبت اولنمز چندان عجیب وغریب
کلمدر بلمك کرك که اصحاب کهف کیم اولدوقلرنده چون اختلاف اولنمشدر اصح
اقوال بو که دقیانوس نام بر پادشاه ستمکار خلقی بت پرستلکه دعوت ایلدی
افسوس شهرندن التی اکابر زاده یی دخی کندو آیینه دعوت ایلدی انلر انك
سوزین رد ایدوب دیدیلر بیز کو کلر و یرلرك خالقنه عبادت ایدرز ایستدوکك
شیئی بیزدن اصلا صدور ایتمز بعده اوچ کونه دك انلره مهل ویروب دیدی
بو مدتدن صکره یا مطلوبمزه عود ایدرسیز یا خود سیزی قتل ایدرم انلر دخی بو مهلی
بر فرصت بیلوب انك فتنه سندن امین اولمق ایچون هر بری پدری مالندن بر
مقدار شی آلوب شهرك طشره سندن اولان طاغه توجه ایتدیلر اثنای طریقده
بر شبان کندولره رفیق اولوب کو پکی دخی کندویه اویدی هر چند که انی منع
ایتدیلر دونمدی غایتله الحاح ایدیجك لسان فصیحله دیدی
بندن خوف ایتمك که بن خدانك دوستلرین سیورم سیز خوابه وارد قده بن
سیزه پاسبانلك ایدرم صکره طاغه قریب اولدوقلرنده شبان دیدی بو طاغده

برمغاره بیلوردی صاقلنمغه غایتله مناسبدر پس مغاره ده اقامت ایتمك ایچون
توجه ایتدیلر ایمدی نه که حق جل وعلا اندن خبر ویروب بیوردی اذ اوى الفتية الى الكهف
یاد ایت اول وقتی که اشراف رومدن اولان یکتلر مغاره یه کیدوب اوتوردیلر
فقالوا ربنا آتنا من لدنك رحمة پس دیدیلر ای پروردکارمز قتکدن بیزه بر
مهربانلق ویر که مغفرتمزه ورزقمزه ودشمندن امین اولمغمزه باعث اوله وهیئ لنا
من امرنا رشدا ومباشرت ایتدوکمز ایشدن بیزه بر ایولك ودوغرولق
اماده قیل فضربنا على آذانهم في الكهف پس قولاقلری اوزره بر حجاب اوردق
مغاره ده یعنی انلری اندن بر یاتورمق یاتردق که انلری چیغرمق قالدرمز سنين
عددا صایلو ایله سی ییللر ثم بعثناهم صکره انلری عالم خوابدن عالم بیدارلکه
کوندردك لنعلم تاکه بیلهلم یعنی تاکه ظاهر وسمتینا اوله ای الحزبين شانلر
اختلاف ایدن ایکی کروهك قنقسی احصى لما لبثوا امدا زمان اقامتلریچون
مدت ضبط ایلدی نحن نقص عليك نبأهم بالحق بیز انلرك خبرین اوزرکه دوغرولقله
اوقورز انهم فتية تحقیقا که انلر بر یکتلردر که آمنوا بربهم پروردکارلرینه
ایمان کتوردیلر وزدناهم هدى وانلره ثبات ویقینله هدایت ارتردق وربطنا
على قلوبهم ویورکلری اوزره باغلدق یعنی یورکلرین پکشتردك که ترك وطن
اوزره صبر ایتدیلر وحقی اظهار ایدوب دقیانوسك سوزین دوندردیلر
اذ قاموا فقالوا ربنا رب السموات والارض یعنی دقیانوسك اوکنده دوروب دیدیلر
پروردکارمز کوکلر ویری ایجاد ایدن خدادر لن ندعوا من دونه الها اندن اوزکه
بر معبوده عبادت ایتمزوز واکر اندن اوزکه بر معبوده طپرز لقد قلنا اذا شططا
خدایه قسم اولسون که اول وقت حددن طشره سوز سویلمش اولورز هؤلاء قومنا
بونلر که بزم کروهمزدر اتخذوا من دونه آلهة ایردی واجلادن غیری معبودلر
ایدندیلر لولا يأتون عليهم بسلطان بين نیچون انلرك عبادتی اوزره بر آشکارا
دلیل کتورمزلر فمن اظلم ممن افترى على الله كذبا پس کیمدر چوق ستملو شول
کیمسه دن که تکری تعالی اوزره یلان بغلدی واذ اعتزلتموهم وما يعبدون الا
الله دخی بیری بریکزه دیدیکی یعنی کروهکزی وتکریدن اوزکه عبادت ایتدوکلری

اشیانی

اشیایی ترك ایدوب بر طرفه اولدیغکز زمان فأووا الى الكهف پس مغاره یه کیدوب انده
آرام ایدك ینشر لکم ربکم من رحمته پروردکارکز ایکی جهانده فضل وکرمندن سزه
رزق توسعه ایدوب مبسوط قیلار ویهیئ لکم من امرکم مرفقا وایشکزدن
سزه بر منفعت ایده جك نسنه مهیا قیلار وترى الشمس اذا طلعت خطاب
حضرت محمد المصطفایه در یعنی انلرك مکانلری بیله برینده دوشسدك اکر انلر
کورسیدك اولسیدك کونشی کوردکدن چیقدقده میل ایدر تزاور عن کهفهم ذات اليمين
مغاره لرندن صاغ جهتنه میل ایدر واذا غربت وباتدوغی وقتده تقرضهم
ذات الشمال انلره اول مغاره نك صول جهتنده کسابوده مغاره نك
...نباتی یغنتك مقابله سنده دوشمنی ایدی المراقبه کونشك کیفیتی کوزدی
وانلك صاغ وصولی کا توجه ایدن کیمسه ایله شیخی اولدوم وهم في فجوة منه وانلر
مغاره دن بر باجی مکانده اولدیلر تاکه مغاره نك وغاشیه کونشك حرارتی کندولرین
اینجیمه ذلك من آيات الله بو کونه مغاره یه کیدوکلری خدانك دلائل قدرتندندر
من يهد الله هر کیمی خدای عزوجل حقه ایدوب دوغرو یوله کوستردی فهو المهتد
اول دره دوغرو یوله وارندر ومن يضلل وهر کیمی کمراه ایدرسه فلن تجد له وليا مرشدا
اکا هر کز بر یول کوستریجی دوست بولمزسین وتحسبهم ایقاظا وانلری اویانق صانورسن
کوزلری اچیق اولدیغیچون وهم رقود وحال بوکه انلر اویومشلردر ونقلبهم ذات
اليمين وذات الشمال وانلری صاغ یانه وصول یانه چویرورز تاکه یر کندولرین
چورتمسنلر وکلبهم باسط ذراعيه بالوصيد وکوپکلری مغاره نك اوکنده ایکی الینی
دوشمشدر لو اطلعت عليهم اکر انلر اوزره اطلاع ایدوب کندولره نظر ایلسیدك
لوليت منهم فرارا البته انلردن یوز چویروب کیدردك قچمش اولدوغك حالده
ولملئت منهم رعبا والبته هیبتلرندن قورقودن دولمش اولوردك
وكذلك بعثناهم ونته که کندولره کمال قدرتمزه آیات اولمغیچون انلری اویاتردق
بونه کمال قدرتمزه دلیل اولمغلریچون عالم خوابدن کندولری کوندردك ليتساءلوا
بينهم تاکه انلر صورشوب بیلهلر حق جل وعلا کندولره نه کونه لطف
واحسان ایتمشدر قال قائل منهم انلردن بر سویلیجی دیدی کم لبثتم

كم لبثتم نه قدر مدت بونده دوردكوز قالوا لبثنا يوما او بعض يوم
كمان اوزره بنا ايدوب ديديلر بر كون يا بر كونك بر مقداری بونده اقامت ايتدك
زيرا ياتمش اولان كيمسه لر اويقوسنك مقدارنی ضبط ايده مزلر ايچون علی ضرايم تفويض
ايديلر نته كه حق تعالی اندن خبر ويروب بيوردی قالوا ربكم اعلم بما لبثتم ديديلر
پروردكاركز مدت اقامتكزی سيزدن يخشی بيلور فابعثوا احدكم بورقكم هذه الی المدينة
پس بيركزی بو درهمكزله شهر سمتنه صلوليوب فلينظر ايها ازكی طعاما بقسون
اول شهرك اهاليسندن قنغی كيمسه نك طعامی پاكيزه تردر فليأتكم برزق منه
اندن سيزه بر روزی كتورسون وليتلطف وطعامی الغه كيدن كيمسه غريب
وفروخت محلنده ملايمت ايتسون ولا يشعرن بكم احدا وبراش ايتمسون كه
شهر خلقندن بر كيمسه بی احوالكوزدن خبردار قيلمغه باعث اوله انهم ان يظهروا
عليكم تحقيقا كه شهر خلقی اوزركزه اطلاع ايدرلرسه يرجموكم او يعيدوكم فی ملتهم
طاشلر ايله سيزی هلاك ايدرلر ياكندو اينلرينه سيزی دوندرورلر ولن تفلحوا
اذا ابدا واگر اينلرينه كيدرسيز هركز نجات بولمزسيز كورديلر كه قنی طعام المسنه
كيدن كيمسه بازاره كيروب اول درهمی چيقاردی بازار خلقی كورديلر كه اول درهم اوزره
دقيانوسك اسمی يازلمشدر كمان ايتديلر كه اول كيمسه بر دفينه بولمش همان كندوی
حاكمه كوتورديلر حالاتندن استفسار ايدی كندو كيفيت حاللرينی سويلدی حاكم
ايتديكه بو درلرمزدن ايشتدك كه بر فتح بكت دينلرين حفظ ايتمك ايچون دقيانوسدن
فرار ايتديلر شايد بونلر اوله لر بعده ملك اعيان دولتله بو مغاره يه توجه ايدی
انلرله كورشدوكده كندويه دعا ايدوب مكانلرينه دونديلر درعقب حق تعالی روحلرين
قبض ايدی پس ملك انلری انده دفن ايدوب اوستلرينه بر مسجد بنا ايدی و بو احوالدن
حق جل و علا خبر ايدوب بيوردی وكذلك اعثرنا عليهم ونته كه انلری اويقودن
قالدردق اويله بو پادشاهی مطلع قيلدق ليعلموا ان وعد الله حق تاكه
انلره مطلع اولانلر بيله لركيم بلاشبهه حق تعالنك وعده سی در سيدمی حشر ونشردن
تنكری تعالی ايتدوكی وعده صدقدر وان الساعة لا ريب فيها وتاكه بيله لركيم علی
التحقيق قيامتك اولمسنده هيچ شبهه يوقدر اذ يتنازعون بينهم امرهم اعثرنا

لفظنه متعلقدر يعنی انلری مطلع قيلدی اول وقت كه امور دينيه يه متعلق اولان
ايشلرنده اختلاف ايدرلردی كه كيمسی ديردی روح وجسد بعث اولنور وكيمسی ديردی
يالكز روح بعث اولنور كورديلر كه اول عصرده اولان پادشاه ديانت صاحبی
بر پادشاه ايدی ايامنده و لشكرده اولان علما معاد خصوصنده اختلاف ايتديلر بو نزاع
اوزره كه كيمسی ديردی روح يالكز بعث اولنور وكيمسی ديردی روح و بدن پادشاه
بو اختلافی كورجك پلاس كيوب عبادتخانه يه قنوب برقد و ابتهالدن نياز
ايتديكه بو شبهه يی لطف وكرم ايله ازاله ايده حق جل وعلا نيازين قبول ايدوب
ارباب كهفك دفينه سن وجوده كتوردی پس اندن استدلال ايتديلر كه اوچ يوز ييل
مقداری روحی امسالك ايدوب بر تحرجدن حفظ ايدوب صكره روحی بدنه
ارسال ايدن پروردكار قادردر كه ارواح واجسامی اعاده ايده فقالوا ابنوا عليهم
بنيانا بعده كه انلری هيئت مزبوره اوزره كورديلر بعضلری ديديلر مغاره لرينك
قاپوسی اوزره بر ياپی ياپك تاكه بر كيمسه انده ايرشميه ربهم اعلم بهم پرورد
كارلری انلرك احوالنه هر كسدن داناتردر قال الذين غلبوا علی امرهم ديدی شول
كيمسه لركه دينی اولان امرلری اوزره غلبه ايتديلر يعنی اول جماعت كه اجساد
وارواحك معادنه ذاهب اولمشلردی وانلر پادشاه وكندويه تابع اولان جماعتدرلر
لنتخذن عليهم مسجدا البته اوندلرينه بر عبادتخانه ايده لوز تاكه خلق انده
عبادت ايده لر سيقولون ثلثة بی شبهه نصارادن يعقوبيه طائفه سی ديرلر
اصحاب كهف اوچدرلر رابعهم كلبهم دوردنجيلری كوپكلريدر ويقولون
خمسة دی نصاری طائفه سندن نسطوريه بولر انلر بيشدرلر سادسهم كلبهم
التنجيلری كوپكلريدر رجما بالغيب بو شيده اولان شيئه بر اتمق اترلر يعنی
سوزلری دانسدن پيدا اولمدی كندو نفسلرندن انی اختراع ايتدلر ويقولون سبعة
وثامنهم كلبهم واهل اسلام پيغمبرك اخبار ايله ديرلر انلر يديدرلر وسكزنجيلری
كوپكلريدر قل ربی اعلم بعدتهم سويله پروردكارم صاييلرينی هر كسدن
داناتردر چون اهل اسلام پيغمبرك اخبار ايله ديديلر انلر يديدرلر سكزنجيلری
كوپكلريدر سوزلری علم صنايله تعقيب اولندی وآنلرك كه غيرلرك سوزی فاسد

ایدی دجما بالغیبه ختم اولندی ما یعلمهم الا قلیل انلری بیلمز الا آز کیمسه
وانلر سرور کائنات و اصحابیدر حضرت ابن عباسدن رضی الله عنهما منقولدر که
بیوردی انا من ذلك القلیل فلا تمار فیهم الا مراء ظاهرا پس اصحاب کهفك شاننده
اهل کتابله مجادله ایتمه الا بما سکارا مجادله یعنی بحاصده انلرله چوق درینه وارمه
انجق قرآنده مذکور اولان شیء انلره اوقی کندولرین تجهیل ایدوب سوزلرین اوندلر نزم
ایتمه ولا تستفت فیهم منهم احدا واهل کتابدن استسناد طریقیله انلرك شاننده
برنده سؤال ایتمه که سکا انجا اولنان شیء انلره سؤال ایتمکدن سنی غنی ایتمشدر ولا تقولن
لشیء انی فاعل ذلك غدا و بر ایشلمسن قصد ایدیك نسنه ایچون دیمه علی التحقیق
بن انی یارین ایشلیجی یم الا ان یشاء الله مگر خدانك خواهشنه مقارن اوله وبکره که
دیه سن انی ایشلرم ان شاء الله بلمك کرك کیم بو کلام حضرت پیغمبره تادیب طریقیله
بر نهیدر قچن یهود قریشه دیدیلر محمد المصطفادن روحی واصحاب الکهفی وذوالقرنینی
صورك در عقب قریش انلری سؤال ایتدیلر حضرت صلی الله علیه وسلم استثنا ایتمدن
بیوردی یارین بکمك انلرك شاننی سیره بیان ایدیم پس اون کوندن زیاده وحی کلموب
کندویه کلدیکی اندن نعالیله محصور اولدی وکفار قریش طعن ایتمکه یول بولدیلر اندنصکره
بو آیت نازل اولدی واذکر ربك اذا نسیت و پروردکارکی مشیئتنی خاطرکه کتور
قچن انی اونودسن وقل عسی ان یهدین ربی دخی سویله شاید پروردکارم بکا دلالت ایده
لاقرب من هذا رشدا اهل کهفك خبرندن یقینراك بر دوغری ایشه ولبثوا فی
کهفهم ثلث مائة سنین واهل کهف مغاره لرنده اوچ یوز ییل اقامت ایتدیلر وازدادوا
تسعا وطقوز ییل دخی اقامتلری انك ایچنده ایدی لیا بر کوردیکیم اقامتلری سنین
شمسیه حسابیله اوچ یوز ییل ایدی وقمریه حسابیله اوچ یوز طقوز ییل ایدی یا خود ده
کلمشدر که بعض ترسالر دیدیلر اوچ یوز ییلی بیلورز ولیکن طقوزی بیلمزوز حق جل وعلا
بیوردی قل الله اعلم بما لبثوا سویله یا محمد ایزد ذو الجلال مدت اقامتلرینی
هر کسدن دانا تردر له غیب السموات والارض کوکلر ویرلرده پوشیده اشیاسی علمنه
مخصوصدر ابصر به واسمع حق جل وعلا هر موجودی نه کوزل کوردر و هر ایشدلن
شیئی نه خوشی ایشیدر ما لهم من دونه من ولی کوکلر ویرلرك خلقنه اندن اوزکه

اصلا

اصلا بر دوست یوقدر که امورلرین اوزره مسئول اوله ولا یشرك فی حکمه احدا و قضا
وحکومتنده بر کیمسه یی اورتاق قیلمز واتل ما اوحی الیك من کتاب ربك دخی سکا فرشته
ایله کوندرلن ربکك کتابی اوقی لا مبدل لکلماته انك سوزلرین بر کیمسه تغییر
ایتمکه قادر دکلدر ولن تجد من دونه ملتحدا واندن اوزکه بر پناهایه نزجك کیمسه
بوله مزسن کتوره یلرکه روسای کفره دن بر فرقه کیمسه سرور کائناته کلوب دیدیلر جناب
وعمار وبلال کبی پشمینه پوشلری کندی مجلسکدن دور قیل تا که سنکله همنشین اوله لم
حق جل وعلا بو آیتی تنزیل ایدوب بیوردی واصبر نفسك مع الذین یدعون ربهم بالغداة
والعشی وکندو نفسکی ثابت قیل شول کیمسه لرله که قوشلق و یاتسو وقتلرنده پروردکا
دلنر
پرستش ایدرلر یریدون وجهه انك رضاسن ایسترلر ولا تعد عیناك عنهم
وایکی کوزك انلردن اوزاق اولمسون یعنی ایکی کوزك نگاهی انلردن کسوب غیری کیمسه یه
مصروف قیلمه ترید زینة الحیوة الدنیا اول حالده که یعنی اولان صاحب دولتلری استرکن
طلب ایدرسن ولا تطع من اغفلنا قلبه عن ذکرنا دخی مطیع ومنقاد اوله شول
کیمسه یه که کوکلنی بیزی یاد ایتمکدن مصروف قیلدی واتبع هواه وکندو آرزوسنه
اویدی وکان امره فرطا وایشی تباه وضایع اولدی وقل الحق من ربکم دخی
سویله درستلك ربکوزدن صادر اولان شیدر فمن شاء فلیؤمن پس هر کیم ایستر
ایمانه کلسون ومن شاء فلیکفر وهر کیم ایستر کفری اختیار ایتسون یعنی ایمانه کلان
کیمسه نك ایمانیله وکافر اولانك کفریله مقید دکلم اوزرینه لازم اولان احکامی
تبلیغ ایتمکدر وبو امرده مراد تهدیددر وتهدیددر نه اجازت و اباحت انا اعتدنا للظالمین
نارا تحقیقا که بیز ستمکار اولانلر ایچون بر آتش اماده قیلدق که احاط بهم سرادقها
چادره مشابه اولان انك علوی کندولرین قبلدی وان یستغیثوا واکر شدت تشنه لکدن
فریاد ایدرلر یغاثوا بماء کالمهل ارمش باقر کبی بر صو ایله فریادلرینه ایرشلور
یشوی الوجوه ایچمك ایچون یقین قیلدقده یوزلری کباب ایدر بئس الشراب
غایتله بر ایچجك نسنه در وجهنم صوی وساءت مرتفقا وقتی بر باز آرامکاهدر
دوزخ ان الذین امنوا وعملوا الصالحات تحقیقا شول کیمسه لرکه ایمانه کلوب
کوزل عمللر ایشلدیلر انا لا نضیع اجر من احسن عملا بی شبهه که بیز انلردن

بخشی ایتلیانلرك اجرینی ایترمزز اولئك اول کروه که اوصافی مذکور اولدی ایله
موصوف اولدیلر لهم جنات عدن کندولره در اقامت بهشتلری اولسانی یا شلرینه تجری من
تحتهم الانهار انلرك سرایلری آلتندن ارمقلر آقر یحلون فیها من اساور من ذهب
مزین اولنورلر اول باغلرده آلتوندن اولان بلزکلردن زینت قیلنورلر ویلبسون ثیابا
خضرا ویاشل رنکده کیرلر من سندس واستبرق دیبانك نازکندن محکم طونلرندن
متکئین فیها علی الارائك بهشت ایچنده تختلر اوزرنده یاصدنمشلر نعم الثواب
بهشت یی نه کوزل مکافاتدر وحسنت مرتفقا واچنده اولان تختلر غایتله بخششی
یاصدنمقجق نسنه در واضرب لهم مثلا رجلین دیمك اهل ایمانه وکفاره ایکی کشینك
حالنی مثال قیل وانلر بنی اسرائیلدن ایکی برادر ایدیلر بری کافر بری مؤمن ایدی کافر
اولان قرنداشی حصه سیله املاك وعقارات المدی مؤمن اولان قرنداشی حصه سینی
وجوه خیره صرف قیلدی بعده نتیجه لری نه اولدوغنی حق تعالی بیان ایدوب بیوردی
جعلنا لاحدهما جنتین بیرلرینه ایکی باغ قیلدق من اعناب اوزوملردن
وحففناهما بنخل وانلرك چپچوره سن خرما اغاجلریله بتلمش قیلدق وجعلنا
بینهما زرعا واول ایکی باغك اورتاسنده ایکینلر قیلدق تا که هر بر باغ اقوات
ومیوه لره جامع اوله کلتا الجنتین اول ایکی باغك هر بری اتت اکلها میوه سن
ویردی ولم تظلم منه شیئا واندن بر نسنه اکسك ایتمدی یعنی سایر باغلر کبی
دکل ایدیلر که اغلبنده بر ییل میوه یی تمام ویرورلر وبر ییل اکسك وفجرنا خلالهما نهرا
وانلرك اورتاسنده بر ارمق اقندردق تا که ایچلری مسقی اوله وکان له ثمر
وایکی باغدن ماعدا انواع مال کافرك وار ایدی فقال لصاحبه یعنی دوستنه دیدی
کافر برادر مؤمن برادرینه وهو یحاوره اول حالده که کندوسی برادریله
سوزه یوروب الوردی انا اکثر منك مالا واعز نفرا بنم مالم سنك مالکدن چوقدر
وخدم وحشمم سنك خدم وحشمکدن زیاده در ودخل جنته وکندو باغنه
برادریله مفاخره ایتمك ایچون کیردی وهو ظالم لنفسه وحال بوکه کفر وعجبی
سببیله کندو نفسنه ستم ایدیجیدر قال ما اظن ان تبید هذه ابدا دیدی
کمان ایتمم که بو باغ فنایی قبول ایده هرکز وما اظن الساعة قائمة دخی کمان ایتمم که

قیامت اوله جقدر ولئن رددت الی ربی واکر پروردکاریمه دونمش قیلنورسم نته
که سن کمان ایدرسن لاجدن خیرا منها منقلبا البته اول باغدن ییکرك بر
دونرجك مکان بولورم یعنی بنم استحقاقم بونی اقتضا ایدرکه بهشت جاودان بکا
ویریله نته که شمدی بو باغ بکا ویرلدی قال له صاحبه وهو یحاوره مؤمن
برادری کندویه دیدی اول حالده که کندوسیله مجادله ایدیور اکفرت بالذی
خلقك من تراب کافر اولدکمی سنی یراتدی که کافر اوله سن شول خدایه که اصل
ماده کی توپراقدن یراتدی ثم من نطفة صکره سنی بر پاره صودن خلق ایتدی
ثم سواك رجلا بعده سنی بر کامل کشی قیلدی لکنا هو الله ربی
لیکن بن سویلرم شانی بوکه تکری تعالی توپراقدن ونطفه دن بنی ایجاد ایتمشدر ولا
اشرك بربی احدا وبن پروردکاریمه بر کیمسه اورتاق دوتمم ولولا اذ دخلت
جنتك قلت دخی نیچون باغکه کیردکك وقتده دیمدك ماشاء الله تکری
تعالی ایستدیکی شیء اولمشدر لا قوة الا بالله بر کیمسه یه کوج یوقدر الا اضافت
یاردمیله ان ترن انا اقل منك مالا وولدا اکر بنی مال واوشاق جهتندن سندن زیاده از
کوردوکسه فعسی ربی ان یؤتین خیرا من جنتك شاید پروردکارم دنیاده وآخرتده
سنك باغکدن ییکرك بکا بر باغ ویره ویرسل علیها حسبانا من السماء وسنك
باغکه کوکدن طرفندن صاعقه لر بوکلیه فتصبح صعیدا زلقا که بر
هموار یر اولوب ایچنده ایاق سورچه او یصبح ماؤها غورا یا صوبی یره یودلمش
اوله فلن تستطیع له طلبا که انی جست وجو ایتمکه قدرتك اولمیه واحیط بثمره
وجمیع اموالی نابود قیلندی فاصبح یقلب کفیه پس ایکی النی دوندرور اولدی
یعنی حسرت واندوه جهتندن اللرینی بیری بیرینه چالوب پشیمانلق اظهار ایدردی
علی ما انفق فیها شول شیء اوزره که عمارتنده انی صرف ایتدی وهی خاویة علی
عروشها وحال بوکه اول باغ یعنی اوزوملری چرداقلری اوزره دوشمشدر
ویقول یا لیتنی لم اشرك بربی احدا بو جمله یقلب کفیه جمله سی اوزرینه معطوفدر
یعنی الدن الت اوست دوندروب دیردی کاشکی پروردکاریمه بر کیمسه
اورتاق قیلمیه یدم ولم تکن له فئة ینصرونه من دون الله واکا بر جماعت بولنمدی که

تنكريدن اوزكه كند ويه ياردم ايدوب باقى كالاول دوندره لر وما كان منتصرا
وكندو نفسنه ذوله ياردم ايدبجى دكلدى هنالك الولاية لله الحق اول مقامده
نصرت ومعونت دوغرولغله متصف اولان تنكرى تعالى يه دد هو خير ثوابا مكافات
ايتمك جهتندن كندوسى هر كيمسه دن يكركدر وخير عقبا ونتيجه جهتندن كندوسى
غايتيله ايودر يعنى اكا عبادت ايتمك نتيجه سى اوزكه لرك عبادتنك نتيجه سندن
يكدر واضرب لهم مثل الحيوة الدنيا دخى خلقه يقين اولان صاغلقك صفتنى بيان
ايت كماء انزلناه من السماء اول صو كبيدركه انى كوكك سمتندن ايندردك
فاختلط به نبات الارض پس انك سببيله زمينك اوتلرى تازه لنوب بيرى
بيرينه چاتلدى فاصبح هشيما تذروه الرياح صكره قيرلمش اولدى روزكارلر ده كه
انى يللر پراكنده ايدر وكان الله على كل شيء مقتدرا وايزد ذو الجلال هر نسنه
اوزره توانا ايدى المال والبنون زينة الحيوة الدنيا مال صوله سى واوغوللر
يقين اولان صاغلقك ارايشيدركه انسان انلر ايله مزين اولور والباقيات الصالحات
وپايدار اولان كوزل ايشلر خير عند ربك ثوابا پروردكارك قتنده مكافات جهتندن
مال وبنيندن يكركدر وخير املا دخى اميد جهتندن انلردن غايتيله كوكجكدر
بر قولده الباقيات الصالحاتدن مراد بيش وقت نمازدر وبر قولده سبحان الله
والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر وبعضى كاذاهب اولديكه اندن مقصود
كوزل سوزدر وجمله انك ايله جامع بر قولده كه اندن مراد جمله اعمال خيردر
ويوم نسير الجبال ومذكور قيل اول كونى كه طاغلرى مكانلرندن قوپاروب هواده
يورتدز وترى الارض بارزة وطاغلرك التندن يرى چيقمش كوررسين
وحشرناهم وخلقى عرصه محشرده بيعدق فلم نغادر منهم احدا پس انلردن
بر كيمسه ترك قيلمزز يعنى جمله سن بيعرز وعرضوا على ربك صفا دخى
پروردكارك اوزره عرض اولنديلر دوزلمش اولدوقلرى حالده تاكه بر كيمسه
بر كيمسه يه حجاب اولميه لقد جئتمونا كما خلقناكم اول مرة انلره ديرز ايكى على
التحقيق بزه كلدكوز نته كه ايلك كز سيزى ايجاد ايتدك يعنى نته كه ابتدا
سيزى يالين ويالنجق دنيايه چيلاق كلدكوز شمدى دخى اول حالتله بزه كلدكوز

بل زعمتم ان لن نجعل لكم موعدا بلكه سز انكلدوكز كه بيز سيزه بر وقت
قيلمزكه حشر ونشرك وعدينى بجا ايتمز ووضع الكتاب وصحايف اعمال
اهل حشرك اللرنده قويلدى فترى المجرمين مشفقين مما فيه پس كناهكارلرى كوررسين
اچنده يازلمش اولان كناهلردن قورقمشلر ويقولون يا ويلتنا وديرلر اى هلاكمز
كل حاضر اول كه محالك بودر مالهذا الكتاب بو نامه يه نه اولدى كه لا يغادر
صغيرة ولا كبيرة الا احصاها نه بر كوچك كناه قودى ونه بر بيوك كناه الا انى
صايوب مضبوط قيلدى ووجدوا ما عملوا حاضرا وايشلدوكلرى نامه لرده
يازلمش كوردلر ولا يظلم ربك احدا وپروردكارك بر كيمسه يه ستم ايتمز
يعنى ايشلمدوكى شيئى اوزرينه يازمز واذ قلنا للملائكة اسجدوا لادم ويادكه
كتور اول وقتى كه فرشته لره ديدك حضرت آدمه سجده ايدرك فسجدوا الا
ابليس فرمانمزدن صكره قولرى سجده ايتديلر انجق شيطان شقى سجده ايتمدى
اول جهتدن كه كان من الجن پرى صولتندن ايدى ففسق عن امر ربه كه
پروردكارى فرماننده خروج ايدوب سجودى ترك ايتدى افتتخذونه وذريته اولياء
من دونى پس معقولى كه اوكونه اتباعنى انتصاد ايدوب نصكره بنم ولايتيمى
كچوب انى واولادنى امور كزه متولى ايدنوز سز وهم لكم عدو وحال بوكه
انلر سيزه دشمندرلر بئس للظالمين بدلا ستمكارلره اولان بدل غايتله يمان
بدلدر يعنى ستمكارلر خدا يرينه الدوقلرى بدل كه شيطاندر ديتيدر غايتله
شرملو بدلدر ما اشهدتهم خلق السموات والارض ابليس وذريتنى كوكلرى وير
يرتمنى محلنده حاضر قيلمدم ولا خلق انفسهم ونه كندو جانلرينى يارتدوغم وقتده
كندولرينى حاضر قيلمدم وما كنت متخذ المضلين عضدا وخلقى كمراه ايدنلرى
اعوان وانصار ايدينجى دكلدم ويوم يقول دخى مذكور قيل اول كونى كه ايزد
ذو الجلال سويلر نادوا شركائى بنم اورتاقلرمى چاغرك الذين زعمتم
شول كيمسه لركه بنم ايتدكوز كيم انلر بنم اورتاقلرمدر فدعوهم پس انلرى مدد
ايچون چاغرديلر فلم يستجيبوا لهم صكره معبودلرى انلره مدد ايتمديلر
وجعلنا بينهم موبقا وكفار ايله معبودلرى اراسنده بر هلاك يرى

يرى قيلدق كه ايچنده مشترك اولورلر واوجهنمده ورأى المجرمون النار واهل
شرك اتشى كورديلر فظنوا انهم مواقعوها پس بيلديلر كه كيرنده ولر انكه الوده اولور
ايچنده دوشجيلردر ولم يجدوا عنها مصرفا وانلره احاطه ايدوكى اجلدنا اندن
بر صرف ايده جك يير بولمديلر ولقد صرفنا فى هذا القران للناس من كل مثل دخى
قسم اولسونكه بو قرآنده خلق ايچون هر محتاج اولدقلرى نوعدن بيان ايلدك وكان
الانسان اكثر شىء جدلا وآدم اوغلى باطل ايله خصومت ايتمك جهتندن چوق
خصومتلو ايدى ومامنع الناس ان يؤمنوا وخلقى ايمان كتورمكدن برشى منع
ايتمدى اذ جاءهم الهدى هدايت يعنى محمد المصطفى وقرآن عظيم الشان كلدوكلرى
كلدوكده ويستغفروا ربهم دخى پروردكارلرندن مغفرت طلب ايتمكدن اوترى
كندولرين برشى الى قوسدى الا ان تاتيهم سنة الاولين الا طلب ايتمكلرى كه
كچمشلرك طريقى كندولره كله او ياتيهم العذاب قبلا يا آخرت انكنجه سى كندولره
آشكارا كله يعنى كذشته اولان كروهلرك بابى بو ايديكه پيغمبرلرينى تكذيب ايدوب
باشلرينه عقوبت كلوردى دخى پيغمبرلرين تصديق ايتمكدن مرادلرى وكه انلركبى
دنياده باشلرينه بر عقوبت كله يا آخرت عذابن عيان كوره لر ومانرسل المرسلين الا
مبشرين ومنذرين وبز پيغمبرلرى خلقه كوندرمزدز الا مؤمنلره مژده ويريجيلر
وكفاره قورقوديجيلر ويجادل الذين كفروا بالباطل وكفر ايدنلر اصلى اولميان شيله
خصومت ايدرلر ليدحضوا به الحق تاكه اول خصومتله دوغرولغى ييرندن قالديره لر
واتخذوا اياتى وما انذروا هزوا وكتابمزك اياتنى وكندولرين تخويف ايدن شيئى
استهزا ايدنيلر ومن اظلم ممن ذكر بايات ربه دخى كيمدر زياده ستمكر شول
كيمسه دن كه ايات قرآنيه ايله پند ويرلدى فاعرض عنها ذر عقب انلردن يوزين
چيوروب پند المدى ونسى ما قدمت يداه دخى كفر ومعصيتدن الليرى ايلردوكندوكى
نسنه يى اونتدى انا جعلنا على قلوبهم اكنة على التحقيق بز انلر
كوكلرى اوزره اورتولر قيلدق ان يفقهوه تاكه انى بيلميلر وفى اذانهم وقرا
وقولاقلرنده صاغرلق قيلدق تاكه انى كما هو حقه ايشتميه لر وان تدعهم الى الهدى
واكر طريق حقه انلرى چيغرورسن فلن يهتدوا اذا ابدا انلر طريق حقى بولميه

حق كرمندرلرى اولماز وربك الغفور ذو الرحمة دخى كناهلرى غايتله بوشيديجى
قلوب مرحمت ايدجى اولان تنكرى يه كارلرنك لو يؤاخذهم بما كسبوا كفارى مؤاخذه
ايتسيدى قيلدوقلرى شى سببيله لعجل لهم العذاب البته انلره اشكيجه بى تعزكرد
بل لهم موعد تهكيم انلره بر معين وقت وار واوقاتك كوشيدنه يايدو وعده سى
لن يجدوا من دونه موئلا انلر عذابدن اوندكه بر لجا اولنه جق ييربولمزلر
وتلك القرى واول كويلركه احوالرين سكا نقل ايتدك اهلكناهم لما ظلموا
كندولرين نابود قيلدق ظلم وستم ايتديلرو وجعلنا لمهلكهم موعدا وانلرك هلاكيچون
بر معين مدت قيلدق كه اول مدت حلول ايدنجك اوندلره عذاب مستولى اولور
كتوردىلر كه فرعون واتباعى هلاك اولدوقلرندن صكره حضرت موسى على نبينا وعليه
افضل الصلوة والسلام ايكون بر بليغ خطبه اوقويوب بنى اسرائيل اندن خيلى خوشنه
حال اولديلر بيرلرى فالقوب ديديكه يا كليم الله دنيده سندن اعلم بر كيمسه وارمى
حضرت موسى جواب ويديكه دوعلده نيم بر كيمسه بندن اعلم اولدوغنى بيلمم
حق جل جلاله اكا وحى ايتديكه مجمع البحرين نام مكانده خضر نام بر قولمز وار در اول
سندن اعلمدر اكر انكله ملاقات ايتمك ايسترسين ير ز نبيل ايچنده بر بيشمش بالق
آل بول دوت كيت قنقى مكانده كيم اول بالقى بولمزسين اول عزيز الوجودى انده بولورسن
بونك حضرت موسى الات سفرى تهيئه ايدوب شاكردى حضرت يوشع ايله اكا
متوجه اولدى نه كم حق تعالى اول احوالى نقل ايدوب بيوردى واذ قال موسى
لفتيه دخى مذكور قيل اول وقتيكه حضرت موسى شاكردنه ديدى لا ابرح بو
سفرمده دورميوب كيدرم حتى ابلغ مجمع البحرين حضرت خضرك اولدوغى
مكانه ايرشنجه دك اوامضى حقبا يا براوزون مدت سفر ايدوب كيدرم
يعنى هيچ بر وجهله بو سفرى ترك ايتمم مقصدى تحصيل ايتمينجه صكره لدركيم
اول وقت كه ايكى دريانك اراسى جمع ايدن مكانه واصل اولديلر بر بيكارلك
كنارنده اوتوردىلر حضرت موسى انده بر طاش اوزره ياتوب حضرت يوشع ابدست
المغه شروع ايلدى پيكادمز بو دعين الحياة اولمغله بو شملت ابدسنى صوبندن
بالغه بر قطره دوكوب زنده اولوب دريايه متوجه اولدى حضرت يوشع بو حالى

مخالفت ایتدی وکره کندوبی برحجرت الدی حضرت موسی اویقودن قالقوب حضرت
یوشعله بالغك احوالی تفقد ایتمدن یوله دوتوب کیتدی نته کم حق تعالی اکا
اشارت ایدوب بیوردی فلما بلغا مجمع بینهما پس اول وقت که ایکی دریانك
آراسن جمع ایدن مکانه یتشدیلر نسیا حوتهما حضرت موسی اونتدی که
حضرت یوشعدن بالغی سؤال ایده وبوشع اونتدی که اکا بالغك کیفیت احوالی
سویلیه فاتخذ سبیله فی البحر عجبا پس بالق کندو یولنی دریاده برمسلك اوله‌رق
تمکن ایدندی فلما جاوزا صکره که مکان مزبوردن کچدیلر وکزندیلر قال لفتیه
حضرت موسی شاکردینه دیدی آتنا غداءنا بیزه قوشلق یمکمزی کتور لقد
لقینا من سفرنا هذا نصبا تحقیقا که بیز بو سفرمزدن بر یورغنلق بولدق پس
حضرت یوشع طعامی کتوردرکن ایستدی که بالغك احوالی خاطرینه کلدی قال
أرأیت اذ أوینا الی الصخرة حضرت یوشع دیدی خبرك واری بچی چشمه
کنارنده اولان طاشه کلوب انده آرام ایتدیك فانی نسیت الحوت کیم علی التحقیق
بن بالغك احوالن سکا سویلمکه اونتدم وما انسانیه الا الشیطان [illegible]
بکا انی اونتدرمدی الا ابلیس شقی ان اذکره ضمیردن بدلدر یعنی ابلیس
انك اکمسنی بکا اونتدردی واتخذ سبیله فی البحر عجبا دخی بالق کندو یولنی
دریاده برغریب ایدنش ایدنشی قال ذلك ما کنا نبغ حضرت موسی دیدی
بزم ایستدوکمز بو ایشی ایدی زیرا مطلوبك علامتی کندوم اول حالت اولمشدی
فارتدا علی آثارهما قصصا پس کلدوکلری یوله ایزلری اوزره دوندیلر قصصا
کندو ایزلرینه متبع اولدوقلری حالده تا که اول طاشه کلدیلر فوجدا عبدا
من عبادنا پس خاص قوللرمزدن بر قول کوردیلر واو حضرت خضر علیه السلام ایدی
آتیناه رحمة من عندنا اکا کندو قتمزدن بر بخشش ویردك واو وحی ونبوتدر
وعلمناه من لدنا علما دخی بیزه مخصوص اولان دانشدن اکا بر دانش اوکرتدك
که بر کمسه اکا مطلع اولماز مکر بیزم توفیقمزله قال له موسی هل اتبعك علی ان تعلمن
مما علمت حضرت موسی اکا دیدی سکا ایرولك ایده یم می بو شرط اوزره که
اوکرمش قیلنلرك شیئدن بکا اوکردهسن رشدا بر بیلکی که اصابت خیر

اوزره مبنی اوله قال انك لن تستطیع معی صبرا حضرت خضر دیدی بی شبهه
بنمله تاب کتورمکه قدرتك یوقدر حضرت موسی دیدی نیچون سنکله صبر کتوره مم
حضرت خضر دیدی اول سببدن که سن بر مرسل پیغمبرسن وسنك حکمك ظاهر
اوستنه در شاید بندن بر فعل صادر اوله که صورتا او بر منکر ونا معقول ایشدر
پس سن اکا صبر کتوره مزسن وکیف تصبر علی ما لم تحط به خبرا ونیجه صبر ایدر
بیلورسن شول شیئه اوزره که دانشی جهتندن سن انی قبلمامشسن قال ستجدنی ان
شاء الله صابرا حضرت موسی دیدی تکری تعالی ایسترسه بی شبهه سن بنی
بر تاب کتورجی بولورسن ولا اعصی لك امرا وسکا بر فرمان مخالفت ایتم قال
فان اتبعتنی فلا تسألنی عن شیء حضرت خضر علیه السلام حضرت موسی علیه
السلامه دیدی اکر بکا ایرولك ایدرسن بر نسنه دن بکا صورمه یعنی بندن بر
ایش صدور ایدیجك وسن انك حقیقتندن خبردار اولمیه‌سن ابتدا انی بکا صورمه
حتی احدث لك منه ذکرا بن سکا اندن بر بیان بیدا ایتمینجه حضرت موسی بو
سوزی قبول ایدوب فانطلقا حضرت خضرله بر کیمی یه بنمك ایچون دریا کنارنده
یوردیلر تا که بر کیمی یه ایرشدیلر مرودیدر که انلر کیم لرندن اکا بنمك اجازتن
ایستدیلر ملاحلر قبول ایتمدیلر بعده حضرت خضری بیلوب کندولرین تعظیم تام
ایله کیمی یه الدیلر حتی اذا رکبا فی السفینة اول وقت دلك که کیمی یه بندیلر خرقها
حضرت خضر اول کیمینك اشاغه سندن ایکی تخته قوپاروب انی دلدی قال اخرقتها
لتغرق اهلها حضرت موسی دیدی ایا سن بو کیمی یی دلدك تا که آنلرین صوده
بوغه سن لقد جئت شیئا امرا خدایه قسم که بر بیوك ایش مباشرت ایتدك
قال الم اقل انك لن تستطیع معی صبرا حضرت خضر دیدی سکا دیمدم که بی شبهه
سن بنمله تاب کتوره مکه طاقتك یوقدر قال لا تؤاخذنی بما نسیت حضرت موسی دیدی
اونتدوغم شیئله بکا مؤاخذه ایتمه ولا ترهقنی من امری عسرا وایشمدن بکا بر
دشوارلك قیلمه یعنی بکا پرانه تشدید ایتمه وبو دکلو شیئله بکا مضایقه ایتمه که
بو سکا متابعته مشقت ویرور فانطلقا پس عذرنی قبول ایدوب کیمیدن چیقوب
کیتدیلر حتی اذا لقیا غلاما فقتله بر محله که ایکیلری بر اوغلانه ملاقی

اولوب حضرت خضرانی اولدردیجك قال اقتلت نفسا زكية بغير نفس حضرت موسی
خضره سویلدی نیچون كناهدن پاك اولمش برجانی اولدردك برنفسی محو ایتمیش اولدن
ایكن لقد جئت شيئا نكرا علی التحقيق سن بر مستقبح ایشی ارتكاب ایلدك قال الم
اقل لك انك لن تستطيع معی صبرا حضرت خضر دیدی سكا دیمدیمی كیم علی التحقيق
سن بنمله صبر ایتمكه قدرتك یوقدر قال ان سألتك عن شیء بعدها حضرت موسی
دیدی بو وقعه دنصكره بر نسنه دن اوتری سكا صورارسم فلا تصاحبنی بنمله مصاحبت
ایتمه واكر بن سنك صحبتكه طالب اولورسم قد بلغت من لدنی عذرا تحقيقا كه سن
بنم قتمدن بر عذره ایرشدك یعنی سكا اوچ كره مخالفت ایتمك جهتندن سن بنم طرفمدن
بر اولو عذر بولمش اولدك حدیث شریفده وارد اولمشدركه حضرت صلی الله عليه وسلم
بیوردی خدا عز وجل برادرم حضرت موسی یه رحمت ایتسون حیا ایدوب بو سوزی
سویلدی بولدا شیله صبر ایتسیدی عجب عجایبی كوردردی فانطلقا حتی اذا اتيا اهل
قرية بو كفتكو ارالرنده واقع اولدقدنصكره كیتدیلر اول محله دككه بر كوی خلقنه
كلوب استطعما اهلها اول كوی خلقندن نیجك ایستدیلر فابوا ان يضيفوهما
پس اول لئيملر اول ایكی عزيز الوجوده مهمانلك ایتمكدن ممتنع اولدیلر فوجدا فيها جدارا
يريد ان ينقض درعقب انجام بر دیوار كوردیلر كه دوشمك ایستر
فاقامه پس حضرت خضر اول دیواری بردركله دوزتدی قال لو شئت لاتخذت
عليه اجرا حضرت موسی اكا دیدی ایستسیدك بو ایشی اوزره بر اجرت الوردك
قال هذا فراق بينی وبينك حضرت خضر سویلدی بو وقت ارامزه واراكرم
ایرلق دوقندی سأنبئك بتأويل ما لم تستطع بی شبهه سنی خبردار ایدرم اول
شيئك نتیجه سندن كه سن انك مشاهده سی اوزره تاب كتورمدك عليه صبرا
اما السفينة فكانت لمساكين يعملون اما كیمینك خبری بودركه او بر بوقسوللرك ملكی
ایدی كه انلر دریاده ایشلرلر فاردت ان اعيبها پس انی عیبلی قیلمق ایستدم
وكان وراءهم ملك . . . . . وایلرولرنده بر پادشاه وارایدیكه يأخذ كل سفينة
غصبا هر صاغ كیمی یی اربابندن ناحق یره چكوب الوردی پس انی عیبلو ایلدم
تاكه اللرندن چكوب المیه واما الغلام فكان ابواه مؤمنين واما اوغلانك خبری

بودركه انك اناسی وآناسی اهل ایمان ایدیلر فخشينا ان يرهقهما طغيانا وكفرا پس
قورقدك كه حددن تجاوز ایتمكله طغيان وكفرله انلری قابلیه یعنی انا ویلجه ایدك
تاكه انك علتی انلره سرایت ایدوب مرتد اولمیه لر فاردنا ان يبدلهما ربهما پس
ایستدك كه پروردكارلری انلره یرینه ویره خيرا منه اندن یكرك بر اوغول زكوة
پاكلك جهتندن واقرب رحما واندن یقرك مهربانلك جهتندن واما الجدار واما
دیوارك شانی بودركه فكان لغلامين يتيمين فی المدينة شهرده ایكی اوكسیز اوغلانلر
ایدی وكان تحته كنز لهما وانك الندن انلر ایچون قویلمش التون وكومشدن بر كنج
وارایدی واكر بن دیواری دوزتمسیدم البته دیوار دوشوب كنج ظاهر اولوب خلقلر انی
یغما ایدرلردی وكان ابوهما صالحا وپدرلری بر كوزل عمللو كیمسه ایدی فاراد
ربك ان يبلغا اشدهما پس پروردكارك ایستدیكه انلر بلوغ وكمال رشده
ایرشه لر ويستخرجا كنزهما ودیوار التندن كنجلرین چیقره لر رحمة من ربك
سنی پروردكار ایدندن مرحوم اولدوقلری حالده وما فعلته عن امری وبو كوردكك
ایشلری بن كندو رایمدن ایشلدم بلكه حق جل وعلانك فرمانیله انلری ایشلدم
ذلك تأويل ما لم تسطع عليه صبرا بو كلامی كه سكا ایراد ایتدم مشاهده سی اوزره
تاب كتورمدكك اشیانك بیان ونتیجه سیدر وبو حكایتك فوائدندن بوكه
انسان كركدر علمنه مغرور اولمیه وهر كوردوكی شيئی تقبیح ایتمیه كه شاید
انده بر سر اوله كیم كندوسی اكا مطلع دكلدر ومعلمنه تواضع ایلیه وهمیشه تعلم
ایده ويسألونك عن ذی القرنين دخی یهود طائفه سی امتحان یوزندن مشرق
ومغرب اولان اسكندرك احوالی سندن صورارلر واو اشهر اقوال اوزره اسكندر
رومیدر وبعض كیمسنه یونانی اولدوغنی ترجیح ایتدی قل سأتلوا عليكم منه ذكرا
سویله بی شبهه كه انك احوالندن اوزكره بر بیان وخبر اوقورم انا مكنا له فی الار
ض تحقيقا كه بز اكا یر یوزنده ایستدوكی كبی قوت وتصرف ویردك وآتيناه
من كل شیء سببا وهر نسنه دن اكا بر وسیله ویردك یعنی قلاع فتحنده
پادشاهلره لازم اولانا شیایی كندو یه مهیا قیلدق فاتبع سببا پس مغرب سمتنه
ایرشمك ایستدوكنده اكا ایصال ایدن وسیله یه اتباع ایتدی حتی اذا بلغ مغرب

فی البحر

الشمس اول محله دك كه كونشك بتحق مكانه ايرشدكنده وجدها تغرب في عين حمئة انى

برچامورلو كوزده غروب ايدركوردى ووجد عندها قوماً وانك يانندهٔ بر كروه بولدى

بعض روايتده ثابت اولمشدركه اول كروهك لباسى يابانى حيوانانك دريلرى ويجكلرى

دريانك اتدوكى اشيادن ايدى بعده حق تعالى كندويى مخير ايتديكه كفرلرى سببيله

انلرى معذب ايليه يا خود ايمانه كندولرين دعوت ايليه شنكه بيوردى قلنا يا ذا القرنين

اما ان تعذب ديدك اى ذا القرنين يا بونلرى كفرلرى اوزره قتل ايله تعذيب ايدرسن

واما ان تتخذ فيهم حسناً ياخود تعليم شرائع وارشاد له انلرك شاننده برايولك ايدرسن

قال اما من ظلم فسوف نعذبه اسكندر ايمانه دعوت ايتملرين اختيار ايدوب ديدى

اما اول كيمسه كه انى ايمانه دعوت ايدوب كفر اوزره اصرار ايتمكله كندو نفسنه ستم

ايتمش اوله بلا شبهه كه بزانى معذب قيلرز ثم يرد الى ربه صكره پروردكارينه

دونمش قيلنور فيعذبه عذاباً نكراً پس انى برقتى اشكنجه ايله معذب ايدركه انك

كبى كورلمامشدر واما من آمن وعمل صالحاً واما اول كيمسه كه ايمانه كلوب كوزل

عمل ايشلدى فله جزاء الحسنى ايكى جهانده مكافات جهتندن انكا كوزل مكافات

اولور وسنقول له من امرنا يسراً دخى على التحقيق فرمانمزدن انكا بر قولاى ايش

سويلرز يعنى انكا ايتد وكمز فرمانى بر مشقتلو فرمان قيلمزوز ثم اتبع سبباً صكره

مشرق سمتنه ايصال ايدر بر وسيله يه تابع اولدى حتى اذا بلغ مطلع الشمس

اول مكانه دك كه افتابك طلوع ايدجك يرينه ايرشدكنده وجدها تطلع على قوم

انى بولدى بر كروه اوزره چيقركه لم نجعل لهم من دونها ستراً كونشك برو سندن

انلره لباس وبنا مقوله سندن بر پرده قيلمدق كذلك نته كه مغرب خلقيله

ايتدى بونلرله دخى اويله ايتدى وقد احطنا بما لديه خبراً وحال بو كه على التحقيق

انك قتنده اولان اشيايى انكا هلك جهتندن قيلدق يعنى حصرى قبول ايتميان

لشكر والات واسبابنه علمز احاطه ايتمشدر ثم اتبع سبباً صكره مغربله مشرق

اراسنده جنوبدن شماله توجه ايتمش بر يوله سلوك ايتدى حتى اذا بلغ بين السدين

بر محله دكنكه اذربيجان اقليمنده دوشن ايكى طاغك اراسنه ايرشنجه وجد من

دونهما قوماً اول ايكى طاغك بروسنده بر كروه بولديكه لا يكادون يفقهون

قولا يفلشمزلركه بر سوزانكليه لر قالوا يا ذا القرنين ترجمانلرى لسانلرندن

ديديلركه اى حاكم مغرب ومشرقه ايرشن پادشاه ان يأجوج ومأجوج مفسدون في الارض

تحقيقا كه يافث بن نوحك نسلندن اولان ايكى قبيله يير يوزنده بر دلكله سعى ايدرلر

كه بزى قتل ايدوب بولسه لر اولدورلر واكينلرمزى تلف ايدرلر فهل نجعل لك خرجاً

پس كندو اموالمزدن سكا بر مقدار شئ معين قيلمه لم مى على ان تجعل بيننا وبينهم

سداً انك اوزره كه اره مزده وارلرنده بر بند ايده سن تا كه انلرى بيزم سمتمزه

چيقمقدن منع ايده قال ما مكني فيه ربي خير اسكندر ديدى پروردكارم مال

وملكدن بكا ايچنده تصرف ويردوكى نسنه وير دكوز شيئدن ييكركدر وبنم انكا

حاجتم يوقدر فاعينوني بقوة پس بكا تواناللكله يعنى الالتدن بكا قوت اوله رق

يشيشله ياردم ايدك اجعل بينكم وبينهم ردماً اراكوزده وارلرنده بر محكم سد

قيلايم آتوني زبر الحديد دمور پاره لرين بكا كتوركنه انلر دخى فرماننه امتثال

ايدوب انلرى كتوروب ايكى طاغك اراسنده دوزديلر حتى اذا ساوى بين الصدفين

اول وقته دكنكه ايكى طاغك اراسنى دمور پاره لرى برابر قيلجق قال انفخوا فعله

ديدى مهيا اولنان اودونلرده كوروكلرله اورك حتى اذا جعله ناراً بر

محله دككه قچن انى آتش پاره سى كبى قيلدى قال آتوني افرغ عليه قطراً ديدى

بكا بقركتورك اوليريتشى دمور اوزره انى دوكه يم فما اسطاعوا ان يظهروه پس

يأجوج ومأجوج انك شدت ارتفاعندن ويموشا قلغندن قادر اولمديلركه انكا چيقه لر

وما استطاعوا له نقباً دخى انى دلمكه قادر اولمديلر پكلكندن قال هذا رحمة من ربي

اسكندر ديدى بو سد پروردكارمدن بر مهربانلقدر فاذا جاء وعد ربي پس

اول وقتكه ربمك وعده سى كلوريعنى يأجوج ومأجوجك چقمسنه اولان ضدانك

وعده سى حلول ايديجك جعله دكاء انى يير له يكسان قيلادر وكان وعد ربي

حقا وربمك وعده سى درستدر ايدى البته واقع اولور بو كلام اسكندرك ادعوالنه

متعلق اولان كلامنك آخريدر وتركنا بعضهم يومئذ يموج في بعض واول كون يأجوج

ومأجوج سددن چيقه لر خلقى بيرى بيرلرينه قارشور قيلدق شدت ازدحامدن

ونفخ في الصور وقيامتك قالقمسيچون صورده اورلدى فجمعناهم جمعاً

پس خلقی برابو یعنی بیعدن وعرضنا جهنم یومئذ للكافرين عرضا دخى اول كونده دوزخى
كفار ايچون بر غوثی اظهار ايدوب نمايان ايدرز الذين كانت اعينهم في غطاء عن ذكرى
شول كفار كه توحيد وتمجيده مؤدى اولان ايانك كورمسندن كوزلرى پرده ده ايدى
وكانوا لا يستطيعون سمعا وسوزى ايشتمكه قدرتلرى يوق ايدى افحسب الذين
كفروا ان يتخذوا عبادى من دونى اولياء پس كفر ايدنلر كمان ايديلرمى كه مسيح وفرشته‌لر
كبى اولان قوللرمى بندن اوزكه معبودلر ايدنلر وبن كندولرن معذب ايتم انا اعتدنا
جهنم للكافرين بلاشبهه كه بز كفار ايچون دوزخى اماده قيلدق نزلا مهمان
ايچون آماده اولنان نسنه كبى برشئ بو سوز كفاره تهكم ايتمكدر وانلك اوزرنه تنبيه
ايدركه بر طايفه‌يه ابتدا اماده اولنان شئ دوزخ اوله البته انلردن صكره انلره اولنان
عذاب برعظيم عذابدر قل هل ننبئكم بالاخسرين اعمالا سويله سنى اكاه ايتمه‌يمى
شول كيمسه‌لرله خاسر اولنلرن كه اعمال جهتندن غايتله اوتوزلردر الذين ضل سعيهم
في الحيوة الدنيا انلر شول كيمسه‌لردركه يقين اولان صاغلقده چالشمقلرى باطل
ومحو اولدى وهم يحسبون انهم يحسنون صنعا وحال بوكه انلر مغرورلكلرندن
كمان ايدرلركه كندولر كوزل ايش ايشلبورلر اولئك الذين كفروا بايات ربهم بو
مذكور اولانلر شول كيمسه‌لردركه پروردكارلرينك وحدانيتنه دلالت ايدن علامتنه
تصديق كوسترمديلر ولقائه وبولشمسنه دخى يعنى حشر ونشر اولمسين اينانمديلر
فحبطت اعمالهم پس كفرلرى سببيله اعمللرى باطل اولدى فلا نقيم لهم يوم القيمة
وزنا پس دوز قيامتده انلره بر ترازو قالدرمزز كه اعمللرى ايچنده وزن اولنه
يا معنى بو اوله كه قيامتده انلره بر اعتبار ووقر قيلمزز ذلك ايشته بو بحبه در
جزاؤهم جهنم انلرك سزاسى دوزخدر بما كفروا ايمان كتمدكلرى سببيله
واتخذوا اياتى ورسلى هزوا وكتابك اياتنى وپيغمبرلرى سخريت ايدنلر سببيله
ان الذين امنوا وعملوا الصالحات تحقيقا شول كيمسه‌لركه ايمانه مطلوب كوزل اعمال
ايشلديلر كانت لهم جنات الفردوس نزلا بهشتلرك يوكسك پايه‌لرى انلره
پيشكش اولدى خالدين فيها انلرده اقامت على الدوام ثابت ايتمشلر لا يبغون
عنها حولا اول بهشتلردن برآن كه مكانز انتقال ايتمكى ايستمزلر قل لو كان

البحر مدادا لكلمات ربي سويله اكر دريا پروردكارمك سوزلرى يازلمسيچون مركب
اولسيدى لنفد البحر قبل ان تنفد كلمات ربي البته دريانك صوبى توكنوردى
پروردكارمك سوزى توكنمزدن اول ولو جئنا بمثله مددا واكر انك كبى بر دريا
دخى كتوردسيدك كتورديلركه جندب بن زهير سرور كائناته ديديكه يا رسول الله
بر ايشى خدايه تقرب پيدا ايتمك ايچون ايشلرم بعده انك اوزره بر كيمسه مطلع
اولمغى مخظوظ اولورم حضرت صلى الله عليه وسلم بيورديكه حق جل وعلا قبول
ايتمز اول عملكه ايچنده كندويه اورتاق قيلنه درعقب سرور كائناتك تصديقنه
بو آيت اخرى نازل اولدى قل انما انا بشر مثلكم سويله بو سوزن اوزكه بر نسنه
يوقدركه بن سزك كبى بر انسانم يوحى الي خدادن بكا فرشته ايله خبر كلوركه
انما الهكم اله واحد معبودكوز يالكوز بر معبوددر فمن كان يرجو لقاء ربه
پس هر كيمسه كه پروردكارينك لقاسنه اميد دوتر فليعمل عملا صالحا بر كوزل
ايش ايشلسون ولا يشرك بعبادة ربه احدا وكندوى پروردكارينك پرستشنه
اورتاق قيلمسون مرويدركه سرور كائنات بيوردى اتقوا الشرك الاصغر يعنى كوچك
شركدن كندوكزى صاقندرك بعده صورديلركه كوچك شرك ندر جوابلرنده
بيورديكيم ريادر

سورة مريم مكية وهي ثمان وتسعون اية

بسم الله الرحمن الرحيم

كهيعص تفسيرنده چوق اختلاف واقع اولمشدر بعضيلر كا ذاهب اولديكه
بو سوره‌نك اسميدر پس تقدير كلام بويله اولوركه بو سوره ذكر رحمة ربك عبده
زكريا پروردكارك قولى زكرياية ايتدوكى اكرمسيدر اذ نادى ربه نداء خفيا
چونكه خداوندينه بر آهسته چاغرمقله چاغردى قال رب اني وهن العظم منى ديدى
اى پروردكارم على التحقيق كه بنم بدنمدن كوكسيوب اولدى واشتعل الراس شيبا
وآتشك شعله‌سى كبى اولان باشمك آغ تويى آشكاره ودنده ياپلمسى كبى باشمده
ياپلدى ولم اكن بدعائك رب شقيا وسكا دعا ايتمكله اى بنم پروردكارم
بى بهره دكل ايدم بلكه هركاه كه سكا دعا ايله توجه ايتدم بنى خائب دوندرمدك
وبونك اوزره معتاد اولمشم واني خفت الموالي من ورائي وبى شبهه كيم

بن بو خصوصده عمم زاده لرمدن قورقدم مکر خلفم تقصیر ایدوب امور دینیده
تهاون ایدلر وكانت امرأتى عاقرًا وحال بوکه عورتم بر قصر عورت ایدی
اولاد کتورمز فهب لى من لدنك وليًّا پس بکا کندو کرمکدن امور دینیه
متولی بر اوغول باغشله که يرثنى بنم علم وحکمته وارث اوله ويرث من آل يعقوب
دخی حضرت یعقوبك نسلندن علم وحکمته وارث اوله واجعله رب رضيًّا وای
خداوندم بر شایسته پسندیده کیمسنه قیل که قول وفعلنی پسندیده ایتمش اوله‌سن
بو دعا ایتدکده باشنی سجده‌یه قویوب تضرع ونیاز ایتمکه باشلدی منادی کرم ربانی
دعاسی مستجاب اولدوغنه وعد ایتدی نته که حق تعالی بیوردی يا زكريا انا نبشرك بغلام
اسمه يحيى ای زکریا علی التحقیق بز سنی مژده‌لرز بر اوغلانله که آدی یحیی اوله
لم نجعل له من قبل سميا بوندن اسبق اکا بو اسمی ایجاد ایتمدك قال رب انى يكون
لى غلام حضرت زکریا دیدی ای بنم پروردکارم نیجه بکا اوغول اولور وكانت
امرأتى عاقرًا وعورتم بر دوغرمز عورت ایدی وقد بلغت من الكبر عتيًّا دخی بلا
شبهه بولکمدن ضعف وسن سنلکه یتشمشم یعنی وجودم غایتله نحیف اولوب
قورومشدر حضرت زکریا بو کلامی استعلام ایچون دیدی بو معنایله که سن بنی کنج
ایدوب بو ایشی اجرا ایده‌جك سن یاخود بو حالیمزده قدرتکی اظهار ایتملی سن نزانك
وقوعنی استبعاد ایتدی قال كذلك مژده‌یی ویرن ملك زکریایه دیدی کلیش دیدوك
کبیدر که پیرلك وضعف اوزرکه مستولی اولمشدر لکن قال ربك هو على هين
پروردکارك دیدی اکی پیردن اوشاق پیدا ایتمك اوزنده آساندر وقد خلقتك
من قبل ولم تك شيئا وحال بوکه بوندن اول سنی یراتدم وسن بر امر معدوم ایدك
قال رب اجعل لى آية حضرت زکریا دیدی ای پروردکارم بکا بر علامت قیل که
انکله بو عود اولدوغنی بیله‌یم قال آيتك الا تكلم الناس ثلث ليال حق جل
وعلا دیدی سنك علامتك بو که خلق ایله اوچ کیجه واوچ کون سویلشمکه قدرتك
اولمیه باوجود که تسبیح ایتمکه قدرتك اوله سويا اول حالده که خلقتك درستدر سنده
نه دلسیزلك ونه صاغرلك وار فخرج على قومه من المحراب پس حضرت زکریا جماعتی
اوزره مصلاسندن چیقوب ان سبحوا انلره اشارت ایتدی که ان سبحوا بكرة

فاوحى اليهم

وعشيا

٥٥٢

وعشيا صباح واخشام خدایی تنزیه ایدك پس مدت حمل تمام اولیجق حضرت یحیی وجوده
کلوب عالم طفولیتده احبارله عبادته مشغول اولدی چنکی کندویه وحی کلدی ایزد
ذو الجلال اندن کندویه خطاب کلدی که يا يحيى خذ الكتاب بقوة ای یحیی توراتی جد
وجهد ایله آل وآتيناه الحكم صبيا دخی حضرت یحیایه حکمتی وتوراتك فهمنی اوشاغ
ایکن ویردك وحنانا من لدنا وفضل وکرممزدن صدور ایتمش بر مهربانلق ویردك
وزكوة وکناهلردن پاکلك وكان تقيا دخی معاصیدن پرهیزکار فرمانه منقاد
ایدی وبرا بوالديه دخی اناسنه واتاسنه کوکل احسان صاحبی ایدی ولم يكن
جبارا عصيا دخی بر سرکش معصیتلو دکل ایدی وسلام عليه يوم ولد دخی شیطانك
شقیبات شرندن اوندنز خدادن صدور ایتمش بر سلامت اولسون اول کون که طوغدی
ويوم يموت واول کون که روحی قبض اولنور ويوم يبعث حيا واول کون که قبرندن
زنده اولوب مبعوث اولور واذكر فى الكتاب مريم دخی قرآنده مریم خاتونك احوالنی
یاد ایت اذ انتبذت من اهلها اول وقت که کندو اهلندن اوزاق اولدی مكانا
شرقيا بیت المقدسك جانب شرقیسنده بر یرده یا خالهسی ابو بدوه حضرت
مریم بیت المقدسك ایچنده اولوردی هر کاه که کندویه حیض کلوردی خالهسی حضرت
زکریانك خاتونی یانونده مدت حیضی کچوردی بعده اغتسال ایدوب بیت
المقدسه دونردی بر کون معتادی اوزره حیضندن اغتسال ایتمکی قصد ایتدی
فاتخذت من دونهم حجابا پس اهلنه یقین یردن بر پرده ایدندی تاکه کندویی
کورمکدن مانع اوله فارسلنا اليها روحنا درعقب حضرت جبرئیلی کندویه کوندردك
فتمثل لها بشرا سويا پس حضرت جبرئیل بر تام الخلقه کنج انسان صورتیله کا
کوروندی قالت انى اعوذ بالرحمن منك حضرت مریم جبرئیله دیدی بی شبهه
بن چوق مرحمتلو خدایه سندن صیغنوردم ان كنت تقيا اکر بر پرهیزکار کیشی
ایدك قال انما انا رسول ربك جبرئیل دیدی بوندن اوزکه بر نسنه یوقدر که
بن خداوندك کوندرلمشی یم لاهب لك غلاما زكيا تاکه سکا کناهدن پاك
اولمش بر اوغلان بغشلمسنه سبب اولم قالت انى يكون لى غلام مریم خاتون
دیدی نیجه بکا اوغول اولور ولم يمسسنى بشر وحال بوکه بنی حلال ایله بر کیشی دکمدی

ددلك

ولم اك بغيا وزناايدجي دكل ايدم **قال كذلك** جبرئيل ديدي اويله ديدوكك
كبيدر **قال ربك هو علي هين** پروردكارك ديدي اركسيز اوشاق پيدا ايتمك
اوزرمه غايتله آسانذر تاكه انك سببيله قدرة كامله مزي بيان ايدهوز **ولنجعله آية**
للناس وتاكه خلق ايچون اني برا اولو علامت قيلهلوز **ورحمة منا** وكرمموزدن صدوري ايمش
قولرموزه اني بر رحمت قيلهلوز **وكان امرا مقضيا** وانك اولمسي حكم اولنمش بر ايش
ايدي **فحملته** پس انكله حضرت مريم كبه اولدي كه حضرت جبرئيل انك ياقه‌سنه اوفوردي
اوفورمسي قارننه كيروب حامله اولدي **فانتبذت به مكانا قصيا** درعقب حضرت عيسى
قارننده ايكن براوزاق يره كندو اهلندن معتزله اولدي **فاجاءها المخاض** پس دوغرمق
كندويي مضطر قيلدي **الى جذع النخلة** خرما اغجنه تاكه انكله مستند اولوب اكا استناد
ايليه **قالت يا ليتني مت قبل هذا** طغمزدن اول اولدي اجلدن ديدي اي كاشكي بن
بوندن اسبق روحم قبض اولنسيدي **وكنت نسيا منسيا** دخي خاطره كلميان بر حقير نسنه
اولسيدم **فناداها من تحتها** پس حضرت عيسى التندن چاغردي كه **ان لا تحزني** غمكين اولمه
قد جعل ربك تحتك سريا كه بي شبهه پروردكارك التكده برابر ميق قيلدي تاكه
انكله طهارت ايدرسن **وهزي اليك بجذع النخلة** دخي خرما اغجني چالقوب طرفكه ميل ايتدر
تساقط عليك رطبا جنيا تر وتازه بر خرما اوندكه دوشه‌ر **فكلي** پس اول خرمادن
تناول ايت **واشربي** واول صودن ايچ **وقري عينا** واو غلكي ديدارى مشاهده سيله
كوزكي روشن قيل **فاما ترين من البشر احدا** پس اكر انسان سؤال ايدن بر كمسنه كورورسن
فقولي اني نذرت للرحمن صوما سويله على التحقيق بن ايزد ذو الجلاله اوروج نذر ايتدم
والمرك اوروجي طعام وكلامدن ترك اولنمسيدر **فلن اكلم اليوم انسيا** پس بوكون انسي
سؤال سيله سويلشمم **فاتت به قومها** درعقب اوغليله كندو جماعتنه كلدي **تحمله**
اني قالدرمش ايكن **قالوا يا مريم لقد جئت شيئا فريا** جماعتي كندويه ديديلر اي مريم
بلا شبهه سن بر امر غريب كتوردك **يا اخت هرون** اي حضرت هرونك باجيسي
چون اول زمانده هرون نام بر مرد صالح وار ايدي حضرت مريم عبادتده اكا مشابه
اولدوغيچون ديديلر اي حضرت هرونك همشيره‌سي **ما كان ابوك امرا سوء** پدرك
بر يمان كيشي دكل ايدي **وما كانت امك بغيا** وانانك زناكار دخي خاتون دكل ايدي

فاشارت

260

فاشارت اليه پس حضرت مريم حضرت عيسى يه اشارت ايتديكه انكله سويلشك
سيزه جواب ويرور **قالوا كيف نكلم من كان في المهد صبيا** ديديلر بيشكده اولان
اوشاغله سويلشورز حضرت عيسى چون بو كلاملري ايشتدي قدرت الهيه ايله نطقه كلوب
قال اني عبد الله ديدي بلاشك بن خدانك قوليم **اتاني الكتاب** انجيلي بكا
ويردي يعني تقدير ازلده تقدير ايتديكه انجيلي بكا ويره **وجعلني نبيا** دخي بني پيغمبر
قيلدي **وجعلني مباركا** دخي بني چوق نفعلو قيلدي **اينما كنت** قنغي مكانده
اولسم **واوصاني بالصلوة والزكوة** وناماز قيلمسيله وزكوة ويرمسيله بكا امر ايلدي
مادمت حيا مادام كه بن صاغم **وبرا بوالدتي** دخي بني انامه مهربان ايليجي قيلدي
ولم يجعلني جبارا شقيا دخي بني بدسركش بدفعل قيلمدي **والسلام علي**
وسلامت بكا اوزرمه درعيان اشيادن **يوم ولدت** اول كونكه والده‌مدن قارنندن
وضع اولندم **ويوم اموت** واول كونكه دنياي فانيه‌دن انتقال ايدرم **ويوم ابعث حيا**
واول كونكه قبردن زنده كوندرلمش اولورم **ذلك عيسى ابن مريم** اوصاف مذكوره
ايله موصوف اولان وجود شريف مريم اوغلي عيسادر **قول الحق** درست سوز
ديدي **الذي فيه يمترون** شول درست سوزكه انده يهود ونصاري شك ايدرلر
ما كان لله ان يتخذ من ولد واندر مختاره هيچ لائق وصحيح دكلدر كه اوغول ايدنه
يعني اوغول ايدنمدن منزه ومقدسدر زيرا اوغول ايدنمك احتياج ونقصه موديدر
سبحانه نقصه موجب اولان اشيادن ذات پاكي منزهدر **اذا قضي امرا** يعني
بر ايشك اولمسنه حكم ايده **فانما يقول له كن فيكون** بوندن غيري بر شيء بو قدركه
اكا دير اول درعقب اول شيء وجوده كلور **وان الله ربي وربكم** دخي حضرت عيسى
ديدي على التحقيق خدا عز وجل بنم هم و سيزلك ربكوزدر **فاعبدوه** پس اكا پرستش
ايدك **هذا صراط مستقيم** بو ديدوكم سوز بر دوغري يولدر كه انسان جنته
ايصال ايدر **فاختلف الاحزاب من بينهم** پس يهود ونصارا آرالرندن فرقه‌لر حضرت
عيسانك شاننده اختلاف ايتديلر كه يهود انك حقنده تفريط ايدوب حاشا
ساحر لكه كندويي نسبت ايتديلر ونصارا انك شاننده افراط ايدوب معاذ الله
تكريلكه انه منسوب قيلديلر **فويل للذين كفروا** پس عذابك اشدي كفر ايدنلره

اولسون من مشهد يوم عظيم بو اولو كونك مشاهده سندن واو قيامت كونيدر
اسمع بهم وابصر كفر مقوله سى باوجود اكه حقى نه كوردولر و نه ايشدولر نه عجيب
ايشدولر و نه غريب كوره جكلردر يوم يأتوننا اول كونكه جزالرينه كلورلر لكن الظالمون
اليوم فى ضلال مبين ليكن ستم ايدنلر بو كون بر اشكارا ازغونلقده در لر وانذرهم
يوم الحسرة دخى كناهه قورقوت و يرا اول كوندنكه بدلك ايدوب ايتد وكى بدلك اوزره
پشيمان اولورلر ايولك ايدنلر ايولكى آز ايتد وكنه ندامت چكر اذ قضى الامر اول
وقتده كه حساب دوكلوب هر كيسى كندويه معين اولان يكانه كيدر وهم فى غفلة دخى
انلره بر قورقو و ير اول حالده كه كندولر بر غفلته دوشمشلردر وهم لا يؤمنون وانلر
ايمانه كلمزلر انا نحن تحقيقا كه بز كندومز نرث الارض ومن عليها يره و انك اوزره
اولان مخلوقاته وارث اولورز يعنى زمينى و اوده نلرى اولان اشيايى افنا ايدوب نباقى
قالورز والينا يرجعون وفانى اولان و قلنلر نصكره خلايقك طرفمزه ارجاع اولنورلر
واذكر فى الكتاب ابراهيم دخى قرآنده حضرت ابراهيمك احوالنى ياد ايت انه كان
صديقا نبيا تحقيقا كه اول عزيز الوجود دوغرو سوزلى بر پيغمبر ايدى اذ قال لابيه
فحى پيدرى آزره ديدى يا ابت اى بنم پدرم لم تعبد ما لا يسمع ولا يبصر نيچون عبادت
ايدرسن شول نسنه يه كه نه دعاكى ايشدر و نه خشوع و تواضعكى كورر ولا يغنى
عنك شيئا وسندن بر ادنى شيئ دفع ايتمكه قادر دكلدر يا ابت انى قد جاءنى من العلم
اى بنم پدرم بلا شبهه كه بن كلدى بكا دانشدن ما لم يأتك شول شيئ كه سكا
كلدى فاتبعنى پس بكا اوى اهدك صراطا سويا بر معتدل يول سكا كوستردم
يا ابت لا تعبد الشيطان اى بنم پدرم ابليسه قوللق ايتمه ان الشيطان كان للرحمن عصيا
بى شك كيم شيطان ايزد ذو الجلاله چوق عصيان ايدجيدى يا ابت انى اخاف ان
يمسك عذاب من اى بنم پدرم على التحقيق بن قورقرم كه تنكرى تعالى طرفندن سكا بر
اشكنجه دكه فتكون للشيطان وليا پس عذابده ابليسه قرين اولورسن قال اراغب
انت عن الهتى يا ابراهيم آزر ديدىكه اى ابراهيم ايا سن بنم معبودلريمدن يوز چوير يجى
سن لئن لم تنته اكر بو سوزدن واز كچمزسن لارجمنك البته طاشله سنى
اوررم واهجرنى مليا وكندوكى بندن صاقنوب بر اوزون مدت اوزاق اول

الرحمن عصيا

قال سلام عليك حضرت ابراهيم ديدى اوزكه سلام اولسون يعنى كيدرب
سكا وداع ايدرم و طبيعتكى بر سوزلرده رنجيده قيلمم سأستغفر لك ربى
بقندن بر وردكاردن سكا مغفرت طلب ايدرم انه كان بى حفيا بى شبهه
كيم ربيم بكا چوق و لطف و احسان ايدجيدى واعتزلكم وما تدعون من دون الله دخى
سيزى و تنكريدن اوزكه عبادت ايتدكوز اشيايى هجر ايدوب بر طرفده اولورم وادعوا
ربى و خداوندمه يالكوز عبادت ايدرم عسى ان لا اكون بدعاء ربى شقيا شايد
كيم پروردكارمك عبادتى سببيله نا اميد و بى بهره اولميم بلمنك كركديم بو كلامى
انك اوزره دلالت ايدركه مخاطب اولانلرك عملى ضايع و باطلدر دخى ايچنده تنبيه
واركه عبادتك قبول و مكافاتى صرف محض كرمندندر نه وجوب طريقيله در
فلما اعتزلهم وما يعبدون من دون الله پس اول وقت كه حضرت ابراهيم انلردن
دوراولوب شام زمينده سكنى ايتدى وهبنا له اسحق ويعقوب نامى اسحق
بر اوغول وانك اوغلى يعقوبى كا باغشلدق وكلا جعلنا نبيا وهر برنى
پيغمبر قيلدق ووهبنا لهم من رحمتنا وكندو رحمتمزدن انلره باغشلدق بو
مقامده رحمتدن مراد اموال و اولاد و نبوتدر وجعلنا لهم لسان صدق عليا
وانلره بر بلند ذكر جميل قيلدق كه جمله خلق انلرله افتخار ايدوب ايولكلرين
سويلرلر واذكر فى الكتاب موسى دخى قرآنده حضرت موسانك احوالنى ذكر
ايت انه كان مخلصا تحقيقا كه اول دينى و مقصدنى پاك قيلمشدى بر وجود شريف
ايدى وكان رسولا نبيا و صفتنى كوندرلمش اندن خبر و يرجيدى وناديناه
من جانب الطور الايمن دخى حضرت موسايى طور نام طاغك صاغ طرفندن
چاغردق وقربناه نجيا دخى دركاه قربه انى يقلشدردق بيز ملهراز سويلشدوكى
حالده ووهبنا له من رحمتنا اخاه هرون نبيا و مهربانلقمزك اقتضاسندن انكا برادرى
هرونى پيغمبر اولدوغى حالده باغشلدق تاكه امورد نيه ده كندويه اعانت ايدر
واذكر فى الكتاب اسمعيل دخى قرآن عظيم الشانده حضرت اسمعيلك احوالنى
تذكر قيل انه كان صادق الوعد تحقيقا كه اول خوش ذات بر درست وعده لو
ايدى كه بر كيسه يه بر وعده و يردى انى انده بر ييل مقدارى انتظار ايتدى وكان

رسولا نبیا دخی ایزد سنی الیدن خلقه کوندرلمش الله اندن خبر ویریجیدی وكان
یأمر اهله بالصلوة والزكوة دخی کندویه مخصوص اولان جماعته نماز قیلمغیله وزكوة
ویرمگیله فرمان ایدردی وكان عند ربه مرضیا دخی پروردکاری قتنده پسندیده
اولمشی برمرد ایدی واذكر فی الكتاب ادریس دخی قرآنده ادریسك اوصافنی ذکر ایت
انه كان صدیقا نبیا تحقیقا که اول جلیل القدر غایتله راستکو خلقی ارشاد
ایدیجیدی ورفعناه مكانا علیا ونی بر یوجه یره قالدردق واو شرف نبوت
یا بهشت جاودان یا وردیجی کوکدر اولئك الذین انعم الله علیهم اول کروه
که بو سوره ده سنکورا اولدیلر شول کیمسه لردرکه ایزد ذو الجلال اوندلره نعم
دینیه ودنیویه ایله انعام ایتدی من النبیین موصوله بیاندر یعنی خدانك نعمتنه
مظهر اولانلر انبیا مقوله سیدرلر من ذریة آدم جاد وجودردن بدلدر یعنی اول
پیغمبرلر حضرت آدمك نسلندندرلر وممن حملنا مع نوح وحضرت نوح ایله
کیمیه قالدردوغمز کیمسنه لرك نسلندندر وانلر حضرت ادریسدن ماعدادرلر
ومن ذریة ابراهیم واسرائیل وحضرت خلیل الله وحضرت یعقوبك اولادندن
وممن هدینا واجتبینا دخی دعوت یولنه کوستردوك نبوت وکرامتله برکزیده قیلدوغمز
کیمسنه لردن اذا تتلی علیهم آیات الرحمن خروا سجدا قچن مزبورلره اوزره ایزدك
آیاتی اوقنسه سجده ایدوب اغلشلر لکن بونلری اوزره دوشترلر فخلف من بعدهم
خلف پس انلردن صکره بیز بدفعل اوشاقلر پیدا اولدیکه اضاعوا الصلوة نمازی
ترك ایتدیلر واتبعوا الشهوات وانواع معاصیدن نفسلرینك آرزولرینه پیرولك
ایتدیلر فسوف یلقون غیا پس بلا شبهه برعظیم بلایه بولورلر الا من تاب
وآمن وعمل صالحا مكر انلردن شول کیمسه لرکه کفردن توبه ایدوب ایمانه کوردی
وکوزل عملی ایشلدی فاولئك یدخلون الجنة پس اول کروه که ایمان وعمل صالحله
منعوت اولدیلر بهشته داخل اولورلر ولا یظلمون شیئا دخی عمللرینك
مکافاتندن برآز نسنه اکسك قیلنمازلر بلکه الزیاده کندولره ایصال اولنور
جنات عدن سنت ایله لفظ جنتدن بدلدر یعنی بهشت مقوله سیدن
اقامت ایچون تعیین اولنان بهشتلره کیررلر التی وعد الرحمن عباده بالغیب شول

وبكيا

باغلرکه

باغلرکه ایزد ذو الجلال قوللرینه وعد ایتدی اندن غائب اولدوقلری حالده انه كان
وعده مأتیا بی شبهه کیم شان بودرکه خدانك وعدهسی کلیجیدی یعنی موعود اولان
بهشت جاودان ظهوره کلوب مؤمن البته اکا کیریجیدر لا یسمعون فیها لغوا
بهشتیلر بهشتده اصلا بیهوده سوز ایشتمزلر الا سلاما لیکن برسوز ایشیدلر
که عیب ونقصدن مبرادر ولهم رزقهم فیها بكرة وعشیا وانلره آنك ایچنده روزیلری
مقرردر صباح واخشام یعنی نته که دنیاده ارباب تنعمك صباح واخشام ییجکلری معیندر
ارباب بهشتك دخی روزیلری تعیین ایتدیلر کلور تلك الجنة اول مذکور اولان
بهشت التی نورث من عبادنا من كان تقیا شول نسنه در که قوللریمزدن
تقوی صاحبی اولان کیمسه انی میراث قیلدرز کوردیلرکیم فخر سرورکائنات اصحاب
کهفك وذو القرنینك وروحك احوالنی یهود سؤال ایدوب حضرت استثنا ایتمدی
بیوردیکه یارین کلك سیزه جواب ویرهیم بعده اون بیش کون یا یکرمی بیش کون حضرت
جبرئیل کلمدی وکلمدوکندن اوتری اهل شرك شدید یاریچه محمدك معبودی کندوبی ترك
ایتدی انن صکره کلدوکده حضرت صلی الله علیه وسلم اکا دیدیکه نیچون کلدك بن سکا
چوق منتظر ایدم حضرت جبرئیل بو مضمون اوزره جواب ایتدی انکه حق تعالی بیوردی
وما نتنزل الا بامر ربك وبز آنا فانا اینمزوز الا پروردکارکك فرمانیله ما
بین ایدینا کندویه دایلر ومرده اولان امورمزلك تصرفی وما خلفنا
واکسه مرده قلان اشیانك تصرفی وما بین ذلك وایکیسنك آراسنده اولان
احوالك تصرفی یعنی کلجکده وکچمشده وحالا اولان احوالمز قدرتی الندهدر بیزم
اصلا برشیده تصرفمز یوقدر وما كان ربك نسیا وخداوندلك سنی اونودوب
ترك ایدیجی دکلدی پس حکمتی وجهتنا خیرلی اقتضا ایلدی نه انکه کرزه کلان ایندوکی
شیء اوله رب السموات والارض وما بینهما اوردکوکلرك ویرلك واراتبعه
اولان اشیانك پروردکاری فاعبده واصطبر لعبادته پس اکا عبادت ایدوب عبادتیچون
صبر ایت یعنی هرگاه که بیلدك سنی اونتمز کرکدکه سن عبادتنه اوزره ثابت اولوب
وجهت الممنسندن اوتری سینك دار اولمه هل تعلم له سمیا هیچ اکا همنام
برکیمسه بیلورمیسن یعنی الله لفظیله هیچ برشیئه تسمیه اولنمشدر زیرا اهل شرك

اکرچه سنلر الله آدی قودیلر ولیکن لفظ جلاله ایله هرکز برلری صنمنی تسمیه ایتمدی
ویقول الانسان وآدم اوغلی دیر اذا ما مت لسوف اخرج حیا ایا بن اولدوکم محل
البته دیری اولدوغمده چیقمش قیلنورمی یم یعنی ابی بن خلف سنانی بو کلامی دیدی
زیرا اول بر چوریمش کموکی النه الوب انلری دیره قیارب علی طریق الاستبعاد
دیدی محمد کمان ایدرکه بز بعد الموت مبعوث اولورز اولا یذکر الانسان انا خلقناه من قبل
ایا آدم اوغلی بو کونه سوز سویلیوب فکر ایتمزمی که بلا شبهه بز کندیی بوندن
اسبق ایجاد ایتدک ولم یک شیئا وکندوسی بر نسنه دکل ایدی فوربک
لنحشرنهم والشیاطین پس پروردکارکه قسم که قیامت کوننده انلری دیولرله
بیغورز ثم لنحضرنهم حول جهنم صکره البته دوزخ چورسنده انلری حاضر ایدرز
جثیا حسابلت قورقوسندن برلری اوزره چوکمش اولدوقلری حالده ثم لننزعن
من کل شیعة صکره هر بر کروهدن البته چیقروب جهنمه صالورز ایهم اشد علی
الرحمن عتیا هرکیم که ایزد ذو الجلال اوزره زیاده سرکشلک ایدی ثم لنحن اعلم
بالذین هم اولی بها صلیا اندن صکره بز داناتروز شول کیمسنه لره که کندولر دوزخه
یانمغه زیاده مستحقدرلر وان منکم الا واردها وسیزدن ای آدم اوغوللری
بر شخص یوقدر الا که جهنمه یتشوب اوزرندن کچلیدر اما اهل ایمان اوزرندن کچیدوکلری
دم سونمش اولور کان علی ربک حتما مقضیا هرکسک جهنمه واردوغی پروردکارک
اوزره قطعی حکم اولنمش بر ایشی ایدی یعنی حق تعالی نک وعدسی اقتضاسیله بو حکمی
هرکز تخلف قبول ایتمز ثم ننجی الذین اتقوا صکره کفر و معصیتدن پرهیزکار اولانلری
اندن قورتاروز ونذر الظالمین فیها جثیا وکفر ومعصیت ایله جانلرینه ستم ایدنلری
ایچنده دیزلری اوزره اوتورمش بوراقورز واذا تتلی علیهم ایاتنا بینات واول وقت
کراوزدلرینه ایاتمز اوقونور معنالری روشن اولدوغی حالده قال الذین کفروا للذین
امنوا کفر ایدنلر اهل ایمانه دیرلر ای الفریقین خیر مقاما ایکی کروهدن یعنی کافر
ومؤمن کروهلرندن قنغیسی منزل جهتندن یکرکدر واحسن ندیا دخی قنغی
مجلس جهتندن غایتله کوزلدر حاصل کلام بوکه کفاره هرکاه که بر معجزه ایله کلور معارضه
ایتمکدن عجزلری اولمغله منزل ومجلسلرنده افتخار ایتمکله باشلرلر پس حق جل وعلا ایتدوکلری

افتخاری تهدید ایله رد ایدوب بیوردی وکم اهلکنا قبلهم من قرن دخی بونلردن
اسبق نیچه اهل زمانه یی نابود قیلدق هم احسن اثاثا ورئیا که انلر سروسامان
وکوزل هیئت جهتندن بونلردن غایتله کوزلدرلر قل من کان فی الضلالة سویله
هرکیم که ازغونلقده ایدی فلیمدد له الرحمن مدا حق تعالی انکا ازغونلغی اوزاتسون
یعنی انکا چوق مهلت ویروب نعمتی پی اندپ انکا یوللر حتی اذا راوا ما یوعدون اول
وقته دکین که موعود اولدوقلری نسنه یی مشاهده ایدرلر اما العذاب واما الساعة
ما یوعدون لفظندن بدل تفصیلدر یعنی موعود اولدوقلری نسنه یا اهل اسلام
اوزرلرینه غلبه ایدوب قتل واسیر ایله کندولرین معذب قیلانلردر یا دوزخ جزاده کندولره
دکن عقاب ورسوالکدر فسیعلمون من هو شر مکانا واضعف جندا پس علی التحقیق بیلجکدرلر
شول کیمسه یی که کندوسی منزل جهتندن بدتردر وتوابع ولواحق جهتندن زبونرکدر
ویزید الله الذین اهتدوا هدی وایزد جل جلاله مهتدی اولانلره هدایت آرتورر
والباقیات الصالحات خیر عند ربک ثوابا وخیر مردا و فانی سی باقی قلان کوزل اعمال
ثواب جهتندن پروردکارک قتنده یکیدلردر ونعمت جهتندن یکدلر اول فانی نعمتلردن
که دنیاده کفار انلره بهره یاب اولدیلر کوردیلرکه حضرت خبابک برمقدار بورجی
وار ایدی وائل اوغلی عاص یاننده اندن حقنی ایستیجک انکا جواب ایتدی کرسن محمده
کفر ایتمینجه بن سکا حقکی ویرمم خباب ایتدیکه بن سنی صاغلغکده ونه بومکده ونه مبعوث
اولدوغکده انکا کفر ایتمم اول خبیث ایتدیکه پس مبعوث اولدوغک محلده انکا کل بورجکی
انده ویره یم زیرا اول وقت بنم مالم واولادم چوقدر بعده حق جل وعلا بو آیتی انک
حقنده منزل ایدوب بیوردی افرایت الذی کفر بایاتنا پس کوردکمی شول کیمسنه یی
که ایاتمزه کفر ایتدی وقال لاوتین مالا وولدا و دیدی البته مالی واوغول
ویریلورم اطلع الغیب ایا پوشیده اولان شیئه مطلع اولدیمی ام اتخذ عند
الرحمن عهدا یاخود کندویه مال واولاد ویرلسنه تنکری قتنده پیمان الدی
کلا دیدوکی کبی دکلدر سنکتب ما یقول بلا شبهه دیدوکی سوزی یازرز یعنی
کندویه ظاهر اوله قدر که دیدوکی کلامی بز ضبط ایتمشوز ونمد له من العذاب مدا
وانکا اشکنجه دن بر عظیم اوزاتمق اوزادرز ونرثه ما یقول وبیز انکا وارث اولورز

شول شیئکه سویلردی یعنی دیدوکی مال واوغل قبضهٔ تصرفمزده قالور **ویاتینا فردا** ودوزجزاده بیزه یالکوز کلور **واتخذوا من دون الله الهة** دخی کفار قسمی ایزدذو الجلالک عبادتندن تجاوز ایدوب معبودلر ایدندیلر **لیکونوا لهم عزا** تاکه کندولره سبب عزت اولهلر یعنی تنکری قتنده کندولره شفاعت ایدوب اول سبیله ارباب عزت اولهلر **کلا** کان ایتدوکلری کبی دکلدر **سیکفرون بعبادتهم** بلاشبهه معبودلر ایدندوکلری اشیانک عبادتلرین انکار ایدوب جکدرلر **ویکونون علیهم ضدا** واوزلرینه سبب خوارلق اولورلر **الم تر انا ارسلنا الشیاطین علی الکافرین** بقمزمیسن کیم علی التحقیق بیز دیولری کفار اوزره مسلط قیلدق **تؤزهم ازا** کندولرین بر برلرینه دپرتمک دپردوب معاصی اوزره عمل ایدرلر **فلا تعجل علیهم** پس اوزلرینه تیزلمه **انما نعد لهم عدا** بوندن غیری برشی یوقدرکیم مدت اجاللرین انلره بر صایمق صایرز یعنی انلره قالمشی الا بر نچه معلوم کوندر برنچه صایلمش دم پس هلاک اولمغه چوقلق تعجیل ایتمه **یوم نحشر المتقین الی الرحمن** مذکور قیل اول وقتی که شرکدن پرهیزکار اولانلری ایزد ذو الجلال سمتنه جمع ایدرز **وفدا** بینمش اولدوقلری حالده **ونسوق المجرمین الی جهنم وردا** وبی دین اولانلری دوزخ سمتنه سوررز **وردا** تشنه اولدوقلری حالده **لا یملکون الشفاعة** جمله عباد دیمکه یتمکه مقتدر اولمازلر **الا من اتخذ عند الرحمن عهدا** مکر شول کیمسه که شفاعت خصوصیچون تنکری قتنده بر پیمان الماش اوله **وقالوا اتخذ الرحمن ولدا** دخی کفره دیدیلر خدای لایزال اوغول ایدندی **لقد جئتم شیئا ادا** قسم اولسونکه بر یمان نسنه کتوردکوز **تکاد السموات یتفطرن منه** یقلشور که کوکلر اول سوزلک عظمتندن بر نچه کز چاتلیه **وتنشق الارض** ویر دخی اندن یارلیه **وتخر الجبال هدا** وطاغلر دخی اندن بر اولوب دوشمک دوشه **ان دعوا للرحمن ولدا** اول جهتدن که ایزد ذو الجلاله اوغول ایدنمیش اسناد ایتدیلر **وما ینبغی للرحمن ان یتخذ ولدا** وهر نسنه دن مستغنی اولنه جائز دکلدرکه اوغول ایدنه زیرا اوغول ایدنمک معاونت ایچوندر وحق سبحانه وتعالی هر نسنه دن مستغنیدر **ان کل من فی السموات والارض** کوکلر ویرده هر کیمسه که وار بر نسنه دکلدر **الا آتی الرحمن عبدا** الا ایزد ذو الجلال طرفنه کلیجیده

قول

قول اولدوغی حالده **لقد احصاهم** تحقیقا که انلری بیلوب محصور قیلدی **وعدهم عدا** واشخاص واقوال وافعاللرین بر درست صایمق صایدی **وکلهم آتیه یوم القیمة** وقولری روز جزاده حضور عزتنه کلیجیدرلر **فردا** انک وتنها اولدوقلری حالده **ان الذین آمنوا وعملوا الصالحات** تحقیقا کیما یمان کتوروب کوزل عمللر ایشلیانلر **سیجعل لهم الرحمن ودا** بلاشبهه ایزد ذو الجلال خلقک قلوبنده انلره بر محبت قیلدر **فانما یسرناه بلسانک** پس بوندن اوزکه برشی یوقدرکه قرآنی دیلکده آسان قیلدق یعنی قرآنی لغتکه موافق قیلدق **لتبشر به المتقین** تاکه انکله اهل تقوایه مژده ویره سن **وتنذر به قوما لدا** وتاکه خصومتده برک اولان کروهی انکله قورقوده سن **وکم اهلکنا قبلهم من قرن** وانلردن اسبق نچه زمانه خلقی نابود قیلدق **هل تحس منهم من احد** انلردن هیچ بر کیمسه کوروب بولورمیسن **او تسمع لهم رکزا** یا انلره بر آهسته صوت ایشیدرمیسن یعنی انلری بالکلیه اهلاک ایتدک انلردن اصلا بر اثر قالمدی

سورة طه مائة واربع وثلثون آیه

بسم الله الرحمن الرحیم

طه معناسنده نچه وجوه واردر بری بوکه سرور کائناتک اسمیدر پس بو وجهه کوره منادی اولور کوتوره بلرکه حقی سیدنا الکونین اوزره سورهٔ یا ایها المزمل ایندی اودکلر قیام لیل ایتدیکه مبادلت دبانلری شیشدی بعده حق جل وعلا بو سورهنک اوائلنی منزل قیلدی پس تقدیر کلام بویله اولورکه ای بوایکی مرفقله مسمی اولان ذات پاک **ما انزلنا علیک القرآن لتشقی** قرآنی اوزرکه ایندرمدک تاکه محنت ومشقته دوشه سن **الا تذکرة لمن یخشی** لیکن قلبنده خوف اولان کیمسنه به بر پند اولمق ایچون انی ایندردک **تنزیلا ممن خلق الارض والسموات العلی** بر ایندرمک ایندردک شول خداوندکه یری وبلند اولان کوکلری ایجاد ایتدی **الرحمن** غایتله مرحمت ابدیه **علی العرش استوی** فرمانی عرش اوزره مستولی اولدی **له ما فی السموات وما فی الارض وما بینهما وما تحت الثری** کندویه ملوکدر کوکلرده اولان مبدعات ویرده اولان مخترعات وارالرنده اولان عناصر وموجودات ونمناک توپراق التنده اولان اشیا **وان تجهر بالقول فانه یعلم السر واخفی** واکر سوزی

اشکار اقیلرسن بی شبهه که حق جل وعلا گیزلی اولان نسنه یی وگیزلیدن گیزلیتر اولانی
بیلور الله لا اله الا هو اوصاف مزبوره ایله متصف اولان ذات پاک ایزد
ذو الجلالدر اندن اوزگه بر فرد عبادته مستحق دگلدر له الاسماء الحسنی کندوده در
مدحله موصوف اولان آدلر وهل اتاک حدیث موسی دخی سکا حضرت موسانک
خبری گلدی می اذ رای نارا یعنی بر آتش گوردی فقال لاهله امکثوا پس کندو عیالنه
دیدی بو مکانده توقف ایدک کیم انی آنست نارا علی التحقیق بن بر آتش گوردم
لعلی اتیکم منها بقبس شاید بن سیزه اندن بر شعله گتوره یم او اجد
علی النار هدی یاخود آتش اوزره بر یول گوستریجی بوله یم که بکا یول گوستره بعده
اهلی بوراقوب آتشه متوجه اولدی فلما اتیها پس اول وقت که گوردکی آتشه
گلدی بر گوک اغاجده بر بیاض آتش پیدا گوردی واطرافنده هیچ بر کیمسنه گورمدی
کندو یی بر حیرت الدی اول اثناده نودی یا موسی کندویه صدا گلدی که ای موسی
انی انا ربک تحقیقا که بن کندوم سنک پروردگارک تکرار ضمیر تأکید
وتحقیق ایچوندر یعنی بو کلامی استماع اول شکله ایتمه مرددیدرکیم یعنی حضرت موسی ندا
اولندی دیدی سویلیان کیمدر کندویه طرف حقدن جواب ویرلدی بنم ایزد ذو
الجلال درعقب ابلیس لعین کندویه وسوسه ایدیکه شاید بو سوز شیطان
سوزیدر پس حضرت موسی کندو نفسنه رجوع ایدوب دیدی بن فهم ایتدم که
بو سوز خدانک سوزیدر زیرا بن انی جمیع جهاتدن وقمو عضولرمدن ایشتدم
فاخلع نعلیک پس تأدب ایتمسیچون کندویه فرمان اولندیکه ایکی نعلکی
چیقر انک بالواد المقدس طوی که بی شبهه سن طوی نام پاک اولان درهده
سن وانا اخترتک وبن سنی نبوت ایچون برگزیده قلدم فاستمع لما یوحی پس
سکا وحی اولنان نسنه یه قولاق طوت واول وحی اولنان نسنه بودرکه اننی
انا الله علی التحقیق بن کندوم ایزد ذو الجلالم لا اله الا انا وجودده بندن
اوزگه عبادته مستحق بر معبود یوقدر فاعبدنی پس بکا پرستش ایله واقم الصلوة
لذکری ذی یاد ایتمک ایچون نمازی قیل ان الساعة اتیة بی شبهه که
قیامت گلیجیدر اکاد اخفیها انک وقتی گیزلی قیلمق ایسترم لتجزی کل

نفس

نفس بما تسعی آتیه لفظنه متعلقدر یعنی قیامت البته گلیجیدر تا که هر جان
قزندوغی شیئله مکافات اولنور فلا یصدنک عنها پس سکا ایمان گتورمکدن
سنی الیقومسون من لا یؤمن بها واتبع هویه شول کیمسه که اکا ایمان گتورمیوب
نفسنک آرزوسنه اویدی فتردی که انک منعنه اویمغله هلاک اولورسن
بو کلامدن صکره حق جل وعلا حضرت موسایه استیناس حاصل اولمق ایچون
وکندویه عجایب گوسترمک ایچون خطاب ایدوب بیوردی وما تلک بیمینک یا موسی
ونه در اول شیء که صاغ الکده در ای موسی قال هی عصای حضرت موسی دیدیکه
اول بنم دکنکمدر اتوکؤا علیها اوزرینه یاصلنورم واهش بها علی غنمی وانکله
قیونمک باشلری اوزره اغاجلرک یپراغنی سلکرم ولی فیها مارب اخری
وبکا انده بر بشقه ایشلر وار مثلا مسافر اولیجق اموزی اوزره قویوب مطهره سین
باشنده اصرم واقتضا ایدوکده دشمنی انکله مدافعه ایدرم وبونلرک امثالی
نیجه ایشلر قال القها یا موسی حق جل وعلا دیدی ای موسی انی صال فالقیها
درعقب حضرت موسی انی صالدی فاذا هی حیة تسعی بلا توقف اول دگنک
بر بودر ایلان اولدی گوردیلر که یعنی اول دکنک ایلان اولدی حضرت موسی
انی گوردی که سعی ایدوب طاشی واغاجی یودیور اندن خوف ایتدی قال
خذها ولا تخف حق جل وعلا حضرت موسایه فرمان ایدیکه انی ال واندن
قورقمه سنعیدها سیرتها الاولی یعنی اوله که انی اولکی هیئتنه دوندررز
مرویدرکه حضرت موسی بو کلامی ایشتدوکده کندویه بر آرام حاصل اولدی
بعده انی انک اغزندن صوقوب چکلرنه یاپشدی فی الحال کما کان دگنک
اولدی واضمم یدک الی جناحک وقولتک التنه الکی ال تخرج بیضاء
ایشلی بیاض چیقر گویا که بر موم در من غیر سوء علتسیز وعیبسیز یعنی انک
بیاضلغی برص دگلدر بلکیم برق گبی بر روشن ودرخشنده بیاضلقدر
آیة اخری نبوتکه شاهد بودخی بر بشقه معجزه در لنریک من ایاتنا الکبری
تا که سکا اولو ایاتمزدن گوستره‌وز اذهب الی فرعون بو ایکی معجزه ایله فرعونه
وار انه طغی تحقیقا که اول خبیث حدی تجاوز ایتدی قال رب اشرح لی صدری

ای بنم خداوندم بکا سینه‌می فراخ قیل ویسر لی امری وایشمی بکا آسان قیل واحلل
عقدة من لسانی ودیلمدن بر دوکم آچ یفقهوا قولی تاکه سوزمی اکلیه‌لر کتوردیلرکه
برکون فرعون حضرت موسایی قوجاغنه الشدی موسی علیه السلام فرعونک جواهرله
دوزلمش صقالنی اوزادوب الدن بر مقدار قوپردی فرعون بو حرکتدن غضبناک
اولوب موسانک قتلنه فرمان ایتدی فارسیه آسیه خاتون دیدی بو طفلدر جواهر
بیلمسین مشاهده ایدیجک آکا ال اوزاتدی شمدی بلکه اگر بر کوز کتورورسن الکا دخی ال
اوزاتدر پس فرعون بر مقدار کوزلک وبر مقدار یاقوت حاضر اولسنه فرمان ایلدی
یعنی که حاضر اولدی حضرت موسی مراد ایتدیکه یاقوته ال اوزاده همان حضرت جبریل
انک النی کوز سمتنه کتوردی حضرت موسی دخی اندن بر کوز الوب آغزینه بوراقدی آغزی
دیلندن بر عقده پیدا اولدیکه کلامی تیز فهم اولنماز قالدی بو سببدن ایدی ذو الجلالدن
ایستدیکه دیلندن اول عقده‌یی حل ایده دخی حضرت موسی خدایه مناجات ایدوب
دیدی واجعل لی وزیرا من اهلی دخی کندومه مخصوص اولان جماعتدن بکا بر یاردیجی قیل
هرون اخی قرنداشم هرونی اشدد به ازری قوتمی انکله محکم قیل واشرکه فی امری
دخی رسالت امرنده انی بکا اورتاق قیل کی نسبحک کثیرا ونذکرک کثیرا تاکه سنی
چوق تنزیه ایدهلم وحمد وثنا ایله سنی چوق اکهلم انک کنت بنا بصیرا که بی شبهه سن
بزم احوالمزه دانا ایدک هر وجهله بزه نافع اولان شیء احسان ایدرسن قال قد اوتیت
سؤلک یا موسی حق جل وعلا دیدی تحقیقا کیم مقصودک سکا ویرلدی ای موسی
ولقد مننا علیک مرة اخری وبی شبهه کیم بر وقتده دخی اوزرکه منت قلدق
اذ اوحینا الی امک ما یوحی یعنی وحیدن اوزکه شیله بیلنمیان نسنه‌یی اناکه وحی
ایتدک یعنی آکا الهام طریقیله بیلدردک که ان اقذفیه فی التابوت حضرت موسایی
صندوقه قوی فاقذفیه فی الیم پس اول صندوقی نیل دریاسنده صال فلیلقه
الیم بالساحل صکره دریا انی بوراقسون یاخذه عدو لی وعدو له بکا دشمن وکندو
دشمنی بر کیمسه انی السون کتوردیلرکه حضرت موسانک والده‌سی صندوقه قویوب حضرت
موسایی ایچنده قیلدی صکره صندوقک باشنی رفتلیوب نیل دریاسنه صالدی چونکه
نیلدن بر ایرمق فرعونک باغنه جیقردی بامر الله صو انی اول ایرمقه صالوب باغ ایچنده

اولان حوضنه واصل اولدی قدرت الهیه ایله فرعون وخاتونی آسیه حوض باشنده بولندیلر
اول صندوقی اخذ ایدوب ایچنده حضرت موسایی بولدیلر انی مشاهده ایدیجک محبتی
کوکللرنه غایتله تأثیر ایتدی بر مرتبه‌ده که بر لحظه جمالنی مشاهده ایتمدوکلری دیوانه
اولورلردی والقیت علیک محبة منی واوزرکه بندن صدور ایتمش بر سوگلک
صالدم یعنی محبتکی قلوبده صالدم که سنی کورن البته سکا محبت ایدر ولتصنع علی
عینی وتاکه کوزمک اوزره تربیه اولنه سن یعنی حفظ ونکهبانلغمله بسلنوب وجوده
کله سن اذ تمشی اختک فتقول یعنی همشیرک کیدوب سویلردی هل ادلکم علی من
یکفله سیزه دلالت ایدهیم می شول کیمسه اوزره که بو طفله صوت ویروب کندوی حفظ
ایده کوزدیلرکه یعنی حضرت موسایی صندوقده بولدیلر انی طایه‌لر اوزره عرض ایدوب
هیچ بیرلرینک امجکنی قبول ایتمدی همشیره‌سی مریم خاتون خبر آلیجق فرعونک
سرای خاصه‌سنه ایرشوب صورت حالی مشاهده ایتدی همان ایلرو کلوب آسیه
خاتونه دیدی ایستر میسین که بو اوشاغک صاقلسنه درعهده اولان کیمسنه اوزره سیزه
دلالت ایدهیم اکا جواب ایتدیلر که مقصود اعظم بودر علی الفور واروب اناسنی احضار
ایتدی حضرت موسی قوجاغنه الیجق بلا توقف امجکنی قبول ایتدی فرجعناک الی امک
پس سنی اناکه دوندردک کی تقر عینها تاکه سنی مشاهده ایتمکله کوزی روشن
اوله ولا تحزن وتاکه فراقک سببیله غمناک اولمیه وقتلت نفسا ودخی بر جان
اولدردک واول قبطیلردن بر شخص ایدی که بیانی کاوردن شاه الملک العزیز فنجیناک
من الغم پس سنی قیعودن قورتاردق یعنی عقاب اخرویدن ودنیاده قصاص غمندن
سنی قورتاردق که مدین شهرنه هجرت سکا میسر قیلدق وفتناک فتونا وبلالرک
انواعیله سنی مبتلا قیلدق تاکه نفسک کدورتدن پاک اوله‌یدی فلبثت فی اهل
مدین سنین اندنصکره مدین خلقی اراسنده ییللرجه اقامت ایتدک واوندن
ییل ایدی ثم جئت علی قدر یا موسی صکره بر معین وقته وزره کلدک ای موسی
یعنی بن سکا تعیین ایتدوکم محل طولی ایدیجک طوب بنم تکلمم ایچون واصطنعتک
لنفسی دخی بنم محبتم ایچون سنی برکزیده قیلدم اذهب انت واخوک بآیاتی سن
وبرادرک بنم حجه‌لرمله کیدک ولا تنیا فی ذکری دخی بنی خاطره کتورمکده قصور تقصیر

ایتمك اذهبا الی فرعون مصر حاکمنه کیدك انه طغی که بی شبهه اول بدعمل
حدی تجاوز ایتدی فقولا له قولا لینا پس اکا بر ملایم سوز سویلك یعنی صوق
ترسیقا انکله کوزدوب کندو به درشتلك ایتمك لعله یتذکر او یخشی شاید
اول عنادکار بند اله یا قورقیه قالا ربنا اننا نخاف ان یفرط علینا حضرت موسی
وهرون دیدیلر ای پروردکارمز تحقیقا بیز قورقرز که فرعون عقوبتی اوزریمزه تعجیل
ایده او ان یطغی یاخود طغیانی زیاده اوله که ذاتکه لایق اولمیان سوزی سویلیه
قال لا تخافا اننی معکما ایزد جل جلاله دیدی قورقمك که علی التحقیق بن حفظ
ویارد ممله سیزکله یم اسمع واری اراکوزده اولان اقوال وافعالی ایشدوب کورودم
فاتیاه فقولا انا رسولا ربك پس اکا کیدوب سویلك بی شبهه بیز ربك
کوندرلمشلریوز فارسل معنا بنی اسرائیل پس بیزمله یعقوب اوشاقلرینی یولله تا که
مسکن اجدادمز اولان ارض مقدسه یه کیده لم ولا تعذبهم وانلری تکالیف شاقه
ایله معذب قیلمه زیرا جماعت اسرائیلیه قبطیلر تصرفنده ایدیلر ایستدوکلری اشیاده
انلری استخدام ایدرلردی قد جئناك بایة من ربك تحقیقا که بیز سکا پروردکارکدن
بر معجزه ایله کلدك والسلام علی من اتبع الهدی وایکی جهانده سلامت شول کیمسه
اوزرینه اولسون که دوغری یوله اویدی انا قد اوحی الینا بی شبهه که بیز فرشته
ایله بزه خبر کلدیکه ان العذاب علی من کذب وتولی علی التحقیق عذاب شول کیمسه
اوزره در که پیغمبرلری تکذیب ایدوب انلردن یوز چویردی ایمدی حضرت موسی وهرون
کلوب تبلیغ اولندوقلری کلامی فرعونه ایراد ایتدیلر قال فمن ربکما یا موسی
فرعون دیدی پس پروردکارکوز کیمدر ای موسی قال ربنا الذی اعطی کل شیء خلقه
حضرت موسی دیدی پروردکارمز شول قادر مختاردر که مخلوقاتدن هر محتاج اولدوقلری
نسنه یی ویردی ثم هدی صکره ویردوکی نسنه لرك کیفیت استعمالنی
انلره تعلیم ایتدی قال فما بال القرون الاولی فرعون ایتدی پس کچمشلرك حالی ندر
یعنی زمان سابقده قوم عاد وقوم ثمود کبی اولان طوائفك حاللری نیه وارددی
سعادتمیدرلر یاخود شقاوتمیده که انلر صنایه عبادت ایتمزلردی قال علمها
عند ربی حضرت موسی دیدی انلرك مآل حاللرینك بیلکیسی پروردکارم

قتنده در فی کتاب لوح محفوظده مثبت اولمشدر لا یضل ربی ولا ینسی پروردکارم
نه برنسنه یی خطا ایدر ونه اونودر یعنی علی جمیع اشیایه محیطدر او طغی کندوسی بیلور
بن سنك کبی بر مخلوقم معینا اطلاعم یوقدر مکر پروردکارم بنی بر شیئه اوزره مطلع
قیله الذی جعل لکم الارض مهدا شول پروردکار که زمینی سیزه دوشنجك نسنه
کبی قیلدی تا که اوزرنده آرام ایدهسیز وسلك لکم فیها سبلا واچدی
سیزکچون یوللر یدی ایتدی تا که انلرله مقصدلرکزه کیده سیز وانزل من السماء ماء
وکوکدن صو ایندردی فاخرجنا به ازواجا پس انکله کوناکون اصناف
چیقردوك من نبات شتی لون وطعم وراءحده پراکنده بیتشلردن چوق ایرده
ذو الجلالك کمال قدرتی وعظم حکمتی بناتاتك چیقمسنده غایتله نمایاندر نظر
کرسه غیبی نتیجه صولمدولنندی کلوا وارعوا انعامکم اول بناتاتی اخراج
ایتدك خطبه دیمش اولدوغمزده اندن ییك ودوارلرکزی اوتلاتك ان فی ذلك
لایات لاولی النهی تحقیقا که مذکور اولان اشیاده ارباب عقول ایچون ضلالت
قدرتی اوزره دلیللر وار منها خلقناکم یردن سیزی ایجاد ایتدك وفیها
نعیدکم وانجه سیزی دوندررز ومنها نخرجکم تارة اخری واندن سیزی بر
دخی چیقردرز ولقد اریناه آیاتنا کلها دخی علی التحقیق کیم حضرت موسایه
ویردوکمز معجزاتی فرعونه کوستردك فکذب وابی پس انلری یلانه نسبت
ایدوب عناد وتکبردن ایمانه کلمکه قبول ایتمدی قال اجئتنا لتخرجنا من ارضنا
بسحرك یا موسی حاکم مصر دیدی ای موسی ایا سن بیزه کلدك تا که جادو لکله
بیزی زمینمزدن چیقرهسن فلنأتینك بسحر مثله پس قسم اولسونکیم سکا
انك کبی بر جادولکله کلورز فاجعل بیننا وبینك موعدا پس اورامزده وارا کرم
بر وعد قیل که لا نخلفه نحن ولا انت انی نه بیز ونه سن خلاف ایدهیز مکانا
سوی بر یرده که مسافه سی بیزه وسکا برابر اوله قال موعدکم یوم الزینة
حضرت موسی دیدی وعده کزك زمانی قبطیلرك اد الیشی کونیدر واو نوروز
یا عاشورا کونیدر وان یحشر الناس ضحی دخی وعده کزك وقتی چاشت محلنده
خلقك بیغلمسیدر فقید دنوله فرعون فجمع کیده پس فرعون کندو مجلسندن کیدوب

مكر وحيله سن بيوندى يعنى جادولرى والاتلرينى جمع ايتدى **ثم اتى** صكره وعده
اولنمش مكانه كلدى **قال لهم موسى ويلكم** حضرت موسى جادولره ديدى واى سيزه
لا تفتروا على الله كذبا تنكرى تعالى اوزره يلان بغلمك **فيسحتكم بعذاب** كه
سيزى براشكنجه ايله بيدن قيره **وقد خاب من افترى** وبى شبهه كيم بى بهره اولدى
شول كيمسه كه تنكرى تعالى اوزره افترا ايتدى **فتنازعوا امرهم بينهم** پس حضرت
موسانك معارضه سى خصوصنده ارالرنده محاوره ايتديلر كه نه كونه معارضه ايده لم
واسروا النجوى ومشاوره يى كيزلى قيلديلر **قالوا ان هذان لساحران** ديديلر على
التحقيق بونلر ايكى جادودرلر **يريدان ان يخرجاكم من ارضكم بسحرهما** ايسترلركه
زمينكوزدن سيزى چيقره لر جادولقلريله **ويذهبا بطريقتكم المثلى** وايسترلركه
ايسنلرك افضلى اولان ابينكزى كيده ره لر **فاجمعوا كيدكم** پس مكر وحيله كزكى آلاتنى
جمع ايدوب اماده قيلكز **ثم ائتوا صفا** صكره صف بغلمش اولدغكز حالده كلك
تاكه خلقك قلوبنده هيبتكوز قراره ويره **وقد افلح اليوم من استعلى** وبى شبهه كه
بوكون مطلوبه واصل اولدى شول كيمسه كه غالب كلدى بعض [illegible] يتمش بيك يا اوتوز
اوچ بيك ساحر هر بريله زنبيل ايله اوده بر ر دكنك ويدى [illegible] صف بغليوب دفعة
واحده ده ميدانه كلديلر وحضرت موسى برادريله ميدانه توجه ايتدى **قالوا يا موسى**
اما ان تلقى واما ان نكون اول من القى طريقه ادبى كوزدوب ديديلر اى موسى
ياسن دكنككى اول صال ياخود بز صالان كيمسه لرك اولى اوله لم **قال بل القوا** حضرت
موسى ادبلرين ادبله مقابله ايدوب وايتدوكلرى ايشه اعتداد ايتميوب ديدى بلكم
سيز صالك پس الاتلرين صالديلر **فاذا حبالهم وعصيهم يخيل اليه من سحرهم انها تسعى**
در عقب اول وقتده ايپلرى و دكنكلرى جادولقلرندن حضرت موسايه كوروندى بكه
على التحقيق انلر يوردرلر **فاوجس فى نفسه خيفة موسى** پس حضرت موسى اقتضاى بشريله
كندو نفسنده بر خوف وحس ايتدى **قلنا لا تخف** كندويه سويلدك توهم ايتدكك
نسنه دن قورقمه **انك انت الاعلى** زيرا على التحقيق سن كندولرك انلره غلبه
ايدوب اوسته اولان سن **والق ما فى يمينك** وصاغ الكده اولان نسنه يى صال يعنى
دكنككى صال **تلقف ما صنعوا** ايشلدوكلرى نسنه يى يوتار **انما صنعوا كيد**

ساحر تحقيقا كه ايشلدوكلرى نسنه جادو وحيله سبيدر **ولا يفلح الساحر** وجادو
صوله سى قورتلوب مقصوده نائل اولماز **حيث اتى** كلدوكى يرده وكيتدوكى
يرده بعده حضرت موسانك دكنكى سحره نك ايتدوكى جميع اشياى يوتدى
وخلق قورقودن فرار ايتديلر پس موسى عليه السلام انى الذى كان دكنك
اولدى جادولر بو حالى مشاهده ايديجك بيرى بيرينه ديدى بو سحر دكلدر بلكه
قدرت الهيه در **فالقى السحرة سجدا** پس قوجادولر سجده ايتدوكلرى حالده
دوشمش قيلنديلر **قالوا آمنا برب هرون وموسى** ديديلر حضرت هرونك وموسانك
پروردكارينه تصديق كتوردك **قال آمنتم له قبل ان آذن لكم** فرعون سحره يه ديدى
بن سيزه دستور ويرمدن اوكا اتباع ايدوب تصديق ايتدكوز **انه لكبيركم**
الذى علمكم السحر بى شبهه كه موسى سيزه جادولكى تعليم ايدن بيوككوزدر
فلاقطعن ايديكم وارجلكم من خلاف پس البته الكزى واياقلركزى بيرى بيرينه
مخالف كسرم يعنى صاغ الى وصول اياغى كسرم يا بر عكس **ولاصلبنكم فى جذوع النخل**
والبته خرما دركلرنده سيزى اصرم **ولتعلمن اينا اشد عذابا وابقى** وبى شبهه
بيلورسيز كيم قنقيمزك بنم يا موسانك اشكنجه سى غايتله دشوار وباقيدر **قالوا لن**
نؤثرك على ما جاءنا سحره ديديلر سنى اى فرعون اختيار ايتمزوز شول شيء اوزره
كه بيزه كلدى **من البينات** اشكار معجزه لردن **والذى فطرنا** دخى سنى اختيار
ايتمزوز شول قادر مختار اوزره كه بيزى عدمدن وجوده كتوردى **فاقض ما انت قاض**
پس حكم ايله حكمك نسنه يى حكم ايت **انما تقضى هذه الحيوة الدنيا** بوندن اوزكه
برنسنه يوقدر كه خواهشكى يوبقى اولان صاغلغنده اجرا ايدرسن **انا آمنا بربنا**
تحقيقا كه بز تنكريمزه ايمان كتوردك **ليغفر لنا خطايانا** تاكه كناهلريمزى
بيزه مغفرت ايده **وما اكرهتنا عليه من السحر** وتاكه جادولكدن بيزى اوزرينه جبر
ايتدوكك نسنه يى بيزه غفران ايده [illegible] ديدكيم قچن سحره فرعون قتنده جمع اولنديلر
ديديلر حضرت موسانى ياتاركن بيزه كوسترك پس كوسترديلركيم حضرت موسى
ياتوب دكنك كندويه حراست ايدر بودر ديديلر بو سحر دكلدر زيرا ساحر ياتدوقده
صكره سحرى باطل اولور بيز بونكا معارضه ايتمكه طاقتمز يوقدر فرعون سوزلرينى

بتول ایتمیوب کندولرین معارضه سنه جبر ایدی والله خیر وابقی دایرزد ذو
الجلال مكافات جهتندن هر كسدن بیكرك وپاینده تر در انه من یأت ربه تحقیقا
شان بودر که هر کیم پروردکاری حضورینه کلوب مجرما کفر ومعصیتله کنهکار
اولدوغی حالده فان له جهنم بی شبهه اکا دوزخ اولور لا یموت فیها نه ایچنده
اولور که راحت بوله ولا یحیی ونه صاغ اولور بر صاغلق که انکله خوش حال
اوله ومن یأته مومنا وهر کیم که ایزد ذو الجلال حضورینه ایمان کتورمش
اولدوغنده کلور قد عمل الصالحات کوزل عمللری ایشلمش اولدوغی حالده فاولئك
اول کروه که اهل ایمان وکوزل عمللو درلر لهم الدرجات العلی کندولره درجه
اولان پایه لر جنات عدن اول پایه لر اقامت باغلریدر تجری من تحتها الانهار
اشجارلری التندن انهار مقرلردر خالدین فیها ابدا علی الدوام اقامتی تقدیر ایتمشلر
وذلك جزاء من تزکی واول نعمتلر کفر ومعصیتدن پاك اولان کیمسنه لرك
سزاسیدر ولقد اوحینا الی موسی دخی تحقیقا کیم حضرت موسی یه فرشته ایله خبر
صالدقکه ان اسر بعبادی مصر شهرندن قوللرمله کیجه کیت فاضرب لهم طریقا
فی البحر یبسا پس انلر ایچون دریاده بر قوری یول قیل لا تخاف درکا اول حالده که
دشمنك یتشمسندن امین سن ولا تخشی وصوده بوغولمقدن خوف ایتمزسن فاتبعهم
فرعون بجنوده پس چیقملری معلوم اولیجق فرعون کندو لشکریله آردلرینه دوشدی
فغشیهم من الیم ما غشیهم درعقب فرعونك ولشکرینی دریادن قپلدی اول شی
که کندولرین قپلدی بو مقامده مسند الیهك ابهامی تفخیم ایچوندر یعنی انلری بر موج
قپلدیکه انك حقیقتنی خدادن اوزکه بر کیمسه ادراك ایتمز واضل فرعون قومه
وما هدی وفرعون کندو کروهنی کمراه ایدوب دوغرو یوله کوسترمدی یا بنی
اسرائیل ای یعقوب اوغوللری قد انجیناکم من عدوکم تحقیقا سیزی دشمنکوزدن
قورتردق وواعدناکم جانب الطور الایمن دخی پیغمبرکزك مناجاتی ایچون وتورات
ایتمسی ایچون طور طاغنك صاغ طرفنی سیزه وعده ویردك بو وعده حضرت موسی یه
ویرلمشدی لکن ملابسه طریقیله قومنه اضافت اولندی ونزلنا علیکم المن
والسلوی وترنجبینی وبلدرجین قوشینی اوزرکزه منزل قیلدی کلوا من طیبات

مادرزقناکم

ما رزقناکم سیزه روزی قیلدوغمز شیئك پاکیزه لرندن ییمك ولا تطغوا فیه دخی
سیزه روزی قیلنان نسنه ده حد تجاوز ایتمك که شکرینی ادا ایتمیه سیز وایچنده
اسراف ایدوب مستحق اولدیغندن انی منع ایدوب سیز فیحل علیکم غضبی که بو ایشکوز سببیله
اوزرکزه خشمم ایناد ومن یحلل علیه غضبی وهر کس که خشمم اونده اینز فقد
هوی بی شبهه که اول کیمسنه هلاك اولدی وانی لغفار لمن تاب وآمن وعمل صالحا
دخی علی التحقیق بن غایتله مغفرت ایدیجی یم شول کیمسنه یه که شرکدن توبه ایدوب
ایمان کتوردی وکوزل عمل ایشلدی ثم اهتدی صکره هدایت اوزره استقامت
ایلدی کتوردیلر که فرعون هلاك اولدوقدنصکره بنی اسرائیل حضرت موسادن استدعا
ایتدیلر که قواعد شرعیه وقوانین واحکامی کندولره مبین ومعین ایلیه حضرت
موسی علی نبینا وعلیه افضل الصلوة والسلام بو خصوصی جناب رب الارباب عرض
ایلدی کندویه خطاب کلدیکه بنی اسرائیلك اشرافندن بر جمله طور طاغنه کل تاکه
احکام شرعیه یه جامع بر کتاب سکا ویره یم حضرت موسی برادری هرونی مکاننه
جانشین ایدوب بنی اسرائیلدن یمش کیمسنه ایله طور طاغنه توجه ایتدی وقتی محل
معهوده یقلشدیلر حضرت موسی شدت اشتیاقدن شتاب ایدوب طاغه ایلرو
چیقدی ایزد ذو الجلالدن کندویه خطاب کلدی نه که بیوردی وما اعجلك عن
قومك یا موسی دخی قنقی نسنه سنی جماعتکدن تیزلتدردی ای موسی قال هم
اولاء علی اثری حضرت موسی دیدی بنم جماعتم بونلر بنم ایزم اوزره کلیورلر
اوندلرینه تقدم ایتمدم الا بر قچ آدم که اکا اعتداد اولنماز وعجلت الیك رب
لترضی وما الهی حضور عزتکه کلمکه شتاب ایتدم تاکه بندن خشنود اوله سن
قال فانا قد فتنا قومك من بعدك ایزد ذو الجلال دیدی پس علی التحقیق سندن
صکره کندو عشیرتکی فتنه یه صالدق واضلهم السامری وانلری سامری کمراه
قیلدی یعنی ازغونلقلرینه سامری سبب اولدیکه التوندن بر بوزاغو پیدا ایدوب
عبادتنه کندولرین دعوت ایلدی فرجع موسی الی قومه حضرت موسی توراتی
الدقدنصکره عشیرتنه دوندی غضبان اسفا فعللرندن خشمناك اندوهكین
اولدوغنده قال یا قوم الم یعدکم ربکم وعدا حسنا دیدی ای بنم عشیرتم ایا یکوز سیزه

برکوزل وعد ایتمدیمی افطال علیکم العهد پس زمان مقداری قنتم اوندکره اوزاندی
ام اردتم ان یحل علیکم غضب من ربکم یاخود ایستدکوزکیم اوزکره ربکوزدن
برخشم اینه فاخلفتم موعدی که ایمان اوزره ثبات ایتمده بکا ویردیککوز پیمانی
اخلاف ایتدکوز قالوا ما اخلفنا موعدک بملکنا دیدیلر وعدک خلافنی بز ملکمزله
اخلاف ایتمدک ولکنا حملنا اوزارا من زینة القوم ولیکن بیز فرعونیلرک آلات
زینتلرندن یوکلر کوتورمش قیلندق فقذفناها درعقب انلری آتشه صالدق
فکذلک القی السامری پس بیجه کیم بیز صالدق سامری دخی طلبدن کندوسیله
اولان شیئی صالدی قمر دیدیکیم یعنی حضرت موسی طور طاغنه کیتدکده بنی اسرائیل
انک دونمسنه تعیین اولنان قرق کونی حساب ایدوب کوندیلر کیم تمام اولوب کلمدی
زیرا انلر کیجه یی بر وقت وکوندزی بر وقت حساب ایدوب یکرمی کون تمامنده
دیدیلر مدت بالتمام کچوب موسادن بر اثر ظاهر اولمدی سامری کندولره دیدی
حضرت موسانک سبب تأخیری بیزده بوددرکه عاریت طریقیله فرعونیلردن
الدغمز الات زینتک بیزده بولنمسیدر انلری یانمزدن اخراج ایتمینجه اوبیره کلمز
کلک بیر چقور قازالم اچنده اتش یاقوب اول الات زینتی اچنده بوراقلم بنی
اسرائیل انک سوزینی قبول ایدوب فرعونیلردن الدقلری جمیع الات زینتی اتشه
بوراقدیلر فاخرج لهم عجلا جسدا درعقب اول زینت الاتندن انلر بر بوزاغو قالبی
چیقردی له خوار کندوده بوزاغو صوتی وار فقالوا هذا الهکم واله موسی پس
سامری وتوابعی دیدیلر بو سیزک تکریکوز وموسانک تکریسیدر فنسی
پس موسی اونتدوب طور طاغنده انی ارامغه کیتدی افلا یرون ان لا یرجع الیهم قولا
پس انکا عبادت ایدنلر بقوب بیلمزلرمی کیم بوزاغو کندولره بر سوز ده دوندرمز یعنی
انلردن بر شیء سؤال ایتسه لر کندولره جواب ویرمز ولا یملک لهم ضرا ولا نفعا
وکندولره نه نفع یتشدرمکه ونه ضرر دفع ایتمکه قادر اولور ولقد قال لهم
هرون من قبل دخی تحقیقا کیم حضرت موسی رجوع ایتمدن اول حضرت هرون
انلره دیدی یا قوم انما فتنتم به ای بنم عشیرتم بوندن غیری بر شیء یوقدر که
سیز بوزاغونک عبادتیله مبتلا اولدکوز وان ربکم الرحمن دخی تحقیقا

که خدا

که خداوندکوز عدمدن سیزی ایجاد ایدن چوق مرحمتلو خدادر فاتبعونی پس بکا
اویک واطیعوا امری ودین اوزره ثبات ایتمده فرمانمه اطاعت ایدک قالوا لن
نبرح علیه عاکفین دیدیلر بوزاغونک عبادتی اوزره اقامت ایتمکدن منفک
اولمزوز حتی یرجع الینا موسی طور طاغندن حضرت موسی بزم طرفمزه دونجه
حضرت موسی کلوب انلری اول حالده کوردی قال یا هرون ما منعک اذ رأیتهم
ضلوا برادرینه دیدی ای هرون قنقی نسنه سنی الیقودی یعنی بنی اسرائیلی کوردک
ازدیلر ان لا تتبعن بکا متابعت ایتمیه سنی الله ایچون غضب ایتمده افعصیت
امری پس فرمانمه سرکشلکمی ایدرلک ایتدکده حضرت موسی دین ایچون غضبه کلوب
حضرت هرونک صاچنه یاپشوب حضرت هرونی استعطاف طریقیله کندویه
دیمکی سنه کم حق تعالی بیوردی قال یا ابن ام لا تأخذ بلحیتی حضرت هرون دیدی
ای انام اوغلی صقالمه یاپشوب چکمه ولا برأسی ونه باشمک صاچنه انی خشیت
ان تقول فرقت بین بنی اسرائیل علی التحقیق قورقدم کم دیه سن بنی اسرائیل
اراسنده جدالک صالدک ولم ترقب قولی و قورقدم کم دیه سن طوره کیتدکم
محلده سکا دیدکم سوزه محافظه ایتمدک زیرا اول وقت بکا سویلدک یریمده قایم
مقام اول وخلق اراسنده اصلاح ایت واصلح بو ایدی که انلری دوکلکدن
حفظ اولنه وکندولره مدارا اولنه تا که سن کله سن شمدنصکره رایکله ایشی
تدارک ایله پس حضرت موسی سامری طرفنه خطابی توجیه ایدوب نتکم حق
تعالی بیوردی قال فما خطبک یا سامری دیدی پس بو ایشدن سنک مرادک
ندر ای سامری وایشلدیکک قنقی نسنه سبب باعث اولدی قال بصرت بما لم
یبصروا به سامری ایتدیکه کوردم وکلری شیئی بن کوردم یعنی حضرت جبرئیلی
حیات اتنه بنمش کلور کوردم بیلدم که او بر روحانی وجوددر ایزی قنقی شیئه دکرسه
اول شیء حیات بولور فقبضت قبضة من اثر الرسول پس کوندرلمشک یعنی حضرت
جبرئیلک آتی ایزندن براوج طوپراق الدم فنبذتها صکره انی التوندن یاپدوغمز
بوزاغونک اچنده صالدم زنده اولدی وکذلک سولت لی نفسی وبو ایشله که دیدم
نفسم بکا تحسین ایلدی قال فاذهب فان لک فی الحیوة ان تقول لا مساس حضرت

موسی سامری یه دیدی پس اراقوزن چیق کیت که علی التحقیق دنیا صاغلغنده سکا بو
که دیه سن دکمک اولمیه یعنی دنیاده عقوبتک بو اولسون که هر کیمی کوردک دیه سن
بکا دکمه که سنی ویخمی اولور اندن صکره خلقدن سن نفرت ایده سن وانلر سندن
نفرت ایده لر پس یابانی حیوانات کبی یالکوز قاله سن وان لک موعدا لن تخلفه
بی شبهه آخرتده سکا بر موعد وارکه انی اخلاف اولنمز سن یعنی حق جل وعلا انی
سکا بر وجهله اخلاف ایتمز وانظر الی الهک وه معبودکه بق الذی ظلت علیه عاکفا
شول معبود که عبادتنه اوزده پیوسته مقیم قالدک لنحرقنه البته انی یاندررز
ثم لننسفنه فی الیم نسفا صکره انک کولنی دریاده بر صاورمق صاوررز که هیچ اندن
برا ثر بولنمیه انما الهکم الله عبادتکزه مستحق اولان خدا عز وجلدر اول که سیدکل
الذی لا اله الا هو شول خدا که کندوسندن اوزکه عبادته مستحق بر معبود
یوقدر وسع کل شیء علما وانک علمی هر نسنه یه احاطه ایدی کذلک نته که
حضرت موسانک اخبارین سکا نقل ایتدک نقص علیک من انباء ما قد سبق
امور ماضیه نک وامم سالفه نک اخبارین اوزرکه اوقورز وقد آتیناک من لدنا ذکرا
دخی تحقیقا کیم قتمزدن سکا بر کتاب ویردک که اول اخبارا اوزره مشتملدر من اعرض
عنه هر کیم که اندن یوز چیورر فانه یحمل یوم القیمة وزرا بی شبهه که اول
شخص قیامت کوننده بر آغر یوک کوتورر خالدین فیه اول آغر یوکک سزاسنده
اقامتی علی الدوام تقدیر ایتدوکلری حالده وساء لهم یوم القیمة حملا ودوز
قیامتده اول آغر یوک انلره نه یمان یوکدر یوم ینفخ فی الصور مذکور قیل اول کونی
که صورده اوفوردلور ونحشر المجرمین یومئذ زرقا وکنهکارلری اولکونده جمع ایدرز
کوکنک کوزلی اولدوقلری حالده یتخافتون بینهم آرالرنده آهسته سویلشورلر که
ان لبثتم الا عشرا اون کوندن اوزکه دنیاده اقامت ایتمدکوز یعنی آخرتک مدتینی
اوزون کوردکلری ایچون دنیاده اقامتلرین آز صایارلر نحن اعلم بما یقولون بیز بیلد کلری
سوزه یعنی مدت اقامتلرینی دانا ترز اذ یقول امثلهم طریقة فچن رای ده دانش
جهتندن اشبهلری اولان کیمسنه سویلر ان لبثتم الا یوما دنیاده بر کوندن
غیری اقامت ایتمدکوز دیو کوردیلر که ثقیف طائفه سندن بر کیمسنه سرور کائناتدن

سوال

باجمعه

سوال ایتدیلر که یارین دوز قیامتده طاغلر بو صلابتله نیجه اولور حق تعالی بو آیتی نزول
ایدوب بیوردی ویسئلونک عن الجبال دخی طاغلردن اوتری سکا صوررلر
فقل ینسفها ربی نسفا پس سویله پروردکارم انلری صاورمق صاوررر یعنی
انلری قوم کبی قیلدقدن بعده یللری اوزرلرنه ارسال ایدوب انلری پراکنده ایدرلر
فیذرها صکره انلرک مکانلرین بودا اوده قاعا بر طوز یر صفصفا هموار که
کویا جمله اجزالری بر سطح اوزره در لا تری فیها عوجا نه انده اکریلک کوررسن
ولا امتا ونه یوکسکلک یومئذ یتبعون الداعی اول کونده که اول احوال واقع اولور
خلق چاغرجیه اویارلر یعنی حضرت اسرافیل کندولرین چاغردیغی تورلرک صوتنه تابع
اولورلر لا عوج له انلره هیچ اکریلک اولماز یعنی هر نه دعوا اولان کیمسه انک صوتنه
اویوب تخلف ایتمز وخشعت الاصوات للرحمن واینده ذو الجلالک عظمت وهیبتندن جمله
آوازلر پست اولدی فلا تسمع الا همسا پس اول کونده ایشتمزسن الا بر خفی آواز
یومئذ لا تنفع الشفاعة اول کونده که اوراول صورده اولور دیلک بر کیمسه یه یرماز
الا من اذن له الرحمن مکر شول کیمسه نک دیلکی که خدا عز وجل کندویه دیلک
ایتمکه اذن ویردی ورضی له قولا واکا بر سوزی پسند ایتمش اولدی یعلم
ما بین ایدیهم خدا عز وجل خلقک ایلروسنده اولان احوالی بیلور وما خلفهم
وکیرولرنده اولان احوالی ولا یحیطون به علما وخلقک دانشی انک معلوماتنه
احاطه ایتمز وعنت الوجوه للحی القیوم دخی یوزلر زنده وپاینده اولان خدای ذو الجلاله
خوار وذلیل اولدی اسیرلر امیرلرینه خضوع ایتدکلری کبی وقد خاب من حمل ظلما
دخی تحقیقا که ستم یوکلنان کیمسه بی بهره اولدی یعنی شرک یوکنی کوتوروب حشره
کلان کیمسه خائب وخاسر اولدی ومن یعمل من الصالحات وهو مؤمن دخی هر کیم
کوزل ایشلرک بر مقدارین ایشلدی وحالبوکه کندوسی ایمانله کلمشدر فلا یخاف
ظلما مقتضای وعده مستحق اولدوغی ثوابک منع اولنمسین ملاحظه ایدوب
قورقمز ولا هضما ونه اندن اکسک قیلنمسین ملاحظه ایدوب قورقر وکذلک
دخی نته کیم وعد ووعیده متضمن اولان آیاتی ایندردک انزلناه قرآنا عربیا
جمله کتابه لغت عربیه منسوب بر قرآن ایندردک وصرفنا فیه من الوعید وآیا

وعیدی ایچنده مکرر قیلدق لعلهم یتقون تا که خلق معاصیدن صاقنه لر او یحدث
لهم ذکرا یا انلره برپند و نصیحت تجدید ایده بر تحقی انی استماع ایده لر فتعالی الله
الملک الحق پس امر و نهی نافذ اولان ذات و صفاتنده ثابت اولان ایزد ذو الجلال
مخلوقاتک مشابهه سندن بوجه لتوب منزه اولدی ولا تعجل بالقرآن دخی کلام
مجیدک ادو مسیله تنزلینه من قبل ان یقضی الیک وحیه سکا وحی ادا اولنمزدن اول
بعض علما بو آیتک معناسنده بیوردیکه سکا وحی کلدن اول قرآنک منزل اولمسینی
ایستمه و قل رب زدنی علما و عجله یرینه سویله یا الهی بکا بیلمدیکی ادتر احکام شرعیه‌ده
ولقد عهدنا الی آدم دخی تحقیقا که بز آدم علیه السلام فرمان ایلدک من قبل
بو وقتدن اسبق فنسی صکره فرمانمزی اونتدی ولم نجد له عزما واکا فرمانه
اوزره ثبات و تصمیم رای بولمدق واذ قلنا للملائکة اسجدوا لآدم و یاده کتور حضرت
آدمک حالی اول وقتده که فرشته لره دیدک آدم ایچون سجده ایدک فسجدوا الا ابلیس
در عقب قولمزی سجده یه وارد یلر الا شیطان شقی ابی سجده ایتمکدن ممتنع اولدی
فقلنا یا آدم ان هذا عدو لک ولزوجک صکره دیدک ای آدم بو شقی سکا و جفتکه
دشمندر فلا یخرجنکما من الجنة پس بهشتدن سیزی چیقارمسون یعنی اکا متابعت
ایتمه که انک متابعتی جنتدن چیقمغکزه سبب اولور فتشقی پس محنت و مشقته
دوشرسن ان لک الا تجوع فیها ولا تعری تحقیقا که بهشتده سکا بو حال وارکه
ایچنده آج اولمیه سن و چپلاق اولمیه سن وانک لا تظمؤا فیها ولا تضحی دخی شبهه
سز ایچنده صوسز اولمزسن دخی آفتابده قالمزسن همیشه شیرین صو ییدن ایچوب قالن
کولکه سی التنده اوتورورسن فوسوس الیه الشیطان پس ابلیس پر تلبیس آدمه دوغرو
وسوسه سنی توجیه ایلدی قال یا آدم هل ادلک علی شجرة الخلد دیدی ای آدم حیات
ابدی یه سبب اولان اغاج اوزره سکا دلالت ایدهیم می وملک لا یبلی وزوال قبول
ایتمیان ملک اوزره دخی فاکلا منها بو کلمات کندولره القا اولندقلرندن صکره
اول اغاجدن ییدیلر فبدت لهما سوآتهما در عقب عورتلری کندولره نمایان اولدی
وطفقا یخصفان علیهما من ورق الجنة و باشلدیلر بهشتک یپراقلرندن عورتلری اوزره
تیتشورولر و عصی آدم ربه فغوی و حضرت آدم پروردکارینه عصیان ایلدی

کندو مطلوبندن بی بهره اولدی ثم اجتباه ربه فتاب علیه صکره پروردکاری کندینی
برکزیده قیلوب توبه ایدیجک توبه سن قبول ایلدی وهدی و دوغری یولی کندویه
کوستردی قال اهبطا منها جمیعا تکری تعالی دیدی ای آدم و حوا ایکیکز بهشتدن
اینک بعضکم لبعض عدو اولادکوزک بر بریکی بر بریلوکه دشمن اولدوغی حالده
فاما یأتینکم منی هدی پس اکر بندن هدایته سبب بر کتاب و رسول کلورسه
فمن تبع هدای هر کیم هدایتمه پیروک ایدر فلا یضل ولا یشقی نه دنیاده ازغون
اولور و نه آخرتده محنت و مشقته دوشر ومن اعرض عن ذکری و هر کیم بنی اکمعه
باعث اولان هدایتمدن یوز چویردی فان له معیشة ضنکا بی شبهه که دنیانک
تحصیلنه رغبت ایدوب راحت بولماز ونحشره یوم القیمة اعمی و انی روز قیامتده
کور اولدوغی حالده بولدانلر ایله بیغرز قال رب لم حشرتنی اعمی سویلر ای بنم
پروردکارم نیچون بنی کور حشر ایلدک وقد کنت بصیرا و حالبوکه دنیاده بن
ایچی کوزلی ایدم قال کذلک اتتک آیاتنا حق جل و علا کادیرسن انک کبی ایش
ایشلدک که بزم آیاتمز سکا دوشن و آشکارا کلدی فنسیتها در عقب انلرک
کورمسندن کوز اولوب کندولرینی اونتدک وکذلک الیوم تنسی و بنده که انلری
ترک ایدوب اونتدک بو کون عذاب مجیده ادیرد لشن کیبی ترک اولنورسن وکذلک
نجزی من اسرف ولم یؤمن بآیات ربه و بنده که آیاتمزدن اعراض ایدنلره مکافات
ایدرک حدودی تجاوز ایدوب پروردکارینک آیاتنه ایمان کتورمیانلره بو نسنه‌یه
مکافات ایدرز ولعذاب الآخرة اشد وابقی دخی سنک کیم اوبر جهانک اشکنجه سی
دنیانک تنک معیشتندن غایتله صعوبتلو و پاینده تردر افلم یهد لهم پس
حق جل و علاک کفاره یولی کوسترمدیمی که کم اهلکنا قبلهم من القرون کندولردن
اسبق نیچه اهل زمانلردن کروهلر اهلاک ایلدک تعوف تکری تعالی اهل مکه یه
امم سالفه نک احوالنی بیلدردی یمشون فی مساکنهم اول حالده که سفرلرنده
اهلاک اولنان کروهلرک مکانلرنده یورویوب آثارلرینی مشاهده ایدرلر زیرا
اکثر اوقاتده مکه خلقی تجارت ایچون شام و یمنه سفر ایدوب حجر و احقافده مرور ایدرلردی
ان فی ذلک لآیات لاولی النهی تحقیقا که اولی مکثرلک مشاهده سنده ارباب

عقوله اولوعلامتلر وار ولولا كلمة سبقت من ربك واكر پروردكارككدن برسوز سبقت
ایتمسیدی كه سكا انكار ایدنلرك عذابی آخرتهٔ تاخیر اولنمشدر لكان لزاما البته
عذابك وقوعی انلره لازم اولوردی واجل مسمی كلمه اوزره معطوفدر یعنی تاخیر
عذابك وضع سبب وعمرلرینه برمعین مدت اولمسیدی البته انلره عذاب نازل اولوردی
فاصبر علی ما یقولون پس اهل شركك دیدوكی سوزه اوزره صبر ایت وسبح بحمد
ربك قبل طلوع الشمس دخی پروردكارككك سبح وثناسنه مقارن اولدوغك
حالده نماز قیل كونش چیقمدن اول یعنی صباح نمازین قیل وقبل غروبها دخی كونش
باتمدن اول نماز قیل یعنی اویله وایكندی نمازلرین قیل ومن اناء اللیل فسبح دخی
كیجه نك ساعتلرندن نماز قیل یعنی مغرب ویاستو نمازلرین قیل واطراف النهار
وكوندزك طرفلرنده نمازی قیل وانلردن مراد صباح ومغرب نمازلریدر طلب اختصاص
ایچون مكرر اولدی حاصل كلام بوكه بیش وقت نمازك قیلمسنه غایتله محافظه ایله
لعلك ترضی تاكه سن خشنود اوله یعنی بو اوقاتده نمازی قیل اول امیدله كه
تنكریدن قتنده برشنه یه نائل اولوب انكله نفسكی خشنود قیله سن ولا تمدن
عینیك دخی استحسان ایدوب كوزلركك نگاهن اوزاتمه الی ما متعنا به ازواجا
منهم شول نسنه یه كه كفاردن برنچه كروهی انكله برخوردار ایدوب ویردك
زهرة الحیوة الدنیا یعنی اولان زندكانیلك زینتی لنفتنهم فیه تاكه انك
سببیله دوزقیامتده كندولرین تعذیب ایدهز ورزق ربك خیر وابقی وآخرتده
سكا مدخر اولان پروردكاركك رزقی دنیاده انلره اولان روزیدن بیكرك ودایمیدر
وأمر اهلك بالصلوة دخی سكا مخصوص اولان كیمسنه لره نمازك قیلمسیله فرمان
ایت واصطبر علیها دخی نماز اوزره مداومت ایدوب صبر ایله لانسألك رزقا
سندن روزی ویرمكی طلب ایمزوز یعنی سكا دیرزوز چاكره واهلكه معیشت ایرشدرن
شئ پیدا ایت نحن نرزقك بن سكا وانلره روزی ایصال ایدرز والعاقبة
للتقوی وكوزل عاقبت ارباب تقوایه دد وقالوا لولا یأتینا بآیة من ربه دخی كفار
عناد وتعنت یوزندن دیدیلر ایچون پروردكارندن بزه برمعجزه كتورمز اولم تأتهم
بینة ما فی الصحف الاولی ایا دخی كیمسنی اولان كتب سماویه ده مثبت اولان نسنه لرك

خبری كندولره كلمدی ولو انا اهلكناهم بعذاب من قبله واكر كفار قریشی محمد كلمدن
اول بر اشكنجه ایله نابود قیلسیدق لقالوا ربنا لولا ارسلت الینا رسولا البته دیرلردی
یا الهی ایچون بزه برنبی مرسل كوندرمدك فنتبع ایاتك كه سنك آیاتكه پیرولك
ایدردك من قبل ان نذل ونخزی قتل واسر ایله خوار ورسوا اولمزدن اول قل كل
متربص سویله بزدن وسزدن هر كروه مآل امرینه منتظردر فتربصوا پس سز
منتظر اولك فستعلمون من اصحاب الصراط السوی كه علی التحقیق بیله جكسز كه كیمدر لر
دوغرو یول ایه لری ومن اهتدی وكیمدر دوغرو یوله سلوك ایدن

سورة الانبیا وآیاتها مایة واثنتی عشر آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

اقترب للناس حسابهم كفار اولان كیمسنه لره اعماللرینك محاسبه سی وقتی یقلشدی
وهم فی غفلة معرضون وحال بوكه كندولر حسابدن بیخبر اولوب ایچنده تفكر ایتمكدن
یوز چویرمشلردر ما یأتیهم من ذكر من ربهم محدث كندولره پروردكارلری طرفندن
تازه اینزدرلمش برپند كلمز الا استمعوه وهم یلعبون الا انی اشتدلر اول حالده
كه كندولر اوینرلر لاهیة قلوبهم كوكللری غیر شیئه مشغول لكن واسروا النجوی
الذین ظلموا دخی شرك ومعصیتله نفسلرینه ستم ایدنلر مخفی سوزی كیزلیوب
دیدیلر هل هذا الا بشر مثلكم بوكه دعوای نبوت ایدیور دكلدر الا سزك كبی
بر آدمی افتأتون السحر پس جادولكه كلوب اتباع ایدر میسز وانتم تبصرون
وحال بوكه سز كوردرسكه اوبرجادو ولكدر قال ربی یعلم القول فی السماء والارض
حضرت پیغمبر جوابلرنده دیدی بنم پروردكارم كوكده ویرده اولان سوزی
بیلور سوز كیزلی ایسه یا آشكارا وهو السمیع العلیم وكندو دخی بو ایكی صفتله
موصوف اولان پس كیزلی سویلدكلری نسنه وكوكللرنده اضمار ایتدكلری
شئ اوندن مخفی اولماز بل قالوا اضغاث احلام بل افتریه بل هو شاعر قرآنه اول
نسبت ایتدكلری سوزدن ناشی ایدی یعنی اوك دیدیلر كه محمد المصطفی كتوردوكی
شئ سحردر صكره بو سوزدن اعراض ایدوب دیدیلر او بقولر قارشقلقیدر
بو سوزی دخی ترك ایدوب دیدیلر انی كندو قتندن پیدا ایتدی بو سوزده

دخی قواره وعیوب دیدیلر محمد المصطفی شاعردر حاصل کلام بوکه انلر حضرتك شاننده
مضطرب ومضطرب ایدیلر گاه کندوبی سحره نسبت ایدیلر وبر وقت کوردکی شیئی اضغاث
احلامدر وگاه یلانجی وبر زمان شاعردر که دخی دیرلردی اگر کندوسی درست پیغمبردر
فلیاتنا بآیة کما ارسل الاولون بیزه بر معجزه کتورسون نتکه زمان سابقده پیغمبر
اولانلر ارسال اولندیلر ید بیضا وعصا واحیای موتی کبی اشیا ایله ما آمنت قبلهم
من قریة کفار مکه دن اسبق بر کوی خلقی ایمانه گلمدیلر که اهلکناها انلری نابود قیلدق
یعنی اهلاك اولنان امم سالفه دن اصلا بر امت ایمانه کلدی فجی ایستدوکلری آیات
کندولره ویرلدی افهم یؤمنون پس کندولری ایمانه کلورلر اگر ایستدوکلری معجزه
کتوردرسن وما ارسلنا قبلك دخی سندن اسبق پیغمبرلکله کوندرمدك الا
رجالا نوحی الیهم الا کشیلر که انلره فرشته ایله کوندردرز نه انکه غیر جنسدن
بر پیغمبر کوندردك که بونلر دیرلر بو دکلدر الا بر بشر نیجه پیغمبر اولسون فاسئلوا اهل
الذکر پس اهل کتابدن سورك ان کنتم لا تعلمون اگر سز بیلمز ایدکوز که پیغمبر قسمی
بشر قسمندن اوزکه بر قسمدن اولماز واعتقاد ایدکوز که پیغمبرلره یمك وادلك
اولماز وما جعلناهم جسدا لا یأکلون الطعام دخی پیغمبرلری بر جسم قیلمدق
که ییجکی یمزلر وما کانوا خالدین ودنیاده باقی اولجق دکل ایدیلر ثم صدقناهم
الوعد صکره وعده یی انلره کرچك قیلدق یعنی انلره دیرلنی وعده که غالبیت اهل
توحید ومغلوبیت اهل شرکه در وجوده کلدی فانجیناهم پس انلری قورتاردق ومن
نشاء واهل ایماندن وبقالرنده حکمت اولان کیمسنه لردن ایستدوکمز کیمسنه لری
دخی واهلکنا المسرفین وکفر ومعصیتده حدی تجاوز ایدنلری یوق ایدرك لقد
انزلنا الیکم کتابا قسم اولسونکه سزه ای قریش بر کتاب ایندردك فیه
ذکرکم سزه پند اولجق نسنه ایچنده وار افلا تعقلون پس نیچون تفکر ایدوب
ایمانه کلمز سز وکم قصمنا من قریة وبچوق خلقی قیردقکه کانت ظالمة
ستمکار ایدیلر وانشأنا بعدها قوما آخرین وانلردن صکره بر بشقه کروه ایجاد ایتدك
فلما احسوا بأسنا پس اول محل که عذابمزی حواسله مشاهده ایتدیلر اذا هم منها
یرکضون بلا توقف انلر اول کویدن قچوب سکردرلر لا ترکضوا وارجعوا الی ما اترفتم

فیه ومساکنکم فرشته لر انلره دیرلر سکرتوب قچمیک واچنده تنعم ایدکوکز شیئه
واولرکزه دونك لعلکم تسئلون شاید سزدن اعمالکوزدن اوتری صورلرسین
بعده که عذابك وقوعی محقق بیلدیلر قالوا یا ویلنا دیدیلر ای هلاککز حاضر
اول محلك بودر انا کنا ظالمین تحقیقا که بز نفسمزه ستمکارلر ایدك فما
زالت تلك دعواهم پس همیشه چیغرملری یا ویلنا کلمه سی اولدی حتی جعلناها
حصیدا خامدین تا که کندولرین سونمش چلتی اولنلی کبی قیلدق وما خلقنا السماء
والارض وما بینهما لاعبین وکوك ویری وارلرنده اولان اشیایی بر ممدق ایمشی
اولدوغمزده بلکه اهل نظره تبصره وارباب دانشه تذکره اولمق ایچون انلری
بر ندق زیرا هر ذره سنده برر لو حکمت وارکه او بر ذره سنده بولنماز بیت
بنکر بچشم فکر که از عرش تا ثری ؛؛ در هیچ ذره نیست که سر عجیب نیست
لو اردنا ان نتخذ لهوا بر اویونجق نسنه ایدنمك ایستیدك لاتخذناه من لدنا
البته انی کندو قدرتمزدن ایدنوردك یعنی انی بر وجه اوزره اتخاذ ایدردك که حضور
عزتمزه لایق اوله ان کنا فاعلین اگر انی ایدیجیلر ایدك بل نقذف بالحق
علی الباطل فیدمغه اتخاذ لهودن اضراب ایدر یعنی هرگز لهوی ایدنمیز بلکه بز درستلکی
لهو ولعب اوزره صالوب انی محو ایدر فاذا هو زاهق پس همان اول باطل نیستی جانی
چیقمش حیوان کبی اولور ولکم الویل والندوم وحسرتتر سزه اولان سوز سیزه دد
مما تصفون سوئل نسنه دن که انکله ضلالی وصف ایدرسز یعنی حضرت
ذات باهر الصفاته لایق اولمیان اشیایی نسبت ایتدکوزدن اوتری پشیمانلك
وحسرت همیشه سزه در وله من فی السموات والارض وکوکلرده ویرده اولان
مخلوقات کندویه مخلوق ومملوکدرلر ومن عنده وقتنده اولانلر یعنی درگاه الوهیته
مقرب اولان ملائکه کرام لا یستکبرون عن عبادته کندویه پرستش ایتمکدن استنکاف
ایتمیوب سرکشلك ایتمزلر ولا یستحسرون دخی اندن اوصانمزلر یسبحون
اللیل والنهار کیجه وکوندز ذات پاکنی تنزیه وتعظیم ایدرلر لا یفترون اصلا
سست وزبون اولمازلر ام اتخذوا آلهة من الارض بلکه کوکردیکه کفار یر جنسندن
معبودلر ایدنه لر هم ینشرون که انلر اولولری دیریلدرلر بیلمك کرکسیم

اهل شرك اصنامی یونانی معبودلرینه ادعا ایتدیلر لیکن انلره الوهیت اثبات ایتدیکلر
اجلدن بو کلام ایله توبیخ اولندیلر لو کان فیهما آلهة الا الله لفسدتا اکر کوکده و یرده
تکریدن اوزکه معبودلر اولسیدی البته بوزلورلردی زیرا تکریلرك مرادی
برشیء اوزره متفق اولورسه لازم کلورکه برمقدور اوزره ایکی قدرت مسلط اوله
واکر مرادلری برشیءده مختلف اولورسه اقتضا ایدرکه اول نسنه معطل اولور
فسبحان الله رب العرش پس عرشی ایجاد ایدن ایرد ذو الجلاله درست تنزیه
اولنسون عما یصفون اتخاذ شریك و ولد و صاحبه کبی ذات باهر الصفاته
نسبت ایتدوکلری ناسزا اشیادن لا یسئل عما یفعل تکری تعالی عظمت
و هیبتندن اوتری ایتدوکی شیدن صورلمز وهم یسئلون و جمله قوللر
ایتدکلری نسنه دن صورلورلر ام اتخذوا من دونه آلهة بلکه تکرینك
عبادتندن تجاوز ایدوب اوزکه معبودلر ایدندیلر می قل هاتوا برهانکم سویله
دلیلکزی کتورك هذا ذکر من معی بو یعنی قرآن بنمله اولانلرك پندیدر و ذکر
من قبلی و بو یعنی سائر کتب سماویه بندن ناسبق اولانلرك پندیدر پس انلره نظر
ایدوب کورك توحید ایله فرمان اولنمقدن اوزکه و اشراکدن نهی اولنمقدن غیری
برنسنه وارمی بل اکثرهم لا یعلمون الحق بلکه چوقلری حقی بیلمزلر و نه انك ارا سنده
و باطل ارا سنده تمییز ایده بیلورلر فهم معرضون پس انلر اوتری کندولر حقدن یوز
چویرمشلر وما ارسلنا من قبلك من رسول دخی هیچ برپیغمبر سندن ناسبق کوندرمدك
الا نوحی الیه انه لا اله الا انا فاعبدون الا اکا وحی ایدرکه بندن اوزکه برمعبود یوقدر
پس بکا عبادت ایدك وقالوا اتخذ الرحمن ولدا دخی اهل شرك دیدیلر چوق مرحمتلو
خدا فرشته لردن اوغول ایدندی بو کلامی سویلینان خزاعه قبیله سیدر سبحانه
بو کونه اشیادن خدانك ذات پاکی منزهدر بل عباد مکرمون بلکه انلر درکاه کبریایه
مقرب قوللردر لا یسبقونه بالقول سوزله اذن ایلرو وارمزلر یعنی اذن سز نفی
اولینجه برسوزی اراد ایتمزلر وهم بامره یعملون و کندولر فرمانیله ایشلرلر فرمان
ایتدوکی شیئه اصلا باشمزلر یعلم ما بین ایدیهم وما خلفهم ایلرودلرنده
اولان شیء و کیرولرنده قالان شیء بیلور ولا یشفعون الا لمن ارتضی دخی برکیمسه

دیلکز

دیلك ایتمزلر مکر شول کیمسه یه که حق جل وعلا اکا شفاعت اولنمسین پسند ایتمش اوله
وهم من خشیته مشفقون و حال بوکه کندولر خدانك قورقوسندن دترمشلر
ومن یقل منهم انی اله من دونه وهر کیم انلردن دیرکه علی التحقیق بن تکریدن اوزکه
برمعبودم فذلك نجزیه جهنم اول کیمسه یه دوزخی کندیه سزا ویررز کذلك نجزی
الظالمین بونك کبی سزا ایله شرکه سهم ایدنلره سزا ویررز اولم یر الذین کفروا ان
السموات والارض ایا کفر ایدن کیمسنه لر تفکر ایدوب بیلمزلر می که کوکلر و یر کانتا
رتقا بتشك ایدیلر یعنی شیء واحد و برحقیقه متحد ایدیلر ففتقناهما پس انلری
تعیین و تنویع ایله ایردق وجعلنا من الماء کل شیء حی دخی صودن هر دیری نسنه نك ایجاد
ابتداك افلا یؤمنون پس کرکدرکه بو کونه ایاتك ظهوریله ایمان کتوره لر وجعلنا فی الارض
رواسی ان تمید بهم دخی یرده بیوك طاغلر قیلدق تاکه آدمیلر ایله حرکت و اضطراب
ایتمیه وجعلنا فیها فجاجا سبلا و یرده آچیق یوللر قیلدق لعلهم یهتدون تاکه
آدمیلر سفرده یوللری بوله لر وجعلنا السماء سقفا محفوظا دخی کوکی دشمندن
صاقلنمش بر دام قیلدق وهم عن آیاتها معرضون و کفار شمدی کوکك نشانلرندن یوز
چویرمشلردر باوجود که انلرك دلالتی صانعك وجودی اوزره و کمال قدرتی اوزره
غایتله ظاهردر وهو الذی خلق اللیل والنهار و کندودر شول خالق ذو الجلال که
کیجه یی و کوندزی یرتدی والشمس والقمر و کونشی و آیی دخی کل فی فلك یسبحون
هر بری کوکنك دائره سنده برموضعه چیمچی کبی سرعتله یوروردلر کوردیلرکه سرور کائنات
عداوت ایدنلر دیرلردی حوادث روزکارك کلمسنی محمد و اصحابینه انتظار ایدرلردی حق
تعالی پیغمبره تسلیه و برمك ایچون بو آیتی نزل ایدوب بیوردی وما جعلنا لبشر
من قبلك الخلد دخی سندن اسبق برانسانه دنیاده پاینده لکی قیلمدق افان مت فهم
الخالدون پس سن فوت اولسك کندولری دنیاده پاینده اولانلر در کل نفس ذائقة الموت
هرجان مرکی داد چیدر ونبلوکم بالشر والخیر فتنة دخی بلا ایله و نعمتله تجربه ایدنلر
معامله سی کبی سزه بر معامله ایدرز والینا ترجعون دخی بزیم حکمه دونرسز پس اعمالکز
حسبیله مکافات اولورسز واذا راك الذین کفروا دخی کفر ایدنلر سنی کوردکلرده
ان یتخذونك الا هزوا سنی ایدنمزلر الا استهزا اولنه جق شیء که دیرلر اهذا الذی یذکر

آلهتکم بو سیدستل کیمسنه که معبودلرکزی بر بکه یاد ایدر وهم بذکر الرحمن وحال بوکه

انلر چوق مرحمتلو خدانک توحیدنه هم کافرون کندولر منکرولر خلق الانسان من عجل

بشر معوله سی تیزلکدن یارادلدی یعنی شتابدن کویا که شتابلکدن خلق اولنمشدر

ساریکم ایاتی یقنده انتقاملری سیزه کوستروم واود زیاده یدو قهرسی کیمی عذابدر

واخرتده جهنم اشکنجه سیدر فلا تستعجلون پس بکا انک طلب له عجله ایتمک

ویقولون متی هذا الوعد دی کفار دیرلر عذابک وعدی نه زمان واقع اولور ان کنتم

صادقین اکر سوزکزده کرچک سویلیجیلر ده کز لو یعلم الذین کفروا کفار ایدنلر بیلسیدیلر

حین لا یکفون عن وجوههم النار اول وقتی که نه یوزلرندن آتشی دفع ایتمکه قدرتلری وار

ولا عن ظهورهم ونه ارقه لرندن ولا هم ینصرون ونه کندولر یاردم اولنورلر البته

عذابک وقتنی استعجال ایتمزلردی بل تاتیهم بغتة بلکیم وعد اثره فجاءةً کلور

فتبهتهم که کندولرین حیران قیلار فلا یستطیعون ردها انی دفع ایتمکه دونده

قدرتلری اولماز ولا هم ینظرون ونه کندولر مهلت ویرلمش اولنورلر ولقد استهزئ برسل

من قبلک دی تحقیقا کیم سندن اسبق اولان پیغمبرلره استهزا اولندی فحاق بالذین

سخروا منهم ما کانوا به یستهزؤن پس انلردن کولوب استهزا ایدن کیمسنه لره استهزا ایتدوکی

شئنک سزاسی قیلدی قل من یکلؤکم باللیل والنهار من الرحمن سویله کیمدر خدانک عذابندن

کیجه وکوندز سیزی صاقلر بل هم عن ذکر ربهم معرضون بلکه انلر پروردکارلرینک

پند ونصیحتندن یوز چویرمشلردر ام لهم آلهة تمنعهم من دوننا یا خود انلره معبودلری

وارکه کندولره اولان منعمزی بجاوز ایدوب عذابمزدن انلری صاقلرلر لا یستطیعون نصر

انفسهم معبودلردیدوکی ایتدوکلری بتلر نه کندولره نه یاردم ایتمکه قدرتلری

وار ولا هم منا یصحبون ونه انلر بیزدن امان ویرمش قیلنورلر بل متعنا هؤلاء

وآباءهم بلکه بونلری یعنی مکه خلقی وپدرلرین رفاهیت معیشتله برخوردار قیلدق

حتی طال علیهم العمر تا که مدت حیات اوزدلر نه اوزانوب مغرور اولدیلر

بر مرتبه یه دک کیم تصمیم ایتمشلردی که اوقاتلری بو حال اوزره همیشه کچه جکدر

افلا یرون انا نأتی الارض پس بو مزلری کیم علی التحقیق بز نامزکفارک زمیننه

کلوب ننقصها من اطرافها اهل اسلامک غلبه سیله چوره سندن انی اکسک

ایدرز

ایدرز افهم الغالبون پس کندولری غالب ایدنلر پیغمبر واهل ایمانه هرکز بو اولماز

قل انما انذرکم بالوحی سویله انجق بکا وحی اولنان نسنه ایله سیزی قورقندرام

ولا یسمع الصم الدعاء وصاغر اولانلر چاغرمغی ایشتمزلر اذا ما ینذرون چونکه تخویف

اولنورلر ولئن مستهم نفحة من عذاب ربک دی تحقیقا اکر پروردکارک اشکنجه سندن

انلره بر آز نسنه دکر لیقولن یا ویلنا انا کنا ظالمین البته دیرلر ای وای بزه کیم

علی التحقیق بز کندو جانمزه کوزله ستم ایتمشلر ایدک ونضع الموازین القسط دی عدل

صاحبی اولان ترازولری قوریز لیوم القیمة روز قیامتک سزاسیچون فلا تظلم

نفس شیئا پس بر جان بر ازنسنه ستم کوردمش قیلماز وان کان مثقال حبة من خردل

واکر عمل خردلدن بر دانه چکیسی قدر اولدی اتینا بها انی کتوروب ترازوی عدله

قیلدرز وکفی بنا حاسبین وقوللرک اعمالنی حساب ایتمکه بز کفایت ایدیجیلرز ولقد

اتینا موسی وهرون الفرقان دی تحقیقا کیم بو ایکی سروره ویردک حقی باطلدن ایرجی

کتابی وضیاء وظلام حیرتده ایشغ دیرجی شئ وذکرا للمتقین ویعنی کافرره

پند اوله جق نسنه یی یعنی انلره بویله بر کتاب ویردک که بو صفاته جامعدر

الذین یخشون ربهم بالغیب ارباب تقوی شول کیمسه لردرکه پروردکارلرندن

غائب اولدقلری حالده قورقرلر یعنی خدای ذو الجلالی مشاهده ایتمشلر ایکن

فرماننه امتثال ایدوب اجلال وتعظیم ایدرلر وهم من الساعة مشفقون وکندولر

قیامتک هولندن قورقیدرلر وهذا ذکر مبارک ویو یعنی قرآن عظیم الشان پر چوق

منفعتلو سوزدر انزلناه انی محمد المصطفا اوزره ایندردک افانتم له منکرون

پس سیز می انی انکار ایدرسز ولقد اتینا ابراهیم رشده دی علی التحقیق کیم حضرت

ابراهیمه طریق صلاح صوابی بولسین ویردک من قبل حضرت موسی وهروندن

اسبق وکنا به عالمین وحال بوکه بز انک استحقاقنه دانا ایدک کرا کا

اوکونه هدایت احسان ایتدک اذ قال لابیه وقومه چونکه پدرینه وعشیرتنه دیدی

ما هذه التماثیل نه در بو قیلقلر التی انتم لها عاکفون شول قیلقلر که سیز انلره مجاورلرسز

قالوا وجدنا اباءنا لها عابدین جوابنده دیدیلر که پدرلرمزی انلره پرستش ایدیجیلر

بولدق قال لقد کنتم وآباؤکم فی ضلال مبین حضرت ابراهیم انلره دیدی تحقیقا

که سنی دیمیندلر کونبراشکارا انی غونلفده ایدکوز قالوا اجئتنا بالحق ام انت من اللاعبین
حضرت ابراهیمه دیدیلر یا سنی بیزه دوغرو تحقیله کلدک یا خود سن اوینایانلردن سن
قال بل ربکم رب السموات والارض حضرت ابراهیم انلره دیدی بن لعب ایدیجیلردن
دکلم بلکه سزک پروردکارکز کوکلر و یرک خالقیدر الذی فطرهن شول خالق
که انلری عدمدن وجوده کتوردی وانا علی ذلکم من الشاهدین دخی بن توحیددن
مذکور اولان شیئ اوزره کواهلردنم یعنی تحقیق اوزره ادای شهادت ایدرم کم پروردکار
کوکلر و یرک خالقیدر کتوردیلر که نمرودیلرک بر بیرام کونلری وار ایدی کیم
انده صحرایه چیقوب تماشا ایدرلردی شهره دوندوکلرینده تبخانه لرینه عبور ایدوب
عبادتلرین ادا ایدرلردی چون حضرت ابراهیم علیه السلام انلرک بر بولوکیله
بتلر حقنده مناظره ایتمشدی کندویه دیدیلر کل بیزم عیدکاهمزه چیق تاکه
ایینمزک حسننی مشاهده ایده سن حضرت ابراهیم لا ونعم سویلیوب جوابن
ویرمدی بعده چیقدقلری دم ایستدیلر که کندولرله چیقه خسته لکی بهانه
ایدوب چیقمقدن تخلف ایتدی وتالله لاکیدن اصنامکم وآهسته دیدی خدایه قسم
که البته بتلرکزک قیرمسنه جهد ایدرم بعد ان تولوا انلردن یوز چویردکوزدن
صکره مدبرین انلر اکسه ویروب عیدکاهه توجه ایتدکوز حالده فجعلهم جذاذا
درعقب انلره بر کسر الوب قولرین پاره پاره قیلدی الا کبیرا لهم انجق بتلرک بیوککی
قیرمیوب کسری بوینته اصدی لعلهم الیه یرجعون تاکه انلر اکا دونوب سؤال
ایدرلرکیم ساڑ بتلری قیرن کیمدر قالوا من فعل هذا بالهتنا فتحی عیدکاهدن دونوب
بتخانه یه کیروب بانی مشاهده ایتدیلر دیدیلر معبودلرمزه بو ایشی کیم ایشلدی انه
لمن الظالمین تحقیقا که بو کونه جرأت ایدن کیمسنه ستمکارلردندر قالوا سمعنا
فتی یذکرهم حاضر اولانلر نمروده دیدیلر خلقدن ایشتدک کیم بر یکت انلری
بهلکه اکر یقال له ابراهیم اکا ابراهیم دینلور یعنی اسم شریفی ابراهیمدر قالوا
فاتوا به علی اعین الناس نمرود و امراسی دیدیلر پس انی خلقک کوزلری اوزره کتورک
یعنی انی بو کونه احضار ایدک که جمله خلقک کوزلری انی کوره لعلهم یشهدون
تاکه فعلنه یا قولنه خلق شهادت ایدرلر بعده حضرت ابراهیمی احضار ایتدیلر

قالوا

قالوا انت فعلت هذا بالهتنا یا ابراهیم دیدیلر ای ابراهیم سنمی بو ایشی معبودلرمزه
ایشلدک قال بل فعله کبیرهم هذا حضرت ابراهیم سویلدی بن بو ایشی ایشلدم
بلکیم بو بیوکلری انی ایشلدی فاسئلوهم ان کانوا ینطقون پس انلردن صورک
اکر انلره سویلشورلردی فرجعوا الی انفسهم صکره کندو کندولرینه دونوب یعنی
عقوللرینه مراجعت ایدوب فقالوا انکم انتم الظالمون بیری بیرینه دیدی علی
التحقیق سز کندو کوزی ایشدوب سویلشمیان اشیانک پرستشنده ستمکارلرسز
ثم نکسوا علی رؤسهم اندن صکره باشلری اوزره دونش قیلندیلر یعنی
نفسلرینه مراجعه ایتمک سببیله استقامت ایتدوکدنصکره مجادله یه دونوب دیدیلر
لقد علمت ما هؤلاء ینطقون علی التحقیق سن ای ابراهیم بیلدک که بتلر سویلشمزلر
پس نیجه انلردن سؤال ایتمکه بزه امر ایدرسن بعده که انلر بتلرینک عجزینه معترف
اولدیلر قال افتعبدون من دون الله حضرت ابراهیم انلره دیدی پس نیچون
خدانک عبادتندن واز کچوب عبادت ایدرسز ما لا ینفعکم شیئا ولا یضرکم
شول شیئه که سزه نه برآز نسنه فایده ویرر نه سزه برآز نسنه زیان ایدر اف
لکم ولما تعبدون من دون الله یزلک ویزبولک سزه و تکریدن اوزکه
پرستش ایتدکوز نسنه لره اولسون افلا تعقلون پس نیچون ایشکزک
قبحنی تعقل ایتمزسز قالوا حرقوه وانصروا الهتکم چون نمرودیلر مباحثه ده
عجز ایتدیلر ضرر ایتمکه شروع ایدوب دیدیلر ابراهیمی یاندورک و اندن
انتقام المغله معبودلرکزی منصور قیلک ان کنتم فاعلین اکر بتلرکزه
نصرت ایدیجیلر دکوز پس نمرود فرمان ایتدیکیم بر حظیره بنا اولنه که دیوارینک
ارتفاعی یتمش ارشون اوله تمام اولدقدنصکره انی اودونله و یاغله دولدروب
ایچنه اتش اوردیلر درعقب حضرت ابراهیمک اللرین باغلیوب منجنیق ایله اتشه
صالدیلر حضرت جبریل اکا هواده ایکن دیدی بر حاجتک وارمی حضرت ابراهیم
دیدی وار ولیکن سکا دکل جبرئیل دیدی پس حاجتک کیمه ایسه ایسته حضرت
ابراهیم ایتدیکیم حسبی عن سؤالی علمه بحالی کمال توکلی اولوب ماسوادن منقطع
اولدی قلنا یا نار کونی بردا وسلاما علی ابراهیم دیلنسای آتش حضرت ابراهیم

اوزره صاوقلق وسلامت ایله سن اول واراد وا به كیدا واكابر مكروا یـذا
یتشدرمك ایسته دیلر اتشن یاندرمقله فجعلناهم الاخسرین پس کندولرین
زیاده زیان بولانلر قیلدق زیرا ایتدوکلری سعی حضرت ابراهیمك کلامنه بر برهان
قاطع اولدی کوزدیلر که چون خلیل صلوات الله علیه اتشك اورترسنده اولدی
علی الفور بندلری یانوب اطرافنده انواع ریاحین بتوب اوکنده برچشمه صو روان
اولدی نمرود کوشکدن بوقاروسندن بقوب حضرت ابراهیمی اول حدیقه ده ملك
الظل ایله صحبت ایدر کوردی چغروب دیدی ای ابراهیم سنك تنکریك که بو کونه
قدرته مالکدر اولو تنکریدر بن اکا قربانلر ایتمیشم کرکدر حضرت ابراهیم اکا جواب
ایتدیکه قربانك حسن قبوله کچمز اولدوغك ایمندن فراغت ایتمیجه بعض اخبارده
کلمشدر که نمرود دورت بیك قربان بوغازلیوب حضرت ابراهیمی دخی چقدن قلعه دن
قصر پیدا ایتدی ونجیناه ولوطا وانی دخی قرنداشی اوغلی لوطی انلرك شرندن
قورتردق الی الارض التی بارکنا فیها للعالمین شول زمینه که خلق ایچون
ایچنده برکت صالدق یعنی کندولی عراق زمیننده قرارکاه انبیا اولان شام زمیننه
نقل ایتدك ووهبنا له اسحق وکندویه حضرت اسحقی باغشلدق ویعقوب
نافلة وحضرت یعقوبی دخی اوغلنك اوغلی اولدوغی حالده وکلا جعلنا صالحین
دخی بونلرك هر بیرین کونکل عملو قیلدق وجعلناهم ائمة وانلری مقتدا
اولدجق کیمسنه لر قیلدق که یهدون بامرنا فرمانمزله خلقی طریق حقه دعوت
ایدرلر واوحینا الیهم فعل الخیرات دخی انلره فرشته لر ایله خبر کوندردك که
کونکل ایشلری ایشلیه لر تاکه خلق خیر ایشلمسنه رغبت ایده لر واقام الصلوة
وایتاء الزکوة دخی انلره وحی ایتدك که نمازی شرایط واداب ایله قیله لر ومال
زکوتی ارباب استحقاقه ایصال ایده لر وکانوا لنا عابدین وبیزه اخلاص ایله
پرستش ایدیجیلردی ولوطا اتیناه حکما وعلما دخی حضرت لوطه نبوت
ودانش ویردك ونجیناه من القریة التی کانت تعمل الخبائث وانی قورتردق یمان
ایشلرك ایشلمسنه مباشرت ایدن کوی خلقنك شرندن انهم کانوا قوم سوء فاسقین
تحقیقا کیم انلر حدودی تجاوز ایتمش بر بد کروه ایدیلر وادخلناه فی رحمتنا دخی

حضرت لوطی محل رحمتمز اولان بهشته کیرمش قیلدق انه من الصالحین تحقیقا
اول ذات پاك صلحا زمره سندندر ونوحا اذ نادی من قبل دخی حضرت نوحك
احوالنی مذکور قیل چونکه بو مذکور اولان پیغمبرلردن اسبق قومی اوزره تنکریه دعا ایتدی
فاستجبنا له پس دعاسن مستجاب قیلدق ونجیناه واهله من الکرب العظیم که
کندوبی واتباعنی اولو قیغودن قورتردق یعنی طوفانك محنتندن انلری خلاص
ایتدك ونصرناه من القوم الذین کذبوا بایاتنا وکندوبی منصور ایدوب حمایت
ایتدك شول کروهدن که ایاتمزه تصدیق کتورمدیلر انهم کانوا قوم سوء تحقیقا
کیم انلر بر بد کروه ایدیلر فاغرقناهم اجمعین که کندولرین قومصوده بوغدق
وداود وسلیمان دخی حضرت داود وسلیمانك اخبارین یاده کتور منقولدر
کیم حضرت داود علیه السلام بر کون حکومت ایچون اوتورمشدی ایکی کیمسه حضورینه
کلوب بیری دیدی یا نبی الله بو کشی بنم اکینمه قیونن قویب ویروب جمله سن انلره
یدردی خصمندن سؤال ایدیجك سوزین تصدیق ایتدی حضرت داود حکم
ایتدیکه جمله قیونی اکین صاحبنه ویریله حضرت سلیمان اون برباشنده صبی
ایکن بو حکمی مشاهده ایدیجك دیدی بو حکمدن اوزکه بر حکم اولسیدی ایکیسنك
حقنده یکرك اولوردی پدر بزرکواری بو کلامی ایشدیجك حکمین کندویه مفوض
قیلدی همان حضرت سلیمان فرمان ایتدیکه قیونی اکین صاحبنده بر ییل مکث
ایدوب انك نماسیله منتفع اوله ویر قیون صاحبنه تسلیم اولنوب بر سنه
کامله انك زراعتنه مشغول اوله کیفیتی کالاول اولدوقدنصکره یر اکینله
مالکنه رد اولنه وقیون ایه سنه چون حدیقهٔ نبوتك کلندن بر حکم عجیب صادر
اولدی خدا عز وجل حبیب اکرمنه فرمان ایتدیکه انلرك احوالن مذکور قیله
اذ یحکمان فی الحرث چونکه اکین حقنده حکومت ایدرلردی اذ نفشت فیه
غنم القوم اول وقت که کروهك قیونی ایچنده منتشر اولوب کیجه انی یدی
وکنا لحکمهم شاهدین وبیز حکومتلرنه دانالر ایدك ففهمناها سلیمان
پس کیفیت حکومتی حضرت سلیمانه اکلاتردك وکلا اتینا حکما وعلما هر
بیرینه اوغوله وپدره پیغمبرلك وامور دینیه ده دانش ویردك وسخرنا مع

داود الجبال یسبحن دخی طاغلری رام ایتدك اول حالده كه حضرت داود له
بالاتفاق خدانك تقدیس و تنزیه ایدرلر والطیر دخی قوشی مقوله سن اول كیفیت
اوزره مسخر قیلدق وكنا فاعلین و بو كونه اشیانی بز ایدیجیلر ایدك پس
بزدن بویله شی صدوری اینسه مستبعد دكلدر واكرچه قنكورده بو برامر بعیددر
وعلمناه صنعة لبوس لكم دخی انكا زرهلرك ایشلمسین اوكرتدك سزنچون
لتحصنكم من بأسكم تاكه اول زرهلر دشمنكوزك سلاحندن سزی حفظ ایده
فهل انتم شاكرون پس سز شكر ایدیجیلر میسز بو كونه نعمتلرك
مقابله سنده خدای ذوالجلاله مدح وثنا ایدرك ولسلیمان الریح عاصفة دخی
حضرت سلیمانه یلی شدتلو اسرایكن مسخر قیلدق كه تختنی برازمدتله براییلق یوله
كوتوروردی تجری بامره خواهشیله كیدردی الی الارض التی باركنا فیها اول یره كه انده
چوق نفعلو اشیا قیلدق و اوشام زمینیدر مختار القصده كتوردیكه حضرت
سلیمان علیه السلام شام زمیننده دوشنده تدمر نام شهردن بساطه بنوب
یل انی فارس اقلیمنده دوشنی اصطخر نام شهره قیلوله و قتنده كوتوروردی
اندن جماعتیله بساط اوزره بنوب اخشام خراسانده دوشن كابل شهرنه واصل
اولوردی كیجه انده مكث ایدوب صباح ترتیب سابق اوزره تدمره كلوردی
وكنا بكل شیء عالمین و بز هر نسنه نك حقیقتنه دانالر ایدك پس
مقتضای حكمت اوزره اشیانی اجرا ایدرز ومن الشیاطین من یغوصون له دخی
انكا مسخر قیلدق دیولردن شول كمسه لری كه دریالرده یاتوب نفیس اولان اشیا
كتوروب چیقررلردی ویعملون عملا دون ذلك دخی غواصلكدن اوزكه
ایشلر كتوروب ایشلرلر شهرلرك بناسی و عجیب اولان صنایع كبی وكنا لهم
حافظین و بز انلره نكهبانلر ایدك تاكه فرمان سلیمانیدن تجاوز ایتمیه لر
وایوب دخی ایوبك سركذشتنی یاده كتور بیلمك كرككدر حضرت ایوب
علیه السلام رومی ایدی نسبی حضرت اسحق علیه السلامك اوغلی عیصه متصل ایدی
حق جل وعلا انكا خیلی اموال و اولاد انعام ایتمشدی بعده حق تعالی انواع محنتلره
كندوبی مبتلا قیلدیكه دوه لرینی برصاعقه سماویه اهلاك ایتدی و قویونی

سیل سببیله كرداب فنایه دوشدی و زراعتی ریح عاصفله نابود اولدی و یدی اوغلی
واوچ قیزی اوزره دیوار دوشوب التنده قالدیلر و مبارك جسدنده عظیم یاره لر
اولدیكه جمیع خلق كندوسندن نفرت ایتدی انجق قارلسی حضرت یوسف اوغلی
افرائیمك قیزی رحمه خاتون خدمتنده دوردی بو حال اوزره یدی یل و یدی آی
و یدی كون و یدی ساعت قالدی و بر كون دبرساعت لسانی شكوی ایله ضلعنه اچمدی
پس حق جل وعلا سید الكونینه تسلیه ویرمك ایچون وامتنه بلالر اوزره صبر ایتمكك
كیفیتنی تعلیم ایتمك ایچون حبیبنه فرمان ایتدی كه ایوبك سركذشتنی ذكر ایله اذ نادی
ربه اول وقتده كه پروردكارینی چیغردی كه انی مسنی الضر علی التحقیق كیم
بن رنج ومحنت بكا دكدی وانت ارحم الراحمین و سن اسركیانلرك زیاده اسركیجیسی سن
فاستجبنا له در عقب دعاسن كندوسندن بز قبول ایدوب فكشفنا ما به من ضر
رنج وللمدن وجودنده اولان شی قالدردق واتیناه اهله و اولادنی احیا ایدوب
كندویه ویردك ومثلهم معهم و انلرله انلر كبی اولاد كندویه ویردك كه كندولره
مانند اولاد كندولردن حاصل اولدی رحمة من عندنا حضرتمزدن بر قسم رحمت
اولمق ایچون وذكری للعابدین و عبادت ایدنلره پند اولمق ایچون واسمعیل وادریس
وذا الكفل دخی حضرت اسمعیلی و حضرت ادریسی و نصیب آیرسن یعنی حضرت الیاسی
یاده كتور كل من الصابرین بونلرك هر بری مصائب اوزره و تكالیف شاقه اوزره
صبر ایدنلردندر وادخلناهم فی رحمتنا و انلری نعم اخرویه اولان رحمتمزه داخل قیلدق
انهم من الصالحین بلا شبهه انلر اعمال خیرده دسترس ایدنلردر وذا النون
اذ ذهب مغاضبا دخی مذكور قیل بالق ایه سنك ماجراسنی اول وقتده كه كندو
جماعتنه خشمناك اولوب كیتدی فظن ان لن نقدر علیه پس كمان ایتدیكه بز
اونك ادلق ایتمزوز اندنصكره بز كندوبی دریایه اتوب بالق قارننده محبوس
قیلدق فنادی فی الظلمات پس قرنلقلرده یعنی دریانك و بطن حوتك و كیجه نك
قرنلقلرنده چیغردیكه ان لا اله الا انت تحقیقا شاندر كه اكوانده سندن
اوزكه بردرست معبود یوقدر سبحانك شوایب نقصدن منزه سن انی كنت
من الظالمین بی شبهه بن ستمكارلردن ایدم فاستجبنا له ونجیناه من الغم در عقب

بیزانك دعاسن مستجاب قیلوب كندویی قیعودنه قورتردقكه دورت ساعت بالغات
قارنند دوردوقن صكره كندویی دریا كنارنه قرغا بیزدی وكذلك ننجی المؤمنین
وشنركه حضرت یونسی اوكونز غمدنه قورتردق اهل ایمانی قورتردذ بزغومدنه كه انلر
خدایه دعا ایدلر وزكریا اذ نادی ربه دخی حضرت زكریانك احوالنی یاد ایت
فنی چقدقدكارین چیغروب دیدی رب لاتذرنی فردا یاالهی بنی تنها قومه یعنی
بكا براوغول احسان ایتكه بكا وارث اوله وانت خیر الوارثین وسن وارث اولانلرك
ییكرگی سن پس اكر بكا برمیراث ایچی اوغول احسان ایتمزسن باكم یوقدر فاستجبنا له ووهبنا
له یحیی صكره دعاسن انكا بز مستجاب قیلوب یحیی نام براوغول انكا باغشلدق
واصلحنا له زوجه وكندویه قادلسی قصرایكن ولادت ایچون یارد قیلدق انهم
كانوا یسارعون فی الخیرات تحقیقا كه مذكور اولان سرورلر ایولكلر ایشلسنده
شتاب ایدرلردی ویدعوننا رغبا ورهبا دخی ثوابه رغبت ایتدوكلری اجلدن
وعقابدن ملاحظه ایتدوكلرندن اوتری بزه دعا ایدرلردی وكانوا لنا خاشعین دخی
بزه متضرع ومتذلل ایدیلر والتی احصنت فرجها دخی مذكور قیل شول خاتونی كه حلال
وحرامدن فرجنی حفظ ایتدی فنفخنا فیها من روحنا پس بز روحمزدن انجه زه اوفوردك
یعنی قرنیا نمزدن مقصود ایدن روحدن قارنند حضرت عیسایی ذنزه قیلدق واجعلناها
وابنها ایة للعالمین وكندونك واوغلنك حالنی خلق ایچون براولو علامت قیلدق
كه كمال قدرتمزه دلالت ایدر ان هذه امتكم تحقیقا كه بو یعنی ملت توحید واسلام
سیزلك ملتكوزدر پس اندنده استقامت ایدك امة واحدة بر یكانه ملت یعنی اصلا
انجنده اختلاف یوقدر جمله انبیانك اصولنده متفقدرلر وانا ربكم دخی بن سیزلك
پروردكاركوزم فاعبدون پس بكا پرستش ایدك وتقطعوا امرهم بینهم وامم سالفه
ایشلرین آرالرنده كسدیلر یعنی دین بابنده بلوك بلوك اولدیلر بر بلوكلری اوبر بلوكلرین
تكفیر ایدر كل الینا راجعون هر بلوكلر بزه حكمزه دونجیلردر ایتدوكلری اعماللك
مكافاتن بیزدیرورز فمن یعمل من الصالحات پس هر كیم كوزل ایشلردن اینی ایشلر
وهو مؤمن وحال بوكه كندوسی ایماننه كلمشدر فلا كفران لسعیه البته
چالشمسنه ایترمك یوقدر وانا له كاتبون ودخی شبهه یوق انكا یازیجیلرز

یعنی صحیفه اعمالنده انی اثبات ایدرز وحرام علی قریة اهلكناها دخی بركوی
اودرزه كه بیز انلرك اهلاكنه حكم ایتمشدرك عمل صالح وسعی مشكور حرامدر انهم لا
یرجعون دیرا علی التحقیق انلر كوزدن رجوع ایتمزلر حتی اذا فتحت یاجوج وماجوج اول
وقته دك كه قیامت علامتی اولان سد یاجوج وماجوج آچلدقده وهم من كل حدب
ینسلون واول ایكی طائفه هر یوكسك یردن شتاب ایدوب كلورلر واقترب
الوعد الحق ودرست اولان وعده یعنی قیامت وقوعی یقین اولیجق فاذا هی
شاخصة ابصار الذین كفروا اول محل همان شاندر بوكه كفر ایدنلرك كوزلری
شدت هولدن آچق قالوب دیرلر یا ویلنا قد كنا فی غفلة من هذا ای وای بزه كیم
علی التحقیق بزه بو حالدن بر غفلتده ایدك بل كنا ظالمین بلكه كندی
جانمزه ستم ایدیجیلر ایدك كه بیزه كلان پیغمبرلرك سوزین ایشتمدك انكم وما
تعبدون من دون الله تحقیقا كه سیز ای مشركلر و تكریدن اوزكه عبادت
ایتدیككوز نسنه لر حصب جهنم دوزخك یاندرجق نسنه لری سیز انتم لها
واردون البته سیز انكا واروب ایدیجیلرسیز لو كان هؤلاء الهة اكر اول بتلر
معبودلر اولسیدیلر ماوردوها انكا كیرمزلردی زیرا معبود اولان كندوسی تعذیب
ایدرمز انكه معذب اولور وكل فیها خالدون ودوكلی بت وبت پرست دوزخده على
الدوام اقامت ایدیجیلردر لهم فیها زفیر كفاره دوزخ ایچنده ناله وفریاد وار
وهم فیها لا یسمعون وكندولر انك ایچنده بر سوز ایشتمزلر كه انكله مسرور اولورلر
ان الذین سبقت لهم منا الحسنی تحقیقا شول كیمسه لركه بیزدن كندولره كوزل خصلت
یعنی سعادت سبقت ایتدی اولئك عنها مبعدون اول كروه دوزخدن اوزاق قلنمشی
قیلنورلر لا یسمعون حسیسها انك آوازین ایشتمزلر وهم فیما اشتهت انفسهم خالدون
وكندولر نفسلری آرزو ایتدوكلری نسنه ده دائمدرلر اصلا انلردن منفك اولمازلر
لا یحزنهم الفزع الاكبر كندولرین مخوف قیلماز بیوك اولان قورقو واو نفخهء ثانیه در
وتتلقاهم الملائكة وتهنیه ایتمك ایچون فرشته كندولره قارشو واروب دیرلر هذا
یومكم الذی كنتم توعدون بو سیزلك كوزكوندر شول كونكه دنیاده سیزا انكله وعد
اولنوردكوز یوم نطوی السماء كطی السجل خاطر كتوراول كونی كه كوكی بوكرطومارك

بو کلمسی کیبی للکتب ایچنده یازیلن معانی مصلحتیچون کما بدأنا اول خلق نعیده ابتدا
یارتدوغمز اشیایی دوندروب یردوندرملک ابتداده ایجاد ایتدوکمز کیبی وعدا خلقک
اعادەسنی درست وعد ایتدک علینا کرامتمی اوزریمزه در انا کنا فاعلین بی شک
کیم بز انی ایشلیجیلر ایدک ولقد کتبنا فی الزبور من بعد الذکر دخی تحقیقا کە زبورده
توراتدن صکره یازدق کە ان الارض یرثها عبادی الصالحون بی شبهه کیم بهشت یرینک
زمینی کوزل عملدار اولان قوللرم اکا وارث اولورلر ان فی هذا لبلاغا تحقیقا کە بو مذکور
اولان پند ونصیحتلرده بر کفایت وار لقوم عابدین بر کروهه کە همتلرین عبادته صرف
ایدرلر وما ارسلناک الا رحمة للعالمین دخی سنی کوندرمدک الا خلق ایچون بر رحمت
زیرا کندولره کتوردوکک شیء سعادتلرینه سببدر وانلرک معاش ومعادلرین اصلاح ایتمکه
موجبدر قل انما یوحی الی انما الهکم اله واحد سویله بوندن اوزکه بر نسنه یوقدر کیم
بکا وحی اولنور کە معبودکوز یالکوز بر معبوددر فهل انتم مسلمون پس سز عبادتده
اخلاص ایدیجیلر میسز فان تولوا بو سوزدن صکره توحیددن یوز چویررلرسه
فقل اذنتکم انلره سویله مأمور اولدوغم شیئی سزه بیلدردم علی سواء بن وسز
انی بیلمکده برابر اولدوغمز حالده وان ادری اقریب ام بعید ما توعدون دخی بیلمم کە
یقینمیدر یا اوزاق حشر ونشردن موعود اولدوغکوز شیء انه یعلم الجهر من القول تحقیقا
کە خدای عز وجل سوزدن اشکارا اولان نسنەلری بیلور یعنی دین اسلامه اشکارا قیلدغکوز
طعنی بیلور ویعلم ما تکتمون دخی اهل اسلامه کیزلی قیلدغکوز حقد وحسدی بیلور
وان ادری لعله فتنة لکم دخی بیلمم کە شاید مکافاتکوزک تأخیری سزیچون
بر استدراج اوله ومتاع الی حین وشاید انک تأخیری سزیچون بر برخوردارلق
اوله بر معین مدته دک قال رب احکم بالحق حضرت رسول اکرم دیدی کە ای پروردکارم
بنمله ومنکر خلق آراسنده دوغرولغله حکم ایت وربنا الرحمن دخی پروردکارمزدر چوق
مرحمتلو اولان المستعان کندوسندن یاردم طلب اولنان علی ما تصفون شول
نسنه اوزرنده کە سز وصف ایدوب دیرسز کیم موعود اولان عذاب حق دکلدر ظهوره
کلمدی واسلامک شوکتی بیش اولمز کوندرمکلی یوقدر دیو بوکا کوره ناسزا سوزلر

سورة الحج مکیة وهی ثمان وسبعون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

یا ایها الناس ای معاشر مکلفین ایرشن کیمسەلر اتقوا ربکم پروردکارکزک
عذابندن صاقنک ان زلزلة الساعة شیء عظیم کە بی شبهه قیامتک زلزلەسی
بر اولو نسنەدر یوم ترونها اول کونکە انی کوررسز تذهل کل مرضعة عما ارضعت
هر سوت ویریجی قاری سوت ویردوکی کیمسەدن بیخبر اولوب انی اونودر وتضع کل
ذات حمل حملها وهر یوک آیرسی یوکنی بوراقور یعنی انک هیبتندن هر کبە قاری
حملن وضع ایدر وتری الناس سکاری وخلقی سرخوشلر کیبی کوررسن وما هم
بسکاری وحقیقتده انلر هیچ سرخوش دکلدرلر ولکن عذاب الله شدید ولیکن
خدانک اشکنجەسی قتیدر کە عقللرین اوچروب تمیزلرین کیدردی ومن الناس من
یجادل فی الله بغیر علم دخی خلقدن شول کیمسە وار کە تنکرینک کتابی شاننده مجادله
ایدر دانشی یوغیکن نضر بن الحارث کیبی کە قرآن حقنده اساطیر الاولین دیردی
ویتبع کل شیطان مرید وهر سرکش دیوه پیرولک ایدر کتب علیه
اول دیو اوزره لوح محفوظده یازلدیکیم انه من تولاه علی التحقیق شانی بوکە هر کیم
انکا دوستلک ایدوب اتباع ایلر فانه یضله محققدر کە اول دیو انی ازدرر
ویهدیه الی عذاب السعیر ویانمش اتشک اشکنجەسنە اکا یول کوستره یا ایها
الناس ان کنتم فی ریب من البعث ای بشر معشری اکر حشر ونشر جهتندن
بر شکده دوشدکوز کە دیرسز ایا ممکن ومقدوردر کە انسان طوپراق اولدوقدن صکره
بر دخی دونر فانا خلقناکم من تراب بی شبهه ابتدا پدرکزی طوپراقدن یرتدق
یعنی بدء ایجادکزه تفکر ایدک کە او شبهەکزی کیدررتدر ثم من نطفة پدرکزی
طوپراقدن خلق ایتدکدن صکره سزی منی صوبندن یرتدق ثم من علقة صکره
بر طوتمش قاندن ثم من مضغة بعده بر اتپارەسندن مخلقة وغیر مخلقة
یاردلشی تمام اولمش ویاردلشی تمام اولمامش لنبین لکم تا کە بو تدریج ایله
قدرتمزی سزه بیان ایدەز ونقر فی الارحام ما نشاء ورحملرده دوندررز اول شیئی کە
طورمسنی استرز الی اجل مسمی بر معین مدتە دک وار طوغمق وقتنەدک
ثم نخرجکم طفلا صکره انالرکز قارننن سزی کوچک اوشاق چیقررز

ثم لتبلغوا اشدكم فحوای کلامدن مستفاد اولان فعله علتدر تقدیری اولقرار
واخراج اولندی تاکه قوتکز کمالکوزه ایرشه سیز ولفظ ثم تربیتی اولان تراخی‌یی افاده ایدر
ومنکم من یتوفی دیمك سیزدن شول شخص وار که بلوغ محلنده یا اندن اول دار آخرته
انتقال اولنور ومنکم من یرد الی ارذل العمر دیمك سیزدن شول کیمسه وار که یاشك
الطفرکنه دوغمش قیلنور واو قرتولك سببنده لکیلا یعلم من بعد علم شیئا تاکه بیلدیکدن
صکره برنسنه بیلمیه یعنی اول طفولیتده اولان سخافت عقل وقلت فهمه دونه
وتری الارض هامدة دیمك یری اولمش قورمش کوررسن فاذا انزلنا علیها الماء
پس قچنکیم اوزرینه صویی ایندردك اهتزت وربت اوتلرله جنبش ایدوب ششر
وانبتت من کل زوج بهیج ونباتاتك هر تازه وتر صنفلرندن بتوردی ذلك
بو مذکور اولان انسانك اطوار مختلفه‌ده خلقی واحوال متضاده‌یه تحویل اولنمسی
وزمین اولدکدنصکره احیا اولنمسی بان الله هو الحق اول سبب ایله‌در که ایزد
ذو الجلال کندو ذاتنده ثابت ومستحق صفات کمالدر وانه یحیی الموتی واول جهتدندر که
علی التحقیق کندوسی اولولری دیرلتمکه قادر وانه علی کل شیء قدیر وانکچون که بی
شبهه کندوسی هر نسنه اوزره توانادر وان الساعة آتیة وانکچون اوتری که قیامت
البته کلجکدر لاریب فیها کلمسنده شك یوقدر وان الله یبعث من فی القبور واول
سبب ایله‌در که حضرت ذو الجلال کورلرده اولان کیمسنه‌لری دیرلتوب قلوب کوندرر
ومن الناس من یجادل فی الله دیمك خلقدن شول کیمسه وار که حضرتنك قدرتنده
مجادله ایدر بغیر علم دانشسز ولا هدی ودلیلسز که مقصده یول کوستره
ولا کتاب منیر وروشن اولان وحیسز که انکله صوابی خطادن تمییز
ایده یعنی مجادله‌سنده اصلا بر سند ایله حجت نسنه‌سی یوقدر ابی تقلید محض ایله
مباشرت ایدر ثانی عطفه یانن چیورمش ایکن یعنی متکبر اولدوغی حالده مجادله ایدر
لیضل عن سبیل الله تاکه خلقی ضلالته یولندر نکراه ایده له فی الدنیا خزی اکا
بو جهانده رسوالك وار ونذیقه یوم القیمة عذاب الحریق وروز قیامتده اکا یانیق
اشکنجه‌سن داندررز کندویه دیمش ایکن ذلك بما قدمت یداك بو اشکنجه‌نك
داتمسی الکلك ایله کوندردیکی شئ سببیله‌در وان الله لیس بظلام للعبید وانکچون

اوتریدکیم

اوتریدکیم علی التحقیق تکری تعالی قوللرینه ستم ایدیجی دکلدر منقولدرکه اعرابدن
برکروه مدینه‌یه کلوب شرف اسلام ایله مشرف اولدیلر پس انلردن هر کیمکه بدنی
صاغ اولوب آتی برکوزل طای یا قیجی طوغروب وقادینی برکوزل اوغلان کتوروب مالی
چوق اولوردی دیردی بو دین اسلامده خیردن اوزکه برشی کورمدم ودیننه ثابت
اولوردی واکر قضیه‌نك عکسی اولوردی سویلردی دین اسلامه کلکدن اوزکه برنسنه
بولمدم دیمکله والعیاذ بالله مرتد اولوردی حق تعالی انلرك شاننده خبر ایدوب بیوردی
ومن الناس من یعبد الله علی حرف دیمك ادملردن شول کیمسه وار که تکری تعالی‌یه
برطرف اوزره عبادت ایدر یعنی دیننده ثبات وتمکنی یوقدر شول کیمسه‌یه بکزر که
عسکرك بر طرفنده اولوب ظفر وقتنده دوروب صنغنلق محلنده فرار ایدر فان اصابه
خیر اطمأن به پس کندویه برایولك ایرشه انکله برقرار اولور وان اصابته فتنة
واکر کندویه بربلانك دکه خسر الدنیا والآخرة یوزی اوزره دونر یعنی مرتد اولوب
کلدوکی یوله عود ایدر ذلك هو الخسران المبین عصمتی کیتمکله وعملی محبط اولمغله ایکی
جهانی اوتوزدی بیعو ذلك هو الخسران المبین ایکی جهانك اوتوزمسی کندودر هویدا
اوتوزمق یدعوا من دون الله ما لا یضره وما لا ینفعه تکریدن اوزکه شول نسنه‌یه عبادت
ایدرکه نه کندویه زیان ایدر ونه کندویه نفع یتشترور ذلك هو الضلال البعید اول
عبادت کندودر اوزاق کمراهلك یدعوا لمن ضره اقرب من نفعه قیامت کوننده کافر
فریاد ایدوب سویلر شول کیمسه که ضرری نفعندن یقندر لبئس المولی البته
اوکونه کیمسه بد یاردجیدر ولبئس العشیر وغایتله یمان مصاحبدر ان الله
یدخل الذین آمنوا وعملوا الصالحات تحقیقا که تکری تعالی کیوررور شول کیمسه‌لری
که ایمانه کلوب کوزل عملر ایشلدیلر جنات تجری من تحتها الانهار برباغلره
که انجارلری آلتندن ایرمقلر آقر ان الله یفعل ما یرید بی شبهه که ایزد جل جلاله
ایستدوکی نسنه‌یی ایشلر برکیمسه‌یه مانع اولماز اکر مطیعی مثاب ایدوب وعاصی‌یی
معذب ایدرسه کوتردیلرکه اهل اسلامدن برکروه اسیجالرندن ومشرکلر اوزره
شدت اضطرارندن نصرتك نصرتی استبطا ایتدیلر حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی
من کان یظن ان لن ینصره الله فی الدنیا والآخرة هر کیم کمان ایدردی که حق تعالی

ایکی جهانده یارده م ایتمز فليمدد بسبب الى السماء پس آصقن کیدمك ایچون خانه سنك
دامنه بر ایپ اوزادوب کندویی انکله اصسون ثم ليقطع صکره کندوسنی بوغسون
فلينظر هل يذهبن كيده ما يغيظ اندنصکره کندو نفسنده نه قودایدوب بقسون
ایتدوکی حیله اچقن کید نه دی وكذلك دخی نته کیم بو ایشی بیان ایدوب واضح قیلدق
انزلناه آيات بينات قرآنی احکام واضارده آشکارا آیتلر ایندردك
وان الله يهدي من يريد دخی شان بودر که على التحقيق خدای لایزال ایستدوکی
کیمسنه یه دوغری یول کوسترر ان الذين آمنوا والذين هادوا والصابئين والنصارى
والمجوس والذين اشركوا تحقيقا که بو مذکور اولان کروهلر ان الله يفصل بينهم يوم القيمة
بی شك حق تعالی انلرك آراسنده روز قیامتده حکومت ایدوب محقی مبطلدن ایرر
ان الله على كل شيء شهيد بلا شبهه کیم ایزد متعال هر نسنه اوزره کواه و جمله نك
احوالنده آکاهدر الم تر ان الله يسجد له من في السموات ومن في الارض والقمر والنجوم
والجبال والشجر والدواب بقمزمیسن کیم على التحقيق خدای ذو الجلال مذکور اولان
اشیا کندو قدرتنه رام اولورلر وكثير من الناس دخی خلقدن چوق کیمسه که کندویه
سجده اطاعت کوترورلر وكثير حق عليه العذاب ودخی خلقدن چوق کیمسه وار که کفری
سببیله اوزرنه اشکنجه لازم اولدی ومن يهن الله فما له من مكرم وهر کیم کیمی که ایزد ذو
الجلال خوار و حقیر ایده انی بر کیمسه عزیز ایتمز ان الله يفعل ما يشاء بی شبهه
کیم خدا عز وجل ایستدوکی نسنه یی ایشلر کوتوردیلر که یهود طائفه سی اهل اسلامك
بر نوع سیله خصومت وجدال ایدوب دیدیلر بیزم کتابمز سیزلك کتابکوزدن اقدم
و پیغمبرمز سیزلك پیغمبرکوزدن اسبقدر پس خدایه بیز سیزدن اصقر اهل ایمان
دیدیلر بیز اکا سیزدن سزاوارترز زیرا بیز محمد المصطفایه و سیزلك پیغمبرکزه تصدیق
کوتوردلك و جمله کتب سماویه یه دخی ایمان ایتدك و سیز بیزم کتابمزه و پیغمبرمزه
دوغرولغنی بیله کز حسدیوزندن حق اوله و قلدیکن انکار ایتدکوز پس حق جل
وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی هذان خصمان بو ایکی کروه دشمندرلر که
اختصموا في ربهم پروردکارلرینك دیننده خصومت ایتدیلر فالذين كفروا
پس شول کیمسه لر که کفر ایتدیلر قطعت لهم ثياب من نار کوده لرنه کوره کندولره

انتها

انشدن کوملکلر کسلدی یعنی دوزخك آتشی وجودلرین قپلادی که کوملك اشانك
وجودین قپلار يصب من فوق رؤسهم الحميم باشلری اوستندن اسی صو دوکلور
که يصهر به ما في بطونهم والجلود انکله قارنلرنده اولان اشیا و دریلری
اریمش قیلنور ولهم مقامع من حديد وتعذیب اولنوب قارنلرنه کندولر ایچون
دموردن کرزلر وار كلما ارادوا ان يخرجوا منها من غم هرکاه که قساوت جهتندن
آتشدن چیقمق ایسترلر اعيدوا فيها انك ایچنده دوندرلر وذوقوا
عذاب الحريق وکندولره دینلور یانمقلك اشکنجه سن دادلك ان الله يدخل
الذين آمنوا وعملوا الصالحات جنات تجري من تحتها الانهار تحقيقا که خدا عز وجل کندویه ایمان
کتورنلری وکوزل عملار ایشلیانلری کیورر بر باغلره که اشجارلری آلتنده ایرمقلری
اقر يحلون فيها من اساور من ذهب انك ایچنده التوندن اولمش بلازکلردن
بزنمش قیلنورلر ولؤلؤا وانجو ایله دخی آراسته قیلنورلر ولباسهم فيها حرير
و ایچنده کیجکلری ابریشمدر حدیث شریفده وارد اولمشدر که دنیاده حریر کینلر آخرتده
انی کیمزلر و انلردن مراد امتك کشیلریدر زیرا قادینلره انك کیمسی جائزدر وهدوا الى
الطيب من القول دخی سوزدن پاك اولان شیئه هدایت اولندیلر و او سویلکلری
الحمد لله الذي صدقنا وعده وهدوا الى صراط الحميد دخی مال و عاقبتی ممدوح
اولنه حق طریقه مهدی قیلندیلر و اوده دین اسلامدر ان الذين كفروا ويصدون عن سبيل
الله والمسجد الحرام تحقیقا شول کیمسه لر که کفر ایدوب خلقی خدانك
یولیندن و محترم اولان مسجدك طوافندن منع ایدرلر کندولر تعذیب اولنورلر الذي
جعلناه للناس یعنی شول مسجد که کندویی جمیع خلقه قیلدق سواء العاكف فيه والباد
ایچنده اقامت ایلین و طشره دن کلان برابردرلر یعنی غریب و ایچنده ساکن اولان
مناسکی ادا ایتمکده مساویلردر ومن يرد فيه وهر کیم ایچنده برادنی شیئی ایسته یه
بالحاد بظلم ستم ایتمکله حقدن مائل اولدوغی حالده نذقه من عذاب اليم
بر دردناك اشکنجه دن اکا دادیررز واذ بوانا لابراهيم مكان البيت دخی یاد ایت
اول وقتی که حضرت ابراهیمه کعبه خانه سنك مکانینی تعیین ایدوب انی کندویه مسکن
ایچه جك یر قیلدق یعنی اکا انده عبادت ایتمه سیچون فرمان ایدوب دیدوك

ان لا تشرك بي شيئا بكا بر نسنه اورتاق قيلمه زيرا اورتاقدن ذاتم منزه ومقدسدر
وطهر بيتي دني خانه مي بتلردن ومرداراشيادن پاك قيل للطائفين اطرافنده
دولانانلر ايچون والقائمين والركع السجود وبناز قيلانلر ايچون واذن في الناس بالحج
دني خلق اراسنده حجك دعوتيله چاغر يأتوك رجالا سكا پياده كلورلر وعلى كل
ضامر وهر بر زبون دوه اوزره يأتين من كل فج عميق كه اول زبون دوه لر هر بر
اوزاق يردن كلورلر حاصل كلام بوكه خلقي حجه چاغر دعوت ايت انلر اكا پياده
وبينمش كلورلر ليشهدوا منافع لهم تاكه كندولر ايچون دينيه ودنيويه اولان منفعتلره
حاضر اولهلر ويذكروا اسم الله في ايام معلومات وتاكه بيلنمش كونلرده خدانك اسمن
انر يعني اكه لر يعني ذي الحجه نك اون كوننده على ما رزقهم شول نسنه اوزره كه
كندولره روزي قيلدي من بهيمة الانعام لسانسز اولان دوارلردن يعني حجه
كلمنك فائده سي بوكه منفعت تحصيل ايدلر وقربانلري تهيئه وذبح محلنده تكرينك
ادين اكرلر فكلوا منها پس انلرك اتندن ييك واطعموا البائس الفقير والى دار
يوقسله اندن ييدرك ثم ليقضوا تفثهم صكره احلال محلنده درناقلرك كسمكله
وقولتق التنك قيلن يونمسيله وسخلرين زائل قيلسونلر وليوفوا نذورهم ونفسلرينه
اوزره لازم قيلدوقلري اونسنه لره ايفا ايتسونلر وليطوفوا بالبيت العتيق وتاكه
ظالملرك تسلطندن ازاد اولان خانه يه زياده طواف ايتسونلر ذلك مبتدأ
محذوفه خبردر يعني ايش اولدر بو لفظ وامثالي ايكي كلامك اراسنده فصل ايتمك
ايچون ايراد اولنور ومن يعظم حرمات الله دني هر كيم تكرينك احكامني تعظيم ايدر
فهو خير له اول تعظيم ايتمك كندويه خيرلودر ثواب جهتندن عند ربه
پروردكاري قتنده واحلت لكم الانعام دني دورت ايكي وصغر ودوه نك يمسي
سيزه حلال قيلندي الا ما يتلى عليكم مكر اول شي كه حرمتي اوندن كره اوقنور
كه انك يمسي سيزه روا دكلدر طعام ميته وبتلر ايچون قربان اولنان حيوانلر اتي كبي
بياني سبقت ايتدي فاجتنبوا الرجس من الاوثان پس مردارلك اولان بتلرك عبادتندن
اجتناب ايدك واجتنبوا قول الزور دني يلان سوزدن صاقنك حنفاء لله ايزد
ذو الجلاله مخلص اولدقكز حالده غير مشركين به كندويه اورتاق دوتمشلر

ايكن

ايكن ومن يشرك بالله وهر كيم خدايه اورتاق قيلر فكانما خر من السماء فتخطفه
الطير كويا كه كوكدن دوشوب قوشلر كندويي قپر او تهوي به الريح في مكان سحيق ياكويا
كه ييل كندويي بر اوزاق يرده صالر يعني هر كيم اوج ايماندن حضيض كفره دوشر
بلا شبهه هواي نفس اني پريشان وپامال قيلر يا وسوسه شيطانيه نك
ييلي كندويي وادي ضلالتده بوراقوب نابود قيلر ذلك ايش اولكه مذكور
اولدي ومن يعظم شعائر الله وهر كيم تكرينك نشانلرين يعني حجك مناسكن
تعظيم ايدر فانها من تقوى القلوب بي شبهه كه اول تعظيم ايتمك كوكللرك تقوا
صاحبي اولمسندندر لكم فيها منافع قربان اولهجق دوارلرده سيزه منفعتلر
وار سوتندن ونسلندن وبونكندن وبوكلندرمسندن الى اجل مسمى بر
معين وقته دك كه نحر وقتيدر ثم محلها الى البيت العتيق صكره بوغازلنجق
وقتي طوفانده غرقدن ازاد اولان خانه يه يتشنجه دك ولكل امة جعلنا منسكا
دني ارباب اديانده هر بر كروهه بر قربان قيلدق كه انكله خدايه تقرب ايده لر
ليذكروا اسم الله تاكه ذبح محلنده خدانك اسمن يعني اكه لر على ما رزقهم شول
نسنه اوزره كه تكري تعالى كندولره روزي قيلدي من بهيمة الانعام ديلسيز
اولان دوارلردن فالهكم اله واحد پس معبودكوز بر معبوددر فله اسلموا
پس اكا مطيع ومنقاد اولك وقربانكزي شركله ملوث ايتمك وبشر المخبتين
وارباب تواضعه بهشت جاودانك بر مسيله مژده وير الذين اذا ذكر الله وجلت
قلوبهم شول ارباب تواضع كه قچن ايزد ذو الجلال اكلوده اشراق اشعهٔ جلالت
هيبتندن كوكللري قورقر والصابرين على ما اصابهم دني كندولره دكن محنتلره اوزره
صبر ايدرلر والمقيمي الصلوة دني نمازي اوقاتنده قيلانلر ومما رزقناهم ينفقون
دني كندولره روزي قيلدوغمز نسنه دن فقرايه ويررلر والبدن جعلناها لكم من
شعائر الله دني دوه لري خدانك ديني نشانلرندن سيزه قيلدق لكم فيها خير
سيزكچون انلرده دينيه ودنيويه منفعت وار فاذكروا اسم الله عليها پس خدانك
اسمن يعني اوزرلرينه ذكر ايدك كه ذبح ايدرلر محلنده ديه سز الله اكبر لا اله الا الله
والله اكبر اللهم منك واليك صواف الدهن واياقلرين دونوب دورمش

اولدوقلرنده **فاذا وجبت جنوبها** پس قچن قربانلر ايچون بوغازلنان دوه‌لرك يانلری
يره اوزره دوشه يعنی ذبح اولدوقلرندنصكره **فكلوا منها** سز اندن يييك
واطعموا القانع دخی سؤال ايتميان بو قسمله ييدرك **والمعتر** وسؤال ايدن
بو قسمله **كذلك سخرناها لكم** وصف ايتدوكمز كبی انلری سزه رام قيلدق كه
اول قوت وعظم هيكل ايله دوه‌لر ايكن **لعلكم تشكرون** تاكه سزه حاصل
اولان نعمتلر اوزره خدای ذوالجلالی تعظيم وتبجيل ايده سز **لن ينال الله لحومها**
انلرك اتلری خدانك رضاسن اصابت ايتمز **ولا دماؤها** ونه قانلری **ولكن يناله التقوى**
منكم ولكن سزدن اولان پرهيزلك انك رضاسن اصابت ايدر **كذلك سخرها**
لكم سزكه تكری تعالايی بزد كلمه ذكر اولندی انعامی سزه رام قيلدی **لتكبروا الله**
تاكه تكری تعالايی بزركلكله ياد ايده سز **على ما هداكم** شول نسنه اوزره كه
انلری تسخير ايتمكه وانلرك بوغازلنمسيله تقرب ايتمكه سزه يول كوستردی **وبشر**
المحسنين دخی ايولك ايدنلری قبول طاعتله مژده‌لندير **ان الله يدافع عن الذين امنوا**
تحقيقا كه حق سبحانه وتعالی مشركلرك غائله‌سن ايمانه كلان كيمسنه‌لردن مدافعه
ايدر **ان الله لا يحب كل خوان كفور** بی شبهه كيم خدا عز وجل سومز هر كيمسنه‌يی كه
امانته خيانت ايده وب خدانك نعمتنی انكار ايده اسباب النزولده كتورديكه كفار
مكه اللهودن بيلر اهل اسلامه ازارنه سعی ايدرلردی وهر ساعت صحابه كرامدن
باشی يارلمش الی بغلنمش كيمسنه‌لر سرور كائناتك حضورنه شكايت ايتمكه كلورلردی
حضرت صلی الله عليه وسلم انلره ديردی صبر ايدك زيرا بونلرله قتال ايتمكه مأمور اولمدم
قچن مدينه‌يه سوزه‌يه هجرت واقع اولدی كفارله جنك اولنمغه اذن ايچون اول اينان آيت
بو ايدی **اذن للذين يقاتلون** جنك اولنان كيمسنه‌لره جنك ايتمكه دستور ويرلدی
بانهم ظلموا اول سببله كيم علی التحقيق انلره ستم كورمش قيلنديلر **وان الله على نصرهم**
لقدير دخی بی شبهه كيم خدا عز وجل ياردملری اوزره توانادر **الذين اخرجوا من**
ديارهم بغير حق انلر شول كيمسنه‌لردر كه مسكنلرندن ناحق يره چيقمقه قيلنديلر
يعنی بر ايش ايتمديلر كه چيقمقلرينه موجب اوله **الا ان يقولوا ربنا الله** مكر ديرلردی
خدا عز وجل پروردكارمزدر وبو سوز چيقمقلرين ايجاب ايتمزدی بلكه اعزاز واكرام ايلدين

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض واكر ايزد جل جلاله خلقی بری بريله دفع ايتمسيدی
يعنی مؤمنلری كفار اوزره مسلط قيلمسيدی **لهدمت صوامع** البته ويرانه اولوردی
راهبلرك عبادت خانه‌لری **وبيع** ونصارالرك كليسه‌لری **وصلوات** ويهودك
مكان پرستشلری **ومساجد** واهل اسلامك مسجدلری **يذكر فيها اسم الله كثيرا**
كه سز كورداولانلرده تكرينك آدی چوق انكلور **ولينصرن الله من ينصره** والبته تكری
يارديم ايدر شول كيمسه‌يه كه دينينه يارديم ايدر **ان الله لقوی** بی شبهه كيم خدا عز
وجل ياردملری اوزره توانادر **عزيز** هر كيمسه اوزره غالبدر ايستدوكی شيئه بروزه
مانع اولماز **الذين ان مكناهم فی الارض** ديارلرندن اخراج اولنانلر شول كيمسه‌لردر كه
يرپوزنده كندولره تصرف ويرورسك **اقاموا الصلوة** نمازی شرائط واداب ايله
قيلدرلر **واتوا الزكوة** وفرض اولان زكوتی ارباب استحقاقه ادا ايدرلر **وامروا بالمعروف**
وشرعا مستحسن اولان اشيله خلقه فرمان ايدرلر **ونهوا عن المنكر** وشرعا مستقبح
اولان نسنه‌دن خلقی منع ايدرلر بو آيت كريمه جهاد بارنده صحت خلافتلرينه دليلدر زيرا
مهاجريندن انلردن اوزكه بر كيمسه بو صفاته جامع اولدی **ولله عاقبة الامور** دخی
قوايشلرك صوكی ايزد ذو الجلاله‌در زيرا جمله عالمك مرجعی فرمانندر **وان يكذبوك فقد**
كذبت قبلهم قوم نوح وعاد وثمود وقوم ابراهيم وقوم لوط
واصحاب مدين واكر سنی يا محمد جماعتك يلانجی دوتديلرايسه غم چكمه كه بی شبهه كندولردن
اسبق مذكور اولان كروهلر پيغمبرلرين تكذيب ايتديلر **وكذب موسى** دخی حضرت موسى
يلانه منسوب اولدی چون حضرت موسانك كندو جماعتی تكذيب ايتموب قبط طائفه‌سی
كندويی تكذيب ايتدی نظم كريم شاننده تغيير اولندی **فامليت للكافرين** پس اهل كفره
مهلت ويردم اجاللری منقضی اولنه دك **ثم اخذتهم** صكره عذابله كندولرين
الدم **فكيف كان نكير** پس نيجه ايدی انلردن انكار ايتمكم كه نعمتلرين محنته
وحياتلرين هلاكه تبديل ايتدم **فكاين من قرية اهلكناها** پس نيجه كوی كه خلقنی
اهلاك ايتمكله كندويی نابود قيلدق **وهی ظالمة** اول حالده كيم اول كوی خلقی
ستمكار ايديلر **فهی خاوية على عروشها** پس اول كوی قيصی داملری اوزره ديوارلره
دوشمشدر **وبئر معطلة** ونيجه ترك اولنمش قويی دخی يعنی صحرالرده نيجه معمور

نوبی اربابی هلاك اولدوغیچون ترك اولنمشدر اصلا بركیمسه اندن صو المز وقصر
مشید ونیجه كرجله یاپلمش یوكسك كوشك كیم اربابندن انی خالی قیلدق افلم
یسیروا فی الارض ایا غفلت ایدوب یر یوزنده سیاحت ایتمدیلرمی فتكون لهم
قلوب یعقلون بها كه كندولره بركوكلار اوله كیم انلرله امم ماضیه‌نك اثارینی
مشاهده ایتد وكارنده حقیقت احواللرینی تعقل ایدوب حصه‌مند اوله‌لر او اذان
یسمعون بها یا برقولاقلر كه انلرله امم سالفه‌نك احوالنی ایشدوب اعتبار الالر
فانها لا تعمی الابصار پس بی شبهه كیم حالت بودر كه كوزلر كوزلری اولماز ولكن
تعمی القلوب التی فی الصدور ولیكن سینه‌لرده اولان كوكلار كورا اولور ویستعجلونك
بالعذاب دخی كندولره موعود اولان عذابك وقوعی سندن تیز ایسترلر ولن یخلف
الله وعده وحق جل وعلا هرگز وعده سنه خلاف ایتمز وان یوما عند ربك دخی
تحقیقا كیم پروردكارك قتنده بركون كالف سنة مما تعدون بیك یل كبیدر صایدوغكوزدن پس عذابك كلمسنه فتی استعجال ایتمك البته اولملیدر وكاین من قریة دخی
نیجه كوی خلقی املیت لها انلره مهلت ویردم نته كه سیزه مهلت ویرمشم وهی
ظالمة وحال بوكه انلر سیزك كبی ستم ایدیجیلردر ثم اخذتها صكره انلری
عذاب ایله الدم والی المصیر وجمله‌نك دونمكی بنم سمتمه‌در قل یا ایها الناس انما انا
لكم نذیر سویله یا محمد ای آدمیلر بوندن اوزكه یوقدر كه بن سیزه بر قورقودیجی یم
مبین قورقوب ویردوكمی ظاهر بیانیجی یم فالذین امنوا وعملوا الصالحات
پس شول كیمسه‌لر كه ایمانه كلوب كوزل عملار ایشلدیلر لهم مغفرة كندولره كچمش
كناهلرك یارلغمسی وار ورزق كریم وتعیین دوزی دخی واو جنتده والذین
سعوا فی ایاتنا وشول كیمسه‌لر كه ایاتمزده رد وابطال ایله چالشدیلر معاجزین
اول حالده كه كاملره ایلروكیدوب اسلامه ایتدوكلری مكر وحیله كندولره قاله
اولئك اصحاب الجحیم اولكروه جهنم اربابیدر وما ارسلنا من قبلك من رسول
ولا نبی دخی سندن اسبق اصلا بر شریعت صاحبی رسول كوندرمدك ونه بر پیغمبر
الا اذا تمنی الا فی حكیم نفسنده بر اندوشه دوادید القی الشیطان فی امنیته
ابلیس شقی دنیایه اشتغال ایتمكه موجب اولان لسنه بی اولعزیزك ارزوسنده

صالوه فینسخ الله ما یلقی الشیطان پس ایرند ذوالجلال انك خاطرندن محو ایدر شول
شیئی كه شیطان شقی انی صالدی ثم یحكم الله ایاته صكره تنكری تعالی امور اخرویه
استغراقه داعی اولان ایاتنی اثبات ایدر والله علیم وخدا عزوجل خلقك احوالنه
عالمدر دانا حكیم انلره ایشلدوكی ایشده درست حكم ایدیجیدر لیجعل ما یلقی
الشیطان فتنة للذین فی قلوبهم مرض شیطانك تمكننه علتدر یعنی القا مزبوردن شیطانی تمكین
قیلدی تاكه كوكلارنده شك ونفاق خسته‌لكی اولان كیمسه‌لره بر تجربه وآزمایش
اوله والقاسیة قلوبهم وكوكلاری قتی اولان كروهه دخی آزمایش اوله وانلر اهل
شركدرلر وان الظالمین لفی شقاق بعید وبی شبهه كیم ستم ایدنلر یعنی بو ایكی
كروه اهل نفاق واهل شرك حقدن اوزاق بر خلافده اولمشلردر ولیعلم الذین اوتوا
العلم دخی شیطانه اول تمكن ویرلدی تاكه كندولره دانش ویرلن كیمسنه‌لر بیله‌لر كیم
انه الحق من ربك علی التحقیق قرآن عظیم الشان پروردكاركدن نازل اولان
درستلك ودوغرولقدر فیؤمنوا به فتخبت له قلوبهم پس اكا ایمان كتوروب
كوكلاری انكچون ملایم ورام اولور وان الله لهادی الذین امنوا دخی تحقیقا كیم
خدا عزوجل ایمانه كلانلره یول كوستریجیدر الی صراط مستقیم بر معتدل
یوله یعنی حق جل وعلا انلری بر صحیح اندیشه‌یه مهدی قیلار كه انك سببیله مقصد
اعلایه واصل اولورلر ولا یزال الذین كفروا فی مریة منه دخی دائما كفر ایدن
كروه قرآندن بر شبهه ده درلر حتی تاتیهم الساعة بغتة كندولره قیامت ناكهان
كلنه دك او یاتیهم عذاب یوم عقیم یا اسلی كسن بر كونك اشكنجه‌سی كندولره
كلنه دك الملك یومئذ لله اول كونده پادشاهلك خدایه‌در یحكم بینهم
مؤمنلر وكافرلر ارا سنده محاكمه حكومت ایدر فالذین امنوا وعملوا الصالحات پس
شول كیمسه‌لر كه ایمانه كلوب كوزل عملار ایشلدیلر فی جنات النعیم ناز ونعمت باغلرنده
اولورلر والذین كفروا وكذبوا بایاتنا وشول كیمسه‌لر كه كفر ایدوب ایاتمزه تصدیق
ایتمدیلر فاولئك لهم عذاب مهین پس اول كروه كندولره خوار ایدیجی اشكنجه اولور
والذین هاجروا فی سبیل الله ثم قتلوا دخی شول كیمسه‌لر كه تنكرینك یولنده وطنلرینی
ترك ایدوب صكره كفار ایله جهاد ایتدوكلری دم شهید قیلندیلر او ماتوا یا خود

شربت شهادت تاجمسی کندولر میسر اولمیوب دوشکلرنده اولدیلر لیرزقنهم الله رزقا
حسنا البته خدا عز وجل انلره بر کوزل دوزی رزق ویرر وان الله لهو خیر الرازقین
وبی شبهه کیم خدا عز وجل کندودر رزق ویرنلرك یکرکی لیدخلنهم مدخلا یرضونه البته
حق جل وعلا انلری بر کیرجك یره داخل قیلار که انی پسند ایدرلر وان الله لعلیم
وبی شبهه کیم ایزد متعال احواللرینی غایتله دانا حلیم اعدانك عقوبتنده تعجیل
ایتمز ذلك مؤمن وکافر حقنده خدانك حکمی اولدر که ذکر اولندی ومن عاقب بمثل
ما عوقب به وهر کیم عقوبت اولندوغی نسنه کبی بر عقوبت ایتدی کندینك اوزره
برنسنه ارتردی ثم بغی علیه صکره اوزرینه تعدی اولندی لینصرنه الله البته
حق جل وعلا اکا یاردم ایدر مشتول کیمسه اوزره که اوزرینه تعدی ایتدی ان الله لعفو
غفور تحقیقا کیم خدا عز وجل انتقام الان کیمسه نك تقصیرین محو ایدوب
اورتر ایدر یعنی عفو ایتمك انتقام المقدن غایتله کوزلدر پس بر کیمسه که خصمندن
عفو ایتمیوب انتقام الدی لاشك تقصیر ایتمش اولور و حق جل وعلا لطف وکرمندن
انك تقصیرین عفو ایدر ذلك بان الله یولج اللیل فی النهار ویولج النهار فی اللیل
اول یاردم ایتمك اول سبیله در کیم علی التحقیق ایزد جل جلاله کیجه یی کوندزه کیوردر
که کیجه یی اکسك ایدوب کوندزی ارتورر و کوندزی کیجه یه که ساعتلرین اکسك
ایدوب کوندزی انکله ارتورر یعنی اول یاردم ایتمك اول سبیله در که حق جل وعلانك
شان وعادتی بوکونه جاری اولدیکه اضداده بیری بیری اوزره غلبه ویردوب
وان الله سمیع بصیر دخی اول سبیله در که بلا شبهه ایزد متعال عقوبت ایدنك
وعقوبت اولنانلرك سوزلرین ایشدوب افعاللرین مشاهده ایدوب کندولرین
اهمال ایتمز ذلك خدا عز وجل کمال قدرت وعلمله وصف اولنمسی بان الله هو الحق
انندن اوترویدر که بلا شك تنکری تعالی کندودر نفسنده ثابت و واجب الوجود اولان
وان ما یدعون من دونه دخی نصرت ایتمك اول جهتله در که کفار تنکریدن اوزکه
معبود چیغردوکلری شیء هو الباطل کندودر الوهیتی باطل اولان نسنه وان
الله هو العلی الکبیر دخی اول سبیله در کیم علی التحقیق تنکری تعالی کندودر هر نسنه
اوزره غایتله یوجه اولان کندویه شریك اولمقدن بزرك و منزه اولان الم تر ان الله

انزل من السماء

انزل من السماء ماء کورمزمیسن کیم بلا شبهه حق جل وعلا کوکدن صو اینداردی
فتصبح الارض مخضرة درعقب زمین اوتلغله یاشل اولور ان الله لطیف خبیر
تحقیقا که ایزد ذو الجلال بنده لرینه چوق لطف ایدیجی ظاهر وباطنده اولانه خبیر انی
ایو بیلور له ما فی السموات وما فی الارض کوکلرده ویرده اولان اشیا کندویه مخلوق
ومملوکدرلر وان الله لهو الغنی دخی بی شبهه کیم حق جل وعلا کندودر فقر اشیادن
باقی اولان الحمید صفات وافعالیله حمد وثنایه مستوجب اولان الم تر ان الله
سخر لکم ما فی الارض بامره بقمزمیسن که تنکری تعالی علی التحقیق یرده منفعتلو
اولان اشیایی سیزه مطیع ومنقاد قیلدی والفلك تجری فی البحر بامره وکیمی یی
دریاده مسخر قیلدی بامره فرمانیله یوریدش اولدوغی حالده ویمسك السماء ان تقع
علی الارض وکوکی یر اوزره دوشمکدن دوتر الا باذنه مکر خواهشیله دوشمسی
اوله واو قیامت کوننده واقع اولور ان الله بالناس لرؤف رحیم بی شبهه کیم
ایزد متعال خلقه چوق مهربانلك ایدوب اسرکر که اسباب استدلالی کندولره
مهیا قیلوب منفعت قاپولرین اچوب کندولردن انواع ضرردی دفع ایتدی وهو الذی
احیاکم بعده اجلکوز کلدوکی محل دوحکوزی قبض ایدر ثم یمیتکم صکره آخرتده
سیزی دیرلتدر ان الانسان لکفور تحقیقا کیم آدم اوغلی نعمتك انکارنده
مبالغه ایدر لکل امة جعلنا منسکا هر بر دینی اهالیسنه بر شریعت قیلدق که
انك احکامیله متعبد اولدیلر هم ناسکوه کندولر انی قبول ایدوب مقتضاسیله
تعبد ایدیلر اوذکه لری دکل فلا ینازعنك فی الامر پس سائر ارباب ملل دین
خصوصنده سنکله منازعه ایتمسونلر وادع الی ربك دخی پروردکارکك توحیدینه
خلقی دعوت ایت انك لعلی هدی مستقیم بی شبهه که سن بر دوغری یول اوزره سن
وان جادلوك واکر سنکله خصومت ایدرلر فقل الله اعلم بما تعملون سویله
حق جل وعلا ایشلدوکوز نسنه یی دانا تردر الله یحکم بینهم یوم القیمة ایزد ذو الجلال
قیامت کوننده سیزدن اولان مؤمنلر وکافرلر اراسنده ثواب وعقابله ایدر فیما کنتم
فیه تختلفون اول نسنه ده که اچنده اختلاف ایدردکوز امور دینیه دن

الم تعلم ان الله يعلم ما في السماء والارض بیلمز میسن کیم علی التحقیق خدا عز وجل
کوکده و یرده اولان اشیایی بیلور ان ذلك في كتاب تحقیقا کر کوکده و یرده اولان اشیا
بر کتابده مثبتدر یعنی لوح محفوظدر ان ذلك على الله يسير بی شبهه کیم اول اشیایه
احاطه ایتمك ایزد ذو الجلال اوزره بر آسان ایشدر ويعبدون من دون الله ما لم ينزل به سلطانا
دخی تنکریدن اوزکه عبادت ایدرلر شول نسنه‌یه کم انك عبادتی جائز اولمسنه خدا بر
دلیل ایندرمدی وما ليس لهم به علم دخی عبادت ایدرلر بر شیئه کم کندولره انك
حقیقتنه بر دانش یوقدر یعنی انلره پرستش ایتمکلرنه بر استدلال عقلیلری یوقدر بلکه
محض تقلید ایله انلره عبادت ایدرلر وما للظالمين من نصير و بو کونه ظلمه ارتکاب
ایدنلره اصلا یاردمجی اولماز واذا تتلى عليهم آياتنا دخی چون اوزرلرینه آیاتمز اوقنور
بينات آشکارا و هویدا اولدوقلری حالده تعرف في وجوه الذين كفروا المنكر کفر ایدن
کیمسنه‌لرك یوزنده شدت اجعدن انکاری کوروب بیلورسن يكادون يسطون بالذين
يتلون عليهم آياتنا یقلشورکه اوزرلرینه آیاتمزی اوقیان کیمسنه‌لره ال اوزادوب
اوره‌لر قل أفأنبئكم بشر من ذلكم سویله پس سیزی خبردار ایده‌یم می اجقوزدن یمان دخی
اولان نسنه‌یه النار اول نسنه دوزخدر که او غیظ و سطو ایتکوزدن اشددر وعدها
الله الذين كفروا تنکری تعالی انی کافرلره وعد ایتدی وبئس المصير و یمان
دونجك یردر دوزخ انتهی يا ايها الناس ضرب مثل ای آدمیلر سیزه بر مستغرب حال
بیان اولندی فاستمعوا له پس انکا قولاق دوتوب ایچنده تأمل ایدك ان الذين تدعون من
دون الله تحقیقا شول کیمسنه‌لر یعنی بتلر که تنکرینك عبادتندن تجاوز ایدوب انلره عبادت
ایدرسیز لن يخلقوا ذبابا بر سنك ایجاد ایتمکه قدرتلری یوقدر ولو اجتمعوا له و حال
بوکه اکر جمله‌لری انك ایجادینه بیغلولر خلق ایدرمزلر پس منفرد اولدوقلری محل نیجه انی
ایجاد ایده بیلورلر وان يسلبهم الذباب شيئا لا يستنقذوه منه و اکر سنك انلردن بر نسنه الورلر
انی قورترمزلر ضعف الطالب والمطلوب بتلر عبادت ایدن و معبودی ذبون اولدی
ما قدروا الله تنکری تعالایی بیلمدیلر حق قدره ذات باهر الصفاتنه لایق اولان
درستلیکی یعنی حق تعالایی درست تعظیم ایتمدیلر که ذاتنه لایق اولمیان اشیایی کندویه

نسبت

نسبت ایندیلر ان الله لقوي بی شبهه کیم حق جل وعلا ممکناتك بر کسی اوزرنده توانادر
عزيز هر کس اوزره غالبدر وکفارك معبودلری غایتله ذلیل و مقهوردرلر الله يصطفي
من الملائكة رسلا ایزد ذو الجلال فرشته‌لردن کوندرلجك کیمسنه‌لر انتخاب ایدرکه
کندو وسیله پیغمبرلر آراسنده دخی ایلچی واسطه اوله‌لر ومن الناس دخی آدمیلردن رسل
انتخاب ایدرتا که خلقی طریق حقه دعوت ایدوب ارشاد ایده‌لر ان الله سميع بصير بی
شبهه کیم حق تعالی قمو اشیایی ایشدوب کوردر يعلم ما بين ايديهم وما خلفهم ایلرولرنده
وارد لرنده اولان اموری بیلور والى الله ترجع الامور وایزد ذو الجلاله حکمنه قمو
ایشلر دونمش قیلنور يا ايها الذين آمنوا اركعوا واسجدوا ای ایمانه کلانلر نمازکوزده
رکوع و سجود ایدك واعبدوا ربكم دخی پروردکارکزه قوللق ایدك وافعلوا الخير
وایو اولان شیئلك ایشلمسنی قصد ایدك لعلكم تفلحون شاید سیز قورتله‌سیز
یعنی بو مذکور اولان اشیایی جمله‌سن ایشلك اول حالده کیم قورتلمغه امیدوار اوله‌سیز
نه انکه اعمالکزه اعتماد ایدوب عملاردن خلاص کرم جزم ایده‌سیز وجاهدوا في الله
دخی تنکری تعالانك رضاسن تحصیل ایتمك ایچون دین دشمنلریله جنك ایدك حق
جهاده بر جنك که ضانك رضاسنه خالص اوله هو اجتباكم کندو دیننه
یاردم ایتمکه سیزی اجتبا ایتدی وما جعل عليكم في الدين من حرج و دین بابنده
اوزرکزه هیچ بر اغر تحمیل قیلمدی ملة ابيكم ابراهيم پدرکوز حضرت ابراهیمك
ملتنه ملازمت ایدك هو سماكم المسلمين من قبل حضرت ابراهیم علیه السلام سیزه مسلمانلر
آد قودی قرآندن اسبق کتب سالفه‌ده وفي هذا و بونك ایچنده دخی یعنی قرآن عظیم
الشانده مسلمان تسمیه اولنمقکزه اول تسمیه سبب اولیکی چون دعاسنده دعیشیکی دخی
ذریتنا امة مسلمة لك دیو تسمیه سیزه اولندی ليكون الرسول شهيدا عليكم تاکه
پیغمبر اوزرکزه شهادت ایده کر سیزه رسالتی ادا ایتدی وتكونوا شهداء على الناس وتاکه
خلق اوزره سیز شاهدلر اوله‌سیز که پیغمبرلر انلره احکامی تبلیغ ایتدیلر فاقيموا الصلوة
وآتوا الزكوة پس نمازی شرائط و آدابیله قیلك و زکوتی ادبابنه ادا ایدك
واعتصموا بالله و جمله امورکوزده خدای ذو الجلاله التجا ایدك هو مولاكم کندو
یاردمجیکوز فنعم المولى ونعم النصير که اوده یخشی متولی اولان و کاه ییقی یاردم ایدن

سورة المؤمنين مكية كندودد وهي مائة وتسع عشر آية

بسم الله الرحمن الرحيم

قد افلح المؤمنون تحقيقا كه اهل ايمان اولان كمسه لر مقصدلرينه ايريشوب
بيان اولنان اشيادن قورتلديلر الذين هم في صلوتهم خاشعون شول مؤمنلر كه
نمازلرنده تنكريدن خوف ايدوب كوزلرين سجده ايتدكلري يره دكرلر مرويدر كه
سرور كائنات نمازده نظر شريفن كوكه سمتنه قالدردي قچن بو آيت كريمه نازل
اولدي نظر شريفن سجده كاهنه ملازم قيلدي دخي روايت اولنديكه حضرت صلى الله عليه
وسلم بر كمسنه نمازده صاقالنده اوينر كوردي پس بيوردي بونك كوكلي خشوع ايتسيدي
البته اعضاسي دخي خشوع ايدردي والذين هم عن اللغو معرضون دخي شول مؤمنلر
كه اقوال وافعالدن مهملري اولميان شيئدن كندولريني يوز چويرمشلردر والذين هم للزكوة
فاعلون دخي شول اهل ايمان كه كندولره واجب اولان مال زكوتني ادا ايدجيلردر والذين هم
لفروجهم حافظون دخي شول مؤمنلر كه كندولر فرجلرين هر كمسنه دن صاقنجيلردر
الا على ازواجهم مكر كندو قادينلري اوزره او ما ملكت ايمانهم يا صاغ اللري
مالك اولدقلري اشيا اوزره يعني ملكت طريقيله تحت تصرفلرنده اولان قرواشلر
اوزره فانهم غير ملومين كه على التحقيق انلر مزبورلره وجه مشروع اوزره جماع
ايتمكده ملامت اولنمازلر فمن ابتغى وراء ذلك پس هر كيمكه مباشرت ايتمكه قادينلرندن
وخلائقلرندن اوزكه لره طالب اولدي فاولئك هم العادون اول كروه كه حلالدن
اوزكه شيئه طالب اولديلر كندولر حددن تجاوز ايدنلر والذين هم لاماناتهم وعهدهم
راعون دخي شول اهل ايمان كه كندولره دفترينه قويلان امانتلره وعهدلرينه وقلري
پيمانلره رعايت ايدجيلردر والذين هم على صلوتهم يحافظون دخي شول مؤمنلر
كه نمازلريني اوزره مداومت ايدوب اوقات معينه ده انلري كما ينبغي ادا ايدرلر چون نماز
اسلامك ركن اعظميدر اهل ايمانك اوصافنده ابتداده وانتهاده مذكور قلندي اولئك
هم الوارثون اول كروه كه اوصاف مزبوره يه جامعدرلر كندولردر وارث اولانلر يعني
وارثلر تسميه اولنمغه كندولر مستحقدرلر زيرا انلركه دنياي دنيه نك متاعن ميراث الورلر
الذين يرثون الفردوس ميراث اولنمش شيئه يا ايرثي وارث اسمنه مستحق

اولانلر شول كمسه لردر كه بهشت جاويدانك بلند مرتبه لرنه ايرشمكه مستحق اولدوقلري كبي مستحق
اولورلر هم فيها خالدون كندولر فردوسده على الدوام اقامت ايتمشلردر ولقد
خلقنا الانسان من سلالة من طين دخي تحقيقا كيم حضرت آدمي چامور دن چكلمش بر
خلاصه دن يراتدق ثم جعلناه نطفة صكره انك نسلني بر بايغين صو قيلدق في قرار
مكين بر محكم قرارگاهده واور حمده ثم خلقنا النطفة علقة اندنصكره بيايغن
صويي بر قزل قان قيلدق فخلقنا العلقة مضغة بعده اول قاني بر ات پاره سي
قيلدق فخلقنا المضغة عظاما درعقب اول ات پاره سن كميكلر يراتدق فكسونا
العظام لحما پس كميكلري ات كيوردك ثم انشاناه خلقا آخر صكره اني بر يشقه
ياردلشده يراتدق كه روحي قالبنده نفخ ايدوب كندوني زنده ايتدك فتبارك الله
پس صانعك وصانع شاني حكمت وقدرتده بو وجه لنهدي احسن الخالقين كندودر
تقدير ايدنلرك ييكركي ثم انكم بعد ذلك لميتون صكره على التحقيق سز مذكور اولنان
خلقتلردن صكره لا محاله اولجكسز ثم انكم يوم القيمة تبعثون بعده بلا شبهه
سز روز قيامتده حساب وجزا ايچون زنده اولوب قوپارلورسز ولقد خلقنا فوقكم
سبع طرائق دخي تحقيقا كيم اوستكوزده يدي كوك يراتدق وما كنا عن الخلق
غافلين دخي جميع مخلوقاتدن بيخبر دكل ايدك يعني انلري اهمال ايتمزوز بلكه زوال
واختلالدن صاقليوب امرلرين تدبير ايدرز كندولره مقدر اولنان وقت كماله بلوغلري
اولنجه وانزلنا من السماء ماء بقدر دخي كوكدن اندازه ايله بر صو ايندردك كه خلقه
نفعي چوق اوله وضرري آز فاسكناه في الارض اندنصكره اول صويي زمينده ثابت
ومستقر قيلدق وانا على ذهاب به لقادرون وبي شبهه كه بيز اني كيدرمكه
توانايوز فانشانا لكم به جنات من نخيل واعناب پس اول صو ايله سزيچون خرمادن
واوزمدن باغلر پيدا ايتدك لكم فيها فواكه كثيرة سزه اول جنتلرده چوق
ميوه لر وار ومنها تاكلون وانك ميوه لرندن واكنلرندن ييرسز وشجرة تخرج
من طور سيناء دخي سزه پيدا ايتدك بر شجر كه حضرت موسايه منسوب اولان
سينا طاغندن چيقر تنبت بالدهن يا غله مقارن اولدوغي حالده بتر وصبغ
للآكلين ويياننره قاتقلق بتر واو زيتون اغجيدر وان لكم في الانعام لعبرة دخي

تحقیقا کیم دوارلرده شاننده سیزه بر عبرت وار نسقیکم مما فی بطونها قارنلرنده
اولان سودلردن سیزه ایچوروز ولکم فیها منافع کثیرة دخی سیزیچون انلرده چوق
منفعتلر وارکه بو بکارندن و توکلرندن نیچه لوازم ایدنورسین و قارنلرندن نجه منافع
اولورسین ومنها تأکلون وانلرک اتلرندن یرسین وعلیها وعلی الفلك تحملون
وانلرک ارقه لری اوزره و کیمیلر اوزره صحراده و دریاده کوتورلرسین بیلمك کرکدر کیم
انعام عرف لغتده قویون و کچی به وصف ودوه ده در پس آیتده محمول علیه دن مراد دوه در صغیرده
دلر ایشمکه انلرك لیاقتی وار و بر قولده یالکوز دوه مراددر زیرا ارقه لرنده کوتورن
یالکوز دوه در ولقد ارسلنا نوحا الی قومه دخی تحقیقا کیم حضرت نوحی کندو عشیرتنه
کوندردك فقال یا قوم اعبدوا الله پس دیدی ای بنم کروهم ایزدی و طلب ایلم عبادت
ایدك مالکم من اله غیره اندن اوزکه هیچ سیزه بر درست معبود یوقدر افلا
تتقون پس ایتدکوز شرکدن اوتری قورقمیسز تنکری تعالی عقوبتندن سیزدن
کیدوب سیزی نابود ایده فقال الملاء الذین کفروا من قومه در عقب جماعتندن کفرله
متصف اولان اکابر طغات عوامه دیدیلر ماهذا الا بشر مثلکم بو بر کشی دکلدر
الا سیزلك کبی بر آدمی یرید ان یتفضل علیکم ایستکه اوزکزه بر اد تفوق پیدا
ایده بو کوز اوله ولو شاء الله واکر حق تعالی ایستیدی که آدم اوغللرینه
بر رسول کوندره لانزل ملائکة البته فرشته لر ایندرردی ما سمعنا بهذا
فی اباءنا الاولین بونی ایشتمدك کچمش اولان پدرلمز عصورندن که تنکری
رسولی انسان قسمندن اولور ان هو الا رجل به جنة حضرت نوح بر کشی دکلدر الا بر
کشی که وجودنده جنون وار پس انکیچون دعوای رسالت ایدیور فتربصوا به حتی حین
بوندنصکره تحمل ایدوب بر مدت دلك اکا منتظر اولك شاید بو جنوندن ایقلنوب
ایندوکی دعوادن مایوس فراغت ایده قال رب انصرنی بما کذبون حضرت نوح ایمانلرندن
مایوس اولدوقدنصکره دیدی یا الهی بکا ایتدوکلری تکذیبك مقابلنده بکا یاردم
ایت فاوحینا الیه بعده اکا فرشته ایله خبر صالدقکه ان اصنع الفلك باعیننا ووحینا
کیمی بی محافظه مزله و تعلیمز له ایشله فاذا جاء امرنا پس قچنکیم عذابك وقتی
قرماعز کلور وفار التنور وتنوردن صو بله قیندی فاسلك فیها کیمینك ایچنه داخل قیل

من کل زوجین اثنین هر بر نوعدن ایکی جفت ارکك ودیشی واهلك دخی سکا
مخصوص اولانلری انلك ایچنده کیوردت الا من سبق علیه القول منهم مکر اهلکدن اول کیمسه که
اوزرنه حکم ازلی سبقت ایتدیکه او هلاك اولجقدر ولا تخاطبنی فی الذین ظلموا دخی
ستم ایدنلرك نجاتی حقنده بکا مراجعه ایتمه انهم مغرقون کیم علی التحقیق انلر
صوده بوغلجقدرلر فاذا استویت انت ومن معك علی الفلك پس اول محل که سن وسنکله
اولانلر کیمی اوزره برقرار اولوب اوتورورسین فقل الحمد لله سویله جمله اویکلر ضنا
مخصوصدر الذی نجانا من القوم الظالمین شول خدا که ستم ایدن کروهك عذابندن
بیزی قورتردی وقل رب انزلنی منزلا مبارکا دخی سویله یا الهی بیری یوزنده بنی برچوق
منفعتلو قوناقده قوندر وانت خیر المنزلین وسن قوناق ویرنلرك ییکرکی سن
ان فی ذلك لآیات تحقیقا اول نسنه ده که حضرت نوح وقومنه واقع اولدی
بر اولونت انلروار کر انکله ارباب بصیرت استدلال ایدوب اعتبار الودلر وان کنا
لمبتلین دخی تحقیقا کیم بز قوللریمزی اول ایاتله امتحان ایدیجیلرده ثم انشأنا
من بعدهم قرنا اخرین پس انلردنصکره بر بشقه کروه پیدا ایتدك وانلر قوم عاد
یا ثمود یدیلر فارسلنا فیهم رسولا منهم در عقب ایچلرنده کندولردن بر پیغمبر کوندروب انك
لسانی اوزره دیدك ان اعبدوا الله خدایه پرستش ایدك مالکم من اله غیره اندن
اوزکه سیزه هیچ بر درست معبود یوقدر افلا تتقون پس نیچون تنکرینك عذابندن
قورقمزسین وقال الملأ من قومه دخی اول رسولك جماعتندن اشراف اولانلر دیدیلر
الذین کفروا وکذبوا بلقاء الآخرة شول اشراف که کفر ایدوب اخرتك کورمسین
تکذیب ایتدیلر واترفناهم فی الحیوة الدنیا وبقی اولان صاغلغنده کثرت اموال
واولادله کندولرین تنعم قیلدق ماهذا الا بشر مثلکم مقول قوللری یعنی دعوای
دیدوکلری سوز بودرکه دعوای نبوت ایدن کیمسنه بر نسنه دکلدر الا سیزلك کبی بر
آدمی یأکل مما تأکلون منه اول شیدن یرکه سیز اندن یرسین ویشرب مما
تشربون وایچر اول نسنه دنکه سیز اندن ایچرسین یعنی وصف و حالده ارا کوزده
وانکله راسنده اصلا بر فرق یوقدر ولئن اطعتم بشرا مثلکم دخی شبهه اکر سیزلك
کبی بر انسانه اطاعت ایدرسین انکم اذا لخاسرون علی التحقیق سیز اول محل

اوتوز بچیلدسینکه کندوکزی سیزک کبی بر شخصه ذلیل قیلدکوز ایعدکم انکم اذا متم
وکنتم ترابا وعظاما ایا پیغمبرلکی ادعا ایدن کیمسنه سیزه وعد ویردرمی کیم
علی التحقیق سیز چونکیم اولورسیز وتوپراق وکمیکلر اولورسیز انکم مخرجون کربی
شک سیز زنده اولوب کورلردن چیقمش قیلنورسیز هیهات هیهات لما توعدون
موعود اولدیغکوز شیئه اینانمق اوزاق اولدی اوزاق اولدی ان هی الا حیوتنا الدنیا
صاغلق دکلدر الا اینکی اولان صاغلغمز وما نحن بمبعوثین برمقدارمز اولوب برمقدارمز
طوغرز ان هو الا رجل افتری علی الله وبیز قبوردن دیری اولوب کوندرلمش اولمزوز ان هو
الا رجل افتری علی الله کذبا حضرت هود یا صالح دکلدر الا بر کشی که تکری تعالی
اوزره یلان بغلدی وما نحن له بمؤمنین وبیز انکا اینانیجی دکلز قال رب انصرنی
بما کذبون طائفهٔ مزبوره یه مرسل اولان پیغمبر دیدی یا الهی طائفهٔ مرم بکا ایتدوکلری
تکذیب مقابله سنده بکا یاردم ایت قال عما قلیل حق جل وعلا دیدی آز
مدتدنصکره لیصبحن نادمین البته پشیمان اولورلر فاخذتهم الصیحة بالحق
پس صیحه تکندولرین الدی کرچک اولان وعد سببیله واو حضرت جبریلک صیحه‌سیدر
اوندلرینه برصیحه‌ش صیحه‌دیکه کوکلری آنڭ صیحه‌سی چون نظم کریمده بو جماعت کیم
اولدوقلری تصریح اولنمزدی قوم صالح یا قوم هود اولدوقلرنده اختلاف واقع اولدی
لکن هلاکلری صیحه ایله اولمسی قوم صالح اولدوقلرینی تأیید ایدر زیرا انلرک
هلاکی صیحه ایله اولمشدی نته‌که بیانی سبقت ایتدی سورهٔ اعرافده فجعلناهم
غثاء پس تکذیب ایدنلری سیل کوتردوکی خاشاک کبی قیلدق فبعدا للقوم
الظالمین پس ستمکار ایدن کروهه اوزاق اولسون ثم انشأنا من بعدهم قرونا آخرین
بعده انلردنصکره بشقه کروهلر ایجاد ایتدک ما تسبق من امة اجلها هیچ
برکروه کندو هلاکلرینه معین اولان مدتدن ایلرو کیتمزلر وما یستأخرون وند
اول مدتدن کیرو قالمزلر ثم ارسلنا رسلنا تترا صکره پیغمبرلرمزی بیری بیری
اردنجه کوندردک کلما جاء امة رسولها کذبوه هرکاه که بر کروهه کندولره کوندرلن
پیغمبرلری کلدی انی یلانجی دوتدیلر فاتبعنا بعضهم بعضا پس هلاکده تکذیب ایدنلر
برکروهلرین برکروهلرینه تابع قیلدق یعنی هیچ بریلرینه مهلت ویرلمدن علی التتابع

قوملرین نابود قیلدق وجعلناهم احادیث وانلری سوزلر قیلدق یعنی انلردن براثر
قالمدی الا افسانه‌لرکه خلق انکله اکلنورلر فبعدا لقوم لا یؤمنون پس ضلالت
رحمتندن دورلق اولسون بر کروهه که انبیانک کلامنه تصدیق ایتمزلر ثم ارسلنا
موسی واخاه هرون بآیاتنا صکره حضرت موسایی وبرادری حضرت هرونی
معجزه‌لرمزله کوندردک وسلطان مبین وبر آشکار دلیل ایله یعنی عصا ایله دخی
انلری کوندردک الی فرعون وملائه مصر حاکمنه واعیان دولتنه فاستکبروا
پس انلره انقیاد ایتمکدنسه سرکشلک ایتدیلر وکانوا قوما عالین وانلر بر متکبر
کروه ایدیلر فقالوا انؤمن لبشرین مثلنا پس دیدیلر ایمان کتوروزمیوز بزم کبی
ایکی کشیه وقومهما لنا عابدون وحال بوکه انلرک عشیرتی بزه قوللر کبی
مطیع وخدمتکاردرلر فکذبوهما صکره فرعون واتباعی حضرت موسی وهرونی
تکذیب ایتدیلر فکانوا من المهلکین درعقب غرقله هلاک اولانلرک زمره‌سندن
اولدیلر ولقد اتینا موسی الکتاب دخی تحقیقا کیم فرعون هلاک اولدوقدنصکره
حضرت موسایه توراتی ویردک لعلهم یهتدون تاکه بنی اسرائیل احکام
شرعیه‌یه یول بوله‌لر وجعلنا ابن مریم وامه آیة ومریم اوغلی حضرت عیسایی
وانا سن کمال قدرتمزه بر دلیل قیلدق وآویناهما وایکیسنه بن دیدب کوتوردک
الی ربوة بیت المقدسک زمیننده بر مرتفع مکانه کیم ذات قرار ومعین
آراملو واقر صوآیه سیدر یا ایها الرسل ای احکامی تبلیغ ایتمکه مأمور اولان
پیغمبرلر کلوا من الطیبات پاکیزه حلال اولان نعمتلردن یییک واعملوا صالحا
وبر ممدوح ایش ایشلک انی بما تعملون علیم که بن سزک ایشلدککوزی آشنا
دانایم وان هذه امتکم دخی تحقیقا که بو یعنی دین اسلام وتوحید ملتکوزدر
ای پیغمبرلر امة واحدة اصول وعقائدده یالکوز بر ملت اولدوغی حالده وانا
ربکم دخی بن سزک پروردکارکوزم فاتقون پس سوزمه مخالفت ایتمکدن
خوف ایدک فتقطعوا امرهم بینهم زبرا پس دسله تبعیت ایدن امم دینلرینک
ایشنی آرالرنده پاره پاره قیلوب کسدیلر یعنی دین خصوصنده فرقه فرقه اولدیلر
کل حزب بما لدیهم فرحون هر بر فرقه دیندن قتلرنده اولان شیئله شادماندرلر

فذرهم فی غمرتهم حتی حین پس نادانلری کارزده انلری براق بر وقته دک که
ایچلرنده قتل اولنورلر یا اولورلر ایحسبون انما نمدهم به اما اهل شرکک کمان
ایدرلر کیم علی التحقیق اول نسنه که انلره کندولره مدد قیلدق من مال وبنین اوغول
ومال مقوله سندن نسارع لهم فی الخیرات انلره ایولکلرده کندولره شتاب
ایدرز بل لا یشعرون کمان ایتدوکلری کبی دکلدر بلکه انلر اکلمزلر که ایولکلرک
تیز کلمسی استدراجدر نه ایولکده تیزلکدر ان الذین هم من خشیة ربهم مشفقون تحقیقا
شول کیمسنه لر که کندولر پروردکارلرینک عقابی قورقوسندن صاقنمشلردر والذین هم
بایات ربهم یؤمنون وشول کیمسنه لر که کندولر پروردکارلرینک آیاتنه ایمان
کتوردیلر والذین هم بربهم لا یشرکون وشول کیمسنه لر که کندولر پروردکارلرینک
عبادتنده نه خفی ونه جلی اورتاق قیلمازلر والذین یؤتون ما آتوا وشول کیمسنه لر که
صدقه دن نه ویردکلری شیئی ویررلر وقلوبهم وجلة وحال بوکه کوکللری
قورقمشدرلر که شاید کندولردن قبول اولنمیه انهم الی ربهم راجعون اول سببدن
که علی التحقیق کندولر پروردکارلری سمتنه دونیجیلردر واوصاف ذاتنه اویدقلرینه
خفی اولان تقصیری بیلور پس قورقرلر کیم انک سببیله مواخذه اولنورلر اولئک
یسارعون فی الخیرات اول کروه که بو اوصاف مذکوره ایله متصفدرلر طاعات
ایشلمسنه رغبت ایدوب شتاب ایدرلر وهم لها سابقون وکندولر اول خیراته
اخرتده اول نائل اولورلر ولا نکلف نفسا الا وسعها دخی بر جانه تکلیف ایتمزوز بر
نسنه مکر طاقتی یتور قدر ولدینا کتاب وقتمزده بر کتاب وار که ینطق بالحق
دوغری نطق سویلر اچنده خلاف واقع بولنماز واول لوح محفوظدر وهم لا یظلمون
وکندولر عقابک زیاده لکیله وثوابک نقصانیله ستم کورمش قیلنمازلر بل قلوبهم فی
غمرة من هذا بلکیم کفره نک کوکللری مذکور اولان جماعتک اوصافندن
بر غفلتده در که انلری قابلمشدر ولهم اعمال من دون ذلک دخی کفار مکه یه شرکدن
اشقه بر ایشلر وار هم لها عاملون کندولر انلری ایشلمسنه معتاددرلر حتی اذا
اخذنا مترفیهم بالعذاب اول وقته دک که ارباب تنعم اولانلرین آچلق
اشکنجه سیله الدوغمزده اذا هم یجأرون بلا توقف کندولر فریاد ایدرلر

لاتجاروا

لا تجاروا الیوم انلره دینلور بوکون فریاد ایتمک انکم منا لا تنصرون تحقیقا
که سیز بزم طرفمزدن یاردم اولنمزسیز قد کانت آیاتی تتلی علیکم بی شبهه کیم آیاتم
اوزکزه اوقنوردی فکنتم علی اعقابکم تنکصون پس اوکچه لرکوزه دونردکوز
مستکبرین به اول حالده که کتابمک آیاتنه تصدیق ایتموب تکبر ایدرسیز سامرا
تهجرون کیجه صحبت ایدنلرکوزده قرآنک شاننده هذیان ایدرسیز افلم یدبروا القول
پس نیچون قرآنک اعجازنده تفکر وتأمل ایتمدیلر تا کیم بیله لر بوکونک اعجازه جامع اولان
سوزی شبهه سز الله دن صادر اولمشدر ام جاءهم ما لم یات آباءهم الاولین یاخود کندولره
کلدی کتاب ورسولدن شول شیئ که کچمش اولان پدرلرینه کلمدی تا که انی استبعاد ایدرلر
وبو محل استبعاد دکلدر زیرا حضرت الله انک عادتی انلر اوزره جاری اولدیکه هر نسیان
اولدیغی مدتده غفلته بر کتاب ورسول کوندردی ام لم یعرفوا رسولهم یاخود کندولره
مرسل اولان وجود شرفنی امانت وحسن خلقیله بیلمدیلرمی فهم له منکرون که
کندولر اینک وکی دعواسی انکار ایدیجیلردر بودخی خلاف واقعدر زیرا انک صدقی
وامانتی فوق الحد قتللرنده ثابت اولمشدر ام یقولون به جنة یاخود دیرلرمی که
رسوللمزده برجنون وار پس انک سوزینه اعتماد ایتمزلر بودخی کندولره مسلم دکلدر زیرا نیچون که
قوللری انک کمال عقلنه اعتراف ایتمشلردی ولیکن حقیقة الحال نظر اولنجق بو اعمال
بیریسی کفرلرینه سبب دکلدر بل جاءهم بالحق واکثرهم للحق کارهون بلکیم سبب بودر که
محمد المصطفی کندولره دوغری دعوالی کلدی وانلرک چوغی دوغری سویلمکی سومیوب اکراه
ایدرلر زیرا حق اولان شی آرزولرینه وشهوتلرینه مخالفدر ولو اتبع الحق اهواءهم
واکر دوغری آرزولرینه اویوب وجوده متعدد معبودلر اولسیدی لفسدت السموات
والارض ومن فیهن البته کوکلر ویر واچلرنده اولانلر اشیلیوب زائل اولوردی
بل اتیناهم بذکرهم بلکیم انلره وعظ ونصیحته مشتمل اولان کتابلرین کتوردک
فهم عن ذکرهم معرضون پس انلر وعظ ونصیحتلرندن یوز چویرمشلردر ام تسألهم
خرجا یاخود رسالتک تبلیغی اوزره سن انلردن اجرت طلب ایدرمیسن که انلردن
یوز کلوب قچورلر وبو سببدن منصوب دکلدر فخراج ربک خیر زیرا پروردکارک
منقطع اولمیان رزقی انلرک اجرتندن یکرکدر وسنک اعتقادک اکا درستدر

وهو خير الرازقين وكندودر روزی ویرنلرك بیكركی وانك لتدعوهم الى
صراط مستقيم دخی تحقیقا سن انلری برد وغری یوله چاغرورسن وان الذين لا يؤمنون
بالآخرة عن الصراط لناكبون دخی شبهه كیم روز جزایه تصدیق ایتمیانلر
دوغری یولدن انحراف ایتمشلردر ولو رحمناهم وكشفنا ما بهم من ضر واكر بز انلره
كفارك اسیر كوب اوندلر مسلط اولان قحطك ضرورتنی قالدرسیدك للجوا في
طغيانهم يعمهون البته كفرلرنده افراط ایتمده وپیغمبرك عداوتنده ثابت
ومستقیم اولورلردی سرگردان اولدوقلری حالده گیورده‌لر که بكه خلقی اوزره او
دكلو قحط مسلط اولدیكه قانی دوه تویله قارشدروب ییدیلر بعده ابو سفیان
حضرتك درگاه معدلت‌سنه كلوب دیدی سن كان ایدرسن كه خلقه ایچون رحمت
كلدك ومكه خلقنك پدرلرینی قیلجله قردك واولادلرینی آجلقله حق جل وعلا
اولا بی منزل ایتدی وانك مصداقی بو آیتله مقرر قیلدی ولقد اخذناهم بالعذاب
معنی قسم اولسونكه كفار مكه‌یی بدر كوننده قتل اشكنجه‌سیله الدق فما استكانوا لربهم
پس پروردكارلرینه خضوع وتذلل ایتمدیلر وما يتضرعون ویلواردیلر بلكه سركشلكری
اوزره ثابت اولدیلر حتى اذا فتحنا عليهم بابا ذا عذاب شديد اول وقت دكه اونلرینه
برقتی اشكنجه ایله قاپو اچدق غمزده اذا هم فيه مبلسون اول وقت كندولر
ایچنده حیلن ومایوس اولدیلر وهو الذي انشأ لكم السمع والابصار واودر اول پروردكاركه
سیزیچون قولاق وكوزلر پیدا ایتدی تاكه انلرله ایاتی ادراك ایده سیز والأفئدة
وكوكللر سیزیچون خلق ایتدی تاكه انلرله تفكر ایدوب دلائل قدرتی فهم ایده سیز
قليلا ما تشكرون بو نعمتلرك غایتله آز شكر ایدرسیز وهو الذي ذرأكم في الأرض
دخی كندودر اول خالق ذو الجلال كه سیزی یریوزنده منتشر قیلدی واليه تحشرون
وروز قیامتده انك حكمنه جمع اولنورسیز وهو الذي يحيي ويميت وكندودر شول
قادر على الاطلاق جان ویروب جان الور وله اختلاف الليل والنهار وزمانه
مخصوص صدد كیجه وكوندزك اختلافی افلا تعقلون پس نیچون فكرله تعقل ایتمزسیز
كه بو كونه اشیایه قادر اولان البته حشر ونشره دخی قادردر بل قالوا مثل ما قال
الاولون بلكیم كفار مكه دیدیلر كیچمشلرك دیدیكی كیبی قالوا ءاذا كنا

ترابا

ترابا وعظاما ءانا لمبعوثون كه دیدیلر آیا بیز اولوب طپراق وكمك اولدقده غمزده
على التحقيق بیز زنده اولوب كوندرلمش اولورمیوز لقد وعدنا نحن وآباؤنا هذا من قبل
تحقیقا كه بیز وپدرلرمز بو سوزی وعد اولندق بوندن اسبق ان هذا الا اساطير الاولين
بو سوز برنسنه دكلدر الا كیچمشلرك افسانه‌لری قل لمن الارض ومن فيها سویله كیمكدر
یر واچنده اولان اشیا ان كنتم تعلمون اكر ارباب دانش ایكوز سيقولون لله
بی شبهه كه دیرلر خدا عز وجله مخصوص صددر قل افلا تذكرون سویله انلره اكا
معترف اولدقلرندن صكره نیچون پند الوب فهم ایتمزسیز كه كاشانی ابتدا ایجاد ایدن
قادر مختار اعاده‌سنه دخی توانادر قل من رب السموات السبع ورب العرش العظيم سویله كیمكدر یدی
كوكك خالقی واولو عرشك پروردكاری سيقولون لله البته دیرلر انك پرستشی
ایزد ذو الجلاله مخصوص صددر قل افلا تتقون سویله پس نیچون عقابندن قورقمزسیز
قل من بيده ملكوت كل شيء سویله كیمدركه هر شیئك نهایت تصرفی الندهدر
وهو يجير وكندو ایستدیكی كیمسنه‌یه امان ویروب صاقلر ولا يجار عليه
واقدرنه امان ویرلمز یعنی بر كیمسنه‌نك تعذیبنی قصد ایدیجك بر كیمسه مانع اولوب معذب
اولان كیمسه‌یه امان ویره من ان كنتم تعلمون اكر سیز بیلور ایكوز سيقولون
لله بی شبهه كه دیرلر مذكور اولان اشیانك تصرفی ایزد ذو الجلاله مخصوص صددر
قل فأنى تسحرون سویله پس قنده الدنورسیزكه طریق حق واضح ایكن اندن
عدول ایدرسیز بل اتيناهم بالحق بلكه انلره دوغرولغی كوندردك وانهم
لكاذبون دخی بلا شبهه كیم كندولر بلا تخیله دكه انی انكار ایدرلر ما اتخذ
الله من ولد تنكری تعالی اصلا اوغل ایدینمدی وما كان معه من اله دخی كندونك برله
هیچ بر معبود یوق ایدی واكر كندو ایله بر معبود دخی اولسیدی اذا لذهب كل
اله بما خلق البته اول وقت هر بر معبود یرتدوغی شیئ الوب كیدردی
ولعلا بعضهم على بعض دخی شبهه كیم بیرلری بیرلری اوزره بوجه لتوب
غلبه ایدردی سبحان الله عما يصفون اوغل وشریك كبی وصف ایتدوكلری
اشیادن خدا عز وجل منزه ومقدسدر عالم الغيب والشهادة كیزلو واشكارا
اولان اموره دانا فتعالى عما يشركون پس ایتدوكلری اشراكدن بو وجه لهذی

قل رب اما تريني ما يوعدون ای محمد سویله یا الهی کفاره عذابدن وعده اولندقلری
نسنه یی اکر بکا کوستروررسن **رب فلا تجعلني في القوم الظالمين** ای پروردکارم بنی
ستم ایدن کروهك زمره سنده قیلمه یعنی عذابده بنی انلره مقارن قیلمه بیلمك کرك کیم
خدا عز وجل حبیبنه تواضعی تعلیم ایتمك ایچون بو دعایی تلقین ایتدی یا خود تنبیه ایتمك
ایچون که کاه اولور کیم ظالملرك شامتی انلره علاقه سی اولیانه دکر **وانا على ان**
نريك ما نعدهم لقادرون دیعنی التحقیق بز توانالرزانك اوزره که سکا
کوستره لم شول شی که بز انلره وعده ایدرز **ادفع بالتي هي احسن السيئة** کندو ذاتنده
غایتله کوزل اولان خصلتله بدلکی کیدرت یعنی بر کیمسه دن بر بدلك صدور ایدرجك
انی احسانله یا خود اندن تغافل ایتمکله دفع ایت اما بو شرطله کر دینه نقصان و خلل کلکه
مؤدی اولمیه **نحن اعلم بما يصفون** بز داناترز شول شیئه کر سکا نسبت ایدرلر
وقل رب اعوذ بك من همزات الشياطين دی سویله ای خداوندم سکا صیغنورم دیولك
وسوسه لرندن **واعوذ بك رب ان يحضرون** وای پروردکارم سکا التجا ایدرم
نماز محلنده قیمتم حاضر اولملرندن **حتى اذا جاء احدهم الموت** متعلقدر یصفون
لفظنه یعنی سنی بر نکله وصف ایتمکه مستمر اولورلر اول وقته دك که بریلرینه
موت کلیجك **قال رب ارجعون** حسرت یوزندن دیر ای پروردکارم بنی دنیایه
دوندر صیغه جمع تعظیم مخاطب ایچوندر **لعلي اعمل صالحا فيما تركت** شاید بن ترك
ایتدوکم نسنه ده بر کوزل ایش ایشلیم یعنی شاید دنیایه دوندرکم ایمان کتوروب
بر کوزل عمل ایشلیه یم **كلا** بردخی دنیایه کلمکه دونمکم امید دوتمسون **انها**
كلمة هو قائلها تحقیقا که رب ارجعون اعیمزدلك بر سوزدر که کافر اولان
کیمسنه انی سویلیجیدر **ومن ورائهم برزخ** دخی کفر ایدنلرك اوکلرنده بر حائل
وار که کندولرین دنیایه کلمکدن منع ایدر و او قبردر **الى يوم يبعثون** اول کونه
دك که قبوردن بعث اولنورلر **فاذا نفخ في الصور** پس چونکیم قیام ساعت ایچون
صوره اوفورلور **فلا انساب بينهم يومئذ** خصملکار اراسنده اول کونده اولماز
ولا يتساءلون ونه بریلری بریلرینك حالنی صورر نفسلرینه مشغول اولدقلری ایچون
فمن ثقلت موازينه پس هر کروه که کوزل اعمال ترازولری آغر اولدی **فاولئك**

هم المفلحون پس انلردر اول جماعت که کندولر قورتلشلردر **ومن خفت موازينه**
وهر کروه که ترازولری بر اعمال الله یوکل اولدی **فاولئك الذين خسروا انفسهم** انلردر
شول کروه که جانلرین اوتوزدیلر یعنی سرمایه عمری باد غفلته ویروب استعداد
تحصیل کمالی نفسك ارذولرینه تبدیل ایتدیلر **في جهنم خالدون** دوزخده همیشه
اقامت ایتمشلردر **تلفح وجوههم النار** اتش یوزلرین یاندورور **وهم فيها كالحون**
وحال بو که انلر اچنده یوزلرین اکشیتمشلر شدت المدن دیکندولره دینلور **الم تكن**
اياتي تتلى عليكم ایا بنم ایاتم اوزکره اوقنمز میدی **فكنتم بها تكذبون**
درعقب سیز انلره تصدیق کتورمزدکوز **قالوا ربنا غلبت علينا شقوتنا** دیدیلر ای
پروردکارمز بدبختکز اوزریمزه غلبه ایتدی که نتیجه سی بو اولدی **وكنا قوما ضالين**
وبز حقدن آزمش بر کروه ایدك **ربنا اخرجنا منها** ای پروردکارمز بزی دوزخدن
چیقر **فان عدنا** صکره پیغمبرلری تکذیب ایتمکه دونرسك **فانا ظالمون** بی شبهه
که بز اول محل ستمکارلر اولورز **قال اخسئوا فيها** حق جل وعلا انلره دیدی خوارلك
سکوتن سکوت ایدك **ولا تكلمون** واصلا بکا بر سوز سویلمك که جهنم محل سؤال
دکلدر **انه كان فريق من عبادي** تحقیقا شان بودر که قوللرمدن بر کروه وار ایدی که
يقولون ربنا امنا فاغفر لنا وارحمنا دیرلر ای پروردکارمز سکا ایمان کتوردك پس
کناهلریمزی بیره یارلغه وبیزی اسرکه **وانت خير الراحمين** وسن اسرکیانلرك
بیکرکی سن **فاتخذتموهم سخريا** پس سیز انلری استهزا ایدنکوز یعنی انلره مبالغه
ایله استهزا ایدیدکوز **حتى انسوكم ذكري** اول حده دك که بنی یاد ایتمکدن سیزی
اونتدردیلر یعنی اودکلو استهزا ایتمکله مشغول اولدکوز که بنم یادمی اونتدکوز
وكنتم منهم تضحكون وسیز انلرك احوالندن کلوردکوز استهزا یوزندن
اني جزيتهم اليوم بما صبروا تحقیقا که بن بو کون انلره مکافات ایتدم اذیتکوز
اوزره صبر ایتدوکلری مقابله سنده **انهم هم الفائزون** تحقیقا که انلر کندولردر
جمیع مرادلره نایل اولوب زحمتلردن قورتلانلر **قال كم لبثتم في الارض عدد سنين** حق
تعالی کفاره دیدی سیز صاغ ایکن واولمش ایکن یرده نه قدر دوردکوز ییللرك
صابیسی جهتندن **قالوا لبثنا يوما او بعض يوم** جهنمك طول اقامتلرندن اوتری

دیدیلر یرده بر کون یا بر کونك بر مقداری اقامت ایتدك **فاسأل العادین** پس تحقیق
ایسترسك صایوب ضبط ایدنلردن اننك مقدارین صور **قل** سؤاللرینه مأمور
اولان فرشته یه امر اولندیکه جوابلرینه سویله **ان لبثتم الا قلیلا** دنیاده دورمدیکوز
الا بر آز مدت **لو انکم کنتم تعلمون** اکر علی التحقیق سز بیلمش اولسیدیکوز کیم اقامتکوز
غایتله آز ایدی **افحسبتم انما خلقناکم عبثا** پس کمان ایتدیکوزمی کیم بن سیزی
بالکوز اویناماق ایچون یراتدق **وانکم الینا لا ترجعون** دخی کمان ایتدیکوزمی کیم علی
التحقیق سز بیزم حکمیزه دوندرلمزسیز **فتعالی الله** پس یوجه در ذو الجلال یوجه لندی
الملک الحق تصرف مطلقه سزاوار اولان پادشاه **لا اله الا هو** اندن اوزکه
بر درست معبود یوقدر **رب العرش الکریم** جمیع اجرامه محیط اولوب اندن خیر
و برکت اینان اولو جرمك خالقی **ومن یدع مع الله الها آخر** وهر کیم تکری ایله بر
معبود دخی عبادت ایدر **لا برهان له به** کرچه اکا عبادت ایتمسنده کندویه بر دلیل
یوقدر **فانما حسابه عند ربه** بوندن اوزکه بر شی یوقدرکه ایتدوکی عملك صناعتی
پروردکاری قتنده در **انه لا یفلح الکافرون** بی شبهه کیم شان بودرکی دیت
اولانلر قورتلمزلر **وقل رب اغفر وارحم** دخی سویله یا الهی کناهمزی یارلغه و لطفکله
بیزی اسرکه **وانت خیر الراحمین** وسن اسرکیانلر ایکرکیسن اخبارده کلمشدرکه
بو سوره نك اولی واخری بهشتك کنجلرندندر

سورة النور مدنیة وهی اثنتان واربع وستون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

سورة بو قرآن مجیددن معین بر مقدار سوره درکه **انزلناها** انی عالم قدسدن
جبرئیل علیه السلامك واسطه سیله ایندردك **وفرضناها** دخی ایچنده اولان
احکامی اوزرکزه فرض قیلدق **وانزلنا فیها آیات بینات** دخی ایچنده دلالتی روشن
اولمش آیتلر ایندردك **لعلکم تذکرون** تاکه سز پند الوب محرماتدن پرهیز
ایده سیز **الزانیة والزانی** هر زنا ایدن قاری وهر زنا ایدن کشی **فاجلدوا کل
واحد منهما مائة جلدة** هر برینه دکنك ایله یوز اوروش اورك بیلمك کرککیم بو
حکم شول کمسنه اوزره اجرا اولنورکه حر وعاقل و بالغ اولهلر و محصن اولمیه لر

اولان

اولان کمسنه نك حدی بودر **ولا تأخذکم بهما رأفة** وسیزی بو ایکی زنا ایدن کمسنه نك
حالی سببیله بو مهربانلق الماسون **فی دین الله** تکرینك طاعتنده و قودوغی حدی
اقامت ایتمکده یعنی چون بر کمسنه دن زنا فعلی صدور ایده اکا مرحمت ایدوب اونك
حدی اقامت ایتمکده تقصیر ایتمك **ان کنتم تؤمنون بالله والیوم الآخر** اکر صدانك
وصانیتنده ودوزخ نك اولمسنه تصدیق ایدر ایدیکوزسه زیرا ایمان انی اقتضا ایدرکه
تکرینك حدودی اقامت اولنه **ولیشهد عذابهما طائفة من المؤمنین** دخی زنا ایدنلرك
عذابلری وقتنده اهل ایماندن بر کروه حاضر اولسونلر تاکه کمال تشهیرلری
حاصل اولوب اول کونه فعللر بر دخی معاوده ایتمیه لر **الزانی لا ینکح الا زانیة او مشرکة**
فعل زنایه ارتکاب ایدن کمسنه نکاح ایتمز الا بر زنا ایدیجی عورت یا بر شرك کتورمش
قاری **والزانیة لا ینکحها الا زان او مشرك** دخی زنا ایدیجی عورتی بر کمسنه نکاح
ایتمز مکر بر زنا ایدیجی کشی یا شرك کتورمش بر کشی زیرا اغلب بودرکه زانی اولان
کمسنه صالحه اولان خاتونك نکاحنه رغبت ایتمز ومسافحه نك نکاحنه صالح
اولان شخص میل ایتمز **وحرم ذلك علی المؤمنین** و اول کونه ایولنمك اهل ایمان اوزرینه
حرام اولدی یعنی اهل ایمان اولانه اول کونه قاری ایولنمك لایق دکلدر پس نظمده
کی تحریمدن مراد تنزیهدر لیکن مبالغه ایچون تحریم عنوانیله ذکر اولنمشدر قوللر
بو حکم ابتداء اسلامده ایدی بعده وانکحوا الایامی منکم آیتیله منسوخ اولدی زیرا لفظ
ایامی سفاح ایدن قاری یه متناولدر **والذین یرمون المحصنات** دخی شول کمسنه لرکه
محصن اولان خاتونلری زنا فعلنه نسبت ایدرلر **ثم لم یأتوا باربعة شهداء** صکره
انلری ایتدوکلری فعل اوزره دورت طانق کتورمزلر **فاجلدوهم ثمانین جلدة**
پس اول کمسنه لری دکنك ایله سکسن اوروش اورك **ولا تقبلوا لهم شهادة ابدا** وانلره بر شهادت
هرکز صکره قبول ایلیه کورمك **واولئك هم الفاسقون** وانلر کندولردر حدود الهیه یی تجاوز
ایدنلر **الا الذین تابوا من بعد ذلك واصلحوا** مکر شول کمسنه لرکه ایتدوکلری
قذفدن صکره توبه ایدوب عمللرینی خیشی قیلدیلرکه انلر فسقك صفتندن خلاص اولورلر
اما شهادتلری مقبول اولماز **فان الله غفور رحیم** زیرا علی التحقیق ایزد ذو الجلال
توبه ایدنلرك کناهن غایتله ستر ایدوب کندولرین اسرکر **والذین یرمون ازواجهم**

دخی شول کمسنه لر که قاریلرین زنا فعلنه نسبت ایدرلر ولم یکن لهم شهداء الا انفسهم
و حال بو که کندولره طانقلق ایدوب کندو جانلرندن اوزکه فشهادة احدهم اربع شهادات
بالله پس بریرینک شهادتی خدایه دورت کرز قسم ایدوب شهادت کتورمکدر یعنی
دورت کرز تکریه قسم ایدوب شهادت کتوره و بو مضمون ایله کیم انه لمن الصادقین
علی التحقیق کندوسی قاریسین زنایه نسبت ایتدوکنده کرچک سویلیانلردندر
والخامسة ان لعنة الله علیه ان کان من الکاذبین و بشنجی شهادت بو که خدانک لعنتی
دوراولسون انک اوزره اولسون اکر قاریسین زنایه نسبت ایتدوکنده یلانجیلردن
ایسه بو صورت کشینک کیفیت لعانیدر بعده قاری ملاعنه یه تکلیف اولنور
ایتدیسه طلاقه حکم اولنوب کشیدن حد قذف ساقط اولور واکر ابا ایدرسه حبس اولنور
اول محلده که کشی کندو سنک صقنده دیدوکی سوزه معترف اولوب نکاحی
باقی قالور یاخود کندوسی دخی ملاعنه ایلیه وانک صورتی بودر ویدرؤا عنها العذاب
دخی قاریدن صبیی دفع ایدر ان تشهد اربع شهادات بالله خدایه قسم ایدوب
دورت شهادت کتورمسی یعنی قوجه سی کندویه دورت کرز قسم ایدوب شهادت
ایلیه که انه لمن الکاذبین علی التحقیق قوجه سی کندویی زنایه نسبت ایتدوکنده
یلان سویلیانلردندر والخامسة و بشنجی شهادتی بویله شهادت ایلیه کیم
ان غضب الله علیها ان کان من الصادقین بی شبهه کیم خدانک خشمی اونک اوزره اولسون
اکر قوجه سی دیدوکی سوزده کرچک سویلیانلردن ایسه کتوردیلر که بو آیت
قذف نازل اولدی سرورکائنات انی منبرده اوقودی همان عاصم بن عدی انصاری
قالقوب دیدی یارسول الله حق جل وعلا بنی سکا فدا قیلسون بر کمسنه کر عورتیله
بر بیکانه کوریجک واروب دورت کمسنه شهادت ایچون احضار ایدنجه بیکانه ایشنی
بتروب کیدر واکر شاهدسیز سوز سویلرسه سکسان دکنک اولور واکر سکوت ایدرسه
کوکلنده بر درد پیدا ایدر بو سوزی سویلدی و مسجددن طشره اولدی اثنای طریقده
هلال بن امیه یه صاتشوب بچه سنده بو نوع نسنه کوردی آندن سؤال ایتدی که
ملالکه باعث نه در هلال اکا جواب ویردی که ای برادر عورتمی فلان اوزره بر بیکانه
کمسنه کوردم عاصم ایتدی سبحان الله ما اسرع بو کونه بو سؤالی ایتدم پس

مسجده

مسجده بیله دونوب حضرته صورت حالی عرض ایتدیلر حضرت صلی الله علیه وسلم قوجه یی
احضار ایدوب اول احوالی اندن سؤال ایتدی اصلا بلمشدر دیوب انکار ایتدی
اول محلده حق جل وعلا آیت مزبوره یی منزل قیلدی پس حضرت صلی الله علیه وسلم
حکم ملاعنه یه اجرا ایدوب فرقتلرینه حکم ایتدی ولولا فضل الله علیکم ورحمته واکر
خدانک فضل و مهربانلغی اوزکزه اولمسیدی وان الله تواب حکیم و بی شبهه
اکر خدا عزشانه توبه یی قبول ایدوب درست حکم ایدیجی اولمسیدی سزی رسوا ایدردی
کتوردیلر که سرورکائنات بعض غزالرنده ام المؤمنین حضرت عائشه صدیقه یی
بیله کتورمشدی غزادن دوندوکلرنده بر کیجه ام المؤمنین هودجندن قضاء
حاجته چیقدی دوندکنده کردنده اولان بونی باغی غائب قیلوب کیتدوکی یره
انی ارامغه واردی بر یندن کوچ اولوب بندوکی دوه یی بدنی کمسنه چکوب کیتدی
اول کمانله که حضرت صدیقه هودج ایچنده در بعده حضرت صدیقه دونجه یورتده
بر کمسنه کورمدی انده اویومش قالدی کیرودن صفوان بن المعطل السلمی رضی الله عنه
کلوب بر قرانلق کوردی بیلدیکه سرورکائناتک حرم محترمیدر همان دوه سن چوکردوب
ام المؤمنین رضی الله عنها اکا سوار اولوب حضرت صفوان دوه نک یولارینه
یاپشوب لشکره دک انی ایلتدی ارباب نفاقدن بر فرقه اول جناب عفت مآبک
عرض محترمی حقنده لائق اولمیان سوزلری ایراد ایتدیلر حق جل وعلا انک عفتنه
شهادت ایدوب بو اون سکز آیتی منزل ایدوب بیوردی ان الذین جاؤا بالافك
تحقیقا شول کمسنه لر که صرف یلان ایله کلدیلر عصبة منکم سزدن بر کروه درلر
عصبه اوندن قرقه وارنجه جماعتدر وانلر عبدالله بن ابی و زید بن رفاعه و حسان بن
ثابت و حمنه بنت جحش و مسطح بن اثاثه وانلره مساعده ایدن کمسنه لردر لا تحسبوه
شرا لکم انی سزه بر بدلک کمان ایتمک بل هو خیر لکم بلکه او سزه خیرلودر
زیرا انک سببیله ثواب عظیمه نائل اولورسز و سزک نیتکز قتنده معزز و مکرم
اولدوغکوز بیلندی که بوکلو آیات عفتکوزه ثابت اولمق ایچون ایندی و سزه خطاب
رسول اکرم و ابی بکر و عائشه یه و صفوانه در لکل امرئ منهم صوف بر
کتورنلردن هر بر کشیه اولور ما اکتسب من الاثم کناهدن قزندوغی نسنه سزاسی

والذی تولی کبره منهم وانلردن شول کیمسه که اول صرف یلانك بیوکنه متولی
اولوب سویلدی له عذاب عظیم اکا برا اولو اشکنجه اولور لولا اذ سمعتموه
نیچون اول سوزی ایشتدککوزده ظن المومنون والمومنات بانفسهم خیرا اهل
ایمان اولان کشیلر واهل ایمان اولان عورتلر جانلری چابه سنده اولان اهل ایمانه ایولك
کمان ایتمدیلر وقالوا هذا افك مبین دخی نیچون ایشتدوکلرنده دیمدیلر بو بر
اشکارا صرف یلاندر بلمك کرکك که توبیخده مبالغه ایتمك ایچون واشعار ایتمك ایچون
که ایمان خیر ظن اولنمسین اقتضا ایدر بو آیتده خطابدن غیبته عدول اولندی
لولا جاؤا علیه باربعة شهداء نیچون دیدوکلری سوزه اوزره دورت طانق کتور
مدیلر فاذ لم یاتوا بالشهداء پس چونکه طانقلری کتورمدیلر فاولئك عند الله هم
الکاذبون اول کروه ضلالت حکی قتنده کندولر دیلرین سویلیانلر ولولا فضل
الله علیکم ورحمته دخی اکر تنکرینك احسان ومهربانلکی اوزکزه اولمسیدی
فی الدنیا والاخرة بو جهانده توبه یه توفیق ویرمکله واو برجهانده عفو ومغفرتله
لمسکم فیما افضتم فیه عذاب عظیم البته سیزه برا اولو اشکنجه ایردی اول نسنه ده
که صرف یلاندن صدیقه شاننده خوض ایدوب سویلردکوز اذ تلقونه بالسنتکم
اول محل که دیللرکوزله انی الوردکوز یعنی چونکه بیرکوز اندن اوتری سؤال اولنوب
انی الوردی وتقولون بافواهکم ما لیس لکم به علم واغزلرکوزله سویلرسیز اول شئی
که سیزه انکله بر بیلکی یوقدر یعنی قلوبك مساعده سی سیزکله اولمیوب انجق
اغزلره مخصوص بر سوز سویلرسیز وتحسبونه هینا وانی بر قولای ایش صاغنورسیز
وهو عند الله عظیم وحال بو که او ضلالت قتنده برا اولو کناهدر ولولا اذ
سمعتموه دخی نیچون انی ایشتدککوزده قلتم ما یکون لنا ان نتکلم بهذا دیمدکوز
بیزه جایز ولایق دکلدر که بو کونه ناسزا سوزی اغزمزه الالم سبحانك منزه سن
یا الهی اندن که پیغمبرك حرمنده بو کونه شئ اوله هذا بهتان عظیم بو افك
سوزکه اهل نفاق دیدیلر بر اولو یلاندر بغلقدر یعظکم الله ان تعودوا لمثله ابدا ایزد
ذو الجلال سیزه پند ویرور تا که بو کونه سوزه مادام که زنده سیز دونمیه سیز
ان کنتم مؤمنین اکر اهل ایمان ایسکوز زیرا ایمان بر بنده مسلمانك عرضنه

طعن

لعن ایتمکدن مانعدر خصوصا سید الکونینك حرمنه ویبین الله لکم الآیات دخی
تنکری تعالی شرائع ومحاسن اداب اوزره دلالت ایدن آیاتی بیان ایدر تا که نصیحت پذیر
اولوب مؤدب اولهسیز والله علیم حکیم وایزد ذو الجلال جمیع احواله دانا تدبیرا
تنده درست حکم ایدیجیدر ان الذین یحبون ان تشیع الفاحشة فی الذین آمنوا تحقیقا
شول کیمسه لر که ایمانه کلان کیمسه لرك حقنده بد فعلك فاش اولمسین سیورلر لهم
عذاب الیم انلره بر درد ناك اشکنجه وار فی الدنیا بو جهانده حد قذفله والاخرة
واو برجهانده جهنم آتشیله والله یعلم وایزد ذو الجلال کوکللرده اولان اشیایی
بیلور وانتم لا تعلمون وسیز بیلمزسیز یعنی صورت ظاهرده ثابت اولان نسنه اوزره
سیز حکم ایدرسیز وسینه لرده مضمر اولان بد لکك سزاسی خدای ذو الجلاله مفوضدر
ولولا فضل الله علیکم ورحمته دخی اکر تنکرینك کرم ومهربانلکی اوزکزه اولمسیدی
وان الله رؤف رحیم دخی علی التحقیق تنکری کمال رحمتله متصف اولمسیدی البته
عقوبتکوز تعجیل اولنوردی یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه کلان کیمسنه لر
لا تتبعوا خطوات الشیطان بد فعلی فاش ایتمکله ابلیس شقینك ادملرینه یعنی وسوسه لرینه
اویمك فانه یامر بالفحشاء والمنکر وهر کیم ابلیس لعینك اثرینه پیرولك ایدر بلا شبهه
کمراه اولور فانه یامر بالفحشاء والمنکر زیرا علی التحقیق شیطان شقی غایتله قبیح اولان
اشیاء وشرعا ناپسندیده نسنه نك فعلنه امر ایدر ولولا فضل الله علیکم ورحمته
دخی اکر تنکرینك احسان ورحمتی اوزکزه اولمسیدی ما زکی منکم من احد ابدا
سیزدن احد بر فرد زمانه نك آخرنه دك پاك اولمزدی ولکن الله یزکی من یشاء
ولیکن ایزد ذو الجلال ایستدکی کیمسنه یی پاك قیلادر والله سمیع علیم وخدای عز
وجل خلقك سوزین ایشدوب نیتلرین درست دانادر کوردیکزکیم حضرت صدیق
رضی الله عنه انداجدی کیم فقراء مهاجریندن اولان خاله سی اوغلی مسطح اوزره انفاق
ایتمیه اول سببدن که حضرت صدیقه حقنده ناسزا سوز سویلیانلرك بریسی اول
بدزبان ایدی حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی ولا یأتل اولوا الفضل منکم والسعة
دخی سیزدن دینده فضیلت صاحبی ومالده وسعت اربابی اولان کیمسنه لر قسم
ایتمسونلر که ان یؤتوا اولی القربی والمساکین والمهاجرین فی سبیل الله برشنه احسان ایتمیه لر

خصملك ایرسه اولانلره و یوقسللره وضا یولنده هجرت ایدنلره **ولیعفوا** وانلردن
صدوره ایدن سوزلك مکافاتندن واز کچسونلر **ولیصفحوا** واینددکلری ایشدن یوز
چیوزوب اغماض ایتسونلر **الا تحبون ان یغفر الله لکم** سیومزمیسین که ایزد ذو
الجلال عفو کوز مقابلنده سیزه مغفرت ایده **والله غفور رحیم** وخدای ذو الجلال
کمال قدرتیله کنهکارلرك صوچنی ستر ایدوب کندولرینی اسیرکر پس خدانك اخلاقیله
تخلق ایلك **ان الذین یرمون** تحقیقا شول کیمسه لرکه زنا فعلنه نسبت ایدرلر
المحصنات عفت صاحبی اولان محصن خاتونلری **الغافلات** کندولره نسبت اولان
شیئدن بیخبر اولانلری **المؤمنات** خدایه و رسولنه ایمان کتورنلری **لعنوا فی
الدنیا والاخرة** بو جهانده و اول جهانده خدانك رحمتندن دور قیلندیلر یعنی بو
کوزل اوصافله موصوف اولان خاتونلری قذف ایدن کیمسنه لر ایکی جهانده ملعوندرلر
ولهم عذاب عظیم وانلره بر اولو اشکنجه وار **یوم تشهد علیهم** اولکونده که
اوندلرنه طانقلق ایدر **السنتهم** دللری **وایدیهم** والللری **وارجلهم**
وایاقلری **بما کانوا یعملون** ایشلدکلری ایشله یعنی حق جل وعلا منبور اولان اعضا
نوت نطق ویروب ایشلدکلری لسنه ایله معترف اولورلر **یومئذ یوفیهم الله دینهم الحق**
اولکونده ایزد ذو الجلال ثابت و مستحق اولان سزالرینی باتمام کندولره بیشررر **ویعلمون
ان الله هو الحق المبین** دخی بیلورلرکه علی التحقیق تنکری تعالی کندو ذاتنده ثابت
الوهیتی ظاهردر کرانده اوزکرلر کندویه شریك اولماز و کندو سندن غیری بر فرد
عقاب و ثواب ویرمکه قادر دکلدر **الخبیثات للخبیثین** بد اولان قاریلر بد اولان کشیلره در
والخبیثون للخبیثات وعکسی اویله در **والطیبات للطیبین** ویاك اولان خاتونلر پاك
اولان مردلره در **والطیبون للطیبات** و بر عکس یعنی هر کس کندویه هم وصف اولانی
ایولونا **اولئك** اول کروه یعنی سرور کائنات و حضرت عائشه وصفوان **مبرؤن
مما یقولون** اهل نفاق حقلرنده اسناد ایتدکلری سوزدن منزه درلر زیرا
کرچك سویلمش اولسیدیلر اول سوزی ممکن دکل ایدیکه حضرت عائشه حضرت صلی الله
علیه وسلمك زوجه سی اوله **لهم مغفرة ورزق کریم** انلره بر اولو یارلغمق وار و بر کوزل
روزی واندن مراد بهشت بریسندر بیلمك کرك کیم حضرت عائشه نك براتنده نازل اولان

ایات بونده منتهی اولدی **یا ایها الذین امنوا لا تدخلوا بیوتا غیر بیوتکم** ای اهل ایمان اولانلر
سکنی ایتدککوز ایولردن اوزکه ایولره کیرمك **حتی تستانسوا** کیرمکه دستور المینجه
وتسلموا علی اهلها واول ایولرك ایلری اوزره سیزه سلام ویرمینجه حدیث
شریفنده کلمشدرکه ایوایه لرنه سلام ویرمك بو کونه اولورکه بر آدم بر ایوك قاپوسنه
کلیجك کرککدرکه سویلیه السلام علیکم أدخل اوچ کرز **ذلکم خیر لکم** دستور الوب
سلام ویرمککوز سیزه خیرلودر **لعلکم تذکرون** سیزه بو حکمدن بیلدی تاکه سیز
ایو اولان شیئی بیله سیز **فان لم تجدوا فیها احدا** پس اکر ایولرا ایچنده برکیمسه بولمزسیز
فلا تدخلوها انده کیرمك **حتی یؤذن لکم** سیزه اذن اولمینجه یعنی برکیمسه
کلوب سیزه اذن ویرمینجه **وان قیل لکم ارجعوا فارجعوا** واکر سیزه دینلور کیم
دونك بلا توقف دونك الحاح ایتمك **هو ازکی لکم** اول دونمك قاپو اوزره
دوروب الحاح ایتمکدن پاکیزه تردر **والله بما تعملون علیم** وخدای تعالی ایشلدککوز
نسنه یه کما ینبغی داناندر پس اولنسنهکوز شبهه استثال ایتمککزی ایو بیلور مرویدر که
حضرت ابی بکر الصدیق رضی الله عنه سرور کائناته صوردیکه یا رسول الله حق جل
وعلا بوزمانه ایتدیکه بر ایوه سیزه دستور اولمینجه کیرمك پس تجارت ایچون سفر ایتدوککزده
خانلره قونرز انلرده دخی اذن المسی لازممیدر حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب
بیوردی **لیس علیکم جناح ان تدخلوا بیوتا غیر مسکونة** اوزدکوزه برکناه یوقدر سکنی
اولنما منی ایولره کیرمکدن **فیها متاع لکم** ایچلرنده سیزه کچمك و نفع وار ایسی
وصاوقدن صاقنمق کبی واسباب انقالکزی ایچنده صاقلمق کبی **والله یعلم ما تبدون
وما تکتمون** وایزد جل وعلا اشکارا قیلدوغکوز نسنه یی و کیزلی قیلدوغکوز شیئی
بیلور بر آیت وعیددر شول کیمسه یه که فساد ایچون بریره کیرد **قل للمؤمنین** سویله
یا محمد اهل ایمانه **یغضوا من ابصارهم** کوزلرینی نالحرملره باقمقدن قپاسونلر **ویحفظوا
فروجهم** و حرامدن فرجلرینی صاقلسونلر **ذلك ازکی لهم** نامحرمدن کوزك
قپامق و حرامدن فرجی حفظ ایتمك کندولره پاکیزه تردر **ان الله خبیر بما یصنعون**
بی شبهه کیم خدا عز وجل ایشلدوکلری شیئه درست داناندر کرا اعضالرینی قنقی شیئده
استعمال ایتدوکلری بیلور **وقل للمؤمنات یغضضن من ابصارهن** دخی اهل ایمان

اولان خاتونلره سویله نا محرم اولان کشیلره باقمقدن کوزلرین قپاسونلر ویحفظن
فروجهن دخی زنا فعلندن فرجلرین صاقلسونلر ولا یبدین زینتهن دخی خلخال
و دونلر و دستکلر کبی بزکلرین ظاهر قیلمسونلر اجنبیلره الا ما ظهر منها مکر شول
نسنه که بر ایشی مباشرت ایتدوکلرنده اذن ظاهر اوله که اندن اوزرلرنه برحرج اولماز
اوزك وکوملکلرك ینکی واکی کبی ولیضربن بخمرهن علی جیوبهن دخی مقنعه‌لرین
یاقه‌لری اوزره صالسونلر کردنلرین ستر ایتمك ایچون ولا یبدین زینتهن دخی
زینتلرینك یرلرین برکمسنه‌یه اظهار ایتمسونلر الا لبعولتهن مکر قوجه‌لرینه که
بزینك انلر ایچوندر او اباٸهن یا پدرلرینه او اباء بعولتهن یا قوجه‌لرینك پدرلرینه
او ابناٸهن یا کندو اوغوللرینه او ابناء بعولتهن یا قوجه‌لرینك اوغوللرینه او اخوانهن
یا کندو قرنداشلرینه او بنی اخوانهن یا قرنداشلرینك اوغوللرینه او بنی اخواتهن
یا باجیلرینك اوغوللرینه یعنی قادینلرك کردنلری واللری و قوللری و طوپوقلری کبی
اعضا بومزبور اولان کیمسنه‌لره کوردلسه اوزرلرینه برکناه اندن اولماز زیرا بونلرله
مداخله‌لری چوقدر پس بونلردن صاقنسه‌لر اونلرنه حرج اولور و هم بونلرك
طرفندن فتنه آز متوقع اولور او نساٸهن یا کندولرله دیندش اولان قادینلره یعنی
زینت یرلرینی مؤمن اولان خاتونلره کوسترسه‌لر اوزرلرینه بر باس یوقدر اما کافر
اولان قادینلره کوسترملری جائز دکلدر زیرا محتملدرکه حسن و جماللرینی کشیلرینه
وصف ایدیلر او ما ملکت ایمانهن یا صاغ اللری مالك اولدوغی کیمسنه‌لره بونصك
ظاهری قول و قرواشه شاملدر لیکن حضرت امام اعظم قدس سره انی قرواشه مخصوص
قیلوب قول اجنبی حکمنده دوتدی او التابعین غیر اولی الاربة من الرجال یا کیشیلردن
شول کیمسنه‌لره که قادینلره حاجت ایرلری اولمیوب انجق طعام ایچسنه طمعاً تبعیت ایدرلر
انلره دخی کوردلسه‌لر اوزرلرینه کناه اولماز او الطفل الذین لم یظهروا علی عورات النساء
یا قادینلرك عورتلری اوزره اطلاع ایتمیان اوشاقلر تمییزلری اولمدوغی جهتدن
ولا یضربن بارجلهن ویوروددکلرنده ایاقلریله یره اورمسونلر لیعلم ما
یخفین من زینتهن کیزلدکللری صدا ویروب زینتلرندن صاقلدوقلری نسنه
بیلنه وتوبوا الی الله جمیعا ایها المؤمنون دخی تکری سمتنه قموکوز توبه ایدوب

دونك

دونك ای اهل ایمان اولان کیمسنه‌لر لعلکم تفلحون تاکه سیز ایکی جهانك سعادتنه
نائل اولوب زحمتکردن قورتله‌سیز چونکیم حق جل و علا انسانلك تضییعنه موجب اولان
سفاحك اسبابندن خلقی نهی ایتدی حفظ انساب و بقاء نوعه موجب اولان نکاحله
ایدوب بیوردی وانکحوا الایامی منکم دخی سیزدن ارکن اولان کیشی‌یی و ادکن اولان
عورتی ایولندرك ای ولایت صاحبی اولانلر والصالحین من عبادکم وامائکم دخی
قوللرکوزدن و قرواشلرکوزدن کوزل عمللو اولانلری ایولندرك ان یکونوا فقراء اکر
ایولنان کیمسنه‌لر بوقسللر ایسه یغنهم الله من فضله ایدر ذو الجلال کندو کرم و احسانندن
انلری بای قیلور بو حکم ضلالك مثیله مقیددر والله واسع و ضاع عز شانه وسعت
صاحبیدر نعمتی نفوذ بولماز علیم ارباب استحقاقی دانادر ولیستعفف الذین لا یجدون
نکاحا دخی حرامدن نفسلرین منع ایتسونلر شول کیمسه‌لرکه اسباب نکاحی بولمازلر
حتی یغنیهم الله من فضله ایدر ذو الجلال کرم و احسانندن کندولرینی بای ایدنجه
کرکبین و یرمکه قدرتلری اولا والذین یبتغون الکتاب دخی شول کیمسه‌لرکه مکاتب
اولمق استرلر مما ملکت ایمانکم صاغ اللرکوز مالك اولدوقلری قول و قرواشدن
فکاتبوهم انلری مکاتب ایلك یعنی ایتمك کرك کیم عقد مکاتبه‌نك بوکه اغا قولنه
سویلیه بکا بو دکلو مال پیدا ایدوب کتوردو ایسك ازاد اولورسك بنده دخی انی قبول
ایدوب بالتمام انی ادا ایدیجك ازاد اولور و بو ایش اول محل مستحسن اولور ان علمتم
فیهم خیرا اکر انلرده بر ایولك بیلورسیز یعنی اوزرلرنده متقی اولان مالك کتابتی
ادا ایتمکه لیاقتلری اولیجق واتوهم من مال الله دخی تکرینك مالندن انلره ویرك
الذی اتاکم شول مال که انی ذو الجلال سیزه انی احسان ایتدی یعنی ای اهل
اسلام مکاتب اولان کردهه کردنلرین طوق رقیتدن ازاد ایتمك ایچون مال زکوتدن
انلره برشیئ ویرك تاکه عقوبتك عقبه سندن سهولتله عبور ایده سیز کوردیلرکه
عبدالله بن ابیك انی قرواشی وار ایدی زنا فعلنه کندولرین اکراه ایدوب اوزرلرینه
بر مقدار شیئ کسم ایتمشیدی انلردن ایکیسی کلوب حضرته بو احوالدن شکایت ایتدیلر
حق تعالی بو ایتی ستزل ایدوب بیوردی ولا تکرهوا فتیاتکم علی البغاء دخی قرواشلرکوزی
زنا فعلی اوزره اکراه ایتمك ان اردن تحصنا اکر نفسلرین حفظ ایتمك

ایسترلر یعنی هر حال اوزره انلری زنا فعلنه اکراه ایتمک پس نصک مودی نه بنا بو حکم
شرطله تقیید اولندی **لتبتغوا عرض الحیوة الدنیا** یعنی اولان صاغلغک مالن طلب
ایتمک ایچون انلری زنا فعلنه اکراه ایتمک **ومن یکرههن** و هر کیم قرواشلری زنانک
دفعلی اوزره اکراه ایدر **فان الله من بعد اکراههن** بی شبهه کیم خدا عز و جل قرواشلر
مکره اولدقلرندن صکره **غفور رحیم** انلره مغفرت ایدوب کندولرین اسرکر
ولقد انزلنا الیکم آیات مبینات دخی بی شبهه کیم بو سورده سزه احکامی بیان
ایدیجی آیتلر ایندردک **ومثلا من الذین خلوا من قبلکم** دخی سزدن اسبق اولانلرک
مثللرندن سزه بر مثل ایندردک یعنی کچمشلرک احوالی کبی بر عجیب حال سزه بیان
ایدی و حضرت عائشه نک ساحهٔ عرضنک برئه سن بیان ایدن آیتلر ذکر اولن
برئه حضرت یوسفک و مریمک برئه سنه ماننددر **وموعظة للمتقین** دخی
پرهیزکار اولانلره بر پند و نصیحت بو سورده ایندردک **الله نور السموات والارض**
ایزد ذو الجلال کوکلر و یری ایشقلندریجیدر **مثل نوره** اکا منسوب اولان نورک
صفتی **کمشکوة** بر نافذ اولمیان پنجره کبیدر که **فیها مصباح** ایچنده بر یانمش
چراغ وار **المصباح فی زجاجة** اول چراغ صرچه دن بر قندیلده در **الزجاجة** اول قندیل
غایت لطافتندن **کانها کوکب دری** کویا که کندوسی بر ایشقلی یلدزدر که **یوقد**
من شجرة مبارکة اول چراغ بر چوق نفعلو اغجک یاغندن یاندرلور **زیتونة** بر اغدر
شجرهٔ مبارکه دن یعنی اول نفعلو اغج زیتون اغجیدر که **لا شرقیة ولا غربیة** نه کون
چیقجی اقلیمده و نه بتجق اقلیمده دوشمش بلکه معموره نک اورته سنده متشدر واد
شام اقلیمیدر زیرا انک زیتونی جمله زیتونلردن یکشیدر **یکاد زیتها یضیء** یقلشور
که یاغی روشن اوله **ولو لم تمسسه نار** واکرچه کندویه آتش دکمز **نور علی نور**
مذکور اولان ایشغ اوزره ایشغدر یعنی انک نوری قات قات اولمشدر اول سبیدن
که زیت یاغنده اولان صافلق چراغک ایشغن ارتردی و قندیلک لطافتی
و پنجره نک ضیقی انک شعاعی زیاده ایتدی **یهدی الله لنوره من یشاء** ایزد
ذو الجلال کندو نورنه ایستدوکی کمسنه یه یول کوستردر بو تشبیهک معاسنده
چوق وجوه ذکر اولنمشدر بیریسی بو که نوردن مراد نور ایماندر که حق سبحانه وتعالی

مؤمنک

مؤمنک سینه سنده اولان کوکلی مشکاته و اولان قندیله و ایمانی قندیلده یانن چراغه
و قندیلی بر روشن لو یلدزه و کلمهٔ اخلاص شجرهٔ مبارکه یه که خوف کونشنک حرارتندن
و رجا نوالینک سایه سندن بهره صاحبیدر و اول کلمهٔ اخلاص یقلشور که مؤمنک
لسانی اوزره جاری اولمدن عالمر انک فیضندن منور اوله و نجنکیم کوکل انفا قیلمه لسانه
اوزره جاری اولور نور علی نور علامر ظهور ایدر **ویضرب الله الامثال للناس** دخی
حق جل و علا خلق ایچون مثللری اورور یعنی معقولات اولان اشیایی محسوسات ایله بیان
ایدر انلر ایچون **والله بکل شیء علیم** و ایزد ذو الجلال هر نسنه یه داناد ر ایستر سه
اول شی محسوس اولسون یا معقول **فی بیوت** ما قبلنه متعلقدر یعنی اول مشکوة بر ایولرده
در که **اذن الله ان ترفع** حق جل و علا فرمان ایدوب دستور ویردی که بو کسک
بنا ایله قالدرله **ویذکر فیها اسمه** و ایچنده اسمی شریفی انکله **یسبح له فیها بالغدو**
والآصال انک ایچنده کندویه صباح و اخشاملرده تسبیح ایدر **رجال** بر کشیلر که
لا تلهیهم تجارة ولا بیع کندولرین نه بازرگان معامله و نه خرید و فروخت مشغول قیلمز
عن ذکر الله خدانک اکمسندن **واقام الصلوة** و نمازلر قیلمسندن
وایتاء الزکوة و ارباب استحقاقه مالرنده واجب اولان شیئک اداسندن
یخافون یوما بو مذکور اولان احواللری وار ایکن بر کونک زحمتندن قورقرلر که
تتقلب فیه القلوب والابصار ایچنده کوکللر و کوزلر مضطرب اولور دونر **لیجزیهم**
الله احسن ما عملوا متعلقدر یسبح کلمه سنه یعنی تسبیح ایدرلر تا که خدای متعال
کندولره ایشلدکلری نسنه لرنک اک کوزل مکافاتی که انکله موعود اولدیلر
مکافات ایلیه **ویزیدهم من فضله** و تا که کندو کرمندن انلره بر اشیا ارته که انکله
موعود اولمدیلر **والله یرزق من یشاء بغیر حساب** و خدا عز و جل ایستدوکی کمسنه یه
حسابسز روزی ویرور **والذین کفروا اعمالهم کسراب بقیعة** دخی شول کمسنه لر که کفر
ایتدیلر عمللری دوز یرده واقع اولمش بر سرابه بکزر که **یحسبه الظمآن ماء** تشنه
اولان کمسنه انی بر صو کمان ایدر **حتی اذا جاءه** بر وقتده که انکا کلدوکنده
لم یجده شیئا کمان ایتدوکی شیدن انی بر نسنه بولمدی **ووجد الله عنده**
و خدانک عقابنی عملی قتنده بولدی **فوفاه حسابه** پس ایتدوکی اعمالک سزاسی

کندویه بالتمام ویرلمکی والله سریع الحساب وایزد ذوالجلال تیز حسابلودر بر حساب
کندوبی بر حسابدن مشغول ایتمز او کظلمات یاخود کفارك اعمالی بر قرنلقلره بکزر که
فی بحر لجی یعنی دریاده اولمشدر یغشاه موج اول دریایی بر دلغه قپلادر
من فوقه موج اول دلغه نك اوستندن بر دلغه دخی من فوقه سحاب ایکنجی
دلغه نك اوستنده بر بلوت وارکه یعنی بولوت ایشنمز مانعدر ظلمات بعضها فوق بعض
بونلر بر قرنلقلردر که بیری بیری اوستنده متراکم اولمشدر کیم اذا اخرج یده لم یکد
یراها یعنی بر کیمسه الی چیقاروب گورمکه یقیشمز ومن لم یجعل الله له نورا وهر کیمه
که حق تعالی کندویه بر روشنلك ویرمدی فما له من نور اکا هیچ روشنلك
اولماز الم تر ان الله یسبح له من فی السموات والارض ایا بیلمدکمی کیم علی التحقیق ایزد جل شانه
گوکلرده و یرده اولانلر کندو ذاتنی هر نقصاندن تنزیه ایدرلر والطیر صافات و قوشلر
مقوله سی هواده قنادلرین آچشلر ایکن کندویه تسبیح ایدرلر کل قد علم صلاته وتسبیحه
مذکور اولانلردن هر بر فرد حق جل وعلانك دعاسن و تنزیهن بیلدی والله علیم بما
یفعلون و خدا عز وجل انلرك ایشلدکلری اشیایه دانادر ولله ملك السموات والارض دخی
گوکلر و یرك پادشاهلغی خدایه مخصوصدر والی الله المصیر وجمله نك مرجعی ایزد
ذو الجلاله در الم تر ان الله یزجی سحابا بیلمزمیسن کیم حق جل وعلا بر بولت سوردر ثم
یؤلف بینه صکره آراسنده جمع ایدر ثم یجعله رکاما بعده انی قات قات قیلادر
فتری الودق یخرج من خلاله پس یغموری گوررسن که انلرك ارهسندن چیقر وینزل من السماء
دخی بولتدن ایندرر من جبال فیها ما قبلندن بر اولان یعنی گوکده کی طاغلر کبی بولتلردن
ایندرر من برد بر مقدار طولو فیصیب به من یشاء پس اول طولو ایله ایستدوکی
کیمسنه یی دکر ویصرفه عن من یشاء وایستدوکی کیمسنه دن انی اقور یکاد سنا
برقه یقلشور که اول بولتك یشنی یذهب بالابصار گوزلری قاپوب گیدر دو
یقلب الله اللیل والنهار حق جل وعلا گیجه یی و گوندزی دوندرر دوکر یرین آکسك
ایدوب یرین ارتق قیلادر ان فی ذلك لعبرة لاولی الابصار بی شبهه که مذکور اولان
اشیاده ارباب بصائره بر دلالت و اعتبار وار والله خلق کل دابة من ماء دخی ایزد ذو
الجلال هر حیوانی بر صودن یراتدی فمنهم من یمشی علی بطنه پس انلردن بر بلوك وار که

قارنی اوزنده یورودر ایلان کبی ومنهم من یمشی علی رجلین وانلردن بر گروه وار که ایکی ایاق
اوزره یورودر انسان و قوش کبی ومنهم من یمشی علی اربع وانلردن بر قسم وار که
دورت ایاق اوزره یورودر دوارلر کبی و دورت ایاقدن ارتق ایاقلو اولان حیوانات بو قسمه
مندرج اولوردلر زیرا بونلر یوردوکلرنده اعتمادلری دورت ایاق اوزره در یخلق الله ما یشاء
تنکری تعالی ایستدوکی نسنه یی ایجاد ایدر مذکور اولان اشیادن و مذکور اولمیان
اشیادن ان الله علی کل شیء قدیر بی شبهه کیم خدای متعال هر نسنه اوزره توانادر
پس هر نه ایسترسه ایشلر لقد انزلنا آیات مبینات تحقیقا کیم انواع دلائل ایله
حقائقی بیان ایدیجی آیتلر ایندردك والله یهدی من یشاء وایزد ذو الجلال
ایستدوکی کیمسنه یه انلرده تفکر ایتمکله یول گوسترر الی صراط مستقیم بر دوغرو
یوله اول دین اسلامدر که حقی بیلمکه موصل و جنته فائز اولمغه موصلدر گوتوردیلر که
بشر نام بر منافق بر یهودیله خصومتی واقع اولدی یهودی اکا دیدی گل سنکله محمد
المصطفانك حضورنه مرافعه ایده لم بشر اکا دیدی یوق کعب بن الاشرف حکمنه
راضی اولورم حق جل وعلا انلرك احوالندن خبر ویروب بو آیتی منزل قیلادی
ویقولون آمنا بالله وبالرسول دخی اهل نفاق دیرلر که خدانك وحدانیتنه و رسولك
حق اولمسنه تصدیق ایتدك واطعنا دخی امرلرینه و نهیلرینه منقاد اولدق ثم یتولی
فریق منهم من بعد ذلك پس بو کلامی دیدکلرندن صکره انلردن بر گروه پیغمبرك
حکمنی قبول ایتمکدن دونرلر وما اولئك بالمؤمنین واول گروه نفس الامرده اهل ایمان
دکلدرلر واذا دعوا الی الله ورسوله واول محل که خدانك و پیغمبرك طرفنه دعوت
اولنورلر لیحکم بینهم تا که پیغمبر انلرك آره لرنده حکومت ایچون بحسب الظاهر حکومت
پیغمبره در اکا ایلکوز اسناد اولندی پس خدانك ذکر اولنمسی تعظیم ایچوندر دخی دلالت
ایتمك ایچون که پیغمبرك حکمی خدانك حکمیدر اذا فریق منهم معرضون علی الفور انلردن
بر گروه پیغمبرك حکمندن یوز چویریجیلردر وان یکن لهم الحق واگر حکم کندولره
اولورسه یأتوا الیه مذعنین پیغمبرك طرفنه گلورلر منقاد اولدقلری حالده
افی قلوبهم مرض ایا گوکللرنده خستهلك یعنی ظلمه میل ایتمك می وار ام ارتابوا
یاخود شکه می دوشدیلر که پیغمبرده تهمت موجب بر نسنه مشاهده ایتدیلر ام یخافون

ان يحيف الله عليهم ورسوله ياخود قورقارمى كه ايزد ذو الجلال ورسولى اوزلرينه
حكومتنده جور ايده وبويله دكلدر كه پيغمبر محل تهمت اوله ياخدا ورسولى جور ايده بل اولئك
هم الظالمون بلكه اول كروه كندولردر ستمكار اولانلر انما كان قول المؤمنين
بوندن غيرى بر شيء يوقدر كه اهل ايمانك سوزى بو ايديكه اذا دعوا الى الله ورسوله
يعنى خدانك وپيغمبرك طرفنه دعوت اولنودلر ليحكم بينهم تا كه ارالرنده پيغمبر
حكومت ايده ان يقولوا سمعنا واطعنا ديه لر پيغمبرك سوزين ايشيتدك وفرماننه
منقاد اولدق واولئك هم المفلحون واول كروه كندولردر مقصد اعلايه نائل اولورلر
قورتلنلر ومن يطع الله ورسوله وهر كيمسه كه خدايه وپيغمبره امر ايتدوكلرى
اشياده اطاعت ايده ويخش الله ويتقه وايتدوكى كناهلردن اوترى تنكريدن قورقو
بقيه عمرنده خدانك خشمنه موجب اولان اشيادن پرهيز ايده فاولئك هم الفائزون
اول كروه كندولردر مقصد اعلايه نائل اولانلر واقسموا بالله جهد ايمانهم دخى خدايه
انداجه بيلدكلرى اندلرينك محكمى ويركى كه لئن امرتهم اكر كندولره فرمان ايدرسن ايولركوزدن
وماللردن چيقق ليخرجن البته انلردن وازكچوب چيقارلر قل لا تقسموا انلره سويله
يلان ييره اند ايچمك طاعة معروفة سيزدن مطلوب اولان اخلاص ايله بر بيلنمش فرمانبر
لكدر نه يلان ييره اند ايچمك ونفاق الود طاعت كوسترمك ان الله خبير بما تعملون
بى شبهه كيم ايزد متعال ايشلدككز ايشه دانادر پس اسراركز اوندنه خفى اولماز قل
اطيعوا الله واطيعوا الرسول سويله خدايه اطاعت ايدك وپيغمبره دخى اطاعت ايدك
فان تولوا پس اكر فرمانبر لكدن يوز چيورر سيز فانما عليه ما حمل بوندن غيرى
بر نسنه يوقدر كيم محمد المصطفى اوزره يوكلندوكى نسنه نك تبليغى لازمدر وعليكم
ما حملتم وسزه يوكلندوكى احكامك اداسى اوزكزه لازمدر وان تطيعوا تهتدوا واكر
حكمنده اكا اطاعت ايدرسيز دوغرو يوله يول بولورسيز وما على الرسول الا البلاغ
المبين وكوندرلمش پيغمبر اوزره بر شيء يوقدر احكامى ايضاح ايدن يتشدرمكدن اوزكه
وعد الله الذين امنوا منكم وعملوا الصالحات ايزد ذو الجلال سزدن ايمان كتوروب
كوزل عمللر ايشليانلره وعد ايتديكه ليستخلفنهم فى الارض البته انلرى كفارك بدلنه
يير يوزنده متصرف خلف قيله مالك ملكنده تصرف ايتدوكى كبى كما استخلف

الذين

الذين من قبلهم نته كه كندولردن اسبق اولانلرى خلف قيلدى وانلر بنى اسرائيلدركه
جبابره دنصكره كندولرين مصر وشام زميننده خلف قيلدى وليمكنن لهم دينهم
الذى ارتضى لهم دخى بى شبهه كيم انلره پسند ايتدوكى دينلرين كندولر ايچون محكم
قيلدر وليبدلنهم من بعد خوفهم امنا دخى البته كندولره دشمنلردن حاصل اولان
قورقودن صكره انلك يرينه انلره امنيت ويرور بيلمك كرك كيم بو امور قوللرى
واقع اولمشدر زيرا سرور كائنات صحابه ايله اون ييل مقدارى مكه ده قورقو اوزره دورديلر
اندنصكره مدينه يه هجرت ايتدك انده دخى خندق اوزره دوروب سلاحلريله ياتوب قالقارلردى
بعده حق تعالى وعده سن انجاز ايدوب لواى دولت اسلاميه جمله دول باطله نك
عملرين سرنكون ايدوب كندويه واسننه ممالك عرب وعجمى مسخر قيلوب امنيت اوزره
كاروب كيدرلردى دخى اوقاتلرين كما ينبغى كچوررلردى يعبدوننى لا يشركون بى شيئا
اهل ايمان بكا عبادت ايدرلر اول حالده كه بكا اورتاق دوتمزلر ومن كفر بعد ذلك
وهر كيم اول خلافت حاصل اولدقدنصكره نعمتى انكار ايده فاولئك هم الفاسقون
اول كروه كندولردر فسقده كامل اولانلر واقيموا الصلوة واتوا الزكوة دخى نمازكزى قيلك
ومال زكوتنى ويرك واطيعوا الرسول دخى بقية احكامده پيغمبره اطاعت ايدك
لعلكم ترحمون شايد مرحمته مظهر اوله سيز لا تحسبن الذين كفروا معجزين فى الارض
البته صانمه يا محمد كيم كفر ايدنلر اهلاككردن خدايى عاجز ايده جكلردر ييريوزنده
ومأويهم النار وانلرك قرارگاهى دوزخدر ولبئس المصير دخى يمان دونجك
ييردر دوزخ كتورديلركه سرور كائنات عليه افضل الصلوات مدلج بن عمرو انصارى نام
غلامى ايله مجلسنده حضرت فاروقى چاغرمغه كوندردى اوله دخى واروب فاروق اوزره
اذنسز كيردى بحسب الاتفاق اول وقتده ياتوب بعض اعضاسى آچق بولنمشدى حضرت
فاروق غيور ايدى بوندن قالقوب كيفيت حالى مشاهده ايدنجك ديديكه كاشكى
حق تعالى بر فرمان ايندرسيدى كه بو وقتده اوغوللريمز وبنده لريمز وخدمتكارلريمز
اوزريمزه اذنسز كيرميه لر ديو قالقوب غلامله برابر حضرتك دركاه معلاسنه
كيتدى كوردى كه بو آيت منزل اولمشدر يا ايها الذين امنوا اى ايمانلو كيمسنه
ليستأذنكم الذين ملكت ايمانكم صاغ اللركوز مالك اولدوغى كيمسنه لر ذكور واناث

اوندکرم کیرمك ایچون دستور السونلر دیرتی اده اذن ارکك قوللره مخصوصدر و الذین لم یبلغوا
الحلم منکم دخی سیزدن نصد بلوغه ایرشمیان احرار اوشاقلر اوندکره دخول ایتمك ایچون
اذن السونلر ثلث مرات یعنی کیجه ده و کوندزده اوچ کز من قبل صلاة الفجر بر
کره دان نمازندن اول و حین تضعون ثیابکم من الظهیرة بر کره اویله وقتنده دونلرکزی
صالدیغکز وقتده و من بعد صلاة العشاء و بر کره یاتسو نمازندنصکره ثلث عورات
لکم بو اوچ وقتدرکه ستر ایتمکوز ایچنده مختل اولور لیس علیکم ولا علیهم جناح
بعدهن بو اوچ وقتدنصکره نه اوزکره دنه اوندلرینه کناه وار طوافون علیکم
انلر اوزکره دولاشیجیلردر بعضکم علی بعض بیرکوز بیرکوزا اوزنه دولانور کذلك یبین
الله لکم الایات نته که بو احکامی سیز ایچون خدا عز و جل بیان ایتدی احکام اوزره دلالت
ایدن ایاتی سیز ایچون بیان ایدر والله علیم حکیم وایرنده والجلال اهل الکرم دانا سیزه مشروع
قیلدیغی احکامده درست حکم ایدیجیدر و اذا بلغ الاطفال منکم الحلم دخی اولدقده که
سیزدن اولان اوشاقلر بلوغه حدنه ایرشورلر فلیستأذنوا اوندکره هر کیرمك
ایستدوکلرنده دستور السونلر کما استأذن الذین من قبلهم نته که کندولردن اسبق
بالغ اولانلر اوزکره هر کیردوکلرنده اذن طلب ایدرلردی کذلك یبین الله لکم ایاته
اول بیان ایتمك کیبی حق تعالی ایاتنی سیزه بیان ایدر والله علیم حکیم وایرنده والجلال
اهل الکرم دانا هر حکمی که ینبغی حکم ایدیجیدر والقواعد من النساء دخی قاریلردن حیض
و حملدن اوتورنلر اللاتی لا یرجون نکاحا شول قاریلر که بیرلکدن نکاح ایتمکدن امید
کسمشلر فلیس علیهن جناح اوزرلرینه کناه یوقدر اندنکه ان یضعن ثیابهن
چارشف واو ستلك کیبی ظاهر اولان دونلرین صالهلر غیر متبرجات بزینة اول
حالده که اخفاسنه مأمور اولدوقلری زینت مکانلرین اظهار ایتمیه لر یعنی اوست
دونلرین صالمقدن غرضلری اظهار اماکن زینت اولمیه اوندلرینه بر باس یوقدر و ان
یستعففن خیر لهن و عفت طالب اولوب دونلرین کیمك کندولره یکرکدر والله
سمیع علیم وایرنده والجلال کشیلره سویلدوکلری سوزی ایشدیجیدر مقصدلرینه
دانا چون اهل اسلامك ارباب علتی صحیح المزاج اولانلرله یمکدن احتراز ایدرلردی
اول که انلرکه شاید اهل صحت بیله یمه لرندن اذیت چکوب کندولر کنهکار اولورلر حق

جل و علا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی لیس علی الاعمی حرج کور اوزرینه کناه یوقدر
صاغ اولان کیمسنه ایله یمده ولا علی الاعرج حرج و نه طوپال اوزرینه اندن کناه
وار ولا علی المریض حرج و نه خسته اوزرینه انده صوچ وار و بو اوچ طائفه دن اوزکه
بعض کیمسه لر بو مذکور اولان کیمسنه لرله یولرنده یمکدن اجتناب ایدرلردی پس خدا
عز و جل بیان ایتدکدنصکره که طوائف مذکوره اوزرینه ارباب صحتله یمده بر کناه یوقدر
اول احتراز ایدن کیمسنه لرك رخصتنی دخی بیان ایدوب بیوردی ولا علی انفسکم ان
تأکلوا کندو نفسکوز اوزرینه ای احتراز ایدنلر کناه یوقدر اندنکه ییه سیز من بیوتکم
عیالکوز و ولد دخی اولردن او بیوت ابائکم یا پدرلرکزك اولرندن او بیوت امهاتکم
یا انالرکزك اولرندن او بیوت اخوانکم یا قرنداشلرکزك خانه لرندن او بیوت
اخواتکم یا همشیره لرکزك اولرندن او بیوت اعمامکم یا عمجه لرکزك خانه لرندن
او بیوت عماتکم یا انالرکزك باجیلری اولرندن او بیوت اخوالکم یا دایيلرکز
اولرندن او بیوت خالاتکم یا انالرکزك قیز قرنداشلری خانه لرندن او ما ملکتم
مفاتحه یا اختیارلرینه یعنی تصرفینه مالك اولدیغکوز اشیادن او صدیقکم یا دوستلرکزك
اولرندن حاصل کلام بوکه اهل اسلام اوزرینه بر کناه مترتب اولماز بو مزبورلرك خانه لرندن
رضالریله بر زاد ییسه لر کوزدکلرکه بر جماعت جمعیتله ییجك یمیدن احتراز ایتسنلردی
اول سببدن که شاید بعضلری بعضلرندن زیاده ییوب ارالقده بر کدورت حاصل اوله
حق تعالی صلاه و قلری محذوری دفع ایتمك ایچون بو ایتی منزل ایدوب بیوردی لیس
علیکم جناح ان تأکلوا اوزرکزه بر کناه مترتب اولماز اندنکه ییه سیز جمیعا او اشتاتا
بیکمش اولدیغکوز حالده یا پراکنده فاذا دخلتم بیوتا پس قچنکیم بو مذکور اولان اولردن
بر اولره کیرسیز فسلموا علی انفسکم جانلرکوز یا بر سنده اولان خانه نك اربابی
اوزرینه سلام ویرك تحیة من عند الله خدانك قتندن ثابت اولمش بر سلام ویرمك
مبارکة چوق منفعتلو زیرا انك سبیله خیر و ثواب رجا اولنور طیبة پاك که
مستمع اولانك نفسی انکله خوش اوله کذلك نته که سیزه بو اموری بیان ایتدی یبین
الله لکم الایات حق جل و علا سیز ایچون ایات حکمتی بیان ایدر لعلکم تعقلون تاکه
سیز حقی تعقل ایدوب فهم ایده سیز انما المؤمنون بوندن غیری برنسنه یوقدر که

ایمانده کامل اولانلر الذین امنوا بالله ورسوله شول کیمسه‌لردر که خدانک وحدانیتنه
و پیغمبرک رسالتنه عن صمیم القلب اینانددیلر واذا کانوا معه علی امر جامع دخی قچن
کندو سیلمه پیغمبر ایله اوزره اولودلر یعنی لوددینیه دن نماز جمعه وجنکلر کبی اولو
ایشلره مباشرت ایسته‌وکلرنده لم یذهبوا حتی یستاذنوه اندن دونوب کیتمزلر حضرتدن
دستور المینجه ان الذین یستاذنونک تحقیقا شول کیمسه‌لر که سندن دستور الورلر
اولئک الذین یؤمنون بالله ورسوله انلردر خدایه و پیغمبره تصدیق کتورنلر فاذا
استاذنوک لبعض شانهم پس قچنکیم بعض مهم ایشلری سندن اذن طلب ایدرلر
فاذن لمن شئت منهم انلردن ایسته‌دوکک کیمسنه‌یه اذن ویر واستغفر لهم الله
وانلر ایچون خدای ذو الجلالدن مغفرت طلب ایت ان الله غفور رحیم که بی شبهه
حق جل وعلا قوللرینک مغفرت ایدوب انلرنک ایشنی قولای ایتمکله کندولرینی چوق اسرکر
لا تجعلوا دعاء الرسول بینکم حضرت پیغمبرک اوقیمسین اراکوزده قیلمک یعنی قچن حضرت
پیغمبر سیزی برایش ایچون اوقورانک اوقیمسینی اراکوزده قیلمک کدعاء بعضکم بعضا
بیرکوزک بیرکزه اوقیمسی کبی که اجابتنده تساهل اولنوب اذن ازسنین رجوع اولنسه
ربالی اولمیه زیرا پیغمبرک دعوتنه علی الفور اجابت ایتمک واجبدر وانک اذنی ذونکه
اولیچق دونمک حرامدر قد یعلم الله الذین یتسللون منکم تحقیقا که خدا عز وجل بیلور
شول کیمسه‌لری که اراکوزدن آز آز چیقوب کیدرلر منکم اول صالدم که اذنله چیقن
کیمسنه‌یه صیغنوب بیلینمز کیدرلر فلیحذر الذین یخالفون عن امره پس شول کیمسه‌لر که
خدانک فرمانندن تجاوز ایدوب مخالفت ایدرلر قورقسونلر اندنکه ان تصیبهم فتنة
کندولره دنیاده برمحنت دکه او یصیبهم عذاب الیم یا کندولره اخرتده بردردناک
اشکنجه دکه الا ان لله ما فی السموات والارض اکاه اولک کیم ایرنده ولطالله مملوکدر
کوکلرده ویرده اولان اشیا قد یعلم ما انتم علیه تحقیقا که حق جل وعلا بیلور
نفاق واخلاصدن شول نسنه‌لری که سیزای مکلفا ولانلر اوزرنه سیز ویوم یرجعون
الیه واول کونکه منافقلر اکا دیرلنلر ایچون حسابی طرفنه دونمش قیلنورلر
فینبئهم بما عملوا پس ایشلدوکلری اعمال قبیحه‌یی کندولره بیلدروب مکافات
ایدر والله بکل شیء علیم واهر ذو الجلال هر شیئه داناودر اندن بر نسنه خفی اولماز

سورة الفرقان

سورة الفرقان مکیة وهی سبع وسبعون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

تبارک الذی نزل الفرقان علی عبده صفات واقفه الله هر نسنه‌دن یوجه‌لنوب
ارتدی شول پروردکار که حقی باطلدن ایرن کتابی بنده‌سی اوزره ایندردی لیکون
للعالمین نذیرا تاکه بنده‌سی انسی وجنی عذاب الهیدن قورقیدیجی اوله الذی له
ملک السموات والارض شول قادر مختار که کوکلرده ویرلرک پادشاهلکی کندویه
مخصوصدر ولم یتخذ ولدا وهرکز اوغول ایدنمدی نته‌که نصاری زعم ایدرلر
ولم یکن له شریک فی الملک وکندویه پادشاهلکده براورتاق اولمدی نته‌که ثنویه افترا
ایدرلر وخلق کل شیء وهر نسنه‌یی یوق ایکن محضصدن اشکال متنوعه وهیئات
مختلفه ایله ایجاد ایتدی فقدره تقدیرا پس اکا بردرست اندازه قیلدی یعنی اندن
ایسته‌دوکی افعال وخواصه انی آماده قیلدی واتخذوا من دونه الهة دخی کفار تنکریدن
اوزکه بر معبودلر ایدندیلر که لا یخلقون شیئا بر نسنه ایجاد ایتمزلر وهم یخلقون
وحال بوکه انلر یاردلمش قیلنورلر زیرا انلره عبادت ایدنلر کندولرین یبررلر ولا یملکون
لانفسهم ضرا ونه کندوجانلرنه زیان دفع ایتمکه قادر اولورلر ولا نفعا ونه
جلب نفع ایدر بیلورلر ولا یملکون موتا ونه برکیمسه‌یی اولدرمکه قادر اولورلر
ولا حیوة ونه زنده قیلمغه ولا نشورا ونه حشر ونشر ایتمکه پس بوکونه اوصافله
موصوف اولمیانلر نیچه عبادته مستحق اولورلر وقال الذین کفروا دخی بیسانه
کلیان کروه دیدیلر ان هذا الا افک افتریه بو یعنی پیغمبرک کتوردوکی کلام بر
نسنه دکلدر الا بر یلانکه کندوسی انی قندنن پیدا ایتدی واعانه علیه قوم آخرون
وکندویه انک یازیسی اوزره بر بشقه کروه یعنی جهود یاردم ایتدی فقد جاءو ظلما
وزورا پس بی شبهه کیم اول سوزی سویلیانلر کروه بر ستم ویلان کتوردیلر
وقالوا اساطیر الاولین دخی کفار دیدیلر محمدک کتوردوکی سوز کچمشلرک
افسانه‌سیدر اکتتبها انی کندویه یازدردی فهی تملی علیه بکرة واصیلا پس اول
یازلمش افسانه صباح واخشام اوزرنه اوقونورتاکه انی ازبرلیه زیرا کندو ساحی
اولدیغیچون یازلمشدنه انی اوقیه من قل انزله الذی یعلم السر فی السموات والارض انلرک سوزنی

ردایتمکده سویله انی اننددی شول پروردکار که کوکلرده و یرده اولان کیزلی نسنه‌لری
بیلور انه کان غفورا تحقیقا اول پروردکار غایتله غفران ایدیجیدر که قوللرک کناهی
اوزره پرده کرمی صالور رحیما یعنی مهربانلق ایدیجیدر که دیدوکلری سوزاوندن عقوبتلرین
تعجیل ایتمز وقالوا مال هذا الرسول دخی صنادید قریش تهکم طریقیله دیدیلر بو پیغمبره نه
اولدیکه یاکل الطعام ییجکی ییر نته که بز ییرز ویمشی فی الاسواق و چارشولرده
یورور نته که بز کشت و کذار ایدرز یعنی دعواسی صحیح اولمش اولسیدی البته حالی حالمزه
مخالف اولوردی لولا انزل الیه ملک نیچون کندویه بر فرشته ایندرلمدی فیکون
معه نذیرا که کندوسیله بوزقوری اولوب صدقی انک تصدیقیله بیلنه
او یلقی الیه کنز یاخود نیچون کندویه کوکدن بر کنج صالنمدی که انکله استغنات
ایدوب تحصیل معاشدن مستغنی اوله او تکون له جنة یاکل منها یاخود انک یکون
نیچون کندویه بر باغ اولمدی که اندن یوب اوقات کذرانلق ایلیه وقال الظالمون دخی
ستمکار اولانلر اهل ایمانه دیدیلر ان تتبعون الا رجلا مسحورا سیز بر کیمسه‌یه اویمزسز
الا بر کشی‌یه که مسحور اولوب عقلی کیتمشدر انظر کیف ضربوا لک الامثال بق یا محمد نیجه
سکا مثللری اوردیلر یعنی ناشایسته اوصاف صفتکده دیدیلر فضلوا پس پیغمبرلک
خواصن بیلمسنه موصل اولان طریقدن کمراه اولوب بوکونه ضبط ایتدیلر فلا یستطیعون
سبیلا که بونکه حجت و برهانله طعن ایتمکه یول بولمدیلر تبارک الذی ان شاء
جعل لک خیرا من ذلک چوق نفعلو اولدی شول قادر مختار که ایسترسه دیدوکلری
کنج و باغدن یکرک شی دنیاده سکا قیلدی جنات تجری من تحتها الانهار بر باغلر که
اشجارلری التندن ایرماقلر اقر ویجعل لک قصورا دخی دنیاده سکا کوشکلر قیلدی
ولیکن انلری اخرته تاخیر ایلدی زیرا او یکرکدر و باقیدر بل کذبوا بالساعة بلکه
بشریتک و احتیاجک انلرک ایماننه مانع دکلدر بلکه قیامتی اولمسین تکذیب
ایدوب نظرلرین دنیا اوزره مقصور قیلدیلر و او کفرلرینه باعث اولدی واعتدنا لمن
کذب بالساعة سعیرا دخی قیامتی اولمسنه تصدیق کترمیانلره بر علولی اتش
اماده قیلدق اذا راتهم من مکان بعید یعنی اول علولی اتش انلری بر اوزاق یردن
کوردوکده سمعوا لها انکا ایشدیلر تغیظا اجدن حاصل اولمش بر آواز و زفیرا

دخی آجغ ایله سینه‌نک باطنندن چیقن صدا کبی بر صدا واذا القوا منها مکانا ضیقا
دخی چون انلر اندن بر دار یرده اتلوردلر مقرنین الری کردنلرینه زنجیرلرله بغلو اولدقلری
دعوا هنالک ثبورا اول مکانده هلاکی چیغرورلر یعنی هلاک اولمقلرین آرزو ایدرلر
چیغرورلر ای هلاک کل حاضر اول که محلک بودر پس کندولره سویلنور وادعوا ثبورا کثیرا

لا تدعوا الیوم ثبورا واحدا
یعنی بر هلاک اوقیمق ایله اکتفا ایتمیکز

دچوق هلاک چیغرک قل اذلک خیر سویله بو عذاب یکرکمیدر ام جنة الخلد
التی وعد المتقون یاخود ارباب تقوی وعد اولندوغی بهشت جاودان کانت لهم
جزاء و مصیرا که اول بهشت انلره مکافات و دونجک یر ابدی لهم فیها ما یشاؤن انلره
انک ایچنده ایستدوکلری نسنه حاصلدر خالدین انده همیشه اولان اقامتی تقدیر
ایتمشلر کان علی ربک وعدا مسؤلا بهشتده ایستدوکلری شیئک حصولی پروردکارک
اوزره بر صورلو وعد ایدی یعنی خلق انی دعالرنده سؤال ایدوب دیرلر ربنا واتنا
ما وعدتنا علی رسلک یاخود ملائکۀ کرام تکریرنه اهل ایمانک بهشته کیرملرین
استیوب دیرلر یا الهی انلره وعده ایتدوکک جنتلری احسان ایت ویوم یحشرهم
وما یعبدون من دون الله دخی یاد ایله کونی که حق تعالی انلری و انلرک کفارلری
وضرادن اوزکه عبادت ایتدوکلری اشیایی بر یره جمع ایده فیقول ءانتم اضللتم عبادی هؤلاء
پس معبودلرینه سویلر سیزمی بنم بو قوللرمی ازدردکوز ام هم ضلوا السبیل یاکندولری
دوغرو یولدن اندیلر قالوا سبحانک تعجب یوزندن دیدیلر هر نقصدن منزه سن
ای خداوندمز ما کان ینبغی لنا بیزه صحیح و جایز دکل ایدی که ان نتخذ من دونک
من اولیاء سندن اوزکه اصدقاء و دوستلر ایدنه لم ولکن متعتهم واباءهم ولیکن
سن بونلری و پدرلرین برخوردار ایتدک که شهوات نفسانیه‌یه مستغرق اولدیلر
حتی نسوا الذکر بر مرتبه‌ده که یاد ایتمککی اونتدیلر وکانوا قوما بورا و قضاء
ازلیده انلر بر هلاک اوله جق جماعت ایدیلر بوننصکره ایزد جل جلاله خطابی
بت پرستلره توجیه ایدوب بیورور فقد کذبوکم پس بلاشبهه کیم معبودلرکوز
سیزی یلانچی دوتدیلر بما تقولون دیدیکوز سوزده فما تستطیعون صرفا پس
عذابی سیزدن دفع ایتمکه قدرتکوز یوقدر ولا نصرا و نه یاردم ایتمکه که نجاتکزه
برمدد ایلیه ومن یظلم منکم و سیزدن ای مکلف اولانلر هر کیم ستم ایده

نذقه عذابا كبيرا اکا بر بيوك اشكنجه دادتدردوز و او جهنم عذابيدر وما ارسلنا قبلك
من المرسلين دخی سندن اسبق پيغمبرلردن بر كروه كوندرمدك الا انهم ليأكلون الطعام
الا كيم على التحقيق انلر يمكی ييلر ويمشون في الاسواق و چارشولرده يوروديلر وجعلنا
بعضكم لبعض فتنة وای آدميلر بر مقدار كزی بر مقداره مبتلا قيلدق نته كم فقرالری
اغنيا ايله و پيغمبرلری امتلريله ممتحن قيلدق اتصبرون تا كيم ظاهر اوله ابتلا اوزره
صبر كوزا اولودی وكان ربك بصيرا و پروردكارك صبر ايدن كيمسنه يی و جزع ايدنی
ابو كوربجيدر وقال الذين لا يرجون لقاءنا دخی ديدی شول كيمسنه لركه بولشمغه
اميد دوتمديلر لولا انزل علينا الملائكة نيچون فرشته لر اوزريمزه ايندرلمدی
كه محمدك صدقنه بيزه شهادت ايده لر او نری ربنا يا خود نيچون ربمزی كورمزوز
كه انك تصديقنه بيزه فرمان ايده لقد استكبروا في انفسهم تحقيقا كيم كندو نفسلرنده
بيوكلكه طالب اولديلر وعتوا عتوا كبيرا وظلمده حدی بر بيوك تجاوز ايتمك تجاوز
ايتديلر يوم يرون الملائكة مذكور قيل اول كونی كه موتك فرشته لرين كوردرلر
لا بشرى يومئذ للمجرمين اول كونده كفاره نيچون مژده يوقدر ويقولون حجرا محجورا وملائكه
انلره ديرلر مژده ويرلسندن سيزه مؤكد منع اولسون وقدمنا الى ما عملوا من عمل دخی ايش
قسمندن ايشلدوكلری نسنه يه قصد ايتدك يعنی كفارك صورتا كوزل اعماللرين صله
رحم واغاثه ملهوف كبی اشيايه اراده مزی توجيه ايدوب فجعلناه هباء منثورا
پس انی صاچلمش ذره لر كبی نابود قيلدق اصحاب الجنة يومئذ بهشت يرينك صحابلری
اول كونده خير مستقرا قرارکاهلری يكدر واحسن مقيلا وسكنا سرلر اصلکه
غايتله كوزلدر ويوم تشقق السماء بالغمام دخی ياده كتور اول كونی كه كوكك بولتك
چيقمسی سببيله يارلدر و بر ادل بولتدركه سوره بقره ده بيان اولندی ونزل
الملائكة تنزيلا دخی فرشته لر اولو ايندرلمك ايندرلديلر الملك يومئذ الحق للرحمن
اول كونده درست تصرف مطلق ايذ ذو الجلاله ثابتدر وكان يوما على الكافرين عسيرا
واول كون كفار اوزره بر دشوار كون ايدی ويوم يعض الظالم على يديه دخی اول كونی
مذكور قيل كه شدت حسرتدن ستم ايدن كيمسنه اللری اوزره يا صويا صيردی يقول
يا ليتنی اتخذت مع الرسول سبيلا سويلر ای كاشكی بن پيغمبرله بر يول الديم كه بنی

بو ورطه لردن خلاص ايدردی يا ويلتى ليتنی لم اتخذ فلانا خليلا ای وای اوندم اولسون
كاشكی بن فلانی كيمسنه يی دوست ايدنميدم مراد كندوی اضلال ايدن كيمسنه در سبيلنك
كرك لفظ فلان بر كلمه دركه معلوم اولان آدلری يرينه كنايت طريقيله استعمال اولنور
لقد اضلنی عن الذكر تحقيقا كيم اول شخص بنی كتاب الهی قبول ايتمكدن آزدردی
بعد اذ جاءنی بكا كتاب الله كلدكدنصكره وكان الشيطان للانسان خذولا وشيطان
سوله سی آدم اوغلنك ياردمسی ترك ايدیجيدر يعنی آدم اوغليله دوستلق ايدوب هلاك
مرتبه سنه يتشدقده اندنصكره كندوی بوداقوب بر شيئيله منفعت ايتمز وقال الرسول
دخی محمد المصطفى اخر ترده يا ده ضايه شكوی ايدوب ديدی يا رب ان قومی اتخذوا
هذا القرآن مهجورا ای بنی پروردكار ايدن ضدای متعال تحقيقا بنم عشيرتم بو قرآنی
بالكليه متروك قيلديلر وكذلك جعلنا لكل نبی عدوا من المجرمين دخی نته كه
سكا كفاردن دشمن قيلدق هر بر پيغمبره كفاردن بر دشمن قيلدق نمروذ ابراهيمه و فرعون
موسايه اولدوغی كبی وكفى بربك هاديا ونصيرا دخی پروردكارك بسدر حقه
يول كوسترجی و دشمنلر اوزره ياردمجی وقال الذين كفروا لولا نزل عليه القرآن جملة واحدة
دخی كفر ايدن كروه ديديلر نيچون محمد اوزره قرآن بر دفعه ايندرلمدی نته كه سائر كتب
الهيه دفعه واحده ده ايندرلدی وبو اعتراضك اصلا بر نتيجه سی يوقدر زيرا انك
اعجازی متفرق ايندكيله و دفعه واحده ده ايندكيله مختلف اولماز بعد ذلك متفرق ايندرلمسنده
نيچه فوائد وار سنها بو كه حق تعالى انكا اشارت ايدوب بيوردی كذلك بو طرزده
متفرق ايندردك لنثبت به فؤادك تا كه حفظ و فهمی اوزره يوركنی بكترهلم
ورتلناه ترتيلا وای اونذكه ترتيب وتانيله آن آز آز اوقودق يكرمی اوج سنه ده
ولا يأتونك بمثل دخی سكا بر عجيب سؤال ايله انلر كلمزلر الا جئناك بالحق الا كه
اول سؤالك مقابله سنده دوغرو اولان جوابله سكا كلدك واحسن تفسيرا و غايتله
كوزل بيان ايله الذين يحشرون على وجوههم الى جهنم شول كيمسنه لركه دوزخه يوزلری اوزره
حشر اولنورلر اولئك شر مكانا اول كروه يرلری غايتله بد يردر واضل سبيلا
و يوللری غايتله ازغون يولدركه كندولرين دوزخه ايلتدی ولقد آتينا موسى الكتاب
دخی تحقيقا كيم حضرت موسايه توراتی ويردك وجعلنا معه اخاه هرون وزيرا

وكندوسيله قرنداشى حضرت هرون يار و مدد كار قيلدق كلمهٔ توحيد اعلا اولنمق ايچون
فقلنا اذهبا الى القوم الذين كذبوا باياتنا پس ايكى قرنداشه ديدك ايا تمزى
تكذيب ايدن كروه هرواركه كندولرينى حقه دعوت ايلك درعقب واروب انلرى
دعوت ايدوب سوزلرينى قبول ايتمديلر فدمرناهم تدميرا پس بر اولو اهلاك انلرى
اهلاك ايتدك وقوم نوح لما كذبوا الرسل دخى حضرت نوحك كروهنى كه پيغمبرلرى
اينانمديلر يعنى انلركه حضرت نوحى وكندوسندن اسبق اولان پيغمبرلرى تصديق
ايتمديلر اغرقناهم صوده كندولرينى بوغدق وجعلناهم للناس آية دخى كندولرينى
خلق ايچون بر عبرت قيلدق واعتدنا للظالمين عذابا اليما وستم ايدنلره بر دردناك
اشكنجه اماده ايتدك وعادا وثمود دخى بو ايكى قبيله يى اهلاك ايتدك واصحاب
الرس ويا پمش قويينك كيلرين دخى اهلاك ايتدك وبونلركيم اولدوقلرنده اقوال
متعدده واربيريسى بوكه انلر بت پرست بر كروه ايديلر حق تعالى حضرت شعيبى انلرى
دعوت ايتمك ايچون كوندردى سوزين قبول ايتميلر بركون اول ياپمش قويينك اطرافنده
بولنمشلردى حق تعالى انلرى وخانه لريله اول مكان كندولريله چوكردى وكلا ضربنا له الامثال
دخى بو مذكور اولانلرك اراسنده چوق اهل زمانلرى اهلاك ايتدك وكلا
تبرنا تتبيرا وبونلرك هر بيريكه براو فتنق قوردقو روب عجيب اولان قصه لرى
اكا بيان ايتدك وكلا تبرنا تتبيرا وهر بيرلرين براد فتنق اوتدق يعنى نابود
ومعدوم قيلدق ولقد اتوا على القرية التى امطرت مطر السوء دخى قسم اولسونكيم على
التحقيق قريش طائفه سى شام زمیننه تجارت ايچون كيتدوكلرنده بر يغموله ياغدلن
كوى اوزرنه كلديلر واو قوم لوطك سدوم نام بولنك كويلريدركه حق تعالى انك اوزره
طاش ياغدردى افلم يكونوا يرونها پس انى كوردوا اولنلر مىدركه انلرك سبيله
نصيحت پذير اوله لر بل كانوا لا يرجون نشورا انى كورمش دكل ايديلر بلكيم انلر بر كوره
ايديلركه قيامتك اولمسنه اميد وتمزلردى واذا راوك دخى قچن سنى كفار
كوردولر ان يتخذونك الا هزوا سنى استهزادن اوزكه برشنه دوتميوب ديرلر اهذا
الذى بعث الله رسولا بومىدر شول كيمسه كه تنكرى كندوبى پيغمبر كوندردى ان
كان ليضلنا عن آلهتنا تحقيقا كيم يقلشديكه بيرمزى معبودلرمزك عبادتندن

وقرونا بين ذلك
كثيرا

دوكردان ايدوب آزدره لولا ان صبرنا عليها انلرك عبادتى اوزره صبر ايتمسيدك
چون بوكونه ناسزا كلام انلردن صادر اولدى حق تعالى انلره جواب پايه سنده اولان
سوزله بو كلامى تعقيب ايدوب بيوردى وسوف يعلمون حين يرون العذاب دخى
بلاشبهه كيم عذابى مشاهده ايتدوكلرى وقتده بيلورلركه من اضل سبيلا كيمدر
كه يولى زياده ازغون اولدى ويولك ازغونلغندن مراد اهلنك ازغونلغيدر ارايت
من اتخذ الهه هويه بقدكى شول كيمسه يه كه كندو ارزوسنى كندويه معبود ايدندى
افانت تكون عليه وكيلا پس سن انك اوزره نكهبان اولورسن كه كندوبى ارزولرندن
منع ايدرسن ام تحسب ان اكثرهم يسمعون او يعقلون ياخود كمان ايدرميسن كيم على التحقيق
انلرك چوغى دوغرو سوزى ايشدرلر يا دلائله تامل ايدوب فهم ايدرلر ان هم الا كالانعام
دكل انلر الا دوارلر كبى كه ايشتدوكلرى لسنه دن برشيء منتفع اولماز بل هم اضل
سبيلا بلكيم انلرك طريقى دوارلرك طريقندن زياده ازغوندر زيراد وارلر بسيطلرنه
مطيع اولورلر اما بونلر كندولرينى ايجاد ايدنه سركشلك ايدرلر الم تر الى ربك
پروردكارك صنعنه نظر ايتمزميسن كيف مد الظل نيجه سايه يى كشاده قيلدى دان
اچلدوغى وقتدن كونش چيقنجه ولو شاء لجعله ساكنا واكر دلسه ايدى انى بسيط دى
انى دورمش قيلاردى ثم جعلنا الشمس عليه دليلا صكره كونشى اول سايه نك بيلمسى
اوزره رهنما قيلدق زيرا سايه محسوس اولماز كونش چيقمنجه ثم قبضناه الينا قبضا يسيرا
پس اول سايه يى طرفنه براسان المق الدق يعنى كونشك ارتفاعنده كوره انى آز آز زائل
قيلدق وهو الذى جعل لكم الليل لباسا دخى كندودر شول پروردكاركه كيجه يى
سزكچون پوشاك كبى برستر ايدجى لسنه قيلدى والنوم سباتا واويقويى بدنلر
ايچون راحت قيلدى وجعل النهار نشورا وكوندزى يايلمق آيرسى قيلدى كه خلق
طلب معيشت ايچون انجنه يايلوب يوروديلر وهو الذى ارسل الرياح بشرا وكندودر
شول قادر مختاركه يلرى مژده ويرىجى كوندردى بين يدى رحمته كندو رحمتنك
ايلروسنده زيرا اغلب اوقاتده يلك اسمسى يغمورلك وقوعى اوزره دلالت ايدر وانزلنا
من السماء ماء طهورا وكوكدن پاك قيلجى صو ايندردك لنحيى به بلدة ميتا
تاكه انكله بر اولمش شهرى زنده قيلارز ونسقيه مما خلقنا وانى ايچرتز دورز

برندوغمزاشیادن **انه اما** دوارلره **واناسی کثیرا** وبادیه نشینلردن چوق آدملره
ولقد صرفناه بینهم دیمک تحقیق اکیم بو موره متعلق اولان سوزی قرآنده وسائر کتب
سماویه ده خلق اراسنده مکرر قیلدق **لیذکروا** تاکیم تفکر ایدوب کمال قدرتمی و حق
نعمتی انکار اندن بیلهلر **فابی اکثر الناس** پس خلقك چوغی ایستمدی **الا کفورا** الا
نعمتی انکار ایتمك **ولو شئنا لبعثنا فی کل قریة نذیرا** واکر ایستسیدك هر بر کویه بر قورقو
ویریجی پیغمبر کوندردك تا که احکامك تبلیغی اوزنکه یوکنی اوله ولیکن سنك مرتبهکی
بلند قیلمق ایچون سنی یالکوز جمله سنه مرسل قیلدق **فلا تطع الکافرین** پس کفاره
ایسندوکلری شیئه مطیع اولمه **وجاهدهم به** وقرآنك پند ونصیحتیله انلری اصلاح
ایتمکه چالش **جهادا کبیرا** بر بیوك چالشمق **وهو الذی مرج البحرین** وکندودر شول
قادر مختار که ایکی دریایی مجاور قودی که بری بیرنه قارشمز **هذا عذب فرات** بو
تشنهلکی تسکین ایدر شیرین صودر **وهذا ملح اجاج** واو بیریسی غایتله بر شور صودر
وجعل بینهما برزخا وایکیسنك اراسنده قدرتندن بر مانع وحاجز قیلدی **وحجرا**
محجورا و بر منازعه بلیغه دخی **وهو الذی خلق من الماء بشرا** وکندودر شول قادر ذو
الجلال که صودن حضرت آدمی یاراتدی واو اول صودر که ابو البشرك طینتی انکله یوغردیلر
فجعله نسبا وصهرا پس انی نزاد ویوننایرسه قیلدی یعنی انسانی ایکی قسم قیلدی
بر قسمی نسب صاحبی ذکوردر که اولاد کندویه منسوب اولور و بر قسمی دخی دیشی
که مصاهره انکله حاصل اولور **وکان ربك قدیرا** و پروردکارك غایتله توانا
ایدی که بر ماده دن اعضاء مختلفه وطبائع متعدده ایجاد ایتدی **ویعبدون من دون**
الله ما لا ینفعهم ولا یضرهم دخی کفار حقسمی تکریدن اوذکه بر شیئه طپارلر که کندولره
نه جلب نفع ایلرونه کندولردن دفع ضرر ایلر **وکان الکافر علی ربه ظهیرا** ودخی
دین اولان کیمسنه پروردکاری اوزرینه ارقهلشمشی ایدی که عداوت وشرك ایتدی
شیطانه ارقهلشور **وما ارسلناك الا مبشرا** دخی سنی کوندرمدك الا مؤمنلره
الطاف الهیه ایله مژده ویریجی **ونذیرا** وکفاره عقوبت نامتناهیه دن قورقودیجی **قل**
ما اسئلکم علیه من اجر سویله یا محمد رسالتك تبلیغی اوزرینه سیزدن هیچ اجرت طلب ایتمم
الا من شاء ان یتخذ الی ربه سبیلا لیکن شول کیمسه که صدقه و بو کلمه ضمانك

رضاسنه وطریق ایدینمك ایسترانی ویرسون **وتوکل علی الحی الذی لا یموت** دخی اعتماد
ایت اول خدا اوزره که همیشه زنده در هرکز موت کندویه عارض اولماز که او سنی شرلرندن
صاقلیوب اجرلرندن مستغنی قیله **وسبح بحمده** دخی صفات نقصاندن کندینی
منزه قیل تسبیح و ثناسنه مقارن اولدیغکده **وکفی به بذنوب عباده خبیرا** و حق جل وعلا
قوللرینك کیزلی واشکارا کناهلرینه مطلع اولدوغی جهتدن کافیدر پس ایمانه کلسهلر
یا کفر اوزره قالسهلر انلردن اوزکه بر ایی یوقدر **الذی خلق السموات والارض وما بینهما**
فی ستة ایام ثم استوی علی العرش شول ذات پاك که کوکلری ویری واراری ارنده اولان
اشیایی التی کون مدتنده یرتدی صکره عرش اوزرینه مستولی اولدی **الرحمن** دوکلی نعمتلری
احسان ایدن خدادر **فاسئل به خبیرا** پس مذکور اولان خلق واستولیه اعتنا ایدوب
بر کامل دانایه صور که سکا انك حقیقتنی او بیان ایدر واو ایدرن ذو الجلال در **واذا قیل**
لهم اسجدوا للرحمن دخی قچن کفاره دینلور چوق رحمتلو اولان سجده کوترك **قالوا**
وما الرحمن دیرلر رحمان ندر یعنی بر اسمدر که انك مسماسنی بیلمزوز بو سوزی انکچون
دیدیلر زیرا تنکری اوزرینه الرحمن اسمی اطلاق ایتمزلردی **انسجد لما تأمرنا** سجده کوتوررمیوز
بیزه فرمان ایتدوکك شیئه **وزادهم نفورا** وسجوده امر ایتمك انلره اوزکه
اردردی **تبارك الذی جعل فی السماء بروجا** صفاتنده یوجه لکی شول پروردکارکه کوکلر
کیبی نمایان اون ایکی یرده جمعیتلو بیتلر قیلدی **وجعل فیها سراجا** وکوکلر ایچنده
چراغ کیبی بر یلدز قیلدی **وقمرا منیرا** دخی ایچنده برایشق ویریجی آی قیلدی **هو الذی**
جعل اللیل والنهار خلفة وکندودر اول قادر متعال که کیجه یی و کوندوزی
خلافت ایله قیلدی یعنی بیری بیرینه خلف اولوب بر وقتده مجتمع اولماز **لمن اراد**
ان یذکر شول کیمسه یه که ایستیه خدانك نعمتلرینی خاطره کتوروب ایچنده تفکر
ایده **او اراد شکورا** یا ایستیه که کندویه احسان اولنان نعمتلر اوزرینه خدایه شکر
ایده **وعباد الرحمن** دخی ایزد ذو الاحسانك قوللری **الذین یمشون علی الارض هونا**
شول کیمسهلردرکه یر اوزرینه آهسته یوریرلر یعنی وقار و تواضعله یورورلر نه تکبر و تبختر ایله
واذا خاطبهم الجاهلون قالوا سلاما و قچن نادانلر کندولره سوزی توجیه ایدرلر
اینالرندن قورتیره جق سوزلره ابراد ایدرلر **والذین یبیتون لربهم سجدا وقیاما** دخی

انلر شول کیمسه لرکه پروردکارلرینه نمازده سجود وایاق اوزره دورمغله ایکن کیجه لرین کچورورلر
والذین یقولون ربنا اصرف عنا عذاب جهنم دخی انلر شول کیمسه لردرکه دیرلر ای
پروردکارمز دوزخ اشکنجه سن بیزدن دفع ایت ان عذابها کان غراما کربی شبهه انک
اشکنجه سی لازم ودائم ابدی انها ساءت مستقرا ومقاما تحقیقا کیم دوزخ غایتله
یمان ارامکاه ودورمغه یردر والذین اذا انفقوا لم یسرفوا ولم یقتروا دخی خدانک قوللری
شول کیمسه لردر کیم نفقه صرف ایدوکلرنده کرمک حدین تجاوز ایتمیوب بخیل کبی نفقه ده
دارلق ایتمزلر وکان بین ذلک قواما واسراف ایله تقتیر اراسنده صرف ایتملری معتدل
ایدی انلرک بیر بسنه میل ایتمزلر والذین لا یدعون مع الله الها آخر دخی انلر شول کیمسه لردر
که خدای ذو الجلال ایله بر معبود دخی چغروب عبادت ایتمزلر ولا یقتلون النفس التی حرم الله
دخی تنکری تعالی اولدورمسین حرام قیلدوغی جانی اولدورمزلر الا بالحق مکر حقله
اولدورلر ولا یزنون وکندولره مباح اولمیان قاتینه قطعا ایتمزلر ومن یفعل ذلک وبو
مذکور اولان منهیاتی هر ایشلیان کیمسه یلق اثاما کناهک سزاسنه بولور یضاعف
له العذاب یوم القیمة شرطک جوابیدن بیاندر یعنی انلری هر کیم ایشلر روز
قیامتده اشکنجه کندویه ایکی قات اولور ویخلد فیه مهانا واول عذابده خوار وذلیل
اولدوغی حالده همیشه اقامت ایدر الا من تاب وآمن وعمل عملا صالحا مکر شول قسم که
توبه ایدوب ایمانه کلدی وکوزل ایش ایشلدی فاولئک یبدل الله سیئاتهم حسنات که اول
کروه ایزد ذو الجلال بدلکلین ایولکلره دکشدرور یعنی معصیتلرین محو ایدوب یرلرینه حسنات
اثبات ایدر وکان الله غفورا رحیما وتنکری تعالی غایتله مغفرت ایدوبا اسرکیجیدی
ومن تاب وعمل صالحا وهر کیم ایدوکی معصیتلردن رجوع ایدوب پشیمان اولدی
وبرشایسته عمل ایشلدی فانه یتوب الی الله متابا بی شبهه اولکیمسنه ایدوکی
توبه سببیله خدانک طرفنه بر پسندیده دونش دونر والذین لا یشهدون الزور دخی
تنکرینک قوللری شول کیمسه لردرکه یلان الوده اولان مجلسلرده حاضر اولمازلر واذا
مروا باللغو واول وقت که پسندیده اولمیان مجلسلره کندولرک حاضری واقع اولور
مروا کراما کندو نفسلرین اکرام ایتمکچون اولده وقلرینی کچرلرکه اندن اعراض ایدوب
الکا ملتفت اولمازلر والذین اذا ذکروا بآیات ربهم دخی انلر شول کیمسه لردرکه قچن

پروردکارلرینک آیاتیله پند ونصیحت ویریلورلر لم یخروا علیها صما وعمیانا
صاغرلر وکورلر کبی واعیه سیز وتبصره سیز انلر اوزره دوشمزلر بلکه انلر کوش هوش ایله
ونظر اعتبار ایله استماع ایدوب بقرلر والذین یقولون ربنا هب لنا من ازواجنا وذریاتنا
قرة اعین دخی انلر شول کیمسه لردرکه دیرلر ای خداوندمز قاریلرمزدن واولادمزدن
کوزلرک روشنلکی مطیع اولاد بیزلره باغشله واجعلنا للمتقین اماما وپرهیزکار
اولانلره امور دینیده بیزلری مقتدا قیل اولئک اول کروه که صفات مزبوره ایله متحلی
اولمشلردر یجزون الغرفة جنتک بلند مکانلری کندولره سزا ویریلور بما صبروا
ایتدوکلری صبر مقابله سنده ویلقون فیها تحیة وسلاما وانده تحیه حیات وسلامتله
دعاسی بولشتیلیملر یعنی بهشته کیردوکلرنده ملائکه کرام حیاکم الله والسلام علیکم
کبی الفاظله کندولره دعا ایدرلر خالدین فیها بهشتک ایچنده همیشه اقامت ایدرلر
حسنت مستقرا ومقاما غایتله کوزل قرارکاه ودورمغه یردر بهشت جاودان
قل ما یعبؤا بکم ربی سویله یا محمد پروردکارم سیزه ای اهل مکه نه بار بر لولا دعاؤکم
عبادتکوز اولمزسه فقد کذبتم پس تحقیقا کرین کوزده وکم سننه نی تکذیب ایدوب
مخالفت ایتدکوز فسوف یکون لزاما بوندنصکره بلا شبهه که تکذیبکزک سزاسی

سورة الشعرا مکیة وهی ماتان سیزه لازم اولور وسبع وعشرون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

طسم معالمده کتوردیکه حضرت قتاده بیوردی حروف مقطعه قرآنک آدلریدر
وبو سببدن اغلبده کوردوکسن بر حروفدنصکره قرآن مجیدک ذکری واقع اولور تلک
آیات الکتاب المبین بو سوره ایجازی واضح اولان کتابک آیتلریدر چونکه طاسفروکش
بویله بر معجز کتاب کندولره کلوب تصدیق ایتمدیلر وحضرت صلی الله علیه وسلم ایمانه کلمکلری
اوزره غایتله حریص ایدی فضللری کندویه پک مشقتلو کلمش ایدی حق جل وعلا حبیبنک
کوکلنه تسلیه ویرمک ایچون بو آیتی تنزیل ایدوب بیوردی لعلک باخع نفسک شاید
سن کندو نفسکی اولدورجیسن یعنی نفسک اوزره شفقت ایت غم وغصه ایله الخ
اولدورمه الا یکونوا مؤمنین جماعت قریش اهل ایمان اولمدوقلریچون ان نشاء
ننزل علیهم من السماء آیة اکر استرسهک کوکدن اوندلره بر نشانه ایندرورز یعنی بوبلا

اسمانندن اوندلوننه مسلط ایدرز که ایمان کتورمك اوزره کندولرینی جبر ایلیه فظلت اعناقهم
لها خاضعین پس کردنلری اکا مطیع و منقاد اولوردی وما یأتیهم من ذکر من الرحمن محدث
دخی کندولره ایرشمز و بلالاردن ایشمسی محدد اصلا بر پند کلمز الا کانوا عنه معرضین
الا که کندولر اندن یوز چویرمشلر ایدی فقد کذبوا پس بلا شبهه کیم قرآنی تکذیب
ایتدیلر فسیأتیهم انباء ما کانوا به یستهزؤن تکذیبلرینه ضم کره علی التحقیق کندولره کلور
اول شیئک اخباری که انکله استهزا ایدرلردی کیم او حق ایدی یا باطل دخی قدرین
تعظیم ایدوب تصدیق اولنمغه لائق ایدی یا تکذیب اولنوب شانی استخفاف اولنمغه
سزا ایدی اولم یروا الی الارض ایا ایتدوکلری استهزا ایچاندشلوب یره باقمدیلر می
کیم محض قدرتمله کم انبتنا فیها نیجه اشیا اچمزه بیردك من کل زوج کریم هر بر
چوق نفعلو اوت صنفندن ان فی ذلك لآیة تحقیقا کیم اول کوناکون اصنافی بیردن
انبات ایتمزه بر اولو دلالت وارلدك اوزرم که انی انبات ایدن پروردکار بر اولو قدرت
و حکمت صاحبیدر وما کان اکثرهم مؤمنین و ضلالت علم قدیمزه چوقلری ایمان کتوریجیلر
دکل ایدی پس انکچون بوکونه آیات عظام کندولره منفعت ایتمز وان ربك لهو العزیز وبی
شبهه کیم پروردکارك کندو درهرکیمسه یه غالب پس کفاردن بلا ایسدرمکه قادردر
الرحیم چوق مرحمتلودر که کفاره بود کلو مهلت ویردی واذ نادی ربك موسی دخی
مذکور قیل اول وقتی که خداوندك حضرت موسایی چاغردی که ان ائت القوم الظالمین
ستمکار اولان کروهه وارکیت قوم فرعون مصرحاکمنك کروهنه الا یتقون ایا
ایتدوکلری قبائحدن پرهیز ایتمزلر که کدرکه الردن فراغت ایدوب باب تقوی اولسنلر
قال رب انی اخاف ان یکذبون حضرت موسی دیدی یا الهی تحقیقا بن قورقرم که بنی
تصدیق ایتمیلر ویضیق صدری و سینم دار اولور تکذیبلری انفعالندن ولا ینطلق
لسانی و دلیم اچلمز که صیقلق سببیله اچمزم اولان عقده اندیاد بولور فارسل
الی هرون پس حضرت جبریلی هرونه کوندر دو لکی بوایشمزده بنمله شریك قیل ولهم علی ذنب
دخی انلره اوزدیمه کناه دعوالری واردر انکدن مراد قتل قبطیدر که انلر بزعمنجه کوره انی
کناه تسمیه ایتدی والا فی الحقیقه او کناه دکلدر فأخاف ان یقتلون پس قورقرم کیم قوم
فرعون کندولره رسالتی تبلیغ ایتمدن بنی اولدره لر سببلیک کرکشکیم بو سوزلر حضرت

موسادن نقل طریقیله صادر اولمدی بلکه عذرینی تمهید ایتمك ایچون و امتثال امرده ایشم
طلب ایتمك ایچون قال کلا حق جل و علا حضرت موسایه براداری حضرت هرونی
قوشدوقدنصکره دیدی ایتدوکك کماندن و اندیشه دن واز کچ وانلرك شرندن قورقمه فاذهبا
بآیاتنا پس سن و قرنداشک معجزه لرمزله کیدیك انا معکم مستمعون علی التحقیق
بز سیزکله دکلیجیلرز فأتیا فرعون پس فرعونه وارك فقولا انا رسول رب العالمین
پس سویلك بی شبهه کیم بز رب العالمینك کوندرلمشیوز بوکا که ان ارسل معنا
بنی اسرائیل یعقوب اوشاقلرینی بزمله کوندر بعده کیدیلر فرعونه مأمور اولدوقلری
شیئی تبلیغ ایتدیلر قال الم نربك فینا ولیدا فرعون دیدی ای موسی بز سنی طفل
ایکن ارامزده بسلمدوکمی ولبثت فینا من عمرك سنین و سنلرله ارامزده یاشکدن
سیلر دوردك وفعلت فعلتك التی فعلت واشلدکی ایشلدك شول ایشی
که ایشلدك یعنی خواصمدن اولان قبطی یی اولدردك وانت من الکافرین و سن
نعمتی انکار ایدنلردن سن قال فعلتها اذا حضرت موسی دیدی اول ایشی ایشلدم
اول وقتده وانا من الضالین و ضال ایدوکه بن غافلردن ایدم ففررت منکم صکره
سیزدن قچدم لما خفتکم قچن سیزدن قورقدم فوهب لی ربی حکما پس پروردکارم بکا
علم و فهم بغشلدی وجعلنی من المرسلین و بنی پیغمبرلردن قیلدی وتلك نعمة
واول تربیه بر نعمتدر تمنها علی که سن انی اوزریمه ظاهرده منت قیلارسن ان عبدت
بنی اسرائیل که فی الحقیقه اول تربیه اولاد یعقوبی بنده قیلمککدر یعنی سن بنی اسرائیلی
بنده قیلوب اوغوللرینی اولدرمکله بنی والدهم دریایه صالوب سکا دوشدم که سن بنی
تربیه ایتدك و بو سببله اولان تربیه حقیقتده نعمت دکلدر چون فرعون بنی عونکوردیکم
حضرت موسی سوزنه اعتبار ایتمیوب اسلوب کلامی تغییر ایدوب حضرت موسی
ایتدوکی دعوایه که بن رب العالمینك رسولی یم معارضه یه باشلدی نته که حق تعالی
بیوردی قال فرعون وما رب العالمین حاکم مصر دیدی دخی عالمینك پروردکاری
ندر یعنی حقیقت و ماهیتی نه اصل شیدر قال رب السموات والارض وما بینهما
چون خدانك حقیقتی صفاتندن اوتکه بر شیله تعریف اولنماز حضرت موسی خدانك
اظهر اولان صفاتیله انکا جواب ویروب دیدی رب العالمین کوکلر و یرك و اراسنده

اشیانك پروردكاریدر ان كنتم موقنین اكر سیز اشیالی تحقیق ایمتش برجماعت ایدكوز قال
لمن حوله فرعون شقی اطرافنده حاضر اولانلره دیدی الا تستمعون بونك جوابن
ایشتمز میسیز بن كندوسندن خدانك حقیقتن سؤال ایدرم كندوسی صفاتندن
بكا خبر ویرور قال ربكم ورب ابائكم الاولین حضرت موسی دیدی اوسیزلرك ربكوزدر
وكچمش اولان پدرلركوزك پروردكاریدر قال ان رسولكم الذی ارسل الیكم لمجنون
فرعون خبیث دیدی علی التحقیق سیزه مرسل اولان رسولكوز بر دیوانه در بن كندوسندن
بر شیئ سؤال ایدرم او بكا بر بشقه نسنه دن جواب ویرور قال رب المشرق والمغرب
وما بینهما حضرت موسی دیدی عالمینك پروردكاری مغرب ومشرقك وارالرنده اولان
اشیانك پروردكاریدر ان كنتم تعقلون اكر سیز تعقل ایدردكوز یعنی سیزلرده بر
دانش وار ایسه بیلوردیكز كیم بونك ما فی قنده جواب اولماز قال لئن اتخذت الها غیری
فرعون مناظره دن منقطع اولدو قدنصكره تهدیده باشلیوب دیدی قسم اولسونكه
ای موسی اكر بندن اوزكه بر معبود ایدینورسك لاجعلنك من المسجونین البته سنی زندانلر
زمره سندن قیلارم قال اولو جئتك بشیئ مبین حضرت موسی ایدی دیدی بر اپتی
ایشلرمیسن واكر بن سكا براشكارا نسنه ایله كلورم قال فات به ان كنت من الصادقین
فرعون دیدی پس انی كتوركل اكر سن كرچك سویلیانلردن ایسك فالقی عصاه پس حضرت
موسی دكنكنی صالدی فاذاهی ثعبان مبین همان اول محل دكنكی براشكارا ایلان
اولدی ونزع یده فاذاهی بیضاء والنی قولتغی التندن چیقردی پس اولدم بلا فاصله
مبارك الی اشغلی بیاض اولدی للناظرین نكاه ایدنلره مرویدر كیم قچن حضرت
موسی دكنكنی صالوب بر اژدها اولدی فرعون كندویه دیدی بوندن غیری بر معجزه سكا
واری حضرت موسی الكا الینی كوستردی فرعون ایتدی بونی بر نسنه بوردی پس الینی قولتغی
التنه قویوب چیقردی بر شعاع واركه كوزلری خیره ایدوب افتابك شعله سی كبی
اطرافه قابلدی قال للملاء حوله فرعون اطرافنده اولان اشرافه دیدی ان هذا
لساحر علیم تحقیقا بوكشی بر دانا جادودر یرید ان یخرجكم من ارضكم بسحره ایستركه
جادولكیله زمینكوزدن سیزی چیقاره فماذا تامرون پس بو ایشده نه فرمان ایدرسیز
قالوا ارجه دیدیلر ایشنی تاخیر ایت واخاه وقرنداشینك ایشنی وابعث فی المدائن

حاشرین ومملكتك دورت قصبه لره بیخیلر كوندر یاتوك بكل سحار علیم فن سحرده هر استاد
جادو یی سكا كتورسونلر كه حضرت موسی ایله فن سحرده معارضه ایده فجمع السحرة لمیقات
یوم معلوم پس جادو طائفه سی بر بلمش كونك وقتیچون جمع اولندیلر و اول یوم الزینت
نوشنلق دونتیدر وقیل للناس هل انتم مجتمعون دی خلقه دیندی سیز مجتمع اولورمیسیز
یعنی البته كلوب بیغلاك لعلنا نتبع السحرة شاید بیز جادولره اویرز ان كانوا هم
الغالبین اكر انلر كندولر موسی اوزرنه غلبه ایدنلر ایدی فلما جاء السحرة پس اول وقت
كه جادولر بیغلوب حاضر اولدی قالوا لفرعون ائن لنا لاجرا اقلیم مصرك حاكمنه
دیدیلر علی التحقیق بیزه اجرت وارمی ان كنا نحن الغالبین اكر بیز كندومز غلبه ایدنلر
ایدك قال نعم فرعون دیدی بلی سیزه اجرت وار وانكم لمن المقربین وبی شبهه
كیم سیز اول محل كه غلبه ایدرسیز بنم قتمده مقربلر زمره سندن اولورسیز قال لهم موسی
حضرت موسی انلره دیدی دیدوكلرندنصكره كه یا سن صالملی اول یا بیز صالملی اولالم
القوا ما انتم ملقون صالاك شول نسنه یی كه سیز انی صالجیلرسیز فالقوا حبالهم
وعصیهم درعقب صنعتله ایپلرنی وعصالرنی ایپلرین صالدیلر وقالوا بعزة فرعون
ودیدیلر فرعونك عزتی وغلبه سنه قسم كیم انا لنحن الغالبون بیز كندومز موسی وهرون
اوزرینه غلبه ایدنلرز فالقی موسی عصاه انلر صالدقدنصكره حضرت موسی دكنكنی
صالوب بر عظیم اژدها اولدی فاذا هی تلقف ما یافكون پس همان مصنوعاتلرینی یوتدی
سحره تزویر ایتدوكلری اشیایی یوتدی فالقی السحرة ساجدین سحره بو معجزه یی
كوردوكلرندنصكره یوزلری اوزره دوشمش قیلدیلر سجود ایتدیلر ایكن قالوا امنا
برب العالمین اول حالده كه دیدیلر مخلوقاتك پروردكارینه تصدیق كتوردك
رب موسی وهرون بو ایكی جلیل القدر پیغمبرك پروردكاری بو جمله ما قبلدن ابدال
اولندی توضیح ایچون كیم ایمانلرینه باعث اولان شیئ حضرت موسی وهرونك الللری اوزره
جاری اولان معجزه در پس فرعون سحره نك ایمانندن اكاه اولیچق كندولرینه ایتدی
قال امنتم له قبل ان اذن لكم انلره دیدی حضرت موسی یه تصدیق كتوردكوز بن سیزه
دستور ویرمدن اول انه لكبیركم الذی علمكم السحر بی شبهه كیم او سیزه جادولكی
اوكرندن بیوككوزدر فلسوف تعلمون پس بلاشك كیم ایشلدوكوز ایشك

عقوبتنی بیلجکسین بعده اول عقوبتی بیان ایدی نته که حق تعالی بیوردی لاقطعن ایدیکم
وارجلکم من خلاف البته اللریکوزی وایاقلریکوزی خلاف اوزره کسرم یعنی برطرفکوزدن
برال و برطرفکوزدن بر ایاق کسرم ولاصلبنکم اجمعین وعلی کل حال سیزی قمو اصرم
قالوا لاضیر دیدیلر بو خصوصده اوندیغره برضرر یوقدر انا الی ربنا منقلبون
زیرا علی التحقیق بیز ~~طمع ایدرزکیم پروردکارمز کناهلر~~ پروردکارمزه دونجیلرز انا نطمع
ان یغفر لنا ربنا خطایانا بی شبهه بیز طمع ایدرزکیم پروردکارمز کناهلریمزی
برغمز ایچون بارلغیه ان کنا اول المؤمنین اول سببله که بی شبهه بیز اول ایمانه
کلانلر ایدک بو مجلسده حاضر اولانلردن کوردیلرکیم اول وقت که بو اعزه نک صاغ
اللرین و صول ایاقلرین کسوب کندولرین اصدیلر جناب رب العزه بهشت جاودانده
اولان مقاملرین بکندولره کوستردی بعده حضرت موسی فرعون و قومینی دعوت ایتمک
ایچون اول ارضده بر نیچه سنه مکث ایتدی اصلا بیرلری ایمانه کلمدی صکره حق تعالی کندوسی
بو قومنی ایلدی نته که بیان ایتدی واوحینا الی موسی دخی حضرت موسایه فرشته ایله
خبر صالدق که ان اسر بعبادی قوللرمی کیجه کوتور انکم متبعون زیرا علی التحقیق
سیز متبوع قیلنورسیز یعنی فرعون و لشکری اردکزه دوشوب سیزه بر محلده یتشرلرکه
سیز دریانک اوبر طرفنه عبور ایدوب انلر بو طرفده بولنورلر بعده ایزلریکوز
اوزره دریانک ایچنه قویلر بولنور و قلزمده دریا اوستلرینه برابر قیلوب بوغلورلر
فارسل فرعون فی المدائن حاشرین پس اول وقت که بنی اسرائیلک کیتمسی معلوم
اولدی فرعون بی عون شهرلره لشکری جمع ایتمک ایچون بیکجیلر کوندروب دیدیکه
ان هؤلاء لشرذمة قلیلون تحقیقا که بونلر یعنی بنی اسرائیل عائله برآز کروهدرلر
وانهم لنا لغائظون دخی علی التحقیق انلر بیزه اغضب ویریجیلردر وانا لجمیع حاذرون
وبی شبهه کیم بیز قواد ابواب سلاحی و صنعتلی احوالینه خبردارز فاخرجناهم
پس انلری چیقاردق یعنی کوکلرینه جنگ داعیه سن صالوب کندولرین چیقاردق
من جنات باغلردن وعیون و پیکارلردن وکنوز و کنجلردن ومقام کریم
و کوزل منزللردن کذلک ایشن انک کبیدر واورثناها بنی اسرائیل و بو مزبور
اولان اشیای بنی اسرائیله میراث قیلدق فاتبعوهم پس فرعون و اتباعی بنی اسرائیلک

اردنه

اردنه دوشدیلر مشرقین کونشک چیقدیغی وقتنه داخل اولدقلرنده فلما ترائی الجمعان
صکره اول محلکه ایکی کروه بیری بیرین کوردی قال اصحاب موسی انا لمدرکون
حضرت موسانک یارانی دیدیلر علی التحقیق بیز ملحق اولنورز قال کلا حضرت موسی
دیدیکه هرکز سیزه یتشمزلر زیرا حق تعالی سیزه خلاصی وعد ایتمشدر ان معی ربی
بی شبهه کیم پروردکارم بنمله در سیهدین علی التحقیق طریق نجاتی بکا کوستورر
فاوحینا الی موسی بعده حضرت موسایه فرشته ایله خبر صالدق که ان اضرب بعصاک
البحر دکنککله دریایی اور فانفلق پس حضرت موسی دکنکیله دریایی اوروب
اون ایکی یول ایچنده اچلدی فکان کل فرق کالطود العظیم که هر برایرلن پاره بر اولو
طاغ کبی اولدی بعده اول پاره لر ارا سنده پیدا اولان یوللره بنی اسرائیل کیردی وازلفنا
ثم الآخرین وانده اوبرکروهی یقین قیلدق یعنی فرعون و جماعتنی دریایه یقین قیلوب
بنی اسرائیلک ایزلری اوزره داخل اولدیلر وانجینا موسی ومن معه اجمعین دخی
حضرت موسایی و کندو سیله اولانلری قورتاردق ثم اغرقنا الآخرین صکره کیرو
قلانلری صووده بوغدق ان فی ذلک لآیة تحقیقا که موسایی و جماعتنی قورتارمغزده
و فرعون و اتباعی هلاک ایتمکزده بر اولو علامت وار وما کان اکثرهم مؤمنین
و فرعونیلرک چوغی اهل ایمان دکل ایدیلر وان ربک لهو العزیز الرحیم و بی شبهه کیم
پروردکارک کندو دوشمنیه اوزره غالب قوللرینه عاشیله اسرکه عقوبتلرین تعجیل
ایتمز واتل علیهم نبأ ابراهیم دخی عربک مشرکلری اوزره حضرت ابراهیمک خبرین
اوقی که انبیا انتساب ایتمکله افتخار ایدرلر اذ قال لابیه وقومه ما تعبدون قچن پدرینه و جماعتنه
سویلدی قنقی نسنه یه عبادت ایدرسیز قالوا نعبد اصناما دیدیلر بتلره عبادت
ایدرز فنظل لها عاکفین پس انلرک عبادتی اوزره همیشه مجاورلر اولورز قال
هل یسمعونکم اذ تدعون حضرت ابراهیم دیدی اوقودیغکزی ایشیدرلرمی قچن کندولرین
اوقورسیز او ینفعونکم یاخود سیزه جلب نفع ایدرلرمی کندولره عبادت ایتدیککزده
او یضرون یا سیزه ضرر ایصال ایدرلرمی عبادتلرین ترک ایتدیککزده قالوا بل
وجدنا آباءنا جواب ویروب دیدیلر بو دیدیککرک بیرسی دکلدر لکن پدرلرمزی
کوردک کذلک یفعلون انلرک کبی ایشلرلر یعنی انلرک عبادتی اوزره پدرلرمزی

ابراهیم

مقیم بولدق بیزدخی انلره تقلید ایدوب عبادت ایدیورز قال افرایتم ما کنتم تعبدون
انتم وآباؤکم الاقدمون حضرت ابراهیم دیدی سیز کوردیکز می یا کوزمی شول نسنه یی که
سیز وکچمش اولان پدرلریکز انلره پرستش ایدردیکز فانهم عدو لی که بی شبهه
انلر بکا دشمندرلر الا رب العالمین لیکن بنم دوستم کائناتک پروردکاریدر الذی
خلقنی شول پروردکار که بنی یراتدی فهو یهدین که او بکا دوغری یولی کوستردر
والذی هو یطعمنی ویسقین وشول پروردکار که کندوسی بکا ییجک ییدرور وصو
ایچردور واذا مرضت فهو یشفین دخی چونکه خسته اولورم کندوسی بکا شفا ویرر
والذی یمیتنی ثم یحیین وشول قادر مختار که بنی اولدرر کدنصکره بنی دیریلدر
والذی اطمع ان یغفر لی خطیئتی یوم الدین وشول کریم غفار که رحمتندن امید
دوتارم که روز جزاده بنم کناهمی یارلغیه رب هب لی حکما یا الهی علم وعمل بکا کامل
باغشله والحقنی بالصالحین ودخی بنم کامل اولانلرک زمره سنه بنی یتشدر واجعل
لی لسان صدق فی الآخرین دخی بکا دوست ایله قیل صکره کلانلرده تچمیی بندن صکره
کلانخلقک اراسنده بکا عجمشی صیت وصدا وکوزل مدح وثنا قیل بو دعای جناب رب
العزه حضرت ابراهیمدن قبول ایتدیکه هیچ بر امت یوقدر الا که کندونی سیوب مدح
وثنا سن ایدرلر واجعلنی من ورثة جنة النعیم دخی بنی بهشت پر نعمتک وارثلرندن
قیل واغفر لابی وپدریمه مغفرت ایت که ایمان کتوردیکه کندونی توفیق قیله سن واکا
هدایت احسان ایده سن انه کان من الضالین که تحقیقا او طریق حقی ازدرنلردن ایدی
ولا تخزنی یوم یبعثون دخی بنی رسوا قیلمه اول کونده که خلق قبوردن بعث اولنورلر
یوم لا ینفع مال ولا بنون اول کونده که نه مال فایده ویرر ونه اوغوللر الا من اتی الله بقلب
سلیم مکر شول کیمسه که تنکرینک حضورینه کفر ومعصیتدن قورتلمش بر کوکل ایله
کلدی وازلفت الجنة للمتقین دخی جنت جاودان ارباب تقوی ایچون یقین
قیلندی بر مرتبه ده که محشردن منازللرینی کوروب افتخار ایدرلر که انلر جمع اولنورلر
وبرزت الجحیم للغاوین دخی دوزخ کمراهلر ایچون ظاهر قیلندی تا که مکانلرینی
کوروب انده وحسرت چکسونلر وقیل لهم وکندولره دینلدی یعنی نفرتلر
صدانک فرمانیله کندولره دیرلر اینما کنتم تعبدون من دون الله قانی اول نسنه که

تنکرینک عبادتندن وازکچوب انلره طاپردیکز هل ینصرونکم سیزدن عذابی منع ایدوب
سیزه یاردم ایدرلرمی او ینتصرون یاکندو نفسلرندن عذابی قالدرمقده یاردم ایدرلرمی
فکبکبوا فیها هم والغاوون پس جهنمه اصنام وکفار یوزلری اوزره قپانمش
قیلندیلر وجنود ابلیس اجمعون دخی شیطانک لشکری قوقالوا دوزخده دیدیلر
وهم فیها یختصمون وحال بوکه کندولر دوزخده بری بریله خصومت ایدرلر
تالله ان کنا لفی ضلال مبین خدایه قسم که بیز علی التحقیق بیز برآشکارا ازغونلقده
ایدک اذ نسویکم برب العالمین اول وقت که انس وجن وملائکه نک پروردکاریله
سیزی ای بتلر برابر دوتردق عبادتده وما اضلنا الا المجرمون ویزی بر کیمسه
کمراه قیلمدی الا بد عمل اولان کروه فما لنا من شافعین پس بیزه هیچ دیلکجیلر یوقدر که
اهل ایمانه انبیادن وملائکه دن وار ولا صدیق حمیم دخی بر شفقتلو دوست
بیزه یوقدر بر اول کونده دوستلر بری بیرینه دشمندر مکر اهل تقوی اولانلر که
انلرک ارالرنده دشمنلک معدوم در فلو ان لنا کرة فنکون من المؤمنین پس نه بنا یه
بیزه بر دونش اولسیدی که اهل ایماندن اولوردق ان فی ذلک لآیة تحقیقا کیم
حضرت ابراهیمک مذکور اولان اخبارنده بر اولو علامت وار وما کان اکثرهم مؤمنین
ودخی ملتنک چوغی کندویه ایمان کتورمشلر ایدی وان ربک لهو العزیز الرحیم وبی شبهه
کیم پروردکارک کندو دشمنلرندن انتقام آلیجی اوزره توانا ایله مرحمتلو که کفاری اهلاک
ایتمز تا که کندولردن یا ذریتلرندن بر کیمسه ایمانه کله کذبت قوم لوط المرسلین حضرت
لوط کروهی مرسل اولان پیغمبرلری تکذیب ایتدیلر یعنی حضرت نوحی کچمش اولان
پیغمبرلرک اخبارینی ویره تصدیق ایتمدیلر اذ قال لهم اخوهم نوح چونکه قرنداشلری حضرت
نوح کندولره دیدی الا تتقون ایچون تنکریدن خوف ایدوب بتلرک عبادتنی
ترک ایتمزسکز انی لکم رسول امین تحقیقا بن سیزه امانتکار برکوندرلمش
پیغمبرم فاتقوا الله واطیعون پس خدانک عقابندن صقنک ایدوب سوزیمی قبول
ایدیک وما اسألکم علیه من اجر دخی رسالتک تبلیغی اوزره سیزدن اصلا اجرت طلب
ایتمم ان اجری الا علی رب العالمین بنم اجرتم بر کیمسه اوزره دکلدر مکر مخلوقاتک
پروردکاری اوزره فاتقوا الله واطیعون پس خدانک قهرندن خوف ایدوب بکا

فرمانبر اولك قالوا انؤمن لك واتبعك الارذلون دیدیلر سنی تصدیق ایدرمیوز و حال بوکه بی قدر و بی مال اولانلر سکا اویدی قال وما علمی بما کانوا یعملون حضرت نوح دیدی دخی ایتدکلری شیئه دانشم یوقدر یعنی بنم حکمم ظاهر اوستنه در که بونلر اهل ایمان عملن ایتدیلر اما حقیقتنده بیلمم که انی اخلاص یوزندن یا بر مقصد دنیوی ایچون ایتدیلر ان حسابهم الا علی ربی باطنلرینک حسابی بر کیمسه اوزره دکلدر مکر پروردکارم اوزرهدر که اول اسرارلرینه مطلعدر لو تشعرون اکر بیلسیدیکوز کیم عالم السر والخفیات اودر غیری کیمسه دکلدر ولیکن سیز برنادان کروهسیز که بیلمدیکوز شیئی سویلرسیز چون حضرت نوح علیه السلام کفارك سوزندن استشمام ایتدیکه بو ایمانه کلان فقرایی مجلسکدن دور قیلسیدك سنك سوزکی دکلیوب ایمانه کلوردك کندولره جواب ویردی نته کم حق تعالی بیوردی وما انا بطارد المؤمنین دخی بن اهل ایمانی اصلا قاودیجی دکلم ان انا الا نذیر مبین دکلم بن بر کیمسنه دکلم الا مکلف اولانلره قورقودیجی احکام بیان ایدیجی کشی یم پس بکا جایز دکلدرکه دولتمند اولانی بیلشدردوب فقیر اولانی کیمسنه یی مجلسمدن دور قیلهیم قالوا لئن لم تنته یا نوح کفار دیدیلر ای نوح دیدکك سوزدن وازکچمز ایسك لتکونن من المرجومین البته طاشلنمشلردن اولورسن قال رب ان قومی کذبون حضرت نوح بو کلامی ایشیدکدنصکره دیدی ای پروردکارم بنم جماعتم بنی یلانجی دوتدیلر فافتح بینی وبینهم فتحا پس ارامده و انلرک ارامده بر اچق حکومت ایت ونجنی ومن معی من المؤمنین و بنی و اهل ایماندن بنمله اولانلری قورتار فانجیناه ومن معه فی الفلك المشحون پس کندویی و کندو سیله اولانلری آدم و حیوانات ایله دولی اولان کمیده بنکلری سببیله قورتاردق ثم اغرقنا بعد الباقین پس قورتاردقلرمدنصکره قلان جماعتی صوده بوغدق ان فی ذلك لآیة تحقیقا که حضرت نوحك احوالنده بر اولو نشانه وارکه هر کسك قتنده معلوم و اشکار اولمشدر وما کان اکثرهم مؤمنین و چوقلری اهل ایمان دکل ایدیلر وان ربك لهو العزیز الرحیم و بی شبهه کیم پروردکار کندودر کفارك عقوبتی اوزره توانا عذابدن ناضی ایمتم چوق مرحمتلو کذبت عاد المرسلین قبیلهٔ عاد پیغمبرلری تصدیق ایمتدیلر اذ قال لهم اخوهم هود الا تتقون انی لکم رسول امین فاتقوا الله واطیعون وما اسألکم علیه من اجر ان اجری الا علی رب العالمین

نظیره سز شمدی سبقت ایتدی اتبنون بکل ریع آیة نیچون یوللرده هر یوکسك یرده بر علامت یاپرسیز تعبثون انلری بنا ایتمدیکوزده اوینار ولدیکوز حالده یعنی نیچون یوللر اوزره بنالر ایدهسیز که انلرده اوتوروب کلان کیدنلر مسخره لك ایدرسیز وتتخذون مصانع دیچون محکم کوشکلر ایدنورسیز لعلکم تخلدون که شاید سیز همیشه دنیاده قالهسیز یعنی اول یرلری اودکلو محکم قیلدرسیز که کویا دنیاده دائما قالیجیسیز واذا بطشتم دخی چونکه دکنکله یا قلیجله اوردوسیز بطشتم جبارین اوردوکیز متکبر اولدیغکوز حالده یعنی اوردوغکوزده عاقبتی تأمل ایدوب یا تادیبی قصد ایدوب اورمزسیز ایچی تسلط طریقیله اوردرسیز فاتقوا الله پس خدادن خوف ایدوب بوکونه افعالی ترك ایدك واطیعون و سیزی دعوت ایتدیککم شیئده بکا مطیع اولك زیرا اوسیزه انفعدر واتقوا الذی امدکم بما تعلمون دخی خوف ایدك شول پروردکاردن که انواع نعمتدن بیلدیککوز شیئله سیزه مدد ایتدی امدکم سیزه مدد ایتدی بانعام دوه و صغر و قیون دکبی ایله که انلردن نیچه فوائد سیزه حاصل اولور وبنین و اوغوللر ایله که ایشلرکوزده سیزه یاردم ایدرلر وجنات وعیون و باغلر ایله و بکارلر ایله که نیچه نفع انلردن سیزه پیدا اولور انی اخاف علیکم عذاب یوم عظیم بی شبهه کیم بن دنیاده و اخرتده اوزرکزه بر اولو کونك اشکنجهسندن قورقرم قالوا سواء علینا اوعظت ام لم تکن من الواعظین دیدیلر اوزریمزه برابردر پند ویرمکك یا پند ویرنلردن اولمدوغك که بزنا ولدیغمز حالدن دونمزوز ان هذا الا خلق الاولین بو کتوردیکك شیئ بر نسنه دکلدر الا کچمشلرك یلانی وما نحن بمعذبین و بزلر عذاب اتمزا اوزره معذب اولهجق دکلز فکذبوه فاهلکناهم پس حضرت هودی یلانجی دوتدیلردر عقب تکذیب ایتدکلرندن اوتری کندولرین برشدتلی یل ایله نابود قیلدق ان فی ذلك لآیة وما کان اکثرهم مؤمنین وان ربك لهو العزیز الرحیم کذبت ثمود المرسلین اذ قال لهم اخوهم صالح الا تتقون انی لکم رسول امین فاتقوا الله واطیعون وما اسألکم علیه من اجر ان اجری الا علی رب العالمین نظیره لری کچدی اتترکون فیما ههنا آمنین حضرت صالح قبیلهٔ ثموده دیدی ایا بوسزی ترك اولنورمیسیز حوادث دوزکاردن امین اولدیغکوز حالده یعنی اول کمسنه اولمکیمیدار دنیاده مصائبدن امین

اولوب سرور ایله قاله سیز فی جنات وعیون باغلرده و پیکارلرده وزروع واکینلرده ونخل
طلعها هضیم دبرعزما القده که انلک شکوفه سی لطیف ونازکردر وتنحتون من الجبال
بیوتا وطاغلردن خانه لر تراش ایدرسیز فارهین بطران اولدیغکوزده حاصل کلام بوکه
اول امیدده اولمک کیم بو نعمتلر له برخوردار اولوب بر عذابه اوغرمزسیز فاتقوا الله
واطیعون پس خدانک عقابندن خوف ایدوب بکا مطیع اولک ولا تطیعوا امر المسرفین
دخی کفرله حدی تجاوز ایدنلرک فرماننه انقیاد ایتمک الذین یفسدون فی الارض
ولا یصلحون شول مسرفلر که روی زمینده بر لحظه سعی ایدوب ایو لکه چالشمزلر قالوا
انما انت من المسحرین قوم ثمود حضرت صالحه جواب ویروب دیدیلر بو سندن اوزکه بر تشنه
بودر که سن سحر اولنمشلردن سن یعنی سکا اوده کلو سحر تاثیر ایتمشدر که عقلک زائل
اولوب سوزکه خلط ایدیورسن ما انت الا بشر مثلنا سن بزلر سنه کلسنی الا بیزم کبی
بر آدمی فات بآیة ان کنت من الصادقین پس خارق عادتدن بیره بر نشان کتور اکر کرچک
سویلیانلردن ایسک قال هذه ناقة حضرت صالح دیدی بو بر دوه در که سیز انی
طلب ایدوب سیز کچون انی طاشدن چیقردی لها شرب صودن انکا بر نصیب وار ولکم
شرب یوم معلوم واندن سیزه بر بیلنمش کونک نصیبی وار پس نصیبکوزه اوزره اقتصار
ایدوب انکا مزاحم اولمیک ولا تمسوها بسوء دخی انی بر بد لکله دکمک فیاخذکم عذاب یوم
عظیم که انکا دکمککوز سببیله سیزی بر اولو کونک اشکنجه سی الور فعقروها بو سفادتدن
سکره دوه یی سکرلدیلر فاصبحوا نادمین پس پشیمان اولدیلر عذابک خوفندن نه توبه
جهتندن فاخذهم العذاب درعقب کندولرینه موعود اولان اشکنجه الدی ان فی
ذلک لآیة وما کان اکثرهم مؤمنین وان ربک لهو العزیز الرحیم کذبت قوم لوط المرسلین
اذ قال لهم اخوهم لوط الا تتقون انی لکم رسول امین فاتقوا الله واطیعون وما اسالکم
علیه من اجر ان اجری الا علی رب العالمین ترجمه سی سبقت ایتدی اتأتون الذکران من
العالمین حضرت لوط انلره بو کلمات مرقومه یی تمهید ایدوب ذکر صکره دیدی بیچون نوع انسانندن
ارککلره کلورسیز وتذرون ما خلق لکم ربکم دخی بیچون پروردگارکوز سیزلره استمتاع ایچون
ایچون الدیکی نسنه یی من ازواجکم قاریلرکوزدن بل انتم قوم عادون بلکه سیز حدی
اشمش بر کروهسیز قالوا لئن لم تنته یا لوط لتکونن من المخرجین حضرت لوطه جواب

[illegible]

ویروب

ویروب دیدیلر ای لوط ایندوکک دعوادن فراغت ایتمزسک البته شهرمزدن طشره
اولنانلردن اولورسن قال انی لعملکم من القالین حضرت لوط دیدی تحقیقا کیم بن ایشکزه
بغض ایدنلردنم رب نجنی واهلی مما یعملون ای پروردگار بنی وبکا منسوب اولانلری
ایتدوکلری ایشک شامتندن قورتر فنجیناه واهله اجمعین پس کندوسنی واهلی قورتردق
الا عجوزا ایچی بر قوجه قاری وار حضرت لوطک قاریسیدر فی الغابرین کیم عذابده
قلانلردن اولمسی مقدر ایمش ثم دمرنا الآخرین صکره اوبیریلرینی اهلاک ایتدک
وامطرنا علیهم مطرا واوزرلرینه طاشدن بر یغمور یاغدردک فساء مطر المنذرین
پس انذار اولنانلرک یغموری نه یمان بر یغمور ایدی ان فی ذلک لآیة وما کان اکثرهم
مؤمنین وان ربک لهو العزیز الرحیم نظیره سنک ترجمه سی سبقت ایتدی کذبت
اصحاب الایکة المرسلین بیشه ارباب پیغمبرلرینی تکذیب ایتدیلر اول مدین شهرینه قریب
بر بیشه در بر قبیله انده سکنی ایتمشدی حق تعالی کندولره حضرت شعیبی رسول قیلدی
سوزینی قبول ایتمدیلر اذ قال لهم شعیب الا تتقون انی لکم رسول امین فاتقوا الله واطیعون
وما اسالکم علیه من اجر ان اجری الا علی رب العالمین فحوی حضرت شعیب انلره حزبور
سوزلری ایراد ایدوب دیدی اوفوا الکیل اولچکی تمام ایدک ولا تکونوا من المخسرین
واکسک اولچکله خلقک حقوقنی اوتقدرلردن اولمک وزنوا بالقسطاس المستقیم
دخی معتدل اولان ترازو ایله وزن ایدک ولا تبخسوا الناس اشیاءهم دخی خلقک حقوقندن
بر شیئه اکسک ایتمک ولا تعثوا فی الارض مفسدین ویریوزنده بر لحظه ایتمک
بیکی قصد ایتدکوز حالده واتقوا الذی خلقکم والجبلة الاولین دخی خوف ایدک
شول قادردن که سیزی وسیزدن اول کچمش اولانلری یرتدی قالوا انما انت من المسحرین
دیدیلر بو سندن اوزکه بر نسنه یو که سن چوق سحر اولنانلردن سن وما انت الا بشر
مثلنا وسن بزلرینه کلسنی الا بیزم کبی بر آدمی وان نظنک لمن الکاذبین دخی علی التحقیق
سنی ایتدوکک دعواده یلان سویلیانلردن کمان ایدرز فاسقط علینا کسفا من السماء
پس کوکدن اوزریمزه بر پاره لرد وشیرکیما چسن عذاب اولدر ان کنت من الصادقین
اکر کرچک سویلیانلردن ایسک قال ربی اعلم بما تعملون حضرت شعیب دیدی پروردکارم
ایشلدوککوز اشیایه هرکسدن داناتر در پس اعمالکوزه کوره سیزه مکافات ایدر

فکذبوه بو کفتکودنصکره حضرت شعیبی تکذیب ایتدیلر فاخذهم عذاب یوم الظلة
درعقب کوکله کونشک اشکنجه سی کندولرینی الدی مرویدرکه حق تعالی طائفهٔ مزبوره
اوزرنه حرارتی مسلط قیلدی برمرتبه ده که صولری قینار قالدی بعده بر بولت پیدا اولدی
شدت حرارتدن تولری التنه ییغلدیلر همان اوزرلرینه اندن بر اتش یاغوب جمله لرینی
یاندردی انه کان عذاب یوم عظیم بی شبهه اول عذاب بر اولو کونک اشکنجه سیدی
ان فی ذلک لایة وما کان اکثرهم مؤمنین وان ربک لهو العزیز الرحیم بو کلام
طریق اختصار اوزره مذکور اولان یدی قصه نک اخریدر که حق سبحانه وتعالی انلری
پیغمبرلک طبعنه تسلیه ویرمک ایچون وتکذیب ایدنلره تهدید ایتمک ایچون ذکر ایتدی
بعده اول قصصک حقیقتنی تقریر وقرانک اعجازینه ومحمدک نبوتنه تنبیه ایدوب
بیوردی وانه لتنزیل رب العالمین دخی تحقیقا کیم قران عالملرک پروردکارینک
ایندرمشیدر نزل به الروح الامین علی قلبک حضرت جبریل انکله کوکلک اوزره ایندی
لتکون من المنذرین تاکه خلقی حق الک عذابندن قورقودیجیلردن اوله سن بلسان
عربی مبین معناسی واضح بر عربی دیل ایله وانه لفی زبر الاولین وبی شبهه
کیم قران عظیم الشانک ذکری کچمشلرک کتبنده مثبتدر اولم یکن لهم ایة دخی
محمد المصطفانک صحت نبوتی اوزره مشرکلره بر اولو علامت دکلیدی بو که ان یعلمه
علماء بنی اسرائیل انی یعقوب اوغلانلرینک علماسی بیلیرلر ولو نزلناه علی بعض
الاعجمین واکر قرانی عربدن اوزکه برکیمسه اوزره بیز ایندروب فقراه علیهم
درعقب اهل مکه اوزره انی اوقیسیدی ماکانوا به مؤمنین انکا تصدیق ایدیجیلر
اولمازلردی شدت عناد وتکبرلرندن کذلک سلکناه فی قلوب المجرمین بویله کفر وعنادی
کنهکارلرک کوکللرنه کیوردک لایؤمنون به حتی یروا العذاب الالیم انکا ایمان کتورمزلر
دردلو اشکنجه یی کورمینجه فیأتیهم بغتة پس دنیاده واخرته عذاب انلره ناکهان
کلور وهم لایشعرون وکندولر انک کلمسندن بیخبرلردر فیقولوا هل نحن منظرون
صکره تحسر وتأسف طریقیله دیرلر بیزه مهل اولنورمی یوز افبعذابنا یستعجلون بو کونه
حسرت وتأسف کندولردن صادر اولدقدنصکره نیچون عذابمزک کلسینی عجله ایله
طلب ایدیلر افرأیت ان متعناهم سنین پس بکا خبر ویر اکر اهل شرکی ییللر برو زندار

ایدنده ثم جاءهم ماکانوا یوعدون صکره وعد اولندوقلری شی کندولره کلور ما اغنی
عنهم ماکانوا یمتعون برخوردار اولدقلری فنفی تنسنر کندولردن دفع ایتدک
یعنی اصلا انلردن بر زاده دفع ایتمدی وما اهلکنا من قریة دخی بر کوی خلقنی هلاک
قیلمدق الا لها منذرون الا انلره قورقودیجیلر وار ذکری پند ویرمک ایچون
وماکنا ظالمین وبیز ستم ایدیجیلر دکل ایدک که انذار ایتمدن اول بر جماعت
اهلاک ایده یز مصحح نام کتابده منقولدر که قریش دیرلردی محمد سویلدکی سوز رب
العالمیندن منزل دکلدر شیاطینلر انکا تعلیم ایدرلر پس حق جل وعلا انلرک سوزینی
نفی ایدوب بیوردی وما تنزلت به الشیاطین دخی دیولر قرانی ایندیرمدیلر وماینبغی لهم
وانکله ایندرمک انلره لایق وصحیح دکلدر ومایستطیعون ولکن قدرتلری یوقدر
انهم عن السمع لمعزولون زیرا علی التحقیق شیاطین مقوله سی ملائکه نک سوزینی
ایشتمکدن دور اولمشلردر اول سببدن که ذاتلری ظلمانیدر وملائکه نک ذاتی ارادنده
مباینت کلیه وار فلا تدع مع الله الها اخر پس حق ایله برآخر معبود اوقومه فتکون
من المعذبین که اشکنجه اولنمشلردن اولورسن بو کلام حضرتک اذدیاد اخلاصنه
تهییجدر وسائر مکلف اولانلره لطفدر وانذر عشیرتک الاقربین دخی قبیله کدن
سکا یقین اولانلری حق الک عذابندن قورقوت مرویدر کیم قتی بو ایت نازل اولدی
سرورکائنات صفا طاغنه چیقوب انلری بردبوی چاغردی قولری قبضه ییغلدیلر
کندولره دونوب دیدی ای بنم عشیرتم اکر بن سیزه خبر ویرسم کیم بو طاغک اتکنده
اتلیلر واردر اینانورمیسکز دیدیلر بلی بس سویلدی علی التحقیق بیلک کیم بن سیزی
خبردار ایدرم کیم بو طاکرز اوزره قالورسه کوزبر شدتلو عذابه صاتشورسیز
بو کلامی حکمت امیزه قولاق قویمیوب کندیلر هپسی متفرق اولوب کیتدیلر واخفض جناحک
دخی قنادکی الچق دوتیل یعنی چوق تواضع ایت لمن اتبعک من المؤمنین اهل ایماندن
سکا اویانلره فان عصوک فقل انی بری مما تعملون پس سکا عصیان ایدرلرسه علی
التحقیق ایتدکوز ایشدن بیزارم وتوکل علی العزیز الرحیم دخی اعدانک قهری
اوزره توانا اولان ورسلرینی مرحمت ایدن خدای ذو الجلال اوزره اعتماد ایت که اول سنی
دشمنلرک شرندن حفظ ایدر الذی یراک حین تقوم شول خداکه سنی تهجد

فالقدكاك محل كوردو وتقلبك في الساجدين دخي سجود ايدنلرك احوالني كوردب كورمكده
زه دكي كودو مرويدركيم قيام ليلك فرضيتي منسوخ اولدي حضرت صلى الله عليه
وسلم صحابه‌لرينك كيفيت عبادتلرين كورمك ايچون خانه‌لرينه تردد قراءتلرندن
ايشتدوكي غمغمه سبيله ايولرين زنبور خانه‌لرينه مانند بولدي انه هو السميع العليم
تحقيقا كيم خدا عز وجل كندودر سوزكي ايشدوب ضميركزه اولان شيئي ابو بيلن
بوندن ناشي حق جل وعلا بيان ايتديكيم شياطين قسمي قرآنه محمدا اوزره ايمدري جايز
وصحيح دكلدر بونرء بيان ايتديكم كيمك اوزره شياطين اينارلر پس بويوردي هل
انبئكم على من تنزل الشياطين سيزي خبردار ايدرمي كه قنقي كيمسه‌نك اوزره
ديولر اينر تنزل على كل افاك اثيم هر بر چوق يلانجي كنهكار كيمسه اوزره اينرلر
يلقون السمع اول يلانجي كنهكارلر ديولرك سوزنه قولاق دودوب بعض يلانلر
انلردن تلقي ايدوب كندولردن بعض يلانلر اكا قاتوب خلقه ديرلر واكثرهم كاذبون
وشياطينك چوغي يلانجيلردر اول شيئدركه دوستلرينه القا ايدرلر زيرا استماعدن
سوزي ملائكه‌دن ايشتدوكلري كبي القا ايتمزلر چونكه كفار حضرت صلى الله عليه وسلمي
شاعرلكه نسبت ايدرلردي حق تعالى بو صفتي سرورك شانندن نفي ايدوب بويوردي
والشعراء يتبعهم الغاوون دخي شاعر اولانلر ازغونلر انلره تابع اولورلر حضرت
محمد المصطفانك اتباعي اويله دكلدرلر الم تر انهم في كل واد يهيمون بقمزميسن
كيم بلاشبهه شعرا قسمي فنون كلامدن هر بر واديده سركردان كزرلر زيرا اكثر
مقصدلري خياليه‌در واغلب سوزلري هزل ومطايبه ونامستحق اشخاصه
مدح بليغ وارباب عرضه هجو قبيح دونك كبي اشيادر وانهم يقولون ما لا يفعلون
دخي بقمزميسن كيم على التحقيق انلر ايشلمدكلري نسنه‌لري سويلرلر الا الذين امنوا
استثنادر شعرادن يعني قنقي شعرايه ازغونلر تابع اولورلر اول ازغونلر تابع اولمازلر شول
شعرايه كه ايمانه كلديلر وعملوا الصالحات وكوزل عمللري ايشلديلر وذكروا الله كثيرا
واشعارلرنده تكريي چوق اكديلر وانتصروا من بعد ما ظلموا ومشركلرك هجوندن
ستم كورمش قيلندقدنصكره انلري هجو ايتمكله انتقام الديلر مرويدركه حضرت
صلى الله عليه وسلم حضرت حسانه سويلردي قل وروح القدس معك يعني كفاري هجو ايت

وحضرت جبرائيل سنكله‌در وكعب بن مالكه ديدي كفاري هجو ايت كيم روحم قبضه قدرتنده
اولان خدا حقيچون كفاره سنك هجو ايتمكك اوزرلرينه اوقك دوشمسندن زياده
شدتلودر وسيعلم الذين ظلموا اي منقلب ينقلبون دخي يقيندر ظالم ستم ايدنلر بيلورلر كيم
قنقي دونش دونرلر بوندن مراد بوكه كفارك دونجك يرلري دوزخدر

سورة النمل مكية وهي ثلاث وتسعون اية

بسم الله الرحمن الرحيم

طس تلك ايات الكتاب بو سوره قران عظيم الشانك ايتلريدر وكتاب مبين
دخي احكامي اشكارا ايدن كتابك ايتلريدر وهدى وبشرى للمؤمنين بو كتاب اهل
ايمانه يول كوستريجي ومژده ويريجيدر الذين يقيمون الصلوة ويؤتون الزكوة شول
اهل ايمانه يول كوستريجي ومژده‌در كه نمازي كما ينبغي ادا ايدوب اوزرلرينه فرض اولان مال
زكوتي ويررلر وهم بالاخرة هم يوقنون وانلر اخرتك اولمسنه كندولر اينانورلر
ان الذين لا يؤمنون بالاخرة تحقيقا شول كيمسه‌لركه سراي عقبانك وجودينه تصديق
كتورمزلر زينا لهم اعمالهم انلره ايشلرين اراسته قيلدق فهم يعمهون پس
كندولر باديه ضلالتده سركردان كزرلر اولئك الذين لهم سوء العذاب اول كروه شول
كيمسه‌لردركه كندولره اشكنجه‌نك يماني اولور وهم في الاخرة هم الاخسرون
وانلر اوبر جهانده كندولردر اوتوزنلر وانك لتلقى القران من لدن حكيم عليم دخي تحقيقا
كيم سن قران عظيم الشاني ويريلورسن بر مستعمل ايشلو جميع امورده دانا خدانك قتندن
اذ قال موسى لاهله ياده كتور اول وقتي كه حضرت موسى اهلنه ديدي اني انست نارا
تحقيقا بن بر اتش كوردم ساتيكم منها بخبر يقينده سيزه اندن بر خبر كتوررم
او اتيكم بشهاب قبس ياخود سيزه بر يانديرلمش شعله كتوررم لعلكم تصطلون تاكه
سيز انكله قيزنه سيز فلما جاءها پس اول وقت كه حضرت موسى اتشه كلدي
نودي ان بورك من في النار ومن حولها چاغرلديكيم اتشده اولان شيئه وچورسنده
اولان نسنه مبارك اولدي وسبحان الله رب العالمين وجميع كائناتي ايجاد ايدن تنكري
تعالى تشبيهدن منزه قيل يا موسى انه انا الله العزيز الحكيم اي موسى تحقيقا شان
بودركه بنم هر كيمسه اوزره غلبه ايدن اشيائي محلنده كما ينبغي وضع ايدن ذو الجلال

والق عصاک دخی عصاکی صال فلما رأها تهتز پس اول وقت که انی حرکت ایدر کوردی
کانها جان کویاکه اول دکنک بر یوکل تیز حرکتلو ایلاندر ولی مدبرا اکسه ویروب
ایکن دونوب کیتدی ولم یعقب دورمادی کیرویه دونمدی یا موسی لا تخف
ای موسی قورقمه انی لا یخاف لدی المرسلون تحقیقا که بن قتمده پیغمبرلر قورقمازلر
اول محلده که کندولره وحی کلور زیرا اوحالتده استغراق پیدا ایدرلر که ماسوادن بیخبر
اولورلر الا من ظلم ثم بدل حسنا بعد سوء لیکن شول کمسنه که ستم ایتدی بعده
بدلکندن صکره ایولک ایشلدی مرحمته مظهر اولور فانی غفور رحیم زیرا علی الحقیقه بن
قوللریمک تقصیرلرینی ستر ایدوب کندولرینه چوق اسیرکرم وادخل یدک فی جیبک
دخی حضرت موسایه دیدیکه الکی یاقکه کیر تخرج بیضاء من غیر سوء علتسز
اق چیقه یعنی بیاضلقی برص کبی علتدن دکلدر همان خالص بر معجزه در فی تسع ایات
الی فرعون وقومه طقوز معجزه یه مقارن اولدیغک حالده مصر حاکمنه وتوابعنه
وارکت انهم کانوا قوما فاسقین زیرا بلا شبهه انلر حدودی اشمش بر جماعت ایدیلر
فلما جاءتهم ایاتنا مبصرة پس اول وقت که کندولره ایاتمز کلدی روشن وهویدا
اولدیغی حالده قالوا هذا سحر مبین دیدیلر بو بر اشکارا جادولکدر وجحدوا بها
واول معجزه لره منکر اولدیلر واستیقنتها انفسهم وحالبوکه نفسلری انلری محقق
بیلدیکه الله حضرتلرینک قتندندر ظلما وعلوا نفسلرینه ستم ایتمک ایچون وایمانه
کلمکدن یوجه لنمک ایچون انلری انکار ایتدیلر فانظر کیف کان عاقبة المفسدین پس
بق ارباب فسادک صوکی نیجه اولدی که دنیاده صوده بوغلدیلر واخرتده اتشده یانرلر
ولقد اتینا داود وسلیمان علما دخی تحقیقا که بو ایکی پیغمبره دانش ویردک وقالا
الحمد لله ودیدیلر دکلی اوکلکار خدایه ذو الجلاله در الذی فضلنا علی کثیر من عباده
المؤمنین شول خدا که بزی اهل ایمان اولان قوللرندن چوق کمسنه اوزرینه ایلرو دوتدی
وورث سلیمان داود وحضرت سلیمان حضرت داودک یرینه وارث اولدی
وقال یا ایها الناس دخی حضرت سلیمان دیدی ای ادمیلر علمنا منطق الطیر
قوش مقوله سنک سویلشمسینی اوکرتدیلر قیلندق بیلمکه که کیم قوشلرک
وسائر حیواناتک بر اوازلری واردر که هر نوع اولانلر بری برینک مقصدنی

اولیا اولدیلر الله بیلور وحضرت سلیمان علیه السلامک اوکرندوکی اول شی ایدی
کتوردیلر که حضرت سلیمان برکون بر بلبل اوزره مرور ایتدی که اول بلبل انواع نغمات
ایدوب رقص ایدردی حضرت سلیمان حاضر اولانلره دیدی بیلور میسیز بو نه سویلر
دیدیلر الله ورسوله اعلم دیدی سویلر چونکه یارم خرما ییدم دنیانک باشنه اوزرم
طوپراق اولسون دخی منقولدرکه بر فاخته صداسنی ایشتدی پس بیوردیکه بو فاخته
سویلرای کاشکی عالم خلق اولنمیسیدی واوتینا من کل شیء دخی حضرت
سلیمان دیدی ای ادمیلر هر نسنه دن ویرلدک یعنی خدانک انواع نعمتندن چوق شی
بیزه ویرلدی ان هذا لهو الفضل المبین تحقیقا که بو عطا کندودر اشکارا
ادیقکه اصلا بر کیمسه اوزرینه خفی اولماز وحشر لسلیمان جنوده من الجن والانس والطیر
دخی حضرت سلیمان ایچون لشکری پریلردن وادمیلردن وقوشلردن بیعتلدی فهم
یوزعون پس کندولر حبس اولنورلر یعنی اوللری اخرلرینه الی قودنا که بیری بیرینه
اولاشه حتی اذا اتوا علی واد النمل برمحله دک که قرنجه لر اوزرنده مرور
ایدوکلرنده قالت نملة یا ایها النمل ادخلوا مساکنکم بر قرنجه دیدی ای قرنجه کروهی سکنی
ایندیکوزه یرلرکه کیرک لا یحطمنکم سلیمان وجنوده حضرت سلیمان ولشکری سیزی
چیکنمسون وهم لا یشعرون وحالبوکه کندولر بیلمزلر که سیزی چیکنیورلر
فتبسم ضاحکا من قولها پس حضرت سلیمان اول قرنجه نک سوزندن تعجب ایتمشی
ایکن تبسم ایتدی وقال رب اوزعنی ان اشکر نعمتک دخی دیدی ای خداوندم بکا بر
فرصت ویرکه نعمتکه شکر ایدم شول نعمت که اوزریمه التی انعمت علی وعلی والدی
واتام وانام اوزرینه انعام ایتدک وان اعمل صالحا ترضاه دخی بکا فرصت قیل که کوزل
ایش ایشلیه یم که انی سن پسند ایده سن وادخلنی برحمتک فی عبادک الصالحین دخی
سنک مهربانلغکله بنی کوزل عمللو قوللرک زمره سنده داخل قیل کتوردیلرکه
حضرت سلیمان بیت المقدسک بناسی مباشره سندن فارغ اولدی حج شریفه توجه ایتدی
حرم محترمه ایرشدکده انده ایستدوکی قدر اقامت ایتدی یمنه متوجه اولدی بن اقلیمنه علی
الصباح توجه ایدوب اویله محلنده صنعا شهرنه ایرشدی اول زمینک لطافتی کندویه
خوش کلمکله انده قوندی اول مکانده صو بولنماغله صو ایسته دیلر اول انده هدهد

قوشن ایستیوب بولدی اول محل حضرت سلیمانڭ مادداولان سوزلری وهدهدڭ
سبب غیبتنی حق جل وعلا بیان ایدوب بیوردی وتفقد الطیر دیمک حضرت سلیمان
قوش قسمنی تفقد ایتدی ارارکن هدهدی کورمدی فقال مالی لا اری الهدهد پس
دیدی بکا نه اولدی که قوشلر اراسنده هدهد قوشنی کورمیورم ام کان من الغائبین
یاخود حاضر اولیانلردن بولنمقمیدر یعنی اول وهلهده انی کورمدی کویا کان
ایتدی که او حاضردر لکن انی بر حائل سببیله کورمیورم پس دیدی نیچون هدهدی
کورمیورم صکره بو خصوصی تامل ایدوب کندی کندویه کوردی کیم او غائبدر پس اول کاندن
اضراب ایدوب کندی دیمکه لایق اولان شیئی تحقیق ایتمك ایچون دیمکه باشلدی یاخود او
حاضر اولیانلردن کروهندنمیدر لاعذبنه عذابا شدیدا البته انی تادیب
ایتمك ایچون برقتی اشکنجه ایله معذب قیلارم وانك شدت عذابی بودرکه تویلری
یولنوب کونشده قویه اولاذبحنه یاخود البته انی بوغازلرم تا که ابناء جنسی عبرت
الهلر اولیاتینی بسلطان مبین یاخود بکا بر آشکارا دلیل کتوره که انکله عذرنی
بیان ایده فمکث غیر بعید پس اوزاق اولمیان مدت اکلنوب کلدی فقال احطت
بما لم تحط به صکره دیدی مطلع اولمدوغك شیئه بن مطلع اولدم وجئتك
من سبا بنبا یقین دیمک سبا نام شهردن بر محقق خبر ایله کلدم انی وجدت امراة
تملکهم تحقیقا کن بولدم بر قاری یعنی بلقیس خاتونی سبا شهرینك خلقنه
حکومت ایدر واوتیت من کل شیء وهر نسنه‌دن ویرلدی یعنی ملوکه لازم اولان حق
هر نسنه‌دن ویرلدی ولها عرش عظیم وانکا مخصوص بر اولو تخت وار وجدتها
وقومها انی وانکا منسوب اولان کروهی بولدم یسجدون للشمس من دون الله خدایه
سجود کتورمکدن عدول ایدوب کونشه سجده ایدیلر وزین لهم الشیطان اعمالهم
وابلیس شقی کندولره ایشلرینی آراسته قیلدی فصدهم عن السبیل صکره انلری
دوغری یولدن سلوك ایتمکدن منع ایتدی فهم لا یهتدون پس اول سبب ایله انلر
یول بولمزلر الا یسجدوا لله کرتنکریه سجده کتوره‌لر الذی یخرج الخبء فی السموات
والارض شول تنکری که کوکلرده و یرده پوشیده اولان شیئی چیقرور ویعلم ما
تخفون وما تعلنون وکیزلی قیلدوغکز نسنه‌یی واشکارا ایتدوککز شیئی

بیلور الله لا اله الا هو خدا عز وجل کندودن اوزکه بر درست معبود یوقدر رب
العرش العظیم اولو مخلوقك خداوندی قال سننظر حضرت سلیمان
دیدی علی التحقیق بقرلم اصدقت ام کنت من الکاذبین کرچك سویلدکمی یاخود یلان
سویلیانلردن بولوندکمی ایدك پس حضرت سلیمان بر نامه یازوب هدهده سویلدی
اذهب بکتابی هذا بو نامه‌یی ایلتمه کیت فالقه الیهم درعقب انی انلره صالی
ثم تول عنهم صکره انلردن یوز دوندر فانظر ماذا یرجعون اندن صکره
بر کیزلی یرده اوتورب بیری بیرینه دونوب نه دیرلر و سوزی نه کونه قرارده قودلر
بعده هدهد سؤال مزبور اوزره نامه‌یی کوتوروب بلقیس قاپولری قپانمش بر
ایوده یاتر ایکن بوغازی اوزره انی اویلیه قودیکه بلقیس اندن آکاه اولمدی اویقودن
قالقیجق نامه‌یی کوردی قالت یا ایها الملؤا انی القی الی کتاب کریم دیدی ای اشراف
اولانلر علی التحقیق بن بر اولو نامه بکا صالندی اشراف اولانلر اندن سؤال
ایتدیلر که بو نامه کیمدندر دیدی انه من سلیمان بی شبهه کیم اول نامه
حضرت سلیماندندر وانه بسم الله الرحمن الرحیم الا تعلوا علی دیمک تحقیقا کیم اول نامه
بعد البسمله مضمونی بودر که بنم اوزریمه سرکشلك و بیوکلك ایتمك واتونی مسلمین
وفرمانبر اولدیغکز حالده بکا کلك بعده بلقیس اعیان دولتنه دونوب قالت
یا ایها الملؤا افتونی فی امری دیدی ای اعیان دولت اولانلر بکا جواب ویرك صوردیغم
صوابی بکا سویلك ما کنت قاطعة امرا بر ایشی کسیجی دکلم تا کیم حتی تشهدون
سز قتمده حاضر اولمیجه قالوا نحن اولوا قوة اشراف دیدیلر بز قوتلو کیشیلریز
واولوا باس شدید وقتی شجاعت وهمت ایه‌سیوز والامر الیك والیش
سکا راجعدر فانظری ماذا تامرین پس تفکر ایت قنقی شیئی فرمان ایدرسن مصالحه‌یی
یا مقاتله‌یی بز سکا تابعز چون بلقیس قومی قوت وشجاعتلرین قتنده سویلدیلر
حس ایتدیکه جنك ایتمکه رغبتلری وار پس رایلرین تزییف ایتمکه قصد ایدوب بعضی
سوزکندولره ایراد ایتدی نته که حق تعالی بیوردی قالت ان الملوك اذا دخلوا قریة
افسدوها بلقیس دیدی تحقیقا کیم پادشاهلر بر شهره کیردوکلرنده انی ویران
ایدرلر وجعلوا اعزة اهلها اذلة واول شهرك خلقنك اعزه‌سنی خوار و حقیر

ایدرلر اسیر ایلکله ونهب وغارت ایله **وکذلک یفعلون** وبونک کبی ایشی ایشلرلر بو کلام
قول اوله تاکید در **وانی مرسلة الیهم بهدیة** دخی علی التحقیق بن سلیمانه وقومنه بر هدیه
کوندریجی یم **فناظرة بم یرجع المرسلون** پس بقیجی یم که کوندردیکم کیمسنه لر نه ایله دونرلر
مرویدر که منذر بن عمرو ی برجماعتله حضرت سلیمان طرفنه ایلچیلکله کوندردی وایکی یوز
مقدار اوغلانلر جوارلر قلیقنده و بر مقدار جواری اوغلانلر هیئتنده بولدیلر و بر حقه ایچنده
بر دردانه سفته واکری دلنمش بر جزع یوقچه دخی ارسال ایلدی ودیدی اکر حضرت سلیمان
پیغمبر ایسه غلاملر وجاریه لری آراسنده تمییز ایده ودلنمامش دره یی دله وجزع بوغجهسنه بر
رشته کچوره پس اول محلکه منذر دیو لداشلری حضرت سلیمانک لشکرکاهنه وصول
بولوب انک عظم شاننی کوردیلر نفسلری کندولره فتی الحق کوروندی وانلر کلمدن اول
حضرت جبریل کلوب صورت حالی حضرت سلیمانه بیلدردی پس چونکه منذر بو دلرهدیه ایله
اوکنده حاضر اولدیلر فرمان ایتدیکه کتوردکلری حقه یی احضار ایلرلر حاضر ایتدکلرنده
کیمه یه فرمان ایتدیکه اول دردانه سفته یی دله فی الحال فرماننه منقاد اولوب انی دلدی
دخی بر بیاض قورته امر ایتدیکه اکری دلکلی جزع بوغجهسنه بر رشته کچوره اودخی بلاتوقف
رشته یی اکا ناقل ایلدی وفرمان ایلدیکه اوغلانلر وجاریه لر یوزلرینی آیقسونلر پس
فی الحقیقه اوغلانلر اولان صو یی النه الوب یوزینه ایتدی وفی الحقیقه جاریه اولانلر
صو یی اول بر الینه الوب بعده او بر الینه قویوب یوزینه ایتدی بو حالده انلری دخی
تبیینا ایلدی انلر صکره کتوردکلری هدیه یی رد ایتدی نته که حق تعالی بیوردی
فلما جاء سلیمان پس اول وقت که ایلچی حضرت سلیمانه کلدی **قال اتمدوننی بمال** حضرت
سلیمان اکا وکندوسیله اولانلره دیدی بکا مال ایله مدد می ایدرسیز یعنی بو وضع سیزه
جائز و لائق دکلدر **فما آتانی الله خیر مما آتاکم** زیرا ایزد ذو الجلال بکا ویردوکی نعمتلر
سیزه ویردوکی نعمتلردن قات قات ییکدر پس کتوردکلکز تحفه یه حاجتم یوقدر ونه
بنده صوقیقم وار **بل انتم بهدیتکم تفرحون** بلکه سیز تحفه کوزله سیونورسیز انکیچون که
مطمح نظرکز دنیانک اداتیدر **ارجع الیهم** ای ایلچی اولان کیمسنه بلقیسه وجماعتنه
دون **فلنأتینهم بجنود لا قبل لهم بها** که البته انلره بر لشکرلر کتوررز که انلرک
مقاومتلرینه طاقتلری اولمیه **ولنخرجنهم منها اذلة** دخی البته سبا شهرندن کندولرینی

چیقروردز

چیقروروز ذلیل اولدقلری حالده **وهم صاغرون** وکندولری خوار واسیر اولمشلر **قال یا ایها
الملؤا ایکم یاتینی بعرشها** حضرت سلیمان دیدی ای اولو اولانلر کروه قنغکوز بلقیسک
تختنی بکا کتورور **قبل ان یاتونی مسلمین** بکا کلدوکلرندن اول مطیع ومنقاد اولمشلر
ایکن یعنی مسلمان کلدوکلرندن صکره الیسی جائز دکلدر مکر رضاسیله اوله **قال
عفریت من الجن** بر بلید بر خبیث عاصی دیو دیدی **انا آتیک به قبل ان تقوم من مقامک**
بن سکا انی کتورورم سن مجلس حکومتکدن قالقمدن اول **وانی علیه لقوی** وبی شبهه بن
انک قالدرمسی اوزره توانایم **امین** ایچنده اولان جواهر اوزره امینم اندن بر
ضایع ایتمم **قال الذی عنده علم من الکتاب** دیدی شول کیمسنه که قتنده کتب الهیه دن
دانش وار در اول حضرت سلیمانک وزیری آصف بن برخیا یا حضرت خضر ایدی
انا آتیک به قبل ان یرتد الیک طرفک بن سکا انی کتورورم کوزک سکا دونمدن اول
یعنی بر شیئه بقدوغک تقدیرده هنوز نظرک اندن قالدرمدن بن انی قتکده احضار
ایدرم حضرت سلیمان اکا سن کتور دیدی همان دعایه شروع ایلدی اول وقتده ایزد
ذو الجلالک قدرتیله تخت حضرت سلیمانک قتنده حاضر اولدی **فلما رآه مستقرا
عنده** پس اول وقت که حضرت سلیمان بلقیسک تختنی قتنده قرار دوتمش کوردی
قال هذا من فضل ربی نعمت شکرله مقابل ایتمک ایچون حضرت سلیمان دیدی بونک
حاضر اولمسی بر عظیم ربمک احسانندندر **لیبلونی أأشکر ام اکفر** تاکه بو کونه
نعمتلرده تجربه ایده نک معامله سی کبی بکا بر معامله ایده که اوکونه نعمتلری خدانک
لطف وکرمندن بیلوب مدح وثنا می ایدرم یا انلری کندو نفسمدن بیلوب خدانک
فضل وکرمنی انکار می ایدرم **ومن شکر فانما یشکر لنفسه** وهرکیم نعمتک قدرین
بیلوب شکرین ادا ایدر شکر ایتمز الا کندو نفسیچون زیرا اول شکر سببیله نعمتک
دوامنی وازدیادنی جلب ایدر **ومن کفر فان ربی غنی کریم** وهرکیم نعمتک شکرین
ایتمیوب انی انکار ایدر بی شبهه کیم پروردکارم انک شکرندن بای در
انک اوزره انعام ایتمکله کرم ایدیجیدر **قال نکروا لها عرشها** حضرت سلیمان دیدی
بلقیسک تختنی کندوسیچون دوندرک یعنی انک هیئت وشکلنی تغییر ایدک
ننظر أتهتدی ام تکون من الذین لا یهتدون بقهلم تختک معرفته یول بولور می
یا یول بولمیانلر کروهندن اولور می **فلما جاءت** پس اول محلکه کلدی **قیل اهکذا
عرشک** کندویه دیلدی سنک تختک بونک کبیمیدر **قالت کانه هو** دیدی کان

ایدرم کیم بو حاضر اولان تخت بنم تختمدر واوتینا العلم من قبلها چون بلقیس کلان ایدی
که حضرت سلیمان تختنی احضار ایدی بو مقصد ایچون کمعقلی نه مرتبه ده اولدوغن
بیله دیدی بو معجزه دن اسبق یعنی تختك احضارندن اول خدانك وحدانیتنه
وحضرت سلیمانك صحت نبوتنه دانش ویرلدك وکنا مسلمین دخی خدانك فرماننه
مطیع ومنقاد ایدك وصدها ما کانت تعبد من دون الله دخی ایزد ذو الجلال ایمانه
توفیق ویرمسیله بلقیسی منع ایدی شول نسنك عبادتندن که تکریدن اوزکه انکا عبادت
ایدردی انها کانت من قوم کافرین تحقیقا کر بلقیس بر بی دین کروهدن ایدی کوزدیلر
که بلقیس حاضر اولدنا ولحضرت سلیمان فرمان ایتدیکه بر قصر یا پله کیم انك صحنی
بیاض صرچه دن اوله و آلتندن صو اقوب حیوانات بحری ایچنده صالنمش اوله اول
مکان کیفیت مزبوره ایله مهیا قیلندقدنصکره حضرت سلیمانك تختی انك صدرنده
قودلوب اوزره اوتوردی اندنصکره بلقیسی طلب ایتدیکه قاپویه کلدی قیل لها ادخلی
الصرح کندویه دینلدی قصره کیر فلما رأته پس اول وقت که انی کوردی حسبته لجة کمان
ایتدیکیم او بر چوق صودر وکشفت عن ساقیها وایکی بالدرندن کوملکنی قالدردی
قال انه صرح ممرد حضرت سلیمان اکا دیدی بی شبهه صو کمان ایتدوکك نسنه بر ساده
هموار بنادر من قواریر شیشه لردن بو امری مشاهده ایدیجك قالت رب انی ظلمت
نفسی دیدی ای پروردکارم علی التحقیق بن کندوجانمه ستم ایتدم کونشه عبادت
ایتدوکمدن واسلمت مع سلیمان دخی حضرت سلیمان ایله یعنی انك الی اوزره اسلامه کلدم
لله رب العالمین جمیع اشیا پرورده ایدن ایزد ذو الجلاله بو ماجرادنصکره حضرت سلیمان
علیه السلام بلقیسی اوولندی دیر قولده همدان پادشاهی ذی تبعه انی اوولندردی
ولقد ارسلنا الی ثمود اخاهم صالحا دخی بی شبهه کیم قبیلهٔ ثموده قرنداشلری حضرت
صالحی کوندردك بو کلمه کیم ان اعبدوا الله خدای ذو الجلاله پرستش ایدك فاذا هم
فریقان پس هم اول محل انلر ایکی کروه اولدیلر مؤمن وکافر یختصمون بیری بیر یله
خصومت ایدر اول وقت که کفار کروهی الزام اولدیلر دیدیلر ای صالح وعد ایتدوکك
عذابی بزه کتور قال یا قوم لم تستعجلون بالسیئة حضرت صالح انلره دیدی ای بنم جماعتم
نیچون عذابك کلمسنه عجله ایدرسین قبل الحسنة توبه ایتمدن اول کمعذابك
ایتمسنه انی تاخیر ایدرسین دیر ادیرلردی حضرت صالحك وعدسی کرچك اولورسه
اول محل شرکدن توبه ایدرز دخی حضرت صالح بو سوزدن اوتری انلره دیدی

لولا

لولا تستغفرون الله نیچون عذاب ایمدن اول تکریدن مغفرت طلب ایتمزسیز لعلکم
ترحمون تاکه سیز توبه سببیله محل مرحمت اولنوب توبه کوزمین قبولکیچه دیرا عذاب
نازل اولیجق توبه مقبول اولماز قالوا اطیرنا بك وبمن معك دیدیلر سنك
سیکله وسنکله اولانلرك سببیله تشأم ایتدك دیرا سن دعوته شروع ایده لی
ارا مزده محنت اکسك اولدی قال طائرکم عند الله دیدی تشأمکزه سبب اولان
خدانك قتندهدر یعنی تکری قتنده مثبت اولان بد اعمالکوزدر محنتکزه سبب اولان
نه بنم دعوتمدر بل انتم قوم تفتنون بلکه سیز بر کروه سیزکه ایولکدنصکره بدلکله
کلمسیله تجربه کیبی بر معامله ایله معامله اولنورسیز وکان فی المدینة تسعة رهط دخی
حضرت صالح اولدوغی شهرده طقوز کیمسه وار ایدی یفسدون فی الارض ولا یصلحون
روی زمینده بدلك اولمسنه سعی ایدوب اصلاح ایتمزلردی قالوا تقاسموا بالله
بیری بیرینه دیدیکه خدا ایله آند ایچدوکلری حالده لنبیتنه واهله البته حضرت
صالحه وکندویه مخصوص اولانلره کیجه کلوب اولدره لم ثم لنقولن لولیه صکره
قانی ایه سنه دیرز ما شهدنا مهلك اهله صالحه مخصوص اولانلرك موضع
هلاکنه حاضر اولمدق وانا لصادقون دخی علی التحقیق بز کرچك سویلیانلرز
انکچونکه یا لکوز اهلنك مهلکنه حاضر اولمدق بلکه کندوسنك واهلنك مهلکلرنه
حاضر اولدق بو قصدلر آنده مزده صادق اولورز ومکروا مکرا وبو مواضعه ایله
بر قتی حیله تدبیر ایتدیلر ومکرنا مکرا وایتدوکلری حیله نك سزاسنی کندولره
بالتمام ایصال ایتدك کم انی هلاککلرینه سبب قیلدق وهم لا یشعرون وحال بوکه
کندولر هلاکلرین اولجقلرین بیلمزلردی روایت دکر حجر نام طاغك بر مغاره سنده حضرت
صالحك بر مسجدی وار ایدی تعبدین هیشه اندن ایدردی یعنی قومی ناقه یی اللهم
ایشلدوکلرنی ایشلدیلر کندولره وعد ایتدی که اوچ کوندنصکره سیزه عذاب کلور
بو طقوز نفر بویله عهد وکفت ایتدیلرکم بو اوچ کون کیچمدن بیز صالحك ایشنی بتوره لم
اندنصکرم باشمزه هر نه کللیسه کلسون پس واروب بر مغاره ده صاقلندیلرکه حضرت
صالح مسجددن چیقنجه هلاك ایدهلر حق جل وعلانك تقدیریله مغاره نك قاپوسی
قاپنوب ایچنده هلاك اولدیلر وقلان کروهلری صیحه ایله نابود اولدیلرنته که حق تعالی
انکا اشارت ایدوب بیوردی فانظر کیف کان عاقبة مکرهم پس باق نیجه اولدی
ایتدوکلری حیله نك صوکی انا دمرناهم کیم علی التحقیق بز اول طقوز نفری

اهلاك ايتدك ودمرناهم اجمعين دخی كروهلرين قومدن فتلك بيوتهم خاوية پس اولدر ايولری
ويران اولمش بما ظلموا ايتدكلری ستم سببيله ان فی ذلك لاية تحقيقا كيم ثمود قبيله سنه
واقع اولان ايشده بر اولو عبرت وار لقوم يعلمون بر كروهه كه بيلوب پند الورلر وانجينا
الذين آمنوا وقورتردق شول كيمسه لری كه حضرت صالحك بوتنز تصديق كتوردیلر
وكانوا يتقون وكفر ومعصيتدن كندولرين صاقنورلردی ولوطا اذ قال لقومه
دخی حضرت لوطی مرسل قيلدق قچن كروهنه ديدی اتاتون الفاحشة سزه كركمزدی
كه عمل زشته كله سيز وانتم تبصرون وحال بوكه سز انك قبحی عين بصيرتله مشاهده
ايدرسيز ائنكم لتاتون الرجال شهوة بيچونه على التحقيق ار كشيلره كلورسز ايندوكيچون
من دون النساء سزه مخلوق اولان قاريلره تجاوز ايدركوزده بل انتم قوم تجهلون
بلكه سيز بر كروهسز كه ايتدككوز فعلك نتيجه سن بيلمزسيز فما كان جواب قومه
پس لوط قومنك جوابی برنسنه اولمدی الا ان قالوا اخرجوا آل لوط من قريتكم الا ديمكلر
لوطك توابعنی كندو شهرلرندن چيقارك انهم اناس يتطهرون كه بلا شبهه انلر
بر كيمسه لردر كه بزم افعالمزدن كندو نفسلرين تنزيه ايدرلر فانجيناه واهله پس
كندوسنی واهلنی قورتردق الا امراته قدرناها من الغابرين ايجق قاريسی كه انی عذابده
بيلرنزه قالانلردن اولمسنه حكم ايتدك وامطرنا عليهم مطرا واوزرلرينه طاشدن بر يغمور
ياغدردك فساء مطر المنذرين پس قوقو ويريلوب اينانميان كروهك يغموری
بد يغمور ايدی قل الحمد لله سويله يا محمد جمله مدح وثنا الله خدا يه مخصوصدر وسلام على
عباده الذين اصطفى دخی سلام اولسون شول خدانك قوللری اوزره كه كندولرين
بر كزيده قيلدی آلله خير ايزد ذو الجلال يكرکميدر اما يشركون ايا اورتاق قيلدوقلری
اشيامی بو كلامدن مقصود انلرك الزاميدر ورايلرينك خفتی بيان ايتمكدر نه انكه
بتايلك وجودنه بر اثر خيريت اوله كه جميع خيراته مظهر اولانه معادل قيلنه لردر زيرا
انلودن بالكليه خيريت معدومدر ام من خلق السموات والارض يا يكرکميدر يعنی
هر وجهله بيكدر شول پروردكاركه جميع كائناتك اصولی ومنافعك مبادیلری
اولان كوكلری وير ايجاد ايتدی وانزل لكم من السماء ماء دخی سزيچون كوكدن صو اينديردی
فانبتنا به حدائق ذات بهجة پس انكله زينتلو كوزل باغلر بتوردك ما كان لكم ان
تنبتوا شجرها سزه ممكن دكل ايدی كه انلرك اغاجلرين بتوره سيز اءله مع الله ايزد ذو
الجلال ايله بر معبود دخی اولورمی يعنی اولزكه بی خدا يه قرين قيلق غايتله بر امر منكردر بل هم
قوم يعدلون بلكه انلر بر كروهدرلر كه حقدن يان چيزرلر ام من جعل الارض قرارا
يا يكرکميدر يعنی البته بتلردن بيكدر شول پروردكاركه زمينی قراركاه قيلدی وجعل
خلالها انهارا واورتالرنده ايرمقلر قيلدی وجعل لها رواسی واكا محكم طاغلر قيلدی كيم
ايچنده معدنلر متكون اولور وجعل بين البحرين حاجزا وايكی دريا شيرين وشور اراسنده
بر مانع قيلدی كه بيری بيرينه قارشمقدن منع ايدر ءاله مع الله خدا ايله بيچه عبادته
مستحق بر معبود اولورمی يعنی بو كونه شيء حيز امكانده دكلدر بل اكثرهم لا يعلمون
بلكه چوقلری حقی بيلمزلر كه اكا شريك دوتررلر ام من يجيب المضطر يا خود يكرکميدر
يعنی بی شبهه هر شيدن بيكدر شول قادر ذو الجلال كه احوالی پريشان اولان
كيمسه نك مددنه ايرشور اذا دعاه قچن كندوسندن مدد طلب ايدر ويكشف السوء
وآدم زاده دن بيانلكی دفع ايدر ويجعلكم خلفاء الارض دخی سزی دوی زمينده
كيچمشلرك قايم مقامی قيلدی ءاله مع الله بو كونه نعمتلر ايله سزی مخصوص ايدن خدا ايله
عبادته سزاوار بر معبود اولورمی قليلا ما تذكرون خدانك نعمتلرين خاطره قتی آز
كتورورسز يعنی هيچ انلری ياده كتورمزسز ام من يهديكم فی ظلمات البر والبحر يا يكرکميدر
يعنی بلا شك بتلردن بيكدر شول پروردكاركه صحرانك ودريانك قرانلقلرنده سزه
يول كوستورر ومن يرسل الرياح بشرا بين يدی رحمته وشول قادر مختاركه يللری
يغمور اولان رحمتك ايلروسنده كوندرور ءاله مع الله بر معبود خدا ايله اولورمی
تعالى الله عما يشركون ايزد ذو الجلال كندويه شريك قيلدقلرندن منزه اولوب يوجه
ام من يبدأ الخلق ثم يعيده يا يكرکميدر يعنی بلا شبهه كفره معبود قيلدوقلری
اشيادن بيكدر شول خالق ذو الجلال كه علی عدمدن وجوده كتوردی بعده فانی
اولدقلرندن صكره انلری ايجاد ايدر ومن يرزقكم من السماء والارض وشول پرور دكاركه
كوكدن يغمورله ويردن نباتاتله سزه روزی ويرر ءاله مع الله خدا ايله بر معبود
واردركه بو اشيايی ايشله قل هاتوا برهانكم سويله دليلكزی كتورك كيم خدادن اوزكه
بر كيمسه انلری ايشلر ان كنتم صادقين اكر ايتدككوز دعواده كرچك سويليجيلر ايسه كوز
قل لا يعلم من فی السموات والارض الغيب الا الله سويله يا محمد كوكلرده ويرده اولانلر
پوشيده اولان نسنه يی بيلمزلر ليكن تكری تعالى بيلور وما يشعرون ايان يبعثون
دخی كفره اولانلر بيلمزلر كيم قنقی وقت زنده اولوب حشر ونشر اولنورلر بل ادارك
علمهم فی الاخرة بلكه اوی جهانك شاننده دانشلری بری بيری اردنجه كلديكه محكم

اولدی بو کلام تهکم طریقیله در یعنی اصلا انلك احوالندن بر دره دکلو انلری بو قدر
بل هم فی شك منها بلکه انلر آخرتك اولمسندن بر شکده دوشمشلردر ..
بل هم منها عمون بلکه انلر قیامتك بیلمسندن سرکرداندرلر یعنی انك اولمسنه
دلالت ایدندن لاکم مهتدی اولمازلر بصیرتلری مختل اولدیغندن اوتری وقال الذین
کفروا ءاذا کنا ترابا وآباؤنا ائنا لمخرجون دیمی کفر ایدن کیمسنه لر دیدیلر
ابابیز و پدرلرمز توپراق اولدوغمزده قبوردن چیقمقمی قالورمیوز لقد وعدنا هذا نحن
وآباؤنا من قبل تحقیقا که بو یعنی قبوردن زنده اولنوب چیقمق بیز و پدرلرمز وعد
اولندق محمد المصطفی بیزه کلدن اول ان هذا الا اساطیر الاولین بو بر نسنه دکلدر
الا کیچمشلرك افسانه سی یعنی افسانه لره ماننده بر سوزدر اصلا حقیقتی یوقدر قل سیروا
فی الارض سویله دوی زمینده سیاحت ایلك فانظروا کیف کان عاقبة المجرمین انده کورك
نهایت نیجه اولدی کنهکار کافرلرك صوکی بو کلام حضرتك عصرنده اولان کفره یه ایندوکلری
تکذیبه اوزره تهدیددر واندن دخی تخویفدر که حاللری اوزره قالورلرسه انلره نازل
اولان عذاب کبی کندولره بر عذاب نازل اولور ولا تحزن علیهم دیمی مشرکلرك تکذیب
واعراضی اوزره اندوهناك اولمه ولا تکن فی ضیق دیمی سینه دار تنکده اولمه مما
یمکرون ایندوکلری حیله دن زیرا خدای متعال خلقك شرندن سنی صیانت قلمشدر
ویقولون متی هذا الوعد دیمی دیرلر بو موعود اولان عذاب نه زمان واقع اولسه
ان کنتم صادقین اکر سیز سوزکوزده کرچك سویلیجیلر ایسکوز قل عسی ان یکون ردف
لکم سویله شاید حکم الهیله سیزه اولاشوب یتشه بعض الذی تستعجلون استعجال ایندککوز
شیئك بر مقداری وان ربك لذو فضل علی الناس وبی شبهه کیم پروردکارك خلق
اوزره احسان صاحبیدرکه ایندوکلری معاصی اوزره عقوبتلرین تعجیل ایتمز ولکن
اکثرهم لا یشکرون ولیکن خلقك چوغی نعمتك قدرین بیلیوب اداء شکر ایتمزلر وان ربك
لیعلم ما تکن صدورهم وما یعلنون دیمی تحقیقا که پروردکارك کفارك سینه لری
صاقلدوغی نسنه یی واشکار قیلدوغی شیئی بحقی بیلور پس انلره جزالرین ویرر
وما من غائبة فی السماء والارض دیمی کوکده و یرده هیچ بر پوشیده نسنه یوقدر
الا فی کتاب مبین الا ظاهر کتابده مثبتدر واندن مراد لوح محفوظدر ان هذا القرآن
یقص علی بنی اسرائیل تحقیقا که بو قرآن عظیم الشان یعقوبك اولادی اوزره اوقور
یعنی انلره بیان ایدر اکثر الذی هم فیه یختلفون شول نسنه نك چوغنی که سنده لر

ایچنده

ایچنده اختلاف ایدرلردی تشبیه و تنزیه کبی وجنت وجهنمك احوالی وعزیر ومسیحك
شانلری کبی وانه لهدی ورحمة للمؤمنین دیمی بلا شبهه کیم قرآن عظیم الشان اهل ایمانه
یول کوسترمك واسرکمکدر زیرا انکله انتفاع ایدن انلردر ان ربك یقضی بینهم
بحکمه تحقیقا کیم خداوندك بنی اسرائیل آراسنده درست اولان حکومتیله داورلك ایدر
وهو العزیز وکندودر هر کیمسه اوزره غالب اولان که حکمی اصلا رد اولنماز العلیم ایندوکی
حکمك حقیقتنه دانا اولان فتوکل علی الله پس ایزد ذو الجلال اوزره اعتماد ایت کفارك
عداوتندن الم چکمه انك علی الحق المبین که بی شبهه سن روشن اولان درستلك اوزره سن
انك لا تسمع الموتی تحقیقا سن اولمشلره ایشدیره مزسن چونکه کفار
کندولره سویلنان سوزلرله منتفع اولمازلردی مرده لره مشابه قیلندیلر نته که کلمات
کلامه صاغرلره تشبیه قیلندیلر ولا تسمع الصم الدعاء وصاغرلره چاغرمغی ایشدیرمزسن
اذا ولوا مدبرین قچن دوندوب اکسه لرین چویردیلر یعنی اویله یرده اولانلرك متابعت
ومساعدلرندن امیدکس وما انت بهادی العمی عن ضلالتهم دیمی سن کوزلری
ازغونلقلرندن دوندروب یول کوستریجی اوله مزسن زیرا هدایت حاصل اولماز الا بصیرتله
بصیرتله وانلرده او معدومدر ان تسمع الا من یؤمن بایاتنا سن بر کیمسه یه ایشدیرمزسن
یعنی ایشدیرمکك بر کیمسه یه نفع ایتمز مکر شول کیمسه یه که بیزم آیاتمزه تصدیق کتوردر
فهم مسلمون که انلر انقیاد ایدوب ارباب اخلاص اولمشلردر واذا وقع القول علیهم
دیمی قچن انلر اوزره سوز دوشه یعنی قیامتك وقوعندن وعد اولندقلری شی یقین
اولیجق اخرجنا لهم دابة من الارض کندولر ایچون زمیندن بر حرکت ایدیجی حیوان چیقاررز
وانك آدی جساسه در مرویدر که انك اوزونلغی التمش ارشوندر دورت ایاغی وار
دخی توی یوردیسنك تویینه ماننده ر صاری تویلو دیسی واردر ایکی قنادی دخی وار
بر قاچی ایدنه قورتولمز ونه بر طالب ایدیجی کا ایرشور دیمی روایت اولندیکه سید
الکونین انك چیقجقی یرینی سؤال ایتدیلر بیوردیکه تنکری تعالی اوزره اولو مثلو
اولان مسجددن چیقر و او مکه مکرمه نك مسجد یدر تکلمهم ان الناس کانوا
بایاتنا لا یوقنون اول دابه خلقه بو مضمونی سویلر کیم علی التحقیق خلق خدا انك
دلائل قدرتنه ایمانمزلردی مرویدر کیم اول مکاندن چیقر وکندو ایله حضرت موسانك
دکنکی وحضرت سلیمانك خاتمی یعنی مهرنك سیحی کاهی دکنکله دکوب آدمك یوزی
آق اولور وکافرلرك بورننه خاتمله دکوب آدمك یوزی قره اولور ویوم نحشر من کل

امتر فوجا دیمه یاده کتور اول کونی که هر امتدن بر کروه بیغروز ممن یکذب بایاتنا شول
کیمسه لردن که دلائل هدایتمزه ایناتمزلر فهم یوزعون پس کندولر اولاری دورمش
قیلنورلر اوزلری هلاک ایچون وبوکنایه لرندن عبارتدر حتی اذا جاؤا اول وقته دک که
عرصهٔ محشره کلورلر وکلورلرم قال اکذبتم بایاتی حق تعالی کندولره دیر ایچون ایاتمی تکذیب
ایتدکوز ولم تحیطوا بها علما وحال بوکه دانشکوز انلره احاطه ایتمدی یعنی انلره تامل
ایدوب حقیقتلرینه ایرشمدنا اول ایچون انلری تکذیب ایتدکوز ام ماذا کنتم تعملون
یاخود سیز تقی نسنه یی ایشلردکوز یعنی خدایه ورسولنه ایمان کتورمکدن
صکره تقی ایشه مباشرت ایتدکوز بو کلام انلری تبکیت ایتمک ایچوندر زیرا انلر صکره
تکذیبدن اوزکه بر ایش ایشلمدیلر ووقع القول علیهم دیمه اوزرلرینه سوز دوشدی
یعنی مستحق اولدوقلری عذاب اوزرلرینه حلول ایتدی بما ظلموا ایتدوکلری ستم
سببیله واو خدانک ایاتنه ایتدوکلری تکذیب دخی فهم لا ینطقون پس کندولر عذر
کتورمک ایچون اغز اچوب بر سوز سویلمزلر عذابه مشغول اولدوقلرندن اوتری
الم یروا انا جعلنا اللیل لیسکنوا فیه ایا بیلمزلرمی که بز کیجه یی قرنلق قیلدق
تاکه ایچنده اویقو ایله ارام ایدهلر والنهار مبصرا وکوندزی دوشنلو قیلدق تاکه
ایچنده الات معاشی تحصیل ایدهلر ان فی ذلک لایات تحقیقا که کیجه نک وکوندزک
احوالنده اولو علامتلر وار لقوم یؤمنون بر کروهه که خدانک وحدانیته تصدیق
کتوردولر ویوم ینفخ فی الصور دیمه یاده کتور اول کونی که صورده اوفوردلسور
ففزع من فی السموات ومن فی الارض درعقب انک صداسی هیبتندن کوکلرده
اولانلر ویرده اولانلر قورقوب بیخود اولورلر الا من شاء الله مکر اول کیمسه که
تنکری تعالی انک قورقوسین ایستمیوب کوکلنه بر ثبات ویردی بر قولده اندن مراد
حضرت موسادر زیرا بر کره کندویه اول حالت حاصل اولمشدی وکل اتوه ودخی کلی
خلق ایکنجی نفخه دنصکره موقفه کلدیلر داخرین ذلیل اولدوقلری حالده وتری
الجبال دیمه اول کونده طاغلری کوررسن تحسبها جامدة کندولرین یرلرنده
دورمش کمان ایدرسن وهی تمر مر السحاب وحال بوکه انلر بولت کچمسی کبی کچرلر
صنع الله تنکری تعالینک درست ایشلمسی الذی اتقن کل شیء شول تنکری که
هرنسنه یی کما ینبغی یاپدی انه خبیر بما تفعلون بی شبهه که خدای عز وجل ظاهری
وباطنده ایشلدکوز اشیایه داناندر صکره اول ایشلر اوزره سیزه مکافات ایدر

من جاء بالحسنة هرکیم ایولکله کلور فله خیر منها انکا اندن ییکرک حاصل
اولور زیرا فانی ویرور باقی الور وبیر ویرور انک کبی یدی یوز الور وهم من فزع یومئذ
آمنون وکندولر قورقودن اول کونده امینلردر ومن جاء بالسیئة وهرکیم
بدلکله یعنی شرکله کلور فکبت وجوههم فی النار یوزلری اتشده یاتمش قیلنوب
کندولره دینلور هل تجزون الا ما کنتم تعملون ایشلدکوز نسنه دن اوزکه بر نسنه ایله
مکافات اولنمازسز انما امرت ان اعبد رب هذه البلدة بوندن غیری بر شی یوقدر کیم
بکا فرمان اولندیکم بو شهرک یعنی مکه نک پروردکارینه عبادت ایدهیم الذی حرمها
شول پروردکارکه اول شهری محرم قیلدی بر مرتبه ده که صیدینه تعرض اولنمغی منع ایتدی
واوتنک کسلمسنه رخصت ویرمدی وله کل شیء وهر نسنه کندینک مخلوق ومملوکیدر
وامرت ان اکون من المسلمین دیمه بکا فرمان اولندیکه مطیع ومنقادلردن ودین
اسلام اوزره ثابت اولانلردن اولهیم وان اتلو القرآن دیمه بکا امر اولندیکه قرآن
عظیم الشانک تلاوتی اوزره مداومت ایدهیم فمن اهتدی پس هرکیمسه که اول اوامره
اتباع ایتمکله دوغرو یول بولدی فانما یهتدی لنفسه دوغری یول بولمز الا کندو
نفسی ایچون زیرا اول هدایتک منافعی انکادر ومن ضل وهرکیم بو اموره مخالفت
ایتمکله کمراه اولدی فقل انما انا من المنذرین سویله ایتکیل بن قورقودیجیلردنم اوزکه بر
وبالی اوزریمه مترتب اولماز وقل الحمد لله دیمه سویله بونک نعمتی اوزرینه جمله مدح
وثنالر خدایه مخصوصدر سیریکم ایاته بلا شبهه دلائل قدرتنی سیزه کوسترور
آخرتده فتعرفونها پس انلری بیلورسیز ولیکن اول محلده بیلمسی فائده ویرمز وما ربک
بغافل عما تعملون دیمه خداوندک ایتدکوز ایشدن بی خبر دکلدر پس کمان
ایتمک کم عذابکوزک تاخیری اعمالکوزدن غفلت ایتدوکندن اوتریدر بلکه التأخیر حکمت
سورة القصص مکیة وهی ثمان ایچون تاخیر ایتدیکه انکا فقط کندوسی مطلعدر وثمانون ایة

بسم الله الرحمن الرحیم

طسم تلک ایات الکتاب المبین بو سورده مذکور اولان ایات روشن اولان کتابک
ایتلریدر نتلوا علیک اوزرکه اوقورز یعنی جبرئیلک اوقومسیله اوزرکه اوقورز
من نبا موسی وفرعون حضرت موسی علیه السلامک ومصر حاکمنک بعض خبرلرین
بالحق دوغرو واقعه مقارن اولدوقده لقوم یؤمنون بر کروهه که تصدیق ایدرلر
ان فرعون علا فی الارض تحقیقا که فرعون مصر زمیننده یوجه لنوب متکبر اولدی

وجعل اهلها شيعا واولر زمينك خلقنى كروه كروه قيلدى وهر كروهى بر شيئه
استخدام ايتدى يستضعف طائفة منهم انلردن بر كروهى زبون قيلدى وانلر بنى اسرائيلدر
يذبح ابناءهم اوغوللرين بوغازلر ويستحيى نساءهم وديشيلرين صاغ قودر اول
سببله كه ارباب تنجيم كنديه خبر ويرديلركيم طائفهء مزبورهدن بر اوغلان دوغجقدر
كه انك سببيله ملكك زائل اولور انه كان من المفسدين بى شبهه كيم اول خبيث
اهل فساددن ايدى ونريد ان نمن على الذين استضعفوا فى الارض دى دوى زمينده زبون قيلنان
كيمسنهلره امتنان ايتمك ايستدك ونجعلهم ائمة وانلرى ايكى جهانك امورنده
مقدم قيلمق ايستدك ونجعلهم الوارثين وفرعونك واتباعنك ملكلرنده اولان
نسنهيه انلرى ميراث الانلر قيلمق ايستردك ونمكن لهم فى الارض ومصر وشام
زمينينده انلره يير ويرمك ايستدك ونرى فرعون وهامان وجنودهما منهم ما كانوا
يحذرون وفرعونه ووزيرى هامانه وانلرك لشكرلرينه بنى اسرائيلدن قورقدوقلرى
نسنهيى بياستدك يعنى فرعون وتوابعى بنى اسرائيلدن ملاحظه ايتدوكلرى زوال
ملكك تحقيقنى انلره كوسترمك مقصودمزدر واوحينا الى ام موسى وحضرت
موسانك اناسنه الهامله خبر صالدقكه ان ارضعيه سكا ممكن اولدوغى مرتبه
حضرت موسايه سوت وير فاذا خفت عليه پس چون اوندن قورقوسن فالقيه فى اليم
انى دريايه صال ولا تخافى واتمكدن اوترى اوندن قورقمه ولا تحزنى وفراقندن
جهتندن غمكين اولمه انا رادوه اليك ديرلعلى التحقيق بز انى سكا دوندريجيلرز
وجاعلوه من المرسلين وانى رسل پيغمبرلردن قيليجيلرز كوتورديلركه حضرت موسانك
والدهسنه ومنع حمل اقتضا ايديجك فرعون طرفندن بنى اسرائيلك قادينلرى اوزره
موكل اولانلر ايچى چيغروب حملنى معالجه ايتدى اولكحلكه حضرت موسى يير اوزره
دوشدى اللذه كى اولان نور ايلى مدهوش قيلوب اعضاسى لرزهيه دوشدى وبحجه
كوكلنده بركونه اوترشديكه فرعونه واروب چغوللق ايتمكدن كندويى منع ايتدى بعده
والدهسى اوچ آى كندويه سوت ويردى آندنصكره بنى اسرائيلدن تازه دوغمش
اوغلانلر اوزره فرعونك تفتيشى زياده اولغين حضرت موسانك والدهسى بر
صندوق پيدا ايدوب حضرت موسايى ايچنه قويوب دريايه صالدى فالتقطه آل
فرعون پس فرعونك اتباعى انى بولديلر ليكون لهم عدوا وحزنا تاكه كندولره عاقبت
كار دشمن وبر اولو قيغو اوله ان فرعون وهامان وجنودهما كانوا خاطئين تحقيقا كيم

مصر حاكمى ووزيرى وانلرك عسكرى بر خطا كار كروه ايديلر وقالت امرأة فرعون واول
وقت كه صندوقى فرعونك اوكنده اچديلر فرعونك قادينى آسيه خاتون ديدى قرة
عين لى ولك بو اوغلان كوزلك دوشنلكيدر بكا وسكا لا تقتلوه انى اولدرمك
عسى ان ينفعنا شايد بزه فايده ويره زيرا يمن وبركتك علاماتى چهرهسنده كورينور
او نتخذه ولدا يا خود كندويى بر اوغول ايدينورز زيرا اوغلى اولمزلر ايدى وانلر
وهم لا يشعرون وحال بوكه فرعون وقومى بيلمزلر كه كندولره دشمن اولجقدر واصبح
فؤاد ام موسى فارغا دى حضرت موسى والدهسنك يوركى عقلدن خالى اولدى
ان كادت لتبدى به تحقيقا كيم يقلشديكه شدت اضطرابدن موسانك شاننى
وقصهسن بيان ايده لولا ان ربطنا على قلبها كوكلى اوزره صبر وثباتله بغلمسيدق
لتكون من المؤمنين كوكلى اوزره بغلدق تاكه اهل ايماندن اوله وقالت لاخته قصيه
دى حضرت موسانك اناسى انك همشيرهسنه ديدى قرنداشكك ايزنجه يورولك
ايدوب خبر ال فبصرت به عن جنب پس اوناقدن قرنداشى آسيه قوجاغنده
كوردى وهم لا يشعرون وكندولر بيلمزلركه او همشيرهسيدر وحرمنا عليه المراضع
دى حضرت موسى اوزره امجكلرى حرام قيلدق يعنى سوت ويرنلردن سوت امسندن
منع ايتدك من قبل باجيسى ايرينك اتباع ايتمزدن اسبق فقالت هل ادلكم على اهل بيت
پس همشيرهسى ديدى سيزه دلالت ايتميمى بر خانه اهللرينه اوزره كه يكفلونه لكم
سيزه انك تربيهسنده درعهده اولورلر وهم له ناصحون وحال بوكه انلر انكا ايولك
ايستيجيلردركه تربيهسنده اصلا تقصير ايتمزلر فرويدكيم چونكه حضرتك موسانك
همشيرهسى مريم خاتون بو كلامى ايراد ايتدى هامان ديدى على التحقيق بو قارى بو اوغلانى
واهلنى بيلور كندويى دوتك تاكه سيزه كيفيت احوالنى بيان ايده مريم خاتون بو كلامى
ايشدنجه ديدى وهم له ناصحون ديمكدن قصدم ايتدم انلر پادشاهه ايولك ايستيجيلردر
دكل بو اوغلانه بعده فرعون كندويه فرمان ايتديكه ديدوكى كيمسنهيى واروب
كتوره همان مريم خاتون واروب اناسن فرعونك حضورنه كتوردى واول وقت حضرت
موسى فرعونك الى اوزره اغليوب فرعون انى الكده ديوردى ديمى كندويى اناسنه تسليم
ايدى حضرت موسى اناسنك قوقوسن الجق اكا استيناس ايدوب امجكنى اغزينه الدى
فرعون اكا ديدى سن بو طفلك نه اولورسن كه فقط سنك امجككى قبول ايتدى ديدى بن بر
خوشبو پاكيزه سوت آيهسى قاريم هر اوشاغى كه بكا كتورديلر البته امجككى قبول ايدر

پس حضرت موسی‌یی کندویه تسلیم ایدوب مال زمینی تعیین ایلدی اندنصکره چان پاره‌سیله
خانه‌سنه دوندی و وعد الهیه بیوندلدی شنه که حق تعالی بیوردی فرددناه الی امه
پس حضرت موسی‌یی اناسنه دوندردك کی تقر عینها تاکه اوغلیله کوزی روشن اوله
ولا تحزن وتاکه انك فراقیله اندوهناك اولمیه ولتعلم ان وعد الله حق وتاکه طریق
مشاهده ایله بیله کیم علی التحقیق ایزد ذو الجلالك وعده‌سی درستدر ولکن اکثرهم لا
یعلمون ولیکن خلقك چوغی بیلمزلر که خدانك وعده‌سی حقدر پس انك اولسنه
شك ایدرلر ولما بلغ اشده واستوی دخی چونکه حضرت موسی کندو قوتنك کمالنه
ایرشوب معتدل اولدی یعنی بر مرحله‌یه ایرشدی که انك ما فوقی اولمیه واوتوزدن

نشو و نماده

قرق یاشنه دك اولور زیرا عقل بو یاشده کماله ایرشور و بر قولده اندن مراد اوتوز
درت یا کونه روایت اولنمشدر کیم بر پیغمبر مرسل اولمغه قرق یاشنه وارمیجق پس حضرت
موسی قرق سنه ایرشدیکده اتیناه حکما وعلما اکا نبوت وامور دینیه‌ده دانشن
ویردك وکذلك نجزی المحسنین دنیه که موسایه واناسنه ایولك ایتدك ایولك
ایدنلره احسانلری اوزره مکافات ایدرز ودخل المدینة دخی حضرت موسی فرعونك
قصرندن اینوب مصر شهرینه کیردی علی حین غفلة من اهلها بر غفلت وقتی اوزره
شهرك خلقندن یعنی ظهر ایله یاتسو اراسنده که اول وقتده هر کس مهمنه مشغول اولور
و بر قولده قیلوله وقتنده کیردی فوجد فیها رجلین یقتتلان پس شهر ایچنده
کوردی ایکی کشی جنك ایدیور هذا من شیعته بیریسی کندویه اتباع ایدن جماعتدندر
وانلر بنی اسرائیلدر وهذا من عدوه واو بیریسی دشمنی اولان کروهدندر وانلر
قبطیلردر فاستغاثه الذی من شیعته پس اتباعندن اولان کیمسه حضرت
موسادن مدد ایستدی علی الذی من عدوه دشمنندن اولان کیمسه اوزره فوکزه
موسی پس حضرت موسی قبطی‌یه یومرق ایله اوردی فقضی علیه درعقب انی اولدردی
قال هذا من عمل الشیطان دیدی بو ایش بر کیمسه‌دن صادر اولور که انی شیطان
ازدرمش اوله نه بن کیبی کیمسه‌نك ایشیدر انه عدو بی شبهه کیم شیطان دشمندر
مضل ازدریجیدر مبین عداوتی اشکاردر قال رب انی ظلمت نفسی حضرت
موسی دیدی یا الهی قبطی‌یی اولدرمکم سببیله علی التحقیق بن کندو نفسمه ستم ایتدم
فاغفر لی پس کناهمی بکا یارلغه فغفر له درعقب خدا عز و جل کناهنی کندو
یارلغدی انه هو الغفور الرحیم بی شبهه کیم حق تعالی کندو قوللرینك کناهن

ستر ایدوب کندولرین غایتله اسرکر قال رب بما انعمت علی حضرت موسی دیدی ای خداوندم
اوزریمه قیلدوغك انعام قسمی که توبه ایدوب فلن اکون ظهیرا للمجرمین هرکز
کناهکارلره ارقداش اولمم فاصبح فی المدینة خائفا پس حضرت موسی مصر
شهرنده قورقیشی صباحلدی یترقب انتظار ایدر که شاید کندوسندن بر کیمسه
قصاصی طلب ایده فاذا الذی استنصره بالامس پس همان شول کیمسه که دونکی کون
کندوسندن مدد طلب ایدی یستصرخه بر قبطی اوزره دخی کندوسندن مدد طلب
ایدیور قال له موسی انك لغوی مبین حضرت موسی اکا دیدی علی التحقیق سن کمراهلکی
اشکار بر کمراهلکدر فلما ان اراد ان یبطش بالذی هو عدو لهما پس اول محل
که حضرت موسی ایستدیکه ال اوزاده شول کیمسه‌یه که کندویه وحضرت موسایه
واسرائیلی‌یه دشمندر قال یا موسی اترید ان تقتلنی کما قتلت نفسا بالامس
سنکه دونکی کون بر جان اولدردك ان ترید الا ان تکون جبارا فی الارض ایستمزسن
الاکه یر یوزنده کردنکش اوله‌سن وما ترید ان تکون من المصلحین وایستمزسن
که خلق اراسنده اصلاح ایدنلردن اوله‌سن که خصومتی وجه احسن ایله دفع ایده‌سن
چون حضرت موسی اسرائیلی‌یی کمراهلك عنوانیله مخاطب ایتدی اسرائیلی کمان ایتدیکیم
کندویی اولدرمك ایستر پس ظننه بنا او کونکی کاری ابراز ایتدی بعده اول سوزلر
خلق اراسنده شیوع بولدی تاکه فرعون و توابعنه خبر ایرشدی اندنصکره حضرت
موسانك قتلنه قصد ایتدیلر ایمانه کلوب ایمانن صاقلیان فرعونك عم زاده‌سی
بو ایشدن اکاه اولیجق حضرت موسی‌یی بو احوالدن خبردار ایتمکه تعجیل ایتدی شنه کیم حق
بیوردی وجاء رجل من اقصی المدینة یسعی ویرکشی شتاب ایدرك شهرك اوزاق
یرندن کلدی قال یا موسی ان الملأ یأتمرون بك لیقتلوك دیدی ای موسی علی التحقیق
اعیان دولت سنك سببکله مشاوره ایدیورلر تاکه سنی اولدره‌لر فاخرج انی لك
من الناصحین پس بو شهردن چیق که بی شبهه بن سکا ایولك ایستیانلردنم فخرج
منها خائفا پس شهردن قورقیشی ایکن چیقدی یترقب اردنجه بر کیمسه‌نك کلمسین
ملاحظه ایدرك حالده قال رب نجنی من القوم الظالمین دیدی ای خداوندم ستمکار
اولان کروهدن بنی قورتر و بنی شونلردن بنی صاقله ولما توجه تلقاء مدین واول محل
که مدین شهرینك طرفنه یوزلندی و او حضرت شعیبك شهریدر قال عسی
ربی ان یهدینی سواء السبیل دیدی شاید پروردکارم یولك دوغروسنه بکا

کوستره ولما ورد ماء مدین واول وقت که مدین شهرنك صوینه کلدی
واو بر قویی ایدیکه خلق لوازمیچون اندن صو چکرلردی وجد علیه امة من الناس
اول صو اوزره خلقدن بر اولو کروه کوردی یسقون دوارلرین اندن صووارورلر
ووجد من دونهم وانلر اولدوغی یردن اشغه بر یرده کوردی امراتین تذودان
ایکی قاری قویونلرینی صویه کلمکدن الی قویارلر تاکه خلقك قویونلرینه قارشمیه قال
ما خطبکما دیدی شانکوزندر که قویونلری منع ایدوب صووارمزسز قالتا
لا نسقی حتی یصدر الرعاء دیدیلر بز قویونلرمزی صووارمزز چوبانلر قویونلرین
صووارمقدن دوندرمینجه وابونا شیخ کبیر وپدرمز یاشده بر بیوك قوجه در
صوولرمغیچون چیقمغه طاقتی یوقدر بزی ضرورت جهتندن کوندرور فسقی
لهما پس انلره شفقت ایدوب مواشیلرین کندولره صووادی منقولدرکیم چوبانلر
قویی نك باشی اوزنه بر طاش قورلردیکه انی یدی آدمدن اکسك قالدرمزدی
حضرت موسی کندو وسیله اولان آجلغله انی یالکوز قالدردی وبرروایتده اوکونه
طاشله بر قویی دخی قپانمش واردی حضرت موسی انك طاشنی قالدروب اندن
صو چکوب قویونی صووادی ثم تولی الی الظل قویونی صوواردقدنصکره
براغاجك یا بر دیوارك سایه سنه دوندی فقال رب انی لما انزلت الی من خیر فقیر
پس دیدی ای پروردکارم علی التحقیق بن محتاجم طعامدن هرنسنه یه که سن بکا
انی کوندردرسن فجاءته احدیهما درعقب اول ایکی قارینك بریسی کندویه کلدی
تمشی علی استحیاء اوتنمق طریقی اوزره یوریش اولدوغی حالده قالت ان ابی یدعوك
دیدی تحقیقا که پدرم سنی دعوت ایدر لیجزیك اجر ما سقیت لنا تاکه بزم ایچون
دوارلرمزه صو ویرمکك اجرتنی سکا مکافات ایده حضرت موسی بو کلامی
ایشدنجه حضرت شعیبك ملاقاتنه قصد ایدوب توجه ایتدی نه اجرت المغه
فلما جاءه وقص علیه القصص پس اول وقت که حضرت شعیبك قتنه کلوب
سرکذشتنی اوزنه اوقودی قال لا تخف نجوت من القوم الظالمین حضرت شعیب اکا
دیدی الم چکمه ستمکار اولان کروهدن قورتلدك قالت احدیهما اول ایکی قارینك
بریسی که کندوی دعوت ایتمشدی دیدی یا ابت استأجره ای بنم پدرم چوبانلغه
انی اجرتله دوت کیم ان خیر من استأجرت القوی الامین تحقیقا که اجرتله دوتدوغك
کمسنه لرك ییکرکی کوجلی امانت صاحبی اولان کمسنه در کوردکلرکه حضرت

شعیب

شعیب قیزندن صوردی که بونك قوت وامانتنی نندن بیلدك دیدی قوتنی طاشك
قالدرمسندن فهم ایتدم وامانتنی اندن اکلدم که کندوبی دعوت ایدوب کندوسیله
کلدکمزده بکا دیدی اردمدن کل یولك دلالتنی بکا سوزله ایت قال انی ارید ان
انکحك احدی ابنتی هاتین حضرت شعیب اکا دیدی بی شبهه بن استرم که بو ایکی قیزمك
بریسن سکا ایولندره یم علی ان تأجرنی بو شرط اوزره که کندو نفسکی بکا اجرته ویره سن
ثمانی حجج سکز ییل فان اتممت عشرا پس اکر اون ییلی اتمام ایدرسن
فمن عندك انك اتمامی سنك قتکدن ایولکدر وما ارید ان اشق علیك وایستمم که
اوزرکه تعب قویه یم که اون ییل ایله سنی ملزم ایده یم ستجدنی ان شاء الله من الصالحین
بی شبهه سن بنی تنکری تعالی ایسترسه ایولك ایدنلردن بولورسن قال ذلك بینی وبینك
حضرت موسی دیدی ایتدوکك عهد وپیمان ارامده واردر اکرم دد بیرمز اندن چیقمیه
ایما الاجلین قضیت بو ایکی مدتك قنقسن سکا ایفا ایدرسم فلا عدوان علی
تعدی ایتمك اوزرمه اولمیه زیاده طلبیله والله علی ما نقول وکیل وایزد ذو الجلال
دیدوکمز سوزلر اوزرنه شاهد ونکهباندر فلما قضی موسی الاجل پس اول محلکه
حضرت موسی مدت مرقومه نك خدمتنی ادا ایتدی اخبارده کلمشدرکه اون ییل اولان
مدتی اوتضا ایتدی واندنصکره اون ییل حضرت شعیبك یاننده قالدی بعده دونمکه
عزیمت ایتدی وسار باهله وقاریسین کوتوروب کیتدی انس من جانب الطور
نارا طاغك یانندن بر آتش کوردی قال لاهله امکثوا کندویه مخصوص اولانلره
دیدی بونده اقامت ایدك انی انست نارا تحقیقا بن بر آتش کوردم لعلی
اتیکم منها بخبر شایدبن اندن سیزه بر خبر کتوره یم که یول قنقی سمتده در
او جذوة من النار یا خود آتشدن بر قالین اغاج کتوره یم لعلکم تصطلون تاکه
سیز انکله ایصینه سیز فلما اتاها پس اول زمانکه اول آتشه کلدی نودی
من شاطئ الواد الایمن حضرت موسانك صاغ طرفنده اولان درهنك کنارندن
چاغرلدی فی البقعة المبارکة چوق نفعلو اولان مکانده من الشجرة اغجدن
ندا اولندیکه ان یا موسی انی انا الله رب العالمین ای موسی علی التحقیق بن کندوم
مخلوقاتك پروردکاری خدایم وان الق عصاك دخی ندا اولندیکه دکنککی صال
حضرت موسی امتثال ایدوب انی الندن صالدی درعقب اول دکنك بر اژدها اولدی
فلما راها تهتز پس چون انی پترکوردی کانها جان کویا که هیئت

وگوده ده اول برابلانده ولی مدبرا قورقودن اکسه ویرمش دوندی ولم یعقب
ودریه دونمدی بعده ندا اولندیکه یاموسی اقبل ولا تخف ای موسی بروکل
وانذن قورقمه انك من الآمنين كيم على التحقيق سن قورقودن چيكيانلرك زمره سندن
سن دیو امر سل اولان پیغمبرلریا مده قورقمزلر اسلك يدك في جيبك الكي یاقکه کیرود
تخرج بيضاء من غير سوء عيبسز آق چيقر واضمم اليك جناحك من الرهب دخي
قنادیایه سنده اولان ایکی الکی سنك سمتکه جمع ایت قورقودن یعنی قچن سکا برقورقو
عارض اولور صاغ الکی صول قولك التنه آل وصولك صاغ قولك التنه آل تاکه نفسکی
ضبط ایده سن فذانك برهانان پس اول دکنك و ید بیضا ایکی حجت و علامتدر
من ربك پروردکاردن بو ایکی معجزه ایله وارکیت الى فرعون وملائه مصرحاکمنه
واعیان دولتنه انهم كانوا قوما فاسقين کدبی شبهه انلر حدودی تجاوز ایتمش
برکروه ایدیلر پس انلره رسولك کیتمسی اقتضا ایلدی قال رب انی قتلت منهم نفسا
حضرت موسی دیدی ای پروردکارم علی الحقیق بن انلردن برجانی اولدردم فاخاف
ان يقتلون پس قورقرم که انك مقابلنده سنده بنی اولدرلر واخي هرون
هو افصح منی لسانا دخی بنم برادرم حضرت هرون کندوسی کفتکو جهتندن سوزی
بندن بخشی بیان ایدر فارسله معی ردا پس انی بنمله معین و مدد ایدیجی کوندر یصدقنی
حجتی تقریر ایتمده و حقی بیین قیلمده و شبهه یی تزییف ایتمده بنی تصدیق ایدر انی
اخاف ان یکذبون دیرلر علی التحقیق بن قورقرم کیم بنی تکذیب ایدرلر و مباحثه
محلنده لسانم بکا مطاوعه ایتمز قال سنشد عضدك باخيك خدا عز وجل دیدی بی شبهه
که برادرکله قولکی باغلورز یعنی انی پیغمبر قیلوب سنی انك سببیله قوت صاحبی قیلارز
ونجعل لكما سلطانا وایکیکوز ایچون بر غلبه و حجت قیلارز فلا يصلون اليكما
که تسلط طریقیله سیزه ایرشمزلر بآياتنا وارلك کیدك آیاتمزله انتما ومن اتبعكما
الغالبون سیز ایکیکوز و سیزه تبعیت ایدنلر غالب اولانلرسز فلما جاءهم موسى
بآياتنا پس اول وقت که حضرت موسی کندولره آیاتمزله کلدی بينات روشن
و هویدا اولدقلری حالده قالوا ما هذا الا سحر مفترى دیدیلر بو کوزدوکك شی بر نسنه
دکلدر الا بر جادولك که کندوسی انی بغلدی کندوسندن اسنوب برکیمسه یه انی اسنادی
وما سمعنا بهذا في آبائنا الاولين دخی بو جادولکی کیمسه شی پدرلریمزك ایامنده
ایشتمدك وقال موسى ربي اعلم بمن جاء بالهدى دخي حضرت موسی دیدی پروردکارم

هر کیمسه دن داناتردر شول کیمسه نك حالنه که یول کوسترمکله کلدی من عنده خدانك
قتندن ومن تكون له عاقبة الدار دخی شول کیمسه نك حالنه اعلمدرکه بوجهانك
صوکی آکا اولور انه لا يفلح الظالمون تحقیقا شان بودرکه ستمکار اولانلر دنیاده
هدایته و آخرتده کونك عاقبته نائل اولماز وقال فرعون يا ايها الملأ دخی فرعون
بیعوندی دیدی ای اشراف اولان کروه ما علمت لكم من اله غيرى بندن اوزکه سیزه
اصلا بر معبود بیلمدم فاوقد لي يا هامان على الطين پس ای وزیرم هامان بنیچون
چامور اوزره یاندکوردیلرکه پشمش کرپیچی اول یاپن کیمسه فرعون ایدی و بو سببله
تعلیمك طریقی اوزره وزیرنه دیدی چامور اوزره بنیچون یاندر فاجعل لي صرحا
صکره انکله بر بلند کوشك قیل لعلي اطلع الى اله موسى شاید بن موسانك معبودینه
مطلع اولورم وانی لاظنه من الكاذبين وحال بوکه علی التحقیق بن موسایی یلانجیلردن
اولدوغینی کمان ایدرم واستكبر هو وجنوده في الارض دخی فرعون ولشکری مصر زمیننده
کردنکشلك ایتدیلر بغير الحق استحقاقلری یوغیکن وظنوا انهم الينا لا يرجعون
دخی کمان ایتدیلرکیم بلاشبهه کندولر حکمزه دونمزلر قیلمازلر فاخذناه وجنوده
پس فرعونی ولشکرلرینی الدق فنبذناهم في اليم درعقب انلری دریایه اتوب نابود
قیلدق فانظر كيف كان عاقبة الظالمين پس نظر یا محمد نرکه ستم ایدنلرك صوکی نیجه
اولدی و کندو عشیرتکی اوکونرنه ادن تحذیرات وجعلناهم ائمة دخی فرعون
و توابعنی کمراهلره بر مقتدا رقیلدق که يدعون الى النار جهنمك اسبابنه خلقی دعوت
ایدرلر ويوم القيامة لا ينصرون ودورقیامتده یاردم اولنمازلرکه کندولردن
عذاب دفع اوله واتبعناهم في هذه الدنيا لعنة دخی بو جهانده رحمتدن سوردکی
انلرك اردنه قیلدق که رحمتك تنفسی فوسنه توجه ایدرلراندن سورلورلر ويوم القيامة
هم من المقبوحين ودوز قیامتده انلرك سورلمشلرك زمره سندندرلر
ولقد آتينا موسى الكتاب دخی تحقیقا کیم حضرت موسایه توراتی ویردك من بعد
ما اهلكنا القرون الاولى نابود قیلدقدن صکره کیچمش زمانه لرك خلقنی حضرت
نوح وهود وصالح ولوط جماعتلری کیبی بصائر للناس اول حالده که تورات
خلقك قلوبنه بر انواردر که انکله حقایق کورنور و حقله باطل تمیز اولنور وهدى
ورحمة واول حالده که شرایع واحکامه یول کوسترهکدر وانك احکامیله عمل ایدنلره
سبب رحمتدر لعلهم يتذكرون تاکه انلر بو حالات اوزره اولهلرکه پند و نصیحت

دوتمشی کندولردن متوقع اولمه وماکنت بجانب الغربی دیمی سن یا محمد وادی غربینك
یاننده حاضر دکل ایدك اذ قضینا الی موسی الامر یعنی بیلدرمسین ایستدوکمز ایشی حضرت
موسایه وحی ایدك وماکنت من الشاهدین وو حی وارسال ایتدوکمز محلده سن حاضرلردن
دکل ایدك ولکنا انشانا قرونا فتطاول علیهم العمر ولیکن حضرت موسادنصکره
چوق کروهلر ایجاد ایتدك پس اوندلرنمدت حیات اوزاندی یعنی سن اول احوالده
حاضر دکل ایدك لیکن اندن اوتری سکا اول اخباری ارسال ایتدك که حضرت موسانك
عصرندنصکره نیچه کروهلر پی اندرپی ایجاد ایتدك اوزرلرینه مدتلر اوزانمغله
اخبار صوب صوابدن منحرف اولوب شرائع واحکام متغیر اولدی وعلوم اندراسه
یوز دوندی وماکنت ثاویا فی اهل مدین دیمی سن یا محمد مدین شهرینك خلقی اراسنده
مقیم دکل ایدك تتلوا علیهم ایاتنا کیم انلردن اوکرنهسن ایچون شعیب وموسی حقنده
اولان ایاتمزی اوزرلرینه اوقوهسن ولکنا کنا مرسلین ولیکن بز سنی کوندرنجیلر
ایدك وماکنت بجانب الطور اذ نادینا دیمی سن طور طاغنك یاننده موجود دکل
ایدك یعنی حضرت موسایی توراتی ویرمك ایچون چاغردك ولکن
رحمة من ربك ولیکن پروردکارکدن صدور ایدن رحمت ایچون سکا تعلیم
اولندی لتنذر قوما ما اتاهم من نذیر من قبلك تاکه تکرینك عذابندن قورقیدهسن
بر کروهی که سندن اسبق کندولره هیچ عذابدن بر قورقو ویریجی کلمدی یعنی سنك ایله انلر
وحضرت اسمعیلك اراسنده اولان فترت زماننده دوشمشلردر لعلهم یتذکرون
شاید انلر پند ونصیحتی قبول ایدهلر ولولا ان تصیبهم مصیبة دیمی اکر انلره بر
عقوبت دکمسی اولمسیدی بما قدمت ایدیهم اللری ایلرو کوندردکی نسنه سببیله
یعنی شرك ومعصیتدن قزندوقلری اعمال سببیله فیقولوا ربنا لولا ارسلت الینا رسولا
پس کندولره عذاب حلول ایدیجك دیرلر ای خداوندمز نیچون بزه بر پیغمبر کوندرمدك
فنتبع ایاتك که سنك ایاتکه پیرولك ایدوب رسولکی تصدیق ایتمشلر ونکون
من المؤمنین وسکا وپیغمبرکه ایمان کتورنلردن اولهلم حاصل کلام بوکه کفاره
بر مصیبت دکیجك بو سوزلری اولمسیدی که ای پروردکارمز نیچون بزه بر رسول
کوندروب احکامی بیان ایتمدك سنی رسل قیلمزدق پس انلرك عذرلرنی کسمك
ایچون سنی کوندردك فلما جاءهم الحق من عندنا صکره اول وقت که دوغرولق بزم
طرفمزدن کندولره کلدی قالوا لولا اوتی مثل ما اوتی موسی دیدیلر بزه کلان رسوله

نیچون کتاب جمله کندویه ویرلمدی نته که موسی ویرلدی اولم یکفروا بما اوتی موسی من قبل
ایا بوندن اسبق حضرت موسی یه کتاب جمله کتوروب بولنلر انکار جنسلری موسی یه ویرلدوکی
نسنه یه کفر ایتدیلرمی قالوا سحران تظاهرا که حضرت موسی ومحمد حقنده
دیدیلر ایکی سحرایدیجی بیری بیرینه یاردم ایتدی وقالوا انا بکل کافرون دخی دیدیلر
علی التحقیق بز انلرك هر برینه انکار ایدیجیلرز قل فأتوا بکتاب من عند الله هو
اهدی منهما سویله پس خدانك قتندن بر کتاب کتورك که اول حضرت موسی قدره
وبنم اوزریمه ایناندن کتابلردن بختشی یول کوسترمکده اتبعه بن انکا ایرواولهیم ان کنتم
صادقین اکر کرچك سویلیجیلرده کوزکیم محمد وموسی ساحردرلر فان لم یستجیبوا
لك پس اکر سکا اجابت ایتیوب کتاب کتورمزلر فاعلم انما یتبعون اهواءهم بیل
کیم ادنولرندن اوزکه بر نسنه یه اویمزلر دنیا بردلیله اویمتی اولسیدیلر البته انی کتوروردیلر
ایدی ومن اضل ممن اتبع هواه دخی کیمدر زیاده ازغون شول کیمسهدن که
کندو آرزوسنه تابع اولدی بغیر هدی من الله خدانك طرفندن کندویه یول
کوسترمك یوغیکن ان الله لا یهدی القوم الظالمین بی شبهه کیم ایزد ذو الجلال
جانلرینه ستم ایدن کروهه شهوات نفسانیهده انهماك ایتدوکلرنده دوغری یول
کوسترمز ولقد وصلنا لهم القول دخی تحقیقا کیم انلره سوزی اولاشدروب کسمدك
لعلهم یتذکرون تاکه کندولر نصیحت پذیر اولوب انبیا رکلملر الذین اتیناهم الکتاب
من قبله شول کیمسهلرکه کندولره کتابی قراندن اول ویردك هم به یؤمنون
انلر دخی قرانك حق اولدوغنه تصدیق کتوردولر بو آیت اهل کتابدن ایمانه کلانلرك
حقنده نازل اولدی وبر روایتده اهل انجیلدن قرق کیمسهنك حقنده نازل اولدی
اوتوز ایکیلری حضرت جعفر له حبشهدن کلدیلر وسکزی شام شهرندن واذا یتلی
علیهم دخی اول وقت که انلره اوقنسه قرآن اوقنود قالوا امنا به دیرلر اکا ایناندق
یعنی تصدیق کتوردك که بو اوقنان کلام خدانك کلامیدر انه الحق من ربنا
بی شبهه که بو کلام پروردکارمزدن اولان درستلکدر و دوغرولقدر انا کنا
من قبله مسلمین تحقیقا که بیز قرآن ایندن اسبق مسلمان ایدك یعنی قرانه ایماننمزی
تمهید اصلات ایتمش دکلز زیرا کتب متقدمهده انك مذکور اولمسین کوروب تصدیق
ایتمش ایدك اولئك یؤتون اجرهم مرتین اول کروه اجرلری ایکی کات
ویریلور دلو برکره کتابلرینه ایمان کتوردوکلرندن اوتری وبرکره قرآنه تصدیق ایتدوکلری

اجلدن بما صبروا اهل شركك ودينه اشلرينك اذيتی اوزده صبر ایتمكلری مقابله سنده
ویدرؤن بالحسنة السيئة وطاعتله معصيتی دفع ایدرلر سرور كائنات بیوردی
اتبع السيئة الحسنة تمحها يعنی ایده وكك بد لكدنصكره ایولك اشیله كه اول ایولك
بدلكی دفع ومحو ایده ومما رزقناهم ينفقون وانلره روزی قیلدوغمز شیدن طریق خیرده
صرف قیلدیلر واذا سمعوا اللغو اعرضوا عنه دخی قچن بیهوده سوزی ایشدرلر
نفسلرینی صیانت ایتمك ایچون اندن یوزلرین چیوردیلر وقالوا لنا اعمالنا ولكم اعمالكم
وبیهوده سوز سویلیانلره دیرلر ایشلرمزك نتیجه سی بزه در وایشلركوزك ماٰلی
سیزه در سلام عليكم اوزدكزه سلامت اولسون بو سلامدن مراد انلره تودیع دوار
بیچمكدر نه انلره تحیه ایتمكدر لا نبتغی الجاهلين نادانلرك صحبتینی نه طلب ایدرز ونه
ایسترز كوردیلر كه قچن ابو طالب محتضر اولدی سرور كائنات اكا كلوب دیدی
ای عمم لا اله الا الله سویله سنكیچون خدانك قتنده انكله احتجاج ایدیم ابو طالب
بو كلامی ایشدیجك دیدی ای برادر زادم على التحقيق بن بیلورم كه سن سوزكده
صادقسن ولیكن ایستم كه حمیده دینله ابو طالب موت محلنده جزع ایتدی پس حق
جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی انك لا تهدی من احببت تحقیقا كه سن
سیودكك كیمسنه یه یول كوستروب اسلامه داخل قیلمغه قادر دكلسن ولكن الله
يهدی من يشاء ولیكن تكری تعالی ایستدوكی كیمسنه یه دوغری یول كوستروب
اسلامه داخل قیلاور وهو اعلم بالمهتدين وكندوسی هدایته مستعد اولانلره
داناتردر مرویدر كه حارث بن عثمان بن نوفل سرور كائناتك حضورینه كلوب دیدی
یا رسول الله على التحقيق بیز بیلورز كه سن حق اوزره سن ولیكن سكا متابعت ایدوب
جمیع اعرابه مخالفت ایتسك قورقرز كه بیز یرمزدن بیزی قاپوب كوتوره لر دیر ایدی پس آنلر
كروهنه حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی وقالوا ان نتبع الهدى معك دخی
كفار دیدیلر طریق رشده سنكله متبع اولور ایسك نتخطف من ارضنا زمینمزدن
قاپولورز اولم نمكن لهم حرما آمنا ایا كندولرین حفظ ایدوب برامنیلو محترم
یر كندولر ایچون قیلمدوكمی كه انك اطرافنده اعراب بیری بیرینی بوغازلرایكن
كندولر اچنده امین اوتورمشلر يجبى اليه ثمرات كل شىء هر طرفدن هر شینك
میوه سی اول مكانه نقل اولنوب یغلور رزقا من لدنا بیزم قتمزدن بر روزی
ولكن اكثرهم لا يعلمون ولیكن كفارك چوغی بیلمزلر یعنی كفره نادانلردر تفكر

ایتمزلر

ایتمزلر تاكه اول نكته نك حقیقتنی بیله لر وكم اهلكنا من قرية دخی نیچه كوی
خلقنی نابود قیلدق بطرت معيشتها كه زمانه زندكانیلكلرنده طاغی وباغی اولدیلر
یعنی نیچه كوی خلقی سیزك كبی ای اهل مكه كوزل معیشتده وامینده ایدیلر
طغیان ایتدیلر كلرنده جناب رب العزه انلری اهلاك ایدوب مكانلرینی ویران
قیلدی فتلك مساكنهم لم تسكن من بعدهم پس اولدر مكانلری كه كندولردنصكره
اصلا ساكن اولنمدی الا قليلا مكر برآز مدت زیرا اكا ساكن ایتمز الا مسافرلر
وانلرك مدت اقامتلری معلومدر وكنا نحن الوارثين واول مكانلره بیز كندولرینه
وارث اولانلر ایدك وما كان ربك مهلك القرى دخی پروردكارك كویلر خلقنی
نابود قیلیجی دكل ایدی حتى يبعث في امها رسولا اول كویلرك بیوكنده بر كتاب صاحبی
پیغمبر یوللمینجه چون بیوك كوینك خلقی زیرك اولوب احكامی فهم ایتمكه لیاقتلری
زیاده در پیغمبرلرك بعثتی ابتدا انلره اولدی دخی انلرا اكا اطاعت ایدیجك اوزكه لر
كندولره تابع اولورلر يتلوا عليهم آياتنا اول رسول آیاتمزی اوزلرینه اوقوركه
ایمانه كلورلرسه نجاتلری اولیه وعذرلری كسله وما كنا مهلكى القرى دخی كویلرك
خلقنی اهلاك ایتمكله ویران ایدیجیلر دكل ایدك الا واهلها ظالمون الا وحال
بوكه اصحابی پیغمبرلری تكذیب ایتمكله ستمكارلردر وما اوتيتم من شىء وهر نسنه
كه دنیانك اسبابندن ویریلودسیز فمتاع الحيوة الدنيا وزينتها یعنی اولانك
صاغلغك منفعتی وارایشیدر كه بش كون عمری انكله كیچروب برنودسیز وما عند
الله خير وابقى وانزد ذو الجلالك قتنده اولان ثواب دنیانك متاع وزینتندن
ییكركدر وپاینده تردر افلا تعقلون پس نیچون فكر ایدوب الحق اولان متاعی درجه
علیاده اولان متاعه تبدیل ایتمزسیز افمن وعدناه وعدا حسنا پس ایا شول كیمسنه كه
كوزل وعد كندویه وعد ایتدك فهو لاقيه كه البته كندو وعده انی بولیجیدر كمن
متعناه متاع الحيوة الدنيا شول كیمسنه كبیدر كه بو جهانك برخوردار كیله
كندویی برخوردار ایتدك ثم هو يوم القيمة من المحضرين صكره اول شخص روز
قیامتده حساب ایچون احضار اولانلردندر ويوم يناديهم دخی مذكور قبل اول
كونی كه كفاری حق جل وعلا چیغورور فيقول اين شركائى اندنصكره سویلر قانی
اورتاقلرم الذين كنتم تزعمون شول اورتاقلر كه كمان ایدردكوز كیم انلر بنم اورتاقلریمدر
قال الذين حق عليهم القول دیدی شول كیمسه لر كه آیات وعیدك مقتضاسی

قلمدد

اوزدلرندن ثابت اولدی ربنا هؤلاء الذین اغوینا ای خداوندمز بونلردر اول کیمسه‌لرکه
بیز کندولرین ازدردق اغویناهم کما غوینا کمراه اولدوغمز کبی انلری کمراه قیلدق
تبرأنا الیك سکا توجه ایدوب انلردن بیزار اولدق ماکانوا ایانا یعبدون
بزه پرستش ایتمزلردی بلکه کندو هوای نفسلرینه پرستش ایدرلردی وقیل ادعوا
شرکاءکم دنی کفاره دینلور دکیم اورتاقلرکزی یعنی خدایه اورتاق قیلدوغکوز
بتلری چیغرك فدعوهم پس شدت حیرتدن انلری چیغردیلر فلم یستجیبوا لهم
پس بتلر عجزلرندن اوتری انلره اجابت ایتمزلر ورأوا العذاب دنی تابع ومتبوعلر
اشکنجه‌یی کندولره ملازم کوردیلر لو انهم کانوا یهتدون طریق حقه یول
بولمش اولسیدیلر عذابدن امین اولورلردی ویوم ینادیهم فیقول دنی یاد
ایت اول کونی که حق جل وعلا کفاری چیغروب سویلیه ماذا اجبتم المرسلین بنم
طرفمدن سیزه کوندرلن کیمسنه‌لره نه جواب ویردکوز فعمیت علیهم الانباء یومئذ پس
اوزدلرینه اخبار اول کونده کور اولدی یعنی شدت حیرتدن رسله ویردوکلری جواب
اوزدلرینه خفی اولور فهم لا یتساءلون اندنصکره غلبهٔ دهشتدن بیری بیرینه
صورمزلرکه جوابمز رسله نه ایدی فاما من تاب وامن وعمل صالحا پس اما شول
کیمسنه که شرکدن توبه ایدوب ایمان کتوردی وکوزل عمل ایشلدی فعسی ان یکون من المفلحین
اول کیمسه امیدوار اولسون که قورتولنلردن اولوب مقصد اعلایه ایرشه کتوردیلر
که صنادید عرب طعن ایدوب دیرلردی نیچون خدا عز وجل قرآن مجیدی اوزره ایندردی
کوکدیکه مکه‌نك یا طائفك بر اولو کیشیسی اوزره ایندرمدی حق تعالی بو آیتله سوزلرینی
رد ایدوب بیوردی وربك یخلق ما یشاء دنی پروردکارك ایستدوکی نسنه‌یی
یارادر ویختار ورسالت ایچون ایستدوکی کیمسنه‌یی برکزیده قیلدر ماکان لهم الخیرة
کفاره تخییر ایتمك یوق ایدی واولماز سبحان الله ایزد ذو الجلال اندن منزهدر
که اختیاری اوزره برکیمسه‌نك اختیاری اوله وتعالی عما یشرکون دنی کفره‌نك
ایتدوکی شرکدن یوجه لندی وربك یعلم ما تکن صدورهم دنی خداوندك بیلور
عداوتدن شول شیئی که کفارك سینه‌لری صاقلر وما یعلنون وطعندن شول
نسنه‌یی که آشکار اقیلرلر وهو الله وکندودر عبادته مستحق اولان خدا
لا اله الا هو کندوسندن اوزکه عبادته مستحق برمعبود یوقدر له الحمد فی الاولی
والاخرة اکا مدح وثنالر کندویه مخصوصدر بو جهانده واوبرجهانده وله الحکم

وهر نسنه ده جاری اولان فرمان کندویه در برکیمسه اکا شریك اولماز والیه ترجعون
وحشر ونشرله اکا دوندرلور سیز قل ارایتم ان جعل الله علیکم اللیل سرمدا الی
یوم القیمة سویله بکا خبر ویرك اکر تنکری تعالی اوزدکزه کیجه‌یی پاینده قیلدر روز
قیامته دك من اله غیر الله ایزد ذو الجلالدن اوزکه کیمدر الوهیتله متصف اولان که
یاتیکم بضیاء سیزه بر روشنلك کتوره افلا تسمعون پس نیچون تدبر وتفکر ایله
ایشتمزسیز قل ارایتم ان جعل الله علیکم النهار سرمدا الی یوم القیمة سویله بنی
خبردار ایلك اندنکه حق جل وعلا کوندزی اوزدکزه دایم قیلدر سرقیامتك کوننه دك
من اله غیر الله کیمدر خدادن اوزکه برمعبود که یاتیکم بلیل تسکنون فیه سیزه برکیجه
کتوره که ایچنده ارام ایده سیز تعبدن افلا تبصرون پس نیچون بقوب فهم ایتمزسیز
ومن رحمته جعل لکم اللیل والنهار دنی خدانك لطف وکرمندن کیجه‌یی وکوندزی
سزلرایچون یراتدی لتسکنوا فیه تاکه ایچنده ارام ایده سیز ولتبتغوا من فضله وتاکه
فضلندن سیزه روزی قیلدوغی نسنه‌یی طلب ایده سیز ولعلکم تشکرون وتاکه سیز نعمتی
بیلوب حقوقنه قیام ایده سیز ویوم ینادیهم فیقول این شرکاءی الذین کنتم تزعمون
نظیره‌سی کیچدی ونزعنا من کل امة شهیدا وهر کروهدن برکواه چیقرهدك واول پیغمبرلریدر
که اوزدلرینه شهادت ایدر اول حالتده که کفار دارد نیاده انك اوزدلرینه ایدیلر فقلنا
هاتوا برهانکم اندنصکره اول امتلره دیدك اولدیغکوز آیینك درستلکی اوزره دلالت
ایدن دلیلکزی کتورك فعلموا ان الحق لله پس اول وقت بیلدیلرکه الوهیتده حق
تنکریه‌در برکیمسه اکا اورتاق دکلدر وضل عنهم ماکانوا یفترون وکندولردن غائب
اولدی یاغلد وقلری یلانلر ان قارون کان من قوم موسی تحقیقا کیم قارون نام
کیمسنه حضرت موسانك عشیرتندن ایدی فبغی علیهم پس قوم موسیه اوزره تکبر ایلدی
واتیناه من الکنوز واکا کنجلردن ویردك ما ان مفاتحه لتنوء بالعصبة اولی
القوة شول نسنه‌یی که صندوقلرینك انختارلری کوچلو اولان کروهی اغرلندردی
یعنی اکا اول مقدار اموال ویردك که خزینه‌لرنده اولان صندوقلرك انختارلرینی بر
کوچلو جماعتی کوتورسیدی انلره اغرلق ایدردی اذ قال له قومه مذکور قیل اول
وقتی که جماعتی کندویه دیدیلر لا تفرح دنیانك مالیله سیونمه کیم ان الله لا یحب
الفرحین بلا شبهه خدا عز وجل مزخرفات دنیویه ایله سیوننلری سیومز وابتغ
فیما اتاك الله الدار الاخرة دنی کندویه دیدیلر ایزد ذو الجلال سکا ویردوکی

شیئله او برجهانی ایسته یعنی سکا حاصل اولان مالی او برجهانه لائق اولان اعماله
صرف ایت تا که ثواب جزیله نائل اوله سن ولا تنس نصیبك من الدنیا وبو جهاندن اولان
بهره کی اونتمه که آخرتکی انکله تحصیل ایده سن واحسن کما احسن الله الیك دخی خدانك
قوللرینه ایولك ایت نته که تنکری تعالی سکا ایولك ایتدی ولا تبغ الفساد فی الأرض
ویر یوزنده کوتلك ایتمکه طالب اولمه ان الله لا یحب المفسدین علی التحقیق خدا عز وجل
فسادلك ایدنلری سیومز قال انما أوتیته قارون قومنه جواب ویروب دیدی بونی
اوزکه بر بلسنه بو قدر که اول مالی ویردم علی علم عندی بر دانش اوزره که قتمده ثابتدر
اولم یعلم ان الله قد اهلك من قبله من القرون ایا قارون بونلری اوقویوب
بیلمدیمی یعنی علی التحقیق بیلدیکیم حق جل وعلا قاروندن اسبق زمانه خلقلردن
نابود قیلدی من هو اشد منه قوة واکثر جمعا شول کیمسه لری که کوجی کندوسندن
قتیدر و مالینك جمعی کندوسندن چوقدر یعنی قارون بیلمش ایکن که کندوسندن
مالدار و کوجلی اولانی حق تعالی اهلاك ایتمشدر نیچه بو کونه احوال اندن صادر اولدی
ولا یسئل عن ذنوبهم المجرمون دخی معاتبه طریقیله کنهکارلر کنهلرندن صورلمزلر بلکه
فجأة کناهلری اوزره معذب اولورلر فخرج علی قومه فی زینته پس کندو عشیرتی اوزره
آرایشیله چیقدی مرویدرکیم برکون ارغوانی دونلر کیوب آلتون ایرلو اشهب قاتره
بینمش چیقدی و بیلسیجه کندو قلغنده دورت بیك آدم بینمش ایدی قال الذین یریدون
الحیوة الدنیا دیدی شول کیمسه لر که بقی اولان صاغلق لذاتی ایسترلر یا لیت لنا
مثل ما اوتی قارون ای قومم کاشکی قارون ویرلدوکی اشیا کیبی بزه ویرلسیدی
انه لذو حظ عظیم بی شبهه کیم قارون متاع دنیویدن اولو بهره آیرسیدر وقال الذین
اوتوا العلم دخی دیدی شول کیمسه لر که دانشی ویرلدیلر ویلکم اوندکره هلاك اولسون
ای دنیایه طالب اولانلر ثواب الله خیر لمن آمن وعمل صالحا خدانك مكافاتی آخرتده
ییکرکدر قارون ویرلدوکی اشیادن شول کیمسه یه که ایمانه کلوب کوزل عمل ایشلدی
ولا یلقاها الا الصابرون واول مکافاته مصادف اولماز الا طاعات اوزره صبر ایدنلر
و معصیتلردن نفسلرین منع ایدنلر کوردیکزکیم قارون همیشه حضرت موسایه ایذا
ایدردی و حضرت موسی انك حق قرابتی کوزادوب کندویه مدارا ایدردی بر وقتده
که حکم زکوة نازل اولدی حضرت موسی انکله مال زکوتندن اوتری بو وجه اوزره
مصالحه ایتدی که زکوة ایچون مالندن بیکده بر ویره بو نفکره قارون انی حساب

ایدی کوردیکه اوبر خیل مبلغ اولور طبع لئیمی اکا ذاهب اولدیکه حضرت موسایی بنی اسرائیل
آراسنده رسوا ایده تا که کندویه رغبت آز اولوب کندوسندن خلق یوز چیوره و
کیمسنه یه کلامی مسموع اولمیه پس بر فاجره قادینه بر مقدار رشوت ویردی بو شرط اوزره
که بنی اسرائیلك جمعیتی آراسنده سویلیه حضرت موسی کندویه فعل قبیح ایتدی دوز
عید اولیجق حضرت موسی بنی اسرائیل مابیننده خطبه اوقویوب اثنای خطبه سنده دیدی
هر کیم اوغورلق ایدرسه الی کسیلور وهر کیم زنا ایدرسه محصن دکل ایسه دکنك چالورز واکر محصن ایسه
رجم ایدرز همان قارون قالقوب دیدی واکر سن اولورسن دیدی واکر بن اولورسم قارون
ایتدیکه بنی اسرائیل زعم ایدرلرکیم سن فلان قاری یه فجور ایتدك حضرت موسی بو کلامی
ایشیدیجک فرمان ایتدیکیم اول قاری احضار اولنه کلوب حاضر اولدقده حضرت موسی اکا
خدانك عظمت و قهریله آند ویردیکه نفس الامری سویلیه همان قاری دونوب دیدی یا رسول
الله حقیقة الحال بودرکه قارون بکا رشوت ویردیکه سویلیم سن بکا نامعقول ایش
ایتلمش سن حضرت موسی بو کلامی ایشدیجك سجوده واروب قارونك الندن خدایه
شکوی ایلدی آبرنده ذو الجلاله کندویه وحی کلدیکیم زمینه ایستدوکك شیئی فرمان
ایت که انی سکا رام ایتمشوز پس حضرت موسی دیدی ای زمین قارونی آل بلا فاصله
دیزلرینه دکن آلدی بعده بو منوال اوزره برقاچ کرز یره فرمان ایتدی یر هر بیرسنده
بر مقداری یوتدی تا که کندوسندن براشغه قالدی و اول اثناده قارون حضرت موسایه
تضرع وزاری ایدردی اکا اصلا التفات ایتمدی حق جل وعلا وحی ایدوب بیوردیکه ای
موسی کوکلك نه قتی یرکدر بیچ کرز قارون سندن مرحمت طلب ایدوب سن اکا مرحمت
ایتمدك عزتم وجلالم حقیچون اکر بر کره بکا دعا ایدردی بن اکا اجابت ایدردم بو حال
واقع اولدقدنصکره سفهای بنی اسرائیل دیدیلر موسی بو ایشی ایشلدی تا که قارونك
اموالنه وارث اوله بو کلام حضرت موسانك سمع شریفنه ایرشنجه خدادن ایستدیکه
انك اموال و ادخارلرینی خسف ایده حق جل وعلا انك دعاسن قبول ایدوب انلری دخی
یره یوتدردی نته که بیوردی فخسفنا به وبداره الارض پس قارونله سرایله
یری یوتدی کوردك که فما کان له من فئة ینصرونه من دون الله اندنصکره اکا اصلا
بر کروه یوق ایدی که خدانك فرمانی اشوب کندویه یاردم ایده لر وما کان من
المنتصرین دخی عذابدن امتناع ایدنلردن دکل ایدی واصبح الذین تمنوا مکانه بالامس
و صباح اولدی شول کیمسه لرکه قارونك رتبه سنی دونکی کون آرزو ایتمشلردی یقولون

ویکان الله یبسط الرزق لمن یشاء من عباده ویقدر دیولر ایدی دکویا تنکری تعالی قوللرندن
ایستدوکی کیمسنه یه روزنی کشاده قیلادر وایستدوکی کیمسنه یه دار قیلادر لولا ان من الله
علینا تنکری تعالی اوزریمزه منت ایتمسیدی لخسف بنا البته بزمله یری بوکوردردی
ویکانه لا یفلح الکافرون بحید دکویا شان بودر که خدانک نعمتن انکار ایدنلر عذابدن
قورتولمزلر تلك الدار الآخرة اول معروف وموصوف اولان صوکی سرای نجعلها
للذین لا یریدون علوا فی الارض انی قیلادرز شول کیمسنه لره که یریوزنده تکبر ایتمك
ایستمزلر ولا فسادا وخلقه اوزره تعدی ایتمکی دخی ایستمزلر والعاقبة للمتقین
وکوزل نتیجه پرهیزکار اولانلره در من جاء بالحسنة فله خیر منها هرکیم ایو کلمه کلورانندن
بیکرکی بر ایولك انکا حاصل اولور ومن جاء بالسیئة وهرکیم بد کلمه کلور فلا
یجزی الذین عملوا السیئات پس بدکلری ایشلیانلره مکافات اولنمازلر الا ما
کانوا یعملون الا ایشلدوکلری نسنه کبی برشیله کوزدیلر که فخر سرورکائنات
علیه افضل الصلوات بحضرتنام مکانه ایرشدی حرم محترمك شوقی باطننده تاثیر ایلدی
حضرت جبرئیل کلدی و بو آیتی کتوردی ان الذی فرض علیك القرآن تحقیقا شول
پروردکار که قرآنك تلاوتنی و تبلیغنی واجب اولان احکاملرله عمل ایتمکی اوزرکه فرض
قیلدی لرادك الی معاد البته سکا سن اعتیاد ایتدوکك یره سنی دوندریجیدر
قل ربی اعلم سوبله پروردکارم دانا تردر من جاء بالهدی دوغری یولی
کتوردن کیمسنه یی بیلور ومن هو فی ضلال مبین دخی بیلور شول کیمسنه یی که کندوسی
براشکار ازغونلقده در وما کنت ترجوا ان یلقی الیك الکتاب دخی سن امید دوتمز ایدك که
سکا قرآن کوندرلمش اوله الا رحمة من ربك لیکن پروردکارکدن سکا رحمت اولمق
ایچون انی سکا کوندردی فلا تکونن ظهیرا للکافرین پس بیدینلر اولانلره ارقه داش
اولمه یعنی مدارا ایتمه وخواهشلرینه کوره حرکت ایتمه ولا یصدنك عن آیات الله دخی
خدانك آیتلری اوقومقدن سنی دوندرمیه لر بعد اذ انزلت الیك سکا
ایندرلدوکدن صکره فرض اولندوقلرندن صکره وادع الی ربك دخی خلقی پروردکارك
عبادتنه دعوت ایله ولا تکونن من المشرکین واهل شرکك زمره سندن اولمه ولا
تدع مع الله الها آخر وخدای ذوالجلال ایله برمعبود دخی اوقیمه لا اله الا هو
الله اوزکه عبادته مستحق برمعبود یوقدر بو آیتلرده خطاب سرور کائناته در و مراد امتدر
وخطابی انکا توجیه ایتمکدن مقصد بودرکه اهل شرکك حضرتك موافقتسندن قطع امید

ایره لر

ایره لر کل شیء هالك هرنسنه معدوم وفانی اولهجقدر الا وجهه انجق خدانك
ذات باهر الصفاتی له الحکم نفوذ ایدیجی فرمان کندویه مخصوصدر والیه
ترجعون ومکافات ایچون کندو طرفنه دوندرلمش قیلنورسز والیه

سورة العنکبوت مکیة وهی سبع وستون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

الم امثالی سبقت ایتدی احسب الناس ایا ظلوق کمان ایتدیلر که ان یترکوا قویی
ویریلهلر ان یقولوا آمنا دیمه لری ایچون بز ایمان کتوردك یعنی خلق بویله می صانغورلر
که مجرد آمنا سوزین سویلکله متروك اولورلر وهم لا یفتنون وطالبوکر کندولر
جهاد و وظائف طاعات کبی انواع تکالیفله امتحان اولنمیه لر ولقد فتنا الذین من قبلهم
دخی علی التحقیق کیم کندولردن اسبق اولانلری امتحان ایلدك فلیعلمن الله الذین
صدقوا پس البته ایزد ذوالجلال ایمانده صادق اولانلری تمییز ایدر ولیعلمن
الکاذبین والبته یالان سویلیانلره مکافات ایدر ام حسب الذین یعملون السیئات ان یسبقونا
بلکیم بدلکی ایشلیانلر کمان ایتدیلرمی که بیزدن الیوکیدوب سیئاتلری اوزره کندولره
مکافات ایتمکه قادر دکلز ساء ما یحکمون ایتدوکلری حکم غایتله بددر من کان
یرجوا لقاء الله هرکیم جنتده خدانك لقاسنه امید دوتمش ایسه فان اجل الله
لآت بی شبهه کیم خدا عزوجل کندو لقاسی ایچون تعیین ایتدوکی مدت کلیجکدر وهو
السمیع العلیم وکندودر قوللرینك سوزین ایشدوب اسرار و نیتلرینه دانا اولان
ومن جاهد دخی هرکیم که کفارله جنك ایدوب چالشدی فانما یجاهد لنفسه
چالشمز الا کندو جانی ایچون زیرا جهادك ثوابی انکا عائد اولور ان الله لغنی عن العالمین
تحقیقا که حق سبحانه وتعالی انسی وجنك وملائکه نك طاعات ومجاهدهلرندن بایدر
ایچی قوللرینی اصلحوب احواللرینه دوزن ویرمك ایچون کندولرینی طاعاتله مکلف
قیلدی والذین آمنوا وعملوا الصالحات دخی شول کیمسه لر که ایمانه کلوب کوزل
عمللر ایشلدیلر لنکفرن عنهم سیئاتهم البته بدکلرین انلردن محو ایدرز
ولنجزینهم احسن الذی کانوا یعملون والبته انلره اك کوزل عمللرینك سزاسنی مکافات
ایدرز یعنی اعلا اولان عمللرینك سزاسی کبی سائر اعماللرینه سزا ویررز کوردیلر
که فخر سعد بن ابی وقاص اسلام کلدی اناسی حمنه آنداچدی که کونشدن کولکیه
حرکت ایتمیه و بوغازندن برزاد کچمیه اوغلی دین اسلامدن مرتد اولمینجه حق جل

وعلاوه بو آيتي منزل ايدوب بيوردي ووصينا الانسان بوالديه حسنا وآدم اوغلنه امر ايتدك
كه آناسنه وآناسنه كوزل ايش ايشليه وان جاهداك لتشرك بي ما ليس لك به علم واكر
سعي ايدوب سنكله جنك وجدال ايدرلر تاكه بكا اورتاق قيلهسن شول نسنه يي كه انك
الوهيتنه سكا دانشي اوليه فلا تطعهما اول خصوصده انلرك سوزين قبول ايتمه
زيرا خالقك معصيتنده مخلوقه اطاعت اولنماز الي مرجعكم دونمككوز بكادر يعني
ايمان كتورنك وكتورميانك وپدر ومادرلر ايولك ايرنك وايتميهنك دونمكلري
بنم فرماننددر فانبئكم بما كنتم تعملون پس جزا محلنده ايشلدككوز ايشدن سيزي
آكاه ايدرم والذين امنوا وعملوا الصالحات دخي شول كمسهلر كه ايمانه كلوب كوزل
عمللر ايشلديلر لندخلنهم في الصالحين البته انلري ايولك ايدنلرك زمرهسنده
كيوردورز ومن الناس من يقول آمنا بالله دخي خلقدن شول كروه واركه ديرلر خدايه
ايمان كتوردك فاذا اوذي في الله پس خدانك يولنده ايذا اولندوقده يعني
قچن كفار ايماننددن اوتري كندولري معذب ايدرلر جعل فتنة الناس كعذاب الله خلقك
اذيتندن كندويه دكن شيء خدانك عذابي كبي قيلدي يعني خلقك عذابي خوفندن
ايماني ترك ايدرلر نته كه خدانك عذابي خوفندن كفري ترك اولنمق كرك ولئن جاء نصر
من ربك وبي شبهه اكر بوردكارككدن سكا بر فتح وغنيمت كلور ليقولن انا كنا
معكم البته ديرلر على الحقيقة بز دخي سزكله ايدك اولیس الله باعلم
بما في صدور العالمين ايا محقق ومعلوم اولمديمي كيم تنكري تعالى خلقك سينهلرنده
اولان اشيايه داناتردر وليعلمن الله الذين آمنوا وليعلمن المنافقين دخي قسم اولسونكه
تنكري تعالى بو ايكي كروهه اعماللرينه كوره مكافات ايده كتوردیلر كه ابو سفيان واميه
بن خلف حضرت عمر وصحابهيه ديديلر بو ديني محمدي ترك ايدك وبيزلركك آيينه
رجوع ايدك اندن واركيمه كوزوا اكر پدرلركدن بنده اقامت ايتمكدن بر كناه حاصل
اولورسه اني بيز سيزدن كوتوررز وسيزي يوك السندن قورتارورز حق تعالى بو آيتي منزل
ايدوب بيوردي وقال الذين كفروا للذين آمنوا دخي بي دين اولانلر اهل ايمانه ديديلر
اتبعوا سبيلنا بزم طريقمزه پيرولك ايدك ولنحمل خطاياكم وكناهلركوزي
بيز كوتورمك كرك اكر بيزه اتباع ايتمككوز كناهدر وما هم بحاملين من خطاياهم من شيء
وانلر مؤمنلرك كناهندن هيچ بر نسنه كوتوريجيلر دكل انهم لكاذبون بي شبهه
كه انلر سوزلرنده يلانجيلردر وليحملن اثقالهم والبتة نفسلري قرندوغي آغر

يوكلري قالدرديلر واثقالا مع اثقالهم واغير يوكلر ايله اوزكه يوكلر قالدردلر وانلر اول
كيمسهلرك يوكلريدر كه كندولر انلرك اضلالنه سبب اولديلر مع ذالك اضلال
اولنانلرك يوكندن بر شيء اكسك اولماز وليسئلن يوم القيمة عما كانوا يفترون
والبتة باطل وقلري يلانلردن اوتري قيامتده سرزنش سؤالي سؤال اولنورلر ولقد
ارسلنا نوحا الى قومه دخي بتحقيق كيم حضرت نوحي كندو عشيرتنه كوندردك فلبث
فيهم الف سنة الا خمسين عاما پس انلرك اراسنده بيك ييل اللي ييل اكسك دوردي
يعني حضرت نوح عليه السلام توقوز يوز اللي ييل ايمانه دعوت ايدوب كندويه منقاد
اولمديلر فاخذهم الطوفان پس صو بيك كثرتي كندولرين الوب اهلاك ايتدي
وهم ظالمون وحال بو كه كفر ايله كندولرينه ستم ايدجيلردر فانجيناه واصحاب السفينة
پس كندوي وكيمي نك ايرلرين يعني كيميده كندويله بنانلري قورتاردق وجعلناها آية
للعالمين واول واقعهيي خلقه اوچون بر عبرت قيلدق تا كه انكله پند الورلر وابراهيم اذ
قال لقومه دخي ياده كتور حضرت ابراهيمك احوالني قچن كندو جماعتنه ديدي
اعبدوا الله واتقوه خدايه پرستش ايدك وانك عذابندن خوف ايدك ذلكم خير
لكم اول عبادت وخوف سيزه يكركدر اول اندككوز حالدن ان كنتم تعلمون اكر سيز
خير وشري بيلوب ارالرينه تمييز ايدردككوز انما تعبدون من دون الله اوثانا
تنكريدن اوزكه عبادت ايتدككز بتلره وتخلقون افكا وكندو نفسككوزدن يلاني
ايجاد ايدرسيز كه الهيت عنوانيله بتلري اكر سيز ان الذين تعبدون من دون الله تحقيقا
كيم تنكريدن اوزكه پرستش ايدوب طوتدقككوز نسنهلر لا يملكون لكم رزقا سيزه روزي
ويرمكه قدرتلري يوقدر فابتغوا عند الله الرزق پس خدانك قتندن روزي طلب
ايدك واعبدوه واشكروا له اولحالده كه كندويه پرستش ايدوب نعمتلرينه معترف
اوله سيز اليه ترجعون انك طرفنه دونش قيلورسيز وان تكذبوا واكر بني
يلانه نسبت ايدرسيز فقد كذب امم من قبلكم بي شبهه كيم سيزدن اسبق كروهلر
پيغمبرلرين يلانه نسبت ايتديلر وانلرك تكذيبندن پيغمبرلره بر ضرر ايرشمدي بلكه ضرر
كندولره عائد اولدي وما على الرسول الا البلاغ المبين وپيغمبر اوزرينه بر شيء يوقدر الا
احكامي آشكارا تبليغ ايتمك واوزرنه لازم دكلدركه مصدق اولوب مكذب اولميه
اولم يروا كيف يبدئ الله الخلق ايا بقوب بيلمزلرمي كيم تنكري تعالى نيجه ياردلمشلري
ايجاد ايدر ثم يعيده پس اول وكلرندن صكره انلري ذي نعم قيلوب دوندرور

ان ذلك على الله يسير تحقيقا كيم ايجاد ايدوب دوندرمك ايزد ذو الجلال اوزده بر
آسان ايشدر قل سيروا فى الارض سويله يا ابراهيم يريوزنده سياحت ايدك فانظروا
كيف بدأ الخلق صكره بقك نيجه حق جل وعلا خلقى اختلاف اجناس واحوال
اوزده يرتدى ثم الله ينشئ النشأة الآخرة صكره تنكرى تعالى اوبريرتيفى پيدا ايدر ان
الله على كل شئ قدير بى شبهه كيم خداى عز وجل هر نسنه اوزره توانادر انكچون كه
قدرتى ذاتندندر وبو وصفله متصف اولان جميع ممكناتك ايجادى ذاتى قتنده برابردر
پس نشأهٔ اخرى اوزره قادردر نته كه نشأهٔ اولى اوزده توانا ايدى يعذب من يشاء
تعذيبن ايستدوكى كيمسنه يى معذب ايدر ويرحم من يشاء واسركمسين ايستدوك
كيمسنه يى اسركر واليه تقلبون وكندوطرفنه دوندريلورسز وما انتم بمعجزين
وسيز خدايى تعجيز ايديجى دكلسز فى الارض يرده ولا فى السماء ونه كوكده يعنى ايزد
جل وعلا عذابكزى ايسترسه يرده اولسون كوز ياكوكده يديدر تدن قورتلوب
خلاص اولمزسيز وما لكم من دون الله من ولى ولا نصير دخى تنكريدن اوزكه اصلا سيزه
نه دوست وارونه ياردمجى كه سيزى بلادن حفظ ايده والذين كفروا بايات الله
ولقائه وشول كيمسنه لركه تنكرينك دلائل وحدانيتنى وبعث سببيله حاصل اولان
لقاسنى انكار ايتديلر اولئك يئسوا من رحمتى اول كروه آخرتده بنم رحمتمدن نا اميد
اولديلر واولئك لهم عذاب اليم واول كروه كفرلرى سببيله كندولره بردردناك
اشكنجه اولور فما كان جواب قومه بوندنصكره حضرت ابراهيم جماعتنك جوابى
برنسنه اولمدى الا ان قالوا اقتلوه او حرقوه الا بوكه ديديلر ابراهيمى اولدرك ياياقك
بعده راى فاسدلرى اكا مؤدى اولدى كه يانديرلر پس كندوين منجنيقله اتشه
صالديلر فانجاه الله من النار درعقب ايزد ذو الجلال لطف وكرميله كندويى
اتشدن قورتردى كه اتشى اوندنه برد وسلام قيلدى ان فى ذلك لايات تحقيقا كه
حضرت ابراهيمك قورترمسنده اولونشانلروار لقوم يؤمنون بر كروه كه خدانك
وحدانيتنه ايمان كتوردولر وقال انما اتخذتم من دون الله اوثانا دخى حضرت ابراهيم
ديدى اى قوم بوندن غيرى بر شئ يوقدر كه تنكريدن اوزكه بتلر ايدندكوز مودة بينكم
اراكوزده محبت تحصيل ايتمك ايچون فى الحيوة الدنيا يعنى اولان صاغلغوزده ثم يوم
القيمة يكفر بعضكم ببعض صكره قيامت كوننده برلوكوز برلوكزى انكار ايده يعنى
متبوع اولانلر تابعدن بيزار اولور ويلعن بعضكم بعضا وبرلوكوز بريلوكزه

لعنت اوقور ومأويكم النار وقرارگاهكوز آتشدر وما لكم من ناصرين وسيزه هيچ يارديجيلر
يوقدركه سيزى اندن خلاص ايده لر فامن له لوط پس همشيره زاده سى حضرت لوط كندويه
ايمان كتوردى وقال انى مهاجر الى ربى دخى حضرت ابراهيم ديدى تحقيقا بن كوچمك
الندن وطنى ترك ايدوب كيدرم پروردكارم بكا فرمان ايتدوكى يره انه هو العزيز الحكيم
تحقيقا كه پروردكارم كندودر بنى دشمنلرك مكرندن حفظ ايدوب غالب وقادر اولان
بكا نفعلو اولان شيله فرمان ايدن پس حضرت ابراهيم خاتونى ساره ايله وحضرت
لوطله اتفاق ايدوب سواد عراقدن كوثى نام كويدن حران نام شهره كيتديلر اندنصكره
اقليم شامدن فلسطين اسميله معروف اولان بقعه ده حضرت ابراهيم سكنى ايتدى وحضرت
لوط سدوم نام كويده مكان ايدنوب قوندى ووهبنا له اسحق ويعقوب واكا براوغول
وبرنبيره باغشلدق وجعلنا فى ذريته النبوة والكتاب ونسلنده پيغمبرلكى وكتاب
سماوى منزله سن قيلدق واتيناه اجره فى الدنيا وايتدوكى هجرت اوزده كندويه مكافات
ويردك بو جهانده وانه فى الاخرة لمن الصالحين وتحقيقا كيم حضرت ابراهيم او بر
جهانده صلاحه ارباب كمال اولانلرك زمره سندندر ولوطا اذ قال لقومه دخى
حضرت لوطك احوالنى ياده كتوركيم كندو جماعتنه ديدى انكم لتأتون الفاحشة
نيچون سيز قبحده نهايته ايرشن فعله كلورسيز ما سبقكم بها من احد من العالمين
انك ايشلمسيله سيزه خلقدن هيچ بر كيمسه سبقت ايمدى ائنكم لتأتون الرجال ايا
تحقيقا سيز اركلره مباشرت طريقيله كلورسيز وتقطعون السبيل ويولى كسرسيز
يعنى كاروان خلقنه اخذ مال ايله وقتل ايله تعرض ايدرسيز وتأتون فى ناديكم المنكر
ومجلسكوزده نامعقول ونامشروع اولان ايشلرى ايشلرسيز فما كان جواب قومه
پس عشيرتنك جوابى برنسنه اولمدى الا ان قالوا ائتنا بعذاب الله ان كنت من
الصادقين الا كه ديديلر بيزه خدانك عذابنى كتور اكر دعواى نبوتده سن كرچك
سويليانلردن ايدك قال رب انصرنى على القوم المفسدين حضرت لوط ديدى يا الهى
بنى منصور قيل بو فساد كلمه سعى ايدن كروه اوزره ولما جاءت رسلنا ابراهيم بالبشرى
وقچن كوندرلمشلرمز حضرت ابراهيمه اوغلك و نبيره نك مژده سيله كلديلر قالوا انا
مهلكوا اهل هذه القرية ديديلر على التحقيق بيز سدوم كوينك خلقنى نابود قيليجيلرز
ان اهلها كانوا ظالمين بى شبهه كيم اول كوينك اهللرى ستمكار كروه ايديلر
قال ان فيها لوطا حضرت ابراهيم انلره اعتراض طريقيله ديدى بى شك كيم حضرت لوط

اول کوبره دن واو شمکادلردن دکلدر قالوا نحن اعلم بمن فیها فرشته لر دیدیلر بز سندن
داناترز ایچنده اولانی کیمسنه لره لننجینه واهله البته انی وکندویه مخصوص اولانلری
قورترورز الا امرأته کانت من الغابرین ایچق قادیسی عذابده قلانلردن ایدی ولما
ان جاءت رسلنا لوطا واول محلکه کوندردکلریمز حضرت لوطه مهمانلرک طریقیله
کلدیلر سیئ بهم انلرک سببیله اندوهناک اولدی وضاق بهم ذرعا وانلرک احوالنی
تدبیر ایتمک جهتندن طاقتی دار اولدی وقالوا واول وقت که آثار تغیری حضرت لوطک
چهره سنده کوردیلر دیدیلر لاتخف ولاتحزن قورقمه وملول اولمه انا منجوک واهلک
الا امرأتک کانت من الغابرین علی التحقیق بیز سنی واهلکی قورتریجیلرز ایچق
عورتک کوبره قلانلردن ایدی انا منزلون علی اهل هذه القریة رجزا من السماء
تحقیقا که بیز بو کویک اهللری اوزره کوکدن بر عذاب ایندریجیلرز بما کانوا یفسقون
ایتدوکلری فسق سببیله ولقد ترکنا منها آیة بینة دخی علی التحقیق که بیز اول کویدن
بر اشکارا نشان قودق لقوم یعقلون بر کروهه که تعقل ایدوب اعتبار الورلر
واول نشانه مشهور اولان حکایتلریدر و ویرانه اولان مکانلرینک اثاریدر
والی مدین اخاهم شعیبا دخی مدین شهرینک ساکنلرینه قرنداشلرین حضرت شعیبی
کوندردک فقال یا قوم اعبدوا الله پس دیدی ای بنم عشیرتم خدایه پرستش ایدک
وارجوا الیوم الآخر وصوک کونک ثوابنه امید دوتک یعنی بر ایش ایشلک که
انکله ثوابک حصولنه امید دوتمق ممکن اوله ولا تعثوا فی الارض مفسدین
ومدین شهرینک زمیننده یمانلکله قصد ایتمش ایکن بتاهلکه میل ایتمک فکذبوه
بو کلامدن صکره حضرت شعیبی یالاننه نسبت ایدوب فسادلرینه مصر اولدیلر فاخذتهم
الرجفة پس زلزله کندولرین الدی فاصبحوا فی دارهم جاثمین دخی عقب کندو مسکنلرنده
صباحلدیلر دیزلری اوزره چوکمش اولیلر وعادا وثمود دخی بو ایکی قبیله یی اهلاک
ایلدک وقد تبین لکم من مساکنهم وبی شبهه کیم انلرک منزللرندن هلاکلری اولمقلق
سیزه ظاهر اولدی وزین لهم الشیطان اعمالهم وابلیس شقی ایشلرین کندولره
بزندی فصدهم عن السبیل پس پیغمبرلر بیان ایتدوکلری طریقدن کندولرین
دوندردی وکانوا مستبصرین وحالبوکه انلر کوریجیلردی یعنی فکر ونظر ایتمکدن
متمکن ایدیلر لیکن انکله استعمال ایتمدیلر وقارون وفرعون وهامان معطوفدرلر
عاد اوزره واذبی که قارونک شرفی وار ایدی نسب جهتندن فرعون وهامانک

اوزره

اوزره تقدیم اولندی ولقد جاءهم موسی بالبینات فاستکبروا فی الارض وبی شبهه کیم حضرت
موسی بونلره اشکارا معجزه لرله کلدی پس کندو بی تصدیق ایتمیوب مصر زمیننده
سرکشلک ایتدیلر وما کانوا سابقین وخدانک حکمندن الموب کیدیجی دکللردی بلکه
انک حکمنی کندولره یتشوب ایشلرین بتوردی فکلا اخذنا بذنبه پس بو مذکورلرک
هر بیرین کناهی سببیله الوب معذب قیلدق فمنهم من ارسلنا علیه حاصبا پس
انلردن بر کروه وار ایدیکه اوزرلرینه طاش یاغدردق قوم لوط کبی ومنهم من اخذته
الصیحة وانلردن بر کروه وار ایدی که کندولرین صیحه الوب هلاک ایتدی اهل مدین
وثمود کبی ومنهم من خسفنا به الارض وانلردن بر قسم وار ایدیکه یری کندولرین یوتدردک
قارون کبی ومنهم من اغرقنا وانلردن بر جماعت وار ایدی که کندولرین صوده بوغدق
قوم نوح وفرعون وتوابعی کبی وما کان الله لیظلمهم واولمزدی که حق سبحانه وتعالی
انلره ستم ایده ولکن کانوا انفسهم یظلمون ولیکن انلر کندو نفسلرینه ستم ایدرلردی مثل
الذین اتخذوا من دون الله اولیاء شول کیمسه لرک صفتی که خدانک الوهیتندن
تجاوز ایدوب دوستلر یعنی معبودلر ایدندیلر کمثل العنکبوت اورمجکک صفتی
کبیدر که اتخذت بیتا کندویه بر او ایدندی وان اوهن البیوت وعلی التحقیق
کیا اولرک اک سستی لبیت العنکبوت اورمجک اویدر زیرا انک نه دری ونه
دیواری وار ونه صاوقدن ونه حرارتدن حفظ ایدر لو کانوا یعلمون اکر بیلسیدیلر
البته بیلورلردی که دینلری اورمجک اوندن ذبونترکدر ان الله یعلم ما یدعون
من دونه من شیء بی شبهه حق تعالی بیلور کندو سندن اوزکه شیء مقوله سندن
عبادت ایتدوکلری نسنه یی وهو العزیز الحکیم وکندو در هر کیسه اوزره غالب
ایدن اشیایی محلنده وضع ایدن وتلک الامثال وبو مذکور اولان مثللر ومانندلر
نضربها للناس خلق ایچون انلری کتوروب بیان ایدرز وما یعقلها الا العالمون
وانلرک حسن وفائده سن فهم ایتمز الا حقایق اشیایه تدبر ایدن ارباب دانش خلق
الله السموات والارض بالحق خدای تعالی کوکلری ویری درستلکله یراتدی که انی
انا صنعنه خیر وذات وصفاته اوزره دلالت ایتمکه مشتمل قیلدی نته که انکا اشارت
ایدوب بیوردی ان فی ذلک لآیة للمؤمنین تحقیقا که کوکلرک ویرک یرادلشنده
ایمان کتورنلره بر اولو نشان وار زیرا انکله انتفاع ایدن انلردر اتل ما اوحی الیک من الکتاب
ای محمد قرآندن سکا وحی اولنان شیئی اوقو واقم الصلوة ونمازی شرایطیله ادا ایله

قیل ان الصلوة تنهی عن الفحشاء والمنکر بی شبهه کیم نماز بیان فعلدن وشرعا مستحسن
اولمیان ایشدن الحقوق یعنی نماز معاصیدن منع ایتمکه سبب اولور زیرا اکا مداومت
ایتمک چوق ذکره و خشیته مؤدیدر وانلر بالخاصه بنده یی کناهدن منع ایدیلر کتوردیلر
که انصاردن بر یکت حضرتله بیشی وقت نمازی قیلاردی اما بر قباحت یوق ایدی
که انی ایشلمزدی احوالنی حضرتک حضورنه عرض ایتدیلر حضرت صلی الله علیه وسلم
بیوردی نمازی البته کندویی بد ایشلردن منع ایدر اندنصکره آز مدت کچمدن اول
یکت قبیح ایشلردن فراغت ایدوب تائب وطاهر اولدی ولذکر الله اکبر وبی شبهه
کیم خدانک کلمسنه مشتمل اولان نماز هر نسنه دن زیاده بیوکدر والله یعلم ما
تصنعون وحق جل وعلا ایشلدکگوز شیئی بیلور ولا تجادلوا اهل الکتاب دخی اهل
کتابدن سزکله عهد و پیمانی بغلیانلرله بر سوزله مجادله ایتمک الا بالتی هی احسن مکر
بر خصلتله که کندوسی غایتله کوزلدر خشونتی ملایمتله معارضه ایتمک کبی الا الذین
ظلموا منهم انجق انلردن نقض عهدله ستم ایدنلر که انلره علی الاطلاق مجادله
حسنه ایتدکگوزده سویله کوز بیزه ایندرلن شیئه وسیزه ایندرلن نسنه‌یه ایمان
کتوردک والهنا والهکم واحد وبیزم معبودمز وسیزک معبودکوز بیردر ونحن
له مسلمون وبیز اکا یالکوز مطیع ومنقادز وکذلک دخی نته کیم سائر
انبیا اوزره کتابلری ایندردک انزلنا الیک الکتاب قرآنی سکا ایندردک فالذین
آتیناهم الکتاب یؤمنون به پس شول کیمسه‌لر که کندولره کتابی ویردک قرآنه ایمان
کتوردیلر عبدالله بن سلام وامثالی کبی ومن هؤلاء من یؤمن به وبونلردن یعنی
عربدن شول قسم وارکیم اکا ایمان کتورور وما یجحد بآیاتنا الا الکافرون وآیاتمزه انکار
کتورمز الا کفرده توغل ایدنلر وما کنت تتلوا من قبله من کتاب دخی قرآن سکا کلمدن
اول هیچ بر کتاب اوقومز ایدک ولا تخطه بیمینک ونه انی صاغ الکله یازردک
اذا لارتاب المبطلون شرط محذوفه جواب ایدی یعنی سن کتاب اوقویوب یازنلردن
اولسیدک اول محل اهل باطل اولانلر شک ایدوب دیرلردی قرآنی بر غیری کیمسه دن
اوکرندی یا خود متقدمینک کتابلرندن الدی بل هو آیات بینات بلکیم قرآن
معناسی آشکار آیتلردر فی صدور الذین اوتوا العلم شول کیمسه‌لرک سینه‌لرنده
که کندولره دانش ویرلدی وما یجحد بآیاتنا الا الظالمون وآیاتمزی انکار ایتمز الا
ظلمده نهایته ایرشنلر که آیاتمزک اعجازی واضح اولدقدنصکره مکابره ایدوب

نمازدن وغیریسندن

انلری انکار ایدرلر وقالوا لولا انزل علیه آیات من ربه دخی کفار دیدیلر نیچون
محمد المصطفی اوزره پروردکاردن معجزه‌لر ایندی صالحک ناقه‌سی کبی وعیسانک
مائده‌سی کبی قل انما الآیات عند الله سویله آیات بر کیمسه‌ده موجود دکلدر الا
تنکری تعالی قتنده وانما انا نذیر مبین وبن بر نسنه دکلم الا بر آشکارا قورقودیجی
اولم یکفهم آیا اقتصار ایتدوکلری آیاتدن کندولره کافی دکلمیدر کیم انا انزلنا علیک
الکتاب علی التحقیق بیز قرآنی اوزرکه ایندردک یتلی علیهم اونلره همیشه اوقونور ان
فی ذلک بی شبهه کیم قرآنک دائما موجود اولمسنده لرحمة وذکری لقوم یؤمنون
بر اولو نعمت و بر پند ونصیحت وار بر کروهه که خدانک وحدانیتنه تصدیق کتوردیلر
قل کفی بالله بینی وبینکم شهیدا سویله تنکری تعالی طانقلق ایتمک جهتندن ارامزده
وار اکوزده کافیدر یعلم ما فی السموات والارض کوکلرده و یرده اولانی بیلور پس نیم حالم
وسیزلرک حالکوز اوندن خفی اولماز والذین آمنوا بالباطل وکفروا بالله وشول کیمسه‌لرکه
اصلی اولمیان شیئه ایناندیلر ایزد ذو الجلالک وحدانیتنه تصدیق کتورمدیلر
اولئک هم الخاسرون اول کروه کندولردر اوتوزنانلر ویستعجلونک بالعذاب
دخی کفار عذابک وقوعنی سندن تعجیل ایله طلب ایدرلر که دیدیلر بونک درست
ایسه اوزریمزه کوکدن طاش یاغسون ولولا اجل مسمی واکر هر بر کروهه بر معین
مدت اولمسیدی لجاءهم العذاب البته علی العجله انلره عذاب کلوردی ولیأتینهم بغتة
وبی شک کیم عذاب انلره ناکهان کلور وهم لا یشعرون وحال بوکه انک کلمسندن کندولر
بیخبردرلر یستعجلونک بالعذاب عذابک کلمسنی سندن تعجیل ایله ایسترلر وان جهنم
لمحیطة بالکافرین وحال بوکه علی التحقیق دوزخک کرمسنه موجب اولان معاصی
کفاری قبلمشدر یا دوزخ انلره احاطه ایدیجکدر یوم یغشیهم العذاب اول کونده که
اشکنجه کندولرین قبلار من فوقهم ومن تحت ارجلهم اوستلرندن وایاقلری التندن
ویقول ذوقوا ما کنتم تعملون و فرشته‌نک بیری یعنی خدانک فرمانیله سویلر دنیاده
ایشلدکگوز شیئک سزاسنی طادک مرویدر کیم اهل ایماندن بر کروه مکه‌ده قالوب
حب وطن جهتندن هجرت ایتمدیلر و عبادته توزرقی اوزره اما ایدرلردی حق تعالی بو آیتی
منزل ایدوب بیوردی یا عبادی الذین آمنوا ای ایمان کتورن قوللرم ان ارضی واسعة
تحقیقا که بنم زمینم بولدر فایای فاعبدون پس بر زمینده که عبادتمه سیزه اخلاص
میسر اولماز بر زمینه دخی وارک یالکوز بکا عبادت ایدک کل نفس ذائقة الموت

مرجان اولی داد یجید ثم الینا ترجعون صکره مکافات ایچون بیزه دونمش قیلنودسیز پس بر
کیمسه که سقی ایتدی کیم عاقبت بو اولجهدر کرکدرکه اکا لایق بر استعداد پیدا ایده
والذین امنوا وعملوا الصالحات وشول کیمسه لرکه ایمانه کلوب کوزل اعمال ایشلدیلر
لنبوئنهم من الجنة غرفا البته بهشت جاودانده یوکسک یرلرده انلری قوندرورز
تجری من تحتها الانهار اول یوکسک یرلرک آلتندن ایرماقلر اقر خالدین فیها
ایچنده اقامتی علی الدوام تقدیر ایتمشلر نعم اجر العاملین کوزل ایشلیانلرک اجری
غایتله محمود وصدد الذین صبروا شول عمل ایدنلر که انواع محنت اوزره صبر ایتدیلر وعلی
ربهم یتوکلون وپالکوز پروردکارلری اوزره اعتماد ایدیلر کوردیلرکه قچن اهل ایمان
هجرته عزیمت ایدوب بوله دوشیلر بریمیز دیکی بیر بیلمدوکمز یره کیدیورز ابا قند
اوقات کذرانلک ایدرز حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی وکاین من دابة نچیه
حرکت ایدیجی حیوان وارکه لا تحمل رزقها کندو رزقنی کوتورمز یعنی طاقتی یوقدر
که انی کوتوره یا خود مقصد بو اوله که رزقنی ادخار ایتمز الله یرزقها ایزد وجلا
اکا روزی ویرور وایاکم وسیزه دخی وهو السمیع العلیم وکندو دکلامکزی
ایشدوب ضمیر کوزده اولانا شیانی بحشی بیلن ولئن سألتهم من خلق السموات والارض
وسخر الشمس والقمر دخی قسم اولسونکیم اکر اهل مکه دن صوردسک که کیمدر کوکلر
وییری یاراتدی وکونشی وآیی رام ایدن لیقولن الله البته جواب ویرلر انلری
یاددوب رام ایدن ایزددر والجلالدر فانی یؤفکون بو اقرار ایدنصکره ضلالتدن جیدی
قنقی نسنه یه دونمش قیلنورلر الله یبسط الرزق لمن یشاء من عباده ویقدر له
ایزد متعال قوللرندن ایستدوکی کیمسنه یه کیچجک نسنه سی مستوفی قیلدو وایستدوکی
کیمسنه یه دار قیلدر ان الله بکل شیء علیم تحقیقاکیم خدا عز وجل هر نسنه یه داناد
قوللرینه منفعت ایدن شیئی وضرر ایدن نسنه یی بحشی بیلور ولئن سألتهم من نزل
من السماء ماء فاحیی به الارض من بعد موتها دخی علی التحقیق اکر کفار مکه دن
صوردسک که کیمدر کوکدن صو ایندروب زمینی انکله زنده قیلدی زمینی اولدوکدنصکره
لیقولن الله بلا شبهه دیرلر انی ایشلیان خدای ذو الجلالدر حاصل کلام بو کرکفره
قسمی اعتراف ایدرلر که جمله مکوناتی خدا ایجاد ایتدی اندنصکره مخلوقاتندن اصلا قدرتی
اولمیان شیئی کندویه اورتاق قیلدلر قل الحمد لله سویله یا محمد شکر تنکری تعالیه
کیمی بو کونه ضلالتدن محفوظ قیلدی بل اکثرهم لا یعقلون بلکه چوقلری بر نسنه فهم

ایمیوب

ایمیوب سوزلرین متناقض قیلدرلر که اول خدانک خالقیته اقرار ایدوب صکره دونوب
ادنای مخلوقات اولان اصنامی کندویه اورتاق قیلدیلر وما هذه الحیوة الدنیا وبو فانی
اولان صاغلق برشیء دکلدر الا لهو ولعب الا بر مشغوللک واوینماق یعنی سرعت
زوالده اوغلانجقلرک اوینه بنکزد که بر ساعت انکله مشغول ومسرور اولوب بعده ملول
وپراکنده اولورلر وان الدار الاخرة لهی الحیوان وبیشک وشبهه کیم صوکی سرای
کندو در حیوة ابدیه نک سرایی لو کانوا یعلمون اکر بیلورلر ایسیدیلرکیم حقیقة
الحال اوده البته دنیای دنیه یی انک اوزره ترجیح واختیار ایتمزلردی فاذا رکبوا
فی الفلک پس قچن کفار کیمیده بنرلر دعوا الله مخلصین له الدین تنکری یا اوقودلر اول
حالده که کندودینلرین اکا اخلاص ایتمشلر یعنی دعالری اهل اخلاص اولان مؤمنلر کبی
ایدرلرکه خدادن اوزکه هیچ برشیء دکلزلر فلما نجیهم الی البر پس اول محلکه کندولره
نجات ویروب صحرایه چیقسلر اذا هم یشرکون همان اول وقت شرک ایدرلر یعنی
ایینی قدیملرینه دونرلر لیکفروا بما آتیناهم تاکه نعمت نجاتدن کندولره ویردوکمز شیئی
انکار ایدرلر ولیتمتعوا وتاکه اصنامک عبادتی اوزره مجتمع اولوب برخوردار
اوله لر فسوف یعلمون پس بلا شبهه کیم ایتدوکلری ایشک عاقبتنی کوررلر
اولم یروا انا جعلنا حرما آمنا ایا اهل مکه بقوب مشاهده ایتمدیلرمی کیم علی التحقیق
بیز بر امنیتلو حرم قیلدق ویتخطف الناس من حولهم وحال بوکه شهرلری چوره سندن
خلق قاپلورلر یعنی اطرافنده خلق بری بیرین اولدروب اسیر ایدرلر وکندولره
بیت شریفک برکاتیله بر کیمسه تعرض ایتمز افبالباطل یؤمنون پس نیچون اصلی اولمیان
نسنه یه ایناتورلر وبنعمة الله یکفرون وخدانک نعمتنه کفران ایدرلرکه کندویه اورتاق
قیلدرلر ومن اظلم ممن افتری علی الله کذبا دخی کیمدر زیاده ستم ایدیجی شول کیمسه دن
که خدای عز وجل اوزره یلان بغلدی که کندویه شریک واردر یو کادنا ایتدی او کذب
بالحق لما جاءه یا قرانه تکذیب ایتدی قچن کندویه کلدی الیس فی جهنم مثوی
للکافرین ایا دوزخده کفار ایچون بر قرارکاه یوقمیدر یعنی انلره جهنمده بر قرارکاه
وار والذین جاهدوا فینا وشول کیمسه لرکه دینمزک اقامتنده سعی تمام ایتدیلر
لنهدینهم سبلنا البته یولریمزی انلره کوسترورز وان الله لمع المحسنین
دخی شبهه کیم ایزد متعال ایولک ایدنلرله در نصرتیله

سورة الروم مكية وهی ۶۰ آية

بسم الله الرحمن الرحیم

الم حضرت عبد الله بن عباسدن مرویدر کیم بو دردی سوره لرک اوائلنده دوشن حروف
مقطعه هر بری حق تعالینک بر صفتنه اشارتدر دینه که بو کلمه دن الف الوهیته ولام لطفه
ومیم ملکه اشارتدر غلبت الروم فی ادنی الارض طائفهٔ روم زمینک یقینراک یرنده
مغلوب اولدیلر یعنی فرس طائفه سی رومه غلبه ایتدیلر عرب دیارینه یقین اولان یرده
واو اویله اولمشدی که فرس پادشاهی ایکی امیری بر خیلی عسکرله روم دیارینه کوندردی
اذرعات ایله بصری اراسنده رومک لشکرینه ملاقی اولدیلر خدانک اراد تیله فرس روم
اوزره منصور اولوب هجرتک طقوزنجی سنه سنده خبری مکه یه واصل اولدی اندن اولان
اهل شرک شادمان اولوب مؤمنلره دیدیلر روم وسیز اهل کتاب سیز و بیز و فرس
امی جماعتلرز حالا فرس رومه اوزره غلبه ایتدیلر بیز دخی البته اوزرکزه غلبه ایدرز
حق جل وعلا بو آیتلرده انی مذکور قیلدی واول حق تسنده لیکی دخی بیان ایدوب بیوردی
وهم من بعد غلبهم دخی روم مغلوب اولدقلرندنصکره سیغلبون فی بضع
سنین البته غلبه ایدرلر بر قاچ ییللر کاشنا سنده مرویدر که بو آیت
نازل اولدقدنصکره حضرت صدیق رضی الله عنه اهل شرکه دیدی سیوملک خدایه قسم
کیم روم فرسه غلبه ایده جکدر بضع سنینده ابی بن خلف حضرت صدیقه دیدی سوزکده
صادق ایسک بر معین مدت ایت انک اوزره سنکله کو بغلیه لم حضرت صدیق
انکله اون کنج دوه اوزره کوو بغلدیکه اوچ ییله دک هر کیمک سوزی چیقرسه
خصمنه انی السون بعده صورت حالی سرور کائنات عرض ایتدی انلر بیوردیلر
کیم بضع اوچدن طقوزکدر اراسنده اولان عدد اوزره اطلاق اولنور وار مدتی ارتر
وکروی زیاده ایت حضرت صدیق وار دوب انکله مدتی طقوز سنه یه دک قیلدی وکروی
یوز کنج دوه ایتدی بعده ابی احد وقعه سنده کندویه اصابت ایدن جراحتله هلاک
اولدی حدیبیه سنه سنده رومک فرسی اوزره غلبه لرینک خبری محقق اولیجق
حضرت صدیق ابیک ورثه سندن کرونی الوب حضرت حضورینه کتوردی حضرت
صلی الله علیه وسلم الکا بیوردی انکله صدقه ایت لله الامر من قبل ومن بعد فرمان خدای
ذو الجلالدر فرس رومه اوزره غلبه ایتمدن اول وغلبه ایتدکدنصکره یعنی قوتلو قادره
فرمانی جاریدر وجمله اشیا دست تصرفنده در ویومئذ یفرح المؤمنون واول کونده
که فرس رومه مغلوب اولورلر اهل ایمان سیونورلر بنصر الله انکله خدای عز
وجل کتابی اولانه کتابی اولمیان اوزره یاردم ایتدی ینصر من یشاء ایستدوکی

کیمسنه یه

کیمسنه یه یاردم ایدر وهو العزیز وکندو قوللرندن انتقام الوب اوندلرینه دشمنلرین
مسلط قیلان الرحیم قوللری اوزره تفضل ایدوب اعدالری اوزره نصرت ویرن وعد
الله ایزد ذو الجلالک وعدی لا یخلف الله وعده حق جل وعلا وعده سنه خلف ایتمز
ولکن اکثر الناس لا یعلمون ولیکن خلقک چوغی وعده سنک صحتنی بیلمزلر یعلمون
ظاهرا من الحیوة الدنیا یعنی اولان صاغلقدن اشکار انسندلی بیلورلر وهم
عن الآخرة وکندولر آخرتک احوالندن هم غافلون کندولر بیخبردلر اصلا
انی خاطره کتورمزلر اولم یتفکروا فی انفسهم ایا کندو نفسلرنده بعوب تفکر ایتمزلرمی
یعنی نیچون کندو نفسلرنده تفکری احداث ایدوب سویلمزلر ما خلق الله السموات والارض
وما بینهما الا بالحق ایزد ذو الجلال کوکلری ویری وارالرنده اولان اشیایی یراتمدی
الا دوغرو واملله واجل مسمی دخی بر معین مدتله که اول ابر شیئک انلر نهایتی ایرشوب
منقضی اولورلر وان کثیرا من الناس دخی شبهه کیم خلقدن چوق کیمسه وارکه
بلقاء ربهم لکافرون پروردکارلرینک لقاسنه کافرلردر یعنی قیامت کونن
انکار ایدوب کمان ایدرلر کیم دنیا ابدیدر واخرت یوقدر اولم یسیروا فی الارض ایا
کفار مکه مکانلرینه اوتوروب تجارت ایچون روی زمینده کزمدیلرمی فینظروا
کیف کان عاقبة الذین من قبلهم که بقه لرکندولردن اسبق اولانلرک صوکی نیجه
اولدی کانوا اشد منهم قوة کندولردن قوتی کوچ ایله لریدی واثاروا الارض ویرلری
یوزین دوندردیلر صولری ومعدنلری استخراج ایتمک ایچون وتخمی اکمک ایچون وعمروها
اکثر مما عمروها وزمینی تعمیر ایتدیلر مکه خلقینک ایتدوکی تعمیردن چوقراق
وجاءتهم رسلهم بالبینات وانلره ارسال اولنان پیغمبرلر کندولره معجزلرله کلدیلر
فما کان الله لیظلمهم پس اولمزدیکه ایزد جل جلاله انلره ستم ایده که عصیانلری
واقع اولمدن اول کندولرینی اهلاک ایده ولکن کانوا انفسهم یظلمون ولیکن انلر
کندو جانلرینه ستم ایدرلردی که هلاکلرینه باعث اولان افعال ایشلیلر ثم کان
عاقبة الذین اساؤا السوأی صکره بدلک ایدنلرک صوکی بدتر اولان عقوبت اولدی
ان کذبوا بایات الله وکانوا بها یستهزؤن انکچونکه تنکرینک آیاتنه تصدیق
ایتمزلردی وانکله استهزا ایدرلردی الله یبدؤ الخلق خدای عز وجل خلقی ایجاد ایدر
ثم یعیده اندنصکره کندو وسه انلری زنده قیلوب کوندرر ثم الیه ترجعون پس
مکافات ایچون کندو طرفنه دونمش قیلنورسز ویوم تقوم الساعة یبلس المجرمون واوله

كونكه قيامت قائم اولور اهل شرك اولان كنهكارلر متحير اولوب قالوب حالده خاموش اولورلر
ولم يكن لهم من شركائهم شفعاء وكندولره خدايه شريك قيلدوقلرى اشيادن
ديكجيلر اولمدى وكانوا بشركائهم كافرين واورتاق قيلدوقلرى نسنه لركه الوهيتلرين
كفر ايديجيلردى ويوم تقوم الساعة واول كونكه قيامت قائم اولور يومئذ يتفرقون
اول كونده اهل ايمان وكفره ايرلورلر فاما الذين امنوا وعملوا الصالحات پس اما شول كيمسه لركه
ايمان كتوروب كوزل اعمال ايشلديلر فهم في روضة اهل كونا كون كللرو صولر اوزره
مشتمل بر يرده اولورلر يحبرون سيونمش قيلنورلر بر سيونمك كه اثارى يوزلرى
اوزره ظاهر اولور واما الذين كفروا وكذبوا باياتنا ولقاء الاخرة واما شول كيمسه لركه
كفر ايدوب خدانك اياتنه واخرتك كورمسن تصديق ايتمزلر فاولئك في العذاب محضرون
انلر دائما شكنجه ده كيرمش قيلنوب اندن منفك اولمزلر فسبحان الله پس ايرز ذو الجلال
ذاتن ناسزا اوصافدن تنزيه ايدك حين تمسون اخشام وقتنه كيردككوز محل
وحين تصبحون وطان وقتنه كيردككوز محل وله الحمد في السموات والارض وكوكلر
ويرده اولان حمد وثنالر خدانك ذات بى همتاسنه مخصوصدر وعشيا وحين تظهرون
وياتسو وقتنه وايوله وقتنه داخل اولدغكوزده كندوني تسبيح وتقديس ايدك
يخرج الحي من الميت نطفه يى اولمشدن چيقاروب دوشنى يومورطه دن چيقارمسى كبى
ويخرج الميت من الحي واولمشى صاغدن چيقاروب يومرطه يى دوشدن چيقارمسى كبى
ويحي الارض بعد موتها دخى زمينى نباتاتله احيا ايدر قورودوب اولمش كبى اولدقدن
صكره وكذلك تخرجون وبو چيقارمق كبى قبوردن چيقمش قيلنورسز ومن اياته
دخى قدرتنك نشانلرندندركه ان خلقكم من تراب سيزى طوپراقدن ياراتدى ثم اذا انتم
بشر تنتشرون صكره بلا توقف سيز بر آدميلرسيز كه يرده پراكنده اولورسيز
ومن اياته دخى قدرتنك علامتلرندندركه ان خلق لكم من انفسكم ازواجا كندو
جانلركوزدن سزكچون قاريلر ياراتدى لتسكنوا اليها تاكه جنسيت حسبيله انلره ميل
ايدوب كندولره الفت ايده سز وجعل بينكم مودة ورحمة وارا كوزده بر محبت ومهربانلق
قيلدى جماع محلنده وغيرسنده ان في ذلك لايات تحقيقا كه بو ير تقدرده اولو نشانلر
وار لقوم يتفكرون بركروهه كه اشيانك حقايقنه تامل ايدوب انلره اولان حكمتلرى
ادراك ايدرلر ومن اياته خلق السموات والارض دخى دلائل قدرتندندر كوكلرو يرك يرتمسى
واختلاف السنتكم ودللريكوزك مختلف اولمسى والوانكم ورنكلريكوزك كوناكون

اولمسى ان في ذلك لايات للعالمين تحقيقا كه بو ياد تقدرده واختلافده علامتلر واردر ارباب
دانش اولانلر ومن اياته منامكم بالليل والنهار دخى علامات قدرتندندر كيجه ده وكونده
قواى نفسانيه كوز استراحت ايتمك ايچون يار تمغكوز وابتغاؤكم من فضله وايكيسنده
احسان وكرمندن معيشت طلب ايتمككوز ان في ذلك لايات لقوم يسمعون بى شبهه كيم
بو اشياده اولو علامتلر واردر بر كروهه كه فهم ايشتمه سن ايشيدرلر ومن اياته دخى دلائل
قدرتندندر بوكه يريكم البرق يلدرمى سيزه كوسترور خوفا وطمعا مسافرى صاعقه دن
قورقمق ايچون ومقيم اولانه يغمور اميد ايتدرمك ايچون وينزل من السماء ماء وكوكدن
صو اينديرور فيحيي به الارض پس انكله بتن نباتاتله يرى زنده قيلور بعد
موتها قوروب اولدوكدن صكره ان في ذلك لايات لقوم يعقلون تحقيقا كه بوكه برقى
كوسترمه ده وصويى كوكدن سمتندن اينديروب زمينى انكله احيا ايتمه ده اولو علامتلر وار
بركروهه كه اشيانك تكوننده تامل ايدوب خدانك كمال قدرتنى مشاهده ايدرلر
ومن اياته دخى قدرتنك دلائلندندر ان تقوم السماء والارض بامره كوك دركسز
وزمين صو اوزره فرمانيله دورمسى ثم اذا دعاكم دعوة من الارض صكره چاغرديغى اسرافيلك
نفخه سيله يردن سيزى بر چاغرمق چاغرور اذا انتم تخرجون بى توقف سز قبوردن
چيقارسز وله من في السموات والارض وكوكده ويرده اولانلر كندويه مملوكدرلر
كل له قانتون قولرى فرمانته مطيع ومنقاددرلر وهو الذي يبدء الخلق وكندودر
اول پروردكاركه خلقى ايجاد ايدر ثم يعيده هلاك اولدقلرندن صكره كندولرين
اعاده ايدر وهو اهون عليه وحال بوكه اودر اعاده ايتمك ابتدا ايجاد ايتمكدن
آساندر بواهونيت خلقك قدرتنه كوره در زيرا خدانك قدرتى قتنده جميع اشيانك
ايجادى يكساندر وله المثل الاعلى وقدرت كامله وحكمت شامله كبى بو جهتلركه وصف
عجيب الشان كندويه مخصوصدر في السموات والارض كوكلرده ويرده كه ايچنده اولانلر
اول وصفله كندوني وصف ايدرلر وهو العزيز وكندودر هركسه غلبه ايدن
قادر مختار الحكيم امور صوابه دانا كه فعل افعالى حكمتدن خالى دكلدر ضرب لكم مثلا
من انفسكم حق سبحانه وتعالى سيزه كندو جانلركوزك احوالندن الممش بر مثل بيان ايدوب
اوردى هل لكم من ما ملكت ايمانكم من شركاء آيا سيزه قوللركوز واللركوزدن اورتاقلر
وارمى في ما رزقناكم سيزه روزى قيلدوغمز نسنه ده فانتم فيه سواء كه سيز
ومملوكلركوز اول دولتده برابر سيز تخافونهم انلردن قورقرسيزكه مبادا تصرف ده

استقلال پیدا ایدرلر کخیفتکم انفسکم نته که کندو نفسلرکوزدن قورقرسز یعنی نته کیم
ازاد اولانلر بیری برینك مالنده تصرف ایتمکدن خوف ایدرسیز مالیکوزدن اوبله
قورقمیسیز کوزدیلرکیم قچن بو آیت نازل اولدی حضرت صلی الله علیه وسلم انلره سید
قریشی اوزره اوقودی انلر جواب ایتدیلرکه هرکز اولمازکیم قوللریموزدن برشخص مالمزده
بزمله اورتاق اوله اولمرتبه ده که انك تصرفندن استقلالی ملاحظه ایده‌وب
قورقز پس حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی هرکاه که سز کندو قوللرکزی مالکوزده
شریك اولمقلرینه راضی اولمازسیز نیجه خدانك مخلوقنی کندویه شریك قیلادرسیز
کذلك نته که بو مثلده بو امری بیان ایتدك نفصل الایات دلائل وحدانیتی بیان
ایدرز لقوم یعقلون برکروهه که عقوللرین امثالی تدبر ایتمکده استعمال ایدرلر
اما جاهل وستمکار اولانلر بوکونه سوزك حقیقتندن بیخبردرلر بل اتبع الذین
ظلموا اهواءهم بغیر علم بلکه ستم ایدنلر آرزولرینه پیروی ایتدیلر بیلمکسزین اولدیغی
حالده فمن یهدی من اضل الله پس کیمدرکه یول کوستره شول کیمسنه یه که تنکری
تعالی انی ازغون قیلدی وما لهم من ناصرین و کمراه قیلنان کیمسنه لره اصلا یاردمجیلر
اولمازکه کندولرین ضلالتدن خلاص ایدرلر فاقم وجهك للدین پس یوزکی دین
ایچون معتدل قیل یعنی عملکی خالص قیل حنیفا اشیاء باطله دن مائل اولدیغك حالده
فطرة الله خدانك یاراتمسنه یاپش التی فطر الناس علیها شول یراتمق که تنکری تعالی
خلقی انك اوزره یراتدی واو ملت اسلامدر زیرا خلق موانع نفسانیه دن و وساوس
شیطانیه دن قوتلسه یلر البته انك اوزره اولورلردی لا تبدیل لخلق الله خدانك
یراتمسنه دکشمك یوقدر یعنی برکیمسه قادر دکلدرکه انی تبدیل ایلیه ذلك الدین القیم
اولخطرت اکریکی اولمیان معتدل دیندر ولکن اکثر الناس لا یعلمون ولیکن خلقك
چوغی انك معتدل اولمسین بیلمزلر منیبین الیه حالدر دائم لفظنده اولان ضمیردن
یعنی ایمدی سن وامتك دینه متوجه اولك تنکری طرفنه رجوع ایدکوز حالده واتقوه
واندن خوف ایدك واقیموا الصلوة دخی نمازی قیلك ولا تکونوا من المشرکین واهل
شرکدن اولمك من الذین فرقوا دینهم وکانوا شیعا شول اهل شرکدن که دینلرین پراکنده
قیلوب کروه کروه اولدیلر کل حزب بما لدیهم فرحون هر کروه قتلرینده اولان شیئله
سوینجلیدر واذا مس الناس ضر دخی خلقه بر بلا ایرکه دعوا ربهم منیبین الیه
پروردکارلرینه تضرع و نیاز ایدرلر طرفنه رجوع ایتدکلری حالده ثم اذا اذاقهم رحمة منه

اندفعکه

اندفعکه اولمحل که کندو کرمندن انلره براحسان لذتنی دادندورکه اول زحمتلردن
کندولرین خلاص ایده اذا فریق منهم بربهم یشرکون همان اول محل انلردن برکروه
پروردکارلرینه اورتاق قیلادرلر لیکفروا بما آتیناهم تاکه عاقبتلری بو اولکیم نعمتمزی
کندولره ویردوکمز شیئه کفر ایدرلر فتمتعوا پس تمتع دنیویه ایله بیش اون کون برخوردار
اولك فسوف تعلمون که علی التحقیق برخوردارلغکوزك نتیجه سن کورجکسز ام
انزلنا علیهم سلطانا یا خود کفار اوزره بز بر کتاب و حجت ایندردوکمی فهو یتکلم بما
کانوا به یشرکون که اول کتاب سویلر شول شیئی که انلرك سببیله شرك ایدرلر
واذا اذقنا الناس رحمة دخی خلقه صحت و دولت کبی بر نعمتك لذتنی دادندردوز
فرحوا بها انکله سیوندیلر وان تصبهم سیئة بما قدمت ایدیهم واکر مرض و دارلق
کبی کندولره بر بدلك ذکر اللری ایلیوکوندردکی نسنه سببیله یعنی ایتدوکلری
اعمالك شامتی جهتندن کندولره بر زحمت دکرسه اذا هم یقنطون همان اول محل انلر
ناامید اولوب جزع و فزع ایدرلر اولم یروا ان الله یبسط الرزق لمن یشاء ویقدر ایا
کفار متولهسی بیلوب کورمدیلرمی کیم حق جل وعلا ایستدوکی کیمسنه یه روزکی
کشاده ایدر و ایستدوکی کیمسنه یه دار قیلور ان فی ذلك لایات تحقیقا کیم بو بسط
و قبضده اولو نشانلر وار لقوم یؤمنون برکروهه که خدانك حکمتنه تصدیق کتوردولر
فآت ذا القربی حقه پس یاقین خصملرك اولانلر حقنی ویر یعنی فقیر اولیجق انك
نفقه سن ویر والمسکین وابن السبیل و یوقسله و غریب اولوب مالی اولمیان مسافره
مال زکوتدن کندولره موظف اولان شیئی ویر ذلك خیر للذین یریدون وجه الله حقوقی
اربابنه یتشدرمك خدانك و جلالك رضاسن ایستیانلره شنیدن یکرکدر واولئك هم
المفلحون واول کروه کندولردر قورتلوب مرتبه علیایه نائل اولانلر وما آتیتم من ربا
دخی معامله ایتمکده زیادة محرمدن هر نه ویردیسز لیربو فی اموال الناس تاکه خلقك
اموالنده زیاده اوله یعنی تاکه ربا یی اولان کیمسنه نك مالنده ارتقلق حاصل اوله
فلا یربوا عند الله ایزد ذو الجلالك حکمنده اول مال نه ارتر و نه ایچنده برکت
صالنور وما آتیتم من زکوة دخی زکوة قسمندن هر نه ویردیسز تریدون وجه الله
کیم انکله ویرمسنده خدانك رضاسن ایسترسیز فاولئك هم المضعفون اول کروه
کندولردر مالرین قات قات ایدنلر زکوتك برکتیله الله الذی خلقکم ایزد ذو الجلال
اولدر فاعل مختارکه سزی یراتدی ثم رزقکم صکره سزه روزی ویردی ثم یمیتکم

بعده سیزی بی روح قیلادی ثم یحییکم اندنصکره سیزی دیری قیلادی هل من شرکائکم
من یفعل من ذلکم من شیء اوردقلرکوزدن هیچ برکیمسه واردی که اول مذکور
اولان اشیادن برنسنه ایشلیه سبحانه وتعالی عما یشرکون حق جل وعلا کندویه
اورتاق قیلدوقلری نسنه لردن منزه اولوب یوجه لندی ظهر الفساد فی البر والبحر
صحراده ودریاده قحط وکثرت موت وظلم وبایموق وغرق کبی بدایشلر پیدا اولدی
بما کسبت ایدی الناس خلقک الری قزندوغی معاصینک سببیله لیذیقهم بعض
الذی عملوا تاکه ایشلدوکلری اشیانک برمقدار مکافاتنی انلره دادتدره
لعلهم یرجعون شاید انلر شرکدن توحیده و معصیتدن طاعته دونرلر قل سیروا
فی الارض فانظروا کیف کان عاقبة الذین من قبل سویله یا محمد کفاره یریوزنده کزک پس
بقک سیزدن اسبق اولانلرک نتیجه لری نیجه اولدی کان اکثرهم مشرکین چوقلری
اهل شرک ایدیلر فاقم وجهک للدین القیم پس جمیع وجودکی معتدل دین
ایچون دوغرو قیل من قبل ان یاتی یوم برکون کلمدن اول که لا مرد له من الله خدانک
طرفندن انکا برد وندرمک یوقدر یعنی البته کلملیدر یومئذ یصدعون اول
کونده خلق ایرلولر بربلوک جنته کیدر و بربلوک جهنمه من کفر فعلیه کفره هرکیم
خدانک وحدانیتنه کفر ایدی ایدوکی کفرک وبالی اوزرینه اولور ومن عمل صالحا
وهرکیم برکوزل ایشی ایشلدی فلانفسهم یمهدون کندو نفسلری ایچون جنتده یریر
اماده ایدرلر لیجزی الذین آمنوا وعملوا الصالحات من فضله تاکه خدا عز وجل کندو کرمندن
ایمان کتورنلره وکوزل عمل ایشلیانلره مکافات ایره انه لا یحب الکافرین بی شبهه
خدا جل جلاله بی دین اولانلری سیومز ومن آیاته دخی خدانک دلائل قدرتندن
بوکه ان یرسل الریاح مبشرات یللری کوندره یغمورک کلمسنه مژده ویریجی اولدوقلری
حالده ولیذیقکم من رحمته وتاکه یغموردن حاصل اولان نعمتندن سیزه دادتدره
ولتجری الفلک بامره وتاکه کیمیلر فرمانیله اقه ولتبتغوا من فضله وتاکه دریاده
تجارت ایچون وارمغله محض کرمندن روزی طلب ایده سیز ولعلکم تشکرون وتاکه
سیز بو نعمتلری خدادن بیلوب حقوقنی ادا ایده سیز ولقد ارسلنا من قبلک رسلا الی قومهم
دخی تحقیقا کیم سندن اسبق پیغمبرلر کوندردک کندو عشیرتلرینه فجاؤهم بالبینات پس
پیغمبرلر انلره معجزلر کتوروب عشیرتلرینک برمقداری سوزلرین تصدیق ایدوب برمقداری
تصدیق ایتمدیلر فانتقمنا من الذین اجرموا اندنصکره کفر ایله کنهکار اولانلردن انتقام

الوب کندولرین نابود قیلدق وکان حقا علینا نصر المؤمنین ووعده مزک اقتضاسنجه کوره
مؤمنلرک یاردمی البته اولملیدر الله الذی یرسل الریاح خدا عز وجل شول پروردکاردر که
یللری کوندرور فتثیر سحابا درعقب اول یللر بولتلری قالدروب کوتورور فیبسطه
فی السماء کیف یشاء پس اول بولتی کاه کوک سمتنده آچوب متصل قیلادی نیجه که ایستر
ویجعله کسفا وکاه انی پاره پاره قیلادی فتری الودق یخرج من خلاله بو ایکی وقتدن
صکره یغموری بولت اراسندن چیقر کورورسن فاذا اصاب به من یشاء من عباده پس
تحقیقا کیم اول یغموره قوللرندن ایستدوکی کیمسنه لری دکرتدی یعنی اول محل که یغمور مراد اولنان کیمسنه لرک
شهرلرینه وزمینلرینه دوشر اذا هم یستبشرون همان اول محل کندولر کثرت خیرک کلمسیله
مژده لنورلر وان کانوا من قبل ان ینزل علیهم من قبله لمبلسین وتحقیقا کیم یغمور اوندلرینه
اینمدن اول نا امید اولمشلر ایدی بو آیتده من قبله لفظی تاکید ایچون مکرر اولدی فانظر
الی آثار رحمة الله پس خدانک آثار رحمتنه باق کیف یحیی الارض بعد موتها نیجه زمینی
احیا ایدوب دیریلتدی اولدوکندنصکره ان ذلک لمحیی الموتی بی شبهه کیم زمینی احیا
ایدن اولمشلری دیری قیلیجیدر وهو علی کل شیء قدیر وحال بوکه کندوسی هرنسنه اوزره
توانادر ولئن ارسلنا ریحا فرأوه مصفرا دخی علی التحقیق اکر بیز بریل یوللیوب
انک سببیله اول رحمتدن حاصل اولان اکینی صاراروب اولمش کورسیدیلر لظلوا
من بعده یکفرون البته اکینک هلاکندنصکره خدانک نعمتلرین انکار ایدرلردی
فانک لا تسمع الموتی پس بلا شبهه سن اولیلره پایه سنده اولانلری ایشتدیرمکه
قادر دکلسن ولا تسمع الصم الدعاء وصاغر اولانلره چیغرمغی ایشتدیرمزسن اذا ولوا
فحین سنک طرفکه توجه ایتمیوب کیدرلر اذا ولوا اکسه لرین چیوردوکلری حالده
یعنی کفارک حق سوزی ایشتمدکلری امر محال پایه سنده برنسنه در که اکسه ویروب کیدن
صاغرک سوز ایشتمسی محالدر وما انت بهادی العمی عن ضلالتهم وسن کوزلری کمراهلکلرندن
دوندروب یوله کوستریجی دکلسن ان تسمع الا من یؤمن بآیاتنا ایشتدیرمزسن الا اول
کیمسنه یه که آیاتمزه ایمان کتورور فهم مسلمون پس انلر فرمانه ایتدوکلری شیئه مطیع
ومنقاد درلر الله الذی خلقکم من ضعف خدا عز وجل شول پروردکاردر که سیزی
زبون شیدن یعنی واو نطفه در ثم جعل من بعد ضعف قوة پس بو نطفه دنصکره سیزه
کوج قیلدی واوجی حد بلوغه ایردسیز ثم جعل من بعد قوة ضعفا درعقب کوجدن
صکره سیزه زبونلک وپیرلک قیلدی یخلق ما یشاء ایستدوکی نسنه یی یرادر

وهو العليم القدير وكندودن قوللرينك احوالنه دانا هيئتلرينك تغييرينه توانا اولان
ويوم تقوم الساعة واول كون كه قيامت قائم اولاد يقسم المجرمون ما لبثوا غير ساعة
اهل كفر دنياده مدت اقامتلرين اونتدوقلريچون اند ايچرلر كه دنياده بر ساعتدن اوزكه
دورمديلر كذلك كانوا يؤفكون بودونكلرى كبى دوغريلقدن و تحقيقدن دنياده
دونرلردى وقال الذين اوتوا العلم والايمان دخى انبيا ايچندن وكفرينه نصكره كندولره ديدى
شول كيمسه لر كه دانش و ايمان ويرلديلر فرشته لردن و انسدن لقد لبثتم في كتاب الله
تحقيقا كه سز خدانك علمنده مكث ايتديكز دنياده الى يوم البعث قبوردن احيا اولنوب
كوندرلمك كوننه دك فهذا يوم البعث پس بودر بعث كونى كه سز انى انكار ايدردكز
ولكنكم كنتم لا تعلمون ولكن سز بيلمز ايدكز كه اوحقدر فيومئذ لا ينفع
الذين ظلموا معذرتهم پس اول كونده ستم ايدنلره عذرلرى نفع ايتمز ولاهم يستعتبون
ونه انلردن عوتب اولنورلر بر شيئه كه عتابلرين ازاله ايده يعنى كندولره سويلنمز كه خدانك
رضاسنه توبه وطاعتله تحصيل ايدك نته كه دنياده كندولره سويلنوردى ولقد
ضربنا للناس في هذا القرآن من كل مثل دخى على التحقيق كيم بو قرآن عظيم الشانده
خلق ايچون هر مثلدن كه كندولره نافعدر بيان ايدوب اوردق ولئن جئتهم باية
واكر سن يا محمد انلره بر آيت كتوروب كوسترسك ليقولن الذين كفروا البتة كفر ايدنلر شدت
عناددن ديرلر ان انتم الا مبطلون البتة كفر ايدنلره لا ترويج ايديجيلر كذلك بو
مهر اولنمسى كبى يطبع الله على قلوب الذين لا يعلمون حق جل وعلا مهر اوردور شول
كيمسه لرك كوكللرى اوزره كه بيلوب شكه طالب اولورلر فاصبر ان وعد الله حق پس
ايچمللرى اوزره صبر ايت كه بى شبهه خداى ذو الجلالك وعده سى درستدر اولمليدر
ولا يستخفنك الذين لا يوقنون وسنى خفت واضطراب اوزره حمل ايتمسون شول
كيمسه لر كه امر معادى تصديق ايتمزلردن يا انلر ازغوندرلر پس اوكونى انكار كندولردن

سورة لقمان مكية مستبعد دكلدر وهى اربع وثلاثون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الم تلك آيات الكتاب الحكيم. بو سوره ده مذكور اولان كلام حكمته متضمن اولان
كتابك آيتلريدر هدى ورحمة للمحسنين ايولك ايدنلره يول كوسترجك و اسيركيجك اولدوغى
حالده الذين يقيمون الصلوة ويؤتون الزكوة شول ايولك ايدنلر كه نمازى شرائط
وادابيله قيلوب مال زكوتنى ادا ايدرلر وهم بالآخرة هم يوقنون وانلر آخرتك اولمسنه

كندولر

كندولر اينانوب شك ايتمزلر اولئك على هدى من ربهم اول كروه پروردكارلرندن
حصول بولمش بر هدايت اوزره درلر واولئك هم المفلحون واول كروه كندولردر
قورتلوب مراده ايرشنلر كونده يلكه نضر بن الحارثك ملوك عجمك داستانلرينه مشتمل
اولان كتابلرى اشترا ايدوب انلرى قريشه اوقويوب سويلردى اكر محمد عاد وثمودك
اخبارين سويلر بن سيزه رستم واسفنديارك واكاسرهنك داستانلرين سويلرم
حق جل وعلا انك حقنده بو آيتى منزل ايدوب بيوردى ومن الناس من يشترى لهو
الحديث دخى خلقدن شول كيمسه وار كه فائده لو سوزدن آكى قويانسوزى صاتون
آلور ليضل عن سبيل الله تا كه تكرى تعالانك يولندن خلقى آزدره بغير علم
صاتون الدوغى نسنه نك حالنه دانشى يوغيكن ويتخذها هزوا وتا كه خدانك
يولنى سخريه و مسخره ملك ايتمز اولئك لهم عذاب مهين اولكروه كه دايلرى بوكونه
نسنه در كندولره برخوار ايديجى اشكنجه اولور واذا تتلى عليه آياتنا واول وقت
كه اول بد ذات اوزره آيتلرمز اوقونور ولى مستكبرا كردنكشى و تكبر اولدوغى حالده
آكسه سن چيوروب كيدر كأن لم يسمعها كويا انلرى اصلا ايشتمدى كأن في اذنيه وقرا
ايكى قولاغنده براغرلق وار كبى فبشره بعذاب اليم پس انى بر دردناك اشكنجه الم مژده
يعنى آكا بيلدر كه البته كندويه عذاب ايجقدر ان الذين آمنوا وعملوا الصالحات تحقيقا
شول كيمسه لر كه ايمان كتوروب كونك اعمال اشلديلر لهم جنات النعيم كندولره در
بهشت جاودانك نازو نعمتى خالدين فيها انلر ايچنده اقامتى على الدوام تقدير
ايتمشلر وعد الله ايزد ذو الجلالك وعد ايتمسى يعنى مزبور اولان نعمتلرى حق جل
وعلا انلره وعد ايدى حقا بر درست وعد كه اصلا تخلفى قبول ايتمز وهو العزيز
وكندو دهر كيمسه اوزره غالب اولان كه وعده سنه وفا ايتمكدن بر كيمسه كندويى منع
ايتمز الحكيم درست حكم ايديجى كه حكمتنك مقتضاسندن اوتكه بر نسنه ايشلمز
خلق السموات بغير عمد كوكلرى دركسز يراتدى ترونها كه انى مشاهده ايديورسز
والقى في الارض رواسى ان تميد بكم دخى زمينده محكم طاغلر صالدى تا كه يير
سزكله حركت ايدوب مضطرب اولميه وبث فيها من كل دابة وانك ايچنده هر حيوان
يايدى وانزلنا من السماء ماء وكوك سمتندن صو ايندردك فانبتنا فيها من كل زوج
كريم پس ييرده بونزم اول صو ايله هر چوق منفعتلو صنفدن بتدردك هذا خلق
الله بو خدانك يرادلمشيدر فارونى ماذا خلق الذين من دونه پس بكا كوسترك

اندن اوزکه اولانلر قنقی نسنه‌یی یردی مراد بتلردر که کفار انلری خدایه شریك
قیلدیلردی پس حق تعالی کفار قسمنه بو مضمونده خطاب ایدیکه بو جمیع مخلوقات
بنم مخلوقمدر سیز بتلر کوزک مخلوقنی بکا کوسترک ونه ممکن انلرک خالقیته لیاقتلری
اوله **بل الظالمون فی ضلال مبین** بلکه اهل شرك براشکارا ازغونلقده‌درلرکه عاجزی
قادرایله ومخلوقی خالقله شریك قیلدیلر **ولقد اتینا لقمان الحکمة** دیمی علی التحقیق کیم
حضرت ایوبك خواهرزاده‌سی آزرك اولادندن اولان لقمان بن باعورایه قول صائب
وفعل کامل اوزره مشتمل اولان خصلتی ویردك کوردیلرکیم حضرت لقمان معمراولدی
حضرت داود علیه السلامك عصرنه دکین علی اندن الدی وحضرت داود علیه السلام
مبعوث اولمدن فتوی ویروردی قچن حضرت داود مبعوث اولدی فتوی ویرمسین
کسدی کندویه سویلدیلرکیم نیچون فتوی ویرمسین کسدك دیدی قچن اوزکرم بو ایشه
درعهده اولوب بکا استراحت ویردی نیچون بن استراحت ایتمیم وجمهور علما بونك
اوزره درلرکه حضرت لقمان حکیم ایدی پیغمبر دکلدی انك حکمتندن روایت اولنور بکه
حضرت داودك صحبتنده ییللرمکث ایتدی واول اثناده حضرت داود زرهی ایشلردی
باوجودکه انی اصلا کورممشدی برکون اندن صورمدی که نه مصلحت ایچون انی سن یاپیورسن
زره تمام اولیجق حضرت داود انی کیدی زرهه خطاب ایدوب دیدی یخشی جنك پوشاکی
سن بعده دیدی خاموشلق برحکمتدر اما انی ایشلیان آزدر برکون کندویه فرمان
اولندیکیم بر قیونی بوغازلیوب اندن اك ایکی پاکیزه عضوی کتوره وار وب اندن دیلی و کوکلی
کتوردی برحی کندویه امرایتدیلرکه اندن غایتله ایکی بد عضوی کتوره ینه انلری کتوردی
بو حالی کندوسندن استفسار ایتدیلر بیوردی یخشی اولیجق انلردن یخشی بر عضو
اولماز وهرگاه که انلر بد اولورلر انلردن بدتر نسنه اولماز پس بو کونه حکمتلره مظهر
اولدوغندن اوتری حق تعالی اندن خبر ویریدیکه لقمانه حکمتی ویروب دیدکیم **ان اشکر
لله** خدایه شکرایت **ومن شکر فانما یشکر لنفسه** وهرکیم خدانك نعمتلرینه شکرایدرسه شکر
ایتمز الا کندو نفسی ایچون زیرا انك نفعی انکا عائد اولور **ومن کفر** وهرکیم خدانك
نعمتلرینه معترف اولیوب انکار ایدر **فان الله غنی حمید** بلاشبهه حق جل وعلا خلقك
حمد وثناسندن نیاز در کندو ذاتنده حمده مستحقدر واکر کیمسه کندویی مدح ایتمزسه
واذ قال لقمان لابنه دیمی مذکور قیل اول وقتیکه حضرت لقمان کندو اوغلنه دیدی
وهو یعظه اول حالده که حضرت لقمان انکا پند ونصیحت ویرور **یا بنی** ای

اوغلجغم بو تصغیر اشفاق ایچوندر **لا تشرك بالله** خدایه اورتاق قیلمه **ان الشرك
لظلم عظیم** بی شبهه کیم خدایه اورتاق قیلمق بر اولو ستمدر زیرا شرك ایتمك
خالقی مخلوقله برابر قیلمقدر وبوندن ارتق ستم اولماز **ووصینا الانسان بوالدیه**
دیمی آدم اوغلنه اناسنك واتاسنك کوزتمسین امرلدق **حملته امه** اناسی انی
کوتوردی **وهنا علی وهن** ذبونلق اوزره ذبونلق ایرسه ایکن **وفصاله فی عامین**
وسوتدن کسلمسی ایکی سنه نك ایچنده اولور **ان اشکر لی ولوالدیك** انکا امرلدق
که بنم نعمتمه معترف اول وپدرکك واناکك نعمتنه دیمی **الی المصیر** دونش
بنم طرفمه‌در پس شکرکك وکفرکك اوزره سنی محاسب ایدرم **وان جاهداك علی ان
تشرك بی ما لیس لك به علم** واکر پدرو مادرك انك اوزره سکا چالشورلرکه الوهیتمده
بکا براورتاق قیله‌سن شول شیئی که شرکتنه سکا برد انتی اولمیه **فلا تطعهما** اول
خصوصده سوزلرینی ایشتمه **وصاحبهما فی الدنیا معروفا** وایکیلریله مصاحبت
ایله بو جهانده برکوزل مصاحبت که شرع انی پسند ایتمش اوله ومروت انی اقتضا
ایلیه **واتبع سبیل من اناب الی** ودینده تابع اول شول کیمسه نك یولنه
که توحیدله وطاعتده اخلاصله بنم طرفمه رجوع ایتمش اولدی **ثم الی مرجعکم**
صکره سنك وپدرکك دونمسی مجازاتمك طرفنه‌دردر **فانبئکم بما کنتم تعملون** پس
ایشلدیککز شیلردن سزی اگاه ایدرم که ایمانك اوزره سکا مکافات ایدرم وانلره
کفرلری اوزره بو ایکی ایت شرکدن نهیه مشتمل اولدی وقلبی ایچون حضرت لقمانك وصیتی
اراسنده تأکید ایچون معترضه اولدی پس برده حق تعالی لقمانك وصیتندن خبر
ایدوب بیورور **یا بنی انها** ای اوغلجغم علی التحقیق کیم بدلکدن وایولکدن اولان
خصلت **ان تك مثقال حبة من خردل** اکر کوچکلکده خردلدن اولان دانه‌نك وزنی
قدر اولوب **فتکن فی صخرة او فی السموات او فی الارض** بر طاشك ایچنده یا کوکلرده یا یرده اولورسه
یات بها الله حق جل وعلا انی حساب ایچون کتوروب حاضر قیلور **ان الله لطیف
خبیر** بی شك کیم تنکری تعالی اوردقیقه‌یی یخشی بیلور هر مخفی شیئك مکاننه
داناردر **یا بنی اقم الصلوة** ای اوغلجغم نمازی شرائط وادابیله قیل تاکه نفسك کامله
بوله **وامر بالمعروف وانه عن المنکر** وشرعا مستحسن اولان شیئك ایشلمسنه فرمان
ایت وشرع وعقل قتنده قبیح اولان نسنه‌نك فعلندن منع ایت تاکه خلق سنك
سببکله کامل اوله‌لر **واصبر علی ما اصابك** ومحنتلردن سکا کن شیئه اوزره صبر ایت

ان ذلك من عزم الامور تحقیقا کیم بو فرمان اولنان اشیا ایشلرك واجبلرندندر
یعنی حق تعالی انی وجوب طریقیله حکم ایدوب ایشلنمسنه قطع ایتمشدر ولا تصعر خدك للناس
دخی یوزکی خلقدن ایچون بر سمته دوندرمه یعنی خلق اوزره تکبر ایدوب یوزکی انلردن
چیورمه ولا تمش فی الارض مرحا دخی یر یوزنده بطر ایلك ایچون یورومه یعنی معجبدر
وناز ایله کبرسالی یورومه کندو مقصدکی تحصیل ایتمك ایچون انده یوری ان الله
لا یحب کل مختال کمی شبهه حق جل وعلا سیومز هر خرامنده اولانی فخور
اسباب تنعم اله نازنده اولانی واقصد فی مشیك یورومکده اعتداله طالب اول که
ایچنده نه تیزلیه سن ونه بك آهسته یوریه سن واغضض من صوتك واوازکدن
اکسکلت یعنی سوپلشدکده محل فریاد ایدوب چیغرمه ان انکر الاصوات لصوت
الحمیر کمی شبهه اوازلرك بدرکی اشکلرك اوازیدر یعنی سیسیز صوتك
ارتفاعنده بر فضلت یوقدر زیرا اشکك آوازی غایتله ارتفاعی وار ایکن طباعه مکروه واسماعه
وحشی کلور الم تروا ان الله سخر لکم ما فی السموات وما فی الارض بلمز میسیز کمی شبهه
حق جل وعلا کوکلرده ویرده اولان اشیایی سیزه رام قیلدی واسبغ علیکم نعمه ظاهرة وباطنة
واوزرکزه نعمتلرین بتمام کوندردی آشکارا وکیزلی اولدقلری حالده ومن الناس من یجادل
فی الله دخی خلقدن شول کمسه وارکه خدانك توحید وصفاتنده مجادله ایدر بغیر
علم دلیلدن مستفاد بر دانشی یوق ایکن ولا هدی وپیغمبر طرفندن بر بیانی یوق ایکن
ولا کتاب منیر وبر روشن کتابی یوق ایکن انجق محض تقلید ایله انی سویلرلر نته کم حق
تعالی بیان ایدوب بیوردی واذا قیل لهم اتبعوا ما انزل الله دخی چونکه کندولره دینلسه
ایزد ذو الجلالك اندیردکی نسنه یه تابع اولك قالوا بل نتبع ما وجدنا علیه آباءنا دیرلر
اما تابع اولمزوز بلکه تابع اولورز شول شیئه که پدرلریمزی انك اوزره بولدق اولو
کان الشیطان یدعوهم الی عذاب السعیر ایا پدرلرینه تابع اولورلرمی واکر شیطان کندولرین
یانمقی اتشك اشکنجه سنه دعوت ایدر ایدی استفهام بو مقامده انکار وتعجب ایچوندر
ومن یسلم وجهه الی الله وهر کیم ایزد ذو الجلالك درکاهنه توجه ایدوب ایشی
انکا تفویض ایدر وهو محسن وحال بو که کندوسی یاخود ایش ایتمشدر علمنده فقد
استمسك بالعروة الوثقی تحقیقا اول کمسنه محکم قولپه یاپشدی والی الله عاقبة الامور
وایشلرك صوکی خدانك فرمانینه دونجکدر ومن کفر وهر کیم سوزنکی قبول ایتمیوب
کفری اختیار ایدر فلا یحزنك کفره انك کافر اولمسی سنی یا محمد غمناك قیلمسون زیرا

اوتره زیاده وندن آخرتده سکا صورد ایصال ایتمکه قادر اولورز الینا مرجعهم ایکی
جهاندن دونمکلری بزه طرفمزه در فننبئهم بما عملوا پس ایشلدکلری نسنه دن
کندولرین اکاه ایدرز اعلام وتهدید ایله ان الله علیم بذات الصدور بی شبهه کیم
خدا عز وجل سینه لر آیینه سی اولان اسراره داناور پس انلر اوزره خلقه جزا ویرور
وظاهرده اولان اعماللرینه جزا ویرمسی معقولدر نمتعهم قلیلا کفرلری قسمنی بر آز
مدت انواع نعم ایله برخوردار ایدرز ثم نضطرهم الی عذاب غلیظ صکره بر شدتلو
اشکنجه یه کیتمکه کندولرین مجبور ایدرز ولئن سالتهم من خلق السموات والارض دخی بلا
شبهه اکر انلردن صورر سك که کوکلری ویری کیم یراتدی لیقولن الله البته دیرلر
انلری یاراتان ایزد ذو الجلالدر قل الحمد لله سویله یا محمد قوا وکمکلر خدایه مخصوصدر
که کفارلری الزام ایدوب اعتقادلرینك بطلانینه ایجاد ایدن نسنه یه اعتراف ایتمکه
کندولرین مضطر قیلدی بل اکثرهم لا یعلمون بلکه چوقلری بلمزلر که دیدکلری سوز
کندولرین الزام ایتدی لله ما فی السموات والارض کوکلرده ویرده اولان اشیا خدایه
مملوکدر کندوسندن اوزکه بر فرد ایچلرنده معبود اولمغه مستحق دکلدر ان الله هو
الغنی تحقیقا اله تکری تعالی کندو وحمد ایدنلرك حمدندن بی نیاز اولان الحمید
کندوذاتنده حمده مستحق واکر بر کمسنه کندوبی حمد ایتمز ولو ان ما فی الارض من شجرة
اقلام دخی علی التحقیق اکر یر یوزنده اغاج مقوله سندن اولان اشیا خامه لر اولوب
والبحر ودریای محیط شعبه لری ایله مرکب اولسیدی یمده من بعده سبعة ابحر اول حالده که
دریای محیطك صوینی توکندکدنصکره یدی دریا کندویه مدد ایدرك ما نفدت کلمات
الله خدانك سوزلری اول قلملرله واول مرکبله یازلغله نهایته ایرشمزدی معنی
خدانك کلماتی حصر کزنفادی قبول ایتمز ان الله عزیز بی شبهه کیم حق تعالی هر شی اوزره
غالبدر بر نسنه کندوبی عاجز قیلماز حکیم درست داناکه هیچ بر شی علم وحکمتندن
طشره دکلدر ما خلقکم ولا بعثکم یاردلمکوز وقبوردن کوندرلمکوز بر نسنه دکلدر
الا کنفس واحدة الا بر جانك یاردلمسی وکوندرلمسی کبیدر ان الله سمیع
تحقیقا کیم خدا عز وجل مسموع اولان اشیایی بحقیقت ایشدر بصیر هر کورنن نسنه یی
بیناور که بر شیئك کورمسی او بر شیئك کورمسندن کندوبی مشغول ایتمز بسی
یار تمو خصوصنده ایتمی او یلچه در الم تر ان الله یولج اللیل فی النهار ویولج النهار
فی اللیل ایا بقوب بیلدکمی کیم حق جل وعلا کیجه یی اکسك ایدوب کوندزده کیورور

وکوندزی اکسک ایدوب کیجه‌یه کورور وسخر الشمس والقمر وکونشی وآیی رام قیلدی
کل یجری الی اجل مسمی ایکی بونلرک جرمک هر بیری کندو فلکنده یورور بر معین
مدته دک وان الله بما تعملون خبیر دخی بیلدیکی کیم بلا شبهه حق تعالی ایشلدیککز
شیئک کنهنه داناددر ذلک بو سعت علم وشمول قدرت بان الله هو الحق اول
سببله‌دکیم علی التحقیق خدا جل وعلا کندو الوهیتنده ثابت اولان اوزکه سی دکل
وان ما یدعون من دونه الباطل دخی اول سببله‌دکه اهل کفر کندو سندن
اوزکه چیغروب عبادت ایتدوکلری نسنه الوهیتده اصلی اولمیان شیدر وان الله
هو العلی الکبیر دخی اندن اوتوردکه حق جل وعلا کندو دهر نسنه دن یوجه‌لنان
قوا شیادن بیوک اولان الم تر ان الفلک تجری فی البحر بنعمة الله ایا بیلدککی که بی شبهه
کیمی دریاده خدانک منت واحسانیله یورور انی صویک یوزی اوذرنه حفظ ایدوب
یورمه‌سیچون یلی کوندرور لیریکم من آیاته تاکه دلائل قدرتندن سزه کوستره
ان فی ذلک لآیات تحقیقا که کیمینک دریاده دوروب اقسنده دلائل قدرت
وار لکل صبار شکور هر شخصه که بلالر اوذرنه صبر ایدوب خدانک نعمتلرنه
معترف اولور واذا غشیهم موج دخی قچن کیمیه بینان کیمسنه‌لری بر دالغه قبلدی
کالظلل طاغلر یا بولتدن کولکه پیدا ایدن اشیا کبی دعوا الله مخلصین له الدین
خدای ذو الجلاله دعا ایدیلر اول حالده که دینی کندو یه پاک قیلمشلر فلما نجاهم
الی البر پس اول وقت که کندولرین سلامتله یابانه چیقروب قورتردی فمنهم
مقتصد انلردن بر کروه وارکه طریق معتدل اوذرنه استقامت ایتمشلردر دور بر
کروه اندن منحرف اولمشلردر وما یجحد بآیاتنا وقدرتمزک نشانلرین انکار
ایتمز الا کل ختار کفور الا هر کیمسه که غدار در نعمتلری انکار ایدیجیدر
یا ایها الناس اتقوا ربکم ای آدم اوغوللری پروردکارکزدن خوف ایدک
واخشوا یوما وبر کونک عذابندن قورقک که لا یجزی والد عن ولده بر پدر
اوغلنک عذابندن بر نسنه دفع ایتمز ولا مولود هو جاز عن والده شیئا ونه بر اوغلان
کندو پدرندن بر شیئی دفع ایدیجیدر ان وعد الله حق تحقیقا کیم ثواب
وعقابله خدانک وعده‌سی درستدر تخلف ایتمز فلا تغرنکم الحیوة الدنیا پس بقی
اولان صاغلق سزی الدتمسون ولا یغرنکم بالله الغرور والدیجی شیطان خدانک
عفو وکرمیله سزی الدتمسون کتوردیلر که حارث بن عمرو سرور کائناتک حضورنه

کلوب دیدی یا محمد قیامت نه زمان قالقار و بن بیره تخم صالمشم نه زمان یغمور یغر
وقادم کبه‌ده‌در اوغلمی دوغورار دیشی می و بادین نره ایشلسم کرک وقنغی زمینده
میت اولورم حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی ان الله عنده علم الساعة
تحقیقا کیم خدای عز وجل قیامت قالقمسنک بیلکیسی قتنده‌در وینزل الغیث ویغمور
ایندورور بر مکانده وبر زمانده که کندو علمنده انی مقدر ومقرر ایتمشدر بر کیمسه
اکا مطلع اولماز ویعلم ما فی الارحام وارحامده ارککه ودیشیدن وتمام ونا قصدن
اولان نسنه‌یی بیلور وما تدری نفس ماذا تکسب غدا وبر جان بیلمز که یارین قنغی شی
قزنور وما تدری نفس بای ارض تموت وبر جان بیلمز که قنغی یرده اولور مرویدرکیم
ملک الموت حضرت سلیمان علیه السلام اوزره اوغردی همنشینلرندن بر کیمسه‌یه
چوق بقدی اول کیمسنه دیدی یا نبی الله بو کیمدر دیدی ملک الموتدر بو خبری
ایشدیجک دیدی یا رسول الله بونی قرمه جانمی قبض ایتمک ایستر لطف ایت
یله فرمان ایله بنی هندوستان زمیننه کوتورسون حضرت سلیمان یله فرمان
ایتدی طرفة العینده انی مطلوبنه یتشردی ملک الموت حضرت سلیمان علیه السلام
ایتدیکیم بن اکا تعجب ایدوب اطاله نظر ایتدم انکچون که انی یانکده کوردم و بکا
فرمان اولنمشدی کیم وار فلان کیمسنه‌نک روحنی هندوستانده قبض ایت ان الله
علیم بی شبهه کیم خدای عز وجل تمام اشیایه دانادر خبیر امورک بواطننی بیلور

سورة السجدة مکیة [illegible] وهی ثلثون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

الم تنزیل الکتاب قرآنک ایندرلمسی لا ریب فیه انده شک یوقدر من
رب العالمین عالملرک پروردکارندندر ایا اهل مکه تصدیق ایدرلرمی کیم
قرآن تنکرینک قتندندر ام یقولون افتراه یاخود دیرلرمی کیم محمد المصطفی انی
کندو یانندن پیدا ایدوب اوقودی دیدوکلری کبی دکلدر بل هو الحق من ربک
بلکه قرآن عظیم الشان پروردکارکدن اولان درستلکدر ودوغریدر لتنذر
قوما ما اتاهم من نذیر من قبلک تاکه قورقیده‌سن بر کروهه که سندن اسبق
کلمدی انلره هیچ بر قورقودیجی کلدی لعلهم یهتدون شاید انلر اول انذار سببله
توفیقله دوغرو یوله لر الله الذی خلق السموات والارض وما بینهما فی ستة
ایام ایرد ذو الجلال شول قادر علی الاطلاقدر که کوکلری ویری واراری اولان

اشیایی التی کون مقدارنده یرتدی ثم استوی علی العرش صکره عرش اوزره مستولی اولدی
مالکم من دونه من ولی ولا شفیع اندن اوزکه سیزه هیچ بردوست یوقدر ونه بر
یاردمجی که مصالحکزی کوروب لازم اولهجق وقتده سیزه یاردم ایدهلر افلا تتذکرون
پس نیچون مواعظ ربانیه ایله نصیحت پذیر اولمازسیز یدبر الامر من السماء الی الارض دنیانک
ایشنی تدبیر ایدوب کوکدن یره ملکله انی ایندورمک کلوب اول ایشی یرینه کتورور
ثم یعرج الیه فی یوم کان مقداره الف سنة مما تعدون اندن صکره کوکه
سمتنه چیقر برکونده که انک اندازه سی بیک ییل ایدی سزلک صایدیغکوز ییللردن
یعنی فرشته برکونده کوکدن یره اینوب چیقمسنده بویله بر مسافه قطع ایدر که اکر
انسان انده کیده کلور کیدوب کلسی ایچون بیک ییل ایله میسر اولور ذلک اول خداوند
کرامی مدبر ایدر عالم الغیب والشهادة کیزلی ونمایان اولان اشیانک داناسیدر
العزیز ایشنه غالب اولان الرحیم شول عزیز ورحیم که هر نسنه یی که یرادیدی غایتله
کوزل قیلدی وبدأ خلق الانسان من طین وآدم علیه السلامک یرتمسنی چاموردن
آغاز ایدی ثم جعل نسله صکره انک ذریتنی قیلدی من سلالة ارقردن طشره
تپلنمش بر خلاصهدن من ماء مهین بر سست صودن ثم سواه صکره کرک
اندره اعضاسنی تصویر ایدوب قالبنی درست ایتدی ونفخ فیه من روحه وانک
ایچنه کندو روحندن اوفردی بر اضافت تکریم وتشریف ایچوندر وجعل لکم السمع
والابصار والافئدة وسیزه قولاغی وکوزلری وکوکللری قیلدی تا که انلرله ایشدوب
کوروب اشیایی فهم ایدهسیز قلیلا ما تشکرون غایتله آز شکر ایدرسیز وقالوا أئذا
ضللنا فی الارض دخی دیدیلر ایا اول وقت که زمینده ضایع اولدق یعنی توپراغله
الوده اولمش بر توپراق اولدق ائنا لفی خلق جدید ایا علی التحقیق بیز بر یکی بر تقدیم
اولدق بل هم بلقاء ربهم کافرون دیدوکلری کیبی دکلدر بلکه انلر پروردکارلرینک
لقاسنه یعنی ملاقاتنه محلنه اولان دار آخرته منکردرلر قل یتوفاکم ملک الموت الذی
وکل بکم سویله یا محمد احمق انکارایدنلره ارواحکزک قبضنه موکل اولان مرک فرشتهسی
جانلرکزی قبض ایدر ثم الی ربکم ترجعون صکره حساب وجزا ایچون پروردکارکوزه
طرفنه دونمش قیلنورسیز ولو تری واکر کوررسین ای کورجی اذ المجرمون ناکسوا رؤسهم
اول وقت که مشرکلر خجالتدن ندامتدن باشلرینی اشاغه ایتمشلر عند ربهم پروردکارلری
قتنده واول حالده سویلرلر ربنا ابصرنا وسمعنا ای خداوندمز ایتدوکك وعیدلری

الذی احسن کل شیء خلقه

کوردك وپیغمبرلرك تصدیقنه سندنا ایشتدك فارجعنا نعمل صالحا پس بیزی
دنیایه دوندر کوزل عمل ایشلیه انا موقنون تحقیقا که بیز قیامتك اولمسنه شك
ایدیجی دکلز ولو شئنا لآتینا کل نفس هداها واکر استسیدك هر جانه یول بولهجق
دلیلنی ویرردك ولکن حق القول منی ولیکن بو حکم بندن صدور ایدوب ثابت
اولدیکه لأملأن جهنم البته دوزخی دولدررم من الجنة والناس اجمعین پریلردن
وادمیلردن فذوقوا بما نسیتم لقاء یومکم هذا پس اشکنجه بی دادك بوکونکونك
کورمسین اونتدغکوزدن اوتری انا نسیناکم که بی شبهه بیز سیزی اونتمشی
نسنه کیبی مترولك قیلدق وذوقوا عذاب الخلد وجاوید اشکنجه نك طعمنی دادك
بما کنتم تعملون ایتدکلکوز اعمالك مقابلهسنده انما یؤمن بآیاتنا الذین اذا
ذکروا بها بیزم آیاتمزه بر کیمسهده دست ایناغز مکر شول کیمسهلر که قچن انلرله پند
ویریلورلر خروا سجدا وسبحوا بحمد ربهم یوزلری اوزره سجده ایتدیلر ایکن قالقوب
پروردکارلرینك مدح وثناسنه مقارن اولدوقلری حالده کندوبی تنزیه ایدرلر وهم
لا یستکبرون وحال بوکه انلر ایمان وطاعتدن سرکشلك ایتمزلر تتجافی جنوبهم عن
المضاجع یاتلری یتقلردن دور اولوب یعنی عبادت ایچون اویقویه وارمزلر
یدعون ربهم پروردکارلرینی اوقورلر خوفا وطمعا خشمندن قورقدقلری
ایکن ورحمتنه امید دوتمشلر ایکن ومما رزقناهم ینفقون وکندولره روزی قیلدوغمز
اشیادن فقرایه بذل ایدرلر فلا تعلم نفس پس بر جان بیلمز نه ملك ونه نبی مرسل
ما اخفی لهم اول طایفهیه کیزلی قیلنان نسنهیی من قرة اعین کوزلرك
روشنلکندن یعنی موجب مسرت اولان اشیادن انلره مخفی قیلنان شیء اوزره بر کیمسه
مطلع اولمامشدر نته که حدیث قدسیده وارد اولمشدر که أعددت لعبادی الصالحین
ما لا عین رأت ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب بشر جزاء بما کانوا یعملون اول
نعیم اخفا اولندی مکافات اولمق ایچون شول نسنهیه که دار دنیاده اخلاصله ایشلرلردی
بعض اعزه بیوردیکه چون اولکروه دار دنیاده عملرینی خلقدن مخفی قیلدیلر حق تعالی
انلرك مکافاتنی مخفی قیلدی افمن کان مؤمنا کمن کان فاسقا پس ایا بر کیمسه که ایمانه
کلمش ایدی شول کیمسه کیبیدر که دائما فرماندن طشره اولمش ایدی لا یستوون هرکز
برابر اولمازلر اما الذین آمنوا وعملوا الصالحات اما شول کیمسهلر که ایمان کلوب
کوزل عملر ایشلدیلر فلهم جنات المأوی سکنی ایدهجك مکانلر باغلری انلره دردر
چون دنیانك سکنی ایدهجك مکانلری دائم دکلدر بهشتلر مأوایه اضافه اولندی

دیرا ماوای حقیقی اودر نزلا پیش کش اولدوغی حالده بما کانوا یعملون ایتدکلری اعمال
مقابله سنده واما الذین فسقوا واما اول کیمسه لر که دائره دیندن چیقدیلر فمأویهم
النار یرلری دوزخدر کلما ارادوا ان یخرجوا منها هرکاه که اندن چیقمق ایسترلر
اعیدوا فیها انک ایچنده دونمش قیلنورلر کوندیلر که آتشی جوش ایتدکجه محل کندولرینی
یوقارو قالدرور تاکه قپوسنه ایرشوب چیقمغی توقع ایدرلر ملائکه عذاب انلری کرزلرله
اوروب جهنمک دیبنه صالورلر وقیل لهم ذوقوا عذاب النار وکندولره دینلور کیم
دوزخک اشکنجه سن دادک الذی کنتم به تکذبون اول اشکنجه که سز انک اولمسین
تکذیب ایدردکوز ولنذیقنهم والبته اهل مکه یه داندررز من العذاب الادنی
یقینرک اولان عذابدن واو دنیاده کندولرینی اصابت ایدن اسیرلک وقتل وقحطدر
دون العذاب الاکبر غایتله بیوک اولان اشکنجه دن اول واو آخرتده جهنم اشکنجه سیدر
لعلهم یرجعون شاید انلردن باقی قلانلر کیمسنه لر کفردن دونلر ومن اظلم ممن
ذکر بآیات ربه دخی کیمدر زیاده ستمکر شول کیمسه دن که خداوندنک آیاتیله
نصیحت اولندی ثم اعرض عنها صکره انلردن یوز چویروب انلرده تفکر ایتمدی
انا من المجرمین منتقمون تحقیقا که بز اهل شرکدن عذابله انتقام آلیجیلرز ولقد آتینا
موسی الکتاب دخی علی التحقیق کیم حضرت موسایه توراتی ویردک نته که سکا
قرآنی ویردک فلا تکن فی مریة من لقائه پس بر کمانده اولمه موسانک کورمسندن
وشبهه ده کورمه که حق تعالی محمد المصطفایه وعد ایتدیکه دنیادن رحلت ایتمدن
اول حضرت موسایله کوروشورسن بو آیتده اول وعدی تأکید ایتدی وحضرت صلی الله
علیه وسلم حضرت موسی علیه السلام ایله معراج کیجه سنده کیدرکن ودونرکن کورشدی
وجعلناه هدی لبنی اسرائیل دخی موسی اوزره ایندردکمز کتابی یعقوب اوغلانلرینه
بر یول کوستریجی قیلدق وجعلنا منهم دخی بنی اسرائیلدن قیلدق ائمة یهدون
بامرنا برمقتدالر که فرمانمزله خلقه طریق حقی کوستیرورلر لما صبروا طاعات
اوزره صبر ایتدوکلری ایچون وکانوا بآیاتنا یوقنون وبزم آیاتمزه شک ایتمزلردی ان
ربک هو یفصل بینهم یوم القیامة تحقیقا کیم پروردکارک کندوسی قیامت کوننده
خلق اراسنده حکومت ایدر فیما کانوا فیه یختلفون امور دینیه دن اول نسنه ده
که انلر ایچنده اختلاف ایدرلردی اندنصکره محق مبطلدن ایرلوب معلوم اولور اولم یهد لهم
ایا اهل مکه یه کچمشلرک عقوبتی بیان ایدوب یول کوسترمدیمی که کم اهلکنا من قبلهم
من القرون کندولردن اسبق نیجه کروهلری زمانه خلقلریندن نابود قیلدق

یمشون فی مساکنهم اول حالده کر اهل مکه هلاک اولان طوائفک منزللرینه یوریرلر
ان فی ذلک لآیات تحقیقا کچمشلرک هلاککنده کیرو قلانلره اولو پندلر وار
افلا یسمعون پس ایچون بو سوزلری ایشتمزلر بر ایشتمک که انکله پند آلهلر اولم یروا
انا نسوق الماء الی الارض الجرز آیا بقوب بیلمزلرمی کیم بز صویی اوتلق سز اولان یره
سوندررز فنخرج به زرعا در عقب اول صویله بر اکین چیقاررز که تأکل منه انعامهم
وانفسهم دوارلری انک صمانندن ویپراغندن وکندولری انک دانه ومیوه سندن
یرلر افلا یبصرون پس ایچون بو اشیایی کورمزلر تاکه خدانک کمال قدرتنه استدلال
ایدهلر ویقولون متی هذا الفتح دخی کفار دیرلر نه زمانده بو فتح ونصرت اولور یعنی کفار
قریش اهل ایمانه دیرلر سیز دیرسیز بزه فتح اولجقدر بو اولجق نسنه نه زمان حصولی
کلوری بزه تیز کوسترک ان کنتم صادقین اکر سز کرچک سویلیجیلر ایسکز قل
یوم الفتح سویله یا محمد فتح کونی که بدر وقعه سیدر لا ینفع الذین کفروا ایمانهم
کفر ایدنلره قتل حالتنده ایمانلری فائده ویرمز ولا هم ینظرون ونه کندولره مهل
اولنورلر فاعرض عنهم پس انلردن یوز چویر تکذیبلرندن الم چکه وانتظر انهم
منتظرون دخی نصرت الهیه یه منتظر اول کیم علی التحقیق انلر عذابه انتظار

سورة الاحزاب مدنیه ایدوکی بیلودر وهی ثلث وسبعون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

اسباب النزولده مذکوردر کیم ابو سفیان وعکرمه بن ابی جهل وابو الاعور وقعه احددنصکره
مدینه یه امانله کلدیلر منافقلردن ابن ابی ومعتب بن قشیر وجد بن قیس کندولره اویوب
پیغمبرک حضورینه دوروب دیدیلر یا محمد بزم معبودلرمزی ترک ایت وسویله قیامت
کوننده انلرک شفاعتلری وار بزدخی سنی ترک کله قویوب سکا تعرض ایتمیوز حق جل
وعلا بو سورهنک عنوانی منزل ایدوب بیوردی یا ایها النبی ای خدادن خبر
کتورن ذات پاک اتق الله خدانک قورقسی اوزره ثابت اول ولا تطع الکافرین
والمنافقین ویجه بن اولانلره واهل نفاقه اویمه ان الله کان علیما حکیما بی
شبهه که حق جل وعلا مصالح ومفاسده دانا درست حکم ایدیجیدر که مقتضای حکمتدن
اوزکه برشیئله حکم ایتمز واتبع ما یوحی الیک من ربک دخی تابع اول شول نسنه یه
که پروردکاردن سکا فرشته ایله کوندرلور ان الله کان بما تعملون خبیرا بی شبهه که
حق جل وعلا ایشلدکلکوز نسنه یه دانا ایدی وتوکل علی الله والزهد والجلال اوزره اعتماد

ايت يعنى قتوا اموركى اكا اصمرله وكفى بالله وكيلا واعتماد ايمك جهتندن ايزد متعال
كافيدر اكا اعتماد ايدن غيرى كيمسنه يه محتاج اولماز ما جعل الله لرجل من قلبين فى جوفه خدا
عز وجل بر كيشيه ايكى كوكل اچرو سنده قيلمدى پس سيز عاقل و حاذق اولان كيمسنه يه ايكى كوكللى
ديمك وما جعل ازواجكم وقادينلركزى قيلمدى اللائى تظاهرون منهن شول قادينلركه انلردن
مظاهره ايدرسز امهاتكم انالركوز وما جعل ادعياءكم ابناءكم واوغول چيغرديكوز
كيمسنه لرى اوغوللريكوز قيلمدى چونكه عربك دابى بو ايديكيم قچن بر كيشى عاقل ودانا اولوردى
انك ايكى كوكلى وار ديو سويلرلردى وبر عورتلرينه سن انام ارقه سى كبى اوله سن ديدوكلرنده
اكا انا حكمن ويروب هر كز اكا يقلشمزلردى وبر كيمسه بر كيمسه يى اوغول ايدنجه اكا فلانك
اوغليدر ديو انك ميراثندن وير ورلردى حق جل وعلا بو آيتده انلرك زعم ايتدوكلرى
شيئى رد ايتدى ذلكم بو مذكور اولان زعملر قولكم بافواهكم اغزلركوزله سوزكوزدر
يعنى بر مجرد سوزدر اصلا حقيقتى يوقدر والله يقول الحق وخدا عز وجل واقعه
مطابق اولان سوزى سويلر وهو يهدى السبيل وكندوسى دوغرو يولى كوسترور
چون خلق زيد بن حارثه حقنده زيد بن محمد ديرلردى اول سببله كه حضرت صلى الله عليه وسلم
انى ازاد ايدوب اوغول ايدنمشدى حق جل وعلا بيوردى ادعوهم لآبائهم اوغوللق
قيلنان كيمسنه لرى حقيقى پدرلرينه نسبت ايدك حضرت عبد الله بن عمردن مرويدركه
بيوردى زيد بن حارثه ديدك بو آيت نازل اولنجه هو اقسط عند الله بو نسبت ايتمك
خدانك قتنده صدقه نهايتيه يتشمشدر فان لم تعلموا اباءهم پس اكر پدرلرين بيلمزسز
كه كندولره نسبت ايده سز فاخوانكم فى الدين انلر دينده قرنداشلركوزدرلر
ومواليكم ودينده دوستلركوزدرلر پس خطابده انلره يا اخى ويا مولاى ديمك كركدر
وليس عليكم جناح فيما اخطأتم به واوزركزه كناه يوقدر اول نسنه ده كه سز انكله
خطا ايدركوز يعنى نهيدن اول يا ايندنصكره نسيان طريقيله يا سبق لسانيله يا زيد بن
محمد كبى سوزدن اوزركزه بر بأس يوقدر ولكن ما تعمدت قلوبكم وليكن كناه اوزركزه
اولشيدر اولوركه كوكلركوز انى قصد ايدى وكان الله غفورا رحيما وايزد ذو الجلال
بو ايكى صفتله متصف ايدى خطا ايدنك كناهندن تجاوز ايدوب عفو ايدر النبى
اولى بالمؤمنين من انفسهم حضرت پيغمبر اهل ايمانه جميع امورلرنده كندو نفسلرندن
اولادر انچونكه انلره امر ايتمز الا اول شيئه كه كندولره غايتله اويغندر وكندولردن قبول
ايتمز الا يخشى ضلى وازواجه امهاتهم وپيغمبرك قادينلرى انالرى در يعنى تحريم وتعظيم

جهتندن

جهتندن انالرى كبيدرلر وبوندن اوزكه احكامده اجنبى خاتونلر حكمنده درلر واولوا الارحام
بعضهم اولى ببعض وخصملر ميراث خصوصنده بيرى بيرلرينه اولادر فى كتاب الله
لوح محفوظده يا قرآنده منزل اولان آيت مواريث كه حكم ايتديكيم اولوا الارحام ميراثده
اولادرلر من المؤمنين والمهاجرين اهل ايماندن حق ايمانله واهل هجرتدن حق هجرتله
الا ان تفعلوا الى اوليائكم معروفا ليكن حال حياتده دوستلركزه وصيت ايتمكوز
جائز ومستحسندر كان ذلك فى الكتاب مسطورا بو ايكى آيتده مذكور اولان حكم لوح
محفوظده مثبت ايدى واذ اخذنا من النبيين ميثاقهم دمى ياده كتوركه قچن پيغمبرلردن پيمانلرين
الدقكه كندولره وحى اولنان احكامى تبليغ ايدهلر ومنك ومن نوح وابراهيم وموسى وعيسى بن مريم
بونلر ارباب شرايعك مشاهيرى اولدى وقلرچون تعميمدن صكره مذكور اولدقلرى وازبسكه
پيغمبرمزك شانى بلندتردر سائرلرى اوزره تقديم اولندى واخذنا منهم ميثاقا غليظا
وانلردن بر محكم پيمان الدق ليسأل الصادقين عن تاكه خدا عز وجل راستكو اولان پيغمبرلردن
سؤال ايده عن صدقهم جماعتلرينه ديدوكلرى كرچك سوزدن بلكه جماعتلركوز
سوزكزى قبول ايتديلرمى يا ايتمديلرمى واعد للكافرين عذابا اليما وايمانسزلر ايچون انلره بردردلو
اشكنجه اماده ايتدى يا ايها الذين امنوا اذكروا نعمة الله عليكم اى ايمان كتورن كيمسه لر
اوزركزه اولان خدانك احسانى ياده كتورك اذ جاءتكم جنود قچن سزه لشكرلر
كلدى وانلر قريش وغطفان ويهود قريظه ونضير قبيله لرى ايديكه حضرتك قتال
اوزره مجتمع اولديلر وعددلرى اون ايكى بيك شخصه قريب ايدى فارسلنا عليهم ريحا
پس اوزرلرينه صبا يلينى كوندردك وجنودا لم تروها وبر لشكر كه سز انلرى كورمدكوز
وانلر ملائكه كرام ايديلر مرويدركيم قچن سرور كائنات انلرك توجهنى اشتدى
حضرت سلمان فارسينك رأيله مدينه نك چورسنده بر خندق قازدى لشكر منكوب
كلوب مدينه يه واصل اولدقلرنده حضرت صلى الله عليه وسلم اوچ بيك آدمله
چيقوب خندق بو سنده اوتوردى وانلر او ترفنده چوكديلر بر آى مقدارى
اوندلرينه مرور ايتدى طاشى واوق جنكندن غيرى ارالرنده بر جنك واقع اولمدى انده
مكر حق جل وعلا كفار اوزره بر صاوق كيجه ده بر صاووق يل كوندروب انلرى
صيقوب توپراغى يوزلرينه صاچدى واتشلرين سوندروب چادرلرين يقوب وقزانلرين
چيوردى وانلر بيرى بيرينه قارشدى وملائكه كرام عسكرك اطرافنده تكبير ايدوب
كفارده نا طليحة بن خويلد اسدى ديدى خبركوز واركيم محمد سزه سحر ايتمكه باشلدى

همان قچوب قورتولمق اولادر بو کلامدن صکره جنکسین قاچوب کیتدیلر بر قوذلری قالمدی
وکان الله بما تعملون بصیرا واینزد متعال ایشلدکلکوز ایشه دانا ایدی اذ جاؤکم
من فوقکم سبقت ایدن اذ جاؤکم لفظندن بدل لمدیعنی خاطر کره کتورک اول وقتی که
کفار یوقاری کوزدن سیزه کلدیلر یعنی مشرق سمتندن دره نك یوقاری سندن غطفان
قبیله سی سیزه کلدوکده ومن اسفل منکم وسیزدن اشاغی یردن یعنی مغرب طرفندن
دره نك اشاغه سندن قریش سیزه کلدیکی واذ زاغت الابصار دخی اول وقتی
مذکور قیلك که کوزلر شدت خوفدن خیره لندی وبلغت القلوب الحناجر ویوردکلر
قورقونك غلبه سندن بوغازلره دك ایرشدی زیرا قورقونك زیاده سندن جکر شیشر
وانك شیشوبکالمسندن قلوب حلقوملرك نهایتنه ایرشور وتظنون بالله الظنونا
وکافرلرك انواعی خدا ایله کمان ایدر سیز که اهل اخلاصك کیمی ظن ایتدیکیم خدا عز وجل لشکر
اسلامی منصور ایده وکیمی کمان ایتدیکیم بونلرك جمعیتی کندو طرفندن اوندلرینه بربلا
مسلط اولدی واهل نفاق وایمانلرنده ضعیف اولانلر کمان ایتدیلرکیم لشکر اسلام
انلره طاقت کتورمیوب قوتلری مستاصل اولورلر هنالك ابتلی المؤمنون اول
محاربه ده اهل ایمان اختبار اولنوب مخلص منافقدن وثبات صاحبی مضطربدن ممتاز
اولدی وزلزلوا واهل ایمان مضطرب قیلندیلر زلزالا شدیدا برقتی اضطراب
ابن المفرسونین تکرار ایتمکه شروع ایتدی وجه صبر اولانلر العوارض ما لایطاق کلامن
ورد زبان ایلدی واذ یقول المنافقون والذین فی قلوبهم مرض دخی یاد ایت اول وقتی کیم اهل
نفاق وشول کیمسه لرکه کوکللرنده ضعف اعتقاد وار دیرلر ما وعدنا الله ورسوله الا
غرورا خدا ورسولی فتح وظفردن بیزه وعد ایتدیلر الابر صد کیم هیچ اصلی یوقدر
واذ قالت طائفة منهم دخی یاده کتور اول وقتی که اهل نفاقدن برکروه سویلدی
واول اوس بن قبیظی وتوابعی یا اهل یثرب لا مقام لکم ای مدینه خلقی سیزه بونده
دورمق یر یوقدر فارجعوا پس منزللرکزه دونك ویستاذن فریق منهم النبی ودونمك
ایچون انلردن برکروه حضرت پیغمبردن دستور المغه طالب اولوب یقولون ان بیوتنا
عورة دیرلر علی التحقیق بیزم ایولرمز محصن دکلدر وما هی بعورة وحال بوکه
ایولری خللدن مبرادر ان یریدون الا فرارا قچمقدن اوزکه بر شی دایسمزلر ولو دخلت
علیهم واکر اوزرلرینه کیرلویعنی اکر کفارك لشکری اونلرینه ایولرینه کیردلسه
من اقطارها انك اطرافندن ثم سئلوا الفتنة صکره کندولردن مرتدلك

وسما نازلوله جنك ایتمك استنلسیدی لاتوها البته انی ویروب اجابت ایدرلردی
وما تلبثوا بها الا یسیرا وفتنه یه کلوب اجابت ایتمکه توقف ایتمزلردی الا بر آز مدت
که سوال وجواب ویرلسی ایچنده ممکن اوله ولقد کانوا عاهدوا الله من قبل دخی علی التحقیق
کیم بوندن اسبق خدا ایله پیمان بغلمشلر ایدی یعنی بنی حارثه احد جنکنده بوزولدوقلر
حضرت پیغمبر لوعهد بغلمشلردی که هرکز لا یولون الادبار جنك محلنده اکسه
ویروب قچمزلر وکان عهد الله مسئولا وخدانك پیمانی صورلملیدر یعنی قیامت
کوننده انساندن صورلور کیم ویردکلك عهدی ایفا ایتدکمی یا خود نقض ایتدك اندن
صکره فعلنه کوره سزاسی ویریلور قل لن ینفعکم الفرار سویله یا محمد قچمق سیزه
فائده ویرمز ان فررتم من الموت او القتل اکر دوشکده اولمکدن یا قلیجله اولمکدن قچرسیز
زیرا هر شخصه بر معین وقتده موت یا قتل واقع اولملیدر اصلا تخلف ایتمز واذا لا تمتعون
الا قلیلا واول وقت برخوردار قیلنمزسیز الا بر آز مدت یعنی واکر علی سبیل
الفرض والتقدیر قچمق سیزه بر فائده ویروب بر قچ کون برخوردار اولورسیز لیکن بلا
شبهه اول برخوردارلك بر آز مددتدر قل من ذا الذی یعصمکم من الله سویله
کیمدر شول کیمسه که خدا عز وجلك غضبندن سیزی صاقلار ان اراد بکم سوءا
سیزه بر بدلك ایتمك استرسه او اراد بکم رحمة یا خود کیمدر اول کیمسه که سیزه
بر بیلك اتصال ایتمکه قادر اولور خدا جل جلاله سیزه نصرت ونعمت ویرمك استرسه
ولا یجدون لهم من دون الله ولیا ولا نصیرا وخلق کندولر ایچون تنکریدن
اوزکه بر نفع ایره جك دوست بولمزلر ونه ضرری دفع ایدر بر یاردمجی بولمزلر قادر
اولورلر قد یعلم الله المعوقین منکم تحقیقا کیم حق جل وعلا کروهکوزدن پیغمبرك
نصرتندن خلقی الی قویانلری بیلور والقائلین لاخوانهم دخی بیلور مدینه ساکنلرندن
قرنداشلرینه سویلیانلری هلم الینا کلك کندوکزی بیزه یقین ایدك ولا یأتون
البأس الا قلیلا وجنکه کلمزلر الا بر آز کلمك اشحة علیکم اول حالده که یاردملر
اوزرکزه بخل ایدیلر فاذا جاء الخوف پس قچن دشمن قورقیسی کلور رأیتهم ینظرون
الیك انلری کوردورسن که لکلرندن سکا بقرلر تدور اعینهم کوزلری صاغا
وصوله دونر کالذی یغشی علیه من الموت شول کیمسه نك کوزی دونمسی کبی که مونك
سکراتندن اوندنر بیهوشلك اولور فاذا ذهب الخوف پس قچنکیم قورقو زائل
اولوب غنیمتلر النور سلقوکم بالسنة حداد سیزی برکسکن دیللر ایله اوروب اینجیدرلر

اشحة على الخير غنیمت اوزره بخیل اولدوقلری حالده یعنی غنایم قسمت اولندوغی
محل مجادله و مناقشه ایدلر اولئك لم یؤمنوا اولکروه اخلاصله ایمانه کلمدیلر
فاحبط الله اعمالهم پس حق جل وعلا عملارینی باطل قیلدی یعنی انلرك باطل
اولدوقلرینی ظاهر قیلدی وكان ذلك على الله یسیرا وانلك اظهاری خدای ذو الجلاله
اوزره بر اسان ایشی ایدی یحسبون الاحزاب لم یذهبوا منافقلر جبانلکلرندن کمان
ایدرلرکیم جمعیت ایدن کفارك لشکرلری محجوب کیتمدیلر وان یأت الاحزاب واکر بو
لشکرلر بردخی کلوریود والو انهم مجبتله آرزو ایدرلرکه کنه ولر بادون فی الاعراب
صحرانشینلر اراسنده صحراده اوله لر یسئلون عن انبائکم اول حالده که مدینه
سمتندن هر کلانلردن خبرلرکزی صورد لو ولو كانوا فیكم واكر بو کروه اراکوزده اولسیدیلر
یعنی مدینه‌ده بیلکوزجه اولوب جنك اولسیدی ما قاتلوا الا قلیلا جنك ایتمزلردی
الا بر آز جنك لقد كان لكم فی رسول الله اسوة حسنة قسم اولسونکم خدانك کوندرلمشنده
سز کچون برکوزل اقتدا وار ایدی یعنی جنکده دورمك و محنتلرده صبر ایتمك کبی
کوزل خصلتلر انده وارکه اتباع اولنمسی بر امر مستحسندر لمن كان یرجو الله والیوم الاخر
شول کیمسنه‌یه که خدانك ثوابنه و صوڭکی کونك نعیمنه امید دوتردی وذكر الله كثیرا
و خدای ذو الجلالی چوق اکدی ولما رأى المؤمنون الاحزاب واول وقت که اهل ایمان
کفاردن جمعیت ایدن لشکرلری کوردیلر قالوا هذا ما وعدنا الله دیدیلر بودر
اول شیء که خدا بیزه وعد ایدوب بیوردی ام حسبتم ان تدخلوا الجنة الایة ورسوله
واول نسنه درکه پیغمبری بیزه وعده ایدوب دیدی احزابك اجتماعیله ایشی اوزرکزه
دشوار اولور وعاقبت نصرت سیزه اوذلنلر اولور وصدق الله ورسوله دخی
دیدیلر خدا و رسولی وعدهلرنده کرچك دیدیلر وما زادهم الا ایمانا وتسلیما
واحزابك کلمسی ایمان و اطاعتدن اوزکه انلره بر نسنه ارتدرمدی من المؤمنین رجال
اهل ایماندن کامل الوجود کشیلر وارکه صدقوا ما عاهدوا الله علیه بیزنر کتوردیلر
اول شیئی که تنکری تعالی ایله انك اوزرنه عهد بغلدیلرکیم حضرت رسول الله ایله جنکده
ثابت اولوب دینك دشمنلریله قتال ایتمکدن یوز چیوردمیلر فمنهم من قضى نحبه
پس انلردن شول کیمسه وارکه شهید اولنجه دك جنك ایدوب عهدنی وفا ایتدی
حضرت حمزه و مصعب بن عمیر کبی ومنهم من ینتظر وانلردن شول کیمسه وارکه
شهادتی انتظار ایدیور حضرت عثمان و طلحه کبی وما بدلوا تبدیلا وعهد و پیمانلرینی

بر آز دکشدرمك دکشدرمدیلر بو ایشلری حق سبحانه و تعالی اجرا ایتدی لیجزی الله
الصادقین بصدقهم تاکه خدای متعال عهدلرنده وفا ایدنلره وفالری سببیله
مکافات ایره ویعذب المنافقین ان شاء وارباب نفاقی معذب ایلیه تعذیبلرین
ایسترسه که نفاق اوزره موتلرندك مستمر اوله لر او یتوب علیهم یا اوزرلرنه
توبه ایده ایتدوکلری نفاقدن پشیمان اولورلرسه ان الله كان غفورا رحیما تحقیقا
کیم حق تعالی توبه ایدنلر مغفرت ایدوب غایتده اسیرکیجیدر ورد الله الذین كفروا
دخی ایزد ذو الجلال کافر اولانلری یعنی احزابی دوندردی بغیظهم اجقلریله
مقارن اولدوقلری حالده لم ینالوا خیرا اصلا بر ظفر و غنیمته نائل اولمدیلر
وكفى الله المؤمنین القتال و حق جل و علا اهل ایمانی بیل الموفرشته لرله جنك
ایتمکدن محفوظ قیلدی وكان الله قویا و حق جل و علا ایستدوکی نسنه‌نك
احداثی اوزره توانا ایدی عزیزا هر نسنه اوزره غالب ایدی کتوردیلرکه اهل
شرکك لشکری فرار ایتدوکلری کیجه‌نك صباحی و قتنده حضرت جبرئیل سرور کائناته
کلوب دیدی دها چیقرمدین و هنوز فرشته‌لر سلاحی بوراقمدیلر حق تعالی
سکا فرمان ایدر که لشکر احزابك مدد کارلکی ایدوب عهدی بوزن بنی قریظه
قلعه‌سنه واروب کندولرین محاصره ایده سن و بن دخی انلره قصد ایتمشم پس
حضرت صلی الله علیه و سلم فرمان ایتدیکیم اهل جهادك بیریسی ایکندی نمازنی قیلمسون
الا بنی قریظه قلعه‌سی التنده لشکر اسلام فرمانه امتثال ایدوب ایکندی نمازین
انده قیلدیلر و یکرمی بش و یردوایتده یکرمی بیش کون کندولرین محاصره ایتدی شدت
حصاردن ایشی اوزرلرنه دار اولدی حضرت کندولره خصوصا ادیکه نیم فرمانمز یا سعد
بن معاذك حکمنه راضی اولوب قلعه‌لرکوزدن اینرسیز سعد بن معاذك حکمنه راضی
اولوب اندن اینديلر سعد بن معاذ رضی الله عنه حکم ایتدیکه جنك ایدنلری قتل
اولنه و اولادلری و قادنلری سبی اولنه بو حکم حضرت سعد بن معاذدن صادر
اولیجق حضرت صلی الله علیه و سلم تکبیر ایدوب دیدی یا سعد بیدی کوکك اوستنده اولان
حکم الهیه موافق بر حکم ایتدك پس التی یوزدن متجاوز کشی انلردن اولدردیلر و یدی
یوز اوشاق و قادری اسیر ایدیلر بو وقعه‌یی حق سبحانه و تعالی کتابنده بیان ایدوب
بیوردی وانزل الذین ظاهروهم من اهل الكتاب من صیاصیهم دخی حق جل
و علا اهل کتابدن لشکر احزابه مدد ایدوب کندولره ارقه‌لشدلری قلعه‌لرندن

ایندیردی وقذف فی قلوبهم الرعب دکوکللرینه قورقوی صالدی فریقا تقتلون انلردن
بربلوکی اولدیردیکز وتأسرون فریقا وبربلوکی اسیر الدیکز واورثکم ارضهم ودیارهم
واموالهم وسیزه نعیملرنی وقلعه لرنی وماللرینی میراث ویردی وارضا لم تطؤها
وبر زمینی دخی سیزه ویردی که ایاقلرکوز انی بصمدی فارس وروم کبی وکان الله علی کل
شیء قدیرا وحق جل وعلا هر نسنه اوزره توانا ایدی پس انلر کبی اشیا میسر ایتمکه
قادردر ارباب سیر بونلر اوزره اتفاقلری واقع اولدیکه هجرتک طقوزنجی ییلنده
حضرت صلی الله علیه وسلم ازواج طاهراتدن عزلت ایدوب انزوا ایچدیکه بر آی مقداری
انلره یقلشمیه اول سببدن که کندوسندن زینتلو ونلر ایستدیلر یکرمی طقوز کون
مرور ایتدکدنصکره که انکله مدت تمام اولدی حق جل وعلا آیت تخییری منزل ایدوب
بیوردی یا ایها النبی ای خدادن خبر کتورن وجود شریف قل لازواجک قادینلرکه
سویله ان کنتن تردن الحیوة الدنیا وزینتها اکر سز یقین اولان صاغلغی وانک
ارایشنی ایسترسکوز فتعالین امتعکن کلک مطلقه و یا دیکی متعه یی سیزه ویره یم
واسرحکن سراحا جمیلا وسیزی بر صفوه سیز صالحه بر ماق صالی ویره یم وان کنتن
تردن الله ورسوله والدار الاخرة واکر خدانک ثوابنی ورسولنک رضاسنی وصوکی
سرایک نعیمنی ایسترسکوز فان الله اعد للمحسنات منکن اجرا عظیما بی شبهه کیم خدای
ذو الجلال سیزدن ایولک ایدن خاتونلر ایچون اولو اجر حاضر قیلدیکه انک یانینده
دنیانک متاع فانیسی بر امر حقیردر کتوردیلر که قچن بو آیت نازل اولدی حضرت صلی
الله علیه وسلم ازواج طاهراتدن ابتدا حضرت عائشه صدیقه یی مخیر ایتدی
حضرت عائشه رضی الله عنها دیدی خدایی ورسولنی اختیار ایتدم دردعقب حضرتک
سائر قادینلری اکا تبعیت ایتدیلر حق تعالی خاطرین کندولره شکر ایتدی یا نساء
النبی ای پیغمبرک قادینلری من یأت منکن بفاحشة مبینة سزلردن هر کیم بر قبیح
اشکارا اولمش کناه ایشلیوب کتوره یضاعف لها العذاب ضعفین اوکونر کناهی
کونرنک اشکنجه سنه نسبتله انک اشکنجه سی ایکی قات مضاعف اولور زیرا انلردن
صادر اولان کناهک قبحی اوزکه دن زیاده در وکان ذلک علی الله یسیرا واول
تعذیب ایتمک تکری تعالی اوزره بر آسان ایش ایدی ومن یقنت منکن لله ورسوله وهر
کیم سیزلردن خدانک ورسولنک رضاسنی تحصیل ایتمک ایچون عبادت اوزره مداوم
ایده وتعمل صالحا وبر کوزل ایش ایشلیه نؤتها اجرها مرتین ثوابنی اکا ایکی

قات ویرورز واعتدنا لها رزقا کریما واکا بر کوزل دونلک ماده قیلدق یا نساء النبی
ای پیغمبرک قادینلری لستن کاحد من النساء قادینلرک کروهندن بر کروه کبی دکلسیز
ان اتقیتن اکر خدادن قورقوب طاعت ایدرسیز فلا تخضعن بالقول پس بر کیمسه ایله
سویلشدککوزده سوزنکزده ملایمت وتذلل ایتمک فیطمع الذی فی قلبه مرض که کوکلنده
نفاق خسته لکی اولان کیمسه سیزه طمع ایده وقلن قولا معروفا وکاندن دور بر
پسندیده سوز سویلک وقرن فی بیوتکن وایولرکوزده آرام ایدوب اوتورک
ولا تبرجن وتودومکوزده صالنمک تبرج الجاهلیة الاولی ایلک جاهلیه
قادینلرینک صالنمسی کبی بر صالنمق اصح اقوال اوزره جاهلیه اولادن مراد حضرت
ابراهیمک ولادتی عصرنده اولانلر جاهلیه در که اول عصرده قاری اینجولی کوملک کیوب
یولده کشت وکذار ایدوب کشیلره کندو نفسنی عرض ایدردی وجاهلیه اخری حضرت
عیسی ایله حضرت محمد اراسیدر واقمن الصلوة وای پیغمبرک قادینلری نمازی قیلک
واتین الزکوة وواجب اولان مال ذکوتی ویرک واطعن الله ورسوله وخدایه
ورسولنه فرمانبرلک ایدک اول شئیدن که سیزه ایشلمسی فرمان ایتدی واول نسنه
که انک ایشلمسندن سیزی منع ایتدی انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس بوندن غیری
بر نسنه یوقدر کیم حق جل وعلا ایستر که ناسزا کناهی سیزدن کیدرته اهل البیت
ای خاندان نبوت مخصوص اولان کیمسنه لر ویطهرکم تطهیرا وسیزی معاصینک
چرکندن ایو پاک ایتمک ایستر واذکرن ما یتلی فی بیوتکن دخی یاده کتورک شول شیء
کیم ایولرکوزده اوقنور من آیات الله والحکمة خدانک آیتلرندن وپیغمبرک سوزندن
کیم محض حکمتدر ان الله کان لطیفا خبیرا تحقیقا کیم حق تعالی همیشه دقایق اموری بیلوجی
حقایق اشیایه دانا ایدی دین یابنده سیزه نفع ایدن شیئی بیلوب تدبیر ایدر وبو سببدن
سیزی مخیر ایدوب وعظ ایتدی مروی در که قچن بو آیتلر ازواج طاهراتک حقنده نازل
اولدی اهل ایماندن اولان قادینلر دیدیلر بزم حقمزده اصلا بر شیء نازل اولمدی حق جل
وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی ان المسلمین والمسلمات تحقیقا کیم خدانک حکمنه
منقاد اولان کشیلر ومنقاد اولان قادینلر والمؤمنین والمؤمنات ورجال ونسادن
ایمانه کلانلر والقانتین والقانتات وایکی قسمدن طاعات اوزره مداومت ایدنلر
والصادقین والصادقات وذکور واناثدن قوللرده وعملده صدق ایدنلر والصابرین والصابرات
وکشیلر وقادینلردن رضای الهی ایچون کوکللرنده وجوارحلرنده تواضع ایدنلر والخاشعین

والخاشعات وایکی کروهدن مال‌لرنده واجب اولان صدقه‌یی ویرنلر والصائمین
والصائمات وایکی بلوکدن فرض اولان اوروجی دوتنلر والحافظین فروجهم والحافظات
وایکی فریقدن حرامدن فرجلرین صاقلیانلر والذاکرین الله کثیرا والذاکرات وایکی
کروهدن کوکللری بلوددیللری ایله خدایی چوق آکنلر اعد الله لهم مغفرة ایزد متعال
انلر ایچون برا اولو مغفرت اماده قیلمشدر که صغائر اولان کناهلری محو اولور واجرا
عظیما وطاعتلری اوزره برا اولو اجرت دخی کوزدیلر که حضرت صلی الله علیه وسلم
زینب بنت جحشی زید بن حارثه‌یه ایولندرمک استدی زینب بوکا راضی اولمیوب
دیدی هیچ اولسون می که پیغمبرک عمه‌سی قیزی برازاد اولمش کیمسنه‌یی السون قرنداشی عبد الله
دخی بو سوز اوزره اکا موافقت ایتدی حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی وما
کان لمؤمن ولا مؤمنة وبر مؤمن کیشیه وبر ایمانه کلمش خاتونه صحیح وجائز دکلدر
اذا قضی الله ورسوله امرا قچن خدا و پیغمبری بر ایشی حکم ایدلر ان یکون لهم الخیرة
من امرهم کندولره ایشلرندن خیار اوله بلکه اوزرلرینه واجبدر که خدانک و رسولنک
اختیارینه تابع اوله‌لر ومن یعص الله ورسوله وهر کیم خدایه و رسولنه مخالفت ایدوب
فرمانلرین قبول ایتمز فقد ضل ضلالا مبینا بی شبهه کیم اول کیمسنه بر آشکارا
ازغونلق ازدی بو آیتک نزولندنصکره زینب و برادری زید ایچون عقد نکاح اولنمسنه
رضا ویردیلر حضرت صلی الله علیه وسلم ارادن عقد نکاحی صادر اولدی بعده حق تعالی کندویه
اعلام ایتدیکیم زینب خاتون ازواج طاهراتک زمره‌سنه داخل اولجقدر کبی زید ایله زینب
اراسنده خشونت عیش واقع اولوب حضرت زینبک کره انک طلاقنه عزیمت ایتدی
حضرت صلی الله علیه وسلم اکا مانع اولوردی تا که حق تعالی بیوردی واذ تقول للذی
انعم الله علیه دخی یاده کتور اول وقتی که سویلر ایدک شول کیمسه‌یه که حق جل
وعلا اوندن اسلام کتک توفیقیله وسنک خدمتکله احسان ایلدک وانعمت علیه وسن
تربیت وازادلکله اوندن انعام ایتدک امسک علیک زوجک کندو قاریکی اوزنده
دوت وازکچمه واتق الله وانک خصوصنده خدادن خوف ایدوب آزاد ایتمک
ایچون انی بوشتایتمه وتخفی فی نفسک ما الله مبدیه وحال بوکه سن کندو طبیعتکده
صاقلرسن اول شیئی که حق جل وعلا انی آشکارا ایدیجیدر واول زینبک انکاحیدر
زید کندوی بوشد ایدوکدنصکره وتخشی الناس وملامت جهتندن خلقدن
قورقرسن والله احق ان تخشاه وایزد ذو الجلال سزاوارتردر که کندو سندن

خوف

خوف ایدرسن فلما قضی زید منها وطرا پس اول وقت که زید زینب خاتوندن طلاق
ارزوسنی بتوروب عده‌سی منقضی اولدی زوجناکها انی سکا ایولندردک لکیلا
یکون علی المؤمنین حرج تا که مؤمنلر اوزرینه بر کناه اولمیه فی ازواج ادعیائهم
اوغوللیغه دکلری کیمسنه‌لرک قادینلرین تزوج ایتمکلرنده اذا قضوا منهن وطرا
قچن ادعیا انلردن ارزولرین تطلیق ایدلر وکان امر الله مفعولا وخدانک
ایستدوکی البته اولمشدر ما کان علی النبی من حرج پیغمبر اوزرینه هیچ بر کناه منسوب
اولمازدی فیما فرض الله له اول نسنه‌نک خصوصنده که حق جل وعلا کندویه قسمت
ایدوب تقدیر ایتدی سنة الله حق جل وعلا انی بر درست طریق قیلدی فی الذین خلوا من
قبل سندن اسبق اولان پیغمبرلرک شاننده وکان امر الله قدرا مقدورا وتنکرینک
ایشی بر قضا اولنمش قضا و بر قطع اولنمش حکم ایدی الذین یبلغون رسالات الله کچمش
اولان پیغمبرلر شول کیمسه‌لردر که خدانک پیغاملرین امتلرینه یتشدرورلر ویخشونه
واندن قورقرلر ولا یخشون احدا الا الله دخی خدادن اوزکه بر کیمسه‌دن خوف ایتمزلر
وکفی بالله حسیبا وایزد ذو الجلال کفایت ایتمک جهتندن بسدر پس اندن اوزکه
بر کیمسه ملاحظه اولنماملق کرکدر مرویدر که حضرت زینبک واقعه‌سی اولدقدنصکره
دینسیز اولانلر لسان طعنی اوزادوب دیدیلر بو کشی خلقی اندن نهی ایدوب سویلر
اوغوللرکزک قادینلری اوزرکزه حرامدرلر و بو جهله اللری جائز دکلدر وکندوسی
اوغلینک قادینی الدی حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی ما کان محمد ابا احد
من رجالکم محمد المصطفی حقیقتده اوزره کشیلردن بر کیمسه‌نک پدری دکلدر
تا که کندو وسیله اول کیمسه‌نک اراسنده احکام ابوت وبنوت ثابت اولوب قاریسی
الماق اوزرینه حرام اوله و بو عموم حضرتک اولادی قاسم وطاهر وابراهیمله منتقض اولماز
زیرا انلر رجولیت حدنه ایرشمدیلر وایت اکا ناطقدر که محمد المصطفی امتک کشیلرندن
بر کیمسه‌نک پدری دکلدر ولکن رسول الله ولیکن محمد المجتبی خدانک کوندرلمشیدر
شریعت واحکاملرله وخاتم النبیین و پیغمبرلرک مهری یعنی پیغمبرلرک اخریدر
که کندو وسیله کلمکلری ختم اولوب کندوسندنصکره بر پیغمبر دخی کلمز وکان الله
بکل شیء علیما وحق جل وعلا هر نسنه‌یه علیم دانا ایدی پس خاتم النبیین
اوله‌جق کیمسنه‌یی بیلوردی یا ایها الذین امنوا اذکروا الله ذکرا کثیرا ای ایمان کتورانلر
کیمسه‌لر تنکری‌یی چوق آکک یعنی اغلب اوقاتکزده انی ذکر ایدک وسبحوه بکرة واصیلا

وصباح محلنده ولحشام وقتنده انك ذاتی شوائب نقصدن منزه ایدك هو الذی یصلی علیکم
وملائکته کندودر شول پروردکارکه اوزرکزه رحمتنی ایندورور و فرشته لری سیزه
مغفرتی طلب ایتمکله رحمی اوزرکزه مشتمل قیلادلر لیخرجکم من الظلمات الی النور تاکه
کفر و معصیتك قرنلقلرندن ایمانك ایشقنه سیزی چیقریده وکان بالمؤمنین رحیما
وحق جل وعلا همیشه اهل ایمانك اسرکیجیدر که کندوسی رحمتنی اوزرلرینه ایندورور و ملائکه سن
انلره استغفار ایتمکه امر ایدر تحیتهم تنکری تعالادن اهل ایمانه اولنان تحیت
یوم یلقونه اول کونده که کندویی کورورلر سلام در جمله آفاتدن سلامتله مشعر اولان
لفظ سلامدر واعد لهم اجرا کریما وانلر ایچون برا ولو اجرت اماده قیلدی و اول بهشت
سی برلندر یا ایها النبی ای خداوندن خبر کتورن خوش ذات انا ارسلناك تحقیقا که بیز
کوندردك شاهدا مبعوث اولدوغك کیمسنه لرك احوالی اوزرنه کواه اولدوغك تقدیر
ایدوکز حالده ومبشرا ورحمتله مژده ویریجی ونذیرا وعقوبتدن قورقودیجی وداعیا
الی الله باذنه وخلقی تنکرینك عبادتنه تیسیر ایله دعوت ایدیجی وسراجا منیرا و بر اشقلی
چراغ که انکله جهالت ظلماتی محو اولنور و انوار بصائر اندن بهره یاب اولور وبشر المؤمنین
بان لهم من الله فضلا کبیرا دخی یا محمد اهل ایمانه مژده ویرکیم کندولر ایچون ایزد
ذو الجلالدن بر بیوك انعام وار ولا تطع الکافرین والمنافقین وایمانسزلره ومنافقلره
فرمانبر اولمه یعنی سنده موجود اولان انلره عدم اطاعتك اوزره ثابت اول ودع اذاهم
دخی سکا ایتدوکلری رنجك مکافاتندن واز کیچ وتوکل علی الله وخداء عز وجل
اوزره اعتماد ایت که اول انلره سزالرینی ایصال ایدر وکفی بالله وکیلا واعتماد اولنمق
جهتندن تنکری تعالی بسدر یا ایها الذین امنوا ای ایمانه کلان کیمسنه لر اذا نکحتم
المؤمنات فجن ایمانه کلان خاتونلری ایولنورسنیز ثم طلقتموهن من قبل ان تمسوهن
صکره انلره دکمدن کندولرینی بوش ایدرسنیز یعنی قچن بر قادینی نکاح ایدوب اراکوزده
کندولرله خلوة صحیحه واقع اولمدن انلری بوش ایدرسنیز فما لکم علیهن من عدة سیزه
اوزرلرینه هیچ بر عدة یوقدر تعتدونها که سیز انك عددنی استیفا ایدرسنیز
فمتعوهن پس علی طریق الوجوب انلری بر شیئله برخوردار ایدك اکر کندولره مهر
تسمیه ایتمدکوز وسرحوهن سراحا جمیلا وانلری بر مستحسن صالی ویرمك صالی ویرکه
که انلره ضرر ایصال ایتمیه اول کندولرینی خانه لرکوزدن چیقریدنه سیز یا ایها النبی
ای خداوندن خبر کتورن ذات پاك انا احللنا لك ازواجك تحقیقا که بیز سکا قادینلرکی

حلال قیلدق اللاتی اتیت اجورهن شول قادینلر که سن کندولره مهرلرینی ویردك وما
ملکت یمینك دخی سکا حلال قیلدق شول قادینلری که صاغ الك انلره مالك
اولدی مما افاء الله علیك تنکری تعالی اوزرکه دوندردکی شیئدن یعنی غنائمدن
حوزهٔ تصرفکه داخل اولان صفیه وریحانه کبی قادینلری سکا حلال قیلدی وبنات عمك
وعموجه لرك قیزلرینی دخی وبنات عماتك وعمه لرکك قیزلرینی دخی وبنات خالك
وبنات خالاتك ودایی لرکك قیزلرینی ودایزه لرکك قیزلرینی دخی اللاتی هاجرن
معك شول قادینلر که سنکله هجرت ایتمشلردر بیلمك کرك که احلالك قید اولنمسی مهر
موجل ومعجل ایله ومملوکه نك فیء اولنمسی حضرتك سبی ایله وخصمانك قید اولنمالری
بیلسنجه هجرت ایتمکله بیان افضلیت ایچوندر وتحتمل ده که صونکیلرك هجرتله قید
اولنمالری حضرتك حقنده خاص اولمسی اوله و بو احتمالی حضرتك عمسی قیزی ام هانی نك
سوزی تایید ایدر که دیدی حضرت صلی الله علیه وسلم بنی ایولنمك ایستدی بن اکا عذر
کتوردم که بن کوچك اوشاقلر اناسی یم حضرت عذرمی قبول ایتدی بعده حق جل وعلا
بو ایتی منزل قیلدی اندنصکره اوزرینه حلال اولمز اولدم زیرا بن کندوسیله هجرت
ایتمه مشدم وامراة مؤمنة دخی ایمانه کلمش بر خاتونی سکا حلال ایتدك ان وهبت
نفسها للنبی کندو جانی پیغمبره مهرسز باغشلادیسه ان اراد النبی ان یستنکحها
اکر پیغمبر ایستدیکیم انی مهرسز قبول ایتمکی خالصة لك سکا هبه اولنمش بر هبه
خالصه من دون المؤمنین اهل ایماندن غیری یعنی محمد المصطفانك حضرتنه مخصوص ندر
هبه مجرده ایله مهرسز نکاح ایتمك غیر کیمسنه یه دکل قد علمنا ما فرضنا علیهم فی ازواجهم
تحقیقا بیز بیلدك اول نسنه یی که امت اوزره قادینلری خصوصنده فرض قیلدق
وجوب مهردن وشرائط عقددن وغیرلرندن وما ملکت ایمانهم دخی ملك
یمینلرنده متصرف اولدوقلری جاریه لرله خصوصنده اوزرلرینه ایدوکز توسعه یی
بیلورکه که بر معین عدد تعیین ایتمزك وسکا هبهٔ مجرده ایله قادینلرك انکاحنی حلال
قیلدق لکیلا یکون علیك حرج تاکه اوزرکه بر دارلق اولمیه وکان الله غفورا
وایزد ذو الجلال همیشه مغفرت ایدیجیدی اول شیئه که اندن احتراز ایتمك دشواردر
رحیما قوللرینه غایتله مرحمت ایدیجیدر که حرج کان اولنه جقی یرده اوندلرینی توسعه
ایتدی ترجی من تشاء منهن کندو قادینلرکدن ایستدوککی سندن دور قیلادرسن
وتؤوی الیك من تشاء وانلردن ایستدوککی سنك طرفکه چکوب بیله یدرسن

ومن ابتغيت ممن عزلت دخى طلاق رجعيله تطليق ايتد وكك خاتونلردن طلب ايتدوككى
يانكه الورسن فلا جناح عليك يعنى اذن اوندكه بر كناه يوقدر ذلك بو ايشى
سنك خواهشكه تفويض ايتمك ادنى ان تقر اعينهن كوزلرى روشن اولمغه يقنرکدر
ولا يحزن ويقين كدركه غمناك اولميه لر ويرضين بما آتيتهن كلهن دخى انلره ويردككك
نسنه ايله جمله لرى خشنود اوله لر يعنى چونكه بيلورلر كه بو افعالى سنى خدانك فرمانيله
ايدرسن ملول اولمزلر و فرمانكه مطيع و منقاد اولورلر والله يعلم ما فى قلوبكم وايزد جل
جلاله كوكللركوزده اولان نسنه يى بيلور پس قلوبكوزده اولان شيئك تحسيننه
سعى ايدك وكان الله عليما حليما وتنكرى تعالى سينه لرده اولان امورى دانا ايدى حلمى
غايته يتشمشكه مجرملرك عقوبتنى تعجيل ايتمز لا يحل لك النساء من بعد قاديلر سكا حلال
اولمازلر عقد نكاح كرم اولان طقوز قاديدن صكره ولا ان تبدل بهن من ازواج ونه سكا
حلال اولور كه بونلرك يرينه اصلا قاديلر دكشوره سن كه بيرينى تطليق ايدوب بيرينه
اوزكه سن آلاسن ولو اعجبك حسنهن واكر كوزللكلرى سكا خوش كلدى الا ما ملكت
يمينك مكر صاغ الك مالك اولدى يعنى نسنه لر يعنى بو طقوز قاديدن صكره سكا
قاديلر بر وجهله حلال اولمازلر الا ملكيت طريقيله تصرف ايتدكده اولان قاديلر كه انلر سكا
مباح در وكان الله على كل شيء رقيبا وحق جل وعلا هر نسنه اوزره نكهبان ايدى يعنى
ايشكوزده تحفظ ايدوب سيزه حلال قيلنان نسنه ده اوزكه بر شيئه تطاول ايتمك
كتورديلركيم حضرت عمر رضي الله عنه سرور كائناته ديدى يا رسول الله اوزكه صالح
وطالح كيرر امهات المؤمنينه حجاب دونمسنه فرمان ايتسيدك بحثى اولوردى
در عقب حق جل وعلا بو آيتى منزل ايدوب بيوردى يا ايها الذين آمنوا لا تدخلوا بيوت
النبي الا ان يؤذن لكم الى طعام اى ايمانه كلانلر پيغمبرك ايولرينه كيرمك
مكر اول وقت كه يمك يمسنه دعوت اولنوب دخوله سيزه اذن ويريلور غير
ناظرين اناه اول حالده كه يمك وقتنى انتظار ايتميه سز بو خطاب بر جماعته ايديكيم
دائما بوايدى كه حضرتك يمكى وقتنى انتظار ايدوب محلى كليجك كلوب اوتورورلردى
حق تعالى بو آيتله انلرى بو فعلدن نهى ايتدى ولكن اذا دعيتم فادخلوا وليكن دعوت
اولندغكوزده كيرك فاذا طعمتم فانتشروا پس چونكيم طعامى يديكز پراكنده اولك
ولا مستأنسين لحديث دخى انده مكث ايتمك اول حالده كه بيركوز بيركوزك
سوزيله آرام ايتمش اوله ان ذلكم تحقيقا كه اوله آرام ايدوب دورمقكوز كان

يؤذى

يؤذى النبى حضرت پيغمبرى اينجيدردى زيرا اوده نر واهلى اوده منزلى دار اولوب
مالا يعنى ايشه مشغول اولمق اقتضا ايدردى فيستحيى منكم پس سيزدن اوتانوردى
كه سيزه سويليه چيقك كيدك والله لا يستحيى من الحق وايزد متعال دوغرى سوزى
سويلكدن اوتانمز واذا سألتموهن متاعا دخى چون انلردن بر نفع ايده جك نسنه طلب
ايدرسيز فاسألوهن من وراء حجاب پرده اردندن اولى متاعى انلردن ايستك ذلكم
اول پس پرده دن ايستمك اطهر لقلوبكم وقلوبهن كوكللركوزه وكوكللرينه پاكيزه تردر
خواطر شيطانيه دن وما كان لكم ان تؤذوا رسول الله دخى سيزه صحيح وجائز دكلدركه
خدانك رسولنى رنجيده ايده سيز يعنى بر ايشى ايشلمك كه انك سببيله خاطر شريفنه
بركدر حاصل اولور كتورديلركه سادات قريشدن بر كيمسه ديدى پيغمبر متوفى اولورسه
بن حضرت عايشه يى نكاح ايله الوردم حق جل وعلا بو كلامى منزل قيلدى ولا ان تنكحوا
ازواجه من بعده ابدا دخى سيزه صحيح وجائز دكلدركه حضرتك قاديلرينى موتندن
صكره يا مفارقتندن صكره هركز الولنه سيز ان ذلكم كان عند الله عظيما تحقيقا
كه حضرتى ايذا ايتمك وقاديلرينى نكاح ايله الوتى خداى ذو الجلال قتنده بر اولو كناه ايدى
ان تبدوا شيئا اكر بر نسنه يى اشكارا ايدرسيز يعنى اكر امهات مؤمنينك نكاحنى دل ايله
سويلرسيز او تخفوه ياانى كوكللركوزده كيزلى قيلدرسيز فان الله كان بكل شيء عليما
بى شبهه كيم حق جل وعلا هر نسنه يه دانا ايدى پس مخفى قيلدكوز اشيايى يقينى بيلور
مرويدركه حجاب آيتى نازل اولدقدنصكره ازواج طاهراتك پدرلرى واوغوللرى
وذى رحم اولان اقربالرى ديديلر يا رسول الله بز دخى انلرله پس پرده دن سويلشه لم
بو آيت نازل اولدى لا جناح عليهن فى آبائهن ولا ابنائهن ولا اخوانهن ولا ابناء
اخوانهن ولا ابناء اخواتهن ولا نسائهن ولا ما ملكت ايمانهن خاتونلر اوزرنده بر كناه مترتب اولماز
بو مذكور اولانلر كيمسه لره كورندوكلرنده واتقين الله واى خاتونلر خدادن خوف
ايدوب مأمور اولدغكوز نسنه يى يرينه كتورك ان الله كان على كل شيء شهيدا تحقيقا كه
حق سبحانه وتعالى هر نسنه اوزره كواه ايدى بر كيمسه نك شيئى اوندن مخفى اولماز ان الله
وملائكته يصلون على النبي تحقيقا كيم خداى عز وجل وفرشته لرى پيغمبرك شرفنى
اظهار ايتمكچون وشاننى تعظيم ايتمكچون اعتنا ايدرلر يا ايها الذين آمنوا صلوا عليه
اى ايمانه كلانلر سيز دخى انكا زياده اعتنا ايدوب سويلك اللهم صل على محمد وسلموا
تسليما دخى سويلك السلام عليك ايها النبي بو آيت دلالت ايدركه حضرت اوزرينه

صلوات كتورمك في المجلس واجبدر بو معنا يله كه هر ذكر اولنجه اوندنصلوات ويرمك
واجب كلدي دخي بر كز كتورمك كافي دكلدر لكن قول مؤيد ومقبول بودركه هر ذكر اولندقي
محل اوندنصلوات كتورمك واجبدر ان الذين يؤذون الله ورسوله تحقيقا شول كيمسنه لركه
خدايي ورسولني ايذا ايدرلر يعني بر ايشه مرتكب اولورلركه خدا ورسولي اني سيومز
لعنهم الله في الدنيا والاخرة تنكري تعالى انلري ايكي جهانده رحمتندن دور قيلدي
واعد لهم عذابا مهينا وانلر ايچون بر خوار ايدجي اشكنجه اماده قيلدي والذين
يؤذون المؤمنين والمؤمنات دخي شول كيمسه لركه مؤمن اوغلانلري واهل ايمان
اوغلانلري عايبجدرلر بغير ما اكتسبوا قزانمدقلري شي ايله يعني بر ايش ايشلمدكلر
كه انك سببيله اينجتمكه مستحق اوله لر فقد احتملوا بهتانا واثما مبينا بي شبهه كيم ايذا
ايدنلر بر بيوك بهتان وبر اشكارا كناه كوتورمش اولديلر يا ايها النبي اي خدادن خبر
كتورن وجود شريف قل لازواجك وبناتك ونساء المؤمنين قاديلركه وقزلركه واهل ايمانك
قاديلرينه سويله يدنين عليهن من جلابيبهن كوده لري اورتدكلري چادرلرندن يقلشدرسونلر
يعني صرتلرينه چيقدقلري وقت يوزلرين وابدانلرين چادرلر ايله اورتسونلر ذلك
اول اورتنوب كيتمك ادنى ان يعرفن خلايقلردن وبغايادن تميز اولنملرينه يقينرقدر
فلا يؤذين يعني اهل فسقك تعرضي سببيله رنجيده قيلنمازلر وكان الله غفورا رحيما
وايزد ذو الالطاف كچمش كناهلرين غايتله يارلغيوب كندولرين انواع لطفله اسركيجيدي
لئن لم ينته المنافقون قسم اولسونكه اهل نفاق نفاقلرندن واز كچمزلرسه
والذين في قلوبهم مرض دخي شول كيمسه لركه كوكللرنده ضعف ايمان وفسق واردر فسقلرندن
منتهي اولمزلرسه والمرجفون في المدينة دخي مدينه شهرنده اسلام لشكرندن يمان
خبرلر پيدا ايدنلر اندن فراغت ايتمزلرسه لنغرينك بهم البته قتاللرينه وطردلرينه
سني مأمور ايدرز سكا امر ايدرين ثم لا يجاورونك فيها اندنصكره مدينه ده سكا قونشي
اولمزلر الا قليلا مكر بر آز مدت ملعونين رحمتندن دور اولدوقلري حالده
اينما ثقفوا اخذوا قنقي يرده كه بولنورلرسه الينورلر وقتلوا تقتيلا وبر شدتلو
اولدرمك اولدرلورلر سنة الله في الذين خلوا من قبل كچمشلرده بونلردن اسبق
تنكري تعالانك طريقي كه پيغمبرلره نفاق ايدنلر بولندقلري يرده قتل اولنورلر ولن تجد
لسنة الله تبديلا وخدانك طريقنه هركز بر دكشمك بوله مزسن يسالك الناس
عن الساعة خلق تعنت وامتحان يوزندن قيامتك وقتني سندن صورارلر قل انما

علمها عند الله سويله قيامت وقتنك بيلكيسي خدا قتنده مخصوصدر نه ملك مقرب
ونه پيغمبر مرسل مطلع اولور وما يدريك دخي قنقي شي ساعتك وقتني سكا بيلدرر
يعني مطلقا سن اني بيلمزسن لعل الساعة تكون قريبا شايد قيامت بر يقين شي اوله
ان الله لعن الكافرين تحقيقا كيم تنكري تعالى كافرلري رحمتندن دور قيلدي واعد
لهم سعيرا وانلره بر علولو اتش اماده قيلدي خالدين فيها ايچنده اقامتي على الدوام
تقديرنجه ايتمشلر ابدا همشه لا يجدون وليا بر دوست بولمزلركه كندولرين دوزخدن
چيقاره ولا نصيرا ونه بر ياردمجي كه عذابي كندولردن دفع ايليه يوم تقلب وجوههم
في النار مذكور قيل اول كونكه يوزلري جهنمده دونمش قيلنور يقولون يا ليتنا اطعنا
الله ديرلر ايكاشكي خدانك فرماننه منقاد اولسيدق واطعنا الرسولا دخي پيغمبرك
فرماننه اطاعت ايتسيدك تاكه بو عذابه مبتلا اولمزدق وقالوا ربنا انا اطعنا سادتنا
وكبراءنا دخي كفارك اصاغري ديديلر اي پروردكار من على التحقيق بيز اغالرمزه
وبيوكلرمزه اطاعت ايتدك فاضلونا السبيلا پس دوغري يوله كيتمكدن بيزي
ازدرديلر ربنا اتهم ضعفين من العذاب اي خداوندمز انلره اشكنجه دن ايكي قات وير
والعنهم لعنا كبيرا وانلره لعنت ايت بر بيوك لعنت يا ايها الذين آمنوا اي
ايمانه كلان كيمسه لر لا تكونوا كالذين اذوا موسى حضرت موسايي اينجدنلر كبي اولمك
فبرأه الله مما قالوا اندنصكره تنكري تعالى ديدوكلري سوزدن اني منزه قيلدي
قچن قارون زنا فعليله كندوسني تهمت ايلدي نته كه بياني كچدي وكان عند الله وجيها
وحضرت موسى خدا قتنده جاه وقبول صاحبيدي يا ايها الذين آمنوا اتقوا الله
اي اهل ايمان اولانلر تنكري تعالادن خوف ايدك نامشروع اشيادن اجتناب ايتمكوزده
وقولوا قولا سديدا دخي دوغرو ومحكم سوز سويلك اهل ايمان حقنده پيغمبرك سوزك
كه صحتي سزده محقق اوله مستنداني سويلك يصلح لكم اعمالكم سزكچون
ايشلركزي بخشي قيله ويغفر لكم ذنوبكم دخي سزكچون كناهلركزي يارلغار
ومن يطع الله ورسوله وهر كيم خدايه ورسولنه اوامر ونواهيده اطاعت ايدر
فقد فاز فوزا عظيما بي شبهه كيم اول كيمسنه ايكي جهانك خيراتنه نائل اولوب
بر اولو قورتولمق قورتولدي انا عرضنا الامانة على السموات والارض والجبال
تحقيقا كيم بيز حدود شرعيه يي كوكلره ويره وطاغلره اوزره عرضه ايتدك فابين ان يحملنها
پس انلر بو عظم هيكل المالي كوتورمكدن ممتنع اولديلر واشفقن منها واندن

نورقدیلر وحملها الانسان وآدم اوغلی بونی بوینینه الدی کوتوردی انه کان ظلوما
تحقیقا که انسان ستمکار ایدی که اکا ایفا ایمدی و انک حقوقنی کوزتمدی جهولا
امانتک عاقبتنی هیچ بیلمز ایدی حاصل کلام بوکه امانتک شانی اوقدر عظیم دکه
بونلر بو رادلان اجرام عظامک شعور و ادراکی اولوب اونلرلر انلکو توزمسی عرض
اولنسیدی البته انی قبولدا یتمزلردی و انسان بو ضعفله انی کوتوردی پس لاجرم انک
حقوقنی یرینه کتوردن انسان کامل شرف دارینه نائل اولور لیعذب الله المنافقین والمنافقات
حمله تعلیله د نتیجه سی اولدوغی جهتدن یعنی نوع انسان امانتی قبول ایدوب کوتوردی
تاکه اول کوتورمکک نتیجه سی بو اوله که تنکری تعالی و تقدس منافق اولان کشیلری
و منافق اولان خاتونلری معذب ایده والمشرکین والمشرکات ومشرک اولان کشیلری
ومشرک اولان قاریلری دخی ویتوب الله علی المؤمنین والمؤمنات وتاکه خدا عز وجل مؤمن
اولان کشیلر اوزره ومؤمن اولان قاریلر اوزره توبه ایده وکان الله غفورا رحیما
وحق جل وعلا بو ایکی جلیل القدر نعمتله مقبول ایدیکه انلرک قصورینی عفو ایدوب

سورة سبا مکیة طاعات اوزره کندولرینی ثابت قیلدی وهی خمس واربعون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله تو معح وثنا الرضایه مخصوص صدد الذی له ما فی السموات وما فی الارض شول
خدا که کوکلرده و یرده اولان اشیا کندو یه مخلوق ومملوکدر پس ذاتی اولان کمال قدرتندن
اوتری و اینده کی احسان سببیله دنیاده فی حد کندو یه یالکوز مخصوص اولدی وله الحمد فی
الاخرة واو بر جهانده حمد کندو یه در دینی اخرتده اولان نعم کمال قدرتندن پیدا
اولمشدر وهو الحکیم الخبیر وکندو هر ایکی جهانک امورینی احکام ایدن اشیانک
بواطننه دانا اولاندر یعلم ما یلج فی الارض زمینه ایچنده نفوذ ایدن یغمورلک
صوی کبی نسنه بی بیلور وما یخرج منها واندن چیقن نباتات کبی شئی دخی
وما ینزل من السماء وکوکدن ایناک ملائکه وکتب ومقادیر کبی اشیایی دخی
وما یعرج فیها وانکا ایچنده چیقن ملائکه واعمال صالحه کبی نسنه لری دخی
وهو الرحیم الغفور وکندو ده شکرنده مقصر ایدنلری اسرکیوب کناهلرینی مغفرت
ایدن وقال الذین کفروا ودینی اولانلر انکار طریقیله دیدیلر لا تاتینا الساعة
قیامت بزه کلمز قل بلی وربی لتاتینکم عالم الغیب سوبله بلی کیزلی اشیایی بیلن
پروردکارم قسم که البته قیامت سزه کلور لا یعزب عنه مثقال ذرة بنم پروردکارک

علمندن

علمندن برکوچک قرنجه قدر شئ غائب اولماز فی السموات کوکلرده ولا فی الارض ونه
یرده ولا اصغر من ذلک ولا اکبر ونه بر مثقال ذره دن کوچک ونه اندن بیوک بر نسنه
الا فی کتاب مبین الا که بر روشن کتابده مثبتدر یعنی قموا اشیا لوح محفوظده مثبتدر
لیجزی الذین آمنوا وعملوا الصالحات تاکه ایمان کلوب کوزل عمللر ایشلیانلره مکافات لیه
اولئک لهم مغفرة اولکروه کندولر ایچون کناهلرک غفرانی وار ورزق کریم وتقسیر
بر اولو روزی دخی والذین سعوا فی آیاتنا دخی شولکیمسه لرکه آیاتمزک حقنده ابطال
وخلقی انلردن تنفیر ایتمکه چالشدیلر معاجزین زعم فاسدلریله الیمزدن کیتمشلر تاکه
عذابمزدن خلاص اوله لر اولئک لهم عذاب من رجز الیم اولکروه کندولره شدتلو عذاب
بر دردناک اشکنجه اولور ویری الذین اوتوا العلم دخی اهل کتابدن دانشی ویرلمش
کیمسه لر بیلورلرکه الذی انزل الیک من ربک هو الحق پروردکارکدن سکا ایندرلمش شئ
کندو دردست اولاندر ویهدی الی صراط العزیز الحمید دخی بول کوسترر قدرته اوزره
غلبه ایدن جمیع اوکمکلره مستحق اولان خدانک طریقنه وقال الذین کفروا ودینی اولانلر
بری برینه سویلدی هل ندلکم علی رجل سیزه دلالت ایتمیه لم می بر کشی اوزره که ینبئکم
سیزه خبر ایده یعنی استهزا ایدوب بری برینه سویلرلر سیزه دلالت ایتمیه لم می محمد
المصطفی اوزره که اعجب عجایبدن بزه خبر ایدوب دیرکه اذا مزقتم قچن پاره پاره
قیلنورسیز کل ممزق هر پاره لنمق انکم لفی خلق جدید علی التحقیق سز یکی بر
یاردلشده اولورسیز افتری علی الله کذبا ایا او یرده کی خبرده تنکری تعالی اوزره کذب
نفسندن بهتان پیدا ایدوب سویلدی ام به جنة یا انکله بردیوانه لک وار که
بیلمدوکی سوزی سویلر بو دیدوکلری سوزلرک بری واقع دکلدر بل الذین لا یؤمنون
بالاخرة بلکه روز جزایه ایمان کتورمیانلر فی العذاب والضلال البعید وبرجهانک
اشکنجه سنده واوزاق کمراهلکده اولمشلردر افلم یروا الی ما بین ایدیهم وما خلفهم
ایا کفار کورداولوب بقمزلرمی انلرک اراسنده اولان نسنه یه واردلرینه اولان شیئه
من السماء والارض کوکدن ویردن ان نشأ نخسف بهم الارض ایسترایسک یری
کندولرله چوکترورز او نسقط علیهم کسفا من السماء یا کوکدن اوزرلرینه پاره لر صالورز
ایاتمزه تکذیب ایتدوکلری اجلدن ان فی ذلک تحقیقا که کوکلر ویرک احوالنی
تامل ایتمکده لایة لکل عبد منیب بر اولو دلالت وعبرت وار هر بنده یه که حقتعالیه
پروردکارینه رجوع ایتمشدر ولقد آتینا داود منا فضلا دخی علی التحقیق حضرت

وپادشاهلکی

داود مسائل خلق اوزره بزم احسانمزدن آرتقلك ویردك یعنی نبوتی وزبوری
وصوت حسنی وغیرلرین کندویه ویروب دیدك یا جبال اوبی معه ای طاغلر حضرت
داود ایله تسبیحده ترجیع ایت والطیر وای قوشلر سز دخی بیلسنجه ترجیع ایدك
کوردیلرکه قچن حضرت داود تسبیح ایدردی طاغلر صدا ایله مدد ایدردی وقوشلر
باشی اوستنده صف باغلیوب انواع الحان ایله یاردم ایدرلردی وبو نعمتلك تأثیرندن
چوق کیمسنه وجودنك قالبنی تهی قیلدی منقولدرکه بر فرشته حضرت داودك
زیارتنه طلوب کورشدوکدنصکره دیدی یا رسول الله سن خدانك پیغمبری وخلیفه سی سن
اولی اولدرکه طعامکی کندو کسبکدن پیدا ایده سن حضرت داود خدادن بر صنعت
اوکرنمسینی ایستدی حق جل وعلا اکا زره ایشلمسین فرمان ایدی واکی اوزرنه آسان
ایدی نته کیم بیوردی والنا له الحدید ودموری اکا انسز ملایم قیلدق بر مرتبه ده
که انی موم کبی استعمال ایدردی واکا فرمان ایتدك که ان اعمل سابغات متسع
زرهلر ایشله وقدر فی السرد وطوقی مقدم اوجکه محافظه ایت یعنی اکا فرمان ایتدك
که انلری طوقیدغك محل انك حلقه لرین برابر قیل تا که مناسب وموزون اوله واعملوا
صالحا دخی داوده واهلنه امر ایتدك که کوزل عمل ایشلمك انی بما تعملون بصیر بی
شبهه که بن ایشلدکوکز اشیایه بینایم یعنی انلره کوره جزا کرینی سیزه ویرردم ولسلیمان
الریح دخی حضرت سلیمانه یلی مسخر قیلدق که غدوها شهر ورواحها شهر اول حالده
که صباح وقتنده کیتمسی بر ایلك مسافه در واخشام وقتنده دونمسی بر ایلك مسافه در
واسلنا له عین القطر واکا اریمش باقرك کوزین معدنندن اقتدردك که بکا ارك
صوی کبی اندن باقر قینادردی واو یمن اقلیمندن صنعا شهرنده ایدی ومن الجن من یعمل
بین یدیه باذن ربه دخی اکا مسخر قیلدق بریلردن شول کیمسنه که پروردکاری
فرمانیله حضرت سلیمانك اوکنده ایشلر ومن یزغ منهم عن امرنا وهرکیم انلردن فرمانمزدن
میل ایدوب سلیمانه اطاعت ایتمز نذقه من عذاب السعیر آخرتده یاخود دنیاده آتشلك
اشکنجه سندن اکا دادندررز یعملون له ما یشاء بریلر حضرت سلیمانه ایستدوکی نسنه یی
ایشلرلر من محاریب محصن کوشکلردن و مستحسن منزللردن وتماثیل وصورتلردن یعنی
اکا ملائکه نك وپیغمبرلرك صورتلرین عبادت ایتدوکلری هیئت اوزره یاپرلردی
تا که خلق انلری کوروب عبادتی اول هیئتده ایشلر دینورکه تختی النده ایکی ارسلان
قیلوب یاپمشلردی واوستنده ایکی کرکس هرکاه که حضرت سلیمان تخته چیقمق مراد ایدردی

ایکی

ایکی ارسلان بازولرین دوشیوب حضرت سلیمان اوندلرینه باصوب تخته چیقردی وایکی
کرکس قنادلرین یایوب باشی اوزره صیر قیلالردی وجفان کالجواب وبیوك حوضلر
کبی تکنه لردن وقدور راسیات واوجاقلر اوزره ثابت اولمش قزانلردن یعنی بو ایکی
نوعدن دخی ایستدوکی شیئی اکا یاپرلردی اعملوا آل داود شکرا دخی انلره سویلندی
ای آل داود بوکونه نعمتلره شکر ایتمك ایچون ایولك ایشلك وقلیل من عبادی الشکور
وقوللرمدن چوق شکر ایدن آزدر شکور اول کیمسنه یه دیرلر که اکثر اوقاتنی کوکلیله ولسانیله
وجوارحیله مراسم شکری ادا ایده ودخی شکرك حقینی ایفا ایتمز زیرا شکر ایتمکه موافق اولمق
بر شکردر دخی ایستر وهلم جرا وبو سبیددن دینلدی الشکور من یری عجزه عن الشکر کتوردیلرکه
حضرت داود علیه السلام بیت المقدسك بناسنه شروع ایلدی تمام اولمدن علامات
موت کندویه نمایان اولوب حضرت سلیمانه اتمامنی سفارش ایتدی حضرت سلیمان
انك بناسنه اجنه یی استعمال ایتدی هنوز کار ایرشمدن اعلام اولندی که مدت
عمری نهایته ایردی ایستدیکیم موتنی اجنه دن مخفی قیلوب مسجدك بناسنه کندولرین
مشغول قیله انلره فرمان ایتدیکیم صرچه دن قاپوسیز بر قبه اوندز یاپه لر همان
فرماننه امتثال ایدوب انی یاپدیلر حضرت سلیمان انك ایچنده دکنکه دیانوب
نمازه دوردی واول هیئت اوزره روحی اعلای علیینه عروج ایدوب هیکلی دوردوغی
قالدی تا کیم دکنکنی یبوب کندوسی دوشدی پس اول قبه یی چوب بیلمك
ایستدیلرکه نه کیجه سنه زمان واقع اولدی کیم یی دکنك اوزره بر کون وبر کیجه قویوب
اندن یدی اندنصکره انك اوزره حساب ایدوب کوردیلرکه اولدوکی کوندن
اوکونه دکن تقریبا بر ییل کیجدی واول وقت جمله دیولر ایشدن تجوب فراپا یتدیلر
وظاهر اولدی که کندولر غیبی بیلمزنه که حق تعالی بیوردی فلما قضینا علیه الموت
پس اول وقت که حضرت سلیمان اوزرنه اولمی مقضی ایتدك ما دلهم علی موته اجنه یه
اولمی اوزرینه برکیمسه دلالت ایتمدی الا دابة الارض الا اغج بیرسی اعتیاد ایدن حیوان
تأکل منسأته انك دکنکین یدوکی حالده فلما خر پس اول وقت که حضرت
سلیمان دوشدی تبینت الجن بریلر کندولره ایش مبهم ایکن بیلدیلرکیم ان لو
کانوا یعلمون الغیب علی التحقیق کندولر مخفی اولان اشیایی بیلسیدیلر
نته که زعم ایدرلردی مالبثوا فی العذاب المهین خوار ایدیجی اشکنجه ده دورمزلردی
لقد کان لسبأ فی مسکنهم آیة تحقیقا که سبا بن یشجب بن یعرب بن قحطانك اولادینه

كندو مسكنلرنده خدانڭ كمال قدرتنه دلالت ايدر بر اولو علامت وار ايدى كورديلر
كه يمن اقليمنده دوشن مأرب نام بر موضعده ايكى طاغ اراسى سبا اولادينڭ منزللرى
اول ايكى طاغڭ جانبينى كه اون سكز فرسخدر بو قادر ودن اشاغيه دك باغلر
ايدى بيرى بيرينه بويله چاتمش ايدى كه كويا هر طرف بر باغدر وانواع ميوه لره مشتمل
ايدى نته كه حق تعالى بيوردى **جنتان** انلرڭ مسكننده دوشن ايكى باغدر **عن
يمين وشمال** منزللرينڭ صاغندن وصولندن **كلوا من رزق ربكم** انلره مرسل
اولان پيغمبر كندولره ديدى ربكوزڭ رزقندن ييڭ **واشكروا له** واكا شكر ايدڭ **بلدة
طيبة ورب غفور** بو شهر كه رزقكوز انده حاصل اولور بر پاكيزه شهردر وسيزه
روزى ويرن خدا چوق مغفرت ايدیجى خدادر **فاعرضوا** بو كلامدن صكره پيغمبرلرينڭ
سوزينى قبول ايتميوب شكر كتورمكدن يوز چويرديلر اخبارده كلمشدر كه انلره اون
اوچ پيغمبر كلوب كندولرين حقه دعوت ايدوب قوللرين تكذيب ايتديلر وانلره
اخر كلان پيغمبر حضرت عيسى عليه السلامڭ رفعندن صكره ايدى وبو ايتدكلرى
تكذيبڭ مقابله سنده حق جل وعلا اوزلرينه بر شدتلو سيل كوندروب منزللرين
وباغلرين ويران قيلدى نته كه بيوردى **فارسلنا عليهم سيل العرم** پس اوزلرينه شدتلو
يغمورڭ سيلنى كوندردك **وبدلناهم بجنتيهم جنتين** وانلره ايكى باغلرى يرينه ايكى
باغ بدل قيلدق **ذواتى اكل خمط** آجى ميوه لو آغاجلرى **واثل** وليغون اغاجى آغاجلرى
وشىء من سدر قليل وكنار مقوله سندن بر آز نسنه ايرلرى **ذلك** اول نازنين
باغلرڭ يرينه بو كونه بيحاصل باغلر ويرمكمز **جزيناهم بما كفروا** انلره مكافات ايتدوكلرى
كفر سببيله **وهل نجازى الا الكفور** وبو كونه ابتلا بر كيمسه يه مكافات ايتمز الا
نعمتى غايتله انكار ايدن شخصه كتورديلر كه بقاياى قوم سبا پيغمبرلرينه كلوب ديديلر
پروردكارمزى بيلدك شمدنصكره بيزه بر نعمت احسان ايدرسه بر كوننه شكرينه قيام
ايدوب عبادتنى يرينه كتوررز كه هيچ بر قوم ايتمامشدر حق جل وعلا بردخى انلر اوزره
نعمتلرى كشاده قيلدى نته كه بيوردى **وجعلنا بينهم وبين القرى التى باركنا فيها**
واهل سبالر اراسنده وايچنده بركت صالديغمز كويلرڭ اراسنده قيلدق **قرى ظاهرة**
بيرى بيرينه كورينور متصل كويلر **وقدرنا فيها السير** وايچلرنده خلقڭ كيتمسنى تقدير
ايتدك كه انلرده كيدن مسافر بر كويده قيلوله ايدوب بر كويده ياتردى دخى انلره
ديدك **سيروا فيها ليالى واياما آمنين** اول كويلرده يوروڭ كيجه لو وكوندوزلر

دشمندن

دشمندن وسباعدن امين اولدغكوز حالده قچن بو كويلرى حق جل وعلا آبادان ايتدى
بقيه قوم سبا يمندن شامه تجارت ايچون وارمغه باشلديلر چاشتى بر كويده وشامى
بر كويده ايدوب كيدرلردى دولتمندلرى بطران اولوب بو وجهله كه نيچون فقرا ايله
بيزم آرامزده بر فرق اولميه بو يولده مفلس ايله توانكر وپياده ايله آتلى برابر كيدر
فقالوا پس انلرڭ اغنياسى ديدى **ربنا باعد بين اسفارنا** اى پروردكارمز سفر منزللرى
قوناقلرى اراسنده بر اوزاقلق قيل يعنى منزللرى اراسنده بيابانلر پيدا ايله تا كه خلق
زاد وراحله سيز ايچنده سفر ايتميهلر **وظلموا انفسهم** وبو دعا ايله كندو جانلرينه ستم ايتديلر
زيرا بيزم دعالرين قبول ايدوب اول كويلرى ويرانه قيلدق **فجعلناهم احاديث** پس كندولرين
سوزلر قيلدق كه خلق احواللرندن تعجب ايدوب سويلشوردلر كيم اول قوم نه كونه آدم
ايديلر كه ابادانلقدن ملل ايدوب خرابلق ايستديلر **ومزقناهم كل ممزق** وانلرى
پراكنده قيلدق هر پراكنده لك كه كندولردن غسان قبيله سى شام زمينينه كيتدى وقضاعه
مكه يه واسد بحرينه وانمار يثربه وجذام تهامه يه وازد عمانه وبو كونه دك ضرب مثل
اولديلر كه بر جماعت پراكنده اولسه تفرقوا ايادى سبا حقلرنده دينلور **ان فى ذلك لآيات**
تحقيقا كه مذكور اولان احوالده اولو نشانلر وار **لكل صبار شكور** هر شخصه كه معاصى
ايتمكدن چوق صبر ايدوب نعمتلر اوزره زياده شكر ايدر **ولقد صدق عليهم ابليس ظنه**
دخى على التحقيق كيم شيطان شقى كندو كماننى آدم اوغوللرى اوزره كرچكلتدى يعنى
ابليس كمان ايتدكيم آدم اوغوللرينڭ وجودندن اولان شهوات سببيله كندولرين كمراه
ايده بيلور اولا ايتدوكى كمان ارباب غوايت حقنده درست چيقدى **فاتبعوه** پس شرك
ومعصيتده اكا پيرولك ايتديلر **الا فريقا من المؤمنين** مكر اهل ايماندن بر كروه كه اكا اتباع
ايتمديلر **وما كان له عليهم من سلطان** وابليسه آدم اوغوللرى اوزره وسوسه واغوا ايله
هيچ بر تسلط يوق ايدى **الا لنعلم من يؤمن بالآخرة ممن هو منها فى شك**
الا تميز اولنمق ايچون شول كيمسه كه آخرتڭ اولمسنه تصديق كتوردى شول كيمسه دن
كه كندوسى انڭ اولمسندن بر شكده در **وربك على كل شىء حفيظ** وخداوندڭ هر نسنه
اوزره نكهبانندر **قل ادعوا الذين زعمتم من دون الله** اهل شركه سويله يا محمد چيغرڭ شول كيمسه لرى
كه تكريدن اوزكه انلرى معبود كمان ايتدكوز يعنى سويله اى كفار ايتدكوز دعوى صحيح
ايسه معبودلركزى جلب نفع ايچون يا دفع ضرر ايچون چيغرڭ شايد سيزه اجابت ايدرلر
بعده اشعار ايتمك ايچون كيم جواب بر متعين نسنه در كه مكابره قبول ايتمز انلرڭ

وزن

طرفندن جواب ویروب بیوردی لا یملکون مثقال ذرة ایو کرکدن ویدکلرندن بر کوجك
قریجه قدر نسنه یه مالك دکلدرلر فی السموات کوکلرده ولا فی الارض ونه یرده
وما لهم فیهما من شرك دخی کوکلرو یرلك یاراتمسنده انلرك هیچ بر اورتاقلغی
یوقدر وما له منهم من ظهیر دخی خدایه انلردن اصلا بر یاردمجی یوقدر ولا تنفع الشفاعة
عنده ودیلك ایتمك خدانك قتنده فائده ویرمز الا لمن اذن له مکر اول کیمسه یه که
شفاعت ایتمکه کندو دستور ویردی حتی اذا فزع عن قلوبهم کلام سابقك مفهومندن
غایتدر یعنی شفاعت ایدنلر و مشفوع له اولانلر مقام خوفده انتظار و توقف ایدوب
اول وقته دکین که شفاعت ایدنلرك کوکللرندن قورقو کشف اولیجق قالوا ماذا قال ربکم
بری بیرنه سویلیه پروردکارکوز نه دیدی قالوا الحق دیدیلر درست اولان سوزی
سویلیوب بیوردی اهل ایمان ایچون شفاعت اولنسون نه اهل شرك ایچون وهو العلی
الکبیر وکندو در ایکی عظمتلو صفتله متصف اولان پس اذنی اولمینجه نه نبی مرسل
ونه ملك مقرب شفاعت ایتمکه قادر اولور قل من یرزقکم من السموات والارض سویله کیمدر سیزه
کوکلردن و یردن روزی ویرور قل الله سویله الله در روزی ویرن ارزه ذو الجلالدر چون اول
سؤاله بوندن غیری بر جوابلری یوقدر حق جل وعلا حبیبنه فرمان ایتدی کیم انی جواب
ویره وانا او ایاکم لعلی هدی او فی ضلال مبین دخی انلره سویله علی التحقیق بز یا سز
بر هدایت اوزرنده یوز یا بر اشکارا ازکرا هلکده بو ابهام خصمله بحثده مجاداة ایتمك مقوله
سندندر زیرا تنبیه ایدر کیم اهل توحید هدایت اوزره در لر و اهل شرك ضلالتده
قل لا تسئلون عما اجرمنا ولا نسئل عما تعملون سویله ایدوکمز کناهدن اوتری
ارامزده
صورولمز سیز و ایشلدکوزدن بیز صورلمزوز قل یجمع بیننا ربنا سویله پروردکار دخی
قیامت کونی جمع ایده ثم یفتح بیننا بالحق صکره ارامزده حقله حکومت ایدوب بیزی
فصل ایده که محق اولانلری جنته داخل قیله و مبطل اولانلری جهنمه وهو الفتاح
وکندو در مشکل قضیه لرده حکم ایدوب فصل خصومت ایلیان العلیم حکومنده لازم
اولان حقی نسنه یی بیلن قل ارونی الذین الحقتم به شرکاء سویله بکا کوسترك شول کیمسه لری
که استحقاق عبادتده کندولرین خدایه اورتاقلر یتشدردکوز تا که تقدیم ایتدکم صفتله
انلری کا الحاق ایتدکوز کلا نه بکندن انلر خدایه اورتاق اولهلر بل هو الله بلکه
کندو در یازده ذو الجلال العزیز کمال غلبه ایله موصوف اولان الحکیم کمال قدرت و حکمتله
معروف اولان وما ارسلناك الا کافة دخی سنی کوندرمدك الا بر عام کوندرمك

سنا کی

للناس تو خلق ایچون یعنی سنك متابعتك هر فرده اونده واجبدر بشیرا ونذیرا اهل
ایمانه مژده ویریجی و کفاره قورقو ویریجی اولدیغك حالده ولکن اکثر الناس لا یعلمون
ولیکن خلقك چوغی سنك کمالاتکی بیلمزلر ویقولون وشدت جهلدن دیرلر متی هذا الوعد
بو تبشیر و انذارك موعودی نه زمان کلور ان کنتم صادقین اکر سز ای اهل ایمان
و پیغمبر کوز سوزکوزده صادق ایسکوز قل لکم میعاد یوم سویله سیزه بر کونك وعدسی
وار قچن حلول ایدر لا تستأخرون عنه ساعة ولا تستقدمون نه اندن بر ساعت کیرو قالورسیز و نه
اندن بر ساعت ایلرو کیدرسیز بو کلامدن تهدیدك نهایتی وار که محالدر و لا نطلب تقدیم
ممکن اولان طلب تاخیره برابر قیلندی وقال الذین کفروا لن نؤمن بهذا القرآن دخی دیدی
اولانلر دیدیلر بیز بو قرآنه اصلا ایمان کتورمزوز ولا بالذی بین یدیه ونه ایلروسنده
اولان کتب متقدمه یه کتوردیلر که کفار مکه اهل کتابدن حضرت پیغمبرك احوالنی صوردیلر
کندولره خبر ویردیلر که بیزم کتبمزده انك نعتنی کورمشوز بو سوزدن غضب ایدوب اول
سوزلری دیدیلر ولو تری اذ الظالمون موقوفون عند ربهم واکر کوره سیدك ای کورجی اول
وقت که محاسبه ایچون ستمکارلر پروردکارلری قتنده دورمش قیلندیلر یرجع بعضهم
الی بعض القول بری بیرنه سوزی دوندروب محاوره ایدوکلری حالده یقول
الذین استضعفوا نبوت قیلنان کیمسه لر دیرلر للذین استکبروا بیوکلکه طالب اولانلره
یعنی توابع رؤسایه دیرلر لولا انتم لکنا مؤمنین سیز اولمسیدکوز البته بیز اهل ایمان
اولوردق قال الذین استکبروا للذین استضعفوا انحن صددناکم عن الهدی بعد اذ جاءکم
جواب روسا توابعه دیدیلر بیز می سیزی هدایتدن منع ایتدك هدایت سیزه کلدکدن صکره
بل کنتم مجرمین بلکه سیز کنهکار ایدکوز وقال الذین استضعفوا للذین استکبروا
والنهار دخی توابع اولانلر ارباب ریاسته دیدیلر بیزم مجرملکمز هدایتدن بیزی الیقویندی
بلکه بیزی اندن منع ایدن کیجه و کوندز بیزه ایتدکوز حیله در اذ تأمروننا ان نکفر بالله و
نجعل له اندادا اول وقت که بیزه فرمان ایدردکوز کیم خدای ذو الجلاله کفر
ایدهلم و اکا همتالر قیلهلم واسروا الندامة لما راوا العذاب و پشیمانلکی کزلو قیلدیلر
عذابی مشاهده ایتدوکلرنده وجعلنا الاغلال فی اعناق الذین کفروا و طوقلری کفر ایدنلرك
کردنلرینه قیلدق هل یجزون الا ما کانوا یعملون ایشلدوکلری نسنه نك مکافاتندن اوزکه
بر نسنه ایله مکافات اولنمازلر وما ارسلنا فی قریة من نذیر و بر کویه هیچ بر قورقو ویریجی
پیغمبر کوندرمدك الا قال مترفوها انا بما ارسلتم به کافرون الا که ارباب نعمی دیدیلر علی التحقیق

بل مکر اللیل

بیز انکار کتوردیکیلورز شول شیئه که سیز انکله مبعوث اولدیکوز بو کلام سرورکائناته
بر تسلیه دخی منددر نیچه که دکی زحمتلردن چون شهوات نفسانیه‌ده انهماك ایتمك بکره
و دنیانك مزخرفاتیله تفاخر ایتمکه و اندن بی بهره اولانلره استهانت ایتمکه باعث و با
ارباب تنعم تکذیبله مخصوص قیلندیلر و اول سببدن تکذیبلرنده تهکمی ضم ایتدیلر نته‌که
حق تعالی بیوردی **وقالوا نحن اکثر اموالا واولادا** دخی ارباب تنعم پیغمبرلره دیدیلر بیز اموالده
و اوغلانلر جهتندن سیزدن نیچه قات زیاده ایتدیکوز شیء ممکن ایسه انجابین سیزدن
احقوز **وما نحن بمعذبین** و بیز اصلا تعذیب اولنمجق کیمسه‌لردن زیرا شکری تعالی
بیزی بو نعمتلرله اکرام ایتمشدر شمدنصکره بیزی عذابله خوار و ذلیل ایده‌جك دکلدر
قل ان ربی یبسط الرزق لمن یشاء ویقدر ایتدوکلری کلامی رد ایدوب سویله تحقیقا
بنم پروردکارم ایستدوکی کیمسنه‌یه رزقی کشاده ایدر و ایستدوکی کیمسنه‌دار
قیلدر و انکچون خصایص و صفاتده برابر اولان اشخاص اکچنده مختلف اولورلر
ولکن اکثر الناس لا یعلمون ولیکن خلقك چوغی بیلمزلر که حق جل وعلا فاعل مختاردر
ایستدوکی کبی رزقی بولور پس کان اولنمیورکه کثرت اموال و اولاد شرف و کرامت
ایچوندر و چوق اولور کیم انلرك کثرتی استدراج ایچون اولور نته‌که حق تعالی بیوردی
وما اموالکم ولا اولادکم بالتی تقربکم عندنا زلفی و سزه اموالکوز و اولادکوز شول نسنه‌لردر
که قتمزده سیزه ربقلشدرمه یقلشدور لر **الا من آمن وعمل صالحا** مکر انلردن شول
قسم کیما یمانه کلوب کورکلی عمل ایشلدی **فاولئك لهم جزاء الضعف** پس اول کروه کندولره
قات قات مکافات اولور **بما عملوا** ایتدوکلری اعمال سببیله **وهم فی الغرفات آمنون**
و کندولر کوشکلرده مکروه اولان اشیادن امینلردر **والذین یسعون فی آیاتنا** و شول
کیمسه‌لر که آیاتمزده طعن ایتمکه سعی ایدرلر **معاجزین** اول حالده که کمان ایتمشلر کیم عقوبتمزدن
کچرلر **اولئك فی العذاب محضرون** اول کروه دوزخك عذابنده احضار اولنورلر **قل ان
ربی یبسط الرزق لمن یشاء من عباده ویقدر** سویله تحقیقا کیم پروردکارم قوللرندن
ایستدوکی کیمسنه‌یه رزقی فراوان ایدر و ینه اول کیمسنه‌یه دار قیلار **وما انفقتم من
شیء فهو یخلفه** دخی شیء مقوله‌سندن قنقی نسنه‌که انفاق ایدرسز حق جل
وعلا انك عوضنی سیزه ویرور دنیاده یا آخرتده **وهو خیر الرازقین** و کندو روزی
ویرنلرك یکرکی **ویوم یحشرهم جمیعا** دخی یاد کتور اول کونی که حق جل وعلا کفاری
رئیسلرین و توابعلرین تی پیغمبرده یقول للملائکة **اهؤلاء ایاکم کانوا یعبدون** صکره فرشته‌لره

دیرلر بونلر میدر که یالکوز سیزه عبادت ایدرلردی بو سؤال مشرکلرك تعنیفیچون و ملائکه
شفاعتندن امیدلرین کسمك ایچوندر **قالوا سبحانك** فرشته‌لر دیدیلر یا الهی
شوائب نقصدن منزه سن **انت ولینا من دونهم** سن بیزه دوستمزسن انلردن غیری
یعنی بیزمله انلرك آراسنده اصلا بر دوستلق یوقدر وحاشا که بیز انلرك عبادتنه
راضی اولوردق **بل کانوا یعبدون الجن** بلکه انلر شیاطینه عبادت ایدرلردی **اکثرهم بهم
مؤمنون** مشرکلرك چوغی شیاطینه تصدیق ایتمشلردر **فالیوم لا یملك بعضکم لبعض
نفعا ولا ضرا** پس بوکون که جزا کونیدر بیرکوز بیرکوزه نفع یتشدرمکه قادر اولوروز نه
ضرر دفع ایتمکه مالك اولور **ونقول للذین ظلموا ذوقوا عذاب النار التی کنتم بها تکذبون**
دخی ستم ایدنلره دیرز دوزخك اشکنجه‌سن دادلك اول دوزخ که سیز انك اولمسنه
تصدیق کتورمزدکوز **واذا تتلی علیهم آیاتنا بینات** و اول وقت که آیاتمز اوندلره اوقنور
روشن اولدوقلری حالده **قالوا ما هذا** دیرلر بو کیمسنه یعنی محمد المختار بر نسنه دکلدر
الا رجل یرید ان یصدکم عما کان یعبد آباؤکم الا بر کشیدر کیم ایستر سیزی پدرلرکوز عبادت
ایتدوکی اشیادن دوندروب کندو بینینه تابع قیله **وقالوا ما هذا الا افك مفتری** دخی
کفره شرکی ابطال ایدن قرآنك حقنده دیدیلر بو بر نسنه دکل الا اتکریه نسبت اولنمشدر
بر یفالنمش یلاندر **وقال الذین کفروا للحق** دخی کفر ایدنلر نبوتك شاننده اولوری دیدیلر
لما جاءهم قچن کندولره کلدی **ان هذا الا سحر مبین** بو بر نسنه دکلدر الا بر آشکارا
جادو لکن **ذیرا** خوارق عادات اولان اشیا اندن پیدا اولیور **وما آتیناهم من کتب
یدرسونها** و بیز انلره اصلا کتابلر ویرمدك که انلری اوقیوب نبوت محمدیه‌نك
ابطالنه انلردن استدلال ایدلر **وما ارسلنا الیهم قبلك من نذیر** و انلره سندن
اسبق اصلا بر قورقوجی پیغمبر کوندرمدك یعنی انلر زمان فترتده اولمشلر امتلردر
کندولره بر پیغمبر کلمشدر که انکله احتجاج ایدوب دیرلر پیغمبرمز بیزه سفارش ایتمشدر که
غیر کیمسه‌نك دعوتنه اتباع ایتمك **وکذب الذین من قبلهم** و نته‌که بونلر تکذیب ایتدیلر
کندولردن اسبق اولانلر تکذیب ایتدیلر **وما بلغوا معشار ما آتیناهم** و حال بوکه
بونلره آیات و بینات‌دن ویردوکمز نسنه‌نك اوندن بیرینه انلر ایرشمدیلر **فکذبوا رسلی**
پس پیغمبرلرمی تکذیب ایتدیلر **فکیف کان نکیر** ایتدوکلری تکذیبدنصکره نیجه ایدی
اوزرلرینه بنم انکارم که کندولرینه تدمیر ایتدم پس بونلر کوکرکه عنادیمزدن زیاده
احتراز ایده‌لر **قل انما اعظکم بواحدة** سویله یا محمد بونلره اوزکه بر نسنه بو قدرکیم

سیزی بر خصلت ایله ارشاد ایدوب نصیحت ایدرم که ان تقوموا لله تکرینک رضاسن
طلب ایتمک ایچون مجلسمدن قالقه سیز مثنی ایکیشر وفرادی وبر بر ایردنه قالقوب
مشاورت ایتمک خاطره تشویش ویرور وسوزک قارشمسنه باعث اولور ثم تتفکروا
صکره بنم شانمده بداینده نهایتنه دک فکر ایدوب تاکه حقیقة الحاله واقف اولوب
بیله سیز ما بصاحبکم من جنة یار کوزده هیچ بره بوانه لک یوقدر که رسالتک دعواسنی اوزره
کندی حمل ایده بلکه انی کمال عقل ایله بیلورسیز ان هو الا نذیر لکم کندوسی بر نسنه دکلدر الا
بر قورقوتیجی بین یدی عذاب شدید بر قتی اشکجه نک ایلروسنده زیرا حضرت صلی الله
علیه وسلمک مبعوث اولمسی دنیانک آخرنده در قل ما سألتکم من اجر سویله اجرتی متوله سندن
سیزدن هرنه استدم ایسه فهو لکم او سیزک در یعنی رسالت خصوصنده سیزدن
طلب ایتدیکم اجرت سیزه اولسون اصلا سیزدن اجرت استیم ان اجری الا علی الله بنم اجرتم
بر کیمسه اوزره دکلدر الا تنکری تعالی اوزره وهو علی کل شیء شهید وکندوسی هر نسنه
اوزره مطلعدر بنم صدقمی وخلوص نیتمی یخشی بیلور قل ان ربی یقذف بالحق سویله تحقیقا
کیم پروردکارم باطلی اوروب نابدید ایدر علام الغیوب کندو در پوشیده اشیانک
چوق بیلیجیسی قل جاء الحق سویله دعوت حق یعنی دین اسلام کلدی وما یبدئ الباطل
واصلی اولمیان یعنی ابلیس بر نسنه ایجاد ایتمز وما یعید وبر نسنه دوندرمز
قل ان ضللت فانما اضل علی نفسی سویله طریق حقدن ازغون اولدم ایسه بی شبهه که
ازغون اولمدم الا نفسم اوزره زیرا انک زحمتی اول چکر وان اهتدیت واکر طریق حقی
بولدم فبما یوحی الی ربی خداوندم فرشته ایله بکا کوندردکی خبر سببیله انه سمیع قریب
بی شبهه کیم بنم تنکریم قوللرینک دعاسن ایشدوب غایتله یقیندر که مهتدی وکمراهک
اقوال وافعاللرندن بر شیء اوندن خفی اولماز ولو تری اذ فزعوا واکر کورسیدک
قچنکیم کفار قورقش اولولر بر امر عظیم کورددک فلا فوت پس کیجمک یوقدر یعنی
قچمقله یا محصن ایتمکله قورتولمزلر واخذوا من مکان قریب وبر یقین یردن الندیلر
یعنی یرک یوزندن ایچنه الندیلر وقالوا آمنا به دیدیلر محمد المختاره ایمان
کتوردک وانی لهم التناوش وانلره قندن اولور قولایلقله ایمانک الماسی من مکان
بعید براوزاق یردن زیرا انک الماسی دار تکلیفده اولور وانلر اوبر جهانه کیتمکله
براوزاق مکانده اولدیلر وقد کفروا به من قبل وحال بوکه بوندن اسبق دار دنیاده
محمدک نبوتنه تصدیق کتورمدیلر ویقذفون بالغیب وکندولره نمایان اولمیان

نسنه ایله رجم ایدیلر یعنی کندو کمانلریله قرآنک ومحمد المصطفانک حقنده ناسزا
سوزلر دیرلر من مکان بعید براوزاق یردن یعنی دید وکلری سوزده حاللری
برکیمسه نک حالنه بنکزر که براوزاق یردن کوردکی شیئه طاشی اتر وحیل بینهم وبین ما
یشتهون وارالرنده وایماندن اندوایتدوکلری نسنه نک ارالرنده جدالک قیلندی
کما فعل باشیاعهم من قبل نته کیم بوندن اسبق امم سالفه دن مشابهلرینه ایشلندی
انهم کانوا فی شک مریب تحقیقا کیم بونلر بر تهمته صالیجی کمانده وشکده ایدیلر

سورة الملائکة مکیة جمله‌سی اربعون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله دوکلی اوکمکلر ومدح وثنالر ایزد متعالینکدر ذات باهر الصفاتنه مخصوصدر
فاطر السموات والارض کوکلر ویری ابتدا ایجاد ایدیجی جاعل الملائکة رسلا
فرشته‌لری کوندرلمشلر قیلیجی یعنی انلری کندوسیله پیغمبرلرک وصفنجه بیان ایدوب
بیوردی اولی اجنحة مثنی وثلاث ورباع ایکیشر واوچر ودردر قنادلو آیلری یعنی
متعدد ومتفاوت قنادلو اصحابیدر مرتبه‌لرینه کوره انکله متفاوت اولدیلر یزید
فی الخلق ما یشاء برنسنه ایستدوکی نسنه‌یی ارتورد آرادنی حسبیله ملائکه‌نک اجنحه
ارتورد که دوردن زیاده ایدر وبو آیت نوع انسانک صورت ومعنالرنده اولان تفاوته
متناولدر یوزک ملاحتی وصوتک حسنی وعقلک فراخلکی ونفسک سماحتی کیبی اشیایه
ان الله علی کل شیء قدیر بی شبهه کیم حق جل وعلا هر نسنه اوزره توانادر ومخلوقاتک
خلقتنده تفاوت ایتدرمک کندوارادتیله در ما یفتح الله للناس من رحمة ایزد ذو الجلال
خلق ایچون هرنه اچر رحمت مقوله‌سندن فلا ممسک لها اکا برالیقوجی اولماز البته اول
ایرشملیدر وما یمسک فلا مرسل له من بعده وانلر رحمتندن هر نسنه‌یی الیقورسه
منعندن صکره اکا کوندریجی اولماز وهو العزیز وکندودر ایستدوکی نسنه اوزره غالب
برکیمسه انک ایچنده کندویه منازعه ایتمز الحکیم درست حکم ایدیجیدر بر نسنه‌یی وجوده
کتورمز الا علم واتقانله چون بیان ایتدیکه ملک وملکوتک موجدی کندودر علی الاطلاق
انلرده کندوسی متصرفدر قوللرینه نعمتلری اوزرینه شکر ایتمکه فرمان ایدوب بیوردی
یا ایها الناس ای آدم اوغوللری اذکروا نعمت الله علیکم اوزرکزه اولان خدانک نعمتنی
یاده کتوروب حقوقنه قیام ایلک بونیله فرمان ایتدوکه نصکره نفی ایتدیکیم انلرک
خالقیتنده براوزکه‌نک مدخلی اولوب کندویه اورتاق قیلنمغه مستحق اوله‌بیلسین بیوردی

هل من خالق غير الله يرزقكم من السماء والارض خدادن اوزكه هيچ بر يارادیجی وارمی
کیم کوکدن سیزه روزی ویرور یعنی او صفتله متصف بر کیمسه یوقدر لا اله الا هو انذن
غیری بر معبود یوقدر فانی توفکون پس قنغی وجه ایله توحیددن یوز چویروب اشراک
ایدرسیز وان یکذبوك واکر سنی یا محمد کفار یالانه نسبت ایدرلر ایسه انلرك اوزره صبر ایت کیم
فقد کذبت رسل من قبلك علی التحقیق سندن اسبق چوق پیغمبرلر یالانه نسبت اولندیلر
پس سن دخی صبر ایت انلره اقتدا ایت والی الله ترجع الامور و ایزد ذو الجلالك حکمنه
قوایشلر دونمش قیلنور پس سکا و انلره صبر و تکذیب اوزره مکافات ایدر یا ایها الناس
ان وعد الله حق ای آدم اوغوللری بی شبهه کیم خدانك وعده سی یعنی حشر و جزا درستدر
تخلفی قبول ایتمز فلا تغرنکم الحیوة الدنیا پس بقی اولان مشاغل سیزی الدوب آخرتك
طلبندن الی قومه سون ولا یغرنکم بالله الغرور و تنکرینك کرمنه شیطان شقی سیزی
الدتمسون یعنی معصیتا اوزره ایتدکلری اصرار ایله مغفرتی امید دوتدیره و بو اکرچه
ممکندر لیکن اکا بنکزرکه بر انسان طبیعتك دفعی اوزره اعتماد ایدوب زهری تناول ایدر
ان الشیطان لکم عدو تحقیقا کیم ابلیس پر تلبیس سیزه بر شدید دشمندر فاتخذوه عدوا
پس سیز دخی انی عقاید و افعالکوزده دشمن ایدینوب و سوسه سندن حذر ایلك
انما یدعوا حزبه بوندن اوزکه بر نسنه یوقدر کیم کندو کروهنی شهوات دنیویه یه دعوت
ایدر لیکونوا من اصحاب السعیر تا کیم جهنمات ارباب ندن اوله لر الذین کفروا شول کیمسه لرکیم
ایمانه کلمدیلر لهم عذاب شدید کندولره بر پرك اشکنجه اولور والذین امنوا و عملوا
الصالحات و شول کیمسه لرکه ایمانه کلوب کوزل عملاری ایشلدیلر لهم مغفرة واجر کبیر
کندولره بر کوزل مغفرت و بر اولو اجرت اولور افمن زین له سوء عمله پس ایا بر کیمسه که یمان
ایشی کندویه اراسته قیلنوب فرآه حسنا انی کوکچك کوروب طریق حقدن عدول ایتدی
شول کیمسه کیبیدرکه ایشی کندویه تزیین اولنمدی بلکه موفق اولدی تاکه حقی بیلوب
اعمالی حقیقتی اوزره استحسان و استقباح ایتدی فان الله یضل من یشاء ویهدی من
یشاء تحقیقا کیم خدا عز و جل ضلالت ایستدوکی کیمسه یی کمراه ایدر و ایستدوکی کیمسه یه
دوغری یول کوستورر فلا تذهب نفسك علیهم حسرات پس کندو جانك اونلرنه
حسرتلردن اوتری نابود اولمسون ان الله علیم بما یصنعون که بی شبهه خدا عز و جل
ایشلدوکلری اشیایه دانادر پس انلر اوزره کندولره مکافات ایدر والله الذی
ارسل الریاح دخی ایزد ذو الجلال شول قادر علی الاطلاقدرکه یللری کوندردك

فتثیر

فتثیر سحابا که بر بولوت پیدا ایدوب قالدرور فسقناه الی بلد میت پس اندا ایتان
صو یله زمینی نبات ایله زنده قیلدق بعد موتها قورمغله اولدوکندن صکره کذلك النشور
بونك کیبیدر اولمشلرك زنده اولمسی یعنی احیاء اموات و انشاء اموات صحت مقدوده
برابردرلر من کان یرید العزة هر کیم شرفی و علو قدری ایستر فلله العزة جمیعا تو شرف و علو
قدر خدای ذو الجلاله مخصوصدر پس انی ایستیان انك قتندن ایستسون الیه یصعد
الکلم الطیب خدای عز و جل طرفنه پاکیزه سوزچیقر والعمل الصالح یرفعه ولایق و شایسته
عمل انی قالدروب محل قبوله یتشدرور زیرا قول مجرد عمل صالحه مقرون اولمینجه حسن قبوله یتشمز
والذین یمکرون السیئات دخی شول کیمسه لرکه یمان حیله لری پیدا ایدوب وجوده
کتوردیلر مراد قریشدر دار الندوه ده حضرتك حضورنده ایتدوکلری حیله لردر لهم
عذاب شدید انلره بر شدتلو اشکنجه اولور ومکر اولئك و انلرك حیله سی هو یبور
کندوسی فاسد اولوب نفوذ ایتمزیرا امور مقدره اکله متغیر اولماز والله خلقکم من
تراب دخی ایزد ذو الجلال ابتدا سیزی توپراقدن یرتدی یعدکزی اندن ایجاد ایتمکله ثم من
نطفة صکره بر صو دمله سندن نسلکزی خلق ایتدی ثم جعلکم ازواجا اندن صکره سیزی ارکك
و دیشیلر قیلدی وما تحمل من انثی ولا تضع وهیچ بر دیشی یوکلنوب دوغرمز الا بعلمه
الا خدانك دانشیله یعنی حمل و وضعی ومرد یرلشدر بر کیمسه زندکانلك ویرلمز ولا ینقص من
عمره ومدت حیاتندن بر نسنه اکسك قیلنماز الا فی کتاب الا بر کتابده مثبتدر و او لوح محفوظدر
ان ذلك علی الله یسیر تحقیقا کیم عمرك مدتنی ارتوروب اکسك قیلمق خدای ذو الجلال اوزره
بر آسان ایشدر وما یستوی البحران و ایکی دریا برابر اولمازلر هذا عذب فرات سائغ شرابه
انلرك بیری که دادلیدر تشنه لکی کیدروب ایچمسی قولایدر وهذا ملح و او بیری شورودر
اجاج شورلغیله یاندورور بو مؤمنك و کافرك حالنه ضرب مثلدر ومن کل تأکلون
لحما طریا وتستخرجون حلیة و هر بیرندن تازه ات ییرسیز و زینت آلاتی شوردریادن
چیقرورسیز تلبسونها که اول زینت آلاتی کیرسیز بو کلام مثلك تتمه سیدر یعنی اکرچه
مؤمن و کافر شجاعت و سخاوت کیبی بعض خصالده مساویلردر لیکن مقصود اصلی اولان
معرفت خداده متباینلردر وتری الفلك فیه مواخر و اول ایکی دریانك هر برنده کیمیلری
کورورسن یوملکه صو یاره بوزوب سوکرلر لتبتغوا من فضله تاکه کیمیلره بنوب سفر ایتمکله
خدانك کرم و احساندن روزی طلب ایده سیز ولعلکم تشکرون و تاکه سیز بو کوزل نعمتلری
اوزره شکر ایده سیز یولج اللیل فی النهار کیجه یی کوندوزه کیوردور یعنی کیجه نك بر مقداری

انذنصکره انی براولمش شهره سوردق
فاحیینا به الارض

ومدت حمل قولری کندویه معلوم مدد
وما یعمر من معمر واصلادر

کوندزه ضم ایتمکله کوندزی اوزدور ویولج النهار فی اللیل وکوندزی دخی کیجه‌ده کیوردور
وسخر الشمس والقمر وکونشی وآیی رام قیلدی کل یجری لاجل مسمی هر بری بر معین مدت
ایچون حرکت ایدر که اول تمام اولنجه حرکتدن قالور واو دوز قیامتدر ذلکم الله ربکم اول
اشیای ایجاد ایدن ایزد ذو الجلال دکوزدر له الملک تصرف مطلق کندویه مخصوصدر
والذین تدعون من دونه وکندوسندن اوزکه عبادت ایدکوزنسنلر ما یملکون من
قطمیر خرما چکردکنک قابوغنه مالک دکلدرلر ان تدعوهم لا یسمعوا دعاءکم اکر
کندولرینی چیغورسیز چیغرمکزی ایشتمزلر جماد اولدوقلری ایچون ولو سمعوا ما استجابوا
لکم واکر علی سبیل الفرض ایشتدلرسه اجابت ایدوب مرادکزی ویرمزلر زیرا جلب نفعه
ودفع ضرره قادر دکلدرلر ویوم القیمة یکفرون بشرککم ودوز قیامتده کندولره
کتوردکوز شرکه کفر ایدرلر یعنی انک باطل اولدوغنه مقر ومعترف اولورلر ولا
ینبئک مثل خبیر دخی سکا حقیقت کاردن خبر ایتمز امورک حقیقتنه دانا اولان
کیمسنه کبی یعنی حق جل وعلا کبی بر کیمسه سکا حقیقة الحالی بیلدرمز یا ایها الناس
انتم الفقراء الی الله ای آدم اوغوللری سیز ارباب احتیاجسیز خدای عز وجلک احسانه
والله هو الغنی وخدای جل جلاله کندودر علی الاطلاق مستغنی اولان الحمید نعمت عامه‌سی زمینده
اوزره جمیع موجوداتدن حمده مستحق اولان ان یشأ یذهبکم ایسترسه سیزی دوی
قالدروب ویأت بخلق جدید مکانکزه بر یکی یاراداش کیمسنه‌لر کتورور یعنی بر خلق
کتورور که سیزدن زیاده اطاعتلری اوله وما ذلک علی الله بعزیز وسیزی نابود قیلوب
یرکزه بر بشقه کروه کتورمک ایزد ذو الجلال اوزرینه دشوار دکلدر ولا تزر وازرة وزر
اخری وبر یوک چکیجی جان بر یوک چکیجی جانک یوکن چکمز وان تدع مثقلة الی حملها واکر
کناهی یوکندن اغر اولمش بر جان کندو کناهندن بر مقدار قالدرمغه چیغرور لا یحمل منه
شیء اندن بر آز نسنه قالدرلمز ولو کان ذا قربی واکر موعود اولان کیمسه اندن
قرابت صاحبی اولورسه یعنی کنهکار اولان شخص هر چند که اقاربن چیغرور
کناهنک یوکندن تخفیف ایتمک ایچون انلردن بر کیمسه فریادنه ایرشمز زیرا هر کس
کندو ایشنده مشغولدر انما تنذر الذین یخشون ربهم بالغیب بوندن اوزکه بر نسنه
یوقدر یا محمد که سن قورقدوب ویردرسن شول کیمسنه‌لره که پروردکارلرندن قورقرلر
خلقدن خلوتلرنده غائب اولدوقلرنده واقاموا الصلوة ونمازی شرائط وآدابیله
قیلدیلر ومن تزکی وهر کیم معاصیدن پاک اولدی فانما یتزکی لنفسه پاک اولمز الا

یعنی کافر ومؤمنه

کندو نفسی ایچون والی الله المصیر وجمله‌نک دونشی خدای عز وجلکدر وما یستوی
الاعمی والبصیر وکور واچق کوزلی برابر اولمازلر ولا الظلمات ولا النور ونه قرانقلقلر
ونه اینشغ یعنی باطل وحق مساوی دکلدرلر ولا الظل ولا الحرور ونه سایه ونه ایسیلک
یعنی ثواب وعقاب بر درجه‌ده اولمازلر وما یستوی الاحیاء ولا الاموات وصاغلر
واولمشلر هرکز برابر اولمازلر بوده مؤمنلره وکافرلره بر تمثیلدر ان الله یسمع من یشاء
تحقیقا کیم تنکری تعالی ایستدوکی کیمسنه‌یه ایشتدروب حقی اکا تفهیم ایدر وما انت
بمسمع من فی القبور وسن کورلرده اولان کیمسنه‌لری ایشتدریجی دکلسن بو جمله کفاری
امواته تشبیه اولنملرندر تشبیهدر ان انت الا نذیر سن بر نسنه دکلسن الا بر قورقودیجی
پس انذاردن اوزکه بر نسنه اوزرکه لازم دکلدر واما انلره ایشتدرمک سنک
الکنده دکل ونه اکا بر حیلتک وار انا ارسلناک بالحق تحقیقا بیز سنی وحی ولغله
یوللدق بشیرا ثوابله مژده ویریجی ونذیرا وعقابدن قورقودیجی وان من امة
الا خلا فیها نذیر دخی امم سالفه‌دن بر اهل عصر یوقدر الا که ایچلرنده بر قورقودیجی
پیغمبر یا بر دانا کیمسنه‌دی وان یکذبوک واکر کفارک معاندلری سنی یلانجیه نسبت
ایدرلرسه فقد کذب الذین من قبلهم بی شبهه که کندولردن اسبق اولانلر پیغمبرلرینی
تکذیب ایتدیلر جاءتهم رسلهم بالبینات کندولره مرسل اولان پیغمبرلر آشکارا معجزلرله
کلدیلر وبالزبر وحضرت ابراهیم وادریسک صحفی کبی آسمانی نامه‌لرله وبالکتاب
المنیر وانجیل وتوراة کبی احکامی روشن ایدیجی کتابله ثم اخذت الذین کفروا
صکره کفر ایدن کیمسنه‌لری عذابله الدم فکیف کان نکیر پس نیجه ایدی انلر اوزرنه
ایندوکم انکار که دفعه واحده‌ده قوللرینی نابود قیلدم الم تر ان الله انزل من السماء
ماء بقمز میسن علی التحقیق کیم خدای عز وجل کوکدن صو ایندردی فاخرجنا به ثمرات
پس انکله بر میوه‌لر چیقردوک کیم مختلفا الوانها رنکلری کوناکوندر ومن الجبال
جدد دیننده طاغلردن خطوط متلونه ایله مخطط طاغلر وار بیض وحمر آغ وقزل رنکلو
مختلف الوانها بیاضلکلری وقزللکلری شدت وضعفده مختلفدر وغرابیب سود
دخی طاغلردن غایتله سیاه طاغلر وار ومن الناس والدواب والانعام مختلف
الوانه دخی حیواناتدن رنکلری کوناکون اشیا وار کذلک میوه‌لرک وطاغلرک
اختلافی کبی دانیت انما یخشی الله من عباده العلماء بی شبهه کیم خدادن قورقر
کندو قوللرندن ارباب دانش اولانلردر اوزکه‌لری زیرا قورقونک شرطی قورقلجق

کیمسه نك بیلمسیدر و خدانك افعال و صفاتنك بیلمسی علماء کاملینه منحصردر ان الله
عزیز غفور بی شبهه کیم حق جل وعلا هر کس اوزره غالبدر عصیانه مصر اولانلرك
معاقب ایدر چوق مغفرت ایدیجیدر که توبه ایدنلرك کناهلرین ستر ایدر ان الذین
یتلون کتاب الله تحقیقا شول کیمسه لر که خدانك کتابن اوقوب اوقومسنه
مداومت ایدرلر واقاموا الصلوة و نمازی قیلدیلر وانفقوا مما رزقناهم سرا وعلانیة
کندولره روزی قیلدوغمز نسنه دن کیزلیده واشکاره انفاق ایدرلر یرجون
تجارة لن تبور بو اعمال ایله امید ایدرلر بر متاعك تحصیلنه که هرکز کساد اولمیوب
اکا و اصل اولماز لیوفیهم اجورهم اول اعمال ایدیلر تا که خدا عز وجل کندولره اجرلرین
باتمام ویره ویزیدهم من فضله وتا که کندو کرمندن کندولره ارتروره انه غفور شکور
بی شبهه کیم حق جل وعلا انلرك تقصیراتنی عفو ایدر طاعاتلرین مدح ایدوب انلر
اوزره کندولره مجازات ایدر والذی اوحینا الیك من الکتاب دخی سکا قرآندن
وحی ایدوکمز نسنه هو الحق کندودر درستلك ودوغرولق مصدقا لما بین
یدیه ایلروسنده اولان کتب سماویه یی تصدیق ایدیجی یعنی عقائد و اصول و احکامده
انلره مطابقدر ان الله بعباده لخبیر تحقیقا کیم ایزد ذو الجلال قوللرینك داخی
باطنلرین بحقی بیلودر بصیر بینادر انلرك ظاهرین بحقی کورودر پس سنی اکا
بنوتمزه منافی برنسنه اولمیوب بو معجز کتابی اوزدکه ایندردی ثم اورثنا الکتاب
صکره قرآنی سندن میراث اولنمسنه حکم ایدك الذین اصطفینا من عبادنا
شول کیمسه لره که قوللریمزدن کندولرین انتخاب ایدك و انلر امت محمددرلر زیرا حق
تعالی انلری سائر امم دن انتخاب ایلدی فمنهم ظالم لنفسه پس انلودن بر کروه
وارکه کندو نفسنه ستم ایتمشدر عملده تقصیر ایدوب وکاه جاهلدر ومنهم مقتصد
و انلردن بر کروه وارکه طریق اعتدال ایله رغبت ایدوب اکثر اوقاتده عمل ایدر ومنهم
سابق بالخیرات باذن الله و انلردن بر قسم وارکه ایو عملرله خدانك دستوریله
ایلرو کیتمشدر یعنی تعلیم وارشاده عملی ضم ایتمشدر ذلك هو الفضل الکبیر بو
اصطفا اولنمق کندودر اولو ارتقلق جنات عدن اقامت باغلری یدخلونها
اول اوچ قسم اول باغلره کیررلر یحلون فیها انده بزنمشی قیلنورلر من اساور
من ذهب آلتوندن یاپلمش بلزکلردن ولؤلؤا و اینجودن بزنمشی قیلنورلر ولباسهم
فیها حریر دخی اول جماعت حضرتدن چیقوب بهشته کیردکلرنده دیدیلر

دوکلی مدح و ثنالر خدایه مخصوصدر الذی اذهب عنا الحزن شول خداکه بیزدن دوزخ
اندوه و غمنی کیدردی ان ربنا لغفور تحقیقا کیم پروردکارمز کنهکارلره غایتله
مغفرت ایدیجیدر شکور اسباب طاعاتك فعلنی مدح ایدوب ثوابلرین ویریجیدر
الذی احلنا دار المقامة من فضله اول پروردکارکه کندو کرمندن اقامت سرایینه
بیزی قوندردی لا یمسنا فیها نصب بیزه انده اصلا تعب کلمز ولا یمسنا فیها لغوب
ونه انده بیزه بر مشقت واو صانمق دکر دیرلر انده نه تکلیف ونه تحصیل معیشت وارکه
اندن بر تعب و ملال حاصل اوله والذین کفروا دخی شول کیمسه لر که ایمانه کلمدیلر لهم نار
جهنم کندولره دردر دوزخك آتشی لا یقضی علیهم نه اوندلرنه موتلره حکم اولنور فیموتوا
کرمیت اولوب عذابدن خلاص اوله لر ولا یخفف عنهم من عذابها ونه کندولردن
جهنمك عذابندن بر نسنه تخفیف اولنور بلکه هرکاه کم آتشی ساکن اولور یاینمسی زیاده
قیلنور کذلك نجزی کل کفور بو مکافات کبی هر نعمتی انکار ایدنه مکافات ایدرز وهم
یصطرخون فیها دخی کفار جهنمده فریاد ایدوب دیرلر ربنا اخرجنا نعمل صالحا غیر
الذی کنا نعمل ای پروردکارمز بیزی جهنمدن چیقر تا دکیمشده ایتدوکمز عملدن اوزکه
بر کوزل عمل ایشلرز بو سوزی ایراد ایتدوکلرندنصکره حق جل وعلا انلره جواب ویروب
توبیخ ایدر نته که بیوردی اولم نعمرکم ما یتذکر فیه من تذکر ایا سیزی تا خیر
ایدوب زندکانیلك ویرمدوکمی اوده کلور مدت که پند آلمق استیانه کیمسنه انك ایچنده
پند آلور مراد اول عمردرکه مکلف اولان شخص ایچنده تفکر و تأمل ایتمکدن متمکن اوله
بعض علما دیدیکه اول بکرمیله التمش ارا سیدر وجاءکم النذیر دخی قورقودیریجی یعنی پیغمبر
یا کتاب سماوی یا عقل سیزه کلدی و سیز نصیحت پذیر اولمدکوز فذوقوا پس دوزخك
عذابنی داد ك فما للظالمین من نصیر که ستمکارلره اصلا یاردمجی یوقدر تا که عذابی
کندولردن دفع ایلیه ان الله عالم غیب السموات والارض تحقیقا کیم ایزد متعال کوکلر
و یرلك مخفی اشیالرنی بیلور پس خلقك احوالی اوندن خفی اولماز انه علیم بذات
الصدور بی شبهه کیم کندو سینه لرك اسرارینی داناندر هو الذی جعلکم خلائف فی
الارض کندودر شول پروردکارکه دوی زمینده سیزی خلیفه لر قیلدی کیم انده ایستد
کیبی تصرف ایدرسز فمن کفر فعلیه کفره پس هر کیمسنه که نعمتی انکار ایدر انك وبالی
اوزرینه اولور ولا یزید الکافرین کفرهم عند ربهم الا مقتا وکافرلرك انلره دینیسی
پروردکارلری قتنده ارترمز الا اتی دشمنلك ولا یزید الکافرین کفرهم الا خسارا

دخی کفاره کفرلری ادرمزا الابدا؛ توزمق قل ارایتم شرکاءکم الذین تدعون من دون الله
سویله بکا خبر ویرک اورتاقلر کوزدن شول اورتاقلرکه تنکریدن اوزکه کندولرینه
عبادت ایدرسیز اروني ماذا خلقوا من الارض بکا کوسترک زمینك جنسندن
قنغی نسنه بی براتدیلر ام لهم شرك فی السموات یاخود کوکلر خلقتنده خدا ایله انلره بر
اورتاقلغی وار ام اتیناهم کتابا یاخود کفار قسمنه بیز بر کتاب ویره وکی انکله نطق
ایدرکه بیز شریکا ایدنمشوز فهم علی بینة منه پس کندولر اول کتابدن بر دلیل
ظاهر اوزره درلر بل ان یعد الظالمون بعضهم بعضا الا غرورا انلرك بیری واقع دکلدر
بلکه ستمکارلر اولانلر بیری بیرینه الدد مقدن اوزکه بر نسنه الله وعدایتمز یعنی کفارلك
دوساسی توابعی الددوب درلر الهلرمزك کیم تبلر بیزه شفاعت ایدرلر ان الله یمسك
السموات والارض ان تزولا تحقیقا کیم حق جل وعلا کوکلر ویری دوتر تاکه دوشمیرلر
ولئن زالتا ان امسکهما من احد من بعده وعلی التحقیق اکر دوشرلر کندوسندن
صکره انلری اصلا کیمسه دوتمز انه کان حلیما غفورا تحقیقا کیم خدا عز وجل بو
ایکی صفت کمال ایله متصف ایدی که انلری دوتمشدر زیرا خلقك انما لنه کوره انلر
دوشمکه سزا ایدیلر کورد یلرکه اهل مکه ایشتدیلرکیم یهود ونصاری کندولره کلان
پیغمبرلری تکذیب ایدیلر بری بیرینه دیدی لعن الله الیهود والنصاری بیزه بر پیغمبر
کلسیدی البتة بیز انی تصدیق ایدوب انلردن بکشی یولی بولوردق حق جل وعلا بو
سوزلرندن خبر ایدوب بیوردی واقسموا بالله جهد ایمانهم دخی خدایه قسم
ایتدیلر قسملرینك اشدی کیم لئن جاءهم نذیر لیکونن اهدی من احدی الامم اکر
کندولره بر قورقو ویریجی پیغمبر کلورسه البتة کچمش امتلرك بریسندن اهدی اولورلر
فلما جاءهم نذیر پس اول وقت که کندولره بر قورقو ویریجی پیغمبر کلدی ما زادهم الا
نفورا کندولره ارتردی الا حقدن اورکمك ودور اولمق استکبارا فی الارض یرده
سرکشلك ایتمك ایچون ومکر السیئ و یمان حیله ایتمك ایچون ولا یحیق المکر السیئ
الا باهله و یمان حیله بر کیمسه یه قیلمز الا کندو ایرلرینه فهل ینظرون الا سنة الاولین پس
پیغمبری تکذیب ایدن کفار انتظار ایتمزلر الا کچمشلرده اولان سنت الهیه یه که اهل
تکذیبی عقوبته کرفتار ایدر فلن تجد لسنة الله تبدیلا پس خدانك سنتنه
بر دکشمك بولمزسن ولن تجد لسنة الله تحویلا وهرکز خدانك طریقنه بر غیر مکانه
نقل اولنمق بولمزسن یعنی مکذبلردن تحویل اولنوب غیر کیمسنه لره حواله اولنماز

البتة انلر واصل اولمشیدر اولم یسیروا فی الارض فینظروا کیف کان عاقبة الذین من
قبلهم ایا یرلرینده اودوروب شام ویمن وعراق زمیننده کزمدیلر می که کوره لر
کندولردن اسبق اولانلرك نتیجه سی نیجه اولدی وکانوا اشد منهم قوة وحال بوکه
انلر قوت جهتندن کندولردن برك ایدیلر وتنکرینك عذابندن خلاص اولمدیلر
وما کان الله لیعجزه من شیء فی السموات اوایزد ذو الجلال کندویه اصلا بر نسنه عاجز ایده
کوکلرده ولا فی الارض ونه یرده انه کان علیما قدیرا بی شبهه کیم خدا عز وجل
جمله امورده دانا قوللری اوزره توانا ایدی ولو یؤاخذ الله الناس بما کسبوا واکر خدا
جل جلاله خلقی معاصیدن قزندوقلری شیئله مؤاخذه ایتسیدی ما ترك علی ظهرها
من دابة معاصیلرك شامتندن یرك ارقه سی اوزره بر حرکت ایدیجی حیوان قومزدی
ولکن یؤخرهم الی اجل مسمی ولیکن انلری بر معین مدته دك تأخیر ایدر واوروز
قیامتدر فاذا جاء اجلهم پس مدت معینه لری حلول ایدیجك اروا حلری قبض
اولنور فان الله کان بعباده بصیرا زیرا علی التحقیق حق جل وعلا قوللرینك
احوالنه بینا ایدی پس اعماللری اوزره کندولره مکافات ایدر

سورة یس مکیة وایها ثلاث وثمانون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

یس سائر حروف مقطعه کبی یدر حکمدر و بر قولده انك معناسی لغت طیده یا انسان
والقران الحکیم انواع حکمه متضمن اولان قرانه قسمکه انك لمن المرسلین علی التحقیق سن
یا محمد کوندرلمش پیغمبرلردن سن علی صراط مستقیم بر معتدل طریق اوزره سن تنزیل
العزیز الرحیم هر نسنه اوزره غالب جمله خلقی اسرکیانك ایندرلمشی ایندرلدی لتنذر
قوما ما انذر اباؤهم تاکه بر کروهه عذابدن قورقو ویره سن که انلرك پدرلری قورقو
ویرلمدی یعنی زمان فترتك امتدادندن یقین اولان پدرلری انذار اولنمدیلر
فهم غافلون پس انلر بیخبردرلر لقد حق القول علی اکثرهم تحقیقا که سوز چوقلری
اوزره ثابت اولدی یعنی کلمهٔ لاملان جهنم من الجنة والناس اجمعین کفارلك چوغنه
لازم کلدی فهم لا یؤمنون پس انلر ایمانه کلمزلر مراد اول کیمسه لردرکه حق جل وعلا
علم قدیمیله بیلمشدرکیم انلر ایمانه کلمیوب کفر اوزره مرده اولورلر ابو جهل واضرابی کبی
انا جعلنا فی اعناقهم اغلالا تحقیقا کیم بیز کفارك کردنلرینه طوقلر قیلدق فهی
الی الاذقان پس اول طوقلر زنخدانلره دکین یتشمشدر که باشلرین یوقارو قالدروب

البتة

کوزلرین بو ممثلردر **وجعلنا من بين ايديهم سدا** وايلرولرندن برحجاب قيلدق **ومن خلفهم**
سدا واكسه لرندن برحجاب دخی **فاغشيناهم** پس كوزلرين قبلاندردك **فهم لا**
يبصرون اندنصكره كندولر برنسنه كورمزلر منقولدركيم بو ايكی ايت بنی مخزوم حقنده
نازل اولدی اولدم كه ابوجهل شقی انديجه كه سرور كائناتك باشنی برطاشله قيره
بعده كندو وسيله برطاشی الوب كلدی حضرتی نماز قيلاركوردی قچن النی قالدروب
اورمق ايستدی الی بوينينه دولانوب طاشی النه ياپشدی خيلی مستغرق نصكره
الينی چوزديلر جماعتنه رجوع ايدوب كيفيت احوالی كندولره نقل ايتدی برمخزومی
دخی ديدی بن كيدرم محمدی برطاشله اولدررم طاشی الوب كيتدكده حق تعالی انی كور
ايتدی **وسواء عليهم ءانذرتهم ام لم تنذرهم** دخی اوندلرينه يكساندر انلره قورقوديرمك
وانلره قورقوديرممك **لا يؤمنون** ايمانه كلمزلر زيرا علم قديمده كفر اوزره ميت
اولملرينه حكم اولنمشدر **انما تنذر من اتبع الذكر** بلاشبهه كيم سن بند ويرمزسن الا اول
كيمسه يه كه قرانه پيروك ايتدی **وخشی الرحمن بالغيب** وخدای ذوالجلالدن
كيزليده قورقدی **فبشره بمغفرة** پس اخبارده لندر كنا هلرك عفو ايتمله **واجر كريم**
وبر اولو اجرتله **انا نحن نحی الموتی** تحقيقا كه بيز اولولری ديرلتمله قيلاريز **ونكتب**
ما قدموا وايلرو كوندردوكلری اعمال صالحه و طالحه يی يازارز **واثارهم**
ونشانلرين يعنی انلردن باقی قلان تعليم علم و تاسيس ظلم كبی اثار حسنه يی و اثار
سيئه يی يازارز **وكل شیء احصيناه فی امام مبين** وهر نسنه يی بردوشن امامده يعنی لوح
محفوظده انی ضبط ايتمشوز **واضرب لهم مثلا اصحاب القرية** دخی مكه خلقيچون كوی
اهلرينك احوالنی برمثل قيل **اذ جاءها المرسلون** قچن حضرت عيسانك كوندرلشلری
اول كويه خلقنه كلديلر مرويدركيم انطاكيه خلقی بتلرك عبادتنه مشغول بركروه ايديلر
حضرت عيسی عليه السلام كندو تابعندن يوحنا و بولسی انلره كوندردی تاكه
كندولرين طريق حقه دعوت ايليه قچن شهر مزبوره يقين اولديلر حضرت حبيب النجاری
قويون اوتلدرركورديلر كلمكرينك سببنی كندولردن صوردی حقيقة الحالدن
كندويه خبر ويرديلر انلره ديدی بوكلامه بر دليلكز وارمی ايتديلركيم خستهيه شفا
ويرورز وهر شيء دردن خلاص ايدرز حضرت حبيبك برخسته اوغلی وارايدی
انی حضورلرينه كتوردی اللريله انی سيلديلر خدانك اذن شريفيله شفا بولدی حبيب
بو حالی انلردن مشاهده ايدجك ايمان كتوردی بو خبر خلق اراسنده شهرت بولدی

چونكيم سنه اللری اوزره شفا بولدی بعده خبرلری پادشاهه ايرشدی كندولرين احضار
ايدوب ديدی معبودلرمزدن غير معبود وارمی ايتديلر بلی ديدی كيمدر ديديلر سنی
ومعبودلركی ايجاد ايدن پروردكاردر پس كندولرين حبسه بويوردی ديديلر اند
قالسونلرتاكه احوالرينه نظر ايدهلم حضرت عيسی عليه السلام شمعونی حضورلرينه
اول شهره برپشته اسلوبيله كيروب پادشاهك توابعيله انسيت ايتدی برمدتدركه
كندوبی پادشاهك صحبتنه قرين قيلديلر پادشاهله كمال انسيت پيدا ايتدكدن
صكره بركون اثناء مصاحبتده پادشاهه ديدی ايشتدم كه سن ايكی كيمسه يه الحاقمشسن
ايا انلرك سوزين ايشدوب حبس ايتدك ياخود قوت غضبيه مقتضاسيله انلری
كرفتار زندان قيلدك ملك ايتديكه قوت غضبيه سببيله سوزلرين ايشتمدن
كندولرين محبوس قيلدم شمعون ايتدی ای پادشاهم معقول بودركه اول سوزلرين
ايشدوب كوره سن نه ديرلر صكره اوندلرينه برقصود مترتب اولور سر خاطر كده
اولان حقادنی انلره ايتسين پادشاه احضارلرينه فرمان ايتدی كلوب حاضر
اولدوقلرنده شمعون انلره ديدی سيزی كيم كوندردی ديديلر هر نسنه يی ايجاد ايدن
خدای ذوالجلال ديدی علی طريق الاختصار انی وصف ايدك ديديلر ايستدوكنی
ايشلر وايستدوكی شيء حكم ايدر شمعون ديدی بو سوزكزه بر برهان وارمیدر
ديديلر هر نه پادشاه ايسترايسه شمعون پادشاهدن استدعا ايتديكيم ايكی كوزی
بطمش براوغلان احضار ايده انی احضار ايدوكی بونلر خدايه دعا ايتديلر انك
كوزلری اچلدی شمعون ديدی پادشاهم بيز دخی معبودلرمزدن استدعا ايدهلم كيم
بر اعمانك كوزين اچق قدرتلر ملك ايتدی ای شمعون سندن نه صاقلرم معبودلرمز
نه كورورلر ونه ايشيدرلر نيجه بويله ايشه قدرتلری اولسون پس شمعون انلره دونوب
ديدی اكر الهكوز برميتی احيا ايدرسه سيزه ايمان كتوررز پس خدايه دعا ايدوب
يدی كوندن كچمش براوغلانی احيا ايتديلر اوغلان زنده اولوب اياق اوزره
دوردقده ديدی علی التحقيق بن دوزخده يدی دره كيرمش قيلندم بوحالكوزدن سيزی
تحذير ايدرم ايمانه كلك نجات بولورسيز دخی ديدی كوككك قاپولری اچلدی كوردم بر
كنج يكت بواوچ ادم ايچون شفاعت ايدر يعنی شمعون و يوحنا و بولس پادشاه
بو سوزلردن خيلی متاثر اولوب حضرت شمعون پادشاهك متاثر اولمسين كورجك
اكانصيحت ايتمكه اغاز ايلدی همان ملك بر كروه ايله ايمانه كلدی وايمانه كلميانلر

کیمسنه‌لر اوروزه حضرت جبرئیل چیغوروب هلاك اولدیلر وبو قصهٔ عجیبه‌نك نتیجه‌سندن
حق جل وعلا حبیبنه خبر ایدوب بیوردی اذ ارسلنا الیهم اثنین یاد ایت اول وقتی
که انطاکیه خلقنه ایکی رسول کوندردك یعنی حضرت عیسی فرمانیله ایکی رسول
کوندردی فکذبوهما پس اول کوی خلقی انلری یلانه نسبت ایتدیلر فعززنا بثالث
اندنصکره اوچنجی رسول ایله انلره قوت ویردك فقالوا انا الیکم مرسلون پس اوچلری
دیدیلر علی التحقیق بز حضرت عیسانك طرفندن سیزه کوندرلدك قالوا ما انتم
الا بشر مثلنا اول کوی خلقی رسله دیدیلر سیز برنسنه دکلسیز الا بیزم کبی برآدمی
پس ندن کلدیکه ایتدککوز دعوایه یالکوز سیز مخصوص اوله سیز وما انزل الرحمن من شیء
وخدای عز وجل هیچ برنسنه ایندرمدی ان انتم الا تکذبون سیز برنسنه دکلسیز الا
که دعوای رسالتده یلان سویلرسیز قالوا ربنا یعلم انا الیکم لمرسلون کوندرلمش
اولانلر دیدیلر پروردکارمز بلور دکیم علی التحقیق بز سیزه کوندرلمش قیلندك وما علینا
الا البلاغ المبین واحکامی آشکار ایتمکدن اوزکه اوزریمزه برنسنه یوقدر
قالوا انا تطیرنا بکم اول شهرك خلقی دیدیلر علی التحقیق بز بو شهره کلمککوز
سببیله تشام ایتدك لئن لم تنتهوا بلا شبهه کیم بو سوزکوزدن واز کیچمزسه‌کوز
لنرجمنکم ولیمسنکم منا عذاب الیم البته سیزی طاشله اوروب یردن سیزه بر دردناك
اشکنجه دکر قالوا طائرکم معکم رسل اولانلر انلره دیدیلر شامتکوزك سببی سیزکله‌در
واول بد اولان عقیده‌کوز واعمالکوزدر ائن ذکرتم ایا اکر پند ونصیحت ویریلورسه
رجم واشکنجه ایله تهدید ایدرسیز بل انتم قوم مسرفون بلکه سیز بر کروه سیزکه
حدی تجاوز ایتمش‌سیز وجاء من اقصی المدینة رجل یسعی وشهرك اوزاق یرندن
برکشی شتاب ایدرك کلدی واول حبیب النجاردر که تیلرین یونردی واول سرور
کائناتك نعتنی ایشدوب اکا ایمان کتوردی باوجودکه ارالرنده التی یوز ییل
وار ایدی قال یا قوم اتبعوا المرسلین حبیب النجار دیدی ای بنم جماعتم کوندرلمش
اولانلره پیرولك ایدك اتبعوا من لا یسألکم اجرا شول کیمسه‌لره اویوك که رسالتك
تبلیغی اوزرینه سیزدن اجرت طلب ایتمزلر وهم مهتدون وحال بوکه انلر دوغری یوله
بولمشلردر وما لی لا اعبد الذی فطرنی وبکا نه اولدی که بنی عدمدن ایجاد ایدنه عبادت
ایتمیم والیه ترجعون وانك جزاسی سمتنه دونمش قیلنورسیز أأتخذ من دونه آلهة
اندن اوزکه معبودلر ایدنورمیم ان یردن الرحمن بضر که اکر ذو الجلال بکا

بر بدلك اتصال ایتمسین ایسترسه لا تغن عنی شفاعتهم شیئا انلرك دیلکی بندن برنسنه
دفع ایتمز ولا ینقذون دنی بنی قورتورمزلر انی اذا لفی ضلال مبین تحقیقا اول
وقت بن بر آشکارا ازغونلقده اولورم انی آمنت بربکم بی شبهه کیم بن سیزی
ایجاد ایدنه خدایه تصدیق کتوردم فاسمعون پس ایمانمی دکله‌کوز ای بنم کروهم بو
سوزلری اراد ایتدکدنصکره تیغ کندوبی قتل ایتدیلر قیل ادخل الجنة سائر شهدا
کبی کندویه اذن ویریلوب دینلدی بهشت جاودانه کیر اکا کیردکده قال یا لیت
قومی یعلمون دیدی ای کاشکی بنم جماعتم بیلسیدیلر کیم بما غفر لی ربی وجعلنی من المکرمین
فنقی شیئله پروردکارم بکا مغفرت ایدوب بنی مکرم اولانلردن ایتدی قیلدی
بو استفهامدن مراد اینیلمندن ایتدوکی اعراضك واذیتلری اوزره ایتدوکی صبرك
تفخیم وتعظیمیدر وما انزلنا علی قومه من بعده من جند من السماء دخی حضرت حبیبك
قومی اوزرینه کندویی هلاك ایتدوکلرندنصکره کوکسمتندن هیچ لشکر ایندرمدك
نته‌که بدر جنکنده سنك قومکی هلاك ایتمکرا ایندردك بلکه ایشلرین بر صیحه ایله
بتوردك وما کنا منزلین وبیزلشکر ایندرجیلر دکل ایدك یعنی انلرك اهلاکی
لشکر ایندرمك حکمتمزك مقتضاسی دکلدر زیرا هر شیئه بر سبب تقدیر ایتمشوز
ولشکر ایندرمسین سنك نصرتکه سبب قیلدق ان کانت الا صیحة واحدة اهل
انطاکیه‌نك عقوبتی برنسنه دکل ایدی الا یالکوز بر چیغرمق فاذا هم خامدون
درعقب بلا فاصله انلر سونمش آتش کبی میت اولدیلر یا حسرة علی العباد ای دریغا
قوللر اوزره ما یأتیهم من رسول الا کانوا به یستهزؤن کندولرینه هیچ بر پیغمبر کلمدی الا اکا
استهزا ایدرلردی الم یروا کم اهلکنا قبلهم من القرون بقمزلر میکیم کندولردن
اسبق اهل زمانلردن نیجه کروهلری نابود قیلدق انهم الیهم لا یرجعون مشاهده
ایتمدیلر میکیم علی التحقیق انلر کندولره دونمزلر وان کل لما جمیع لدینا محضرون وهر بر
فردلری دکلدر الا که جمع اولنوب قتمزده احضار اولنورلر وآیة لهم الارض المیتة
دخی کندولره میت اولان یر براولونشانه‌در احییناها بیز انی دیرلتدیک قیلدق
واخرجنا منها حبا واندن دانه مقوله‌سنی چیقاردك فمنه یأکلون پس
اول دانه‌دن بیرلر وجعلنا فیها جنات من نخیل واعناب وزمین ایچنده خرمالك
واوزومك انواعندن باغلر قیلدق وفجرنا فیها من العیون وایچنده بکارلردن
بر مقدار اقتدردك لیأکلوا من ثمره تاکه باغلرك میوه‌سندن ییه‌لر وما عملته

ایدیهم و اللری ایشلدوکی نسنه دن دخی اندن مراد میوه دنیا پلان بکزوش نلردر افلا
یشکرون پس کرکدر که بو نعمتلر اوزره خدایه شکر ایدهلر سبحان الذی خلق الازواج کلها
شوایب نقصدن منزهدر اول پروردکار که دوکلی انواع و اصنافی یرتدی مما تنبت
الارض زمین بتوردوکی اشیادن ومن انفسهم وخلقك جانلرندن یعنی دوکی
وحبشی وعربی کبی اصنافی ارکك و دیشیدن ایجاد ایدی ومما لا یعلمون وخلق
بیلمدوکلری نسنه دن یعنی حق سبحانه وتعالی انواع و اصنافی خلق بیلمدوکلری اشیادن
دخی یرتدی وایة لهم اللیل وکندولره کیجه بر اولو علامتدر که نسلخ منه النهار
کوندزی اندن صویوب دور قیلارز فاذا هم مظلمون اندنصکره اول وقت کندولر
قرنلقده کیر مشلردر والشمس تجری لمستقر لها دخی کونش یوردور برقرارکاهه دک که اکا
معین اولمشدر یعنی بر معین مدتدک یورور که دوری انکله تمام اولور ذلك اول
یورومك تقدیر العزیز هر نسنه اوزره غلبه ایدن خدانك تقدیریدر العلیم
غایتله دانا اولان که دانشی هر معلومی احاطه ایتدی والقمر قدرناه وایك سیرینی
تعیین ایتدك منازل منزلهلرده وانلر یکرمی سکز منزلدر هر کیجه بریسنده
حلول ایدوب او بیریسنه کیچمز تا کیجنی صونکی منزله ایرشور اینجه اولوب اکرلنکه ملی
ایدر حتی عاد کالعرجون القدیم خرما میوه سنك کهنه دالی کبی اولنجه لا الشمس
ینبغی لها نه کونشه صحیح و آسان اولور کنده و یه کیم ان تدرك القمر آیه ایرشه ولا
اللیل سابق النهار ونه کیجه کوندزی کیچوب اندن ایلرو کیده بیلور وکل فی فلك
یسبحون وقولری بر چرخده سیر ایدرلر وایة لهم دخی کندولره بر اولو علامت و اذکر
انا حملنا ذریتهم فی الفلك المشحون علی التحقیق بیز تجارت ایچونه کوندردوکلری
اولادلرینی دولمش کیمیده قالدردق وخلقنا لهم من مثله ما یرکبون وکیمینك مانندندن
کندولر ایچون بینمه و تاتی کبی بنجك نسنهلر یرتدق و بر قولده اندن مراد دوه در
اول منا سبتله کیم انلر چولك کیمیلریدر وان نشأ نغرقهم واکر ایستر ز کندولرینی
صودهبوغرز فلا صریخ لهم پس نه کندولره بر فریادرس اولور ولا هم ینقذون دنیز
کندولر موتدن قورتولمش قیلنورلر الا رحمة منا ومتاعا الی حین مکر قتمزدن بر رحمت
ایچون و بر معین مدتدك برخوردار اولمقلری ایچون انلر رحمتدن تخلص اولورلر
واذا قیل لهم اتقوا ما بین ایدیکم وما خلفکم دخی قچن کفاره دنیلوب ایلرکوزده اولان
امم سالفهنك عذابی کبی بر عذابدن و کیرکورده اولجق عذابدن خوف ایدك لعلکم

ترحمون

ترحمون شاید سیز مرحمت اولنورسیز تکبر و عناد ایدوب درلر وما تأتیهم من آیة من
آیات ربهم و انلره پروردکارلرینك آیاتندن هیچ بر آیت کلمز الا کانوا عنها معرضین
الا که اندن یوز چویرمشلردر واذا قیل لهم انفقوا مما رزقکم الله دخی قچن انلره دنیلور
تنکری تعالی سیزه روزی قیلدوغی نسنه دن انفاق ایدك قال الذین کفروا للذین
آمنوا کفر ایدنلر اهل ایمانه دیرلر انطعم من لو یشاء الله اطعمه بیدرمیوز شول کیمسه یه
که نه کوزده تنکری تعالی ایسترسه اکا یدیرور دی ان انتم الا فی ضلال مبین سیز بر نسنهده
دکلسیز الا بر اشکارا ازغونلقده که خدانك مشیتنه اولمیان نسنهایله بیزه فرمان
ایدرسیز بو کلام انلرك شدت جهللرندن ناشی اولدی انچونکه حق جل وعلا اسبابله
اطعام ایدر و اول سببلرك بری بودر که اغنیالر فقرالرك یدرمسی اوزره قندردی
و انلری اکا موفق قیلدی ویقولون متی هذا الوعد دخی کفره دیرلر بو وعد یعنی وعد بعث
نه زمان واقع اولور ان کنتم صادقین اکر راست کولر ایسکوز ما ینظرون الا صیحة
واحدة تأخذهم بر شیته بقرلر الا بر ایکوز چیفرمغه که کندولرینی الور وهم یخصمون
اول حالده که کندولر بیری بیریله جدال وخصومت ایدرلر فلا یستطیعون توصیة
پس نه امورلرینه برشیئی اصلح لقنه مقدرتلری اولور ولا الی اهلهم یرجعون ونه کندولره
مخصوص اولانلره دونمکه قادر اولورلر تا که احواللرینی کوردولر بلکه فجأة هلاك
اولورلر بو احوال نفخهٔ اولاده اولور ونفخ فی الصور وبردخی صورده اوفرلور فاذا
هم من الاجداث الی ربهم ینسلون پس اول وقت کندولر بوردن پروردکارلری
طرفنه سرعت ایدوب کیدرلر قالوا یا ویلنا دیرلر ای هلاککز حاضر اول که محلکك بودر
من بعثنا من مرقدنا بیزی کیم کوندردی اویقومزدن بیرندن هذا ما وعد الرحمن
دخی دیرلر بودر اول نسنه که ایزد ذو الجلال بیزه وعد ایتدی وصدق المرسلون
وانك خصوصنده رسل اولانلر کرچك دیدیلر ان کانت الا صیحة واحدة بو واقعه
دکل ایدی الا بر ایکوز چیغرمق فاذا هم جمیع لدینا محضرون اندنصکره اول وقت انلر
قوتمزده حاضر قیلنورلر فالیوم لا تظلم نفس شیئا پس بو کون بر جانه بر آز نسنه
ستم کورمش قیلنماز ولا تجزون الا ما کنتم تعملون و بر نسنه ایله مکافات اولنمازسیز الا
اهل محشر الا ایشلدکوز شیئك مکافاتیله ان اصحاب الجنة الیوم فی شغل فاکهون
تحقیقا کیم بهشت جاودانك ایرلری بر عظیم ایشده متلذذ درلر هم وازواجهم کندولر
وقارنلری فی ظلال کوکلرده اولورلر علی الارائك متکئون بزنمش تختلر اوزره یاصدنمشلر

لهم فيها فاكهة كندولره بهشتده میوه‌لر وار ولهم ما يدعون وكندولره اذوا ايندوكلری
نسنه وار سلام وانلره سلام يعنی تحيت وار قولا من رب رحيم چوق رحمتلو پروردكارلك
طرفندن بی واسطه خطاب وامتازوا اليوم ايها المجرمون وبو كون ای مشركلر اهل
ايماندن جدا اولك الم اعهد اليكم يا بنی آدم سيزه ای آدم اوغوللری عهد ايتمدم می يعنی
سيزه دلائل سمعيه وعقليه‌يی بيان ايتمدم می ان لا تعبدوا الشيطان كه هركز
ابليسه عبادت ايتميه سيز انه لكم عدو مبين زيرا علی التحقيق اول خبيث سيزه
براشكارا دشمندر وان اعبدونی وسيزه عهد ايتمدم می كيم بكا عبادت ايدك هذا
صراط مستقيم بو بنم عبادتم بر دوغرو يولدر ولقد اضل منكم جبلا كثيرا وتحقيقا
كيم اول شقی سيزدن چوق كمسنه ازدردی افلم تكونوا تعقلون پس كركدی كه تعقل
ايده سيز تا كه انك دامنه دوشميه سيز هذه جهنم بو در دوزخ التی كنتم
توعدون شول دوزخ كه سيزه دنياده انكله وعد اولنور ردكوز اصلوها اليوم
بو كون انكا كيرك بما كنتم تكفرون ايدككوز كفر سببيله اليوم نختم علی افواههم
بو كون اغزلری اوزره مهر اورورز وتكلمنا ايديهم واللری بزمله سويلشور وتشهد
ارجلهم بما كانوا يكسبون واياقلری شهادت ايدر اول شيئله كه دار دنياده انلر
قزانورلردی حديث شريفده وارد اولمشدر كه قيامت كونی بنده سويلر افعالم
اوزره برشاهد دوتم كندو نفسمدن اولميجه در عقب اغزنه مهر اورلوب اعضاسنه
فرمان اولنور كيم سويلك اندن ذكره انلر جمله ايدوكلری تقرير ايدرلر ولو نشاء
لطمسنا علی اعينهم واكر ايستر ايدك كوزلری اوزره محو ايدوب چكردك فاستبقوا الصراط
در عقب سلوكی معتاد ايدوكلری يولده ايلرو كيتمك ايستدیلك فانی يبصرون
پس نيجه يولی وجهت سلوكی كوروبلر ولو نشاء لمسخناهم واكر قيلتلرين دكشدرمك
ايستر ايدك البته انی دكشدردك علی مكانتهم يرلری اوزره كه انلر انجده جامد
اوله‌لر فما استطاعوا مضيا پس نه ايلرو كيتمكه قدرتلری اولوردی ولا يرجعون
ونه دونمكه قدرتلری اولور ومن نعمره وهركيم كه كندويه عمر طويل ويرورز ننكسه فی
الخلق انی يارادلشده دوندرورز يعنی قوتنی ضعفه تبديل ايدرز وكنجلكنی پيرلكه
افلا يعقلون پس كركدی كه تعقل ايده‌وب فهم ايده‌لركيم تنكيسه قادر اولان طمس
ومسخه قادردر چونكه كفار مكه حضرت محمد المصطفی نك حقنده شاعردر ديو سويلرلردی
حق جل وعلا سوزلرين رد ايده‌وب بيورور وما علمناه الشعر وبز محمد المصطفی يه

شعر سويلمسين اوكرتمدك وما ينبغی له ونه كندويه شعر سويلمسی صحيح ولايق اولور
زيرا شعر سويلسيدی قومنك كوكلنه بو شبهه دوشردی كه قرآنی قوت شاعريله
پيدا ايتدی پس حق تعالی حبيبنه شعر اوكرتمدی تا كه قومنه اول شبهه حاصل
اولميه وهركاه كه سرور كائنات علی طريق التمثيل بر بيت اوقودی مبارك لسانلری اوزره
طريقه وزنله جاری اولمزدی نته كه بر كره بيوردی كفی الاسلام والشيب للمرء ناهيا
حضرت صديق رضی الله عنه ديدی يا رسول الله بونی سويليانه ديدی كفی الشيب والاسلام
للمرء ناهيا حضرت صلی الله عليه وسلم ايكنجی نوبتده اوقودقده يكنه دفعه ثانيه ده
اوقودی حضرت صديق دونوب ديدی اشهد انك رسول الله وما علمناه الشعر وما ينبغی
لك وانك مبارك لسانی اوزره مجاری اولان انا النبی لا كذب انا ابن عبد المطلب كبی بعض
موزون سوزلری تكلف وبی قصد ايدی ان هو الا ذكر وقرآن مبين اكا اوكرتدوكمز
شیء برنسنه دكلدر الا بر پند ونصيحت واحكامی اظهار ايديجی بر كتاب سماوی
لينذر من كان حيا تا كه قورقده بر كمسنه‌يی كه حيات عقلی وفهمله زنده ايدی
ويحق القول علی الكافرين وتا كه كلمه عذاب واجب اوله كفار اوزره مصر اولانلره
اولم يروا انا خلقنا لهم مما عملت ايدينا ايا تفكر ايدوب بقمزلرمی كيم قدرتمزك اللری
ايشلدوكلری نسنه دن كندولر ايچون يراتدق انعاما دوه وصغر وقويون وكچی يعنی
كندولر ايچون اول اشيادن يراتدق كه بيرده اوزكه بر كمسنه انلری ايجاد ايتمكه قادر دكلدر
وازبس كه انعامده خلقت عجيبه وكثرت منافع وار انی بالكوز صنع كوزد قيلدی فهم لها
مالكون پس انعامه ضابط ومتصرفدرلر وذللناها لهم وانلری كندولر ايچون
رام قيلدق فمنها ركوبهم پس بعضلری انلرندر يعنی انلرك بر مقدارين بنرلر دوه
وصغر كبی ومنها يأكلون وانندن يرلر يعنی انلرك اتنی يرلر ولهم فيها منافع
وانلرك ايچنده كندولره منفعتلر وار يونكلرندن وتويلرندن ودريلرندن ومشارب
وسودلرندن ايچجك نسنه لردخی افلا يشكرون پس نيچون انلره اولان خدانك
نعمتلرينه معترف اولمازلر واتخذوا من دون الله آلهة دخی خدادن اوزكه معبودلر
ايدندیلر لعلهم ينصرون شايد كندولره ياردم اولنه‌لر يعنی اميد دوتدیلر كه
امور مهمه ده اول معبودلر كندولره بر مدد ايده‌لر لا يستطيعون نصرهم ياردم
ايتمكلرينه قدرتلری يوقدر وهم لهم جند محضرون وانلر معبودلری ايچون آماده قيلنمش
لشكردرلر كه يارين قيامتده لشكرلری اولورلر فلا يحزنك قولهم پس شرك

حضورصنده دیدوکلری سوزسنی غمکین قیلمسون انا نعلم ما یسرون وما یعلنون
زیرا علی التحقیق بز کیزلو قیلدوقلری نسنه یی واشکارا ایتدوکلری شیئی بیلورز پس
انلر اوزره انلره مکافات ایدرز مروید که ابی بن خلف بر چورمش کموک الننده
اوفادوب حضرتک حضور عزتنه کلوب دیدی تنکری تعالی بونی دیرلتمک قیلادمی بو
چوردوکدنصکره حضرت بیوردی بلی انی احیا ایدر سنی دخی بعث ایدوب جهنمه داخل
قیلادر بو آیت کریمه نازل اولدی اولم یر الانسان انا خلقناه من نطفة ایا ابی بن خلف
تفکر ایدوب بیلمدیمی که علی التحقیق بز کندویی بر صو دمله سندن یرتدق فاذا هو
خصیم مبین اندنصکره همان کندو حق اشکارا جدال ایدیجی بر دشمن در یعنی
انسان تمیز بیلمز کندویی اک ایلچی نسنه دن یرتدق درعقب خصوم متمیز مفاجاه ایدر
بر اتشدر که انک صحت و حقیقتنه مبدأ فطری شاهد در وضرب لنا مثلا وبیزه
بر مثل اوردی یعنی بر امر عجیب کتوردی که بر چورمش کموکی النده اوفادوب کلدی ونسی
خلقه وکندونک یاردلمسنی اونوتدوب قال من یحیی العظام استبعاد یرندن
دیدی کیم دیرکورکلری دیرلتمک قیلادر وهی رمیم اول حالده که انلر چورمشدر قل
یحییها الذی انشاها اول مرة سویله یا محمد انلری دیرلتمک قیلادر شول قادر مختار
که انلرک کوزکندولرین عدمدن وجوده کتوردی وهو بکل خلق علیم وحال بوکه کندوسی
هر یاردلمشه دانادر یعنی مخلوقاتک تفاصیلنی وکیفیت خلقتلرنی دانشیله بیلور پس
اشخاص چورمش داغلمش پارهلرین وکیفیت جمع واحیاسنی اوبیلور الذی جعل
لکم من الشجر الاخضر نارا شول پروردکار که سیز ایچون کوک اغجدن آتش قیلدی
فاذا انتم منه توقدون پس اول وقت سز اندن آتش یاقرسز یا ایرلرک اغلب یرلرنده
عرب آتش استخراجی ایچون ایکی اغاج استعمال ایدرلر بیری مرخ بیرینه عفار دیرلر مرخی
عفار اوزره توروب بوردکی آتش ارالرندن حاصل اولور اولیس الذی خلق السموات
والارض بقادر ایا کوک اغجدن آتش چیقروب کوکلر وییری ایجاد ایدن ایزد ذو الجلال
توانا دکلیدر علی ان یخلق مثلهم انک اوزرینه که انلرک کیبی مخلوق ایجاد ایلیه بلی انلرک
ایجادی اوزره قادردر اصلا انده شبهه یوقدر وهو الخلاق العلیم وکندودر
مبالغه ایله خلق ایدن جمیع اموره دانا اولان انما امره اذا اراد شیئا انک شانی
بوندن اوزکه بر نسنه دکلدر کیم بر نسنه ایستیجک ان یقول له کن فیکون اول شیئه سویلیه
اول دخی درعقب اول شی حصوله کلور فسبحان الذی بیده ملکوت کل شیء پس عجزدن منزهدر

اول پروردکارکه

اول پروردکار که هر نسنه نک تصرفی یدقدرتنده در والیه ترجعون ومکافات
ایچون کندو حکمنه دونمش قیلنورسز سوره نک شعور کاشانه دن مرویدر که بیوردی هر نسنه نک
قلبی وار و قران عظیم الیسانک قلبیدر کیم رضای الله ایچون انی اوقودی
کناهندن کیچمش اولان اشیا کندویه مغفرت اولنور اولمیتلر اوزره قرائت ایدک

سورة والصافات مکیة وهی والله اعلم مائة واحدی وثمانون ایة

بسم الله الرحمن الرحیم

والصافات صفا مقام عبودیتده درست صف باغلیان فرشته لره قسم
فالزاجرات زجرا پس شیاطینی استراق سمعدن ایو منع ایدن فرشته لره قسم
فالتالیات ذکرا پس انبیا اوزره خدانک کلامنی اوقیان ملائکه یه سوکند که
ان الهکم لواحد علی التحقیق معبودکوز بیردر رب السموات والارض وما بینهما
کوکلر وییرلک وارالرنده اولان اشیانک پروردکاری ورب المشارق دخی کونش
چیقجق یرلرک خداوندی انا زینا السماء الدنیا تحقیقا که بز صیره یقین
اولان کوکی بزندک بزینة الکواکب ویلدزلرک زیورلری ایله که یلدزلردر وحفظا من کل
شیطان مارد وانی بخششی صاقلمق صاقلدق هر سرکش دیودن لا یسمعون
الی الملأ الاعلی بو جهتدن که اشرافک سوزنی ایشتمکه طلب اولنمازلر یعنی
کوکلر شهبیله محفوظ اولدوقدنصکره شیاطینک حالی بویله اولدیکه عالم بالاده ساکن
اولان اشراف ملائکه نک سوزنی ایشتمزلر ویقذفون من کل جانب دحورا وکوکلرک هر
طرفندن اتولمق ایچون شهبیله اتلورلر استماعی قصد ایتدکلرنده ولهم عذاب واصب
وکندولره برکیتنلو اشکنجه وار و اول اخرت عذابیدر الا من خطف الخطفة مکر
شول کیمسه که ملائکه نک سوزندن بر قاپش قاپدی فاتبعه شهاب ثاقب درعقب
انک اردنجه بر روشن آتش پاره سی دوشوب کندوسنی ایحجدر یا یاندورر فاستفتهم
پس کفار مکه دن صور اهم اشد خلقا ام من خلقنا کندولرمی یاردلمق جهتندن
زیاده برکدرلر یا بیوکدر غیری اشیا یعنی مذکور اولان ملائکه وکوکلر وییر وارالرنده
اولانلر انا خلقناهم من طین لازب تحقیقا که کندولرین بر یاپشق چاموردن برتدق
بوکلامدن مراد اثبات معاددر و استحاله سن زعم ایدنلرک سوزنی رد در بوکه جهله
که انک استحاله سی اکر ماده نک عدم قابلیتندندر ماده موجود و باقیدر و اجزاسی
قابل انضمامدر و اکر فاعلک عدم قدرتندندر کوکلر وییرک ایجادینه قادر اولانه شکر

اول اجزانك ضمنده ودوحی ایجنده اعاده ایتمکه دخی قادردر بل عجبت بلکه سن خدانك
قدرتنه وبعثی انکار ایتملرندن تعجب ایلدک ویسخرون وانلر سنك تعجبکدن واحوال
بعثی تقریر ایتدککدن استهزا ایدرلر واذا ذکروا وقچن برشی ایله پند ویریلورلر
لا یذکرون اندن پند المزلر واذا رأوا آیة یستسخرون واول وقت که بر معجزه کوردکلر
استهزاده مبالغه ایدرلر وقالوا ان هذا الا سحر مبین وکوردکلری معجزه دن
اوتری دیرلر بو برنسنه دکلدر الا بر جادولق ءاذا متنا وکنا ترابا وعظاما
ایا قچن بز اولوب توپراق وکموک اولورز ءانا لمبعوثون علی التحقیق بزدخی زنده اولنوب
کوندرلمتی قیلنورمیوز او آباؤنا الاولون دخی کچمش پدرلرمز مبعوث اولورلرمی
قل نعم سویله بلی سیز وپدرلرکز مبعوث اولورسیز وانتم داخرون وحال بوکه
سیز خوار وبیمقدارسیز فانما هی زجرة واحدة پس قچن بعث اولور بعث ایتمک یالکز
بر چیغرشدن اوزکه برنسنه دکلدر واو نفخه ثانیه در فاذا هم ینظرون درعقب همان
کندولر کورلرلر نه قالقوب دوروب باقرلر وقالوا یا ویلنا هذا یوم الدین ودیرلر ای
هلاکمز حاضر اولدکه بوکون اعمالمزك مکافاتی کونیدر بعده کندولره ملائکه دیرلر
هذا یوم الفصل بوکون قضا وحکومت کونیدر الذی کنتم به تکذبون شول
کون که سیز انك وقوعنی تکذیب ایدردکوز بعده حق سبحانه وتعالادن ملائکه یه
فرمان کلورکه احشروا الذین ظلموا وازواجهم نفسلرینه شرك ایله ستم ایدنلری
ودینلرنده کندولره موافق اولاننه قابیلرنی جمع ایدك وما کانوا یعبدون من دون الله
وتنکریدن اوزکه عبادت ایتدوکلری اشیایی دخی جمع ایدك فاهدوهم الی صراط الجحیم
پس دوزخك یولنه انلره یول کوسترك وقفوهم وانلری عرصات موقفنده دوردك
انهم مسؤلون زیرا علی التحقیق انلر عقاید واعماللرندن اوتری صورلیسیدرلر
دخی ملائکه کرام انلره دیرلر ما لکم لا تناصرون سیزه نه اولدیکه بیری بیریکزه یاردم
ایدوب موقفك زحمتندن قورتولمزسیز بل هم الیوم مستسلمون بلکه انلر بوکون
عجزلری جهتندن منقاد اولمشلردر واقبل بعضهم علی بعض یتساءلون وبیری بیری
اوزره متوجه اولوب صورشورلر یعنی روسا وتوابع بیری بیرینه توبیخ یوزندن
صورشور قالوا انکم کنتم تأتوننا عن الیمین توابع روسایه دیدیلر تحقیقا که سیز
بیزه صاغ طرفدن کلوردکوز یعنی اغوای ووجهله وایمنله بیزه کلوردکوز قالوا بل
لم تکونوا مؤمنین روسا توابعه دیدیلر سویلدککوز کبی دکلدر بلکه سیز

اهل ایمان دکل ایدکوز وما کان لنا علیکم من سلطان وبیزم اوزکرده هیچ بر تسلطمز یوق
ایدی بل کنتم قوما طاغین بلکه سیز حدی تجاوز ایتمش بر کروه ایدکوز روسا توابعه ایکی
وجهله جواب ویردیلر اول منع طریقیله جواب ویروب دیدیلر بز سیزی کمراه ایتمدك
سیز کندوکوز کمراه ایدکوز ایکنجیده بویله جواب ویردیلرکه بز سیزی جبر ایتمدوك
ایچونکه اوزکرده بیزم تسلطمز یوق ایدی فحق علینا قول ربنا پس پروردکارمزك
سوزی اوزریمزه واجب اولدیکه انا لذائقون علی التحقیق بز عذابی دادیجیوز فاغو
پس سیزی ازدردق انا کنا غاوین که بی شبهه بز ازغونلر ایدك فانهم یومئذ فی العذاب
مشترکون پس بلاشبهه کیم تابع ومتبوع قیامت کوننده عذابده اورتاقدرلر انا
کذلك نفعل بالمجرمین بلاشبهه کیم بز انجلاین ایشی اهل شرکه ایشلرز انهم کانوا
اذا قیل لهم لا اله الا الله تحقیقا انلر بویله ایدیلرکه قچن کندولره دینلودکلمهٔ توحیدی
سویلك یستکبرون ویقولون سرکشلك ایدوب دیرلر ائنا لتارکوا آلهتنا تحقیقا بز معبودلرمز
ترك ایدیجیلرمیوز لشاعر مجنون برشاعر دیوانه ایچون مقصودلری محمد المصطفی در
ولیکن حاشاکه دیدوکلری سوز انك اوله بل جاء بالحق بلکه محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم
دوعی ایله کلدی وصدق المرسلین وکندودن اسبق اولان پیغمبرلری تصدیق ایتدی
انکم لذائقوا العذاب الالیم تحقیقا که سیز ای دینسزلر بر دردناك اشکنجه یی دادیجیسیز
وما تجزون الا ما کنتم تعملون واشلدکوز شیك سزاسندن اوزکه برشی ایله سزا
ویرلمزسیز الا عباد الله المخلصین لیکن الوات شرکدن پاك قیلنانلر خدانك قوللری ثوابلری
تامات اولور اولئك لهم رزق معلوم اول کروه که پاك قیلنمشلر بلیمش روزی کندولره
اولور فواکه اولو روزی میوه لردر زیرا فاکهه برنسنه دکلدرکه تلذذ ایچون مقصود
اولورنه غذا ایچون وقوت انك عکسنه در وازبس که اهل جنتك اعاده اولان خلقتلری
تحللدن محفوظ اولدی روزیلری یالکز فاکهه اولدی وهم مکرمون وحال بوکه کندولر
معزز قیلنمشلردر یعنی اول دفتر تعبسیز نائل اولمشلر فی جنات النعیم نازو نعمت
بهشتلرنده علی سرر متقابلین تختلر اوزره بیری بیرینه قارشو اوتورمشلر
یطاف علیهم اوندلرینه دولاندرلور بکاس بر دولی جام ایله من معین کوزلره
نمایان اولمش شرابدن بیضاء لذة للشاربین ایکیسی کاسه صفتدرلر یعنی اول
کاس بیاضدر ایچنلره لذتلودر لا فیها غول جنتك شرابنده خمار وصداع کبی آفت
وعلت یوقدر ولا هم عنها ینزفون ونه ایچنلر اندن مست اولوب عقل وفهملری کیدر

وعندهم قاصرات الطرف وقتلرنى كوزلرين صاقليان خاتونلر وار يعنى كوزلرين انجق
زوجلرينك مشاهده لرينه مشغول ايدوب بيكانه لره باقمقدن منع ايدرلر عين حلاوتله
بيوك كوزليلر كانهن بيض مكنون كوياكه اول خاتونلر بر صاقلنمش دوه قوشى نك
يومرطه لريدر چونكه الوانك اك ايوسى جزئى صاريلقله قارشمش اولان بياضلكدر
و دوه قوشينك يومرطه سنده بولونور و اول وصفا و نعومت دخى حق جل وعلا حوريلرى
انكله مشبه قيلدى فاقبل بعضهم على بعض يتساءلون پس بهشتيلرك بر مقدارى بر
مقدارينه يوز دوندروب دنياده اولان احوال و ماجرالرى صورشدولر قال قائل
منهم سوز اراسنده انلردن بر سويليجى سويلدى انى كان لى قرين تحقيقا كه بنم
دنياده بكا بر همنشينم وار ايدى يقول ائنك لمن المصدقين سويلر تحقيقا سن تصديق
ايدجيلردن ميسن يعنى حشر ونشره تصديق ايدرميسن ديو بكا تعنيف و توبيخ ايدوب
سويلردى ائذا متنا وكنا ترابا وعظاما ايا بيز اولوب طپراق و كميكلر اولدقده
ائنا لمدينون بلاشك بيز سزا ويرلمش اولورميوز قال اهل بهشته سويليان
كيمسنه ديدى هل انتم مطلعون ايا سيز جهنم طرفنه بقجيلرميسيز تاكه سيزه انى كوسترهيم
فاطلع فرآه فى سواء الجحيم پس اول سويليجى دوزخ طرفنه بقوب همنشينين دوزخك
اورته سنده كوردى قال تالله ان كدت لتردين بهشتى دوزخى يه ديدى خدايه قسم كيم
على التحقيق يقلشدك كيم بنى اغوا ايله اهلاك ايدرسن ولولا نعمة ربى واكر پروردگارمك
هدايت و توفيقى اولمسيدى لكنت من المحضرين البته دوزخه سنكله احضار اولنانلردن
اولوردم بعده دونوب نعمتله تحدث ايدوب تعجب يوزندن بهشتيلره ديدى نته كه حق
تعالى بيوردى افما نحن بميتين ايا بيز بهشتده منعم اولوب اصلا بيز ميت اولماز
يعنى مخلد اولوب هركز موت بيره كلماز الا موتتنا الاولى مكر دنياده ايلك اولان
اولكمز وما نحن بمعذبين واصلا بيز اشكنجه كورمش قيلنماز دوز ان هذا لهو الفوز العظيم
تحقيقا كيم بهشتده مخلد اولمق و عذابدن قورتلمق كندودر اولو قورتولمق لمثل هذا
فليعمل العاملون پس بو نعمتلرك مانندينه نائل اولمق ايچون ايشليانلر ايشلسونلر
اذلك خير نزلا ايا مذكور اولان نعمتلر بهشت كشى ده مهيا نعمتلر اولدوقلرى جهتدن
يكركدر ام شجرة الزقوم ياخود زقوم اغاجى وار بر اغاجدر كه تهامه ولايتنده اولور
بيا قلرى كوچك و ميوه سى غايتله اجى و بد بودر حق سبحانه وتعالى اول اغاجى دوزخيلره
نزل اولور بو اسمله مسمى قيلدى انا جعلناها فتنة للظالمين تحقيقا كه بيز اول زقوم اغاجنى

كفار

كفار ايچون آخرتده بر محنت و عذاب قيلدق انها شجرة تخرج فى اصل الجحيم تحقيقا كيم
اول اغاج بر اغاجدر كه دوزخك ديبنده بتوب دالليرى طبقلرينه چيقر طلعها كانه رؤس
الشياطين اول اغاجك خوشه سى زشتلكده ديولرك باشنه بكزر فانهم لآكلون
منها پس بلاشبهه كيم كفار اندن يجيلردر فمالئون منها البطون اندنصكره
شدت جوعدن قارنلرين اندن دولدريجيلردر ثم ان لهم عليها صكره على التحقيق
انلره اول يمك اوزره اولور لشوبا من حميم قين صويله قارشمش ايچيلرندن
ايچلجك نسنه ثم ان مرجعهم لالى الجحيم پس بى شك كيم كيتملرى دوزخدر يعنى ملحضلرين
كه زقوم و حميمدن تناول ايتدوكلرندنصكره دوزخه كيدرلر زيرا انلره نزل و بيشكش
دوزخه كيرمدن اول اولور انهم الفوا اباءهم ضالين تحقيقا انلر بيدلرين
ازغونلر بولديلر فهم على آثارهم يهرعون پس كندولر انلرك ايزلرى اوزره سورلمشى
كبى سرعت ايدوب كيدرلر يعنى انلره تقليد ايتمده توقف ايتمزلر ولقد ضل قبلهم
دخى على التحقيق سنك عشيرتكدن اسبق ازغون اولدى اكثر الاولين كچمشلرك
چوغى ولقد ارسلنا فيهم منذرين دخى بى شبهه كيم ارالرنده قورقوديجيلر كوندردك
يعنى پيغمبرلر كوندردك كه كندولرين عذابدن تخويف ايدرلر فانظر كيف كان عاقبة المنذرين
پس باق كور قورقوديلانلرك صوكى نيجه اولدى الا عباد الله المخلصين انجق ديللرين
پاك قيلان خدانك قوللرى كه انلر اندارله منتفع اولديلر ولقد نادانا نوح دخى
تحقيقا كيم حضرت نوح بيزى چاغردى فلنعم المجيبون پس چاغرشه كوزل اجابت
ايدنلر بيزوز كه قومندن كافر اولانلرى طوفانله اغراق ايتدك ونجيناه واهله
وكندوبى وكندويه تابع اولانلرى قورتردق من الكرب العظيم اولو محنت واندوهدن
واول محنت قومى كندويه ايتدوكلرى جفالردر وجعلنا ذريته هم الباقين وانك
نسلنى دنياده كندولرين قلانلر قيلدق اوزكه لرى دكل زيرا اولادندن و انلرك قاريلرندن
ماعدا هر كيم كه كيمده وار ايدى دار آخرته انتقال ايتدى و نسل قيامته دكن حضرت
نوحك اولادندن قالدى وتركنا عليه فى الآخرين دخى حضرت نوح اوزره امتلردن
كيرو قلانلرده باقى قيلدق سلام على نوح فى العالمين بو كلامى وانك معناسنى
دعا ايتمكدكيم انس وجن وملائكه اراسنده سلام على نوح سوزنى همشه ثابت
اولسون انا كذلك نجزى المحسنين تحقيقا كه بيز حضرت نوحه ايتدوكمز مكافات كبى
ايولك ايدنلره مكافات ايدرز انه من عبادنا المؤمنين زيرا على التحقيق كيم

حضرت نوح ایمان کتورن قوللریمزدندر **ثم اغرقنا الآخرین** صکره قومندن کافر اولانلری
غرق ایتدک **وان من شیعته لابراهیم** دخی بلاشبهه کیم حضرت نوحه متابعت ایدنلردندر
حضرت ابراهیم **اذ جاء ربه بقلب سلیم** مذکور قیل اول وقتی که حضرت ابراهیم پروردکارینه
علایقدن قورتولمش یورکیله کلدی **اذ قال لابیه وقومه ماذا تعبدون** یعنی
پدرینه و عشیرتنه سویلدی قنقی شیئه پرستش ایدرسیز **ائفکا آلهة دون الله تریدون**
آیا تنکریدن اوزکه یلان ایچون معبودلر ایدنورسیز **فما ظنکم برب العالمین** پس
کمانکوز ندر عالملرک پروردکارینه که کندوسی عبادته مستحق ایکن سیز عبادتن بوراقوب
باطل اشیایی عبادت ایدکوز پس حضرت ابراهیمک قومی کندوسینه بویله جواب ویردیلرکه
یارین عیدمزدر صحرایه چیقسک کرکسن کل بزمله چیقکه دونشمزده بتلرمزی
زیارت ایدرسن انلرک زیب و زینتلرین مشاهده ایدرسن اندنصکره لسان لطفی ایلدرنی
کوتاه ایدرسن **فنظر نظرة فی النجوم** پس حضرت ابراهیم علیه السلام عیدکاهه کندودی
دعوت ایتدوکلرنده یلدزلره برباقش باقدی وانلرک اتصال وانصرافلرین کوروب
فقال انی سقیم دیدی علی التحقیق بن خستهیم یعنی نجومک سیرندن استدلال
ایدرمکه بن طاعونه چیقسم کرک قومی بو سوزی کندوسندن ایشدوکلرنده طاعونک
سرایتندن قورقدیلر **فتولوا عنه** پس اندن یوز دوندروب کیتدیلر **مدبرین**
اکسه لرین چویردکلری حالده **فراغ الی آلهتهم** اندنصکره حضرت ابراهیم انلرک
معبودلری طرفنه کیزلو کیدوب کوردی او کلرنده انواع اطعمه دونلمش **فقال** پس
تهکم واستهزا طریقیله دیدی **الا تأکلون** یمزمیسیز چون انلردن بر صدا کلمدی ینه
استهزا طریقیله دیدی **ما لکم لا تنطقون** سیزه نه اولدیکه بکا جواب سویلمزسیز
فراغ علیهم پس کیزلنمش ایکن بتلر اوزره میل ایدوب اوردی **ضربا بالیمین** صاغ
الله اوردی یعنی قوت و زورله انلری اوردی بو حال واقع اولدی وقتنصکره نمرودیلر
عیدکاهدن بتخانه لرینه دونوب بتلرک حالنی مشاهده ایدیلر بیلدیلرکه بو ابراهیمک
ایشیدر **فاقبلوا الیه یزفون** پس انک طرفنه شتاب ایدرک توجه ایدیلر کندوی
الوب نمرود ذلک حضورینه کتوردیلر انکله خیلی مباحثه ایتدوکدن نصکره نترکه
اندن بر شمه سبقت ایتمشدی **قال اتعبدون ما تنحتون** حضرت ابراهیم دیدی اما طاش
واغاجدن یونتدیکوز نسنه یه طپیسیز **والله خلقکم وما تعملون** و حال بوکه خدا عز
وجل سیزی وایشلدیکوز اشیایی یراتدی **قالوا ابنوا له بنیانا** سوزینه جواب ویرمیوب

دیدیلر

دیدیلر اکا بر یاپی یاپک وانی اودونله دولدروب ایچنه آتش اورک **فالقوه فی الجحیم**
اندنصکره کندوسنی یانمش آتشه بوراقک **فارادوا به کیدا** پس بو ایشله حضرت
ابراهیمه حیله ایستدیلر اول وقت که حضرت ابراهیم کندولرینه دلیل ایله مفحم
ایتدی عامه خلقه عجزلری ظاهر اولمق ایچون آتشله تعذیبینی تدبیر ایتدیلر **فجعلناهم**
الاسفلین پس بز انلری الحق کلر قیلدق که یاندردوکلری آتش اوندنر کلستان اولدی
وانک علو شانینه بر برهان قاطع اولدی **وقال انی ذاهب الی ربی** ودیدی تحقیقا
بن پروردکارم بکا فرمان ایتدوکی یره کیدیجی یم واو شام زمینیدر **سیهدین** البته
مقصدمه بکا یول کوستررود **رب هب لی من الصالحین** ای پروردکارم کوچک
عملوکیمسه لر بکا باغشله تاکه دعوت وطاعت اوزره بکا یاردم ایدوب غربتده
مونسی اوله لر بو ندنصکره ادعوله مقوله سیدر **فبشرناه بغلام حلیم** پس کندوسینه
بر حلم صاحبی اوغلان ایله مژده لندردک یعنی بلوغه ایرشد وکنده حلیم اولور بعده
حق تعالی کندوسینه هاجردن حضرت اسمعیلی احسان ایتدی **فلما بلغ معه السعی** پس
اول وقت که قوة المشی اولان مطلوبه بولوب ایشلرنده بیله چالشمغه ایرشدی
قال یا بنی دیدی ای اوغلجغم **انی اری فی المنام** تحقیقا که بن عالم رؤیاده
کوردوم کیم **انی اذبحک** علی التحقیق بن سنی بوغازلرم **فانظر ماذا تری** پس بو
فکرک قنقی شیئه مودی اولور کوزدیلر که حضرت ابراهیم عالم خوابده کوردیکه بر
سویلیجی کندوسینه سویلر حق تعالی اوغلکی بوغازلمسیله سکا فرمان ایدر صباح اولیجق
فکر ایتدیکه ایا بو دو یا خدادنمیدر یا شیطاندنمیدر ایکنجی کیجه اول وقعه یی کینه
واقعه کوردی پس بیلدیکه او خدا طرفندندر صکره اوچنجی کیجه انک طبقنی کوردی
همان بوغازلمسنه تصمیم ایدوب حضرت اسمعیله انی نقل ایتدی **قال یا ابت افعل ما تؤمر**
حضرت اسمعیل دیدی ای پدرم فرمان اولوندیغک شیئی ایشله کیم **ستجدنی ان شاء الله**
من الصابرین علی التحقیق خدا ایسترسه بنی صبر ایدنلردن بولورسن خدانک حکمی
اوزره **فلما اسلما** پس قچنکیم پدر وپسر خدانک فرمانینه منقاد اولدیلر **وتله للجبین**
ویدی اوغلنی یان اوزره صالوب النی یره اوزره دوشدی وبو حال مناده صحرده
یاننده واقع اولدی معامله کتوردیکه قچن حضرت ابراهیم اسمعیلک ذبحنی قصد ایتد
حضرت اسمعیل بوردیکی پدر الی وایاغمی محکم باغله تاکه اضطراب ایتمیم زیرا
محتملدرکه اضطراب محلنده مبارک دونلرک قانمله بولاشه وبن ادبسزلکله بدنام

اولورم بیت اکر خونم بریزی غم ندارم زان همی ترسم • که ناکه دامن پاکت شود از خونم آلوده
دخی بوندن کیدجک محل والده مه سلامی بیشتر و بوکوملکی کادیر تاکه انکله متسلی اوله
دخی بوغازلنجق محلنده یوزمی یره اوره قبل تاکه بچاغی چکمک محل نظرندن پونمیه
دوشمیه زیرا معتاد اوزره اکر بنی بوغازلرسن شاید پدرلک محبتی حرکتندن فتور
الهیه برتاخیر و تقصیرات اوله پس حضرت ابراهیم اوغلنک الینی و ایاغنی قوت قیلیله
باغلیوب بوچاغی بوغازی اوزره توتدی حق سبحانه و تعالی بلک نشکلنده برحلقه
حضرت اسمعیلک بوغازنده پیدا ایتدی بچاق کسمکدن ممتنع اولدی وناديناه ان
یا ابراهیم قد صدقت الرؤیا وانی چیغردق کیم ای ابراهیم علی التحقیق عالم خوابده
کوردکک رؤیایی عزمله و ذبحکه لوازمی اولان مقدماتی کتورمکله تصدیق
ایتدک انا کذلک نجزی المحسنین بلا شبهه بز ایولک ایدنلره بویله مکافات
ایدرزکه نهایت شدتده کندولره فرجی ایصال ایدرز ان هذا لهو البلاء المبین
بی شبهه کیم بو ایش کندودر اشکارا ابتلا که مخلص اوزکه سندن ممتاز اولور
وفدیناه بذبح عظیم دخی حضرت اسمعیله فدا قیلدق بوغازلنجق نسنه که هیکلی
غایتله بیوک ایدی و اول بهشت جاودانده بسلنمش برقوچ ایدی اول محلده جبرئیل علیه
السلام انی کتوردوب حضرت ابراهیم انی قربان قیلدی وترکنا علیه فی الاخرین
سلام علی ابراهیم کذلک نجزی المحسنین انه من عبادنا المؤمنین بیانی قصهٔ نوحده
کچدی وبشرناه باسحق نبیا من الصالحین وکندویه اسحقک کلسیله مژده ویردک
اول حالده که پیغمبر اولمسنه حکم اولنوب زمرهٔ صلحادن اولدوغی تقدیر اولنمشدر
وبارکنا علیه وعلی اسحق دانک اوزره واوغلی اسحق اوزره برکت صالدقکه بنی
اسرائیلک جمله پیغمبرلرینی واوزکه لرینی شعیب وایوب کبی پیغمبرلری انلردن ایجاد
ایتدک ومن ذریتهما محسن دخی حضرت ابراهیم واسحقک ذریتندن بر کروه وارکه
عملده ایولک ایتمشدر وظالم لنفسه و برقسم وارکه کندو جاننه کفر ومعصیتله
ستم ایتمشدر مبین سنی اشکارادر بوکلامده تنبیه وارکه نسبک هدایت
وضلالتده دخلی یوقدر دخی اولاددن صدور ایدن برلک سبیله پدرلره برنقص حاصل
اولماز ولقد مننا علی موسی وهرون دخی علی التحقیق کیم حضرت موسی وهرون اوزره
منت قودق بنوتلک نعمتی سبیله ونجیناهما وقومهما من الکرب العظیم وایکیلرینی
وعشیرتلرینی اولو قیغودن قورتردق یعنی فرعونک ایذاسندن ونصرناهم وقتی لرینه

یاردم ایتدک فکانوا هم الغالبین پس فرعون ولشکری اوزره کندولر غلبه ایدنلر
ایدیلر واتیناهما الکتاب المستبین وغایتله اشکارا اولان کتابی ایکیلرینه ویردک
وهدیناهما الصراط المستقیم دخی وصول صوابه موصل اولان یولی ایکیلرینه کوستردک
وترکنا علیهما فی الاخرین سلام علی موسی وهرون انا کذلک نجزی المحسنین انهما من
عبادنا المؤمنین نظیره سی سبقت ایتدی وان الیاس لمن المرسلین دخی تحقیقا کیم
حضرت موسانک برادری حضرت هرونک بنیره سی یاسینک اوغلی الیاس کوندرلمش
پیغمبرلردندر اذ قال لقومه یاد ایت اول وقتی که کندو جماعتنه سویلدی الا تتقون
ایچون عذاب الهیدن قورقمزسز اتدعون بعلا ایچون بعل نام بته طپرسز وتذرون
احسن الخالقین ویرادنلرک ییکرکی یورا قورسز خالقیتدن مراد مصورلردر الله ربکم
ورب اباءکم الاولین پروردکارکوز وکیچمش اولان پدرلرکزک پروردکاری خدانک
عبادتن بوراقرسز فکذبوه پس کندوی یلانه نسبت ایتدیلر فانهم لمحضرون
که بی شبهه انلر عذابه احضار اولنمجقدرلر الا عباد الله المخلصین مکر پاک
قیلنان خدانک قوللری که انلر تکذیب ایتمدیلر وترکنا علیه فی الاخرین سلام علی
الیاسین انا کذلک نجزی المحسنین انه من عبادنا المؤمنین الیاسین الیاس
برلغتدر سینا وسینین کبی وان لوطا لمن المرسلین دخی تحقیقا کیم حضرت لوط
رسل زمرهسندندر اذ نجیناه واهله اجمعین یاد ایت اول وقتی که کندوی واهلنی
قوم عذابندن قورتردق الا عجوزا فی الغابرین مکر اهلندن بر قوجه قاری که عذابده
قلانلردن اولدی واول حضرت لوطک کافر ایدی ثم دمرنا الاخرین مکر حضرت
لوطک قومندن قلانلری اهلاک ایدوب مکانلرینی زیر وزبر قیلدق وانکم لتمرون علیهم
مصبحین وبی شبهه کیم سز ای کروه قریش اونلرینه کیچرسز صباح وقتنه داخل
اولدغکوزده وباللیل وکیجه وقتنده دخی افلا تعقلون پس ایچون تعقل ایدوب
فکر ایتمزسز که مکذبلرک نتیجه سی برعبرت دکل وان یونس لمن المرسلین دخی
تحقیقا کیم حضرت یونس کوندرلمش پیغمبرلردندر اذ ابق اکا اول وقتیکه کندو
جماعتندن قاچدی الی الفلک المشحون آدمله دولی اولان کیمیه کتوردیلر که یعنی حضرت
یونس قومندن فرار ایدوب دریا کنارینه کلدی بجماعتله دولمش برکیمی انده حاضر کوروب
انلرله بنوب کیتدی دریانک اورتهسنه یتشدکلرنده کیمی دوردی ملاحلر دیدیلر
علی التحقیق بزم کیمیمزده اغاسندن قچمش برقول وار دیو ایکمیزک دابی بودر حضرت

يونس ايتدي اي ملاحلر اغاسندن قچمش قولم بنم همان اوكونز بنده يه ايشلدككوزي بكا
ايشلك ديديلر بنم دايم بودركه اوكونز بنده يي دريايه صالوردوقچي اوله كه بو كونز
ايتنى سكا ايشليه بيلوردنديو اسناك چهره رك اوزره آثار سرورلك ونجابت وار
حضرت يونس بو سوزلري قبول ايتميوب ابرام ايتديكه البته بني دريايه صالك كيم على
التحقيق ديديككوز شخص بنم انلر ديديلر بونز سوزدن بوكلامدن فراغت ايت عاقبت
بعد الالحاح قرعه صالمسنه راضي اولديلر **فساهم** پس حضرت يونس كيمي خلقيله
قرعه صالدي **فكان من المدحضين** دريعقب مغلوب بلردن اولديكه اوچ كره كيمي خلقي
قرعه يي تكرار ايدوب اوچنده دخي اديله چيقدي پس حضرت يونس كندو اختياريله
نفسني دريايه صالدي **فالتقمه الحوت** بلا فاصله بالق كندوني يوتدي **وهو مليم**
وحال بوكه كندو نفسنه ملامت ايد يجيدر **فلولا انه كان من المسبحين** پس اكر حضرت
يونس خدايي پاك كلمه ذكر ايدنلردن اولمسيدي **للبث في بطنه الى يوم يبعثون** البتة
بالغك قارننده دوردي اولكونزدكه خلق قبوردن مبعوث اولورلر **فنبذناه**
بالعراء انده صكره اوني انجيسز اولان صحراده كندوني بوراقدق يعني بالق
قرمانمزله كندوني اوكونز صحرايه صالدي **وهو سقيم** اول حالده كه كندوسي خسته ايدي
يعني بالق قارننده چكديكي زحمتدن تازه دوغمش اوشاق كيبي اولدي **وانبتنا عليه**
واوزريني ستر ايدهلك **شجرة من يقطين** قبقدن براغج كه اوستنه كولكه ايليه
وارسلناه الى مائة الف واني مرسل قيلدق بوز بيك شخصه **او يزيدون** واول
عددا اوزره ارتقلر **فآمنوا** پس حضرت يونس اول زحمتلردن خلاص بولديغي قومنه كلديكي
قوملري اي اوزره ايماني تجديد ايتديلر **فمتعناهم الى حين** انده صكره انلري برخوردار
ايتدك برمدتدككه اجاللري انكله منقضي اولور **فاستفتهم** پس ملائكه خدانك
قيزلريدر سويليانلرا كيمسه لرد نصور **الربك البنات ولهم البنون** ايا قيزلر پروردكارك
مخصوصيدر واوغللر كندولرك **ام خلقنا الملائكة اناثا** ياخود فرشته لري ديشيلر
ير تدق **وهم شاهدون** وحال بوكه كندولر خلقتلرينه حاضر دكللر **الا انهم من افكهم**
ليقولون ولد الله بيلكيم بلا شبهه انلر يلانداق وافترالرندن ديرلركه تكري تعالى طوغوردي
وانهم لكاذبون وعلى التحقيق كندولر البته يلانجيلردر **اصطفى البنات على البنين**
ايا مكروه الطبع اولان قيزلري ماده افتخار اولان اوغللر اوزرينه اختيار ايتدي بو مركز
اولماز **مالكم كيف تحكمون** سزه نه اولدي نيجه حكومت ايدرسز عقل اقتضا ايتمدوكي تنسيله

افلا تذكرون پس فكر ايتمزميسيز كه انك ذاتي بوكونه اشيادن منزهدر **ام لكم سلطان**
مبين ياخود ملائكه بنات الله سوزي اوزره سيزه كوكدن اينمش براشكار دليل واري مي
فأتوا بكتابكم پس اوزدكره كوكدن اينان كتابي كتوردك **ان كنتم صادقين** اكر ايتدككوز دعواده
ارباب صدق ايدكوز **وجعلوا بينه وبين الجنة نسبا** دخي تكرينك اراسنده وپريلرك
اراسنده برخصملك قيلديلركه ديديلر تنكري پريلرله مصاهره ايدوب ملائكه وجوده كلدي
ولقد علمت الجنة انهم لمحضرون وعلى التحقيق پريلر بيلديلركيم كندولر عذابه احضار
اولنه جقدرلر **سبحان الله** ايزد ذو الجلال منزهدر **عما يصفون** كندويه نسبت ايتدكلري
قرابت ولاددن **الا عباد الله المخلصين** سبقت ايدن لفظ محضروندن استثنادر
يعني تنكري پريلر عذابه احضار اولنورلر انجق الواث شكوك وشبهاتدن پاك اولان
بنده كان خدا كه انلر انده احضار اولنمازلر **فانكم وما تعبدون** پس تحقيقا سيز اي كفار
وعبادت ايتدككوز اشيا **ما انتم عليه بفاتنين** سيز خدا اوزره خلقدن بركيمسه اغوا ايليه
افساد ايتمزسيز **الا من هو صال الجحيم** مكر شول كيمسه كه كندو دوزخه كيره جكدر
يعني علم ازلي انك نفسنه تعلق ايتمشدركه البته اوجهنمه داخل اولور دخي ملائكه يه عبادت
ايدنلرك سوزيني رد ايتمك ايچون ملائكه نك عبوديته اعترافلريني ذكر ايدوب بيوردي
وما منا دخي فرشته لر ديرلر بزدن بر كيمسه يوقدر **الا له مقام معلوم** الا كه انك عبوديت
وخدمتده بربيلمش يري واركه اندن تجاوز ايتمكه اصلا امكاني يوقدر **وانا لنحن**
الصافون ودخي بلا شبهه بز كندومزدن اداء طاعاتده صف بغليانلرز **وانا لنحن المسبحون**
دخي تحقيقا كه بز كندومز خدانك ذاتني ناسزا اشيادن تنزيه ايدنلرز **وان كانوا**
ليقولون ودخي شبهه كيم كفار قريش بعثتدن اول ديرلردي **لو ان عندنا ذكرا من الاولين**
تحقيقا كيم كچمشلر اوزره ايناننا كتابلردن قتمزده بر كتاب اولسيدي **لكنا عباد الله**
المخلصين البته الواث شركدن پاك قيلنان عباد الله اولوردايدك واولوقت كه اول ذكر
كتب سماويه كندولره كلدي **فكفروا به** انكا كافر اولديلر **فسوف يعلمون** پس بلجكه
ايدوكلري كفرك مآلني بيلجكدرلر **ولقد سبقت كلمتنا لعبادنا المرسلين** دخي بلا
شبهه كيم رسالتله كوندرلمش قوللريمزه وعدهمز كچمشدر كيم **انهم لهم المنصورون**
على التحقيق انلر كندولردر يارديم اولنانلر **وان جندنا لهم الغالبون** ودخي شبهه لشكرمز
يعني پيغمبرلره تابع اولانلر كندولردر غلبه ايدنلر **فتول عنهم حتى حين** پس انلردن يوز
چويردبرمدته دككه حق تعالى سكا نصرتي انده مقرر ايتمشدر واو بيدكو سيندر **وابصرهم**

واول وقتده انلرک حالنی کور فسوف یبصرون که یقینده سنک منصور اولدیغکی کوره‌جکلر
افبعذابنا یستعجلون پس بزم عذابمزک وقوعنی عجله ایله طلب ایدرلرمی فاذا نزل
بساحتهم صکره غفلتله کلوب اطرافلرنه قونانده دشمن لشکری کبی عذابمز اطرافلرینه
ایندوکده فساء صباح المنذرین انذار اولنانلرک صباحی غایتله بد اولدی وتول
عنهم حتی حین وابصر فسوف یبصرون وانلردن نیجه برمدت دک دونکوده کیم البته
انلر کوره‌جکلرین کوره‌جکلر سبحان ربک رب العزة غلبه وقدرت ایه‌سی پروردکارک منزه
ومقدسدر عما یصفون اهل شرکک ایتدوکی ناسزا اوصافدن وسلام علی المرسلین
وپیغمبرلره اوزره سلام اولسون والحمد لله رب العالمین وتمام اوکهلر وثنالر
عالملرک پروردکاری ایزد ذو الجلاله مخصوصدر حضرت علی المرتضادن مرویدر که بو دعای
هرکیم سیوره که دون قیامتده بیوک کیل اولان اوجکله ثوابی اله کرکدر که مجلسنده آخر سوزی
سبحان ربک سوره‌سنک اخرنه دک اوله

سورة ص مکیة وهی ست وثمانون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

ص کیجمش سوره‌لرک اوائلنده اولان حروف مقطعه حکمنده‌در والقرآن ذی الذکر
شهرت وعظمت وشرف ایه‌سی اولان قرآنه قسمکه کفر ایدنلر قرآنه برخلل اولدیغیچون انکار
ایتمدیلر بل الذین کفروا فی عزة وشقاق بلکه کفر ایدنلر حقدن استکبارده وخدا ایه
وپیغمبرینه مخالفتده اولدیلر کم اهلکنا من قبلهم من قرن انلردن اسبق نیجه زمانه
خلقنی نابود قیلدق فنادوا پس توبه واستغفار ایدوب بزدن چیقره دیلر تاکه اول عذابدن
خلاص بوله‌لر ولات حین مناص وحال بوکه اول محل قورتولمق ونجات محلی دکلدر
وعجبوا ان جاءهم منذر منهم دخی کفار مکه عجبلندیلر که جنسلرندن کندولره
برقورقودیجی پیغمبر کلدی وقال الکافرون دخی کفر ایدنلر دیدیلر هذا ساحر
بو منذر اولان کیمسنه اظهار ایتدوکی معجزه‌لرده جادو والك ایدر کذاب تنکری‌یه
اوندره دیدوکی سوزده مبالغه ایله یلان سویلر اجعل الالهة الها واحدا ایا کرکمزدی که
نیچه معبودلری بر معبود قیله ان هذا لشیء عجاب تحقیقا که بوکلو مخلوقی بر معبود ایجاد
ایدوب امورلرین تدبیر ایتمسی بر امر عجیبدر که نهایتسز تعجبده مرویدر که قچن حضرت
عمر اسلامه کلدی اسلامی قریشه اوزره غایتله دشوار اولدی ابو طالبه یاننه واروب دیدیلر
سن بزم اختیارمزو بیوکمزسن وبیلورسن کیم بو سفیهانه ایشلدیلر حالا بزه سکا کلدک
تاکه بزیمله قرنداشک اوغلی ارانسده حکومت ایده‌سن ابو طالب سرور کائناتی احضار

ایدوب دیدی ای برادرزاده‌م بونلر سنک عشیرتکدر سندن عدالتی ایسترلر سن دخی انلرک
یردن میل ایتمه حضرت دوتوب دیدی بندن نه طلب ایدرلر دیدیلر سندن طلبمز بوکه بزم
معبودلرمزله ترک ایت بزده دخی سنی معبودکله ترک ایدوب سکا تعرض ایتمیوز بس حضرت
دیدی بکا خبر ویرک ایستدکلری سوزی ویرسم سزه ویردیکم سوز بکا بر سوز ویرمیسزکه انکله عرب
طائفه‌سی منقاد ایدرسز وعجم دخی خراج الورسز دیدیلر بلی انی واون سوز دخی حضرت
بیوردی سویلکوز لا اله الا الله بو سوزی ایشدیجه قالقوب نیجه ناسزا سوزلر دیدیلر
بعده انلردن صادر اولان سوزلری وحقلرنده اولان توبیخ ووعیدی حق جل وعلا بو
آیتلرده بیان ایدوب بیوردی وانطلق الملأ منهم دخی قریشدن اشراف اولانلر
ابو طالبک مجلسندن کیدوب بری بریه سویلر ان امشوا واصبروا علی آلهتکم
وارک کیدک ومعبودلرکوزک عبادتی اوزره صبر ایدک که انکله سوز سویلمک فائده
ویرمز ان هذا لشیء یراد تحقیقا محمدک قصدی کیم عرب وعجم اوزره ریاست ایتمکدر
برآندو اولنوردنسنه‌دریعنی هرکسی اکا آندوایدر ما سمعنا بهذا فی الملة الآخرة محمدک سویلدوکی
سوزی ایشتمدک صونکی ملتده یعنی پدرلرمزدن قلان آیینده ان هذا الا اختلاق بو
برشیء دکلدر الا بر یلاندر که کندو نفسندن پیدا ایتدی أأنزل علیه الذکر من بیننا آیا
اوندن یا کوز اکا مزدن وحی ایندرلمش قیلندی یعنی نندن ایجاب ایتدی که محمد اکا مزدن
وحی ایله مخصوص اولوب سائر اشراف قریش اندن محروم اولهلر بل هم فی شک من ذکری
بلکه انلر قرآندن برکمانده‌درلر تقلیده میل ایتدوکلرندن ودلیلدن اعراض ایتدوکلری
جهتدن بل لما یذوقوا عذاب بلکه هنوز بنم اشکنجه‌مه داد مدیلر ام عندهم خزائن
رحمة ربک العزیز الوهاب یا خود هر کیمسه اوزره غلبه ایدوب چوق عطا الو
اولان پروردکارکک رحمتی خزینه‌لری قتلرنده میدر که ایستدوکلری احسان ایدوب
ایستمدوکلرنه احسان ایتمزلر اندنصکره نبوت ایچون صنادیدلرندن ایستدوکلری
کیمسنه‌یی انتخاب ایدیلر ام لهم ملک السموات والارض وما بینهما یا خود کوکلر ویرک
وارالرنده اولان اشیانک تصرفی کندولره مخصوص میدرکه بوکونه تحکمات ایدیلر واکر
بوکونه تصرفلری وار فلیرتقوا فی الاسباب پس سمواته ایصال ایدن نردبانلره
چیقسونلر تاکه اوزرلره استیلا ایدوب امور عالمی تدبیر ایتسونلر اندنصکره ایستدوکلری
وحی ایندرسونلر وبو سوز کفاره غایت تحکمدر جند ما هنالک مهزوم من الاحزاب کفار
قریش پیغمبر لوانده بیغلن کفاردن انلر نیجه بدده بر صنمش ازلشکردرلر پس کندولره

قندن كلارى امور الهيه يه تدبير ايتمك كذبت قبلهم قوم نوح وعاد كندولردن اسبق حضرت
نوحك جماعتى وقبيلهٔ عاد تكذيب ايتديلر وفرعون ذو الاوتاد وميخلر ايه سى فرعون
دخى يعنى پادشاهلكى خيمه كبى ميخلرله ثابت اولان مصر حاكمى دخى تكذيب ايتدى وتدلرله
ذو الاوتاددن مراد بوكه فرعون خلقى تعذيب ايتدوكنده چار ميخه كرردى پس انكله وصف
اولندى وثمود وقوم لوط واصحاب الايكة دخى قبيلهٔ ثمود وحضرت لوطك جماعتى وبيشه
ايه لرى تكذيب ايتديلر ان كل الا كذب الرسل انلردن پيغمبرلره لوزم جمعيت ايدنلركه مذكور
اولان جند مهزوم انلردن قيلندى ان كل الا كذب الرسل بونلردن بر كروه يوقدر الا
كه پيغمبرلرى يلانجى نسبت ايتديلر فحق عقاب پس انلر اوزره بنم اشكنجه‌م ثابت اولدى
وما ينظر هؤلاء الا صيحة واحدة دخى بونلر يعنى قريشك كفره سى انتظار ايتمزلر
الا بلكه بر صيحه‌نك واول نفخهٔ اولىدر ما لها من فواق اول صيحه‌نك اصلا بر
رجوع وترددى يوقدر وقالوا ربنا عجل لنا قطنا دخى كفار ديديلر اى پروردكارمز عذابدن
محمد بزم بزه وعد ايتدوكى نصيبمزى تيز لتدر قبل يوم الحساب روز حساب اولمدن اول
بو كلامى استهزا طريقيله ديرلردى وحضرتك مبارك خاطرى بو سوزلردن ملول اولوردى
پس حق سبحانه وتعالى حبيبنه تسليه ديروب بيوردى اصبر على ما يقولون ديدوكلرى
سوزك اذيتنا اوزره صبر ايت واذكر عبدنا داود ذا الايد واندن قوت صاحبى اولان قولمز
حضرت داودك حكايتنى انك كوزلرينه معصيتى تعظيم ايتمك ايچون انه اواب تحقيقا
كه حضرت داود خدانك رضاسنه چوق رجوع ايديجيدى انا سخرنا الجبال معه يسبحن
بلا شبهه كيم بز طاغلرى رام قيلدق اول حالده كه بيله‌سنجه تسبيح ايدرلر بالعشى والاشراق
اخشام وقتنده وكونش چيقدوكى وقتده والطير محشورة وقوشلرى دخى انكله رام
قيلدق هر طرفدن يانينه جمع اولنمشلر ايكن كل له اواب طاغ وقوشلرك هر بريسى حضرت
داودك تسبيحنه دوندريجيدر وشددنا ملكه وپادشاهلقنى هيبت ونصرت
وكثرت لشكرله قوى قيلدق وآتيناه الحكمة واكا كمال علمى واتقان عملى ويردك
وفصل الخطاب وفصل خصومتى دخى كه حقى باطلدن تمييز ايدر وهل اتاك نبأ
الخصم دخى خصومت ايدن كروهك خبرى سكا كلديمى اذ تسوروا المحراب قچن كه
كوشكك باروسى اوزرندن چيقديلر اذ دخلوا على داود قچن حضرت داود اوزرينه كيرديلر
منقولدركيم حضرت داود عليه السلامك دابى شريفى بو ايديكه كونلرينى دورت قسم
اوزره ايتمشيدى بر كون كندو مهماتنه مشغول اولوردى وبر كون خلقك امورلرينه

كندودى

كوروردى وبر كون خلقه وعظ ونصيحت ايدردى وبر كون بالاخانه سى واردى انده اقامت
ايدوب خدانك عبادتنده اوقاتى كچوروردى وبو كونده دربانلره بويله سفارش
ايتمشيدى كه هركز بر انسان عبادتخانه سنه كيرمكه قويميه لر بر كون انده عبادته
مشغول ايكن ايكى كروه ملائكه انسان قلقنده عبادتخانه سنه چيقوب اوزرينه كيرديلر
ففزع منهم پس حضرت داود انلردن قورقدى زيرا اول وقتده اوزرينه آدم مقوله
كيرمسى معهود دكلدى قالوا لا تخف ديديلر قورقمه خصمان بز خصومت
ايتمش ايكى كروهز بغى بعضنا على بعض بريمز بريمز اوزره تعدى ايتدى فاحكم بيننا
بالحق پس ارامزده دوغرولقله حكومت ايت ولا تشطط وحكومتده جور ايتمه
واهدنا الى سواء الصراط وبزه يولك اورته سنه بر يول كوستر ان هذا اخى
تحقيقا كه بو شخص ديننده قرنداشمدر له تسع وتسعون نعجة كندويه مخصوص
طقسان طقوز ديشى قويونى وار ولى نعجة واحدة وبكا مخصوص بر ديشى قويونم وار
فقال اكفلنيها پس بكا ديدى انى بكا تمليك ايت وعزنى فى الخطاب وكندو وسيله
سوز سويلشمده بكا غلبه ايتدى يعنى بكا بوكونه خطابلر ايراد ايتديكه انى رد ايتمكه امكانم
قالمدى قال لقد ظلمك بسؤال نعجتك الى نعاجه حضرت داود ديدى خدايه قسم كه سكا
ستم ايتدى ديشى قويونكى ديشى قويونلرينه ضم ايتمك ايستمكله وان كثيرا من الخلطاء
وتحقيقا كيم اورتاقلردن چوق كيمسه واردر كه ليبغى بعضهم على بعض بيرلرى بيرلرى
اوزره تعدى ايدر الا الذين آمنوا وعملوا الصالحات مكر ايمانى مطلوب كوكل اعمال
ايشليانلر كه انلر تعدى ايتمزلر وقليل ما هم وانلر غايتله آزدرلر وظن داود
وحضرت داود بو صورت دعوادن بيلديكيم انما فتناه بوندن غيرى بر شى يوقدر كه
كندوبى كناهله مبتلا قيلدق فاستغفر ربه پس پروردكارندن مغفرت طلب ايتدى
وخر راكعا واناب وسجده ايتدوكى حالده دوشوب خدايه رجوع ايتدى
بلمك كركدركيم بو قصه‌دن نهايت مفهوم اولان شى بودركه حضرت داود عليه السلام
اوزكه لرمالك اولدوغى شيئه آرزو ايتدى باوجود كه كندو سنده انك اضعافى
وار ايدى واما اول روايت كه بر خاتونه اوزنه نظرى دوشوب انكا عاشق اولدى
پس سعى ايدوب تا كه انى ابولتوب حضرت سليمان اندن كلدى صحت ثبوت بولمدى
شايد بيريسنك نشانلوسنى ايستيوب اولمدى ياخود بريسندن ايستديكه
قادينندن وازكچوب كندويه ويره وبونك بر بابى يوقدر زيرا اوكونه ايش

سبنك

ار الرنه معتاد ایدی نته که سرور کائنات مدینه یه قدوم ایتدوکده انصاردن چوق
کیمسه قاریسندن واز کچوب مهاجرینه انلری ایولندردی فغفرنا له ذلک پس حضرت
داوده مغفرت ایتدک اول شیئ که بزدن مغفرتنی ایستدی وان له عندنا لزلفی دخی
تحقیقا کیم منفعتدنصکره الکا قتمزده قرب وار وحسن مآب وبهشتده کوزل مرجع
دخی یاداود انا جعلناک خلیفة فی الارض ای داود بلاشبهه سنی یرده خلیفه ایتدک
یعنی روی زمینده سکا دبته خلافتی ارزانی قیلدق فاحکم بین الناس بالحق پس خلق
اراسنده دم عدل واعتدال حکومت ایت ولا تتبع الهوی وآرزوی نفسه پیرولک ایتمه
فیضلک عن سبیل الله که سنی خدانک یولندن کیتمکدن ازغون قیلدن ان الذین یضلون
عن سبیل الله تحقیقا کیم خدانک یولندن ازغون اولان کروه لهم عذاب شدید
کندولره بر اولو اشکنجه وار بما نسوا یوم الحساب روز حسابی اونتدوقلرندن
اوتری وما خلقنا السماء والارض وما بینهما باطلا وکوکی ویری و ارالرنده اولان اشیایی
باطل ایچون یرتدق ذلک باطل ایچون خلق اولنمسی ظن الذین کفروا بی دین
اولانلرک کمانیدر فویل للذین کفروا من النار پس وای اولسون کفر ایدنلره دوزخک
آتشندن ام نجعل الذین آمنوا وعملوا الصالحات کالمفسدین فی الارض بلکیم ایمان کتوروب
کوزل عمللر ایشلیانلری روی زمینده فساد ایدنلر کبی قیلورمیوز بو ایش هرکز اولماز
ام نجعل المتقین کالفجار یا خود پرهیزکار اولانلری نابکارلر کبی قیلورمیوز بو
دخی اصلا اولماز کتاب انزلناه الیک بو بر کتابدر که کندوبی سکا ایندردک مبارک
چوق نفعلودر لیدبروا آیاته تاکه خلق انک آیاتنده تفکر ایدوب معنالرینی
فهم ایدهلر ولیتذکر اولوا الالباب وتاکه ارباب عقول صافیه انکله پند پذیر اوله لر
ووهبنا لداود سلیمان دخی حضرت داوده حضرت سلیمانی باغشلدق نعم العبد
غایتله کوزل قولدر سلیمان علیه السلام انه اواب بی شبهه کیم اول ذات پاک
تمام الندن خدایه رجوع ایدیجیدر کوزدیکر کیم حضرت سلیمان دمشق ونصیبینه
غزا ایدوب انلردن بیک کچلان آت الدی ویردو ایتدی پدری انلری غزا ایتمشدی
واول انلر کندویه میراث قالمشدی کدی وهر تقدیر اوزره اوله نمازندنصکره انلری اوکندن
عرض ایتدیلر انلرله کونش باتنجهدک مشغول اولوب معین اولان وردی کندوسندن
فوت اولدی بو سبیله اول انلری علی العموم قربان ایتدی نته که حق تعالی حبیبنه اندن
خبر ویروب بیوردی اذ عرض علیه بالعشی یاد ایت اول وقتی کیم حضرت سلیمانه

اوزره

اوزره ایوله دنصکره عرض اولندی الصافنات اوچ ایاق اوزره ودوردنجی ایاغی درناغی
اوجی اوزره دوردن آتلر بو صفت آتلرده بر محمود صفتدر واول آتلرک بر صفتی
دخی بو که بیوردی الجیاد سرعتله سکردن آتلر فقال انی احببت حب الخیر عن ذکر ربی
پس دیدی بی شبهه کیم بن چوق مالک محبتنی پروردکارمک آکمسی یرینه قبول ایلک
اوزره اختیار ایلدم حتی توارت بالحجاب اول وقته دک که کونش کیجه نک پردهسیله
اورتلندی ردوها علی اول آتلری اوزریمه دوندرک فطفق مسحا بالسوق والاعناق
پس باشلدی اول آتلرک باللرینی وبوینلرینی قلیجیله سیلمکه یعنی سکرلدی وکسین
بوغازلدی واول عصرده آتلر قربان اولنوردی کتوردیلر کیم حضرت سلیمانه بر اوغول
کلدی دیولر خبردار اولیجق قورقدیلر کیم شاید پدری کبی کندولرینی حوزهٔ تصرفنه اله
پس بونک اوزره اجماع ایتدیلر کیم انی اولدره لر حضرت سلیمان بو تدبیردن آگاه اولنجه
انی بولته ویردی تا که تربیه سن ایده ودیولرک شرندن محفوظ اوله قضای ایزد ایله
اول اوغلان وفات ایدوب حضرت سلیمانک تختی اوزره صالندی نته که حق تعالی بیوردی
ولقد فتنا سلیمان دخی تحقیقا کیم حضرت سلیمانی فتنه یه صالدق والقینا
علی کرسیه جسدا وتختی اوزره بر جانسیز کوده صالدق ثم اناب صکره خدایه
رجوع ایتدی زیرا بیلدی کیم اوغلی خصوصنده شکری تعالی اوزره توکل ایتمدوکندن خطا
ایتمشدر قال رب اغفرلی دیدی یا الهی بندن صدور ایدن خطایی رحمتکله ستر
ایت وهب لی ملکا لا ینبغی لاحد من بعدی وکندو کرمکدن بکا بر پادشاهلک باغشله
که بندنصکره بر کیمسه یه میسر اولمیه انک انت الوهاب بی شبهه که سن کندوکی
ایستدوکک نسنه یی مراد ایتدوکک کیمسنه یه احسان ایدرسن فسخرنا له الریح
پس بعده کاری فرمانته رام قیلدق تجری بامره رخاء فرمانیله یوریردی نرم وخوش
اولدوغی حالده حیث اصاب تنفی مکانه که ایستر والشیاطین وکندو دیولری
رام قیلدق کل بناء وغواص غایتله هر استاد یاپوجی ودریادن جواهری
استخراج ایتمک ایچون هر بخشی یاتیجی دیوی وآخرین مقرنین فی الاصفاد دخی انلردن
اوزکه بر کروه زنجیرلرده بیری بیرینه مقارن اولدوقلری حالده مسخر قیلدق تا که
خلقدن شرلری کوتاه اوله هذا عطاؤنا بوشیئ که بیز سکا انی احسان ایتدک
بیزم ویرمکمزدر فامنن او امسک پس ایستدوکک کیمسنه یه عطا ایت یا ایستدوکک
کیمسنه دن عطاکی الیقوی بغیر حساب ویرمه سی ومنع ایتمه سی اوزره محاسب

اولمدوغى حالده زيرا انك تصرفى سكا تفويض اولنمشدر وان له عندنا لزلفى دخى
على التحقيق دنياده بودكلو ملكى وار ايكن آخرتده بزم قتمزده اكابر اولو قرب وار وحسن
مآب واكا بر كوزل دونهجك يردخى وار واو بهشت جاودانهدر واذكر عبدنا ايوب دخى
قوللرمز حضرت ايوبك احوالنى ذكر ايت اذ نادى ربه قچن پروردكارينه چاغروب ديدى
انى مسنى الشيطان بنصب وعذاب تحقيقا كه بن تعب والم ايله بكا ابليس دكدى واو بو ايله
اولمشى ايديكيم ابليس شقى حضرت ايوبه مرضى حالنده سرزنش ايدوب سويلردى كيم سن
نه ايدرسك كه بوكونه بلالره مبتلا اولوب نعمتلرك سندن مسلوب اولدى و بر قولده شيطانك
تعب والم ايله اكا دكسى اوكونه اولديكه توابعنه اودكلو وسوسه ايتديكيم حضرت ايوبى
هجرت ايدوب بارالرندن اخراج ايتديلر بعده حق سبحانه وتعالى انك دعاسن قبول ايدوب
جبرئيلى كندويه كوندردوب سويلدى اركض برجلك بيرى اياغكله اور پس حضرت
ايوب يرى اوروب اندن بر كوز قينيوب كندويه ديلدى هذا مغتسل بارد وشراب
بو بر صاوق چشمه صودر بو بر ايچلجك يعنى بو بر صودركه انكله غسل ايدوب واندن
ايچرسن پس ظاهر وباطنك صاغلور ووهبنا له اهله وكندويه اولادنى باغشلدق
ومثلهم معهم واولادلريله كندولركبى دخى كندويه هبه ايتدك رحمة منا
اوزرينه بزدن رحمت اولدوغيچون وذكرى لاولى الالباب وارباب عقول اولانلره
پند اولمغچون منقولدركيم حضرت ايوبك مرضى وقتنده حضرت يوسفك نسلندن
اولان زوجهسى رحمه خاتون بر مهم ايچون بريره كيتدى بحسب الاقتضا انده اكلندى
حضرت ايوب عليه السلام انده ايچدى كيم اكا يوز دكنك اوره قچن بتاشير هيچ صحت افق
رحمندن يوز كوستروب حضرت ايوب كامل الصحت بولدى ايستديكيم ايندوكى يمينك
مقتضاسنى اجرا ايده حق جل وعلا لطف وكرميله اكا يمينيندن كيفيت خلاصى تعليم ايتدى
شنه كه بيوردى وخذ بيدك ضغثا والكه الدبر اوتلو دستهسى كه عددى يوز اوله
فاضرب به ولا تحنث پس انكله زوجهكى اور و يمينكده حانث اولمه بو حكم ائمهٔ
حنفيه نك اصح اقوالى اوزره باقيدر نسخ اولنمدى ليكن انكله اوردلرى كمسه نك احتيق
شرطيله انا وجدناه صابرا تحقيقا كه بز حضرت ايوبى كندويه دكن مصيبتده صبر
ايديجى بولدق نعم العبد غايتله كوزل بنده در حضرت ايوب انه اواب بى
شبهه كيم او جميع وجوديله خدايه متوجهدر واذكر عبادنا دخى بزم قوللرمزى
ذكر ايت ابراهيم خليل الرحمنى واسحق وانك اوغلنى ويعقوب وانك نبيره سن

اولى الايدى والابصار اللرو كوزلر ايرسى يعنى اعمال جليله وعلوم شريفه اربابى چونكه اكثر
اعمال اللرله مباشرتيله اولدوغى اللردن ايديله تعبير اولندى واز بسكه ابصار معارفك
اعظم مقدماتيدر انلردن ابصارله تعبير اولندى انا اخلصناهم بخالصة تحقيقا كه
بز انلرى پاك ايتدك شائبه معايبدن پاك قيلنمش بر خصلتله ذكرى الدار واول خصلت
صونكى سراى ياد ايتملريدر وانهم عندنا لمن المصطفين الاخيار وبى شبهه كيم انلر
بزم قتمزده بركزيده اولان ايولردندرلر واذكر اسمعيل واليسع وذا الكفل وبونلرى
دخى مذكور قيل وكل من الاخيار وبو مذكور اولانلرك قولرى ايو كيمسهلردندرلر هذا
ذكر بو يعنى پيغمبرلرك شاننده مذكور اولان اخبار انلره بر شرفدر بو اخبارى ذكر ايتدو
انلره وامثالرينه آماده اولنان نعمتلرى بيان ايدوب بيوردى وان للمتقين لحسن مآب
دخى تحقيقا كه پرهيزكارلره كوزل دونهجك ير وار جنات عدن اقامت باغلرى مفتحة
لهم الابواب اول حالده كه انلرك قپولرى كندولره اچلمش متكئين فيها انك ايچنده
ياصدنمشلر يدعون فيها بفاكهة كثيرة وشراب اول باغلرده چوق ميوه وشراب
چاغروب ايسترلر وعندهم قاصرات الطرف دخى قتلرنده قوجهلرندن اوزكهيه نظر
ايتميان حوريلر وار اتراب كندولريله همسن يعنى بهشتك قاريلرى قوجهلريله بر
ياشده درلر و ياشى داشى اولملرنده حكمت بودركه اقران اراسنده محبت محكمراق اولور
هذا ما توعدون ليوم الحساب ملائكه كندولره ديرلر بو نعيم روز حسابده نصكره وعد
اولندغكوز نسنه در پس اهل بهشت سرور وابتهاج طريقيله ديرلر ان هذا لرزقنا
بى شبهه كيم بو نعمتلر روزيمزدركه حضرت رزاق بزه انى احسان ايتدى ما له من
نفاد اكا اصلا تركسلمك وانقطاع يوقدر هذا ايشته بودر وان للطاغين لشر
مآب دخى بلا شبهه كيم حدودى تجاوز ايدنلره بر يمان دونهجك ير وار جهنم
دوزخ پرعذاب يصلونها اكا كيرمش اولدوقلرنده فبئس المهاد پس غايتله بد
ارامكاهدر دوزخ هذا اشكنجه بودر فليذوقوه پس انى دادسونلر حميم وغساق
اول عذاب براسى صودر واهل جهنمك جراحتلرندن اقن صودر وآخر من شكله وبر
عذاب دخى مذكور اولان عذابك جنسندن ازواج كوناكون يعنى عذابلرى درلو درلو
اما الم وبرمده بيرى بيرينه متشابهدر يعنى كه جهنميلر جهنمه كيروب توابعلرندن
بر كروه كندولرله جهنمه كيردلر اراولرنده بر كفتكو واقع اولوركه حق تعالى بيوردى
هذا فوج مقتحم معكم دوشابيرى بيرينه سويلر بونلر بر كروهدركه سزكله جهنمه

کذبفکره

کبر مثلی لا مرحبا بهم الموه مرحبا لفظی اولمسون انهم صالوا النار بی شبهه کیم انلر دوزخه
کیرجیلردر دیجک توابع بو سوزی حقلرنده سویلدوکن ایشیدیلر قالوا بل انتم لا مرحبا بکم
دیدیلر بلکه سیزه ای دوشاسیزه مرحبا اولمسون انتم قدمتموه لنا سیز بیزه بو
موجب عذابی ایلرو قیلدکوز که بیز دوزخه کیردک فبئس القرار پس یمان قرارکاهدر دوزخ
قالوا ینه توابع دیدیلر ربنا من قدم لنا هذا ای پروردکارمز هر کیم که جهنمه کیرمکه
موجب اولان شیئی بیزه ایلرو قیلدی فزده عذابا ضعفا فی النار انکا ایکی قات عذاب
قیل دوزخده وقالوا ما لنا لا نری رجالا دخی کفره نک روساسی دیدیلر بیزه نه اولدی کیم
کورمزوز بر کشیلری که کنا نعدهم من الاشرار بیز انلری کوتیلردن صایردق اتخذناهم
سخریا ایا بیز انلری مسخره لکله الدق ام زاغت عنهم الابصار یاخود کوزلر انلردن
مائل اولوب کندولرین کورمدی یعنی بو ایکی ایشک قنقیسنی انلره ایشلدک اهل جهنم
بو سوزلری ایراد ایدیلر کندو نفسلرین تندیم ایتمک ایچون ان ذلک لحق تحقیقا
که اهل جهنمک احوالندن نقل ایتدوکمز سوزلر درستدر ایچنده اصلا شبهه یوقدر
تخاصم اهل النار دوزخیلرک جنک وجدالری اولدر قل انما انا منذر سویله
بن انجق بند دیریجییم وما من اله الا الله الواحد القهار و شرکنی قبول ایتمیان هر نسنه یه
غلبه ایدن ایزد ذو الجلالدن اوزکه بر درست معبود اصلا یوقدر رب السموات والارض
وما بینهما کوکلر و یرلک وارالرنده اولان اشیانک پروردکاری العزیز بر کیمسه نک
عقوبتنی ایستیجک مغلوب اولمیان الغفار ایستدوکی کیمسه یه چوق مغفرت ایدن
قل هو نبا عظیم سویله یا محمد سیزه خبر ویردوکم نسنه بر اولو خبردر انتم عنه
معرضون سیز کمال غفلتدن اندن یوز چویرمشلرسیز ما کان لی من علم بالملأ الاعلی
بکا هیچ بر دانش یوق ایدی عیوجه رک کروهدن یعنی ملائکه نک احوالندن اذ یختصمون
قچن حضرت ادمک شاننده کفتکو ایدرلردی ان یوحی الی الا انما انا نذیر مبین بکا وحی اولنمز
الا که بن فقط بر قورقودیریجی اصحابی اشکارا ایدیجییم اذ قال ربک للملائکة یاده کتور
اول وقتی کیم پروردکارک فرشته لره دیدی انی خالق بشرا من طین علی التحقیق بن چاموردن
بر انسان ایجاد ایدیجییم فاذا سویته ونفخت فیه من روحی پس قچن انک خلقتنی تمام
دوزرم و ایچنده روحمدن اوفوردم حق سبحانه وتعالی انسانک روحنی کرم و مشرف
قیلمق ایچون کندویه مضاف قیلدی پس حاصل کلام بو که قچن انی دوزوب روحی ایچنده
قیلدیغم زمان اولور فقعوا له ساجدین پس سیز ای ملائکه تعظیم و تکریم طریقیله اکا

سجده ایدیجی کورنده یوزلرکوز اوزره دوشک فسجد الملائکة کلهم اجمعون حضرت ادم زنده
اولدوقده نصکره فوج فرشته لر بالتمام سجده ایتدیلر الا ابلیس استکبر وکان من الکافرین
انجق ابلیس کردن کشلک ایدوب کفارک زمره سندن اولدی قال یا ابلیس ما منعک ان
تسجد لما خلقت بیدی حق جل وعلا دیدی ای ابلیس قنقی نسنه سکا مانع اولدی سجده کتورمکدن
اول شیئه که بن ایکی الم ایله یعنی واسطه سز کندوم انی ایجاد ایتدم استکبرت ام کنت من
العالین استغنا قیلیر بو کلکه طالب اولدک یا خود ارباب علو زمره سندن اولوب تفوقه
مستحق اولدک قال انا خیر منه ابلیس شقی دیدی بن اندن یکرکم یعنی بن اکا سجوده کتورمم
و بنم خیریتمه دلیل بو که خلقتنی من نار بنی اتشدن خلق ایتدک و او بر نورانی لطیف جسمدر
وخلقته من طین وانی چاموردن یرتدک و او بر کثیف جسمدر بو دلیلده لعین خطا
ایدیکه خیریتی ماده دن حاصل اولدوغن کمان ایتدی و بیلدیکیم اصل خیریت فاعلدن
حاصل اولان تشریفدرکه انک خلقتنی و روحنی کندویه مضاف قیلدی قال فاخرج منها
حق جل وعلا ابلیسه دیدی پس صورت ملکیه دن چیق فانک رجیم کیم علی التحقیق
سن رحمتدن دور قیلنمش سن وان علیک لعنتی ورحمتدن دور ایتمکم اوزرکه در
الی یوم الدین دوز جزایه دک قال رب فانظرنی الی یوم یبعثون دیدی ای پروردکارم
بکا مهلت ویر جانی المه اول کونه دک که حضرت ادمک اولادی کوردن مبعوث اولورلر
قال فانک من المنظرین الی یوم الوقت المعلوم حق سبحانه وتعالی دیدی پس علی التحقیق سن مهلت
ویرلمشلردن سن بیلنمش وقتک کوننه دک قال فبعزتک ابلیس دیدی پس قهر
وتسلطکه قسم ای قادر ذو الجلال کیم لاغوینهم اجمعین البته ادم اوغلانلرینی ازدیرم
الا عبادک منهم المخلصین مکر انلردن الواث شرکدن و معاصیدن پاک قیلنان قوللر
کیم انلری ازدیرمغه قدرتم اولماز قال فالحق والحق اقول ایزد ذو الجلال دیدی پس
قسمم درست و ثابتدر و درست و ثابت اولان نسنه یی سویلرم لاملأن جهنم منک
وممن تبعک منهم البته دوزخی دولدیرورم سنک جنسکدن و ادم اوغلانلرندن
سکا تبعیت ایدنلردن اجمعین توکوزدن قل ما اسألکم علیه من اجر سویله یا محمد
تبلیغ وحیه اوزره هیچ اجرت سیزدن طلب ایتمم وما انا من المتکلفین و بن ارباب
تصنعدن دکلم یعنی بر صفتله یا انلرنده اولمیان شیئی اظهار ایدن کروهدن دکلم
ان هو الا ذکر للعالمین قرآن عظیم الشان بر نسنه دکلدر الا انسی و جنه بر
پنددر ولتعلمن نباه بعد حین والبته قرآنک خبرین بر مدتدن صکره بیلورسیز

يعني انجنده مذكور اولان وعد وعيدي دوزخ قيامتده بيلورسين

سورة الزمر مكية وايها خمس وسبعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

تنزيل الكتاب قرآن عظيم الشانك ايندرلمسي محمد المصطفى لعوزره من الله العزيز الحكيم
بو ايكي جليل القدر وصفلر متصف اولان ايزد ذو الجلالدندر انا انزلنا اليك الكتاب
بالحق تحقيقا كه بيز سكا قرآني دوغرولغله ايندردك فاعبد الله مخلصا له الدين
پس خداى متعاليه پرستش ايت اول حالده كه ديني كندوسيچون شركدن وريادن پاك
قيلمش سن الا لله الدين الخالص آگاه اولك كيم شركدن پاك اولان طاعت تنكري تعالى
مخصوصدر يعني خدا سزاواردر كه طاعت كندويه خالص قيلنه زيرا صفات الوهيتله
واسرارلوزره اطلاع ايتمكله كندوسي متفرددر والذين اتخذوا من دونه اولياء وشول
كيمسه لركه تنكريدن اوزكه معبودلر ايدندلر ديرلر ما نعبدهم الا ليقربونا الى الله زلفى
بيز انلره عبادت ايتمزوز الا تنكريه بيزي غايتله يقين قيلمقلريچون ان الله يحكم بينهم
تحقيقا كيم حق تعالى انلرك اراسنده حكومت ايدر فيما هم فيه يختلفون اول نسنه ده
كه كندولر امور دينيه ده انجنده اختلاف ايدرلر پس محق اولاني جنته داخل قيلور و مبطلي
جهنمه ان الله لا يهدي من هو كاذب كفار تحقيقا كه خداى عز وجل هدايته موفق قيلماز
شول كيمسه يي كه كندوسي يلانجي نعمتي حقي انكار ايدجيدر لو اراد الله ان يتخذ ولدا اكر
تنكري تعالى اوغول ايدنمك ايستسيدي لاصطفى مما يخلق ما يشاء البته بركزيده قيلوردي اشياءدن
ايستدوكني بركزيده قيلوردي زيرا احدا مكانده اولاد يوقدر انكا اوغول ايدنمز زيرا
اوغول ايدنمك انكا هم جنس اولمق اقتضا ايدر و انكا هم جنس اولمق ممتنعدر سبحانه
اوغول ايدنمكدن خداى عز وجل منزهدر هو الله الواحد القهار كندو وحدتله متصف
اولوب هر كيمسه اوزره غلبه ايدن ايزد ذو الجلال خلق السموات والارض بالحق كوكلر
و ييري دوغرولغله ياراتدي يكور الليل على النهار كيجه يي كوندز اوزره صاردر يعني
كوندزك ضياسني كيجه نك ظلاميله غائب قيلدر نته كه صارغي شيء صاريلجي نسنه يي
غائب قيلدر ويكور النهار على الليل وعكسني دخي اويله ايدر وسخر الشمس والقمر وكونشي
و آيي رام قيلدي كل يجري لاجل مسمى هر بري بر معين مدته دك يورودر و اول
انقطاع حركتلري محليدر الا هو العزيز بيلك كيم كندودر هر كيمسه اوزره غلبه ايدجي
هم كنه اوزره قادر اولان الغفار غايتله مغفرت ايدن كه خلقدن شرلري سيبله

نعمتلرين مسلوب ايتمز خلقكم من نفس واحدة سيزي يالكوز برجاندن ايجاد ايتدي و اول
حضرت آدمدر ثم جعل منها زوجها اندنصكره اول جاندن جفتني پيدا ايتدي و اول
حضرت حوادر وانزل لكم واسباب سماويه ايله سزكچون احداث ايتدي من الانعام ثمانية
ازواج دوارلردن سكز صنف اركك و ديشي دوه دن و صغردن و قويوندن و كچيدن
يخلقكم في بطون امهاتكم سيزي انالركز قارننده يارادر خلقا من بعد خلق بر برعقبدن
صكره بربرتق يعني صو دملوسن برقان پاره سي قيلور بعده اني برات پاره سي صكره اني
كموك اندنصكره كموكي اتله قيلور پس تام الخلقة بر حيوان قيلور في ظلمات ثلث اوچ
قرانلقلرده قارنك و رحمك و مشيمه نك قرانلقلري ذلكم الله ربكم بو افعالك
صاحبي پروردكاركوز ايزد ذو الجلالدر له الملك كندويه مخصوصدر زوال و فناء
قبول ايتميان تصرف لا اله الا هو اندن اوزكه حقله بر معبود يوقدر فانى تصرفون
پس نيجه يوز ديلورك وجود يله عبادتندن شركه و نعمتي قبلورسيز ان تكفروا فان الله
غني عنكم اكر كفر ايدرسيز بي شبهه كيم حق جل وعلا ايمانكوزدن بايدر ولا يرضى
لعباده الكفر دقوللرينه كوزي پسند ايتمز كندولره رحمت ايتدوكيچون زيرا انكله ضرر
صاحبي اولورلر وان تشكروا واكر توحيدك نعمته معترف اولوب خدانك حمد و ثناسن
ايدرسيز يرضه لكم اني سيزه پسند ايدر زيرا اول شكره سبب اولور ولا تزر وازرة
وزر اخرى و بريوك چكجي جان بريوك چكجي جانك يوكني كوتورمز ثم الى ربكم مرجعكم
صكره دونمككوز پروردكاركزه در فينبئكم بما كنتم تعملون پس سيزي ايتدكلكوز نسنه دن
حساب و مكافاتله آگاه ايدر انه عليم بذات الصدور بي شبهه كيم حق جل وعلا سينه لراچره
اولان اسراره داناددر پس اعمالكوزدن برشيء اوزرينه خفي اولماز واذا مس الانسان ضر
دعا ربه دخي قچن آدم اوغلنه بر بدلك دكر پروردكارينه دعا ايدر منيبا اليه انك طرفنه
دونمش اولدوغي حالده ثم اذا خوله نعمة منه صكره اول وقت كه حق جل وعلا كندو
كرمندن انكا بر ايولك احسان ايدر نسي ما كان يدعوا اليه من قبل اونتدي اول كيمسه يي
كه نعمتدن اسبق انكا دعا ايدردي وجعل لله اندادا و ايزد ذو الجلاله مانندلر قيلدي
يعني عبادتنده بتلري انكا شريك قيلدي ليضل عن سبيله تا كه خلقي انك يولندن
آزدره قل تمتع بكفرك قليلا انكا سويله كفر يله بر آز مدت برخوردار اول انك من اصحاب
النار كه بي شبهه سن دوزخ اهلندن سن بعده انكا ديلورسنك ايشلك بكر كميدر
امن هو قانت اناء الليل ياشول كيمسه نك ايشي كه كندوسي طاعاتك روانيچه اوزره

کیجه نك ساعاتنده قائمکن ساجدا وقائما سجود ایدوب دورمش اولدوغی حالده یحذر
الآخرة صوڭکی سرایك عذابندن قورقر ویرجوا رحمة ربه دخی پروردکارینك رحمتنه
امید دوتر قل هل یستوی الذین یعلمون والذین لا یعلمون سویله برابر اولورمی بیلنلر کیمسنه‌لر
بیلمیان کیمسنه‌لرله یعنی هرکز انلر برابر اولمازلر انما یتذکر اولوا الالباب ارباب قلوبدر
اوزکه برکیمسه پند المز قل یا عباد الذین آمنوا سویله ای ایمانه کلن قوللرم اتقوا ربکم
پروردکارکوزدن خوف ایدك للذین احسنوا فی هذه الدنیا حسنة بو جهانده ایولك ایدنلره
برکوزل مکافات وار وارض الله واسعة و تنکرینك زمینی بولدر پس تحنکیم برکیمسه
اوزره ایولك ایتمك وطننده متعذر اولور براوزکه یره کیتسون انما یوفی الصابرون
اجرهم بوندن اوزکه برشی یوقدرکیم طاعاتك مشقتی اوزره صبر ایدنلر اجرلری بالتمام
ویریلور بغیر حساب حسابسز یعنی اجرلری بوم بهترده ویریلورکه محاسبه
ایدنلرك حسابی اکا احاطه ایتمز حدیث شریفده کلمشدرکیم دوز قیامتده ارباب طاعات
ایچون ترازولر قورلوب عمللرینه کوره مکافاتلری ویریلور وبلا اوزره صبر ایدنلره
ترازولر قورلمز ولیکن اجراوندلرنه دوکلك دوکلور برمرتبه‌ده که دنیاده ارباب
عافیت اولانلر آرزو ایدرلرکه کاشکی دنیاده اجسادلری مقراضله پاره پاره اولیدی
تا که اهل بلایله برسلکده منسلك اوله لر قل انی امرت ان اعبد الله مخلصا له الدین
سویله علی التحقیق کیم بن فرمان اولندمکه خدایه پرستش ایدرم اول حالده که دینی
کندویه الوانٔ شرکدن پاك قیلمشم وامرت لان اکون اول المسلمین دخی انکله فرمان
اولندم تا که دنیاده واخرتده اطاعت ایدنلرك پیشروی اولورم قل انی اخاف ان عصیت
ربی عذاب یوم عظیم سویله بی شبهه که بن تنکریمك فرماننه مخالفت ایدرسم
براولو کونك اشکنجه‌سندن قورقرم قل الله اعبد مخلصا له دینی سویله یالکز
خدایه پرستش ایدرم دینی کندویه پاك ایدوکم حالده فاعبدوا ما شئتم من دونه پس
اندن اوزکه ایستدیککز شیئه عبادت ایدك بو کلام انلره تهدید ایتمك ایچوندر
وانلرك مخذول اولملرینه اشارتدر قل ان الخاسرین سویله تحقیقا کیم اوتوزمقده
کامل اولانلر الذین خسروا انفسهم واهلیهم یوم القیمة شول کیمسه‌لردرکه روز قیامتده
جانلرین واهللرین اوتوزدیلر اول وقتکه بهشت یرینه دوزخه کیردلر الا ذلك
هو الخسران المبین آکاه اولك کیم جان واهلی اوتوزموق کندودر ظاهر اولان
اوتوزموق لهم من فوقهم ظلل من النار اوتوزنلر کروهنه اوستلرندن آتشدن

سایبانلروار ومن تحتهم ظلل والتلرندن طبقه‌لر اولورکه التلرنده اولان کروهه
سایبانلردر ذلك یخوف الله به عباده بو عذاب ایدر اول عذابکه تنکری تعالی قوللرین انکله
قورقتدر یا عباد فاتقون ای بنم قوللرم بندن قورقوب غضبمه موجب اولان
اشیایه تعرض ایتمك والذین اجتنبوا الطاغوت وشول کیمسه‌لرکه شیطاندن
اجتناب ایتدیلر ان یعبدوها اکا عبادت ایتمکی ترك ایتدیلر وانابوا الی الله وایزد
ذو الجلالك طرفنه جمیع وجودلریله توجه ایتدیلر لهم البشری موت محلنده ملائکه نك
لسانی اوزره نعیم ابدیله مژده ایتمك کندولره اولور فبشر عباد پس قوللریمی
مژده لندر الذین یستمعون القول فیتبعون احسنه شول قوللرکه سوزه قولاق دوتوب
سوزك ایوسنه تابع اولورلر اولئك الذین هداهم الله انلردر شول کیمسه‌لرکه
تنکری تعالی کندولرین دیننه هدایت ایتدی واولئك هم اولوا الالباب واول کروه کندولر
ارباب عقولدر اوذکرلری افمن حق علیه کلمة العذاب ایا سن خلقك امودنه مالك
اولوب انلردن هرکیم که لاملأن جهنم کلمه سی اوندنه لازم کلدی انی خلاص ایدرسن
افانت تنقذ من فی النار پس سنی دوزخده اولانی قورتاررسن چونکه حضرت صلی الله
علیه وسلم بعض کیمسنه‌لرك ایماننه کلملکلرنه حرص واریدی و علم ازلیده کفر اوزره
انلرك موتنه حکم اولنمشدی حق جل وعلا حبیب اکرمنی اول نکته‌دن آکاه ایتمك ایچون استفهام
انکاریله کندوی مخاطب قیلدی لکن الذین اتقوا ربهم لیکن پروردکارلرندن خوف
ایدن کیمسنه‌لر لهم غرف بهشتده کندولره بلند یرلر وار من فوقها غرف اول
بلند یرلرك اوستنده بلند یرلر وار مبنیة یاپلمش یعنی یر اوزره یاپلان بنالر کبی
یاپلمشدر تجری من تحتها الانهار اول غرفه‌لرك التندن ایرمقلر اقر وعد الله تنکری
انلره برد رست وعد ایتدی لا یخلف الله المیعاد تنکری تعالی وعده‌سنه خلاف ایتمز
زیرا خلف ایتمك نقصدر و نقص خدا اوزره محالدر الم تر ان الله انزل من السماء ماء
کورمزمیسن که حق جل وعلا کوکدن صو ایندردی فسلکه ینابیع فی الارض پس اول صوی
زمینده چشمه‌لرده وکهریزلرده دوندوب قیلدی ثم یخرج به زرعا صکره
انکله براکین چیقرورکه مختلفا الوانه رنکلری کوناکوندر یاشل وقرمزی وصاری
واوزکه‌لری ثم یهیج صکره اول اکین بر خوش قورودر فتریه مصفرا پس انی
صاوارمش کورورسن ثم یجعله حطاما اندن صکره حق جل وعلا انی ریزه ریزه قیلدی
ان فی ذلك لذکری لاولی الالباب تحقیقا که اکینك بو احوالنده ارباب عقول ایچون بر

عبرت وپند واد افمن شرح الله صدره للاسلام فهو على نور من ربه ایا قو خلق برابرمیدرلرکه شول
کیم حق جل وعلا انك سینه سن اسلام ایچون کشاده قلوب کندوسی پروردکاری لطفندن
نور معرفت وهدایت اوزره در شول کیمسه کبیدرکه سینه سی داد اولوب حقی قبوله ایمز
فویل للقاسیة قلوبهم من ذکر الله پس عذاب اشدی خدانك یاد ایتمسی اجلندن
کوکللری پرك اولانلره در زیرا ذکر الهلك شافی بودرکه کوکللر استماعندن نرم اوله
نر قساوت بغلیه اولئك فی ضلال مبین اول کروه که کوکللری رکد براشکارا ازغو
کوردیلرکه صحابهٔ کرام اقتضاء بشریت حسبیله طاعاتدن ملل ایدوب سرور کائنا
دیدیلر لوحدثتنا یعنی نه اولیدی بزمله سویلشیسه دك تاکه شکر ریزلیکدن ارواحمز
طوطیلری بهره مند اوله بیت سرمایهٔ حیات ابد اهل ذوق را ۞ دربك حکایت از لب
شکرفشان تست ۞ حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی الله نزل احسن الحدیث
ایزد ذو الجلال سوزلك اکیایوسنی ایندردی کتابا متشابها بیری بیرینه بکزر کتاب
مثانی کتابه برصفت ندخی یعنی احسن الحدیث اولان کتاب بر کتابدرکه احکام و قصص
ایچنده کات کات ذکر اولنمشدر تقشعر منه جلود الذین یخشون ربهم انك وعیدکدن قورقسندن
دترر شول کیمسه لرك دریلری که پروردکارلرندن خوف ایدرلر ثم تلین جلودهم وقلوبهم
الی ذکر الله صکره خدانك رحمتله ومغفرتله ذکر ایتمکله یوشارلر و کوکللری ساکن
اولوب نرم اولور ذلك هدی الله اول کتاب خدانك یول کوسترمسیدر یهدی به
من یشاء انکله ایسته دوکی کیمسنه یه یول کوسترور ومن یضلل الله وهر کیمی که تنکری
تعالی ازغورر قلدر فماله من هاد انکا اصلا یول کوستریجی اولماز افمن یتقی بوجهه
سوء العذاب یوم القیمة ایا جمله خلق برابرمیدرلرکه شول کیمسه کیم روز قیامتده
اشکنجه نك یمانلغی چهره سیله صاقنور شول کیمسه کبی اوله که بهشت ده منعمدر
وقیل للظالمین ذوقوا ما کنتم تکسبون دخی ستمکارلره دینلدی قزندوکوز نسنه نك سزاسن
دادك کذب الذین من قبلهم کفار مکه دن اسبق اولانلر پیغمبرلرینی تکذیب ایتدیلر
فاتاهم العذاب پس کندولره مقدر اولان عذاب کلدی من حیث لا یشعرون بیلمدکلری
یردن فاذاقهم الله الخزی فی الحیوة الدنیا پس خدا عز وجل انلره یقین اولان صاغلقده
خوارلك وذلت چاشنیسن دادندردی ولعذاب الاخرة اکبر وبی شبهه کیم صوکی
سرایك اشکنجه سی بیوکرکدر لو کانوا یعلمون اکر بیلوراولسیدیلر البته عبرت الورلردی
ولقد ضربنا للناس فی هذا القران من کل مثل دخی تحقیقا کیم بیز بو قرانده خلق ایچون

بیان

بیان ایتدك هر مثلدنکه امور دینیه ده ناظر اولانلره لازم اولور لعلهم یتذکرون تاکه
خلق نصیحت پذیر اوله لر قرانا عربیا مدح اولسون لغت عربیه یه منسوب اولمش قرانه
غیر ذی عوج اکریلك آیرسی کل لعلهم یتقون تاکه انکله مخاطب اولانلر انك
معنالرنده تامل ایدوب خوف ایدهلر ضرب الله مثلا حق جل وعلا مشرك وموحد
ایچون برمثل بیان ایدوب اوردی رجلا فیه شرکاء متشاکسون برکشی که مالکلرنده بدخو
اورتاقلر وارکیم هر بیری کندویه بر درلو خدمت فرمان ایدرکیم نه جمله سن ادا ایده
بیلور ونه بیرلری کندوسندن راضی در ورجلا سلما لرجل وبرکشی که اورتاقلردن
قورتلمش مالکی برکشیه خالص اولمش خدمتنی کما هو حقه ادا ایدوب اغاسی کندوسندن
خشنود اولمشدر هل یستویان مثلا وصف جهتندن برابر اولورلرمی یعنی هرکز
برابر اولمازلر اولکی مثل مشرکه درکه کوکلی نیچه معبودلرك عبادتنده پریشان قلمشدر
وایکنجی مثل مؤمنه درکه کوکلی یالکوز ایزد ذو الجلالك عبادتنه مرهون قلوب ایمدکی
اکا بغلمشدر الحمد لله جمله اوکمکلر خدایه مخصوصدرکه دوبیته ایکا اورتاقی یوقدر
بل اکثرهم لا یعلمون بلکه اهل شرکك چوغی خدانك علی الاطلاق مالك اولدوغن
بیلمزلر پس شدت جهالتلرندن بعض اشیایی انکا اورتاق قیلدیلر انك میت تحقیقا
که سن یا محمد متوفی اولورسن وانهم میتون وبی شبهه اهل شرك میت اولورلر
ثم انکم یوم القیمة عند ربکم تختصمون صکره علی التحقیق سیز بعد فنا سنده پروردکار
قتنده خصومت ایدرسیز امور دینیه ده پس سن اونلره احتجاج ایدرسن انکله که بن
توحیدده حق اوزره ایدم وسیز شرکیده باطل ایدیکز ایدکوز وارشاد وتبلیغنده قصور
ایتمدم وسیز عناد وتکذیبده اصرار ایله نهایته یتشدکوز وانلر انکله احتجاج ایدلرکه
بیوکلرمز واغالرمز اطاعت ایتدك وبونك کبی یوج لاودیلر فمن اظلم ممن کذب
علی الله پس کیمدر زیاده ستم صاحبی شول کیمسه دنکه تنکری اوزره بهتان
سویلدی اوغول وشریك کندویه نسبت ایتمکله وکذب بالصدق وکرچك سوزی
تکذیب ایتدی اذ جاءه چونکه کندویه کلدی الیس فی جهنم مثوی للکافرین ایا کفار
ایچون دوزخده برمنزل ومقام یوقمیدر والذی جاء بالصدق وصدق به وشول
قسم که دوغری سوزله کلوب انکا تصدیق کتوردی اولئك هم المتقون اول
جماعت کندولردر ارباب تقوی اولانلر لهم ما یشاؤن عند ربهم کندولره
ایستدوکلری پروردکارلری قتنده اولور ذلك جزاء المحسنین اولدر ابوکت

ایدنلرک سزاسنی ایو کلری اوزره و حق جل و علا کندو کرمندن انلره مکافات ایده لیکفر الله
عنهم اسوء الذی عملوا تا که تنکری تعالی انلردن ایتدوکلری ایشلک یمانینی محو ایده
ویجزیهم اجرهم باحسن الذی کانوا یعملون وتا که ایتدوکلری عملک یکرکیله انلره مکافات
ایده یعنی حسن اولان عمللری احسن پایه سنده عد اولنوب ثوابلری ویریلور الیس الله
بکاف عبده ایا خدا عز وجل کندو قولنه کفایت ایدیجی دکلمیدر عبددن مراد محمد
المصطفی صلی الله علیه وسلمدر یعنی ایزد متعال محمد المصطفانی دشمنلرک شرندن حفظ
ایدوب کندویه نصرت ویرور کوزدیلر کیم کفار قریش سرور کائناته دیرلردی قورقرز
بیزم معبودلرمز سکا بر ضرر دیشتوررلر کندولره طعن ایتدوککن اجلدن حق جل و علا بو آیتی
منزل ایدوب بیوردی ویخوفونک بالذین من دونه دخی اهل شرک تنکریدن اوزکه
عبادت ایتدوکلری نسنه لرله سنی قورقتدیلر ومن یضلل الله وهر کیمی که تنکری
تعالی ازغون قیلا بر مرتبه یه دکین که خدا پیغمبرینه ایتدوکی محافظه دن غفلت ایدوب
ضرر ونفعه مالک اولمیان جماد له کندویی قورقوتدرر فما له من هاد اکا هیچ یول
کوستریجی اولماز که کندویی طریق حقه ارشاد ایده ومن یهد الله فما له من مضل وهر کیمی
که تنکری تعالی هدایت ایده اکا اصلا بر اضلال ایدیجی اولماز الیس الله بعزیز ذی انتقام
ایا خدای ذو الجلال هر کس اوزره غلبه ایدیجی انتقام آلیجی دکلمیدر یعنی البته غلبه
ایدوب دشمنلردن انتقام الور ولئن سالتهم من خلق السموات والارض لیقولن الله
دخی علی التحقیق اکر کفاردن صورر سن که کوکلر و یری کیم یراتدی البته دیرلر انلری
تنکری تعالی یراتدی دیو برهان ودلیل انک اوزرینه واضحدر که کندوسی خالقیتله
متفرددر قل افرایتم ما تدعون من دون الله سویله یا محمد انلره عالمی ایجاد ایدن
خدایی بیلدککوزدنصکره بکا خبر ویرک کیم تنکریدن اوزکه عبادت ایتدککوز اشیا
ان ارادنی الله بضر تنکری تعالی بکا بر بدلک ایصال ایتمک ایسترسه هل هن
کاشفات ضره معبودلرکوز خدانک ایستدوکی بدلکی بکا بندن دفع ایتمکه قادر
اولورلرمی او ارادنی برحمة یاخود بکا بر نفع ایصال ایتمک ایسترسه هل هن ممسکات
رحمته ایا انلر خدانک نفعنی بندن الی قومغه قادر اولورلرمی حضرت حقک تلدن
مرویدر کیم حضرت صلی الله علیه وسلم انلردن بو سؤالی ایتدی انلر سکوت اولوب
جواب ویرمدیلر پس حق تعالی بیوردی قل حسبی الله سویله یا محمد خیر بکا یتشدرمکه
و ضرری بندن دفع ایتمکه ایزد ذو الجلال بکا کافیدر علیه یتوکل المتوکلون

اوزدنر

اوزدنر ارباب توکل اولانلر اعتماد ایدرلر قل یا قوم اعملوا علی مکانتکم سویله ای بنم کروهم
حالکوز اوزره ایشلک انی عامل که بن شبهه سز حالم اوزره ایشلیجیم فسوف
تعلمون من یاتیه عذاب یخزیه پس علی التحقیق بیلجکسز شول کیمسه یی که
کندویه اشکنجه کلوب رسوا ایده ویحل علیه عذاب مقیم واوندنصکره دائم اشکنجه اینه
انا انزلنا علیک الکتاب للناس بالحق تحقیقا که بز قرآنی خلق ایچون اوزرکه ایندردک
دوغرولقه مقارن اولدوغی حالده فمن اهتدی فلنفسه پس هر کیم که
انکله دوغرو یولی بولدی کندو نفسی ایچون انی بولمشی اولدی دیر انک نفعی کا دونر
ومن ضل فانما یضل علیها وهر کیم آزدی آزمق الا نفسی اوزره در انک وبالی
غیر کیمسه یه کیتمز وما انت علیهم بوکیل دخی سن اونلره نکهبان دکل سن
الله یتوفی الانفس حین موتها ایزد ذو الجلال جانلری اولدوکلری وقتده قبض
ایدر یعنی ابدانلردن ظاهرا و باطنا اولان تعلقنی کسر والتی لم تمت فی منامها واولمیان
جانلری او یقولرنده قبض ایدرکه ابدانلردن ظاهرا اولان تعلقنی کسر فیمسک التی
قضی علیها الموت پس الحفوظ شول جانی که اوزرنه موت حکم ایتدی ویرسل الاخری
واو بیرسینی یعنی یاتمش جانی کوندرور الی اجل مسمی بر معین مدته دکن که
انک عمری انده منتهی اولور ان فی ذلک لایات لقوم یتفکرون تحقیقا کیم توفی وامساک
وارسالده کمال قدرت اوزره دلائلدر بر کروهه که نومه مشابه اولان موتک شاننده
وبیدارلکه مماثل اولان حیاتک حالتنده تفکر ایدرلر ام اتخذوا من دون الله شفعاء
بلکه قریش تنکریدن اوزکه دیلکیجیلر ایدندیلر که کندولره تنکری قتنده شفاعت
ایدرلر قل اولو کانوا لا یملکون شیئا ولا یعقلون سویله شفاعت ایدرلرمی واکر بر نسنه یه
مالک اولمیوب بر ادراکهم ایتمزلرسه قل لله الشفاعة جمیعا سویله قو شفاعت خدای
ذو الجلاله مملوکدر پس ایستدوکنه شفاعته اذن ایدر سیزک کمان ایتدککوز اشخاص
شفاعته مالک اولورلر له ملک السموات والارض کندویه مخصوصدر کوکلر و یرک
پادشاهلکی ثم الیه ترجعون صکره قیامت کوننده مکافات ایچون انک طرفنه دوندرلمش
قیلنورسیز واذا ذکر الله وحده وقچن تنکری تعالی یالکوز ذکر اولنوب کفره نک
معبودلری ذکر اولنماز اشمازت قلوب الذین لا یؤمنون بالآخرة صونکی سرایه
ایمان کتورمیانلرک کوکلری منقبض اولوب نفرت ایدر واذا ذکر الذین من دونه وقچن
خدادن اوزکه اولان معبودلری اکلور اذا هم یستبشرون همان اول وقت انلره

مفتون اوله دقلریچون یوزلری کولوب نشاط پیدا ایدرلر قل اللهم فاطر السموات والارض
سویله یا الهی ای کوکلر ویری ابتدا ایجاد ایدن عالم الغیب والشهادة پوشیده
واشکاره بیلن انت تحکم بین عبادك سن قوللرك اراسنده حکومت ایدرسن
آخرتده فیما کانوا فیه یختلفون اول شیئده که ایچنده اختلاف ایدرلردی ولوان
للذین ظلموا ما فی الارض جمیعا وبی شبهه کیم ستم ایدنلره اولسیدی یرده اولان قموا اشیا
ومثله معه وانکله انک کبی لافتدوا به من سوء العذاب یوم القیمة البته اشکنجه نك
شدتندن انکله فدا اولنورلردی دوزخ قیامتده وبدا لهم من الله ما لم یکونوا یحتسبون
دخی خدانك طرفندن کندولره نمایان اولدی اول عذاب که کندولرانك وقوعن کمان
ایتمزلردی وبدا لهم سیئات ما کسبوا دخی کندولره کوروندی قزندوقلری اعمالك بد لکلری
وحاق بهم ما کانوا به یستهزؤن وکندولره احاطه ایتدی اول شیئك سزاسی که انکله استهزا
ایدرلردی فاذا مس الانسان ضر دعانا پس قچنکیم آدم اوغلنه بر بلا ایرشسه بزه دعا ایدر
ثم اذا خولناه نعمة منا صکره قچنکیم کرمزدن کندویه بر نعمت احسان ایدرز
قال انما اوتیته علی علم سویلر بوندن اوزکه برنسنه یوقدر کیم بو نعمتی دانشی اوزره ویرلدم
یعنی انك کیفیت کسب وتحصیلن بیلوب فطانت وسعیمله بکا حاصل اولدی بل هی
فتنة دیدوکی کبی دکلدر بلکه اول نعمت کندویه بر امتحاندر تا کر شاکر اولدوقی یا کافر
اولدوقی ظاهر اوله ولکن اکثرهم لا یعلمون ولیکن خلقك چوغی بیلمزلر کیم اول نعمت
بر محنتدر قد قالها الذین من قبلهم تحقیقا کیم بو کفاردن اسبق انما اوتیته علی علم معنی سوزین
سویلدیلر قارون واتباعی کبی فما اغنی عنهم ما کانوا یکسبون پس انی سویلیانلره دنیانك
متاعندن قزندوقلری نسنه کندولردن بر شیئ دفع ایتمدی فاصابهم سیئات ما کسبوا
پس قزندوقلری بدلکلرك سزاسی کندولره دکدی والذین ظلموا من هؤلاء دخی شول
کیمسه لرکه عناد ایله ستم ایتدیلر بونلردن یعنی عصر کرم اولان مشرکلردن سیصیبهم
سیئات ما کسبوا البته قزندوقلری اشیانك سزاسی کندولره دکرنته که انلره
دکدی وما هم بمعجزین وانلر عذابدن ایلروکیچمش دکلدرلر اولم یعلموا ان الله یبسط
الرزق لمن یشاء ویقدر ایا بیلمدیلرمی کیم تنکری تعالی ایستدوکی کیمسنه
روزیسن متسع قیلادر وایستدوکی کیمسنه یه دار قیلادر ان فی ذلك لایات لقوم یؤمنون
تحقیقا کیم رزقك بسط وقبضنده قدرت کامله اوزره دلالت ایدر اولو نشانلر واردر بر
کروهه که تصدیق کتوررلر کیم جمله حوادث خدانك ارادتیله در قل یا عبادی الذین

اسرفوا

اسرفوا علی انفسهم سویله ای قوللرم که معاصیده اسراف ایتمکله جانلرینه ستم ایتدیلر
لا تقنطوا من رحمة الله خدانك رحمتندن امید کسمك ان الله یغفر الذنوب
جمیعا تحقیقا کیم خدا عز وجل قموکناهلری یارلغار انه هو الغفور الرحیم بی
شبهه کیم ایزد متعال کندودر بویلکی اولو وصفله متصف اولان وانیبوا الی ربکم
واسلموا له دخی دیکوزك طاعتی سمتنه میل ایدوب فرماننه منقاد اولك من
قبل ان یاتیکم العذاب بغتة سیزه اشکنجه کلمدن اول ثم لا تنصرون صکره یاردم اولنماز سیزه
که عذاب سیزدن دفع اولنه واتبعوا احسن ما انزل الیکم من ربکم دخی پیروی ایدك
شول نسنه نك ییکرکنه که پروردکارکوزدن سیزه ایندرلدی من قبل ان یاتیکم العذاب
بغتة سیزه اشکنجه ناکهان کلمدن اول وانتم لا تشعرون وحال بوکه سیز انك کلمسندن
اکاه دکلسیز که اکا بر تدارك ایده سیز بو قوردقموق ونصیحتی سیزه ایتدك ان تقول نفس
یا حسرتی علی ما فرطت فی جنب الله کراهت ایتدوکمز ایچون کیم بر جان دیه ای پشیمانلك
واندوهم کل حاضر اول خدانك طاعتنده ایتدوکم تقصیر اوزره وان کنت لمن الساخرین
وعلی التحقیق بن کتاب الهه استهزا ایدن کروهدن ایدم او تقول لو ان الله هدانی
لکنت من المتقین یا بر جان دیه حق جل وعلا طوغری حقمه بنی ارشاد ایتسیدی البته پرهیزکارلردن
اولوردم او تقول حین تری العذاب لو ان لی کرة یا بر جان عذابی مشاهده ایتدوکنده
سویلیه کاشکی بکا بر محقق دونش اولسیدی فاکون من المحسنین که ایولك ایدنلردن
اولوردم متزلف قیامتده بو سوزلری دیدوکده نصکره کندویه دینلور بلی قد جاءتك
آیاتی بلی آیاتم سکا کلدی فکذبت بها پس انلره تصدیق کتورمدك واستکبرت
وکردن کشلك ایتدك وکنت من الکافرین دخی ایمانه کلمیانلردن ایدك ویوم
القیمة تری الذین کذبوا علی الله دخی دوز قیامتده کوررسن شول کیمسه لری کیم تنکری تعالی
اوزره یلان سویلدیلر که کندویه اورتاق ایدینمش نسبت ایتدیلر وجوههم مسودة
یوزلری قره اولمشدر الیس فی جهنم مثوی للمتکبرین ایا ایمان وطاعات کتورمکدن
تکبر ایدنلره دوزخده برقرارکاه یوقیدر یعنی انلرك مکانی اندهدر وینجی الله الذین
اتقوا وایزد متعال معاصیدن پرهیز ایدنلری قورتورور بمفازتهم قورتلشلریله
یعنی اسباب خلاص اولان ایمان واحسانلریله لا یمسهم السوء ولا هم یحزنون
نه کندولره بدلك دکور ونه کندولر غمناك اولورلر الله خالق کل شیء خدا عز وجل
هر نسنه یی ایجاد ایتمشدر وهو علی کل شیء وکیل وکندوسی هر نسنه اوزره متولیدر

ایچنده ایستدوکی کبی تصرف ایدر له مقالید السموات والارض کندویه مخصوصدر کوکلر
و یرک اختزلری یعنی انلرک امورنده تصرف ایتمک اکا مخصوصدر غیر کیمسه اکا داخل ایتمز
والذین کفروا بآیات الله اولئک هم الخاسرون وشول کیمسه لر که خدانک آیاتنه کفر
ایدیلر انلر کندولرده زاوتوزنلر قل افغیر الله تأمرونی اعبد ایها الجاهلون سویله بو آیاتی
مشاهده ایدوکوزدنصکره بکا فرمان ایدرمیسیز کیم تنکریدن اوزکه یه عبادت ایده یم
ای نادانلر ولقد اوحی الیک والی الذین من قبلک دخی علی التحقیق کیم سکا و سندن
اسبق اولان پیغمبرلره وحی اولندیکیم لئن اشرکت لیحبطن عملک ولتکونن من الخاسرین اکر
شرک ایدرسن البته عملک باطل اولوب اوتوزنلردن اولورسن بو کلام علی سبیل الفرض
والتقدیردر و بوکونه خطابلردن مراد رسلک حمیتنی تهییج ایتمکدر وکفره یه کمال یاسی
و یرمکدر و افراد امتک حکمی بالطریق الاولی استعاد ایتمکدر بل الله فاعبد کفار امر
ایتدوکی اشیایه پرستش ایتمه بلکه خدایه یالکوز پرستش ایت وکن من الشاکرین و انک
سکا حاصل اولان انعام اوزره شکر ایدنلردن اول وما قدروا الله دخی تنکری
تعالی اسلوب تعظیم ایتدیلر حق قدره ذات مقدسه سنه ثابت ولایق اولان
تعظیمی والارض جمیعا قبضته یوم القیمة وحال بوکه زمین قمو دست تصرفنده در
روز قیامتده والسموات مطویات بیمینه وکوکلر صاغ النده بوکلمشلردر بو کلام خدانک
عظمت وکمال قدرتن افاده ایتمک ایچون طریقه تمثیل وتخییل اوزره ذکر اولندی
سبحانه وتعالی ایزد ذوالجلال منزه اولوب بوجه لندی عما یشرکون اشراک
ایتدوکلری نسنه دن ونفخ فی الصور دخی صوره اوفورلدی فصعق من فی السموات
ومن فی الارض پس کوکلرده اولانلر و یرده اولانلر بیهوش اولوب میتا ولدیلر الا
من شاء الله مکر اول کیمسه لر که تنکری تعالی حیاتلرین ایستدی و انلر جبرئیل و میکائیل
و اسرافیل حضرتلریدر و بر قولده انلر حملۀ عرشدر دیلر ثم نفخ فیه اخری اندنصکره
بر کز دخی انده اوفورلدی فاذا هم قیام ینظرون درعقب همان جمله خلق قبوردن
چیقوب آیاق اوزره دوروب ارباب حیرت کبی کزرلر واشرقت الارض بنور ربها
وزمین پروردکارینک نوریله روشن اولدی ایچنده توردوغی عدل سببیله ووضع
الکتاب دخی نامۀ اعمال اصحابی النده قویلدی وجیء بالنبیین والشهداء و پیغمبرلر
تبلیغ رسالتدن اوتری وشاهدلر انلرک ایتدوکی دعوانک صحتنی بیان ایتمکدن
اوتری احضار اولندیلر وقضی بینهم بالحق وقوللر آراسنده حقله حکم اولندی

وهم لا یظلمون

وهم لا یظلمون وحال بوکه کندولره ستم کورمش قیلنمازلر ووفیت کل نفس ما عملت
و هر جان ایشلدوکی شیئک سزاسی بالتمام و یریلدی وهو اعلم بما یفعلون و خدا
عز وجل خلقک ایشلدوکی اشیانک حقیقتنه هر کسدن داناتردر پس انعالله یندن
بر نسنه اوزرینه غایب اولماز اکا کوره جزالرین و یرور و انلرک سزالرین تفصیل
ایدوب بیوردی وسیق الذین کفروا الی جهنم زمرا دخی کفر ایدنلره فوج فوج بولوک بولوک
سور ادیلر حتی اذا جاؤها اول حده دک که دوزخه کلدوکلرنده فتحت ابوابها
قاپولری آچلدی تا که اکا کیره لر وقال لهم خزنتها و دوزخک نکهبانلری
سرزنش طریقیله انلره دیدیلر الم یأتکم رسل منکم آیا سیزه جنسکوزدن پیغمبرلر
کلدیلرمی یتلون علیکم آیات ربکم پروردکارکزک آیاتنی اوزرکزه اوقورلر وینذرونکم
لقاء یومکم هذا وسیزی بو کونکزک لقاسندن قورقوتدیلرمی قالوا بلی دیدیلر بلی
رسل کلوب بیزی انذار ایتدیلر ولکن حقت کلمة العذاب علی الکافرین ولیکن خدانک
حکمی عذابله طائفۀ کفار اوزره ثابت اولدی قیل ادخلوا ابواب جهنم کندولره
دینلدی دوزخک قاپولرندن کیرک خالدین فیها اقامتی علی الدوام ایچنده تقدیر ایتدوکوز
حالده فبئس مثوی المتکبرین پس تکبر ایدنلرک قرارکاهی نه یاتمه بد قرارکاهدر وسیق
الذین اتقوا الی الجنة زمرا دخی پروردکارلرندن خوف ایدنلرک بنکلری بهشت جاودانه
کروه کروه سورلدی حتی اذا جاؤها اول وقته دکین که بهشته کلدوکلرنده وصفی
قبول ایتمیان دولته نائل اولورلر وفتحت ابوابها و بهشتک قاپولری کیرمکلری ایچون
آچلدی وقال لهم خزنتها سلام علیکم و انک نکهبانلری کندولره دیدیلر سلامت
اوزرکزه اولسون طبتم دار دنیاده دنس معاصیدن پاک اولدوکوز فادخلوها
خالدین پس بهشته کیرک همیشه مکثی تقدیر ایتدکوزده وقالوا الحمد لله الذی
صدقنا وعده دخی مؤمنلر بهشته کیردوکلرنده دیدیلر جمله مدح وثنالر خدایه
مخصوصدر شول خدا اکبیره ایتدوکی وعده یی کرچک قیلدی واورثنا الارض
و میراثله تصرف ایتدوکمز کبی زمینده بیزی متصرف قیلدی نتبوأ من الجنة حیث
نشاء بهشتدن مکانلر ایدنورز ایستدوکمز یرده فنعم اجر العاملین پس طاعات
ایشلیانلرک اجری نه ایتمه کوزلدر وتری الملائکة حافین من حول العرش دخی فرشته لری
عرش اعلانک چوره سنی احاطه ایتمشلر کوردوکسن یسبحون بحمد ربهم پروردکارلرینک
حمدنه مقارن اولدوقلری حالده تسبیح ایدرلر وقضی بینهم بالحق وخلق آراسنده حقله

حکومت اولندیکه کیمسی بهشته داخل قیلندی وکیمسی دوزخه وقیل الحمد لله رب العالمین وده یلدی تموتشالر عالملرک پروردکاری اولان خدایه در انلک اوزره که اول امرده عدل اله حکومت ایتدی بو کلامی سویلیانلر ملائکه کرامدرلر تعیین وتعظیمیچون اسملرینه

سورة المؤمن مکیه مضبح اولمندی والیها خمس وثمانون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

حم اولکی سوره در حوامیمدن ابو اللیث تفسیرنده ذکر ایدیکیم حضرت صلی الله علیه وسلم بو مضمونی بیوردی که هر کیم جنتك دریاضنده یوب ایچات ایسترحوامیمی اوقسون تنزیل الکتاب قرآن عظیم الشانك ایندرلمسی من الله العزیز العلیم بو ایکی جلیل القدر نعتله منعوت اولان خداوندد غافر الذنب وقابل التوب کناهی ستر ایدوب توبه یی قبول ایدیجی شدید العقاب قتی اشکنجه لو ذی الطول عطا واحسان ایسی لا اله الا هو اندن اوزکه بردست معبود یوقدر الیه المصیر جمله قوللرکدن دونمسی جزاسی سمتنه در پس ارباب طاعت وعصیانه جزا ویرن ویود ما یجادل فی آیات الله برکیمسه خدانك آیاتنده طعن ایتمز الا الذین کفروا مکر کفر ایدن کیمسنه لر فلا یغررك تقلبهم فی البلاد پس مهل ولنوب تجارت ایچون شهرلرده کیدوب کلملری سنی آلدتمسون کیم عنقریب انلرك ایشی کوررسون نته که کندولردن اسبق کفرونك ایشی کوردی کما قال الله تعالی کذبت قبلهم قوم نوح کفار مکه دن اسبق حضرت نوحك کروهی تکذیب ایتدیلر والاحزاب من بعدهم وانلردن صکره پیغمبرلره اوزرہ جمعیت ایدنلر عاد وثمود قبیله لری کبی کروهلر دخی تکذیب ایتدیلر وهمت کل امة برسولهم وبونلردن هر کروه پیغمبرلرینه قصد ایتدیلر لیأخذوه تاکه انی الوب ایستدوکلری ایذیی اکا ایدهلر وجادلوا بالباطل واصلی اولمیان شی ایله مجادله ایتدیلر لیدحضوا به الحق تاکه انکله درست اولان نسنه یی زائل قیله لر فأخذتهم در عقب انلری اهلاك کله الدم فکیف کان عقاب پس نیجه ایدی بنم عقوبتم وکذلك دخی نته کیم امم ماضیه نك مکذبلری اوزره عذاب واجب اولدی حقت کلمة ربك علی الذین کفروا پروردکارکك فرمانی کفر ایدنلر اوزره واجب اولدیکه انهم اصحاب النار علی التحقیق انلر دوزخك اربابیدر الذین یحملون العرش شول فرشته لرکه عرش اعلایی کوتوررلر ومن حوله وعرشك چوره سنده اولان فرشته لر دخی یسبحون بحمد ربهم پروردکارلرینك مدح وثناسنه مصاحب اولدوقلرنده تسبیح ایدرلر ویؤمنون به واکا ایمان کتوررلر ویستغفرون للذین آمنوا واهل ایمان ایچون

مغفرت

مغفرت طلب ایدوب سویلرلر ربنا وسعت کل شیء رحمة وعلما ای خداوندمز رحمت وداششك هر نسنه یه کما هو حقه یتشدی فاغفر للذین تابوا واتبعوا سبیلك پس مغفرت ایت شول کیمسه لره که توبه ایدوب یولکه پیرو لق ایتدیلر وقهم عذاب الجحیم وده دوزخك اشکنجه سندن کندولرین صاقله ربنا وادخلهم جنات عدن التی وعدتهم ای پروردکارمز دخی کندولرین اقامت باغلرینه کیورت شول اقامت باغلری که کندولره وعد ایتدك ومن صلح من آبائهم وازواجهم وذریاتهم وپدرلرندن وقاریلرندن واولادلرندن کونلمعمللو اولانلری انلره داخل قیل تاکه سرورلری زیاده اوله انك انت العزیز بی شبهه که سن کندوکسه هر نسنه اوزره غلبه ایدن کبو ممکن شیئك ایجادی اوزرنده ممتنع اولماز الحکیم هر نسنه یی کما هو حقه ایشلیان وقهم السیئات دخی فرشته لر دیرلر یا الهی صلحا قوللرکی یمان اشیانك ایشلمسندن محفوظ قیل ومن تق السیئات یومئذ وهر کیمی که بو کونده یعنی دنیاده یمان اولان اشیانك ایشلمسندن حفظ ایدرسك فقد رحمته بی شبهه که آخرتده اکا رحمت ایتمش اولدك وذلك هو الفوز العظیم واول وقایت ورحمت کندوده اولو قورتولمق ان الذین کفروا ینادون . . . تحقیقا شول کیمسه لرکه کفر ایتدیلر دوزقیامتده چیغرلمش قیلنورلر یعنی کفار دوزخك مشاهده سندن کندو نفسلرین اکراه ایدوب انکله مجادله واکا ملامت ایتمکه باشلرلر اول محل ملائکه کرام کندولره ندا ایدوب دیرلر لمقت الله خدانك شدت بغضی اکبر من مقتکم انفسکم اماره اولان نفوسکزه ایتدکلکوز شدت بغضدن بیوککدر اذ تدعون الی الایمان فتکفرون خدایه مبغوض اولدکوز اول وقت کما ایمانه دعوت اولنوب ایمان کتورمزدکوز قالوا ربنا امتنا اثنتین دیدیلر ای خداوندمز سن بیزی ایکی کره اولمش قیلدك بری کاجلمزده وکندکره وبیری بعد السؤال قبرده واحییتنا اثنتین وایکی کره بیزی زنده قیلدك بیری قبرده سؤال ایچون وبیری بعث ایچون فاعترفنا بذنوبنا پس مشرونشرلك انکاری حضوصنده ایتدوکمز کناهلره مقر ومعترف اولدوق فهل الی خروج من سبیل پس دوزخدن چیقمغه هیچ بر طریق وارمی که اکا سلوك ایدوب نجات بوله لر بعده فرشته لر کندولره جواب ویرورلر نته کم حق تعالی بیوردی ذلکم بو حالکه سیز ایچنده سیز بانه اذا دعی الله وحده اول سببله در کیم شان بو ایدی که قچن خدا عز وجل یالکوز اوقنوردی کفرتم انك وحدانیتنه کافر اولوردکوز وان یشرك به واکر اکا اورتاق قیلنوردی تؤمنوا اورتاق قیلمسنه تصدیق

کوتدوردسیز فالحکم لله پس فرمان خدایه مخصوصدر که عذاب سرمدیله اوزدکره حکم ایتدی
العلی اورتاق قیلنمسندن یوجه‌لشان الکبیر بزرکوارکه اشراك ایتن اوزره مقتله
حکم ایتدی هو الذی یریکم آیاته کندودر شول قادر ذو الجلال که توحیدیکزه معرفتی
لازم اولان اشیایه دلالت ایدن نشانلری سیزه کوسترودر وینزل لکم من السماء رزقا
وکوکدن اسباب رزقی سیزه ایندرور وما یتذکر الا من ینیب وایاتمزدن بر کیمسه پند الماز
الا شول کیمسه که انکاردن رجوع ایدوب کمال رغبتله انلره توجه ایتدی زیرا برشیئه جزم ایدوب
اصرار ایدن کیمسه انك منافی‌سنده نظر و تفکر ایتمز فادعوا الله مخلصین له الدین پس
خدایه پرستش ایدك کندویه دینی شرکدن پاك قیلیجغکوزده ولو کره الکافرون واکر اهل
شرك اخلاصکزی اکراه ایتدیلر رفیع الدرجات خداعز وجلدر قوللرینك پایه‌لرین بلند
قیلان ذو العرش عرش اعلانك ایه‌سی یلقی الروح من امره وحیی فرماننده‌ن
صالور علی من یشاء من عباده قوللرندن ایستدوکی کیمسنه اوزره لینذر یوم التلاق
تا که اوزدرسون وحی ایاننن کیمسنه اجساملر ارواح بولشدوقلری کوندن خلقی قورقتدره
یوم هم بارزون اول کونکه خلق قبوردن ظاهر اولورلر لا یخفی علی الله منهم شیء ایزد
ذو الجلال اوزره افعاللرندن برنسنه خفی اولماز بلکه بوتسن کما ینبغی بیلور و هر کسه
عملنه کوره سزا ویرر و اول کونده ندا اولنور لمن الملك الیوم کیمدر پادشاهلك
بو کون جمله مخلوقاتدن جواب کلور که لله الواحد القهار پادشاهلك ذاتنده یکانه
اولان منازع و مدعیلری شکست قیلان خدای ذو الجلاله مخصوصدر الیوم تجزی
کل نفس بما کسبت بوکون هر جان قزندوغی شیئله مکافات اولنور لا ظلم الیوم بو
کون ستم اولماز نقص ثوابله و زیاده عقابله ان الله سریع الحساب بی شبهه کیم خدا
عز وجل تیز حسابلودر برکیمسه‌نك حسابی برکیمسه‌نك حسابندن کندویه مانع اولماز
و بو سببله خلقی سستی اولدوقلری شیئه علی العجله واصل اولورلر وانذرهم یوم الازفة
دخی خلقی یقین کونك یعنی قیامت کوننك عذابندن قورقتدر اذ القلوب لدی الحناجر
انجق کوکللر بوغازلرقتنده اولور یعنی شدت احوالدن یورکلر مکانندن قوپوب حلقوملره
کلور کاظمین اول قلوبك اصحابی غم و فنا ونیی بودمشلر ما للظالمین من حمیم ولا شفیع
یطاع ستمکار اولانلره اصلا نه بر مشفق دوست ونه بر مقبول الشفاعة دیلکجی حاصل
اولور یعلم خائنة الاعین ایزد جل و علا کوزلرك خیانتنی بیلور یعنی خلق نامحرمه
ایتدوکلری دزدیده نکهلری حق جل و علا بیلور اوندن خفی اولماز وما تخفی الصدور

وسینه‌لر

وسینه‌لرکزلی قیلدوغی اشیانی دخی بیلور والله یقضی بالحق دخی تکری حقله
حکومت ایدر والذین یدعون من دونه و تنکریدن اوزکه اهل شرکك عبادت ایتدوکلری
اشیا لا یقضون بشیء برنسنه ایله حکومت ایتمزلر بو کلام کفاره تهکمدر زیرا انلرك
معبودلری جماد معقوله‌سندندرلر حقلرنده دینلمز که حکم ایدرلر یا ایتمزلر ان الله هو
السمیع البصیر بی شبهه کیم خداعز وجل کندودر قوللرینك سوزین ایشیدن
افعاللرین ایو کورن اولم یسیروا فی الارض ایا کفار مکه ایولرنده اوتوروب یریوزنده
سیاحت ایتمدیلرمی فینظروا کیف کان عاقبة الذین کانوا من قبلهم که کوره‌لر کندولردن
اسبق پیغمبرلری تکذیب ایدنلرك مآل و نتیجه‌سی نیجه اولدی کانوا هم اشد منهم قوة
سابقده اولان کفار کندولر قدرت جهتندن کفار مکه‌دن غایتله زیاده ایدیلر وآثارا
فی الارض و روی زمینده نشانلر جهتندن کندولردن اشد ایدیلر فاخذهم الله
بذنوبهم پس کناهلری سببیله حق جل و علا کندولرین الدی وما کان لهم من الله
من واق دخی تکرینك عذابندن انلره هیچ بر حافظ یوق ایدی که عذابی کندولردن دفع
ایده ذلك بو الدوغی بانهم کانت تأتیهم رسلهم بالبینات اول سببله درکیم علی التحقیق انلر
کندولره پیغمبرلری معجزه‌لرله کلوردی فکفروا پس انلری تصدیق ایتمدیلر فاخذهم الله
در عقب خداعز وجل کندولرین عقابله الدی انه قوی شدید العقاب بی شبهه
کیم تکری ایستدوکی شیئدن غایتله متمکن اهل شرکه اوزره برك عقوبتلودر ولقد
ارسلنا موسی بایاتنا وسلطان مبین دخی علی التحقیق کیم حضرت موسایی معجزه‌لرمزله
و بر آشکار حجتله کوندردك الی فرعون وهامان وقارون مصر حاکمنه و وزیرینه
و مقرب مشیرینه فقالوا ساحر کذاب پس حضرت موسانك حقنده دیدیلر او بر جادو
غایتله یلانجیدر فلما جاءهم بالحق من عندنا پس اول وقت که قتمزدن درستلك ایله
کلدی قالوا اقتلوا ابناء الذین امنوا معه دیدیلر کندو سببله ایمان کتوردنلرك
اوغوللری اوزره قتلی اعاده ایدك واستحیوا نساءهم و قیزلرین دیری قویك وما
کید الکافرین و بی دین اولانلرك مکر و حیله‌سی انبیایه و اهل ایمانه نسبت
برشیئه دکل الا فی ضلال الا بیهوده بلکه واز غونلقده اولمش بر مکر و حیله‌در یعنی
فرعون موسی حقنده خواصیله مشورت ایدوب دیدی بونی اولدرمك کرك زیرا
محتملدر که مملکتمزه بو عرضدن برخلل ایرشه خواصی ایتدیلر که انی اولدرمه بو جهتدنکه
سن انی اولدرسه مصر خلقی دیرلر فرعون موسانك معارضه‌سنده قوتی اولمدوغی

تفکروا

اجلدن قتل ایتدی اولی وانسب بودرکه سحره یی طلب ایدلم تا که انکله معارضه ایدلر یوخسه
فرعونك قتنده مقبول دوشدی و اول خبیث بیلوردی کیم حضرت موسی پیغمبر مرسلدر انك
اوزره تسلطی اولماز انجق اظهار تجلد ایچون بعض سوزلری سویلدی نته که حق جل وعلا
بیوردی وقال فرعون ذرونی اقتل موسی دی فرعون دیدی بنی قویك حضرت موسایی
اولدره یم ولیدع ربه دی دیدی پروردکارینه دعا ایتسون تا که قتلی کندوسندن دفع
ایلیه انی اخاف ان یبدل دینکم تحقیقا بن قورقرم که دینکزی دکشدوره کندو دینی اولدوغی
اوان یظهر فی الارض الفساد یاخود دینکزی تبدیل ایتمزسه بوری زمینده فساده موجب
اولان اموری اظهار ایده وقال موسی دی حضرت موسی کندو قومنه دیدی چون
فرعونك سوزین ایشتدی انی عذت بربی وربکم تحقیقا که بن ربمه و ربکزه صیغندم
من کل متکبر لا یؤمن بیوم الحساب هر بر سرکشدن که روز حسابه اولمسه تصدیق
کوزمز وقال رجل مؤمن من آل فرعون یکتم ایمانه دی فرعونك اقاربندن بر مؤمن
کشی که ایمانن صاقلردی اتقتلون رجلا ان یقول ربی الله قصد ایدرمیسکز بر کشینك
اولدرمسینه دیدوکیچون بنم ربم خدادر وقد جاءکم بالبینات من ربکم وحالبوکه
سیزه صدقنه دلالت ایدن هویدا معجزلرله پروردکارکزدن کلدی وان یک کاذبا
فعلیه کذبه واکر یلانجی ایسه یلانینك وبالی اوزرینه در دعین کیسه اوزره دکلدر
که قتلنه احتیاج اوله وان یک صادقا یصبکم بعض الذی یعدکم واکر سوزی واقعه مطابق
ایدی اقل ما یکون سیزه وعد ایتدوکی عذابك بر مقداری دکر ان الله لا یهدی من
هو مسرف کذاب تحقیقا کیم خدا عز وجل دوغرو یول کوسترمز شول کیمسه یه که کندو
حدی تجاوز ایده و غایتله یلانجی ده پس اکر حضرت موسی بو اوصاف ایله متصف دکل ده
حق تعالی سیزی انك قتلندن مستغنی قیلار یا قوم لکم الملك الیوم ظاهرین فی الارض
ای بنم کروهم سیزه در پادشاهلق بوکون اول حالده که زمین مصرده غالب ومتمکنلرسز
فمن ینصرنا من باس الله ان جاءنا پس بزه کیم یاردم ایدر خدانك خشمندن
خشمی بزه کلورسه قال فرعون ما اریکم الا ما اری حاکم مصر جواب ویردی سیزه
بیلدرم الا صوابدن بیلدوکم نسنه یی وما اهدیکم الا سبیل الرشاد دی بزه دوغرو
یولدن اوزکه بر یول کوسترم وقال الذی آمن دی فرعونك اقاربندن ایمان
کتورن کشی دیدی یا قوم انی اخاف علیکم ای بنم کروهم علی التحقیق بن اوزرکزه قورقرم
موسایه بدلکه تعرضا یندکوزدن اوتری مثل یوم الاحزاب پیغمبرلری تکذیب

ایدن

ایدن لشکرلرك کونی کبی بر کوندن مراد انلره اولان عذاب کونلری که تفصیلی بیندی
مثل داب قوم نوح قوم نوحك عادتی کبی که پیغمبرلرین تکذیب ایتمکله اغراق
اولدیلر وعاد وثمود و قبیلۀ عاد وقبیلۀ ثمود کبی که تکذیبلری سببیله باد صرصر
الله و صیحه ایله نابود اولدیلر والذین من بعدهم وانلردن صکره اولانلرك حالی کبی
که کیمسنك شهری زیر و زبر اولوب کیمسی عذاب ظلمه یه کرفتار اولدی وما الله یرید ظلما
للعباد وحق جل وعلا قوللره ستم اولدوغن ایستمز پس کناهسز بر کیمسه یی معذب ایتمز
ویا قوم انی اخاف علیکم یوم التناد دی ای بنم قومم علی التحقیق بن اوزرکزه
چیغرشق کونندن قورقرم و اول قیامت کونیدر که خلق بیری بیرینه مدد ایچون چیغرور
یوم تولون اول کون که موقفدن دوزخه مدبرین عرصۀ محشره اکسه ویروب
دوزخه متوجه اولدیغکوزده مالکم من الله من عاصم سیزه خدانك عذابندن اصلا بر
حفظ ایدیجی یوقدر ومن یضلل الله فما له من هاد وهر کیمی که خدا عز وجل ازغون
قیلدر اکا هیچ یول کوسترجی اولماز ولقد جاءکم یوسف من قبل بالبینات دی
تحقیقا کیم حضرت موسادن اسبق حضرت یوسف پیدالر کره معجزلرله کلدی فما زلتم
فی شك مما جاءکم به پس همیشه برکانه ایدکوز امور دینیه دن اول نسنه دن
که سیزه انکله کلدی حتی اذا هلك اول محله دک که مدت عمری منتهی اولیجق
قلتم لن یبعث الله من بعده رسولا دیدکوز حق جل وعلا یوسفدن صکره هرکز
بر پیغمبر کوندرمز کذلك اول ازغونلق کبی یضل الله من هو مسرف مرتاب
خدا عز وجل ازغون قیلار شول کیمسه یی که کندوسی حدودی تجاوز ایتمش حقده
شك ایدیجیدر الذین یجادلون فی آیات الله بغیر سلطان خدا عز وجل ازغون قیلار
شول کیمسه لری که تنکرینك ایاتنده دلیلسیز مجادله ایدرلر اتاهم سلطان صفتندر
یعنی کندولره کلمش بر دلیل ایله مجادله ایتمزلر بلکه محض جهل و تقلید ایله مجادله
ایدرلر کبر مقتا انلرك مجادله سی بغض جهتندن بیوك اولدی عند الله
وعند الذین آمنوا خدانك قتنده وایماننه کلان کیمسنه لر قتنده کذلك
اول اضلال کبی یطبع الله علی کل قلب متکبر حق جل وعلا مهر اورور هر سرکش کیمسنه نك
کوکلی اوزره جبار کندو بی یکنوب اوزکه لره اوزره علو ایدن وقال فرعون یا هامان
ابن لی صرحا دی فرعون دیدی ای وزیرم هامان بکا بر مرتفع بنا یاپ لعلی
ابلغ الاسباب شاید بن یوللره ایرشم اسباب السموات کوکلرك یوللرینه

فاطلع الى اله موسى تاكه حضرت موسانك معبودينه مطلع اولەيم وانى لاظنه
كاذبا دخى شبهه بن كمان ايدرم كيم حضرت موسى خلاف واقع سوز سويلر وكذلك
واول تزيين شنيع كبى زين لفرعون سوء عمله فرعونه اچون بيانه عملى بزنمش
قيلندى وصد عن السبيل ودخى طوغرو يولدن سلوك ايتمكدن منع اولندى وما كيد
فرعون الا فى تباب وفرعونك مكر وحيلەسى برنسنه دكلدر الا برباد توزمقده وقال
الذى امن دخى فرعونك اقاربندن ايمانه كلان وجود شريف فرعونه وجماعتنه
ديدى ياقوم اتبعون اهدكم سبيل الرشاد اى بنم جماعتم سوزمه تابع اولك مقصد
اعلايه ايصال ايدن خصلتك طريقنى سزه كوسترەيم ياقوم انما هذه الحيوة الدنيا
متاع اى بنم قومم بو بقى صاغلق برنسنه دكلدر الا برآز برخوردارلق كه تيز منقطع
اولور وان الآخرة هى دار القرار وتحقيقا كيم صوڭكى سراى كندودر دار امكاه
اوله جق مكان من عمل سيئة هركيم بربدلك ايدر فلا يجزى الا مثلها برنسنه ايله
مكافات اولنماز الا انك كبى برمكافاتله ومن عمل صالحا من ذكر او انثى وهركيم
بركوزل ايش ايشلر اركك مقولەسندن يا ديشى قسمندن وهو مؤمن وحال بوكه
كندوسى ايمانه كلمشدر فاولئك يدخلون الجنة انلر بهشت جاودانه كيررلر
يرزقون فيها بغير حساب ايچنده اندازه سز روزى ويريلورلر يعنى دنيادكى
اعماللرينه كوره اولمان بلكه انك اضعاف مضاعفى هرآن كندولره مقرر اولور وياقوم مالى ادعوكم
الى النجاة واى بنم عشيرتم بكا نه اولدى يعنى بكا خبر ويرك بو نه حالدر كه بن
عذابدن قورتولمق طريقنه سزى دعوت ايدرم وتدعوننى الى النار وسز دوزخه
مؤدى اولان طريقه بنى دعوت ايدرسز تدعوننى لاكفر بالله بنى دعوت
ايدرسز تاكه خدانك وحدانيتنى انكار ايدەيم واشرك به ما ليس لى به علم وتاكه
انكا اورتاق قيلەيم اول شيئى كه انك وجود بيننه اصلا بكا برداننش يوقدر وانا ادعوكم
الى العزيز الغفار وحال بوكه بن سزى دعوت ايدرم هركيمسه اوزرينه غلبه
ايدوب غايتله كناهلرى ستر ايدن خداوندك طرفنه لاجرم انما تدعوننى اليه
درست وثابت اولديكه على التحقيق بنى عبادتنه ايدەكوزلسكم ليس له دعوة فى
الدنيا ولا فى الآخرة انكا بو جهانده بر دعوت مستجابه يوقدر ونه اوبر جهانده
وان مردنا الى الله دخى ثابت اولديكيم على التحقيق كيم دونمكمز خدانك سرا
سمتنه‌در وان المسرفين هم اصحاب النار دخى بلاشك كيم حدودى تجاوز ايدنلر

كندولردر دوزخك اهللرى فستذكرون ما اقول لكم پس يقين زمانده يعنى عذابى
مشاهده ايتدككوزده نصيحتدن سزه ديدوكم سوزى اكرسز وافوض امرى الى الله
وايشمى خدايه اصمرلورم كه اول قادر ذو الجلال بنى هر بدن صاقلر ان الله بصير
بالعباد بى شبهه كيم حق جل وعلا قوللرنك احوالنه مطلعدر كوندرلكيم مؤمن آل
فرعون بو كلمات دررباری ايراد ايتدوكدنصكره فرعون شقى انك قتلنه فرمان ايتدى
اندن اكاه اولنجق بر طاغه فرار ايتدى فرعون خواصندن بر بلوك كوندردى تاكه انى
سياستله كتورەلر وارديلر كندوينى بر مغارەده كورديلركه وحوش وسباع اندن صف
باغلمش نماز قيليوردى اول حالنى مشاهده ايتدوكلرنده قورقوب دونديلر فرعونه
صورت حالنى عرض ايتديلر اوكوندكى كرامتك اشتهارندن خطى اولمغله قوللرينى
اشد سياستله اولدردى فوقاه الله سيئات ما مكروا پس حق جل وعلا اول عزيز
الوجودى فرعونيلرك تدارك ايتدوكى حيلەنك بدلكلرندن حفظ ايتدى وحاق بآل فرعون
وفرعونك خواصنى قپلدى سوء العذاب اشكنجەنك يمانى النار اوليد اشكنجه
دوزخدر يعرضون عليها غدوا وعشيا صباح واخشام دوزخ اودينه عرض اولنورلر
حضرت عبد الله بن مسعود روايت ايتديكيم فرعونيلرك ارواحى برسياه قوشلرك ايچنده‌در
هر صباح واخشام دوزخ اودنه عرض اولنورلر قيامته دك ويوم تقوم الساعة واول
كونكه قيامت قالقه فرشتەلره دينلور ادخلوا آل فرعون اشد العذاب فرعونك اتباعنى
جهنمك اشكنجه سنه داخل قيلك واذ يتحاجون فى النار دخى يادەكتور اول وقتى كيم
دوزخيلر دوزخده خصومت ومجادله ايدرلر فيقول الضعفاء للذين استكبروا پس
ديرون اولانلر سركش ومتعظم اولانلره ديرلر انا كنا لكم تبعا تحقيقا كه بز سزه
پيرولر ايدك فهل انتم مغنون عنا پس سز بيزدن دفع ايدرميسز نصيبا
من النار دوزخدن برحصه قال الذين استكبروا انا كل فيها سركش ومتعظم اولانلر
ديديلر على التحقيق بز وسز ايچنده اولمشوز پس نيجه عذابى سيزدن دفع ايدەبيلورز
واكر قدرتمز اولسيدى كندو جانمزدن انى دفع ايدردك ان الله قد حكم بين العباد
بى شبهه كيم خدا عز وجل فى الدار اراسنده حكومت ايدوب اهل جنتى جنته واهل
جهنمى جهنمه داخل قيلدى شمدنصكره انك حكمنه تبديل وتغيير اولماز وقال الذين
فى النار لخزنة جهنم دخى آتشده اولانلر دوزخك بكجيلرنه ديديلر ادعوا ربكم
يخفف عنا يوما من العذاب پروردكاركزه دعا ايدك بيزدن بو [illegible]

اشکنجه‌دن برکون قالوا اولم تك تاتیکم رسلکم بالبینات جهنم بکجیلری انلره دیدیلر
سزه کلمزدنمی اولمیوب پیغمبرلر کوز سیزه هویدا دلیللر ایله کلمش دکلمی ایدیلر قالوا بلی
دیدیلر بلی کلدیلر و سویلدیلر قالوا فادعوا بکجیلر انلره دیدیلر پس دعا ایدك بو کلام
انلری الزام ایچوندر و دعانك اوقاتنی اضاعه ایتدوکلرینه توبیخ ایتمك ایچوندر وما دعاء
الکافرین الا فی ضلال دیمی کفر ایدنلرك دعاسی برنسنه‌ده دکل الا ابراز غونلقده
که اصلا حین قبوله کیچمز انا لننصر رسلنا والذین امنوا تحقیقا که بن پیغمبرلرمزی
وایمانه کلانلری دشمنلری اوزره منصور و مظفر قیلارز فی الحیوة الدنیا ویوم یقوم الاشهاد
یقین اولان صاغلغده و اول کونکه شاهدلر شهادتی ایتمکه دورورلر وانلردن مراد
روز محشرده خلق اوزره شهادت ایدن ملائکه وانبیا و مؤمنیندر یوم لا ینفع الظالمین
معذرتهم انلری منصور قیلارز اول کونده که ستمکارلره عذرلری فائده ویرمز ولهم
اللعنة وکندولره درحمتدن دور اولمق ولهم سوء الدار وکندولره دریهات
سرای و اول جهنمدر ولقد اتینا موسی الهدی دیمی تحقیقا کیم حضرت موسایه هدایته سبب
اولان شیئی ویردك واورثنا بنی اسرائیل الکتاب و یعقوب اولادینه کتابی میراث قیلدق
یعنی موسادنصکره بونلری انلر ارالرنده باقی قیلدق هدی وذکری لاولی الالباب ارباب
قلوب ایچون یول کوستریجی و پند ویریجی اولدوغی حالده فاصبر پس اهل شرکك اذیتی
اوزره صبر ایت ان وعد الله حق که بی شبهه ایزد ذوالجلالك وعده سی نصرلره در ستدر
البته وجوده کلور و فرعون و موسانك حالیله استشهاد ایت واستغفر لذنبك واولی
اولان اینی ترك ایتدوککدن اوتری مغفرت طلب ایت وسبح بحمد ربك دیمی پروردکارکك
حمدینه مقارن اولدوغك حالده کندوی تنزیه ایت بالعشی والابکار اخشام
وقتنده و صباح محلنده یعنی بو ایکی وقتده سبحان الله وبحمده دیمسیله مداومت ایت
کتوردیلرکیم اهل شرك قرآنده وبعث حقنده مجادله ایدوب دیرلردی قرآن خدانك
سوزی دکلدر و بعث محالدر حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی ان الذین
یجادلون فی ایات الله بغیر سلطان اتاهم ترجمه سی یقینده کیچدی ان فی صدورهم الا
کبر اول مجادله ایدنلر کیمسنه‌لرکه سینه‌لرنده یوقدر الا طلب ریاست ماهم ببالغیه
کندولر اکا ایریشیجیلر دکل فاستعذ بالله پس خدایه صیغن انه هو السمیع
البصیر که بی شبهه خدا عزوجل کندودر اقوالکزی درست ایشدوب افعالکزی
ایو کورن لخلق السموات والارض اکبر من خلق الناس البته کوکلرو یرک یارتمسی

ادمیلرک

ادمیلرک یرتمسندن بیوکرکدر پس انلری ماده سیز ابتدا ایجاد ایدن قادردرکه انسانی
وجوده ماده الله برده‌نی ایجاد ایلیه ولکن اکثر الناس لا یعلمون ولیکن خلقك چوغی بیلمزلر
زیرا شدت غفلتلرندن برشیئه عین بصیرتله نظر ایدوب تأمل ایتمزلر وما یستوی
الاعمی والبصیر دیمی نابینا و بینا برابر اولمازلر یعنی غافل و عاقل مساوی اولمازلر
والذین امنوا وعملوا الصالحات ولا المسیء وایمانه کلوب کوزل عمللر ایشلیانلرو بدلك
ایدن کروه برابر اولمازلر قلیلا ما تتذکرون غایتله آز پند الورسیز ان الساعة لاتیة
لاریب فیها تحقیقا کیم قیامت کلیجکدر کلسنده اصلا شك یوقدر ولکن اکثر الناس
لا یؤمنون ولیکن خلقك چوغی انك کلسنه تصدیق کتورمزلر وقال ربکم ادعونی
استجب لکم دیمی پروردکارکوز دیدی بکا دعا ایدك سیزه اجابت ایدرم یعنی بکا عبادت
ایدك انك اوزره سیزه مکافات ایدرم ان الذین یستکبرون عن عبادتی تحقیقا
شول کیمسه‌لرکه پرستشمدن سرکشلك ایدرلر سیدخلون جهنم داخرین بی شبهه کیم
دوزخه ذلیل اولدوقلری حالده کیررلر الله الذی جعل لکم اللیل ایزد ذوالجلال
شول قادردرکه کیجه‌یی سزکچون قیلدی لتسکنوا فیه تاکه ایچنده ارام ایده سزکه کندودی
صاووق و قرانلق ایرسحیلدی والنهار وکوندزی سزکچون خلق ایتدی مبصرا
کوریجی یعنی ایچنده اشیا کوریلور ان الله لذو فضل علی الناس تحقیقا که خدا عزوجل
خلق اوزره چوق احسان ایله سیدر ولکن اکثر الناس لا یشکرون ولیکن خلقك چوغی
خدانك نعمتلرینه اعتراف ایمیوب حقوقنی ادا ایتمزلر ذلکم بو اشیایی سیزه پیدا ایدن
الله ربکم ایزد ذوالجلال پروردکارکوزدر خالق کل شیء هر نسنه‌یی ایجاد
ایتمش لا اله الا هو اندن اوزکه بر معبود یوقدر فانی تؤفکون پس نیجه‌دن
وجهله انك عبادتندن عدول ایدوب اوزکه‌لره عبادت ایدرسیز کذلك نته‌که
خدانك عبادتندن بو قوم یوز دوندردیلر یؤفك الذین کانوا بایات الله یجحدون
دوغرولقدن دوندرلمش قیلنور شول کیمسه‌لرکه تنکرینك ایاتنه تصدیق کتورمزلردی
الله الذی جعل لکم الارض قرارا ایزد متعال شول پروردکاردرکه یری سزکچون ارامکاه
قیلدی والسماء بناء وکوکی برقالدرلمش بنا قیلدی وصورکم فاحسن صورکم دیمی
سیزه نیلو ویروب قیلغکزی کوزل یاپدی که قامتکزی معتدل قیلوب اعضاکزی
متناسب قیلدی ورزقکم من الطیبات دیمی پاکیزه ولذتلو اشیادن سیزه روزی ویردی
ذلکم اول اشیایی سیزه ایجاد ایدوب سیزی خلق ایدن الله ربکم ایزد ذوالجلال

پروردکار کوندرد فتبارك الله رب العالمين پس عالملرك پروردکاری خدای متعال ممکناتك
مجانسه سندن بوجهله نوب اولولندی هو الحی کندودر جمیع ذاتیه الله متفرد اولان
لا اله الا هو اندن اوزکه عبادته مستحق بر کیمسه یوقدر زیرا ذات وصفاتده
اکا مانند و یقین بر کیمسه بولنمز که مستحق الوهیت اوله فادعوه پس الوهیته مستحق
اولان واجب الوجوده عبادت ایدك مخلصین له الدین اول حالده که طاعتی
شرکدن و ریادن اکا خالص قیلوب دیو سیز الحمد لله رب العالمين جمله مدح وثنالر عالملرك
پروردکاری خدایه مخصوصدر قل انی نهیت ان اعبد الذین تدعون من دون الله سویله
علی التحقیق که بن منع اولندم کیم عبادت ایدهیم شول کیمسه لره که تنکریدن اوزکه عبادت
ایدرسین لما جاءنی البینات من ربی اول وقت که بکا پروردکارمدن براهین
و دلائل کلدی وامرت ان اسلم لرب العالمين دخی بکا فرمان اولندیکه عالملرك
پروردکارینه مطیع و منقاد اولهیم هو الذی خلقکم من تراب کندودر شول قادر ذو
الجلال که سیزی توپراقدن یراتدی یعنی حضرت ادمك خلقتنده سیزی علی طریق
الاجمال مندرج قیلدی ثم من نطفة اندنصکره بر قطره صودن یعنی علی طریق
التفصیل سیزی منی صویندن ایجاد ایتدی ثم من علقة صکره بر اویوشمش قاندن
یعنی صورتکزك ماده سن اندن قیلدی ثم یخرجکم طفلا بو احوالدن صکره سیزی
انالرکوز قارنندن بر کوچك اوشاق چیقرور ثم لتبلغوا اشدکم پس سیزی باقی
قیلدی تاکه قوتکوزك نهایتنه ایرشه سیز ثم لتکونوا شیوخا صکره سیزه عمر ویرور تاکه
پیرلر اوله سین ومنکم من یتوفی من قبل دخی سیزدن بر قسمی وار که پیرلکه ایرشمدن
میت اولور ولتبلغوا اجلا مسمی دیو ابشلری ایشلدی تاکه بر معین مدته واصل
اوله سینز و اول موت وقتیدر ولعلکم تعقلون وتاکه سیز انلك ایچنده اولان عبرتلره
دیرلهینه تامل ایدوب حقیقة الحاله واقف اوله سینز هو الذی یحیی ویمیت اودر
اول پروردکار که زنده قیلوب جانی الور فاذا قضی امرا پس قچنکیم بر ایشك اولمسین
ایستر فانما یقول له کن فیکون بوندن غیری بر نسنه یوقدرکیم اکا دیر وجوده کل
در عقب اول شیء وجوده کلور الم تر الی الذین یجادلون فی ایات الله بقمز میسین شول
کیمسه لره که تنکرینك ایاتی حضورنده مجادله ایدرلر انی یصرفون نیجه و قنقی وجهله
انلره تصدیق کوزمکدن یوز چیورورلر الذین کذبوا بالکتاب شول کیمسه لر که قرانه
اینانمدیلر وبما ارسلنا به رسلنا دخی شول نسنه یه اینانمدیلر که پیغمبرلرمزی انکله

کوندرك

کوندردك فسوف یعلمون پس علی التحقیق ایدوکلری تکذیبك نتیجه سن کورورلر
اذ الاغلال فی اعناقهم والسلاسل اول وقت که طوقلر و زنجیرلر کردنلرنده اولوب
یسحبون فی الحمیم قزمش صوده چکلورلر ثم فی النار یسجرون صکره جهنم اتشنده
یانمش قیلنورلر ثم قیل لهم اینما کنتم تشرکون من دون الله اندنصکره کندولره
دینلور قنقی مکاندهدر شول نسنه لر که خدانك عبادتندن وازکچوب انلری کندویه
شریك قیلدیکوز قالوا ضلوا عنا دوزخیلر جواب ویروب دیدیلر انلر بیزدن
غائب اولدیلر بل لم نکن ندعوا من قبل شیئا بلکه بوندن اسبق دنیاده بر نسنه عبادت
ایتمزدك یعنی بیزه اشکار اولدیکه انلره عبادت ایدوکمزده بر شیئه عبادت ایتمزدك
زیرا انلر بر معتد اولنه جق نسنه دکلدرلر کذلك بو ازدرمق کبی یضل الله الکافرین
حق جل وعلا بی دین اولانلری ازغون قیلدر ذلکم بوکرا هلاك سیزه بما کنتم تفرحون
فی الارض بغیر الحق بو سببله درکه روی زمینده ناحق شیئله یعنی شرك
وطغیانله شادلك ایدوب تکبر ایدرکوز وبما کنتم تمرحون واول سببله درکه غنا
فرحناك اولوب تبختر ایدرکوز ادخلوا ابواب جهنم دوزخك قپولرندن کیرك خالدین
فیها اول مکانده علی الدوام تقدیر ایتدکوزده فبئس مثوی المتکبرین پس قنی
بد یردر ارباب تکبرك یری فاصبر پس قومکك اذیتی اوزره صبر ایت ان وعد الله
حق که بی شبهه خدانك وعدی درستدر البته واقع اولور فاما نرینك بعض الذی
نعدهم پس اکر عذابدن انلره وعده ویردوکمزك بر مقدارین سکا کوستررسك جزالری
اولدر او نتوفینك یاخود انلرك عذابی ظهور ایتمدن اول روحکی قبض ایدرسك
فالینا یرجعون بیز طرفمزه دونمش قیلنورلر پس اعماللرینك کورهسز الربك دیرورز
ولقد ارسلنا رسلا من قبلك وبی شبهه کیم سندن اسبق چوق پیغمبرلر کوندردك
منهم من قصصنا علیك انلردن بر کروه وارکه احواللرین اوندکرا او قودك ومنهم
من لم نقصص علیك وانلردن بر جماعت وارکه احواللرین اوندکرا او قومدك زیرا
بر روایتده پیغمبرلرك عددی یوز یکرمی درت بیکدر و قرانده قصصلری مذکور اولان
کیمسنه لر یکرمی بش معدود مشخصدرلر وما کان لرسول ان یاتی بایة الا باذن الله و بر پیغمبره
صحیح و جائز دکلدیکه بر معجزه کتوره مکر خدانك دستوریله پس نیجه سیز ای کفره
پیغمبر اوزره معجزه لر اقتراح ایدرسیز و حال بوکیم معجزه کتورمك انك النده دکلدر تاکه
ایستدوککوز معجزه یی سیزه کتوره فاذا جاء امر الله پس قچنکیم خدانك فرمانی

دنیاده وآخرتده عذابله کلور **قضی بالحق** دوغرولقله حکومت اولنور که محق اولان نجات
بولوب مبطل اولان هلاك اولنور **وخسر هنالك المبطلون** واول محلده معجزه لرك
ظهورندنصکره اقتراح ایاتله عناد ایدنلر اوتوزدیلر **الله الذی جعل لکم الانعام** ایرن
ذو الجلال شول پروردکاردرکه سیزیچون دوه وصغر وقویون کبی خلق ایتدی
لترکبوا منها تاکه انلرك برمقدارین بنه سیز **ومنها تأکلون** وانلردن بیرسیز **ولکم
فیها منافع** وانلرده سیزه سوت ویونك کبی منفعتلر وار **ولتبلغوا علیها حاجة
فی صدورکم** وانلری خلق ایتدی تاکه اوزرلرینه سفر ایتمکله ایرشه سیز که خواهشی سینه لرکونده
وعلیها وعلی الفلك تحملون وانلر اوزره وکمی اوزره دریاده کوتورلرسیز **ویریکم ایاته**
وحق جل وعلا دلائل قدرتنی سیزه کوسترور **فای ایات الله تنکرون** پس خدانك قنغی
ایاتنی انکار ایدرسیز یعنی اول ایات غایتله ظاهر اولدوقلریچون انکاری قبول ایتمزلر
افلم یسیروا فی الارض فینظروا کیف کان عاقبة الذین من قبلهم پس کفار مکه یریوزنده
سیاحت ایتمدیلرمیکه بقه لر کندولردن اسبق پیغمبرلری تکذیب ایدنلرك نتیجه سی نیجه اولدی
کانوا اکثر منهم انلر کندولردن چوق ایدیلر **واشد قوة** ودخی جهتدن
کندولردن غایتله پرك ایدیلر **واثارا فی الارض** وانلر دوی زمینده ایتدوکلری اثار
جهتدن کندولردن چوق ارتق ایدیلر **فما اغنی عنهم ما کانوا یکسبون** پس قزندوقلری
نسنه کندولردن برشیئی دفع ایتمدی **فلما جاءتهم رسلهم بالبینات** پس اول وقت که پیغمبرلری
انلره معجزه لرله کلدیلر **فرحوا بما عندهم من العلم** قتلرنده بیمعنی دانشدن اولان نسنه ایله
سیونوب پیغمبرلرك دانشنی حقیر دوتدیلر **وحاق بهم ما کانوا به یستهزؤن** وانلره احاطه
ایتدی شول نسنه نك سزاسی که انکله استهزا ایدرلردی **فلما رأوا بأسنا** پس اول
وقت که دنیاده شدت عذابمزی کوردیلر **قالوا امنا بالله وحده** دیدیلر خدا ایه
یالکوز ایمان کتوردك **وکفرنا بما کنا به مشرکین** وکفر ایتدك شول شیئه که بیز انك
سببیله مشرکلر ایدك **فلم یك ینفعهم ایمانهم لما رأوا بأسنا** پس ایمانلری کندولره نفع
ایدر دکلدی چونکه عذابمزی مشاهده ایتدیلر زیرا اول محلده ایمانك قبولی ممتنعدر
سنة الله خدانك طریقی **التی قد خلت فی عباده** شول طریقی که امم ماضیه دن قوللر
کیچدی کیم ایمان بأس ہیچ وجهله مقبول دکلدر **وخسر هنالك الکافرون** واول وقتده بی
دین اولانلر اوتوزدی یعنی اول محلده بیدین اولانلرك ضرری ظاهر اولور اکرچه جمله
عمرلری خسرانده ایدی **سورة السجدة مکیة وایها ثلاث وخمسون ایة** والله اعلم

بسم الله الرحمن الرحیم

حم بر قولده حاء حکمتدن ومیم منتدن اشارتدر یعنی حق سبحانه وتعالی حکمتی ایله دمکله
مؤمنلر اوزره منت ایتدی **تنزیل من الرحمن الرحیم** قرآن عظیم الشان بو ایکی صفتك
غایتله متصف اولان خدادن ایندرلمشدر **کتاب فصلت ایاته** بو بر کتابدر که ایاتی
لفظ ومعنا اعتباریله تمییز اولندی **قرآنا عربیا** لغت عربیه ایله بیان اولنمش بر قرآن
اولدوغی حالده **لقوم یعلمون** بر کروهه که بیلورلر کیم بو خدانك قتندن ایندرلمشدر
بشیرا موجبیله عمل ایدنلره مژده ویریجی **ونذیرا** واکا ایمان کتورمیانلره قورقودیریجی
فاعرض اکثرهم پس خلقك چوغی فهمندن وقبولندن یوز چویردی **فهم لا یسمعون**
پس کندولر ایشتمزلر **وقالوا قلوبنا فی اکنة** ودخی اهل شرك رسول اکرمه دیدیلر
کوکللریمز اورتیلرده در **مما تدعونا الیه** شول شیئك فهمندن که سن بیزی اکا
دعوت ایدرسن **وفی اذاننا وقر** وقولاقلرمزده صاغرلق وار سویلدیکك سوزی
ایشتمزوز **ومن بیننا وبینك حجاب** وارامزده وارکدن بر پرده وار که سنکله اتصال
ایتمکه بیزی منع ایدر **فاعمل** پس کندو دینکك مقتضاسی اوزره ایشله **اننا عاملون**
علی التحقیق بیز آیینمزك مقتضاسی اوزره عمل ایدیجیلرز **قل انما انا بشر مثلکم** سویله
بن بر نسنه دکلم الا سزك کبی بر انسانم کیم **یوحی الی انما الهکم اله واحد** بکا وحی اولنور
کیم یالکوز بر معبوددن اوزکه معبودکز یوقدر **فاستقیموا الیه** پس انك طرفنه
توجه ایتدککز حالده افعاللکزده استقامت ایدك **واستغفروه** واعمالکزه کلدککزدن
صکره احداث ایتدککز تقصیراتیچون کندوسندن مغفرت طلب ایدك **وویل للمشرکین**
وارباب شرکه هلاك اولسون **الذین لا یؤتون الزکوة** شول اهل شرك که کلمه توحیدله
نفسلرین پاك قیلمازلر **وهم بالاخرة هم کافرون** وانلر اوبر جهانك اولمسنه کندولر
تصدیق ایتمزلر **ان الذین امنوا وعملوا الصالحات** تحقیقا شول کیمسه لر که ایمانه کلوب
کوزل ایشلر ایشلدیلر **لهم اجر غیر ممنون** کسلمز بر اجرت انلره اولور **قل ائنکم
لتکفرون بالذی خلق الارض فی یومین** سویله ایا علی التحقیق سیز کفر ایدرسیز
شول پروردکاره که زمینی ایکی کون مدتنده یراتدی **وتجعلون له اندادا** واکا مانندلر
تیدرسیز **ذلك رب العالمین** اول قادر که بیله ایکی کونده یراتدی عالملرك پروردکاری
وجعل فیها رواسی ودخی یرده محکم طاغلر قیلدی **من فوقها** انك یوقاروسندن
تاکه قدرته دلالت ایدن اثاری بقنلره نمایان اوله **وبارك فیها** وانده برکت

دیدر

صالدی که ایچنده انواع نباتات وانواع حیوانی خلق ایتدی وقدر فیها اقواتها دخی
زمین خلقنك کیچمك نسنه لرین ایچنده تقدیر ایتدی که هر نوعه لازم اوله جق شی
میسر قیلدی فی اربعة ایام دورت کونك تمامنده سواء برابر اوله رق حالده
یعنی بو دورت کون که ایکیسنده یر خلق اولندی وایکیسنده یرك لوازمی ایچنده
تقدیر اولندی مساوی ایدیلر للسائلین یر ایچنده اقوات تقدیر اولندیغنی طالب
اولانلره ثم استوی الی السماء صکره کوکه قصد ایتدی وهی دخان وحال بو که اوبر
توتون ایدی فقال لها وللارض ائتیا پس کوکه وزمینه دیدی سزه فرمان ایتدوکم
نسنه کلمك طوعا او کرها فرمانبر اولدیغکوزده یا اکراه تسیزین یعنی البته کلملیسین
اراده تکوز وار ایسه یا یوق ایسه بو کلامدن مراد اظهار کمال قدرتدر وایستدوکی
شینك وقوعی واجب اولمسین بیان ایتمکدر نزیره وزمینه اثبات طاعت وکرهدر
قالتا اتینا طائعین کوك وزمین دیدیلر انقیاد ایتدوکمز حالده کلدك فقضاهن
پس کوکی معمول سن یایدی سبع سموات یدی کوك فی یومین ایکی کونده
واوحی فی کل سماء امرها وهر کوکه شانندن ظهور ایدن شیئی وحی ایتدی
یعنی انك اظهاری اوزره طبعا یا اختیارا متوجه قیلدی وزینا السماء الدنیا بمصابیح
دخی یقین اولان کوکی چراغلر کبی یلدزلرله اراسته قیلدق وحفظا وانلری آفاتدن
برابو صاقلق صاقلدق ذلك اول مذکور اولان بدائع قدرت تقدیر العزیز العلیم
هر کیمی اوزره غلبه ایدوب جمیع اموره دانا اولان خدانك اولچوب برقسیدر فان
اعرضوا پس اگر کفار بو دلائل بیان اولندقدنصکره یوز دوندورلر فقل انذرتکم
صاعقة پس سویله سزه قورقتی ویردم بر یلدرمدن یعنی حاللری اوزره قالورلرسه
انلری تکذیبات کیم کندولره بر عذاب ذکر مثل صاعقة عاد وثمود بو ایکی قبیله یه
دکن عذاب کبی اذ جاءتهم الرسل اول وقت که پیغمبرلر کندولره کلدیلر من بین
ایدیهم ومن خلفهم اوکلرندن وارد لرندن یعنی پیغمبرلر انلره جمیع اطرافلرندن
کلوب نصیحت ایتدیلر که الا تعبدوا الا الله تکریدن اوزکه برشیئه عبادت ایتمك
قالوا لو شاء ربنا دیدیلر پروردکارمز پیغمبرلرك کوندرمسنی ایستسیدی
لانزل ملائكة البته رساله سیله فرشته لر ایندردی فانا بما ارسلتم به کافرون
پس علی التحقیق بز تصدیق ایدیجیلر دکلوز اول نسنه یه که سیز کندوزنکله
انکله مرسل اولدکوز انکچون که سیز بزم کبی بر انسانسیز اوزیمزه براز تقدمکوز یوقدر

فاما عاد

فاما عاد فاستکبروا فی الارض بغیر الحق پس اما قبیلۀ عاد روی زمینده استحقاقسز
کردنکشلك ایدوب متعظم اولدیلر وقالوا من اشد منا قوة ودیدیلر کیم بزدن زیاده
برکد کوج جهتندن اولم یروا ان الله الذی خلقهم ایا غافل اولوب بیلمدیلرمی کیم علی
التحقیق کندولرین ایجاد ایدن ایزد ذو الجلال هو اشد منهم قوة کندوسی قوت
جهتندن کندولردن چوق قوت صاحبیدر وکانوا بآیاتنا یجحدون دخی بزم آیاتمزه
تصدیق کتورمزلردی فارسلنا علیهم ریحا صرصرا پس اوندلرینه صاوق یلی
کوندردك فی ایام نحسات برشامتلی کونلرده بر روایتده مذکوردرکیم اول کونلر ماه
شوالك اواخریدی اول باد صرصر چهارشنبه کوننده اسمکه باشلدی کلجك
چهارشنبه ده ختم اولدی لنذیقهم عذاب الخزی فی الحیوة الدنیا تا که یقین اولان
صاغلغده رسواللك اشکنجه سن انلره داتدز ولعذاب الاخرة اخزی وعلی التحقیق
صونکی سرایك اشکنجه سی رسواتردر وهم لا ینصرون وکندولر عذابك دفعیله
یاردم اولنمازلر واما ثمود فهدیناهم واما طائفۀ ثمود انلره دوغری یولی دلالت ایتدك
فاستحبوا العمی علی الهدی پس کورلکه مشابه اولان ضلالتی هدایت اوزره ترجیح
ایتدیلر فاخذتهم صاعقة العذاب الهون درعقب خوار ایدیجی اشکنجه نك صاعقه سی
کندولرین الدی بما کانوا یکسبون قزندوقلری نسنه سببیله ونجینا الذین امنوا
وکانوا یتقون دخی عذابدن قورتاردق شول کیمسه لری که ایمانه کلوب صاعقه نك
وقوعندن خوف ایدرلردی ویوم یحشر اعداء الله الی النار دخی یاد ایت اول کونی
که خدانك دشمنلری دوزخ سمتنه سوریلوب جمع اولنورلر فهم یوزعون پس
کندولرك اخرلری ایرشمك ایچون ایلروده اولانلر دودور حتی اذا ما جاؤها پس
آتشه کلدکلرنده شهد علیهم سمعهم وابصارهم وجلودهم اوندلرینه قولاقلری
وکوزلری ودریلری یعنی سائر اعضالری شهادت ایدرلر بما کانوا یعملون
ایشلدکلری نسنه ایله وقالوا لجلودهم لم شهدتم علینا دخی اعضالرینه توبیخ
یوزندن دیدیلر نیچون اوزریمزه شهادت ایتدکوز قالوا انطقنا الله الذی انطق کل شیء
دیدیلر هر نسنه یی سویلتدن ایزد متعال بزی سویلتدی وهو خلقکم اول مرة
وحال بو که کندوسی اول کره سزی ایجاد ایتدی والیه ترجعون وجزا ایچون
کندویه دونمشی قیلنورسز وما کنتم تستترون وسیز کیزلنمازدکوز یعنی قباحت
ایتدکوزده خلقدن قورقوب کیزلندکوز وکمان ایتمدکوزکم ان یشهد علیکم سمعکم

اوذكزه قولاقلركوز شهادت ايده ولا ابصاركم ونه كوزلركوز ولا جلودكم ونه
اعضاكوز ولكن ظننتم ان الله لا يعلم كثيرا مما تعملون وليكن كمان ايتدكوز كيم على التحقيق
خداى عز وجل ايشلدككوز ايشدن چوق شئ بيلمز وذلكم ظنكم واول ظن ايتدككوز
كمانكوزدر الذى ظننتم بربكم شول كمان كه پروردكاركزه كمان ايتدكوز ارداكم
سزى هلاك قيلدى فاصبحتم من الخاسرين پس اوتونلرك كروهندن اولدكوز
فان يصبروا فالنار مثوى لهم پس اكر كفره صبر ايدرلرسه دوزخ كندولره قرارگاهدر
اندن قورتولمزلر وان يستعتبوا واكر سيوددكلرى شيئه دونمك استرلر فما هم
من المعتبين انلر سيوددكلرينه دوندرلن كروهدن دكلدرلر وقيضنا لهم قرناء
دخى انلره شياطيندن دوستلر ويولداشلر تقدير ايتدك فزينوا لهم ما بين ايديهم
پس انلر ايچون امور دنيويه دن اوكلرنده اولان اشيايى تزيين ايتديلر وما خلفهم
وامور اخرويه دن كيرولرنده اولان امورى مزين قيلديلر بو معنا ايله كه حشر ونشرك
وحساب وعقابك انكارى اوزره كندولرين حمل ايتديلر وحق عليهم القول فى امم
قد خلت من قبلهم وكلمهٔ عذاب اونلر اوزرينه لازم كلدى بر كروهلرك زمره لرنده
كه كندولردن اسبق كذشته اولديلر من الجن والانس پرى مقوله سندن وانسان
نوعندن انهم كانوا خاسرين تحقيقا كيم كفار قسمى زيانكار ايديلر كتوردكلركه
كفار قريش بيرى بيرينه امر ايديكه محمد المصطفايى اوقودوكوزده اكا برنوع
تشويش ويرك پس پيغمبر صلى الله عليه وسلم قرآنه شروع ايديجك اوازلرين قالدروب
بيهوده سوز سويلكه باشلديلر حق جل وعلا بو ايتى منزل ايدوب بيوردى
وقال الذين كفروا دخى ايمانه كلميان كروه ديديلر لا تسمعوا لهذا القرآن بو
قرآنه قولاق اصوب ايشتمك والغوا فيه واوقومسى اثناسنده بيهوده سوز
سويلك لعلكم تغلبون شايد سيز تلاوتى اوزره اصواتكوز ايله غلبه ايده سيز
فلنذيقن الذين كفروا پس البته كفر ايدنلره ادندررز عذابا شديدا برقتى
اشكنجه ولنجزينهم اسوء الذى كانوا يعملون والبته انلره مكافات ايدرز ايتدوكلرى
بد اعماللك بدتر سزاسيله يعنى صدداسنده بدتر اولان اعماللريله مكافات اولنورلر
ذلك اول كونه مكافات جزاء اعداء الله خدا دشمنلرينك مكافاتيدر
النار سزالرى اتشدر لهم فيها دار الخلد اتشك ايچنده انلره جاودانلك
سرايى وار جزاء بما كانوا بآياتنا يجحدون بر درست مكافات اولنورلر

اول نسنه سببيله كيم ايتمزى انكار ايدرلردى وقال الذين كفروا دخى كفر ايدنلر
ديديلر ربنا ارنا اللذين اضلانا من الانس والجن اى خداوندمز جنى وانسدن
بزى آزدرن ايكى شخصى بزه كوستر بر قولده انلر ابليس وقابيلدر نجعلهما تحت
اقدامنا اولا ايكى شخصى اياقلرمز الترنده قيلوب كندولرين چيقنيهلم ليكونا
من الاسفلين تاكه الچقلردن اولهلر ان الذين قالوا ربنا الله تحقيقا شول كيمسه لر
كه ديديلر پروردكارمز خداى عز وجلدر ثم استقاموا صكره عملده استقامت
ايتديلر تتنزل عليهم الملائكة موت محلنده فرشته لر اونلرك اوزرينه اينوب كندولره
ديرلر كيم الا تخافوا ايلركونده اولان اشيادن قورقمك ولا تحزنوا وكيرو قودوغكوز
كيمسه لر اوزره غمناك اولمك وابشروا بالجنة التى كنتم توعدون ودنياده پيغمبرلرك
لسانى اوزره وعد اولندوغكوز بهشتله شاد اولك نحن اولياؤكم فى الحيوة الدنيا
بز سزك دوستلركوز يقين اولان صاغلغمزده كه سزه حقى الهام ايدوب ايولك
ايشلمككوزه باعث اولوردق وفى الآخرة واوبر جهانده شفاعت واكرام ايله
بز سزك دوستلركوز ولكم فيها ما تشتهى انفسكم وسزه در آخرتده لذات قسمندن
جانلركوز آرزو ايتدوكى اشيا ولكم فيها ما تدعون وسزه در انجنده ايستدككوز
نسنه نزلا برآماده اولمش روزى من غفور رحيم بو ايكى وصفله متصف اولان
خدادن ومن احسن قولا ممن دعا الى الله دخى كيمدر سوزى يكركدر شول كيمسه نك
سوزندن كه خلق خدانك عبادتنه دعوت ايده وعمل صالحا وشايسته
ايش ايشلدى وقال اننى من المسلمين دخى ديدى على التحقيق بن ارباب انقيادلر
زمره سندنم ولا تستوى الحسنة ولا السيئة وهركز ايولكله بدلك برابر اولماز
ادفع بالتى هى احسن بدلكى دفع ايت شول شيله كه نفس الامرده كندوسى كوزلركدر
فاذا الذى بينك وبينه عداوة پس اول محلده كه اويله ايدرسن بولورسن شول
كيمسه يى كه سنك اراكده وانك اراسنده بر عداوت وار كانه ولى حميم كويا
كيم اول شخص بر مشفق دوستدر وما يلقاها وبدلك مقابله سنده ايولك ايتمكك
خصلتى بر كيمسه يه ويرلمز الا الذين صبروا مكر اذيت اوزره صبر ايدنلره وما
يلقاها الا ذو حظ عظيم واول خصلت بر كيمسه يه ويرلمز الا بر اولو بهره
آيه سنه واما ينزغنك من الشيطان نزغ واكر ابليسدن سكا بر وسوسه عارض
اولورسه فاستعذ بالله انك شرندن خدايه صيغن انه هو السميع العليم كمبى شبهه

خداعز وجل کندودر استفاده کی ایشدن نیتکه دانا اولان ومن اياته الليل والنهار دخی
انك دلائل قدرتندندر کیجه وکوندزکه بیری بیری اردنجه کلوب کیتمکز والشمس والقمر وکونش
وآی دخی دلائل قدرتندندر لا تسجدوا للشمس ولا للقمر کونشه ایچون سجده ایتمك ونه آی
ایچون واسجدوا لله الذی خلقهن وانلری ایجاد ایدن خدای ذو الجلاله سجده ایدك
ان کنتم اياه تعبدون اگر انکا یالکوز عبادت ایدرکوز فان استکبروا پس اگر فرمانك
امتثالندن کردن کشلك ایدرلر خدا عز وجل انلرك عبادتندن مستغنیدر فالذين
عند ربك که پروردگارك قتنده اولان ملائکه در یسبحون له بالليل والنهار انکچون
کیجه ده وکوندوزده تسبیح ایدرلر وهم لا يسأمون وحال بوکه انلر تسبیح ایتمکدن اوصانمزلر
ومن اياته انك ترى الارض خاشعة دخی خدانك قدرتی نشانلرندندرکیم بلاشبهه
سن یری تذلل ایدن کیمسنه کبی قورومش وسکون ایتمش کوررسن فاذا انزلنا عليها الماء اهتزت
وربت پس اول وقت که اوزرینه صوبی ایندررز جنبش ایدوب نباتاتیله شیشر ان الذی
احياها تحقیقا شول پروردگار که انی احیا ایتدی لمحيي الموتى البته اولمشلری زنده
قیلیجیدر انه على كل شئ قدير بی شبهه کر اول هر نسنه اوزره توانادر ان الذين
يلحدون فی اياتنا تحقیقا شول کیمسه لر که ایاتمزده طریق استقامتدن میل ایدرلر یعنی
انلرده طعن وتحریف ایدوب انلری باطله تأویل ایدرلر لا يخفون علينا اوندیره پوشیده
اولمازلر افمن يلقى فی النار پس بر کیمسه که اتشده صالنور بیکرمیدر ٠ ٠ ٠ ٠
٠ ٠ پس بر کیمسه که اتشده صالنور بیکرمیدر ام من يأتی امنا يوم القيمة یاخود شول
کیمسه که دوزخ قیامتده اتشدن امین اوله وغنده کلور اعملوا ما شئتم ایستدیککز
نسنه یی ایشلك بو امر تهدید ایچوندر انه بما تعملون بصير بی شبهه کیم حق جل وعلا
ایشلدیککز نسنه یی بینادر ان الذين كفروا بالذكر تحقیقا شول کیمسه لر که قرآنه کفر
ایتدیلر لما جاءهم یعنی کندولره کلدکی برمعاندکوهدرلر وانه لكتاب عزيز ولی
شول کیم قرآن جلیل القدر چوق نفعلو بی نظیر کتابدر لا يأتيه الباطل من بين يديه اکا
باطل نه ایلرو سندن کلور ولا من خلفه ونه اردندن یعنی جمیع جهاتدن محفوظدر باطل اکا
یول بولمز تنزيل من حكيم حميد اشیایی یرینه وضع ایدن جمیع محامده مستحق اولان
خدادن ایندرلمشدر ما يقال لك سکا دینلمز یعنی قومک کفاری سکا بر سوز دیمزلر
الا ما قد قيل للرسل من قبلك الا سندن اسبق پیغمبرلره کروهلرندن سویلنان
سوز کبی بوکلاه حضرتك تسلیه در ان ربك لذو مغفرة بی شبهه کیم پروردگارك

پیغمبرلره

پیغمبرلره وتوابعلرینه مغفرت ایدر وذو عقاب اليم وکفاره دردناك عقوبتلودر
کتوردیلر کیم کفار قریش دیدیلر نیچون قرآن لغت عجمله ایمدی یا نیچون بر مقداری عربی ودر
حصرسی عجمی ایمدی تاکه ایکی کروه اندن بهره مند اولوردی حق جل وعلا بو ایتی منزل
ایتدی ولو جعلناه قرانا اعجميا واکر محمد المصطفی اوزره منزل قیلدوغمز کتابی
لغت عربدن ماعدا بر لغتله اوقنور نسنه قیلسیدك لقالوا لولا فصلت اياته البته
دیرلردی نیچون ایاتی بر فهم ایتدوکمز لسان ایله بیان اولنمدی ءاعجمی وعربی سوز
عجمی و مخاطب عربی اولسونمی بو صورتده برخاطرده وجوده کلماز قل هو للذين امنوا هدى
سویله قرآن عظیم الشان ایمانه کلان کیمسنه لره دوغرولق سمتنه یول کوستریجیدر
هدى وسینه لرده شکوك وشبهه لرك دردنه شفا باغشلیجیدر والذين
لا يؤمنون وایمانه کلمیانلر فی اذانهم وقر قولاقلرینه اوبر صاغرلقدر وهو عليهم
عمى وکندوسی اونلرلوینه بر کورلکدر اولئك ينادون من مكان بعيد انلر دیرا اوزاق
یردن چیغرلمش قیلنورلر یعنی انلرك حالی شول کیمسه نك حالنه بنکزرکه اوزاق
یردن چیغرلوب ایشتمز ولقد اتينا موسى الكتاب دخی تحقیقا کیم حضرت موسایه توراتی
ویردك فاختلف فيه پس انك شاننده اختلاف اولندی که کیمسی حقیتنی تصدیق
ایدوب کیمسی تکذیب ایتدی نته که قرآنده اوکونه اختلاف واقع اولدی ولولا كلمة سبقت
من ربك واکر پروردگاردن بر سوز سبقت ایتمسیدی که مکذبلرك عذابی قیامته
تأخیر اولنمشدر لقضى بينهم البته اهل تکذیب اراسنده حکم اولنوردی که قوملر
اهلاك اولنوردی نته که امم سالفه نك مکذبلری اهلاك اولندی وانهم لفی شك
منه مريب وتحقیقا کیم کفار قرآندن اضطرابه موجب بر کماندهدر وشمشلدردر من
عمل صالحا فلنفسه هر کیم کوزل ایش ایشلدی انك نفعی کندو نفسی ایچوندر ومن
اساء فعليها وهر کیم بدلك ایتدی انك ضرری اوزرینه مترتب اولور وما
ربك بظلام للعبيد دخی پروردگارك قوللره ستم ایدیجی دکلدر اليه يرد علم
الساعة قیامتك بیلمسی خدایه دوغری قیلنور یعنی قیامتدن سؤال اولنسه وقتی مجمل
انك بیلمسی خدایه مفوض اولور انکچونکه اندن اوزکه بر فرد انی بیلمز وما تخرج من ثمرات
من اكمامها وهیچ میوه لر قشرندن چیقمزلر وما تحمل من انثى واصلا بر دیشی
بو کلی اولماز ولا تضع ویوکنی بر یرده وضع ایتمز الا بعلمه الا خدانك علمیله
ويوم يناديهم دخی یاد کتور اول کونی که حق جل وعلا کفاری توبیخ ایچون چیغروب

دير اين شركائي زعمكوزله بنم اورتاقلرم قنده در قالوا آذناك ما منا من شهيد جواب
ويروب ديديلر بيز سكا بيلدردك كيم انلر ايچون شريك كه شهادت ايده بيزدن هيچ
شاهد يوقدر وضل عنهم ما كانوا يدعون من قبل واهل شركدن غائب اولدى سول
شئ كه بو كوندن اسبق دنياده اكا پرستش ايدرلردى وظنوا ما لهم من محيص ديو
بيلديلر كيم كندولره اصلا بر كريزكاه يوقدر لا يسأم الانسان من دعاء الخير آدم اوغلى نعمتك
وسعتى طلبندن اوصانمز وان مسه الشر واكر معيشت دارلغى كندويه دكوب فيؤس قنوط
اولور كيمسنه خدانك فضل ورحمتندن اميدى غايتله كسمشدر ولئن اذقناه رحمة منا واكر
اكا قتمزدن بر ايولك لذتنى داددررز من بعد ضراء مسته بر بدلكدن صكره كه كندويه
دكدى ليقولن هذا لي البته سويلر بو نعمت حقمدر اصلا بندن زائل اولماز وما
اظن الساعة قائمة وكمان ايتمم كه قيامت قالقه ولئن رجعت الى ربي وبى شبهه
اكر قيامت قالقوب ربمه دونمش قيلنورسم ان لي عنده للحسنى بكا انده دنياده اولان
حالتمدن يكرك بر حالت اولور فلننبئن الذين كفروا بما عملوا پس على التحقيق كيم
كفر ايدنلرى ايشلدوكلرى اشيادن آكاه ايدرز ولنذيقنهم من عذاب غليظ والبته
بيوك اشكنجه دن انلره داددررز واذا انعمنا على الانسان واول وقت كه آدم اوغلى
اوزره انعام ايدرز اعرض ونأى بجانبه شكردن يوز دوندروب كندو نفسيله انزن
اوزاقلنور واذا مسه الشر فذو دعاء عريض واول وقت كه كندويه بر بدلك دكر ايكلى
لسنه يه متشابه براولو دعانك ايه سيدر قل ارأيتم ان كان من عند الله سويله كفاره
يا محمد بكا خبر ويرك اكر قرآن خدانك قتندن اولوب ثم كفرتم به صكره سز اكا
تصديق كتورمدكوز من اضل ممن هو في شقاق بعيد كيمدر ازغونراك شول كيمسه دن
كه كندوسى براوزاق خلاف وعناده در سنريهم آياتنا في الآفاق يقندر
انلره ويررز كه نشانلرمزى جهانك اطرافنده كوسترورز يعنى سرور كائنات اخبار
ايتدوكى فتوحاتك وقوعنى انلره نمايان ايدرز وفي انفسهم وكندو جانلرنده
دخى يعنى اهل مكه اراسنده ظاهر اولان وانلره حلول ايدن مصيبتلرى دخى كندولره
كوسترورز حتى يتبين لهم انه الحق تا كه كندولره ظاهر اوله كيم قرآن درستدر
ايچنده اصلا شبهه يوقدر اولم يكف بربك ايا پروردكارك اغنا ايدوب كفايت
ايتديمى كيم انه على كل شيء شهيد على التحقيق كندوسى هر نسنه اوزره كواهدر
الا انهم في مرية بيلك كيم بلا شبهه كفار مقوله سى بر شكده درلر من لقاء ربهم

پروردكارلرينك

پروردكارلرينك لقاسندن يعنى حشر ونشرك اولمسنى تصديق ايتميوب استبعاد
ايدوكلرى ايچون خدانك ملاقاتندن شكده دوشمشلردر الا انه بكل شيء محيط آكاه
اولك كيم حق جل وعلا هر نسنه يه محيطدر سورة الشورى ثلث وخمسون مكيه قلنمشدر والله اعلم

بسم الله الرحمن الرحيم

حم عسق بو حروف سورهنك ايكى اسميدر ديو سببدن ادا الرده فاصله
قيلندى كذلك بو سورهده اولان معانى كبى يوحى اليك والى الذين من قبلك سكا
وسندن اسبق اولانلره وحى ايدر الله العزيز الحكيم بو ايكى نعت كمال ايله موصوف اولان
ايزد ذو الجلال له ما في السموات وما في الارض كندويه مملوكدر كوكلرده اولان اشيا
ويرده اولان نسنه لر وهو العلي العظيم وكندودر هر نسنه اوزره بو جملنك جميع
اشيادن اولو اولان تكاد السموات يتفطرن من فوقهن يقلشور كه خدانك عظمت
وهيبتندن كوكلر بو قات وطرفلرندن چتلادر والملائكة يسبحون بحمد ربهم دخى فرشته لر
پروردكارلرينك حمدنه مقارن اولدقلرى تسبيح ايدرلر ويستغفرون لمن في الارض
وزمينده ساكن اولانلر ايچون مغفرت طلب ايدرلر الا ان الله هو الغفور الرحيم آكاه
اولك كيم بلا شبهه تكرى تعالى كندودر كنهكارلرك كناهلرين ستر ايدوب توبه لرين
قبول ايتمكله كندولرينه چوق اسيركيان والذين اتخذوا من دونه اولياء دخى شول
كيمسه لركه تكريدن اوزكه دوستلر ايدنديلر يعنى شريكلر واندادلر ايدوب پرستش ايدرلر
الله حفيظ عليهم ايزد ذو الجلال احوال واعماللرى اوزره نكهباندر وما انت عليهم بوكيل
وسن اوزرلرينه وكيل دكلسن يعنى انلرك ايشى سكا اصمرلنمشدر وكذلك اوحينا
اليك قرآنا عربيا ونته كيم بو ايتى سكا ايحا ايتدك لغت عربله مترجم بر قرآن سكا
ملكك لسانى اوزره كوندردك لتنذر ام القرى تا كه قوركيك انا سنه يعنى تا كه مكه
خلقنه قورقو ويره سن ومن حولها وعربدن چورهسنده اولانلره دخى وتنذر يوم
الجمع دخى خلقه جمع ايدن كوندن قورقو ويره سن لا ريب فيه انك وقوعنده بر شك
وشبهه يوقدر چون قيامت كوننده اولين وآخرين بر يرده حشر اولنورلر اول
كوندن جمع كونى ديلدى فريق في الجنة انلردن بر كروه بهشت جاودانه قرار دوتر
وفريق في السعير وبر كروه دوزخده ولو شاء الله لجعلهم امة واحدة واكر خدا
عز وجل ايستيدى انلرى بالكوز بر كروه قيلاردى كه جمله لرى هدايت طريقنده اولوردى
يا ضلالت طريقنده ولكن يدخل من يشاء في رحمته وليكن ايستدوكنى هدايتله وطاعته

ابشلمسی اوزره کندولره باعث اولمغله رحمتنده داخل قیلادر والظالمون ما لهم من ولی
ولا نصیر وستمکار اولانلر کندولره هیچ بر دوست ونه بر یاردمجی اولور ام اتخذوا من
دونه اولیاء بلکه کفار تنکریدن اوزکه بتلر کبی اشیایی دوستلر ایدندیلر وبو
خصوصده هوای نفسه اویدیلر نه برادرست دوست الموالی ایسترلرسه فالله هو
الولی ایزد متعال کندودر دوست اولان غیرسی دکل وهو یحیی الموتی وکندوسی اولمشلری
زنده قیلادر وصاغ اولانلرک جاننی الور وهو علی کل شیء قدیر وکندودر هر نسنه
اوزره توانا وما اختلفتم فیه من شیء دخی اموردینیه‌دن ودنیویه‌دن هر نسنه که سیز
وکفار ایچنده اختلاف ایدکوز فحکمه الی الله انک حکمی خدای ذوالجلاله منوطدر
محقی مبطلدن ثواب وعقابله تمییز ایدر ذلکم اول عظیم الشان حاکمکوز الله ربی ایزد
ذوالجلال پروردکارمدر علیه توکلت قموا مورمده اوزرینه اعتماد ایتدم والیه انیب
ومشکل ایشلرده اکا رجوع ایدرم فاطر السموات والارض کوکلر ویری ابتدا ایجاد ایدن
خدا جعل لکم من انفسکم ازواجا جنسکوزدن سیزکچون قادینلر قیلدی ومن الانعام ازواجا
دخی دوارلردن کوناکون صنفلر سیزکچون یرتدی یذرؤکم فیه سیزی بو وجه
اوزره خلق ایتمده چوق قیلادر لیس کمثله شیء اصلا بر وجهله کندویه ماننده
بر نسنه یوقدر وهو السمیع البصیر وکندودر جمیع مسموعاتی ایو ایشیدن مبصراتی کما ینبغی
کورن له مقالید السموات والارض کندویه ملوکدر کوکلر ویرلک خزائنی یبسط الرزق
لمن یشاء ویقدر ایستدوکی کیمسنه‌یه رزقی واسع قیلادر وایستدوکی کیمسنه‌یه انی
دار قیلادر انه بکل شیء علیم تحقیقا که اول قادر ذوالجلال دوکلی اشیایه داناندر
شرع لکم من الدین سیزکچون طاعات وتوحیددن مبین وهویدا قیلدی ما وصی
به نوحا شول شیء که انک ایشلمسین حضرت نوحه فرمان ایلدی والذی اوحینا الیک
دخی شول نسنه‌لی که سکا وحی ایتدک وما وصینا به ابراهیم وموسی وعیسی واول شیء که
انک ایشلمسین بو اعزه‌یه فرمان ایتدک واول مشروع اولان نسنه بودر که ان اقیموا
الدین دینی ایا قلندرلسه یعنی تصدیقی واجب اولان شیئه ایمان کتوره‌ده واحکام
الهیه‌ده اطاعت ایتمده تقصیر ایتمه ولا تتفرقوا فیه وانده اختلاف ایتمک یعنی اصول
دین اولان توحید وطاعاتده اختلاف ایتمک کبر علی المشرکین اهل شرکه اوزره
بیوک اولدی ما تدعوهم الیه شول شیء که کندولرینی اکا دعوت ایدرسن الله
یجتبی الیه من یشاء خدا عز وجل ایستدوکی کیمسنه‌یی برکزیده ایدوب کندو طرفنه

الی جذب

الی جذب ایدر ویهدی الیه من ینیب دخی طرفنه توجه ایدنه توفیق ویروب دیننه اکا یول
کوستررور وما تفرقوا الا من بعد ما جاءهم العلم وامم ماضیه پراکنده اولوب اختلاف
ایتمدیلر الا کندولره دانش کلدکدنصکره بغیا بینهم ارالرنده دشمن عداوت جهتندن
نه اظهار حق ایچون ولولا کلمة سبقت من ربک واکر پروردکارکدن بو حوز سبقت ایتمسیدی
که انلره مهلت ویرلسه‌در الی اجل مسمی بر معین مدتدک لقضی بینهم البته
ارالرنده حکومت اولنوردی که مبطل اولان معذب اولوب محق خلاص بولوردی وان
الذین اورثوا الکتاب من بعدهم دخی تحقیقا کیم شول کیمسنه‌لر که کتاب ویرلدیلر کیچمش
امم دنصکره یعنی حضرتک عصرنده قرآنه ویلین مشرکلر لفی شک منه مریب انده اضطرابه
ویریجی بر کمانده دوشمشلردر که اکا ایمانه کتورمزلر فلذلک پس اولیر اکنده لک وشکدن
اوتری فادع ملت اسلامه اوزره اتفاق اولنق ایچون خلقی دعوت ایت واستقم کما امرت
دخی فرمان اولندوغک دعوتده اوزره استقامت ایت ولا تتبع اهواءهم وکفره‌نک باطل
خواهشلرینه اویمه وقل آمنت بما انزل الله من کتاب دخی سویله خدا عز وجل کتاب
مقوله‌سندنه ایندردوکی نسنه‌یه ایمان کتوردم وامرت لاعدل بینکم دخی فرمان
اولندم کیم اراکوزده تسویه ایدیم یعنی اشراف واراذلی حقه دعوت ایدیم وشرایعک
تبلیغنده وحکومتده بر طرفه میل ایتمیم الله ربنا وربکم ایزد ذوالجلال دیمز
وربکوزدر لنا اعمالنا ولکم اعمالکم اعماللرک مکافاتی بیزه‌در واعماللکوزک جزاسی
سیزه‌در لا حجة بیننا وبینکم اصلا خصومت یوقدر ارامزده وارالکوزده زیرا
حق ظاهر اولدی وقدنصکره مجادله بیهوده اولور الله یجمع بیننا تنکری تعالی ارامزده
جمع ایدر قیامت کوننده والیه المصیر وفصل خصومت ایچون جمله‌نک دونمسی کندو
طرفنه‌در والذین یحاجون فی الله دخی شول کیمسنه‌لر که ایزد ذوالجلالک دیننده خصومت
وجدال ایدرلر من بعد ما استجیب له اکا اجابت اولندوقدنصکره حجتهم داحضة
عند ربهم انلرک جدال وخصومتی زائل وباطلدر پروردکارلری قتنده وعلیهم
غضب واوندلرینه بر اولو خشم اولور عنادلری ایچون ولهم عذاب شدید وکندولره
بر قتی اشکنجه اولور کفرلری ایچون الله الذی انزل الکتاب بالحق ایزد ذوالجلال شول حکیمدر که
قرآنی دعوی لغه مقارن ایندردی والمیزان وملوکک حقوقنه تسویه ویرن احکامی
ایندردی وما یدریک لعل الساعة قریب دخی قنغی نسنه سنی بیلیجی قیلدی شاید قیامتک
کلمسی یقندر یستعجل بها قیامتک کلمسنه استهزا یوزندن استعجال ایدر الذین لا یؤمنون

بها شول كيمسه لركه انكا تصديق كتورمزلر والذين امنوا وانكا تصديق كتورنلر
مشفقون منها انك وقوعندن قورقنلردر ويعلمون انها الحق وبيلورلر على
التحقيق اودرستدر وقوعنده شك وشبهه يوقدر الا ان الذين يمارون في الساعة انكاه
اولكه كيم بلاشبهه قيامتك شاننده مجادله ايدرلر لفي ضلال بعيد حقدن اوزاق
برازغونلقده درلر الله لطيف بعباده ايزد عز وعلا قوللرينه كوزل ايشلودر عقول
ادراك ايتمدوكي نعمتلرله كندولرين بسلر يرزق من يشاء لطفيله ايستدوكنه روزي
ويرور وهو القوي العزيز وكندودر لطف ورحمت ايتمكه توانا غالب حكم واراده سنه غلبه
ايدن من كان يريد حرث الاخرة هركيم عمليله اخرتك ثوابن ايستر نزد له في حرثه ثوابنده
انكا ارتدررزكه بيرك مقابله سنده اوندن يدي يوزه دك واندن يوقارو ويررز ومن
كان يريد حرث الدنيا وهركيم بو جهانك متاعن ايستر نؤته منها انكا قسمت ايتدوكمزي
اندن ويررز وماله في الاخرة من نصيب وانكا اول جهانده اصلا بر بهره اولماز ام لهم
شركاء شرعوا لهم من الدين ياخود كفاره اونلر ناكه دين واركه دينيدن كندولر ايچون بيان
ايتديلر ما لم يأذن به الله شول نسنه كه تنكري تعالى انك اولمسنه دستور ويرمدي
ولولا كلمة الفصل واكر كلمهء فصل اولمسه يعني مكافاتك تاخيرينه حكم سبقت
ايتمسيدي لقضي بينهم البته مؤمنلر وكافرلر ارا سنده حكم اولنوردي وان الظالمين
مشفقين ماكسبوا وبى شبهه كيم ستمكار اولانلر كندولره بر دردناك اشكنجه الور
وترى الظالمين مشفقين مما كسبوا ستركه نفسلرينه ستم ايدنلري كوروررسن قيامتده
قزندوقلري شيئدن قورقشلر وهو واقع بهم وحال بوكه ايتدوكلرينك سزاسي كندولره
ايرشيجيدر قورقسه لر ياقورقمسه لر والذين امنوا وعملوا الصالحات وايمان كتوروب كوزل
عمللري ايشليانلر في روضات الجنات باغلرك سبزه زارلرنده درلر لهم ما يشاؤن عند
ربهم كندولره ايستدوكلري نسنه پروردكارلري قتنده موجوددر ذلك اهل
ايمانه اولان نعمتلر هو الفضل الكبير كندودر اولو ارتقلك كه دنيا وما فيها يانينده بر
امر مستحقردر ذلك الذي يبشر الله عباده مذكور اولان ثواب شول نسنه دركه تنكري
تعالى قوللرينه انكله مژده ويرور الذين امنوا وعملوا الصالحات شول قوللركه ايمان كتوروب
كوزل عمللر ايشلديلر قل لا اسالكم عليه اجرا سويله احكامك تبليغي اوزره سيزدن
اجر طلب ايتمم الا المودة في القربى ليكن سيزكله اولان قرابتم جهتندن محبتي سيزدن طلب
ايدرم ومن يقترف حسنة وهركيم بر ايولك ايشلر نزد له فيها حسنا انكا اول ايولكده

ايولكده بر كورلك

بر كوزللك ارتدررز ان الله غفور شكور بى شبهه كيم حق جل وعلا كنهكاره مغفرت
ايدوب اطاعت ايدنه ثواب احسان ايدر ام يقولون افترى على الله كذبا بلكه كفار ديرلر
محمد دعواى نبوتده تنكري تعالى اوزره كذب ويلان بغلدي بو سوزي كوكلمزده كيم انلردن
صدور ايدر فان يشأ الله يختم على قلبك زيرا حق جل وعلا ايستسه كوكلك اوزرينه مهر
اورر بو كلام افاده ايدركه افترا ايتمك سعودكائنات كبي كيمسه دن مستبعددر
دخي انك استعمال ايدركيم بو كونه ايشه جرأت ايتمز الا بر جاهل كه كوكلي اوزرينه مهر
اورلمشدر واما عارفلره بويله بر ايش اصلا صدور ايتمز ويمح الله الباطل وايزد ذو الجلال
باطلي نابديد ايدر ويحق الحق بكلماته وحقي سوزلريله ثابت قيلدر انه عليم بذات الصدور
بى شبهه كيم خداى عز وجل سينه لرايه سي اولان اسراره دانادر وهو الذي يقبل التوبة
عن عباده وكندودر شول پروردكار كه قوللرندن توبه قبول ايدر ويعفوا عن السيئات
ويمان ايشلردن تجاوز ايدر يعني توبه ايدوكلر نصكره جرملرين باغشلر ويعلم
ما تفعلون وايشلديكوز نسنه يي بيلور يعني مكافاتكزي انكا كوره ويرور ويستجيب
الذين امنوا وعملوا الصالحات وايمان كتوروب كوزل عمللر ايشليانلره اجابت ايدر
يعني حق جل وعلا صالح مؤمنلرك دعاسن مستجاب قيلدر ويزيدهم من فضله وانلره
كرم واحساننده ارتورور والكافرون لهم عذاب شديد وبى دين اولانلر كندولره بر
شدتلو اشكنجه اولور ولو بسط الله الرزق لعباده واكر حق جل وعلا قوللرينه
كيجك نسنه لرين منسبع قيلسيدي لبغوا في الارض البته يريوزنده بطر الوب
جهتندن فساد ايدرلردي ولكن ينزل بقدر ما يشاء وليكن ايستدوكي اندازه ايله
ايندرور انه بعباده خبير بى شبهه كيم خدا قوللرينك كيزلي احوالنه دانادر
بصير ظاهر اولانلري طوارلرين كورجيدر وهو الذي ينزل الغيث وكندودر شول خالق
ذو الجلال كه يغموري ايندرور من بعد ما قنطوا خلق اميد كسدكدن نصكره انك
ايمسندن وينشر رحمته دخي كندو رحمتي هر نسنه اوزره ياير وهو الولي
وكندودر دوست اولان كه قوللرينه احسانله ونشر رحمتله كوزدر الحميد اول نعمتلر
اوزره حمده مستحق اولان ومن اياته خلق السموات والارض دخي خدانك دلائل قدرتندن
كوكلر ويرلر يرتمسي وما بث فيهما من دابة وانلرك ايچنده حيوان مقوله سندن
براكنده قيلدوغي نسنه دخي وهو على جمعهم اذا يشاء قدير وكندوسي ايستدوكم
انلرك جميعسي اوزره توانادر وما اصابكم من مصيبة دخي سيزه هر نه دكديكم مصيبت

مقوله سندن فبما كسبت ايديكم اللركوز قزندوغى نسنه سببيله در ويعفوا عن كثير
وكناه قسمندن چوق شيدن بغشلايه ايدر وما انتم بمعجزين في الارض وسيز دوى زمينده
كيججى دكلسيز اوندكزم مقدر اولان بلالرى وما لكم من دون الله من ولي وتكريدن اوزكه
سيزه هيچ بر دوست يوقدر كه بلالردن سيزى صاقليه ولا نصير ونه بر ياردمجى كه
انلرى سيزدن دفع ايده ومن آياته الجوار في البحر كالاعلام دخى خدانك آيات عظامندندر
دريادە طاغلر كبى كميلر ان يشأ يسكن الريح ايسترسه يلى ساكن قيلدى فيظللن
رواكد على ظهره پس دريانك ارقه سى اوزره دورمش قالورلر ان في ذلك لآيات
تحقيقاكيم يللرى تسخير ايتمسنده وكميلرى يوريتمسنده اولو نشانلر وار لكل صبار
شكور هر شخصه كه كيمنك بلالرى اوزره غايتله صبر ايدوب اندن سلامتله
چيقدوغنده چوق شكر ايده او يوبقهن يا بر شدتلى يل ارسال ايدوب كميلرى
اهلاك ايده ديمكى ايسترسه كميلرى دريا يوزى اوزره دورمش قيلدى يا بر شدتلى
يل ايله انلرى اغراق ايدوب ايچنده اولانلرى نابود قيلدى بما كسبوا معاصيدن
قزندوقلرى نسنه سببيله ويعف عن كثير واكر ايسترسه كميلرى نجات ويرمكله
چوق كيمسه دن عفو ايده تاكه اهل ايمان خلاص اوله لر ويعلم الذين يجادلون في آياتنا
وتاكه بيله شول كيمسه لر كه آيتمزده مجادله ايدرلر ما لهم من محيص كندولره اصلا
بر كريزكاه يوقدر فما اوتيتم من شيء پس دنيايه متعلق نسنه دن هر نه ويرلدكوز
فمتاع الحيوة الدنيا يعنى صاغلغك منفعتيدر وما عند الله خير وابقى وتكرينك
قتنده اولان شيء يكركدر وپاينده راقدر للذين آمنوا شول كيمسه لر ايچون كه
ايمان كتورديلر وعلى ربهم يتوكلون وپالكوز پروردكارلرى اوزره اعتماد ايدرلر
والذين يجتنبون كبائر الاثم والفواحش وشول كيمسه لر ايچون كه كناهك بيوكلرندن
وقبيح اولان افعالدن اجتناب ايدرلر واذا ما غضبوا واول وقت كه خشمناك
اولورلر هم يغفرون كندولر واز كيچوب عفو ايدرلر والذين استجابوا لربهم دخى
شول كيمسه لر ايچون كه كندو پروردكارلرينك فرمانلرن اجابت ايتديلر مراد
جماعت انصاردر كه حضرت صلى الله عليه وسلم كندولرى ايمانه دعوت ايدوب
انلر دخى قبوله كوستر ديلر واقاموا الصلوة ونمازى قلديلر وامرهم شورى بينهم
وانلرك ايشلرى مشورتلودر يعنى بر ايشه مباشرت ايتدوكلرنده بيرى بيرى ايله
مشاورت ايدر ومما رزقناهم ينفقون وكندولره روزى قيلدوغمز نسنه دن

طريق خيرده صرف ايدرلر والذين اذا اصابهم البغي دخى ثواب اخروى شول كيمسه لر ايچون
كيم قچن كندولره كفاردن ستم ايرشه هم ينتصرون كندولر دشمنلردن انتقام الورلر
وجزاؤ سيئة سيئة مثلها وبر بدلكك سزاسى انك كبى بر بد ايشدر فمن عفا واصلح
پس هر كيم كندويه اولنان ستمك مكافاتندن واز كچوب كندونك ودشمننك ما بينندە
اصلاح ايتدى فاجره على الله انك اجرى خدا اوزرينه دروعده لك ابهامى موعودك شرف
وعظمتى اوزرينه دلالت ايدر انه لا يحب الظالمين تحقيقاكيم حق جل وعلا ستمكار اولانلرى
سيومز ولمن انتصر بعد ظلمه وبى شبهه هر كيم كندويه اولنان ستمدن صكره انتقام
الدى فاولئك ما عليهم من سبيل انلردر اوندلرينه عقاب وعتابله اصلا بر يول اولماز
انما السبيل على الذين يظلمون الناس بوندن اوزكه بر نسنه يوقدركيم عقاب وعتاب
شول كيمسه لر اوزرينه در كه خلقه ستم ايدرلر كه مستحق اولمدوقلرى شيء تجبر طريقيله
انلردن ايسترلر ويبغون في الارض بغير الحق ويروى زمينده بى حق وحجت حدودى تجاوز
ايدرلر اولئك لهم عذاب اليم اول كروه كه ستم ايتمك شانلريدر كندولره بر دردناك
اشكنجه اولور ولمن صبر وغفر والبته شول كيمسه كه خلقك ازارى اوزرينه صبر ايدوب
كندويه ستم ايدنلرك انتقامندن واز كيچدى ان ذلك لمن عزم الامور تحقيقاكه
اول صبر وواز كيچمك ايشلرك ايولرندندر ومن يضلل الله وهر كيمى كه تكرى ازغون
قيلدى فما له من ولي اكا بر دوست اولماز كه كندويه بر كارساز اك ايله من بعده
تكرينك خذلانى اكا اولدوقدن صكره وترى الظالمين دخى ستم ايدنلرى كورورسن
لما رأوا العذاب قچن اشكنجه يى مشاهده ايدرلر يقولون هل الى مرد من سبيل ديرلر
دنيايه بر دخى دونمكه هيچ بر يول وارمى وتراهم يعرضون عليها دخى انلرى كورورسن
جهنم اوزرينه عرض اولنورلر خاشعين من الذل خوارلكدن صقين وذليل اولدوقلرى
حالده ينظرون من طرف خفي آتش سمتنه كوزلرينك قپاغى آهسته تحريك ايتمكدن
باقرلر وقال الذين آمنوا ان الخاسرين الذين خسروا انفسهم واهليهم يوم القيمة وايمانه
كلانلر ديديلر تحقيقاكيم اوقونلر شول كيمسه لردر كه دوز قيامتده جانلرين وكندولره
مخصوص اولانلرى عذابه صاتمش مغلوب اولدديلر الا ان الظالمين في عذاب مقيم اكاه
اولكه كيم على التحقيق ستم ايدنلر همشه بر دورمش اشكنجه دەدرلر وما كان لهم من
اولياء ينصرونهم من دون الله وانلره هيچ دوستلر يوق ايديكه خدانك حكمن تجاوز
ايدوب كندولره ياردم ايدەلر ومن يضلل الله وهر كيمى كه حق جل وعلا ازغون قيلدى

فما له من سبيل اکا هدایت ونجاته هیچ بر طریق اولماز استجیبوا لربکم پروردکارکزك
فرمانه انقیاد ایدك من قبل ان یأتی یوم لا مرد له من الله برکون کلمدن اول که اکا
خدانك طرفندن بر دوندرمك یوقدر ما لکم من ملجأ یومئذ سیزه اصلا بر پناه
ایده جك مکان یوقدر اول کونده وما لکم من نکیر واپتدوککز کناهلری سیزك
هیچ بر انکار ایتمك اولماز زیرا جمله سی صحائف اعمالکزده مثبتدر واعضاکز
انك اوزرینه کواهلردر فان اعرضوا پس ایتدوکك دعوتدن یوز چویرر لرسه
اول حکیمه فما ارسلناك علیهم حفیظا که بز سنی اوزرلرینه نکهبان ومحاسب ایتمکوندردك
ان علیك الا البلاغ احکامی تبلیغ ایتمکدن غیری اوزرکه بر نسنه یوقدر دوالی
ادا ایتمشسن وانا اذا اذقنا الانسان منا رحمة دیمی تحقیقا که بز چونکه آدم اوغلنه
بیزدن بر اولوك دادندردرز فرح بها انکله سیونور وان تصبهم سیئة بما قدمت ایدیهم
واکر بر بدلك کندولره دکرالری قوند وقلوری بد اعمال سببیله فان الانسان کفور بی
شبهه که آدم اوغلی نعمت قتی انکار ایدیجیدر لله ملك السموات والارض کوکلرك ویرك
پادشاهلکی خدای ذو الجلاله مملوك ومخصوصدر یخلق ما یشاء ایستدوکی
نسنه یی ایجاد ایدر یهب لمن یشاء اناثا ایستدوکی کیمسه یه دیشی اولاد باغشلر
ویهب لمن یشاء الذکور وایستدوکی شخصه ارکك اولاد باغشلر او یزوجهم ذکرانا واناثا
یاباغشلر وکی نسنه لری جفت قیلدر ارککلر ودیشیلر یعنی بعض قوللرینه ایکی صنفندن
باغشلر ویجعل من یشاء عقیما وایستدوکی نصر قیلدر انه علیم قدیر بی شبهه کیم
کندوسی ایستدوکی ایشه دانا ایشلدوکی ایش اوزره توانادر وما کان لبشر
ان یکلمه الله الا وحیا دیمی بر انسانه صحیح وجائز دکلدر که تنکری کندوسیله سویلشه
الا وحیله یعنی طریق الهام ایله نته کیم حضرت موسانك والده سنه واقع اولدی
او من وراء حجاب یا بر پرده اردندن نته که حضرت موسایه میسر اولدی
او یرسل رسولا یا فرشته لردن بر کوندرلمش فرشته کندو دیه کوندوره فیوحی باذنه
ما یشاء پس رسول اولان کیمسه مرسل الیه اولانه خدانك فرمانیله خدانك ایستدوکی
شیئی القا ایدر انه علی تحقیقا کیم خدا عز وجل مخلوقاتك صفاتندن یوجه لنمشدر
حکیم حکمت اقتضا ایدوکی شیئی ایشلر پس حکمتك مقتضاسنه کوره کاه بنزلر واسطه
سویلشور وکاه واسطه سیز وکذلك ونته که سائر پیغمبرلره وحی اینداك اوحینا
الیك روحا من امرنا سکا بزم فرمانمزدن بر قرآن کوندردك قرآنی روحله

تسمیه ایتدی انکچونکه قلوب انکله زنده اولور ما کنت تدری ما الکتاب سکا وحی
کلمدن اسبق کتاب قنقی شیء اولدوغنی بیلمز ایدك ولا الایمان ونه ایمان قنقی نسنه
اولدوغنی بیلوردك ولکن جعلناه نورا نهدی به من نشاء من عبادنا ولیکن قرآنی بر نور قیلدك
قوللرمزدن ایستدوککز کیمسنه یی انکله هدایت ایدرز وانك لتهدی الی صراط مستقیم وبی
شبهه سن بر معتدل طریقه خلقی مهدی قیلدرسن صراط الله خدانك یولی الذی
له ما فی السموات وما فی الارض شول خدا که کوکلرده اولان اشیا وزمینده اولان
اجناس کندونك مخلوق ومملوکدرلر الا الی الله تصیر الامور اکاه اولکه کیم
قوللر ایشلر وسائط وتعلقات قالمسیله خدایه راجع اولور بو کلام اهل طاعته

سورة الزخرف مکیة وعدو مجرملره وعید وار وایها تسع وثمانون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

حم اوائل سورده حروف مقطعه تنبیه واعلام ایچوندر تا که سامع خواب غفلتدن
اویانه والکتاب المبین اعجازی روشن اولان قرآنه قسم کیم انا جعلناه قرآنا عربیا
علی التحقیق کیم بز اول کتابی لغت عربیه الهام اوقنور بر کتاب قیلدق لعلکم تعقلون
تا که سیز معنالرینی تعقل ایدوب فهم ایده سیز وانه فی ام الکتاب دیمی تحقیقا کیم
قرآن اصل کتب سماویه اولان لوح محفوظده لدینا قتمزده لعلی البته رفیع القدردر
حکیم چوق حکملودر افنضرب عنکم الذکر صفحا ایا سیزی اهمال ایدوب قرآنی
سیزدن اوزاقلدروب بر کنارده قیلهلم ان کنتم قوما مسرفین اول اجلدن
که سیز حد دی تجاوز ایتمش بر کروه ایدکوز وکم ارسلنا من نبی فی الاولین ونیجه
پیغمبر کچمش امتلر اراسنده ارسال ایتدك وما یأتیهم من نبی الا کانوا به یستهزؤن
وکندولره هیچ بر پیغمبر کلمدی الا که اکا استهزا ایدرلردی فاهلکنا اشد منهم بطشا
پس اسراف ایدن کروهدن قوت صاحبی اولان کروهی اهلاك ایتدك ومضی
مثل الاولین وکچمشلرك وصف وخبری قرآنده بر چوق موضعده ذکر اولنوب
کچدی ولئن سألتهم من خلق السموات والارض دیمی بی شبهه کیم اکر انلردن
صوردرسن که کوکلرو یری کیم یراتدی لیقولن خلقهن العزیز العلیم البته دیرلر هر
کیمسه یه غالب ایدن قوی اولا الله دانا اولان خدا انلری یراتدی الذی جعل لکم الارض
مهدا شول خدا که زمینی سیزکچون دوشنمجك نسنه کبی قیلدی تا که اوزرنه قرار
دوتدرسیز وجعل لکم فیها سبلا وسیزکچون انده یوللر قیلدی لعلکم تهتدون

تاكه سيز اول يوللرله مقاصدكزه وصول بوله سيز والذي نزل من السماء ماء وشول
قادر على الاطلاق كه كوكدن صو ايندردي بقدر براندازه ايله كه نفع ايدوب ضرر
ايتمز فانشرنا به بلدة ميتا پس اول صو ايله اولو كبى بر قورى شهرى دريلتدك
كذلك تخرجون اول احيا كبى قبورڭوزدن اخراج اولنوب دريلدرلورسيز والذي
خلق الازواج كلها وشول پروردكار كه حيواناتڭ قوا اصنافنى ياراتدى وجعل
لكم من الفلك والانعام ما تركبون وسيزڭ ايچون كيميلردن ودوارلردن پيدا ايتدى
شول نسنه يى كيم اكا سوار اولورسيز لتستووا على ظهوره تاكه بنه كوزشينك
ارقەلرى اوزرە اعتدال پيدا ايدەسيز ثم تذكروا نعمة ربكم اذا استويتم عليه صكره
پروردكارڭزڭ احسانى ياده كوتورەسيز قچن سز بونلر اوزرە معتدل اولورسيز
وتقولوا سبحان الذي سخر لنا هذا وديەسيز بزم ايچون بونلرى تسخير ايدن ايزد ذو
الجلال جميع نقصانلردن منزهدر وما كنا له مقرنين وبيز انى ضبط ايدوب فرمانمزه
ايتمكه قادر دكل ايدك وانا الى ربنا لمنقلبون دخى على التحقيق بيز پروردكارمزه
دونيجيلرز ذكر اولنديكيم قچن سرور كائنات اياغنى اوزنكيه قودى ديردى بسم الله
جهد ميكه دوارلك ارقەسندە معتدل اولوردى سويلردى الحمد لله على كل حال
سبحان الذي سخر لنا هذا ايتك آخرينه دك وجعلوا له من عباده جزءا دخى كفار
اقرار ايدوب كلنلر كه كيم خالقيت خدا عز وجله مخصوصدر قوللردندن كندويه
برجزء قيلديلر كه ديديلر ملائكه تنكرينڭ قيزلريدر ان الانسان لكفور مبين تحقيقا
كيم آدم اوغلى اشكارا كفران ايدنجيدركه ذات مقدسنه سيله جميع اشيادن مستغنى اولان
اوشاق ايدنمسين نسبت ايدوب واندن اغرب بوكه قيزلرى خدايه منسوب قيلوب
اوغلانلرى كندويه مخصوص قيلدردنته كه حق جل وعلا كلام سابقدن اضراب ايدوب
بو اياتلرى اوزرە انكار طريقيله انلردن استفهام ايدوب بيوردى ام اتخذ مما
يخلق بنات يا يوخسه حق جل وعلا ياراتديغى نسنه لردن قيزلر ايدندى واصفاكم
بالبنين وسيزه اوغلانلر بركزيده ايدوب مختص قيلدى واذا بشر احدهم وقچن
انلرڭ بيرى مژده لنور بما ضرب للرحمن مثلا شول شيئله كه انى رحمتك اثبات ايله
مستغنا اولان خدايه شبيه ومانند قيلدى يعنى قچن بيرلرى بر قيزك طوغمسيله مژده لنور
ظل وجهه مسودا يوزى قره اولور شدت ملالدن وهو كظيم وحال بوكه كندوسى
اچينه دولمشدر او من ينشؤا في الحلية ايا دخى زيب وزينتده پرورده اولان

اوشاق

اوشاقى ايدندى يعنى قچن مستبعددر كه حق تعالى وتقدس زيب وزينتله پرورش بولان قيزلرى
اوشاق ايدنه وهو في الخصام غير مبين وحال بوكه قيز معولەسى كفتكوده ومجادلەده محلنده
حجتنى اظهار ايدنجى دكلدر وجعلوا الملائكة الذين هم عباد الرحمن دخى فرشتەلرى كه كندولر
خدانڭ خاص قوللريدر قيلديلر اناثا ديشيلر يعنى تنكرى قيزلرى ايكن واكمل قوللرى
قوللرك الچى صفتلو اولانلرى قيلديلر اشهدوا خلقهم ايا بونلر فرشتەلرين كورديلر يعنى حق
جل وعلا ملائكه يى خلق ايتدوكنده انلر حاضر ايديلر كه ملائكەنك قيزلر اولدوقلرين
كورديلر ستكتب شهادتهم البته شهادتلرى يازيلور ويسألون ودوز قيامتده اندن
صورلورلر وقالوا لو شاء الرحمن دخى ديديلر اكر حق جل وعلا ايستيدى ما عبدناهم
فرشتەلره پرستش ايتمزدك بو سوزى مجادله يوزندن ديرلردى نه اعتقاد طريقندن
انكچونكه خدانڭ مشيتى عبادڭ مشيتى اوزرە غالب اولدوغن اعتقاد ايتمك ايمانندندر
وبو سببدن ديدوكلرى سوزڭ دانشن حق تعالى كندولردن نفى ايدوب بيوردى ما لهم
بذلك من علم بو ديدوكلرى سوزدن انلره هيچ بر بيلكى يوقدر وحاشاكيم انلرك بر كونه
معرفتى اوله ان هم الا يخرصون انلر بر نسنه دكلدر الا كه يالان سويلرلر چونكه بحسب العقل
دليللرى اولمدين حق تعالى نفى ايتدى اندن اضراب ايدوب نقل طريقندن دليللرى
اولمدوغن استفهام انكاريله نفى ايدوب بيوردى ام اتيناهم كتابا من قبله يا خود قرآندن
اول انلره بر كتاب ويردوكمى فهم به مستمسكون كه انلر اول كتابله استدلال ايدوب ياپشمشلر
وبوكونه كتابه هركز مالك اولمديلر بل قالوا انا وجدنا اباءنا على امة بلكه ديديلر على
التحقيق بيز پدرلريمزى بر آيين اوزرە كوردك وانا على اثارهم مهتدون وبيز شبهه سز
انلرك ايزلرى اوزرە يول بولجيلرز يعنى ديدوكلرى سوزە نه عقلى ونه نقلى دليللرى
وار ايكن محض تقليد سوزى بنا ايدوب ديرلر وكذلك ونته كه كفار سكابو معقوله
سوزلرى ايراد ايدرلر ما ارسلنا من قبلك في قرية من نذير سندن اسبق بر كوبده هيچ
قورقودوجى كوندرمدك الا قال مترفوها الا ارباب تنعمى وبيوكلرى ديديلر انا وجدنا
اباءنا على امة وانا على اثارهم مقتدون على التحقيق بيز پدرلريمزى بر طريقت اوزرە بولدق
وبى شك بيز انلرڭ اثارى اوزرە اقتدا ايدجيلرز قال اولو جئتكم باهدى مما وجدتم
عليه اباءكم پيغمبرلرى انلره ديدى ايا پدرلرڭزه متابعت ايدرميسز واكر بن سيزه كلدم بر دين
ايله كيم پدرلرڭزى بولدوغڭز آيينەدن دوغرودر قالوا انا بما ارسلتم به كافرون
كفره پيغمبرلره ديديلر على التحقيق بيز كافر ايتمشوز شول شيئه كه سيز انكله ارسال اولندڭز

فانتقمنا منهم دعقبا انلردن انتقام الدق قوللرين قيرمغله فانظر كيف كان عاقبة
المكذبين پس بق پيغمبرلري يلانه نسبت ايدنلرك صوكي نيجه اولدي واذ قال ابرهيم لابيه
وقومه دخي ياده كتور اول كوني كه حضرت ابراهيم پدرينه وجماعتنه ديدي انني براء مما تعبدون
بي شبهه بن ايدهكوز عبادتدن بيزارم الا الذي فطرني ليكن بني عدمدن وجوده كتورن
پروردكاره عبادت ايدرم فانه سيهدين كه بي شبهه اول هدايت اوزره بني ثابت قيلادر
وجعلها كلمة باقية في عقبه دخي حضرت ابراهيم كلمهٔ توحيدي ذريتي ايچنده برباقي سوز قيلدي
كه حيث اولادي اراسنده بر موحد اكسك اولمدي لعلهم يرجعون تاكه انلردن دونرلر
يعني تاكه انلردن شرك ايدن موحدك دينينه دونر بل متعت هولاء واباءهم بلكه بونلري
يعني حضرتك عصرنده اولان كفاري وپدرلرين طول عمر ايله برخوردار قيلدم حتى جاءهم
الحق ورسول مبين اول وقته دك كه كلدي انلره قرآن عظيم الشان واحكامي اشكار
ايدجي پيغمبر كلدي ولما جاءهم الحق واول محل كه قرآن انلره كلدي تاكه كندولرين غفلتدن
اكاه ايده قالوا هذا سحر ديديلر بو بر جادولكدر وانا به كافرون وبي شبهه بيز
اكا تصديق كتوريجيلر دكلز وقالوا لولا نزل هذا القرآن دخي ديديلر نيچون بو قرآن
ايندرلمدي على رجل من القريتين عظيم براولو كشي اوزرينه كه بو ايكي كويك بيرينده
اولمش اوله يعني منصب نبوت براولو منصبدر كركدي بكه مكه ساكنلرندن وليد بن المغيره
كبي برمال الجاه صاحبي كيمسنه يه اولمش اوله يا طائف خلقندن عروة بن مسعود
الثقفي كبي برشخصه حاصل اوله بو سوز انلرك قلت معرفتلرندن ناشي اولمشدر زيرا
بيلمديلر كيم او بر دو جاني دبيرد داكا اهل اولور اول عظيم النفس كيمسنه كه فضائل وكمالات
ايله متحلي اوله نه زخارف دنيويه ايله بزنمش اوله اهم يقسمون رحمة ربك ايا كندولري
پروردكارك رحمتي قسمت ايدرلركه ايستدوكلري كيمسنه يه نبوت مسخي ايدرلر
حاشا كه ايديلر اوله نحن قسمنا بينهم معيشتهم في الحيوة الدنيا بيز ارالرنده كچنجك نسنه لرين
قسمت ايتدك يعني اولان صاغلغده وكندولرك انلرك تدبيرندن عاجزدرلر با وجود كه
اول الزام لوازملرندر پس رسالت كه اعلاي مراتب انسانيه در انلرك امورنه دخل
ايتمك كندولره قندن كلدي ورفعنا بعضهم فوق بعض درجات وبرمقدارلرين برمقدارلر
اوزره پايه لر قالدردق يعني ارالرنده رزقده وغيريسنده تفاوت پيدا ايتدك ليتخذ
بعضهم بعضا سخريا تاكه برمقدارلري برمقدارلرين ايشي يترمده استعمال ايدهلر
يعني بركروه بركروهه فرمان ايده تاكه فرمان ايدنلرك مهمي وجوده كله وماموراولانلرك

معاشي

معاشي پيدا اوله وتاكه ارالرنده برالفت حاصل اولوب عالمك نظامي انكله منتظم اوله نه انكه
بو ايش باباك كماليچون اولدي ديو قسمتك نقصيچون ورحمة ربك خير مما يجمعون وپروردكارك
رحمتي يعني نبوت ولوازمي دنيانك مالندن يغدوكلري نسنه دن بيكركدر ولولا ان
يكون الناس امة واحدة واكرتمي خلق بركروه اولوب دنيايي آخرت اوزره ترجيح ايتميكلري
اولمسيدي لجعلنا لمن يكفر بالرحمن البته خدايه كفر ايدن كروهه قيلاردق لبيوتهم
سقفا من فضة ايولرينه كومشدن اوتكلر ومعارج عليها يظهرون وكومشدن
نردبانلر كه انلر اوزره داملر اوستنه چيقرلر ولبيوتهم ابوابا وايولري ايچون كومشدن
قاپولر وسررا وكندولره كومشدن تختلر قيلاردك عليها يتكئون انلر اوزره
ياصنورلر وزخرفا وزينت انلره قيلاردك وان كل ذلك لما متاع الحيوة الدنيا
وبي شبهه كيم بومذكور اولان اشيا قوبقي اولان صاغلقك برخوردارلكيدر والاخرة
عند ربك للمتقين وصونكي سراي پروردكارك قتنده شركدن ومعاصيدن پرهيز
ايدنلره در ومن يعش عن ذكر الرحمن وهر كيم خدايي اكمكدن كوزينه يوب اعراض ايدر يعني هر كيم
دنيانك لذاتنه مشغول اولوب خدانك احكامني وعقاب وعتابني خاطره كتورمز نقيض
له شيطانا اكا بر ديو سبب قيلارز فهو له قرين پس اول شيطان اكا يولداش
وهمدم دائما وسوسه ايدوب كندويي اضلال ايدر وانهم ليصدونهم عن السبيل
وبي شبهه كيم شياطين لذات دنيويه ايله مشغول اولانلري طريق حقدن الي قودلر ويحسبون
انهم مهتدون وحال بوكه اعراض ايدن كروه كمان ايدرلر كيم على التحقيق شياطين طريق حق
اوزره درلر ديو كمان اوزره قالورلر حتى اذا جاءنا اول محله دك كه اعراض ايدن كيمسنه
بزم كلنجك قال يا ليت بيني وبينك بعد المشرقين ديرايا همنشين وهمسازم كاشكي
ارامزده واراكر مغرب ايله مشرق اراسي كبي اوزاقلق اولوب سنكله اشنا اولمسيدم
فبئس القرين كه سن غايتله بد همنشين سن ولن ينفعكم اليوم وبو كون يعني آخرتده
سزه فائده ويرمز اذ ظلمتم دنياده ستم ايتدكوز ايچون انكم في العذاب مشتركون
بو كلامك مصدره ماول اولوب ينفع لفظنه فاعل اولور پس تقدير كلام بو كونه اولور كيم
دنياده ستم ايتدكوز ايچون آخرتده عذابده مشترك اولمكوز سيزه فائده ويرمز افانت
تسمع الصم پس سن مي صاغرلري ايشتدرسن يعني كراهلركه هدايتنه قادر دكلسن
پس هدايتلرنه سعي ايدوب چوقلق كندوكي تعبه صالمه فاما نذهبن بك پس
اكرسني كوتوردسك يعني انلره عذاب نازل اولمدن دو حكي قبض ايدرسك فانا منهم

منتقمون بی شبهه بز انلردن انتقام الیجیلرز **او نرینك الذی وعدناهم** یا انلره وعد
ایتدوکمز عذابی سکا کوسترز سك **فانا علیهم مقتدرون** تحقیقا که بز انلره اوزره
توانالرز **فاستمسك بالذی اوحی الیك** پس سکا وحی اولنان شیئه یاپش **انك علی صراط**
مستقیم که بلاشك سن برو طوغرو یول اوزره سن **وانه لذكر لك ولقومك** وبی كان
کیم قرآن عظیم الشان سکا وعشیرتکه بر شرفدر **وسوف تسئلون** والبته قیامت کوننده بو نعمتك
حقوقنه قیام ایتمکدن اوتری صورلورسیز **واسئل من ارسلنا من قبلك** دخی صور یا محمد
سندن اسبق کوندردکمز کیمسنه لردن **من رسلنا** پیغمبرلرمزدن یعنی انلرك امتلرندن
ودینلرینك علماسندن صور **اجعلنا من دون الرحمن الهة یعبدون** ایا خدادن اوزکه
عبادت اولنور معبودلر قیلدوکمی یعنی انلردن صور که هیچ بتلرك عبادت اولنمسنه
بر حکم ایتدك وهیچ ملتلردن بر ملتده انلرك عبادتنه بر حکم وارد اولدیمی بو سوزدن
مراد استشهاد ایتمکدر کیم جمیع انبیا توحید اوزره اجماع ایتمشلر **ولقد ارسلنا موسی بایاتنا**
الی فرعون وملائه دخی تحقیقا کیم حضرت موسایی فرعونه واشراف دولتنه رسول
قیلدق **فقال انی رسول رب العالمین** پس انلره دیدی علی التحقیق بن رب العالمینك کوندردکی
پیغمبریم **فلما جاءهم بایاتنا** پس اول وقت که ایاتمزله کندولره کلدی **اذا هم منها**
یضحكون همان کندولر انلردن کولرلر یعنی وهله اولاده انلری استهزا ایلدیلر
وما نریهم من ایة الا هی اكبر من اختها وانلره هیچ بر معجزه کوسترمدک الا کیم اوما تقدمندن
بیوکرکدر یعنی هر بری اعجازده بر نوع علیه مختص اولمشدر که اول خصوصیت اعتباریله
غیریسی اوزره مفضل اولور **واخذناهم بالعذاب** وانلری قحط وچکرکه کبی بلالره
کرفتار قیلدق **لعلهم یرجعون** که شاید انلر ایینِ باطلدن رجوع ایدوب طریق حقه
توجه ایده لر **وقالوا یا ایه الساحر** دخی دیدیلر ای ساحر اولان کیمسنه چون فرعونیلر
قتنده فن سحر بر امر عظیم ایدی هر کامل الوجود کیمسنه یی ساحر عنوانیله مذکور قیلالرلردی
پس حضرت موسایی ساحر له چیغرمقدن مقصدلری بوکه ای عالم کامل **ادع لنا ربك**
پروردکارکه بزم ایچون دعا ایت **بما عهد عندك** فتکرم قیلادوغی عهدله واول
بو تدر **اننا لمهتدون** علی التحقیق بز طریق حقی بولیجیلرز یعنی اکر عذاب بیزدن
دفع اولنور بیز سکا ایمان کتوروب مهتدی اولورز **فلما كشفنا عنهم العذاب** پس اول
وقت که عذابی کندولردن قالدردق **اذا هم ینكثون** بلا توقف کندولر بغلادوقلری
عهد وپیمانی بوزرلر **ونادی فرعون فی قومه قال یا قوم** دخی فرعون بی عون کروهی اراسنده

چیقوب دیدی ای بنم کروهم **الیس لی ملك مصر** ایا اقلیم مصرك پادشاهلغی بکا
مخصوص دکلمیدر **وهذه الانهار تجری من تحتی** وبو ایرمقلر یعنی نیلدن متشعب اولان
ایرمقلر کوشکلرم التندن اقر **افلا تبصرون** پس بنم بو دولت وحشمتمی کورمزمیسیز
وموسانك هیچ برنسنه سی یوقدر **ام انا خیر** بلکیم بن بو مملکتله وسعت دولتله بیکرم
من هذا الذی هو مهین بو کیمسنه دن که کندو ضعیف وحقیردر اصلا ریاسته
لیاقتی یوقدر **ولا یكاد یبین** ویقلشمز که سوزنی اشکار ایدوب فهم ایدرم یعنی دیلده عقده سی اولمغله
سوزی فهم ایدرمکه لیاقتی یوقدر بو سوزی فرعون لعین حضرت موسی اوزره یلان
دیدی زیرا اول عقده یی حق جل وعلا اندن ارسالی محلنده زائل قیلدی **فلولا القی علیه**
اسورة من ذهب پس نیچون اوندنر التوندن بلزکلر صالنمدی چونکه اول عصرده
داب بویله ایدی کیم بر کیمسه رئیس اولیجق اللرینه التوندن بلازکلر وبوینده التون
طوق وضع اولنوردی فرعون دیدی اکر موسی تکریسی طرفندن قومی اوزره رئیس تعیین
اولندی ایسه نیچون تکریسی کندویه التون بلازکلر ویرمدی **او جاء معه الملائكة مقترنین**
یاخود نیچون فرشته لر بیله سنجه معاون اولوب وقلرندن کلمدی **فاستخف قومه** پس فرعون
کروهنك عقلنی بو سوزلرله یونغللتردی **فاطاعوه** در عقب فرمانته رام اولدیلر
وبالجمله حضرت موسادن یوز چویردیلر **انهم كانوا قوما فاسقین** بی شبهه انلر حددن
تجاوز ایتمش بر کروه ایدیلر **فلما اسفونا** پس اول وقت که مکابرده مبالغه ایدوب
بزی خشمناك قیلدیلر **انتقمنا منهم فاغرقناهم اجمعین** کندولردن انتقام الوب قولرینی
قلزم دریاسنده غرق ایتدك **فجعلناهم سلفا** پس انلری استحقاق عذابده کفاره پیشرو
قیلدق یعنی کفاردن کندولردن صکره کلانلره کندولرینی مقتدا قیلدق که انلر
مستحق اولدوقلری عذاب کبی بونلر عذابه مستحق اولورلر **ومثلا للاخرین** دکیرو ده
قالانلر ایچون انلری برپند قیلدق که انلرك احواللرینه تامل ایدوب عبرت الورلر
کتوردیلر کیم چون انکم وما تعبدون من دون الله حصب جهنم ایتی نازل اولدی ابن
الزبعری دیدی نصاری حضرت عیسایه عبادت ایدیلر پس تحقیق اول آتشده اولور
بیزم معبودلرمز دخی اتشده اولسونلر بو سوزی عرض ایتدکده فرحدن اوازلرینی
قالدردیلر اول کاناسله کیم محمد المصطفی ابن الزبعرانك سوزیله ملزم اولور حق جل
جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی **ولما ضرب ابن مریم مثلا** واول وقت که
مریم اوغلی حضرت عیسی مثل قیلندی **اذا قومك منه یصدون** همان اول محلده سنك

جماعتك بو مثلدن اوازلرين قالدردلر وقالوا ءآلهتنا خير ام هو دخى ديديلر بيزم
معبودلرمز ييكرمى يا حضرت عيسى كه اوانشرم اوليجق بيزم معبودلرمز دخى انده
اولسونلر ماضربوه لك الا جدلا بو مثلى سنكچون اوردمديلر الا جدال وخصومت ايچون
نه حقى باطلدن تمييز ايتمك ايچون بل هم قوم خصمون بلكه انلر برقوم خصومتلو ومجادله
ايديجى كروهدرلر ان هو الا عبد انعمنا عليه حضرت عيسى بر نسنه دكلدر الا بر قولدركه
اوزرينه بو تمله انعام ايتدك وجعلناه مثلا لبنى اسرائيل دخى انى بر امر عجيب قيلدق
يعنى پدرسيز تولد ايتدوكندن بنى اسرائيله مثل سائر كبى اولدى ولو نشاء لجعلنا منكم
واكر ايستسيدك سيزدن اى آدمى زاده لر قيلاردق ملائكة فى الارض يخلفون بر
فرشته لركه يير يوزنده سيزه خلف اولورلر يعنى نته كيم حضرت عيسايى پدرسيز متولد
قيلدق يير يوزنده مكانكزه خلف اوله جق فرشته لر سيزدن توليد ايتمكه توانا يوز
وانه لعلم للساعة دخى تحقيقا كيم حضرت عيسى قيامتك بيلنسنه فرشته لره بردانشدر
يعنى انك سببيله قيامتك قربى بيلنور انكچون كه حضرت عيسانك اولمسنده شك ايتمك
واتبعون وبنم پيغمبرمك شريعتنه تابع اولك هذا صراط مستقيم بو بردوغرو يولدر
انكا ملازم اولان هركز آزمز ولا يصدنكم الشيطان دخى سيزى ابليس شقى انك متابعتندن
دوندرمسون يعنى خدادن ايدوب خدادن عصمتى طلب ايدك تاكه ابليس سيزى اكا متابعتدن
ايتمكدن الى قويميه انه لكم عدو مبين كه بى شبهه شيطان سيزه بر آشكاره دشمندر
ولما جاء عيسى بالبينات واول وقت كه حضرت عيسى معجزه لرله كلدى قال قد جئتكم
بالحكمة ديدى تحقيقا كيم سيزه اى بنى اسرائيل حكمت اوزره مشتمل اولان شريعتله كلدم
ولابين لكم بعض الذى تختلفون فيه وتاكه ايچنده اختلاف ايتدكوكز نسنه لرك بر
مقدارينى سيزه بيان ايدهيم يعنى امور دينيه دن ايچنده اختلاف ايتدكوكز اشيايى سيزه
مبين ايتمكه كلدم اما امور دنيويه ده اولان اختلافكزى بيان ايتمكه مامور دكلم انكچون كه
انبيا انكله مامور كلدلر فاتقوا الله واطيعون پس خدادن خوف ايدك دخى
بكا اطاعت ايدك سيزلره تبليغ ايتدوكم احكامده ان الله ربى وربكم بى شبهه
كيم خداى عز وجل كندودر بنم ربم وسيزلرك ربكوز فاعبدوه پس انكا قوللق ايدك هذا
صراط مستقيم بو دردوغرو يولكه ايچنده اصلا انحراف يوقدر فاختلف الاحزاب
من بينهم پس مجتمع اولان فرقه لر نصارى اراسنده اختلاف ايتديلر كه كيمى ديدى
عيسى خدانك پيغمبريدر وكيمى ديدى اوغليدر فويل للذين ظلموا پس احزابدن

نزولى قيامتك علاماتندن
بيوك علامتندر فلا تمترن
بها پس قيامتك صحـ

حضرت

حضرت عيسايى خدانك اوغلدر ديمكله نسبت ايتمكله ستم ايدنلره هلاك اولسون من عذاب يوم
اليم بردردناك كونك اشكنجه سندن هل ينظرون الا الساعة ستم ايدنلر قيامتك
كلمسندن اوزكه برنسنه بكلمزلر ان تاتيهم بغتة كه كندولره فجأة كله وهم لا يشعرون
وكندولر انك كلمسندن آكاه اولميه لر الاخلاء يومئذ دوستلر اول كونده بعضهم
لبعض عدو بربرلرينه دشمندرلر الا المتقين ايچق پرهيزكارلركه انلر دوستلقلرى
الله ايچون اولمغله ابد الاباد باقى قالور واول كونده اهل تقوى يه ندا اولنورلركيم يا عباد
لا خوف عليكم اليوم اى بنم قوللرم اوندكزه اصلا قورقو يوقدر بوكون ولا انتم تحزنون
ونه سز انده وهنالك اولورسز الذين امنوا باياتنا شول قوللركه آيتلرمزه تصديق
كتورديلر وكانوا مسلمين وحال بوكه فرمانلرمزه مطيع ومنقاد ايديلر وكندولره
منادى ديدوكى سوز بوكه ادخلوا الجنة بهشت جاودانه كيرك انتم وازواجكم
سيز وايمانه كلان قاديلركوز تحبرون بختى سوينمك سوينمش قيلنورسز يطاف
عليهم اونلرك ايلرندن دولانلور بصحاف من ذهب انواع اطعمه ايله دولمش التوندن
طبقلرله واكواب وكوناكون شرابله براولمش دستهسز بردقلرله وفيها ما تشتهيه
الانفس دخى بهشت جاودانده اولشيئلر واردركه انى جانلر آرزو ايدر وتلذ الاعين
وانك كورمسيله كوزلر لذت حاصل ايدوب خوش حال اولور وانتم فيها خالدون
وسيز انك ايچنده على الدوام اقامت ايتمش سيز وتلك الجنة التى اورثتموها وبودر
اول بهشت كه سيزانى ميراث ويرلدكوز بما كنتم تعملون ايتدكوكز اعماله مقابله سنده
لكم فيها فاكهة كثيرة سيزه ايچنده چوق ميوه واردر منها تاكلون اندن ييرسيز حديث
شريفده وارد اولمشدركيم انسان بهشتك ميوه سندن بردانه تناول ايدرسه
فى الحال انك ايچى انك كبى بردانه بتوردر ان المجرمين فى عذاب جهنم خالدون تحقيقا
كه كفار دوزخك اشكنجه سنده على الدوام اقامت ايتمشلردر لا يفتر عنهم اشكنجه
كندولردن تخفيف اولنماز وهم فيه مبلسون وكندولر عذابدن نجاتدن اميدى قطع
ايتمشلر وما ظلمناهم وبز انلره ستم ايتمدك ولكن كانوا هم الظالمين وليكن انلر
نفسلرينه كندولر ستم ايدنلر ايدى ونادوا يا مالك چون خلاصدن اميدى قطع ايديلر
دوزخ خازننه چاغروب ديديلر ليقض علينا ربك پروردكارك اوندن بزه حكم ايدوب
جانمزى آلسون قال انكم ماكثون حضرت مالك انلره جواب ويردكيم على التحقيق سيز
دوزخده اقامت ايدجيلرسز سيزه قورتلش يوقدر نه اولمه ونه غيرسيله بعده حق

جل وعلا انلره بیوردی لقد جئناکم بالحق تحقیق اکم بیز سیزه دوغرو ولقله کلدک ولکن اکثرکم
للحق کارهون ولیکن چوغکوز حقی سوبجی دکلسیز ایچنده اولان تعب ومشقتدن اوتری
واول کراهته اکتفا ایتمدیلر ام ابرموا امراً بلکه حقی ابطال ایتمک ایچون بر ایشی احکام
ایدوب تدبیر ایتدیلر فانا مبرمون کیم علی التحقیق بیز انلرک سزالرینی ویرمکله
تدبیرلرینی ابطال ایدیجیلرز ام یحسبون انا لا نسمع سرهم ونجواهم یاخود صانغورلرمی
کیم سینه لرنده اولان رازی وآهسته سویلشدکلری سوزی ایشتمزوز بلی ورسلنا
لدیهم یکتبون بلی انی ایشدرز ومع ذا بیزم فرشته لرمز انلره ملازم اولوب ایشدوکلری
اینی دسویلدوکلری کیزلی واشکارا سوزی یازرلر قل ان کان للرحمن ولد فانا اول
العابدین سویله یا محمد اکر خدایه اوغول اولسیدی پرستش ایدنلرک اولیم یعنی انی تعظیم
ایتمده بن سیزدن احق واولایم زیرا پیغمبر اولان کیمسنه خدایه هرکسدن دانا تردر والکا
جائز اولانی وجائز اولمیانی بجنشی بیلوردر واجب التعظیم اولان کیمسنه نک تعظیمنده
هرکسدن اولی واحقدر والبته پدری تعظیم ایدن اوغلی تعظیم ایدر ولیکن بوکونه
کیمسنه نک موجود اولسی محالدر سبحان رب السموات والارض کوکلر وییرک پروردکاری
منزه اولدی رب العرش عرشی اعلانک پروردکاری عما یصفون کفارک وصف ایتدوکی
اشیادن مقدس ومنزه اولدی فذرهم پس کفاری بوراق یخوضوا ویلعبوا باطله
سعی ایدوب دنیاده اوینه سونلر حتی یلاقوا یومهم اول وقته دک که کوندیلن کوردولر
وهو الذی فی السماء اله وفی الارض اله وکندودر شول پروردکار که کوکده ملائکه یه
معبوددر وییرده انسی وجنه معبوددر وهو الحکیم العلیم وکندودر خلقک احوالن
کما ینبغی تدبیر ایدن مصالحلرن دانا اولان وتبارک الذی له ملک السموات والارض
وما بینهما دخی اولولندی شول پروردکار که کندو یه مخصوصدر کوکلر وییرک وارالرنده
اولان اشیانک پادشاهلکی وعنده علم الساعة وایچنده قیامت قالقجق ساعتک
بیلکیسی قتنده در والیه ترجعون دخی مکافات ایچون طرفنه دوندریلورسیز
ولا یملک الذین یدعون من دونه الشفاعة وشول کیمسه لرکه کفار خدادن غیری
کندولره عبادت ایدرلر شفاعت ایتمکه قادر اولمازلر الا من شهد بالحق مکر شول کیمسه که
توحید ودوغرولقله شهادت ایتدی که شفاعت ایدر حضرت عیسی وعزیر وملائکه
کبی وهم یعلمون وحال بوکه انلر قلبله بیلورلر انی کیم کندولر لسانله شهادت کتوردیلر
یعنی صدقله شهادت ایتمش لسانلری قلبلرینه موافقدر وبونلر شفاعت ایترلر الا کناهکاره

مؤمنلره ولئن سألتهم من خلقهم دخی بلاشبهه اکر کفاردن سؤال ایدرسن که کندولرن
کیم یرتدی لیقولن الله البته دیرلر خدا عز وجل بیزی یرتدی فانی یؤفکون پس
نیجه انک عبادتندن اعراض ایدوب اوزکه لره عبادت ایدرلر بو حالت ایله عجیبدر
وقیله دخی خدا انک قتنده معلومدر پیغمبرک سوزی کیم یا رب ان هؤلاء قوم لا یؤمنون
ای خداوندم علی التحقیق بونلر بر کروهدرلر که ایمان کتورمزلر فاصفح عنهم پس انلری
ایمانه دعوت ایتمکدن اعراض ایت یا محمد ومکافاتلرین خدایه تفویض ایت وقل سلام
وسویله سیزدن سلامت ومتارکه بنم مطلوبمدر فسوف یعلمون که بی شبهه کیم نتیجه کزی
بیلجکدرلر بو کلام حضرته تسلیه در وانلره تهدیددر . . . . .

سورة الدخان مکیة وآیها سبع وخمسون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

حم والکتاب المبین احکامی هویدا ایدن قرآنه قسم کیم انا انزلناه فی لیلة مبارکة
علی التحقیق بیز انی برچوق نفعلو کیجه ده لوح محفوظدن سماء دنیایه ایندردک
واول کیجه قدر کیجه سیدر انا کنا منذرین بی شبهه کیم بیز قورقودیجیلردک پس
انکچون قدر کیجه سنده قرآنی منزل قیلدق فیها یفرق کل امر حکیم اول کیجه ده هر محکم
ایشی فصل اولوب ایرلور امراً من عندنا اول ایش قتمزدن صادر اولمش بر ایشی اولدوغی
حالده انا کنا مرسلین علی التحقیق بیز پیغمبرلر ارسال ایدیجیلردک رحمة من ربک
پروردکارکدن بر رحمت انه هو السمیع العلیم بلاشک کیم خداوندک کندودر
قوللرک سوزلرین ایشیدن احواللرین کما ینبغی بیلن رب السموات والارض وما بینهما
کوکلر وییرک وارالرنده اولان اشیانک پروردکاری ان کنتم موقنین اکر سیز
اینانیجیلردکوز لا اله الا هو اندن اوزکه عبادته مستحق بر معبود یوقدر یحیی ویمیت
جانه باغشلر دخی مرده قیلار ربکم ورب آبائکم الاولین پروردکارکوز وکچمش اولان
پدرلرکزک پروردکاری بل هم فی شک یلعبون کفار قسمی بو کلامه اینانمزلر بلکه کیم
کندولر بر کمانده دوشوب اوینرلر فارتقب پس انلر ایچون منتظر اول یوم تأتی السماء
بدخان مبین بر کون که کوک بر اشکارا توتون کتوره یعنی بر شدتلو اجلق کونی انلر
ایچون انتظار ایت چونکه آچ اولان کیمسنه یه کوزلری ضعفندن کندو ایله کوک
اراسی توتون هیئتی کبی کورنور کوک توتون کتوره مسیله منکور قیلندی یغشی
الناس توتون کبی اولان آجلق خلقی قبلادر واول حالده دیرلر هذا عذاب الیم

بو بوردنالك اشكنجه دن ربنا اكشف عنا العذاب ای پروردكار من عذابی بزدن قالدر
انا مؤمنون على التحقيق بز ايمان كلجيلرز بزدن عذاب قالقرسه انى لهم الذكرى
نه‌دن كلور انلره پند الملق وقد جاءهم رسول مبين وحال بوكه احكام ولوازم دينيه‌يی
اظهار ايدیجی بر پيغمبر كندولره كلدی ثم تولوا عنه وقالوا معلم مجنون پس اندن يوز چوردوب
ديديلر بو تعليم اولنمش بر ديوانه‌در يعنی حقنده كيمسه ديدی بو كلامی كا اعجمی اوغلان
اوكرتدی وكيمسی ديدی اول بر ديوانه‌در انا كاشفوا العذاب تحقيقا كه بز پيغمبرك
دعاسيله عذابی سيزدن قالدريجيلرز قليلا بر آز زمان انكم عائدون تحقيقا كه
سيز ای كفره دونيجيلرسيز يوم نبطش البطشة الكبرى بر كونده كه بيوك دكك اولان
اورشی آودور واو قيامت كونيدر انا منتقمون بلا شبهه بز اول كونده اهل
شركدن انتقام الجيلرز ولقد فتنا قبلهم قوم فرعون دخی على التحقيق كيم سنك
عشيرتكدن اسبق فرعونك قومنی حضرت موسانك ارساليله امتحان ايتدك وجاءهم
رسول كريم وكندولره حسب ونسبده بر اولو پيغمبر كلدی واول حضرت موسى بن عمراندر
كه انلره مرسل اولدی بو نكته كه ان ادوا الى عباد الله بكا خدانك قوللرين تسليم ايدك
انى لكم رسول امين بلا شبهه بن سيزه بر پيغمبرم كه خلق ايچون ابولك ايسنده متهم دكلم
وان لا تعلوا على الله دخی بو نكته مرسل اولدم كه سيز تكری تعالى اوزره تكبر ايتميوب
وحينده اهانت ايتميه‌سيز انى اتيكم بسلطان مبين على التحقيق بن سيزه كتوريجيم
بر آشكار دليل كه بنم ايتدوكم دعوامی تصديق ايدر وانى عذت بربى وربكم ان
ترجمون دخی على التحقيق بن ربمه وربكزه صيغنمشم بنی طاشله اتمكوزدن وان لم
تؤمنوا لى فاعتزلون واكر بكا تصديق كتورمز سيز بندن بر كناره اولك نه بن سيزه
تعرض ايده‌يم ونه سيز بكا سوزنی قبول ايتميوب كوناكون جفا ايتمكه باشلديلر
فدعا ربه پس حضرت موسى پروردكارينه دعا ايدوب ديدی ان هؤلاء قوم مجرمون
تحقيقا بونلر يعنی قبط كروهی كفره اوزره مصر بر كروه‌در لر حق جل وعلا دعاسنی
اجابت ايدوب ديدی فاسر بعبادی ليلا پس قوللريمی كيجه كوتور انكم متبعون
كه بی شبهه سيز متبع اولورسيز يعنی فرعون وقومی چيقمقكوزدن آكاه اولدوقلرنده
بيله اردكزه دوشرلر واترك البحر رهوا دخی دريايی حالی اوزره قوی يعنی بنی
اسرائيل ايله اندن كيجدكدنصكره انی حالی اوزره قوی دكنككله اكا بر تغيير ويرمه
تا كه قبطيلر اكا كيره‌لر انهم جند مغرقون ديرا على التحقيق انلر صوده بوغولجق بر لشكردر

كم تركوا ايچوق نسنه‌يی بوراقديلر من جنات باغلردن وعيون وبكارلردن وزروع واكينلردن
ومقام كريم وكوزل منزللردن ونعمة كانوا فيها فاكهين وبختی تنعمدن كه ايچنده
متنعم ايديلر كذلك تكذيب ايدنلرك ايشی بويله اولور واورثناها قوما آخرين
ومذكور اولان نعمتلری بر نسنه كروهه ميراث قيلدق كه كندولردن بيكانه‌در لر وانلر
بنی اسرائيلدر فما بكت عليهم السماء والارض پس هلاكلری اوزره نه كوك ونه يير اغلدی
يعنی هلاكلرندن اوتری بر كيمسه الم چكمدی وما كانوا منظرين وبر وقتدن بر وقته
مهلت اولنمشلر اولمديلر ولقد نجينا بنی اسرائيل من العذاب المهين دخی تحقيقا
كيم يعقوب اوشاقلرين بر خوار ايدیجی اشكنجه‌دن قورتردق من فرعون مصر حاكمنك
اشكنجه‌سندن انه كان عاليا من المسرفين بی شبهه كيم اول خبيث بر متكبر حدودی
تجاوز ايدنلردن ايدی ولقد اخترناهم دخی تحقيقا كيم بنی اسرائيلی بركزيده قيلدق
على علم مختار اولملرينه دانشمز وار ايكن على العالمين كندو زمانلرينك خلقی اوزره
وآتيناهم من الايات دخی دلائل قدرتدن كندولره ويردك ما فيه بلاء مبين شول
نسنه‌يی كه ايچنده بر آشكار انعمت وار فلق بحر وتظليل غمام وانزال من وسلوی كبی
ان هؤلاء تحقيقا كه بونلر يعنی كفار قريش ليقولون ان هی الا موتتنا الاولى
ديرلر نتيجه ونهايت امر بر نسنه دكلدر الا اولكی اولمز وما نحن بمنشرين واولو مدفكره
بزدخی احيا اولنوب قبوردن بعث اولنمازوز فاتوا بآبائنا پس پدرلريمزی بزه
كتورك ای حشر ونشرله بيزه وعده ويرن اهل ايمان ان كنتم صادقين اكر سوزكوزده
كرچك سويليجيلر ايسه‌كوز اهم خير ايا قوت شوكتده قريش يكرمكيدر ام قوم تبع يا تبع
حميرينك كروهی والذين من قبلهم وقوم تبعدن اسبق اولانلر عاد وثمود كبی
اهلكناهم انلری نابود قيلدق انهم كانوا مجرمين بی شبهه كيم انلر بر دينسيز بلوكلر
ايدی وما خلقنا السموات والارض وما بينهما وكوكلری ويری وارالرنده اولان اشيايی
بر تمدق لاعبين اويناولد وغمزده ما خلقناهما الا بالحق انلری بر تمدق الا
دوعزولغنله يعنی انلری طاعت وايماندن اوزكه بر سبيله خلق ايتمدك ولكن اكثرهم
لا يعلمون وليكن خلقك چوغی انی بيلمزلر نظرلری قاصر اولديغيچون ان يوم الفصل
ميقاتهم تحقيقا كيم حق باطلدن ايرلدی كون موعدلرينك وقتيدر اجمعين قوللرينك
يوم لا يغنی مولى عن مولى شيئا بر كون كه بر دوست بر دوستدن بر آز نسنه دفع ايتمز
ولا هم ينصرون ونه انلر يارديم اولنورلر الا من رحم الله ليكن شول كيمسه‌لر كه تنكری تعالى

انلره ایمانله رحمت ایتدی انلر بری برینه یاردم ایدوب شفاعت ایدرلر انه هو العزیز
کندودر هر کسه غالب اولان که تعذیبن مراد ایتدوکی شخصی برکیمسه انکا یاردم ایدمز
الرحیم غایتله مرحمت ایدر اولکیمسه یه که ایستر انکا مرحمت ایتمکه ان شجرة الزقوم
تحقیقا که زقوم اغجی طعام الاثیم چوق کنهکار اولانک ییجکیدر کالمهل یغلی فی البطون
ارمش باقر کبی قارنلرده قیناد برقینمق کغلی الحمیم اسی صوینک قینمسی کبی که جهنمی اندن
ایچجر باغرسقلری دوکلور خذوه فاعتلوه الی سواء الجحیم حق جل وعلا فرشته لره دیر
کافری الک پس انی عنف و قهرله دوزخک اورته سنه چکک ثم صبوا فوق راسه من عذاب
الحمیم اند نصکره باشی اوستنه قینمش قیناد صودن دوکک ذق انک انت العزیز الکریم
انکا استهزا طریقیله دینلور بو عذابک چاشنیسن داد که بی شبهه سن کندوکک جماعتک
اراسنده ارجمند اولان زعمکله بزرکوار اولان ان هذا ما کنتم به تمترون تحقیقا کیم بو اول
نسنه دره که سیز انی سویلندکرم انکا شک ایدردکز ان المتقین تحقیقا کیم پرهیز اولانلر
فی مقام امین بر امینلو یرده اولورلر فی جنات وعیون باغلرده و بکاردلرک کنارنده
یلبسون من سندس واستبرق حریرک نازکندن و محکم طوقلمشدن کیرلر متقابلین
مجلسلرنده قارشو بقارشو اوتوره وقلری حالده تاکه بری بری ایله انسیت ایدلر کذلک
انک کبی انلره ویردک وزوجناهم بحور عین وانلری اله کوزلی بیاض خاتونلره
ایولندردک یدعون فیها بکل فاکهة بهشت ایچنده هر آرزو ایتدوکلری میوه یی
طلب ایدوب احضارین فرمان ایدرلر آمنین ضرردن امین اولدوقلری حالده لا یذوقون
فیها الموت ایچنده اولمک طعمنی داد مزلر الا الموتة الاولی لیکن اولکی اولمی ادمشلر
ووقاهم عذاب الجحیم دخی حق جل وعلا انلری دوزخک اشکنجه سندن صاقلدی
فضلا من ربک اول اشیایی تو پروردکارکدن احسان وکرم ویرلمسی ویرلدیلر
ذلک هو الفوز العظیم اول صرف عذاب وجیوق ابدیه کندودر اولو قورتلمق
فانما یسرناه بلسانک لعلهم یتذکرون پس قرآنی لغتکله متنزل ایتدوکمزده اسان
قیلدق تاکه انی فهم ایدوب پند ونصیحت الهلر و اول وقت که انکله متذکر اولمیالر
فارتقب انلره حلول ایدن شیئه منتظر اولکیم انهم مرتقبون بلا شبهه انلر انتظار ایدیجیلردر
شول نسنه یی کندولره سورة الجاثیة مکیة وهی سبع وثلاثون آیة حلول ایدجکدر
بسم الله الرحمن الرحیم
حم تنزیل الکتاب قرآنعظیم الشانک ایندرلمسی من الله العزیز الحکیم بو ایکی عالی نعمتله

منفوت

410

منفوت اولانلر ایرندر و الجلاله ندر ان فی السموات والارض لآیات للمؤمنین تحقیقا کیم اسمانلرده وزمینده
خدانک وحدانیتنه تصدیق کتورنلره اولو نشانلر وار و فی خلقکم وما یبث من دابة
و یارتمقکوزده و حیوان منوله سندن زمینده پراکنده قیلمسنده آیات لقوم یوقنون صانعک
وجودی اوزره دلالت ایدر اولو علامتلر وار بر کروهه کر صانعک موجود اولمسنه
یقین ایتمزلر واختلاف اللیل والنهار وکیجه و کوندزک برنی ارده اولمه معاقبنده وما انزل الله
من السماء من رزق دخی حق جل وعلا کوکدن روزقک سببی یغمور ایندرمسنده فاحیا به
الارض بعد موتها دخی عقبنده انکله زمینی تورود وقدن نصکره دیرمه قیلمسنده وتصریف
الریاح و یلری اختلاف جهات واحوالله دوندرمسنده آیات لقوم یعقلون قدرت
کامله اوزره عظیم دلیللر واردر بر کروهه که بو کونه اشیانک حکمتنی استخراج ایتمک ایچون
عقوللرین استعمال ایدرلر تلک آیات الله مذکور اولان علامتلر خدانک دلائل
قدرتیدر نتلوها علیک بالحق انلری اوقرکه او قیرز دوغی و لغو معارضدن اولدوغی
حالده فبای حدیث بعد الله وآیاته یؤمنون پس قنقی سوزه تکرینک سوزندن
وآیاتندن صکره تصدیق کتوررلر ویل لکل افاک اثیم هلاک اولسون هر دروغ
چوق کناه ایشلیجی کیمسنه یه یسمع آیات الله تتلی علیه خدانک آیاتنی ایشیدر او زرینه
اوقنور ایکن ثم یصر مستکبرا صکره کفری اوزره دورمشدر قالوب انلره ایمان کتورمکدن
تکبر ایدرک حالده کان لم یسمعها کویا که انلری ایشتمدی فبشره بعذاب الیم
پس انی بر دردناک اشکنجه ایله مژده لندر واذا علم من آیاتنا شیئا دخی بزم آیاتمزدن
بر نسنه کندوبه ایرشوب بیلدیکیم اولشی آیاتمزدن اتخذها هزوا انلری اوینجق
ایدنوب اولئک اول کروه که بو کونه حاللری وار لهم عذاب مهین کندولره برخوار ایدیجی
اشکنجه اولور من ورائهم جهنم دوزخ اوکلرنده اولدوغی حالده ولا یغنی عنهم ما کسبوا
شیئا قزاندوقلری شی کندولردن بر آز نسنه دفع ایتمز ولا ما اتخذوا من دون الله
اولیاء دخی تکریدن اوزکه ایدندوکلری دوستلر برزاد کندولردن دفع ایدیجی اولورلر
عذابدن ولهم عذاب عظیم و کندولره برا اولو اشکنجه وار هذا هدی بو قرآن بر یول
کوستریجیدر والذین کفروا بآیات ربهم و شول کیمسنه لرکه پروردکارلرینک آیاتنه
ایمان کتورمدیلر لهم عذاب من رجز الیم کندولره شدتلو اشکنجه دن بر دردناک اشکنجه
اولور الله الذی سخر لکم البحر خدای متعال شول قادر علی الاطلاقدر که سزکچون دریایی
رام قیلدی یعنی انک یوزنده بر اینش و یوقوش قیلیوب انی هموار قیلدی لتجری الفلک

فيه بامره تاكه كميلر انك ايچنده دستوريله يوريلر ولتبتغوا من فضله وتاكه انك فضل دكرمندن
تجارت وغوص اصلك وبالق صيدى كبى انواع تجارتى طلب ايده سين ولعلكم تشكرون وتاكه سيز
بو نعمتلره اعتراف ايدوب شاكر اوله سيز وسخر لكم ما في السموات وما في الارض جميعا دخى سيزكچون
كوكلرده و يرده اولان اشيايى مسخر قيلدى منه انلر خدانك كرم واحساننددر
ان في ذلك لايات لقوم يتفكرون تحقيقا كه بو اشيانك تسخيرنده قدرت كامله
اوزره دلالت ايدن اولو نشانلر وار بر كروهه كه خدانك عجائب وغرائب مصنوعاتنده
تفكر ايدرلر كتورديلركه غفار قبيله سندن بر كيمسنه حضرت عمر الفاروقه ناسزا سوزلر
سويلدى حضرت عمر رضي الله عنه ايستديكه اندن انتقام اله حق جل وعلا بو ايتى منزل
ايدوب بيوردى قل للذين آمنوا سويله يا محمد ايمانه كلن كيمسنه لره يغفروا للذين
لا يرجون ايام الله عفو ايدوب وازكچسونلر شول كيمسنه لردن كه خدا جل وعلا
اعداسنه ايتدوكى وقايعى توقع ايتمزلر ليجزي قوما بما كانوا يكسبون امر ايچوندر علتدر
يعنى سويله اويله ايتسونلر تاكه خدا عز وجل بر كروهه قزندوقلرى نسنه ايله مكافات
ايده من عمل صالحا فلنفسه هر كيم بو ايشى ايشلر كندو جانيچوندر انى ايشلردر انك
ثوابى اكا دوشر ومن اساء فعليها وهر كيم بدلك ايتدى كندو نفسى اوزره ايتمش اولدى
انكچونكه انك وبالى اوندندر مترتب اولور ثم الى ربكم ترجعون صكره پروردكاركزك
حكمنه دونرسيز پس اعمالكوز اوزره سيزه مكافات ايدر ولقد اتينا موسى الكتاب والحكم
والنبوة دخى تحقيقا كيم حضرت يعقوب اولادنه توراتى وفصل خصومتك حكومتنى
وپيغمبرلكى ويردك ورزقناهم من الطيبات دخى پاكيزه حلال اشيادن كندولره
دوزى قيلدق وفضلناهم على العالمين دخى عصرلرنده اولان انسى وجنى اوزره كندولرنى
تفضيل ايتدك وآتيناهم بينات من الامر دخى انلره دينك لوازمندن آشكاره دليللر
ويردك فما اختلفوا پس دينك امورنده اختلاف ايتمديلر الا من بعد ما جاءهم العلم
الا كندولره حقيقة الحال دانشى كلدكدنصكره بغيا بينهم اره لرنده پيدا
اولان حسد وعداوت جهتندن ان ربك يقضي بينهم يوم القيمة تحقيقا كيم پروردكار
اره لرنده حكومت ايدر دوز جزاده فيما كانوا فيه يختلفون اول نسنه ده كه ايچنده
اختلاف ايدرلردى پس محق اولانى كوروم مثاب اولور ومبطل اولانى بلوك مواخذ اولور
ثم جعلناك على شريعة من الامر صكره سنى امر دينده بر طريقت اوزره قيلدق فاتبعها
پس سن اكا تابع اول ولا تتبع اهواء الذين لا يعلمون وبلميانه كيمسنه لرك آرزولرنه تابع

اوله

اولمه يعنى رؤساء قريشدن پدرلركك آيننه رجوع ايت ديانلرك سوزلرنه قولاق اصمه
انهم لن يغنوا عنك من الله شيئا بى شك وشبهه كيم انلر خدانك ايستدوكى شيئدن
بر از نسنه سندن دفع ايدهمز وان الظالمين بعضهم اولياء بعض وبى شبهه كيم ستم
ايدنلرك بر مقدارى بر مقدارلرينك دوستلريدر پس سن انلرله دوستلشمه زيرا
دوستلك شرطى هم مشربلكدر وسن حاشا كه انلرله هم مشرب اوله سن والله ولي
المتقين وايزد ذو الجلال ارباب تقوانك امورنه متوليدر هذا بصائر للناس
بو قرآن عظيم الشان خلق ايچون واضح دليللردر كه حقى كندولره كوسترور وهدى
وبر دوغرو يول كوستر مكدر ورحمة وخدادن بر نعمتدر لقوم يوقنون بر كروهه كه
شك ايتمزلر يعنى ماديكه كاندن عبور ايدوب يقينك منزللرنه طالب اولشلر معالمدر
كتورديكه اهل شركدن بر نيچه كيمسه مؤمنلره ديديلر حشر ونشر خصوصنده ديدككوز سوز
واقع اولوب بيزى بو بشقه عالمده كتوردلرسه بيزه مال وجاهز انده دخى سيزدن
ارتق اولور حق جل وعلا انلرك سوزين رد ايدوب بيوردى ام حسب الذين اجترحوا السيئات
بلكه بيان ايتلرى قزنان كيمسنه لر كمان ايتديلرمى كيم ان نجعلهم كالذين آمنوا وعملوا
الصالحات كندولرينى قيلاوز شول كيمسنه لر كبى كه ايمانه كلوب كوزل اعمال ايشلديلر
سواء محياهم ومماتهم زندهلكلرى واولملرى برابر اوله وحالده بو ايشى هركز اولمز
ساء ما يحكمون حكومت ايتدوكلرى نسنه غايتله بد شيئدر وخلق الله السموات
والارض بالحق دخى ايزد متعال كوكلرى ويرى عدله مقتضى اولان حقله ياراتدى
پس نيجه محسن ومسيئى بر مرتبه ده قيلاوز ولتجزى كل نفس بما كسبت دخى انلرى حقله
ياراتدى تاكه هر جانه قزندوغى شيئله مكافات اولنه وهم لا يظلمون وحال بو كه انلر
نقص ثوابله وزيادۀ عقابله ستم كورمش قيلنمادلر افرأيت من اتخذ الهه هواه ايا بقوب
كوردككى شول كيمسنه يى كه خدا ايتى ترك ايدوب معبودينى كندو آرزوسن ايتدى واضله
الله على علم وخداى عز وجل دانش اوزره انى هدايته موفق قيلمدى يعنى انك
ازغونلغنى بيلمش ايكن انى مخذول قيلدى وختم على سمعه وقلبه وانك قولاغى وكوكلى
اوزره مهر اوردى كه نصيحتلرى ايشتمدى ونه آيتلره تفكر ايتدى وجعل على بصره
غشاوة وكوزلرى اوزره بر پرده قيلديكه عين استبصار واعتبار ايله بقمز قالدى
فمن يهديه من بعد الله پس اكا كيم يول كوسترر خدا انى كمراه قيلدقدنصكره
افلا تذكرون پس نيچون اوكونمز كيمسنه لرك حاللرندن بر حصه الوب پند المزسز وقالوا

دخی حشر ونشری انکار ایدنلر دیدیلر ما هی الا حیاتنا الدنیا یعنی اولان صاغلغمزدن
اوزکه بر صاغلق یوقدر نموت ونحیا کیمز میت اولوب کیمز صاغ قالور وما یهلکنا
الا الدهر ومرور ایامدن غیری برشی بیزی اهلاك ایتمز وما لهم بذلك من علم وانلره
انکله هیچ بر دانش یوقدر یعنی دیدکلری کیم حیوتمز ایچق شمدیکدر اولان حیوتمزدن دهردن
اوزکه بیزی برنسنه اهلاك ایتمز بو علمه بر دلیله مستند دکلدر ان هم الا یظنون دکلدر
انلر الا که کمان ایدوب تقلید ایدرلر واذا تتلى عليهم اياتنا واول وقت که اوقندلرنر
ایاتمز اوقنود بینات دوشن وواضح اولدوقلرنده ما كان حجتهم معارضه ایتمکه
اصلا بر دلیللری یوق ایدی الا ان قالوا ائتوا بابائنا مگر دیدیلرکیم مرده اولمش
پدرلرمزی کتورك ان کنتم صادقین اگر سوزکوزده صادقلر ایسه کوز بوکلامی انلر
جهل وعناددن دیدیلر زیرا احیای موتی اقتضا حکمت حسبیله بر وقت خاصله موقتدر
پس اقتراح محلنده ظهوری کلمز سه عجز لازم کلماز تعالى الله عن ذلك وتقدس قل الله يحييكم
سویله ایرد ذو الجلال سیزی دنیاده دیری قیلدی ثم يميتكم صکره سیزی بی روح قیلدی
ثم يجمعكم الى يوم القيمة پس سیزی بیغر قیامت کوننه جمع ایچون لا ريب فيه انك اولمسنده
شك وشبهه یوقدر ولکن اکثر الناس لا يعلمون ولیکن خلقك چوغی انی بیلمزلر تفکرلری
آز اولدوغی ایچون ولله ملك السموات والارض دخی خدایه مخصوصدر کوکلر ویرلر
تصرفی ویوم تقوم الساعة واول کون که قیامت قائم اولور یومئذ يخسر المبطلون
اول کونده اهل حق اولیانلر اوتودلر وترى كل امة جاثية وهر امتی یغلشق کورورسن
كل امة تدعى الى كتابها هر امت صحائف اعمالنه دعوت اولنوب کندولره دینلور
اليوم تجزون ما كنتم تعملون بوکون ایشلدککوز نسنه الره مکافات اولنورسیز هذا
كتابنا بو دربیزم کتابمز چون حق جل وعلا صحیفه اعمالك یازمسین کرام الکاتبین
فرمان ایتدی کتابی کندویه مضاف قیلدی ينطق عليكم بالحق اول کتاب ایشلدککوز
نسنه ایله اوزرکزه شهادت ایدر اصلا انده برشی اکسک ایتمز ونه ارتوق انا كنا
نستنسخ ما كنتم تعملون تحقیقا که بیز ایشلدککوز اشیایی ملائکه یه امر یازدردق
فاما الذين امنوا وعملوا الصالحات پس اما شول کیمسه لرکه ایمان کتوروب کونل عملله
ایشلدیلر فيدخلهم ربهم في رحمته پروردکارلری کندولرین رحمتنه داخل قیلدی
که بهشت جاوداندر اول رحمتدن مراد ذلك هو الفوز المبين اول رحمته داخل
اولمق کندودر اشکارا قورتلمق واما الذين كفروا واما شول کیمسه لرکه کفر ایتدیلر

افلم تكن

افلم تكن اياتى تتلى عليكم کندولره دینلور ایا پیغمبرلرم سیزه کلوب ایاتمی اوزرکزه اوقیمدی
فاستكبرتم وكنتم قوما مجرمين پس سیز تکبر ایدوب برکنهکار کروه ایدکوز واذا قيل ان
وعد الله حق دخی حقی کندولره دینلور بی شبهه کیم خدانك وعده سی درستدر
والساعة لا ريب فيها دخی قیامتك اولمسنده شك یوقدر قلتم ما ندری ما الساعة سیز دیرز
ساعت نه اولدوغنی بیلمزوز ان نظن الا ظنا قیامتك اولمسنده کمان ایتمزوز الا
بر ذبون کمان که اندن بیزه بر فائده حاصل اولماز وما نحن بمستيقنين وبیز انك اولمسنه
یقین ایدیجیلر دکلز وبدا لهم سيئات ما عملوا وکندولره ایشلدکلری اشیانك
بدلکلری نمایان اولدی وحاق بهم ما كانوا به يستهزئون وکندولرین قابلدی شول نسنه نك
سزاسی که انکله کندولر استهزا ایدرلردی وقيل اليوم ننساكم دخی کندولره دینلدی
بوکون اونودلمش نسنه کیبی سیز عذابده متروك قیلاوز كما نسيتم لقاء يومكم هذا
نته که بو کونکزك لقاسنی اونتدکوز ومأواكم النار ودوزخ سیزك قرارکاهکوزدر
وما لكم من ناصرين وسیزه اصلا یاردم ایدیجیلر یوقدر که جهنمدن سیزی خلاص ایدرلر
ذلكم بانكم اتخذتم ايات الله هزوا اول عذاب سیزه اولدی اول سببله که سیز خدانك
ایاتنی ادینیچی نسنه ایدندکوز وغرتكم الحيوة الدنيا وسیزی یقین اولان صاغلق
الدوب کمان ایتدکوزکیم اندن اوزکه بر حیوة یوقدر فاليوم لا يخرجون منها یعنی بو
کونه اندن چیقمش قیلنمازلر ولا هم يستعتبون ونه کندولر مستعتب اولورلر یعنی انلره
دینلمز کیم معذرت طلب ایدك تاکه خدا سیزدن راضی اوله فلله الحمد پس ثنا وحمد
خدایه مخصوصدر رب السموات ورب الارض کوکلرك خالقی ویرلرك موجدی رب
العالمين جمیع عالملرك پروردکاری وله الكبرياء في السموات والارض دخی بندکانك کوکلرده
ویرده اکا یاکوزدر وهو العزيز وکندودر هر کیمسه اوزره غالب اولان الحكيم هر شیده

سورة الاحقاف مكية وآيها كما ينبغي منع ايدنه اربع وثلثون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

حم تنزيل الكتاب قرآنك بر مقدارینی بر مقداردنك عقبنجه ایندرمك من الله
العزيز الحكيم بو ایکی وصفله متصف اولان خدادندر ما خلقنا السموات والارض وما
بينهما کوکلری ویری وارلرنده اولان اشیایی یرتدقه الا بالحق الا حکمتی وعدالتی
اقتضا ایدنه حقه مقارنه اولدوقلرنده واجل مسمى دخی انلری یرتدقه الا بر معین
مدتك تقدیرینه مقارنه اولدوقلرنده که اول مدتك انتهاسنده جمله نك بقاسی منتهی

اولور **والذين كفروا عما انذروا معرضون** وكفر ايدنلر انذار اولندوقلری نسنه دن يوز چويروب مشلر
اصلا انجنده تفكر و تامل ايتمزلر **قل ارايتم ما تدعون من دون الله** سويله بكا خبر ويرك
اول اشيادن كيم خدانك عبادتندن تجاوز ايدوب انلره عبادت ايدرسينز **اروني
ماذا خلقوا من الارض** بكا كوسترك قنقى نسنه يى زميندن يرتديلر **ام لهم شرك
في السموات** ياخود كوكلرك يرتمسنده انلره بر اورتاقلق وار مى **ائتوني بكتاب من قبل هذا**
كتورك قرآندن اسبق بر كتاب كه انلرك انجنده شركله سيزه زمان اولنمش اوله **او اثارة
من علم** يا دانشدن بر بقيه يعنى بكا كتورك كچمشلرك علوملرندن سيزده قالمش بر بقيه
دانش كه تبلرك عبادته مستحق اولملرينه دلالت ايده **ان كنتم صادقين** اكر ايتدككوز
دعواده صادقلر ايدككوز **ومن اضل ممن يدعوا من دون الله** دخى كيمدر ازغونرك شول
كيمسه دنه كه تكرينك عبادتندن وار كچوب عبادت ايدر **من لا يستجيب له الى يوم القيمة**
شول نسنه يه كه تا قيامت كوننه دك كنده وير اجابت ايتمز **وهم عن دعائهم غافلون**
وحال بو كه معبودلر عبادت ايدنلرك دعاسندن بيخبردرلر ديرا انلرك معبودلری
يا جماد معوله سندندرلركه هركز انلردن اجابت متصور اولماز يا مسخر توللردر
كه كندو احواللرينه مشغوللردرلر **واذا حشر الناس كانوا لهم اعداء** و اول وقت كه خلق جمع
اولنورلر معبودلری كندولره دشمنلر اولور يعنى كندولره ضرر ايدوب نفع ايتمزلر
وكانوا بعبادتهم كافرين وانلرك عبادتلرينه تكذيب ايدجيلردر **واذا تتلى عليهم
اياتنا** دخى چون اوقنورلرسه ايتلرمز اوقنور **بينات** واضح واشكارا اولدوقلری حالده
قال الذين كفروا للحق بو دينى اولا نلره دعو سوزدن اوترى ديديلر **لما جاءهم** چون
كندولره كلدی **هذا سحر مبين** بو بر اشكارا جادو در **ام يقولون افتراه**
بلكه بو سوزه اكتفا ايتميوب ديرلر محمد المصطفى قرآنی قندن بيدا ايدوب بعديدر **قل ان
افتريته** سويله على سبيل الفرض والتقدير اكر بن قندن بيدا ايدوب تكرى يه اسناد ايلسم **فلا تملكون
لي من الله شيئا** سيز اوزكه كوز تكرينك حكمندن بر آز نسنه بندن دفع ايتمكه قادر دكلسينز
بنى بر عقوبتله مواخذه قيلورسه **هو اعلم بما تفيضون فيه** كندوسى هر كيمسه دن اناره در
شول شيئه كه سيز قرآنك حقنده طعن ايلرسينز **كفى به شهيدا بيني وبينكم** خدا عز وجل
ارامزده واراكوزده شهادت ايتمك جهتندن كافيدر **وهو الغفور الرحيم** و كندو در توبه
ايدنلرك كناهن محو ايدوب توبه لرين قبول ايتمكله انلری اسركيان **قل ما كنت بدعا
من الرسل** سويله بن پيغمبرلردن يكى پيدا اولمش بر كيمسه دكل ايدم كه انلر قادر اولمدوقلری

نسنه يه بن قادر اولوب ايستدككوز معجزه يى سيزه كوستره بيلورم **وما ادري ما يفعل بي**
دخى بيلمم قنقى شى بكا ايشلنور **ولا بكم** ونه بيلورم قنقى ايش سيزه ايشلنور **ان اتبع الا
ما يوحى الي** بكا وحى اولنان نسنه دن غيرى بر شيئه تابع اولمم **وما انا الا نذير**
دكل بن بر نسنه دكلم الا بر قورقوديجى **مبين** شواهد بينه ايله ومعجزات مصدقه ايله انذار
ايتمكم نمايانده **قل ارايتم ان كان من عند الله** سويله بكا خبر ويرك اكر قرآن عظيم الشان
تكرينك قتندن ايدى **وكفرتم به** وسيز اكا كفر ايتدككوز **وشهد شاهد من بني اسرائيل** وحضرت
يعقوبك اولادندن عبد الله بن سلام كبى بر طانق طانقلق ايتدى **على مثله** انك
كبى بر شيئه اوزرينه يعنى توراة انجنده قرآنه مصدق واكا مطابق اولان اشيا اوزره
شهادت ايدوب **فامن** ايمان كتوردى يعنى چون قرآنك جنس وحيدن حقه مطابق
بر شى كوروب اكا ايمان كتوردى **واستكبرتم** وسيز اكا ايمان كتورمكدن عناد وتكبر
ايلديكك غايتله بر ستمكار جماعت اولماز ميسينز **ان الله لا يهدي القوم الظالمين** بى
شك وشبهه كيم ايزد ذو الجلال ستم ايدن كروهه دوغرو يولى كوسترمز **وقال الذين
كفروا للذين امنوا** ايمان بر كوزل شى اولسيدى فقرا وارادل بيزدن اول اكا وارمزلردى
بو سوزك مضموننى سويليانلر اكابر قريش ايدى **واذ لم يهتدوا به** و چون انكله مهتدى
اولمديلر عنادلری ظاهر اولدی **فسيقولون هذا افك قديم** پس ديرلر بو بر كهنه يالاندر
ومن قبله كتاب موسى وحال بو كه قرآندن اسبق حضرت موسانك كتابى يعنى توراة
وار ايدى **اماما ورحمة** اهل ايمانه مقتدا ورحمت اولدوغى حالده **وهذا كتاب
مصدق** وبو يعنى قرآن جميع كتب سماويه يى تصديق ايدجى بر كتابدر **لسانا عربيا**
لغت عربيه منسوب بر ديل اولدوغى حالده **لينذر الذين ظلموا** تا كه ستم ايدنلرى تخويف
ايده **وبشرى للمحسنين** وتا كه ايولك ايدنلره مژده اوله **ان الذين قالوا ربنا الله ثم
استقاموا** تحقيقا شول كيمسه لر كه ديديلر ربمز خدادر صكره اول سوز اوزره
استقامت ايتديلر **فلا خوف عليهم** اوزرلرينه اصلا قورقو اولماز بلكه ايرشمسندن
ولا هم يحزنون ونه انلر انده وهناك اولورلر بر سيو كلى شيئك كچمسندن
اولئك اصحاب الجنة انلر در بهشت برينك ايرلرى **خالدين فيها** انجنده على الدوام
اقامتى تخمين ايتمشلر **جزاء بما كانوا يعملون** بو نعمتلرله مكافات اولنديلر بر مكافات
كه ايتدوكلری اعمال مقابله سنده در **ووصينا الانسان بوالديه احسانا** دخى آدم اوغلنه
اصمرلدق كه اناسنه واناسنه بر عظيم ايولك ايشلنه **حملته امه كرها** اناسى مشقت

لو كان خيرا ما سبقونا اليه ديديلر يعنى اوزرنده اولان اهل ايمانه ... بكفروا ديكم

ایرسی ایکن کندوبی کوتوردی ووضعته کرها و مشقت و محنت ایرسی ایکن کندوبی وضع
ایتدی وحمله وفصاله ثلاثون شهرا وانک بوکلنلمسی و سوتدن کسلمسی اوتوز آیدر
بوکلامده قوسی والده نک اولاد تربیه سنده چکدوکی زحمتلره بیاندر و توصیتده مبالغه
ایتمک ایچوندر و بو آیتدن استدلال اولندیکیم مدت حمل التی آیدر زیرا نص ایله ثابت
اولان رضاعک مدتی که ایکی ییلدر اوتوز آیدن ساقط اولیجق التی آی باقی قالور
حتی اذا بلغ اشده انفصکره کمال قوتنه ایرشوب وبلغ اربعین سنة ترقی سیله
واصل اولیجق قال رب اوزعنی ان اشکر نعمتک دیدی ای خداوندم بکا الهام ایت
که نعمتکک حقنی ادا ایدهیم التی انعمت علی وعلی والدی شول نعمتکه بنم اوزره و اناتم
و اتام اوزرینه انی احسان ایتدک وان اعمل صالحا ترضیه دخی بکا الهام ایت که
بر ایو ایش ایدهیم که سن انی پسند ایدهسن واصلح لی فی ذریتی وبنیجون ایولکی ثابت
ایتمش قیل اولادمده انی تبت الیک تحقیقا بن حضور عزتکه رجوع ایتمشم وانی
من المسلمین وبی شبهه بن سکا اخلاص ایدنلردنم اولئک الذین نتقبل عنهم
احسن ما عملوا اولکروه که اوصاف مزبوره ایله متصفدرلر شول کیمسه لردر که
ایشلادوکلری اعمالک اک کوزلنی کندولردن قبول ایدرز یعنی عمللرندن احسن اولان
طاعاتی قبول ایدوب مکافاتلرین ایدرز زیرا فعل مباح برامر حسندر انک اوزره
مکافات اولماز ونتجاوز عن سیئاتهم وعیانی ایشلرندن واز کیچرز فی اصحاب الجنة
بهشت ایرلرینک زمره سنده اولورلر وعد الصدق کوزل اعمالک قبول اولنمسی
وکناهلردن تجاوز اولنمسی تنکری تعالی وعد ایتدی کرچک وعده ایتمک الذی کانوا یوعدون
شول وعد ایتمک که دنیاده انکله وعد اولنورلردی والذی قال لوالدیه اف لکما دخی
شول کیمسه که پدر و مادرینه دیدی کراهت و تعب سیزه اولسون اتعداننی ان اخرج
بکا وعد ایدرمیسیز انکله که بن قبردن احیا اولنوب چیقمقی بن تلنورم وقد خلت
القرون من قبلی وحال بوکه چوق زمانلر خلق بندن اسبق کیچوب انلردن بر فرد
دونمدی وهما یستغیثان الله و پدر و انا تنکریدن مدد ایستیوب انکا دیرلر ویلک
آمن سکا هلاک اولسون خدانک وحدانیتنه و قیامتک وقوعنه تصدیق کتور
ان وعد الله حق بی شبهه کیم خدانک وعده سی درستدر البتة وجوده کلسیدر
فیقول ما هذا الا اساطیر الاولین پس اول کیمسه دیر بوکه سیز بکا انکله فرمان
ایدرسیز بو نسنه دکلدر الا کیم شول افسانه لری اولئک اولکروه که والدینه عقوق

ایدوب

ایدوب اخرتی انکار ایدرلر الذین حق علیهم القول شول کیمسه لردر که کلمه عذاب اوزرلرینه
واجب اولدی فی امم قد خلت من قبلهم بر نیچه کروهلک زمره سنده که کندولردن اسبق
کیچمشلردی من الجن والانس پریلردن و آدمیلردن انهم کانوا خاسرین بی شبهه کیم انلر
زیانه کورمش کروه ایدیلر ولکل درجات مما عملوا و بو ایکی کروهک هر برنه ایشلدکلری
اشیانک جزاسنده پایه لر وار ولیوفیهم اعمالهم و انلره بو احوالی قیلدی تا که ایشلرینک
جزاسنی کندولره بالتمام ویره وهم لا یظلمون وحال بوکه کندولر ثوابلک نقصانیله
و عقابک زیاده سیله ستم کورمش قیلنمازلر ویوم یعرض الذین کفروا علی النار
و اول کونده که بی دین اولانلر جهنم اوزرینه عرض اولنورلر کندولره دینلور اذهبتم طیباتکم
فی حیاتکم الدنیا پاکیزه لذتلرکزی یعنی اولان صالح عملکزده کیدردکز واستمتعتم بها
و اول طیبات ایله برخوردار اولدکز یعنی قوتکزی دنیاده استیفا ایدوب اخرت ایچون انلردن
برشیء تاخیر ایتمدکز فالیوم تجزون عذاب الهون پس بوکون خوارلک و مذلتک شکنجه سیله
مکافات اولنورسیز بما کنتم تستکبرون فی الارض بغیر الحق اول نسنه نک سببیله که روی
زمینده باطل ایله تکبر طالب اولوردکز وبما کنتم تفسقون و اول سببیله که حدودی
تجاوز ایدردکز واذکر اخا عاد دخی قبیله عادک برادرنی یعنی حضرت هودک
احوالنی سویله اذ انذر قومه بالاحقاف قچن کندو عشیرتنی احقاف نام موضعده انذار
ایتدی احقاف قومدن اوزانوب مرتفع اولان یره دیرلر اول قبیله انده ساکن
ایدیلر حق جل و علا انلری انذار ایتمک ایچون حضرت هودی مرسل قیلدی وقد خلت
النذر وحال بوکه قورقودیجی پیغمبرلر کیچمشدی من بین یدیه حضرت هودک الکدوسنده
ومن خلفه وانک اردندن یعنی خلقه ایلک مرسل پیغمبر دکل ایدی کندوسندن
اسندن و کندوسندن صکره انبیا وار ایدی و از بس که قبیله عاده مبعوث اولدی
انلری دعوت ایتدیکه ان لا تعبدوا الا الله تنکریدن اوزکه هرشیئه عبادت ایتمک که
عبادته مستحق اولان اولدر انی اخاف علیکم عذاب یوم عظیم بی شبهه بن بر صعوبتلو
کونک اشکنجه سندن اوزرکزه قورقرم ایتدیکوز شرک شبیله قالوا اجئتنا لتأفکنا
عن الهتنا کندویه جواب ویروب دیدیلر اما سن بیزه کلدک تا که معبودلرمزک
عبادتندن بیزی دوندره سن فاتنا بما تعدنا پس عذابدن بیزه وعد ایتدیکک
شیئی بیزه کتور ان کنت من الصادقین اکر کرچک سویلیانلردن ایسک قل انما
العلم عند الله حضرت هود انلره دیدی عذابکوز نه وقت اولدوغنک بیلمسی

خدانڭ قتنده محصوردر بنم انزه دخلم یوقدر وابلغکم ما ارسلت به دخی سیزه تبلیغ
ایدرم اول نسنه‌یی که انڭله بن مرسل اولدم ورسول اوزره احکامی تبلیغ ایتمکدن اوزکه
بر نسنه یوقدر ولکنی اریکم قوما تجهلون ولیکن بن سیزی بر کروه کورورم که بیلمزسیز
کیم پیغمبرلر انذار ایچون کوندرلمشلردر تعذیب واقتراح ایچون کوندرلدیلر بوندن اسبق
سورهٔ اعرافده بیان اولنمشدر کیم قبیلهٔ عاددن بر کروه استسقا ایچون حرم محترمه
کیتمشلردی کندولره اوچ بولوت پیدا اولوب بر منادی چیغردیکیم بونلردن برینی
اختیار ایدڭ انلر سیاه بولوتی اختیار ایتدیلر همان اول بولوت سمتلرینه کیتدی فلما
راوه عارضا پس اول وقت که موعود اولدوقلری عذابی کوکده حدوث ایتمش بر بولوت
کوردیلر مستقبل اودیتهم دره‌لرینه متوجه اولدوغی حالده قالوا هذا عارض ممطرنا
دیدیلر بو بر بولوتدر که یغموری بیزه کلور حضرت هود بو سوزلرینی ایشدیجک دیدی
بو بولوت دکلدر بل هو ما استعجلتم به بلکیم اول شول نسنه‌در که انڭ کلمسینی استعجال
ایدردکوز ریح اول بر یلدرکیم فیها عذاب الیم انچنده بر دردلو اشکنجه واردر تدمر
کل شیء هر نسنه‌یی انلرڭ نفسلرندن وماللرندن نابدید ایدر بامر ربها پروردکاری‌نڭ
دستوریله بعده اول ییل کلوب قومڭ هلاک ایتدی فاصبحوا لا یری الا مساکنهم
پس بویله اولدیلر کیم بر کیمسه قصد ایدوب دیارلرینه کیده مسکنلرندن اوزکه
آثارلرندن بر نسنه بولمز کذلک نجزی القوم المجرمین بونلره ایتدوکمز مکافات کبی
کفاره و تکذیب ایدنلره مکافات ایدرز ولقد مکناهم دخی تحقیقا کیم قوم عادی
متصرف ومتمکن قیلدق فیما ان مکناکم فیه بر نسنه‌ده که سیزی انڭ ایچنده متمکن
ومتصرف قیلدق وجعلنا لهم سمعا وابصارا وافئدة وانلره قولاق وکوزلر وکوکلر
قیلدق تاکه اول نعمتلری بیلوب انلری احسان ایدنڭ اوزرینه استدلال ایدوب
شکرینه مداومت ایده‌لر فما اغنی عنهم سمعهم پس انلردن قولاقلری دفع ایتمدی ولا
ابصارهم ونه کوزلری ولا افئدتهم ونه کوکللری من شیء بر آز نسنه اذ کانوا یجحدون
بآیات الله انچونکه خدانڭ آیاتنه تصدیق کتورمزلردی وحاق بهم ما کانوا به
یستهزئون وانلره احاطه ایتدی شول شیئڭ سزاسی که انکا استهزا ایدرلردی
ولقد اهلکنا ما حولکم من القری دخی تحقیقا ای اهل مکه کویلردن چوره کوزده
اولانلری نابود قیلدق حجر ثمود وقوم لوطڭ کویلری کبی وصرفنا الآیات ودلائل
وحجتلری کویلرڭ خلقی اوزرینه تکرار ایتدک لعلهم یرجعون تاکه انلر کفرلرندن

دونرلر

دونرلر فلولا نصرهم الذین اتخذوا من دون الله قربانا آلهة پس نیچون انلره یاردم
ایتمدی شول کیمسه‌لر که تکریدن اوزکه انلری معبودلر ایدندیلر اول حالده که انلرله
خدایه تقرب ایدرلر بل ضلوا عنهم بلکه انلر کوزلرندن غائب اولوب انلردن مدد
طلب ایتمه‌لری کندولردن ممتنع اولدی وذلک افکهم واول تقرب ایچون بتلری معبود
ایدندکلری کندولرینڭ یلانیدر وما کانوا یفترون وکندو نفسلرندن باغلدوقلری
سوزلردر ارباب سیر وآثار کتوردیلر که سرور کائنات طائفدن رجوع ایدوب بطن
النخله نام موضعه قونوب کیجه اثناسنده تهجد نمازین قیلوب قرآنی اوقودی اجنه‌دن
بر کروه نصیبیندن یمنه کیدیورلردی مکان معهوده وصول بولدوقلرنده حضرتڭ
قرآنی استماع ایدوب جماعتلرینه وارد وقلرنده اندن خبر ویروب بعض حکمت آمیز سوزلر
دخی انلره ایراد ایتدیلر پس خدا عز وجل حبیبی اوزرینه بو نعمتی امتنان ایدوب بیوردی
واذ صرفنا الیک نفرا من الجن دخی یاده کتور اول وقتی که سنڭ طرفڭه بر بلوردن بر
کروه چوردک یستمعون القرآن خدانڭ کلامنی ایشیده‌رک حالده فلما حضروه
پس اول وقت که انڭ قرائتنه حاضر اولدیلر قالوا انصتوا بری بریمزه دیدک خاموش
اولک تاکه انی بر خوش دکلیه‌لر فلما قضی پس اول وقت که قرآنڭ قرائتی تمام اولوب
اندن فراغ اولندی ولوا الی قومهم کندو عشیرتلرینه دوندیلر منذرین قورقودیجی
اولدوقلرنده قالوا یا قومنا دیدیلر ای بزم کروهمز انا سمعنا کتابا تحقیقا بیز بر کتابڭ
قرآئتنی ایشتدک که انزل من بعد موسی حضرت موسادن صکره خدادن ایندرلدی
مصدقا لما بین یدیه ایلروسنده اولان کتب الهیه‌یی تصدیق ایدیجی یهدی الی الحق
عقائددن درست ودوغرو اولان شیئه یول کوسترور والی طریق مستقیم دخی
شرائعدن بر دوغرو طریقه یول کوسترور یا قومنا اجیبوا داعی الله ای کروهمز خدانڭ
منادیسنه یعنی محمد المصطفایه اجابت ایدک وآمنوا به وانکا تصدیق کتورک یغفر
لکم من ذنوبکم کناهلرکوزڭ بر مقداری سیزه یارلغار یعنی پیغمبره انقیاد ایتمکوڭ
سببیله خدا عز وجل عبادڭ مظالمنه متعلق اولمیان کناهلرکوزدن تجاوز ایدر زیرا
مظالمڭ مغفرتی اولنمسی خصملرکڭ رضاسنه باغلودر ویجرکم من عذاب الیم وسیزی
بر دردلو اشکنجه‌دن صیغندورر ومن لا یجب داعی الله وهر کیم خدانڭ منادیسنه
اجابت ایتمز فلیس بمعجز فی الارض یریوزنده عاجز ایدیجی دکلدر یعنی هر کیم خدانڭ پیغمبرینه
مطیع اولماز البته اوزدنر خدانڭ عذابی نانڭ اولودر قورتلماز ولیس له من دونه اولیاء

دخی تنکریدن اوزکه اماده دوستلر اولمازکه عذابی کندوسندن منع ایدهلر اولئک فی ضلال
مبین اول کروه که اجابت ایتمزلر بر اشکارا ازغونلقده درلر بلمک کرک کیم امام اعظم بو ایتله
استدلال ایدیکیم اجنه مقوله سنک حکمی بودرکه کناهلری عفو اولنوب عقابدن قورتلورلر
اما جنته کیروب منعم اولملری قتنده بر دلیل ایله ثابت اولمدی وبعضیسی انکا ذاهب
اولدیکه انلر انس حکمنده درلر اولم یروا ان الله الذی خلق السموات والارض ولم یعی بخلقهن
ایا تفکر ایدوب بلمزلرمی کیم علی التحقیق کوکلری ویری ایجاد ایدوب ایجادلرنده تعب چکیان
خدای ذوالجلال بقادر علی ان یحیی الموتی انک اوزره تواناندرکه اولولری زنده قیلم
بلی انه علی کل شیء قدیر بلی انک اوزره قادردر زیرا علی التحقیق اول خالق ذوالجلال
هرنسنه نک ایجادی اوزره تواناندر ویوم یعرض الذین کفروا علی النار واول کونده کیم ایمانه
کلمیانلر اتش اوزره عرض اولنوب کندولره سویلنور الیس هذا بالحق بو عذاب درست
دکلمیدر قالوا بلی وربنا جواب ویروب دیدیلر پروردکارمز قسمی که اودرستدر
قال فذوقوا العذاب بما کنتم تکفرون حق جل وعلا انلره دیدی پس اشکنجه نک طعمی
دادک دنیاده ایتدککوز کفر سببیله فاصبر کما صبر اولوا العزم من الرسل پس یا محمد قوم
جفاسی اوزره صبر ایت نتکه پیغمبرلردن ثبات وجد اربابی اولانلر صبر ایتدیلر زیرا
سن انلردن سن اولوا العزم اصحاب شرایع اولان پیغمبرلردرکه شرایعک تاسیسی وتقریرنده
سعی ایتدیلر ومشقتلری اوزره صبر ایتدیلر ومشاهیرلری حضرت نوح وابراهیم وموسی وعیسی
ومحمد المصطفی صلوات الله علیهم اجمعین ولا تستعجل لهم دخی کفار قریش ایچون عذابه
عجله ایله طلب ایتمه کانهم یوم یرون ما یوعدون کویا انلرکه موعود اولدقلری نسنه یی
کوردکلری کون لم یلبثوا الا ساعة من نهار دنیاده اقامت ایتمدیلر الا کوندزدن بر ساعت
بلاغ بو سوره ده وعظ اولنلر سزکا نسنه کفایتدر فهل یهلک الا القوم الفاسقون
پس حدودی تجاوز ایدن کروهدن اوزکه بر کروه نابود اولمساز

سورة محمد صلی الله علیه وسلم مدنیة وهی تسع وثلاثون ایة

بسم الله الرحمن الرحیم

الذین کفروا وصدوا عن سبیل الله شول کیمسه لرکه کفر ایدوب خدانک طریقندن
دوندیلر یعنی دین اسلامه کیروب انک طریقنه سلوک ایتمدیلر اضل اعمالهم خدا
عزوجل عمللرین کمراه قیلدی یعنی دنیاده ایتدوکلری اطعام طعام وصله ارحام کیبی
ایشلرین ضایع قیلدی والذین امنوا وعملوا الصالحات وشول کیمسه لرکه ایمانه کلوب

کوزل

کوزل عمللر ایشلدیلر وامنوا بما نزل علی محمد دخی محمد المصطفی اوزره ایندرلن کتابه تصدیق
کتوردیلر وهو الحق من ربهم وحال بوکه کندوسی پروردکارلرندن اولان درستلکدر
کفر عنهم سیئاتهم کندولردن بد اولان ایشلرین محو ایتدی واصلح بالهم
ودین ودنیاده انلرک حالی کوزل قیلدی ذلک اول اضلال اعمال واصلاح احوال
بان الذین کفروا اتبعوا الباطل اول سببله درکیم علی التحقیق کفر ایدنلر اصلی اولمیان
شیئه اویدیلر وان الذین امنوا اتبعوا الحق من ربهم دخی علی التحقیق ایمانه کلانلر
پروردکارلرندن صادر اولان دوغرولغه تابع اولدیلر کذلک اول بیان ایتمک کیبی
یضرب الله للناس امثالهم حق جل وعلا خلق ایچون کندولرک احوالن بیان ایدر فاذا لقیتم
الذین کفروا پس قچنکیم کافر اولانلره ملاقی اولسه سز فضرب الرقاب بویونلری اورمق
اورک حتی اذا اثخنتموهم اول محله دککه کندولرین چوق قتل ایده کوزده فشدوا
الوثاق باغلرین محکم باغلک یعنی انلری اسیر ایدوب صاقلک فاما منا بعد واما
فداء پس اندنصکره یا احسان ایتمک یا فدا ایتمک یعنی یا عوضسز کندولرین ازاد
ایدیسز یا عوضلرین الورسز حتی تضع الحرب اوزارها اول محله دککه جنک الاتی
بوراقور یعنی حرب منقضی اولوب مطیع منقاد دنه اولورکه بر کیمسه قالمیه ذلک اول
ایشی انلره ایشلک ولو یشاء الله لانتصر منهم واکر ایزد ذوالجلال ایستیدی انلردن
انتقام الوردی که بودن کندولرین اهلاک ایدردی ولکن لیبلوا بعضکم ببعض ولیکن
جهاد ایله سزه فرمان ایتدی تاکه بر مقدار کوزی بر مقدار کوز ایله مبتلا قیله یعنی اهل
ایمانی کفار ایله مبتلا قیلدی تاکه اجر جزیله نائل اولهلر وکفاری اهل ایمان ایله مبتلا قیلدی
تاکه بعضلری کفردن فراغت ایدوب دولت ایمانه نائل اولهلر والذین قتلوا فی سبیل الله
وشول کیمسه لرکه تنکرینک یولنده شهید قیلندیلر فلن یضل اعمالهم خدا عزوجل
هرکز انلرک ایشن ضایع قیلماز سیهدیهم بلا شبهه انلره دوغرو یولی کوسترور
ویصلح بالهم وحاللرین دوزندورور ویدخلهم الجنة وانلری بهشت جاودانه
داخل قیلور عرفها لهم اول حالده که کندولره انی تعریف ایتدی یعنی انلر ایچون
انی بو کونه بیان ایتدیکیم هر بیلری کندو منزلن بیلوب اکا دوغری کیدر کویا که خلق
اولندوغی کوندن انده ساکن اولمش ایدی یا ایها الذین امنوا ای ایمانه کلانلر
ان تنصروا الله اکر خدا عزوجلک دیننه ورسولنه یاردم ایدرسز ینصرکم
ویثبت اقدامکم دشمنلر کوزنا اوزره سزه یاردم ایدوب جنوق اسلام ایله قیام ایتمکده

دیارلرکزی بکشتن ورو **والذین کفروا فتعسا لهم** وبه یت اولانلر کند ولره هلاک وخوارلک
دغم وغصه اولسون **واضل اعمالهم** وخدا عز وجل انلرک ایشلرین نابدید قیلدی **ذلک**
بانهم کرهوا ما انزل الله اول خوارلک وبطلان عمل انلره اول سبیله اولدیکه علی
التحقیق انلر خدانک ایندردوکی حکمی سبع موجب قبول ایتمدیلر **فاحبط اعمالهم** پس حق
جل وعلا انلرک ایشلرین باطل وضایع قیلدی **افلم یسیروا فی الارض فینظروا کیف کان عاقبة الذین**
من قبلهم ایکفار وقریش ایولدیلر اوتوروب یر یوزنده سیاحت ایتمدیلرمی کر بقدر لر
کندولردن اسبق اولانلرکد صوکی نیجه اولدی **دمر الله علیهم** حق جل وعلا انلر اوزره
هلاکی مسلط قیلدی **وللکافرین امثالها** وکافر اولانلره اول عقوبتک ماننده لری اولور
ذلک اول عقوبت تام سالفه وبونلره **بان الله مولی الذین امنوا** اول سبیله درکه بلا
شبهه حق جل وعلا ایمان بولانلرک دوستیدر **وان الکافرین لا مولی لهم** واول سبیله در
کیم علی التحقیق کافر اولانلر کند ولره یرد وست یوقدر **ان الله یدخل الذین امنوا وعملوا**
الصالحات جنات تجری من تحتها الانهار تحقیقا کیم خدا عز وجل داخل قیلدر شول کیمسه لری
کیم ایمان کلوب کوزل عملر ایشلدیلر بر باغلره که کوشکلری التدن ایرمقلر اقر **والذین**
کفروا یتمتعون وخدانک وحدانیته تصدیق کوترمیانلر دنیانک دینرنک
متاعیله منتفع اولورلر **ویاکلون کما تاکل الانعام** ودوارلر یمیسی کیبی یرلر یعنی همتلر
انجق یمکه واچمکه صرف ایتمشلردر که سائر حیوانانک مهی اودر دیمیدیلر کیم یمکدن
مراد طاعت ایچون بدنه بر قوت ویرمکدر بلکه کافر ایتدیلر کیم دنیایه یمکون مقصد
یمک واچمکدر **بیت** خوردن برای زیستن وشکر کردنست **تو** معتقد که زیستن
از بهر خوردنست **والنار مثوی لهم** ودوزخ کند ولره منزل وقرارکاهدر **وکاین**
من قریة ونیچه کوی خلقی **هی اشد قوة من قریتک** اول کویلرک ابنابی سنک
کوینک خلقندن قتی قوتلو ایدیلر **التی اخرجتک** شول کوی خلقی که اندن سنک
چیقمغکه باعث اولدیلر **اهلکناهم** انواع عذابله اول قوتلو اولانلری اهلاک ایتدک
فلا ناصر لهم پس انلره بر یاردمجی یوقدی که عذابی کند ولردن دفع ایلیه **افمن**
کان علی بینة من ربه پس ایا شول کیمسه که پروردکاری طرفندن بر اشکار دلیل
اوزره اولدی **کمن زین له سوء عمله** شول کیمسه کبیدرکه شرک ومعصیت اولان
بد عملی کندویه بزنمش قیلندی **واتبعوا اهواءهم** واول قسم که بیان عملری کند ولره
تزیین اولندی اول خصوصه کند وآرزولرینه تابع اولدیلر نه انکه صدقه برشبهه لری

اولدوغندن

اولدوغندن اوتری شرک ومعصیتی ترجیح ایتدیلر **مثل الجنة** اوذکر اولوندوغی
نسنه ده بهشتک عجیب صفتی وار **التی وعد المتقون** شول بهشت که ارباب تقوی
انکله موعود اولدیلر **فیها انهار من ماء غیر آسن** انک ایچنده رایحه سی متغیر اولمامش
صودن ایرمقلر وار **وانهار من لبن لم یتغیر طعمه** وانک ایچنده دادی دکشمه مش سوتدن
ایرمقلر وار **وانهار من خمر لذة للشاربین** وانک ایچنلر ایچون لذتلو شرابدن جویلر وار
وانهار من عسل مصفی وانده سوزلمش بالدن ایرمقلر وار **ولهم فیها من کل**
الثمرات دخی انلره انک ایچنده دکلی میوه لردن وار **ومغفرة من ربهم** وانلره پرورد
دکارلرندن بر اولو مغفرت وار **کمن هو خالد فی النار** ایا اوکونه نعمتلرده متنعم
اولانلر کیمسه شول کیمسه کبیدرکه کند وسی جهنمده علی الدوام اقامت ایتمشدر **وسقوا**
ماء حمیما واول نارنشینلر اشربه بیرنر بر قتی صو ایچمش قیلندیلر **فقطع امعاءهم**
پس شدت حرارتندن بغرسقلرین پاره لندردی **ومنهم من یستمع الیک** دخی کفاردن
برکروه وار که سوزکه قولاق دوترلر **حتی اذا خرجوا من عندک** پس سنک یانکدن
چیقدوکلرنده انلردن مراد اهل نفاقدر که حضرتک مجلسنده اوتوروب کلامک دیکه دیکلیوب
ایشدوب یانندن چیقیجق **قالوا للذین اوتوا العلم** دانشی ویرلین کیمسنه لره یعنی
صحابه کزینک علماسنه دیرلر **ماذا قال آنفا** پیغمبر صلی الله علیه وسلم نه سوز سویلدی
یعنی بیز انی فهم ایتمدک بو کلامی استهزا طریقیله دیرلردی **اولئک الذین طبع الله علی**
قلوبهم اول کروه شول کیمسه لردرکه حق جل وعلا کوکللری اوزره مهر اوردی
واتبعوا اهواءهم وکند وارزولرینه اویدیلر واول سببدن سید الانامک سوزینه
تهاون ایدرلردی **والذین اهتدوا** وشول کیمسه لرکه حضرتک سوزین ایشتمکله
دوغری یولی بولدیلر **زادهم هدی** حضرتک سوزی انلره هدایت اردردی
وآتاهم تقواهم وایندوکلری تقوانک سزاسنی کند ولره ویردی **فهل ینظرون**
الا الساعة پس کفار واهل نفاق قیامتک کلمسندن اوزکه بر نسنه انتظار ایتمزلر
ان تاتیهم بغتة که کندولره ناکهان کله **فقد جاء اشراطها** دیر ابلا شبهه
انک علامتی کلدی وانلردن مراد حضرتک بعثتی وانشقاق قمردر **فانی لهم اذا جاءتهم**
ذکراهم پس پند ونصیحت الکری کند ولره نیجه حاصل اولور اول وقتکه انلره
قیامت کلور دیرا اول کلدوکده پند ونصیحت قبول ایتملری کند ولره فائده ویرمز
فاعلم انه لا اله الا الله واستغفر لذنبک پس بیل کیم شان بودرکه خدادن اوزکه عبادته

مستحق بر معبود یوقدر وکناهکچون مغفرت طلب ایت یعنی نجنکیم اهل ایمانک سعادت
دکفره ومنافقلرک شقاوتی سکا معلوم اولدی سنده اولان توحید کامل اوزره
ثابت اول وکندو نفسکی تکمیل ایت استغفار ایمکله وللمؤمنین والمؤمنات ومؤمن
کشیلره ومؤمنه قادینلره مغفرت طلب ایت والله یعلم متقلبکم وایزد ذوالجلال دنیاده
کیدوب کلمکزی بیلور ومثواکم واخرتده ارامکاهکزی بیلور یعنی دار دنیاده قطع
اولنه جق بیچ مرحله کوزی وآخرتده موضع اقامتکوز علمنه نمایاندر پس خدادن خوف
ایدوب استغفار ایدک واخرتکزه برشی مهیا ایدک ویقول الذین امنوا لولا نزلت
سورة دیمی اهل ایمان دیرلر نیچون برسوره ایندرلمدی جهاد خصوصنده فاذا انزلت
سورة محکمة پس نجنکیم تشابهدن عاری بر مبین سوره ایمنتی قیلنور وذکر فیها
القتال وانده قتال امر فرمان اولنمیا کلور رایت الذین فی قلوبهم مرض کوردوک سن
اشول کیمسه لری کرکوکلرنده نفاق خسته لکی وار ینظرون الیک نظر المغشی علیه من الموت
سکا بقرلر شول شخصک بقمسی کبی کرم کلدغم وقتنده اوزرینه بیهوشلک ایرشمش اوله
فاولی لهم پس انلره وای اولسون طاعة وقول معروف انلرده ایشیدر فرمانبرلک
وکوزل سوزدر فاذا عزم الامر پس نجنکیم ایشی لازم اولور یعنی اول وقت که جهادک
اولمسی محقق اولور اکا وارمقدن تخلف ایدوب قاچیلری یاننده اوتوردولر فلو صدقوا
الله پس جهاد خصوصنده اظهار ایتدکلری حرصده خدایه صدق کوستررلر ایدی
لکان خیرا لهم البته صدق ایتمک کندولره یکرک اولوردی فهل عسیتم پس
سیزدن متوقع اولوردی ان تولیتم اکر خلقک امورنی اوزره متولی اولورسکز
ان تفسدوا فی الارض تحاسد ومنافسه سببیله یر یوزنده فساد ایدرسکز وتقطعوا
ارحامکم وتکبر وتجبر سببیله اقاربکوزدن یوز چیوروب محبت واحسانی انلردن کسرسکز
اولئک اول کروه که مفسد ومرصددلر الذین لعنهم الله فاصمهم شول کیمسه لردر
که حق جل وعلا کندو رحمتندن دور قیلوب قولاقلرین صاغر قیلدی که حق سوزی
ایشتمز قالدیلر واعمی ابصارهم وکوزلرین کور قیلدی که دوغری یولی بولمز لیاقتسز
اولدیلر افلا یتدبرون القران پس نیچون قرانک نکتی ایدوب اچمز اولان مواعظ الهیه
پند پذیر اولمدیلر تاکه معاصیدن اجتناب ایدلردی ام علی قلوب اقفالها یاخود
کوکللری اوزره قفللریمی وار بیانی شویله کوزدیکه حضرت پیغمبرک بعثتی اولمدن اول
یهود انک نعتنی چوق دیلردی نجنکیم حضرت صلی الله علیه وسلم مبعوث اولوب

مدینه‌یه

مدینه‌یه هجرت ایتدی دیدوکلری سوزلردن رجوع ایدوب کفر اوزره مصر اولدیلر
حق جل وعلا انلرک احوالندن خبر ایدوب بیورودی ان الذین ارتدوا علی ادبارهم
تحقیقا شول کیمسه لرکه آکسه لری اوزره دوندیلر من بعد ما تبین لهم الهدی دلائل
واضحه الهیه ومعجزات باهره الهیه کندولره هدایت نمایان اولدقدنصکره الشیطان
سول لهم ابلیس شقی کندولره ارتدادی تزیین ایدوب آسان ایتدی واملی لهم وحق
جل وعلا انلره مهلت ویروب عقوبتلرین تعجیل ایتمدی ذلک اول مهلت ویرلمک
بانهم قالوا للذین کرهوا ما نزل الله اول سببله درکیم علی التحقیق انلر دیدیلر شول
کیمسه لره که خدا عز وجل ایندردکی شیئی سیومدیلر یعنی یهود منافقلره دیدیلر
سنطیعکم فی بعض الامر البته بعض ایشکوزده سیزه اطاعت ایدرز یعنی اکر پیغمبرله
جنک ایدرسیز بیز سیزه مدد ایدرز والله یعلم اسرارهم وحق جل وعلا انلرک
کیزلمکلرین بیلور فکیف اذا توفتهم الملائکة پس حاللری نیجه اولور اول وقت که
فرشته جانلرین قبض ایدرلر یضربون وجوههم وادبارهم یوزلرین واکسه لرین
اوردوقلری حالده ذلک جانلری اول کیفیتله قبض اولنمسی بانهم اتبعوا ما اسخط
الله اول سببله درکیم بلاشبهه انلر اویدیلر شول شیئه که خدانک خشمنی ایجاب
ایتدی وکرهوا رضوانه وخدانک پسندیده سنی سیومدیلر فاحبط اعمالهم پس
ایتدوکلری کوزل ایشلری حق تعالی باطل قیلدی ام حسب الذین فی قلوبهم مرض یاخود
کوکللرنده نفاق خسته لکی کیمسنه لر کمان ایتدیلرمی کیم ان لن یخرج الله اضغانهم
علی التحقیق ایزد ذوالجلال قلبلرنده اولان کینه لری پیغمبر واهل ایمانه اظهار ایتمز
ولو نشاء لاریناکهم واکر استسیدک اشخاصلرنه دلالت ایدن علامتلرله انلری
سکا بیلدرردک فلعرفتهم بسیماهم که انلری تشخیص ایدن علامتلریله کندولرین
بیلوردک ولتعرفنهم فی لحن القول والبته انلری سوزی جهت صوابدن تعریض
وتعمیه بر میل ایتدردوکلرنه بیلورسن والله یعلم اعمالکم وایزد ذوالجلال ایشلرکزی
بیلور
پس قصدکزه کوره مکافاتکزی ایدر ولنبلونکم والبته سیزی جهاد له وسائر تکالیفله
مبتلا قیلارز حتی نعلم المجاهدین منکم والصابرین تاکه تمییز ایده لم سیزدن جهاد
ایدنلری وطاعتک مشقتی اوزره صبر ایدنلری ونبلوا اخبارکم واعمالکوزدن خبر
ایدن اشیایی اظهار ایدرز تاکه انک حسن وقبحی ظاهر اوله ان الذین کفروا وصدوا
عن سبیل الله تحقیقا شول کیمسه لرکه یعنی بنی النضیر وقریظه قبیله لری کفر ایدوب

خلقی تکرینك یولنده سلوك ایتمکدن منع ایدیلر وشاقوا الرسول وپیغمبره عداوت
ایدیلر من بعد ما تبین لهم الهدی کندولره حق نمایان اولدقدنصکره یعنی نور رأی
ادقیوب بیلدکلرندنصکره که محمد المصطفانك نبوتی حقدر لن یضروا الله شیئا
عداوتلریله خدانك رسولنه برضرر یتشدرمکه قادر اولمازلر وسیحبط اعمالهم والبته
اول سبیله ایشلدکلری کوزل ایشلرك ثوابنی باطل قیلار یا ایها الذین امنوا اطیعوا
الله واطیعوا الرسول ای ایمانه کلنلر خدایه اطاعت ایدك وپیغمبرك سوزینه منقاد
اولك ولا تبطلوا اعمالکم وایدکوز کوزل ایشلری باطل قیلمك یعنی عملکزی نفاق
وعجب وریا کبی اشیایله باطل قیلمك ان الذین کفروا وصدوا عن سبیل الله تحقیقا اول
کیمسه لرکه کفر ایدوب خدانك یولندن خلقی منع ایدیلر ثم ماتوا وهم کفار
اندنصکره اولدیلر و حالبوکه کندولر دینلر فلن یغفر الله لهم حق
جل وعلا انلره هرکز مغفرت ایتمز فلا تهنوا وتدعوا الی السلم پس ضعیف اولمك ای اهل
ایمان وذلت جهتندن کفاره صلحه دعوت ایتمك وانتم الاعلون وسز بو وجه ركه
اولانلر سزیعنی غالب ایدنلر سزلر سز والله معکم وایزد ذو الجلال نصرت ومعونتله
بیله کوزجردر ولن یترکم اعمالکم وایشلدکلکوز اعمال صالحه یی سزه ضایع قیلماز
انما الحیوة الدنیا لعب ولهو بو دنیا اوزکه بر نسنه دکل بو قدرکه بقی اولمیان مشاغل
اوینمك وفانی سز ایشدر وان تؤمنوا وتتقوا یؤتکم اجورکم واکر ایمانه کلوب پرهیز
ایدرسکز وتقوا کوزدکده ثوابنی سزه ویرور ولا یسألکم اموالکم وقوامو الکزی
سزدن ایستمز ابجق برجزء قلیل اوزره اقتصار ایدر ربع عشر وعشر کبی ان یسألکموها
فیحفکم اکر قوامو الکزی سزدن ایستیوب سزی مشقته دوشرور تبخلوا بخل
ایدوب ویرمزسیز ویخرج اضغانکم وبخل کینه وکدورتکزی چیقاردر ها انتم
هؤلاء آکاه اولك سزای مخاطب اولانلر اول کیمسه لرسز که تدعون لتنفقوا
فی سبیل الله دعوت اولنورسز تاکه خدانك یولنده مالکوزدن برشی انفاق
ایده سز فمنکم من یبخل پس سزدن برکروه وارکه بخل ایدوب انفاق ایتمز ومن یبخل
فانما یبخل عن نفسه وهرکیم امساك ایدر ایتمز الا کندو جاننده والله الغنی وایزد
ذو الجلال صدقات ونفقاتکوزدن بی نیازدر وانتم الفقراء وبو وصفله اولانلر
سزلرسز پس اول شیکه سزه ایشلمسنی امر ایدر اول سزك احتیاجکوز ایچوندر
اندنصکره انی ایشلرسه کوز نفعی سزه اولور واکر اندن یوز چوپرورسز ضررك

اوزدكي

اوزرکزه مترتب اولور وان تتولوا واکر ایمانه کلمکدن اعراض ایدرسکز یستبدل قوما
غیرکم سزدن اوزکه برکروه یرکزه بدل الور ثم لا یکونوا امثالکم صکره ماننده لرکز
اولمازلر بلکه سزدن زیاده انقیاد وتقوی صاحبی اولورلر وانلردن مراد انصاردر
یاملائکه یا یمن خلقی واشهر اولدرکه انلر طائفه فرسدر زیرا انلرکیم اولدقلرین
حضرتدن سؤال اولندی اول وقت حضرت سلمان الفارسی حضرتك یاننده
اوتورویوردی حضرت صلی الله علیه وسلم مبارك الینی سلمان فارسینك دیزینه اوروب
دیدی هذا وقومه یعنی انلر

سورة الفتح مدنية وهی تسع وعشرون آیة بو دیونك قبیله سی

بسم الله الرحمن الرحیم

انا فتحنا لك فتحا مبینا تحقیقا که بیز یا محمد براشکار فتح سکا فتح ایتدك بو
کلام خدای ذو الجلالدن سید الکونینه مکه مکرمه نك فتحیله وعده در وازبس که
وقوعی متحققدر ماضی صیغه سیله اندن تعبیر اولندی لیغفر لك الله ما تقدم من ذنبك
وما تأخر فتح ایچون علتدر یعنی اول فتحی خدا عز وجل سکا قیلدی تاکه جهاد
سببیله ترك اولی اولان کناهکدن کچمش اولانی وکلجککی سنکچون مغفرت ایده
ویتم نعمته علیك وتاکه دینك اشتهاریله وپادشاهلکی نبوته ضم ایتمکله
نعمتی اوزرکه اتمام ایده ویهدیك صراطا مستقیما وتاکه برمعتدل یول
سکا کوستره وینصرك الله نصرا عزیزا وتاکه خدای متعال سکا یاردم ایده بریاردم
که ایچنده غلبه وقوت اوله هو الذی انزل السکینة کندودر شول یوروردکار که
ارام وثباتی مستقر قیلدی فی قلوب المؤمنین اهل ایمانك کوکللرنده لیزدادوا
ایمانا مع ایمانهم تاکه ایمانلریله بو ایمان ارتمش اوله لر یعنی اصول شرایعه
اولان ایمانلرینه انك فروعنه ایمان کتوردکله ادتق قیله لر ولله جنود السموات
والارض وخدایه مخصوصدر کوکلر ویرك لشکرلری وکان الله علیما حکیما
وایزد ذو الجلال مصالح وامورده دانا ایدی تقدیر وتدبیرنده کما ینبغی حکم ایدیجیدر
پس جهادك فرض اولدوغنی حکم ایدی لیدخل المؤمنین والمؤمنات جنات تجری
من تحتها الانهار تاکه اهل ایمان اولان کشیلری ومؤمن اولان خاتونلری داخل
قیله بر باغلره که کوشکلری التندن ایرمقلر اقر خالدین فیها ایچنده اقامتی علی
الدوام تخمین ایتمشلر ویکفر عنهم سیئاتهم وتاکه یمان ایشلرین کندولردن
پوشیده قیلوب اظهار ایتمیه وکان ذلك عند الله فوزا عظیما واول کناهکه

تكوبر اولمسى خدانك مشيتيله در اولو قوز تولمق ايدى ويعذب المنافقين والمنافقات والمشركين
والمشركات وتاكه بو ايكى كروهك اركلرين و ديشيلرين معذب قيله الظانين بالله
ظن السوء شول ايكى قسمك اركك و ديشيلرى كه خدايه بد كمانى كمان ايدرلر كه
ظن ايتديلر كيم اهل ايمان منصور اولميوب مغلوب اولورلر عليهم دائرة السوء
يمان دونش اوزلرنه اولسون وغضب الله عليهم وتنكرى تعالى اوزلرينه غضب ايتدى
ولعنهم وانلرى رحمتندن دور قيلدى واعد لهم جهنم وانلره دوزخى اماده
قيلدى وساءت مصيرا ويمان دونجك يردر دوزخ ولله جنود السموات والارض
كوكلر و يير لشكرلرينك حكمى خدايه مخصوصدر وكان الله عزيزا حكيما وايزد
ذو الجلال بو ايكى صفت كمال الله همشه متصف ايدى انا ارسلناك شاهدا تحقيقا
كه بز سنى امتك اوزرينه طانق كوندردك ومبشرا ونذيرا وانلره طاعت اوزره
مژده ويريجى و معصيت اوزره قورقودريجى سنى كوندردك لتؤمنوا بالله ورسوله تاكه
سيز اى امت محمد خدايه ورسولنه تصديق كتوره سيز وتعزروه وتنكرينك دينينه
تقويت ويره سيز وتوقروه وانك فرمانلرينى اولو دوته سيز وتسبحوه بكرة واصيلا
وشو ائب نقصدن صبح واخشام ذات پاكنى تنزيه ايده سيز ان الذين يبايعونك انما
يبايعون الله تحقيقا شول كيمسه لر كه سنكله عهد و پيمان باغلرلر خدادن اوزكه بيره
كيمسه ايله احتمال ازلرديرا پيغمبرك مبايعه سندن مقصد خدانك رضاسنى تحصيل
ايتمكدر يد الله فوق ايديهم خدانك يد قدرتى انلرك اللرى اوستندهدر فمن نكث
پس هر كيم كه عهد و پيمانى بوزدى فانما ينكث على نفسه كندو نفسندن اوزكه بر كيمسه
اوزرينه عهد و پيمانى بوزمز انكچون كه انك وبالى نفسى اوزرينه دونر ومن اوفى بما عاهد عليه
الله وهر كيم يرينه كتوردى شول نسنه يى كه تنكرى تعالى الله انك اوزرينه معاهده
ايتدى فسيؤتيه اجرا عظيما بى شبهه كيم حق جل وعلا اكا بر اولو اجرت ويرور بو آيت
بيعة الرضوان شاننده نازل اولدى كوتردى لركيم سرور كائنات هجرتك التنجى سنه
جنكسيز اهل ايمانله واروب انده عمره ايتمكه قصد ايتدى حديبيه نام مكانه واصل
اولدقلرنده اهل شرك حمية جاهليه مقتضاسيله خبر صالديلر كيم مكه يه كلمككوزه
رضا مز يوقدر پس حضرت صلى الله عليه وسلم انده احرام عمره دن تحلل ايدوب مالزمى
ادا ايتدى وبونك تفصيلى كتب سيرده مسطوردر و بو سفرده حضرت صلى الله عليه وسلم
باديه نشينلردن بر نيچه قبيله يه خبر صالديكيم بو سفرده بزمله مرافقت ايدك انلر توهم ايدوب

كه مبادا قريش حضرتى عمره ايتمكدن منع ايدهلر پس انلرله جنك ايتمك اقتضا ايدر بو فكرى
ايدوب تخلف ايتديلر حق تعالى حبيبنه انلرك باطل كوزجك عذرلرندن خبر ايدوب
بيورر سيقول لك المخلفون من الاعراب يعنى زماننده باديه نشينلردن تخلف ايدن
قبايل سكا ديرلر شغلتنا اموالنا واهلونا اموالمز و بيزه مخصوص اولان كيمسه لر
سنكله مرافقت ايتمكدن بيزى مشغول ايتديلر انكچون كه بر كيمسه مز يوق ايدى كه بيزه قائم
مقام اوله فاستغفر لنا پس ايندوكمز تخلفدن اوترى بزم ايچون خدادن مغفرت
طلب ايت يقولون بالسنتهم ما ليس فى قلوبهم ديللريله كوكللرنده اولميان شيء سويلرلر
يعنى كتوردوكلرى عذرده يلانجيلردر زيرا انلرى اموال واهلى الى قومدى بلكه
كندولرين الى قويان ضعف عقيده در قورقودنجى فلريدى قل فمن يملك لكم من الله شيئا
سويله پس كيمدر كه سيزكچون تنكريدن بر نسنه مالك اولور ان اراد بكم ضرا اكر سيزه
ضرر يتشدرمك ايسته او اراد بكم نفعا يا سيزه بر اولولق ايصال ايتمك ايسته سه
بل كان الله بما تعملون خبيرا بلكه ايزد متعال ايشلديكوز ايشلرى دانا ايدى بل ظننتم
ان لن ينقلب الرسول والمؤمنون الى اهليهم ابدا اموال واولاد سيزه كيتمكدن مانع
اولدى بلكيم كمان ايتدكوز كه پيغمبر واهل ايمان اهللرى طرفنه هركز دونمزلر و غيوب كفار
قوللرينه قيرلرلر وزين ذلك فى قلوبكم واول ايتى كوكللركوزده اراسته قيلنوب تمكين
اولدى وظننتم ظن السوء ويمان كمانى كمان ايتدكوز وكنتم قوما بورا وتنكرى قتنده هلاك
اولمش بر كروه ايدكوز ومن لم يؤمن بالله ورسوله وهر كيم خدايه ورسولنه ايمان كتورمدى
فانا اعتدنا للكافرين سعيرا بى شبهه كيم كفار ايچون بر علولو اتش اماده قيلدق
ولله ملك السموات والارض دخى خدانك يد قدرتندهدر كوكلر ويرك زمام حكومتى
يغفر لمن يشاء استدوكى كيمسه يه مغفرت ايدر ويعذب من يشاء واستدوكى كيمسه يى
معذب ايدر وكان الله غفورا رحيما وايزد ذو الجلال بو ايكى نعتله همشه متصف ايدى
سيقول المخلفون يعنى وقتنده حديبيه سفرندن تخلف ايدنلر ديرلر اذا انطلقتم الى مغانم
قچن غنيمه لره كيدرسيز مراد خيبرك غنائميدر لتأخذوها تاكه انى الهسيز ذرونا
نتبعكم بيزى قويك سيزه اويرلم يريدون ان يبدلوا كلام الله ايسترلر كه خدانك سوزين
دكشدرمه لر يعنى خدا ايتدوكى حكم كه حديبيه خلقندن غيرى خيبر سفرينه بر كيمسه كيتمسون
انى دكشدرمك ايسترلر قل لن تتبعونا سويله هركز بيزه اويمزسيز كذلكم قال الله من قبل
اويله حق جل وعلا سوردى بيز مدينه يه كلمدن اول فسيقولون بل تحسدوننا پس بلا

شبهه دیرلر بو قرمانی ایمدی بلکه سیز بزه حسد ایدرسیز تاکه غنائمده سیزه اورتاق
اولمیه لر اما نفس الامر کفار کما ذا ایتدوکی کبی دکلدر بل کانوا لا یفقهون الا قلیلا
بلکه انلر امور اخرویه بی فهم ایمزلر الا بر آز فهم که بو کونه باطل سوزدر انی تلسانه کتوردیلر
قل للمخلفین من الاعراب بادیه نشینلردن حدیبیه سفرندن تخلف ایدنلره سویله ستدعون
الی قوم اولی بأس شدید یقینده دعوت اولنورسیز بر قتی جنک ایرلری کروهکه جنکنده
وانلر حضرتدن صکره عربدن مرتد اولان قبائلدر تقاتلونهم او یسلمون اول حالده که
جنک ایدوب قیردسیز یا دینا سلامه داخل اولورلر فان تطیعوا یؤتکم الله اجرا حسنا
پس اکر دعوته اجابت ایتمکله اطاعت ایدرسیز حق جل وعلا سیزه انلر اوزره بر کوزل
ثواب ویرور وان تتولوا کما تولیتم من قبل واکر یوز چیورورسیز نته که بوندن اسبق
حدیبیه سفرندن یوز چیوردکوز یعذبکم عذابا الیما سیزی بر دردلو اشکنجه ایله معذب
قیلار چون جهاددن تخلف ایدنلرک حقنده بو دکلو ایات وعید کلدی اهل اسلامدن
ارباب عذر اولانلر فکره دوشدیلر که عجبا بیز جهاددن تخلف ایدوکردن اوتری
بو وعیده مستحق اولور میوز حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی لیس علی الاعمی
حرج جهاددن تخلف ایتمک خصوصنده نه کورا اوزره کناه وار ولا علی الاعرج حرج
ونه اقسق اوزره کناه اولور ولا علی المریض حرج ونه خسته اوزره کناه وار ومن یطع الله
ورسوله وهر کیم خدانک وپیغمبرک فرماننه اطاعت ایده یدخله جنات تجری من تحتها الانهار
انی داخل قیلار بر باغلره که اشجاری التندن ایرمقلر اقر ومن یتول یعذبه عذابا الیما وهر کیم
خدانک فرماننده ورسولندن یوز چیوره انکا بر دردلو اشکنجه ایده کتوردیلر که نقلی
حضرت صلی الله علیه وسلم حدیبیه ده ایدی خراش بن امیه خزاعیی مکه خلقنه بو
مضمونله کوندردی کیم حضرتک مکه یه کلدن مقصدی انجق عمره ایتمکدر واریجی قتلنی قصد
ایتدیلر قبیله احابیش کا حمایت ایدوب قورتردیلر بعده حضرت صلی الله علیه وسلم
عثمان ذو النورینی انلره یوللدی یا انلر سنوار بجه کندوینی مکه ده الی قودیلر بر بیره قتلی
خبری شایع اولوب حضرت صلی الله علیه وسلم کندو سیله اولان اهل ایمانی کرامیه اقوالله
اوزره بیک بیشیوز کرمی شخص ایدیلر چیقوب بر کنار انجی التنده اوتوروب انلرله
عهد وکفت ایتدیکه قریشله جنک ایدوب هرکز قچوب یوز دوندرمیه لر انلر اول عهدی
بتولیتدیلر حق بو ایتی صفلرنده منزل ایدوب بیوردی لقد رضی الله عن المؤمنین
تحقیقا کیم حق سبحانه وتعالی اهل ایماندن راضی اولدی اذ یبایعونک تحت الشجرة معهود

اغاجک التنده سنکله عهد وکفت ایتدوکلرندن فعلم ما فی قلوبهم پس کوکللرنده اخلاص
وصدقدن اولان شیئی بیلدی فانزل السکینة علیهم درعقب اونلرنه ارام وسکونی
ایندردی واثابهم فتحا قریبا وانلره بریقین فتح سزا ویردی واو خیبر فتحیدر مکه دن دوندوکلرندن
ومغانم کثیرة یاخذونها دخی چوق غنیمتلر انلره سزا ویردی که انی الورلر او خیبر
غنیمتلریدر وکان الله عزیزا حکیما وایزد متعال غالب ایدیکه دوستلرینه غلبه میسر قیلار
حکیما دشمنلرک مغلوبیتنه حکم ایدیجیدر وعدکم الله مغانم کثیرة خدا عز وجل سیزه
ای اهل اسلام چوق غنیمتلر وعده ایتدی تاخذونها که انلری الوب ایچنده تصرف ایدرسیز
واول اهل اسلام اوزره قیامته دک قلان غنائمدر فعجل لکم هذه پس سیزه بونی یعنی
خیبر غنیمتلرینی تیزلندردی وکف ایدی الناس عنکم وخلقک اللرینی یعنی اهل خیبرک
وانلرله عهد وکفت ایدن قبائلک اللرینی سیزدن منع ایتدی تاکه صحت وسلامتده
اوله سیز ولتکون ایة للمؤمنین وتاکه بو منع ایتمک خصلتی اهل ایمانه بر نشانه اوله کیم
خدانک قتنده کندولره بر قدر وار که بو کونه شیئله کندولرین اکرام ایتدی ویهدیکم
صراطا مستقیما وتاکه بر دوغرو یولک سلوکنی سیزه کوستره واو خدانک فضلنه اعتماد
ایدوب اوزرینه توکل ایتمکدر واخری دخی خدا عز وجل سیزه بر غنیمتلر وعده ایتدیکیم
لم تقدروا علیها انلر اوزره هنوز کوجکوز یوق ایدی قد احاط الله بها حق جل وعلانک
علمی احاطه ایتدی واول فتح هوازن یا فارسدر وکان الله علی کل شیء قدیرا وایزد ذو الجلال
هر نسنه اوزره توانا ایدی ولو قاتلکم الذین کفروا واکر کفار قسمی سیزکله جنک ایتسیدیلر
لولوا الادبار البته اکسه لری چیوردورلردی ثم لا یجدون ولیا ولا نصیرا صکره نه بر دوست
ونه بر یاردمجی بولورلر سنة الله التی قد خلت من قبل خدانک طریقتی بوندن اسبق کچمشی
اولان احوالکه انبیا یه غلبه ایدیلر کندولره مخالفت ایدنلره ولن تجد لسنة الله تبدیلا
وهرکز خدانک طریقتنده دکشرمک بولمزسن وهو الذی کف ایدیهم عنکم وکندودر شول
پروردکار که مکه کفارنک اللرینی سیزدن منع ایتدی وایدیکم عنهم واللرکزی انلردن منع
ایتدی ببطن مکة مکه نک ایچره سنده من بعد ان اظفرکم علیهم سیزی انلر اوزره غالب
قیلدقدنصکره وبو واقعه اول زمان واقع اولدیکه حضرت صلی الله علیه وسلم مکه یی فتح
ایتدوکده عکرمه ابن ابی جهل بر بیکشیوز ادم مقداری جمع ایدوب لشکر اسلامله جنک
ایتمک مراد ایتدی حضرت صلی الله علیه وسلم اذندن اکاه اولیجق خالد بن الولیدی بر مقدار
لشکرله انک اوزرینه تعیین ایتدی خالد وارنجه جنکسیز قاچشدیلر وکان الله بما تعملون

بصیرا و حق جل وعلا ایشلدیککوز نسنه یه بینا ایدی پس انلک اوزرینه سیزه مکافات ایدن
هم الذین کفروا وصدوکم عن المسجد الحرام مکه خلقی شول کیمسنه لردکه کفر ایدوب محترم
اولان مسجدک طوافندن سیزی منع ایتدیلر والهدی معکوفا ان یبلغ محله وقربانک
کوردیککوز شیئی محبوس اولدوغی حالده مکاننه واصل اولمقدن منع ایتدیلر وانلک
مکانی حرمدر ولولا رجال مؤمنون ونساء مؤمنات لم تعلموهم ان تطؤهم فتصیبکم منهم معرة
بغیر علم واکر ایمانه کلمش کشیلر و ایمانه کلمش قادینلر که سیز انلری بیلمیوب بیلدیککوز حالده
انلری چیکنیوب انلرک جهتندن سیزه بر بلا دکمسیدی البته سیزی کفارک قتلندن
منع ایتمزدی ولیکن منع ایتدی لیدخل الله فی رحمته من یشاء تاکه حق جل وعلا ایستدوکی
کیمسنه یی رحمتنه داخل قیله لو تزیلوا اکر بری بریندن ایرلسیدی یعنی اکر اهل ایمان
کفاردن ایریلوب مکه ده اولمسیدیلر لعذبنا الذین کفروا منهم عذابا الیما البته انلردن
کفر ایدنلری بوردنا کلی اشکنجه الم معذب قیلاردق اذ جعل الذین کفروا فی قلوبهم الحمیة
خاطره کتور اول وقتی که کفر ایدنلر کوکللرینه تعصب وغیرتی قیلدیلر حمیة الجاهلیة
نادانلغک تعصب وغیرتن فانزل الله سکینته علی رسوله وعلی المؤمنین پس حق جل وعلا پیغمبری
اوزرینه واهل ایمان اوزرینه کرمندن صبر وقرار و ثبات ایندردی دبو حال اول
زمان واقع اولدیکه قچن قریش عام حدیبیه ده حضرتی بیت شریفک حجندن منع ایتدیلر
پس حضرت کندولرله جنک ایتمکه قصد ایدی کفار بو مقصددن آگاه اولیجق سهیل بن
عمروی و حویطب بن العزی یی و مکرز بن حفصی حضرتک درکاه معلاسنه کوندردیلر
و بو مضمونله که حضرت بو مقصددن وازکچوب دونسون کلجک سنه بیت شریفی قبائل
عربدن اوچ کون کندویه بوش ایدرز اول محله کلسون زیارت ایتسون حضرت صلی الله
علیه وسلم بو سوزی انلردن قبول ایدوب حضرت علی یه فرمان ایتدیکه بر عهدنامه یازه
پس بیوردی ابتداده یاز بسم الله الرحمن الرحیم انلر بونی قبول ایتمیوب دیدیلر بونی
بیلمزوز بزچون یاز باسمک اللهم بعده حضرت بیوردی یاز هذا ما صالح محمد رسول الله
انلر دونوب دیدیلر بیز رسول الله اولدوغنی بیلمش اولسیدق سنی بیت شریفک
زیارتندن منع ایتمزدک وسنکله جنک ایتمزدک یاز هذا ما صالح علیه محمد بن عبد الله
بوندنصکره حضرت علی یه فرمان ایتدیکه ایستدوکلری شیئی کندولره یاز اهل ایمان
بونلرک بوکونه نامعقول سوزلرندن مراد ایتدیلرکه کندولرینه اوده لر حق جل وعلا
اول محلده انلر بر سکینه و وقار ایندردی که تحمل وصبر ایتدیلر والزمهم کلمة التقوی

واهل

واهل ایمانه بسم الله الرحمن الرحیم کلمه سنی ملازم قیلدی وکانوا احق بها وانلر اوزکه لردن
اکا احق ایدیلر واهلها واکا مستاهل ایدیلر وکان الله بکل شیء علیما وحق
جل وعلا هر نسنه یه دانا ایدی پس هر ایشک اهلنی بیلوب انی اکا میسر قیلور کوردیلر
که سرور کائنات حدیبیه سنه سنده چیقمدن عالم خوابده کوردیکه کندو وجمیع
اصحابی امینلکله مکه یه کیروب حلق وتقصیر ایتدیلر بو رؤیای صحابه کرامه نقل ایتدی انلر
انکله فرحناک اولوب کمان ایتدیلرکه بو ایش بو سنه ده واقع اولور قچن موودت حال منوال
مزبور اوزره اولدی بعض کیمسنه لر دیدیلرکه نه حلق ونه تقصیر ایتدک ونه بیتی زیارت
ایتدک حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی لقد صدق الله رسوله الرؤیا تحقیقا
که ایزد متعال پیغمبرینه رؤیاسنده صادق قیلدی بالحق بر صدق کرده وعزولعز مقارندر
زیرا اکا کوستردوکی نسنه البته وقتنده اولملیدر لتدخلن المسجد الحرام ان شاء الله
خدای عز وجل ایسترسه البته محترم اولان مسجده کیررسیز آمنین امین اولدیغکوز حالده
محلقین رؤسکم ومقصرین کیمکوز باشن تراش ایتمش کیمکوز صاچندن برپارچه قسمتی
اولدوغنده لا تخافون سیز بر کیمسه دن قورقمیه رق فعلم ما لم تعلموا پس انلک
تاخیرنده حکمتدن بیلدیککوز نسنه یی بیلدی فجعل من دون ذلک پس مسجد الحرامه
کیرمدککوزدن اول قیلدی فتحا قریبا بر یقین فتح واول خیبر فتحیدر تاکه بو فتحک
سببیله اهل ایمانک قلوبلری غصه دن خالی اوله فتح موعود میسر اولنجه دک هو الذی
ارسل رسوله بالهدی ودین الحق کندودر رسول کریم متعال که پیغمبرینی هدایتله و دین
اسلامله رسول قیلدی لیظهره علی الدین کله تاکه دین اسلامی دکلی دینک جنسی اوزره
مستعلی قیله یعنی دین حقوله سعی ایسه انک احکامی دین اسلامله منسوخ قیلدر واکر
باطلدر انی بالکلیه زائل قیلدر وکفی بالله شهیدا وخدای عز وجل کافیدر شهادت
ایتمک جهتندن محمد رسول الله محمد المصطفی خدانک وحیله کوندرلمشیدر والذین
معه وکندو ایله اولان اهل ایمان اشداء علی الکفار کافرین اولانلر اوزره قتیلردر
رحماء بینهم ارالرنده مهربانلک ایتمکه شفقت آیرلویدر تریهم رکعا سجدا انلری
رکوع ایتمشلر سجود ایتمشلر کورورسن یبتغون فضلا من الله ورضوانا ایزد ذو الجلالدن
ثواب و خشنودلکی ایسترلر سیماهم فی وجوههم انلرک نشانلری یوزلرنده در من اثر
السجود سجده کتوردملرینک اثرندن ذلک مزبور اولان وصف مثلهم فی التوریة
حضرت موسی اوزره اینان کتابده عجیب اولان صفتلریدر ومثلهم فی الانجیل وعض

عیسی اوزره اینان کتابده غریب اولان تمثیلدر **کزرع** انلر بر اکینه بکزرلرکه **اخرج**
شطأه کوجك داللرین چیقردی **فآزره** اندنصکره داللرین بکشتردی **فاستغلظ** پس
یوغنلندی **فاستوی علی سوقه** درعقب دیبلری اوزره دوردی **یعجب الزراع** انک
شدت وقوتی اکنجیلره خوش کلور بو بر مثلدرکه حق جل وعلا انکله صحابه نك احوالنی
تشبیه ایتدیکه ابتداء اسلامده آز ودبون ایدیلر بعده کیتدکجه قوت وکثرتلری
ازدیاد بولدی کر احواللری خلقه خوش کلوردی وانلره بو تشبیهی ایتدی **لیغیظ بهم**
الکفار تاکه کفاری انلرله اجغلندره **وعد الله الذین امنوا وعملوا الصالحات** حق
سبحانه وتعالی وعد ایتدی شول کیمسه لره که ایمانه کلوب کوزل عمللری ایشلدیلر
منهم لفظ من بیانیهدر دیمک انلره حق وعد ایتدی **مغفرة واجرا عظیما** کناهلری
برکوزل مغفرت واینده وکارلری اعماله مقابله سنده برل اولو ثواب.

سورة الحجرات مدنیه وهی ١٨

بسم الله الرحمن الرحیم

یا ایها الذین امنوا ای ایمانه کلانلر **لا تقدموا** کندو سوزکزی الیرو قیلمك
بین یدی الله ورسوله خدانك وپیغمبرنك سوزندن اول یعنی پیغمبر سویلشمدن سیز
سویلشمك **واتقوا الله** ونکریدن خوف ایدك انك اوزره تقدم ایتمکلکوزده **ان**
الله سمیع علیم بی شبهه کیم خدا عز وجل اقوالکزی ایشدو بافعالکزه داناندر
یا ایها الذین امنوا لا ترفعوا اصواتکم فوق صوت النبی ای ایمانه کلانلر اوازلرکزی
پیغمبرك اوازی اوستنه قالدرمك یعنی انکله سویلشدکلکوزده صونکزی انك صوتی
اوزره یوکسک قیلمك **ولا تجهروا له بالقول** والکا سوزی اشکارا قیلمك یعنی انی
بلند آوازله چیغرمك **کجهر بعضکم لبعض** بیرکوز بیرکونه ندایی اشکارا ایتمسی کبی
بلکیم سیزه لایق اولان بودرکه اول ذات پاکی چیغرمکوز محل لوازم ادبی کوزدوب
تعظیمنده قصور ایتمیه سیز **ان تحبط اعمالکم** تاکه ایشلدکلکوز کوزل ایشلر باطل اولمیه
وانتم لا تشعرون وحال بوکه سیز بیلمز سیز کیم اوکونه ایشی اعمالی محبط قیلادر
کوردیلرکه ثابت بن قیسك قولاغنده اغرلق وار ایدی اندن اوازی قتی بلند ایدی
قچن بو ایت نازل اولدی حضرتك مجلسندن تخلف ایدوب خانه سنده نالان وکریان
اوتوردی حضرت انی تفقد ایدوب احضار ایتدی کندوسندن سبب تخلفی صوردی
قیس ایتدیکیم یا رسول الله بن بر بلند اوازلو کیمسنه یم قورقدرم کیم عملم محبط اولدی حضرت
صلی الله علیه وسلم اکا دیدی سن اوزلقده کلسن علی التحقیق سن خیله معمر اولورسن

وقوله

وخیرله وفات ایدرسن یعنی شهید اولورسن وبی شبهه سن اهل جنتدنسن **ان الذین**
یغضون اصواتهم عند رسول الله تحقیقا شول کیمسه لرکه خدانك رسولی قتنده اوازلرین
الچق قیلارلر **اولئك الذین امتحن الله قلوبهم للتقوی** انلر شول کروهدرلرکه حق جل وعلا
کوکللرین انواع محن وتکالیف شاقه ایله کرفتار قیلدی **لهم مغفرة** کناهلرینه مغفرت
وار **واجر عظیم** وکندولره برل اولو ثواب وار کتوردیلرکیم حضرت صلی الله علیه وسلم
بنی العنبر قبیله سنك برکوهنه برمقدار لشکر کوندردی انلردن بیح اسیر کتوردیلر
بنی تمیمدن اقرع بن حابس وعطا بن حاجب بر نچ کیمسنه ایله اسیرلری اردنجه مدینه یه اویله
محلی کلدیلرکه اول وقتده حضرت صلی الله علیه وسلم استراحت ایتمك ایچون ازواج طاهراتك
برحجره سنه کیرمشدی انلر کلوب هر بر حجره نك پاینده بر صدا ایتدیلرکه یا محمد بزه اسیرلرك
احوالنی کوداخ حضرت صلی الله علیه وسلم چیقوب انلرك بیرلسینه حکم قیلدی حکم اولان
شخص حکم ایتدیکه اسیرلرك نصفنه فدا ویریله ونصفلری ازاد اوله بعده حق جل وعلا
بو ایتی منزل ایدوب بیوردی **ان الذین ینادونك من وراء الحجرات** تحقیقا شول کیمسه لرکه
حجره لرك اردنده یعنی انلرك طشره سنده سنی چیغیرورلر **اکثرهم لا یعقلون** انلرك
چوغی بی عقلدرلر زیرا عقل حسن ادبی اقتضا ایدر خصوصا اولعرب زاده اولان کیمسه ایله
ولو انهم صبروا واکر انلر صبر ایتسیدیلر **حتی تخرج الیهم** تاکه سن کندولره
چیقنجه **لکان خیرا لهم** البته صبر ایتمه لری کندولره استعجالدن یکرك اولوردی
که جمله اسیرلری مفت ازاد اولوردی **والله غفور** واینده مثالجو قهه مغفرت ایدیجیدر
ادبسیزلکدن توبه ایدنه **رحیم** ارباب ادبی انواع نعمله اسرکیجیدر زیرا ادب جاذب رحمتدر
ورحمت جالب نعمتدر **بیت** سرمایه ادب بکف اور که این متاع ٭ از آنکه هست سود
ابد آیدش بدست ٭ منقولدرکیم حضرت صلی الله علیه وسلم ولید بن عقبه یی بنی المصطلق
قبیله سنه زکوتی جمع ایتمك ایچون کوندردی وانکله انلرك اراسنده بر عداوت وار ایدی
قچن قدومندن اکاه اولدیلر عداوت قدیمه یی محو ایتمك ایچون استقباله چیقدیلر
ولید بن عقبه انلری کوریجك کمان ایتدیکیم کندو وسیله جنك ایتمك ایچون چیقدیلر
پاندن دونوب حضرته کلوب دیدیکیم طائفه مزبوره مرتد اولدیلر حضرت بر ودن
خالد بن الولیدی بر مقدار لشکرله اوزرلرینه تعیین ایدوب امر ایتدی اول حقیقة
الحال اوزره بر خوش واقف اول اندنصکره مقتضی نه ایسه انی ایشله پس حضرت خالد
رضی الله عنه انلرك قریب مکانه واصل اولیجق احواللرین استکشاف ایتدی کوردیکه

كيم اسلامك شعائرى ادا ايدرلر استكبار اندن اوزكه اصلا بر نسنه يوقدر پس واروب
زكوتلرينه مال ذكوتى كندوليريا لتمام تسليم ايتديلر حضرت خالد دونوب حضرته صورت حالى
عرض ايتدكى بعده حق جل وعلا بو ايتى منزل ايدوب بيوردى يا ايها الذين امنوا اى
ايمان كلانكيمسنه لر ان جاءكم فاسق بنبأ اكر سيزه بر فاسق بر خبر له كلورسه فتبينوا
حقيقة الحاله واقف اولمق ايچون تفحص ايدوب انى بيلكه بر خوش سعى ايدك ان تصيبوا قوما
تا كه بر كروهه بد لكله دكميه سيز بجهالة حاللرين بيلمش ايكن فتصبحوا على ما فعلتم نادمين
كه ايشلديكوز ايش اوزره پشيمانلر اولورسيز واعلموا ان فيكم رسول الله دخى بيلك
كيم على التحقيق خدانك كوندرلشى اراكوزده در لو يطيعكم فى كثير من الامر اكر
سيزه ايشدن چوق نسنه ده فرمانبر اولسيدى يعنى اكر حوادثك چوغنده حضرت
پيغمبر سوزكزه تابع اولسيدى لعنتم البته زحمتلرده دوشردكوز بو كلامها اشعار
ايدر كه بعض صحابۀ كرام سويلدى بنى المصطلق قتاله مستحق اولديلر همان اوندلرينه
لشكر چكيلسون اياتى مذكوره اولديغى كلامندن عجله ايتميانلرك ايشلرين مدح ايتملك ايچون
وسو بيليانلرك ذمنه تعرض ايتمك ايچون سو بيلمانلرك ومقعلرين استدراك
ايدوب خطابى كندولره موجه قيلوب بيوردى ولكن الله حبب اليكم الايمان وليكن
حق جل وعلا سيزه اى بنى المصطلق حقنده بد سوز سو بيلميانلر ايمانى سيودردى
وزينه فى قلوبكم وكوكلكزده انى اراسته قيلدى وكره اليكم الكفر والفسوق
والعصيان ونعمتلرك انكارى ودوغرى يولدن چيقمغى وانقياددن امتناع اولنمغى
سيزه مكروه قيلدى كه اوكونمز سوزلره عجله ايتمدكوز اولئك هم الراشدون اول كروه
كه بو اوصاف له موصوفدرلر كندولر دوغرى يول بولانلر فضلا من الله ونعمة
تنكريدن بر احسان وبر انعام ايتمك والله عليم حكيم وحق جل وعلا اهل ايمانك
احوالنه واراده لرنه اولان تفاوته دانا ما بينلرنه تفضيل ايدوب اونلرى توفيقله
انعام ايتد وكنده درست حكم ايدبجيدر كتوردكلرى كه عبد الله بن رواحه ابن ابى
ارا سنده حضرتك حضورنده بعض مجادله اولدى آخر الامر مجادله لرى اكا چكديكه
هر بيرسنك طائفه سندن بر كروه حاضر اولوب بيرى بيرينه شتم ايتمكه و خرمادالرله
ونعال الله اورمكه شروع ايتديلر حق جل وعلا بو ايتى منزل ايدوب بيوردى وان طائفتان
من المؤمنين اقتتلوا واكر اهل ايماندن ايكى كروه بيرى بيريله جنك ايتديلر فاصلحوا
بينهما ايكيسنك اراسنده صلح ايدك نصيحتله وخدانك حكمنه دعوت ايتمكله

فان بغت

فان بغت احديهما على الاخرى پس اكر ايكى طائفه نك بيرى او بيرى اوزرنه تعدى ايدوب
صلح ايتمكدن يوز چيوردى فقاتلوا التى تبغى پس تعدى ايدن كروهه مقاتله ايدك
حتى تفىء الى امر الله خدانك فرماننه رجوع ايدنجه فان فاءت پس تعدى ايدن
طائفه خدانك حكمنه رجوع ايدرسه فاصلحوا بينهما بالعدل ايكى طائفه نك اراسنده
عدل ايله صلح ايدك واقسطوا وجميع امورده عدلى استعمال ايدك ان الله يحب
المقسطين كه بى شبهه حق سبحانه وتعالى عدل ايدنلرى سيور انما المؤمنون اخوة
بوندن اوزكه بر شى يوقدر كه اهل ايمان بيرى بيريله برادرلردر فاصلحوا بين اخويكم پس
ايكى برادركوز اراسنده صلح ايدك ايكى برادر مخصوص بالذكر اولندى اول اجلدنكيم اقل
جمع كه اراكزده خلاف واقع اولور ايكى كيمسه در واتقوا الله دخى تنكريدن قورقوف
ايدك احكامنه مخالفت ايتمكدن حضونشنزه لعلكم ترحمون تا كه سيز تقوا
ايتمككوز سببيله مرحمت اولنه سيز منقولدر كيم بنى تميمدن بر كروه خباب وعمار و سلمان
كبى صحابۀ كزينك فقراسنه استهزا ايدرلردى حق جل وعلا انلرى اول فعلدن
نهى ايدوب بيوردى يا ايها الذين امنوا اى ايمانه كلانكيمسه لر لا يسخر قوم من قوم
بر كروه بر كروهك حالندن استهزا پيدا ايتمسون عسى ان يكونوا خيرا منهم شايد
استهزا اولنانلر استهزا ايدنلردن خدا قتنده يكركه اوله لر كتوردكلرى كيم ازواج طاهرات
حضرت صفيه يه ديديلر اى ايكى يهودى قيزى يهوديه حضرت صفيه سرور كائناته
اول كلامى نقل ايدوب شكايت ايتدى حضرت اكا بيوردى كه نيچون انلره ديمدك بنم
پدرم حضرت هرون وعمم حضرت موسى وزوجم حضرت محمد المصطفادر بعده حق
جل وعلا انلرى دخى بو كونه سوزلردن منع ايدوب بيوردى ولا نساء من نساء دخى
قاديلى قاريلردن استهزا پيدا ايتمسون عسى ان يكن خيرا منهن شايد استهزا
اولنانلر استهزا ايدنلردن يكركه اوله لر منقولدر كيم ثابت بن قيس رضى الله عنه
صحابه نك بيرينى عيبه منسوب ايتدى اندن اكا دخى نهى كلديكه ولا تلمزوا انفسكم
وكندو نفسكزى عيب ايتمك يعنى نفسكوز پايه سنده اولان اهل ايمانى عيبه منسوب
قيلمك ولا تنابزوا بالالقاب دخى بيرى بيركوزى يمان لقبله چيغرمك بئس الاسم
الفسوق بعد الايمان غايتله يمان آددر اهل ايمانه فسقله اكملرى ايمانه كيردوكدن
صكره ومن لم يتب وهر كيم نهى اولندوغى شيئدن توبه ايتمز فاولئك هم الظالمون
اول كروه كندولره ستمكار اولانلر يا ايها الذين امنوا اجتنبوا كثيرا من الظن اى ايمانه

کلرلندکلماندن چوق نسنه اجتناب ایدک ان بعض الظن اثم کربی شبهه کمانك بر مقداری
کناهدر بیلمك کرکه کیم کمان ایتمك دورت قسم اوزره در واجب و حرام و مندوب
و مباح و خدایه و اهل ایمانه خیر ظن ایتمك کبی واجبدر و خدایه و مؤمنلره بدکمی
کمان ایتمك کبی حرامدر و موجب اثمدر و امور اجتهادیه ده کمان ایتمك کبی مندوبدر
و امور معایشده ظن ایتمك کبی مباحدر دکتوردیلر که ایکی کیمسنه حضرت پیغمبردن
ییجك ایستمسنه حضرت سلمانی کوندردیلر و اول محل حضرت اسامه حضرتك طعامی
اوزره موکل ایدی حضرت سلمان واروب انی ایستدوکده حضرت اسامه اکا دیدی
یانمده بر ییلجك نسنه یوقدر که انی سکا ویره یم دونوب انلره بو خبری ویردی
بونلر حضرت سلمانك غیبتنده انلر دیدیلر بز انی سمیحه قویو سنه کوندرسیدك
انك صویی قورودردی بعده تجسس ایتمکه باشلدیلر که عجبا اسامه بنده طعام یوقدر
دیسنده صادق میدر یا خود اوز عزه بخل ایدی قچن حضرتك مجلسنده کلوب
اوتوردیلر حضرت صلی الله علیه وسلم انلره بیوردی دیشلرکزك اراسنده کی اولان
بر و مزکات ندر دیدیلر هرکز ات مقوله سن تناول ایتمدك حضرت بیوردی علی
التحقیق سیز غیبت ایتمش سیزاند نصکره حق تعالی بو آیتله اهل ایمانی بو کونه ظن
سؤدن نهی ایتدی ولا تجسسوا دخی تجسس ایتمك نته کیم اسامه نك خصوصنده
تجسس ایتدکوز ولا یغتب بعضکم بعضا دخی بیرکوز بیرکوزی غیبت ایتسون ایحب
احدکم ان یاکل لحم اخیه میتا بیرکوز سیورمی کیم قرنداشی نك اتنی اولمش ایکن ییه
یعنی اکر اول ممکن اولوب انی ایشلرسه کوز فکرهتموه انی اکراه ایدردکوز پس نته که
میت اتنك ییمسینی مکروه بیلود سیز کرکدر که غیبتی اولیجه کوبه بیلوب اندن اجتناب
ایده سیز واتقوا الله و غیبت ایتمه تنکریدن خوف ایدك ان الله تواب رحیم بی
شبهه کیم حق جل و علا غیبتدن توبه ایدنلرك توبه سن قبول ایدوب توبه لری اوزره
دوردقلره مرحمت ایدر منقولدر کیم فتح مکه کوننده حضرت بلال الحبشی کعبهٔ مکرمه نك
دامی اوزره اذان ویرمکه شروع ایلدی طلقادن بر کروه حضرت بلالی غیبت ایدوب
دیلر یا محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم بو سیاه قرغهدن اوزکه بر مؤذن بولمدی حق جل
و علا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی یا ایها الناس ای آدمی زاده لر انا خلقناکم من ذکر
وانثی علی التحقیق بز سیزی بر ارککدن و دیشیدن یرتدق و انلر حضرت آدم و حوادر
پس سیزه نسبله افتخار ایتمه نك وجهی یوقدر وجعلناکم شعوبا دخی سیزی اولو

جماعتلر قبیله لر قیلدق که بر اصل واحده دونرسیز وقبائل دخی شعوبه منتسب قبیله لر سیزی
قیلدق لتعارفوا تا که بیری بیرکوزی بیلوب ممتاز اوله سیز نه انکه سیزی شعوب و قبائل
قیلدق که بیری بیرکوزه فخر ایده سیز ان اکرمکم عند الله اتقیکم تحقیقا کیم خدا عز و جل
قتنده اکرمکوز زیاده تقوی صاحبی اولانکوزدر ان الله علیم بی شبهه کیم خدا عز و جل
حقیقتکزه دانادر خبیر کیزلی ایشلرکزی بخشی بیلودکتوردیلر کیم بنی اسد قبیله سندن
بر کروه بر قحط سنه سنده مدینه یه کلوب کلمهٔ شهادتی اظهار ایتدیلر و بو فعللریله حضرت
اوزره امتنان ایدوب دیرلردی یا رسول الله اکثر عرب سکا یالکوز کلدیلر و بز سکا
اهل و عیالمزله کلدك و اغلب عرب سنکله جنك ایتدیلر و بز جنك سز حضورکه کلدك
حق جل و علا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی قالت الاعراب امنا صحرا نشینلر دیدیلر
بز ایمانه کلدك قل لم تؤمنوا سویله ایمانه کلدکوز انچون که ایمان لسان ایله اقرار و قلب ایله
تصدیق کتورمکدر و سز لسان ایله تصدیق کتوردکوز اما قلب ایله تصدیق کتورمدکوز پس
سویلمك بز ایمانه کلدك ولکن قولوا اسلمنا ولیکن سویلك اسلامه کلدك زیرا
اسلام انقیاددن و صلح ایتمکدن عبارتدر و کلمهٔ شهادتك اظهاری و جنکك ترکی اکا
مشعردر ولما یدخل الایمان فی قلوبکم دخی هنوز ایمان کوکلکزه کیرمدی وان
تطیعوا الله ورسوله و اکر خدایه و پیغمبرینه اخلاص ایله و ترك نفاق ایله اطاعت ایدرسیز
لا یلتکم من اعمالکم شیئا ایشلدکوز عمللرك اجرندن سیزه بر آز نسنه اکسك قیلماز
ان الله غفور رحیم تحقیقا کیم حق جل و علا ارباب طاعتدن واقع اولان تقصیری
ستر ایدوب لطف و کرم ایله کنده ولرینی اسرکر انما المؤمنون الذین امنوا بالله ورسوله
ثم لم یرتابوا اهل ایمان دکلدرلر الا اول کیمسه لر که خدایه و رسولنه ایمان کتوروب
صکره شك ایتمدیلر وجاهدوا باموالهم وانفسهم فی سبیل الله دخی مال لریله و جانلریله
خدانك یولنده سعی ایتدیلر اولئك هم الصادقون انلر کندولر دعوای ایمانلرنده صادقدر
اولانلر بو ایت نازل اولدی و قد نصکره من بعد اولان اعراب کلوب اندایچه یلرکیم بزدخی
اهل ایمانوز حق جل و علا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی قل اتعلمون الله بدینکم
سویله ایا خدایی دین حالیکوزدن خبردار ایدرسیز والله یعلم ما فی السموات وما فی الارض
و حال بو که خدا عز و جل عالم علویده اولان اموری و عالم سفلیده اولان حوادثی بیلور
والله بکل شیء علیم وایزد جل و علا هر نسنه یه دانادر اصلا بر شیء اوندن خفی
اولماز یمنون علیك ان اسلموا اوزرکه منت قیلدیلر انکله که مسلمان اولدیلر

قل لا تمنوا علي اسلامكم سويله اسلامه كلمكوزي اوزرمه منت صايمك بل
يمن عليكم ان هديكم للايمان بلكه ايزد جل وعلا اوزركزه منت ايدر انكله كه سيزه
ايمانه يول كوستردي ان كنتم صادقين اكر ايدكلكوزده عوالرده صادقلر ايدكوز
ان الله يعلم غيب السموات والارض تحقيقا كيم خدا عز وجل كوكلر ويرك پوشيده
نسنه لرين بيلور والله بصير بما تعملون وايزد ذو الجلال ايشلدكوز اشيايي كما ينبغي
بيلور

سورة ق مكية وهي خمس واربعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

ق بعض سورك ابتداسنده دوشن حروف مقطعه افاده ايدرلركه كندولردن
صكره مذكور اولان كلام منثوردر نه منظوم پس ممكن اولمه كيم قرآن ايچون شعردر ديانلر
سوزي رد اولمق ايچون حروف مقطعه ابتدا بعض سورده مذكور اولدي والقرآن
المجيد شرف ومجد ايريسي اولان قرآنه قسم كيم محمد المصطفى خدادن مرسلدر بونده
شك وشبهه يوقدر واكا ايمان كتورميانلر كندو ديه برشبهه لري اولدو غندن كتوردكلري
بل عجبوا ان جاءهم منذر منهم بلكه عجبلنديلر اندن كه كندو جنسلرندن كندولره برقورقودجي
ديريجي كلدي فقال الكافرون هذا شيء عجيب پس كفرايدنلر ديديلر جميع خلقدن محالات
منتخب اولمسي برامر عجيبدر ائذا متنا وكنا ترابا ايا قچن بز ميت اولوب طپراق
اولوردز عالم حيوانه بردخي دونميوزذلك بردخي زنده اولمق رجع بعيد
اوزاق بردونكدر قد علمنا ما تنقص الارض منهم تحقيقا كيم زمين انلردن اكسلك
قيلدوغي شيء بيلدك يعني اولدوكلرندنصكره كوده لرندن يريدوكي شيء بيلمشوز
وعندنا كتاب حفيظ وحال بوكه قتمزده اشيانك تفاصيلني ضبط ايتمش بر كتاب
واردر پس نيچون مبعوث اولملريني استبعاد ايدرلر وايني انكار ايدرلر ديدوكي كبي دكلدر بل
كذبوا بالحق بلكه محمد المصطفانك نبوتنه تصديق كتورمديلر لما جاءهم
قچن كندولره كلوب معجزه كتوردي فهم في امر مريج پس انلر برمضطرب ايشده
دوشمشلردر كه انك حقنده كاه شاعر وكاه ديوانه وكاه ساحردر ديديلر افلم ينظروا
الى السماء فوقهم ايا كور اولوب اوستلرنده كوكه باقمديلركيم كيف بنيناها
نيچه اني يابدق وزيناها ونيچه اني يلدزلرايله بزتدك وما لها من فروج واكا
اصلا يارقلر يوقدر پس بوكونه عظيم الهيئه شيء ايجاد ايدن پروردكار قادردر كه
سيزي اعاده ايده والارض مددناها دخي زميني كشاده قيلدق والقينا فيها

رواسي

رواسي وانده ايچنده محكم طاغلر صالدق وانبتنا فيها من كل زوج بهيج وانده ايچنده
نباتاتك هركونه نوعندن بتوردك تبصرة نظر عبرتله بقمق ايچون وذكرى دخي
پند اولمق ايچون لكل عبد منيب هر بنده يه كه تفكر بسته رجوع ايدوب انك
مخلوقاتنده وعجايب صنعنده تفكر ايده وانزلنا من السماء ماء مباركا دخي كوكدن
چوق منفعتلو صو ايندردك فانبتنا به جنات وحب الحصيد دن عقب انكله اشجار
وثمار اوزره مشتمل باغلر وادبه وبغداي كبي دانه بتوردك والنخل دخي خرما اغجي
انكله انبات ايتدك باسقات بلند واري اولدوقلري حالده لها طلع نضيد اول
خرما اغجينك معوله سنه بيري بيري اوزره بمنش طلع وار مراد خرما اغجي چيقوب دوغي طلعك
چوقلغي وايچنده اولان ثمرنك كثرتيدر وخدا عز وجل بو اشيايي قوا انبات ايتدي رزقا
للعباد قوللره روزي اولمق ايچون واحيينا به بلدة ميتا وانكله صو يله براولمش شهري
زنده قيلدق كذلك الخروج قبوردن چيقمقكوز بونك كبيدر يعني نته كيم اولمش شهري
صويله زنده قيلدق سيزي دخي حساب وسزا ايچون زنده قيلدز كذبت قبلهم قوم نوح
واصحاب الرس وثمود وعاد وفرعون واخوان لوط واصحاب الايكة وقوم تبع
كفار قريشدن اسبق بو مذكور اولان عشاير وقبايل پيغمبرلري تكذيب ايتديلر كل كذب
الرسل هر بيرلري پيغمبرلري يلانه نسبت ايتديلر فحق وعيد پس عنايدن كندولره
وعد ايتدوكم شيئك وقوعي لازم اولدي افعيينا بالخلق الاول ايا بز اولكي يارتمغي قصد
ايدوب عاجز اولدقكه اعاده دن عاجز اولورز بوهركز مقصود اولماز بل هم في لبس
من خلق جديد بلكه انلر يكي يرتمقدن برشك وشبهه ده درلر ولقد خلقنا الانسان
دخي تحقيقا كه آدمي معولهسني يرتدق ونعلم ما توسوس به نفسه وحال بوكه بيلوروز
شول شيئي كه انكله نفسي مخفي سويلر كندو ديه ونحن اقرب اليه من حبل الوريد وبز
علمز اكا جان دمارندن يقرنكدر اذ يتلقى المتلقيان مذكور قيل اولدوقني كيم
ايكي فرشته مكلف اولانلرك اقوال وافعالني الوب يازدلر عن اليمين وعن الشمال قعيد
صاغ طرفندن برهمنشين وصول طرفندن برهمنشين اكاوار يعني ايكي فرشته بنده نك
صاغ طرفنده وصول طرفنده اوتوروب اكا نكهبانلك ايدرلر ما يلفظ من قول اغزندن
اصلا برسوز صالمز الا لديه رقيب عتيد الا قتنده اعمالني ضبط ايدوب حاضر مهيا
فرشته وار حديث شريفده وارد اولمشدركيم حسناتك كاتبي سيئاتك كاتبي اوزره
ناظردر كه بنده دخي برايو ايش ايشلر راست نشين فرشته اني بلا توقف يازر واول

محل بو بدلك ایشلو كاتب حسنات چپ نشین فرشتهیه دیر بدی ساعت كچنجه آرام
ایت قباحتنی یازمه شاید اثناده تسبیح یا استغفار ایده چون بحث خصوصنده
ایدوكلری استبعادی ذكر ایتدی وعلم وقدرتنی تحقیق ایتمكله اول استبعادی ازاله
ایتدی كفار قسمنه اعلام ایتمكچون كیم عن قریب موت محلنده وقیامت وقتنده انی مشاهده
ایدهلر بیوردی وجاءت سكرة الموت ومركك بیهوشلكی كلدی بالحق دوغرولغله
انجنده اصلا شبهه یوقدر واول محل انسانه دینلور ذلك ما كنت منه تحید بودر
اول موت كه سن اندن قچوب قورتولهدك ونفخ فی الصور دخی صورده ایكنجی كره اوفوردلدی
ذلك یوم الوعید اول كون اول كوندر كه خلقه انكله وعد اولنوب تخویف اولنوردلردی
وجاءت كل نفس وهرجان عرصهٔ محشره كلدی معها سائق وشهید كندوسیله
بر سورجی وار كه كندوینی عرصهٔ محشره سورر و بر طانق وار كه دنیاده ایتدوكی اعمال
اوزره شهادت ایدر واول وقت كنده دیه سویلنور لقد كنت فی غفلة من هذا تحقیقا
سن دنیاده بو حالدن بی خبر ایدك فكشفنا عنك غطاءك پس امور معاده مانع
اولان پردهكی سندن قالدردق واول پرده انسانه عارض اولان غفلتدر وامور محسوساته
اوزره نظرینك قصر ایتمهسیدر فبصرك الیوم حدید پس نظرك بو كون كسكیندر
كورمكه مانع اولان حجاب قالقدوغیچون وقال قرینه دخی آدم اوغلی اوزره موكل
اولان فرشته دیدی هذا ما لدی عتید بودر قتمده یازیلوب حاضر اولان نامهٔ
اعمال بعده سائق وشهید اولان ایكی فرشتهیه خطاب كلور كه القیا فی جهنم كل كفار
دوزخه اتیكز هر مالك هر چوق كفر ایدیجی كیمسنهیی عنید چوق عنادكاری مناع
للخیر مالی ارباب حقوقدن غایتله منع ایدیجی بعض علما اكا ذاهب اولدیكیم خیردن
مراد دین اسلامدر دیر آیت ولید بن المغیره حقنده نازل اولدی قرنداشلری اقاربنی
اسلامه كلمكدن منع ایتدی وكفر وعناد ایله موصوف ایدی وبو مذكور اولهجق اوصافله
دخی معتد ظلم اوزره متعدی ایدیجی مریب خدانك وحدانیتنده ودین اسلامده شك
ایدیجی الذی جعل مع الله الها آخر شول شك ایدیجی كافر كه خدانك ذوالجلال ایله بر
معبود دخی توتدی فالقیاه فی العذاب الشدید پس انی شدتلو اشكنجهده صالك
واول محل كه ایكی فرشته كافری دوزخه صالدق ایسه تلدیر بنم كناهم وار اودرمه بر
شیطان مسلط وار ایدی اول بنی اغوا ایتدی پس اكا قرین اولان شیطان احضار
اولنوب خدا عز وجل انی سویلیدر قال قرینه ربنا ما اطغیته انك قرینی سویلر

ای پروردكار

ای پروردكار من بن انی كمراه ایدوب یولدن چیقرمدم ولكن كان فی ضلال بعید
ولیكن كندوسی بر اوزاق ازغونلقده ایدی اندن رجوع ایتمدی قال لا تختصموا لدی
حق جل وعلا بیوردی قتمده خصومت ایتمك وقد قدمت الیكم بالوعید وحال بو كه
بن كتب سماویه ایله والسنهٔ رسلله وعیدی سیزه ایلرو كوندردم پس بو خصوص منكرونز
اوزره سیزه بر فائده مترتب اولماز ما یبدل القول لدی سوز قتمده تبدیل اولنماز
هر نه حكم ایتدمسه البته اولملیدر وما انا بظلام للعبید وبن بندهلره ستمكار دكلم
یوم نقول لجهنم یاد ایت اول كونی كه جهنمه دیرز هل امتلأت سن دولدكمی وتقول
هل من مزید وجهنم دیر هیچ ارتقلك وارمی بو استفهام سؤال ایچوندر یعنی بكا زیاده
ایت وازلفت الجنة للمتقین وبهشت برین ارباب تقوی ایچون یقین قیلندی غیر بعید
یریده كه اوزاق دكلدر هذا ما توعدون بودر دنیاده موعود اولندیغكز شئ لكل
اواب حفیظ بهشت برین یقین قیلندی هر شخصه كه شركدن توحیده دونوب حدود
شرعیهیه محافظه ایدر من خشی الرحمن بالغیب شول كیمسه كه ایزد ذوالجلالدن
تنهالكده ومخفیلكده حالتنده قورقدی وجاء بقلب منیب ودوغرولقده دونیجی بر كوكل
ایله كلدی وكندویه وصفنده اولانلره دینلور ادخلوها بسلام بهشت جاودانه
كیرك عذاب وزوال نعمتلردن امین اولدیغكز حالده ذلك یوم الخلود اول كون
همیشه اقامتك تخمینی كونیدر لهم ما یشاؤن فیها انلره بهشتده دائم ایستدوكلری
نسنه حاصلدر ولدینا مزید وقتمزده انلره زیاده اولور واول خاطرلرینه بر كیمسهنك
خاطرینه كلمیان نعمتلردر وكم اهلكنا قبلهم من قرن ونیچه زمانه خلقنی قریشدن ناسی
تا بو تقلیدقمكه هم اشد منهم بطشا انلر قریشدن غایتله قیدلو قوت جهتندن
فنقبوا فی البلاد پس مركك قورقوسندن شهرلرده جولان ایتدیلر هل من محیص
مركدن هیچ بر كریزگاه وارمی ان فی ذلك لذكری تحقیقا كیم بو سورهده مذكور اولان
اشیاده پند ونصیحت وار لمن كان له قلب شول كیمسهیه كه بر واعیهلو كوكلی وار ایدی
او القی السمع وهو شهید یا استماعیچون قولاغنی دوتدی وحال بو كه كندوسی فكریله
حاضردر ولقد خلقنا السموات والارض وما بینهما فی ستة ایام دخی تحقیقا كیم كوكلری
ویری وار ارالرنده اولان اشیایی التی كونده یراتدق وما مسنا من لغوب وانلری یراتمقدن
بزه هیچ بر تعب دكمدی بو كلام یهودك زعم ایتدوكلری سوزه رددر كه دیرلر
خدا عز وجل احد كوننده عالمك خلقنه باشلدی وجمعه كونی اندن فارغ اولدی و سبت

کوننده ماشا ارقرسی اوزره اوزانوب استراحت ایتدی فاصبر علی ما یقولون پس یهود
دیدوکی ناپسندیده سوزلرا اوزره صبرایت وسبح بحمد ربك دخی پروردکارکك
حمدیله مقارن کندوبی منزه قیل قبل طلوع الشمس کونش چیقمدن اول وقبل الغروب
وکونش باتمدن اول ومن اللیل فسبحه وهرنه اولورسه پروردکارکی کیجه نك برمقدارنده
تنزیه ایت وادبار السجود ونمازلرك صوكلرنده واستمع دخی احوال قیامتدن سکا وحی
ایتدوکم نسنه یه قولاق دوت کیم خلق قبوردن اخراج اولنورلر یوم ینادی المناد اول
کونکه چیغرجی چیغرور من مکان بعید برتین یردن ولو حضرت جبرئیلدرکه ندا ایدوب
دیرای چوریمش کوکلر وای پاره لنمش اتلر وای پراکنده صاچلر حق جل وعلا سیزه
فرمان ایدرکیم فصل قضا ایچون بیغلک یوم یسمعون الصیحة بالحق اول کونکه صقله
چیغرمغی ایشدرلر ذلك یوم الخروج اول کون قبوردن چیقمق کونیدر انا نحن نحیی ونمیت
تحقیقا که دنیاده بز کندومز دیرلتوب جان الورز اوزکه مردکلی والینا المصیر
وجزا ایچون دونمك بزم طرفمزه در آخرده یوم تشقق الارض عنهم سراعا اول کونده
کهیر خلقدن یاریلوب چیقلر منادیلر سمتنه شتاب ایتدوکلری حالده ذلك حشر
علینا یسیر بواحیا وجمع ایتمك بزم حضرتمزده کیم اوز ره بزم آساندر نحن اعلم بما یقولون
بزبیلورز انلرك سوزنه هرکسدنه داناترز وما انت علیهم بجبار وسن انلرك اوزرلرینه مسلط دکلسن
که کندولرینی زورله ایمانه داخل قیله سن فذکر بالقران من یخاف وعید پس قرآنك مواعظیله
نصیحت ایت شول کمسنه یه که بنم وعیدمدن قورقوب پند اله

سورة والذاریات مکیة وآیها ستون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

والذاریات ذروا توپراغی وغیریسنی صاورمق صاوردنلره قسم فالحاملات وقرا
پس یوك کوتورن بولوتلره قسم فالجاریات یسرا پس سهولتله صو یوزی اوزره جریان
ایدن کیمیلره قسم فالمقسمات امرا پس عالمك ایشنی قسمت ایدن فرشته لره قسم کیم
انما توعدون لصادق علی التحقیق حشر ونشردن وعد اولندیغکوز شی صادقدر
یعنی اندن خبر ویرن درست خبر ویردی وان الدین لواقع دخی شبهه کیم مکافات
البته دوشجکدر اولسنده شك وشبهه یوقدر والسماء ذات الحبك زینت ایرسی کوکه
قسم کیم انکم لفی قول مختلف علی التحقیق سیزبر مختلف سوزده سیز پیغمبر حقنده
کهکاه شاعر وکاه ساحر وکاه دیوانه دیرسیز یؤفك عنه من افك اندن

یعنی پیغمبرك

یعنی پیغمبرك اطاعتندن دونمش قیلنان کیمسنه دوندرلور قتل الخراصون ارباب
قول مختلفدن یالان سویلیانلر هلاك اولسون الذین هم فی غمرة ساهون شول یالان
سویلیانلرکه کندولر برجهالتده اولوب مأمور اولدوقلری شیدن غافلدرلر یسألون
ایان یوم الدین استهزا طریقیله پیغمبره دن واهل ایماندن صوررلرکیم روز جزا
نه زمان واقع اولور یوم هم علی النار یفتنون واقع اولور اول کونده که کندولر
دوزخ اوزره یاقمش قیلنورلر واول وقتده کندولره دینلور ذوقوا فتنتکم عذابکزی
داتك هذا الذی کنتم به تستعجلون بودر اول عذاب که کلمسنه استعجال ایدردکوز
ان المتقین فی جنات وعیون تحقیقا کیم پرهیزاولانلر باغلرده وبکارلرك
کنارلرنده اولورلر آخذین ما آتاهم ربهم قبول وخشنودلکله الیجیلردر شول
نسنه یی که پروردکارلری کندولره ویردی یعنی کندولره هرنه احسان ایتدی
کونك وپسندیده وحسن قبوله کیچیریشیدر انهم کانوا قبل ذلك محسنین تحقیقا
کیم انلر بهشته کیرمدن اول ایولك ایتسلردر کانوا قلیلا من اللیل ما یهجعون کیجه دن
غایتله آز یاترلردی وبالاسحار هم یستغفرون وسحر وقتلرنده کندولر خدادن غفران
طلب ایدرلردی وفی اموالهم حق وانلرك اموالنده برنصیب واراید یعنی خدایه
تقرب ایتمك ایچون وخلق اوزره شفقتلری اولدوغیچون ماللرندن برمقدار
شیئك ویرمسینی نفسلری اوزره ایجاب ایدرلر للسائل والمحروم طلب ایدن کدایه
وبی بهره اولان یوقسل محروم شول کیمسه درکه عفتی اظهار ایدوب خلق انی
دولتمند کمان ایدوب صدقه ویرلمسندن بی بهره اولور وفی الارض آیات
دخی زمینده قدرت کامله اوزره دلالت ایدر انواع معادن وحیوانات کیبی
نشانلر وار للموقنین بی شك وریب اولان کیمسنه لره وفی انفسکم دخی
کندو جانکوزده ای ادم اوغوللری آیات متعدده وار افلا تبصرون پس
نظر ایتمز میسیز استفهام امر معناسنده در یعنی کندو نفسکزکره عین اعتبارله
بقك کورك انده قدرت کامله اوزره دلالت ایدر نیجه دلیللر واردر زیرا عالمده
هیچ برنسنه یوقدر الاکه انسانك وجودنده انك برنمونه سی وار باوجوداکه
کندوسی کونله هیئتله وخوش ترکیبله وبحقق منظرله وصنائع مختلفه نك
استنباطیله وکمالات متنوعه نك استجماعیله متفرددر وفی السماء رزقکم
وما توعدون دخی کوکده در روزیکوز وتوابدن موعود اولدیغکوز نسنه قدرت

السماء والارض پس كوك و زمينك پروردكارينه قسم كيم انه لحق على التحقيق مذكور اولان
اشيا درست وثابتدر با يجنده اصلا شبهه يوقدر مثل ما انكم تنطقون سيزك سوز سويلتمكوز
كيبى يعنى نته كيم نطقكوزده شك وشبهه كوز يوقدر مذكور اولان اشيانك اولمسنده
شك وشبهه يوقدر هل اتاك حديث ضيف ابراهيم ايا حضرت ابراهيم قوناقلرينك
خبرى سكا كلديمى المكرمين حضرت ابراهيم قتنده اكرام اولنانلركه نفسيله وخاتونيله
كندولره خدمت ايتدى اذ دخلوا عليه يعنى اوزنه كيرديلر فقالوا سلاما در عقب
ديديلر اوزركه سلام وير مك سلام ويررز قال سلام ديدى اوزركزه سلام
اولسون قوم منكرون سيز بيلنمامش بر كروه سيز يعنى صورتكوزده هر كز بر
كيمسه كورمدم فراغ الى اهله پس اهلى سمتنه كيزلى كيتدى فجاء بعجل سمين پس
بريان اولمش بر فربه بوزاغو كتوردى فقربه اليهم اندن صكره انى انلره يقلشدردى
يعنى اوكلرينه الى قودى انلر نيكه مباشرت ايتمديلر قال الا تاكلون انلره ديدى
يمسنكوز فاوجس منهم خيفة پس انلردن خاطرينه بر قورقو دوشدى كه مبادا
بونلر او غروا اوله لر بعده انلر حضرت ابراهيمك چهره سنده اثارى خوفى مشاهده
ايديجك قالوا لا تخف ديديلر قورقمه كه بز خدانك كوندرلمشلرى يوز پس
حضرت ابراهيم ديدى نيچون بوزدن اول بكا خبر ايتمدكوز تا كه بوزاغويى بوغازلمزدم
هماندم حضرت جبريل قنادين بوزاغويه سوردى بوزاغو قالقوب فرياد ايدرك
اناسنه كيتدى وبشروه بغلام عليم والحاصل دانا اوغلانك كلمسيله مژده ويرديلر
دا و اسحق عليه السلامدر فاقبلت امراته فى صرة پس قاريسى ساره خانه نك بر
كوشه ده اوتوروب انلرك سوزين ايشتدكى بر چيغرمق كتوروب انلره سنه توجه
ايتدى فصكت وجهها در عقب تعجب طريقيله يوزينى بر مقلرى اوجيله اوردى
وقالت عجوز عقيم وديدى بن بر قصر قوجه قارى يم نيجه اوشاق دوغورم
قالوا كذلك فرشته لر ديديلر سكا مژده ويردوكمز كيبى قال ربك پروردكاردن
ديدى وبيز اندن روايت ايدوب سكا انكله خبر ويردك انه هو الحكيم العليم
بى شبهه كيم پروردكارك كندودر بو ايكى جليل القدر خصلتله منعوت اولاندر والبته
اوصاف كمال ايله موصوف اولانك سوزى درست واينمى محكمدر پس چونكيم حضرت
ابراهيمك قتنده مقرر اولديكيم انلر ملائكه در دو انلر اينمزلر الا بر مهم ايتمك ايچون
قال فما خطبكم ايها المرسلون انلره ديدى پس بيوك ايشكوز ندر اى خدا طرفندن

مرسل اولان وجود شريفلر قالوا انا ارسلنا الى قوم مجرمين ديديلر بلا شبهه كيم بيز بر
كنهكار جماعته يعنى قوم لوطه كوندرلدك لنرسل عليهم حجارة من طين مسومة تا كه اوزرلرينه
يوللر زبر نشانلنمش طاش چاموردن عند ربك پروردكارك قتنده موجوددر للمسرفين
كفر وفجورده حدودى تجاوز ايدنلر ايچون فاخرجنا من كان فيها من المؤمنين پس قوم
لوطك كويلرنده اهل ايماندن اولان كيمسنه لرى چيقردق فما وجدنا فيها غير بيت
من المسلمين پس انده اهل اسلامدن برايو خلقندن اوزكه بر كيمسنه بولمدق وتركنا
فيها اية وانلرك كويلرنده بر علامت بوراقدق للذين يخافون العذاب الاليم شول
كيمسنه لر ايچون كه شدتلو اشكنجه دن خوف ايدرلر ديرلر انكله اعتبار الان انلردر
واول علامت بر سياه قوقمش صودر وفى موسى دخى حضرت موسانك اخبارنده
خوف ايدنلر ايچون بر علامت قيلدق اذ ارسلناه الى فرعون بسلطان مبين يعنى انى
مصر حاكمنه عصا ويد بيضا كيبى بر معجزه ايله ارسال قيلدق فتولى بركنه پس كندى قوتيله
يعنى قوتى اولان لشكرلريله اكا ايمان كتورمكدن يوز چويردى وقال ساحر او مجنون
وديدى حضرت موسادن اوترى بو جادودر يا ديوانه يعنى اندن صادر اولان خوارق
عادات جنندن منشودر لكن بيلمز كه انلر اختياريله صادر اولمز لوبا اختياريله دكل
فاخذناه وجنوده فنبذناهم فى اليم پس انى لشكرلريله الوب دريايه صالدق وهو
مليم وحال بوكه فرعون ايدوكى كفر اوزره ملامت اولنمشدر وفى عاد دخى قبيله
عادك احوالنده ارباب خشيت ايچون بر ايت عظيمه قيلدق اذ ارسلنا عليهم الريح العقيم
يعنى بى نفع وبى خير بيلى اوزرلرينه يوللدق ماتذر من شىء اتت عليه قومندن هيچ بر نسنه
كه اوزرلرينه كيچدى الا جعلته كالرميم الا انى چورمش نسنه كيبى قيلدى وفى ثمود دخى قبيله
ثمودك سركذشتنده اصحاب خوف ايچون بر عظيم ايت قيلدق اذ قيل لهم تمتعوا حتى حين
يعنى كندولره ديلدى حياتكوزدن بر مدته دكن نفع الك واول اوچ كون ايدى فعتوا عن امر
ربهم پس پروردكارلرينك فرمانندن تكبر ايتديلر فاخذتهم الصاعقة در عقب اهلاك
ايديجى عذاب انلره كلدى وهم ينظرون وحال بوكه كندولر اكا بقرلردى يعنى صيحة جبريليه
كندولره كوندوزده اوتورمشلر ايكن كلدى فما استطاعوا من قيام پس مكانلرندن
قالقمغه اصلا قدرتلرى اولمدى وما كانوا منتصرين دخى عذابى منع ايتمك ايچون يارده
اولنمش دكل ايديلر وقوم نوح من قبل دخى حضرت نوحك قومى اهلاك ايدرك بونلردن
اسبق انهم كانوا قوما فاسقين بى شبهه كيم انلر كفر ومعصيتله حدودى تجاوز ايتمشلر

کروه ایدیلر والسماء دخی کوکی بنیناها باید انی قوت وقدرتله یاپدق وانا لموسعون وبی شبهه
کیم بیز بر عظیم قدرت آیرسیجیوز والارض فرشناها دخی زمینی دوشتدک تاکه خلق
اوستنه قرار دوترلر فنعم الماهدون پس غایتله بخشی یپانلر بیزوز ومن کل شیء خلقنا
زوجین وهر بر نسنه دن ایکی نوع یرتدق لعلکم تذکرون تاکه سیز پند الوب بیله سیز کیم
تقدد ممکنات خواصندندر ففروا الی الله پس خلقه سویله یا محمد کفر ومعصیت سببیله
حاصل اولان عقابدن خدانک توحید وطاعتنه قچک انی لکم منه کربی شبهه بن سیزه اول
عذابدن نذیر مبین بر اشکارا قورقو دیریجیم ولا تجعلوا مع الله الها آخر وایرد ذو الجلال الله
بر معبود دخی قیلمک انی لکم منه نذیر مبین علی التحقیق بن سیزه شرکک عقابندن بر اشکارا
قورقو دیریجیم کذلک اینتی اویله در کیم ما اتی الذین من قبلهم من رسول زمانکدن
اسبق اولان کفاره هیچ بر پیغمبر کلمدی الا قالوا ساحر او مجنون الا انک حقنده دیدیلر
اول جادودر یا دیوانه در اتواصوا به ایا بو سوزله اولکیلر صوکیلره وصیت ایتدیلر که قولکی
بو سوزاوزره ستنق اولدیلر اما حقیقتده اصمرلشمدیلر بل هم قوم طاغون بلکه انلر
حدلرندن تجاوز ایتمش بر کروهدرلر فتول عنهم پس کفار کفرلری اوزره مصر اولوب دعوی
کندولره تکرار ایتدوکدنصکره انلردن یوز چیور وذکر و پند ونصیحتی ترک ایتمه فان
الذکری تنفع المؤمنین که بی شبهه پند ونصیحت ایمانی مقدر اولان کیمسنه لره وایمانه
کلنلره نفع ایدر وما خلقت الجن والانس دخی پری وانسان مقوله لرینی یرتمدم الا
لیعبدون الا که بکا عبادت ایده لر یعنی حق جل وعلا انلری عبادته مستعد واندن
غایتله متمکن قیلدق امام مجاهد بو ایتک تفسیرنده بیوردی حق جل وعلا جن وانسی
بر تمدی الا امر قیلمیچون وقولری انی بیلوب ایچی کیمسی فرمانبر اولوب کیمسی عصیان
ایتدی ما ارید منهم من رزق انلردن اصلا دوزی مقوله سنی ایستمم وما ارید ان
یطعمون دخی بکا ییجک ییدرملرینی ایستمم ان الله هو الرزاق تحقیقا کیم خدا عز وجل کندو
مخلوقاتنه رزق ویرن ذو القوة المتین قوت ایه سی قدرتنده احکام صاحبی اولانا
فان للذین ظلموا ذنوبا پس تحقیقا محمد المصطفایه ستم ایدنلره عذابده بر عظیم حصه
وار مثل ذنوب اصحابهم کیچمش اولان کفاردن یارانلرنک حصه سی کبی یعنی انلره دکن
عذاب کبی بونلره دخی دکر فلا یستعجلون پس انی طلب ایتمه بکا اشتاب ایتسونلر فویل
للذین کفروا پس کفر ایدنلره هلاک اولسون من یومهم کندو کونلرینک عذابندن
الذی یوعدون شول کونکه دنیاده انکله موعود اولورلردی

سورة والطور مکیة وایها تسع واربعون ایة

بسم الله الرحمن الرحیم

والطور طور طاغنه قسم واو اول طاغدرکه حضرت موسی انک اوزنده خدا ایله مکالمه
ایتدی وکتاب مسطور دخی بر کتابه قسم که یازلمشدر فی رق منشور صحیفه مقوله سنده
منشور اوقیمق ایچون اچلمش واندن مراد قرآن عظیم الشاندر والبیت المعمور دخی
ابادان خانه یه قسم واندن مراد کعبه مکی مدر وانک عمارتی حجاج الله ومجاورلری اولانلردر
والسقف المرفوع دخی قالدرلمش دامه یعنی آسمانه قسم والبحر المسجور ودولمش
دریایه قسم کیم ان عذاب ربک لواقع علی التحقیق کفاره وعصاته ربکک تعذیب ایتمسی
دوشجیدر ماله من دافع انکا اصلا بر دفع ایدیجی یوقدر یوم تمور السماء مورا اول
کونده که کوک بر عجیب چالقنمق چالقنور وتسیر الجبال سیرا وطاغلر هواده قالقوب بر
غریب کیتمک کیدر فویل یومئذ للمکذبین پس عذابک اشدی اول کونده تکذیب ایدنلره
اولسون الذین هم فی خوض یلعبون شول اهل تکذیب که کندولر اقوال باطله ده شروع
ایدوب اوینرلر یوم یدعون الی نار جهنم دعا اول کونده که دوزخک اتشی سمتنه
عنفله بر محکم چکمک چکلورلر کندولره دینلور هذه النار التی کنتم بها تکذبون بو در
اول اتش که دارد نیاده سیز انک موجود اولمسینی اینانمزدکوز افسحر هذا پس بو
جادو لکمیدر یعنی دنیاده وحی حقنده سحردر سویلردکوز شمدیلکده چکدککوز عذاب
موعود دخی سحرمیدر ام انتم لا تبصرون یاخود سیز بونی کورمزسیز نته کیم دنیاده
بونک اوزره دلالت ایدن اشیایی کورمزدکوز اصلوها دوزخه کیرک فاصبروا او لا
تصبروا اندنصکره صبر ایدک یا ایتمک یعنی تنقی وجه اکره ایستر سیز دوزخه کیرک
کیم اندن سیزه خلاص یوقدر سواء علیکم صبر ایتمککوز وایتممککوز اوزدکوزه
برابردر انما تجزون ما کنتم تعملون ایشلدککوز نسنه نک مکافاتندن اوزکه بر نسنه ایله
مکافات اولنمازسیز ان المتقین فی جنات ونعیم تحقیقا کیم ارباب تقوی بر باغلرده
وبر نعیمده اولورلر که انلر کندولره مخصوصدر فاکهین بما اتاهم ربهم متلذذ
ومتنعم اولمشلر اول نسنه ایله که پروردکارلری کندولره انی ویردی ووقاهم ربهم
عذاب الجحیم دخی خداوندلری کندولرین دوزخک اشکنجه سندن صاقلدی
وبهشت جاودان بکجیلری انلره دیرلر کلوا واشربوا هنیئا ییک وایچک ماکول
ومشروبکوزکدورتدن خالص قالمش اولدوغنده بما کنتم تعملون ایشلدککوز

اعمال سيئه‌يله متكئين على سرر مصفوفة يا صف صف‌لر دوزلمش سريرلر اوزره وزوجناهم
بحور عين والرى ايولندردك بياض بوزلو اجق قاشلو خاتونلره والذين آمنوا
واهل ايمان اولانلر واتبعتهم ذريتهم بايمان واولادلرى كندولره ايمانده تابع اولدیلر
الحقنا بهم ذريتهم پايه‌ده اولادلرين كندولره يتشدردك وما التناهم من عملهم من
شيء وايدوكلرى كوزل اعمالك سزاسندن انلره هيچ برنسنه اكسك ايتمدك كل امرئ بما
كسب رهين هر كشى قزندوغى شيئله رهن اولنمشدر يعنى هركس عمليله بغلودر اندن قورتلمز
وغيرى كيمسه‌نك عمليله مواخذ اولمازلر و قارى قسمنه دخى بو حكم ثابتدر وامددناهم بفاكهة
ولحم دخى اهل تقوايه ميوه و ات ادرار ايتدك مما يشتهون آرزو ايتدوكلرى نسنه‌دن يعنى
تنعمك انواعندن انلره انا فانا ازدياد ايدرز يتنازعون فيها كاسا بهشتده اهل
تقوى بيرى بيرينه شراب ايله برداولمش جام الوب ويرورلر كه لا لغو فيها ولا تأثيم نه ايچنده
بيهوده سوز وار و نه كناه موجب بر ايش دخى يعنى دنيادہ ايچنلر اراسنده اولان
بيهوده سوز و ناپسنديده اوضاع انلرك مابيننده اولماز ويطوف عليهم غلمان لهم
و اول شرابله اوزرلرينه دولانور براوغلانجقلر كه كندولره مخصوصدرلر كانهم لؤلؤ مكنون
كويا اول اوغلانجقلر صدفده صاقلنمش اينجولردر واقبل بعضهم على بعض يتساءلون
دخى اهل جنتك بيرى بيرلرينه يوز دوندروب احوال و اعماللرندن صورد و شمغه باشلدیلر
قالوا انا كنا قبل فى اهلنا مشفقين ديديلر على التحقيق بز بو كوندن اسبق اهلمز
اراسنده خدانك عذابندن قورقنلر ايدك فمن الله علينا پس ايزد ذو الجلال رحمت
و توفيقله اوزريمزه منت ايتدى ووقانا عذاب السموم و بدنك مسامنه نفوذ ايدن
باد سموم كيبى جهنمك اشكنجه‌سندن بيزى صاقلدى انا كنا من قبل ندعوه تحقيقا
بيز بو كوندن اسبق دنياده اكا عبادت ايدردك انه هو البر الرحيم بى شبهه كيم خدا
جل جلاله كندوده تولللرينه ايولك ايدوب كندولرين چوق اسركيان فذكر پس پند
و نصيحت و برمسى اوزره ثابت اول كفارك سوزينه قولاق اصمه فما انت بنعمت ربك
بكاهن ولا مجنون كه سن ربك احسان و انعاميله نه كهانت ايدجى سن و نه ديوانه سن
نه كه حقكده ديرلر ام يقولون شاعر نتربص به ريب المنون يا خود ديرلر محمد المصطفى
شاعردر اكا دوزكارك حوادثنه انتظار ايدرز قل تربصوا فانى معكم من المتربصين
سويله سيز انتظار ايدك كيم على التحقيق بن سزكله انتظار ايدنلردنم ام تأمرهم احلامهم
بهذا يا خود عقوللرى كندولره سوزده تناقضه ايتمكه امر مى ايدركه كاه سندن اوترى

کاهند

کاهنده ديرلر و كهانت عقلى اقتضا ايدر و كاه ديوانه‌در ديرلر و او عقلسزلكى اقتضا
ايدر و كاه شاعردر و شاعره كلام موزون و منسق و متخيل كركدر و او ديوانه‌دن حاصل
اولماز ام هم قوم طاغون بلكه انلر حدى تجاوز ايتمش بر كروهدرلر كه بو كونه ناسزا
سوزلرى ديرلر ام يقولون تقوله يا خود ديرلر كيم محمد المصطفى قرآنى كندو نفسندن
پيدا ايتدى اندن دخى سن منزه سن بل لا يؤمنون بلكه ايمان كتورمزلر كه بو كونه طعنلرى
ايدرلر فليأتوا بحديث مثله پس قرآنه ماننده بر سوز كتورسونلر ان كانوا صادقين
اكر ايتدوكلرى زعمده ارباب صدق ايديلر ام خلقوا من غير شيء يا خود محدث و مقدرسيز
احداث و تقدير اولنديلر كه خالقلرينه عبادت ايتمزلر بونك اولمسى محالدر زيرا محدث و مقدر
سيز بر ممكن وجوده كلمز ام هم الخالقون يا خود كندولرى نفسلرين ايجاد ايدنلردر بو دخى
ظاهر البطلاندر زيرا شئ كندوسنى ايجاد ايتمز ام خلقوا السموات والارض يا خود كوكلر
و يرى كندولرى ايجاد ايتديلر بو دخى واقع دكلدر بل لا يوقنون بلكه انلر بر شئ تحقيق ايتميوب
زعم فاسدلرينه كوره سوز سويليلر ام عندهم خزائن ربك يا خود قاتلرنده مى درپروردكارك
خزينه‌لرى كه ايستدوكلرى كيمسه‌يه نبوتى احسان ايدرلر بو دخى بديهى البطلاندر
ام هم المصيطرون يا خود كندولرى مى قوى اشيا اوزره غلبه ايدوب امورى ايستدوكلرى
كيبى تدبير ايدرلر بونى هم عقول قبول ايتمز ام لهم سلم يا خود انلرك كوكه چيقمغه نردبانى
واركه يستمعون فيه انك ايچنده كوكده چيقوب فرشته‌لرك سوزين و انلره وحى اولنان
علم غيبى ايشدوب اوله جق شيئى بيلورلر فليأت مستمعهم بسلطان مبين پس انلرك
ايشدجيلرى بر آشكارا حجتله كلسون استماعى تصديق ايدهٖ و بو احوال نه ممكن كه اوله
ام له البنات ولكم البنون يا خود قيزلر اكا مخصوصمى و اوغوللر سيزه مخصوص ميدر بو كونه
تخيل نه قدر عقلسيزلك و سفاهتدر ام تسألهم اجرا يا خود رسالتك تبليغى اوزره
انلردن اجرتمى طلب ايدركه فهم من مغرم مثقلون كه انلر جرمه ويرمسندن اغر يكلنمشلردر
و حاشا بو حال سندن صادر اوله ام عندهم الغيب يا خود امور مغيبات ايچنده
مثبت اولان لوح محفوظ قاتلرنده ميدر فهم يكتبون كه كندولر اندن يازلر كيم
قيامت و بعثك اصلى يوقدر بو دخى يا انلرده دكلدر ام يريدون كيدا بلكيم انلر بر
حيله ايتمك ايسترلر و اول دار الندوه‌ده حضرتك حضورنده تدبير ايتدوكلرى
حيله‌در فالذين كفروا هم المكيدون پس كافر اولن كيمسه‌لر كندولردر كيد اولنانلر يعنى
ايتدوكلرى حيله‌نك وبالى كندولرين قبلادى ام لهم اله غير الله يا خود تنكريدن

دیمک

نلری

اوزکرا انلره معبودلری وارکه کندولره یاردم ایدوب خدانك عذابندن کندولرین
صاقلرلر بو دخی ارباب خرد قتنده بر امر محالدر **سبحان الله عما یشرکون** ایزد ذو الجلال
منزهدر اول شیدن که کفار انی کندویه اورتاق قیلدیلر **وان یروا کسفا من السماء**
ساقطا واکر کوکدن بر پاره لر باشلری اوزره دوشیجی کوردیلر **یقولوا سحاب مرکوم**
شدت عنادلرندن دیرلر بو قات قات اولمش بر بولوتدر **فذرهم حتی یلاقوا یومهم** پس
انلری براق اول وقته دکین که کونلرین کوره لر **الذی فیه یصعقون** شول کون که
انجنده اهلاك اولنورلر و اول نفخهٔ اولی کونیدر **یوم لا یغنی عنهم کیدهم شیئا** اول کون که
حیله لری کندولردن بر آز نسنه دفع ایتمز **ولا هم ینصرون** ونه کندولره یاردم اولنور
خدانك عذابندن قورتلورلر **وان للذین ظلموا عذابا** دخی بی شبهه کیم ستم ایدنلره
بر عذاب وار **دون ذلك** آخرتك عذابندن غیری و اول عذاب قبردر **ولكن اكثرهم**
لا یعلمون ولیکن کفارك چوغی انی بیلمزلر **واصبر لحكم ربك** دخی پروردکارك حکمنه
صبر ایت **فانك باعیننا** که بی شبهه سن بزم حفظمزده سن **وسبح بحمد ربك** دخی
پروردکارك حمدینه مقارن اولدوغك حالده نماز قیل **حین تقوم** اویقودن
قالقدغك وقتده **ومن اللیل فسبحه** دخی کیجه نك بر مقدارنده اکا نماز
قیل زیرا کیجه ده عبادت ایتمك ریادن بعیددر ونفسه اوزره قتی مشقتلودر **وادبار**
النجوم دخی نماز قیل یلدزلرك دوغسی محلنده و اوکیجه نك آخر وقتیدر

سورة والنجم مكیة وایها احدی وستون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

قچن سرور کائنات دعوتی آشکارا ایتدی اهل شرك طعن ایتمکه شروع ایدوب دیدیلر
محمد پدرلری اینندن کمراه اولوب خطا ایتدی حق جل وعلا انلرك سوزین رد ایدوب
بیوردی **والنجم اذا هوی** یلدز متقله سنه قسم قچن غروب ایدوب دوشه **ما ضل**
صاحبكم یار کوزدوغی و یولدن آزمدی یعنی ای قریش محمد المصطفی طریق مستقیمدن
منحرف اولمدی **وما غوی** و بر باطل شیئه اعتقاد ایتمدی **وما ینطق عن الهوی** و کندو
آرزوسندن سوز سویلمز **ان هو الا وحی یوحی** قرآن عظیم الشان بر نسنه دکلدر الا بر
وحیکه خدانك طرفندن وحی اولنور **علمه شدید القوی** قوتلری قتی فرشته انی اکا
اوکرتدی یعنی حضرت جبریل قرآنی اکا اوکرتدی وانك شدت قوتندن بوکه قوم لوطك
کویلرین کوکه دك قالدروب چویردی و قبیلهٔ ثمودی بر صیحه ایله نابود قیلدی **ذو مرة**

حضرت

حضرت جبریل عقل و رأینده استحکام صاحبیدر **فاستوی** پس خلقت حقیقیه سی اوزره
دوردی **وهو بالافق الاعلی** و حال بو که اوکوکك یوجه رك کنارنده در یعنی کونشك
مطلعنده بیلمك کرك کیم پیغمبرلردن بر کیمسه حضرت جبریلی صورت اصلیه سی اوزره
کورمدی انجق محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم انی ایکی کز اول هیئتله کوردی اولکی
کره ده انی کورجك بیهوش اولدی ایقلند و نچی محل حضرت جبریل یانینه اینوب
برالنی سینه سی اوزره و برالنی موزی اوزره قومشی کوردی حق جل وعلا بو احوالدن
خبر ایدوب بیوردی **ثم دنی فتدلی** حضرتك بیهوشلکندنصکره حضرت
جبرئیل اکا یقلشوب کندوسیله سوز سویلشمك ایچون کندویه یاقلشدی **فكان قاب**
قوسین پس حضرت جبرئیلك مسافه سی سرور کائناتدن ایکی یای مقداری اولدی
او ادنی بلکه اندن یقینراك **فاوحی الی عبده ما اوحی** پس حضرت جبریل خدانك
بنده سنه یعنی حضرت پیغمبره وحی ایتدی شول شیئ که تکری تعالی کندویه وحی ایتدی
ما كذب الفؤاد ما رای محمد المصطفانك کوکلی یلان قیلمدی حضرت جبرئیلك
صورتندن کوزی کوردوکی نسنه یی **افتمارونه علی ما یری** پس محمد المختاری کوزیله کوردکی
نسنه اوزره کندوسیله مجادله می ایدرسز بو ایشی سزدن قتی مستبعددر **ولقد**
راه نزلة اخری دخی تحقیقا کیم پیغمبر صلی الله علیه وسلم جبرئیلی بر کز کوردی **عند**
سدرة المنتهی علمك دانشی و اعمالی یانینده منتهی اولان کنار انجنك قتنده حدیث
شریفده ثابت اولمشدر کیم سدرة المنتهی یدنجی کوکده در **عندها جنة المأوی** اول
انجنك یقیننده در اهل تقوی و ارواح شهدا آرام ایده جك یرك باغی **اذ یغشی السدرة**
اول وقت که سدرهٔ معهوده یی قبلادر **ما یغشی** اول نسنه که انی قبلادر تعظیم و تکثیر
ایچون قبلیان شیئ مبهم قیلندی **ما زاغ البصر** محمد المصطفانك کوزی کوردوکی
شیدن صاغ و صوله میل ایتمدی **وما طغی** ونه حدندن تجاوز ایتدی **لقد رای**
من ایات ربه الكبری قسم اولسون که محمد المصطفی پروردکارینك قدرتی نشانلرندن
بیوکراکنی کوردی و اول جبرئیلك خلقت اصلیه سیدر **افرأیتم اللات والعزی**
ومنوة الثالثة الاخری سویله پس بکا خبر ویرك بو اسمالرله مسمی اولان بتلر کوز اوصاف
کمال الهیه متصف اولان خدا کیبیدلر که انلره پرستش ایدرسز **الكم الذكر وله الانثی**
آیا ارکك قسمی سزه در و دیشی مقوله سی الله در بو کلام اول سوزلرینه رددر که دیرلردی
ملائکه تکرینك قیزلریدر و بیز مرتبلرمزه حلول ایدن اجنه دخی انك قیزلریدر

دوکی

تلك اذا قسمة ضيزى بو قسمت اول وقت كه اولجه اولور باعتبار سيزن عدلدن
خالى قسمتدركه پسند ايتديككوز شيئى خدايه قيلوب و مرغوب اولان شيئى سيزه قيلدكز
ان هى الا اسماء الوهيت جهتندن بونلر برنسنه دكلدرلر الا برآدلركه سميتموها
انتم وآباؤكم سيز و بابالركز هواى نفسكوزله انلره معبودلر آدى قودكوز ما انزل الله
بها من سلطان حق تعالى انلرك عبادتنه هيچ بر دليل ايندرمدى ان يتبعون الا
الظن كماندن اوزكه برنسنه يه تابع اولمزلر يعنى ايچنه اولدوقلرى اينه توهم باطل
ايله و تقليد ايله حقدر ديو كمان ايدوب تابع اولديلر وما تهوى الانفس و نفسلرى آنلرى
ايتدوكى شيئه دخى تابع اولديلر ولقد جاءهم من ربهم الهدى دخى تحقيقا كيم هدايته سبب
اولان قرآن عظيم الشان كندولره پروردكارلرندن كلوب انى صرو قبلديلر ام للانسان
ما تمنى يا خود ادم اوغلنه ارزو ايتدوكى نسنه اولور مى يعنى اولماز فلله الآخرة والاولى
پس صونكى سراى و اولكى سراى حكومتى خدايه مخصوصدر ايستدوكنه انلردن مراد
ايتدوكى شيئه ويرور وكم من ملك فى السموات دخى كوكلرده بنچه فرشته واركه لا تغنى
شفاعتهم شيئا ديلكلرى برانسنه نفع ايتمز الا من بعد ان يأذن الله مكر تنكرى تعالى
دستور ويردكدنصكره شفاعت خصوصنده لمن يشاء ويرضى فرشته لردن ايستيوب
پسند ايتدوكى كيمسنه يه ان الذين لا يؤمنون بالآخرة تحقيقا شول كيمسه لركه آخرته تصديق
كتورمزلر ليسمون الملائكة تسمية الانثى فرشته لرى ديشينك تسميه سيله تسميه ايدرلر
كه ديرلر فرشته لر تنكرينك قيزلريدر وما لهم به من علم دخى بو ديدوكلرى سوزله كندولرك
اصلا بر دانشى يوقدر ان يتبعون الا الظن كماندن غيرى برنسنه يه اويمزلر وان الظن
لا يغنى من الحق شيئا بى شبهه كيم كمان حقدن برآز نسنه فائده ويرمز زيرا شيئى
كما هو حقه ادراك اولنماز الا علم ايله و ظن مقوله سى معارف حقيقيه ده فائده ويرمز
انجق عمليات قسمنده فائده سى وار فاعرض عن من تولى عن ذكرنا پس يوز چيور شول
كيمسه دن كه كتابمزدن يوز چيوروب كيتدى ولم يرد الا الحيوة الدنيا و دنيادن صاغلقدن
اوزكه برشيئى ايستمدى ذلك بو محبتلرى دنيايه و آخرت اوزرنه انى ترجيح ايتملرى
مبلغهم من العلم دانشدن يتشدكلرى درانك اوترسنه مرتبه لرى تجاوز ايتمدى
كه بلملر آخرتك نعيمى نه كونه نسنه در ان ربك هو اعلم بمن ضل عن سبيله تحقيقا كيم پروردكارك
هركسدن داناتردر شول كيمسه نك احوالنه كه دين اسلامك طريقندن آزدى وهو اعلم
بمن اهتدى و كندوسى هر كيمسه دن داناتردر اول شخصك حقيقتنه كه دوغرى يولى بولدى

ولله ما فى السموات وما فى الارض دخى كوكلرده اولان مخلوقات و زمينده اولان اشيا
خدايه مخلوق و مملوكدرلر يعنى انلرى عدمدن وجوده كتوردى ليجزى الذين اساؤا بما عملوا
تا كه يمانلك ايدنلره ايشلدوكلرى نسنه نك عقابيله مكافات ايده ويجزى الذين احسنوا
بالحسنى و تا كه ايولك ايدنلره كوزل مكافاتله مكافات ايده الذين يجتنبون كبائر الاثم
شول ايولك ايدنلركه كناهلك بيوكلرندن اجتناب ايدرلر والفواحش دخى عمليله بدكنا
هاردن
احتراز ايدرلر الا اللمم ليكن صغيره اولان كناهلر كندولردن صادر اولور ان ربك
واسع المغفرة بى شبهه كيم پروردكارك چوق مغفرتلودركه كبائردن اجتناب ايدنلرك
صغائرينى مغفرت ايدر هو اعلم بكم كندوسى احوالكزه سيزدن داناتردر اذ انشأكم
من الارض واذ انتم اجنة فى بطون امهاتكم بيردن ابتدا سيزى ايجاد ايديجك و انالركوز
قارنلرنده كوچكلر اولدوغكوزده سيزى بيلور فلا تزكوا انفسكم پس كندو نفسلركزى
كوزل عمله مدح ايتمك هو اعلم بمن اتقى كندوسى سيزدن داناتردر شول كيمسه يه كه
پرهيزلك ايتدى كوردكميكيم وليد بن المغيره سرور كائناته اتباع ايدوب سوزين
ايشتدى بر كيمسنه انكا تعنيف ايدوب ديدى اباء و اجدادكك اينينى ترك ايدوب
كندولرين كمراه قيلدك وليد جواب ويروب ديدى نه ايشلريم خدانك عذابندن قورقدم
كندوبى تعنيف ايدن شخص ديدى مالكدن بكا بر مقدار ويرسك بر عذاب كلورسه بن
انى يركه چكه يم وليد بو سوزه راضى اولوب مرتد اولدى بعده شرط ايتدوكى شيئك
بر مقدارين ويروب بر مقدارنه بخل ايتدى حق جل وعلا انك حقنده بو آيتى منزل ايدوب
بيوردى افرأيت الذى تولى پس كوردكمى شول كيمسه يى كه حقك اتباعندن يوز دوندردى
واعطى قليلا واكدى و تحمل عذاب ايچون شرط اولنمش نسنه دن برآز شيئى ويروب
قلاننه بخل ايدوب ويرمدى اعنده علم الغيب ايا بو شيده اولان اشيانك دانشى
قتنده درمى فهو يرى كه كندوسى بيلوركيم يولداشى كندونك عذابنى تحمل ايدرام لم
ينبأ بما فى صحف موسى وابراهيم الذى وفى يا خود حضرت موسانك صحيفه لرنده و التمام
ايتدوكى شيئك وفاسى اتمام ايدن ابراهيمك صحيفه لرنده اولان اشيادن خبردار
اولنمدى كيم الا تزر وازرة وزر اخرى على التحقيق شان بودركه بر يوك چكيجى جان بر يوك
چكيجى جانك يوكنى چكمز وان ليس للانسان الا ما سعى دخى على التحقيق ايش بودركه
آدم اوغلنه چالشدوغى نسنه دن اوزكه برشيئى اولماز وان سعيه سوف يرى دخى
بلا شبهه كيم چالشمسى قيامت كوننده عدالت ترازوسنده كورنور ثم يجزاه صكره

قولدنجانشمیله مكافات اولنور الجزاء الاوفی تمام ومستوفی مكافات وان الی ربك
المنتهی دخی بی شبهه كیم خلقك انتهاسی ورجوعی پروردكاركه در وانه هو اضحك
وابكی دخی علی التحقیق كیم خدا جل جلاله كندوسی كولدردی واغلتدردی وانه هو
امات واحیی دخی بی شبهه كیم ایزد متعال كندوسی احیا ایتدی ودخی قیلدی وانه خلق
الزوجین دخی بی كمان كیم كندوسی نوع انساندن ایكی صنفی یرتدی الذكر والانثی اركك
ودیشی بی من نطفة اذا تمنی بر دمله صودنكه رحمه دوكلور وان علیه النشاة الاخری
وبی شك كیم خلقك موتندنصكره كندولرین دنچه قیلمق وعده مقتضاسیله اوزرندر
وانه هو اغنی واقنی دخی بی شبهه كیم خدا عز وجل كندو در بای قیلوب دوم ویرن
كیمی ذاتندن نالو اولان مالی ویردی وانه هو رب الشعری دخی علی التحقیق كیم تنكری
تعالی كندو در شعرا نام یلدزك خداوندی ییلمك كوكك كیم شعری برج جوزانك
عقبنجه چیقن چوق ایشغلی یلدزدر حالا تركك اراسنده نوبرق اسمیله مشهوردر حضرت
پیغمبرك اجدادندن ابو كبشه قریشه بتلرك عبادتنده مخالفت ایدوب اكا عبادت
ایتدی واندن كه حضرت صلی الله علیه وسلم قریشه عبادتده مخالفت ایتدی اكا ابن ابی
كبشه دیرلردی وانه اهلك عادا الاولی وثمود فما ابقی دخی علی التحقیق كیم خدا جل جلاله
اولكی عاد قبیله سن وثمود قبیله سن نابود قیلوب انلردن بر كیمسه باقی قومدی وقوم نوح
من قبل وبو ایكی قبیله دن اسبق حضرت نوحك عشیرتن نابدید قیلدی انهم كانوا هم
اظلم واطغی تحقیقا كیم قوم نوح كندولر عاد وثمود قبیله لرندن زیاده ستمكار
وحددن تجاوز ایتمشلردی زیرا انلر حضرت نوحی اوركلو دوكرلردی كه یرندن حركت
ایتمكه طاقتی قالمزدی والموتفكة اهوی دخی حضرت لوط قومنك كویلرین صالدردی
یعنی حضرت جبرئیل كوكه دك انلری قالدردی قدنصكره ذیروزبر قیلوب یره صالدی
فغشیها ما غشی پس اول كویلری قبلیان نسنه قبلدی فبای الاء ربك تتماری
بونلری بیلدكدنصكره ربكك قنقی نعمتلرینه شك ایدرسن ای مخاطب ولان كیسنه
بیلمك كرك بو مذكور اولان اشیانك بر مقداری اگرچه نعمتلردر لیكن اهل
اعتباره عبرت وپند اولد وقلرچون نعمتلر اولدیلر هذا نذیر من النذر الاولی بو
پیغمبر بر قورقو وپرجید ایلك قورقو ویرن پیغمبرلرك جنسندن ازفت الازفة یقلشه
موصوف اولان قیامت یعنی اولدی لیس لها من دون الله كاشفة تنكریدن اوزكه
اكا بر اظهار ایدیجی جان یوقدر افمن هذا الحدیث تعجبون پس ایا بو سوزدن یعنی

فتأذن

فتأذن انكار طریقیله عجبلنورسیز وتضحكون واستهزا ایلهاندن كولرسیز ولا تبكون
واچندن اولان وعیدك قورقوسندن اغلمزسیز وانتم سامدون وحال بوكه سیز غافلسیز
فاسجدوا لله واعبدوا پس خدایه سجده كوتروب اكا پرستش ایدك وباطل معبودلردن

سورة القمر مكیه وازكیجك وایها خمس وخمسون ایه

بسم الله الرحمن الرحیم

مرویدر كیم كفار قریش سرور كائناتدن بر معجزه ایستدیلر حضرت صلی الله علیه وسلم
انلر ایچون ایاك ایكی پاره قیلدی بو وجهله كه حرا طاغی ایكی پاره سی اراسنده كوردیلر
بعده بو سوره نازل اولدی اقتربت الساعة وانشق القمر قیامتك وقتی یقلشدی
وای یارلدی وان یروا ایة یعرضوا ویقولوا سحر مستمر واكر كفارك معاندلری بر معجزه
كوردولر دیرلر بو همیشه پیدا اولا اولمش بر جادو لكدر وكذبوا وپیغمبری یلانه نسبت
ایتدیلر واتبعوا اهواءهم دخی كندو آرزولرنه اویدیلر وكل امر مستقر وهر
ایشی قراد بوله جقدر یعنی اهل ایمانه مقرر اولان سعادت واهل كفره مقرر اولان
شقاوت البته انلره ایرشمیلدر ولقد جاءهم من الانباء ما فیه مزدجر دخی تحقیقا كیم
مكه خلقنه اخباردن كلمشدر شول نسنه كه اچنده عبرت ومعصیتدن منع ایتمك وار
حكمة بالغة لفظ مادن بدلدر یعنی اول نسنه صدكاله ایرشمش بر حكمتدر فما
تغن النذر پس قورقتمقلر انلره نفع ایتمز فتول عنهم پس یوز چویر انلردن بیلدككه
قورقتمق انلره كار ایتمز انلردن یوز چیویر تاكه قتالله امر اولونسن یوم یدع الداع
یاده كتور اول كونی كه چیغرن یعنی حضرت اسرافیل خلقی چیغرور الی شیء نكر بر
صعب وزشت نسنه یه یعنی قیامتك اهوال وشدائدنه خلقی چیغرور خشعا
ابصارهم یخرجون من الاجداث كوزلری خوار وذلیل اولدوغی حالده قبوردن چیقمش
قیلنورلر كانهم جراد منتشر كویا كه انلر پراكنده اولمش چكركه لردر مهطعین الی الداع
چیغرن كیمسه نك طرفنه شتاب ایدرك كیدرلر یقول الكافرون هذا یوم عسر
بی دین اولانلر دیر بو كون بر صعوبتلو كوندر كذبت قبلهم قوم نوح كفار مكه دن اسبق
حضرت نوحك قومی تكذیب ایتدیلر فكذبوا عبدنا پس قولمز حضرت نوحی یلانه نسبت
ایتدیلر وقالوا مجنون ودیدیلر اوبر دیوانه در وازدجر وانواع اذیتله احكامی تبلیغ
ایتمكدن منع اولندی فدعا ربه انی مغلوب پس حضرت نوح پروردكارینه دعا
ایتدی بو نكله كیم علی التحقیق بن كندی جماعتمه مغلوب اولمشم فانتصر بنم ایچون انلردن

انتقام آل وبود عابی لوك محل اتیدیکه ایمانلرندن مایوس اولدی کوندردیلرکه قومندن
بیر کیسی کند دیه ملاقی اولیجق بوغازینی صیقردی بیهوش دوشنجه دکین اندنصکره
افاقت بولدی وغنی محل دیردی یا الهی بنم قوممه مغفرت ایت که انلر حقیقة الحالی بیلمزلر بو
کونه ایذالرینه صبر ایدوب بر خیلی مدت کیچدی وکدنصکره اوزرلرینه بد دعا ایتدی
ففتحنا ابواب السماء پس حضرت نوحك دعاسنی قبول ایدوب کوکك قاپولرینی
آچدق بماء منهمر بر صوبنلو صو ایله وفجرنا الارض عیونا دخی یری قواقر
چشمه لر کبی قیلدق فالتقی الماء اندنصکره کوك صوی ویرك صوی طلوو شدی
علی امر قد قدر بر حاله اوزرینه کیم مذاعزوجل انی تقدیر ایتدی وحملناه علی ذات الواح
ودسر دخی حضرت نوحی تخته لی ومیخلی بر اوزرینه یعنی کیمی اوزرینه قالدردق
تجری باعیننا اول کیمی محافظه مزله اقر جزاء لمن كان كفر سزا اولمق ایچون شول
کیمسه یه که نعمت اولدی وغنی انکار اولندی یعنی بز بو ایشی بو لکچه ایشلدك حضرت نوحه
مکافات اولمق ایچون زیرا او بر نعمتدر که قومی کندوسنی انکار ایتدیلر ولقد ترکناها آیة
دخی تحقیقا کیم بز کیمی یی عالمده برا اولو نشان بوراقدق تاکه خلق انکله اعتبار آلهلر
فهل من مدكر پس سیزدن بر اعتبار ایدیجی کیمسه وارمی فكیف كان عذابی ونذر
پس نیجه ایدی کفاره تعذیب ایتمکم واندارایتمکم ولقد یسرنا القرآن للذكر دخی بلا
شبهه کیم قرآن عظیم الشانی پند ونصیحت ایچون آسان قیلدق که ایچنده انواع مواعظی
وعبرتلری قات قات بیان ایتدك فهل من مدكر پس اراکورده هیچ بر پند ونصیحت
ایدیجی وارمی که اندن بر بهره صاحبی اوله كذبت عاد فكیف كان عذابی ونذر قبیله عاد
تکذیب ایتدیلر پس نیجه ایدی انلره بنم تعذیب ایتمکم وکندولره پیغمبرلری لسانی اوزره
تودفو یر مکلرم انا ارسلنا علیهم ریحا صرصرا تحقیقا بز انلر اوزرینه بر صاوق یل
بولدردق فی یوم نحس مستمر بر شآمتی استحکام بولمش اوغورسز کوننده تنزع
الناس اول یل خلقی مکانلرندن قوپاروب صالوردی كانهم اعجاز نخل منقعر کویا
انلر دیبدن قوپمش خرما اغاجلرینك دیبی فكیف كان عذابی ونذر بو جمله تهویل ایچون
مکرر اولدی ولقد یسرنا القرآن للذكر فهل من مدكر بونك ترجمه سی حالا سبقت ایتدی
كذبت ثمود بالنذر طائفه ثمود پیغمبرلرندن صادر اولان قورقتمقلری یلانه منسوب
قیلدیلر فقالوا ابشرا منا واحدا نتبعه پس دیدیلر بر جنسمزدن یالکوز بر انسان
اکا اتباع ایدرز انا اذا لفی ضلال وسعر تحقیقا بز اول وقتده کمراهلکده وجنونده

اولورز ءالقی الذكر علیه من بیننا ایا ارامزدن اوندنر یالکوز وحی القا اولندی وحال بوکه
ارامزده اکا اندن احق وار بل هو كذاب اشر بلکه او کندوسنی بکنمش یلانجیدر سیعلمون
غدا بی شبهه کیم یارین اوندنلرنه عذاب حلول ایتدکده بیلورلر من الكذاب الاشر کیمدر خود
پسند یلان سویلیان انا مرسلوا الناقة تحقیقا بز دوه یی طاشدن چیقروب کوندررز
فتنة لهم انلره امتحان اولمق ایچون فارتقبهم پس انلره منتظر اول کوررنه ایشلرلر واصطبر
وایتمکلری اوزره صبر ایت ونبئهم ان الماء قسمة بینهم دخی انلری خبردار قیل کیم علی
التحقیق صوارالرینه حصه وقسمدر بر کون دوه ایچر وبر کون کندولری كل شرب محتضر
صودن هر نصیب حاضر قیلنوب تحقیق هر نصیبك صاحبی نوبتنده حاضر اولوب صودن
بهره مند اولور فنادوا صاحبهم پس کندولرینك اشقیالرندن قدار بن سالفی چاغردیلر
فتعاطی فعقر پس قلیچی چکوب دوه یی سکرلدی فكیف كان عذابی ونذر
پس نیجه ایدی عذاب واندارم انا ارسلنا علیهم صیحة واحدة تحقیقا که انلر اوزرینه یالکوز
بر چیغرمق بولدق فكانوا كهشیم المحتظر پس قوریمش دوه پیرینه اتخاذ ایدنك
اوتلری کیبی اولدیلر ولقد یسرنا القرآن للذكر فهل من مدكر ماسبقی ترجمه سی کیچدی
كذبت قوم لوط بالنذر حضرت لوطك قومی پند ونصیحتی یلانه منسوب قیلدیلر
انا ارسلنا علیهم حاصبا تحقیقا بز اوندرلرنه طاش یغدریجی یل بولدردق
الا آل لوط نجیناهم بسحر انجق حضرت لوطك مخصوص جماعتی کیجه نك آخرنده کندولرینی
عذابدن قورتاردق نعمة من عندنا قتمزدن بر نعمت اولمق ایچون كذلك نجزی من شكر
نته کم آل لوط اوزرینه انعام ایتدك نعمتمزه شکر کوترنه مکافات ایدرز ولقد انذرهم
بطشتنا دخی شبهه کیم حضرت لوط عذاب المعزی انلره بیان ایدوب کندولرینی
اندن قورقتدی فتماروا بالنذر پس کندوسنی تصدیق ایتیوب نصیحت وقورقتمقلری
شك ایتدیلر ولقد راودوه عن ضیفه دخی تحقیقا کیم قونقلرینی فعل بد ایتمکه قصد
ایتدیلر فطمسنا اعینهم درعقب کوزلرینی محو ایدوب یوزلریله هموار ایتدك خبرده
کلمشدرکیم چونکه حضرت لوطك ایونه کیروب آدمی قیلقنده اولان فرشته لره یمان ایشی
ایتمك قصد ایتدیلر حضرت جبریل قنادیله چهره لرینه بر اوردی قوزلری کوزلری
سیلنمش کور اولدیلر فذوقوا عذابی ونذر پس فرشته لرك لسانی اوزره دیدك
عقوبتمزك وقورقتمغزك طعمنی دادك ولقد صبحهم بكرة دخی بی شبهه کیم
کندوزك اولنده کندولرینی صباحلدی عذاب مستقر کندولرله قرار ودتمش بر عذاب

فذوقوا عذابي ونذر ولقد يسرنا القرآن للذكر فهل من مدكر نظيرسی کیچدی
ولقد جاء آل فرعون النذر دیمی تحقیقا کیم فرعونك نوابعنه قورقتیجیلر حضرت
موسی وهارونك لسانی اوزره کلدی کذبوا بآیاتنا کلها قوبابا مزه اینانمیلر
یعنی حضرت موسی کندولره کتوردوکی طقوز معجزه یی تکذیب ایتدیلر فاخذناهم اخذ عزیز
مقتدر پس کندولرن آلدق بر آلشکه هر کسی اوزره غلبه ایدوب کمال قوت ایله سنك
الشنه بنکزر اکفارکم خیر ایا کفارکوز ای عرب معقوله سی زیاده کوجلی درلر من اولئکم
مقدم اولان کفاردن ام لکم براءة فی الزبر یا خود سزه کتب سماویه ده بر نامه
یازلمشدر کیم معذب اولمازسز ام یقولون نحن جمیع منتصر یا خود دیرلرمی بز بر جماعتوز
که بیری بیرمزه یاردم ایدرز سیهزم الجمع یقین اول کروه قاچمش قیلنورلر
ویولون الدبر واکسه لری چیورورلر و بو ایش بدر کوننده واقع اولدی و روایت
مکرمه بنوتك دلائلندندر بل الساعة موعدهم بلکیم قیامت عذابلرینك وعده
کاهیدر والساعة ادهی وامر وقیامتك عذابی دنیانك عذابندن غایتله قتیدر
واجیدر ان المجرمین فی ضلال وسعر تحقیقا کیم اهل شرك دنیاده کمراهلکده درلر
وآخرتده آتشلرده یوم یسحبون فی النار علی وجوههم اول کونده که دوزخ ایچنده یوزلری
اوزره چکلورلر و کندولره دیلور ذوقوا مس سقر دوزخك حرارت والمنی دادکز
انا کل شیء خلقناه بقدر تحقیقا بز هر نسنه یی مقتضای حکمت اوزره مرتب ومقدر
قیلدق وما امرنا الا واحدة وایشمز یالکوز بر سوزدن اوزکه بر شی دکلدر و اول کن
دیمکدر کلمح بالبصر سرعت و آسانلقده کوز له بر بقش کبیدر ولقد اهلکنا
اشیاعکم دیمی تحقیقا کیم کفرده ماننده لرکوزی نابود قیلدق فهل من مدکر پس
بر نصیحت پذیر کیمسه وارمی سیزدن که انلرك حالندن بر عبرت و پند اله وکل شیء فعلوه
فی الزبر و هر ایشی کیم انی اشلدیلر حفظه نك کتبنده مثبت و موجوددر وکل صغیر
وکبیر مستطر واعمالدن هر کوچك وهر بیوك لوح محفوظده یازلمشدر ان المتقین
فی جنات ونهر تحقیقا که ارباب تقوی باغلرده و ایرماقلرده اولورلر فی مقعد صدق
بر پسندیده مکانده درلر عند ملیك مقتدر بر قدرتلو پادشاهك قتنده مقربلودر
بحر الحقایق صاحبی بیوردیکیم مقعد صدق وحدت ذاتیه دده که مرتبه عندیتله متحقق اولور

سورة الرحمن مکیة وهی ست وسبعون آیة

بسم الله الرحمن الرحيم

یعني حضرت

یعنی حضرت صلی الله علیه وسلم خدا عز وجلی کفاره اسم رحمانله اکدی انلر دیدیلر بز انی
بیلمزوز حق جل وعلا بو سوره یی منزل قیلدی الرحمن علم القرآن دنیاده و آخرتده
قوللرینه انواع نعمتله مرحمت ایدن خدا قرآن عظیم الشانی اوکرتدی خلق الانسان آدمی
معقوله سی عدمدن وجوده کتوردی علمه البیان انسانه خاطرنده اولان نسنه نك
بیلدرمسنی اوکرتدی الشمس والقمر بحسبان کونش و آی بر بیلنمش مقدر حسابله
حرکت ایدرلر والنجم والشجر یسجدان ویر یوزنده یاپلان اوتلق ویر یوزنده مرتفع
اولان نبات قسمی خدانك فرمانته مطیع ومنقاددرلر نته که مکلف اولان ذوی
العقول ارادتلریله اکا سجده کتوروب انقیاد ایدرلر والسماء رفعها دیمی کوکی مرتفع
قیلدی ووضع المیزان وترازویی وضع ایتدی یعنی خلقه انك ایله عدلی الهام ایتدی
الا تطغوا فی المیزان یعنی معامله محلنده وزن ایتمککوزده حدودی تجاوز ایتمکدن
واقیموا الوزن بالقسط دیمی دارتمی عدل ایله ایاقلندرك ولا تخسروا المیزان وترازوی
اکسك قیلمك دیرا انك وضعندن مقصود حقوقی نائل اولوب عبث یاپیلسنده قالور
والارض وضعها للانام ویری خلق ایچون دوشدی قیلدی تاکه مخلوقات اوزرنده
آرام ایدرلر فیها فاکهة ایچنده میوه وار والنخل ذات الاکمام وایچنده خرما
اغاچلری ایرسه خرما اغاجلری وار والحب ذو العصف والریحان دیمی بغدای وادیه
کبی قوری یپراقلی ایرسه دانه و خوش بوی یپراقلی ایچنده وار فبأی آلاء ربکما تکذبان
پس ای انس وجن پروردکارکوزك قنقی نعمتلرینی تکذیب ایدوب انکار ایدرسیز
خلق الانسان من صلصال کالفخار حضرت آدمی پرتدی پشمش سفاله مشابه بر قوری
چامور دن وخلق الجان من مارج وپریلرك پدرنی پرتدی توتوندن صاف اولمش بر نسنه دن
من نار مارج بیاندر یعنی اول توتوندن صاف اولمش شیء آتشدر فبأی آلاء ربکما
تکذبان پس ای انس وجن اوزرکزه افاضه اولان نعمتلردن پروردکارکزك قنقی نعمتلرینه
تصدیق کتورمزسیز رب المشرقین ورب المغربین صیفی و شتوی مشرقلرك
پروردکاری و صیفی و شتوی مغربلرك خداوندی فبأی آلاء ربکما تکذبان
پس مشارق ومغاربك اختلافنده اولان اعتدال هوا واختلاف فصولك کبی نعمتلردن
قنقی نعمتلرینی انکار ایدرسیز مرج البحرین ایکی دریایی شیرین و شوری قویوب ویردك
یلتقیان بیری بیرینه مجاور اولورلر بینهما برزخ لا یبغیان ارالرنده خدانك قدرتندن
بر مانع وار که بیری بیرینه تعدی ایتمز فبأی آلاء ربکما تکذبان یخرج منهما اللؤلؤ والمرجان

اولایکی دریانك بربرسندن یعنی شور دریادن اینجونك بیوکلری وکوچکلری چیقر فبای الاء
ربکما تکذبان وله الجوار المنشآت فی البحر کالاعلام وانك تصرفنده در طاغلر کبی
یلکنلری قالدرلمش کمیلر دریاده فبای الاء ربکما تکذبان پس کمیلرك موجود اولمسندن
اولان نعمتلردن ربکوزك قنقی نعمتلرینی تکذیب ایدرسیز کل من علیها فان هرکیم که یرك
یوزی اوزرنده در نابدید اولجقدر ویبقی وجه ربك ذو الجلال والاکرام واستغناء مطلق
وفضل عام ایله پروردکارکك ذاتی باقی قالور فبای الاء ربکما تکذبان پس عالمك
افناسی اوزرینه مترتب اولان حیات ابدیه نك وکوناکون نعیملر کبی نعمتلردن خداوندکوزك
قنقی احسانلرینی انکار ایدرسیز یسئله من فی السموات والارض کوکلرده ویرده اولانلر
مقصدلرینی اندن ایسترلر کل یوم هو فی شان هروقت خدای عز وجل برایشی یاپمسنده در
فبای الاء ربکما تکذبان پس سؤاللرکوزی اجابت ایتمسنده اولان نعمتلردن وامورکزی
اناً فاناً تدبیر ایتمسنده اولان احسانلردن ربکوزك قنقی نعمتلرینه تصدیق کتورمزسیز
سنفرغ لکم ایها الثقلان یقینده محاسبه کوزی قصد ایدرز ای انس وجن کروهی
فبای الاء ربکما تکذبان یا معشر الجن والانس ان استطعتم ان تنفذوا من اقطار
السموات والارض ای پری وانسان نوعی کوکلر ویرك اطرافندن چیقمغه قدرتکوز اولورسه
فانفذوا چیقك توقف ایتمك لا تنفذون اندن چیقمغه قدرتکوز یوقدر الا بسلطان
مکر قوت وقهر ایله واو ده سزده قندن حاصل اولور فبای الاء ربکما تکذبان پس سزه اولنان
تنبیه وتحذیر کبی وسزه اولنان عفو کبی نعمتلردن ربکوزك قنقی نعمتنه تصدیق
کتورمزسیز یرسل علیکما شواظ من نار ونحاس اوزرکزه ای انس وجن آتشدن برشعله وبرسیاه
توتون مرسل قیلنور فلا تنتصران پس اندن امتناع ایدوب کندوکزی صاقلمازسیز
فبای الاء ربکما تکذبان پس ربکوزك قنقی نعمتنه تصدیق کتورمزسیز چونکه کفارك
مآل حالنی بیان ایتمك مخاطب اولانلرك حقنده برلطف ورحمتدر تهدید اولنملری
نعمتلردن عد اولندی فاذا انشقت السماء پس قچن کوك یاریلوب فکانت وردة
دهعقب قرمزی کل کبی اولور کالدهان اریمش یاغ کبی اولدقده فبای الاء ربکما
تکذبان فیومئذ لا یسئل عن ذنبه انس ولا جان پس اولکونده که نه آدمی مقوله سی ونه
اجنه قسمی کناهندن صورلور سیمالرندن بیلندکلری چون فبای الاء ربکما تکذبان پس اول
کونده پروردکارکوز قولنی سزا ایتدوکی نعمتلرك قنقی نعمتنه تکذیب ایدرسیز یعرف المجرمون
بسیماهم کنهکارلر سیمالرندن علامتلریله بیلنورلر فیؤخذ بالنواصی والاقدام پس آلنن

صاچلیلر

صاچلیلر ودباتلرله الوب جهنمه صالنورلر فبای الاء ربکما تکذبان هذه جهنم التی
یکذب بها المجرمون بو در اول دوزخ که مجرملر انکا تصدیق کتورمزلر یطوفون بینها
وبین حمیم آن انك اراسنده وحرارتی نهایته یتشمش برایسی صوار اسنده تردد ایدرلر
فبای الاء ربکما تکذبان ولمن خاف مقام ربه جنتان دیبی یوده کاری اوکنده حساب
ایچون دورمقدن خوف ایدن کیمسنه ایچون ایکی باغ وار بری انس یورتنده وبری جن
یورتنده فبای الاء ربکما تکذبان ذواتا افنان اول ایکی باغ انواع اشجار ومیوه ایله لردر
فبای الاء ربکما تکذبان فیهما عینان تجریان ایکیسنده ایکی کوز وار اقیتدوکلری یره اقارلر
فبای الاء ربکما تکذبان فیهما من کل فاکهة زوجان اول ایکی باغده هر بر میوه دن
ایکی صنف وار بری غریب وبری معروف فبای الاء ربکما تکذبان متکئین علی فرش
بطائنها من استبرق تکیه ایدن حال ایدنلر قصد غشیلی بر دوشکلر اوزرینه که استارلری
حریرك محکم طوقلمشیدندر وجنی الجنتین دان واول ایکی باغك دوشیجك میوه سی یقیندر
برمربتده که اوتورمش ویاتمش اکا نائل اولور فبای الاء ربکما تکذبان فیهن قاصرات
الطرف اول ایکی باغك منازل وقصورینده کوزلری قوجه لرندن اوزکه یره باقمیان
خاتونلر وار لم یطمثهن انس قبلهم ولا جان اول خاتونلری اهل خوفدن اسبق نه انسی
مقوله سی ونه جن قسمی دکدی فبای الاء ربکما تکذبان کانهن الیاقوت والمرجان
کویا اول خاتونلر یاقوت ومرجاندلر یعنی رخلرینك قرمزلکی وبدنلرینك بیاضلکی
وصافلکی یاقوته واینجویه مشابهدر فبای الاء ربکما تکذبان هل جزاء الاحسان الا
الاحسان ایولکك مکافاتی ایولکدن اوزکه برنسنه دکلدر فبای الاء ربکما تکذبان ومن
دونهما جنتان واهل خوفه اولان ایکی جنتدن اوزکه سائر اهل یمینه ایکی باغ وار
فبای الاء ربکما تکذبان مدهامتان اول ایکی باغ یاشللکك شدتندن سیاهه چالر
یاشللردر فبای الاء ربکما تکذبان فیهما عینان نضاختان اول ایکی باغده ایکی قیناریجی
وار فبای الاء ربکما تکذبان فیهما فاکهة ونخل ورمان ایکیسنده میوه وخرما وانار وار
چونکه خرما میوه وغدادر وانار میوه ودوادر اسملریله ذکر اولندیلر والا لفظ فاکهه
انلرك اکلسنده ناغنا ایدر فبای الاء ربکما تکذبان فیهن خیرات حسان اول ایکی باغك
منازل وکوشکلرنده انتخاب اولنمش کوزل خاتونلر وار فبای الاء ربکما تکذبان حور
مقصورات فی الخیام بیاض دخیرلردر یعنی اول انتخاب اولنمش کوزل خاتونلر وجودلری
کناودلرنده اوتورمشلردر فبای الاء ربکما تکذبان لم یطمثهن انس قبلهم ولا جان

فبای آلاء ربکما تکذبان متکئین علی رفرف خضر وعبقری حسان یاشلی یاصدقلر اوزره وعجیب وغریب کوزل اشیا اوزره یاصدنمش کیمسنه لره اکرام واختصاص اولسون فبای آلاء ربکما تکذبان تبارک اسم ربک پروردکارکک آدی یوجه لنوب اولولندی ذی الجلال والاکرام استغنای مطلق وفضل تام ایه سی پروردکار اکثر ارباب تحقیق بونک اوزره درکیم جلال صفات قهریه یه اشارتدر واکرام صفات لطفیه دن عبارتدر دیمشلر ذو الجلال والاکرام ایکی قسمه جامعدر

سورة الواقعة مکیة وآیها تسع وتسعون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

اذا وقعت الواقعة یاد ایت اول وقتی که دوشیجک نسنه دوشه یعنی قیامتک حدوثی وقتی مذکور قیل لیس لوقعتها کاذبة انک دوشمسنه بر یلانجی جان یوقدر یعنی تحقق وقوع اولور انک وقوعنی بر جان تکذیب ایتمیه نته که شمدی انی تکذیب ایدرلر خافضة رافعة عدلله برکروهی الچق قیلاد وبرکروهی عالی مرتبه یه قالدرر اذا رجت الارض رجا قچن زمین برتپرنمک دپرنمش قیلنور که اوزرنده هربنا منهدم اولور وبست الجبال بسا دخی قچن طاغلر اون کبی پاره پاره اولنور فکانت هباء منبثا اندنصکره پراکنده اولمش غبار اولسود وکنتم ازواجا ثلثة وسیز اوچ صنف اولدکوز فاصحاب المیمنة پس صاغ الک ایرلری یعنی نامه اعماللرین صاغ اللریله آلن کیمسه لر ما اصحاب المیمنة نه کوزل نسنه در صاغ الک ایرلری واصحاب المشأمة ما اصحاب المشأمة وصول الک ایرلری نه اصل شقیدر صول الک ایرلری بو استفهام ایکی کروهک حاللرندن تعجب ایتمک ایچوندر والسابقون السابقون وایلرو کیدنلر ایلرو کیدنلردر یعنی حق ظاهر اولدقدنصکره ایمانه وطاعته ایلرو نائل اولانلر جنتک دخولنه ایلرو نائل اولانلردر اولئک المقربون فی جنات النعیم اول کروه شول کیمسه لردرکه بهشت جاودانه پایه لری یقین قیلنوب مرتبه لری یوجه اولندی ثلة من الاولین انلر حضرت آدمک عصرندن محمد المصطفانک عصرنه دکین کیچمش امتلردن بر بیوک کروهدرلر وقلیل من الآخرین وصوکیلردن براز جماعتدرلر یعنی حضرت محمد المصطفانک امتندن براز کروهدرلر علی سرر موضونة انلر التون وجواهرله مشبک تختلر اوزره قرار دوتمشلر متکئین علیها اول تختلر اوزره یاصدنمشلر متقابلین بیری بیرینه قارشو یطوف علیهم ولدان مخلدون طفولیتک طراوتی اوزره باقی قالمش اوغلانجقلر اوزرلرینه دولانور باکواب واباریق دستهسز بردقلرله وابریقلرله وکأس من معین وشرابدن طولو جاملر لا یصدعون عنها اول شرابدن باش

اغریلسن چکمش قیلمازلر ولا ینزفون ونه بیعقل وبیهوش اولورلر وفاکهة دخی اوغلانلر میوه ایله اوزرلرینه دولانورلر مما یتخیرون اول میوه دنکه کندولر انی بکنورلر ولحم طیر دخی اوزرلرینه دولانورلر قوش اتیله مما یشتهون ارزو ایتدکلری قوشک اتندن وحور عین دخی بهشت ایچنده التوکلی بیاض خاتونلر وار در کامثال اللؤلؤ المکنون صدفلرده شیدن محفوظ ومصون اینجولر ماننده جزاء بما کانوا یعملون بو دکلو اشیا کندولره انعام اولنور ایشلدکلری عمله سزا اولمق ایچون لا یسمعون فیها لغوا ولا تأثیما اهل بهشت بهشت ایچنده نه بیهوده سوز ونه کناه موجب کلام ایشدرلر الا قیلا سلاما سلاما انجق مکرر سلام سویلسین ایشدرلر نظم کریمده سلامک مکرر اولدی دلالت ایتمک ایچوندرکیم بهشتیلر آراسنده سلام ویرمک علی الاتصال موجوددر واصحاب الیمین ما اصحاب الیمین وصاغ الک ایرلری نه نسنه در صاغ الک ایرلری یعنی انلر غایتله معزز ومکرم اولوب اقامت ایدرلر فی سدر مخضود بر تکنسز کنارلو یرده وطلح منضود ومیوه ایله پر اولمش موز لکده وظل ممدود وبر اچلمش سایه ده وماء مسکوب ورا قزصویک کنارنده وفاکهة کثیرة وکوناکون چوق میوه یرنده که لا مقطوعة ولا ممنوعة نه بر وقتده کسلمش ونه تناول ایدندن منع اولنمش وفرش مرفوعة ورفیع القدر دوشکلرده بر قولده فرشدن مراد قادینلردر یعنی اصحاب یمین تختلر اوزره قالدرلمش نازنین خاتونلرک ذوق وعشرتنده درلر انا انشأناهن انشاء تحقیقا که بز جنت خاتونلرین ابتدا بر یرتمق یرتدق یعنی انلری کیمسه طوغرمدی ونه اعاده اولنمشلر بلکه یکیدن انلری ایجاد ایدک فجعلناهن پس انلری قیلدق ابکارا باکره قیزلر عربا قوجه لرنه کندولرین سیودورلر اترابا یاشداشلر یعنی کندولری وقوجه لری قواتوز یاشنده درلر لاصحاب الیمین بونلر ارباب یمین ایچوندرلر ثلة من الاولین وثلة من الآخرین کیچمشلردن برخیلی کروهدرلر وکیمدن صکره کلانلردن برچوق کروهدرلر یعنی اصحاب یمین امت محمدک اولکی کروهلرندن بر عظیم کروهدرلر وصوکی قلانلردن برجم غفیردرلر واصحاب الشمال ما اصحاب الشمال وصول الک آیرلری نه کونه کیمسه لردر صول الک ایرلری یعنی حاللری غایتله بیان حال اولوب اقامت ایدرلر فی سموم مسامه نفوذ ایدن آتشک حرارتنده وحمیم وحرارته نهایته یتشمش بر صوده وظل من یحموم وسیاه توتوندن بر سایه ده لا بارد نه صاوق سایرسایه لر کبی ولا کریم ونه بر راحت یتشدیجی انهم کانوا قبل ذلک مترفین تحقیقا

کیم اصحاب شمال بو عذابی کورمدن اسبق دنیاده شهوات نفسانیه ده پرورده اولمشلردی
وکانوا یصرون علی الحنث العظیم واولو کناه اوزره یعنی شرك اوزره اصرار ایدرلردی
وکانوا یقولون ودنیاده کندولرینی حقه دعوت ایدنلره دیرلردی ائذا متنا وکنا
ترابا وعظاما ایا نیجه بیز میت اولوب توپراق وکموکلر اولورز ائنا لمبعوثون علی
التحقیق بیز مبعوث اولورمی یوز اواباؤنا الاولون دخی کیچمش پدرلرمز مبعوث اولورمی
قل ان الاولین والاخرین لمجموعون سویله بی شبهه کیم کیچنلر وکیروده قالانلر البته
پیغلجقدرلر الی میقات یوم معلوم خدانک تنزع بیلمشی بر کونك وقتنه
ثم انکم ایها الضالون المکذبون صکره علی التحقیق سیز ای کمراه اولوب روز جزایی
تصدیق کتورمیانلر لآکلون من شجر من زقوم البته ییجیلرسیز بر اغجدن که زقوم اغجی
معقوله سندندر فمالئون منها البطون پس اجلغك شدتندن قارنلریکزی دولدیریجیلر
سیز فشاربون علیه من الحمیم درعقب شدت عطشدن اول زقوم اوزره اسی صودن
ایچمش اولورسیز فشاربون شرب الهیم پس صو سیزدوه لرك ایچمسی کبی ایچیجیلرسیز
هذا نزلهم یوم الدین بوکونه طعام وبوکونه شراب جهنمه ایلك کیردکلرنده
روز جزاده انلره مهیا اولنور نحن خلقناکم بیز سیزی عدمدن وجوده کتوردك
فلولا تصدقون پس نیچون حشر ونشره تصدیق کتورمزسیز افرایتم ما تمنون پس
بکا خبر ویرك اول نسنه دن که رحملره بوراقورسیز ءانتم تخلقونه سیزمی انی
معتدل الخلقه انسان یاردرسیز ام نحن الخالقون یاخود بیز انی خلق ایدنلرز نحن
قدرنا بینکم الموت بیز سیزی ایجاد ایدوب کندوکره مرکی ارا کوزده تقدیر ایدوب
هر کسه بر معین وقت مقرر ایلدك وما نحن بمسبوقین وبیز مسبوق اولمزوز یعنی بر
کیمسه بزه مانع اولوب غلبه ایتمز علی ان نبدل امثالکم انك اوزره کم ماننده لرکوزی
بیر کره کتوردوز وننشئکم فیما لا تعلمون وبیلدیککوز افعال وصفات اوزره سیزی ایجاد ایدرز
ولقد علمتم النشاة الاولی دخی بلا شبهه کیم اولکی یارتیمی بیلدیکوز کیم خدای عز وجل
انی قیلدی فلولا تذکرون پس نیچون خاطره کتورمزسیز کیم نشاء اولایه قادر اولان
پروردکار اخرایه قادردر افرایتم ما تحرثون پس بکا خبر ویرك اول شیدن که سیز
انی اکرسیز ءانتم تزرعونه ایا سیزمی انی اکرسیز ام نحن الزارعون یاخود بیز انی انبات
ایدرز لو نشاء لجعلناه حطاما اکر ایستیسه‌ك انی دانه سز براوتلق ایدرلك
فظلتم تفکهون پس اول حالدن قوکوز متعجب اولوب دیردکوز انا لمغرمون علی

التحقیق

التحقیق بیز غرامت چکمش قیلنمشوز بل نحن محرومون بلکه بیز بی بهره لرز افرایتم الماء
پس بکا خبر ویرك صودن الذی تشربون شول صودن که سیز انی ایچرسیز ءانتم
انزلتموه من المزن اما سیز انی بولتدن ایندردکوز ام نحن المنزلون یاخود بیز ایندرنلر
انی ایندرنلرز لو نشاء لجعلناه اجاجا ایستیسه‌ك انی ردو ایله صو قیلردق
فلولا تشکرون پس نیچون شکر ایتمزسیز بو کونه عظیم نعمتلره افرایتم النار پس بکا
خبر ویرك اتشدن التی تورون شول اتش که سیز انی اغجدن چیقاررسیز ءانتم
انشاتم شجرتها سیزمی انك اغجنی عدمدن وجوده کتوردکوز ام نحن المنشئون یاخود
بیز انی عدمدن وجوده کتورنلرز نحن جعلناها تذکرة بیز اول اغجدن چیقن اتشی
دوزخك اتشنه بر نمونه ویاد ایتمك قیلدق ومتاعا للمقوین وقارنلری خالی
اولانلر ایچون بر نفع ایدیجك نسنه قیلدق فسبح باسم ربك العظیم پس اولو پروردکارکی
ادینی منزه قیل فلا اقسم بمواقع النجوم پس قرآن عظیم الشانك ایاتلرینك اوقات
نزولنه قسم وانه لقسم لو تعلمون عظیم دخی علی التحقیق کیم اول قسم بیلورسه‌ك
اکر بیلسیدکوز انه لقرآن کریم بی شبهه قرآن واضح البرهان بر چوق نفعلو اولو
قرآندر فی کتاب مکنون تغییر وتبدیلدن محفوظ ومصون بر کتابده مثبتدر واول لوح
محفوظدر لا یمسه الا المطهرون کدورات جسمانیه‌دن پاکیزه اولانلردن اوزکه بر
کیمسه لوح محفوظه مطلع اولماز تنزیل من رب العالمین عالملرك پروردکارندن
ایندرلمشدر افبهذا الحدیث انتم مدهنون پس بو سوزله یعنی قرآنله سیز تساهل ایدرسیز
وتجعلون رزقکم وسیزه احسان اولنان روزیك شکرینی قیلارسیز انکم
تکذبون سیزك تکذیب ایتدکوزی یعنی رزقی سیزه احسان ایدنه نسبت ایتمیوب
یلدوزه انی منسوب قیلارسیز فلولا اذا بلغت الحلقوم پس نیچون جان بوغازه
ایرشدکده وانتم حینئذ تنظرون وسیز اول وقتده بقرسیز ونحن اقرب الیه
منکم وبیز محتضر اولان کیمسه‌نك احواللرینه سیزدن داناتوز ولکن لا تبصرون
ولیکن انك اوزره جاری اولان شیلرك حقیقتنی کورمزسیز فلولا ان کنتم غیر مدینین
ترجعونها پس اکر قیامت کوننده جزا ویرلمشلو اولمسیدکوز نیچون جانی بوغازدن
مکاننه دوندرمزسیز ان کنتم صادقین اکر سوزکوزده صدق ایدیجیلردکوز
ملخص ایت کریمه بودرکه اکر حشر ونشر انکارنده سوزکوز واقعه مطابقدر نیچون روحی بدنه
دوندرمزسیز اول محل روح حلقومه ایرشدکده فاما ان کان من المقربین پس اما

اکر مختصر اولان کیمسنه ارباب قرب زمرهسندن ایدی فروح وریحان وجنة نعیم اکا
راحت وکوزل دوزی وتنعم ایرسی بهشت اولود واما ان کان من اصحاب الیمین واما
اکر وفاة ایدن کیمسنه ارباب یمین کروهندن ایدی فسلام لک من اصحاب الیمین پس سکا
اهل یمیندن سلام ای اهل یمیندن اولان کیمسنه یعنی انلرک طرفندن خاطرک خوش
اولسونکه انلرک ذوق وصفاسی وار واما ان کان من المکذبین الضالین واما اکر
متوفی اولان کیمسنه رسلی یلانه نسبت ایدنکمراهلردن ایدی فنزل من حمیم اکا اسی صودن
مهیا بر ایجک نسنه وار وتصلیة جحیم وبایمش اتشک کیرمسی دخی ان هذا لهو حق
الیقین بحقیقتا کیم بو سورهنک ایچنده مذکور اولان اشیا کندو در محقق اولان درست
خبر فسبح باسم ربک العظیم پس اولو پروردکارک ادیله تسبیح ایت یعنی انک اسم شریفنی
ذکر ایتمکه مقارن اولدوغک حالده شاننه لایق اولمیان اشیادن ذات پاکی منزه قیل
سرورکائناتدن صلی الله علیه وسلم مرویدرکیم بویوردیکه هرکیم هرکیجه واقعه سورهسنی اوقور

سورة الحدید مدنیة اکا بوقسلق هرکز دکمز وایها تسع وعشرون ایة

بسم الله الرحمن الرحیم

سبح لله ما فی السموات والارض ایزد ذو الجلاله کوکلرده ویرده اولان اشیا تسبیح
ایدر وهو العزیز الحکیم وحالبوکه کندو در عزت وحکمتله کمال اوزره موصوف اولان
اوزکهسی دکل له ملک السموات والارض کوکلر ویرک تصرف مطلقی کندویه مخصوص صدد
یحیی ویمیت کندو در زندهیی قیلان وجانی الان وهو علی کل شیء قدیر وکندو در هر نسنه
اوزره توانا هو الاول کندو در سائر موجودات اوزره سبقت ایدن والاخر والملک
فنا سندنصکره باقی قلان والظاهر وکثرت دلائل ایله وجودی اشکار اولان والباطن
وهر عاقلک تعقلندن حقیقتی خفی اولان وهو بکل شیء علیم وکندو در هر نسنهنک
حقیقتنی دانا هو الذی خلق السموات والارض فی ستة ایام کندو در شول قادر ذات جلال
که کوکلر و یری التی کون مدتنده یراتدی ثم استوی علی العرش اندنصکره حکمی عرش اوزره
مستولی اولدی یعلم ما یلج فی الارض زمینه کیرن تخم کبی نسنهیی بیلور وما یخرج منها
واندن چیقن اکینلر کبی شیئی بیلور وما ینزل من السماء وکوکدن ایانان یغمور کبی نسنهیی
دخی وما یعرج فیها وانده چیقن ابخره کبی نسنهیی دخی وهو معکم اینما کنتم
وکندونک علمی سیزکله در قنده اولورسهکوز والله بما تعملون بصیر وخدا عز وجل ایشلدککز
ایشلره بینادر پس انک اوزره سیزه مکافات ایدر له ملک السموات والارض

کندیم

کندویه مخصوص صدد کوکلر ویرک تصرفی والی الله ترجع الامور وایزد ذو الجلالک فرمانینه
توابع ایشلر راجع اولور یولج اللیل فی النهار ویولج النهار فی اللیل کیجهیی کوندزده کیرودور
یعنی کیجه ساعاتنی اکسک ایدوب کوندزی انکله ارتورور وعکسنی دخی اویله ایدر
وهو علیم بذات الصدور وکندو در سینهلرک ایرسی اسرارینی دانا امنوا بالله ورسوله
خدانک وحدانیتنه وپیغمبرنک نبوتنه تصدیق کتورک وانفقوا مما جعلکم مستخلفین فیه
دخی فقرایه بذل ایدک شول شیدن که حق جل وعلا سیزی انک تصرفنده کیمسهلرک
خلیفهلری قیلدی فالذین امنوا منکم وانفقوا پس سیزدن شول کیمسهلرکه ایمانه کلوب
ماللرندن فقرایه بهره مند ایتدیلر لهم اجر کبیر انلره بیوک اجرت وار وما لکم لا
تؤمنون بالله دخی سیزه نه عارض اولدیکه خدانک وحدانیتنه ایمان کتورمزسیز
والرسول یدعوکم لتؤمنوا بربکم وحال بوکه محمد المصطفی سیزی دعوت ایدر تاکه پروردکارکزه
ایمان کتورهسیز وقد اخذ میثاقکم دخی بحقیقتا کیم ایزد ذو الجلال روز الستده عهد
وپیمانکزی الدی انکله کیم وحدانیتنه تصدیق کتورهسیز ان کنتم مؤمنین اکر سیز
اول عهد ومیثاقه تصدیق کتورجیلر ایدکوز هو الذی ینزل علی عبده ایات بینات
کندو در شول پروردکار که بندهسی اوزره واضح الدلاله ایات کوندرور لیخرجکم من
الظلمات الی النور تاکه خدانک بندهسی جهل وکفر ومعصیتک قرنلقلرندن ایمان
وطاعتک ایشقنه سیزی چیقاره وان الله بکم لرؤف رحیم دخی بی شبهه کیم حق
جل وعلا سیزه چوق مهربانلق ایدوب مرحمت ایدر که رسل وایاتله سیزی کفردن
سیزی اکاه ایتدی وما لکم الا تنفقوا فی سبیل الله دخی سیزه نه اولدی که خدانک
یولنده ماللرکزی صرف ایتمزسیز ولله میراث السموات والارض وحال بودرکه کوکلر ویرک
وراثتی خدایه منحصردر بر کیمسه یه بردنده مال قالماز پس قچنکیم انسانک ملکیتنده
اولان مالندن کندویه اصلا بر نسنه باقی قالماز کوکدرکه بر باقی قالوده عطلو بیرده
مالنی انفاق ایده وبو معنی خدانک طریقنده بذل اولان مالدن غیری بر یرده
متحقق اولماز لا یستوی منکم من انفق من قبل الفتح وقاتل سیزدن ای اهل ایمان
برابر اولماز شول کیمسه که مکهنک فتحندن اسبق مالنی انفاق ایدوب کفارله جنک
ایتدی شول کیمسه ایله فتحدنصکره اول ایشلری ایتدی اولئک اعظم درجة اول کروه
که فتحدن اسبق مزبور ایشلری ایشلدیلر مرتبه وپایهلری چوق اولودر من الذین
انفقوا من بعد وقاتلوا شول کیمسهلردنکه فتحدنصکره انفاق ایدوب جنک

ایتدیلر وكلا وعد الله الحسنى وانلرك هر بركوهنه كه فتحدن اول واندنصكره انفاق
وجنك ایتدیلر حق جل وعلا كوزل جزاسنی وعد ایتدی والله بما تعملون خبیر وخدای
متعال ایشلدیككز ایشلرك ظاهرینه وباطننه داناد. بو آیت حضرت ابی بكر الصدیقك
شاننده نازل اولدی زیرا اول وجود شریف خلقدن اول ایمان كتوروب فی سبیل الله
مالنی انفاق ایدوب جنك ایلدی من ذا الذی یقرض الله قرضا حسنا كیمدر اول
كیمسه كه تنكری تعالی‌یه بر كوزل بورج ویره یعنی خدانك طریقنده امید ثوابله مالنی
انفاق ایده فیضاعفه له كه حق جل وعلا انك ثوابنی اكا قات قات ایده وله اجر كریم
وبرهانی كوزل اجرتی اكا وار یوم تری المؤمنین والمؤمنات یاد ایت اول كونی كه مؤمن
كشیلری ومؤمن عورتلری كوره‌سن یسعى نورهم بین ایدیهم وبایمانهم ایلرولرنده
وصاغ طرفلرنده ایمانلرینك نوری یورور تا كه بهشته كیدولره یول كوستره و
وفرشته‌لر دنهر كیم كیدولره صا استقبال ایدوب بشریكم الیوم جنات بوكون سیزه مژده
بر باغلرك كیرمسیدر كه تجری من تحتها الانهار انلرك كوشكلری آلتندن ایرمقلر اقر
خالدین فیها ایچنده اقامت علی الدوام تقدیر ایتمشلر ذلك هو الفوز العظیم اول
نور ودخول جنت مژده‌سی كیدولره اولو قورتولمقدر یوم یقول المنافقون والمنافقات
یاد ایت اول كونی كه منافق كشیلر ومنافق عورتلر دیرلر للذین آمنوا ایمانه كلان
كیمسنه‌لره انظرونا نقتبس من نوركم بیزه باقك نوركوزدن بر دوشنلك آلالم قیل
ارجعوا وراءكم كیدولره دینلدی كیركره دونك یعنی دنیایه وارك فالتمسوا نورا
پس بر ایشیغ اراكوز زیرا انك تحصیلی محشرده ممتنعدر وبو كلام انلره تهكمدر فضرب
بینهم بسور اندنصكره اهل ایمان ومنافقلر آراسنده بر دیوار اورلدی له باب
اكا بر قاپو واركه اهل ایمان اندن كیردلر باطنه اول دیوارك ایچی كه اهل ایمان
سمتیدر فیه الرحمة رحمت انك ایچنده‌در انچونكه جنت اول طرفده‌در وظاهره
واول دیوارك طشره‌سی كه اهل نفاق طرفیدر من قبله العذاب اشكنجه انك
اوكنده‌در ازبس كه جهنم اول طرفده در وشمشدر ینادونهم الم نكن معكم اهل نفاق
مؤمنلری چیغروب دیرلر سیزكله بیز دكلمیدك یعنی ظاهرده بیز سیزه موافق ایدك
قالوا بلی اهل ایمان انلره جواب ویروب دیرلر بلی سیز بیزه موافق ایدكوز ولكنكم
فتنتم انفسكم ولیكن سیز جانلركزی نفاقله مفتون قیلدكوز وتربصتم واهل ایمان
یمانكون بكلدكوز وارتبتم ودینك شاننده شك ایدكوز وغرتكم الامانی واذولر

سیزی

سیزی الدتدی حتی جاء امر الله اول وقته دك كه خدانك فرمانی كلدی یعنی موت
كلنجه دك وغركم بالله الغرور وخدانك كرم وحلمیله شیطان سیزی الدتدی
فالیوم لا یؤخذ منكم فدیة پس بوكون ای باطنده كافر اولانلر جانكزه فدا اولجق
نسنه سیزدن النمز ولا من الذین كفروا ونه ظاهر وباطنده كفر ایدنلردن فدیه النور
ماواكم النار قرار كاهكوز دوزخدر هی مولاكم او سیزه سزاواردر وبئس المصیر
وبد یاندر دوزخ جك بیردر ونقل مرویدركیم فتحدن اهل مكه‌ده ایدیلر فقر وفاقه ایله طاعات
تحصیلنده عظیم جد وجهدلری وار ایدی بعده كه مدینه‌یه هجرت ایدوب فتوحات
میسر اولمسیله كندولره وسعت اولوب عبادتده فتورلری اولدی حق جل وعلا بو
آیتی منزل ایدوب بیوردی الم یأن للذین آمنوا ایا ایمانه كلانلره یتشمدیمی كیم ان
تخشع قلوبهم لذكر الله كوكللری نرم وملایم اوله خدانك آكمسنه وما نزل من الحق دخی
دوغرو اولقدن ایناننسنه‌یه یعنی قرآنه ولا یكونوا كالذین اوتوا الكتاب من قبل
دخی اولمسونلر شول كیمسه‌لر كبی كه كندولردن اسبق كتاب ویرلدیلر فطال علیهم الامد
پس اعمارلری واجللری سببیله مدت اوزندلننه اوزاندی فقست قلوبهم اندنصكره
كوكللری پرك اولدی وكثیر منهم فاسقون وانلردن چوق كیمسه دینلرندن چیقمشلردر
اعلموا ان الله یحیی الارض بیلك كیم علی التحقیق خدا عز وجل زمینی یغمورله تنزه قیلدر
بعد موتها قورومقله اولمش اولدقدنصكره وبو مثالدر اوزره خشك اولوب قورومش
كوكللری آكمسیله وقرآنله احیا ایدر قد بینا لكم الایات تحقیقا كه سیزه كچوندر تك
نشانلرین بیان ایتدك لعلكم تعقلون تا كه سیز عقلكزی اول آیاتك دلالتلرنه استعمال
ایتمكله كماله واصل اوله‌سیز ان المصدقین والمصدقات تحقیقا كیم صدقه ویرن كشیلر
وصدقه ویرن قادینلر واقرضوا الله قرضا حسنا وثواب امیدیله خدایه بورج ویردیلر
بر كوزل بورج یضاعف لهم دیه‌وكلری بورج یعنی فی سبیل الله انفاق ایتدوكلری
شی كندولره مضاعف قیلنور ولهم اجر كریم وانلره بر ممدوح اجرت وار والذین
آمنوا بالله ورسله وشول كیمسه‌لر كه تنكریه وپیغمبرلرنه تصدیق كتوردیلر اولئكهم
الصدیقون والشهداء عند ربهم اول كروه كندولردر چوق صدق ایدنلرك وشهید
مرتبه‌سنده اولانلر پروردكارلری قتنده لهم اجرهم ونورهم صدیقلرك وشهدانك
اجری ونوری كبی كندولره اولور والذین كفروا وكذبوا بآیاتنا وشول كیمسه‌لر كه
كفر ایدوب آیاتمزه تصدیق ایتمدیلر اولئك اصحاب الجحیم انلردر دوزخك اهللری

اسلام

اعلموا انما الحيوة الدنيا لعب ولهو وزينة بيلك كيم بقى اولان صاغلق بر نسنه دكلدر
الابراوينجق ومالايعنى شيئده اوقات كچرمك وفاخر لباسلر ايله بزنمك وتفاخر بينكم
وجاه نسبله ارالكوزده تفاخر ايتمك وتكاثر فى الاموال والاولاد وكثرت اموال
واولادله بيرى بيركزه غلبه ايتمكه سعى ايتمك وبى شبهه بيلمك كركدركيم ازمدت
كچمدن اول اوبنمك نابود اولور واويناماق وعصره مبدل اولور واول ارايشلر
داغلور واول تكاثر شرار آتشى كبى معدوم اولور پس انك مثالى سرعت انتقال
وزوالده كمثل غيث بر يغمور كبيدركه بر نسنه بيرده دوشوب انك ايچنده اولان
تخم على العجله وجوده كلوب يشيل كوزللك جهتندن اعجب الكفار نباته اول يغمورك
بيتمشى اكنجيلره بو امر غريب كلدى ثم يهيج صكره بر افتله قورور فتريه مصفرا پس انى
صاري اولمش كوردرسن ثم يكون حطاما صكره انى سين بر قورى قرق اوتلق اولور
كوررسن وفى الاخرة عذاب شديد واو بر جهانده دنيانك زيب وزينتيله مشغول
اولانلره بر قتى اشكنجه وار ومغفرة من الله ورضوان ودنيانك زيب وزينتندن
اعراض ايدنلره تنكريدن كناهلرك مغفرتى وخشنودلك وار وما الحيوة الدنيا الا
متاع الغرور دنى حيوة دنويه بر نسنه دكلدر الا الدنمق متاعيدر اول كيمسنه يه كه اوزنه
اقبال ايدوب اخرتى انكله طلب ايتميه سابقوا ميدانده سكرتشنلر كبى سرعتله
كيدك الى مغفرة من ربكم پروردكاركوزدن حاصل اولمش بر مغفرته وجنة عرضها
كعرض السماء والارض وبر بهشته كه اينى كوك ويرك اينى كبيدر اعدت
للذين امنوا بالله ورسله اماده قيلندى شول كيمسه لره كه خدانك وحدانيتنه
وپيغمبرلرك رسالتلرينه تصديق كوسترديلر ذلك فضل الله اولموعود اولان بهشت
خدانك فضلى وكرميدر يؤتيه من يشاء ايستدوكى كيمسنه يه انى ويرور والله ذو الفضل
العظيم وايزد ذو الجلال اولو احسان وكرمدر آيه سببيدركه ما اصاب من مصيبة فى الارض
ير يوزنده قتلق واغلاق كبى اصلا بر مصيبت سزه ايرشمز ولا فى انفسكم وجانلركوزده
فقر وخسته لك كبى بر مصيبت واقع اولماز الا فى كتاب الا بر كتابده يعنى لوح
محفوظده مثبتدر من قبل ان نبرأها انى بيز خلق ايتمدن اول ان ذلك على الله يسير
تحقيقا كيم مقدراتك لوح محفوظده اثبات اولنمسى تنكرى تعالى اوزره بر اسان ايشدر
وعالم ازلده بو اشيايى تبيين ايدوب لوحده مثبت قيلدى لكيلا تأسوا على ما فاتكم
تاكه سيزدن كچن نسنه اوزره اند وهناك اولميه سز ولا تفرحوا بما اتاكم وتاكه

سيزه ويردوكى شيئله سيوغميه سيز زيرا بركيمسه نك كر قتنده محقق اولديكيم جميع
اشيا عالم ازلده تقدير اولنمشدر هيچ بر نسنه نك فواتى اوزره غمكين اولماز وبر شيئك
حصوليله شادمان اولماز والله لا يحب كل مختال فخور وايزد ذو الجلال سيومز
دنيانك دينه نك متاعيله هر تكبر ايدن اقرانى اوزره انكله فخر ايدنى الذين يبخلون
ويأمرون الناس بالبخل شول كيمسه لركه بخل ايدوب خلقه دخى بخل ايتمكه امر
ايدرلر انلره خدانك يولنده انفاق ايتمكدن يوز چويردنلر ومن يتول وهر كيم
انفاق ايتمكدن يوز چويرور خداعز وجل انفاقندن مستغنيدر فان الله هو الغنى
الحميد زيرا على التحقيق ايزد ذو الجلال كندودن غايتله باى اولان جميع حمده مستحق
اولاندر لقد ارسلنا رسلنا تحقيقا كيم كوندردك بيزى يعنى فرشته لرى پيغمبرلره
كوندردك بالبينات دلائل ومعجزاتله وانزلنا معهم الكتاب دخى انلرله كتابى
ايندردك تاكه انكله حق ظاهر اوله ودرست عمل معين اوله والميزان دخى ترازويى انلره
ايندردك ليقوم الناس بالقسط تاكه خلق عدالله دورهلر يعنى تاكه حقوق ارالرنده
معامله محلنده تسويه ايده لر وترازونك ايندرلمسى حضرت نوح عليه السلام عصرنده ايدى
وبعضيسى اكا ذاهب اولديكه انك ايندرلمسى ايدرمسنده نازل اولان فرماندر وانزلنا
الحديد دخى دمورى ايندردك فيه بأس شديد انك ايچنده قتى جنك وار
زيرا سلاح ايتمكه جمله الاتى اندن يابيلور ومنافع للناس وايچنده خلق ايچون منفعتلر
وار زيرا هيچ بر منفعتك التيه موردن خالى دكلدر ليعلم الله من ينصره ورسله
دخى بو ميره منزل قيلندى تاكه حق تعالى ظاهر قيله شول كيمسه يى كه خدانك دينينه
وپيغمبرلرينه يارديم ايدر سلاحى استعمال ايتمكله بالغيب اول حالده كه خدا كندويه
نمايان دكلدر ان الله قوى لا شبهه كيم خدا عز وجل دشمنلرك اهلاكى اوزره توانادر
عزيز هر كيمسنه اوزره غلبه ايدجى بر كيمسه نك ياردمنه محتاج دكلدر پس بو جهادكه
خلقه فرمان ايتدى كندو مصلحتلرى ايچوندر كندولره ثواب ويرملك ايچون ايتدى
ولقد ارسلنا نوحا وابراهيم دخى تحقيقا كيم بو ايكى بيغمبرى رسل قيلدق وجعلنا فى
ذريتهما النبوة والكتاب دخى انلرك اولادنده نبوت وكتابى قيلدق فمنهم مهتد
پس اولادلرندن بر قسم واركه دوغرى يولى بولمشدر وكثير منهم فاسقون وانلردن
چوق كيمسه واركه حدودى تجاوز ايتمشلردر ثم قفينا على اثارهم برسلنا صكره حضرت

نوح وابراهیم وعصرلرندہ اولان پیغمبرلرك ایزلری اوزرہ پیغمبرلرمزی بیری بیری ینجه
اردنجه کوندردك وقفینا بعیسی ابن مریم واول پیغمبرلرك اردنجه مریم اوغلی حضرت
عیسایی کوندردك واتیناه الانجیل واکا انجیلی احسان ایتدك وجعلنا فی قلوب
الذین اتبعوه رأفة ورحمة واکا تابع اولانلرك کوکللرندہ برمهربانلك واسرکانك
قیلدق ورهبانیة ابتدعوها وعبادت وریاضتدہ مبالغه ایدوب خلقدن
انقطاع ایتمك طریقتنی قنلرندن انی پیدا ایتدیلر ماکتبناها علیهم بز اوزرلرینه
انی فرض ایتمدك الا ابتغاء رضوان الله لیکن انلر خدانك رضاسن طلب ایتدکلری ایچون
عیسیٰ
انی پیدا ایتدیلر فما رعوها پس انی کوزتمدیلر حق رعایتها انك درست کوزتمك
اکا تثلیثی ودیایی ومحمد المصطفانك بنوتنی انکار ایتمکی ضم ایتدیلر فاتینا الذین
امنوا منهم اجرهم اندنصکرہ انلردن درست ایمان کتوردنلرہ اجرلرین مستوفی
ویردك وکثیر منهم فاسقون وانلردن چوق کیمسه حدودی تجاوز ایتمشلردر
لدن
یا ایها الذین امنوا ای کچمش پیغمبرہ ایمان کتورنلر اتقوا الله ایزد ذو الجلالدن
خوف ایدك وآمنوا برسوله وکوندرلشنه یعنی محمد المصطفایه ایمان کتورك
یؤتکم کفلین من رحمته سیزہ رحمتندن ایکی حصه ویرور بیری پیغمبرکزہ ایمان
کتوردکوز ایچون وبیری محمد المختاری تصدیق ایتدکوز ایچون بو خطاب حضرتك
عصرندہ اولان نصارایه دردیر اول عصردنصکرہ اسلامه کلان اهل کتابه بو حکم
ثابت اولمازو ممکندرکه حق جل وعلا اسلام برکاتیله کندولرین دینلری اوزرہ ثواب
ایلیه واکرچه دینلری منسوخ اولمشدر ویجعل لکم نورا دخی سیزہ ای محمد المصطفایه
ایمان کتوردن اهل کتاب بر نور وشنلك مقرر قیلدکیم تمشون به انکله کیدوب
صراطی کچرسین ویغفر لکم وکناهلرکزی سیزکچون مغفرت ایدر والله غفور رحیم
وایزد متعال قوللرك کناهن ستر ایدوب کندولرین لطف وکرمیله اسرکر بو احسانلر
اهل کتابدن محمد المصطفایه ایمان کتورنلرہ وعد اولندی لئلا یعلم اهل الکتاب تاکه
محمد المختارہ ایمان کتورمیان اهل کتاب بیلهلرکیم ان لا یقدرون علی شیء من فضل الله
علی التحقیق شان بودرکه خدانك کرم واحسانندن بر آز نسنه اوزرہ قادر اولمازلر
یعنی اهل ایمانه مذکور اولان نعمتلرك بریسنه نائل اولمازلر دینوا اکا نائل اولمق
ایمانله مشروطدر وان الفضل بید الله وتاکه بیلهلرکیم سزالك ارتقلسی خدانك

بدمذنتند در

بدمذنتند در یؤتیه من یشاء ایستدوکی کیمسنه یرانی احسان ایدر والله ذو الفضل
العظیم وتنکری تعالی اولو احسانك ایرسیدرکه نعمتی خواص وعوامه مستوفی ایرشمشدر

سورة المجادلة مدنیة وآیها ثنتان وعشرون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

اوس عي

کتوردیلرکیم اوس بن الصامت قادینی خوله بنت ثعلبه اوزرہ ظهار ایتدی ایجدی
خوله سرور دکائناتہ کلوب باشنه کلان وقعهدن استفتا ایتدی حضرت صلی الله علیه
وسلم اکا بویوردیکیم اوزرہ حرام اولدك خوله ایتدیکیم بنی بوش ایتمدی حضرت اکا
کالاول جواب ویردی خوله نك اوشاقلری صغیر اولد وقلری ایچون غایتله غمناك اولوب
احوالنی جناب رب الارباب عرض ایدوب شکوی ایتدی ایزد متعال بو دورت ایتی نزل
ایدوب بیوردی قد سمع الله قول التی تجادلك فی زوجها تحقیقا کیم حق سبحانه وتعالی
ایشتدی شول قادینك سوزنی که توجهسی خصوصندہ سنکله مجادله ایدر وتشتکی
الی الله وایزد ذو الجلاله احوالنی عرض ایدر والله یسمع تحاورکما وحق جل وعلا سوزنی
کوزی
الوب ویرمکلوزی ایشیدر ان الله سمیع بصیر بی شبهه کیم حق سبحانه وتعالی سوزلری
ایشدوب احوالکری کورور الذین یظاهرون منکم من نسائهم سیزدن شول کیمسنهلرکه
قادینلرندن مظاهره ایدرلر ظهار اول شیدرکه کشی قادینسنه سویلیه سن اوزرہ
انامك ارقهسی کبیسن ومقهابو حکمه ملحق قیلدیلر هر تشبیهی که کشی کندو محرم
اولان قادینلرك برجزئلرنی قادینسن تشبیه ایلیه ما هن امهاتهم مظاهر قیلنان
قادینلر فی الحقیقه انالری دکلدر ان امهاتهم الا اللائی ولدنهم انالری بر کیمسهدکل الا
زدن
کندولرین طوغرن قادینلر وانهم لیقولون منکرا من القول وزورا ودی شبهه کیم انلر سو
بیلنمش سوزی ودوغی ولقدن منحرف کلامی دیرلر وان الله لعفو غفور دخی علی
التحقیق کیم حق تعالی بو کونه ایشدن توبه ایدنه عفو ایدوب مغفرت ایدر والذین
یظاهرون من نسائهم وشول کیمسهلرکه قادینلرندن مظاهره ایدرلر ثم یعودون لما قالوا
صکرہ دیدوکلری سوزك مقتضاسنی نقض ایتمکه دونرلرکه اول مظاهر ایتدوکلری
قادینك استمتاعن قصد ایدرلر فتحریر رقبة پس بر مملوکك ازاد ایتمسی اوزرلرینه
واجب اولور واول مملوکك ارکك اولمش یا دیشی مؤمن اولمشی یاذمی من قبل ان
یتماسا مظاهر ومظاهرهنك بری بیرندن استمتاع ایتمدن اول ذلکم بو حکم کهسیزی
انکله مامور اولدکوز توعظون به انکله پند ویریلور سیزی تاکه بو کونه الفاظدن

کندوکری منع ایدم سیز والله بما تعملون خبیر وحق سبحانه وتعالی مخفی ایشلدیککوز
ایشلره داناد ربر کیزلی ایشی اوزدنز مخفی اولماز فمن لم یجد پس بر کیمسه که بنده بولماز
که ازاد ایلیه فصیام شهرین متتابعین ایکی ایك اوروجی فاصله سیز اوتمز لازم
اولور من قبل ان یتماسا کیشی وقاری بیربیرینه دکمدن اول فمن لم یستطع پس بر کیمسه
که ایکی ایك اوروجه مدتی اولمیه فاطعام ستین مسکینا التمش یوقسله ییجك
ویرمسی اوزرینه لازم اولور هر بریه یارم صاع بغدای یا بر صاع غیریسندن ذلك
حق تعالی اوزدکره بو حکمی فرض قیلدی لتؤمنوا بالله ورسوله تا که خدایه وپیغمبره تصدیق
کتوروب بو کونه سوزلره تقوم ایتمیه سیز وتلك حدود الله واول احکام خدانك
صنرلریدر اشمسی جائز دکلدر وللکافرین عذاب الیم دخی کفر ایدنلره دردناك
اشکنجه وار یعنی حدود الهیه یه تجاوز ایدنلره بر عظیم اشکنجه اولور ان الذین یحادون
الله ورسوله تحقیقا شول کیمسه لرکه خدایه وپیغمبره عداوت ایدرلر کبتوا کما
کبت الذین من قبلهم خوار ونکونسار اولدیلر نته کیم کندولردن اسبق پیغمبرلره
عداوت ایدنلر خوار ونکونسار اولدیلر وقد انزلنا آیات بینات دخی علی التحقیق
کیم بر روشن معجزلر ایندردك که پیغمبرك صدقنه دلالت ایدرلر وللکافرین عذاب
مهین وکفر ایدنلره بر خوار ایدیجی اشکنجه وار یوم یبعثهم الله جمیعا یاد ایت اول
کونی که حق جل وعلا انلری قمو قبوردن کوندرور فینبئهم بما عملوا پس دنیاده
ایشلدوکلری ایشدن علی رؤس الاشهاد کندولرینی اکاه ایدر تا که رسوا اوله لر
احصاه الله ونسوه ایدوکلری ایشی حق سبحانه وتعالی ضبط ایتدی وانلر انی
اونتدیلر والله علی کل شیء شهید وایرد مثقال هر نسنه اوزرینه نکهباندر بر شیء
کندوسندن غائب اولماز کوردکمی که برکون ربیعه بن عمرو وقرنداشی حبیب صفوان
امیه ایله آهسته سویلشورلردی انلرك بیری دیدی ایا تنکری دیدوکمز سوزی بیلور اوی
دیدی بعضنی بیلور وبعضنی بیلمز اوچنجیلری دیدی بعضنی بیلدوکده صکره
قلانینی دخی بیلور پس حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی الم تر ان الله یعلم
ما فی السموات وما فی الارض یعنی میسن کیم حق جل وعلا کوکده اولان شیء وزمینده
اولان نسنه اکر کلی واکر جزئی قموسینی بیلور ما یکون من نجوی ثلثة عالمده هیچ اوچ
شخصك آهسته سویلشمسی اولماز الا هو رابعهم الا که کندوسی انلرك
دوردنجیلریدر یعنی انلرك سرلرینه مطلع اولدوغندن اوتری انلری دورت قیلدی

ولا خمسة الا هو سادسهم دخی کاشانده بیش شخصك آهسته سویلشمسی اولماز
الا تنکری تعالی اطلاعی حسبیله التنجیلریدر ولا ادنی من ذلك ولا اکثر ونه انلردن
از بیله ایکی کبی ونه انلردن چوق التی وما فوقی کبی الا هو معهم الا که تنکری تعالی
انلرله دوام الوزره جاری اولان نسنه یی بیلور اینما کانوا قنقی یرده اولدیلرسه
ثم ینبئهم بما عملوا یوم القیمة صکره انلری رسوا ایتمك ایچون ومستحق اولدوقلری
سزایه تعریض ایتمك ایچون روز قیامتده عالم آراسنده ایشلدوکلری ایشلری کندولره
بیلدرور ان الله بکل شیء علیم تحقیقا کیم حق سبحانه وتعالی دوکلی اشیایه داناندر
انکچونکه دانشه مقتضی اولان ذاتی جمیع اشیانك بیلمسنده نسبتی برابردر اصلا
تفاوت ایتمز کوردیلرکیم یهود واهل نفاق مؤمنلرك احوالنی کیزلی سویلشورلردی
واول محلکه اهل ایمانی کوردولردی بیری بیرینه کوز قیرپردی سرور کائنات علیه
افضل الصلوات انلری بو اطواردن منع ایتدی بر نیچه کون ممتنع اولدیلر ینه اسکی
معتادلرینه دوندیلر حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی الم تر الی الذین نهوا
عن النجوی یعنی میسن شول کیمسه لره که کیزلی سویلشمکدن نهی اولندیلر ثم یعودون
لما نهوا عنه صکره دونرلر شول شیئه که کندولر اندن نهی اولندیلر ویتناجون
وبیری بیریله کیزلی سویلشورلر بالاثم اهل ایمانه غیبت ایتمکلری کبی کناهه
موجب اولان سوزله والعدوان ومؤمنلرله دشمنلکلرینه متعلق اولان کلامله
ومعصیة الرسول وپیغمبره عصیان ایتمکه امرلشمقله واذا جاؤك دخی چن سکا
کلورلر حیوك بما لم یحیك به الله سکا تحیه ایدرلر اول کلام ایله که تنکری تعالی انکله
سکا تحیت ایتمدی یعنی کلدوکلرنده السام علیك یا انعم صباحا دیرلر وحق سبحانه
وتعالی تحیتکده بیوردوغی سلام ویا مسیحی دیمزلر ویقولون فی انفسهم ومابینلرنده
دیرلر لولا یعذبنا الله بما نقول نیچون محمد حقنده سویلشدوکمز سوز سببیله تنکری
تعالی بیزی تعذیب ایتمز حسبهم جهنم دوزخ کندولره کافیدر عذاب جهتندن
یصلونها انکا کیررلر فبئس المصیر پس نه یمان دونرجك یردر دوزخ یا ایها
الذین آمنوا ای ایمان کلان کیمسه لر اذا تناجیتم قچن بیری بیرکوزله کیزلی
سویلشورسیز فلا تتناجوا بالاثم والعدوان ومعصیة الرسول اهل نفاق کبی
بونا معقول اشیایله کیزلی سویلشمك وتناجوا بالبر والتقوی واهل ایمانه ایچون
خیره متضمن اولان سوزله وخدادن قورقوب اشماد ایدن کلامله کیزلی سویلشك

واتقوا الله دخی امر و نهی اولندغکوز اشیانک محافظه سی خصوصنده خدادن
خوف ایدک الذی الیه تحشرون شول خداکه جزاسی طرفنه جمع اولنور سیز انما النجوی
من الشیطان بوندن غیری بر شئ یوقدر کیم کیزلی سویلشمک ابلیس شعیدندن بیدا اولدی
زیرا انی ایشلیانلره تزیین ایدن و اذالشی ایشلمسی اوزره انلری حمل ایدن اول لعیندر
لیحزن الذین آمنوا تاکه اول خبیث اهل ایمانی اندوهناک قیله ولیس بضارهم
شیئا واهل ایمانه بو آز نسنه ضرر ایدیجی دکلدر الا باذن الله مگر تنکرینک ایستمسیله
انلره ضرر ایره بیلور وعلی الله فلیتوکل المؤمنون ویالکوز تنکری تعالی اوزره اهل ایمان
اعتماد ایدوب توکل ایتسونلر کوردیلرکه اهل بدردن برجمع کیمسه سرور کائناتک مجلسنه
کلدیلر اول اثناده صحابه نک بر مقداری سرور کائناتک مجالسنی احاطه ایتمشلردی
اهل بدر مجلسک اوردنسنده ایق اوزره دورمشی قالدیلر وایستدیلرکیم بو کیمسه
کندولره بیر ویره بو کیمسه بیر ویرمدی بعده حضرت صلی الله علیه وسلم بدر خلقندن
اولمیانلردن قالدروب بیرلرینی ایقده دورنلری اوتوردی بو حالت قالدرلن
کیمسنلره مستقل کلدی واهل نفاق مؤمنلره دیدیکه باشلدیلر محمد المصطفی بو
خصوصده عدالت ایتمدی بر کیمسه لرکه مکانلرنده قرار دوتمشلر ینجه کندولرین
قالدرودلیس حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی یا ایها الذین آمنوا ای
ایمانه کلان کیمسه لر اذا قیل لکم تفسحوا فی المجالس قچن سیزه دینلوده ذکر و تلاوت و نماز
مجلسلرنده بیر آچک فافسحوا یفسح الله لکم بیری آچک حق سبحانه و تعالی بهشت
جاودانده وقبرده سیزکچون بیری واسع قیلدی واذا قیل انشزوا و قچن سیزه
دینلوده مجلسی توسعه ایتمک ایچون سرعتله قالقک فانشزوا توقف ایتمدن حرکت ایدک
یرفع الله الذین آمنوا منکم تنکری تعالی سیزدن ایمانه کلانلری دنیاده نصرت
و کوزل آدله و آخرتده بهشت جاودانک عالیه ترلرینه نائل قیلمغله قالدرر والذین اوتوا
العلم درجات ومؤمنلردن دانشی ویرلن کیمسنه لری بر پایه لر قالدرر که اهل ایمانک
پایه لرندن ارتقدر زیرا مؤمن عالم بی علم اولاندن مؤمندن افضلدر حدیث شریفده
وارد اولمشدر کیم عالمک فضلی بی علم عابد کسه اوزرینه انکه ابدادی کیجه سینک فضلی
کیبی سائر یلدزلر اوزره والله بما تعملون خبیر وخدای تعالی ایشلدکلکوز امورک
حقیقتنه دانادر کوردیلرکیم خلق حضرته چوق توددایدوب کیزلی سوز دیرلردی
ودرلو درلو اشیا کندوسندن صورارلردی آیتی بو مرتبه یه ایرشدیکیم حضرت صلی الله علیه وسلم

صیقلود

صیقلود قالدی حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه
کلانلر اذا ناجیتم الرسول قچن پیغمبرله کیزلی سوز سویلشور سیز فقدموا بین یدی
نجویکم صدقة کیزلی سویلشمککوزک ایلروسنده بر صدقه ویرمسین ایلرو
قیلک ذلک بو صدقه یی ویرمککوز خیر لکم سیزه ییکرکدر زیرا طاعتکوز
انکله ارتر واطهر دخی سیزه پاکیزه ترکدر انکچونکه کناهلرکوز انکله محو اولور فان لم
تجدوا پس اگر نجوی محلنده صدقه ویرمکه بر نسنه بولمز سیز فان الله غفور بی شبهه
کیم حق جل وعلا مغفرت ایدیجی محلنده صدقه ویرمکه نسنه سی اولمیانه رحیم
انی عاقبتله اسیرکر که بو کونه تقصیرین عفو ایدی آخبارده کلمشدرکه بو حکم اون کون
قالدی و حضرت علیدن مرویدرکه دیدی بو آیتله بندن غیری بر کیمسه عمل ایتمدی
اندنصکره حق جل وعلا اول حکمی بو آیتله منسوخ ایدوب بیوردی ااشفقتم
ان تقدموا بین یدی نجویکم صدقات ایا کیزلی سویلشمککوزک ایلروسنده صدقه لر
تقدیمندن فقری ملاحظه ایدوب قورقدکوز فاذ لم تفعلوا وتاب الله علیکم پس اول
وقت که انی ایشلمدکوز و حق جل وعلا اوزدکزه توبه ایدیکه ویرمسنه سیزه رخصت
ویردی فاقیموا الصلوة وآتوا الزکوة پس نمازی قیلک و زکوتک اداسنده تقصیر
ایتمک واطیعوا الله ورسوله و مأمور اولدغکوز اشیاده خدایه و پیغمبره اطاعت
ایدک والله خبیر بما تعملون و خدای عز وجل ایشلدککوز ایشلرک کیزلسنه و آشکارا سنه
دانادر منقولدر کیم حضرت صلی الله علیه وسلم کندو حجره لرندن بر حجره ده اوتوردی
یاننده اوتورنلره دیدی شمدی اوزدکزه بر کشی کیردکه کوکلی جبار کوکلیدر و شیطان
کوزیله بقر در عقبا ازرق چشم عبد الله بن نبتل منافق کیردی حضرت اکا دیدی
نیچون بنی سن و یولداشلرک سوکرسیز همان خدایه اند ایچدیکه هرگز او کونه سوز
کندوسندن صدور ایتمدی بعده واروب یولداشلرین دخی کتوردی انلر دخی اول
منوال اوزره اند ایچدیلر در عقب حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی الم تر
الی الذین تولوا قوما غضب الله علیهم بقمز میسن شول کیمسه لره که موالات ایتدیلر
بر کروهه که حق جل وعلا اوزدلرینه غضب ایتدی یعنی یهود طائفه سیله دوستلشدیلر
ماهم منکم ولا منهم انلر نه سیزلردندر و نه انلردن ویحلفون علی الکذب دخی
یلان اوزره اند ایچرلر وهم یعلمون وحال بوکه کندولر بیلورلرکیم ایتدکلری آند
یلاندر اعد الله لهم عذابا شدیدا حق جل وعلا انلره بر شدتلو اشکنجه آماده قلدی

انهم ساء ما كانوا يعملون تحقيقا كه انلر ايشلدوكلرى ايش غايتله بد ايش ايدى اتخذوا
ايمانهم جنة مالليرين وقانلرين حفظ ايتمك ايچون اندلرين سپر ايدنديلر فصدوا
عن سبيل الله پس خدانك طريقندن خلقى منع ايتديلر فلهم عذاب مهين پس
كندولره بر خوار ايديجى اشكنجه اولور لن تغنى عنهم اموالهم ولا اولادهم من الله شيئا انلرك
نز اموالرى ونز اولادلرى خدانك عذابندن بر نسنه كندولردن دفع ايده بيلورلر
اولئك اصحاب النار اول كروه دوزخ ايرلريدر هم فيها خالدون كندولر در
انك ايچنده هميشه اقامت ايتشلر يوم يبعثهم الله جميعا اول كون كه حق تعالى انلرى
قبورلردن كوندرر فيحلفون له پس خدا ايچون اند ايچرلركيم كندولر مسلمانلردى
كما يحلفون لكم نته كه دنياده سزكچون اند ايچرلر ويحسبون انهم على شئ وايتدوكلرى
يميندن كمان ايدرلركه على التحقيق كندولر بر نسنه اوزره درلر زيرا طبيعتلرنده
نفاق اودكلو تمكن ايتمشدركيم كندولره تخيل اولنوركه يلان يمينلرى اخرتده
تنكرى تعالى اوزره كذبلرينه ترويج ايدر الا انهم الكاذبون اگاه اولكه كيم على
التحقيق انلر كندولردر يلانجيلر اوزكه لرى دكل استحوذ عليهم الشيطان ابليس
اوزرلرينه مستولى اولدى فانساهم ذكر الله پس خدانك اكمسنى كندولره اونتدردى
اولئك حزب الشيطان انلردر ابليس شقينك كروهى الا ان حزب الشيطان اگاه
اولكه كيم على التحقيق شيطانك كروهى هم الخاسرون كندولردر اوتوزنلر
ان الذين يحادون الله ورسوله تحقيقا شول كيمسه لركه خدانك فرماننه
ورسولنه مخالفت ايدرلر اولئك فى الاذلين اول كروه قتى حقير وخوار اولانلرك
زمره سنده محسوبدرلر كتب الله لاغلبن انا ورسلى ايزد ذو الجلال لوح محفوظده
يزديكيم البته حجت ودليلله غلبه ايدرم وپيغمبرلرم دخى ان الله قوى بى شبهه
كيم حق جل وعلا انبيالرينك نصرتى اوزره تواناردر عزيز هر كسى اوزره غلبه
ايدجيدر كه مراد ايتدوكى شيئده بر كيمسه يه مغلوب اولماز لا تجد قوما يؤمنون
بالله واليوم الاخر بولمزسن بر كروهى كه خدايه وصونكى كونه تصديق كتوردولر
يوادون من حاد الله ورسوله خدايه وپيغمبرينه مخالفت ايدنلره محبت ايدرلر
يعنى لايق دكلدركه اهل ايمانى خدانك دشمنلرينه دوست بوله سن وبوندن مراد
اهل ايمانى كفارك دوستلشمرندن نهى ايتمكدر ولو كانوا اباءهم او ابناءهم او اخوانهم او عشيرتهم
واكر خدايه مخالفت ايدنلر اهل ايمانك پدرلرى يا اوغوللرى يا برادرلرى يا خصملرى

انلرله دوستلشمسونلر اولئك كتب فى قلوبهم الايمان اول كروه كه اهل خلافله اشنا
ايتمزلر حق تعالى كوكللرينه ايمان اثبات ايتدى وايدهم بروح منه وانلره كندو
سندن بر قوت ونصرت وهدايتله تقويه ايتدى ويدخلهم جنات تجرى من تحتها
الانهار وانلرى كيوروربر باغلره كيم اشجارلرى التندن ايرمقلار اقر خالدين فيها
ايچنده اقامتى على الدوام تقدير ايتمشلر رضى الله عنهم اطاعتلرى سببيله حق
تعالى كندولردن خشنود اولدى ورضوا عنه وكندولره وعد اولنان ثوابك
وصولندن اوترى حق تعالادن خشنود اولديلر اولئك حزب الله اول كروه
خدانك لشكرلريدر الا ان حزب الله هم المفلحون اگاه اولكه كيم على التحقيق خدانك

سورة الحشر مدنية اربع وعشرون اية لشكرى كندولردر دولت دارينه نائل اولانلر

بسم الله الرحمن الرحيم

سبح لله ما فى السموات وما فى الارض خدانك ذات پاكنه كوكلرده اولان عالم
ويرده اولان مخلوقات تنزيه كتورديلر وهو العزيز وكندودر هر كيمسه اوزره
غالب اولان الحكيم ايشى صواب ودرست ايشليان كتوردلركه سرور كائنات
هجرتك دوردنجى يلنده صحابۀ كرامك خواصندن بر كروهله بنى النضيرك منازلنه
بر مصلحت ايچون كيتدكى فخر مبارك ادقرسن انلرك بر ديوار نزديارده يهود دامه
چيقوب ايستديلركيم حضرتك باشى اوزره بر طاش صالهلر على الفور حضرت جبريل كلوب
ايو جكلرى ايشدن كندويى آگاه ايلدى حضرت صلى الله عليه وسلم صحابۀ كزينى الوب
دوندى وانلره خبر صالديكه چون غدركز ظاهر اولدى بنم ديارمدن دورمك
چيقك اقليم آخره كيدك انلره بو خبر واصل اولنجق الات سفرى مهيا ايتمكه
شروع ايتديلر ابن ابى منافق مدينه دن كندولره خبر صالديكه قلعه لركوزده تحصن
ايدوب يركوزدن حركت ايتمك كه بن جماعتمله وبيك كيمسنه المه سيره مدد ايدرم
انلر بو منافقك سوزيله مغرور اولوب قلعه لرنده قپاندلر حضرت صلى الله عليه
وسلم بو خبرى ايشدبجك لشكر اسلامله واروب كندولرين اون بيش كون محاصره
ايتدى كوكللرنده خوف دوشوب حصاردن دخى تنك اولوب وطنلرندن جلا
ايتمكه رضا ويرديلر حضرت انلره بو شرطله اذن ويردى كه سلاح مقوله سنى بيله
كوتورميه لر واموالرندن دوادلرى كوتوردوكى نسنه يى كوتوره لر بو شرطى قبول
ايدوب چيقديلر بعده حق جل وعلا بو سورۀ نك اولندن تا والله على كل شئ قدير

ایتندکت متزل قیلدی هو الذی اخرج الذین کفروا من اهل الکتاب کندو درشول قادر ذو الجلال
که توراة ایرلرندن نقض عهد ایدوب کفر ایدنلری چیقردی من دیارهم کندو
منزلرندن لاول الحشر جزیرهٔ عربدن ایلك سورلملرنده وایکنجی سورلملری
خیبره ندکه حضرت عمر رضی الله عنه کندولرین اندن سوردی ما ظننتم ان یخرجوا
شدت قوتلرندن کمان ایتمدکوز کیم قلعه‌لرندن چیقه‌لر وظنوا انهم مانعتهم حصونهم وکمان
ایدیلرکیم علی التحقیق کندولر خدانك قضاسندن قلعه‌لری محافظه‌لرین ایدیجیدر
فاتاهم الله پس خدانك عذابی کندولره کلدی من حیث لم یحتسبوا کمان ایتمدوکلری
یردن وقذف فی قلوبهم الرعب وقورقو کوکلرنده ثابت قیلدی یخربون بیوتهم بایدیهم
ایولرین اللرایله ییقرلر تاکه ذقاقلری انك اعجیله وطاشیله باغلیه‌لر وتاکه کیتدکلرندن
صکره اهل ایمانه معمور قالمیه وتاکه الوردن پسند ایتدوکلری اشیایی بیله الهلر
وایدی المؤمنین واهل ایمانك اللریله کهانی خراب ایدرلردی تاکه تحصن ایتدکلری
قالمیه وجنکه یری متسع اوله وکفاره اجع حاصل اوله وانلرکه عهدی نقض
ایتدیلر اهل ایمان ایدوکی تخریب کندولره اسناد اولندی اخبارده کلمشدرکیم قچن
یهود بنی النضیر جلایه عزیمت ایتدیلر وبیلدیلرکیم ایولری اهل اسلامك تصرفنه
داخل اولور ایولرین ییقمغه شروع ایتدیلر واعجندن وقاپولرندن کندولره خوش کلان
الدیلر بعده اسباب وانقالرینی کوتوروب کیمیسی شام ولایتنه کیتدی وکیمیسی خیبره
فاعتبروا یا اولی الابصار پس ای کوزلو ایرلر بو احوالدن عبرت الك ولولا ان
کتب الله علیهم الجلاء واکر تنکری تعالی اوزرلرینه وطنلرندن چیقمغی یازمش اولمسیدی
لعذبهم فی الدنیا البته بوجهانده انلری معذب قیلاردی ولهم فی الاخرة عذاب
النار واو بر جهانده انلره دوزخك اشکنجه‌سی ذلك اولعذابلر انلره اولدی
بانهم شاقوا الله ورسوله اول سببدنکه انلر خدایه وپیغمبرینه عداوت ایتدیلر
ومن یشاق الله وهرکیم خدایه عداوت ایده فان الله شدید العقاب بی شبهه کیم
ایزد ذو الجلال قتی عقوبتلودر ما قطعتم من لینة یعنی خرما مقوله‌سندن نه‌قیسی که
کسدکوز او ترکتموها قائمة علی اصولها یا انی دیبلری اوزره بوراقدکوز فباذن الله
انك اوکونه اولمسی خدانك فرمانیله در کتوردیلرکه قچن سرور کائنات بنی النضیر قبیله‌سن
محاصره ایتدی فرمان ایتدیکیم خرمالری کسه‌لر قچن انلر شروع ایتدیلر طائفهٔ شنیعه‌دن
هیچ کیمسه چیقوب دیدیلر یا محمد سن در سن یر یوزنده فساد ایتمك ایوسنه دکلدر

بیچه سن انك اشلمسنه امر ایدرسن حضرتك بو سوزکرانکلدی وصحابه‌نك بعضسی کسمسنه
اقدام ایتدی بوناوبل ایلدکیم انك کسلمسی انلری غمناك قیلدی وکیمیسی کسمسندن
ممتنع اولدی بو تخمینله که بو اهل اسلامه دونر چکلدر بعده حق جل وعلا انك کسمسنی
تحلیل ایتمك ایچون وقطعی معقول بیلیانك سوزین تصدیق ایتمك ایچون بو ایتی بیان
ایتدیکیم اول ایکی ایشك وقتی خدانك فرمانیله در ولیخزی الفاسقین دخی سیره بو
اذن ویردی تاکه حدودی تجاوز ایدنلری رسوا قیله وما افاء الله علی رسوله منهم دخی
ایزد ذو الجلال بنی النضیر مالندن پیغمبری اوزرینه هرنه دوندروب کندویه غنیمت
قیلدی فما اوجفتم علیه من خیل ولا رکاب انك تحصیلی اوزره هیچ ات مقوله‌سن ودوه
قسمن سرعتله سورمدکوز یعنی بو غزاده سیز یوب کیتمدکوز انکچون که بنی النضیرك
منازلی مدینه‌دن ایکی میللك یولده ایدی حضرتك ما عدا قوللری بیان کیتدیلر واهل
جهاد بو غزاده اصلا کلفت چکمدیلر ولکن الله یسلط رسله ولیکن حق جل وعلا پیغمبرلرین
مسلط قیلار علی من یشاء ایستدوکی کیمسه اوزرینه والله علی کل شیء قدیر وایزد
ذو الجلال هرنسنه اوزرینه تواناد در ما افاء الله علی رسوله من اهل القری خدای تعالی
کوبلرك خلقی مالندن پیغمبری اوزرینه هرنه دوندروب کندویه غنیمت قیلدی فلله وللرسول
ولذی القربی والیتامی والمساکین وابن السبیل اول غنیمت خدایه وپیغمبره وقرابت ایرلرینه
واوکسیزلره ویوقسللره وبی مال اولان مسافره دربلمك کرککیم جنکسز اهل اسلامه
حاصل اولان مالك کیفیت قسمتنده اختلاف ایتدیلر بعضیسی ایتك ظاهرینه عمل ایدوب
دیدی التی حصه اوزرینه قسمت اولنور وخدانك حصه‌سی کعبه‌نك وسائر مسجدلرك
تعمیرینه صرف اولنور وبعضیسی دیدی بیش حصه قیلنوب اقسام مذکورینك اراسنده
تقسیم اولنور وآیتده خدانك مذکور اولمسی تعظیم ایچوندر وشهدیکیم پیغمبرك
حصه‌سی بر قولده خلیفه‌سنه ویریلور وبر قولده لشکره وسرحدلرك مهماتنه صرف اولنور
وبر قولده اهل اسلامك مصالحنه معاملرنه کورددیکه جاهلیه‌ده رسم بویله ایدیکیم قچن
بر غنیمت الورلردی دوردنده بیری بیوکلری اولان کیمسنه الوردی وفلانی شیدن دخی
بر نخنه انتخاب ایدوب الوردی وقسمتده دولتمندلری فقرا اوزرینه تعدی ایدرلردی
قچن بنی النضیرك غنائمی اهل اسلامه حاصل اولدی صحابهٔ کرامك اکابری دیدیلر
یا رسول الله غنیمتك ربعنی قالدر وایستدوکك شیء اندن انتخاب ایدوب قالدرانلردن
صکره فلانی اشیایی بیزه وبراورده بیزانی قسمت ایدوز حق سبحانه وتعالی خمسی

پیغمبره مخصوص قیلوب قسمتی آیتده مذکور اولان وجه اوزره مفترق قیلدی کیلا یکون دولة
بین الاغنیاء منکم تا که اول مال فی سیزدن اولان بایلر اراسنده الدن اله کزمش
اولمیه وما آتاکم الرسول وپیغمبر سیزه هرنه ویرورسه فخذوه انی الک دیزلر اوسیزه
حلالدر وما نهاکم عنه وقنقی نسنه که سیزی اندن منع ایدی فانتهوا سیز اندن
ممتنع اولک واتقوا الله وپیغمبرک مخالفتنده تنکریدن خوف ایدک ان الله شدید
العقاب بی شبهه کیم خدای عز وجل پیغمبره مخالفت ایدنلره قتی عقوبتلودر للفقراء
المهاجرین بلالدر اذی القربی وما جدنده اولان اقسامدن یعنی مال فی هجرت ایدن
درویشلر ایچوندر الذین اخرجوا من دیارهم واموالهم شول هجرت ایدن درویشلر که منزللرندن
واموالرندن چیقمش قیلندیلر یبتغون فضلا من الله ورضوانا خدادن کرم وخشنودلک
طلبن تحهین ایدر وکاری حالده وینصرون الله ورسوله وجانلریله ومالریله خدانک
دیننه وپیغمبره یاردم ایدیلر اولئک هم الصادقون انلردر کندولردر ارباب صدق
اولانلر والذین تبوؤا الدار والایمان من قبلهم دخی مال فی شول فقرایه درکه مدینه یی یر
ایدندیلر وایمانه الفت ایتدیلر اهل هجرت مدینه یه کلمدن اسبق یحبون من هاجر الیهم
سیورلر شول کیمسه یی که وطنی ترک ایدوب کندولره کلدی ولا یجدون فی صدورهم
حاجة دخی سینه لرنده حقد وحسد ودغدغه بولمزلر مما اوتوا اهل هجرت ویرلدوکی
نسنه دن ویؤثرون علی انفسهم دخی اهل هجرتی حاجتلری اوزره تقدیم ایدرلر ولو کان
بهم خصاصة واکر کندولره بر احتیاج اولسه ومن یوق شح نفسه وهر کیم کندو
نفسنک شدت بخلندن محفوظ قیلنور که حب مالدن وبعض انفاقدن امتناع ایده
فاولئک هم المفلحون اول کروه کندولردر ایکی جهانک دولتنه نائل اولوب زحمتلردن
خالص اولانلر والذین جاؤا من بعدهم وشول کیمسه لر که اولکی هجرت ایدنلردن صکره
کلدیلر وانلر قیامته دک اهل ایمان اولانلردر یقولون ربنا اغفر لنا ولاخواننا
الذین سبقونا بالایمان دیرلر ای پروردکاریمز کناهلریمزی بزم ایچون یارلغه وایمانله
بیزه سبقت ایدن برادرلریمز ایچون دخی ولا تجعل فی قلوبنا غلا للذین امنوا دخی دیرلر
کوکللریمزده ایمانه کلانلر ایچون بر حقد وکینه ربنا انک رؤف رحیم ای خداوند
علی التحقیق سن رافت ورحمتک غایتیله متصف سن الم تر الی الذین نافقوا
شول کیمسه لره که نفاق ایتدیلر یقولون لاخوانهم الذین کفروا من اهل الکتاب دیرلر اهل
کتابدن کفر ایدن برادرلرینه لئن اخرجتم قسم اولسون کیم مکانکوزدن چیقمش قیلنورسه کز

لنخرجن معکم

لنخرجن معکم البته سیزکله چیقرز دوستلق یوزندن ولا نطیع فیکم احدا ابدا واوازکوزده
بر کیمسه یه هرکز مطیع اولمازوز وان قوتلتم لننصرنکم واکر مقاتله اولنور سیز البته
سیزه یاردم ایدرز والله یشهد انهم لکاذبون وایزد ذو الجلال شهادت ایدر کیم
علی التحقیق ارباب نفاق بو سوزده یلانجیلردر لئن اخرجوا لا یخرجون معهم
بلا شبهه کیم کفار چیقمش قیلنورلرسه کندولرله چیقمزلر ولئن قوتلوا لا ینصرونهم
دخی علی التحقیق اکر مقاتل اولنورلر کندولره یاردم ایتمزلر ولئن نصروهم واکر
علی سبیل الفرض والتقدیر انلره یاردم ایدرلر لیولن الادبار البته اکسه لرین چیوروب
قچرلر ثم لا ینصرون اندنصکره یاردم اولنمازلر لانتم اشد رهبة فی صدورهم تحقیقا
که سیز اهل نفاقک سینه لرده قورقمق جهتندن اشد سیز من الله خدای ذو الجلالدن
یعنی اهل نفاق تنکریدن قورقدقلرندن که سیزدن قورقرلر ذلک بانهم قوم لا یفقهون
بو قورقو اول سبیله درکیم علی التحقیق انلر بر کروهدرلر که خدانک عظمت وقهرینی
بیلمزلر لا یقاتلونکم جمیعا یهود ومنافقلر مجتمع اولدوقلری حالده شدت خوفدن
سیزکله جنک ایتمزلر الا فی قری محصنة الا خندق وبارو ایله محصن کویلرده او من
وراء جدر یا دیوارلرک اکسه سندن باسهم بینهم شدید جنکلری ارالرنده
قتیدر یعنی انلرک ذاتنده شجاعت وار لکن سیزکله اول کیفیتله جنک ایتمزلر
لکه اکلرندن ونزد بونلر اکلرندن بلکیم تنکری نقش یورکلرنده صالدی قورقو
اوتری اولیجه ایدرلر تحسبهم جمیعا انلری بیلمش ومتفق کمان ایدرسن وقلوبهم
شتی وحال بوکه کوکللری پراکنده در ذلک بانهم قوم لا یعقلون بو صفات انلره
اول سبیله درکیم علی التحقیق انلر بر کروهدرلر که کندولره نفع ایدن شیئی تعقل
ایدوب فهم ایتمزلر کمثل الذین من قبلهم بنی النضیرک غریب صفتی کندولردن
اسبق اولانلر اهل بدرک غریب صفتی کبیدر قریبا ذاقوا وبال امرهم یقین زمانده
ایشلرینک سوء عاقبتنی دادندیلر یعنی یهود بنی النضیر کفار مکه کبی یقین
مدتده بو جهانده ایتدوکلری کفر ومعصیتک غصه سن چکدیلر ولهم عذاب الیم
وآخرتده انلره بر دردناک اشکنجه وار کمثل الشیطان منافقلر یهودی اغوا ایتمکده
شیطان کبیدرلر اذ قال للانسان اکفر قچن کافره دیدی کفرک اوزره ثابت اول
که بن سنک معینک ویاردمجیک ایم فلما کفر پس کافر کفر اوزره ثابت اولوب نهال
کفر کوکلی زمیننده استحکام بولیجق قال انی بریء منک دیدی علی التحقیق بن سندن

بیزارم انی اخاف الله رب العالمین بلا شبهه بن عالملرك پروردكاری الهدن قورقرم فكان عاقبتهما انهما فی النار پس كافر و شیطانك نتیجه سی بو اولدیكیم ایكیلری دوزخده اولدیلر خالدین فیها دوزخك ایچنده ایكیلری علی الدوام اقامت ایتمشلر وذلك جزاء الظالمین واو كونه عذاب ستم ایدنلرك سزا سیدر یا ایها الذین امنوا اتقوا الله ای ایمانه كلانلر خدادن خوف ایدك ولتنظر نفس ما قدمت لغد وهر جان یارین ایچون ایلرو كوندردكی شیئه بقسون واتقوا الله دخی خدادن خوف ایدك ان الله خبیر بما تعملون بی شبهه كیم تنكری تعالی ایشلدكوز ایشلرك ظاهرینه و باطننه دانادر ولا تكونوا كالذین نسوا الله واولمك شول كیمسه لر كبی كه تنكری نك حقنی اونتدیلر فانسیهم انفسهم پس كندولره جانلرینی اونتدردی كه اكا نفع ایدن شیئی ایشلیوب ورطهٔ هلاكه انلری دوشوردیلر اولئك هم الفاسقون اول كروه كندولردر فسقده كامل اولانلر لا یستوی اصحاب النار واصحاب الجنة دوزخك ایه لری بهشتك اربابیله برابر اولمازلر اصحاب الجنة هم الفائزون بهشت برینك ایه لری كندولردر نعیم مقیمه نائل اولانلر لو انزلنا هذا القرآن علی جبل اگر بو قرآنی بر طاغ اوزره ایندرسیدك لرایته خاشعا متصدعا البته انی قورقمش كوردردك من خشیة الله خدانك قورقوسندن وتلك الامثال وبو مثللر نضربها للناس انی خلق ایچون بیان ایدرز لعلهم یتفكرون تا كه خلق حقایق اشیایه تفكر ایدهلر هو الله اودر خدای متعال الذی لا اله الا هو شول خداكه كندوسندن اوزكه بر درست معبود یوقدر عالم الغیب والشهادة پوشیده و اشكار اشیانك داناسی كندودر صفات كماله جامع اولان ذات شریف الذی لا اله الا هو شول صفات كماله جامع كه كندودن غیری حقله عبادته مستحق بر معبود یوقدر یعنی استحقاق الوهیتله كندودر یا لكوز منفرد اولان الملك جمیع اموره تصرف ایدن القدوس نقصانك ایجاب ایدن اشیادن غایتله منزه اولان السلام افات و نقصدن سلامت ایله اولان المؤمن خلقه امینی باغشلیان المهیمن هر شیئه حافظ و نگهبان اولان العزیز قواشیا اوزره غلبه ایدن الجبار عالمی ایستدوكی نسنه اوزره جبر ایدن المتكبر. نقصان و حاجتی اقتضا ایدن شیئدن تكبر ایدن سبحان الله عما یشركون حق سبحانه و تعالی منزه اولدی كفار كندویه شریك قیلدوقلری اشیادن

هو الرحمن الرحيم كندودر بو ایکی صفات ... اولان هو اسمدر

هو الله كندودر دائما ذو الجلال الخالق اقتضای حكمت اوزره قواشیایی تقدیر ایدن الباری اعیان موجوداتی عدمدن وجوده كتورن المصور مخلوقاته صورت و هیئت احسان ایدن له الاسماء الحسنی كندویه مخصوصدر شرع و عقلك پسند ایتدوكی كوزل آدلر یسبح له ما فی السموات والارض شول نقصدن منزه اولدوغیچون كوكلرده و یرده اولان اشیا پاكلكله كندوبی اكرلر وهو العزیز الحكیم وكندودر كمال قدرتله و نهایت علمله متصف اولان سورة الممتحنة مدنیة وهی ثلث عشرة آیة

بسم الله الرحمن الرحيم

كتوردیلر كه چون حاطب بن بلتعه بیلدیكیم حضرت صلی الله علیه وسلم مكه اهلنه غزا ایتمك ایسترلر انلره بر مكتوب یازدی بو مضمونله كیم سرور كائنات سزی غزا ایتمك ایستر و قنكزه حاضر اولك و مكتوبی بنی المطلبك ساره نام بر قروا شلریله كوندردی حضرت جبرئیل علیه السلام ایندوب سرور كائناته بو احوالدن خبر ویردی پس حضرت صلی الله علیه وسلم حضرت علینی و عماری و طلحه یی و زبیری و مقدادی و ابا مرثدی كوندروب دیدی روضهٔ خاخ نام موضعه ایرشدككوزده انده دویه بینمش بر قاری بولورسز حاطب مكه خلقنه كوندردكی مكتوبی اندن طلب ایدك سیزه ویردیسه مكتوبی الك و كندوبی قویب ویرك واگر ویرمدیسه كردننی اورك صحابهٔ كرام فرمانه امتثال ایدوب مكان مزبوره انی بولدیلر مكتوبی كندوسندن ایستدیلر انكار ایتدی حضرت علی رضی الله عنه قلیجنی صیردی قلیجی كوریجك مكتوبی اورلمش صاچندن چیقروب كندولره تسلیم ایتدی سرور كائناتك حضورینه كتوردیلر اول محل حاطبی احضار ایدوب نكا بیوردی بو مكتوبك یازمسی اوزره قنقی نسنه سكا باعث اولدی حاطب ایتدی یا رسول الله اسلامه داخل اولدوغم كوندن بو كونه دك كفر ایتمدم و سكا اخلاص ایتدوكم وقتدن شمدیه دك ضرر كه موجب بر ایشی ایشلمدم انجق بن قریشك حلیفی یم ارالرنده اصلا بر كیمسه م یوقدر كه اولاد و انسابم اوزره محافظه ایده ایستدم كه اوزرلرنه بر حق اثبات ایدهیم تا كه انك ملاحظه سیله اولادمی اینجتمیهلر و بیلوردم كیم انلردن بر شیئی دفع ایتمز حضرت انك عذرنی قبول ایتدی بعده حق جل و علا بو سورهیی ایندردی یا ایها الذین امنوا ای ایمانه كلان كیمسهلر لا تتخذوا عدوی وعدوكم اولیاء دشمنمی و دشمنكزی دوستلر ایدینمك تلقون الیهم بالمودة

مکتوبلرله محبتی انلره ایصال ایدرسیز وقد کفروا بما جاءکم من الحق وحال بوکه علی التحقیق
دوغرولقدن سیزه کلان شیئه انکار کوردیلر یخرجون الرسول وایاکم پیغمبری
وسیزی مکه شهرندن چیقارتدردیلر ان تؤمنوا بالله ربکم پروردکارکوز خدای ذوالجلاله
ایمان کوردکوز ایچون ان کنتم خرجتم جهادا فی سبیلی وابتغاء مرضاتی اکر
وطنکوزدن چیقدکوز بولمده جهاد ایتمک ایچون ورضالرمی طلب ایتمک ایچون انلرله
دوستلشمک تسرون الیهم بالمودة انلره کیزلی خبر صالورسیز محبت سببیله وانا
اعلم بما اخفیتم وما اعلنتم وحال بوکه بن کیزلی قیلدغکوز نسنه یه واشکارا
ایتدوککوز شیئه سیزدن داناترم ومن یفعله منکم وهرکیم سیزدن کفارله
دوستلشمق ایشنی ایشلر فقد ضل سواء السبیل بی شبهه کیم معتدل یولی ایتردی
ان یثقفوکم اکر سیزه ظفر بولورلر یکونوا لکم اعداء سیزه دشمن اولورلر وانلرله
دوستلشمغکوز سیزه فائده ویرمز ویبسطوا الیکم ایدیهم والسنتهم بالسوء دخی سیزه
الرین ودیللرین قتل وشتم کبی بدلکله اچرلر ودوا لو تکفرون دخی کافر اولمغکوزی
سیورلردی لن تنفعکم ارحامکم خصملرکوز سیزه فائده ویرمز ولا اولادکم ونه اوشاقلرکوز
یوم القیمة روز جزاده یفصل بینکم حق جل وعلا ارکوزی ایورکه سیزدن اهل
ایمان اولانی بهشت جاودانه کوندرور وکافر اولانی دوزخه والله بما تعملون بصیر
وایزد متعال ایشلرکزه بینادر پس انلر اوزره سیزه مکافات ایدر قد کانت لکم اسوة حسنة
تحقیقا کیم سیزه برکوزل اقتدا اولنه جق طریقت واردی فی ابراهیم والذین معه حضرت
ابراهیمک واهل ایماندن کندو سیله اولان کمسنه لرک سوزلرنده اذ قالوا لقومهم
قچن کندو خصملرنه دیدیلر انا برآء منکم تحقیقا بیز سیزدن بیزار اولمشلرز ومما
تعبدون من دون الله وتنکریدن اوزکه عبادت ایتدککوز اشیادن دخی کفرنا بکم
ایینکزه کفر ایتدک وبدا بیننا وبینکم العداوة والبغضاء ابدا وارامزده وارکوزده
دشمنلک وسیوشمه مک همیشه اشکارا اولدی حتی تؤمنوا بالله وحده اول
وقته دک کیم یالکوز خدای ذوالجلاله ایمان کتوروسیز الا قول ابراهیم لابیه
مستثنادر اسوه حسنه دن یعنی حضرت ابراهیمک جمیع سوزلرنده سیزه کوزل
اقتدا وار ایجق پدرینه سویلشنده لاستغفرن لک البته پروردکارمدن سکا مغفرت
طلب ایدرم وما املک لک من الله من شیء دخی تنکرینک عذابندن سندن هیچ
برنسنه دفع ایتمکه قادر دکلم اکر ایمان کلمزسن خلاصه کلام بوکه اهل ایمان کفاردن

اولان خصملرندن بیزار اولملرنده کرکدر کیم حضرت ابراهیمه اقتدا ایدهلر اما انلر ایچون
استغفار طلب ایتمده اکا اقتدا ایتمیه لر انکچونکه حضرت ابراهیم پدری ایچون استغفار طلب
ایتمسی اکا ایتدوکی وعده سببیله کندوسندن صادر اولدی والا کفار ایچون مغفرت
طلب ایتمک جائز دکلدر واول وقت که خلیل جلیل واهل ایمان اولان جماعتی خصملرندن
متبری اولدیلر دیدیلر ربنا علیک توکلنا ای پروردکارمز اوزرکه یالکوز اعتماد ایتدک
والیک انبنا وسنک درکاه عزتکه رجوع ایتدک والیک المصیر ودونمک سنک فرمانکهدر
ربنا لا تجعلنا فتنة للذین کفروا ای پروردکارمز بیزی کفر ایدن کمسنه لره بیزی فتنه
قیلمه یعنی اوزریمزه انلری مسلط ایتمه تا که طاقت کتورمدکمز عذابله بیزی ممتحن ایتمیه لر
واغفر لنا وتقصیرلریمزی بیزم ایچون غفران ایت ربنا انک انت العزیز الحکیم ای خداوندمز
تحقیقا که سن کندوکک هرکس اوزره غلبه ایدن اشیایی کاینبغی ایجاد ایدن وهرکیم
بوکونه اوصافله متصف اولدی لاجرم اوزرینه توکل ایدن کمسنه یی صیغندرر
ودعا ایدنه اجابت ایدر لقد کان لکم فیهم اسوة حسنة تحقیقا کیم سیزکچون ابراهیم وقومنک
سوزنده برکوزل اقتدا اولنه جق خصلت واردی تکرار تاکید ایچوندر یا اولکی اقتدا
اقوالده وایکنجیسی افعالده لمن کان یرجو الله والیوم الاخر بدلدر لکم لفظندن یعنی
مزبورلرک طریقنده اسوه حسنه واردی شول کروه ایچون که خدادن وصونکی کونک
زحمتندن قورقردی ومن یتول وهرکیم فرماندن یوز چویروب خدانک دشمنلریله
دوستلق ایدی فان الله هو الغنی الحمید بی شبهه کیم تنکری تعالی کندو در خلقک
نصرتندن مستغنی اولان ذاتنده جمیع محامده مستحق اولان کتوردیلر کیم قچن بو آیتلر
نازل اولدی اهل ایمان دوستلغی بیردن مشرک خصملرندن کسدیلر حق سبحانه وتعالی
انلره وعده ایدوب بیوردی عسی الله ان یجعل بینکم وبین الذین عادیتم منهم مودة
شاید حق سبحانه وتعالی ارکوزده وکفار مکه دن عداوت ایتدککوز کمسنه لرک ارا سنده
بر محبت پیدا ایده وبو وعده یه حق سبحانه وتعالی ایفا ایدوب اکثر صنادید قریش بو احوالده
صکره شرف اسلامله مشرف اولدیلر والله قدیر وایزد ذو الجلال دوشمنلکی دوستلکه
تبدیل ایتمکه توانادر والله غفور رحیم دخی حق جل وعلا سیزدن صادر اولان تقصیری
محو ایدوب قبول توبه ایله سیزی اسیرکوردیلر که حضرت ابی بکرک قیزی اسما خاتونک
والده سی قتیله نام قاری مشرکه ایکن مکه دن بر مقدار هدیه ایله قیزینه کورمکه کلدی
قچن حضرت اسمانک قاپوسنده اولدی حضرت اسما انی ایچرو کیرمکه قویب ویرمدی

وهدیه‌سن قبول ایتمدی حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی لا ینهاکم الله عن الذین
لم یقاتلوکم فی الدین حق جل وعلا سیزی نهی ایتمز شول کیمسه‌لرك آشنالکندن که دین
خصوصنده سیزکله جنك ایتمدیلر ولم یخرجوکم من دیارکم دخی سیزی منزللرکوزدن
چیقرمدیلر ان تبروهم اندن منع ایتمز که سیز انلره ایولك ایده سیز وتقسطوا الیهم
وانلره معدلت ایصال ایده سیز ان الله یحب المقسطین بی شبهه کیم خدا عز وجل عدالت
ایدنلری سیور انما ینهاکم الله عن الذین قاتلوکم فی الدین تنکری تعالی سیزی نهی ایتمز الا شول
کیمسه‌لردن که دین خصوصنده سیزکله جنك ایتدیلر واخرجوکم من دیارکم ومنزللرکوزدن
سیزی چیقردیلر وظاهروا علی اخراجکم وچیقرمقکوز اوزره ارقه‌لشدیلر ان تولوهم
اندن منع ایدر که سیز انلرله دوستلشورسیز ومن یتولهم وهر کیم انلرله دوستلق ایدر
فاولئك هم الظالمون اول کروه کندولره ستم ایدنلردر کوردیلرکه یعنی حدیبیه صلحی
واقع اولدی شروطك بریسی بو ایدیکیم هر مسلمان که مکه‌دن مدینه‌یه وارور حضرت
انی انلره دوندورور وهر کیم مدینه‌دن مکه‌یه کیدر انی برکیمسه دوندرمز هنوز حضرت
صلی الله علیه وسلم حدیبیه‌ده ایدی سبیعهٔ اسلمیه اسلامه کلوب حضرتك حضورندن
چیقه کلدی دن عقب قوجه‌سی مسافر مخزومی اردنجه کلوب دیدی یا محمد بنی سنکله شرط
ایتدوککه هر کیم بیزدن سیزه کلوردی ایره سیز هان اول وقت حق جل وعلا بو ایتی
منزل ایدوب بیوردی یا ایها الذین امنوا ای ایمانه کلان کیمسه‌لر اذا جاءکم المؤمنات
مهاجرات یعنی ایمانه کلمش خاتونلر سیزه کلورلر وطنلرین ترك ایتدوکلری
حالده فامتحنوهن انلرك صحت ایمانلرین بیلمکه سعی ایدك که کندولره آندویره سیز
کیم بو چیقمه‌لری یالکوز ایمانه رغبت ایتدوکلری ایچون یا خود قوجه‌لرندن راضی
اولمدوقلری اجلدن چیقدیلر الله اعلم بایمانهن ایزد ذو الجلال ایمانلرینك حقیقتنه
سیزدن داناتردر انکچونکیم قلبلرینه مطلع اولان اولدر فان علمتموهن مؤمنات
پس اندویرمکله وغیر نشانلرله انلری ایمانه کلمشی بیلدکوزسه فلا ترجعوهن الی
الکفار انلری کافر اولان قوجه‌لرینه دوندرمك لاهن حل لهم نه ایمانه کلمش قادینلر
قوجه‌لرینه حلال اولورلر ولاهم یحلون لهن ونه کافر قوجه‌لر مؤمن قادینلره ویردکلری
حلال اولورلر وآتوهم ما انفقوا دخی کشیلره ویرك قادینلره ویردکلری شیء
بعده حضرت صلی الله علیه وسلم سبیعه‌یه ایمانده صادق اولدوغنی آندویروب
اوزرینه مسافر انفاق ایتدوکی شیء ویردی ولا جناح علیکم واوزرکوزه برکناه

یوقدر اندنکه ان تنکحوهن هجرت ایتمش خاتونلری ایولنه سیز اذا آتیتموهن اجورهن
یعنی مهرلرین انلره ویرورسیز بو کلام نازل اولدوقده نصکره حضرت فاروق رضی الله
عنه سبیعه خاتونی ایولندی ولا تمسکوا بعصم الکوافر ویاپشمك کافر قادینلرك
عصمتنه یعنی نکاحکوزلرنده اولان کافره‌لری طلاق ایدوب عقد نکاحکوزده
انلری قومك واسالوا ما انفقتم وکفاره لاحق اولان کافر قادینلرکزه مهردن انفاق
ایتدوککوز شیء کفاردن طلب ایدك ولیسالوا ما انفقوا دخی کفار هجرت ایدن
مؤمن قادینلرینه مهردن انفاق ایتدوکلری شیء اهل ایماندن طلب ایتسونلر ذلکم
حکم الله اول مذکور اشیا سیزه خدانك فرماییدر یحکم بینکم آراکوزده انکله حکم ایدر
فصل خصومت ایدر والله علیم وخدا عز وجل مصالحکزه داناتردر حکیم حکمتی اقتضا
ایتدوکی شیئله حکومت ایدر کوردیلرکه بو ایت نازل اولدوقدنصکره اهل ایمان
کندولره کلان قادینلرك مهرلرین اربابنه ویردیلر اما اهل شرك کندولره کیدن
کافره‌لرك مهرین ویرمکدن ممتنع اولدیلر حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی
وان فاتکم شیء من ازواجکم الی الکفار واکر قادینلرکوزك مهرلرندن سیزدن بر نسنه
چیقوب کفاره کیدرسه فعاقبتم پس نوبت سیزه کلدی یعنی انلردن بر ایمانه
کلمش قاری سیزه کلوب مهری ویرلمسی اوزرکزه لازم اولیجق فاتوا الذین ذهبت ازواجهم
ویرك شول کیمسه‌لره که قادینلری کفاره کیتدیلر مثل ما انفقوا انفاق ایتدوکلری
نسنه کبی وانی کافر اولان قوجه‌لرینه ویرمك واتقوا الله الذی انتم به مؤمنون
وخدادن خوف ایدك شول خدا که سیز انکا ایمان کتورمشسیز بو ایتك حکمی اول عهد
وجود بله بایتدی یعنی مکه فتح اولوب عهد منقطع اولدی انك حکمی منسوخ اولدی
کتوردیلرکه یعنی سرورکائنات فتح مکه کوننده کیشیلرك بیعتندن قورتولدی
قادینلر دخی بیعت ایتمکه میل ایتدیلر حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی
یا ایها النبی ای خدادن خبر کتورن ذات پاك اذا جاءك المؤمنات یعنی ایمانه
کلمش خاتونلر سکا کلورلر یبایعنك سنکله بیعت ایدرلر علی ان لا یشرکن بالله شیئا
انك اوزره که خدایه برنسنه اورتاق قیلمیه‌لر ولا یسرقن ونه اوغرلیه‌لر ولا
یزنین ونه زنا ایده‌لر ولا یقتلن اولادهن ونه اولادلرین صاغ ایکن توپراغه
دفن ایده‌لر ولا یاتین ببهتان یفترینه ونه بهتان کتوره‌لر کیم انی کندولرندن
یقلمش اولورلر بین ایدیهن وارجلهن الری وایاقلری آراسنده یعنی یولده

دوشمش برحرامزاده اوشاغی الوب توجرلری اوزره افترا ایتمسونلر کیم بونی بیزسندن
طوغوردق بو حالی جاهلیه عصرنده بعض قاریلر ایدردی ولا یعصینك فی معروف
وبولك مقوله سندن فرمان ایتدوکك نسنه ده سکا عصیان ایتمیه لر فبایعهن
بو شروط اوزره انلرله مبایعت ایله واستغفر لهن الله وانلر ایچون خدادن مغفرت
طلب ایت ان الله غفور رحیم بی شبهه کیم حق جل وعلا شروط مزبوره اوزره بیعت
ایدنلرك کناهنی مغفرت ایدیجیدر ایمان وتوبه یه انلری موفق قیلمغله کندولرینی
چوق اسرکیجیدر مرویدرکیم بعض فقراء صحابه جلب نفع ایچون یهودله دوستلشورلردی
حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی یا ایها الذین امنوا ای اهل ایمان اولانلر
لا تتولوا قوما غضب الله علیهم بر کروهله دوستلشمك که حق جل وعلا انلر اوزره
غضب ایتدی قد یئسوا من الاخرة تحقیقا کیم انلر اخرتك ثوابندن نا امید اولدیلر
کما یئس الکفار من اصحاب القبور نته که کفار اصحاب قبورك دونمسندن نا امید

سورة الصف مدنیه وایها اولدیلر ثلاث عشرة ایه

بسم الله الرحمن الرحیم

سبح لله ما فی السموات وما فی الارض کوکلرده اولان اشیا ویرده اولان عالم
تنزیه وتقدیس ایله مشغول اولان شیئ خدانك ذات باهر الصفاتنه منسوب قیلدیلر
وهو العزیز الحکیم وکندودر هر کیمسه اوزره غالب اولان ایشی کما ینبغی ایشلیان
کوردیلر کیم اهل اسلام دیدیلر خدایه غایتله سوکلی عملی بیلسیدك اموال
وارواحمزی انده بذل ایدردك حق جل وعلا جهادك فضیلتنی بیان ایدن هل
ادلکم علی تجارة آیتنی منزل قیلدی احد جنکی واقع اولیجق بعضسی فرار ایتدی حق جل
وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی یا ایها الذین امنوا ای ایمانه کلانلر لم
تقولون ما لا تفعلون نیچون ایشلمدکوز شیئی لسانه کتوردورسیز کبر مقتا
عند الله خشم جهتندن غایتله بیوك اولدی خدا قتنده ان تقولوا ما لا تفعلون
سویلیکوز ایشلمدکوز نسنه یی ان الله یحب الذین یقاتلون فی سبیله صفا تحقیقا
کیم خدا عز وجل سیور شول کیمسه لری که یولنده صف بغلمشلر ایکن صاوش ایدرلر
کانهم بنیان مرصوص کویا که انلر بری برینه متصل مستحکم یاپیدرلر
واذ قال موسی لقومه دخی مذکور قیل اول وقتی که حضرت موسی کندو عشیرتنه
دیدی یا قوم لم تؤذوننی ای بنم عشیرتم نیچون عصیانلر وبد سوزله بکا ایدا

ایدرسیز وقد تعلمون انی رسول الله الیکم وحال بوکه سیزه کتوردوکم معجزات سببیله
علی التحقیق بیلورسیز کیم بلا شبهه بن سیزه خدانك کوندرلمشی یم فلما زاغوا
پس اول وقت که حقدن میل ایتدیلر ازاغ الله قلوبهم تنکری تعالی کوکللرین
حقی قبول ایتمکدن دوندردی والله لا یهدی القوم الفاسقین وحق سبحانه وتعالی
حدودی تجاوز ایدن کروهه دوغرو یول کوسترمز واذ قال عیسی ابن مریم دخی
یاد ایت اول وقتی که مریم اوغلی عیسی دیدی یا بنی اسرائیل انی رسول الله الیکم
ای یعقوب اوشاقلری علی التحقیق بن خدانك کوندرلمشی یم مصدقا لما بین یدی
من التوریة تصدیق ایدیجی اولدوغم حالده بندن مقدم اولان نسنه یه توراتدن ومبشرا
برسول یاتی من بعدی دخی مژده ویریجی اولدوغم حالده بر پیغمبرله که بندنصکره کلور
اسمه احمد نام مبارکی احمددر مراد خاتم النبیین وحبیب رب العالمین محمد
المصطفادر صلی الله علیه وسلم فلما جاءهم بالبینات پس چونکیم حضرت عیسی
کندولره اشکاره معجزلرله کلدی قالوا هذا سحر مبین دیدیلر بو کتوردوکی شیئ
بر اشکاره جادودر ومن اظلم ممن افتری علی الله الکذب دخی کیمدر زیاده ستمکر
شول کیمسه دن که تنکری تعالی اوزره یلان بغلادی وهو یدعی الی الاسلام وحال
بو که کندوسی اسلامه دعوت اولنور والله لا یهدی القوم الظالمین وایزد ذو الجلال
ستمکار اولان کروهی مهدی قیلماز یریدون لیطفئوا نور الله بافواههم ایسترلر کیم خدانك
نورین اغزلریله سوندره لر یعنی نور کبی ایشیغ ویرن خدانك کتابنی طعنلریله
محو ایتمك ایسترلر والله متم نوره وحق سبحانه وتعالی کندو نورین عالم اراسنده
شهرت ویرمکله غایته یتشدیریجیدر ولو کره الکافرون واکرچه دین اولانلر
انك مشهور اولمسین سومزلر هو الذی ارسل رسوله بالهدی ودین الحق کندودر شول
پروردکار که پیغمبرنی قرآنله وملت معتدله ایله کوندردی لیظهره علی الدین کله
تا که جمله ادیان اوزره بو دینی غالب قیله ولو کره المشرکون واکرچه اهل شرك
غالب اولمسین ایسترلر یا ایها الذین امنوا هل ادلکم علی تجارة ای ایمانه کلانلر
سیزی بر تجارت اوزره دلالت ایتمیم می تنجیکم من عذاب الیم که اول تجارت سیزی
بر دردناك اشکنجه دن قورتارور تؤمنون بالله ورسوله خدایه وپیغمبرنه ایمان
کتوردورسیز وتجاهدون فی سبیل الله باموالکم وانفسکم وخدانك یولنده اموالکوزله
وجانلرکوزله چالشورسیز ذلکم خیر لکم بو ایمان وجهاد ایتمکوز هر نسنه دن

سیزه بیکرکدر ان کنتم تعلمون اکر سیز تجارت حقیقیه نك طریقن بیلوردکوز پس
قچنکیم ایمان کتوروب جهاده مشغول اولورسیز یغفر لکم ذنوبکم کناهلرکوزی
سیزکچون یارلغار ویدخلکم جنات تجری من تحتها الانهار دخی سیزی برباغلره داخل
قیلار که کوشکلری آلتندن ایرمقلر اقر ومساکن طیبة فی جنات عدن دخی سیزی
داخل قیلار برپاکیزه منزللره که اقامت باغلرنده واقع اولمشدر ذلك الفوز العظیم
اول غفران وجنته کیرمك اولو قورتلمقدر واخری تحبونها وبو نعمتك یانسنده
سیزکچون برنعمت وارکه سیز انی سیورسیز نصر من الله خدانك طرفندن بریاردم
وفتح قریب وبریقین فتح وبشر المؤمنین وبلجه اهل ایمانی دنیاده نصرتله
واخرتده جنتله مژده لندر یا ایها الذین امنوا کونوا انصار الله ای ایمانه کلانلر
خدانك دیننه یاردمجیلر اولك کما قال عیسی ابن مریم للحواریین من انصاری الی الله
نته که مریم اوغلی حضرت عیسی حواریینه سویلدی خدانك دیننه یاردمجیلر
اولك قال الحواریون نحن انصار الله جماعت حواریون دیدیلر تنکرینك دیننه
یاردمجیلر بیزوز فامنت طائفة من بنی اسرائیل وکفرت طائفة پس بنی اسرائیلدن برجماعت
حضرت عیسایه ایمان کتوردیلر وبرجماعت انك نبوتن انکار ایتدیلر فایدنا الذین
امنوا علی عدوهم پس حضرت عیسانك رفعندن صکره ایمانه کلانلری جنات
ایله دشمنلری اوزره منصور ومظفر قیلدق فاصبحوا ظاهرین پس کفار اوزره

سورة الجمعة مدنیة غلبه ایدیجیلر اولدیلر وآیها احدی عشر آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

یسبح لله ما فی السموات وما فی الارض خدای عز وجله کوکلرده اولانلر و یرده
قراردوتنلر تسبیح ایدرلر الملك القدوس العزیز الحکیم بو صفات کمالله متصف
اولان خدای ذو الجلاله هو الذی بعث فی الامیین رسولا منهم کندودر شول قادر
مختارکه یازوب اوقیمیان جماعت اراسنده کندولردن بر پیغمبر کوندردی یعنی
عرب طائفه سندن محمد المصطفایی کندولره رسول قیلدی یتلوا علیهم ایاته
اوندلره کتابنی اوقور باوجودکه کندوسی انلر کبی اوقور یازر دکلدر ویزکیهم
وانلری بیان عقیده دن وبد عملدن پاك قیلار ویعلمهم الکتاب والحکمة
وقرآن وشریعتی انلره اوکردر وان کانوا من قبل لفی ضلال مبین وتحقیقا کیم
محمد المصطفی انلره کلمدن اول براشکارا ازغونلقده ایدیلر واخرین منهم لما یلحقوا دخی

محمد المختاری مبعوث قیلدی انلردن بر اوزکه جماعته که لما یلحقوا بهم هنوز انلره
یتشمدیلر وانلر جماعت تابعیندر اصح اقوال اوزره انلردن مراد حضرتك موتندن
صکره کلان کیمسنه لردر وهو العزیز الحکیم وکندودر غالب خارق اولان ایشه
تمکین ویرن اختیار وتعلیمنده درست حکم ایدن ذلك اولنبوت فضل الله خدانك
احسان وکرمیدر یؤتیه من یشاء ایستدوکی کیمسنه تفضل وعطا طریقیله انی ویرور
والله ذو الفضل العظیم وایزد ذو الجلال اولو احسان وکرم ایه سیدرکه انك کرمی
قتنده دنیانك نعمتلری واخرتك نعیمی برامر مستحقردر مثل الذین حملوا التورىة ثم
شول کیمسنه لرك صفتی که توراتی یوکلندیلر یعنی انی بیلمکه واحکامیله عمل ایتمکه
مکلف اولدیلر ثم لم یحملوها صکره انی کوتورمدیلر یعنی یالکوز اوقومسیله اکتفا
ایدوب موجبیله عمل ایتمدیلر کمثل الحمار یحمل اسفارا کتابلر یوکلنان اشکك
کبیدرکه کوتوردوکی شیئله منتفع اولماز بئس مثل القوم الذین کذبوا بایات الله
غایتله بد اولدی شول کروهك صفتی که خدانك ایاتنه تکذیب ایتدیلر والله لا
یهدی القوم الظالمین وایزد متعال ستم ایدن کروهی طریق حقه ارشاد ایتمز قل
یا ایها الذین هادوا سویله ای دین یهودیتله تدین ایدن کیمسنه لر ان زعمتم
انکم اولیاء لله من دون الناس اکر کمان ایدرسیز کیم علی التحقیق سیز خدای ذو الجلالك
دوستلری سیز من دون الناس سائر خلقدن اوزکه فتمنوا الموت پس خدادن
مرکی آرزو ایدك تاکه دار تکلیفدن دار کرامته انتقال ایدهسیز ان کنتم
صادقین اکر زعمکوزده صادقلر ایدکوز ولا یتمنونه ابدا وهرکز مرکی ارزو ایتمزلر
بما قدمت ایدیهم اللری ایلرو کوندردکی یمان عمللر سببیله والله علیم بالظالمین
وایزد ذو الجلال ستمکارلرك ایشلرینی دانادر پس اعماللری اوزره کندولره مکافات
ایدر قل ان الموت سویله علی التحقیق کیم مرك الذی تفرون منه شول مرك
که سیز اندن قچرسیز فانه ملاقیکم بی شبهه کیم او سیزه صاتشه جقدر ثم تردون الی
عالم الغیب والشهادة صکره پوشیده واشکارا اشیانك داناسنه دوندرلمش
قیلورسیز فینبئکم بما کنتم تعملون پس ایشلدکوز ایشلردن سیزی اکاه ایدوب
انك اوزره سزا کزی ویرور یا ایها الذین امنوا ای ایمانه کلان کیمسنه لر اذا نودی
للصلوة قچن نماز ایچون ندا اولنور من یوم الجمعة آدینه کوننده فاسعوا الی ذکر
الله پس خدانك انمسنه سعی ایدك یعنی خطیبنك استماعیچون رغبتله توجه

ایدك وذروا البیع وخرید وفروختی ترك ایدك ذلكم خیر لكم اول سعی
ایتمك سیزه الم صاتمقدن ییكركدر ان كنتم تعلمون اكر حقیقی اولان خیر وشری
بیلورسیز فاذا قضیت الصلوة پس قچن نماز ادا اولنوب فراغت اولنور فانتشروا
فی الارض یر یوزنه یایلك وابتغوا من فضل الله وخدانك احساننی وكرمندن طلب
ایدك یعنی تهیئهٔ اسباب معاشه سعی ایدك واذكروا الله كثیرا وخدای ذو
الجلالی چوق ذكر ایدك لعلكم تفلحون شاید سیز زحمتلردن قورتلوب ایكی جهانك
خیرینه نائل اولورسیز كتوردیلركه سرور كائنات جمعه كوننده خطبه اوقوركن
شام سمتندن بر قافله طعام كتوردی واول زمان مدینه‌ده قیتلق وار ایدی مدینه
خلقی قحطلقدن قافله‌یی داوللر ایله استقبال ایتدیلر مسجدده خطبه استماع ایدنلر
داوللك آوازینی ایشتدوكلرنده قافله‌نك كلمسنی بیلوب توللری قافله‌یی كورمكه
چیقدیلر ایكی خلفاء راشدین وسكز كیمسنه جامعده قالدیلر حق جل وعلا بو ایتی
منزل ایدوب بیوردی واذا رأوا تجارة او لهوا دخی قچن بر تجارت یا بر اویونجق نسنه
كوردیلر انفضوا الیها مجلسكدن متفرق اولوب اكا كیتدیلر وتركوك قائما وسنی
منبر اوزره دورمشی بوراقدیلر قل ما عند الله خیر من اللهو ومن التجارة سویله خدانك
قتنده اولان ثواب لهودن وتجارتدن ییكركدر والله خیر الرازقین وتنكری تعالی
روزی ویرنلرك ییكركیدر پس انك اوزره توكل ایدوب رزقی اندن طلب ایدك

سورة المنافقون مدنية وايها احدى عشر اية

بسم الله الرحمن الرحيم

اذا جاءك المنافقون قچن ارباب نفاق سكا كلورلر قالوا نشهد انك لرسول الله
دیرلر شهادت كتوردوزكیم علی التحقیق سن رسالتله خدانك كوندرلمشی سن
والله یعلم انك لرسوله وخدا عز وجل بیلوركیم علی التحقیق سن كوندرلمشی سن
والله یشهد ان المنافقین لكاذبون دخی حق جل وعلا شهادت ایدركه اهل نفاق
یلانجیلردر زیرا دیدوكلری سوزه اعتقاد ایتمزلر اتخذوا ایمانهم جنة ارباب
نفاق یلانی قسملرینی سپر ایدندیلر قتل وسبیدن فصدوا عن سبیل الله پس
خدانك یولندن اعراض ایتدیلر انهم ساء ما كانوا یعملون تحقیقا كه انلر ایتدوكلری
ایشی غایتله بر یمان ایشدی ذلك اول نفاق ویلانلری بانهم امنوا اول سببله‌در
كه انلر صورت ظاهرده ایمان كتوردیلر ثم كفروا صكره كیزلیده كفر ایتدیلر

فطبع

فطبع علی قلوبهم پس كوكللری اوزره مهر اولندی فهم لا یفقهون اندن صكره انلر
ایمانك حقیقت وصحتنی فهم ایتمزلر واذا رأیتهم وقچن كندولرینی كورورسن تعجبك
اجسامهم بدنلری سكا خوش كلور تر وتازه اولدوقلری ایچون وان یقولوا تسمع لقولهم
واكر نطقه كلورلرسه شیرین سوزلو اولدوقلری ایچون سوزلرینی ایشدرسن كتوردیلركه
ابن ابی منافق بر جسیم خوش هیكل شیرین سوزلو فصیح كیمسنه ایدی كندوبی ماننده
بر كروه ایله حضرتك مجلسنه كلوردی حضرت انلری كوردیكه هیكللری وسوزلری
كندویه خوش كلوب سوزلرینه قولاق دوتردی كانهم خشب مسندة كویا كه انلر دیواره
دیاندرلمش اغاجلردر یعنی وجودلرنده معارفدن اصلا بر اثر یوق ایكی بر قلقلری
وبر مموه سوزلری وار یحسبون كل صیحة علیهم هر چیغرشی اوزرلرینه اولدوغنی كمان
ایدرلر متهم اولدوقلری ایچون هم العدو كندولردر دشمنلكده كامل اولانلر فاحذرهم
پس انلردن حذر ایت قاتلهم الله تنكری تعالی انلری هلاك ایتسون انی یؤفكون
نیجه حقدن دوندورلورلر واذا قیل لهم تعالوا یستغفر لكم رسول الله دخی قچن
كندولره دینلدكه كلك خدانك رسولی سزكیچون خدادن مغفرت طلب ایدر
لووا رؤسهم باشلرینی بورادلر ورأیتهم ینظرون وانلری كورورسن استغفاردن
یوز چویررلر وهم مستكبرون وحال بو كه كندولر عذر كتورمكدن تكبر ایتمشلردر
سواء علیهم اونلره برابردر استغفرت لهم ام لم تستغفر لهم انلر ایچون
مغفرت طلب ایتمكك وانلر ایچون مغفرت طلب ایتمه‌مكك لن یغفر الله لهم
تنكری تعالی انلره مغفرت ایتمز كفرده راسخ اولدوقلری ایچون ان الله لا یهدی القوم
الفاسقین بی شبهه كیم حق جل وعلا اصلاحات دائره‌سندن چیقن كروهه
دوغرو یول كوسترمز هم الذین یقولون كندولردر شول كیمسه‌لركه انصاره
دیرلر لا تنفقوا علی من عند رسول الله فقرا مهاجرینه كه حضرت رسول الله قتنده
اولان كیمسنه‌لر اوزره انفاق ایتمك حتی ینفضوا تا كه متفرق اوله‌لر هر كس یرینه كیده
ولله خزائن السموات والارض وحال بو كه كوكلرده ویرده خزینه‌لری خدانك تصرفنه
مخصوصدر ولكن المنافقین لا یفقهون ولیكن نفاق ایدنلر بیلمزلر كیم رزاق علی الاطلاق
ایزد ذو الجلالدر اوزكه‌سی یقولون لئن رجعنا الی المدینة دیرلر تحقیقا مدینه شهرینه
دونرسك لیخرجن الاعز منها الاذل البته اعز اولان اذل اولانی مدینه‌دن چیقرر
مرویدركه بعض غزواتده عربدن بریسی انصاردن بر كیمسنه ایله صو اوزره منازعه

ایتدی بعده عرب انصاریکی اوروب باشن یاردی انصاری واروب ابن ابی یاننده
شکایت ایتدی کادیکه صبرایت مدینه یه رجوع ایدرسک اعز اولان اذل اولانی
اندن چیقرور لفظ اعز ایله نفس خسیسه سن قصد ایتدی واو بر لفظله سید الکونینی
ولله العزة ولرسوله وللمؤمنین وعزت خدایه وپیغمبرنه واهل ایمانه در غیری کیمسنه
دکل **ولکن المنافقین لا یعلمون** ولیکن اهل نفاق شدت جهل وغرورلرندن
بیلمزلر کیم عزت کیمه مخصوصدر منقولدرکیم سپاه سرور کائنات بو غزاده وادی
العقیق نام موضعه یتشدوکلرنده ابن ابیك اوغلی حضرت عبدالله که بر مخلص
مسلمان ایدی ایلروده دوروب پدری کلیجك دوه سن چوکردوب دیدیکه والله
مدینه یه سنی قومم کیرمکه حضرت صلی الله علیه وسلم سکا اذن ویرمینجه تا که بیلسن
اعز کیمدر واذل کیمدر پس سرور کائنات منور موکبیله کلوب صورت حالدن آگاه
اولدی اکا کیرمکه اذن ویرمدی **یا ایها الذین امنوا** ای ایمانه کلان کیمسنه لر **لا تلهکم**
اموالکم اموالکوزك تدبیری سیزی مشغول قیلمسون **ولا اولادکم** دخی
اولادکوزك تربیه سی سیزی مشغول قیلمسون **عن ذکر الله** خدانك اکمسندن
یعنی نماز وسائر عبادات کبی خدانك اکمسی اوزره مشتمل اولان اشیادن سیزه
انلر مانع اولمسونلر **ومن یفعل ذلك** وهر کیم انلری ایشلر یعنی انلرله مشغول
اولور **فاولئك هم الخاسرون** اول کروه کندولردر اوتوزنلر زیرا نعیم باقییی متاع
فانیه دکشدیلر **وانفقوا مما رزقناکم** دخی سیزه روزی قیلدوغمز شیدن انفاق
ایدك **من قبل ان یاتی احدکم الموت** بر کوزه مرکك نشانلری کلمدن اول **فیقول رب**
لولا اخرتنی پس دیه ای پروردکارم اجلمی تأخیر ایلوب بکا مهلت ویرسیدك
الی اجل قریب بر یقین مدتدك **فاصدق واکن من الصالحین** که صدقه ویروب
ایولر زمره سندن اولورم **ولن یؤخر الله نفسا** وایزد جل جلاله بر جانه مهلت ویروب
تأخیر ایتمز **اذا جاء اجلها** چون انك عمری نهایت بولوب معین وقتی کلور **والله**
خبیر بما تعملون وایزد ذو الجلال ظاهر وباطنده ایشلدککوز اشیایه داناادر

سورة التغابن مختلف فیها وهی ثمانی عشرة آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

سبح لله ما فی السموات وما فی الارض خدای ذو الجلاله کوکلرده اولان روحانیلر
ویرده اولان جسمانیلر تسبیح کتوردیلر **له الملك** کندویه در تصرف مطلق **وله الحمد**

وقتوا اوکه کلر جنابنه مخصوصدر **وهو علی کل شیء قدیر** وکندو در هر نسنه اوزره
توانا **هو الذی خلقکم** کندو در شول پروردکار که سیزی عدمدن وجوده
کتوردی **فمنکم کافر** پس سیزدن بر کروه وارکم کفری مقدر اولوب اکا باعث
اولان اشیایه متوجه اولمشدر **ومنکم مؤمن** وسیزدن بر قسم وارکه ایمانی تقدیر
اولنمشدی کالائق اولان عمله موفق اولمشدر **والله بما تعملون بصیر** وایزد ذو الجلال
ایشلدککوز ایشلره بیناادر **خلق السموات والارض بالحق** کوکلر ویری کمال ایرشن
حکمتله یرتدی **وصورکم** دخی سیزه ای آدمیلر قیلق ویردی **فاحسن صورکم**
اندن صکره قلقلرکوزی کوزل قیلدی **والیه المصیر** وجمله مخلوقاتك دونکی طرفنه در
یعلم ما فی السموات والارض کوکلرده اولان اموری ویرده اولان اشیایی بیلور
ویعلم ما تسرون وما تعلنون وکیزلی قیلدوغکوز واشکار ایتدوککوز اعمالی بیلور
والله علیم بذات الصدور وایزد ذو الجلال سینه لرایه سی اسراره داناادر **الم یاتکم**
نبأ الذین کفروا من قبل آیا سیزه کلمدیمی سیزدن اسبق کفر ایدنلرك خبری
فذاقوا وبال امرهم که ایشلرینك وبالنی دادندیلر یعنی ایتدوکلری کفرك عقوبتنی
دنیاده دادندیلر **ولهم عذاب الیم** وانلره بر دردناك اشکنجه وار آخرتده **ذلك**
بانه اول عقاب وعذاب اول سببله درکیم علی التحقیق شان بو ایله ایدیکیم **کانت**
تاتیهم رسلهم بالبینات کندولره پیغمبرلری ظاهر معجزلرله کلورلر ایدی **فقالوا**
ابشر یهدوننا پس دیدیلر انسان مقوله سی میبزه دوغرو یول کوسترور
بو غایتله بر امر عجیب ومنکردر **فکفروا وتولوا** پس پیغمبرلره کفر ایدوب معجزاته
تفکر ایتمکدن یوز چویردیلر **واستغنی الله** وحق سبحانه وتعالی جمیع خلقدن
مستغنی اولدی **والله غنی** وحق سبحانه وتعالی انلرك عبادتندن وغیر شیئه محتاج
دکلدر **حمید** ذاتنده محموددر که هر مخلوق آنك حمدی اوزره دلالت **زعم الذین**
کفروا ان لن یبعثوا کفر ایدنلر کمان ایتدیلر کیم علی التحقیق حال بودرکه بعد الموت
مبعوث اولمازلر **قل بلی وربی لتبعثن** سویله بلی پروردکارم قسم که
البته مبعوث اولورسیز **ثم لتنبؤن بما عملتم** اندن صکره ایشلدککوز ایشلردن
محاسبه ایله ومکافاته آگاه قیلنورسیز **وذلك** ومبعوث قیلنوب مکافات
ویرلمککوز **علی الله یسیر** ایزد ذو الجلال اوزرنه بر آسان ایشدر **فامنوا بالله**
ورسوله والنور الذی انزلنا دخی خدایه وپیغمبرنه وایندردکمز نوره یعنی قرآنه
ایمان کتورك **والله بما تعملون خبیر** وحق سبحانه وتعالی ایشلدککوز ایشه داناادر

پس انڭ اوزره سزه مكافات ايدر يوم يجمعكم يادايت اول كونى كه سزى قوپيغر
ليوم الجمع بركون ايچون كه انده اولين واخرين جمع اولنورلر ذلك يوم التغابن
اول جمع كونى تغابن كونيدر يعنى اوبر كوندر كه خلق بيرى بيرين مغبون قيلار اول
اعتبار له كه كافرلك ايمانى تقديرى اوزره بهشتده اولان منزلى مؤمنه ميراث
اولور ومؤمنك كفرى تقديرى اوزره دوزخده اولان منزلى كافره ميراث اولور
پس كافرلر مغبون اولمسى كندويه ظاهر اولور ومن يؤمن بالله ويعمل صالحا وهر كيم
خدايه ايمان كتوروب كونلو عملى ايشلر يكفر عنه سيئاته ايزد ذو الجلال انلردن يمان
ايشلرين محو قيلار ويدخله جنات تجرى من تحتها الانهار وانى برباغلره داخل قيلار كه كوشكلر
التندن ايرماقلر اقر خالدين فيها ابدا انلر انجنده اقامتى بى نهايت تقدير
ايتمشلر ذلك الفوز العظيم اول كناهلرك عفوى وبهشتك كيرمسى اولو
قورتولمقدر والذين كفروا وكذبوا باياتنا وشول كيمسه لر كه وحدانيتمزى انكار ايدوب
ايتلرمزى تكذيب ايتديلر اولئك اصحاب النار انلر دوزخك ايه لرى خالدين فيها
انلر انجنده على الدوام اقامتى تخمين ايتمشلر وبئس المصير ويمان دونرجاك
يردر دوزخ ما اصاب من مصيبة الا باذن الله بر كيمسه يه هيچ برمصيبت دكمدى الا
تنكرينك تقدير وارادتيله ومن يؤمن بالله يهد قلبه وهر كيم خدايه ايمان كتوروب
مصيبت انڭ اذنيله اولدوغنى بيلور انڭ اوزره صبر وثبات ايتمكه كوكلنه دوغرو يول
كوسترور والله بكل شىء عليم وحق جل وعلا هر نسنه يه دانا اسرار وغيبلرى
اوندن مخفى اولماز واطيعوا الله دخى خدانڭ فرماننه اطاعت ايدلك واطيعوا
الرسول وپيغمبرك حكمنه انقياد ايدلك فان توليتم پس اكر فرمانبرلكدن يوز
دوندرورسيز فانما على رسولنا البلاغ المبين پيغمبرمزه اوزره اشكارا تبليغدن
اوزكه برنسنه يوقدر پس اعراض ايتمككوز اكا بر ضرر حاصل قيلماز الله لا اله الا هو
ايزد ذو الجلال كندوسندن اوزكه بردرست معبود يوقدر وعلى الله فليتوكل المؤمنون
وبلكه تنكرى حضرتنه اوزره اهل ايمان توكل ايتسونلر ديرا مؤمنلرك تصديقى كه جمله
امور انڭ ارادتيله در اقتضا ايدر كه جميع امورلرنده يالكوز انڭ كرمنه اعتماد
ايتسونلر يا ايها الذين امنوا اى ايمان كتورنلر ان من ازواجكم واولادكم عدوا لكم
تحقيقا كيم قادينلركوزدن واوشاقلركوزدن سزه دشمن واردر كه خدانڭ طاعتندن
سزى الى قورر فاحذروهم پس انلردن حذر ايدوب غائله لرندن امين اولمك
وان تعفوا وتصفحوا واكر كناهلرندن عفو ايدوب انلردن اعراض ايدرسيز

وتغفروا

وتغفروا ونهيه عذر ايتدوكلرى كناهلرين پوشيده قيلارسيز فان الله غفور رحيم
بى شبهه كيم خدا عز وجل غفران ورحمتله موصوفدر پس ايتدككوز معامله كيبى
سزكله معامله ايدر انما اموالكم واولادكم فتنة بوندن غيرى برنسنه يوقدر كيم
اموالكوز واولادكوز سزه بر بخيبر دلر تاكه سزدن خدانڭ رضاسن انلرك محبتى
اوزره ترجيح ايدن كيمسه ظاهر اوله وبالعكس دخى والله عنده اجر عظيم وايزد
ذو الجلال كندو قتنده اولو اجرت وار شول كيمسنه يه كه خدانڭ رضاسن
اموال واولاد اوزره ترجيح ايتدى فاتقوا الله ما استطعتم پس قوت وطاقتكوز
قدر خدانڭ عذابندن خوف ايدوب انڭ موجباتندن پرهيزكارلك ايدك
واسمعوا وخدانڭ پند ونصيحتلرين ايشدك واطيعوا وفرمانلرينه اطاعت
ايدك وانفقوا ومالكزى خيرلو ايشلرده خالص رضا سيچون انفاق ايدك
خيرا لانفسكم كندو جانلركزه براولك ايشلك ومن يوق شح نفسه وهر كيم
كندو نفسنڭ بخلندن محفوظ اولور يعنى خدانڭ حقنى امساك ايتميوب بولندن
انى بذل ايدر فاولئك هم المفلحون اول كروه كندولردر ايكى جهانڭ زحمتلرندن قورتلوب
نعيم ابدى يه نائل اولديلر ان تقرضوا الله اكر حق جل وعلايه بورج ويرورسيز قرضا
حسنا بر كوزل بورج يعنى اكر فرماننا ايتدوكى يرده مهانڭ رضاسن تحصيل ايتمك
ايچون مالكزى صرف ايدرسيز يضاعفه لكم انڭ ثوابن سزه قات قات ايدر
اوندن يدى يوزه دك ويغفر لكم وانفاقكوز بركتيله كناهلركوزى سزايچون
پوشيده قيلار والله شكور وايزد متعال سزا ويريجيدر آز شيئك مقابله سنده
چوق شى ويرور حليم غايتله حلم صاحبيدر كه بخيللرك عقوبتين تعجيل ايتمز
عالم الغيب والشهادة پوشيده واشكار اشيانڭ داناسى العزيز قدرتى
كامله ايله شوب هر نسنه اوزره توانا اولدى الحكيم دانشى نهايتسز واصل اولان

سورة الطلاق مدنية وايها اثنا عشرة اية

بسم الله الرحمن الرحيم

كوردیلر كه عبد الله بن عمر رضى الله عنهما قاريسن حيضنده ايكن بوشاندى حضرت
اكا بيوردى كيم اكا مراجعت ايت صكره حيضندن پاك اولجق اكر بوشاتيت وبو
حضوصده بو ايات نازل اولدى يا ايها النبى اى خداندن خبر كتورن ذات پاك
اذا طلقتم النساء نچن قاديلرى بوشتماك ايسترسيز فطلقوهن لعدتهن

انلری بوش ایدك عدهلرینز منتظر اولدوقلری حالده یعنی حیضدن پاك اولدوقلرنده
انلری بر طلقه املمه بوش ایدك تا که حیض اولان عدهلرین استقبال ایدهلر
واحصوا العدة وسیز ای مؤمنلر عدهیی ضبط ایدوب اوچ حیضنه کامله ایدك
زیرا قادینلر انك ضبطندن عاجزدرلر واتقوا الله ربکم و پروردکارکوز خدادن
خوف ایدوب انلر اوزره عدهیی تطویل ایتمك وانلره ضرر یتشدرمك لا تخرجوهن
من بیوتهن تطلیق ایتدکوز قادینلری منزللرندن چیقرمك عدهلری منقضی
اولمینجه ولا یخرجن دخی انلر چیقمسونلر عدهلری منقضی اولمدن اول پس انلری
سیز ایولرندن اصلا چیقرمك الا ان یاتین بفاحشة مبینة مکر طاللرین بیان ایدیجی
بدی ایش کتورهلر کیم اول زمان انلری سکنی ایتدوکلری یردن اخراج ایتمکه سیزه
رخصت اوله وتلك حدود الله ومذکور اولان احکام خدانك صیرلریدر
ومن یتعد حدود الله وهر کیم خدانك صیرلرین تجاوز ایدر فقد ظلم نفسه
بی شبهه که کندو نفسنی عقابه تعریض ایتمکله اکا ظلم ایتمش اولدی لا تدری لعل
الله یحدث بعد ذلك امرا بیلمزسن ای عورتن طلاق ایدن کشی شاید حق سبحانه
وتعالی ایتدوکك تطلیقدن نصکره بر ایش پیدا ایده که تطلیق ایتدوکك قادینك
مراجعتنی قلبکده صاله فاذا بلغن اجلهن پس قچن تطلیق اولنان قادینلر
مدتلرینه ایرشورلر یعنی عدهلرینك اخرینه یقلشورلر فامسکوهن بمعروف کوزلك
عشرتله ومناسب نفقه ایله انلره مراجعت ایدك او فارقوهن بمعروف یا انلردن بر وجه
معقول ایله ایرلك یعنی حقلرین بالتمام ویروب کندولره بر ضرر یتشدرمك
واشهدوا ذوی عدل منکم واکی عدالت ایهسی سیزدن ای اهل ایمان رجعت
محلنده شاهد دوتك بو امر ندبا ایچوندر واقیموا الشهادة لله وشهادتی محلنده
رضای الله ایچون ادا ایدك ای شاهدلر ذلکم بو ایتدوکوم مذکور اولان احکام
یوعظ به من کان یؤمن بالله والیوم الاخر انکله نصیحت اولنور شول کیمسه که خدانك
وحدانیتنه ودوزجزایه ایمان کتوررور ومن یتق الله یجعل له مخرجا وهر کیم تکریدن
خوف ایده اکا بر چیقمق قیلدر یعنی دنیانك هموم وغموملرندن اکا بر خلاص میسر ایدر
ویرزقه من حیث لا یحتسب وکمان ایتمدوکی یردن اکا روزی یتشدرور ومن یتوکل
علی الله فهو حسبه وهر کیم تکری تعالی اوزره اعتماد ایدوب حق جل وعلا
انك امورینه کافیدر غیری کیمسهیه انی محتاج ایتمز ان الله بالغ امره تحقیقا کیم

خداعزوجل

خدا عزوجل کندو ایشن ایستدوکی یره یتشدریجیدر قد جعل الله لکل شیء قدرا
بی شبهه کیم حق جل وعلا هر نسنهیه بر اندازه قیلمشدر که اوانی تجاوز ایتمز کوردیلر که
قچن والمطلقات یتربصن بانفسهن ثلثة قروء ایتی نازل اولدی صحابه کرام صوردیلر کیم پس
قارنی کورمیان عدهسی نه قدردر حق جل وعلا بو ایتی نازل ایدوب بیوردی واللائی
یئسن من المحیض من نسائکم دخی قادینلرکوزدن شول قادینلر که بیوکلکدن حیضدن کسلمشدن
امید کسدیلر ان ارتبتم اکر عدهلری نه اولدوغن بیلمدوکوز فعدتهن ثلثة اشهر
انلرك عدهسی اوچ ایدر واللائی لم یحضن وهنوز حیض کورمیان خاتونلرك عدهلری
دخی اوچ ایدر واولات الاحمال ویوکلر ایهسی یعنی کبه اولان قادینلر اجلهن ان
یضعن حملهن مدت عدهلرینك نهایتی حملرینك وضعیدر یعنی قادنلرنه
اولان اوشاغن وضع اولنمسیله عدهلری منقضی اولور بو حکم شاملدر مطلقه اولان
قادینلره وقوجهسی میت اولانه عودتر ومن یتق الله وهر کیم خدادن خوف
ایدوب احکامنك حقوقن کوزهدر یجعل له من امره یسرا حق جل وعلا اکا
ایشندن بر اسانلق قیلدر ذلك امر الله بو سورهده مذکور اولان احکام خدانك
فرمانیدر انزله الیکم انی سیزه ایندردی ومن یتق الله وهر کیم خدانك عقابندن
خوف ایدوب احکامنی قبول ایدر یکفر عنه سیئاته انك کناهلرنی اندن محو
ایدر ویعظم له اجرا واکا اجری اولو قیلدر اسکنوهن من حیث سکنتم بوش
ایتدکوز قادینلری سکنی ایتدکوز یرده ساکن قیلك من وجدکم وسعکوزده اولان
یردن ولا تضاروهن وسکناده انلره ضرر ایصال ایتمك لتضیقوا علیهن تا که
اوندلرینه دارلق ایدوب چیقمغه مضطر اولهلر وان کن اولات حمل واکر یوك
ایهلری یعنی حامله لر بولندیلرسه فانفقوا علیهن اوزرلرینه نفقه ایدك
حتی یضعن حملهن اول محله دك که یوكلرین وضع ایدوب عدهدن چیقهلر
فان ارضعن لکم تطلك علاقهسی منقضی اولدوقدنصکره اوشاقلرکزه
سوت ویرورلرسه فاتوهن اجورهن سوت ویرمسی اوزره انلره اجرتلرین ویرك
واتمروا بینکم بمعروف وسوت ویرمسنده واجرت خصوصنده اراکوزده
بیری بیرکوزه ایولکله امر ایدك وان تعاسرتم واکر اجرت وارضاع
خصوصنده مضایقه ایتدی فسترضع له اخری البته بر اخر قادین اوشاغه
سوت ویرور لینفق ذو سعة من سعته وسعت صاحبی وسعتندن انفاق

ایتسون ومن قدر علیه رزقه وهر کیم رزقی اونه تنزدار قیلندی فلینفق مما اتاه
الله تنکری تعالی انکه ویردوکی شیدن انفاق ایتسون لا یکلف الله نفسا الا ما
اتاها تنکری تعالی برجانه تکلیف ایتمز الا انکا ویردوکی شی سیجعل الله بعد عسر یسرا
یقندر تنکری تعالی بر دشوارلکدنصکره بر اسانلک ایدر وکاین من قریة ونیجه کوی
خلقی عتت عن امر ربها ورسله پروردکارینک فرمانندن وپیغمبرلرینک سوزلرندن
اعراض ایدوب تکبر ایتدیلر فحاسبناها حسابا شدیدا پس انکا محاسبه ایتدک بر شدتلو
محاسبه وعذبناها عذابا نکرا وانی معذب قیلدق بر زشت عذابله فذاقت وبال
امرها پس ایشینک عقوبتنی دادتدی وکان عاقبة امرها خسرا وایشینک صوکی
براوتوزمق اولدیکه هیچ ایچنده فرج یوقدر اعد الله لهم عذابا شدیدا تنکری
تعالی انلر ایچون بر شدتلو اشکنجه اماده قیلدی فاتقوا الله یا اولی الالباب الذین امنوا
پس خدادن خوف ایدک ای ایماننده کامل ارباب قلوب قد انزل الله الیکم ذکرا
تحقیقا که خدای عز وجل سیزه بر شرف ایندردی واوقرآندر زیرا ایکی جهانک شرفی
انکله حاصل اولور رسولا سیزه بر پیغمبر کوندردی واو محمد المصطفیدر صلی الله علیه وسلم
یتلوا علیکم ایات الله خدانک ایاتنی اوزکزه اوقور مبینات حقی اشکارا ایدیجی
اولدوقلری حالده لیخرج الذین امنوا وعملوا الصالحات من الظلمات الی النور تاکه ایمانه
کلوب کوزل عملار ایشلیانلری ضلالتک قرانقلرندن هدایتک نورینه چیقاره
ومن یؤمن بالله ویعمل صالحا وهر کیم خدایه ایمان کتوروب کوزل ایش ایشلر
یدخله جنات تجری من تحتها الانهار انی بر باغلره داخل قیلور که اشجارلری التندن
ایرمقلر اقر خالدین فیها ابدا انلر ایچنده اقامتی همیشه تقدیر ایتمشلر قد
احسن الله له رزقا بی شبهه کیم حق سبحانه وتعالی عمل صالح ایشلینه بر کوزل
روزی اماده قیلدی الله الذی خلق سبع سموات ایزد ذو الجلال یدی کوک ایجاد
ایدندر ومن الارض مثلهن وصلی جهتدن یردن انلرک کبی خلق ایتدی یعنی یدی
قات ییر یدی یتنزل الامر بینهن کوکلر وییرلر اراسنده خدانک فرمان
وقضاسی جاری اولور لتعلموا ان الله علی کل شیء قدیر تاکه بیله سیز کیم علی التحقیق
ایزد ذو الجلال هر نسنه اوزره توانادر وان الله قد احاط بکل شیء علما دخی
تاکه بیله سیز کیم بلا شبهه خدای متعال هر نسنه یه احاطه ایتمشدر دانش جهتندن

سورة التحريم مدنية وايها اثنتا عشرة آية

بسم الله الرحمن الرحيم

کتوردیلر کیم حضرت حفصه نوبتی کوننده سرورکائناتک اجازتیله پدری خانه سنه
زیادتره کیتمشدی غیبتنده حضرت صلی الله علیه وسلم ماریهٔ قبطیه یی خدمتیله
سرافراز قیلدی حضرت حفصه بو حالدن اکاه اولنجق سرورکائناته عتاب ایتدی
حضرت انکا بیوردی خاطرک انکله خوش اولمازمی که ماریه یی اوزمه حرام قیله یم
حضرت حفصه بو سوزه راضی اولدی پس حضرت صلی الله علیه وسلم ماریه یی اوزندن
حرام ایدوب انکا امر ایدیکیم هر کز ازواج طاهراتک بریسن بو ایشدن اکاه ایتمیه سن
حضرت حفصه شدت فرحدن سری صاقلمغه طاقت کتورمیوب حضرت عایشه یی
صورت حالدن اکاه قیلدی حق جل وعلا بو سورهنک اوائلنی منزل ایدوب بیوردی
یا ایها النبی ای خدادن خبر کتورن وجود شریف لم تحرم ما احل الله لک نیچون
تنکری تعالی سکا حلال قیلدوغی نسنه یی سن اوزرکه حرام قیلورسن تبتغی مرضات ازواجک
قادینلرکک خشنودلکلرین طلب ایدرسن والله غفور وتنکری تعالی چوق مغفرت ایدیجیدر
سکا بو قصوری مغفرت ایدر دیرا خدا حلال قیلدوغی شیئک تحریمی جائز دکلدر
رحیم سنی غایتله اسیرکه ایدوکک تقصیرله سنی مؤاخذه ایتمیوب عصمتکی حفظ
ایتمک ایچون سکا عتاب ایتدی قد فرض الله لکم تحلة ایمانکم تحقیقا کیم حق سبحانه
وتعالی اندلرکوزک تحلیلنی سیزه کفاره ایله مشروع قیلدی والله مولاکم وایزد ذو
الجلال اموکزه متولیدر وهو العلیم وکندو در سیزه نافع اولان شیئه دانا اولان
الحکیم افعال واحکامنی کمال اوزره ایشلیان واذ اسر النبی ویاد ایدک ای
اهل ایمان اول وقتی که حضرت پیغمبر کیزلی قیلدی الی بعض ازواجه حدیثا قادینلرینک
بریسنه بر سوزینی حضرت حفصه یه ماریهٔ قبطیه نک تحریمیله متعلق اولان سوزی کیزلی
قیلدی فلما نبات به پس قچن حفصه عائشه یی اول سوزدن خبردار قیلدی واظهره
الله علیه وحق سبحانه وتعالی پیغمبرینی اول سرک افشاسی اوزره مطلع قیلدی
عرف بعضه حضرت پیغمبر حفصه یه افشا ایتدوکی سرک بر مقدارنی بیلدردی
واعرض عن بعض وبر مقدارینی بیلدرمسدن انکا اکراما تغافل ایتدی
فلما نباها به پس اول وقت که حضرت صلی الله علیه وسلم انی خبردار قیلدی
ایتدوکی ایشدن قالت من انباک هذا حفصه سویلدی سکا بو سرک افشاسنی
کیم بیلدردی قال نبانی العلیم الخبیر حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی بو ایکی صفت

کال ایله متصف اولان ایزد متعال انی بکا بیلدردی ان تتوبا الی الله ای حفصه
وعائشه اکر توبه ایدوب خدایه رجوع ایدرسیز فقد صغت قلوبکما بی شبهه که
کوکللرکوز مائل اولدی یعنی توبه یه موجب اولان نسنه سیزدن صدور ایندی
واو حضرتك سرینی محافظه ایتمدکوزدر وان تظاهرا علیه واکر خاطر شریفنه کدورت
شیئله اوزرینه قرلشور سیز فان الله هو مولاه بی شبهه کیم تنکری تعالی کندوسی
دوست ومددکاریدر وجبریل وحضرت جبریل دخی وصالح المؤمنین واهل ایماناك
صلحاسی دخی یعنی حق جل وعلا انك ناصر ومعینیدر وملائکه کروبینك سرداری
حضرت جبریل قرینیدر وصلحا اهل ایمان اتباع وانصاریدرلر والملائکة بعد ذلك
ظهیر دخی فرشته لر انلردن صکره کندویه مددکار ویاردمجیلردر عسی ربه
شاید پیغمبرك پروردکاری ان طلقکن اکر پیغمبر سیزی بوش ایدر ان یبدله
ازواجا خیرا منکن کندویه بدل قیله سیزدن ییکرك برقاریلر یعنی حضرت پیغمبر
سیزی تطلیق ایدرسه رجا اولنور که پروردکاری یبرکره کندویه برقادیلر احسان
ایده که صفاتلری بو اوله کیم مسلمات خدانك فرماننه اطاعت ایتمشلر مؤمنات
ایمانلرنده اخلاص کوزتمشلر قانتات طاعات اوزره مواظبه ایتمشلر تائبات
کناهلردن توبه ایتمشلر عابدات پیغمبرك فرماننه ذلیل اولمشلر سائحات
اوروج دوتمشلر ثیبات وابکارا قوجه کورمش وباکره قیزلر یا ایها الذین آمنوا
ای ایمانه کلان کیمسنه لر قوا انفسکم واهلیکم نارا کندو جانلرکوزی طاعاتك
ایشلمسیله ومعصیتلردن واز کیچمکله واهلکزی نصیحت وتادیبیله براتشدن صاقلك
وقودها الناس والحجارة که اول آتشك یانه جق نسنه سی آدمیلر وطاشدر
علیها ملائکة انك اوزرینه موکل برفرشته لر وارکه غلاظ کفار اوزرینه درشتلك
ایدرلر شداد کفارك تعذیبی اوزرینه توانالردر لا یعصون الله ما امرهم خدایه
عصیان ایتمزلر اول شیئده که کندولره ایشلمسین فرمان ایتدی ویفعلون ما
یؤمرون دخی فرمان اولندوقلری نسنه یی ایشلرلر واول محلکه ملائکه کفاری
جهنمه کتادرر کوزورلر کفار اندن خلاص اولمق ایچون عذر کتورمکه باشلرلر حق
سبحانه وتعالی ادن ملائکه یه ندا کلورکه انلره سویلیك یا ایها الذین کفروا
ای کفر ایدن کیمسنه لر لا تعتذروا الیوم بوکون عذر کتورمك انما تجزون ما
کنتم تعملون ایشلدکوز نسنه نك مکافاتندن اوزکه برشیئله مکافات اولنماز سیز

یاایها

یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه کلانلر توبوا الی الله خدانك درکاه عزتنه
اولدوغکوز یمان حالدن رجوع ایدك توبة نصوحا بر رجوع ایتمك که ایجنده
معصیته بردخی دونمکه قصد اولمیه عسی ربکم ان یکفر عنکم سیئاتکم شاید پروردکارکوز
کناهلرکوزی سیزدن محو ایده ویدخلکم جنات تجری من تحتها الانهار وسیزی بر
باغلره داخل قیله که قصورلری التندن ایرمقلر اقه یوم لا یخزی الله النبی والذین آمنوا
معه اول کونده که حق جل وعلا پیغمبری وکندوسیله ایمانه کلانلری رسوا ایتمز
نورهم یسعی بین ایدیهم وبایمانهم صراط اوزره ایلرولرنده وصاغلری طرفنده
نورلری یوروده یقولون اهل ایمان دیرلر ربنا اتمم لنا نورنا ای پروردکاریمز
نورمزی بزیچون تمام قیل واغفر لنا وکناهمزی بزیچون پوشیده قیل انك علی کل شیء
قدیر تحقیقا که سن هرنسنه اوزرینه توانا سن یا ایها النبی ای خداه نخبر کتورن
ذات پاك جاهد الکفار قلیجله کفارله جهاد ایت والمنافقین وارباب نفاقله
دلیلله جهاد ایت واغلظ علیهم واوندلرینه غلظت ایت یعنی ایکی کروهله
ملایمه ایتمك فائده ویرمزدر شتلکله انلرله معامله ایت ومأواهم جهنم
وانلرك قرارکاهی دوزخدر وبئس المصیر وغایتله یمان دونجك یردر
دوزخ ضرب الله مثلا للذین کفروا حق جل وعلا کفر ایدنلر ایچون برمثل قیلدی
امرأة نوح وامرأة لوط حضرت نوحك قاریسین وحضرت لوطك قاریسین کانتا
تحت عبدین من عبادنا صالحین بو ایکی قاری قوللریمزدن ایکی صالح قولك تحت
تصرفنده ایدیلر وانلردن مراد حضرت نوح وحضرت لوطدر فخانتاهما پس اول ایکی قاری
اول ایکی قوللره خیانت ایتدیلر که نوحك قاریسی حضرت نوحدن اوتری خلقه دیردی
قوجهم دیوانه در وحضرت لوطك قاریسی حضرت لوطك مسافرلرندن قومنی خبردار
قیلدی فلم یغنیا عنهما من الله شیئا پس اول ایکی پیغمبر اول ایکی قاریدن خدانك
عذابندن برنسنه دفع ایتمدیلر وقیل ادخلا النار دخی انلره دینلدی دوزخه
کیرك مع الداخلین کیره دن اکاکیرن کروهله پس سز ای کفار اول انلر پیغمبرله
واهل ایمانله اولان نسبکوز خدانك عذابندن سیزی قورتارمز ایمانه کلمدکچه سوز
وضرب الله مثلا للذین آمنوا دخی ایزد متعال ایمانه کلانلر ایچون که کفارله
اولان نسبلری کندولره ضرر ایصال ایتمدوکنه برمثل قیلدی امرأة فرعون مصر
حاکمنك قاریسی آسیه خاتونك حالنی اذ قالت رب ابن لی عندك بیتا

فجی سویلدی ای پروردکارم رحمتکدن یقین یرده بکا بر او یاپ فی الجنة بهشت
جاودانمده ونجنی من فرعون وعمله وفرعونك نفس خبیثه سندن وزشت عمللرندن
بنی قورتر ونجنی من القوم الظالمین دخی بنی ستمکار کروهدن یعنی فرعونك
اتباع وانصارندن قورتر ومریم ابنة عمران دخی حق جل وعلا دول اولان قادینلر
تسلیه لری ایچون عمران قیزی مریم خاتونی مثل قیلدی التی احصنت فرجها شول خاتون
که فرجنی کشیلردن صاقلدی فنفخنا فیه من روحنا پس انك ایچنده واسطه سیز
خلق ایتدوکمز روحدن او فوردك وصدقت بکلمات ربها وپروردکارینك
سوزلرینی یعنی انبیایه وحی ایتدوکی سوزلره تصدیق کتوردی وکتبه وانك
کتابلرینه دخی تصدیق کتوردی وکانت من القانتین وعبادت اوزره مداوم اولانلردن
زمره سندن صایلدی سرور کائناتدن مرویدر کیم بیوردی کشیلردن چوق کیمسنه
کامل اولدی وقادینلردن دورت خاتوندن غیری بر کیمسنه کامل اولمدی وانلر مزاحم
قیزی آسیه خاتون وعمران قیزی مریم خاتون وخویلد قیزی خدیجه ومحمد
المصطفی قیزی فاطمه خاتون وحضرت عائشه نك فضلی قادینلری اوزرینه ثرید
فضلی کبیدر سائر اطعمه اوزره

سورة الملك وتسمى الواقية والمنجية لانها تقى وتنجى قاريها من عذاب القبر ثلثون اية

بسم الله الرحمن الرحيم

تبارك الذی بیده الملك بوجه لنوب نفعی چوق اولدی شول پروردکار کیم
تصرف مطلق ذیر قدرتنده در وهو علی کل شیء قدیر وکندوسی هر نسنه اوزره توانادر
الذی خلق الموت والحیوة شول پروردکار که اولم وصاغلغی یراتدی لیبلوکم ایکم
تا که تجربه ایره نك معامله سی کبی سزکله بر معامله ایدوب ظاهر اوله احسن
عملا قنقکوز ییکرکدر عمل جهتندن وهو العزیز الغفور وکندودر هر کیمسه اوزره
غالب عاصیلرك کناهن چوق ستر ایدن الذی خلق سبع سموات طباقا شول خدا که
یدی کوکی بری بیری اوستنده یراتدی ما تری فی خلق الرحمن من تفاوت ایرزد ذو
الجلالك یراتمسنده اصلا بر عیب کورمزسن فارجع البصر هل تری من فطور پس کوزی
دوندر حق کوکلرده هیچ یارقلر کوردورمیسن یعنی اکرده اصلا بر قصور کورمزسن
ثم ارجع البصر کرتین صکره کوزی ایکی کز دوندر یعنی کوکلرك خلقتنده خلل بولمق
ایچون نه قدر که تامل ایدرك ایله ینقلب الیك البصر خاسئا کوز خلل بولمقدن

اوزاقلمش ایکن سنك طرفکه دونر وهو حسیر وحال بو که کندوسی یورلمش ونوری
ضعیف اولمشدر اول سببدن که آسمانلرك خلقتنده چوق نظر ایتدیکه بر قصور بوله
بولیوب خائب وخاسر دوندی ولقد زینا السماء الدنیا دخی تحقیقا کیم یره یقین
اولان کوکی بزندك بمصابیح چراغلره مشابه اولان یلدزلرله وجعلناها رجوما
للشیاطین واول یلدزلری دیولره آتیجق نسنه لر قیلدق تحقیقا کیم ملائکه کراماك
سوزین ایشتمك ایچون کوکه قصد ایدرلر واعتدنا لهم عذاب السعیر واول خبیثلر
ایچون یانمش آتشك اشکنجه سن آماده قیلدق وللذین کفروا بربهم دخی شول
کیمسه لر ایچون که پروردکارلرینك وحدانیتنه تصدیق کتورمدیلر عذاب جهنم
دوزخك اشکنجه سی مقرردر وبئس المصیر وغایتله بد دونجك یردر جهنم
اذا القوا فیها یعنی انلر ایچنده دوزخیلر صالنور سمعوا لها شهیقا آتشك
صوتی کبی اکا بر صوت ایشدرلر وهی تفور وحال بو که کندوسی شدت غیظدن
کفار اوزره قینار تکاد تمیز من الغیظ یقلشور که آجیغدن چتلیوب پاره پاره
اوله کلما القی فیها فوج هر کاه که ایچنده بر کروه آتلور سألهم خزنتها دوزخك
بکجیلری انلردن صوررلر کیم الم یاتکم نذیر سیزه بو کونك عذابندن بر
قورقوجی کلمدیمی قالوا بلی قد جاءنا نذیر فکذبنا اهل جهنم فرشته لره جواب
ویروب دیرلر بلی علی التحقیق بیزه بر قورقوجی کلدی فکذبنا وقلنا پس
انلری یلانه نسبت ایدوب دیدوك ما نزل الله من شیء ایرزد ذو الجلال
دیدوککز اشیادن هیچ بر نسنه ایندرمدی ان انتم الا فی ضلال کبیر سیز
بر نسنه دکلسز الا بر بیوك آزغونلقده پس انکچون بر بیوك عذابله مبتلا
اولدق وقالوا لو کنا نسمع دخی جهنمیلر دیدیلر بیز پیغمبرلرك سوزین ایشدوب
تفتیش وتفحص ایتمدن جملة ای قبول ایتسیدك او نعقل یا انلرك سوزین
تعقل ایدوب حکم ومعنالرنده تفکر ایتسیدك ما کنا فی اصحاب السعیر
ارباب دوزخك زمره سنده اولمزدق فاعترفوا بذنبهم پس کناهلرینه مقر ومعترف
اولدیلر فسحقا لاصحاب السعیر بوندنصکره اهل جهنمه خدانك رحمتندن
اوزاقلق اولسون ان الذین یخشون ربهم تحقیقا شول کیمسه لر که پروردکارلرینك
عذابندن قورقرلر بالغیب کندولردن غائب ایکن لهم مغفرة انلره یارلغمق وار
واجر کبیر وبر اولو اجرت دخی که دنیانك لذاتی انك یاننده بر امر حقیردر

واسروا قولكم دخی سوزکزی کیزلی قیلاك **او اجهروا به** یا آنی آشکار ایلاك **انه علیم بذات الصدور** که بی شبهه خدا جل جلاله سینه لری ایرسی اسرارده ماناد پس کیزلی ایدکلکوز اشیایی بخشی بیلور **الا یعلم من خلق** قوما اشیایی ایجاد ایدن خدا سر و جهری بیلمزمی **وهو اللطیف الخبیر** و حال بوکه کندو درکیزلی اشیایی بیلوب اشکاراسنه علی محیط اولان **هو الذی جعل لکم الارض ذلولا** کندو در شول پروردکارکه زمینی سیزه سلائیم دوه کبی قیلدی **فامشوا فی مناکبها** پس دوه نك اموزنه مشابه اولان طاغلرنده یورك **وکلوا من رزقه** وانك نعمتلرندن طلب ایدوب ییك **والیه النشور** و قبوردن زنده قیلوب بارمسکلکوز کندونه مانده در پس اونی کوزه التفات ایدوکی نعمتلاتن شکرین سیزدن صوردر **ءامنتم من فی السماء** ایا کوکده قدرت و سلطنتی اولان پادشاهدن امین اولدکوزمی کیم **ان یخسف بکم الارض** یری سیزکله چوکرتد روب ایچنده سیزی غائب قیلمیه که قارونی ایچنده غائب قیلدی **فاذا هی تمور** پس ناکهان بر یر چوکمکدن مضطرب اولور **ام امنتم من فی السماء** یاخود کوکده قهر و قوتی اولان خدادن امین اولدکوزمی کیم **ان یرسل علیکم حاصبا** اوزرکوزه براوفاق طاش یولیوب سیزی انکله نابود ایده **فستعلمون کیف نذیر** پس بلا شبهه بیلجکسز کیم بنجه در بنم قورتمم **ولقد کذب الذین من قبلهم** دخی تحقیقا کیم بوکفاردن اسبق اولانلر پیغمبرلری تکذیب ایتدیلر **فکیف کان نکیر** پس نیجه ایدی اوزرلرینه انکار ایتمکم که کوناکون عقوبتلرله کندولرین اهلاك ایتدم **اولم یروا الی الطیر فوقهم صافات** ایا غافل اولوب قوشلره بقمدیلرمی کیم اوستلرنده قناتلرین اچشلر هواده اوجیدوقلری محل **ویقبضن** و قنادلرینی ییغدقچی بالرین انکله کاه کاه اوروزلر **ما یمسکهن الا الرحمن** رحمتی چوق خدادن اوزکه برکمسه انلری دوشمکدن دوتمز **انه بکل شیء بصیر** تحقیقا که ایزد ذو الجلال هر نسنه نك کیفیت خلقت و تدبیرینه درست داناددر **امن هذا الذی** یا کیمدر شول کیمسه که **هو جند لکم ینصرکم من دون الرحمن** کندوسی سیزه لشکر اولوب تنکری نك حکمی تجاوز ایدوب سیزه یاردم ایده **ان الکافرون الا فی غرور** بیدین اولانلر برنسنه دکللردر الا بر الدنمقده **امن هذا الذی یرزقکم** یاخود کیمدر اول کیمسه که سیزه روزی ویره **ان امسك رزقه** اکر حق تعالی رزقنی سیزدن منع ایده **بل لجوا فی عتو ونفور** بلکیم کفار قسمی عناد و تکبرده و دوغرولقدن اورکمکده دوردیلر **افمن یمشی مکبا علی وجهه اهدی** پس برکمسه میکه یوزی اوزره

بقنمش

نیانمش ایکن یوردویولی بخشی بولدی **امن یمشی سویا علی صراط مستقیم** یا برکیمسه میکه دوغرو یول اوزره سوردجکدن قورتاوب دورمش اولدوغی حالده یورودر ایکی تمثیل کافر و مؤمن ایچوندیعنی کافرك حالی شول کیمسه نك حالنه بنکرزکه یوزی اوزره قپانمش کیدر و مؤمنك حالی شول کیمسه نك حالنه بنکرزکه ایقلری اوزره برمعتدل یولده کیدوب جوانب اربعه سنی کوزادوب یورور **قل هو** سویله یا محمد عبادتنه سیزی دعوت ایدوکم خدا **الذی انشاکم** اول خدادرکه سیزی عدمدن ایجاد ایتدی **وجعل لکم السمع** و سیزه قولاغی قیلدی تاکه پند و نصیحتی دکلیه سیز **والابصار** و کوزلری تاکه عجائب مصنوعاتی مشاهده ایده سیز **والافئدة** و کوکللری تاکه تفکر ایدوب دقائق اموری بیله سیز **قلیلا ما تشکرون** بونعمتلرك شکرین قتی از ایدرسیز یعنی انلری مخلوق اولدوغی ایچون استعمال ایتمزسیز **قل هو الذی ذراکم فی الارض** سویله عبادت ایتدوکم تنکری اول تنکریدرکه سیزی بریتدوکدنصکره روی زمینده یایدی **والیه تحشرون** و کندو طرفنه جزا ایچون جمع اولنورسیز **ویقولون متی هذا الوعد** دخی دیرلر بووعده حشر و نشر نه زمان واقع اولور **ان کنتم صادقین** اکر سوزکوزده کرچك سویلیانلر ایدکوز **قل انما العلم عند الله** سویله بوندن اوزکه برشیدر یوقدر کیم حشر و نشر وقتنك بیلمسی خدا قتنده در برکیمسه انکا مطلع اولماز **وانما انا نذیر** و بن برنسنه دکلم الا بر قورقوریجی **مبین** بکا لازم اولان احکامی تبلیغ ایدیجی **فلما راوه زلفة** پس اول محل که موعود اولدوقلری شی یقین کوردیلر **سیئت وجوه الذین کفروا** کفر ایدنلرك یوزی کابت بغلدی **وقیل هذا الذی کنتم به تدعون** و کندولره دینلدی بو اول عذابدرکه دینادن اولسینی ایستیوب تعجیله المطلب ایدردکوز **قل ارایتم ان اهلکنی الله ومن معی** سویله بکا اخذ خبر ویرك کیم تنکری تعالی بنی و بنمله اولانلری اهلاك ایدرسه **او رحمنا** یا اجلمزی تاخیر ایتمکله بیزی اسیرکرسه **فمن یجیر الکافرین من عذاب الیم** کیمدرکه کافر اولانلره بردردلو اشکنجه دن پناه اولوب کندولرین صاقلریعنی بنم موت و حیاتم سیزدن عذاب الهی یی دفع ایتمزکه دیه سیز محمدك موتنی انتظار ایده لم پس توحید دن اوزکه برشی سیزدن عذاب الهی یی دفع ایتمز **قل هو الرحمن** سویله اول معبودکه توحیدك سبب نجاتدر قو نعمتلری احسان ایدن خدادر **امنا به** انك وحدانیتنه تصدیق کتوردك **وعلیه توکلنا** و جمیع امورمزبوره اوزره اعتماد ایتدك **فستعلمون من هو فی ضلال مبین** پس یقیندر بیلورسیزای کفار که کیمدر

شول کیمسنه که کندوسی بر اشکارا ازغونلقده در قل ارایتم ان اصبح ماؤکم غورا سویله
بنی اکاه ایدك اندنکیم صویکوز یره یود ولمش صباحلرسه فمن یاتیکم بماء معین یعنی کمدر
که سیزه بر آقر صو کوتوره دور سرور کائنات دن روایت در کیم بیوردی هر کیمسه که هر کیجه
تبارك سورهسن اوقور حق جل وعلا انی انك سببیله قبرك عذابندن محفوظ قیلادر
وبو سببدن بو سورهیه حضرتك زمان سعادتلرنده سورة المانعه دیرلردی

سورة نون مکیه وایها اثنتان وخمسون ایة

بسم الله الرحمن الرحیم

ن امثالی سبقت ایتدی و بر قوله اندن مراد دوات در والقلم وما یسطرون لوح محفوظی
یازن قلمه قسم واکلد حفظهٔ کرام یازدوقلری اشیایه قسم که ما انت بنعمة ربك
بمجنون پروردکارکك نعمتیله سندن یا محمد دیوانهلك دراصل منتفی اولدی وان لك
لاجرا غیر ممنون دخی تحقیقا کیم سکا کسلمهمش اجرت وار وانك لعلی خلق عظیم
وبی شبهه سن بر اولو خوی اوزرهسن که عشیرتکدن چکدوکك زحمتی سنك کبی
اولانلر انی تحمل ایتمزلر فستبصر ویبصرون پس یقنده سن کورورسن وانلر کورورلرکیم
بأییکم المفتون قنغکوز دیوانه لکله مفتون اولدی ان ربك هو اعلم بمن ضل عن سبیله
تحقیقا که پروردکارك هر کسدن دانا تردر شول کیمسهنك حالنه که یولندن ازوب
دیوانه اولدی وهو اعلم بالمهتدین دخی کندوسی هر کیمسهدن اعلمدر دوغرو یول
بولانلره فلا تطع المکذبین پس ترك ایله یلانلایندلره یا محمد اویمه بو کلامدن
مقصود بو که کفارك مخالفتی اوزره اولان حضرتك تصمیمنه تهییج ویرمکدر
ودوا لو تدهن کفار سیورلر که سن شرکدن نهی ایتمکلکی بوراقوب کندولره مدارا
ایدهسن فیدهنون که کندولر دخی ترك طعنله وموافقتله سکا مدارا ایدهلر ولا تطع
کل حلاف ٠٠ دخی اویمه حق وباطلده هر چوق آند ایچیجیه مهین رأیده
حقیر اولمش هماز خلقی عیب ایدیجی مشاء بنمیم چوغللق طریقیله سوزی نقل
ایدیجی مناع للخیر خلقی ایماندن الیقویجی معتد ستمده حدی آشمش اثیم چوق
کناهلو عتل پك یوزلو ویرماز خویلو بعد ذلك زنیم بو عیبلردن صکره
زنادن حاصل اولمش بر قولدر بوندن مراد اولنان ولید بن المغیرهدر دیدیلر اول خبیث
بو صفاته جامع ایدی واون سکز یاشنه کیرنجه دك پدری معلوم دکلدی صکره
مغیره انی کندویه ملحق ایدوب اوغول ایتدی ان کان ذا مال وبنین سبقت

ایدن

سبقت ایدن نهیه علتدر یعنی مالدار واوغوللر ایرسی اولدوغیچون اکا اطاعت ایتمه
اذا تتلی علیه ایاتنا قچن بیزم ایاتمز اوزرینه اوقنور قال اساطیر الاولین دیر
اوزرینه تلاوت اولنان نسنه کچمشلرك افسانهسیدر سنسمه علی الخرطوم
بی شبهه کیم بو صفات خبیثهیه جامع اولان شخصی بوردنی اوزرده داغله نشانلرز
انا بلوناهم تحقیقا که مکه خلقیله تجربه کبی بر معامله ایتدك که کندولره نعمتلر
ویروب شکره عصیانلری سببیله انلری کندولردن سلب ایتدك کما بلونا اصحاب الجنة
نته که باغ ایهلرینه اول معاملهیی ایتدك منقولدر کیم یمن اقلیمنده ضروان ناحیهسنده
بر پیر صالح مقیم ایدی انك انده بر باغی وار ایدی هر ییل که اول باغك محصولن
دروب بچمك ایستردی فقرایه خبر داد ایدوب کلورلردی اوراقدن قلانی ویل
صالدوغنی ویغمسی متعذر اولان شیئی جمع ایدوب الورلردی اول پیر دار اخرته
انتقال ایتدوکدنصکره اولادی دیدیلر پدر امجدلك طریقنه تابع اولورسك
احوالمز پریشان اولور پس قولری بوکا اتفاق ایدوب قسم ایتدیلر کیم فقرانك
خبری یوغیکن صباح وقتنده باغی دوروب بچهلم صکره حق تعالی انلری بر بلایه
کرفتار ایتدی نته که بیوردی اذ اقسموا لیصرمنها مصبحین بلونا لفظنه متعلقدر
یعنی باغ ایهلرین مبتلا قیلدق قچن انداجدیلر کیم صباح وقتنه کیردوکلرنده البته
باغك میوهسن واکیننی دوروب بچهلر ولا یستثنون وفقرانك حصهسن اندن
استثنا ایتمزلر فطاف علیها طائف پس باغ اوزره بر دونجی بلا دوندی من ربك
پروردکارکك فرمانندن وهم نائمون وحال بو که انلر یاتمشلردر فاصبحت کالصریم
پس اشجار ومیوهسی یانوب جهتدن کیجه کبی قرارمش صباحلدی فتنادوا مصبحین
پس صباح وقتنه داخل اولدوقلرنده بری برینه چاغردیکه ان اغدوا علی حرثکم
اکینکوز اوزره صباحدن چیقك کیدك ان کنتم صارمین اکر انی قطع ایدیجیلر دکوز
فانطلقوا وهم یتخافتون پس باغ سمتنه توجه ایدوب کیتدیلر اول حالده که
کندولر ارالرنده مشاوره ایدرلر کیم ان لا یدخلنها الیوم علیکم مسکین البته اول باغه
بو کون بر یوقسول اوزرکزه کیرمسون وغدوا علی حرد قادرین وکونش چیقمزدن ایچمك
اوزره قادر اولمقلرین تخمین ایدوب کیتدیلر تمنی اول قصدله عزم ایدوب کیتدیلر
که فقرانك عیشن تنکید ایدهلر پس عیشلری اوزره بر تنکید اولدیکه اول باغك
ایچنده درچو المعدن اوزکه بر نسنه تحصیل ایتمکه قادر اولمدیلر فلما راوها پس قچنکیم

باغلوین اول هیئتله کوردیلر قالوا انا لضالون دیدیلر علی التحقیق بیز باغمزك
یولنی ازدرمشوز صکره که اکا تامل ایدوب بیلدیلرکیم اوباغ کندو باغلریدر دیدیلر
بل نحن محرومون یولی ازمش دکلوز بلکه بو باغك نعمتلرندن بی نصیبوز
یمان نیتمز سببیله قال اوسطهم عقلده یاپاشده اورتنجه لری اولان دیدی الم اقل
لکم لولا تسبحون سیزه دیدممی بو ایشه عزم ایتدککوز محل بویرماز نیتدن
رجوع ایدوب تنکری یاده کتورك قالوا سبحان ربنا دیدیلر پروردکارمز منزهدر
بیزه ستم ایتمکدن انا کنا ظالمین کمبی شبهه بیز کندو نفسمزه ستم ایتمشلریدك
فاقبل بعضهم علی بعض یتلاومون پس بیرلری بیرلری اوزره دونوب ملامت ایتمکه
باشلدی زیرا کیمسی بو فعله اشارت ایتمشدی وکیمسی اولمسنی صواب کورمشدی
وکیمسی راضی اولمشدی صکره که کوردیلر پشیمانلقدن کندولره برنسنه حاصل اولماز
کنا هلونز مصرف اولوب قالوا یا ویلنا انا کنا طاغین دیدیلر ای هلاکمز حاضر
اولکیم بلاشبهه بیز حدی اشمش برکروه ایدك عسی ربنا ان یبدلنا خیرا منها
شاید ربمز اندن یکرك بر باغ بیزه ویره انا الی ربنا راغبون کرچك
شك بیز خداوندمزه دونوب رغبت ایدیجیلرز کتوردیلر که بعض روایاتده
ثابت اولمشدر کیم حق جل وعلا بوایدوکلری توبه سببیله کندولره اول باغدن
یك برباغ احسان ایتدی کذلك العذاب بوخصوص صدر باغ صاحبلری چکدکلری
عذاب کبیدر دنیانك عذابی ولعذاب الاخرة اکبر والبته صونکی سرایك
اشکنجه سی دنیانك اشکنجه سندن چوق بیوکدر لو کانوا یعلمون بیلمش اولسیدیلر
البته عذابه موءدی اولان شیئدن احتراز ان للمتقین عند ربهم تحقیقا کیم
شركدن ومعصیتدن پرهیز اولانلره آخرتده پروردکارلری قتنده وار جنات النعیم
نعمتلو باغلر افنجعل المسلمین کالمجرمین پس اهل اسلامی کنهکار کفار کبی قیلورموز
بوکلام کفارك سوزنی انکاردر زیرا انلر دیرلردی بعث وحشر صحیح اولورسه که محمد
کمان ایدر اهل اسلام بیزدن ایلرو اولمازلر بلکه حالمز انلرك حالندن یکرك
اولور نته که دنیاده اویلهدر مالکم کیف تحکمون سیزه نه اولدی نیجه حکومت
ایدرسیز هیچ خدا عز وجل دوشمنلرینی دوستلری کبی قیلورمی ام لکم کتاب
یاخود سیزه کوکدن اینمش بر کتابی وار فیه تدرسون ایچنده اوقورسیز کیم
ان لکم فیه لما تخیرون علی التحقیق انك ایچنده یکنوب ارزو ایتدککوز لنسنه

سیزه در وبو کونه کتاب اصلا یوقدر ام لکم ایمان علینا بالغة یاخود سیزه
اوندیزه تاکیدده نهایته یتشمش اندلری وار الی یوم القیمة قیامت کوننه دك
ان لکم لما تحکمون علی التحقیق حکومت ایتدککوز نسنه سیزه در وبویله بر عهد هرکز
بیزدن صادر اولمدی سلهم ایهم بذلك زعیم انلردن صور یا محمد قنغلری اول باطل حکمه
کفیلدر ام لهم شرکاء یاخود انلره اورتاقلری وار که بو سوزده کندولره اورتاق
اولور فلیاتوا بشرکائهم پس اورتاقلرینی کتورسونلر ان کانوا صادقین اگر دعوالرنده
کرچك سویلیجیلردی یوم یکشف عن ساق یاد ایت اول کونی که برعضو تبلو شدتلو
ایشدن کشف اولنور لغت عربیده کشف ساق مثل طریقیله ایشك دشوارنده
استعمال اولنور ویدعون الی السجود دخی کفار توبیخ اولنمق ایچون سجده کتورمکه
دعوت اولنورلر خاشعة ابصارهم پس سجده کتورمکه قدرتلری اولماز ترهقهم
ذلة قیامتك هیبتندن کوزلری سیزه بقر ترهقهم ذلة خوارلق کندولرینی
قبلدیر وقد کانوا یدعون الی السجود دخی تحقیقا که دنیاده سجده ایتمکه دعوت اولنورلردی
وهم سالمون وحال بوکه کندولر سجودی ادا ایتمکدن متمکن ایدیلر فذرنی ومن
یکذب بهذا الحدیث پس بنی قوی ویر یا محمد اول کیمسه ایله که بو سوزی تکذیب
ایدر یعنی قرآنی تکذیب ایدن کیمسه نك ایشنی بکا مفوض قیل بن سکا انك ایشنی
کفایت ایدرم سنستدرجهم بلاشبهه انلری پایه پایه الوب اهلاکه ایلتدرن
من حیث لا یعلمون بیلمدوکلری یردن واملی لهم وانلره مهلت ویرورم
ان کیدی متین بی شبهه کیم بنم عقوبتم محکمدر برنسنه اله دفع اولنماز
ام تسئلهم اجرا یاخود رسالتك تبلیغی اوزره انلردن اجرت طلب
ایدرمیسن فهم من مغرم مثقلون که انلر جریمه ویرمسندن اغرلنمشلردر ام عندهم
الغیب یاخود بوشبهه اولان نسنه یعنی لوح محفوظ قتلرنده وارمی فهم
یکتبون که انلر حکم ایتدوکلری شیئی اندن یازوب سنك علمکدن مستغنی
اولمشلردر چونکه انلرك قضاء ازلیسنده صبر ایتمکه فرمان ایدوب بیوردی
فاصبر لحکم ربك پس پروردکارك فرمانینه قتلان ولا تکن کصاحب الحوت
وبالق ایرسی کبی اولمه یعنی حضرت یونس علیه السلام کبی اولمه اذ نادی
بالق قارننده چاغردی وهو مکظوم وحال بوکه کندو تضجردن امتلاءله دولمشدی
لولا ان تدارکه نعمة من ربه اکا پروردکاری طرفندن بر احسان یتشمسیدی

که کندوبی توبه‌یه موفق قیلوب توبه‌سن قبول ایتدی لنبذ بالعرآء البتة اشجاردن
خالی صحراده قالوردی وهو مذموم اول حالده که کندوبی خدانک رحمتندن دور
قیلمشدد فاجتباه ربه پس پروردکاری انی برکزیده قیلدی فجعله من الصالحین
درعقبانی صلاحده اصحاب کمال اولانلردن قیلدی وان یکاد الذین کفروا دخی
تحقیقا بقلشدیکیم کفر ایدن کیمسنه‌لر لیزلقونک بابصارهم حسد جهتندن کوزلریله
یرکدن سنی سورچندروب اهلاک ایده‌لر لما سمعوا الذکر قچن قرآنی ایشتدیلر
ایشتدیلر کتوردیلرکه بنی اسد قبیله‌سندن کوزله دکیجیلر وار ایدی ایسندیلرکه
حضرتی کوزله دکه‌لر حق جل وعلا حبیبی انلرک شرندن حفظ ایدوب بوآیتی منزل
قیلدی حدیث شریفده واردا ولمشدر کیم علی التحقیق کوز کیشی‌یی قبره کیوردور
ودوه‌یی قزانه ویقولون انه لمجنون دخی خلقی تنفیر ایتمک ایچون دیرلر علی التحقیق
محمد المصطفی حاشا دیوانه‌دردر وماهو الا ذکر للعالمین وقرآن بر نسنه دکلدر الا
عالملره بر پند ونصیحت پس انی تعالی ایدوب اوقومز الا عقللرم جمیع خلقتده اکمل اولان

سورة الحاقة مکیة وآیها ودخی جمله‌سندن یکرکسا ولان احدی وخمسون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

الحاقة اول حالت که جمله امورک حقیقتی انجذه بیلنور ما الحاقة ندر اول حالت
ندر یعنی انک حقیقتنی بیلمک سکا ممکن دکلدر کذبت ثمود وعاد بالقارعة
قبیلهٔ ثمود وقبیلهٔ عاد قیامتک اولمسنی اینانمدیلر تکذیب قیلدیلر قرعه ودکه دیرلر
پس قیامتک دخی خلقی قورقیله واجرام علویه‌یی پاره‌له‌یه وبلدزلری صاچه‌له
دوکدیکیچون قیامت قارعه ایله تسمیه اولندی فاما ثمود پس اما قبیلهٔ ثمود
فاهلکوا بالطاغیة حدی اشمش واقعه ایله نابود اولدیلر واو صیحه ایدی واما
عاد فاهلکوا بریح صرصر عاتیة واما قبیلهٔ عاد آوازی شدید حدی تجاوز
ایتمش یل ایله یوق اولدیلر سخرها علیهم سبع لیال وثمانیة ایام حسوما اول یلی
اونلره یدی کیجه وسکز کون بلا فاصله مسلط قیلدی فتری القوم فیها صرعی
پس اول جماعتی اول اوقاتده کوررسن دوشوب هلاک اولمشلر کانهم اعجاز
نخل خاویة کویاکه انلر ایچی بوش خرما اغاجلرینک دیبی فهل تری لهم من باقیة
پس انلردن هیچ باقی قالمش بر کیمسه کورورمیسن هیچ انلردن اصلا بر کیمسه
قالمیوب نسللری منقطع اولدی وجاء فرعون ومن قبله والمؤتفکات بالخاطئة

ومصرعکی وکندوسندن اسبق اولانلر ودونمش کویلر اهالیسی خطالو اولانافعال
ایله کلدیلر فعصوا رسول ربهم پس انلرک هر کروهی پروردکارلرینک پیغمبرینه
مطیع ومنقاد اولمدیلر فاخذهم اخذة رابیة پس حق تعالی انلری شدتی
ارتمش بر الش الدی نیترکه اعماللری قبحده غایته ارتمشدی انا لما طغی الماء
حملناکم فی الجاریة تحقیقا که بز نچه صو حدی تجاوز ایتدی پدرلرکوزی حضرت
نوحک کیمیسنده قالدردق لنجعلها لکم تذکرة تاکه اول ایشی سزکچون بر عبرت
وضدانک وحدانیتنه بر دلالت قیله‌لم وتعیها اذن واعیة واکی بر واعیه لو قولاق
ازبرلر فاذا نفخ فی الصور نفخة واحدة پس قچنکیم صورده اوفوردشا وفورلنود
وحملت الارض والجبال ویر وطاغلر مکانلرندن قالدرلور فدکتا دکة واحدة
درعقب بیری بیرینه اورلوب بردوکلمش دوکلور کرقولری هبا اولورلر فیومئذ
وقعت الواقعة پس اولکونده دوشجک دوشر یعنی قیامت قالقر وانشقت السماء
وکوک فرشته‌لرک اینمسیچون یاریلور فهی یومئذ واهیة پس کوک اولکونده
سست وبوش اولور والملک علی ارجائها وفرشته جنسی کوکک اطرافی اوزره
دوروب منتظر اولمشلر ویحمل عرش ربک فوقهم یومئذ ثمانیة دخی پروردکارکک
عرشنی اولکونده کوکک اطرافی اوزره اولان ملائکه‌نک اوستنده سکز ملک
قالدرور یومئذ تعرضون اولکونده محاسبه ایچون خدا اوزره عرض اولنورسیز
لا تخفی منکم خافیة اعمالکوردن تنکری تعالی اوزره بر کیزلی نسنه پوشیده
اولمازکه اعمالکوزه اطلاع تحصیل ایتمک ایچون سیزی اوزره عرض ایده انجق اندن
مراد بوکه هرکسک کیفیت حالی بیلنه وعدالته مبالغه اولنه فاما من اوتی کتابه
بیمینه پس اما شول کیمسه که نامه اعمالی صاغ الیله ویرلدی فیقول هاؤم اقرؤا
کتابیه ابتهاج وافتخار طریقیله سویلر الک نامهٔ اعمالمی اوقوک انی ظننت انی
ملاق حسابیه تحقیقا بن بیلدم که بی شبهه بن محاسبه‌می کوریجی یم
فهو فی عیشة راضیة پس اول کیمسه کندودندنا صاف تعظیمله مقرون
اولمش بر زندکانلکده در فی جنة عالیة بر یوکسک اوجمقده در قطوفها دانیة
درله‌جک میوه‌لری یقندر که اوتورمش اولان کیمسه اندن تناول ایدر کلوا
واشربوا کندولره دینلور ییک وایچک هنیئا تاتمش اولسون بما اسلفتم
فی الایام الخالیة کچمش کونلرده ایلرو کوندردککوز اعمال سببیله واما من اوتی

كتابه بشماله واما اول كيمسه كه نامه اعمالی صول اليله كنديه ويرلدی فيقول يا ليتنی لم اوت كتابيه سويلر ای همدملر كاشكی نامهٔ اعمالم بكا ويرلميدی ولم ادر ما حسابيه وحسابم نه اولدوغنی بيلميدم يا ليتها كانت القاضية ای كاشكی موت حالی كه انكله اولمشدم فنای ابدی يه حكم ايتسيدی ما اغنی عنی ماليه بنم مالم بندن بر نسنه دفع ايتمدی هلك عنی سلطانيه حجت وقدرتم بندن نابود اولدی بعده ملائكهٔ عذابه فرمان كلوركه خذوه فغلوه بو كافری الك درعقب اللری بوينيله طوقه كيچورك ثم الجحيم صلوه صكره كندولی جهنمده بوراقك ثم فی سلسلة اندن صكره بر زنجيرده كه ذرعها سبعون ذراعا اوزنلغی يتمش ارشوندر فاسلكوه ای كيچورك انه كان لا يؤمن بالله العظيم تحقيقا كه اول كافر عظمتلو خدايه ايمان كتورمزدی ولا يحض علی طعام المسكين وبو فقيرلری يديرمسی اوزره قندرمزدی فليس له اليوم ههنا حميم پس اكا بو كون اصلا بر شفقت خصم يوقدركه كندويه حمايت ايده ولا طعام الا من غسلين واكا بر ييجك نسنه يوقدر مگر اهل جهنمك ايرينندن اكا بر ييجك بولنور لا يأكله الا الخاطئون كنهكارلردن اوزكه بر كيمسه انی يمز فلا اقسم بما تبصرون وما لا تبصرون پس امر ظاهر اولدوغيچون عالم شهادتی كوردكوز نسنه يه وعالم غيبدن كورمدكوز شيئه قسم ايتمم لتشكك انه لقول رسول كريم بی شبهه كه قرآن عظيم الشان خدا قتنده بر اولو كوندر سوزيدركه انی خدانك طرفندن خلقه تبليغ ايدر واو محمد المصطفادر وما هو بقول شاعر وقرآن جليل القدر شاعر سوزی دكلدر قليلا ما تؤمنون شدت عنادكوزدن اوتری غايتله آز تصديق كتورورسز ولا بقول كاهن دخی قرآن عظيم الشان فالجی سوزی دكلدر قليلا ما تذكرون فقی آز نصيحت دوتورسز تنزيل من رب العالمين كلام قديم خلقك پروردكارندن لسان جبرئيل اليله محمد المختاره اوزره ايندرلمشدر ولو تقول علينا بعض الاقاويل واكر محمد المصطفی كندو قتندن بر سوز اوذيدرم يلان بغلسيدی لاخذنا منه باليمين البته اندن صاغ الی الوردق ثم لقطعنا منه الوتين صكره يورك طمارين اندن كسردك يعنی كندولی اشد عقوبتله اهلاك ايدردك فما منكم من احد عنه حاجزين پس سيزدن اصلا بر كيمسه يوقدركه اندن هلاككه منع ايتمكه قادر اوله وانه لتذكرة للمتقين دخی تحقيقا كيم قرآن عظيم الشان پرهيزكارلره بر پنددر

وانا لنعلم

وانا لنعلم ان منكم مكذبين ودخی شبهه يوق بيلوروز كيم سيزدن قرآنی يلانه نسبت ايدنلر وار پس تكذيبلری اوزره مكافاتلرين ايدروز وانه لحسرة علی الكافرين دخی تحقيقا كيم قرآن كفار اوزره بر پشيمانلق وندامت اولور قچن اهل ايمانك ثوابن مشاهده ايدرلر وانه لحق اليقين دخی علی التحقيق كيم قرآن جليل القدر شكسيز درستلك ودوغرولقدر فسبح باسم ربك العظيم پس اولو پروردكارك آدين

سورة المعارج مكية وهی ذكر ايتمكله كندولی تنزيه ايت اربع واربعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

سال سائل بر ايستيجی ايستدی بعذاب واقع بر دوشمش اشكنجه يی للكافرين ايمان اولمانلر ايچون بو عذابی ايستيان نضر بن الحارث ايدی زيرا اول سويلشدی يا الهی اكر محمد كتوردوكی شی حق ايسه اوزريمزه طاشلر ياغدر ويا بر درد ويرديده انی ايستيان ابو جهل ايدی وبر قولده ايستيجی محمد المصطفی ايدی كه كفارك عذابنه استعجال ايدی وهر تقدير اوزره ليس له دافع اكا بر دوندريجی يوقدركه انی دوندره من الله خدانك جهتندن زيرا انك وقوعنه ارادتی تعلق ايتمشدر ذی المعارج جل له لفظنه صفتدر يعنی اول الله نزدبانلر ايه سيدر وانلر اول پايه لردركه پاكيزه سوز وكوكجك عمل اچنده چيقرلر يا مؤمنلر سلوكلرنده انك اچنده ترقی ايدرلر يا اندن مراد كوكلردركه ملائكه اچنده عروج ايدرلر تعرج الملائكة والروح اليه فرشته لر وحضرت جبرئيل خدانك فرمانی محلنه چيقرلر فی يوم كان مقداره خمسين الف سنة بر كونده كه انك اندازه سی اللی بيك ييلدر يعنی بر انسان انك مسافه سن قطع ايتمك ايسترسه اللی بيك ييلده انجق انی قطع ايدر فاصبر صبرا جميلا پس كفارك اذيتی اوزره بر كوزل قتلنمق قتلان كه اكا استعجال واضطراب قارشمیه انهم يرونه بعيدا تحقيقا كيم كفار قيامت كونن امكاندن بعيد كورورلر ونريه قريبا وبيز انی امكانه يقين بيلوروز يوم تكون السماء كالمهل اول كونده كه كوك ارغشی باقر كيبی اولور وتكون الجبال كالعهن وطاغلر رنكا رنك يونك كيبی اولور زيرا اوفانوب هوايه قالقدوقلرنده رنكا ميز اتلمش يونكه مشابه اولورلر ولا يسئل حميم حميما وبر خصم بر خصمك حالنی سؤال ايتمز يبصرونهم اول حالده كه خصم واقربا بری برين كورمش قيلنور يعنی قيامت كوننده طلق كند وحاللرنه اودكلو مشغول اولورلر كه اقارب بری برين

کورمشلر ایکن حال وخاطر صورمشمزلر یود المجرم کنهکار اولان کافر محبتله آرزو
ایدرکه لو یفتدی من عذاب یومئذ اول کونک اشکنجه سندن کندو نفسنی صاتون
السیدکی ببنیه وصاحبته واخیه اوغوللریله وقاریسیله وقرنداشیله وفصیلته التی
تؤویه وکندویه یر ویروب قوم وقبیله سیله ومن فی الارض جمیعا ویر یوزنده
اولانلرله قمی ثم ینجیه صکره اول فدا اوّرسنی کندو یی قورترسیکی کلا وازکچسون
بو تمنیدن ونه ممکندر انده فدا قبول اولنمق انها لظی تحقیقا که دوزخ بر شعله در
نزاعة للشوی باشک دریسن شدتله چکیجی تدعوا من ادبر وتولی جذب ایدوب
احضار ایدر شول کیمسه یی که حقدن اکسه ویروب طاعتدن یوز دوندردی
وجمع فاوعی ومالی جمع ایدوب کیسه لره دولدوردی واوندن واجب اولان
مال زکوتی انزن چیقرمدی ان الانسان خلق هلوعا تحقیقا که آدم اوغلی پک
حرصلو از صبرلو یارادلدی اذا مسه الشر جزوعا فجی کندو یه بدلک دکرغانتله بی
تاب اولور واذا مسه الخیر منوعا واولمحل که کندو یه ایولک اصابت ایدر نفسنی
طاعتدن ومالنی ارباب استحقاقدن منع ایلیجی اولور وجمله ادمیلر بو طبع اوزره
مجبولدرلر الا المصلین مکر نماز قیلیجیلرکه اول اوصافدن منزهدرلر الذین هم
علی صلوتهم دائمون اهل نماز شول کیمسه لردرکه نمازلری اوزره مداومت
ایتمشلر برایش کندولری انزن الیقومز والذین فی اموالهم حق معلوم دخی
شول کیمسه لردرکه مالارنده بر بیلنمش حق وار زکوة وصدقه موظفه کبی
للسائل والمحروم ایستیان یوقسله وایستمیان محروم اولکیمسه درکه
ظلقات اموالندن تعفف ایدوب برنسنه ایستمز ایسی خلق کندو یی دولتمند
ظن ایدوب برنسنه ویرمیوب محروم اولور والذین یصدقون بیوم الدین دخی
شول کیمسه لردرکه قیامت کوننک اولمسینی تصدیق ایدرلر والذین هم من عذاب ربهم
مشفقون وشول کیمسه لردرکه کندولر پروردکارلرینک عذابندن نفسلری
اوزره قورقمشلردر ان عذاب ربهم غیر مامون تحقیقا کیم پروردکارلرینک عذابی
مامون دکلدر والذین هم لفروجهم حافظون دخی انلر شول کیمسه لردرکه کندولر کیزلی
اعضالرینی هر شیدن صاقلمشلردر الا علی ازواجهم انجق منکوحه لری اوزره
او ما ملکت ایمانهم یا صاغ اللری مالک اولدوقلری قرواشلر اوزره فانهم غیر
ملومین کیم علی التحقیق انلر ملامت اولنمازلر عورتلرندن وقرواشلرندن فرجلرن

حفظ ایتمدوکلرندن اوتری فمن ابتغی وراء ذلک پس هر کروه که منکوحه لرندن
وقرواشلرندن اوزکه شیئه طالب اولدیلر فاولئک هم العادون انلر کندولردر
حدود شرعیه یی تجاوز ایدنلر والذین هم لاماناتهم وعهدهم راعون دخی مستثنی
اولانلر شول کیمسه لردرکه کندولر امانتلرینی وپیمانلرینی کوزه دیجیلردر والذین هم
بشهاداتهم قائمون وشول کیمسه لردرکه طانقلقلرینی دورمشلردر یعنی حقوق
الهیه دن وحقوق عباددن بیلدوکلری نسنه یی انکار ایتمزلر والذین هم علی
صلوتهم یحافظون وشول کیمسه لردرکه نمازلری اوزره محافظه ایدوب شرائط
وادابنی یرینه کتوردولر اولئک فی جنات مکرمون اول اوصافله متصف اولان
کروه خدانک لطف وکرمندن بهشتلرده معزز ومکرملردر بلکل کیم کفره نبی
ادبک دابی بوایدی کیم حضرتک جورسنده حلقه حلقه اولوب کلامنی استهزا ایده
دوترلردی حق جل وعلا انلرک احوالندن تعجب ایدوب بیوردی فما للذین
کفروا قبلک پس نه دیر اولانلره نه اولدی که سنک جوره کرم مهطعین
سرعتله کلمشلر عن الیمین وعن الشمال عزین صاغدن وصولدن بلوک بلوک
ایطمع کل امرئ منهم ایا انلردن هر بر کیشی ارزو ایدرکه ان یدخل جنة نعیم
نعمتلو باغه کیرمش قیلنه کلا بو ایدوکلری آرزودن وازکچسونلر انا خلقناهم
تحقیقا کیم بیز انلری یرتدق مما یعلمون بیلدوکلری نسنه دن یعنی انلر بر
توقش نطفه دن خلق اولندیلرکه هیچ عالم قدسه انک مناسبتی یوقدر
طاعات وایماناله واخلاق پسندیده ایله مستکمل اولمینجه فلا اقسم برب
المشارق والمغارب پس کونشک چیقجق وباتجق یرلرینک پروردکارینه قسم کیم
انا لقادرون علی ان نبدل خیرا منهم علی التحقیق بیز توانالرز انک اوزره کیم
کفاری اهلاک ایدوب کندولردن ییکرک کیمسنه لری یرلرینه کتوردوز
وما نحن بمسبوقین وبیز اهلاکلرینی ایسترسک اصلا بر کیمسه یه مغلوب
اولوب اهلاکلرندن منع اولنمزوز فذرهم یخوضوا ویلعبوا پس انلری بوراق
باطل اولان اشیایه مباشرت ایدوب اوینسونلر حتی یلاقوا یومهم اول
وقته دک که کونلرینه راستنه لر الذی یوعدون شول کون که انکله وعد
اولنورلر یوم یخرجون من الاجداث سراعا اول کون که کورلردن چیقرلر تیز تیز لشلر
ایکن کانهم الی نصب یوفضون کویا که انلر بردورمش بیرقلر سمتنه ایورلر

خاشعة ابصارهم کوزلری خوارلك قبلر ذلك اليوم اولدر اول کون الذی کانوا یوعدون شول کون که کفار انکله دنیاده موعود اولور لردی

سورة نوح مكية وايها سبع وعشرون اية

بسم الله الرحمن الرحيم

انا ارسلنا نوحا الى قومه تحقیقا که بز حضرت نوحی کندو عشیرتنه مرسل قیلوب دیدك ان انذر قومك کندو جماعتکی قورقتدر من قبل ان یاتیهم عذاب الیم کندولره کلمدن اول بر دردناك اشکنجه و او عذاب اخرتدر یا طوفان پس حضرت نوح فرمانی قبول ایدوب قومنه واروب قال یا قوم انی لکم نذیر مبین دیدی ای بنم عشیرتم علی التحقیق بن سیزه تنکرینك عذابندن قورقودیرجی یم احکامی اشکارا ایدوب سویلرم ان اعبدوا الله ایزد ذو الجلاله یالکوز پرستش ایدك واتقوه واطیعون واندن خوف ایدك دخی بکا طاعت کوزدك یغفر لکم من ذنوبکم کناهلر کوزدك بر مقداردن سیزه مغفرت ایدر واو کفر حالتنده اولان کناهلر یدر زیرا اسلام ما قبلنی محو ایدر ویؤخرکم الی اجل مسمی و بر معین مدته دك تاخیر ایدوب عذابی اوزرکزه مسلط ایتمز یعنی سزکچون مقدر اولان موتك نهایتنه دك سیزی تاخیر ایدر ایمان وطاعت کتوردورسکوز ان اجل الله اذا جاء لا یؤخر تحقیقا کیم خدای عز وجل تقدیر ایتدوکی اجل کلدوکده تاخیر اولنماز لو کنتم تعلمون اکر بیلورکروه اولسیدکوز البته انی بیلوردکوز آخبارده بو کونه ثابت اولدیکیم حضرت نوح علیه السلام طقوز یوز اللی ییل قومنی طریق حقه دعوت ایلدی سوزنی قبول ایتمدیلر عاقبت سینه تنك اولوب جناب رب الاربابه توجه ایدوب قال رب انی دعوت قومی لیلا ونهارا دیدی ای پروردکار بی شبهه بن کندو جماعتمی کیجه وکوندز طریق حقه دعوت ایلدم فلم یزدهم دعائی الا فرارا پس بنم دعوتم کندولره برنسنه ارترمدی الا ایمان وطاعتدن قچمق وانی کلما دعوتهم لتغفر لهم دخی بلا شبهه کیم هر کاه که کندولرین ایمانه دعوت ایلدم تا که انك سببیله کندولره مغفرت ایره سن جعلوا اصابعهم فی اذانهم سوزمی ایشتمملك ایچون برمقلرین قولاقلرینه قیلدیلر واستغشوا ثیابهم ودونلرین اورتنوب قبلدیلر تا که یوزمی کورمیه لر واصروا واستکبروا استکبارا وکفرلری اوزره دوروب بنم اتباعمدن سرکشلك ایتدیلر بر اولو سرکشلك

ثم انی دعوتهم جهارا صکره بلا شبهه کندولرین ایمانه اشکارا دعوت ایتدم ثم انی اعلنت لهم اندن صکره علی التحقیق کیم بن کندولره دعوتی اچقدن ایتدم واسررت لهم اسرارا دخی کندولره دعوتی غایتله کیزلو ایتدم فقلت استغفروا ربکم پس دیدم پروردکارکوزدن مغفرت طلب ایدك توبه ایتمکله انه کان غفارا بی شبهه کیم خدای عز وجل چوق مغفرت ایدیجیدر یرسل السماء علیکم مدرارا اوزرکزه یغموری بوللو فراوان اولدوغی حالده ویمددکم باموال وبنین وانواع اموال واوغوللرله سیزه امداد ایدر ویجعل لکم جنات ویجعل لکم انهارا وسیزه باغلر قیلادر دخی سیزه ایرمقلر قیلادر ما لکم لا ترجون لله وقارا سیزه نه اولدیکیم خدای ذو الجلاله اولولق وعظمت امید ایتمیوب دلوددلو خلق ایتدی بر طور مضغه وبر طور علقه تا نهایتنه دك وبو خلق ایتمك کمال قدرتنه دلیلدر الم تروا کیف خلق الله سبع سموات طباقا بقمزمیسیز نیجه حق جل وعلا کوکلری قات قات یرتدی وجعل القمر فیهن نورا وآی انلرك بیریسنده بر روشن قیلدی وجعل الشمس سراجا دخی کونشی چراغ کیبی قرنلغی محو ایدر بر نسنه قیلدی والله انبتکم من الارض نباتا وایزد متعال سیزی یردن بتورشی کیبی بر بتدرمك بتدردی چونکه خلقك پدری آدم علیه السلام طوپراقدن خلق اولندی جمله اوغوللری اندن خلق اولنمش پایه سنده قیلندیلر ثم یعیدکم فیها صکره انك ایچنه سیزی دوندورور یعنی بعد الموت سیزی زمینده دفن ایدر ویخرجکم اخراجا وجزا وحساب ایچون اندن سیزی چیقرر بر عظیم چیقرمق والله جعل لکم الارض بساطا دخی خدای عز وجل سزکچون یری دوشنمش دوشك کیبی قیلدی لتسلکوا منها سبلا فجاجا تا که اندن متسع یوللر ایدنه سز سیز چون حضرت نوح علیه السلام بو دلائل قاطعه وبراهین ساطعه یی کتوروب قومندن تمرد وعصیان اوزکه برنسنه حاصل اولمدی درکاه ذو الجلاله تضرع وشکایت یوزین دوندروب دیدی کما قال الله تبارك وتعالی قال نوح رب انهم عصونی حضرت نوح دیدی یا الهی علی التحقیق کیم بنم کروهم سوزمی قبول ایتمدیلر واتبعوا من لم یزده ماله وولده الا خسارا واوید یلر شول کیمسه یه که مال واوشاقلری اوتوزمقدن اوزکه کندویه برنسنه ارترمدی یعنی بنم سوزمی قبول ایتمیوب ومکروا مکرا کبارا واولرك دبشلری حیله وخدعه ایتدیلر بر بیوك حیله وقالوا لا تذرن

الهتکم وکندولره تابع اولانلره دیدیلر معبودلرکوزك عبادتن بودلمقاك ولا تذرن
ودا ولا سواعا ولا یغوث ویعوق ونسرا وعلی الخصوص بو اسمائمه اولان بتلرك
عبادتنی بودلمقاك کتوردیلر کیم بونلر حضرت آدمله نوح آراسنده بر صالح کشیلرك
ادلریدر دار آخرته انتقال ایتدوکلرندن صکره قیلقلری تبرکا ایچون تصویر
اولندی بعده مرور ایامله خلق انلره عبادت ایتدیلر وقد اضلوا کثیرا ودوسا
چوق کیمسنه لری آزدردیلر ولا تزد الظالمین الا ضلالا وستمکار اولانلره حیله نك
دوا جنده دنیوی مصلحتلرنم ازمقدن اوزکه برنسنه آرترمه مما خطیئاتهم
اغرقوا کناهلرندن اوتری صوده بوغولمش قیلندیلر فادخلوا نارا درعقب بر آتشه
کیرمش قیلندیلر واول عذاب قبردر فلم یجدوا لهم من دون الله انصارا پس
تنکریدن اوزکه کندولره یاردمجیلر بولمدیلر بو کلامده انلره تعریض وار که تنکریدن
غیری انلر بر معبودلر ایدندیلر کیم کندولره یاردم ایتمکه قدرتلری یوقدر وقال نوح
رب لا تذر علی الارض من الکافرین دیارا دخی حضرت نوح دیدی ای خداوندم
یر یوزی اوزرم کفاردن بر کیمسه قومه انك ان تذرهم یضلوا عبادك
تحقیقا کیم سن انلری قویه جق اولور ایسك قوللرکی آزدررلر ولا یلدوا الا فاجرا
کفارا وطوغورمزلر الا صقدن عدولیا یمتش نعمتی چوق انکار ایدیجی کیمسنه یی
رب اغفر لی ولوالدی ای پروردکارم بکا وپدرمه وانامه مغفرت ایت ولمن دخل
بیتی مومنا دخی اومه کیرن کیمسه مؤمن اولدوغی حالده وللمؤمنین والمؤمنات
دخی اهل ایمان کشیلر واهل ایمان عورتلره ولا تزد الظالمین الا تبارا وستمکار

سورة الجن مکیة وآیها اولانلره هلاکدن اوزکه برشئ آرترمه ثمان وعشرون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

قل اوحی الی سویله یا محمد بکا فرشته الهامله خبر کلدیکیم انه استمع نفر من الجن
علی التحقیق شان بودرکه بریلردن برکروه قرآنی استماع ایلدی کتب سیرده منقولدر
کیم ایمان جن محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم نبوتنك اونیجی سنه سنده واقع اولدی
وآنی بوکونه بجریا ایدیلر کیم محمد المجتبی صلوات الله وسلامه علیه صحابهٔ کرامله
بطن النخله نام مکانده صباح نمازینی قیلدوقده ایکی اجنه دن برکروه یدی یا طقوز
اول مکانه اوغرایوب قرآن عظیم الشانك تلاوتنی سرعودکانه اندن ایشتدیلر
اندن بر رفت ووجد کوکلولرنه پیدا اولمغین ایمانه کلوب طائفه لرینه رجوع

ایدوکلرنی بعض کلمات حکمت آمیز کندولردن صدور ایدوب حق جل وعلا حبیبنه کیم منه
اندن خبر ویروب بیوردی فقالوا انا سمعنا قرانا عجبا پس جماعتلرنه دونوب کیتدوکلرنده
دیدیلر بلا شبهه بیز بر بدیع وغریب خلقت سوزنی مباین اوقونور سوز ایشتدك
یهدی الی الرشد حق وصوابه یول کوسترور فامنا به درعقب کا بین تصدیق کتوردك
ولن نشرك بربنا احدا و پروردکارمزه هرکز بر کیمسه اورتاق قیلمزوز وانه تعالی
جد ربنا دخی تصدیق کتوردك کیم علی التحقیق شان بودرکیم پروردکارمزك اولو لغی
یوجه لندی ما اتخذ صاحبة ولا ولدا هرکز نه زوجه ونه اوغول ایدندی وانه
کان یقول سفیهنا علی الله شططا دخی علی التحقیق کیم ایش بودرکه بیزه منسوب
اولان بیخرد تنکری تعالی اوزره حدی تجاوز ایتمش سوز سویلردی وانا ظننا ان لن
تقول الانس والجن علی الله کذبا دخی بلاشبهه بیز کمان ایدرك کیم بشر وپری مقوله سی
ایزد ذو الجلال اوزره اصلا یلان سویلمزلر وانه کان رجال من الانس یعوذون
برجال من الجن دخی بلاشك کیم انسان مقوله سندن کشیلر پری مقوله سندن کشیلره
صیغنورلردی که بر موحش مکانه قوندوقلرنده دیرلردی بو مکانده ساکن اولان اجنه نك
سفهاسی شرندن بو کلرینه صیغنورز فزادوهم رهقا پس بو صیغنمق سببیله انس
پریلره سرکشلك وطغیان آرتردیلر وانهم ظنوا کما ظننتم دخی علی التحقیق کیم آدمیلر
کمان ایتدیلر نته که سیز ای اجنه کمان ایتدوکز کیم ان لن یبعث الله احدا بلاشبهه
شان بوکه تنکری تعالی هرکز بر کیمسه کوندرمز وانا لمسنا السماء دخی علی التحقیق کیم
بیز کوکك خبرنی طلب ایتدك فوجدناها ملئت حرسا شدیدا وشهبا پس انی بولدق
کیم شدتلو پاسبانلرله ویلدزلردن آیرلمش آتش پاره لریله دولدرلدی وانا کنا
نقعد منها مقاعد للسمع دخی علی التحقیق کیم بیز کوکدن اوترمجق یرلرده ایشتمك
ایچون اوترردق یعنی بوندن اسبق ملائکه سوزنی ایشتمك ایچون آسمانه صعود
ایدوب پاسبان وشهبدن خالی اولان مکانلرده اوترردق فمن یستمع الآن پس
شمدی اجنه دن هرکیم آسمانه چیقوب ملائکه سوزنی ایسترسه یجد له شهابا رصدا کندویه
بر آتش شعله سی پاسبان بولور وانا لا ندری اشر ارید بمن فی الارض دخی بی شبهه بیلمزوز
کیم آسمانك محروس اولمسی سببیله یرده ساکن اولانلره بر بدلکمی ایستندی
ام اراد بهم ربهم رشدا یاخود پروردکارلری کندولره بر ایولك ایستدی وانا منا
الصالحون دخی بی کمان کیم بیزدن کورکلو عملو مؤمنلر وار ومنا دون ذلك

وبيزدن اول صلحادن الحق كيمسه لر وار كنا طرائق قددا متفرق مذاهب اييرولر ايدك

وانا ظننا ان لن نعجز الله في الارض دخى بلاشبهه كيم بيز بيلدك كه هركز تنكرى

تعالايى بيرده عاجز ايتمكه مقدر تمز يوقدر ولن نعجزه هربا وهركز قجمق جهتندن

انى عاجز ايتمروز بيزه برايشى ايتمك ايسترسه وانا لما سمعنا الهدى امنا به دخى على التحقيق

كيم قجن قرآنى ايشتدك اكا ايمان كتوردك فمن يؤمن بربه فلا يخاف بخسا پس هركيم ربنه

ايمان كتوردى نرجزانك نقصاننددن قورقمز ولا رهقا ونه ذلت وخوارلكدن خوف

ايدر وانا منا المسلمون ومنا القاسطون دخى بلاشك كيم ايمانه كلانلر بيزدندرلر

وطريق حقدن عدول ايدنلر بيزدندرلر فمن اسلم پس هركيم اسلامه كلدى فاولئك

تحروا رشدا اول كروه دوغرى يوله قصد ايتديلر واما القاسطون پس اما

حقدن عدول ايدن كيمسه لر فكانوا لجهنم حطبا انلر دوزخ اودنى ايديلر وان

لو استقاموا على الطريقة دخى بكا وحى اولنديكيم على التحقيق شان بودركه

اجنه دوغرى يول اوزره استقامت ايتسيديلر لاسقيناهم ماء غدقا البته

انلره فراوان صو ايچوردك يعنى توسعهٔ رزقك سببى اولان چوق صو ويركندولره

ويروردك لنفتنهم فيه تا كه اول وسعت عيشده انلرله تجربه كبى برمعامله

ايدردك كه نعمتك شكرنه قيام ايدن ايتميانددن ممتاز اوله ومن يعرض عن ذكر ربه

وهركيم پروردكارينك نعمتى كمقدن يوز چيورور يسلكه عذابا صعدا انى برلحتسيز

چوق زحمتلو اشكنجه ده كيورور وان المساجد لله دخى بكا وحى اولنديكيم تحقيقا

مسجدلر خداى ذو الجلاله مخصوصدر فلا تدعوا مع الله احدا پس انلردن

تنكريله بركيمسه چيوروب عبادت ايتمك يعنى خداى اخلاصله عبادت ايدك

وانه لما قام عبد الله يدعوه دخى بكا وحى اولنديكيم على التحقيق شان بودركه

قجن تنكرينك قولى كندو بر عبادت ايتمك ايچون قالقدى يعنى اول وقت كه محمد

المصطفى بطن النخله ده نماز قيلمغه شروع ايتدى كادوا يكونون عليه لبدا يقلشديكيم

اجنه قرآنك استماعيچون كيجه كبى اوزرنه قات قات اوله لر قل انما ادعوا ربى

سويله بوندن اوزكه برلسنه يوقدركيم بن پروردكارمه عبادت ايدرم ولا اشرك

به احدا واكابر كيمسه اورتاق قيلمم قل انى لا املك لكم ضرا ولا رشدا سويله

على التحقيق كيم بن سيزه نه بدلك يتشدرمكه قادرم ونه دوغرى يوله ايصال ايتمكه

قادرم قل انى لن يجيرني من الله احد سويله بى شبهه كيم بن تنكرينك عذابندن

بركيمسه

بركيمسه بنى صيفندرمز حق تعالى بكا بر حقارت ايتمك ايسترسه ولن اجد من دونه

ملتحدا وانك لطفندن اوزكه بر التجا ايده جك نسنه بولمم الا بلاغا من الله

ورسالاته ايلجى تنكرينك طرفندن خلقه شريعتى يتشدرمك وخبرلرين بيان

ايتمك بكا پناه اولور ومن يعص الله ورسوله وهركيم تنكريه وپيغمبرنه عصيان ايدر

فان له نار جهنم بى شك كيم دوزخك آتشى اكا اولور خالدين فيها انك

ايچنده استمرار اقامتى تقدير ايتمشلردر ابدا هميشه حتى اذا راوا ما يوعدون

دلالت حال حسبيله كلام مقدره غايتدر يعنى كفار محمد المصطفايى زبون كوروب

عصيان ايدرلر اول محله دك كه موعود اولدوقلرى عذابى كورجك فسيعلمون

من اضعف ناصرا واقل عددا پس اول وقت على التحقيق بيلورلر كه كيمك يارديجيسى

زبونكدر وكيمك لشكرى آزكدر قل ان ادرى اقريب ما توعدون سويله يا محمد بيلمم

وعد اولندغكوز يقينميدر ام يجعل له ربى امدا ياخود اكا بنم ربم برمدت تعيين

قيلدر مى يعنى انك اولمسى محققدر اما نه زمان واقع اولدوغنى بيلمم عالم الغيب

ايزد ذو الجلال پوشيده اولان اشيايى بيلور فلا يظهر على غيبه احدا پس مخفى

اولان شيئنه بركيمسه يى مطلع قيلماز الا من ارتضى من رسول مكر رسول قسمندن

بكندوكى كيمسه يى كه انى بعض امورنه مطلع قيلدر تا كه اكا معجزه اوله فانه يسلك

من بين يديه ومن خلفه رصدا كيم على التحقيق خداى عز وجل اول بكندوكى كيمسه نك

اوكندن وارداندن ملائكه دن پاسبانلر تعيين ايدر تا كه شياطينك قاپمسندن

وسوزى اوندنه قرشدرمقدن انى حفظ ايدرلر ليعلم ان قد ابلغوا رسالات ربهم

تا كه موحى له اولان پيغمبر بيله كيم وحى ايله كلان فرشته لر پروردكارلرينك

فرمانلرين تغيير وتحريفدن محفوظ يتشرديلر واحاط بما لديهم وحال بو كه حق

جل وعلا رسللك قتنده اولان اشيايه علمى احاطه ايتدى واحصى كل شئ عددا

وهر نسنه نك صايسنى ضبط وحصر ايتمشدر يغمورك قطراتنه دكين وقومك ذراتنه دك

سورة المزمل مكية وآيها تسع عشرة آية

بسم الله الرحمن الرحيم

يا ايها المزمل اى دونلريله بورلنش اولان ذات پاك كتورديلركيم سرور كائنات

مبدأ حالنده كندوسنى برچارشفه اورتوب نماز قيلدى حضرت خديجه دن رضى

الله عنها منقولدركيم اول چارشف اولاندر ورت ارشونلق چارشف ايدى يار سيله

بن اوزتمنش ایدیم ویاد سیله كندوسی وبو آشناده اوزدنر بو سورهنك صدری نازل
اولدی بیلمك كركدر كیم ابتداء اسلامده قیام لیل فرض ایدی واهل اسلام قیامنده
اوچ مقدار اراسنده مخیر ایدیلر یاریسنده وایكی اولشنده بنه كه حق تعالی بیوردی
قم اللیل الا قلیلا كیجه ده نماز قیلمق ایچون قالق مكر برآز **نصفه** كه اول آز كیجه نك
یاریسیدر **او انقص منه قلیلا** یاخود یاریسندن برآز اكسك ایت تاكه ایكی اولشنده
قالمش اوله سن **او زد علیه** یا یاری اوزرینه آرتر تاكه بر اولشنده قالمش اوله سن وبوندن
اكسك اولورسه قیام لیل صایلمز **ورتل القرآن ترتیلا** دخی قرآنی اوقو دكلرم فتی
تانیله اوقی یعنی حروفنی بر بر ده تبیین ایت كه سامع اولان حروفك صایمه سندن
متمكن اوله **انا سنلقی علیك قولا ثقیلا** تحقیقا كه بز اوزرككه بر اغر سوز بوراقورز
یعنی فرشته ایله سكا بر كلام ارسال ایدرز كه تكالیف شاقه یه مشتمل اولدوغیچون
مكلف اولان جماعت اوزرینه اغردر خصوصا اوزرككه زیرا سنك اوزرككه كوتورمسی
وامته یتشدرمسی لازمدر **ان ناشئة اللیل** تحقیقا كیم كیجه ده پیدا اولان
عبادت **هی اشد وطئا** كندوسی مشقت جهتندن زیاده قیدر **واقوم قیلا**
وغایتله مستقیمدر سوز جهتندن یعنی كیجه نك عبادتنده حضور قلب سبیله
واصواتك خاموشلكدن اوتری قرائتك اوقنمسی صوابه اقربدر **ان لك فی**
النهار سبحا طویلا تحقیقا كیم سكا محمد كوندوزده چوق اشتغال واردر
ملازم اول كه خدانك مناجاتی فراغت خاطر ایستر **واذكر اسم ربك** دخی پروردكارك
آدین ذكر ایتدكم كیجه و كوندوز مداومت ایت مخفی بیورلمیه كیم ذكر الله بر امر
عامدر تحمیده وتهلیله وتسبیحه وقراءة قرآنه ومدارسهٔ علمه ونمازه وبو مقوله لردن
اولان اشیایه شاملدر **وتبتل الیه** دخی خلقدن كسل حقك عبادتنه توجه ایت
تبتیلا بر ایو كسلمك كه نفسكی بالكلیه الایش دنیادن كسوب مقام عبودیتده
اقامت ایدسن **رب المشرق والمغرب** كندودر كونشك چیقدیغی وباتدیغی یرلرك
پروردكاری **لا اله الا هو** اندن اوزكه بر درست معبود یوقدر **فاتخذه وكیلا**
پس انی كندوكه معتمد ایدنوب جمله امورك انكا اصمرله **واصبر علی ما یقولون** دخی كفار
حقكده دیدوكلری سوزلر اوزرینه صبر ایت **واهجرهم هجرا جمیلا** واندردن ایرلك
بر كوزل ایرلق كه كندولردن یات چیقوب مدارا ایدسن وكندولردن انتقام
صددنده اولمیه سن **وذرنی والمكذبین اولی النعمة** دخی بنی قوی اصحاب نعمت

اولان

اولان بلا بخیللرله كه بن انلرك حقندن كلوب سنز الوین و پروردم **ومهلهم قلیلا**
وانلره ازمدت مهلت ویر یعنی از زمان كیجدن سنز الوین و پروردم **ان لدینا انكالا**
وجحیما تحقیقا كه قتمزده كفارا ایچون اغر بوقاغولر و یانمش اتش واردر **وطعاما**
ذا غصة وعذابا الیما و بوغازده دوروب كیچمز بیجاك و درد لو اشكنجه دخی واردر
یوم ترجف الارض والجبال اول كونده كه زمین وطاغلر دترر **وكانت الجبال**
كثیبا مهیلا وطاغلر صاچلمش قوم تپه سی اولدی یعنی طاغلر بو صلابتله صاچلو
قوم كبی اولورلر **انا ارسلنا الیكم رسولا** بی شبهه كیم بز سیزه ای اهل مكه بر
پیغمبر كوندردك **شاهدا علیكم** اوندكم طانق كه قیامت كوننده دعوتنز
اجابت ایدنه شهادت ایدر وایتمیانك اوزرینه دخی شهادت ایدر **كما ارسلنا**
الی فرعون رسولا نته كه مصر حاكمنه بر پیغمبر كوندردك **فعصی فرعون الرسول**
پس فرعون بی عون اول پیغمبره اطاعت ایتمدی **فاخذناه اخذا وبیلا** درعقب
كندوبی بر محكم الشی الدق كه كندوسی ولشكرینی بر لحظه ده صوده بوغدوق
فكیف تتقون ان كفرتم پس نیجه نفسكزی ای مشركلر صاقندرسز كفر اوزره
قالورسه كوز **یوما یجعل الولدان شیبا** بر كونك عذابندن كه شدت هیبتی اوشاقلری
اق صاچلی قیلور **السماء منفطر به** كوك اول كونك هوالی سببیله یاریلور
كان وعده مفعولا خدانك وعده سی ایشلنمیلیدر تخلفی قبول ایتمز **ان هذه**
تذكرة تحقیقا كیم بو وعید بیان ایدن آیات بر پنددر **فمن شاء** پس هر كیم
پند المسین ایسندی **اتخذ الی ربه سبیلا** پروردكاری طرفنه بر یول ایدندی
كتوردیلر كیم **قم اللیل** آیتی نازل اولدوقده حضرت صلی الله علیه وسلم صحابه
كزین رضوان الله علیهم اجمعین قیام لیله مباشرت ایتدیلر كندولره معین اولان
وقتلر مشتبه اولدوغیچون بتون كیجه یی نماز ایله احیا ایدرلردی توبدن كندولره
خیلی مشقت حاصل اولشدی بر مرتبه ده كه سید الكونینك مبارك دبانلری
شیشدی حق جل وعلا لطف وكرمندن بریلیدنصكره اول بار كرانی توسلردن
قالدروب بو آیت كریمه یی منزل ایدوب بیوردی **ان ربك یعلم** تحقیقا
پروردكارك بیلور كیم **انك تقوم ادنی من ثلثی اللیل ونصفه وثلثه** علی التحقیق سن
قالقرسن كیجه نك ایكی اولشندن آزرك وكیجه نك یاریسی وبر اولشن **وطائفة**
من الذین معك وسنكله اولانلردن بر كروه دخی اولمنوال اوزره نماز

ایچون کیجه قالقرلر والله یقدر اللیل والنهار وایزد ذو الجلال کیجه یی وکوندزی تقدیر
ایدر یعنی کندوسندن غیری بر کیمسه کیجه وکوندزک ساعتلرین کما هو حقه بیلمز
علم ان لن تحصوه حق جل وعلا بیلدی کیم علی التحقیق سیز اوقاتک حسابنی
ضبط ایده مزسیز فتاب علیکم پس عفو ومرحمتله اوزریکزه دوندی که قیام
مقدارن ترکنه سیزه رخصت ویردی فاقرؤا ما تیسر من القرآن پس کلام قدیمدن
اوزریکزه آسان اولان شیئی اوقویک یعنی کیجه نمازنده اوقیکزه آسان اولانی قیلک
چون اوقومق نمازک بر رکنیدر انکله اندن تعبیر ایتدی نتکیم اندن سجود ورکوع کیبی
سائر ارکانیله غیر محللرده تعبیر اولندی بعده بو عفو وتخفیفک حکمتنی بیان ایدوب
بیوردی علم ان سیکون منکم مرضی خدای عز وجلک علم ازلیسی اکا تعلق ایتدی کیم بلا
شبهه شان بودر که سیزدن خسته لر اولور وآخرون یضربون فی الارض یبتغون من فضل
دخی سیزدن بر بلوک یر یوزنده سفر ایدوب خدانک احسان وکرمندن معیشت
پیدا ایتمکه طالب اولورلر وآخرون یقاتلون فی سبیل الله دخی سیزدن بر آخر کروه
خدانک یولنده جنک ایدیجی اولورلر فاقرؤا ما تیسر منه پس اندن سیزه قولای
کلانی اوقیک واقیموا الصلوة وفرض اولان نمازی قیلک وآتوا الزکوة وواجب
اولان زکوتی ارباب استحقاقه ادا ایدک واقرضوا الله قرضاً حسناً وایزد ذو
الجلاله بورج ویرک بر کوزل بورج یعنی اخلاص ایله وکوکل خوشلغیله صدقه ویرک
بیلمک کرک کیم قول صدقه ویرمسنه حریص اولوب درکاه قیامتده عوض بولمسنه
امیدوار اولمق ایچون حق جل وعلا صدقه یی قرض عنوانیله مذکور قیلدی وما تقدموا
لانفسکم من خیر وای اهل ایمان ایولک مقوله سندن صحت حالنده
هر نه ایلرو کوندرورسیز تجدوه عند الله تنکری تعالی قتنده انی بولورسیز هو خیراً
کندوسی ییکرک دوشت محلنه تأخیر اولنان وصیتدن واعظم اجراً دخی اندن
اولو وقدرلو ثواب جهتندن واستغفروا الله دخی جمیع احوالکزده ایزد ذو الجلالدن
مغفرت طلب ایدک زیرا انسان تقصیردن خالی اولماز ان الله غفور رحیم بی شبهه
کیم حق جل وعلا بو ایکی عظیم القدر صفتله متصف اولمشدر پس مغفرت ایستیانه

سورة المدثر مکیه کناهن عفو ایدوب کندویی اسیرکر وایها ست وخمسون آیه

بسم الله الرحمن الرحیم

یا ایها المدثر ای اورتنمش اولان وجود شریف مرویدر کیم حضرت صلی الله علیه وسلم

خلعت رسالتله مشرف اولمدن اول دأب شریفی بو ایدیکیم حرا طاغنه کیدوب بر مغاره ده
عبادت ایچون قپانوردی جناب شریفندن بویله نقل اولندیکیم بیوردی حرا طاغنده
خلوتم تمام اولدی وقت نصکره خانه مه توجه ایتدم اثنای طریقده بنی چغردی بر صدا
ایشتدم صاغمه صولمه باقدم بر نسنه کورمدم بعده یوقارو باقدم هواده قورلمش
بر تخت اوستنده بر شخص اوتورر کوردم اندن بکا بر خوف عظیم حاصل اولوب خدیجه یه
کلوب دیدم بنی اسبابله اورتک بنی اورتدی وکلرندنصکره حضرت جبرئیل علیه السلام
بکا بو آیتلرله کلدی بر روایته بنا بعض مفسرین دیدیلر اول اینان سوره اقرأدر
وبعضیسی اکا ذاهب اولدیکیم یا ایها المدثرک معناسی بودر که ای نبوت وکمالات
نفسانیه ایله اورتنمش اولان ذات پاک قم فانذر یرکدن قالق خلقه عذابدن
قورقودیر وربک فکبر دخی پروردکارکی اولولغله مخصوص قیل وثیابک فطهر
ودونلرکی نجاسندن پاک قیل دیرلر ودونلری تطهیر ایتمک نمازده واجبدر وغیریسنده
مستحبدر وانک پاک اولمسی بو معنیله ونجاستدن حفظ ایتمکله اولور والرجز
فاهجر وعذابی ترک ایت یعنی عذابه مودی اولان اشیئی ایشلمه ولا تمنن تستکثر
وبر شیئی باغشلمه اول حالده که سن چوقلغنه طالب سن یعنی بر شیئی باغشلمه اول
امیدله که ویردکلردن ارتق بر عوض سکا کله وبو حکم حضرته مخصوصدر اما سائر
امت بوکونه بر ایشی ایتسه لر اوندلر بر نسنه لازم کلمز ولربک فاصبر دخی پروردکارک
فرمانته صبر ایت فاذا نقر فی الناقور پس اول کونم که صورده اوفرلسور
فذلک یومئذ یوم عسیر اول اوفرمک اوکونم بر شدتلو کونک نشانه سیدر
علی الکافرین غیر یسیر بی دین اولانلره اوزره آسان دکلدر ذرنی ومن
خلقت قوی بنی ایا محمد شول کیمسه ایله که بن انی خلق ایتدم وحیداً یالکوز
اولدوغی حالده که نه مالی ونه اوغلی وار ایدی واندن مراد ولید بن المغیره در زیرا
بو آیتلر انک حقنده نازل اولدی وجعلت له مالاً ممدوداً واکا بر چکلمش
مال قیلدم یعنی اکا مواشیدن واکینلردن وتجارت مقوله سندن چوق مالی ویردم
وبنین شهوداً وکندوسیله مکه ده حاضر اوغوللر ویردم یعنی اکا بو سبله
اوغوللر ویردم مکه کندوسیله حاضرلر بولنوب تحصیل معاش ایچون سفره چیقوب
کیتمزلر کوردی بلکه انک اون ایکی اوغلی وار ایدی اوچی ایمانه کلدیلر خالد وعماد
وهشام وقلانلری پدرلری آیینی اوزره اولدیلر ومهدت له تمهیداً وجاه

ودیاسنی تحصیل ایتمسیچون اکا ابو اسباب والات مهیا قیلدم **ثم یطمع ان ازید** بو نعمتلرده نصکره ارزو ایدرکه کندویه ویرده وکم شیئ اوزره ارتوره یم **کلا** اویله دکلدرکه امید دوتر کیم بن اکا برنسنه ارتوردم بلکه اکسکك قیلورم **انه کان لایاتنا عنیدا** تحقیقا که اول بد ذات بزم ایاتمزه معاند ایدی مرویدرکیم بو ایت نازل اولدقدنصکره مالی نقصانه یوز دوندی هلاك اولدوغی کونه دك **سارهقه صعودا** یقندر انی صعوده یتشدرورم و اول جهنمده برطاغدرکه نهایتنه یتمش ییلده چیقلور کافر چیقمسنه تکلیف اولنور چیقوب یتنه ایرشدوکنده اشاغیه صالنور ینه چیقمسنه تکلیف اولنور وصالنور بو منوال اوزره ابد الاباد معذب اولور نعوذ بالله السمیع العلیم مرویدرکه بو ایتلرك سبب نزولی بو ایدیکه سرور کائنات حم السجده سورهسن اوقور ایکن ولید حضرتك اوقومسنی اشتدی قومنه دوندکده دیدی بو کون محمددن برسوز ایشتدم اصلا انس وجنك سوزنه مشابه دکلدر زیرا انده بر حلاوت واوندنبر طلاوت بولدمکه هر کز برسوزده انی حس ایتمدم ویخی شبهه کیم اول سوز غالب کلور مغلوب اولماز وبلند اکلدن دوشوب پست اولماز جماعت قریش بو سوزلری ایشدیجك دیدیلر ولید محمدك دیننه مائل اولدی بو حالدن طبعلرینه برخیلی انزعاج حاصل اولدی ابو جهل علیه ما یستحق دیدی بن سیزی بو قیغودن قورتررم پس یاننه کلوب حمیه جاهلیه یه متعلق سوزلر کندویه ایراد ایلدی اول خبیث غیرته کلوب دیدی سیز ای قریش زعم ایدرسیز کیم محمد مجنوندر بو کلام سیزه مسلم دکلدر زیرا کمال عقل انده موجوددر وانك انکاری مکابره در و خیال ایدرسیز که کاهندر بو سوزده خلاف واقعدر زیرا کهانت ایندوکنی هیچ برفرد کورمدی و دیرسیز که شاعردر بو دخی بیمعنی سوزدر ایچون که هرکز شعر کفت وکوسی اندن صادر اولمدی محمد هیچ برشیئ دکلدر الا ساحر کوردمز میسیز کیم کیشی قاریسندن و اوغول باباسندن ایرور و بالعکس کفار بو کلامله خوش حال اولوب ایلدیلر بعده حق جل وعلا حبیبنه کیمش ایتلرله تسلیه ویردی و اوکل اثناده اول شقیدن صادر اولان احوالی بو ایتلرده بیان ایدوب بیوردی **انه فکر وقدر** تحقیقا کیم اول خبیث کندو نفسنده فکر ایدوب اولچدیکه قرآن عظیم الشان حقنده نه کونه طعن ایده یم **فقتل کیف قدر** پس هلاك اولسون نیجه اولچدی **ثم قتل کیف قدر**

بو جمله مبالغه ایچون مکرر اولدی ولفظ ثم ایله تصدیر اولنمسی دلالت ایتمك ایچوندرکیم ایکنجی جمله اولکیدن ابلغدر **ثم نظر** صکره قرآنك شاننده تفکر ایتدی **ثم عبس** پس قرآنه بر موجب طعن بولمدوغندن اوتری یوزین اکشتدی **وبسر** لفظ عبس یه ابتاعدر **ثم ادبر** صکره حقدن یوز دوندردی **واستکبر** وانك اتباعندن لننه برشیئ دکلدر الا بر جادو وکاکه اوکرنلور یعنی محمد المصطفی حاشا انی سحر دن اوکرنور **ان هذا الا قول البشر** بو قرآن برنسنه دکلدر الا انسانك سوزی **ساصلیه سقر** یقندر ولیدی جهنمك بشنجی طبقه سنه بورا قورم **وما ادریك ما سقر** و فنقی نسنه سنی بیلیجی قیلدیکیم سقر ندر **لا تبقی ولا تذر** ایچنده صالنانلرکیمسنه نك اعضاسندن برعضو قومزکه یاندرمز وانی اهلاك ایتمینجه وازکیچمز **لواحة للبشر** بر آتشدر که خلقه کورنور **علیها تسعة عشر** اون طقوز فرشته اوزرینه تعیین اولنمشدر بو عددك سبب تخصیصنه چوق وجوه ذکر ایتدیلر بریسی بوکه طقوز اکثر احاددر و اون اقل عشراتدر پس عدد مذکور اکثر اقله و اقل اکثره جامع اولدوغیچون مذکور اولدی اخبارده کلمشدرکه بو ایت نازل اولدوقده ابو جهل دیدی ای معشر قریش زبانیه اون طقوز دلر ادنی دکل سیزدن هر اون نفر برلرینه کفایت ایتمزمی ابو الاشد بن کلده اللحمی ایتدیکیم بن یالکوز اونی ادقم ایله ویدیسنی قادملمه کفایت ایدرم و سیز قوایکیسنه کفایت ایدك حق تعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی **وما جعلنا اصحاب النار الا ملائکة** وبیز جهنم آیه لرین قیلمدق الا فرشته لرکه انلر جمله مخلوقاتدن کوجلودرلر مع الهم التزیلده کتوردیکه جهنم خزنه سنك دیشیسی ماکندر انکله اون سکز نفروادکوزلری برق خاطف کیبیدر دیشلری قله لره بنکزرا غزلرندن آتش بالی چیقر ایکی اموزلرینك اراسی یتمش ییللك یولدر هر بیریسی بر دفعده یتمش بیك کافری جهنمه بوراقور پس بیچاره انسان بو قلعه اولان مخلوقه نیجه طاقت کتوره بیلور و بونلر اون طقوز اولملرینك حکمتنی حق تعالی بیان ایدوب بیوردی **وما جعلنا عدتهم الا فتنة للذین کفروا** وبیز بو ملائکه نك صابیسنی برشیئ ایتمدك الا کفر ایدنلرك فتنه سی اقتضا ایدن صایی یعنی بیز بو ملائکه نك عددینی بویله آز قیلدق تاکه کفارلر استبعاد ایتمکله استهزا ایدوب فتنه یه دوشه لر و بونلرك بو عدد له مذکور اولملرینك بر نجی سببنی دخی بیان ایدوب بیوردی **لیستیقن الذین اوتوا الکتاب**

سن کسلك ایتدی **فقال ان هذا الا سحر یؤثر** پس دیدی محمد اوقودوغی

تاكه كتاب ويرلن كيمسنه لر علم يقين تحصيل ايده لر كيم محمدك نبوتى حقده دانكچو نكه
ملائكهٔ عذابك خصوصنده اوندر ايتان كتابك سوزى كتابلرينك سوزينه
موافقدر ويزداد الذين امنوا ايمانا وتاكه اهل كتابك يقيني سببيله ايمانه
كلانلرى ايمان ارتدروده لر ولا يرتاب الذين اوتوا الكتاب والمؤمنون وتاكه
كتاب سماوى ويرلن كيمسنه لر واهل ايمان انلرك عددى خصوصنده شك ايتميه لر وليقول الذين فى قلوبهم مرض والكافرون وتاكه كوكلرنده شك اولانلر وبجه ين اولانلر ديرلر ماذا اراد الله بهذا مثلا ايرزد ذو الجلال استغرا
مثل كيبى بو مستغرب عددله نه قصد ايتدى كذلك نته كيم عدد مذكور باعث
اضلال وهدى اولدى يضل الله من يشاء ويهدى من يشاء تنكرى تعالى ايستدوكى
ازغون قيلدو ايستدوكنه هدايت ايدر ومايعلم جنود ربك الا هو ويهوردكاردك
لشكرلرين كندوسندن غيرى بركيمسه بيلمز وماهى الا ذكرى للبشر دخى سقرك احوالنه
ناطق اولان ايات برنسنه دكلدر الا ادميلره بر پند ونصيحت كلا ايتى اوبله دكلدر
نته كه كفاره ديرلر قيامت وجهنم يوقدر والقمر والليل اذ ادبر آيه قسم وكيجه يه دخى
كوندزك عقبنجه كلدوكده والصبح اذا اسفر وصباح وقتنه دخى عالمى روشن
قيلدوقده كيم انها لاحدى الكبر على التحقيق سقر بيوك بلالرك بيريسيدر يعنى
دوزخك يدى طبقه سنك بيريسى سقردر نذيرا للبشر آدميلره قورقودريجى اولدوقده
لمن شاء منكم ان يتقدم او يتأخر سيزدن شول كيمسنه يه كه خير وطاعاته ايلرو
وارمق ايسته يه ياشرك ومعاصيده كيرو قالمق ايسته يه كل نفس بما كسبت رهينة
هر جان قزندوغى نسنه سببيله كروده در الا اصحاب اليمين انجق صاغ لك آبرلرى
يعنى نامهٔ اعماللرين صاغ الله الانلر ايتدوكلرى كوزل اعمال سببيله كردنلرين قيد
رهيننددن خلاص ايتديلر فى جنات يتساءلون عن المجرمين باغلرده اقامت ايدوب
بيرى بيرندن مشركلرك احوالن صوردقدن انلره توبيخ يوزندن ديرلر ماسلككم
فى سقر قنقى عمل كوزدوزخك ادبابيله سيزى دوندى قالوا دوزخيلر جواب ويروب
ديديلر لم نك من المصلين نماز قيلانلردن دكل ايدك ولم نك نطعم المسكين
ويوقسله بيجاب ويرمز ايدك وكنا نخوض مع الخائضين وباطل سوزه داخل اولانلر له
داخل اولوردق وكنا نكذب بيوم الدين دخى دوزجزانك وقوعنه تصديق كتورمزد
حتى اتانا اليقين اول ايشلردن منفك اولمدق موت بيزه كلنجه فما تنفعهم شفاعة

الشافعين پس ديكچيلرك دبلكى كندولره فائده ويرمزدلك اولندوقلرى صورتده
منقولدركيم مشركلر ديديلر يا محمد ما دامكه تنكريدن هر بيرمزك ادنه برنامه كتورمزسن
كه ايجنده يازلمش اوله اى فلان محمده متابعت ايت بيز سكا ايمان كتورمزوز حق جل
وعلا انلردن بو سوزى استبعاد ايدوب بو ايت كريمه منزل ايتدى فما لهم عن التذكرة
معرضين پس بوكفاره نه اولديكه پند ونصيحتدن يوز چيورمشلر كانهم حمر
مستنفرة كوياكه انلر براوركمش اشكلردركه فرت من قسورة اصلاندن قچديلر
بل يريد كل امرئ منهم بلكه انلردن هر بركشى ايستركيم ان يؤتى صحفا منشرة برآچلمش
اوقنور نامه لر ويريلوه كلا ايستدوكلرى شى كندولره ويرلمز واكر ويريلود ايمانه
كلمزلر وانلر ايمانه كلدوكلرى نه انكه ايستدوكلرى نسنه كندولره ويرلمدوكندن
اوترى بل لا يخافون الاخرة بلكه آخرتدن قورقمزلر كلا حقا كيم انه تذكرة بلا شبهه
قرآن عظيم الشان بر پند ونصيحتدر فمن شاء ذكره پس هر كيم ايستركه پند اله انى
خاطره كتوروب ايچنده تفكر ايتمكدن ايرلمز وما يذكرون الا ان يشاء الله واصلا
انلر پند المزلر مكر تنكرى تعالى نصيحت پذير اولدوقلرين ايسته يه هو اهل التقوى
واهل المغفرة كندودر لائق وسزاواركه كندوسندن خوف اولنه وكندودر لائق كه
گنهكارلره مغفرت ايليه

سورة القيامة مكية وايها تسع وثلاثون آيه

بسم الله الرحمن الرحيم

لا اقسم بيوم القيمة كلام عربده لا نافيه تأكيد ايچون فعل قسم اوزره ادخال اولنمسى
شائع ومستعملدر پس معناى نظم كريم بو اولوركيم على التحقيق روز قيامته قسم
ولا اقسم بالنفس اللوامة دخى طاعاتده تقصير اوزره ملامت ايدن جانه قسم كه سنز
اى انسان مقوله سى جزا وسزا ايچون مبعوث اولورسز كتوردكلركه عدى بن ربيعه
حضرت محمد المصطفادن قيامتك احوالن سؤال ايتدى حضرت صلى الله عليه وسلم
اكا اندن خبر ويردى پس دونوب ديدى كوزمله بن بونى مشاهده ايدرسم اينانم
نه ممكندركه بو داغلمش كوكلر بريره ييغلوب كله حق جل وعلا بو ايتى منزل ايدوب
بيوردى ايحسب الانسان ان لن نجمع عظامه ايا عدى بن ربيعه كمان ايدركه بيز كوكلرين
پراكنده لكندنصكره ييغمزوز بلى قادرين على ان نسوى بنانه بلى انلك كوكلرين ييغمزز
اول حالده كيم قادرلرز انك اوزره كيم بارمقلرينك باشنى يا پرز بل يريد الانسان
ليفجر امامه بلكه كيم عدى بن ربيعه ايستركه ايلروسنده فساد ايده يسئل ايان يوم

القيمة استبعاد واستهزا طريقيله صوردكيم دوز قيامت نه زمان اولور فاذا برق
البصر پس قچنكيم كوز حيرتدن قامشور وخسف القمر وآى بچنور اولور وجمع الشمس
والقمر وكونش واى بر يرده جمع اولنوركه ايكيسى مغرب سمتندن طلوع ايدر
يقول الانسان يومئذ اين المفر اول كونده قيامتى تكذيب ايدن كافر بر كريزكاه
قنده بولنور كلا لا وزر حقا كيم كفاره اول كونده ملجأ و منجا يوقدر الى ربك
يومئذ المستقر پروردكارك فرمانندر اول كونده قوللرك ايشتى ينبؤا الانسان
يومئذ آدم اوغلى اول كونده خبردار قيلنور بما قدم واخر ايلرو كوندردوكى
وكيرو قودوغى شيدن بل الانسان على نفسه بصيرة بلكه آدمى كندو جاننه اوزرينه بر آشكار
دليل ايله سيوردر انكچونكه ايتدوكى اعماله كندوسى شاهددر پس اخبار اولنمغه محتاج
دكلدر ولو القى معاذيره واكرچه عذرلر اوله حق سننده بيپ ايدوب القا ايدرسه
حضرت عبدالله بن عباسدن رضى الله عنهما مرويدركيم بيوردى جبريل عليه السلام
حضرتنه وحى ايله كلوب قرآنى اوقوردى حضرت صلى الله عليه وسلم قرآنى اونوتمق
اچون لسانيله جبريل ايله اوقوردى حق جل وعلا بو آيت كريمه يى منزل ايدوب
بيوردى لا تحرك به لسانك قرآنك اوقومسيله ديلكى يا محمد دپرتمه وحى
اتمام اولمدن لتعجل به تاكه تيز كله انى الدسن ان علينا جمعه تحقيقا كه
سينكده انك بيغمسى اوزريمزه در وقرآنه دخى لسانكده اوقومسنك اثباتى ايتمسى
فاذا قرأناه پس قچنكه لسان جبريل الله انى اوقدقده اوقورز فاتبع قرآنه انك
اوقومسنه تابع اول ثم ان علينا بيانه صكره على التحقيق كيم معنالرندن اوندن كه
مشكل اولان اشيانك بيانى اوزريمزه در كلا اويله دكلدر اى آدم اوغوللرى
كه عقباده شك ايتمش اوله سز بل تحبون العاجلة بلكه دنيايى سيوب امورينه
مشغول اولمشسز وتذرون الآخرة وآخرتى برآقوب لوازمندن اعراض ايدرسيز
باوجودكه امر بالعكس اولمق كركدر وجوه يومئذ ناضرة اول كونده بر يوزلر
تازه وتر اولور الى ربها ناظرة پروردكارينى مشاهده ايدیجيدر ووجوه يومئذ
باسرة واول كونده بر يوزلر غايتله عبوس اولمشدر تظن ان يفعل بها فاقرة اول
يوزلرك اصحاب كمان ايدرلركه اونلره كمولكلرين قيرن عذاب كندولره ايشلنور
كلا كركمز كه دنياى دنيه آخرته اوزره ترجيح اولنه اذا بلغت التراقى قچن
روح كوكس وبويون كوكلرينه واصل اولور وقيل من راق ودينلور يعنى

اولملك كيمسنه نك اربابى ديرلر بو خسته يه كيم بر افسون اوقور وظن انه الفراق
دخى محتضر اولان شخص بيلديكيم على التحقيق اوزرينه حلول ايدن بلا دنيادن
ايرلمسى سببيدر والتفت الساق بالساق وبالعدو بالدره صارلدى كه انلرى تحريك
ايتمكه قدرتى قالمدى الى ربك يومئذ المساق اول كونده مرجع ومآل پروردكارككدر
سزاسى سمتنه در فلا صدق ولا صلى پس نه تصديقى واجب اولان شيئى تصديق
ايتدى ونه اوزرينه فرض اولان نمازى قيلدى ولكن كذب وتولى ولكن حقى تصديق
ايتميوب طاعتدن يوز چيوردى ثم ذهب الى اهله يتمطى صكره كندو قبيله مخصوص
اولان كروهك سمتنه كيتدى اول حالده كه ايتدوكى ايشله افتخار ايدوب صالنور
اولى لك سكا هلاك اولسون اى عنادكار اولان كافر فاولى ينه سكا هلاك
اولسون ثم اولى لك فاولى پس بيرى بيرينك عقبنجه هلاك سكا اولسون ايحسب
الانسان ان يترك سدى ايا آدم اوغلى صانورمى كه مهمل ترك اولنوب نه طاعتله
تكليف اولنور ونه مكافات ويريلور الم يك نطفة من منى يمنى ايا رحمده دوكلمش
منيدن بر صو قطره سى دكلميدى ثم كان علقة صكره بر اويشمش قان ايدى فخلق
فسوى اندن صكره حق تعالى انك قوى اعضاسنى ايجاد ايدوب صورتنى معتدل
قيلدى فجعل منه الزوجين پس اندن ايكى صنفى خلق ايتدى الذكر والانثى اركك
وديشى يى اليس ذلك بقادر على ان يحيى الموتى انسان كبى مخلوقى عدمدن
وجوده كتورن پروردكار دده قادر دكلميدركه اولشلرى زنده قيله اخبارده كلمشدركه
قچن بو سوره اوقنور كركدركه اوقيان كيمسنه بونك اتمامندن صكره سويليه بلى انه على كل
شيء قدير

سورة الانسان مكية وآيها احدى وثلثون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

هل اتى ايا كلدمى يعنى على التحقيق كلوب كچدى على الانسان حين من الدهر حضرت
آدم اوزرينه زماندن بر مدت كه لم يكن شيئا مذكورا بر آكلور نسنه دكلدى يعنى
حضرت آدم عليه السلام ابتدا خلقتنده قالب وجودى مكه ايله طائف اراسنده
قرق ييل صالنمش قالوب بر كيمسنه انى انسانيت عنوانيله مذكور قيلمدى انا خلقنا
الانسان من نطفة تحقيقا كه بنى آدم اوغلى برندق بر صو دمله سندن امشاج
قرشمشلر يعنى اركك وديشينك قرشق منيلرندن انى خلق ايتدك نبتليه
مبتلا اولان شخص كبى كندونى حالدن حاله نقل ايدرز فجعلناه سميعا بصيرا

پس انی ایشدیجی کودیجی خلق ایتدك تاکه دلائلك مشاهده سندن و ایاتك
ایشتمسندن متمکن اوله **انا هدیناه السبیل** تحقیقا که بیز دلائل وندلی بیان
ایتمکله اکا دوغری یولی کوستردك **اما شاکرا واما کفورا** حق تعالانك نعمتلرینه
یا شکر ایدیجی یا انکار ایدیجی اوله ونحی حالده **انا اعتدنا للکافرین** تحقیقا که
بیز اول انلر ایچون اماده قیلدق **سلاسل واغلالا** زنجیرلر وطوقلر که انلرله
بغلنورلر **وسعیرا** وبر علولی اتش که انکله یانرلر **ان الابرار یشربون من کاس**
تحقیقا که کوزل عمللو اولان کیمسنه لر بر سجیدن ایچرلر که **کان مزاجها کافورا**
انکله قانیجق نسنه کافور ایدی یعنی جنتك باده سی کندولر ایچون کافور ایله
مزج اولنور تاکه خوشبو وصاوق ولذیذ اوله **عینا** بدلدر کافوردن یعنی
کافور بر چشمه در که **یشرب بها عباد الله** خدانك قوللری اندن ایچر **یفجرونها
تفجیرا** ایستدوکلری یره اقندرلر بر اسان اقندرمق حضرت عبد الله بن
عباسدن مرویدر که بیوردی سبطین اکرمین حضرت امام حسن وحسین رضی
الله عنهما خسته اولوب سرور کائنات علیه افضل الصلوات اعادلرینه کلدی
پس بیوردی یا ابا الحسن اوغوللرك شفاسیچون خدایه برنذر ایتسیدك
حضرت علی رضی الله عنه حضرتك سوزین امتثال ایدوب اوچ کون صیامنك
ایجابنی سبطین اکرمینك شفاسنه تعلیق ایدوب حضرت فاطمه وفره ایشی
فضه دخی کا متابعت ایتدیلر شفاخانۀ الهیه دن سبطین کریمین اوزره
نسیم صحت اسدکی پس ادا ما لزمه شروع ایدوب قتلرنده برزاد اولمامغله
افطار ایچون حضرت علی رضی الله عنه شمعون خیبریدن اوچ صاع اربه الوب
بیرین اون ایدوب بیش اتمك یاپدیلر افطار ایده جکلری محل قاپولرینه بر کدا
کلوب دیدی یا اهل بیت النبوة اهل اسلامدن بر یوقسل کیمسنه یم بکا بر شی
احسان ایدك بلا توقف انی جانلری اوزره ایثار ایدوب اول اتمکلری
بالکلیه ویروب او کیجه قورصاقلری صودن غیری بر نسنه کیرمدی ایکنجی کیجه
بر صاع دخی یاپدیلر محل معهودده قاپولرینه بر اوکسز کلوب ینه سؤال اوزره حر[کت]
ایتدیلر اوچنجی کیجه باقی قلان صاعی یاپدیلر انی تناول ایده جکلری اوزره
اجرا ایتدیلر بعده حق جل وعلا بو اوصافلری مدح ضمنده بو سوره منزل ایتدی
یوفون بالنذر خدانك قوللری اوزرلرینه ایجاب ایتدوکلری شیئه دوودرلر

ویخافون

ویخافون یوما کان شره مستطیرا وبر کونك شدتندن قورقرلر که انك بدلکی فاش
اولوب منتشر ایدی **ویطعمون الطعام علی حبه مسکینا ویتیما واسیرا** ویجیکی خدانك
محبتی اوزره بوقسله واوکسزه ودوتساغه یدیدروب لسان حاللری دیر **انما نطعمکم
لوجه الله** یالکوز رضای الله ایچون سیزه یدیدرورز **لا نرید منکم جزاء ولا شکورا**
سیزدن نه مکافات ایسترورز ونه مدح وثنا **انا نخاف من ربنا** تحقیقا که بیز
پروردکارمزدن قورقرز **یوما عبوسا** بر کونك عذابندن که یوزلر ایچنده اکشی
اولنور **قمطریرا** اکنهکاراوزره غایتله شدتلودر **فوقاهم الله شر ذلك الیوم** پس
حق جل وعلا انلری اول کونك یمانلکندن محفوظ قیلدی **ولقاهم نضرة وسرورا**
وتازه لك وکوزل صورت وشادلك اولکلرینه کوسردی **وجزاهم بما صبروا** وایتدوکلری
صبر سببیله انلره سزا اوبردی **جنة** بر باغ که انك میوه سندن ییرلر **وحریرا**
وبر ابریشم دونلر اندن کیوب تنعم ایدرلر اخبارده کلمشدر که اهل جنتك ادناسی
یتمش حله کیرکه جسمینی کل یپراغندن نازکدر **متکئین فیها علی الارائك** بهشت
ایچنده بزنمش تختلر اوزره اوتوروب یصدنمشلر **لا یرون فیها شمسا ولا زمهریرا**
ایچنده نه کونش ونه قتی صاوق کورمزلر مراد بو که جنتك هواسی کمال اعتدالده در
ادبانی همیشه خوش حال ومعتدل المزاجدرلر **ودانیة علیهم ظلالها** دخی اغجارنك
سایه سی اوزرلرینه یقلشمشدر **وذللت قطوفها** ومیوه سینك درلمسی کندولره
رام قیلندی **تذلیلا** بر عجب رام اولمق که قنقی حالده ایسترلر انی درلر **ویطاف
علیهم** واوزرلرینه دولاننور **بآنیة من فضة** کومشدن قابلرله **واکواب**
ودسته سیز بردقلرله **کانت قواریرا** که انلر شیشه لر ایدی **قواریر من فضة**
کومشدن شیشه لر یعنی اول بردقلر کومشك بیاضلغنده وشیشه نك شفافلغنده
جامعدرلر **قدروها** انلری اولچدیلر **تقدیرا** ایو اولچمك یعنی ملائکه کرام
اول کوزه لرده جنت شرابن او بله اولچدیلر که هر کیمسه نك حوصله سنه
کوره بر بردق مهیا ایتدیلر نته که اهل دنیا متنعملری تکمیل لذت ایچون شربت
وصویی یکردی کاسه وشربه ایله استعمال ایدرلر **ویسقون فیها کاسا کان مزاجها
زنجبیلا** دخی اهل ایمان بهشتده ایچمش قیلنورلر بر شراب که قارشیق نسنه سی
چاشنیده زنجفیله مشابه بر شی ایدی **عینا فیها** اهل زنجفیل بهشتده بر کوزدر
تسمی سلسبیلا ایچمسی قولای اولدوغیچون بو لفظله تسمیه اولندی چون خدا

عز وجل بهشتیلرك ایچملرین وکیملرین وصف ایتدی خدا املرینك دخی وصفنی
بیان ایدوب بیوردی ویطوف علیهم ولدان مخلدون واوزرلرینه کوپه لی اوشاق
دولانور اذا رایتهم قلتهم یعنی انلری کوردوکسن حسبتهم لؤلؤا منثورا دیکلری
صاف اولدوغی جهتدن کندولرین صدفدن تازه چیقوب صاچلمش انجو صاغنورسن
واذا رأیت ثم دخی یعنی بهشتده بقرسن رایت نعیما قابل وصف اولمیان
نعمت کوردوکسن وملکا کبیرا وبر اولو ملك کوردوکسن که هرکز زوالی قبول ایتمز
عالیهم ثیاب سندس خضر اهل بهشتك اوست دونلری اینجه دوقلمش
یاشل دونلر حریردن واستبرق ومحکم طوقلمش اسبابلر حریردن امانه انکه دنیانك
تافته واطلسنه بکزرلر بلکه هر بیری بر معنای لطیف پایه سنده در که بهشتیلرك
بیری اندن بمثل حله کیره ویدنی کودنور وحلوا اساور من فضة دخی کومشدن
بلازکلرله بزنمشی قیلندیلر چون ملوك واشراف عرب تفاخر ایچون کومش
بلازکلر کیمسین شعار ایتمشلردی حق سبحانه وتعالی اهل بهشتی انك کیمسیله موصوف
قیلدی وغیر ایتده یحلون فیها من اساور من ذهب کلمشدر بو اکا مخالف دکلدر
انکچون که ممکندر علی التعاقب انلری کیرلر وسقاهم ربهم شرابا طهورا واهل
جنتك پروردکاری کندولره بر پاك شربت ایچوب سویلر ان هذا کان لکم جزاء
تحقیقا که بو مذکور اولان نعمتلر سزکچون بر مکافات ایدی وکان سعیکم مشکورا
وچالشمقوز پسندیده ومقبول اولوب مقابله سنده سزاوار لدکوز انا نحن نزلنا
علیك القرآن تنزیلا تحقیقا که بز کندومز قرآن عظیم الشانی اوزرکه متعدد
اوقاتده مصالح حسبیله بر مقدار ایندردك فاصبر لحکم ربك پس پروردکارکك
قسمنه یا کفرده مبالغه ایدیجیه اطاعت ایتمه یعنی هرکز اثمله متصف اولان عتبه
کبی بر شخصه اطاعت ایتمه که سکا دیدی کل بو دعوتدن واز کچ قیزیمی سکا
ایولندررم وولید کبی کمونه دخی اطاعت ایتمه که سکا دیدی کل بدرلرك اینته
رجوع ایت سنی دولتمند ایدرم واذکر اسم ربك بکرة واصیلا دخی پروردکارك
ادنی صباح واخشام اکه یعنی صباح واویله وایکندی نمازین قیل ومن اللیل
فاسجد له وکیجه نك بر مقدارنده اکا سجود کتور یعنی مغرب ویاتسو نمازین قیل
وسبحه لیلا طویلا واوزن کیجه انی منزه قیل یعنی کیجه نك بر خیلی مقدارنده
تهجدله مشغول اول ان هؤلاء یحبون العاجلة تحقیقا که بو مکه خلقی دنیانك

لذاتی سیورلر ویذرون وراءهم یوما ثقیلا واردلرنده بر شدتلو کون بوراقورلر
واو روز جزادر نحن خلقناهم بز انلری یرتدق وشددنا اسرهم وسکرلرله مفصللرین
بغلدق واذا شئنا بدلنا امثالهم تبدیلا واول محلده کتشرملرین ایسترز کندولرین
نابود ایدوب بیرلرینه برغیر کیمسنه لر وجوده برکنشی ایجاد ایتمك ایجاد ایدرز ان
هذه تذکرة تحقیقا که بو سوره بر پنددر فمن شاء اتخذ الی ربه سبیلا پس هرکیم
ایستر پروردکارینك طرفنه بر یول ایدنور وما تشاؤن الا ان یشاء الله والحسین
بر وقتده ایسته مزسیز الا اول وقتده که حق تعالی مشیئتکزی ایستر ان الله کان
علیما حکیما بی شبهه کیم خدا عز وجل ارباب استحقاقه دانا حکمتی اقتضا ایتدوکی
لسنه یعنی ایشلمز یدخل من یشاء فی رحمته ایستدوکی کیمسنه یی هدایت وتوفیقیله
رحمتنه داخل قیلادر والظالمین اعد لهم عذابا الیما وستمکار اولان مشرکلره بردردناك

سورة المرسلات مکیه اشکنجه اماده قیلدی وایها خمسون آیه

بسم الله الرحمن الرحیم

والمرسلات عرفا ایولك ایچون کوندرلن فرشته لره قسم فالعاصفات عصفا
پس امر الهی امتثالنده یل کبی غایتله سرعت ایدن ملائکه یه قسم والناشرات
نشرا دخی اطراف واکنافده شرائع واحکامی نخشی اظهار وایصال ایدن فرشته لره
قسم فالفارقات فرقا پس حقی باطلدن ایوار مقی ایدن فرشته لره قسم فالملقیات
ذکرا پس آیات قرآنیه یی پیغمبرلره القا ایدن فرشته لره سوکند وبو ذکری القا
ایدرلر عذرا او نذرا محق اولانلره عذر اولمق ایچون یا مبطل اولانلری قورقتمق
ایچون انما توعدون لواقع قسملرك جوابیدر یعنی بو مذکور اولان فرشته لره قسم
کیم علی التحقیق حشر ونشردن وحساب وعقابدن موعود اولدیغکوز شی البته
دوشیجیدر هرکز تخلف ایتمز فاذا النجوم طمست پس فچنکیم یلدزلرك یوزی محو اولنور
واذا السماء فرجت واول محلکه کوك یاریلور واذا الجبال نسفت واول وقت
که طاغلر یرلرندن قوپوب هواده صاورلور واذا الرسل اقتت وقتیکه
پیغمبرلر امملری اوزرینه شهادت ایتمك ایچون کندولره معین وقتده احضار اولنوب
دیرلر لای یوم اجلت قنغی کون ایچون طمس نجوم وشق سما وقلع جبال تاخیر
اولندی کندولره جواب ویریلور لیوم الفصل حقی باطلدن ایرن کون ایچون
تاخیر اولندی وما ادریك ما یوم الفصل وقنغی نسنه سکا بیلدردی که فصل کونی

تدریجی نیجه سن بیلمکه قادر اولودک کیم اوکون نز اصل کونده دیرا انک حقیقتی بیلماز
ویل یومئذ للمکذبین قیامت کونده هلاک اولسون انک وقوعن تکذیب
ایدنلره الم نهلک الاولین قوم نوح وعاد کبی کچمشلری نابود قیلمدوقمی ثم نتبعهم
الاخرین اندنصکره کفار مکه کبی کیر وقلانلری هلاک ایدوب انلره تابع قیلادز کذلک
نفعل بالمجرمین اول ایشی کبی برایشی مجرم اولانلره ایشلرز ویل یومئذ للمکذبین
اول کونده وای اولسون ایات قرانیه یه وپیغمبرلره تصدیق کتورمیانلره الم نخلقکم
من ماء مهین ایا سیزی برالچق صودن خلق ایتمدوکمی فجعلناه فی قرار مکین یعنی
انی بر محکم قرار کاهده قیلدق الی قدر معلوم بر بیلنمش مقداره دک واوقت
ولادته دک فقدرنا پس انک اوزرینه توانا اولدق فنعم القادرون پس غایتله کوزل
توانا اولانلر بیزوز ویل یومئذ للمکذبین روز جزاده بلانک بیوکی قدرتمزی تکذیب
ایدنلره اولسون الم نجعل الارض کفاتا احیاء وامواتا ایا ذمینی اولشلره وزنده لره بیغجی قیلدوقمی
وجعلنا فیها رواسی شامخات وانک ایچنده مرتفع محکم طاغلر قیلدق واسقیناکم
ماء فراتا دخی سیزه بوشیرین صوایچوردک بیرک ایچنده بکارلر خلق
ایتمکز سببیله ویل یومئذ للمکذبین اشکنجه نک اشدی قیامت کونده بوکونه
نعمتلره اعتراف ایتمیانلره اولسون واول کونده تکذیب ایدنلره دینلورکه انطلقوا
الی ما کنتم به تکذبون وارک کیدک اول شیئک سمتنه که انک وقوعنی تصدیق
ایتمزدکوز انطلقوا الی ظل ذی ثلث شعب اوچ بوداقلو کولکیه کیدک یعنی جهنمک
توتونی کولکسنه وارک کیدک لا ظلیل ولا یغنی من اللهب نه بر صاوق کولکه در
که ایچنده راحت حاصل اوله ونه جهنمک شعله سندن صاقلر انوار التنزیلده
کوردیکه بو توتونک اوچ شعبه عددیله مخصوص اولمسنک حکمتی بودرکه نفسک
حجابی انوار قدسدن حس وخیال ووهم در پس برکیمسه نک نفسی کماذن انلرله
محجوب اولدیغی اول اوچ شعبه نک عذابیله مکافات اولنور یاخود بو عذابه مؤدی
اولان دماغده حلول ایدن قوت واهمه در وقلبک صاغ طرفنده اولان قوت
غضبیه در وصولنده مستقر اولان قوت شهویه در دوبو اجلدن دینلدیکیم
شعبه نک بیری کافرلک ماغی اوزره دوزر وبیری صاغنده وبیری صولنده
انها ترمی بشرر کالقصر تحقیقا کر جهنم بیوک کوشک کبی شراره لر
صالور کانه جمالت صفر کویا اول شراره لر صاری دوه لردر ویل یومئذ

للمکذبین اولکونده کوناکون عذابلر دوزخک اولمسنه ایناتمیانلره اولسون
هذا یوم لا ینطقون بوکون بر کوندرکه شدت دهشتدن انچنده کفار اغز
اچوب سویلمزلر ولا یؤذن لهم فیعتذرون ونه کندولره دستور ویریلورکه
عذر کتوره لر ویل یومئذ للمکذبین اولکونده حسرت واندوه بو خبرلری
تکذیب ایدنلره اولسون هذا یوم الفصل بوکون حقی باطلدن ایرمق کونیدر
جمعناکم والاولین سیزی وسیزدن اسبق اولانلری بیعنک فان کان لکم کید
پس سیزه بر مکر وحیله وار ایسه فکیدون انی بکا اجرا ایدک شاید بو عذابدن
خلاص بوله سیز ویل یومئذ للمکذبین اولکونده غم وغصه اخبار اخرتی
تکذیب ایدنلره اولسون ان المتقین فی ظلال وعیون تحقیقا کیم پرهیز ایدنلر
نازنین کولکلر التنده ولطیف بکارلرک کنارنده عیش وعشرت ایدرلر
وفواکه مما یشتهون وارزو ایتدوکلری میوه لرک یمسنده مشغول اولورلر
وملائکه کرام کندولره دیرلرکه کلوا واشربوا ییک وایچک هنیئا ییدکوز
وایچدوکوز شئ ناخوشلق اولسون بما کنتم تعملون ایتدکوز اعمال
مقابله سنده انا کذلک نجزی المحسنین تحقیقا که بیز بویله ایدنلره آنجلین
احسانلر مکافات ایدرز ویل یومئذ للمکذبین اولکونده اشکنجه نک اشد
انواعی نعیم اخرویه تصدیق کتورمیانلره اولسون کلوا وتمتعوا قلیلا ای
مکذبلر دنیاده ییک وبرخوردار اولک بر آز مدت انکم مجرمون زیرا علی التحقیق
سیز کنهکارلرسز ویل یومئذ للمکذبین اولکونده هلاک ایمان کتورمیوب بو
کونه عذابه کندولرین تعریض ایدنلره اولسون واذا قیل لهم ارکعوا لا یرکعون دخی
قچن کندولره دینلورکه نماز قیلک وایچنده رکوع ایدک رکوع ایتمزلر مروی درکیم
حضرت صلی الله علیه وسلم ثقیف طائفه سنه نماز قیلمسین فرمان ایتدی دیدیلر
بز نمازده اکلمزوزکه اکلمک بر مسبه در ویل یومئذ للمکذبین اولکونده هلاک
وتدمیر شرف اسلام ایله مشرف اولمیانلره اولسون فبای حدیث بعده یؤمنون
پس قرآندنصکره قنقی سوزه تصدیق کتوررلر اکا ایمان کتورمیجک باوجود کیم
اولحد ذاتنده بر معجز سوزدر نیجه اسکارا دلیل اوزره ونیجه شریف معنی اوزره

سورة النبأ مکیة وآیها مشتملدر اربعون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

عم يتساءلون اهل مكه قنغى نسنه دن صورشورلر عن النبأ العظيم اولو خبردن يعني
حشر ونشرك احوالن بيري بيرندن صورر الذي هم فيه مختلفون شول اولو خبركه
كندولر انك ايچنده اختلاف ايتمشلردركه كيمسي دير بو خبرك اصلي يوقدر
وكيمسي ايچنده شك ايدر كلا سيعلمون حقا كه نزع محلنده بلا شبهه بيلورلر
كيم ايچنده اختلاف ايدوكلري شي حقدر ثم كلا سيعلمون پس حقا كيم قيامت
كوننده ديدوكلري سوزلك بطلانن وعقيده لرنك فسادين البته بيلورلر
الم نجعل الارض مهادا ايا زميني دوشنمش دوشك كبي قيلمدوقمي تا كه
اوزدنه قرار دوترسيز والجبال اوتادا وطاغلري زمين ايچون ميخلر قيلمدقمي
تاكه مضطرب اولميه وخلقناكم ازواجا وسيزي جفتلر اركك و ديشي يرتدق
تاكه سيزدن نسل پيدا اوله وجعلنا نومكم سباتا واويقوكزي حس وحركتدن
كسيلمك قيلدق تاكه بونلركوز راحت بوله وجعلنا الليل لباسا وكيجه يي اورتي
كبي برنسنه قيلدق تاكه قرنلغيله كيزلنمك ايستيان كمسنه كيزلنه يعني كيجه يي
قرنلق قيلدي تاكه بركمسنه كه افعالني اكر خير اكر شر كيزلمك ايسترايسه كيزلي ايده
وجعلنا النهار معاشا وكوندزي معيشت تحصيل ايده جك وقت قيلدق
تاكه ايچنده جست وجو ايدوب معيشتكزي پيدا ايده سيز وبنينا فوقكم سبعا
شدادا واوستكزده يدي محكم كوك بنا ايلدك وجعلنا سراجا وهاجا وكوكرده ايشقلي
چراغ كبي بر كونش قيلدق وانزلنا من المعصرات ماء ثجاجا وصيقيجي بولوتلردن قتي
دوكلمش صو ايندردك لنخرج به حبا ونباتا تاكه انكله دانه واوتلق چيقره وز
وجنات الفافا واغجلري بيري بيرينه چاتلمش باغلرده في ان يوم الفصل كان
ميقاتا تحقيقا كه خصومتي فصل ايدن كون بر معين وقت ايدي انكله دنيا
موقت اولوب انده منتهي اولور يوم ينفخ في الصور اول كونكه صورده
ايكنجي اوفورلمشله قوبارلر فتأتون افواجا پس بولوك بولوك كلورسيز كتورديلر
كه سرور كائنات ندن افواجك كيفيتي سؤال اولندي بيورديلر كيم امتمدن اون
صنف حشر اولنور برصنفلري ميمون صورتنده محشره كلورلر وآنلر خلق اراسنده
سوز كتوروب كوتورنلردر وبر كروه باشلري اشاغه اياقلري يوقارو يوروررلر
اغزلرندن نجاست قوقوسي كلور اهل محشردن هر كيم انلري كورر انلره لعنت
اوقور وآنلر ربا خورلردر وبر طائفه كوزلري كور عرصه محشره واروررلر وآنلر

حقدن عدول ايدوب باطل ايله حكم ايدن قاضيلردر وبر قسم ديللري كوكسلري
اوزره دوشمش الي چيقيوب كلورلر وانلر علمنه عامل اولميان علمادر وبر جماعت
اللري اياقلري كسك محشره كلورلر وانلر همسايه لرنه ايذا ايدنلردر وبر قسم آتش
نازقارله اصلمش كلورلر وانلر حكام يانده خلقي غمازلك ايدنلردر وبر كروه
جميع اعضالري قوقمش كلورلر وانلر دنيا لذاتن حرام انچه ايله الانلردر وبر كروه
بدنلرنه ياپشمش قطراندن دونلر كيمش كلورلر وانلر جاه ومال ايله تكبر وفخر
ايدنلردر وبر كروه خنزير قلعنده حشر اولنورلر وانلر شراب خورلردر اللهم احرسنا
وعافنا ولا تبتلنا يا كريم واجعلنا ممن حشر ووجهه كالقمر ليلة بدره وفتحت السماء
فكانت ابوابا واول كونده كوك ياريلوب يارقلرك كثرتندن قاپولر كبي اولدي
وسيرت الجبال فكانت سرابا وطاغلر يريوزندن قالقوب سراب كبي اولديلر ان جهنم
كانت مرصادا تحقيقا كه دوزخ بر كمينكاه ايدي كه ملائكه عذاب كفره يي تعذيب
ايتمك ايچون انده ترصد ايتمشلردر للطاغين مآبا حدودي تجاوز ايدنلره بر دونجك
يريعني جهنم كفار ايچون قرارگاه اولدي لابثين فيها احقابا اراسي كسلمامش ييللر
ايچنده اقامت ايتمشلر يعني على الدوام انك ايچنده مقيمدرلر لا يذوقون فيها بردا
ولا شرابا دوزخ ايچنده نه بر صاوق هوا ونه بر ايچجك صو دادرلر الا حميما
وغساقا مكر براسي صو وجهنميلردن اقن ايرين جزاء وفاقا ايتدوكلري اعماله كوره
بر مكافات سزالري اولدي انهم كانوا لا يرجون حسابا تحقيقا كه انلر دنياده حسابا
اخروي يي توقع ايتمزلردي وكذبوا باياتنا كذابا واياتمزه تكذيبا تكذيب ايتديلر
اصلا طرف تصديقه توجه ايتمديلر وكل شيء احصيناه كتابا وهرنسنه يي ضبط
ايتدك لوح محفوظده يازلمش اولدوغي حالده فذوقوا فلن نزيدكم الا عذابا پس عذابك
غصه سني دادك كه اشكنجه دن غيري برنسنه سيزه ارتورمزوز ان للمتقين مفازا
بي شبهه كيم پرهيزكارلره بر قورتلمق مكاني وار حدائق واعنابا ميوه لي باغلر واوزملر
وكواعب اترابا وانادمه لري سن يقزلر وكاسا دهاقا وشراب ايله دولمش پياله لر
لا يسمعون فيها لغوا ولا كذابا پرهيزكارلر اول باغلرده نه بيهوده سوز ونه يالان
ايشدرلر جزاء من ربك ارباب تقوايه بو نعمتلر پروردكاركدن بر مكافات عطاء
حسابا فضل وكرمندن كفايت ايديجي بر ديركي نه وجوب طريقيله دربرا فاعل
مختار اوزرينه برنسنه واجب اولماز رب السموات والارض وما بينهما بدلدر ربكدن

کله سندن یعنی پرهیزکارلره اولنان احسانلر کوکلر و یرلك وارسنده اولان اشیانك
پروردکاری ندن بر مکافات در الرحمن قوللرینه غایتله مرحمت ایدن لا یملکون منه
خطابا کوکلر و یرده اولان کمسنه لر خدادن سوز سویلمکه مالك اولمازلر یعنی
قادر دکللردر که انکله سوز سویلیوب ایدوکی ثواب و عقابنده اوندن اعتراض
ایده لر یوم یقوم الروح والملائکة صفا اول کونده که حضرت جبریل و فرشته لر
صف باغلمشلر ایکن دورورلر لا یتکلمون الا من اذن له الرحمن شفاعت خصوصنده
بر سوز سویلمزلر مکر شول کمسنه که ایزد جل جلاله انکا دستور ویردی وقال صوابا
دخی واقعه مطابق سوز سویلدی که اول خدانك پسندیده سنه شفاعت ایده
بیلور ذلك الیوم الحق اول کون البته اولمیدر تخلفی قبول ایتمز فمن شاء اتخذ الی
ربه مآبا پس هر کیم ایستر پروردکارینك ثوابنه ایمان و طاعتله بر دونمجك یر
ایدینور انا انذرناکم عذابا قریبا تحقیقا که بز بر یقین اشکنجه دن سزی قورقتدك
یوم ینظر المرء ما قدمت یداه اول کونده که انسان ایلرو کوندردکی اعماله بقر
ویقول الکافر یا لیتنی کنت ترابا و توحید ایتمیان سویلر ای قوم کاشکی بن بر طوپراق

سورة والنازعات مکیة اولوب مبعوث اولمیدر و آیاتها خمس و اربعون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

والنازعات غرقا قوت و شدتله کفارك جانلرین بدنلرندن چکوب چیقرن فرشته لره
قسم والناشطات نشطا و سهولت و رفقله مؤمنلرك جانلرین اخراج ایدن
ملائکه یه سوکند والسابحات سبحا و غایتله عجله ایله فرمانله کیدن فرشته لره
قسم فالسابقات سبقا پس طاعات و خیراته ایلرو کیتمکه چوق سعی ایدن ملکلره
سوکند فالمدبرات امرا حکم عالمك ایشن تدبیر ایدن ملائکه یه قسم که بعد
الموت قوبوز حساب و جزا ایچون احیا اولنورسیز یوم ترجف الراجفة اول
کونده که ترپجی دیترر یعنی طاغلر و یر کبی ساکن اولان اجرام اول کونك هیبتندن
دیترر تتبعها الرادفة تابع اولان نسنه انك اکسه سنده واقع اولور و کوکلر
یارلمسیدر و یلدزلر صاچلمسی قلوب یومئذ واجفة کوکلر اول کونده اضطراب
ایدیجیدر ابصارها خاشعة ایه لرینك کوزلری اشاغه مقلوب خوار و ذلیللردر
یقولون ائنا لمردودون فی الحافرة دیرلر انکار علی التحقیق بز حالت اولامزه
دوندرلمش اولورمزی یعنی دنیاده حیاتمز منقضی اولوب قبره وضع اولندقدنصکره

بردی

بردی احیا اولنورمز ائذا کنا عظاما نخرة ایا چوریمش کوکلر اولدوغمزده مبعوث
اولنورمز قالوا تلك اذا کرة خاسرة دیدیلر اول ایکنجی دونش اول وقتده اوتوزمق
آیرسی دونشدر یعنی بر دونش صحیح اولورسه بز اول وقتده بر خسران ایتمش
کروه اولورز ایچون که بز همیشه انك اولمسین تکذیب ایدردك بو کلام استهزا
طریقیله انلردن صادر اولدی پس حق جل وعلا انلرك انکارلرین رد ایدوب
بیوردی فانما هی زجرة واحدة پس بوندن غیری بر نسنه یوقدر که قیامت قالقمسی
بر چیغرمقدر یعنی قدرتمز قتنده انك وقوعی بر مشکل ایش کمان ایتمسونلر کیم اول بر
چیغرمقدن اوزکه دکلدر فاذا هم بالساهرة پس همان کندولر بر بیاض هموار یرده
درلر یعنی یرلك ایچنده اولمشلر ایکن بلا توقف یرلك یوزی اوزره زنده اولورلر
هل اتیك حدیث موسی حضرت موسانك خبری سکا کلدیمی که قومکدن
چکدوکك زحمتلردن سکا بر تسلیه ویره و انلره بر تهدید اولیه کیم تکذیبلری
اوزره اصرار ایدرلرسه قوم فرعوندکی عقوبت کبی کندولره بر عقوبت دکر
اذ ناداه ربه بالواد المقدس طوی یعنی موسانك پروردکاری طوی نام پاك
اولان دره ده کندویه چیغروب دیدی اذهب الی فرعون مصر حاکمنه کیت انه طغی
کیم علی التحقیق اول خبیث حدی تجاوز ایتدی فقل هل لك الی ان تزکی پس کا سویله
کفر و معصیتدن پاك اولمغه سکا میل و رغبت وارمی واهدیك الی ربك
دخی ایسترمیسن که پروردکارك معرفتنه سنی ارشاد ایدیم فتخشی که اداء
واجباتله و ترك محرماتله انك عقابندن خوف ایده سن پس حضرت موسی خدانك
فرماننه امتثال ایدوب فرعون بی عونه واروب رسالتی انکا تبلیغ ایتدی
فاراه الآیة الکبری در عقب انکا بیوك معجزه یی کوستردی و او دکنکك ایلان
اولمسیدر فکذب وعصی پس فرعون حضرت موسایی یالانجیلغه نسبت ایدوب خدانك
فرماننه اطاعت ایتمدی ثم ادبر یسعی اندنصکره اطاعتدن یوز دوندروب حضرت
موسانك ایشنی ابطال ایتمکه چالشدی و بغی حالده فحشر فنادی پس لشکرین جمع ایدوب
کندوسی جمعیت اراسنده چیغردی فقال انا ربکم الاعلی اندنصکره دیدی بنم بو جهانك
پروردکاری کوز فاخذه الله در عقب خدا عز وجل انی الدی نکال الآخرة والاولی
صوکنکی جهانك عذابیله که احراقدر و بو جهانك عذابیله که اغراقدر ان فی ذلك
لعبرة تحقیقا که فرعونك احوالنده بر پند و اعتبار وار لمن یخشی شول کیمسنه

که همیشه دائما خدادن خوف ایتمکده در ءانتم اشد خلقا ایا سزلرک مخلوقیتکز چوق
صعوبتلو در ام السماء یا کوکک مخلوقیتی صکره کوکک کیفیت خلقتنی بیان ایدوب
بیوردی بنیها انی یاپدی رفع سمکها یردن مقدار ارتفاعی توجیه قیلدی
فسوٰیها پس انی درست بی قصور و بی فطور قیلدی واغطش لیلها وانک کیجه سن
قرنلق قیلدی واخرج ضحیها وکونشنک ایشغنی چیقردی والارض بعد ذلک
دحیها و زمینی کوکک یاپمسندن صکره دوشدوب سکنی ایچون اماده قیلدی
اخرج منها ماءها ومرعیها صوینی و اوتلغنی کندوسندن چیقردی والجبال
ارسیها دخی طاغلری محکم قیلدی متاعا لکم ولانعامکم سیزکچون و دوارلکوز ایچون
کیچینجک نسنه حاصل اولمق ایچون فاذا جاءت الطامة الکبری پس اول وقت جمیع
اشیایی کوموب نابود ایدن بیوک داهیه کلودوا و قیامت کوینده یوم یتذکر الانسان
ما سعی اول کون که انسان چالشدوغی اشیایی خاطرنه کتوردی وبرزت الجحیم لمن یری
و دوزخ هر کورنره اشکارا قیلندی فاما من طغی پس اما شول کیمسه که کفرله طغیان
ایتدی واثر الحیوة الدنیا و فنی اولان صاغلغنا اخرت ایدوزه ترجیح ایدوب انک
لذاتیله مستغرق اولدی فان الجحیم هی الماوٰی بی شبهه که دوزخ کندودر انک
قرارکاهی واما من خاف مقام ربه ونهی النفس عن الهوی واما شول کیمسه که
پروردکاری اوکنده دورمغی ملاحظه ایدوب خوف ایتدی و نفسنی باطل ادنولردن
منع ایتدی فان الجنة هی الماوٰی بی شبهه که بهشت برین کندودر انک ارامکاهی
اندن اوزکه اکا بر مکان اولماز یسئلونک عن الساعة قیامتک احوالنی سندن
صورارلر ایان مرسیها نه زمان انتهاسی اولوب مستقر اولور فیم انت من ذکریها
فنقی نسنه ده سن انک اکمسندن یعنی کفار ایچون قیامتی اکمقدن و وقتنی انلر ایچون
بیان ایتمکده سن بر فائده اوزره دکلسن زیرا انک اکمسی انلره فائده ویرمز بلکه
عنادلرین ارتوروهم انک وقتنک بیلمسی خدای ذو الجلاله مخصوصدر نته کم
بیوردی الی ربک منتهیها انک علمنک نهایتی ربکه راجعدر انما انت منذر
من یخشیها بوندن غیری بر شیئه بوقدر که سن قورقوتو ویریجی سن شول کیمسه یه که
انک کلمسندن خوف ایده کانهم یوم یرونها کویا انلر اول کونده که انی کوردولر
لم یلبثوا الا عشیة او ضحیها دنیاده اقامت ایتمدیلر الا بر کونک اخشامی وقتی
یا قوشلقی وقتی یعنی اول کونک اهوالندن دنیاده مدت حیاتلرین اونودوب کان

ایدرلرکه مدت اقامتلری یا بر اخشام وقتی یا بر صباح وقتی ایدی

سورة عبس مکیة وایها اثنتا واربعون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

کتوردیلر که عبد الله بن ام مکتوم سرور کائناتک مجلس پرنورینه بر محلده کلدیکه
صنادید قریش حضرتک مجلسنده اوتوروب حضرت کندولرین اسلامه دعوت
ایتمکه مشغول ایدی ابن ام مکتوم عماسی سببیله حضرتک تشاغلندن بی خبر اولوب
کندویه دیدیکه یا رسول الله خدا سکا تعلیم ایتدوکی اشیادن بکا تعلیم ایت بو سوزی
بر قاچ کز سویلدی چون بو سوزی حضرتک سوزین قطع ایتمکه مؤدی اولدی حضرت
صلی الله علیه وسلم بو وضعدن اغرلنوب یوزین اکشدوب اندن اعراض ایتدی حق
جل وعلا حبیبنه عتاب طریقیله بو ایتلری منزل ایدوب بیوردی عبس وتولی محمد
المختار یوزین اکشدوب اعراض ایتدی ان جاءه الاعمی کندویه کور کلدوکی ایچون انک عذری
بیان اولنمق ایچون اعمی وصفیله ذکر اولندی وما یدریک و فنقی نسنه سنی انک حالنه
بیلیجی قیلدی لعله یزکی شاید اول شخص کناهلردن پاک و پاکیزه اوله او یذکر
فتنفعه الذکری یا خود نصیحتکله متعظ اولوب کندویه نصیحت فایده اما من
استغنی اما شول کیمسه که ایمانه کلمکدن استغنا ایتدی فانت له تصدی سن اکا
توجه ایدوب اقبال ایدرسن وما علیک الا یزکی وحال بو که اسلامله انک پاک
اولمدوغندن اوزرکه هیچ وبال یوقدر انچونکه احکامی تبلیغ ایتمدن غیری اوزرکه
بر شئ یوقدر واما من جاءک یسعی واما شول کیمسه که خیری طلب ایتمک ایچون
شتاب ایدرک سکا کلدی وهو یخشی وحال بو که کندوسی تکریدن خوف ایدر
فانت عنه تلهی سن اندن کفارله مشغول اولورسن منقولدر که سید عالم صلی الله
علیه وسلم بو ایتلر جناب رب الاربابدن معاتب اولدیغی ابن ام مکتومک عقبنجه واروب
کندوبی مسجده دوندردی و کندویه رداسن دوشدوب اوزرنه اوتورتدی
و اندن صکره کندوبی هر کوردکده کرم اکرام ایدوب مرحبا بمن عاتبنی فیه ربی دیردی
و ایکی کز مدینه ده یرینه قائم مقام دکدی بیلمک کرک بو ایتک حضرتدن خطا دکل
ایچونکه اجتهاد حکمیله کندوسندن صدور ایتدی و بو معاتبه اکا ترک افضل
ایچون اولدی کلا انها تذکرة حقا که بی شبهه ایات قرانیه خلقه بر پنددر فمن شاء
ذکره پس هر کیم ایسترسه انی حفظ ایدوب نصیحت پذیر اولور فی صحف اول ایات قرانیه

بر صحیفه‌لرده مثبتدر **مکرمة** خدانك قتنده مکرمدرلر **مرفوعة** قدرلری یوجه‌لنمش
مطهرة دیولرك دست تعرضندن پاك قیلنمشلر **بایدی سفرة** ملائکه‌دن بر
یازجیلر الندده‌درکه **کرامٍ** حق تعالانك قتنده معززدرلر **بررةٍ** اهل تقوی‌دلر
قتل الانسان آدم اوغلی هلاك اولسون **ما اکفره** نه عجیب‌دیندیهیچ فکر ایتمز
من ای شیء خلقه حق تعالی کندوبی قنغی نسنه‌دن یرتدی **من نطفة خلقه** انی
بر ملءٍ صودن یرتدی **فقدره** پس اشکال واعضادن کندویه لازم اوله‌جق شیئه
کندوبی مستعد قیلدی **ثم السبیل یسره** صکره والده‌نك قارنندن چیقمغی اکا
اسان قیلدی که رحمك اغزنی موسع قیلوب باشی اشاغه ایتمکی کندویه الهام ایتدی
ثم اماته صکره انی میت قیلدی **فاقبره** درعقب انی قبرده قیلدی **ثم اذا شاء انشره**
اندنصکره صدا ایستیجك انی دیرلتمز قیلدر **کلا** آدم اوغلی بر فعلدن منتهی اولمق کرك
لما یقض ما امره حضرت آدم زماننددن بوکونه دك ادمی معوله‌سی ما مأمور
اولدوغی نسنه‌یی جمله ادا ایتمدی **فلینظر الانسان الی طعامه** پس آدم اوغلی کندو
ییجکنه نظر اعتبار ایله باقسون که انك حصولیچون نیجه ایشلر خلق اولنمشدر
انا صببنا الماء صبا تحقیقا که بیز صویی بر عظیم دوکمك دوکرکز **ثم شققنا**
الارض شقا اندنصکره زمینی بر ابو یارمق یاردق **فانبتنا فیها حبا** پس
انك ایچنده اربه وبغدای کبی دانه بتوردك **وعنبا وقضبا** واوزم ویونجه‌دخی
وزیتونا ونخلا وبو ایکی جلیل القدر اغجی دخی **وحدائق غلبا** وعظیم
باغلردخی **وفاکهة وابا** ومیوه واوتلنجق نسنه دخی **متاعا لکم ولانعامکم** سزك
کیچنمککزایچون ودوارلرکوزك کیچنمسیچون اشیای مزبوره‌یی یردن پیدا
ایتدك **فاذا جاءت الصاخة** پس اول وقت که خلقی صاغر ایدن صدا کلور
بر امر عجیب کورورکز اندن مراد نفخهٔ ثانیه‌در **یوم یفر المرء من اخیه** اول کونده
که کشی قچر برادرندن **وامه وابیه** واناسندن واتاسندن **وصاحبته وبنیه**
وقاریسندن واوغوللرندن **لکل امرئ منهم یومئذ** انلردن هر برکشیه اول کونده
اولور **شان یغنیه** بر حال که اوزکه‌نك مهمندن کندوبی مشغول قیلور **وجوه**
یومئذ اول کونده یوزلر وارکه **مسفرة** ضیالو اولمش **ضاحکة مستبشرة** نعمتدن
کوردوکی اشیا سببیله کولمش مژده لنمش **ووجوه یومئذ** ویوزلر اول کونده وارکه
علیها غبرة اوزرنده غبار وکدورت اولمش **ترهقها قترة** بر سیاه‌لك

وظلمت

وظلمت کندوبی قبلادر **اولئك هم الکفرة** انلر کندولردر که دین اولانلر **الفجرة** یلانجی

سورة التکویر مکیة وایها تا بکاد اولانلر **تسع وعشرون ایه**

بسم الله الرحمن الرحیم

اذا الشمس کورت اول وقت که کونشی بورلور یعنی انبساط نوری بساط افاقدن
زائل اولوب بی نور اولور **واذا النجوم انکدرت** واول محل که یلدزلر قرنلق اولور
واذا الجبال سیرت واول زمان که طاغلر مکانلرندن قالقوب هواده غبار کبی
کیتمش قیلنور **واذا العشار عطلت** واول وقت که اون ایلق کبه دوه‌لر مهمل ترك
اولنور **واذا الوحوش حشرت** واول محل که انسیت ایتمیان حیوانلر قصاص ایچون جمع
اولنور **واذا البحار سجرت** وقچی دریالر یرتزمش قیلنور **واذا النفوس زوجت** واول
وقت که جانلر عملریله جفت قیلنور **واذا الموؤدة سئلت** دخی دیری دفن اولنان
قیز صورلور کیم **بای ذنب قتلت** قنقی کناهله قتل اولندی بو سؤالدن مراد انی
اولدرنك تبکیت وتعنیفیدر **واذا الصحف نشرت** واول محل که صحائف اعمال
یابلور **واذا السماء کشطت** واول محل که کوك دیری صویولمسی کبی صویلوب زائل
قیلنور **واذا الجحیم سعرت** واولدم که دوزخ شدتله یاندرلور **واذا الجنة ازلفت**
واول زمان که جنت اهل ایماندن یقین قیلنور **علمت نفس ما احضرت** هرجان اماده
ایتدوکی شیئك نتیجه‌سن بیلور **فلا اقسم بالخنس** پس قسم اولسون کیرویه دونن یلدزلره
الجوار الکنس کیم سیر ایدوب کونشك ایشقی التنده مخفی اولورلر وانلردن مراد خمسهٔ
متحیره‌در زحل ومشتری ومریخ وعطارد وزهره **واللیل اذا عسعس** دخی کیجه‌یه
قسم قرنلغی اولدوقده **والصبح اذا تنفس** دخی صباح وقتنه قسم قچن تنفس ایدر
وانك تنفسی طلوعی محلیدر جواب قسملر بودر که **انه لقول رسول کریم** علی التحقیق کیم
قرآن عظیم الشان بر رسولك اوقومه سیدرکه که خدانك قتنده مکرمدر **ذی**
قوة کوچ ایه‌سیدر که مؤتفکات کویلرین قنادی اوزره قالدروب زیر وزبر ایتدی
عند ذی العرش مکین عرش اعلانك ایه‌سی قتنده جاه ومنزلت صاحبیدر **مطاع ثم**
فرشته‌لر اراسنده مسموع الکلمه‌در **امین** وحیك تبلیغی اوزره امانت صاحبیدر
وما صاحبکم بمجنون دخی یارکوز یعنی محمد المختار اصلا دیوانه دکلدر **ولقد راه**
وبی شبهه کیم حضرت جبریلی خلقت اصلیه‌سی اوزره کوردی **بالافق المبین** کونشك
یوجه‌رك مطلعنده **وما هو علی الغیب بضنین** دخی محمد المصطفی پوشیده اولان

شیء اوزره بخیل دکلدر یعنی رسالتك اداسنده وخلقی تعلیم ایمده بخل ایتمز وما
هو بقول شیطان رجیم وقرآن عظیم الشان کوکدن شهابله اتلمش شیطانك
سوزی دکلدر بو کلام قرآنك حقنده کهانت وسحردر دیانلرك سوزینی رد ایتمك
ایچوندر فاین تذهبون پس قنغی مکانه کیدرسیز یعنی سیز قرآنك خصوصنده سلوك
ایتدککوز طریقده ازغون سیز ان هو الا ذکر للعالمین قرآن بر نسنه دکلدر الا
عالملر ایچون بر پند ونصیحت لمن شاء منکم ان یستقیم سیزدن شول کیمسه یه که
استقامت ایتمك ایستر وما تشاؤن الا ان یشاء الله رب العالمین وسیز هدایت واستقامتی
بر وقتده ایستمز سیز الا اول وقت که عالملرك پروردکاری خدا عز وجل مشیتکزی
ایستر حضرت عبد الله بن عمر رضی الله عنهما روایت ایتدیکه سرور کائنات بیوردی
هر کیم مجتله آنذوا ایتدیکیم قیامت کونن عیانا کوره اذا الشمس کورت سوره سن

سورة الانفطار مکیة اوتوسون وایها تسع عشرة ایة

بسم الله الرحمن الرحیم

اذا السماء انفطرت اول وقت که کوك یاریلور واذا الکواکب انتثرت وقچی
یلدزلر صاچلور واذا البحار فجرت واول محل که دریالر بیری بیرینه اقوب قولری
بر دریا اولورلر واذا القبور بعثرت وقچی کورلرك توپراغی زیر وزبر قیلنوب
ایچنده اموات اخراج اولنور علمت نفس ما قدمت واخرت هر جان عمل مقوله سندن
ایلرو کوندردکی نسنه یی وکیرو قودوغی شیئی بیلور یا ایها الانسان ما غرك بربك
الکریم ای آدم اوغلی قنقی شیء سنی کریم اولان پروردکارکله الدوب معصیت
اوزره سکا جرأت ویردی بو مقامده لفظ کریمك ایرادندن بر جح فائده فهم اولندی
بیری بو که محض کرم الهی اقتضا ایتمز که ظالم اهمال اولنوب معذب اولمیه ودوست
ودشمن ومطیع وعاصی بر درجه ده دوتله پس نیجه اکر صفت کرمله صفت قهر
وانتقام ضم اولنور و بر فائده سی بو که اشعار ایدر کیم شیطان انسانی خدانك
قنقی صفتیله الدادر بر اول خبیث سویلر انسانه ایستدوکك نسنه یی ایشله
خدا کریمدر کیمسه یی معذب ایتمز وعفو بنی بخیل ایتمز و بر فائده سی بو که خدانك
کرمی استدعا ایدر که زیاده اطاعت اولنه نه کرمنه مغرور اولوب معصیته مداومت
اولنه الذی خلقك شول کریم پروردکارکه سنی ای ادم اوغلی عدمدن وجوده
کتوردی فسواك فعدلك درعقب جمیع اعضاکی صاغ وسالم قیلوب خلقتکی

دوزوب سائر مخلوقاتك خلقتندن سنی بر خلقتیله ممیز قیلدی فی ای صورة ما شاء
رکبك قنقی صورتله که ایستدی انکله سکا ترکیب ویردی کلا خدانك کرمنه
مغرور دکل سیز بل تکذبون بالدین بلکه روز قیامتده اولان مکافاته مصدق
کتورمز سیز وان علیکم لحافظین وحال بو که علی التحقیق اوزرکزه بر نکهبانلر
وارکه کراما کاتبین حق تعالی قتنده مکرملردر اعمالکزی ضبط ایدوب یازرلر
یعلمون ما تفعلون ایشلدککوز نسنه یی بیلورلر ان الابرار لفی نعیم
تحقیقا که ایولر عیش وعشرتده اولورلر وان الفجار لفی جحیم دخی بی شبهه
کیم حشر ونشری انکار ایدنلر دوزخده اولورلر یصلونها یوم الدین الاده دوز
جزاده کیررلر وما هم عنها بغائبین وانلر اندن اصلا غائب اولمازلر یعنی
ایچنده مخلد اولوب اندن هیچ منفك اولمازلر وما ادریك ما یوم الدین وقنقی
نسنه سکا بیلدردی که روز جزا ندر ثم ما ادریك ما یوم الدین بو تکرار اول
کونك شاننه تعجیب وتفخیمدر پس حاصل معنی بو اولورکیم اول کونك کنهنه
وحقیقتنه تکریدن اوزکه بر کیمسه واقف اولماز یوم لا تملك نفس لنفس شیئا
بر کون برجان برجان ایچون بر آز نسنه مالك اولماز یعنی قیامت کونی بر کوندرکه
بر کیمسه کندو قوت وقدرتیله بر آز شیله بر کیمسه یه منفعت ایتمز والامر یومئذ
لله واول کونده ایش خدا عز وجله مخصوصدر بر کیمسه نك دخلی اولماز

سورة المطففین مدنیة وایهاست وثلثون ایه

بسم الله الرحمن الرحیم

کتوردیلر که مدینه خلقی اولچك خصوصنده غایتله خیانتلری واردی قچن بو
بو سوره نازل اولدی اولچکلرین معتدل قیلدیلر ویل للمطففین وای اولسون
اکسك چکوب اولچانلره الذین اذا اکتالوا علی الناس یستوفون شول اکسك چکوب
اولچانلر که قچن خلقدن اوزرلرینه کندولره اولچرلر با تمام الورلر واذا کالوهم او وزنوهم
یخسرون واول وقت که خلقه بر نسنه صاتوب اولچرلر یا انلره وزن ایدرلر
اوتوزدورلر الا یظن اولئك انهم مبعوثون ایا انلر کمان ایتمزلرمی کیم علی التحقیق
کندولر مبعوث اولورلر لیوم عظیم بر اولو کون ایچون چون اول کونده
اولان امور غایتله عظیملری وارکونی انکله موصوف قیلدی یوم یقوم الناس لرب
العالمین اول کونده که خلق عالملرك پروردکاری حکمنه اپاق اوزره دوردرلر

کلا کرکدرکه خلق تطفیفدن منع اولنوب حشر ونشردن غفلت ایتمیه‌لر ان کتاب
الفجار لفی سجین بی شبهه کیم کفارك نامهٔ اعمالی سجینده‌در وما ادریك ما سجین
دخی سکا نه بیلدردی سجین ندر کتاب مرقوم اوبرنشانلنمش کتابدرکیم انی هر کورن
بیلورکه انده خیر یوقدر ویل یومئذ للمکذبین هلاك اولسون اول کونده دوغرولغی
تکذیب ایدنلره الذین یکذبون بیوم الدین شول اهل تکذیب که روز جزانك اولمسنه
تصدیق کتوردمزلر وما یکذب به الا کل معتد اثیم دخی انی تکذیب ایتمز الا هر حدودی
تجاوز ایتمش کنهکار کیمسنه اذا تتلی علیه ایاتنا قچن اوقودسنر ایاتمزی اوقنود قال
اساطیر الاولین دیر کچمشلرك افسانه‌لریدر کلا دیدکلری کبی دکلدر بل ران
علی قلوبهم ما کانوا یکسبون بلکه کوکللری اوزره اوتندوقلری نسنه پرده بغلدی
کلا انهم عن ربهم یومئذ لمحجوبون حقا که بی شبهه انلر اول کونده پروردکارلرینك
مشاهده‌سندن محروم وممنوعدرلر ثم انهم لصالوا الجحیم صکره علی التحقیق انلر
دوزخه کیریجیلردر ثم یقال هذا الذی کنتم به تکذبون بوعذاب شول عذابدرکه
انك وقوعنه تصدیق کتورمزدکز کلا ان کتاب الابرار لفی علیین حقا کیم بلا
شبهه ایولرك نامهٔ اعمالی علیینده‌در وما ادریك ما علیون وقنقی نسنه سنی
بیلیجی قیلدیکه علیون نه کوندر نسنه‌در کتاب مرقوم اول بر کوزل علامتله نشانلنمش
بر کتابدر هر کورن بیلورکه اوبرخیردر یشهده المقربون حضور عزته تقرب اولان
فرشته‌لر انك محلنده حاضر اولوب انی صاقلرلر ان الابرار لفی نعیم بی شبهه کیم
ایولر نعمتده‌درلر علی الارائك ینظرون بزنمش تختلر اوزره اوتوروب موجب
سرور اولان اشیایه بقرلر تعرف فی وجوههم نضرة النعیم یوزلرنده بهشت نعمتلرینك
اثار نظراوتنی کوروب بیلورسین یسقون من رحیق مختوم بر مهرلنمش شراب خالصدن
ایچمش قیلنورلر ختامه مسك انك مهرلنجك نسنه‌سی مسکدر یعنی اول شرابك
قابلری چامور وموم یرینه مسکله اغزی بغلنوب مهرلنور وفی ذلك واول شرابده
فلیتنافس المتنافسون رغبت ایدنلر رغبت ایتسونلر ومزاجه من تسنیم وانك
قاتشیغی نسنه‌سی تسنیم بکاریك صوینه‌دندر عینا یشرب بها المقربون مدح
اولسون بر بکاره که اندن ارباب قرب ایچرلر ان الذین اجرموا تحقیقا کیم شرکله
کنهکار اولانلر کانوا من الذین امنوا یضحکون ایمانه کلانلردن کولرلردی یعنی
دوسا وتیشی فقرا مؤمنیندن کولرلردی واذا مروا بهم یتغامزون دخی قچن اهل

ایمانك

ایمانك یانلرنه سندن کچرلر انلره استهزا ایتمك ایچون بیری بیرینه کوز قیرر واذا
انقلبوا الی اهلهم دخی قچن کندولره مخصوص اولانلره دوندلر انقلبوا فکهین
انلره استهزا ایتدوکلرندن اوتری خرم وشادمان دونرلر واذا راوهم واول وقت
که اهل ایمانی کوردلر قالوا ان هؤلاء لضالون دیرلر علی التحقیق کیم بو کروه
ازغوندرلر وما ارسلوا علیهم حافظین وحال بوکه انلر اهل ایمان اوزره نکهبان
کوندرلمدیلر که انلرك اعمالن ضبط ایدوب رشد وضلالتلرینه شهادت ایدرلر
فالیوم الذین امنوا پس بوکون یعنی قیامت کوننده ایمانه کلانلر من الکفار یضحکون
کفاردن کولرلر علی الارائك ینظرون تختلر اوزره اوتوروب کفارك احوالنه
نظر ایتدوکلرنده زنجیرله بغلنمشلر دوزخده خوار وحقیر تعذیب اولنورلر
هل ثوب الکفار ایا کفاره سزا ویرلدیمی ما کانوا یفعلون دنیاده ایتدوکلری اعمالك

سورة الانشقاق مکیه سزاسی یعنی انك سزاسیله مکافات اولندیلرمی وهی خمس وعشرون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

اذا السماء انشقت قچن کوك بولنله یاریلور حضرت علیدن مرویدرکه کوکك صماك
اوغرو سندن یاریلور واذنت لربها وحقت دخی قچن یارلسین ایستیجك
پروردکارینك نافذ قدرتنه قولاق دوتوب منقاد اولور واذا الارض مدت
دخی قچن یر دوشنوب طاغ وپشته‌لری زائل اولوب هموار اولور والقت ما فیها
واچنده اولان کنوز واموات طشره‌یه صالور وتخلت وکمال سعی ایدوب اچنده
اولان اشیادن بوش اولور واذنت لربها وحقت والقا وتخلیه‌ده پروردکارینك
فرماننه قولاق دوتوب فرمانك استماعنه سزاوار قیلندی بو اشیا واقع اولیجق
آدم اوغلی تحصیل ایتدوکی اشیانك سزاسنی کورور یا ایها الانسان انك کادح
الی ربك کدحا ای آدم اوغلی علی التحقیق سن پروردکارك مجازاتی سمتنه
کمال جد وجهد ایدیجیسن فملاقیه پس سن اول جزایی کوریجیسن فاما من اوتی
کتابه بیمینه پس اما شول کیمسه که نامهٔ اعمالی صاغ الیله الدی فسوف یحاسب
حسابا یسیرا بی شبهه کیم بر قولای محاسبه محاسب اولورکه انده مناقشه
ومضایقه یوقدر وینقلب الی اهله مسرورا وکندو اهلنه سیونمش دونر واما من
اوتی کتابه وراء ظهره واما شول کیمسه که نامهٔ اعمالی آرقه‌سندن صول الیله
ویریلور واول جو کوندر اولورکه صاغ الی کردننه بغلنوب صول الی اردنه قیلنور

پس كتابى كندويه آرقه‌سندن ويريلور فسوف يدعوا ثبورا اندنصكره هلاكى چاغروب انى
تمنا ايدر و يصلى سعيرا و بر عالی آتشه كيرر انه كان فی اهله مسرورا تحقيقا
اول كونه شخص دنياده قوم و عشيرتی آراسنده سيونمش ايدی انه ظن ان لن يحور
بی شبهه كيم اول كيمسنه كمان ايتديكيم علی التحقيق كندوسی بردخی زنده اولوب
رجوع ايتمز بلی بی شك و شبهه كيم زنده اولوب رجوع ايدر ان ربه كان به
بصيرا بلا شك كيم پروردكاری انك اعمالنه دانا ايدی پس انی اهمال ايتمز البتة
ارجاع ايدوب مكافاتنی كندويه ايصال ايدر فلا اقسم بالشفق پس كونشك
غروبندن صكره كوكده بياضلغه قسم والليل وما وسق دخی كيجه يه و حيواناتدن
واوزكه‌لرندن ييغوب صاقلدوغی اشيايه قسم والقمر اذا اتسق دخی آيه قسم
قچن نوری جمع اولوب بدر تمام اولور جواب قسم بودركه لتركبن طبقا عن طبق
البتة ای آدم اوغوللری بر حالدنصكره بر حالته ايرشوب ملاقی اولورسز
مراد موتك و قيامتك شدائد و اهوالی كه انسان انلری واحد بعد واحد
كورور فما لهم لا يؤمنون پس انلره نه اولديكه خدانك وحدانيتنه و روز جزانك
وقوعنه تصديق كتورمزلر واذا قرئ عليهم القرآن دخی قچن اوزرلرينه قرآن
اوقونور لا يسجدون سجوده وارمزلر مرويدر كيم حضرت صلی الله عليه وسلم واسجد
واقترب آيتنی اوقويوب كندو و سيله اولان اهل ايمان سجده يه وارديلر و اول
عالمده كفرهٔ قريشك باشلری اوزره دوروب چيقوب چالورلردی پس حق
جل و علا اول آيتی منزل قيلدی كه اهل شركك سجده كتورمدكلری نه آنكه قرآنك
بر قصور اولدوغیچون بل الذين كفروا يكذبون بلكه كفر ايدنلر عناد و تكبر
جهتندن قرآنی يلانه نسبت ايدرلر والله اعلم بما يوعون دخی حق جل و علا انلرك
سينه‌لرنده اولان كفر و عداوتلرن كسدن دانا تردر فبشرهم بعذاب اليم پس
انلری بر دردناك اشكنجه اليم مژده لندر الا الذين آمنوا وعملوا الصالحات لكن
ايمان كتوروب كوزل عمللر ايشليانلر لهم اجر غير ممنون كسلمش اجرت كندولره

سورة البروج مكية مقروء ثابتدر وآيها اثنتان وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

والسماء ذات البروج ظهورده كوشكلر مانند اولان يلدزلر ايرلری كوكه قسم
واليوم الموعود دخی اول كونه شهادت ايدن پيغمبره و مشهود عليه اولان

دخی وعد اولنمش كونه يعنی
قيامت كوننه قسم
وشاهد ومشهود

امته قسم كيم قتل اصحاب الاخدود علی التحقيق زمينده يارقلر آچنلر هلاك اولنديلر
اصحاب اخدود و نواس يمنينك جماعتيدر ايشلری بت پرستلك ايدی منقولدركيم
عصرلرنده بر شهرده بر ساحر وار ايدی بر كون پادشاهك مجلسنه بو عرض
ايتديكيم بن بو ناتوان پير اولدم مصلحت بودركه پيك اجل بكا ايرشمدن بجمله بر
ذهين اوغلان قوشه‌سن كه بنده اولان اسرار باطله‌يی اكا تعليم ايدهيم تاكه
امور مملكتی انك رای سديديله انتظام بوله پادشاه انك سوزين قبول ايدوب بر
زيرك اوغلانی اكا قوشدی پس هر كون اوغلان واروب بعض شعبده اندن اكتساب
ايدردی اوغلانك يولنده بر خدا پرست راهبك صومعه‌سی اولمغين كاهيجه اكا
اوغرادی انك سيرهٔ حسنه‌سی مستحسنی اولوب انك دينينه تابع اولدی بر كون
يولنده بر ايلان راست كلدی كه يولی دوتوب خلقی مروردن منع ايتمشدی اوغلان بر
طاشی آلوب ديدی يا الهی اكر راهب ساحردن سكا سوكليدر بو يلانك هلاكنی
بو طاشله آسان ايت پس طاشی اتجه اول ايلان هلاك اولدی بو حالدنصكره
خلق انك خير دعاسنه رغبت ايديلر بر مرتبه يه ارشديكه انواع مرضلر انك دعاسيله
زائل اولوردی اول اثناده پادشاهك بر همنشينی كور اولدی اول جوانك يانه
واروب خير دعاسن التماس ايتدی اوكنز اكا بيوردی اكر بكا متابعت ايدوب
سرمی افشا ايتمزسن كوزلرك روشن اولمغیچون سكا بر خير دعا ايدهيم مزبور اكا
عهد ويروب شهادت كلمه‌سن كتوردی همان دركاه ذو الجلالدن انك كوزلری آچلق
ايچون نياز ايتدی دعاسی حيز قبوله كچوب انك كوزلری كالاول اولدی آندنصكره
پادشاهك حضورينه كيتدی پادشاه انی كورديكی حالده تعجب ايدوب صورديكيم
كوزلركی كيم صاغلتدی دی بلا توقف جواب ويرديكيم تكريم كوزلرمه صحت احسان
ايتدی پادشاه ايتديكيم قنغی تكری بو عجيب ايشی ايشلدی همنشين جواب ايتديكيم
الله الذی لا اله الا هو ملك بو كلامی خوشی نظامدن غايتله مضطرب اولوب شايع
اولميه ديو فكره دوشوب حيله طريقيله اكا ديدی بو تلقينی سكا كيم افاده ايتدی
انك اوزرينه بكا بر دلالت ايستك بو تلقينی بن دخی اندن الوب ايمانه كلوردم
همنشين ايمانه كمال محبتی اولدوغی اجلدن بلا توقف سركذشتنی ملكه نقل ايتدی
ملك فی الحال اوغلانی احضار ايتديك انك ديدوكی كلامك وقوعنی صوردی
غلام انی تصديق ايتدی پادشاه اندن ايستديكيم بو عقيده‌دن فراغت ايده

قبول ایتمدی بعده بر بلوکه فرمان ایتدیکیم صوده بوغلر الوب انی برکیمیه قویوب
قرمانی یونر کوزمکه شروع ایتدیلر همان جناب رب العزته دعا ایلدی کیمی انلر
اوزره منقلب اولوب قیولری هلاک اولدیلر الجق ارالرندن کندوسی ساحل سلامته
چیقدی صورت حالی ملکه عرض ایتدیلر بر اخر بلوکه فرمان ایتدیکیم انی بر طاغ
تپه سندن القایدم لرچی انلر طاغک باشنده بولنوب فرمان پادشاهی یی اجرا
ایتمک ایستدیلر غلام مرقوم ایزد ذوالجلالک درکاهنه نیاز ایلدی علی السعود
مزبورلر قوهلاک اولوب کندوسی صحتله طاغدن اینذی بعده ملک فرمان
ایتدیکیم اتشه صالنه اندن دخی حق جل وعلا کندوبی خلاص ایلدی آندنصکره
اول عزیز الوجود پادشاهه دیدی سن بنی اولدره مزسن تاکه خلقی بیغوب بنی
داره چکوب بر اوق بنم ترکشمدن الوب بسم رب الغلام دیوب بکا دوغرو اتمینجه
پس ملک بو ترتیبله اول ذات شریفی شهید ایتدی خلق بو حالی مشاهده ایدیجک
ایماننه کلدیلر ملک بو وضعدن غضبه کلوب اعوان وانصارینه فرمان ایتدیکیم
زمینده خندق قازوب ایجنده عظیم اتشلو یاقدیلر باندقدنصکره فرمان
ایتدیکیم هر کیم ایمانه قدیمنه دونر بر کیمسه اکا تعرض ایتمسون وهر کیم ایمان اوزره
ثابت اولور اتشه سورلسون پس سعادت ازلیه یه مظهر اولانلر اتشه کیردیلر
برغاینه دککه بر قاری قوجاغنده او شاغی وار ایکن اتکله کیرمکه کلدی اتک
اوزره شفقت ایدوب کیرو دونمک ایستدی همان او شاق نطقه کلوب دیدی
یا امام صبر ایله کیم سن حق اوزره سن اوتدی توقف ایتمیوب اکا کیردی النار
بدلدر اخدوددن یعنی اول اخدود اتش اوزره مشتملدر ذات الوقود اول
اتش یا یمق ایرسیدر اذهم علیها قعود اول وقت که اصحاب اخدود اتش
اوزره اوتورمشلردر وهم علی ما یفعلون بالمومنین شهود وحال بوکه کندولر اهل ایمانه
ایتدوکلری ایشی اوزره بیری بیرنه شهادت ایدرکه پادشاه فرمان ایتدوکی
نسنه ده تقصیر ایتمدیلر وما نقموا منهم واهل ایماندن بر نسنه عیب بلمدیلر
الا ان یومنوا بالله العزیز الحمید مکر هر نسنه اوزره غلبه ایدوب ذاتیله حمده
مستحق اولان خدایه ایمان کتورمه لری واو عیب دکلدر بلکه عین کمالدر الذی له
ملک السموات والارض شول خدا که کندویه مخصوص در کوکلر و یرلک
پادشاهلکی والله علی کل شیء شهید وایزد متعال هر نسنه اوزره مطلعدر

ان الذین فتنوا المؤمنین والمؤمنات تحقیقا شول کیمسه لرکه ایمانه کلان کشیلری وایمانه
کلان خاتونلری ایذا ایله امتحان ایتدیلر ثم لم یتوبوا صکره کناهلرندن
بیلوب ایتدوکلری ایشدن پشیمان اولمدیلر فلهم عذاب جهنم انلره دردوزخک
اشکنجه سی وهم عذاب الحریق وانلره دنیا ناممک اشکنجه سی ان الذین امنوا
وعملوا الصالحات تحقیقا کیم ایمانه کلوب کوزل عمللر ایشلیانلر لهم جنات
انلره بر باغلر وار که تجری من تحتها الانهار انلرک اشجاری التندن ایرمقلر اقر
ذلک الفوز الکبیر اول جنتلره نائل اولمق بیوک قورتلمقدر انکچونکه
دنیا وما فیها اکا نسبت بر امر حقیردر ان بطش ربک لشدید بی شبهه کیم
پروردکارک عنفله المسی غایتله قتیدر انه هو یبدئ ویعید بی شبهه کیم
کندوسی کفاره اوزره دنیاده عذابی مسلط ایدر واخرتده انی اونلرینه اعاده ایدر
وهو الغفور الودود وکندودر توبه ایدنه چوق مغفرت ایدن مطیع اولانه
زیاده محبت ایدن ذو العرش عرش اعلا صاحبی اولان المجید ذات وصفاتنده
اولو اولان فعال لما یرید اراده علیه سی تعلق ایتدوکی نسنه یی غایتله ایشلیجی که
اکا بر کیمسه مانع اولماز هل اتاک حدیث الجنود سکا لشکرلرک خبری کلدی
فرعون وثمود بدلدر جنوددن یعنی اول لشکرلر فرعون واتباعی و قبیله
ثموددر بو کلام سرور کائناته تسلیه در بو وجهله که انلر پیغمبرلرینه ایتدوکلری
وباشلرینه کلان عقوبتک خبری سنده کمال مرتبه ده محقق اولدی پس سن دخی
جماعتکک تکذیبی اوزره صبر ایدوب متسلی اول وانلری تحذیر ایت که انلره
دخی عذاب کیبی کندولره بر عذاب دکمیه بل الذین کفروا فی تکذیب بلکه ایمانه
کلمیانلر مقام تکذیبده دورمشلردر اندن رجوع ایتمزلر والله من ورائهم محیط
وایزد ذوالجلالک قدرتی انلرک اکسه لرینه احاطه ایتمشدر بر وجهله کم اندن
قورتلمزلر وقرآن حقنده دیدوکلری سوزکیم سحر وکهانتدر اول سوزلری خلاف
واقعدر بل هو قرآن مجید بلکه قرآن عظیم الشان نظم ومعناده متفرد بر شریف
کتابدر فی لوح محفوظ تغییر وتحریفدن صاقلنمش بر لوحده مثبتدر

سورة الطارق مکیة وایها سبع عشرة آیه

بسم الله الرحمن الرحیم

کتوردیلرکه بر کیجه محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم عمجه سی ابو طالب ایله اوتورمشیدی

ناكاه كوكدن بر يلدز اوقوب اندن بر عظيم شعله پيدا اولدی ابو طالبه اندن بر قورقو
عارض اولوب حضرتدن استفسار ايلدی كه بونك اصلی نه ايمش ديدی حضرت پيغمبر
صلی الله عليه وسلم بيوردی كه بو بر يلدزدر كه انكله شيطان رجيم اولنمشدر
و ايزد ذو الجلالك قدرتندن بر نشانه در اول حالده حضرت جبريل بو سوره ايله
نازل اولدی **والسماء والطارق** آسمانه و كيجه ده ظهور ايدن كوكبه قسم **وما
ادريك ما الطارق** دخی سكا نه بيلدردی كه طارق نه در **النجم الثاقب** اول طارق
ضيالو يلدزدر چونكه يلدز قسمی ايشغيله قرانلغی دلوب ايچنده نفوذ ايدر ثاقب ايله
وصف اولندی جواب قسم بودر كه **ان كل نفس لما عليها حافظ** كائنات ايچنده هر جان
بو قدر الا انك اوزره بر نكهبان وار **فلينظر الانسان مم خلق** پس آدم اوغلی
بقسون نكيم نه دن يارادلدی **خلق من ماء دافق** بر قوتله دوكلمش صودن يارادلدی
واندن مراد جمع اركك و ديشينك قاريشمش صويدر و بوكا مذكور اولمغی جمله
دلالت ايدر **يخرج من بين الصلب والترائب** اول صو كشينك اركه سی اراسندن
و ديشينك سينه سی كموكلری اراسندن چيقر **انه علی رجعه لقادر** تحقيقا
كه حق تعالی انسانك دوندرمسی اوزره توانادر **يوم تبلى السرائر** اول
كونده كه جمله صاقلولر اشكارا قيلنور يعنی ضمائرده مخفی اولان اشيانك
كوزلليانندن اولكونده تميز اولنور **فما له من قوة ولا ناصر** پس اولدم انسانك
كندو نفسنده هيچ كوچ اولماز كه عذابدن ممتنع اوله و اصلا كندويه بر
يارديجی اولماز كه انی كندوسندن دفع ايده **والسماء ذات الرجع** يغمور ايرسی
كوكه قسم **والارض ذات الصدع** دخی يارلمق ايرسی يره قسم **انه لقول
فصل** كه بی شبهه قرآن عظيم الشان حقی باطلدن ايريجی سوزدر **وما هو
بالهزل** و او بيهوده سوز دكلدر **انهم يكيدون كيدا** تحقيقا كه كفار مكه ی
محمد المصطفانك حقنده بر عظيم حيله تدبير ايتديلر **واكيد كيدا** و ايتدوكلر
حيله نك مقابله سنده ايشلرينه مناسب اولان استدراجله كندولرينی الورم
فمهل الكافرين پس كفاره مهلت وير هلاك كلورينه عجله ايتمه **امهلهم
رويدا** بر آز مهلت وير كه هلاك كلری يقيندر

سورة سبح مكيه وايها تسع عشرة اية

بسم الله الرحمن الرحيم

سبح اسم ربك الاعلى بو جهانك پروردكارينك آدينی پاك دوت و انك پاك
دوتلمسی بو نيله اولور كه اسماء مقدسه سی حقنده مخالف اولان معنا يله تاويلی
اولنميه مثلا لفظ اعلی علو مكانيدندر ديو تاويل اولنميه دخی بو نيله اولور
كه ما عداسنه اطلاق اولنميه اولظن ايله كه حق سبحانه و تعالی و اذكرسی
تسميه ده برابردر دخی اسم شريفی بو نيله تنزيه اولور كه اكلسی مراد اولنه و قدر
تعظيم سزاكلميه **الذی خلق فسوی** شول پروردكار كه هر شيئی خلق ايدوب انك
تيلغنی معتدل قيلدی **والذی قدر فهدی** و شول پروردكار كه جمله اذزاقی تقدير
ايدوب اربابنه انتفاع سمتن بيلدردی **والذی اخرج المرعی** و شول قادر مختار كه
دوارلر ايچون اوتلنجق نسنه يی چيقردی **فجعله غثاء احوی** صكره اول
اوتلغی بر قوری سياه شی قيلدی **سنقرئك فلا تنسى** تحقيقا كه لسان جبريل
ايله سنی اوقوتدرز كه هيچ بر شيئی اونتمزسن باوجود اكه سن امی سن و بو دخی
سكا بر معجزه اولسون **الا ما شاء الله** مكر اول نسنه يی اونودورز كه پروردكار
انك اونودولمسی اولدوغينی ايستر كه انی منسوخ التلاوه قيلدی **انه يعلم الجهر
وما يخفى** بی شبهه كيم حق جل و علا احوالكوزدن ظاهر اولان اشيايی و كيزلی
اولان اموری بيلور **ونيسرك لليسرى** دخی وحيك و قرآنك حفظنده قولای
طريقه سنی موفق قيلارز **فذكر ان نفعت الذكرى** پس امردين سكا مستقيم
اولدوقده نصكره پند و نصيحت وير اكر پند و نصيحتك نفع ايدرچون حضرتدن
پند و نصيحت فات فات اولوب و كيمسه نك ايمانه كلمسندن اميد قطع اولندی
حق جل و علا حبيبی زحمت چكمه مك ايچون پند و نصيحت ايتمسيني نفعله مقيد
قيلدی **سيذكر من يخشى** بی شبهه كه پند و نصيحتی قبول ايدر تنكريدن خوف
ايدن كيمسنه **ويتجنبها الاشقى** و غايتله شقی اولان پند و نصيحتدن يان چيزر
الذی يصلی النار الكبرى شول شقاوت صاحبی كه بيوك اتشه كيرور **ثم لا يموت
فيها ولا يحيى** صكره اول اتشده نه ميت اولور نه ديرلور دونه بر نافع صاغلغی صاغلور
قد افلح من تزكى تحقيقا كيم قورتلدی شول كيمسه كه شركدن و معصيتدن پاك
اولدی **وذكر اسم ربه فصلى** دخی پروردكارينك آدينی قلبله و لسانله اكوب
نماز قيلدی **بل تؤثرون الحيوة الدنيا** بلكه سز ای اهل شقاوت بقی اولان دنيا نكی
احمقتا اوزره ترجيح ايدرسز **والاخرة خير وابقى** و حال بو كه صونكی سرايك صوی

بو جهانك متاعندن بیکرکدر و پاینده تردر انّ هذا لفی الصحف الاولی تحقیقا
که بو مذکور اولان آخرتك خیریت و بقاسی کیچمش صحیفه لرده مثبتدر
صحف ابراهیم و موسی حضرت خلیل الله و حضرت کلیم اللهك صحیفه لرنده

سورة الغاشیة مکیّة و هی ستّ و عشرون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

هل اتاك حدیث الغاشیة آیا قیلیاتك خبری سکا کلدیمی یعنی شدائد
و محنتلریله خلقی قپلیان ساعتك خبری سکا کلدی وجوه یومئذ خاشعة
اول کونده یوزلر وارکه ارباب خوار و ذلیل اولمشلر عاملة ناصبة ایشلیجی تعب
چکیجی یعنی اول کونده خوار و ذلیل اولانلر موجب تعب اولان ایشلری ایشلرلر
زنجیرلرك چکسی کبی و جهنمك تپه لرنه چیقوب اینمك کبی و بونلر کبی
ایشلر تصلی نارا حامیة بر قیزمش آتشه کیرر تسقی من عین آنیة حرارتده
نهایته یتشمش بر چشمه صوینی ایچمش قیلنور لیس لهم طعام الّا من ضریع انلره
اصلا برنسنه دن ییجك یوقدر الا ضریعدن و او شبرق نام بر دکنلو اوتلغك
قورسیدر او دکنلو بدمزه اولور که دوه معقوله سی بیمسنه یقلشمز لا یسمن و لا
یغنی من جوع نه سمیز ایدر و نه آجلغی دفع ایدر باوجود اکه طعامدن مقصود
بو ایکی شیئك بیریسیدر وجوه یومئذ ناعمة اول کونده یوزلر وارکه متنعم
و ذو رونق ایرسه اولمشلر لسعیها راضیة چالشمقلرندن خشنوددرلر یعنی
ایتدوکلری اعماللك مکافاتنی کوردوکلرنده عملریله خشنود اولدیلر فی جنة
عالیة بر بلند مرتبه لی باغده اولورلر لا تسمع فیها لاغیة انده بر بیهوده سوز
ایشتمزسن ای ایشیدیجی فیها عین جاریة انده بر صوی کسلمز براقی کوزوار
فیها سرر مرفوعة انده یوجه تختلروار و اکواب موضوعة
و اهل بهشت اوکلرنده قویلمش دسته سیز کوزه لر دخی انده وار و نمارق
مصفوفة و چاتلمش یاصدقلر دخی و زرابی مبثوثة و دوشنمش قالیلر دخی
افلا ینظرون الی الابل پس نیچون دوه لره نظر اعتبار ایله باقمزلرکیم کیف خلقت
نیجه یارادلدی بر یارادلمق که خدانك قدرتنه و حسن تدبیرینه دلالت ایدرکه
انلری بر قلقده و بر طبیعتده خلق ایتدیکیم اوزاق شهرلره اغر یوکلر چکه
لیاقتلری اوله و الی السماء کیف رفعت دخی نیچون کوکه بر خوش نظر ایتمزلرکه

نیجه درکسیز قالدرلدی و الی الجبال کیف نصبت و طاغلره نیجه دکلدی و الی الارض
کیف سطحت و یره نیجه دوشنمش قیلندی فذکّر پس سن پند و نصیحت و بر
انما انت مذکّر بوندن غیری برنسنه یوقدر کم سن پند ویریجیسن او زرکه
بها سی مترتب اولماز نظر اعتبار ایله بقمزلرسه یا نصیحت پذیر اولمزلرسه لست
علیهم بمصیطر اوزرلرینه مسلط دکلسن که کندولرین ایمان اوزره جبر
ایده سن الّا من تولّی و کفر لیکن حقدن یوز چویروب کفر ایدن کیمسنه
فیعذّبه الله العذاب الاکبر ایرذو الجلال انی بر بیوك اشکنجه ایله معذب
قیلا انّ الینا ایابهم تحقیقا کیم دونملری بیزم طرفمزه دره ثمّ انّ علینا
حسابهم صکره محشر کوننده حسابلری اوزریمزه درا عماللرینه کوره جزالرین ویررز

سورة و الفجر مکیّة و آیها تسع و عشرون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

و الفجر صباح وقتنه قسم که اجته نك مناجاتی وقتیدر و لیال عشر
و اون کیجه یه قسم و اندن مراد ذی الحجه ماهنك اولکی اون کیجه سیدرکه انده
اغلب افعال حج ادا اولنور و الشفع و الوتر و جفته و تکه قسم و انلردن مقصود
خلق و خالقدر زیرا خلق جفت خلق اولنمشدر و خالق ذاتنده متوحددر و اللیل
اذا یسر دخی کیجه یه قسم کچدکیم کیدر هل فی ذلك قسم مذکور اولان
قسملر و مقسم به اشیاده آندوارمیدر یعنی واردر لذی حجر بر عقل
صاحبنه که انلره اعتبار ایدوب مقصدی انلرله تأکید و تحقیق ایلیه و بو قسملرك
جوابی محذوفدر تقدیری البته کفار معذب اولورلر الم تر کیف فعل ربك بعاد
بقمزمیسن کیم پروردکارك قبیلهٔ عاده نه ایشلدی ارم ذات العماد مرتفع
قالتمش بنالو شهرك خلقنه التی لم یخلق مثلها فی البلاد شول شهرکه مانندی
شهرلر اراسنده یارادلمدی و انك قصه سی علی سبیل الاجمال بو کوندرکه عبد الله
بن قلابه نام شخصك دوه سی ضائع اولوب عدن صحراسنده انی ارادکن کوزینه
بر عمارت اثاری کوروندی اکا توجه ایتدی یتنی اولیجق بر محکم بنالو و اطرافنده
مرتفع بر جدار بر عظیم شهر کوردی انك قاپوسنه دوغرو یوردی اول امید ایله
که شاید انده بر کیمسه بولوب دوه سندن بر خبر اله قچن استانه سنه
قدم بصدی دیبا نلردن خالی انواع جواهرله مرصع بر قاپو مشاهده ایتدی

اندن کندویه بر حیرت حاصل اولدی بعده ایچرو کیردوکنده حیرتی قات قات
اولدی انکچونکه یاقوت وزبرجددن دکلر اوزره التون وکومشله بالاخانه‌لر یاپلمش
وبو منوال اوزره انلری بر دوشمه ایله دوشنمش کوردی وهرکوشکک طراقنده
اینجو ومرجان اوستنده صولر اقیور وانزه بوکونه اشجار کوردیکه بدنلری
التوندن ویپراقلری زبرجددن وشکوفه‌سی کومشدندر مزبور بونلرک مشاهده‌سینی
تحقیق ایدوکنده دیدی هذه الجنة التی وعد المتقون پس اول جواهردن
برمقدار الوب یمنه دیاره دوندی خلق اول جواهری النده کوردیکی سکا
نیردن حاصل اولدی سؤال ایتدیلر ماجرایی کندولره سویلدی اول سوزه
اینا نمیوب انی دیفنه بولمش دیو حمل ایتدیلر اخباری خلقک اغزنه دوشدی
بر حده دککه حضرت معاویه رضی الله عنه انی شام شریفده ایشتدی
پس عبد الله بن قلابه‌یی شام شریفده احضار ایدوب کیفیت احوالی کندوسندن
استفسار ایلدی کوردوکی شیئی کندویه نقل ایتدی بعده انی یاننده اوتوردوب
کعب الاحباری چیغردی اندن سؤال ایتدیکیم دنیاده هیچ بر شهر واری که
بناسی التون وکومش واشجاری جواهرله مکللدر کعب الاحبار بیوردی بلی
واردر واول شهردرکه حق تعالی انی قرآنده ذکر ایدوب بیوردی التی لم یخلق
مثلها فی البلاد **بیت** شهری چو بهشت در نکویی ** چون قصر فلک
بنا زه دوپی ** دنیاده مالک اولوب طقوزیوز ییل عمری اولان شداد عادی
اول شهری یاپدی ودنیاده نه دوکلو التون وجواهر وار ایدی طوغاوکرهگا
خلقدن ییغوب انک بناسنه صرف قیلدی اتمامی خبری کندویه کلیجک
دار الملکدن امرا واعیان دولتله انک سیرینه توجه ایتدی قچن مکان
معهوده بر قوناق قالدی حق سبحانه وتعالی بر صایحه کوندروب اول جم غفیر
اوستنه بر چیغرش چیغردی قوتلری اقلیم عدمه مسافر اولدیلر واول شهری
خلقک نظرندن مخفی قیلدی وکتابلرده اوقومشم که زمانمزده منکرم بر ایچی
بویلو قزل دنکلو کوک کوزلو کیمسنه ایتمشی دوه سن اردکن اکا داخل اولور بعده
کعب الاحبار صاغ وصوله بقندی عبد الله بن قلابه‌یی کوردی هو والله ذلک
الرجل دیدی **وثمود** دخی کوردمدکمی حق تعالی ثمود قبیله‌سنه نه یاپدی **الذین**
جابوا الصخر بالواد شول ثمود قبیله‌سیکه طاشی طاغدن کسوب وادی القری

نام مکانزه

نام مکانده خانه‌لر تعمیر ایتدیلر **وفرعون ذی الاوتاد** دخی کوردمدکمی میخلر ایه‌سی
فرعونی یعنی کوردمدکمی خلقی چار میخله تعذیب ایدن مصر حاکمنه تنکری تعالی نه
ایشلدی **الذین طغوا فی البلاد** انلر شول کیمسه‌لردرکیم شهرلرده حدودی
تجاوز ایتدیلر **فاکثروا فیها الفساد** پس شهرلرده کفر وظلمله فسادی چوق
ایتدیلر **فصب علیهم ربک سوط عذاب** درعقب پروردکارک اونلرینه
اشکنجه‌نک بر نوعنی دوکدی چونکه تازیانه ایله اولان اشکنجه‌یی اشکنجه‌نک
اشدی صایارلردی مزبورلره اولان عذابه کامضاف قیلدی **ان ربک لبالمرصاد**
تحقیقا که پروردکارک کندوکاهدر ترقبی نته که کذرکاهی بکلیان کیمسنه
کلاوندن کیدندن خبردار در پروردکارک خلقک افعال واطوارندن اکاهدر
فاما الانسان پس اما ادم اوغلی **اذا ما ابتلیه ربه فاکرمه** پس قچنکیم
پروردکاری کیفیت حالنی ظاهر ایتمک ایچون کندوینی صینایوب جاه ومالله
معزز قیلدی **ونعمه** وانواع نعمله کندوینی سرفراز ایدر **فیقول ربی اکرمن** سویلر
پروردکارم بکا اکرام ایتدی **واما اذا ما ابتلیه فقدر علیه رزقه** واما قچنکیم فقر
وفاقه ایله کندوینی ممتحن ایدوب رزقنی اوننه دار قیلدی **فیقول ربی اهانن**
دیر پروردکارم بکا اهانت ایلدی بو سوزلری انسان سویلر نظری قاصر
اولدوغیچون والا که اولورکه قلت رزق سعادت دارینه باعث اولور وکاه
اولورکه سعت رزق قصد اعدایه ودنیانک لذاتنه منهمک اولوب اخرتک
خسرانته موجب اولور **کلا** کمان ایتدیکوز کبی دکلدر ای کافر اولانلر بلکه
کرامت طاعتله ومذلت معصیتله‌در وبیلک کیم اهانتکوز غفرله دکلدر
بل لا تکرمون الیتیم بلکه اهانتکوز انکله‌درکه اوکسز معوله سنه اکرام
ایتمزسیز **ولا تحاضون علی طعام المسکین** وبیری بیرکزی بو قسلک ییدرمسی اوزره
قندرمزسیز **وتاکلون التراث اکلا لما** ومیراثی ییرسیز بر یمککه ییمک
ایه سیدر یعنی یمسنده حلال وحرامی جمع ایدیسیز **وتحبون المال حبا جما** ومالی
حرص وشرهله چوق سیومک سیودسیز **کلا اذا دکت الارض دکا دکا** حقاکیم
قچن یر بردوکلدکدن صکره بردوکلمش دوکلورکه طاغلر وتپه‌لر ایچنده پست
اولور **وجاء ربک والملک صفا صفا** دخی پروردکارک اثار قدرتی ظاهر اولور
وفرشته معوله‌سی منازل ومرتبه‌لری حسبیله صف صف کلورلر **وجیء یومئذ**

بجهنم واول کونده جهنمه کلنور حدیث شریفده وارد اولمشدر که قیامت کوننده
جهنمه کلنور بو کیفیتله که انک یتمش بیک یولاری وار هر یولاد یتمش بیک ملک
یاپشوب انی عرصهٔ محشره چکرلر یومئذ یتذکر الانسان اول کونده ادم اوغلی
قباحتلرندن اکاه اولوب پند الور وانی له الذکری و پند المغک نفعی کندویه
قنده حاصل اولور یقول یالیتنی قدمت لحیوتی دیر ای قومکاشکی دنیاده حیاتم
زماننده اعمال صالحه ایلرو قیلسیدم فیومئذ لایعذب عذابه احد پس
اول کونده حق تعالی اتدوکی اشکنجه یی برکیمسه ایتمز ولایوثق وثاقه احد
وانک بغلسی برکیمسه بغلمز یعنی قیامت کوننده برفرده برشخصی تعذیب و تقیید
ایتمکه قادر اولماز انکچونکه اول کونده امر ونهی ظاهرا و باطنا خدایه مخصوصدر
واهل ایمان اولان کیمسنه یه موت محلنده دینلور یاایتها النفس المطمئنة
ای خدانک یاد ایتمسیله ارام ایدن جان ارجعی الی ربک پروردکارک فرمانینه
دون راضیة سکا ویرلن شیله خشنود اولدوغک حالده مرضیة خدانک
قتنده پسندیده قیلنمش فادخلی فی عبادی پس خاص قوللرمک زمره سنده
داخل اول وادخلی جنتی دخی بنم بهشتمه فضل وکرمم ایله کیر

سورة البلد مکیه وایها عشرون ایه

بسم الله الرحمن الرحیم

لا اقسم بهذا البلد بو شهره یعنی مکه یه قسم وانت حل بهذا البلد وحال
بوکه سن بو شهرده مقیم سن حق سبحانه وتعالی حضرتلرک کمال شرفنی اظهار ایتمک ایچون
واشعار ایتمک ایچون که مکانک شرفی اربابیله در مکه یه قسم ایدوب حضرتک
ایچنده حلول ایتمسیله انی مقید قیلدی ووالد وما ولد دخی پدره و طوغردوغی نسنه یه
یعنی حضرت ابراهیم و محمد المصطفایه قسم که لقد خلقنا الانسان فی کبد
ادمی مغوله سن بر تعب و مشقتده خلق ایتدک یعنی انسانک قواو قاتی تعب و مشقتله
کیچر انکچون که ابتدا خلقتنده ظلمت رحمک زحمتنه کرفتار بعده فطامک غصه سنه
مبتلا صکره معاشک تحصیلنه ممتحن بعده موتک فرقتنه اوغرایوب اعمالیله
مرتهن قالور بو کلامده مابعدی سرور کائنات و تسلی کرده سندن چکدوکی
زحمتلردن تسلیه در وانلرک بریسی ابو الاشد بن کلدة که غایتله بر زورلی
کیمسنه ایدی انک شدت زورندن منقولدر که ایغی التنده بر برکه دیری قودلودی

اکا اون دلادیکت یاپشوب چکرلردی دیری پاره پاره اولوب دباغلری مکانندن
بر قیل قدر حرکت ایتمزدی وانک همیشه دائما حضرته اذیت ایتمک ایدی پس حق
جل وعلا انک اوزره ایتدوکی عداوتی انکار ایدوب بیوردی ایحسب ان لن
یقدر علیه احد ایا این کلده کمان ایدرکیم علی التحقیق شان بودر که اوزرینه برکیمسه
کوچی اولمیه که کندوسندن انتقام اله یقول اهلکت مالا لبدا دیر محمد
المصطفانک عداوتیچون چوق مال تلف ایتدم ایحسب ان لم یره احد کمان ایدرمی
کیم بلاشبهه ایش اویله در که او کونر ایشی ایچون مالی اتلاف ایتدوکم برکیمسه
کندویی کورمدی یعنی حق تعالی انک ایشنی اوزره مطلعدر سزاسنی کندویه ویرور
الم نجعل له عینین ایا اکا ایکی کوز قیلمدوکی که انلرله بقره ولسانا ویردیک که
انکله خاطرنده اولان شیئی تعبیر ایده وشفتین وایکی دوداق که اغزینی انلرله
اورتوب نطق و یمک و ایچمک اوزره انلرله استعانت ایده وهدیناه النجدین
وایکی طریقی خیر وشری کندویه کوستردک فلا اقتحم العقبة پس اول نعمتلره
شکر ایتموب صعوبتده طاغک صرب بوقتنه مانند اولان خیرلو ایشلری
اشمدی وما ادریک ما العقبة دخی سکا نه بیلدردی که عقبه ندر یعنی انک
کنه مشقتنی واولو ثوابنی ادراک ایده مزسن فک رقبة بر بوینی چوزمکدر
یعنی عقبه بودر که بر قولک بوینی رقیتک بندندن خلاص ایتمکدر او اطعام
فی یوم ذی مسغبة یا بر اجلق ایرسی کونده ییجک ییدرمکدر یتیما ذا
مقربة قرابت صاحبی اوکسزه او مسکینا ذا متربة یا بر توپراغه ایرسی
یوقساله یعنی بر فقیره که اول قدر اوزنه فقر مستولی اولمشدر که بدن شیخک
تننه سی بو قدر توپراق اوزره قالمشدر ثم کان من الذین امنوا صکره اول
ایشلری ایشلیان اوله شول کیمسه لردن که ایمانه کلدیلر وتواصوا بالصبر
و بیری بیرینه صبرله وصیت ایدی وتواصوا بالمرحمة وبیری بیرینه عباد الهی
اسرکمکله امر ایلدی اولئک اول کروه که بو اوصافله متصفدرلر اصحاب
المیمنة یمن وبرکت ایرلویدر والذین کفروا بایاتنا وشول کیمسه لرکه
ایاتمزه کفر ایتدیلر هم اصحاب المشئمة کندولردر شأمت ایلرلری علیهم نار
موصدة اوزرلرینه قاپوسی باغلو بر اتش اولسون

سورة الشمس مکیه و خمسة عشر ایه

بسم الله الرحمن الرحیم

والشمس وضحاها كونشه وانك ايشغنه قسم والقمر اذا تليها وآيه قسم
ڭچى طلوعى كونشك چيقمسنه پيرو لك ايدر واو آيك ابتدا كيجه سنده اولور
والنهار اذا جليها دخى كوندزه قسم ڭچى كونشك نورين روشنلى قيلدر
والليل اذا يغشاها دخى كيجه يه قسم ڭچى قرانلغى كونشك ايشغنى قبلادر
والسماء وما بناها وكوكه وانى يارادنه قسم والارض وما طحاها ويره وانى
دوشدن حكيمه قسم ونفس وما سواها وجان معقوله سنه وانى عدمدن وجوده
كتورن پروردكاره قسم فالهمها فجورها وتقواها پس اول جانه معصيتنى وطاعتنى
افهام ايتدى قسملرك جوابى بودركه قد افلح من زكيها تحقيقا كه قورتولدى
شول كيمسه كه كندو نفسنى يمان اشيادن پاك قيلدى وقد خاب من دسيها
دخى بى شبهه كيم بى بهره اولدى شول كيمسه كه نفسنى جهل وفسقله آلوده قيلدى
كذبت ثمود بطغويها قبيلهٔ ثمود طغيانلرى سببيله حضرت صالحى يلانه نسبت
ايتديلر اذ انبعث اشقاها اول وقت كه قبيلهٔ مزبوره نك اشقاسى ناقه‌يى الهلاك
اهلاككنه قصد ايدوب كيتدى فقال لهم رسول الله پس خدانك رسولى حضرت
صالح كندولره ديدى ناقة الله خدانك دوه سى قويك انك قتلندن حذر ايدك
وسقياها وايچه سى دخى قويك يعنى انك ايچه سنك نوبتى كلدوكده سزدن
اكابر كيمسه تعرض ايتمسون فكذبوه پس حضرت صالحى كندولره ايدوكى نصيحتده
تكذيب ايتديلر فعقروها پس انى سكولديلر فدمدم عليهم ربهم درعقب پروردكار
عذابى يبردن اوزرلرينه كوندردى بذنبهم كناهلرى سببيله فسويها اندن
صكره كوندردكى عذابى اوزرلرينه يكسان قيلديكه اصلا برفردلرى اندن خلاص
اولمدى ولا يخاف عقبيها وپروردكارك اول اهلاكك عاقبتندن قورقمز
يعنى حق تعالى حضرتى برقومى اهلاك ايدر انك صوكندن خوف ايتمزنته كه انسانلردن
بوكونه برايش صادر اولسه عاقبت انديشه‌لك ايدوب خوف ايدر.

سورة والليل وآيها احدى وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

والليل اذا يغشى كيجه يه قسم ڭچى قرانلغى قواشه‌يى قبلادر والنهار اذا تجلى
دخى كوندزه قسم ڭچى كونشك طلوعيله ظاهر اولور وما خلق الذكر والانثى
وارككك ودیشى‌یى ايجاد ايدن خالق ذو الجلاله قسم كه ان سعيكم لشتى على التحقيق

كيم چالشمقلرڭز انواع مختلفه در فاما من اعطى پس اما شول كيمسه كه طاعتى
ادا ايلدى واتقى ومعصيتدن پرهيز اولدى وصدق بالحسنى وكلمهٔ توحيد
كبى كوزل سوزه تصديق كتوردى فسنيسره لليسرى بى شبهه انى يسره وراحته
موٴدى اولان خصلته مهيا قيلارز واما من بخل واما شول كيمسه كه مأمور
اولدوغى شيئك ويرمسندن ممتنع اولدى واستغنى ودنيانك لذاتيله
عقبانك نعيمندن مستغنى اولدى وكذب بالحسنى وكلمهٔ توحيد كبى بركوزل
سوزك مضمونى تكذيب ايتدى فسنيسره للعسرى على التحقيق عسر وشدته
موٴدى اولان طريقته انى اماده قيلارز وما يغنى عنه ماله اذا تردى ومالى
كندوسندن برآز نسنه‌يى دفع ايتمز ڭچى قبرك حفره سنه دوشوب هلاك اولور
ان علينا للهدى تحقيقا كه حكمتمزك مقتضاسيله طريق حقه ارشاد ايتمك
اوزرمزه در وان لنا للآخرة والاولى وبى شبهه اوبر جهانك وبو جهانك
امور واحوالى بزم تصرفمزده در پس ايكى جهاننى ايستدوكمزه ويرورز نسنه‌يى ايستدوكمز
كيمسنه يه ويرورز فانذرتكم نارا تلظى پس سزى برعلولنور آتشدن قورقوتدردم
لا يصليها الا الاشقى الذى كذب وتولى اكا كيرمز الا احمق تكذيب ايدوب
طاعتدن يوز چيوردن زياده شقاوتلو كيمسه وسيجنبها الاتقى وبى شبهه كيم
اول آتشدن اوزاق اولور زياده تقوى ايرسى اولان الذى يوتى ماله شول
تقوى صاحبى كه مالنى خيرلو ايشلرده صرف ايدر يتزكى پاكلكه طالب
اولدوغى حالده كوزديلركيم بو سورهٔ حضرت صديقك شاننده نازل اولدى
اول وقت كه بلال حبشى‌يى امية ابن خلفدن صاتون الوب اونى ياك
التونه مالك اولان كولسى نسطاس روحى‌يى انك مقابله سنده ويردى
وانكچون بعض مفسرين ديديلر آيت كريمه ده مذكور اولان اشقادن مراد
امية بن خلفدر وما لاحد عنده من نعمة تجزى وبر كيمسه يه كندو قتنده سزاسى
ويريلور هيچ بر ابولك يوقدر يعنى بر كيمسه يه بر شى ويرمك انك سبقت
ايدن ابولكى مقتضاسيله ويرمز الا ابتغاء وجه ربه الاعلى ليكن وجه ربك
پروردكارينك رضاسنى تحصيل ايتمك ايچون ويرور ولسوف يرضى والبته
موعود اولدوغى ثوابه نائل اولوب خشنود اولور

سورة والضحى مكية وآيها احدى عشر آية

بسم الله الرحمن الرحيم

کنوددیلرکه سوورکاتناندن وحی تاخر ایدوب کلدیکله استثنایی ترک ایتدوکیچون نته که سوره کهفده بیان اولندی کفار وحینك انقطاعندن آکاه اولیجق دیدیلر محمد المختاری تنکریسی هجر ایدوب کندویه بغض ایتدی حق جل وعلا انلرك مقالهسندن رد ایدوب بو سورهیی منزل قیلوب بیوردی **والضحى** کوندزك یوزی یاخود قوتی بولندوغی وقته قسم **والليل اذا سجى** دخی کیجهیه قسم کیم اهلی ساکن اولوب قرانلغی برقرار اولور **ما ودعك ربك** پروردکارك وداع ایدیجی کیمسه کبی سنی کسمدی **وما قلى** ونه سنی بغض ایتدی **وللآخرة خير لك من الاولى** دخی تحقیقا کرصونکی سرایك تو ابتدا ابتدا دنیاکه اولان بلادك فتحی مژده سندن سکا بیکرکدر **ولسوف يعطيك ربك فترضى** والبته پروردکارك کمالندن سکا اشیا احسان ایده که خشنود اولورسن **الم يجدك يتيما فآوى** سنی اوکسز بولوب جدك و عمك کنف کفایتلرینه سکا یر ویرمدیمی **ووجدك ضالا فهدى** دخی سنی حکم واحکام دانشندن بیخبر بولوب وحی والهام ایله انلرك معرفتنه سکا یول کوستردی **ووجدك عائلا فاغنى** دخی سنی عیال صاحبی بولوب تجارتدن قزندوغك مال ایله سنی بای قیلدی **فاما اليتيم فلا تقهر** پس اما اوکسز مقوله سی ذبون اولدوغیچون مالی اوزره غلبه ایتمه **واما السائل فلا تنهر** واما دیلنجی قهمی عنفایله منع ایتمه **واما بنعمة ربك فحدث** واما پروردکارکك نعمتیله سویلش یعنی خدا اسکا ویردوکی

سورة الم نشرح مکیه نعمتلرك شکرین ادا ایت وایها ثمان ایات

بسم الله الرحمن الرحيم

الم نشرح لك صدرك ایا سینه کی سکا کشاده قیلمدوقمی یعنی انی کشاده قیلدقکه حقك مناجاتنی وخلقك دعوتنی صیغدی **ووضعنا عنك وزرك** دخی سندن اغر یوکی صالدق **الذي انقض ظهرك** شول اغر یوك که اوقرکی آغرلتمشدی یعنی کفارك کفراوزره اصرارلرندن وایذالرندن سکا حاصل اولان مشقت و غمکینلکی اسلاملرك علو شانیله نابود قیلدق **ورفعنا لك ذكرك** دخی بونیله نامکی بلند قیلدق که شهادت کلمه سنده اسمنی اسمنه قرین قیلدی **فان مع العسر يسرا** پس علی التحقیق سینه دارلغی وار فرجی اغرلغندن یوکسه

وکفارك اصرار وایذاسی کبی عسوله شرح صدر و وضع وزر و بلندصیت کبی یسر وار **ان مع العسر يسرا** تاکید ایچون مکرر اولدی **فاذا فرغت فانصب** پس نجی رسالتك تبلیغندن فارغ اولورسن سکا احسان اولنان نعمتلرك شکرین ادا ایتمده تعب چك **والى ربك فارغب** دخی پروردکارکه رغبت ایت سؤال الله اندن اول که برکیمسهدن سؤال ایتمه زیرا مقصدلری اسعاف ایدن کندودر

سورة والتين مختلف فيها اوزکهسی مکی وایها ثمان ایات

بسم الله الرحمن الرحيم

والتين والزيتون انجیر وزیتونه قسم بو ایکی میوهیی سائر میوهلردن مخصوص ایدوب ذکر ایتدی انکچونکه انجیر برفضله سیز پاك فاکههدر و بر سریع الهضم لطیف غذادر و برچوق منفعتلو دوادر زیرا طبیعتی تلیین و بلغمی تحلیل ایدر و بوکرکلری پاك قیلار و مثانهده اولان قومی ازاله ایدر و جکر و طلاغك سددلرین اچر و بدنی فربه ایدر حدیث شریفده وارد اولمشدر که انجیر بواسیری کسر و داء نقرسدن نفع ایدر و زیتون بر فاکههدرکه میوه و قتق و دوا اولور و برچوق منفعتلی یاغی وار باوجود که طاغلر کبی دهنیتسیز یرلرده بتر **وطور سينين** وسینین نام مکاندهدوشن طاغه قسم و او اول طاغدرکه حضرت موسی خدا ایله اوزره مناجات ایتدی **وهذا البلد الامين** وبو امینتلو شهره قسم واندن مراد مکه مکرمهدر قسملرك جوابی بو دکر **لقد خلقنا الانسان** تحقیقا که آدم اوغلنی یرتدق **في احسن تقويم** تیلفك غایتله کوزلنده یعنی انی حیوانات ارهسندن استقامت قامتله و اعتدال مزاجله و کوزل صورتله مخصوص قیلدق **ثم رددناه اسفل سافلين** صکره انی الچقلرك الچقرکنه دوندردك یعنی اسفل السافلین اولان دوزخه انی داخل قیلدق **الا الذين آمنوا وعملوا الصالحات** انجق ایمان کلوب کوزل عملر ایشلیانلر **فلهم اجر غير ممنون** کیم انلره کسلمش اجرت وار **فما يكذبك بعد بالدين** پس بو دلائل ظهور ایتدوکه صکره جزانك و قوعندن قنغی نسنه سنی یا محمد تکذیب ایدر **اليس الله باحكم الحاكمين** بو کلام سبقت ایدن کلامه تحقیقدر یعنی انسانی ابتدا بو صورتله ایجاد ایدن صکره اسفل السافلینه انی دوندرن قادر دکلمیدر که بردخی انی اعاده ایده اخبارده کلمشدر که هر کیم الیس الله باحکم الحاکمین

آیتنی اوقودرکن دکه سویلیه بلی وانا علی ذلک من الشاهدین

سورة العلق مکیة وآیها تسع عشرة آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

جمهور علما بونک اوزره در لرکه اول ایناندن شی قرآن عظیم الشاندن بو سورهٔ
مبارکه‌دن بیشی آیتدر **اقرأ باسم ربك** پروردکارکک اديله استعانت ایدوب
قرآنی اوقی **الذی خلق** شول پروردکارکه قوا شیانی عدمدن وجوده کتوردی
خلق الانسان من علق آدم اوغلنی بر اویشمش قاندن یرتدی **اقرأ** مبالغه
ایچون مکرر اولندی **وربك الاکرم** وکرم صفتنده هرکیمسه‌دن زیاده کرملو اولان
پروردکارک **الذی علم بالقلم** شول پروردکارکه قلمله یازمغی اوکرتدی تاکه علوم
انکله مقید اوله وتاکه اوزاق نسنه انکله بیلنه **علم الانسان مالم یعلم** آدم
اوغلنه بیلمدوکی نسنه‌یی بیلدردی وجودنزه قوابی خلق ایتمکله ونصب دلائل
الله وانزال آیاتله پس سکا یا محمد قرآنی اوکرتدردوکرسن اوقومشی دکلسن
کلا ان الانسان لیطغی حقا بی شبهه که آدم اوغلی حدودی تجاوز ایدر
ان راه استغنی کندو نفسنی استغنا ایتمش بیلدکده **ان الی ربك الرجعی**
تحقیقا کیم دونمک پروردکارک سمتنه در ای آدم اوغلی کیس نیچه تقبیین
ایدوکه حدودی تجاوز ایدرسن دونش محلنده شدت عقابدن قورقرسن
کوردیلرکیم ابوجهل شقی دیدی محمدی سجود ایتمشی ایکن کورسیدم کردنی اوزره
بصوردم برکون حضرت صلی الله علیه وسلم مسجد الحرامده نماز قیلدقده شقی مزبور
کلوب برایش ایتمدن دوندی اندن صوردیلرکه دونمکه باعث نه ایدی ایتدیکیم
ارامده وارامسنده بر خندق وقنادلر کوردم بعده تنکری تعالی بو آیاتی منزل
ایدوب بیوردی **ارایت الذی ینهی عبدا اذا صلی** بکا خبر ویر شول کیمسه‌دنکه
بر بنده‌یی نهی ایدر یعنی اول بنده نماز قیلدقده **ارایت ان کان علی الهدی او امر بالتقوی**
بکا خبر ویر اول نهی ایدندن دوغرو یول اوزره اولسیدی یا تقوی ایله فرمان ایتسیدی
نه زعم ایدر بیلزمی که حق تعالی احوالنه مطلعدر **ارایت ان کذب وتولی**
اندن بکا خبر ویر اکر اول شقی تکذیب ایدوب یوز دوندردیسه **الم یعلم بان
الله یری** بیلزمیکه حق جل وعلا احوالنی بیلوب جزاسنی ویرور کوردیلرکه
ابوجهل خبیث سرورکائناتی نماز قیلدرکن کوردی دیدی یا محمد سکا نماز

قیلمقدن نهی ایتدممی حضرت صلی الله علیه وسلم انکا وعیده متعلق سوزلرله چوق
تهدید ویردی ابوجهل ایتدیکیم بنی تخویف ایدرسن وحال بوکه جمیع مکه خلقنک
مجالسندن بنم مجلسم بیوکدر وانکا کلان کیمسنه‌لر غیریسنه نزدده ایدنلردن
چوقدر حق جل وعلا بو آیت کریمه‌یی منزل ایدوب بیوردی **کلا لئن لم ینته**
حقا که بی شبهه ابوجهل محمد المصطفانک ایذاسندن فراغت ایتمزسه
لنسفعا بالناصیة البته انی صاچندن یاپشوب تعذیب ملائکه عذابه فرمان
ایدرز که انک انی صاچنه یاپشوب کندوبی جهنمه چکه‌لر **ناصیة کاذبة
خاطئة** بدلدر ماقبلنده‌کی مذکور اولان ناصیه‌دن یعنی اول ناصیه بر
یلانجی خطاکار ناصیه‌سیدر **فلیدع نادیه** پس ارباب مجلسنی چاغرسون
تاکه کندویه معاونت ایرلر **سندع الزبانیة** بلا شبهه ملائکه‌یی چاغیرورز
تاکه کندوبی جهنمه صالهلر **کلا** ایش انک دیدوکی کبی دکلدر **لا تطعه**
انکا سن اطاعت ایتمه یعنی عبادتک اوزره ثابت اول **واسجد واقترب**
وسجود اوزره مداومت ایت دخی پروردکارکه طاعتله تقرب ایله

سورة القدر مختلف فیها وآیها خمس آیات

بسم الله الرحمن الرحیم

اخبارده کلمشدرکیم حضرت صلی الله علیه وسلم صحابهٔ کرامه خبر ویردیکیم بنی
اسرائیلده برکیمسه وارایدیکه بیک ای سلاح پوشیده اولوب حق یولنده جهاد
ایتدی اصحاب کرام بو خبردن متعجب ومتحسر اولوب دیدیلر بوکونه دولته
نیجه واصل اوله حق سبحانه وتعالی بو سورهٔ مبارکه‌یی منزل ایدوب بیوردی
انا انزلناه فی لیلة القدر تحقیقا کیم بز قرآنی قدر کیجه‌سنده ایندردک
یعنی قدر کیجه‌سنده قرآن عظیم الشانی لوح محفوظدن سماء دنیاده منزل اولوب
بیت العزه‌ده سفرهٔ کرامه تسلیم اولندی اندنصکره حضرت جبریل امین
خدانک فرمانیله یکرمی اوچ ییلده مصالح حسبیله پیغمبرلر سرور انبیایه
تبلیغ ایتدی **وما ادریك ما لیلة القدر** دخی سکانه بیلدردی کیم قدر کیجه‌سی
نه در **لیلة القدر خیر من الف شهر** قدر کیجه‌سی بیک آیدن ییکرکدر یعنی برکیمسه
قدر کیجه‌سین عبادتله احیا ایدر کندویه بیک آیلک عبادتی ثوابندن ییکرک
ثواب یازیلور واو قنغی کیجه اولدوغنده اختلاف واقع اولمشدر اشهر اقوالی

بوکه ماه رمضانك بیکرمی یدنجی کیجه سیدر تنزل الملائکة والروح فیها فرشته لر
وحضرت جبریل اول کیجه ده زمینه اینرلر باذن ربهم پروردکارلرینك دستوریله
من کل امر هر ایشدن که حق سبحانه وتعالی اول سنه ده انك وقوعنی مقتضی
قیلدی سلام هی اول کیجه سلامدر یعنی سلامتدن اوزکه برشی ایچنده مقتضی
اولماز حتی مطلع الفجر دان وقتی ظهور ایدنجه دکن

سورة لم یکن مختلف فیها وایها ثمان ایات

بسم الله الرحمن الرحیم

لم یکن الذین کفروا من اهل الکتاب والمشرکین منفکین اهل کتابدن کفر ایدنلر
وبت پرستلر آیینلرندن ایرلمشلر اولمازلردی حتی تاتیهم البینة کندولره
معجزه کلینجه رسول من الله خدا طرفندن بر پیغمبر که یتلوا صحفا مطهرة
کذب وباطلدن پاك اولمش صحیفه لر اوقود فیها کتب قیمة اول صحیفه لرده
حقله ناطق استقامتی بولمش یازلمش نسنه لر واد وما تفرق الذین اوتوا
الکتاب وکتاب سماوی ویرلن کیمسنه لر محمد المصطفانك شاننده ایرلمدیلر که
کیمسی اکا تصدیق کتوروب کیمسی صدقنده تردد ایتدی الا من بعد ما جاءتهم البینة
الا کندولره پیغمبر کلدکدنصکره والا حضرت محمد المصطفی مبعوث اولمدن اول
قولری انك حق اولدوغنه اتفاق ایتمشلردی وما امروا الا لیعبدوا الله
وکتابلرنده برنسنه ایله امر اولنمدیلر الا خدا انك عبادتیله مخلصین له الدین
شك والحاددن دینی اکا پاك قیلدوقلری حالده حنفاء بدعتیده لردن
مائل اولدوقلرنده ویقیموا الصلوة ویؤتوا الزکوة دخی نمازی قیلوب
زکوة ویرمسیله مأمور اولدیلر وذلك دین القیمة واول مأمور اولدوقلری
اشیا معتدل ومستقیم ملتك دینیدر ان الذین کفروا من اهل الکتاب
والمشرکین فی نار جهنم تحقیقا کیم اهل کتابدن کفر ایدنلر ومشرك اولانلر
دوزخ اتشنده درلر خالدین فیها ایچنده اقامتی علی الدوام تقدیر ایتمشلر
اولئك هم شر البریة انلر کندولر خلقك یمانی ان الذین امنوا وعملوا
الصالحات تحقیقا شول کیمسنه لر که ایمانه کلوب کوزل عملر ایشلدیلر اولئك
هم خیر البریة انلر کندولر خلقك ییکوکی جزاؤهم عند ربهم سزالری پروردکارلری
قتنده در جنات عدن تجری من تحتها الانهار براقامت باغلری که اشجارلری

التندن ایرمقلر اقر خالدین فیها ابدا ایچنده همیشه علی الدوام اقامتی تخمین
ایتمشلر رضی الله عنهم تنکری تعالی کندولردن خشنود اولدیکه سزالرندن
زیاده کنده ولره مکافات ایتدی ورضوا عنه وانلر تنکرینك عطاسندن خشنود
اولدیلر ذیرا نهایت امنیتلرینه یتشیلر ذلك بو جزا ورضا لمن خشی ربه
شول کیمسنه یه که پروردکارندن خوف ایدوب کفر وعصیان ایتمدی

سورة الزلزلة مختلف فیها وایها تسع ایات

بسم الله الرحمن الرحیم

اذا زلزلت الارض زلزالها قچن یر نفخه اولی وقتنده کندویه مقدر اولان
دپرمکی دپرشی قیلنور واخرجت الارض اثقالها دخی قچن زمین اغرلقلرین چیقرور
یعنی ایچنده اولان دفائن وکنوزی واموالی طشره یه اخراج ایدوب انلری ظاهر
قیلار وقال الانسان مالها وآدم اوغلی حیرت وتعجبدن دیر زمینه نه اولدی
که جمیع اثقالنی طشره ایتدی یومئذ تحدث اخبارها اول کونده یر لسان حاله
خلقه خبرلرین سویلر بان ربك اوحی لها اول سببله که پروردکارك اکا
وحی ایتدیکیم اخبارلرین خلقه سویلیه یومئذ یصدر الناس اشتاتا اول
کونده خلق قبورلردن دونوب عرصۀ محشره کروه کروه کیدرلر لیروا اعمالهم تاکه
ایتدوکلری ایشلرك سزاسن کورمش قیلنه فمن یعمل مثقال ذرة خیرا یره پس هر کیم
بر کوچك قرنجه وزنی قدر ایولك ایشلرانك جزاسنی کورور ومن یعمل مثقال
ذرة شرا یره وهر کیم بر کوچك قرنجه وزنی قدر بدلك ایشلرانك سزاسنی

سورة والعادیات مختلف فیها کورور وایها تسع ایات

بسم الله الرحمن الرحیم

مرویدر که سرور کائنات منذر بن عمرو الانصاری بر بلوك صحابه ایله
قبیله کنانه یه بولدی وانلره بو کونه سغارش ایتدیکیم فلان کون صباح وقتنده
انلری غارت ایتمکه سعی ایدك تاکه فلان کون دونرسیز انلر دخی حضرتك سغارشنه
کوره حرکت ایدوب غنیمه یه حائز اولمیلیدر ونشده بر صودن کیچمك اقتضا
ایتمکله وعد اولنند وقلری کوندن کلملری متأخر اولدی منافقلر لسان طعنی
اوناتوب بری برینه سویلکه باشلدیکیم غزایه کیدن صحابه قمولری بادیه
بلیه ده هلاك اولدیلر انلردن برشخص قالمدی که خبرلرین کتوره اهل اسلام

بو اراجیف سوزندن غمناك اولدیلر حق جل وعلا کوکللرین خوش ایتمک ایچون بو
سورهٔ منزل قیلدی **والعادیات ضبحا** غازیلرک سکون آتلرینه قسم که اول آتلر
سکردوکلرنده بورنلری و نفسلری اوتمك اوتر **فالموریات قدحا** پس سکردوکلرنده
نعللریله طاشدن آتش چیقرن آتلره قسم **فالمغیرات صبحا** پس صباح وقتنده
وقتنده اول آتلر طوزی قوپاردیلر **فوسطن به جمعا** در عقب اولطوزله دشمنلرک
کروهلرندن اورتالرنده بولندیلر قسملرك جوابی بودرکه **ان الانسان لربه لکنود**
بلاشبهه کیم آدم اوغلی پروردکارینك نعمتنه انکار ایدیجیدر **وانه علی ذلک**
لشهید و بی شبهه کیم انسان انکاری اوزره کواهدر یعنی منکر اولدوغنه
کندو جانی اوزره شهادت ایدر انك اثری اوزرندن ظاهر اولدوغیچون
وانه لحب الخیر لشدید دیمك تحقیقا کیم انسان مالك محبتنه غایتله قتیدر
افلا یعلم اذا بعثر ما فی القبور پس بیلمزمی قچن کورلرده اولان اشیا بعث
اولنور **وحصل ما فی الصدور** وسینه لرده اولان امور جمع اولنور **ان ربهم**
بهم یومئذ لخبیر بی شبهه کیم پروردکارلری اول کونده انلرك کیزلی
واشکاره اولان ایشلرینه داناندر پس انلره کوره مکافاتلرین ویرور

سورة القارعة مكية وايها عشر ايات

بسم الله الرحمن الرحيم

القارعة ما القارعة دوکیجی اولان نسنه نه کوننددر دوکیجی اولان شئ **وما**
ادریک ما القارعة وقنغی نسنه سکا بیلدردی که دوکیجی نسنه ندر مراد
قیامتدر که کوکللری هول وهیبتله دوکر **یوم یکون الناس کالفراش المبثوث**
اول کونده که خلق کثرتده وذلیللك واضطراب وپراکنده لکده صاچلمش پروانه لر
کیبی اولورلر **وتکون الجبال کالعهن المنفوش** دیمك طاغلر حلاج چلمش یونك کیبی
اولورلر یعنی طاغلرك اجزاسی متفرق اولدوقلریچون هواده تطایر ایدوکلرکچون
ندف اولنمش رنك امیز یونکه مشابه اولورلر **فاما من ثقلت موازینه** پس اما
شول کیمسه که ترازولری اغر اولدی یعنی مقادیر حسناتی راجح اولدی **فهو**
فی عیشة راضیة اول کیمسنه بر پسند اولنمش دندکانلکده در **واما من خفت**
موازینه واما شول کیمسه که ترازولری یونکل اولدی یعنی سیآتی حسناتی
اوزره راجح اولدی **فامه هاویة** انك ماواسی وقرارکاهی هاویه در

وما ادریک

وما ادریک ما هیه وقنغی نسنه سنی بیلیجی قیلدی که هاویه ندر **نار حامیة** اوبر

سورة التكاثر مختلف فیها وایها ثمان ایات

اوبر قیزمش آتشدر

بسم الله الرحمن الرحيم

کتوردیلرکه بنی عبد مناف و بنی سهم بیری بیریله قبیله لرینك کثرت رجالیله
تفاخر ایدوب کیشیلرک صایدیلر بنی عبد مناف بنی سهمدن ارتق کلمکله بنی
سهم ایتدیلرکه کیشیلرمزك چوغنی جاهلیه عصرنده قیردیلر کلك سزکله احیا
واموات ایله صایشه لم صایدیلر قبرلرده بنی سهم ارتدیلر پس حق جل وعلا بو سورهٔ
منزل قیلوب بیوردی **الهاکم التکاثر** چوقلغله افتخار ایتمك سیزی مشغول
قیلدی **حتی زرتم المقابر** بر مرتبه دك که کورلره کلوب اولولری صایدیکز
بعض مفسرین بو آیتك معناسین بویله ویردیکه امور اخرویه ایچون سعی
ایتمکدن کثرت اموال واولادکوز سیزی مشغول قیلدی بر مرتبه دك که میت
اولوب قبوره کلدکوز **کلا** بویله دکلدر که عاقل امور اخرویه یی ترك ایدوب دنیانك
الایشنه مشغول اوله **سوف تعلمون** علی التحقیق اعمالکزك نتیجه سن بیله جکسیز
ثم کلا سوف تعلمون تاکید ایچون مکرر اولدی ولفظ ثم دلالت ایتمك
ایچون کیم ایکنجی جمله دن مستفاد اولان معنی اولکیدن ابلغدر **کلا لو تعلمون**
حقا کیم اکر کورده قنغی شئ اولدوغنی بیلسیدکوز **علم الیقین** درست وبی کمان
بیلمك البتة بیهوده ایشلره مباشرت ایتمزدکوز **لترون الجحیم** قسم اولسونکه
علی التحقیق دوزخی کوروسیز **ثم لترونها** صکره علی التحقیق اول جحیمی کوروسیز
عین الیقین بر کورمك که کندوسی نفس درستلکدر اصلا انده شك و شبهه
یوقدر **ثم لتسئلن یومئذ عن النعیم** اندن صکره اول کونده یعنی محاسبه
محلنده عباد تدن سیزی مشغول ایدن لذات دنیویه دن صورلورسیز

سورة والعصر مكية وايها ثلاث ايات

بسم الله الرحمن الرحيم

والعصر ایکندی نمازینه قسم که **ان الانسان لفی خسر** بلا شبهه ادمی مقوله سی
سعیسنده ومطالبنی تحصیل ایتمك ایچون عمرنی صرف ایتمسنده براوتوزمقده در
الا الذین امنوا وعملوا الصالحات مکر شول کیمسه لرکه کوزل عمللر ایشلدیلر
وتواصوا بالحق وبیری بیرینه ایمان وتوحید له اصمرلدی **وتواصوا بالصبر**

ومعاصیدن اجتناب ایتمکه بیری بیرینه سفارش ایتدی

سورة الهمزة مکیة وایها تسع ایات

بسم الله الرحمن الرحیم

ویل لکل همزة لمزة وای اولسون هر کمسه یه که خلقی غیبت وعیب ایدر اندن مراد ولید بن المغیره دردر زیرا اول خبیث حضرته چوق غیبت ایدردی وبو سوره انک حقنده در الذی جمع مالا وعدده اول خبیث شول کمسه درکه مال ییغوب بلالری دفع ایتمک ایچون انی اماده قیلدی یحسب ان ماله اخلده کمان ایدر که مالی کندویه دنیاده باقی قیلدی کلا ایش اویله دکلدر بلکه اول کمان ایدر لینبذن فی الحطمة البته حطمهیه صالنور وما ادریك ما الحطمة وقنقی شیئه سکا بیلدردی که حطمه ندر نار الله الموقدة اول خدانک یاندرلمش آتشیدر یعنی خدا عز وجل انی قدرتیله یاندرمشدر بر کمسه انی سوندرمکه قادر دکلدر التی تطلع علی الافئدة شول آتش که کوکلارک اوستنه چیقوب انلری قبلار چونکه قلوب جهنمک دخولنه موجب اولان اشیانک محل ومنشایدر اشتله قبل لمنعه مستحق اولدیلر انها علیهم موصدة تحقیقا که اول آتش کفار اوزره بغلنمشدر فی عمد ممددة اوزانمش درکلرده یعنی کفار قسمی اوزانمش درکلرده محکم بغلنمشلر او غریلر اچنده بغلنور طومرغلر کبی بر طومرغلرده

سورة الفیل مکیة وایها خمس ایات

بسم الله الرحمن الرحیم

کتب تفاسیرده معتبر نقللرله مذکوردرکه حبشه پادشاهی اصحمة النجاشی طرفندن ابرهه بن الصباح یمنده حاکم ایدی کوردیکه خلق اطراف واکنافدن حجک موسمنده مکه یه توجه ایدرلر کندویه معلوم اولدیکه مقصدلری کعبهٔ مکرمه نک زیارتیدر پس هوای نفسی انی اقتضا ایلدیکه کعبه یه ماننده بر مکان بنا ایده تاکه خلق انک زیارتنه یوزدوترلر پس صنعا شهرنده رنکارنک مرمرله بر کلیسا یاپوب انک در ودیوارین طلا وجواهرله مزین قیلوب قلیس نام اکا وضع ایدوب یمن اقلیمنده اولان طوائف وقبائلی انک زیارتنه دعوت ایلدی بو حال مکه مکرمه نک ساکنلری اولان سادات قریشه خوش کلدی لکن اللوندن بر زاد کلمکله اول بارکران تحملنه صبر ایتدیلر

بیت

ناچار چکر

ناچار چکر خلق بو محنتلری بو قسه • آدم قرم طاغ اولسه کتورمز بوکا طاقت •

بنی کنانه دن بر مرد اول کلیسانک خدامی سلکنده منسلک اولوب مرور ایامله اول مکانک خدمت خاصه سنه حائز اولدی بر کیجه اول بیت محدثک در ودیوارین حدث ایله الوده ایدوب قراری فراره تبدیل ایلدی بو خبر افاقده منتشر اولوب خلقک طباعی ملوث اولان زینتلو بیتک طوافندن نفرت ایتدی ابرهه بو حالدن متأثر اولوب حرم محترمی ویرانه ایتمک قصدیله لشکر جمع ایتمکه شروع ایلدی بعده قوی پیکر مهیب منظر متعدد فیللرله لشکرین چکوب خائب مقصدینه توجه ایتدی و محمود نام اولان فیلن که انک جثه سی غایت عظیمی بر طاغ پاره سی کبی ایدی پیلسته مصحوب قیلدی اول محل که مکه محروسه نک اطرافنه کلدی اهل مکه طاغلرده متحصن اولدیلر لشکر منکوب جمیع دوارلرین غارت ایدوب انلرک ارا سنده حضرت پیغمبرک جدی عبد المطلبک بر مقدار دوه سی اولمغله بنیم سنک سری قوتیله دوه سنی قورتر مق ایچون ابرهه قتنه کیتدی ابرهه انی کوردیکی وجودنده بر هیبت ووقار مشاهده ایدوب دیدی ای عزیز بر مصلحتک وار ایسه سویله تاکه بیترم لو عبد المطلب ایتدیکیم بنم دوه لرمی لشکرک نهب وغارت ایدوب انک خلاصی سندن ایسترم ابرهه دیدی ای عزیز بو بر امر حقیردر بو لشکرک دونمسین وبنم اولدوغم بیتک تبدیلن ایستسیدک علی التحقیق کیم مطلبکی امضا ایدردم عبد المطلب دیدی دوه بنم ملکمدر انک استخلاصی بکادوشر وبیتک صاحبی واردر حمایت ایدر پس عبد المطلب مطلوبن تحصیل ایتدوکده صکره کعبهٔ مکرمه یه دونوب بیت شریفک قاپوسنه یاپشوب جناب رب العزته بو کلماتله مناجات ایلدی • لاهم ان المرء یحمی رحله ورحاله فاحم رحالك • جاؤا بجمع جیوشهم والفیل کی یسبوا عیالك • ان کنت تارکهم وکعبتنا فافعل ما بدا لك •

بعده ابرهه صباح وقتنده لشکرین اماده قیلوب فیللری عسکرک ایلروسنده سوردی فیللرک شهبازی محمود مزبوری مقدمهٔ لشکر ایدوب کعبهٔ مکرمه سمتنه موجه قیلدی فیل مزبور مقصدلرینک عکسنی ایدوب سائر فیللر دخی اکا متابعت ایتدیلر هر چند فیل بانلر جد وجهد ایدوب کعبه محروسه سمتنه سورمکه قبول ایتمدی ابرهه بو حالدن بر حیرتده قالدی قریش طاغلر باشنده

استطار ایدوب که عجبا حال نیه وار ودر ناکهان دریا سمتندن سیاه کوده لی یاشل کوه انلو قوشلر فوج فوج کلوب اول لشکر اوستنه طاش یاغدردیلر بر لحظه ایچندن جمله هلاك اولدیلر کما قال الله تعالی الم تر کیف فعل ربك باصحاب الفیل بقمز میسن کیم پروردکارك فیل ایه لونر نیجه ایشلدی بو مقامده خطاب سرور کائناته دو اکرچه او فیل وقعه سنی مشاهده ایتمدی لیکن اثاری مشاهده ایتمکله واخبارین تواترله استماع ایتمکله کورمش پایه سنده قیلندی الم یجعل کیدهم فی تضلیل انلرك مکر وتدبیرلرین کمراهلکده قیلمدیمی یعنی ایشلرین باطل قیلدی وارسل علیهم طیرا ابابیل واودزلو نر بلوك بلوك قوشلر یوللدی ترمیهم بحجارة من سجیل چاموردن برطاشلنمش طاشله انلری اتارلر فجعلهم کعصف ماکول پس انلری دانه سی ییلمش براکین یپراغی کبی قیلدی

سورة قریش مکیة وایها اربع ایات

بسم الله الرحمن الرحیم

کتوردیلر که طائفهٔ قریشك ییلده ایکی سفرلری وار ایدی بیری یاز فصلنده شام زمیننه وبیری قیش فصلنده یمن اقلیمنه واندن انلره بر منفعت حاصل اولوردی واز بسکه کندولر حرم محترم مکه خدا املو یدی کید شلرده وکلشلرده بادیه نشینلردن کندولره اعزازدن غیری بر شئ کورمزلردی پس حق جل وعلا انلر اوزره بو نعمتلرله امتنان ایدوب بیوردی لایلاف قریش قبیلهٔ قریش بری بریله اتفاق ایتدوکلری چون تعجب ایدرك ایلافهم رحلة الشتاء والصیف قیشك سفرنده ویازك سفرنده الفت ایتدوکلری چون فلیعبدوا رب هذا البیت پس بو خانه نك یعنی کعبهٔ مکرمه نك خداوندنه عبادت ایتسونلر الذی اطعمهم من جوع شول خداوندکه آجلقلرندن کندولره طعام ویردی وامنهم من خوف وقورقدوقلری نسنه دن کندولرین امین قیلدی که ایکی سفرلرنده امین کیدوب کلورلر اصلا و قید کندولره تعرض ایتمز

سورة الماعون مختلف فیها وهی سبع ایات

بسم الله الرحمن الرحیم

ارایت الذی یکذب بالدین کوردکمی شول کیمسنه بی که روز جزانك اولمسین تکذیب ایدر فذلك الذی یدع الیتیم پس اولدر اول کیمسه که

اوکسزی عنف وقهرله دفع ایدر واو ابوجهل خبیث ایدی که براوکسزه وصی اولمشدی اوکسز کلوب کندو مالندن برنسنه ایستدی انی قاودی ولا یحض علی طعام المسکین دخی بوقسللك ییدرمسی اوزره قندرمز نه اهلنی ونه اوزکه لرین انکچونکه روز جزانك اولمسین اعتقاد ایتمز فویل للمصلین الذین هم عن صلوتهم ساهون پس وای اولسون نماز قیلانلره شول نماز قیلانلر که کندولر نمازلرندن غافل اولوب اکا اعتنا ایتمزلر الذین هم یراؤن انلر شول کیمسه لردرکه کندولر عمللرنده ریا ایدرلر تاکه خلق حسن حاللرنه شهادت ایده ویمنعون الماعون دخی بحسب العاده عاریت طریقیله طلب اولنان قزان وکاسه وبالته کبی حاجتی ایستیان کیمسنه دن منع ایدوب ویرمزلر

سورة الکوثر مکیة ثلاث ایات

بسم الله الرحمن الرحیم

معالم التنزیلده کتوردیکه عاص بن وایل سهمی کاشانه حرمك برقاپوسنده بولشوب بعض کفتکوار الرهزه واقع اولدی عاص حرمه کیریجك انده اولان کوره قریش اکا دیدیلر کیمیله سویلشوردك عاص بی ادب دیدی شول ابترله سویلشوردم مقصودی حبیب اکرمدر زیرا عربك اصطلاحی اویله جاری اولمشدیکیم برکیمسه نك که اولادی یوقدر اکا ابتر دیرلر بو سوز رسول اکرمه نقل اولندی انلر خیلی غمناك اولدی حضرت باری جل جلاله حبیبنه تسلیه ویرمك ایچون بو سوره یی منزل ایدوب بیوردی انا اعطیناك الکوثر تحقیقا که بیز سکا علم وعملدن وشرفدن دادیدن غایتله چوق خیری ویردك حضرتدن مرویدر که کوثر جنتده برایرمقدر حق تعالی انی بکا وعد ایتدی انك ایچنده چوق خیر واردر انك صوینی بالدن شیرین وسوتدن بیاض وقاردن صاوق وکرم دن نرمدر ایکی جانبی زبرجددندر وکاسه لری کوکشدن هر کیم اندن ایچر اصلا صوصمز فصل لربك پس پروردکارك ایچون یا محمد نماز قیل وانحر وعربك کوزنك اموالی اولان دوه لری قربان ایچون بوغازله ان شانئك هو الابتر تحقیقا کیم سکا دشمنلك دوتوب سندن اوتری ابتردر سویلیانه کندودر قویرقسز کسك اولان که اولادندن اصلا برکیمسنه قالمیوب نسلی منقطع اولور وسنك ذریتك قیامته دك باقی قالور

سورة الکافرون مکیة وایهاست ایات

بسم الله الرحمن الرحیم

کوردیلرکه قریشدن برنچه کیمسه حضرت عباس ایله سید الکونینه خبر صالدیلرکه سن بریل بتلریمزه عبادت ایله وبز تنکریکه بریل عبادت ایدرز خبر سرور کائنات ایرشنجه حق تعالی بو سورهٔ یی منزل ایدوب بیوردی **قل یا ایها الکافرون** سویله ای کافرلر اولانلر **لا اعبد ما تعبدون** پرستش ایتدککوز اشیایه بن پرستش ایتمم **ولا انتم عابدون ما اعبد** وندسیز پرستش ایدیجیلرسیز بن پرستش ایتدوکم شیئه **ولا انا عابد ما عبدتم** ونه بن طاموجی یم شول نسنه‌لره که سیز انلره طپردکوز **ولا انتم عابدون ما اعبد** ونه سیز عبادت ایدیجیلرسیز بن عبادت ایتدوکم شیئه **لکم دینکم** اینکوز سیزه دربن سیزه تعرض ایتمم **ولی دین** وبکا دینم دین ومعتقدم اندن بوزدوندروب غیر شیئه عبادت

سورة النصر مدنیه ایتمم وایها ثلاث ایات

بسم الله الرحمن الرحیم

اذا جاء نصر الله فتحی تنکری تعالی نک یاردمی کلودکه سنی دشمنلرک اوزره غالب ایتدردر **والفتح** دخی مکه مکرمه نک فتحی کلیجک **ورأیت الناس یدخلون فی دین الله افواجا** وخلقی کوردوکس خدانک دیننه یعنی دین اسلامه بلوک بلوک کیردولر **فسبح بحمد ربک** پس پروردکارک حمدنه مقارن اولدوغکم نماز قیل مرویدرکیم فتح کوننده سید الکونین مکه‌یه کیریجک بیت الحرامه واروب بیت شریفه کیردی وایچنده سکز رکعت نماز قیلدی **واستغفره** دخی نفسکی هضم ایتمک ایچون وعماکی استغفار ایتمک ایچون خدادن مغفرت طلب ایت **انه کان توابا** بی شبهه کیم حق جل وعلا استغفار ایدنلردن توبه‌یی چوق قبول

سورة تبت مکیه ایدیجیدی وایها خمس ایات

بسم الله الرحمن الرحیم

کوردیلرکه فحی واندر عشیرتک الاقربین آیتی نازل اولدی سرور کائنات یقین خصملرین چیقروب خدانک عذابندن وروز جزانک زحمتندن کندولرین تخویف ایتدی حضرتک عموجه‌سی ابولهب کادونوب دیدی تبا لک بونک ایچون بیزی دعوت ایتدک انده کره الله بر طاشی الوب سید الکونینی اورمق ایستدی حق جل وعلا بو سورهٔ‌یی منزل ایدوب بیوردی **تبت یدا ابی لهب** ابولهبک ایکی الی هلاک ونابود اولسون **وتب** دخی هلاک اولسون **ما اغنی عنه ماله وما کسب**

مالی وانکله قزندوغی نسنه عذابدن بر آز شیئ کندوسندن دفع ایتمدی **سیصلی نارا ذات لهب** البته برء لولی اتشه کیرر **وامرأته** دخی قادیسی کاکیرر **حمالة الحطب** ناسزا اوصاف اودونی کوتورن قادی‌یه اولسون بلمنک کرککه حمالة الحطب ابولهبک قادیسیدر بو وصفله ذم اولنمسینک سببی بودرکه اول خبیثه تکنی کیجه کوتوروب حبیب اکرمک یولنه صاچردی **فی جیدها حبل من مسد** کردننده خرما لیفندن براییپ وار یعنی معهود اودونی کوتورمسنده براو دخی قادیه بنکزرکه کردننده اودونک ایپنی قومشدر وبوندن مراد انک شاننی تحقیر ایتمکدر

سورة الاخلاص مکیه وهی اربع ایات

بسم الله الرحمن الرحیم

کوردیلرکه قریشدن برکروه سرور کائناته دیدیلر یا محمد بیزی عبادتنه دعوت ایتدکک خدایی بیزم ایچون وصف ایت حق جل وعلا بو سوره‌یی منزل ایدوب بیوردی **قل هو الله** کفار قریشه سویله یا محمد وصفن ایستدوککوز خدا اصفات کماله جامع اولان ذات پاکدر **احد** صفات جلال ایله متوحد اولان واجب الوجوددر **الله الصمد** خدا عز وجل جمیع ارباب حاجاتک توجهی کندویه در **لم یلد** هیچ بر نسنه طوغرمدی **ولم یولد** دخی طوغمش قیلنمدی **ولم یکن له کفوا احد** وبر کیمسه اکا قرین ومانند اولمدی کندو ذاتنده متفرد جمیع اشیادن مستغنی جل جلاله حدیث شریفده کلمشدرکیم سورهٔ اخلاص اوقومسی قرآنک بر ثلثنی اوقومسنه برابردر

سورة الفلق مدنیه وهی خمس ایات

بسم الله الرحمن الرحیم

منقولدرکه یهوددن برکوچک اوشاق حضرتک خدمتنده اولوردی لبید ابن اعصم یهودی قیزلری اندن التماس ایتدیلر حضرتک مبارک صقالندن درمق محلنده دوشن قیللر وشانه سنک دندانه لرندن برنچه قیل وبرنچه دندانه کندولره کتوره یهودی اوغلانی اکا مقید اولوب انی کندولره کتوردی انلر انی الوب حضرتک نامنه سحر ایله برایپه اون بر دوکم بغلیوب انی بر قویه بر طاش التنه قودیلر سرور کائنات اندن خسته لندی حضرت جبرئیل علیه السلام کلوب سید الانامه اندن خبر ویردی حضرت صلی الله علیه وسلم اول ایپک استخراجنه حضرت علی‌یی کوندردی حضرت علی رضی الله عنه واروب مکاندن معهوددن انی چیقردی حضرتک حضورینه کلیجک حق جل وعلا معوذتین سوره‌لرین منزل قیلدی حضرت جبرئیل انی اوقومغه باشلیوب هر بر آیتی اوقودوقده بر عقده حل اولوردی یعنی معوذتینک اون بر آیتی اوقوندی حضرت صلی الله علیه وسلم

صاغ وسالم قالقدی قل اعوذ برب الفلق سویله یا محمد صبح وقتنك پروردكارینه
صیغنورم من شر ما خلق یراتدوغی نسنه نك شرندن ومن شر غاسق دخی قرانلغی
چوق کیجه نك یمانلکندن اذا وقب یعنی قرانلغی هرنسنه یه داخل اولود ومن شر
النفاثات فی العقد دخی سحر ایچون دوکمرده اوفورنلرك بدلکندن ومن شر حاسد
دخی حسد ایدیجینك بدلکندن اذا حسد یعنی حسدنی اظهار اید وبانك مقتضاسله

سورة الناس مدنیة وآیها عمل ایدر ست آیات

بسم الله الرحمن الرحیم

قل اعوذ برب الناس سویله یا محمد خلقك پروردكارینه صیغنورم ملك الناس
اول ملكك پادشاهی اله الناس انسانك معبودی سینك درستلکله معبودی من شر
الوسواس وسوسه ایدنك شرندن یعنی بو صفاتله موصوف اولان پروردكاره
صیغنورم وسوسه ایدن شیطانك شرندن الخناس اول وسوسه ایدیجی شیطانك
شرندن كه انسان پروردكارینی مذكور قیلدوقده وسوسه ایتمكدن سكون ایدر
الذی یوسوس فی صدور الناس شول وسوسه ایدیجی كه خلقك سینه لرینده
وسوسه ایدر من الجنة والناس وسواسه بیاندر یعنی وسوسه ایدن پریلردندر
وآدمیلردندر سوره كافروندن مرتیدیه دكین بوردی اوزرینه ایكی سوره ایندرلدی
انلر كبی سورهلر اینمدی وعلی التحقیق سن ای اوقویجی اوقی مدرك ایكی سوره انلردن
زیاده سیوكلی وزیاده پسندا ولنمش خدانك قتنده وانلردن مراد معوذتیندر

وصلی الله علی سیدنا محمد وعلی آله واصحابه اجمعین
تم الكتاب بعون الله تعالی والحمد لله وحده علی التمام
فی یوم السادس من شهر شوال سنه الف وتسع ومایة

وبو نسخهٔ مباركه اصل مؤلفك نسخه سی اوزرینه نسخ اولنمشدر فی بغداد حرسها الله تعالی

لمؤلفه احمد افندی غرابزاده رحمه الله

حبذا ترجمان قرآن كریم ∴ مشكل الفاظنی ایلدی واضح
طالب راه حق اولانلر ایچون ∴ مرشد كامل ودخی ناصح
چیقدی مسوده دن بحمد الله ∴ شاهد حسن اوستنده لائح
دیدی پیر خرد اكا تاریخ ∴ بو درانشاد احمد صالح